

LR
algem
18 ALM

REGERINGS-ALMANAK

NLg2C110005

VOOR

NEDERLANDSCH-INDIË.

1870.

*Nioninklyke
Publiekheek
te's Hage.*

BATAVIA,

LANDS-DRUKKERIJ.

1870.

INHOUD.

	Bladzijde.
Adwijzer	xi
Veranderingen en verbeteringen	xvii
Verklaring der teekens	xxv
Vertellingen	1
Chronologische cirkels	»
Christelijke feestdagen	»
Jraëlitische, Chinesche en Arabische feestdagen	2
Reclinatie der zon	3
Opkomst en ondergang der zon	4
Eklipsen in het jaar 1870	5
Opkomst en ondergang der maan te Batavia, in 1870 voor zoover zij des nachts plaats hebben	6
Kalender.	
Kalender	9
Regerings-almanak.	
Weden van het Koninklijk Huis	25
Ministerie van Koloniën	29
Nederlandsch Oost-Indië	33
Grondgebied	34
Bevolking	36
opperbestuurder	38
Gouverneur-Generaal	39
Raad van Nederlandsch-Indië	41
Algemeene Sekretarie	42
Algemeene Rekenkamer	45
<i>Personeel belast met de examinatie en likwidatie van de ver- antwoordingstukken en het afsluiten der begrooting vóór 1 januarij 1867, 46; — kommissie voor revisie, 46.</i>	
Departementen van algemeen bestuur	48
Departement van Justitie	49—102
<i>Departement, 49 — (Regtswezen) Hooggeregtshof van Neder- landsch-Indië, 50; — Hoog-Militair-Geregtshof van Neder- landsch-Indië, 52; — Raden van justitie op Java, 53; — Raden van justitie op Java en Madagaskar; — Raden van Landsraden op Java en Madagaskar; — Regent- en distrikts-geregtten op Java</i>	

en Madura, 73; — *Rechts-instellingen in de vorstenlanden*, 74; — *Residentieraad te Soerakarta*, 74; — *Id. te Djokjakarta*, 75; — *Regtbank voor kriminele zaken te id.*, 76; — *Raden van Justitie en Residentie-raden in de bezittingen buiten Java en Madura*, 76; — *Residents- en magistraats-geregtten in de bezittingen buiten Java en Madura*, 79; — *Inlandsche regtbanken en geregtten in de bezittingen buiten Java en Madura*, 79; — *Auditeurs militair en hunne substituten*, 86; — *Advokaten en prokureurs*, 87; — *Deurwaarders*, 88; — *Notarissen*, 90; — *Personen die het notaris-examen hebben afgelegd, bedoeld bij art. 11 der wet van 9 julij 1842 (Ned. St. no. 20) of dat bij art. 14 der ordonnancie van 11 januarij 1860 (Ind. St. no. 3)*, 92; — *Ambtenaren die examen hebben afgelegd voor het notaris-ambt*, 92; — *Wees- en boedelkamers en sequestraat*, 94.

Departement van binnenlandsch bestuur..... 103 — 276

Departement, 121; — *Hoofdinspektors der kultures*, 122; — (*Gewestelijk bestuur*) *Bantam*, 123; — *Batavia*, 124; — *Krawang*, 129; — *Preanger-Regentschappen*, 130; — *Cheribon*, 131; — *Tegal*, 133; — *Pekalongan*, 134; — *Samarang*, 135; — *Japara*, 138; — *Rembang*, 139; — *Soerabaja*, 140; — *Madura*, 144; — *Pasoeroewan*, 145; — *Probolinggo*, 147; — *Besoeki*, 148; — *Banjoewangi*, 149; — *Banjoemas*, 150; — *Bagelen*, 151; — *Kedoe*, 153; — *Djokjakarta*, 153; — *Soerakarta*, 155; — *Madion*, 156; — *Kediri*, 157; — *Gouvernement van Sumatra's Westkust*, 159; — (*Padangsche benedenlanden*), 159; — (*Padangsche bovenlanden*), 162; — (*Tapanuli*), 164; — *Benkoelen*, 166; — *Lampongsche distrikten*, 167; — *Palembang*, 168; — *Banka en onderhoorigheden*, 171; — *Billiton*, 173; — *Riouw en onderhoorigheden*, 173; — *Borneo en onderhoorigheden*. *Westerafdeeling*, 175; — *Zuider- en Oosterafdeeling*, 177; — *Menado*, 181; — *Celebes en onderhoorigheden*, 184; — *Amboina*, 189; — *Ternate*, 191; — *Timor*, 192; — *Assistent-residenten op Java en Madura*, 193; — *Ranglijst der controleurs bij de landelijke inkomsten en kultures op Java en Madura*, 195; — *Ranglijst der ambtenaren ter beschikking*, 198; — *Vornaamste inlandsche vorsten*, 199; — *Schutterijen*, 206; — *Djajeng-sehars*, 212; — *Lijfwachten Dragonders*, 212; — *Legioenen*, 212; — *Barissans*, 214; — *Strandvoonderij*, 217; — *Landbouw*, 222; — *Koffijkultuur*, 222; — *Kinakultuur*, 222; — *Staat der suikerondernemingen, werkende op kontrakt met het gouvernement*, 225; — *Staat der partikuliere landbouwondernemingen op gehuurde gouvernement's gronden*, 229; — *Staat der partikuliere landbouwonderne-*

ningen, werkende op vrijwillige overeenkomsten met de bevolking, 234; — *Staat der Europeesche landbouwondernemingen in de vorstenlanden*, 240; — *Staat der partikuliere landerijen over 1868*, 246; — *Staat van ondernemingen voor den houtaankap*, 264; — *Alphabetische lijst der personen aan wie vergunning is verleend tot in huur van gronden in de Vorstenlanden*, 265; — *Boschwezen*, 269; — *Houtstapelplaatsen*, 269; — *Statistische opnamen van Java*, 269. — *Personel bij de opnamen*, 270; — *Kadastraal statistieke bureaux*, 270; — *Civiele opname op Celebes en onderhoorigheden*, 270; — *Pakhuis-administratie*, 270; — *Posterijen*, 272.

Departement van onderwijs, eeredienst en nijverheid 277 — 334

Departement, 289; — *Middelbaar onderwijs*, 290; — *Gymnasium Willem III*, 290; — *Lager onderwijs*, 291; — *Inspecteurs*, 291; — *Eerste inspectie-afdeeling*, 291; — *Tweede inspectie-afdeeling*, 295; — *Derde inspectie afdeeling*, 301; — *Ambachtsschool te Soerabaja*, 307; — *Christelijke ambachtsschool te Batavia*, 307; — *Inlandsch onderwijs*, 307; — *Inspecteur*, 307; — *Kweekscholen voor inlandsche onderwijzers*, 307; — *School te Tondano (Menado) voor zonen van inlandsche hoofden en van aanzienlijke inlandsche partikulieren in de Minahassa*, 308; — *Ambonsche burgerschool*, 308; — *Inlandsche scholen*, 309.

Eeredienst; — *Bestuur der protestantsche kerken in Nederlandsch-Indië*, 320; — *Predikanten*, 320; — *Hulp-predikers*, 321; — *Kerkeraden der protestantsche gemeenten*, 321; — *Roomsch katholieke geestelijken*, 329; — *R. K. Kerken armbesturen*, 329; — *Vereeniging tot bevordering van christelijke maleische lektuur te Batavia*, 330; — *Fonds des vredes door het bloed des kruises te Soerabaja*, 331; — *Nederlandsch zendelinggenootschap*, 331; — *Nederlandsch-Oost-Indisch zendeling- en bijbelgenootschap*, 332; — *Zendingen van het Rhijsche zendelinggenootschap te Barmen (Pruissen)*, 332; — *Genootschap van in- en uitwendige zending te Batavia*, 333; — *Gossnersche zendingvereeniging*, 333; — *Utrechtsche zendingvereeniging*, 334; — *Amsterdamsche zendingvereeniging*, 334; — *Doopsgezinde zendingvereeniging*, 334; — *Wetenschappelijke genootschappen. Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen*, 334; — *Koninklijk instituut voor de taal- land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië*, 339; — *Koninklijk instituut van ingenieurs*, 339; — *Koninklijke natuurkundige vereeniging in Nederlandsch-Indië*,

341; — *Nederlandsch-Indische maatschappij van nijverheid en landbouw*, 345; — *Samarangsch genootschap tot bevordering van landbouw en nijverheid*, 348; — *Soerakarta'sche maatschappij van landbouw en nijverheid*, 350; — *Maatschappij tot nut van 't algemeen (departement Soerabaja)*, 350; — *Maatschappij tot nut van 't algemeen te Samarang*, 351; — *Geneeskundige vereeniging in Nederlandsch-Indie*, 351; — *Vereeniging van praktiserende geneesheeren te Batavia*, 353; — *Landsdrukkerij*, 354; — *Javasche courant*, 354; — *'s Lands plantentuin te Buitenzorg*, 354; — *Burgerlijke geneeskundige dienst*, 355; — *Plaatselijke kommissiën van geneeskundig onderzoek en toezicht*, 355; — *Stedelijke geneeskundige dienst*, 355; — *Plaatselijke geneeskundige dienst*, 356; — *Geneesheeren bestemd voor de twee op Java op te rigten krankzinnigen gestichten*, 358; — *Partikuliere genees- verlos- en tandheeskundigen*, 358; — *Partikuliere apothekers*, 359; — *Gouvernements burgerlijke reeartsenijdiens*, 359.

Instellingen van liefdadigheid. Kommissiën tot ondersteuning van behoeftige christenen, 359; — *Kommissie voor den watersnood*, 360; — *Rehobóth asyl te Meester-Cornelis (Batavia)*, 361; — *Proveniers of oudemannen-huis te Samarang*, 361; — *Wees- en arnhuis voor protestanten te Samarang*, 361; — *Roomsche-Katholiek weeshuis te Samarang*, 362; — *Parapattan weezen gesticht te Batavia*, 362; — *Hulpfonds van den H. Vincentius à Paulo*, 364; — *Inrigting voor jongens-weezen te Soerabaja*, 364; — *Djattiggesticht te Batavia*, 366; — *Spaarbanken*, 367; — *Onderwijzers vereeniging »Onderling hulphetoon»*, 368; — *Hoofdkommissie van weldadigheid in Nederlandsch-Indie*, 369; — *Instituut voor doofstommen te Groningen*, 369; — *Instituut tot onderwijs van blinden te Amsterdam*, 369.

Nijverheid. Kamers van koophandel en nijverheid, 370; — *Konsulsgeneraal, konsuls en agenten van vreemde mogendheden in Nederlandsch-Indie*, 370; — *Nederlandsche konsulsgeneraal en konsuls in vreemde landen*, 372; — *Octrooijen*, 376; — *Mijnwezen*, 379; — *Tinmijnen op Banka*, 380; — *Maatschappij tot ontginning van delfstoffen op Billiton*, 380; — *Zout-administratie*, 381; — *Verkoop van zout, Java en Madura*, 382; — *Plaatsen waar de verkoop van zout aan inlanders is opgedragen*, 383; — *Buitenbezittingen*, 383; — *Ambtenaren en personen, in 's lands dienst werkzaam, doch bij geen vast dienstvak ingedeeld*, 384.

Departement der burgerlijke openbare werken 385 — 404

Departement, 388; — *Technisch personeel*, 389; — *Standplaat-*

sen van de ingenieurs, architecten en opzichters, 391; — Speciale betrekkingen, 395; — Artesische pntboringen in Nederlandsch-Indië, 396; — Landsstoombaggermolen, 396; — Stoomvaartuig met dregtoestel, 396; — Stoomwezen, 396; — Gouvernements telegrafen, 396; — Hoofdbureau, 398; — Eerste telegraaf-afdeeling, Kantoren, 399; — Tweede telegraaf-afdeeling, 400; — Derde telegraaf-afdeeling, 400; — Vierde telegraaf-afdeeling, 401; — Telegraaf-kantoren op Sumatra, 402; — Spoorwegen. Nederlandsch-Indische spoorweg-maatschappij, 403; — Lijn Samarang-Vorstenlanden, 403; Lijn Batavia-Buitenzorg, 404.

Departement van Financiën 405 — 437

Departement, 411; — Personeel voor het bijwerken der algemeene boeken en rekeningen, 411; — Inspecteurs van Financiën, 412; — In- en uitvoer regten, 412; — Klein-zegel, 415; — Regt van successie en overgang, 415; — Vendukantoren, 415; — Kadaster, 433; — Algemeene kassen, 423. Handel en scheepvaart van Java en Madura over 1868, 424; — Vrijhavens in Nederlandsch-Indië, 426; — Lijst der in Nederlandsch-Indië te huis behorende schepen en vaartuigen, 427.

Departement van Oorlog 438 — 512

Departement, 438; — Leger, 439; — Gewestelijke en plaatselijke staven, 441; — Standplaatsen der troepen, 442; — Ranglijst der generaals enz., 445; — Ranglijst der kolonels, 446; — Veldpredikers, 446; — Militaire administratie, 447; — Militaire geneeskundige dienst, 450; — Gedetacheerd uit Nederland, 455; — Officieren der infanterie, 456; — Inlandscheofficieren, 474; — Gedetacheerd uit Nederland, 474; — Korps en rangsgewijze indeeling, 475; — Officieren der kavallerie, 493; — Officieren der artillerie, 495; — Magazijnmeesters der artillerie, 498; — Directeur der geweer-makers-school te Meester-Cornelis, 498; — Kommandement der veld- en bergbatterijen op Java, 498; — Genie en sappeurs, 499; — Magazijnmeesters der genie, 500; — Officieren gevoerd voor memorie bij het leger, 500; — Inlandsche officieren voor memorie gevoerd bij het departement van oorlog, 502; — Ranglijst der militaire ambtenaren en geëmploijeerden, 503; Departement van Oorlog, 504; — Militaire administratie, 504; — Geneeskundige dienst, 506; — Artillerie, 506; — Genie en sappeurs, 506; — Ambtenaren in technische betrekkingen, 506; — Lithographisch etablissement, 506; — Instrumentmakers winkel, 506; — Artillerie konstruktie winkel te Soerabaja, 607; — Militaire school

te Meester Cornelis, 508; — Korps pupillen te Gombong, 508; — Geweermakersschool te Meester Cornelis, 508; — Artillerie konstruktiewinkel te Soerabaja, 509; — Inspektie der buskruid-fabrikatie en pyrotechnie, 509; — Inspektie der draagbare wapenen, 509; — Topographisch bureau en militaire verkenningen, 509; — Auditeurs-militair, hunne substituten, benevens provoosten-geweldigen en stokkenknechts, 510; — Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, 512.

Departement der Marine..... 513 -- 533

Departement, 514; — (Zcemagt). Ranglijst der officieren enz. der Nederlandsche marine in Oost-Indië, 517; — Geneeskundige dienst der zeemagt, 519; — Administratie der zeemagt, 520; — Nederlandsch eskader in Oost-Indië, 521; — Ranglijst der gezaghebbers en verdere europesche opvarenden der gouvernements marine, 523; — Staat der gouvernements gewapende vaartuigen, 525; — Maritieme etablissementen. Marine etablissement te Soerabaja, 526; — Idem te Onrust, 526; — Fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja, 526; — Marine magazijnen te Batavia, 526; — Bekening, Kustverlichting en Lootswezen, 529; — Scheepsbouw, 530; — Personeel werkzaam gesteld bij de exploitatie van het bosch Parengun, 530; — Haveninrigtingen, 530; — Hydrographische dienst, 533; — Geographische dienst, 533.

Personele opgaven en verordeningen omtrent landdienaren 536 -- 555

Ambtenaren met verlof, 536; — Ambtenaren op non-aktiviteit, wachtgeld of onderstand, 546; — Lijst van personen die in 1868 en 1869 het examen hebben afgelegd voor Indisch ambtenaar, 552; — Fonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, 555; — Weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmagt, 55.

Ridderorden..... 556

Nederlandsche orden, 556; — Militaire Willemsorde, 556; — Orde van den Nederlandschen Leeuw, 561; — Luxemburgsche orde van de Eikenkroon, 563; — Begiftigd met den eeresabel, 565; — Vreemde orden, 565.

Handelsinrigtingen 569

Instellingen van verschillenden aard..... 591

Alphabetische lijst der personen, die, als in eenige betrekking geplaatst, in den Regerings-almanak voorkomen..... 595

Bijlagen.

Grondwet	III
Wet ter uitvoering van art. 7 der grondwet (Nederlandschap) ..	XXVIII
Wet omtrent de brieven van naturalisatie	XXXI
Wet houdende vaststelling van het Regerings-reglement.....	XXXII
Aanwijzing van de ambten of bedieningen, tot welke vreemdelingen kunnen benoemd worden	LV
Tarief voor de verzending van Telegrafische berigten	LVI
Reglement op het lager onderwijs voor europeanen en met dezen gelijkgestelden in Nederlandsch-Indië.....	LVII
Algemeene bepalingen omtrent veiligheidsmaatregelen ter voorko- ming van aanvaringen.....	LXVIII
Wijziging van art. 2 van het Koninklijk besluit van 7 April 1866 (Ind. Stbl. no. 59), en van art. 8 van het Koninklijk besluit van 5 oktober 1951 (Ind. Stbl. no. 72).....	LXXII
Instelling van een ereteeken voor hen, die deel genomen hebben aan belangrijke krijsbedrijven.....	LXXIV
Wijziging der artt. 3 en 4 van het Koninklijk besluit van 22 mei 1867, no. 51 (Ind. Stbl. no. 105).....	LXXVIII
Regeling van het port der monsters of stalen van koopwaren, die tusschen het rijk en de Nederlandsche bezittingen in Oost- en West-Indië, door middel van gesloten brievenmalen over Marseille, Southampton en St Nazaire worden verzonden...	LXXIX
Geographische ligging van verschillende plaatsen in Nederlandsch- Indië, volgens de beste bepalingen.....	LXXX
Tafel, aangevende de hoogte boven de oppervlakte der zee van een aantal punten in Nederlandsch-Indië.....	LXXXVII
Opgave van kaarten en gidsen, uitgegeven door het Departement der Marine in Nederlandsch-Indië.....	CVIII
Voornaamste munten, maten en gewigten in gebruik in Nederlandsch- Indië.	CXI
Naamlijst der Gouverneurs-Generaal en Kommissarissen-generaal van Nederlandsch-Indië	CXIII
Korte kronijk.....	CXV

BLADWIJZER.

- Administratie der zeemagt**, 520.
— (Militaire), 447.
— (Pakhuis), 113, 270.
— (Zout), 287, 381.
Advokaten en prokureurs, 87.
Agenten (konsulaire), 286, 370.
Agentschappen, 577.
Ambachtsschool (Christelijke) te Batavia, 331.
— te Soerabaja, 280.
Amboina, 189.
Ambtenaarsexamen (lijst van personen die het — hebben afgelegd), 552.
Ambtenaren, ter beschikking bij de landelijke inkomsten en kultures, 198
— bij geen vast dienstvak ingedeeld, 384.
— (Militaire), 503
— met verlof, 535.
— op non-aktiviteit, enz., 546.
Amsterdamsche zendingvereeniging, 334.
Apothekers (Partikuliere), 359.
— (Militaire), 454.
Armbestuur (kerk- en), 329.
Arnhuis voor protestanten te Samarang, 361.
Artillerie, 495.
— konstruktie winkel, 507.
Assistent-residenten op Java en Madura, 193.
Assuradeuren (vereeniging van), 571.
Auditeurs militair, 86, 510.
- Bagelen**, 151.
Baggermolen (Stoom), 396.
Batavia, 123.
Banjoemas, 150.
Banjoewangi, 149.
Bank (Javasche), 569.
Banka, 171.
Bantam, 123.
Barisans, 107, 214.
Bazaars (Belasting op), 407.
Bebakening, 514, 529.
Bedrijf (Belasting op het), 111.
Begrooting, 409.
Belasting op ongebouwde eigendommen, 114.
— op het bedrijf, 111.
— op de tuinen en vijvers, 111.
— op de negorij-bevolking der residentie Amboina, 408.
— op partikuliere bazaars en warongs, 407.
— op paarden en rijtuigen, 407.
— (hoofdelijke) in Menado, 408.
- Benkoelen**, 166.
Besoeki, 148.
- Bestuur (Departementen van algemeen)**, 48.
— (Gewestelijk), 105.
— (Regentschaps), 104.
— (Distrikts), 104.
— (Dorps), 104.
— der protestantsche kerken, 320.
Bevolking, 36.
Billiton, 173.
— (Maatschappij tot ontginning van delfstoffen), 380.
Blinden instituut te Amsterdam, 369.
Boedelkamers (Wees- en), 94.
Boeken (Algemeene), 411.
— voor inlanders, 282.
Borgstellingen, 410.
Borneo, 175.
— Wester-afdeeling, 175.
— Zuider- en Ooster-afdeeling, 177.
Boschwezen, 109, 269.
Buitenbezittingen (Gewestelijk bestuur), 159.
Buskruidfabrikatie, 509.
Bijbelgenootschap (Ned. O.-I.), 332.
- Celebes**, 184.
— (Civiele opname op), 270.
Cheribon, 131.
Club (Societeit te Soerabaja), 594.
Concordia (Societeit te Batavia), 593.
— — (Soerabaja), 594.
Courant (Javasche), 354.
- Delegatiën**, 534.
Departementen van algemeen bestuur, 48.
Departement van Justitie, 49.
— van Binnenlandsch Bestuur, 103.
— van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, 277.
— der Burgerlijke Openbare Werken, 385.
— van Financiën, 405.
— van Oorlog, 438.
— van Marine, 513.
- Deurwaarders**, 88.
Dierentuin (Planten en) te Batavia, 593.
Distrikts-bestuur, 104.
— geregten op Java en Madura, 73.
Djajeng-sekars, 106, 212.
Djatti-gesticht, 366.
Djokjakarta, 153.
Doktors-djawa, 284.
Dorpsbestuur, 104.
Doofstommen Instituut te Groningen, 369
Doopsgezinde zendingvereeniging, 334.

- Dragonders (Lijfwachten). 107. 212.
 Drukkerij (Lands-). 282, 354.
- E**credienst, 291, 320.
 — (Protestantsche), 281, 320.
 — (Roomsche katholieke). 282, 329.
- Eeresabel (Befigtigd met den), 565.
 Entrepôts, 408.
 Eskader (Nederl.) in Oost-Indië, 521.
 Examen voor Indisch ambtenaar (lijst van personen) 552.
- F**abriek voor de marine en het stoonwezen te Soerabaja, 513, 527.
 Fabriekanten, 579.
 Fabrieken, 287.
 Faktori der Nederl. Handelmaatschappij, 570.
 Financiën (Departement van). 405.
 — (Inspektie van), 412.
 Fonds van de gewapende dienst, 512.
 — des vredes, 331.
 — voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, 555.
 — idem van officieren van de landmagt, 555.
- G**eneesheeren voor de op te rigten krankzinnigen gestichten, 358.
 Geneesheeren (Partikuliere), 358.
 Geneeskundig onderzoek (Plaatselijke kommissiën), 355.
 Geneeskundige dienst. — (Burgerlijke), 283, 355.
 — vereeniging in N.-I., 351.
 — dienst. — (Stedelijke), 355.
 — — (Plaatselijke), 356.
 — — (Militaire), 450.
 — (Zeemagt), 419.
- Generaals, 445.
 — majoor, 445.
- Genie en sappeurs, 499.
 Geneotschap (Bataviaasch), 334.
 — (Samarangsch) tot bevordering van landbouw en nijverheid, 348.
 — van in- en uitwendige zending, 333.
- Geographische dienst, 514, 533.
 Geregten (Residents) op Java en Madura, 54.
 — (Regentschaps- en distrikts-) op Java en Madura, 73.
 — (Residents en Magistraats) op de buitenbezittingen, 79.
 — (Inlandsche-) op de buitenbezittingen, 79.
- Geregtshof (Hoog), 50.
 — (Hoog-militair), 52.
- Gewapende dienst (Fonds), 512.
 Geweermakers-school te Meester-Cornelis, 498.
 Gewestelijk bestuur, 105.
 Gewestelijke staven, 441.
- Gezaghebbers en verdere Europesche opvarenden der gouvernementes Marine, 523.
 Gombong (Korps pupillen), 508.
 Gossnersche zendingvereeniging, 333.
 Gouverneur-Generaal, 39.
 Gronden (Huur van woeste), 112.
 Grondgebied, 34.
 Gymnasium Willem III, 277, 290.
- H**andel en scheepvaart van Java en Madura over 1868, 424.
 — maatschappij (Faktori der), 570.
 Handelshuizen, 579.
 — inrigtingen, 514, 530, 569.
 — vereenigingen, 571.
 Harmonie (Societeit te Batavia).
 Haveninrigtingen, 514.
 Heerendiensten, 110.
 Hoofdambtenaar voor de examinatie en likwidatie der verantwoordingsstukken en van de afsluiting van de begrooting voor 1867, 46.
 Hoofdinspektors der kultures, 122.
 Hoofdkommissie van weldadigheid, 369.
 Hooggeregtshof, 50.
 Hoog-militair-geregtshof, 52.
 Hout-stapelplaatsen, 100, 269.
 Hout-aankap op kontrakten met het gouvernement, 264.
 Huis (Koninklijk), 25.
 Huistax, 408.
 Hulpfonds van den H. Vincentius à Paulo, 364.
 Hulppredikers, 321.
 Huur en verhuur van woeste gronden, 112.
 Hydrographische dienst, 514 533.
- I**ndie (Nederlandsch-Oost-), 33.
 Infanterie, 456.
 Ingenieurs (Koninklijk instituut van), 339.
 — van scheepsbouw, 530.
 Inkomsten (Landelijke), 110.
 Inlandsche regtbanken en geregten in de Buitenbezittingen, 79.
 Inrigting voor jongens-weezen te Soerabaja, 364.
 Inspektors van het lager onderwijs, 291.
 — van het inlandsch onderwijs, 307.
 — van financiën, 412.
 — der buskruidfabrikatie, 509.
 — der draagbare wapenen, 509.
 Instellingen van liefdadigheid, 359.
 — van verschillende aard, 591.
 Instituut voor doofstommen te Groningen, 369.
 — voor taal-, land- en volkenkunde, 339.
 — van ingenieurs, 339.
 Instituut voor blinden te Amsterdam, 369.
 Instruktiën en regerings-reglementen, 33.
 Intendanten, 447.
 — adjunkt, 448.
 — adspirant, 448.
 In en uitvoerregten, 405, 412.

- Jaarpassen**, 410.
Japara, 138.
 Java (statistieke opname van), 111.
 — en Madura (Gewestelijk bestuur), 123.
Jongens-weezen (Inrigting te Soerabaja), 364.
Justitie (Raden van) op Java, 53.
 — (Raden van) op de buitenbezittingen, 76.
- Kadaster**, 408, 422.
Kamers van koophandel en nijverheid, 285, 370.
Kassen ('s Lands), 409, 422.
Kavallerie, 493.
Kediri, 157.
Kedoe, 153.
Kerk- en arm besturen (Roomsche katholieke), 329.
Kerken (Bestuur der protestantsche), 320.
Kerkeraden der protestantsche gemeenten, 321.
Kinakultuur, 109, 222.
Klein zegel, 406, 415.
Koffijkultuur, 108, 222.
Kolonels, 446.
Koloniën, (Ministerie van), 29.
Kommandant van het leger, 440.
 — der zeemagt, 517.
Kommissie van revisie, 46.
 — voor den watersnood, 360.
Kommissiën voor behoeftige christenen, 358.
 — van geneeskundig onderzoek (Plaatselijke), 355.
Kommissionairs, 579.
Koninklijk huis, 25.
 — instituut van ingenieurs, 339.
 — instituut voor taal-, land- en volkenkunde, 339.
Koninklijke natuurkundige vereeniging, 341.
Konstruktiewinkel (Artillerie), 507.
Konsuls, 286, 370.
Konsumtieregten op tabak, 406.
Kontraktanten met het gouvernement, 507.
Kontroleurs bij de landelijke inkomsten, 195.
Koophandel en nijverheid (Kamers van) 285, 370.
Kortingen op traktementen wegens schulden, 534.
Krankzinnigengestichten, 285.
Krawang, 129.
Krokodillen (uitroeijing van), 108.
Kultures (Hoofdingspektors der), 122.
 — (Kontroleurs bij de), 195.
 — Gouvernements-, 108.
Kunsten en Wetenschappen, 283.
 — (Bat. Genootschap) 298.
Kustverlichting, 514, 529.
Kweekscholen voor inl. onderwijzers, 280, 307.
- Laboratorium**, (Scheikundig), 455.
Lampgouche distrikten, 167.
Landbouw (Maatschappij van nijverheid en), 345.
Landelijke inkomsten, 110.
- Landelijke inkomsten** (Kontroleurs bij de), 195.
Landerijen (Staat der partikuliere), 246.
Landmagt, 440.
Landraden op Java en Madura, 56.
Landmeters- en verpondingsbureau, 408, 422.
Landrente, 40.
Landsdienaren (Opgaven en verordeningen omtrent), 534.
Landsdrukkerij, 282, 354.
Landverhuringen in de vorstenlanden, 240.
Legioenen, 107, 212.
Liefdadigheid (Instellingen van), 351.
Likwidatie, 46.
Loges van vrijmetselaren, 591.
Loodswezen, 514, 529.
Loterijen, 287.
Lijfwachten dragonders, 107, 212.
- Maatschappij tot nut van 't algemeen te Soerabaja**, 350.
 — te Samarang, 351.
 — van nijverheid en landbouw, 345.
 — (Soerakartasche), 350.
 — van toonkunst 591.
 — (Billiton), 380.
Madioen, 156.
Madura, 144.
Magazijn ('s Rijks) van geneesmiddelen, 455.
Magazijnmeesters der artillerie, 493.
 — der genie, 500.
Magistraatsgeregten (Residents- en) op de buitenbezittingen, 79.
Mailstoompakketvaart, 114.
Marine (Departement van), 513.
 — (Georganiseerde korpsen), 524.
 — (Gouvernements), 523.
 — magazijnen te Batavia. 528.
 — en het stoomwezen (Fabriek voor de) 513, 527.
 — etablissementen en magazijnen, 513, 526.
Mariniers (Korps) 452.
Meester-Cornelis (Geweermakers-school), 498.
 — (Militaire school) 508.
Menado, 181.
Militair gerechtshof, 52.
 — administratie, 447.
 — ambtenaren, 503.
 — geneeskundige dienst, 450.
 — school te Meester-Cornelis, 508.
 — verkenningen, 509.
Ministerie van Koloniën, 29.
Muntwezen, 410.
Muzijkgenootschappen, 591.
Mijnwezen, 287, 379.
- Natuurkundige vereeniging**, 341.
Negorij bevolking der residentie Amboina (Bevolking van de), 408.
Nipabosschen (Verpochting der), 412.

- Notarisambt** (Geëxamineerden voor het), 92.
Notarissen, 90.
Nijverheid (Kamers van koophandel en), 285, 370.
 — en landbouw (Maatschappij van), 345.
 — Samarangsch genootschap ter bevordering van, 348.
 — Soerakartasche maatschappij van, 350.
- Officieren der militaire administratie**, 447.
 — van gezondheid, 458.
 — der infanterie, 450.
 — (inlandsche) der infanterie, 474.
 — gedetacheerd uit Nederland, 474.
 — der kavallerie, 493.
 — der artillerie, 495.
 — der genie, 499.
 — voor memorie, 501.
 — (Inlandsche) voor memorie, 502.
 — der marine, 517.
- Oktrooijen**, 286, 376.
Omgang (Regtbanken van) op Java en Madura, 55.
- Onderstanden**, 535
Onderwijs (Middelbaar), 277, 290.
 — (Inlandsch), 279, 307.
 — (Lager) 278, 291.
- Onderwijzers-vereeniging** »Onderling hulpbe-
 toon», 368.
- Orust** (Marine etablissement), 527.
Oost-Indië (Nederlandsch), 33.
Oostersche vreemdelingen, 105.
Oost-Indië (Instruktiën en regeringsreglemen-
 ten), 33.
- Opname van Java** (Statistieke) 111, 269.
 — (Civiele) op Celebes, 270.
- Opperbestuurder**, 38.
Orden (Ridder-), 556.
 — (Vreemde) 565.
- Oudemanshuis te Samarang**, 361.
Overschrijving van vast goed (Regt van), 407.
Overgang (Regt van) 407, 415.
- Paarden en rijtuigen** (Belasting op) 437.
Paardenartsen, 455.
Padangsche benedenlanden, 159.
Padangsche bovenlanden, 162.
Pakhuisadministratie, 113, 270.
Pakhuishuur (Entrepôts), 408.
Pakketvaart, 116.
Palembang, 163.
Pandefingschap, 103.
Parapatan weezen-gesticht, 362.
Parengan (Personeel bij de boschexploitatie
 van), 530.
Paseroewan, 145.
Pekalongan, 134.
Pensioenen, 535.
Peperkultuur, 108.
Planten- en dierentuin te Batavia, 593.
- Plantentuin**, ('s Lands) 283, 354.
Politie-soldaten te Batavia, 107.
Posterijen, 114, 272.
Pradjoeirés, 106.
Preanger Regentschappen, 130.
Preanger wedloop-societeit, 593.
Predikanten, 320.
Probolinggo, 147.
Produkten (ontvangst, bewaring, verkoop en
 verzending van 's Lands), 112.
Prokureurs (Advokaten en), 87.
Protestantsche eeredienst, 281.
Proveniers- of oudemannenhuis te Samarang, 361.
Pupillen (Korps) te Gombong, 508.
- Raad van Nederlandsch-Indië**, 41.
Raden van justitie op Java, 53.
 — (Land-) op Java en Madura, 56.
 — van justitie en residentieraden op de bui-
 tenbezittingen, 76.
- Reeders**, 579.
Regentschapsbestuur 104.
Regentschappen (Preanger), 130.
Regentschaps- en distriktsgeregten, op Java
 en Madura, 73.
Regeringsreglementen, 33.
Regtbanken van omgang op Java en Madura, 55.
Regt van successie en overgang, 407, 415.
 — van overschrijving van vast goed, 407.
 — op tabak (konsuntie), 460.
Regten (In- en uitvoer-), 405, 412.
 — (Differentieele), 405.
 — (Gekonsigneerde), 406.
Regtsinstellingen in de vorstenlanden, 74.
Rehobôth-asyl te Meester-Cornelis (Batavia), 360.
Reizigers (Transport van gouvernementen), 90.
Rekenkamer (Algemeene), 45.
Rembang, 139.
Residentieraden op de buitenbezittingen, 76.
Residensgeregten op Java en Madura, 54.
 — en magistraatsgeregten op de buitenbe-
 zittingen, 79.
- Revisie** (Kommissie van), 46.
Ridderorden, 556.
 — (Nederlandsche), 556.
 — (Vreemde), 565.
- Riouw**, 173.
Roomsch katholieke eeredienst, 282, 329.
 — Weeshuis te Samarang, 362.
Rijtuigen (Belasting op paarden en), 407.
- Samarang**, 135.
Sappeurs (Genie en), 499.
Scheepsleveranciers, 579.
Scheepsbouw (Ingenieurs van), 530.
Scheepvaart van Java en Madura over 1868,
 424.
Scheikundig laboratorium, 455.
Schepen (Lijst van Ned.-Indischej), 427.

- School (Militaire) te Meester-Cornelis, 508.
 — (geweermakers) te id., 508.
 — te Tondano voor zonen van inlandsche hoofden, 308.
- Scholen (Openbare), 291.
 — (Inlandsche), 309.
- Schouwburg te Batavia, 591.
 — Soerabaja, 591.
- Schutterijen, 106. 206.
- Sekretarie (Algemeene), 42.
- Sequestraat, 94.
- Societeiten, 593.
- Soerabaja (Gewestelijk bestuur), 140.
 — (Marine etablissement), 513, 526.
 — (Fabriek voor de marine en het stoomwezen), 513, 527.
- Soerakarta, 155.
- Spaarbanken, 367.
- Speerijen, 108.
- Spoorwegen, 387, 403.
- Spoorwegmaatschappij (Ned.-Ind.), 403.
- Staat der suikerondernemingen werkende op kontrakt met het gouvernement, 223.
 — der partikuliere landbouwondernemingen, op gehuurde gouvernementa gronden, 229.
 — idem werkende op vrijwillige overeenkomsten mer de bevolking, 234.
 — der Europesche landbouwondernemingen in de Vorstenlanden, 240.
 — der partikuliere landerijen, 246.
 — van ondernemingen voor den houtaankap, 264.
- Staat der gouvernementa gewapende vaartuigen, 525.
- Stadsverbanden, 285.
- Standplaatsen der troepen, 442.
- Statistieke opname van Java, 111, 269.
- Staven (Gewestelijke en plaatselijke), 441.
- Stoombaggermolen, 596.
- Stoompakketvaart (Mail), 114.
- Stoomwezen, 386, 396.
 — (Fabriek voor het) te Soerabaja, 513, 527.
- Strandvonderij, 107, 217.
- Successie (Regt van), 407, 415.
- Suikerkultuur, 108.
 — op kontrakten met het gouvernement, 223
- Sumatra's Westkust, 159.
- T**abak (Konsumtieregten), 406.
- Tapanolie, 164.
- Tegal, 133.
- Telegrafie, 386, 396.
- Ternate, 191.
- Timor, 192.
- Tinnijnen op Banka, 380.
- Tokohouders, 579.
- Tolken, 126.
- Toonkunst (Mantschappij van), 591.
- Tooneel (Bataviaasch), 591.
- Tooneel (te Soerabaja), 591.
- Topographisch bureau, 509.
- Traktementen (Nonaktiveits), 535.
 — (Kortingen op), 534.
- Translateurs, 126.
- Transport van gouvernementa reizigers, 116.
- Tuinen en vijvers (Belasting op), 111.
- Tijgers (Uitroeiing van), 108.
- U**itvoerregten (In- en), 405.
- Utrechtsche zending-vereeniging, 334.
- V**aartuigen (Lijst van Nederl. Indische), 427.
 — Gouvernementa gewapende, 525
- Vaccine, 284.
- Veeartsenijdienst (Gouvernementa burgerlijke), 285, 359.
- Veeveelt, 109.
- Veilingen van gouvernementa produkten, 112.
- Veldpredikers, 446.
- Veld- en bergbatterijen op Java, 498.
- Vendu-departementen, 408, 415.
- Vereeniging (onderwijzers), 368.
 — van praktiserende geneesheeren te Batavia 353.
 — tot bev. v. Christelijk maleische lektuur, 330.
 — (Natuurkundige), 341.
 — (Geneeskundige), 351.
- Verkenningen (Militaire), 509.
- Verlof (Ambtenaren met), 535.
- Verloven, 534.
- Verpachtingen, 405.
- Verponding, 406.
- Verpondingsbureau, 406, 422.
- Vincentius à Paulo (Hulpfonds), 364.
- Vogelnestklippen, 113, 270, 407.
- Voorschotten, 536.
- Vorsten (Voornaamste inlandsche), 199.
- Vorstenlanden (Regtsinustelingen), 71.
- Vorstenlanden (Landverhuringen), 240.
- Vreemdelingen (Onstersche), 105.
- Vroedvrouwen (inlandsche), 284.
- Vrijhavens, 426.
- Vrijmetselaarsloges, 591.
- Vijvers (Belasting op), 111.
- W**achtgelden, 535.
- Warongs (Belasting op), 407.
- Waterstaat, 385, 389.
- Wedloop-societeit (Preanger), 593.
- Weduwen- en weezenfonds (Burg. ambt.), 555.
 — (Officieren), 555
- Wees- en arnhuis voor protestanten te Samarang, 361.
- Weeshuis te Samarang (Roomsche katholijk), 362.
- Wees- en boedelkamers, 94.
- Weezen-gesticht (Parapattan), 362.

- Weezen (jongens) Inrigting te Soerabaja, 364.
 Weldadigheid (Hoofdkommissie van) 369.
 Westkust van Sumatra, 159.
 Wetenschappen (Kunsten en) 283.
 Wetenschappelijke instellingen, 334.
 Wetenschappelijke werkzaamheden (Ambtenaren belast met) 503.
 Willems-orde (Militaire), 556.
 Wissels op de algemeene kassen, 409.
 Woeste gronden (Huur van) 112.
Zeebrieven, 410.
Zeemagt, 517.
 — (Geneeskundige dienst), 519.
 (Administratie der), 520.
- Zeeofficieren**, 517.
Zeeroof (Maatregelen tegen), 107.
Zeewezen (sedentaire), 454.
Zegel (Klein), 406, 415.
Zending- en bijbelgenootschap (Ned Ind.), 332.
 — genootschap (Nederl.), 331.
Zendingen van het Rhijnsche genootschap, 332.
Zending (Genootschap van in- en uitwendige), 333.
 — vereeniging (Utrechtsche), 334.
 — vereeniging (Gossnersch), 333.
 — vereeniging (Amsterdamsche), 334.
 — vereeniging (Doopsgezinde), 334.
Zout-administratie, 287, 381.

VERANDERINGEN EN VERBETERINGEN.

tot 28 December 1869.

Algemeene Sekretarie.

Bladz.

42 Mr. H. D. Levyssohn Norman benoemd tot direktieur van Binnenlandsch Bestuur en vervangen door den gouvernements-sekretaris H. J. Bool, 18 dec. 1869.

De referendaris Mr. W. Stortenbeker jr. benoemd tot gouvernements-sekretaris, 18 dec. 1869.

43 De hoofdkommies Mr. H. J. Canter Visscher benoemd tot referendaris (18 dec. 1869) en vervangen door W. C. Veenstra, 18 dec. 1869.

De eerste kommies Mr. F. Ooster benoemd tot griffier bij den omgaanden regter in de tweede afdeling.

Idem, Jhr. J. H. Hora Siccama, met verlof.

De tweede kommiezen M. A. C. Herderschee en D. H. W. Ravia de Ligny benoemd tot eerste kommiezen en vervangen door de derde kommiezen G. H. Pannekoek en J. L. Spengler, 18 dec. 1869.

Tot derde kommiezen benoemd P. C. Croon en P. N. Veenstra, 18 dec. 1869.

Voor de afdeling statistiek aangewezen de eerste kommies M. A. C. Herderschee, de tweede kommies G. H. Pannekoek en de derde kommies P. C. Croon.

44 Mr. W. Stortenbeker jr., aangewezen als sekretaris bij den Raad van Nederlandsch-Indië.

Algemeene Rekenkamer.

45 De hoofdkommies A. A. Meijsenheim Knipschaar benoemd tot president der wees- en boedelkamer te Padang.

46 *Derde kommiezen.* A. J. Bruchner, lees: A. J. Bruckner.

Departement van Justitie.

65 *Landraad Grissee (Soerabaja).* Leden. Raden Arjo Tedjo Koesoemo vervangen door Mas Ngabehi Djojo Di Poero, 2 dec. 1869.

Id. Hoofdpangoeloe. Staat, Hadji Abdoer Rassid, lees: Hadji Abdoer Rasid.

66 regel 17 v. b. staat Panakasan, lees: Pamekasan.

» 22 v. o. » 7 sept. 1867, lees: 22 nov. 1869.

» 17 v. o. » Raden Prawiro Koesoema, lees: Raden Prawiro Koesoemo.

67 » 9 v. b. » Raden Astrå Wirjå, lees: Raden Astro Wirjo.

» 18 » » Di Poerå, lees: Di Poero.

Landraad Malang (Pasoeroewan). De griffier Ch. O. van der Plas vervangen door den adjunkt-griffier D. Schreven, 25 okt. 1869.

regel 9 v. o. staat 17 jan. 1867, lees: 22 aug. 1867.

» 8 » » Hasim, lees: Kasim?

68 » 3 v. b. » 1847, lees: 1846.

Bladz.

- 68 *Landraad Loemadjang*. De buitengewone substituut-griffier W. Donkersloot vervangen door P. H. van der Kemp, 11 sept. 1869.
Landraad Besoeki. Griffier. J. P. Inen, lees: J. P. E. Inen. regel 14 v. o. staat Panaroeokan, lees, Panaroeakan.
Landraad Panaroeakan. Adjunkt-djaksa. Staat Kjahi Karjo Setro, moet vervallen.
Landraad Rondowoso. Buitengewoon substituut-griffier. W. H. S. van Waning, vervangen door P. C. Arends, 30 okt. 1869.
- 69 regel 10 v. b. staat Anrang, lees: Anrang?
 70 » 12 v. o. » 4 maart, lees: 24 maart.
 71 » 14 v. b. » Hassan, lees: Hasan.
 » 16 v. o. » Taroeno: lees: Koesoemo.
Landraad Magelang. Griffier. A. Martherus vervangen door J. C. Beck, 8 dec. 1869.
 Hierbij nog te voegen:
Buitengewoon substituut-griffier. G. A. C. O. Kraft, 11 sept. 1869.
- 72 *Landraad Madioen*. Het lid Raden Mas Toemenggoeng Ronggo Arjo Noto Dining Rat vervangen door Raden Mas Toemenggoeng Sosro Negoro, 18 dec. 1869.
 regel 13 v. b. staat Djawa, moet vervallen.
Landraad Ponorogo. Benoemd tot lid Raden Mas Toemenggoeng Broto Di Redjo, 18 dec. 1869.
 regel 21 v. b. staat Kassan, lees: Kasan.
 » 19 v. o. » Poerbå Di Poerå, lees: Poerbo Di Poero.
- 73 » 1 v. b. » 26 maart, lees: 20 maart.
 » 17 » » Negore, lees: Negro.
 » 18 » » Toediro, lees: Soediro.
 » 20 v. o. » Hassan Soehoedå, 13 maart, lees: Hasan Soehoedo 31 maart.
- 77 *Raad van Justitie te Padang. Substituut-officier van justitie*. Mr. A. J. Redeker, 19 nov. 1869.
- 78 *Idem te Makasar. Griffier*. Mr. G. A. Stam vervangen door Mr. H. Dentz, 15 dec. 1869.
- 79 *Idem te Amboina. Officier van justitie*. Mr. J. de Haas, 19 nov. 1869.
- 78 *Idem. Griffier*. Mr. A. Stibbe Lzn., vervangen door Mr. N. van Beers, 15 dec. 1869.
Residentie-raad te Riouw. Het lid E. A. S. J. Valkenhoff, vervangen door J. J. G. Hennequin, 2 dec. 1869.
- 79 regel 8 v. o. staat Besl. 16 aug. 1825 no. 32, lees: Besl. 3 juni 1823 no. 12.
- 80 regel 10 v. b. staat St. 1844 no. 117, lees: St. 1864 no. 117.
 » 7 v. o. » Noermala, lees: Noermolo.
- 81 *Regtbank van burgerlijke en lijfstraffelijke regtspleging te Palembang*. De Fd. sekretaris Mr. C. P. K. Winckel, vervangen door Mr. A. Stibbe Lzn., 2 dec. 1869.

Bladz.

- 81 regel 16 v. h. staat Moehammad Hoessain, lees: Moehammad Hoesain.
- 84 regel 6 v. b. staat Arasad, lees: Arrasad.
- 86 *Auditeurs militaire en hunne substituten.* Hierbij nog te voegen: 2de militaire afdeeling, Mr. L. P. Gips, s., 19 nov. 1869; — 3de mil. afdeeling, Mr. L. Th. Schoon, s., 19 nov. 1869; — Palembang, Mr. A. Stibbe Lzn., a. 2 dec. 1869; — Moluksche eilanden, Mr. J. de Haas, a., 19 nov. 1869.
- 87 *Advokaten en Prokureurs.* Jhr. Mr. A. van der Does de Bye, overleden; — Mr. Th. A. Ruys te Soerabaja, toegelaten bij het Hooggeretshof van Nederlandsch-Indië, 2 dec. 1869; — Mr. J. J. C. Enschedé, idem, 27 dec. 1869.
Mr. F. W. A. Pietermaet, toegelaten bij den raad van justitie te Samarang, 1 dec. 1869.
regel 1 v. o. staat W. J. van Bosse, moet zijn: J. van Bosse.
- 88 *Deurwaarder bij het Hooggeretshof.* A. F. Leidelmeijer op wachtgeld gesteld.
regel 16 v. o. staat Galoe, lees: Galoeh.
» 13 » » Neijen, » Neijn.
» 10 » » Abrahamsen, lees: Abrahamzen.
- 89 » 14 » » Gugten, lees: Geugten.
» 10 » » Kulman, » Kuhnau.
» 9 » » M. Kloër, » M. R. F. Kloër.
- 90 *Notarissen.* P. Ch. Simon (Tangerang) met verlof. A. Reiger td. wd., 8 dec. 1869.
- 92 *Ambtenaren die examen hebben afgelegd voor het notaris-ambt.* Hierbij nog te voegen: H. van Amstel, K. F. Bohl, H. A. van den Bor en J. H. Deibert.
staat Bloeminck, J. H., lees: Bloemink, J. H.
» Brug, Mr. K. C. A. van, lees: Burg, Mr. C. C. A. van
» Burlet, A. C. de, lees: Burlet, A. C. F. de
» Coevorden, C. C. L. van, lees: Coeverden, C. C. L. van
» Gezelschap, F. C., lees: Geselschap, F. C.
- 93 » Hel, W. H. van der, lees: Hell, W. H. van der
» Heyling, D., lees: Heijting, D.
» Huijzers, Th. R. J. M., lees: Huijsers, Th. R. J. M.
» Klokke, A. K. K., lees: Klokke, A. K. H.
» Roskoth, B. J. E., lees: Roskott, B. J. E.
» Rijckschroeff, lees: Rijkschroeff.
» Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. G. D. S. von, lees: Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. G. O. S. von
» Schönemark, lees: Schönermarck.
M. J. Brugman, H. C. van Eijbergen en G. van Reijn moeten vervallen.
- 96 *Wees- en boedelkamers. Batavia. Lid.* K. J. A. Abrahami de Melderda, overleden.
- 97 regel 6 v. h. staat M. Fredriks, lees: M. Fredrikz.
- 98 » 6 v. o. » » » » »

Bladz.

- 100 regel 2 v. b. staat W. G. Jansen, lees: G. W. Jansen.
 101 " 1 v. o. " Hagensteijn, lees: Hagenstein.
 " 7 v. b. " van Nelzen, lees: van Velsen.
 101 *Padang. President.* A. Broese van Groenou, met 2 jaar
 verlof en vervangen door A. A. Meijssenheim Knipschaar.
Menado. Sekretaris en boekhouder. A. C. Winckler ver-
 vangen door H. M. Bendsneyder, 7 sept. 1869.
 regel 3 v. o. staat J. F. van den Broek, lees: J. S. van den
 Broek.
 regel 2 v. o. staat C. Th. Winckler, lees: C. Th. H. Winckler.
 102 " 1 v. b. " F. A. de Clercq, lees: F. S. de Clercq.

Departement van Binnenlandsch Bestuur.

- 109 regel 5 v. o. staat velsangt, lees: verlangt.
 117 " 8 v. b. Hierbij nog te voegen St. 1868 no. 132.
 " 1 v. o. staat ande, lees: lande.
 119 " 2 v. o. " vat, lees: van
 " 1 " " auon, lees: auto-
 120 " 20 " " vergezeld, lees: vergezelt.
 121 *Directeur.* F. G. van Bloemen Waanders met 2 jaar verlof
 en vervangen door Mr. H. D. Levyssohn Norman, 18 dec. 1869.
 124 tusschen regel 12 en 13 v. o. te voegen: zamen 2422 kampongs
 en desa's.
 125 *Waterschout.* B. van Vianen, 4 juli 1868 tijd. wd., lees: B. van
 Vianen, 24 nov. 1869.
 127 regel 21 v. b. staat S. J. H. Hoola van Nooten lees: J. H. V.
 Hoola van Nooten.
 " 27 " " G. W. F. von Lützwow, lees: C. W. L. von
 Lützwow.
 128 " 17 " " W. Suermond Wzn.
 " 20 " " C. J. de Fiquelmont, lees: C. J. de Fic-
 quelmont.
 131 " 10 " " V. H. Struwer, lees: P. H. Struwer.
 132 " 19 v. o. " C. J. von Bannisseht, lees: J. C. von Ban-
 nisseht.
 " 15 " " J. G. C. E. Stierling Kuneman, lees: J. G.
 C. C. Stierling Kuneman.
Madjalenska. Assistent-resident. J. van Vollenhoven, met
 verlof.
 133 regel 4 v. o. staat F. de la Fontaine, lees: F. la Fontaine.
 134 *Brebes. Djaksa.* Mas Soema Di Rana, vervangen door Mas
 Santa Di Krama, 22 nov. 1869.
 134 regel 7 v. b. staat J. K. Hagen, lees: J. H. Hagen.
 " 23 v. o. " R. P. W. Mac Gillavry, lees: R. J. W.
 Mac Gillavry.
 De regent van Batang, Raden Adipati Arjo Poespo Dining Rat,
 overleden.

Bladz.

- 135 *Samarang. Onderschout.* A. S. de Bok, benoemd tot schout in het distrikt Singen-Kidoelenvangenvan door J. van Lingen, 28 nov. 1869.
- 136 regel 6 v. b. staat 29 dec. 1849, lees: 26 dec. 1849.
De sekretaris van den chineschen raad te Samarang Tan Ing Tjong benoemd tot luitenant der chinezen aldaar, 20 dec. 1869 en vervangen door den adjunkt-sekretaris van dien raad Oeij Teng Lok, 20 dec. 1869.
regel 5 v. o. staat S. Walland, lees: A. Walland.
- 137 *Schout in het distrikt Singen-Kidoel.* Hierbij nog te voegen: A. S. de Bok, 28 nov. 1869.
- 141 *Soerabaja. Onderschout.* J. van Lingen, vervangen door M. Linard, 28 nov. 1869.
- 142 regel 7 v. b. staat J. Heaveside, lees J. Heaveside.
- 145 *Bankalan. Patih.* Raden Pandji Kerta Negara, moet zijn Raden Arjo Poerwo Negoro, 24 maart 1864.
- 146 regel 14 v. o. staat P. J. van der Zon Brouwer, lees P. J. G. van der Zon Brouwer.
regel 9 v. o. staat J. W. G. Bille van den Dungen, lees J. W. Bille van den Dungen.
- 147 regel 14 v. b. staat 26 aug. 1867, lees: 22 aug. 1867.
" 15 " " Hassim, lees: Kasim?
" 4 v. o. " 29 okt. 1869, lees: 30 aug. 1846.
- 150 *Boeleleng (Bali). Assistent-resident.* H. C. van Eijbergen overleden.
- 152 De regent van het regentschap Keboenen verheven tot Adipati.
regel 10 v. o. staat G. R. de Chauvigny de Blot, lees: G. de Chauvigny de Blot.
- 153 *Temanggoeng. Assistent-resident.* J. W. van Rijck, gepensioneerd.
- 154 *Djakakarta. Landmeter.* H. A. F. Freydanck, benoemd tot landmeter bij de statistische opname.
regel 14 v. o. staat H. H. J. van der Storm, lees: H. G. J. van der Storm.
- 159 *Kontroleurs derde klasse.* F. Trenité, J. Nieuwkuijk en R. C. Kroesen benoemd tot controleurs der tweede klasse, de 1ste en 3de in Riouw en de 2de in de Z.-O. afd. van Borneo.
- 161 regel 18 v. b. staat F. J. Furrer, lees: F. J. Furrer.
- 165 " 19 v. o. " Jhr. E. R. van Kraijenhoff, lees: Jhr. E. R. Kraijenhoff.
- 172 " 7 v. b. " J. M. van Bosse, lees: M. J. van Bosse.
- 173 " 10 v. o. " W. K. T. van der Eb, lees: K. W. T. van der Eb.
Luitenant-chinees te Sengarang (Riouw) Njo Ani ontslagen.
- 174 *Kontroleurs bij het binnenlandsch bestuur te Riouw:*
1ste klasse, hierbij nog te voegen: B. J. Suringa, 28 nov. 1869; — Mr. J. van Kaathoven, id.
2de klasse, id. F. Trenité, 28 nov. 1869; — R. C. Kroesen, id.; — Jhr. A. H. van der Does de Bye, id.
3de klasse, id. W. J. Larive, 28 nov. 1869.
ambt. ter besqh., id. Th. E. van Putten, 28 nov. 1869.

Bladz.

- 174 *Lingga. Assistent-resident* Hierbij nog te voegen: H. F. van Lier, 28 nov. 1869.
- 175 *Wester-afdeeling van Borneo. Controleurs der 1ste klasse.* hierbij nog te voegen: H. C. van Houten, 25 nov. 1869; — L. de Scheemaker, 3, 10 dec. 1869.
- 176 *Kontroleurs der 2de klasse.* Hierbij nog te voegen: A. H. Helbach, 25 nov. 1869.
regel 10 v. o. staat H. Groeneveld, lees: H. Groeneveldt.
- 177 » 14 v. b. » J. M. Pluim Mentz, lees: M. J. Pluim Mentz.
- 178 *Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo. Controleur der 2de klasse.* B. J. Suringa, benoemd tot controleur der 1ste klasse te Riouw en vervangen door J. van Nieuwkuijk, 28 nov. 1869.
- 182 regel 2 v. b. staat C. F. Bendsnijder, lees: C. F. Bendsneyder.
» 12/13 » » Jhr. F. G. V. Boreel, lees: T. G. V. Boreel.
- 183 » 2 » » J. F. G. Riedel, lees: J. G. F. Riedel.
- 184 » 22 » » O. van Below, lees: O. von Below.
Kommies ter magistrature. Hierbij nog te voegen: H. A. Claassen, 8 dec. 1869.
- 185 regel 20 v. o. staat C. J. Gersen, lees: G. J. Gersen.
- 189 » 12 v. b. » M. H. W. Nieuwenhuis, lees: M. H. W. Nieuwenhuijs.
- 191 » 9 v. o. » J. C. T. Tuijbens, lees: J. C. Tuijbens.
- 192 regel 15 v. b. staat J. A. CASPERS, lees: J. A. CASPERS.
» 22 » » J. O. F. L. Molenbroek., lees: J. B. F. L. Molenbroek, 20 sept. 1869.
regel 3 v. o. staat J. G. T. Theedens, lees: J. G. Theedens.
- 193 » 1 » » Kraayenoord J. G. C. S. van, lees: Kraayenoord J. C. G. S. van.
- 194 regel 19 v. o. staat Ranzow F. H. von, lees: Ranzow F. H. W. von
» 18 » » J. W. van Rijck, moet vervallen.
» 5 » » Vollenhoven J. van. vervalt.
- 195 *Kontroleur der 1ste klasse.* D. Ples met verlof.
- 197 regel 1 v. b. staat 1366, lees 1866.
» 13/14 staat Willige von Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. F. W. van de, lees: Willige von Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. F. W. van der.
- 206 regel 5 v. o. staat Rocourt, J., lees: Rocourt A. L. J.
- 208 regel 6 » » Andela F. W., lees: Andela Th. W.
- 209 *Schutterij. Padang. Tweede luitenant.* Hierbij nog te voegen: Weerden H. van, 17 dec. 1869.
- 210 regel 24 v. o. staat Ceuninck van Cappelé, lees: Ceuninck van Capelle.
- 211 *Schutterij. Boeroe. Tweede luitenant, kommandant.* Hierbij nog te voegen: T. L. Lauerbach, 14 dec. 1869.
- 212 regel 5 v. b. staat Mattern, E. F. C. E., lees: Mattern, J. F. C. E.
» 10 » » Berendhuijzen D. Th., lees: Berendhuijzen D. Ph.
- 222 » 5 » » H. Lentingh, lees: H. Lenting.

Bladz.

- 223 De onderneming Soerowinangoen werkt op de grondslagen van 1863.
 240 De regten op de onderneming Bedojo overgegaan op H. W. Baumgarten.
 270 regel 2 v. o. staat: J. H. Weellig, lees J. H. Wellig.
 271 regel 7 v. b. » C. Moreas, lees: C. Moraes.
Pakhuismeester te Indramajoe. W. A. Servatius, overleden.

Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

- 281 regel 3 v. b. staat moe tn, lees: moeten.
 282 » 9 v. o. » Bijbl. no. 1620, moet zijn Bijblad no. 1610.
 291 *Openbare tweede lagere school te Batavia. Eerste hulponderwijzer.* P. Inklaar vervangen door J. van Hout, 23 dec. 1866.
Idem. Derde hulponderwijzer. J. Bouwhuis, 17 dec. 1869.
 292 *Bijzondere school.* Hierbij nog te voegen: C. J. Kok en L. J. van Diggelen, gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen en teekenen.
Openbare lagere school te Meester-Cornelis. Hoofdonderwijzer. J. van Hout vervangen door G. ter Marsch, 23 dec. 1869.
Plaatselijke schoolkommissie te Serang. Leden. W. B. C. de Bas vervangen door J. Leidelmeijer, 18 dec. 1869.
 293 *Openbare lagere school te Krawang. Hoofdonderwijzer.* J. Bouwhuis vervangen door P. Inklaar, 23 dec. 1869.
 294 *Openbare lagere school te Padang. Hoofdonderwijzer.* P. C. van Ghert met verlof.
 295 regel 4 v. b. staat, E. Asbeck Brusse, lees: E. Asbeck Brusse.
 » 22 » » E. S. Nijhoff, lees: E. J. Nijhoff.
 296 regel 22 v. o. staat Dr. E. A. de Lange, lees: Dr. E. A. Lange.
Plaatselijke schoolkommissie te Bojolali ingesteld en tot leden benoemd C. van der Linden, 1 dec. 1869, en P. J. Nijbakker id.
Bijzondere school. Mevrouw E. W. Mispelblom Beijer geb. Mertens.
Openbare lagere school te Pekalongan. Hoofdonderwijzer. G. ter Marsch vervangen door J. C. Tamson, 23 dec. 1869.
 324 regel 18 v. b. staat P. P. F. Swart, lees: J. J. F. Swart.
 325 » 12 v. o. » A. Rouwenhorst Mulder, lees: C. A. Rouwenhorst Mulder.
 » 8 » » Dr. A. G. Freijburg, lees: Dr. A. G. von Freijburg.
 » 4 » » L. K. Leijting, lees: L. H. Leijting.
 » 1 » » P. van Elzen, lees: P. van Elsen.
 326 » 9 v. b. » H. S. Meijer Timmerman Thijssen, lees: A. H. Meijer Timmerman Thijssen.
 » 4 v. o. » J. Buddingh, lees: J. A. Buddingh.
 327 » 11, 12 » » Scholstz, lees: Scholtz.
 328 » 20 » » Rugeboeg, lees: Rugebregt.
 329 *Onderpastoor te Batavia.* J. M. Timmermans.
 330 regel 1 v. b. staat M. Klein, lees: J. M. Klein.
 » 19 v. o. » H. H. J. van der Storm, lees: H. G. J. van der Storm.

Bladz.

- 333 regel 11 v. b. staat S Robertsen, lees: A. Robertsen.
 337 " 6 " " Cats baron de Raet, Mr. J. A. W. van, lees: Cats baron de Raet, Mr. J. A. M. van
 " 9 " " Clercq, T. S. A. de, lees: Clercq, F. S. A. de
 337 " 14 v. o. " Matthes, Dr. B. Th., lees: Matthes, Dr. B. F.
 " 1 " " Nieuwenhuijs, H. M. W., lees: Nieuwenhuijs, M. H. W.
 338 " 4 v. b. " Ophuijzen, lees: Ophuijzen.
 " 17 v. o. " Santhagens, Mr. R. A. van Eijbergen, lees: Santhagens, Mr. R. A. van Eibergen.
 340 " 10 v. b. " H. G. Bouwmeester, lees: H. G. Boumeester.
 345 " 4 v. o. " Santhagens, Mr. R. S van Eijbergen, lees: Santhagens, Mr. R. A. van Eibergen.
 350 " 6 v. b. " Musschenbroek, Mr. S. C. W. van, lees: Musschenbroek, Mr. S. C. J. W. van
 354 *Landsdrukkerij. Tweede korrektor.* J. Klein, vervangen door A. A. M. Mattheij, 24 dec. 1869.
 379 " 24 " " J. B. Severijn, lees: S. B. Zeverijn.

Departement van Oorlog.

- 456 *Luitenant-kolonel.* H. A. M. Latour, gepensioneerd.
Majoor. W. E. F. van Heemskerck, 3e bataillon.
 B. Loggere, 5e idem.
 461 *Eerste luitenant.* A. G. C. E. W. von dem Bussche Ippenbunrg benoemd tot kapitein bij het 11e bataillon, 21 dec. 1869.
 468 *Tweede luitenant.* P. van den Blijk benoemd tot eersten luitenant bij het 14e bataillon.
 503 *Militaire ambtenaren.* P. G. de Boij benoemd tot directeur bij het groot militair hospitaal te Samarang (mil. ambt. 1e kl.), 24 dec. 1869.
 J. M. van Zeventer, benoemd bij het groot militair hospitaal te Padang (mil. ambt. 2e kl.), 24 dec. 1869.
 F. S. Schottelink, benoemd tot magazijnmeester, mil. afd. kleedingmagazijn te Samarang (mil. ambt. 2e kl.), 24 dec. 1869.
 J. Groenhart, benoemd tot spijsverzorger groot militair hospitaal te Weltevreden (mil. ambt. 3e kl.), 24 dec. 1869.
 P. K. F. Vrijdag, benoemd tot wd. 1sten kommies bij het groot militair hospitaal te Soerabaja (mil. ambt. 3e kl.), 24 dec. 1869.
 C. F. Hermann, tijd. expediteur bij het hoofdbureau der militaire administratie, met verlof.

Departement der Marine.

- 526 *Marine-établissemten.* *Stoombaggermolen no. 1. Schipper.* Hierbij nog te voegen: F. van Meenen, 24 dec. 1869.

VERKLARING VAN TEEKENS.

<p>● 2.
● 3de kl.
● 4de kl.</p>	<p>Kommandeur
Ridder der 3de klasse
" " 4de " }</p>	<p>} van de Militaire Willemis
orde.</p>
<p>● 1.
● 2.
● of ● 3.</p>	<p>Grootkruis
Kommandeur
Ridder }</p>	} der orde van den Nederlandschen Leeuw.
<p>(E. K. 1.)
(E. K. 2.)
(E. K. 3.)
(E. K. 4.)
(E. K. 5.)</p>	<p>Grootkruis
Grootofficier
Kommandeur
Officier
Ridder }</p>	<p>} der Luxemburgsche orde van de
Eikenkroon.</p>
(G. L. N.)	<p>Ridder der orde van den Gouden Leeuw van het
Huis van Nassau.</p>	
(E. S.)	Eeresabel.	
(Z. G.)	Zilveren gedenkpenning voor 1815.	
Ⓝ	Medaille voor den oorlog op Java.	
Ⓝ	Metalen kruis.	
Ⓝ	Medaille voor de citadel van Antwerpen.	
<p>(Z. M.)
(B. M.)</p>	<p>Zilveren medaille
Bronzen medaille }</p>	} voor Moed en Trouw.
<p>(A.)
(A. N.)</p>	<p>Ridder der orde van St. Andreas
" " " " " Alexander Newsky }</p>	} Rusland.
(C. 1.)	Grootkruis der orde van Carel III van Spanje.	
(D. D. 2.)	<p>Kommandeur 2de klasse der Dannebrog's-orde van
Denemarken.</p>	
(D. S.)	Orde van de Koninklijke Diadeem van Spanje.	
<p>(F. J. 2.)
(F. J. 3.)</p>	<p>Kommandeur
Ridder }</p>	<p>} der Oostenrijksche orde van Frans
Joseph.</p>
<p>(F. W. 1.)
(F. W. 2.)</p>	<p>Grootkruis
Kommandeur }</p>	} der Frederiks-orde van Wurtemberg.
(G. K. O.)	<p>Oostenrijksche orde van het Gouden kruis van ver-
dienste met de kroon.</p>	
(G. O. 4.)	<p>Ridder der 4de klasse van de Guelphen-orde van
Hannover.</p>	
(G. V.)	Ridder der Spaansche orde van het Gulden Vlies.	
(H. G.)	Orde van het Heilige Graf.	
<p>(H. P. 2.)
(H. P. 3 of 4.)</p>	<p>Kommandeur
Ridder }</p>	<p>} der Hessische orde van Philip den
Grootmoedige.</p>
(H. V.)	Grieksche orde van den Heiligen Verlosser.	

- (I. la C. 2.) Kommandeur } der orde van Isabella la Catholica
 (I. la C. 3.) Ridder } van Spanje.
- (J. C.) Portugesche orde van onzen Heere Jezus Christus.
- (J. O.) Johanniter-orde van Pruisen.
- (K. O.) Pruisische Kroon-orde.
- (L. B. 1.) Grootkruis
 (L. B. 3.) Kommandeur } der Leopolds-orde van België.
 (L. B. 4.) Officier }
 (L. B. 5.) Ridder }
- (L. E. 1.) Grootkruis
 (L. E. 2.) Grootofficier } der orde van het Legioen van Eer van
 (L. E. 3.) Kommandeur } Frankrijk.
 (L. E. 4.) Officier }
 (L. E. 5.) Ridder }
- (M. T.) Orde van den Medjidié van Turkije.
- (N. A. 1.) Grootkruis } van het Zwaard der orde van
 (N. A. 3.) Ridder der 3de klasse } Adolf van Nassau.
- (N. I. 4.) Officier der orde van den Nichan Iftihan.
- (O. S. 1.) Grootkruis der Oostenrijksche orde van Stephanus.
- (O. V. V.) Portugesche orde van de Heilige Maagd of der ont-
 vangenis van Villa Viçosa.
- (R. A. 1.) Grootkruis
 (R. A. 3.) Ridder der 3de klasse } der orde van den rooden
 (R. A. 4.) " " 4de " } Adelaar van Pruisen.
- (R. B.) Orde van de Roos van Brazilië.
- (S.) Seraphijnen-orde van Zweden en Noorwegen.
- (S. A. 1.) Kommandeur } der Saxische orde van Albrecht.
 (S. A. 2.) Ridder }
- (S. E. 3.) Ridder der 3de klasse van het Schwarzenburgsche
 cerekruis.
- (S. H. E. 2.) Kommandeur } van de Hertogelijke Saxische huis-orde
 (S. H. E.) Ridder } van Ernestus.
- (St. A. 1.) Grootkruis
 (St. A. 2.) Ridder der 2de klasse } van de orde van St. Anna
 (St. A. 3.) " " 3de " } van Rusland.
- (St. F.) Militaire St. Ferdinands-orde van Spanje.
- (St. H.) St. Helena Medaille.
- (St. M.) Orde van St. Michiel van Beijeren.
- (St. M. L.) Orde van St. Maurice en Lazare.
- (St. O. 1.) Grootkruis } der orde van St. Olaf van Zweden en
 (St. O.) Ridder } Noorwegen.
- (St. S. 2 Kr.) Ridder der 2de kl. met de kroon } van de orde van
 (St. S. 2.) " " 2de " } St. Stanislaus van
 (St. S. 3.) " " 3de " } Rusland.

- (St. S.) Ridder der orde van St. Sylvestre.
 (T. Z.) Portugesche orde van den Toren en het Zwaard.
 (W. A.) Ridder der orde van den witten Adelaar van Pruisen.
 (W. K. 1.) Grootkruis } der orde van de Wurtembergsche kroon.
 (W. K.) Ridder }
 (W. V. 2.) Kommandeur } der Groot-hertogelijke Saxi-
 (W. V. 3.) Ridder der eerste klasse } sche huis-orde der Waak-
 zaamheid of van den witten
 Valk.
 (W. Z.) Ridder der orde van Wasa van Zweden en Noor-
 wegen.
 (I. J. K.) }
 (I. J. K. 2.) } Ridder der Oostenrijksche orde van de IJzeren Kroon.
 (I. J. K. 3.) }
 (Z. L.) Ridder der orde van den Zähringer Leeuw van het
 groothertogdom Baden.
 (Z. O.) Zwaard-orde van Zweden en Noorwegen.

- (g.) Gedetacheerd.
 (k.) Kwartiermeester.
 (m.) Voor memorie.
 (m. v.) Militaire verkenningen.
 (n.) Op non-aktiviteit.
 (t. b.) Topografisch bureau.
 (v.) Met verlof in Europa.
 (w.) Op wachtgeld.

- 15 }
 20 } Onderscheidingsteeken voor langdurige Nederlandsche dienst als
 25 } officier.
 30 }
 35 }

- Amb. Amboina.
 Amoent. Amoenthaj.
 Bal.-N. Balang-Nipa.
 Bandj. Bandjermasin.
 Banj. Banjoewangi.
 Bat. Batavia of ook Weltevreden en Rijswijk.
 Boijol. Boijolali.
 Buitz. Buitenzorg.
 Djok. Djokdjokarta.
 Ft. d. K. Fort de Kock.
 Gew. en pl. St. Gewestelijke en plaatselijke Staf.

- G. B. 2. Garnizoens Bataillon der 2de militaire afdeeling op Java.
 G. B. S. W. K. Idem van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.
 G. B. Lamp. Idem der Lampongsche distrikten.
 G. B. Pal. Idem van Palembang.
 G. B. B. Idem van Banka.
 G. B. R. Idem van Riouw en onderhoorigheden.
 G. B. W.-a. B. Idem der Wester-afdeeling van Bornéc.
 G. B. Z/O. B. Idem der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo.
 G. B. Cel. Idem van Gelebes en Onderhoorigheden.
 G. B. Mol. Idem der Moluksche eilanden.
 G. K. Bant. Garnizoens Kompagnie van Bantam.
 G. K. Cher. Idem van Cheribon.
 G. K. Benk. Idem van Benkeelen.
 Gomb. Gombong.
 Ked.-Keb. Kedong-Kebo.
 Kepah. Kepahiang.
 K. P. Korps Pupillen.
 Kraw. Krawang.
 Mag. Magelang.
 Mak. Makasar.
 Mart. Martapoera.
 Men. Menado.
 Mr.-Cs. Meester-Cornelis.
 Ma.-doea. Moeara-doea.
 Ma.-Komp. Moeara-Kompéh.
 Ma.-Tew. Moeara-Teweh.
 Montr. Montrado.
 Munt. Muntok.
 N.-Pin. Nanga Pinoh.
 Ngaw. Ngawi.
 Oen. Oenarang.
 Pad. Padang.
 Pad.-Pandj. Padang-Pandjang.
 Pad.-Sidem. Padang-Sidempocan.
 Pal. Palembang.
 Palim. Palimanang.
 Patj. Patjitan.
 Pelant. Pelantongan.
 Pont. Pontianak.
 Sal. Salatiga.
 Sam. Samarang.
 Sap. Saporoea.
 Ser. Serang.
 Singk. Singkawang.
 Sib. Sibogha.
 Sint. Sintang.
 S.-K. Bat. Subsistentenkader te Batavia.
 S.-K. Sam. Idem te Samarang.
 S.-K. Soer. Idem te Soerabaja.

St. Klatt. Strafdetachment Klatten.

Soerab. Soerabaja.

Soerak. Soerakarta.

Sum. Sumanap.

Tal.-Pad. Talang-Padang (ingetrokken post in het Palembangsche echter nog niet ontruimd).

Tandj. L. Tandjong (Lampongsche distrikten).

Tandj.-Pin. Tandjong-Pinang.

Teb.-Ting. Tebing-Tingi.

Tel.-Bet. Telok-Betong.

Tjil. Tjilatjap.

W. I. Willem I.

Daar waar slechts cijfers voorkomen wordt bedoeld:

Bij de Infanterie het Bataillon.

Bij de Kavallerie of Artillerie de Kompagnie.

ALMANAK *

VOOR HET JAAR

1870.

J A A R T E L L I N G E N .

Het jaar 1870 komt overeen met:

» » 6583 der Juliaansche periode, waarvan de 1ste Januari 1870 de 2 404 064^e dag zal zijn.

Het jaar der wereld is in, 1870:

» » 7378—79 volgens de Alexandrijnsche rekening.

» » 5630 en 31 » » Hebreeuwsche »

Wijders komt het jaar 1870 overeen met:

» » 4506 en 4507 der Chinesche tijdrekening bij cirkels.

» » 1798 » 1799 der Javaansche telling.

» » 1286 » 1287 der Arabische telling.

CHRONOLOGISCHE CIRKELS.

Het Guldengetal	9	De Romeinsche Indictie . . .	13
De Epacta	28	De Zondagsletter	B
De Zonnecirkel	3		

FEESTDAGEN IN 1870.

I. CHRISTELIJKE:

Drie Koningen	Jan.	6	Hemelvaartsdag	Mei	26
Septuagesima	Febr.	13	Pinksteren	Juni	5
Vasten-avond	Maart	1	H. Drieuldigheid	»	12
Asch-Woensdag	»	2	H. Sacramentsdag	»	16
Palm-Zondag	April	10	St. Jansdag	»	24
Goede Vrijdag	»	15	Eerste Advent	Nov.	27
Paschen	»	17	Kersmis	Dec.	25

* Zamengesteld door den Hoofd-Ingenieur van de Geographische dienst in Nederlandsch-Indië, Dr. J. A. C. OUDEMANS.

II. ISRAËLITISCHE:

5630	{	Purimfeest	Maart	17
		Paaschfeest	April	16
		Pinksterfeest	Juni	5
		Jeruzalems verwoesting	Augustus	7
5631	{	Nieuwjaar	September	26
		Groote verzoendag	October	5
		Loofhutfenfeest	»	10
		Tempelwijding	December	19

III. CHINESCHE:

Nieuwjaar	Jan.	31
十五夜 Tsap-go-meh	Febr.	14
清明 Tsing-bing	April	5
五月節 ○ 把船 Go-goë-tseh, (Pe-tjoen) . .	Juni	3
七月半 de helft der 7 ^{de} maand, Tjio-ko 槍狐	Aug.	3-11
冬節 Tang-tseh	Dec.	22

IV. ARABISCH-JAVAANSCHÉ:

Idoe'l fitr (Garebeg Poewasa) 4 Jan. en 25 (volgens Jav. telling 24)	Dec.
Idoe'l korban (Garebeg Besar)	13 Maart.
Asjoerâ	12 (11) April
Manloed (Garebeg Moeloed)	12 (11) Juni.
Hemelvaart van Mohammed	23 (22) October.

DECLINATIE DER ZON

EN

TIJDVEREFFENING.

Datum.	DECLINATIE DER ZON.	TIJD- VEREFFENING.	Datum.	DECLINATIE DER ZON.	TIJD- VEREFFENING.
		m. s.			m. s.
1 Januari	Z 23° 2'	— 3 41	5 Juli	N 22° 49'	— 4 11
6 »	» 22 32	— 6 1	10 »	» 22 17	— 4 59
11 »	» 21 50	— 8 7	15 »	» 21 35	— 5 36
16 »	» 20 58	— 9 58	20 »	» 20 43	— 6 1
21 »	» 19 57	— 11 31	25 »	» 19 44	— 6 13
26 »	» 18 46	— 12 45	30 »	» 18 35	— 6 10
31 »	» 17 26	— 13 40	4 August.	» 17 20	— 5 53
5 Februari	» 15 59	— 14 15	9 »	» 15 57	— 5 19
10 »	» 14 25	— 14 29	14 »	» 14 27	— 4 31
15 »	» 12 44	— 14 23	19 »	» 12 52	— 3 30
20 »	» 10 59	— 13 59	24 »	» 11 12	— 2 17
25 »	» 9 10	— 13 19	29 »	» 9 27	— 0 54
2 Maart	» 7 17	— 12 24	3 Septemb.	» 7 39	+ 0 38
7 »	» 5 21	— 11 17	8 »	» 5 48	+ 2 18
12 »	» 3 24	— 10 0	13 »	» 3 54	+ 4 2
17 »	» 1 26	— 8 35	18 »	» 1 58	+ 5 47
22 »	N 0 33	— 7 4	23 »	» 0 1	+ 7 33
27 »	» 2 31	— 5 32	28 »	Z 1 56	+ 9 14
1 April	» 4 27	— 4 1	3 October	» 3 52	+ 10 51
6 »	» 6 22	— 2 32	8 »	» 5 48	+ 12 19
11 »	» 8 14	— 1 8	13 »	» 7 41	+ 13 37
16 »	» 10 2	+ 0 10	18 »	» 9 32	+ 14 42
21 »	» 11 47	+ 1 17	23 »	» 11 20	+ 15 32
26 »	» 13 26	+ 2 16	28 »	» 13 3	+ 16 4
1 Mei	» 15 0	+ 3 0	2 Novemb.	» 14 41	+ 16 18
6 »	» 16 28	+ 3 32	7 »	» 16 14	+ 16 12
11 »	» 17 49	+ 3 49	12 »	» 17 39	+ 15 45
16 »	» 19 3	+ 3 53	17 »	» 18 57	+ 14 57
21 »	» 20 8	+ 3 42	22 »	» 20 6	+ 13 47
26 »	» 21 5	+ 3 18	27 »	» 21 6	+ 12 17
31 »	» 21 53	+ 2 41	2 Decemb.	» 21 56	+ 10 30
5 Juni	» 22 32	+ 1 54	7 »	» 22 36	+ 8 28
10 »	» 23 0	+ 0 58	12 »	» 23 5	+ 6 13
15 »	» 23 18	— 0 3	17 »	» 23 22	+ 3 49
20 »	» 23 27	— 1 7	22 »	» 23 27	+ 1 19
25 »	» 23 25	— 2 12	27 »	» 23 21	— 1 10
30 »	» 23 12	— 4 14	31 »	» 23 7	— 3 7

Deze tafel is berekend voor den middag te Batavia, middelbaren tijd.

De teekens + en — geven te kennen, of de tijdvereffening moet worden opgeteld, worden bij of afgetrokken van den middelbaren tijd, om den waren tijd te bekomen.

OPKOMST EN ONDERGANG DER ZON,

EN

Meridiaans-doorgang van vier voorname Planeten.

Datum.	ZONS-		MERIDIAANS DOORGANG VAN			
	Opkomst.	Onderg.	Venus.	Mars.	Jupiter.	Saturnus.
	u. m. voorm.	u. m. nam.	u. m. nam.	u. m. nam.	u. m. nam.	u. m. voorm.
1 Januari	5 51	6 16	3 13	1 12	7 52	10 43
16 »	5 57	6 21	2 52	1 2	6 54	9 51
1 Februari	6 4	6 24	2 4	0 49	5 55	8 52
16 »	6 6	6 22	0 47	0 36	5 2	8 2
1 Maart	6 7	6 18	11 27	0 23	4 18	7 11
16 »	6 5	6 11	10 14	0 8	3 30	6 18
1 April	6 4	6 5	9 31	11 50	2 39	5 17
16 »	6 2	5 58	9 13	11 33	1 53	4 18
1 Mei	6 1	5 53	9 5	11 16	1 8	3 17
16 »	6 2	5 50	9 2	11 0	0 23	2 15
1 Juni	6 5	5 50	9 3	10 44	11 36	1 8
16 »	6 8	5 52	9 8	10 29	10 52	0 5
1 Juli	6 11	5 55	9 17	10 14	10 7	10 57
16 »	6 13	5 58	9 31	10 0	9 22	9 54
1 Augustus	6 12	6 0	9 49	9 44	8 32	8 47
16 »	6 8	6 0	10 8	9 28	7 45	7 47
1 September	6 2	5 59	10 25	9 9	6 52	6 44
16 »	5 54	5 56	10 38	8 49	6 0	5 46
1 October	5 46	5 53	10 49	8 26	5 5	4 50
16 »	5 40	5 52	10 59	8 4	4 8	3 53
1 November	5 35	5 53	11 10	7 37	3 3	2 58
16 »	5 34	5 55	11 24	7 8	1 59	2 5
1 December	5 37	6 1	11 42	6 36	0 52	1 14
16 »	5 42	6 8	0 4	6 4	11 40	0 22
31 »			0 27	5 22	10 33	11 31

Deze tafel is berekend voor Batavia, en uitgedrukt in middelbaren tijd. Neemt men aan, dat de schemering zich uitstrekt van of tot het oogenblik, dat de zon 16 graden onder den horizon is, dan duurt zij het langst in December.

en in Juni, namelijk 1 u. 10 m., en het kortst in Maart en in September, namelijk 1 u. 4 m.

De planeet Mercurius is in deze gewesten bij helder weder duidelijk zichtbaar, als zij op haren grootsten afstand van de zon gekomen is, en eenige dagen vroeger of later. Bevindt zij zich dan aan de westzijde der zon, dan is zij vóór zons-opgang, aan de oostzijde daarentegen, na zons-ondergang, te zien. Deze grootste afstanden bereikt Mercurius in 1870 op de onderstaande dagen:

18 Januari	18° 41'	ten Oosten	van de Zon.
1 Maart.....	27 5	» Westen	» » »
11 Mei.....	21 34	» Oosten	» » »
29 Juni.....	21 40	» Westen	» » »
8 September.....	26 48	» Oosten	» » »
19 October.....	18 12	» Westen	» » »

De planeet Venus is in den aanvang des jaars avondster. Het vorige jaar heeft zij den 14den December haren grootsten afstand van de zon bereikt; ditmaal 47° 17'; zij nadert sedert de zon, welke zij den 23sten Februari bereikt. Daarna weder morgenster geworden, bereikt zij op nieuw den 4den Mei haren grootsten afstand der zon, namelijk 46° 5'. Op nieuws de zon naderende bereikt zij haar den 8den December, zoodat zij in de laatste dagen des jaars misschien nog even in den avondschemering te vinden is.

De planeet Mars is in den aanvang des jaars even na zons-ondergang nog in het westen zichtbaar, zij nadert allengs echter de zon, waarmede zij den 13den Maart in conjunctie is. Zoo als uit de boven opgegevene meridiaans-doorgangen volgt, is zij later alleen des morgens voor zons-opgang zichtbaar.

De planeet Jupiter die den 25sten Mei met de zon in conjunctie komt zal den 13den December met haar in oppositie komen. In het begin des jaars is zij dus alleen des morgens vóór zons-opgang zichtbaar, den 13den December den ganschen nacht, en later gaat zij hoe langer hoe meer vóór zons-opgang onder.

De planeet Saturnus is den 16den Juni in oppositie, den 23sten December in conjunctie met de zon, zij is dus de 11 eerste maanden des jaars alle nachten zichtbaar, namelijk in het begin des jaars alleen des morgens voor zons-opgang, van April tot en met Augustus voor en na middernacht, na 14 September allen voor middernacht.

De ring van Saturnus bereikt dit jaar zijne grootste opening. In het midden van Juni is de grootste as van den buitensten ring 41", 5, de kleine as 18", 6.

ECLIPSEN IN HET JAAR 1870.

Er zullen in dit jaar vier zon-eclipsen en twee maan-eclipsen plaats hebben:

- 1°. Eene totale maan-eclips, den 17den Januari, zichtbaar in Ned.-Indië

Begin der gedeeltelijke eclips	8 u. 4 m.	middelbare tijd te Batavia.
» » totale	» 9 4	» » » »
Einde » »	» 10 42	» » » »
» » gedeeltelijke	» 11 43	» » » »
- 2°. Eene gedeeltelijke zon-eclips, den 31sten Januari, onzichtbaar in Ned.-Indië
- 3°. Eene gedeeltelijke zon-eclips, den 29sten Juni, onzichtbaar in Ned.-Indië.
- 4°. Eene totale maan-eclips, den 13 Juli, zichtbaar in Ned.-Indië.

Begin der gedeeltelijke eclips	3 u. 52 m.	} des morgens, middelbare tijd te Batavia.
» » totale	» 4 52	
Einde » »	» 6 31	
» » gedeeltelijke	» 7 31	
- 5°. Eene gedeeltelijke zon-eclips, den 28sten Juli, onzichtbaar in Ned.-Indië.
- 6°. Eene totale zon-eclips, den 22sten December, zichtbaar in Europa en Noord-Afrika, onzichtbaar in Ned.-Indië.

OPKOMST' EN ONDERGANG

in

VOOR ZOOVER ZIJ DES

D A T U M.	JANUARI.		FEBRUARI.		MAART.		APRIL.		MEI.		JUNI.	
	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.
	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	n. m.	u. m.	u. m.
1		(5-40)		7- 1	17-56				6-25		6-25	7-50
2		* 6-37		7-46		6-26		7- 4	7- 9		7- 9	8-42
3		7-31		8-29		7- 7		7-45	7-54		7-54	9-34
4		8-22		9-10		7-47		8-27	8-42		8-42	10-25
5		9- 9		9-48		8-26		9-10	9-33		9-33	11-16
6		9-53		10-29		9- 6		9-57	10-25		10-25	12- 5
7		10-34		11- 9		9-46		10-46	11-19		11-19	12-53
8		11-14		11-51		10-29		11-37	12-13		12-13	13-41
9		11-54		12-35		11-14		12-31	13- 7		13- 7	14-35
10		12-33		13-22		12- 2		13-26	14- 2		14- 2	15-31
11		13-14		14-12		12-53		14-22	14-56		14-56	16-30
12		13-58		15- 6		13-47		15-19	15-52		15-52	17-30
13		14-44		16- 3		14-43		16-13	16-49	5-45	16-49	5-45
14		15-33		17- 1		15-41		17-12	17-47	6-45	17-47	6-45
15		16-26		18- 0		16-39	5-41	18-10	6- 7	7-44	6- 7	7-44
16		17-22	6-43			17-37	6-34		7- 4	8-41	7- 4	8-41
17	6-12		7-36		6-13		7-29		8- 3	9-36	8- 3	9-36
18	7- 8		8-27		7- 5		8-25		9- 2	10-27	9- 2	10-27
19	8- 2		9-18		7-57		9-22		10- 0	11-15	10- 0	11-15
20	8-55		10- 8		8-50		10-19		10-55	12- 0	10-55	12- 0
21	9-45		10-59		9-43		11-16		11-46	12-44	11-46	12-44
22	10-34		11-51		10-38		12-10		12-35	13-27	12-35	13-27
23	11-23		12-44		11-33		13- 2		13-20	14-11	13-20	14-11
24	12-12		13-38		12-28		13-51		14- 5	14-56	14- 5	14-56
25	13- 2		14-33		13-23		14-38		14-48	15-42	14-48	15-42
26	13-54		15-26		14-15		15-23		15-31	16-30	15-31	16-30
27	14-48		16-18		15- 5		16- 6		16-15	17-21	16-15	17-21
28	15-43		17- 8		15-54		16-50		17- 0	18-13	17- 0	18-13
29	16-38				16-40		17-33		17-47		17-47	
30	17-33				17-24		18-17			6- 8		6- 8
31		6-12				5-46				6-58		7-10

NB. In deze tabel is de tijd doorgeteld van den middag tot den haakjes staan, hebben de opkomst en de ondergang der maan beide, in

DER MAAN TE BATAVIA,

1870,

NACHTS PLAATS HEBBEN.

D A T U M.	JUL.		AUGUSTUS.		SEPTEMB.		OCTOBER.		NOVEMBER.		DECEMBER.	
	Opkomst.	Ondergana.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.	Opkomst.	Ondergang.
1	u. m.											
2		3- 5		9-37		11- 5		11-53		13-21		13-28
3		3-59		10-26		12- 2		12-50		14- 5		14- 7
4		9-52		11-19		13- 0		13-44		14-48		14-47
5		10-45		12-14		13-58		14-35		15-23		15-26
6		11-37		13-10		14-54		15-22		16- 7		16- 7
7		12-29		14- 7		15-47		16- 6		16-47		16-50
8		13-23		15- 5		16-37		16-48		17-27		17-35
9		14-19		16- 4		17-24		17-28	6- 2	18- 8	6-20	
10		15-16		17- 0	5-39	18- 8	5-52		6-48		7-10	
11		16-16		17-53	6-26		6-35		7-35		8- 1	
12		17-16	6- 5		7-11		7-19		8-24		8-52	
13	5-23	18-15	6-57		7-55		8- 4		9-14		9-42	
14	6-26		7-45		8-39		8-51		10- 4		10-30	
15	7-23		8-32		9-23		9-38		10-55		11-18	
16	8-16		9-16		10- 9		10-28		11-45		12- 4	
17	9- 6		10- 0		10-55		11-19		12-33		12-50	
18	9-53		10-44		11-44		12-10		13-22		13-38	
19	10-38		11-29		12-35		13- 1		14-10		14-27	
20	11-22		12-15		13-26		13-52		14-58		15-20	
21	12- 6		13- 3		14-19		14-42		15-48		16-16	
22	12-50		13-53		15-11		15-32		16-41		17-15	
23	13-35		14-45		16- 4		16-22		17-37		18-17	6- 3
24	14-23		15-38		16-55		17-13			6-20		7- 7
25	15-12		16-32		17-46		18- 5			7-23		8- 8
26	16- 4		17-25			6- 6		6-39		8-26		9- 4
27	16-57		18-17	6-31		7- 2		7-40		9-27		9-55
28	17-51			7-26		7-59		8-41		10-24		10-41
29		6-15		8-20		8-56		9-43		11-16		11-24
30		7- 8		9-14		9-55		10-43		12- 3		12- 5
31		7-59		10- 9		10-55		11-39		12-47		12-44
		8-48						12-32				13-24

volgenden middag, van 0 tot 24 uren. Waar de getallen der tabel tusschen hetzelfde etmaal, bij dag plaats.

KALENDER.

JANUARI.

EUROPEESCH JAAR 1870.		MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1286.	JAVANEESCH JAAR Djé 1798.	WEEKD.	Pranâg-mangsâ jaar 15.	CHINEESCH JAAR VIII EN IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Ramelan.				Tsap-iet-goë.
1	Zaterdag.	kliwon	28	28	7	VII 12	30
2	ZONDAG.	legi	29	29	8	13	Tsap-dji-goë.
3	Maandag.	pahing	30	30		14	1
			Sawal.				2
4	Dinsdag.	pon	1	1		15	3
5	Woensdag.	wagé	2	2		16	4
6	Donderdag.	k.	3	3		17	5
7	Vrijdag.	l.	4	4		18	6
8	Zaterdag.	p.	5	5		19	7
9	ZONDAG.	p.	6	6	9	20	8
10	Maandag.	w.	7	7		21	9
11	Dinsdag.	k.	8	8		22	10
12	Woensdag.	l.	9	9		23	11
13	Donderdag.	p.	10	10		24	12
14	Vrijdag.	p.	11	11		25	13
15	Zaterdag.	w.	12	12		26	14
16	ZONDAG.	k.	13	13	10	27	15
17	Maandag.	l.	14	14		28	16
18	Dinsdag.	p.	15	15		29	17
19	Woensdag.	p.	16	16		30	18
20	Donderdag.	w.	17	17		31	19
21	Vrijdag.	k.	18	18		32	20
22	Zaterdag.	l.	19	19		33	21
23	ZONDAG.	p.	20	20	11	34	22
24	Maandag.	p.	21	21		35	23
25	Dinsdag.	w.	22	22		36	24
26	Woensdag.	k.	23	23		37	25
27	Donderdag.	l.	24	24		38	26
28	Vrijdag.	p.	25	25		39	27
29	Zaterdag.	p.	26	26		40	28
30	ZONDAG.	w.	27	27	12	41	29
31	Maandag.	k.	28	28		42	Tsia-goë. 1

FEESTDAGEN:

Den 4den Idoe'l fitr; den 6den Drie Koningen; den 29sten Passer malam; den 31sten Chineesch Nieuwjaar.

N. M.... den 2, te 7 u. 13 m. vm.	L. K.... den 24, te 5 u. 30 m. nm.
E. K.... » 10, » 4 » 10 » »	N. M.... » 31, » 10 » 48 » »
V. M.... » 17, » 9 » 43 » nm.	

FEBRUARI.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1286.	JAVANEESCH JAAR Djé 1798.	WOEKOE.	Pranata-mangsa jaar 15.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Sawal.				Tsia-goë.
1	Dinsdag.	legi.	29	29	12	VII 43	2
			Doelkangidah.				
2	Woensdag.	pahing	1	1		VIII 1	3
3	Donderdag.	pon	2	2		2	4
4	Vrijdag.	wagé	3	3		3	5
5	Zaterdag.	kliwon	4	4		4	6
6	ZONDAG.	l.	5	5	13	5	7
7	Maandag.	p.	6	6		6	8
8	Dinsdag.	p.	7	7		7	9
9	Woensdag.	w.	8	8		8	10
10	Donderdag.	k.	9	9		9	11
11	Vrijdag.	l.	10	10		10	12
12	Zaterdag.	p.	11	11		11	13
13	ZONDAG.	p.	12	22	14	12	14
14	Maandag.	w.	13	13		13	15
15	Dinsdag.	k.	14	14		14	16
16	Woensdag.	l.	15	15		15	17
17	Donderdag.	p.	16	16		16	18
18	Vrijdag.	p.	17	17		17	19
19	Zaterdag.	w.	18	18		18	20
20	ZONDAG.	k.	19	19	15	19	21
21	Maandag.	l.	20	20		20	22
22	Dinsdag.	p.	21	21		21	23
23	Woensdag.	p.	22	22		22	24
24	Donderdag.	w.	23	23		23	25
25	Vrijdag.	k.	24	24		24	26
26	Zaterdag.	l.	25	25		25	27
27	ZONDAG.	p.	26	26	16	26	28
28	Maandag.	p.	27	27		IX 1	29

FEESTDAGEN:

Den 13den Septuagesima; den 14den Tsap-go-meh.

E. K.... den 9, te 1 u. 27 m. vm. { L. K.... den 23, te 1 u. 53 m. vm.
 V. M.... » 16, » 10 » 35 » » }

M A A R T.

EUROPEESCH JAAR 1870.		MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1286.	JAVAAANSCH JAAR Djé 1798.	WOEKOE.	Pranâk-mangsâ jaar 15.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Doelkangidah.				Tsia-goë.
1	Dinsdag.	wagé	28	28	16	IX 2	30
2	Woensdag.	kliwon	29	29		3	Dji-goë.
3	Donderdag.	legi	30	30		4	1
			Doelhidjah.				2
4	Vrijdag.	pahing	1	1		5	3
5	Zaturdag.	pon	2	2		6	4
6	ZONDAG.	w.	3	3	17	7	5
7	Maandag.	k.	4	4		8	6
8	Dinsdag.	l.	5	5		9	7
9	Woensdag.	p.	6	6		10	8
10	Donderdag.	p.	7	7		11	9
11	Vrijdag.	w.	8	8		12	10
12	Zaturdag.	k.	9	9		13	11
13	ZONDAG.	l.	10	10	18	14	12
14	Maandag.	p.	11	11		15	13
15	Dinsdag.	p.	12	12		16	14
16	Woensdag.	w.	13	13		17	15
17	Donderdag.	k.	14	14		18	16
18	Vrijdag.	l.	15	15		19	17
19	Zaturdag.	p.	16	16		20	18
20	ZONDAG.	p.	17	17	19	21	19
21	Maandag.	w.	18	18		22	20
22	Dinsdag.	k.	19	19		23	21
23	Woensdag.	l.	20	20		24	22
24	Donderdag.	p.	21	21		25	23
25	Vrijdag.	p.	22	22		X 1	24
26	Zaturdag.	w.	23	23		2	25
27	ZONDAG.	k.	24	24	20	3	26
28	Maandag.	l.	25	25		4	27
29	Dinsdag.	p.	26	26		5	28
30	Woensdag.	p.	27	27		6	29
31	Donderdag.	w.	28	28		7	30

FEESTDAGEN:

Den 1sten Vasten-avond; den 2den Asch-Woensdag; den 13den
Idoel Korbân; den 17den Purim.

N. M. . . . den 2, te 3 u. 47 m. nm. } V. M. . . . den 17, te 8 u. 59 m. nm.
E. K. . . . » 10 » 8 » 19 » » } L. K. . . . » 24, » 11 » 45 » vm.

APRIL.

EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1286—7.	JAV. JAAR Djé 1798 TOT Dal 1799.	WEEKOE.	Prâna-mangsa jaar 15.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Doelhidjah.			Sa-goë.
1	Vrijdag.	kliwon	29 29 30 —	20	X 8	1
2	Zaturdag	legi	Moecharram.		9	2
			— 1			
3	ZONDAG.	pahing	1 2	21	10	3
4	Maandag.	pon	2 3		11	4
5	Dinsdag.	wagé	3 4		12	5
6	Woensdag	l.	4 5		13	6
7	Donderdag.	p.	5 6		14	7
8	Vrijdag.	p.	6 7		15	8
9	Zaturdag.	w.	7 8		16	9
10	ZONDAG.	k.	8 9	22	17	10
11	Maandag.	l.	9 10		18	11
12	Dinsdag.	p.	10 11		19	12
13	Woensdag.	p.	11 12		20	13
14	Donderdag.	w.	12 13		21	14
15	Vrijdag.	k.	13 14		22	15
16	Zaturdag.	l.	14 15		23	16
17	ZONDAG.	p.	15 16	23	24	17
18	Maandag.	p.	16 17		XI 1	18
19	Dinsdag.	w.	17 18		2	19
20	Woensdag.	k.	18 19		3	20
21	Donderdag.	l.	19 20		4	21
22	Vrijdag.	p.	20 21		5	22
23	Zaturdag.	p.	21 22		6	23
24	ZONDAG.	w.	22 23	24	7	24
25	Maandag.	k.	23 24		8	25
26	Dinsdag.	l.	24 25		9	26
27	Woensdag.	p.	25 26		10	27
28	Donderdag.	p.	26 27		11	28
29	Vrijdag.	w.	27 28		12	29
30	Zaturdag.	k.	28 29		13	30

FEESTDAGEN:

Den 5den Tsjing-bing; den 10den Palm-Zondag; den 12den, volgens Javaansche telling den 11den) Asjoera; den 15den Goede Vrijdag; den 16den Israël. Paaschfeest; den 17den Christelijk Paschfeest.

N. M.... den 1, te 9 u. 6 m. vm. } V. M.... den 16, te 5 u. 33 m. vm.
 E.K.... » 9, » 11 » 33 » » } L. K.... » 22, » 11 » 32 » nm.

M E I.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVANEESCH JAAR Dal 1799.	WOEKOE.	Pranata-mangsa jaar 15.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Moecharram.				Si-goë.
1	ZONDAG.	kliwon	29	30	25	XI 14	1
2	Maandag.	legi	30	—			2
			Safar.				
3	Dinsdag.	pahing	1	1		16	3
4	Woensdag.	pon	2	2		17	4
5	Donderdag.	wagé	3	3		18	5
6	Vrijdag.	k.	4	4		19	6
7	Zaterdag.	l.	5	5		20	7
8	ZONDAG.	p.	6	6	26	21	8
9	Maandag.	p.	7	7		22	9
10	Dinsdag.	w.	8	8		23	10
11	Woensdag.	k.	9	9		XII 1	11
12	Donderdag.	l.	10	10		2	12
13	Vrijdag.	p.	11	11		3	13
14	Zaterdag.	p.	12	12		4	14
15	ZONDAG.	w.	13	13	27	5	15
16	Maandag.	k.	14	14		6	16
17	Dinsdag.	l.	15	15		7	17
18	Woensdag.	p.	16	16		8	18
19	Donderdag.	p.	17	17		9	19
20	Vrijdag.	w.	18	18		10	20
21	Zaterdag.	k.	19	19		11	21
22	ZONDAG.	l.	20	20	28	12	22
23	Maandag.	p.	21	21		13	23
24	Dinsdag.	p.	22	22		14	24
25	Woensdag.	w.	23	23		15	25
26	Donderdag.	k.	24	24		16	26
27	Vrijdag.	l.	25	25		17	27
28	Zaterdag.	p.	26	26		18	28
29	ZONDAG.	p.	27	27	29	19	29
30	Maandag.	w.	28	28		20	Go-goë. 1
31	Dinsdag.	k.	29	—		21	2
			Rabigoelawal.				
			—	1			

FEESTDAGEN:

Den 26sten Hemelvaartsdag.

N. M.... den 1, te 1 u. 45 m. vm.	L. K.... den 22, te 1 u. 17 m. nm
E. K.... » 8, » 10 » 45 » nm.	N. M.... » 30, » 5 » 5 » »
V. M.... » 15. » 1 » 11 » »	

J U N I.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVANEESCH JAAR Dal 1799.	WOEKOE.	Pranata-mangsa jaar 15 en 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Rabingoelawal.				Go-goë.
1	Woensdag.	legi	1	2	29	XII 22	3
2	Donderdag.	puhing	2	3		23	4
3	Vrijdag.	pon	3	4		24	5
4	Zaterdag.	wagé	4	5		25	6
5	ZONDAG.	kliwon	5	6	30	26	7
6	Maandag.	l.	6	7		27	8
7	Dinsdag.	p.	7	8		28	9
8	Woensdag.	p.	8	9		29	10
9	Donderdag.	w.	9	10		30	11
10	Vrijdag.	k.	10	11		31	12
11	Zaterdag.	l.	11	12		32	13
12	ZONDAG.	p.	12	13	1	33	14
13	Maandag.	p.	13	14		34	15
14	Dinsdag.	w.	14	15		35	16
15	Woensdag.	k.	15	16		36	17
16	Donderdag.	l.	16	17		37	18
17	Vrijdag.	p.	17	18		38	19
18	Zaterdag.	p.	18	19		39	20
19	ZONDAG.	w.	19	20	2	40	21
20	Maandag.	k.	20	21		41	22
21	Dinsdag.	l.	21	22		I 1	23
22	Woensdag.	p.	22	23		2	24
23	Donderdag.	p.	23	24		3	25
24	Vrijdag.	w.	24	25		4	26
25	Zaterdag.	k.	25	26		5	27
26	ZONDAG.	l.	26	27	3	6	28
27	Maandag.	p.	27	28		7	29
28	Dinsdag.	p.	28	29		8	30
							Lak-goë.
29	Woensdag.	w.	29	30		9	1
			30	—			
30	Donderdag.	k.	Rabingoelakir			10	2
			—	1			

FEESTDAGEN:

Den 3den Pe-tjoen; den 5den Christelijk en Israël. Pinksteren; den 12den H. Drievuldigheid en Mauloed; (volgens Jav. telling den 11den) den 16den H. Sacramentsdag; den 24sten St. Jansdag.

E. K.... den 7, te 6 u. 24 m. vm. } L. K.... den 21, te 4 u. 41 m. vm.
 V. M.... » 13, » 8 » 55 » nm. } N. M.... » 29, » 6 » 41 » »

J U L I.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVAANSCH JAAR Dal 1799.	WEEKOE.	Pranâté-mangsâ jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE BEGERING VAN TONG-TI.
			Rabingoelakir.				Lak-goë.
1	Vrijdag.	legi	1	2	3	I 11	3
2	Zaturdag.	pahing	2	3		12	4
3	ZONDAG.	pon	3	4	4	13	5
4	Maandag.	wagé	4	5		14	6
5	Dinsdag.	kliwon	5	6		15	7
6	Woensdag.	l.	6	7		16	8
7	Donderdag.	p.	7	8		17	9
8	Vrijdag.	p.	8	9		18	10
9	Zaturdag.	w.	9	10		19	11
10	ZONDAG.	k.	10	11	5	20	12
11	Maandag.	l.	11	12		21	13
12	Dinsdag.	p.	12	13		22	14
13	Woensdag.	p.	13	14		23	15
14	Donderdag.	w.	14	15		24	16
15	Vrijdag.	k.	15	16		25	17
16	Zaturdag.	l.	16	17		26	18
17	ZONDAG.	p.	17	18	6	27	19
18	Maandag.	p.	18	19		28	20
19	Dinsdag.	w.	19	20		29	21
20	Woensdag.	k.	20	21		30	22
21	Donderdag.	l.	21	22		31	23
22	Vrijdag.	p.	22	23		32	24
23	Zaturdag.	p.	23	24		33	25
24	ZONDAG.	w.	24	25	7	34	26
25	Maandag.	k.	25	26		35	27
26	Dinsdag.	l.	26	27		36	28
27	Wonsdag.	p.	27	28		37	29
28	Donderdag.	p.	28	29		38	Tjiet-goë. 1
29	Vrijdag.	w.	Djoemadilawal.			39	2
30	Zaturdag.	k.	1	2		40	3
31	ZONDAG.	l.	2	3	8	41	4

FEESTDAGEN:

GEENE.

E. K.... den 6, te 11 u. 38 m. vm. } L. K.... den 20, te 9 u. 24 m. nm.
 V. M.... » 13, » 5 » 43 » » } N. M.... » 28, » 6 » 25 » »

AUGUSTUS.

EUROPEESCH JAAR 1870.		MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVAANSCH JAAR Del 1799.	WOEKOE.	Pranata-mangsa jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Djoemadilawal.				Tjjet-goë.
1	Maandag.	paling	3	4	8	II 1	5
2	Dinsdag.	pon	4	5		2	6
3	Woensdag.	wagé	5	6		3	7
4	Donderdag.	kliwou	6	7		4	8
5	Vrijdag.	legi.	7	8		5	9
6	Zaterdag.	p.	8	9		6	10
7	ZONDAG.	p.	9	10	9	7	11
8	Maandag.	w.	10	11		8	12
9	Dinsdag.	k.	11	12		9	13
10	Woensdag.	l.	12	13		10	14
11	Donderdag.	p.	13	14		11	15
12	Vrijdag.	p.	14	15		12	16
13	Zaterdag.	w.	15	16		13	17
14	ZONDAG.	k.	16	17	10	14	18
15	Maandag.	l.	17	18		15	19
16	Dinsdag.	p.	18	19		16	20
17	Woensdag.	p.	19	20		17	21
18	Donderdag.	w.	20	21		18	22
19	Vrijdag.	k.	21	22		19	23
20	Zaterdag.	l.	22	23		20	24
21	ZONDAG.	p.	23	24	11	21	25
22	Maandag.	p.	24	25		22	26
23	Dinsdag.	w.	25	26		23	27
24	Woensdag.	k.	26	27		III 1	28
25	Donderdag.	l.	27	28		2	29
26	Vrijdag.	p.	28	29		3	30
27	Zaterdag.	p.	29	30		4	Peh-goë. 1
28	ZONDAG.	w.	Djoemadilakir.		12	5	2
29	Maandag.	k.	1	2		6	3
30	Dinsdag.	l.	2	3		7	4
31	Woensdag.	p.	3	4		8	5

FEESTDAGEN:

Den 3den tot den 11den Tjo-ko; den 7den Jerusalems verwoesting.

E. K.... den 4, te 3 u. 59 m. nm. } L. K.... den 19, te 2 u. 58 m. nm.
 V. M.... » 11, » 4 u 21 » } N. M.... » 27, » 5 » 33 » vm.

SEPTEMBER.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVANEESCH JAAR Dal 1799.	WOEKOE.	Prandjè-mangsà jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Djoemadilakir.				Peh-goë.
1	Donderdag.	pon	4	5	12	III 9	6
2	Vrijdag.	wagé	5	6		10	7
3	Zaturdag.	kliwon	6	7		11	3
4	ZONDAG.	legi	7	8	13	12	9
5	Maandag.	pahing	8	9		13	10
6	Dinsdag.	p	9	10		14	11
7	Woensdag.	w.	10	11		15	12
8	Donderdag.	k.	11	12		16	13
9	Vrijdag.	l.	12	13		17	14
10	Zaturdag.	p.	13	14		18	15
11	ZONDAG.	p.	14	15	14	19	16
12	Maandag.	w.	15	16		20	17
13	Dinsdag.	k.	16	17		21	18
14	Woensdag.	l.	17	18		22	19
15	Donderdag.	p.	18	19		23	20
16	Vrijdag.	p.	19	20		24	21
17	Zaturdag.	w.	20	21		IV 1	22
18	ZONDAG.	k.	21	22	15	2	23
19	Maandag.	l.	22	23		3	24
20	Dinsdag.	p.	23	24		4	25
21	Woensdag.	p.	24	25		5	26
22	Donderdag.	w.	25	26		6	27
23	Vrijdag.	k.	26	27		7	28
24	Zaturdag.	l.	27	28		8	29
		p.					
25	ZONDAG.		28	29	16	9	1
			29	--			
26	Maandag.	p.	Redjeb.			10	2
			--	1			
27	Dinsdag.	w.	1	2		11	3
28	Woensdag.	k.	2	3		12	4
29	Donderdag.	l.	3	4		13	5
30	Vrijdag.	p.	4	5		14	6
							Kao-goë.

FEESTDAGEN:

Den 26sten Israëlitisch Nieuwjaar.

E. K. . . . den 2, te 9 u. 5 m. nm. } L. K. . . . den 18, te 8 u. 37 m. nm.
 V. M. . . . » 10, » 5 » 19 » nm. } N. M. . . . » 25, » 1 » 41 » nm.

OCTOBER.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVAAANSCH JAAR Dal 1799.	WOEKOE.	Pranâde-mangsâ jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Redjeb.				Kao-goë.
1	Zaturdag.	pon	5	6	16	IV 15	7
2	ZONDAG.	wagé	6	7	17	16	8
3	Maandag.	kliwon	7	8		17	9
4	Dinsdag.	legi	8	9		18	10
5	Woensdag.	pahing	9	10		19	11
6	Donderdag.	p.	10	11		20	12
7	Vrijdag.	w.	11	12		21	13
8	Zaturdag.	k.	12	13		22	14
9	ZONDAG.	l	13	14	18	23	15
10	Maandag.	p.	14	15		24	16
11	Dinsdag.	p.	15	16		25	17
12	Woensdag.	w.	16	17		V 1	18
13	Donderdag.	k.	17	18		2	19
14	Vrijdag.	l.	18	19		3	20
15	Zaturdag.	p.	19	20		4	21
16	ZONDAG.	p.	20	21	19	5	22
17	Maandag.	w.	21	22		6	23
18	Dinsdag.	k.	22	23		7	24
19	Woensdag.	l.	23	24		8	25
20	Donderdag.	p.	24	25		9	26
21	Vrijdag.	p.	25	26		10	27
22	Zaturdag.	w.	26	27		11	28
23	ZONDAG.	k.	27	28	20	12	29
		l.					
24	Maandag.		28	29		13	Tsap-goë.
25	Dinsdag.	p.	29	30		14	1
			30	--			2
26	Woensdag.	p.	Roewah.			15	3
			--	1			
27	Donderdag.	w.	1	2		16	4
28	Vrijdag.	k.	2	3		17	5
29	Zaturdag.	l.	3	4		18	6
30	ZONDAG.	p.	4	5	21	19	7
31	Maandag.	p.	5	6		20	8

FEESTDAGEN:

Den 5den Groote verzoendag; den 10den Loofhuttenfeest; den 23sten
(volgens Javaansche telling den 22sten) Hemelvaart van Mohammed.

E. K.... den 2, te 4 u. 27 m. vm. } N. M.... den 24, te 10 u. 43 m. nm.
 V. M.... » 9, » 8 » 50 » nm. } E. K.... » 31, » 3 » 9 » »
 L. K.... » 18, » 1 » 21 » vm. }

NOVEMBER.

EUROPEESCH JAAR 1870.		MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVANSCH JAAR Dal 1799.	WEEKOE.	Pranâg-mangsâ jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE REGERING VAN TONG-TI.
			Roewah.				Tsap-goë.
1	Dinsdag.	wagé	6	7	21	V 22	9
2	Woensdag.	kliwon	7	8		23	10
3	Donderdag.	legi	8	9		24	11
4	Vrijdag.	pahing	9	10		25	12
5	Zaterdag.	pon	10	11		26	13
6	ZONDAG.	w.	11	12	22	27	14
7	Maandag.	k.	12	13		VI 1	15
8	Dinsdag.	l.	13	14		2	16
9	Woensdag.	p.	14	15		3	17
10	Donderdag.	p.	15	16		4	18
11	Vrijdag.	w.	16	17		5	19
12	Zaterdag.	k.	17	18		6	20
13	ZONDAG.	l.	18	19	23	7	21
14	Maandag.	p.	19	20		8	22
15	Dinsdag.	p.	20	21		9	23
16	Woensdag.	w.	21	22		10	24
17	Donderdag.	k.	22	23		11	25
18	Vrijdag.	l.	23	24		12	26
19	Zaterdag.	p.	24	25		13	27
20	ZONDAG.	p.	25	26	24	14	28
21	Maandag.	w.	26	27		15	29
22	Dinsdag.	k.	27	28		16	30
23	Woensdag.	l.	28	29		17	Loen. 1
			29	---			
24	Donderdag.	p.	Ramelan.			18	2
			—	1			
25	Vrijdag.	p.	1	2		19	3
26	Zaterdag.	w.	2	3		20	4
27	ZONDAG.	k.	3	4	25	21	5
28	Maandag.	l.	4	5		22	6
29	Dinsdag.	p.	5	6		23	7
30	Woensdag.	p.	6	7		24	8

FEESTDAGEN:

Den 27den Eerste Advent.

V. M. . . . den 8, te 2 u. 39 m. nu. . . N. M. . . . den 23, te 8 u. 28 m. nu.
L. K. . . . » 16, » 4 » 6 » » E. K. . . . » 30, » 5 » 41 » »

DECEMBER.

	EUROPEESCH JAAR 1870.	MARKTDAGEN.	ARABISCH JAAR 1287.	JAVAANSCH JAAR Dal 1799.	WOEKOE.	Pranata-mangsa jaar 16.	CHIN. JAAR IX VAN DE BEGERING VAN TONG-TI.
			Ramelan.				Loen
1	Donderdag.	wagé	7	8	25	VI 24	9
2	Vrijdag.	kliwon	8	9		25	10
3	Zaturdag.	legi	9	10		26	11
4	ZONDAG.	pahing	10	11	26	27	12
5	Maandag.	pon	11	12		28	13
6	Dinsdag.	w.	12	13		29	14
7	Woensdag.	k.	13	14		30	15
8	Donderdag.	l.	14	15		31	16
9	Vrijdag.	p.	15	16		32	17
10	Zaturdag.	p.	16	17		33	18
11	ZONDAG.	w.	17	18	27	34	19
12	Maandag.	k.	18	19		35	20
13	Dinsdag.	l.	19	20		36	21
14	Woensd. g.	p.	20	21		37	22
15	Donderdag.	p.	21	22		38	23
16	Vrijdag.	w.	22	23		39	24
17	Zaturdag.	k.	23	24		40	25
18	ZONDAG.	l.	24	25	28	41	26
19	Maandag.	p.	25	26		42	27
20	Dinsdag.	p.	26	27		43	28
21	Woensdag.	w.	27	28		VII 1	29
							Tsap-iet-goë.
22	Donderdag.	k.	28	29		2	1
23	Vrijdag.	l.	29	30		3	2
			30	—			
24	Zaturdag.	p.	Sawal.			4	3
			—	1			
25	ZONDAG.	p.	1	2	29	5	4
26	Maandag.	w.	2	3		6	5
27	Dinsdag.	k.	3	4		7	6
28	Woensdag.	l.	4	5		8	7
29	Donderdag.	p.	5	6		9	8
30	Vrijdag.	p.	6	7		10	9
31	Zaturdag.	w.	7	8		11	10

FEESTDAGEN:

Den 19den Tempelwijding; den 22sten Tangtseh; den 25sten Kersmis
en Idoe'l fitr (volgens Javaansche telling den 24sten).

V. M.... den 8, te 9 u. 46 m. vm. N. M.... den 22, te 7 u. 26 m. nm.
L. K.... » 16, » 4 » 18 » » E. K.... » 29, » 11 » 46 » »

REGERINGS-ALMANAK.

LEDEN

VAN HET

KONINKLIJK HUIS.

De Kroon der Nederlanden is en blijft opgedragen aan Z. M. Willem Frederik, Prins van Oranje-Nassau, om door Hem en Zijne wettige nakomelingen te worden bezeten erfelijk, overeenkomstig de bepalingen der grondwet. De Koning kan geen vreemde Kroon dragen, met uitzondering van die van Luxemburg. De oudste van des Konings zonen, of verdere mannelijke nakomelingen, die de vermoedelijke erfgenaam is van de Kroon, is des Konings eerste onderdaan en voert den titel van Prins van Oranje

Z. M. WILLEM III, ALEXANDER-PAUL-FREDERIK-LODEWIJK, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG,

GROOTKRUIS DER MILITAIRE WILLEMSORDE EN DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW; GROOTMEESTER DER LUXEMBURGSCHE ORDE VAN DE EIKENKROON; RIDDER DER ORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN HET HUIS VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ADOLFSORDE VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ORDE VAN GETROUWHEID; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZAEHRINGER LEEUW VAN BADEN; GROOTKRUIS DER LEOPOLDSORDE VAN BELGIË; GROOTKRUIS DER LUDWIGSORDE VAN BELJEREN; RIDDER DER ORDE VAN DEN OLIFANT VAN DENEMARKE; GROOTKRUIS DER ORDE VAN HET LEGIOEN VAN EER VAN FRANKRIJK; GROOTKRUIS DER GUELPHENORDE VAN HANNOVER; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. OLAF VAN NOORWEGEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. STEPHANUS VAN OOSTENRIJK; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN TOREN EN HET ZWAARD VAN PORTUGAL; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZWARTEN ADELAAR; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN DEN ROODEN ADELAAR VAN PRUISSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ANDREAS; RIDDER DER ORDE VAN ST. ALEXANDER NEWSKY; RIDDER DER ORDE VAN DEN WITTEN ADELAAR; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN ST. ANNA VAN RUSLAND; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN WITTEN VALK VAN SAXEN-WEIMAR-EISENACH; RIDDER DER ORDE VAN HET GULDEN VLIES VAN SPANJE; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DE KROON VAN WURTEMBERG; GROOTKRUIS DER SERAPHIJNEN ORDE VAN ZWEDEN;

geboren den 19den februarij 1817, te Brussel; zoon van wijlen Z. M. Willem II en van wijlen H. M. Anna Paulowna, Grootvorstin van Rusland; beëdigd en ingehuldigd als Koning der Nederlanden binnen Amsterdam den 12den mei 1849; gehuwd den 18den juni 1839 met

H. M. SOPHIA, FREDERIKA-MATHILDA, Prinses van Wurtemberg. dochter van wijlen Z. M. Willem I, Koning van Wurtemberg en van wijlen H. M. Katharina Paulowna, Grootvorstin van Rusland, geboren den 17den juni 1818.

Zonen des Konings.

Z. K. H. Prins **WILLEM, NICOLAAS-ALEXANDER-FREDERIK-KAREL HENDRIK, PRINS VAN ORANJE,**

GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW; GROOTKRUIS DER LUXEMBURGSCHER ORDE VAN DE EIKENKROON; RIDDER DER ORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN HET HUIS VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ADOLFSORDE MET DE ZWAARDEN VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZAEHRINGER LEEUW VAN BADEN; GROOTKRUIS DER LEOPOLDSORDE VAN BELGIË; GROOTKRUIS DER ORDE VAN HET LEGIOEN VAN EER VAN FRANKRIJK; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN HESSEN-KASSEL; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. OLAF VAN NOORWEGEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. STEPHANUS VAN OOSTENRIJK; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN TOREN EN HET ZWAARD VAN PORTUGAL; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZWARTEN ADELAAR VAN PRUISSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ANDREAS; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ALEXANDER NEWSKY; RIDDER DER ORDE VAN DEN WITTEN ADELAAR; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN ST. ANNA; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN STANISLAUS VAN RUSLAND; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DE KROON VAN SAXEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN WITTEN VALK VAN SAXEN-WEIMAR-EISENACH; RIDDER DER ORDE VAN HET GULDEN VLIJS, GROOTKRUIS DER ORDE VAN KAREL III VAN SPANJE; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DE KROON; GROOTKRUIS DER ORDE VAN FREDERIK VAN WURTEMBERG; GROOTKRUIS DER SERAPHIJNEN ORDE VAN ZWEDEN;

geboren te 's Gravenhage den 4den september 1840.

Z. K. H. Prins **WILLEM-ALEXANDER-KAREL-HENDRIK-FREDERIK,**

GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW; GROOTKRUIS DER LUXEMBURGSCHER ORDE VAN DE EIKENKROON;

geboren te 's Gravenhage den 25sten augustus 1851.

Broeder des Konings.

Z. K. H. Prins **WILLEM-FREDERIK-HENDRIK,**

GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW; GROOTKRUIS DER LUXEMBURGSCHER ORDE VAN DE EIKENKROON; RIDDER DER ORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN HET HUIS VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ADOLFSORDE VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER HUISORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN KEURHESSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN TOREN EN HET ZWAARD VAN PORTUGAL; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZWARTEN ADELAAR; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN DEN ROODEN ADELAAR VAN PRUISSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ANDREAS; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN ST. ANNA VAN RUSLAND; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN WITTEN VALK VAN SAXEN-WEIMAR-EISENACH; GROOTKRUIS DER ORDE VAN KAREL III VAN SPANJE; RIDDER DER SERAPHIJNEN ORDE VAN ZWEDEN;

geboren te Soestdijk den 13den juni 1820; gehuwd den 19den mei 1853 met

H. D. H. **AMALIA-MARIA DA GLORIA-AUGUSTA**, dochter van wijlen Z. D. H. den Hertog Karel Bernard van Saxon-Weimar-Eisenach, geboren den 20sten mei 1830.

Zuster des Konings.

H. K. H. Prinses **WILHELMINA-MARIA-SOPHIA-LOUISA**, geboren te 's Gravenhage den 8sten april 1824; gemalin van den regerenden Groothertog van Saxon-Weimar-Eisenach.

Oom des Konings.

Z. K. H. Prins **WILLEM-FREDERIK-KAREL**,

GROOTKRUIS DER MILITAIRE WILLEMSORDE EN DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW; GROOTKRUIS DER LUXEMBURGSCH E ORDE VAN DE EIKENKROON; RIDDER DER ORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN HET HUIS VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ADOLFSORDE MET DE ZWAARDEN VAN NASSAU; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZAEHRINGER LEEUW; GROOTKRUIS DER ORDE VAN GETROUWHEID VAN BADEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. GEORGE; GROOTKRUIS DER GUELPHENORDE MET DE ZWAARDEN VAN HANNOVER; GROOTKRUIS DER HUISORDE VAN DEN GOUDEN LEEUW VAN KEURHESSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. OLAF VAN NOORWEGEN; GROOTKRUIS DER HUIS- EN VERDIENSTENORDE VAN OLDENBURG; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. STEPHANUS VAN OOSTENRIJK; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN TOREN EN HET ZWAARD VAN PORTUGAL; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DEN ZWARTEN ADELAAR; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN DEN ROODEN ADELAAR; KOMMANDEUR DER ORDE VAN ST. JAN; RIDDER VAN DE TWEDE KLASSE DER ORDE VAN HET IJZEREN KRUIS VAN PRUISSEN; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ANDREAS; GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. ALEXANDER NEWSKY; RIDDER VAN DE EERSTE KLASSE DER ORDE VAN ST. ANNA; RIDDER DER ORDE VAN DEN WITTEN ADELAAR GROOTKRUIS DER ORDE VAN ST. WLADIMAR; RIDDER VAN DE VIERDE KLASSE DER MILITAIRE ST. GEORGE-ORDE VAN RUSLAND; GROOTKRUIS DER ORDE VAN KAREL III VAN SPANJE; GROOTKRUIS DER ORDE VAN DE KROON VAN WURTEMBERG; GROOTKRUIS DER SERAPHIJNENORDE; GROOTKRUIS DER ORDE VAN KAREL XIII VAN ZWEDEN;

geboren te Berlijn den 28sten februarij 1797, zoon van wijlen Z. M. Willem I, Koning der Nederlanden en van wijlen H. M. Frederika-Louisa-Wilhelmina, Prinses van Pruisen; gehuwd den 21sten mei 1825 met

H. K. H. **LOUISA-AUGUSTA-WILHELMINA-AMALIA**, Prinses van Pruisen, dochter van wijlen Z. M. Frederik Willem III, Koning van Pruisen, geboren den 1sten februarij 1808.

Uit dit huwelijk :

H. K. H. de Prinses **WILHELMINA-FREDERIKA-ALEXANDRINA-ANNA, LOUISA**, geboren te 's Gravenhage den 5den augustus 1828; gemalin van den regerenden Koning van Zweden en Noorwegen;

H. K. H. de Prinses **WILHELMINA-FREDERIKA-ANNA-ELISABETH-MARIA**, geboren te Wassenaar den 5den julij 1841.

Tante des Konings.

H. K. H. de Prinses **WILHELMINA-FREDERIKA-LOUISA-CHARLOTTE-MARIANNE**, geboren te Berlijn den 9den mei 1810; dochter van wijlen Z. M. Willem I, Koning der Nederlanden en van wijlen H. M. Frederika-Louisa-Wilhelmina, Prinses van Pruisen; gehuwd geweest met Z. K. H. Frederik-Hendrik-Albert, Prins van Pruisen.

MINISTERIE VAN KOLONIËN.

Minister.

E. DE WAAL, ☉ (1), 4 juni 1868.

Sekretaris-generaal.

J. P. Feith, ☉, (E. K. 3.), 14 maart 1861.

Ambtenaren ter beschikking van het departement van koloniën.

Kommies. G. H. van Soest, (N. I. 4), 29 aug. 1862.

Bureau A (AZ) Oost-indische (algemeene) zaken.

De zaken betreffende het burgerlijk en staatkundig bestuur der oostindische bezittingen, met uitzondering der financiën. Maatregelen ter toepassing en uitvoering van het regeringsreglement. Kultures, landrente, verpachtingen, belastingen, transportwezen, middelen van gemeenschap, openbare werken, enz. Betrekkingen met inlandsche vorsten en volken. Handel en scheepvaart. Marine-aangelegenheden. Uitgaaf van werken en behandeling van zaken in het belang van kunst, wetenschap of openbaar nut op koloniaal gebied, daaronder begrepen land- en zeekaarten, meteorologie, enz. Verzameling van indische dagbladen, enz.

Referendaris. Jhr. F. E. M. van Alphen, ☉, 14 maart 1861.

Hoofdkommies. Jhr. mr. W. E. van Panhuis, 25 nov. 1867.

Kommiezen. Jhr. mr. W. M. de Brauw, 23 aug. 1867; — W. P. Bangert, id.

Adjunktkommiezen. Jhr. mr. F. van Hogendorp, 9 aug. 1866; — jhr. mr. H. van der Wijck, 25 nov. 1867.

Tweede klerk. H. C. Klinkenberg.

Bureau A (PZ). Oost-indische (personele) zaken.

Zaken betreffende de benoeming en uitzending van ambtenaren voor alle vakken, met inbegrip der geestelijken, onderwijzers, ingenieurs, enz. De stamboeken en in het algemeen de belangen der indische ambtenaren, daaronder begrepen die, behoorende tot het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indië, de reglementen voor hunne pensioenen en die hunnér weduwen en weezen. Regeling van de uitbetaling: *a.* der burgerlijke pensioenen, verloftraktamenten en delegatiën, *b.* der pensioenen en onderstandsgelden van de burgerlijke weduwen en weezen. Kortingen op de traktamenten en pensioenen van de ambtenaren ten behoeve van de schatkist en van bijzondere personen. Burgerlijke nalatenschappen. Afgiften van consenten tot vertrek naar Nederlandsch-Indië.

Referendaris. Jhr. mr. J. K. W. Quarles van Ufford, 23 maart 1865.

Kommies. J. C. Engelen, 15 sept. 1867.

Adjunktkommies. M. A. van der Kloot, 26 dec. 1860.

Eerste klerk. J. C. Terwinkel.

Tweede klerk. J. A. Jansen.

Bureau B. West-indische zaken.

De zaken betreffende het bestuur van de nederlandsche westindische bezittingen en van die ter Kuste van Guinea. De daarmede in verband staande belangen van burgerlijke ambtenaren en bijzondere personen. Zamenstelling

(1) Zie bladwijzer: Verklaring der teekens.

van het bij art. 60 der grondwet bedoeld jaarlijksch verslag omtrent het beheer en den staat dier bezittingen en van dat omtrent de uitvoering aan de emancipatie-wet voor Suriname gegeven.

Referendaris. Jhr. C. A. van Sijpestein, ☉, (1).

Kommies. M. J. A. A. Sturenberg, 13 sept. 1867.

Adjunktkommies. J. H. Elias, 26 dec. 1860.

Bureau C. Militaire zaken, en verifikatie der administratie van het koloniaal werfdepôt te Harderwijk.

De zaken betreffende de stamboeken van de koloniale landmagt. Benoeming, detachement, overplaatsing, ontslag en pensioen van officieren. Militaire verloven, pensioenen, onderstanden en delegatien. Militaire nalatenschappen. Invordering van belastingen van in Indië gediend hebbende officieren en kortingen op hunne inkomsten ten behoeve van bijzondere personen. Eervolle belooning van uitstekende krijgsverrigtingen en medailles voor trouwe dienst. Van de militaire dienst vervallen verklaarde koloniale militairen. Huwelijken van officieren. Transportkosten van terugkeerende militairen. Militaire reclaims. Formatien van de koloniale landmagt. Reglementen van administratie voor de oostindische militaire weduwen- en weezen- en verhoogde pensioenfondsen. Defensiewezen in Nederlandsch-Indië en in de nederlandsche westindische bezittingen. De zaken betreffende de formatie van het koloniaal werfdepôt. Bepaling van het cijfer der jaarlijks uit te zenden aanvullings-troepen. Werving in Europa. Raming van uitgaven voor het werfdepôt. Europesche en Afrikaansche suppletietroepen. Overvoer van dat personeel. Verifikatie der geldelijke en materiele verantwoording van het werfdepôt en de koloniale werving.

Referendaris. H. C. Staring, ☉, ☼ 3de kl., ☼, 15 sept. 1867.

Kommiezen. J. H. Ebberdorp, (E. K. 5.), 3 april 1851; —

W. H. Muller, 31 dec. 1855; — H. W. Stieler, 26 sept. 1859;

— J. G. Briedé, 15 sept. 1867.

Adjunktkommiezen. G. M. de Jongh, 16 okt. 1849; — mr. C.

J. van Bell, 28 febr. 1857; — W. C. Pontier, 28 mei 1859.

Eerste klerken. J. T. Braun; — F. J. A. Buijs.

Tweede klerk. G. W. H. van der Meer de Walcheren.

Bureau D. Certifikaten van oorsprong.

Onder het dadelijk toezigt van den chef van het bureau »Oost-indische (personele) zaken.»

De zaken betreffende het viseren van de certifikaten van oorsprong. De daartoe betrekkelijke staten en briefwisseling.

Kommies. H. C. P. Laurillard dit Fallot, 26 dec. 1860.

Adjunkt-kommies. P. J. van Dam den Boumeester.

Bureau E. Comptabiliteit.

Kontrôle der remises, welke, in goederen en in geld, uit de verschillende koloniën naar Nederland worden overgemaakt. Verifikatie van al de verantwoordingstukken betrekkelijk het te gelde maken der koloniale gouvernementenprodukten, daaronder begrepen die nopens de voor gouvernementenrekening gehouden assurantien, en van de schaden, avarijen. enz., daarop geleden. Regeling der uitzendingen van muntspecien ter voorziening in de geldelijke behoeften der koloniale administratien. Acceptatie der wissels, welke de koloniale besturen, ter verdere voorziening in aldaar bestaande behoefte aan betaalmiddelen, op het departement van koloniën afgeven. Kontrôle der bestelling en betaling van goederen, bestemd om naar de verschillende koloniën te worden verzonden. Utbetaling der pensioenen, verloftraktamenten en delegatien, ten

1) Met verlof gedurende zijn lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

laste van de oost- en westindische bezittingen en van de kust van Guinea. Verifikatie van alle betalingen, die, hetzij door de nederlandsche handelmaatschappij, hetzij regtstreeks door het departement van koloniën geschieden. Zorg voor de overmaking der koloniale bijdragen aan 's rijks schatkist. Koloniale remise rekeningen, welke jaarlijks door eene staatskommissie, ingevolge kon. besluit van 29 sept. 1841 (Ned. St. 38) worden onderzocht. Koloniaal batig slot.

Referendaris. J. C. Jansen, 5 sept. 1863.

Hoofdkommissie. J. W. F. van Hoorn, 14 maart 1861.

Kommissiezen. J. F. Braun, 26 dec. 1860; — A. Mondt Hz., 5 sept. 1863.

Adjunktkommissiezen. L. Kloet, 9 mei 1861; — R. L. A. van Dijk, id.; — F. J. Haus, 5 sept. 1863; — R. P. van den Bosch; — A. van Rhijn.

Eerste klerken. J. Geradts; — J. Feith; — J. C. Mulder

Tweede klerken. F. M. Bernhard; — J. H. L. F. van Franck; — J. J. Estor; — H. L. Diecke; — F. L. J. de Jeer; — P. F. Vichoff; — C. G. Corporaal; — Jhr H. A. Clifford.

Bureau F. Administratie der Koloniale bestellingen.

De zaken betreffende het aanschaffen, keuren ⁽¹⁾ en verzenden der gouvernementsgoederen, bestemd voor 's rijks overzeesche bezittingen. Verifikatie der inkomende rekeningen van gekeurde goederen. De standmodellen waarnaar de leveringen plaats hebben.

Referendaris. H. Gimberg van der Hoeven, ✱, 29 jan. 1862.

Kommissie. H. P. J. Sadée, 15 sept. 1867.

Adjunktkommissie. H. G. van den Toorn, 26 dec. 1860.

Eerste klerken. W. D. van Cranenburgh; — F. N. Carabain.

Tweede id. J. B. Corporaal; — L. van Hamburg.

Geëmploijeerde. J. Hingman.

Bureau G. Statistiek en bibliotheek.

Verzameling van aanwijzingen en voorlichting omtrent de koloniale litteratuur in 't algemeen, en meer bijzonder ten aanzien van de geschiedenis, de staatkundige betrekkingen en de gesteldheid van land en volk der overzeesche bezittingen. Beheer van de koloniale boekerij en kaartenverzameling.

Referendaris. H. T. Krabbe, ✱, 14 maart 1861.

Kommissie. J. C. Hooijkaas, 7 sept. 1859.

Eerste klerk. W. A. F. N. C. M. Hartmann.

Bureau H. Kabinet. Geheime en algemeene zaken.

Zamenstelling van het bij art. 60 der grondwet bedoeld jaarlijksch verslag omtrent het beheer en den staat van Nederlandsch-Indië. Traktaten met indische vorsten en volken. Personeel van het departement. Zaken die niet geacht kunnen worden bepaaldelijk tot den werkring van eenig ander bureau te behooren. Koloniaal militair invalidenhuis. Geheime en kabinetstukken. Archief, index, agenda der niet openbare stukken. Voordragten tot het verleen van koninklijke onderscheidingen, voor zoo ver die niet behooren tot den werkring van het bureau »Militaire zaken.»

(1) De keuring en het onderzoek der te Amsterdam geleverde goederen, voor zooveel hun aard het toelaat, is sedert 1 nov. 1839 opgedragen aan eene kommissie. Goederens bij uitzondering niet te Amsterdam afgeleverd, worden gekeurd en onderzocht door telken, daartoe te benoemen deskundigen. Leden der kommissie zijn:

C. R. Korteweg, gepensioneerd kapitein der artillerie van het indisch leger.

A. J. Doorman, luitenant-kolonel der artillerie van het indisch leger, met verlof.

W. F. Versteeg, gepensioneerd majoor der genie van het indisch leger.

Referendaris. G. H. J. Elliot Boswel, 23 maart 1865.

Kommies. G. A. Buijs, 28 mei 1859.

Adjunktkommiezen. P. J. Bouwmeester, 28 mei 1859; — Jhr. mr. W. J. R. K. Baud.

Tweede klerken. F. J. Terlaak; — J. Alma.

Bureau I. Begrotingen.

Begrootingen en financiële verantwoordingsstukken, uit de koloniën ontvangen. Beheer en verantwoording der fondsen, bij de staatsbegrooting ten behoeve van het departement van koloniën toegestaan. In het algemeen de zaken, die in betrekking staan met het geldelijk beheer der koloniën.

Kommies. D. Pont, 26 dec. 1860.

Adjunktkommies. J. M. Meeter, 25 aug. 1865.

Eerste klerk. Th. Joltes.

Algemeene sekretarie en expeditie.

Kopij en verzending der niet geheime uitgaande stukken. Expeditielijsten. Verzending van gedrukte stukken. Heffing en verantwoording der leges- en zegelgelden. Verzameling der bij het departement aangehouden dagbladen.

Kommies. J. C. M. Werner, 28 mei 1859.

Adjunktkommiezen. J. C. Muijt, 3 juli 1857; — C. J. Hupscher Jr.

Eerste klerk. J. Jung.

Tweede klerken. J. J. Perk; — J. Dolki; — A. J. Rotteveel; — B. N. Tuinenburg; — G. A. de Koning.

Archief.

Kommies. M. Tamson, 10 april 1854.

Eerste klerk. A. van Graauwenhaan.

Index en agenda.

Indices op de inkomende en uitgaande stukken, uitgezonderd de geheime en kabinetstukken. Agenda van de inkomende openbare stukken.

Kommies. W. H. Hagenius, 5 sept. 1863.

Adjunktkommies. T. J. van Schouwenburg, 27 sept. 1846.

Eerste klerken. P. R. Beukers C. A. Gevers Leuven; — J. H. F. Stieler.

Koloniaal magazijn te Amsterdam.

Onder het toezigt van den chef van het bureau »Koloniaal bestellingen» worden in dit magazijn de standmodellen voor de levering der naar 's rijks overzeesche bezittingen te verzenden goederen beheerd en ter bezigtiging gesteld. Er geschieden bovendien werkzaamheden betreffende de keuringen, en er worden inlichtingen gegeven uit de oude archieven.

Adjunktkommies. A. P. Obermeijer, 28 mei 1859.

Tweede klerk. J. C. Loots.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

De beginselen, volgens welke tijdens het bestaan der oost-indische kompagnie, de koloniën en bezittingen in Oost-Indië werden bestuurd, zijn te vinden in de instruktiën, welke voor dat bestuur door de gekommitteerden der kompagnie vastgesteld, en meestal door de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden bekrachtigd werden. Deze instruktiën zijn vijf in getal. De eerste, bestemd voor Pieter Both, den eersten gouverneur-generaal, werd gearresteerd den 14 november 1609 en bekrachtigd den 27 dierzelfde maand. De tweede, door de gekommitteerden uit de vergadering van de XVIIen be-raamd voor den gouverneur-generaal Gerard Reijnst, werd vastgesteld den 1 maart 1613 en bekrachtigd bij plakkaat van de Staten-Generaal van den 11 mei daaraanvolgende. De derde werd gearresteerd den 22 augustus 1617 en bekrachtigd bij plakkaat van den 3 november deszelfden jaars. De vierde, genaamd »punten en artikelen in forma van instructie" en bestemd voor den gouverneur-generaal Hendrik Brouwer, werd gearresteerd ter vergadering van de XVIIen van 17 maart 1632. De vijfde, bekend als »Punten en artikelen in form van generale instructie", werd door de XVIIen vastgesteld in hunne vergadering van 26 april 1650.

Na 1650 heeft de kompagnie eene andere instruktiën vast gesteld. Toen de nederlandsche staat, na de opheffing der kompagnie, het bestuur over Nederlandsch-Indië overnam, was het noodig nieuwe regels voor dat bestuur voor te schrijven. Daarom bepaalde reeds de staatsregeling van 1798 in haar 250ste artikel, dat de wet de inwendige staatsinrigting en de wijze van bediening der politie en justitie in elk der bezittingen en etablissementen van de voormalige oost-indische kompagnie zou regelen. Daarom ook droeg het staatsbewind der bataafsche republiek in november 1802 aan eene kommissie (zamengesteld als volgt: J. Meerman, Wm. Six, J. F. Pontoi, C. A. Verhuel, D. van Hogendorp, S. C. Norderburgh en Robert Voute) de taak op om het voor te lichten »aangaande den voet en de wijze, waarop de handel op 'slands bezittingen in Oost-Indië zoude behooren gedreven en die bezittingen bestuurd te worden, in dier voege, dat aan dezelve de hoogst mogelijke trap van welvaart, aan den koophandel der Republiek het meeste nut, en aan 'slands financiën het meeste voordeel worden aangebragt." Maar ofschoon deze kommissie reeds den 31 augustus 1803 haar verslag uitbragt, de vaststelling der bedoelde regels bleef, ook ten gevolge der gebeurtenissen van dien tijd, achterwege. Door koning Lodewijk werden den 9 februarij 1807 voor den gouverneur-generaal Daendels afzonderlijke instruktiën vastgesteld, die echter in Indië nooit werden afgekondigd.

Het was eerst na de teruggave der bezittingen door de engelsen, dat die regels behoorlijk in werking kwamen. Zij werden vastgesteld bij *Regerings-reglementen*. Het eerste reglement op het beleid der regering in Oost-Indië werd den 3 januarij 1815 door den soevereinen vorst gearresteerd, doch kwam nimmer in werking. De latere dagteekenen van 22 december 1818, 30 augustus 1827, 19 januarij 1830, 26 september 1836 en het tegenwoordige — het eerste, dat bij de wet is vastgesteld — van 2 september 1854 (St. 1855 no. 2).

GRONDGEBIED.

De bezittingen van het koninkrijk der Nederlanden in Azië, bekend onder den naam van *Nederlandsch Oost-Indië*, zijn gelegen in den indischen archipel, ongeveer tusschen 5° N. B. en 11° Z. B., en tusschen 95° 40' en 141° O. L. van Greenwich.

Die bezittingen omvatten *Sumatra* [behalve het rijk van Atjih] met de daarbij behoorende omliggende kleinere eilanden; den archipel van *Bintang* of *Riouw*, dien van *Lingga*; de *Karimon*-, de *Tambelan*-, de *Anambas*- en de *Natoena-eilanden*; de groep van *Banka* en *Billiton*; *Java* met *Madura* en verdere omliggende eilanden; *Borneo*, met uitzondering van het noordwestelijk en noordelijk gedeelte; *Celebes* met de omliggende kleinere eilanden; de *kleine Soenda-eilanden*, met uitzondering van het noordelijk gedeelte van *Timor*; den archipel der *Molukken* en het grootste westelijk gedeelte van *Nieuw-Guinea*.

De oppervlakte van deze bezittingen wordt geschat, als volgt:

	VOLGENS DE STATIST. KAART VAN MELVILLVANCARNBÉE VAN 1849, IN ☐ GEOGR. MIJLEN.	VOLG. DEN ATLAS VAN N.-I. IN VERBAND MET LATERE DOCH NOG VOORLOOPIGE TOPOGR. BEREKENING IN ☐ GEOGR. MIJLEN ⁽¹⁾ .
	1	2
Bantam.....	159.9	150.8
Batavia.....	108.0	117.2
Krawang.....	96.1	86.8
Preanger-Regentschappen...	379.8	385.8
Cheribon.....	127.7	121.2
Tegal.....	53.1	63.0
Pekalongan.....	29.1	33.7
Samarang.....	88.9	99.3
Japara.....	42.0	42.0
Rembang.....	124.0	139.1
Soerabaja.....	104.9	108.7
Madura.....	119.2 ⁽²⁾	96.0
Pasoeroewan.....	111.5	103.9
Besoeki.....	257.9	74.7
Probolinggo.....	⁽²⁾	53.0
Banjoewangi.....	⁽²⁾	84.0
Banjoemas.....	99.3	101.8
Bagelen.....	57.7	62.2
Kedoe.....	39.4	37.1
Madioen.....	147.1	148.2
Kediri.....	128.4	117.7
Soerakarta.....	112.7	110.0
Djokjakarta.....	57.9	54.6
Java en Madoera...	2444.6	2390.8

⁽¹⁾ De verhouding tusschen de geogr. mijl en de paal is als de vierkanten der getallen 7408 en 1507, 't geen genoegzaam nauwkeurig geeft 24.16 : 1.

⁽²⁾ Met inbegrip van Bawean.

⁽³⁾ Onder Besoeki begrepen.

VOLGENS
DE STATIST. KAART VAN
MELVILL VAN CARNBÉE
VAN 1849,
IN GEOGR. MILLEN.

Java en Madura	2444.6
Sumatra's Westkust.....	2200.6
Benkoelen.....	455.6
Lampfongs.....	475.0
Palembang.....	1340.0
Djambi.....	1218.4
Banka c. a.....	356.0
Riouw c. a.....	148.6
Borneo.....	9373.7
Celebes met Soemba en Boeton.....	2149.9
Amboina.....	890.2
Ternate.....	1129.7
Menado.....	1267.2
Nieuw-Guinea.....	3210.0
Timor.....	790.8
Soemba.....	251.8
Bali en Lombok.....	190.0

27892.1

Hiervan afgetrokken het verschil voor Java en Madura volgens kolom 2 hiervoren.....

53.8

zou de oppervlakte van geheel N. I. bedragen.....

27838.3

In de spelling der Inlandsche, inzonderheid Javaansche, namen en titels, in dezen almanak voorkomende, is aanvankelijk eenige regelmatigheid gebragt door den ambtenaar voor de Javaansche taal- en letterkunde, A. B. COHEN STUART, met voorloopig behoud evenwel van sommige onnaauwkeurigheden, wier verbetering, met het oog op het algemeen heerschend gebruik, voor alsnog bedenkelijk voorkwam, en waarbij men zich liever vergenoegd heeft met de juistere schrijfwijze te gelegener plaatse in parentheses aan te duiden.

De onderscheidingsteekens, voor sommige klanken, als: e, e, è, gehezigd, wenscht men niet beschouwd te hebben als tot de regelmatige schrijfwijze onmisbaar behoorende, maar alleen als strekkende tot nadere inlichting omtrent de uitspraak, waarom zij dan ook in algemeen bekende titels als Radèn, Toemenggoeng, Ngabèhi, Pangéran, Demang, Wèdono, en veelvuldig voorkomende namen niet telkens herhaald zijn.

BEVOLKING.

Ofschoon omtrent de bevolking van Nederlandsch-Indië geene juiste cijfers kunnen worden medegedeeld, meent men hier toch de opgaven te moeten zamenvatten, die hieromtrent in de verslagen der hoofden van gewestelijk bestuur en andere bronnen voorkomen.

In deze opgaven, die den staat der bevolking op ulto. december 1868 moeten aanduiden, is het leger niet begrepen.

	Europeanen.	Inlanders.	Chinezen.	Arabieren.	Andere oostersche vreemdelingen.	Totaal.
Bantam.....	267	641937	1337	22	536	644099
Batavia.....	5923	859736	62968	608	178	929413
Krawang.....	257	212622	2625	151	»	215655
Preanger-Regentschappen.....	422	990117	453	9	»	991001
Cheribon.....	726	925062	14040	702	130	940660
Tegal ⁽¹⁾	467	684993	4366	193	»	690019
Pekalongan ⁽²⁾	438	444803	4097	534	337	450209
Samarang ⁽³⁾	5954	1184719	12336	397	888	1204294
Japara.....	505	622437	8988	94	27	632051
Rembang.....	634	792058	14240	174	»	807106
Soerabaja.....	4917	1347935	8634	1549	410	1363445
Madura.....	478	603644	5228	5591	»	614941
Pasoeroewan.....	1042	527072	3797	507	73	532491
Besoeki.....	430	352552	769	287	»	354038
Probolinggo.....	497	373640	1618	216	329	376800
Banjoewangi.....	129	49768	258	281	»	50436
Banjoemas ⁽⁴⁾	511	734953	3080	»	195	738739
Bagelen ⁽⁵⁾	466	1016411	2128	108	»	1019113
Kedoe ⁽⁶⁾	292	550448	3751	44	26	554564
Djakakarta.....	1260	377437	1749	26	»	380472
Soerakarta.....	2076	774666	4751	45	334	781872
Madioen.....	376	664366	2311	9	202	667264
Kediri.....	399	534555	4093	»	»	539047
Java en Madoera....	23466	15265931	167620	11547	4165	15477729
In 1867....	23681	14738493	166094	6903	5321	14945992
Java en Madura.....	23466	15265931	167620	11547	4165	15477729
Sumatra's Westkust.....	1766	1556305	4944	66	1958	1565039
Benkoelen.....	194	130370	583	2	4	131153
Lampongsche distrikten.....	70	102137	134	2	3	102346
Palembang ⁽⁷⁾	131	451539	3413	1882	80	457095
	30677	17506282	176694	13499	6210	17733362

(1) Volgens de uitkomsten der statistieke opname waren op ultimo December 1868 aanwezig in de distrikten Tagal, Krandon, Maribaja, Gantoengan, Panka, Pamalang, Tjomal Kidoel, Tjomal Lor, Bongas en Mandi-radja, te zamen 333026 zielen.

(2) Als voren in de distrikten Pekalongan, Pekadjangan, Wira-desa, Sragi, Batang, Masin, Bandar Sedajoe, Kali-salak, Keboemen en Soebah, 336135 zielen.

(3) Als voren in de distrikten Demak, Wedoeng, Samboeng, Singen Kidoel, Manggar, Oengaran, Salatiga en Tenganan, 475646 zielen.

(4) Als voren in de geheele residentie 4056123 zielen.

(5) Als voren in de distrikten, Karang-kobar, Tjilatjap, Poerwokerto, Djamboe, Kali-redjo, Adjiharang en Adiredjo, 327745.

(6) Als voren in de geheele residentie, 654031 zielen.

(7) Hieronder niet gerekend Djambi, geschat op 76000 inwoners.

	Europeanen.	Inlanders.	Chinezen.	Arabieren.	Andere oostersche vreemdelingen.	Totaal.
	30677	17506282	176694	13499	6210	17733362
Banka.....	144	40448	18345	48	1	58986
Billiton.....	45	15244	3142	»	342	18773
Riouw.....	115	13441	17756	»	211	31523
Wester-afdeeling van Borneo..	146	315884	24191	826	253	341300
Z. en O. afdeeling v. Borneo (¹).	327	365906	2362	684	51	369330
Celebes (²).....	1269	332890	4501	58	»	338718
Amboina.....	1722	102947	459	138	»	105266
Ternate.....	266	1683	410	66	78845	81270
Menado (³).....	675	182682	1601	16	»	184974
Timor.....	201	Niet op te geven(³)	913	13	»	1127
Bali (Boeleleng en Djembrana)	34	5364	525	100	1947	7970
TOTAAL....	35621	18882771	250899	15448	87860	19272599

(¹) Hieronder niet gerekend Sampit en Oostkust begroot op 475000 inwoners.

(²) Idem Gorontalo en de landen in de Tomini-bogt op 196700; de landen op de Noordkust van Celebes 24344; de Sangi- en Talaut-eilanden 86280.

(³) De gissingen loopen van 400000 tot 1800000.

BESTUUR VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

OPPERBESTURDER.

De Koning heeft het opperbestuur der koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen. De reglementen op het beleid der regering van die koloniën en bezittingen worden echter door de wet vastgesteld. Bij de wet zijn ook geregeld het muntstelsel, de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen, het gebruik van het batig slot ten behoeve van het moederland en de tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch-Indië. Ook de begrooting van Ned.-Ind. wordt sedert 1867 door de wet vastgesteld. Andere onderwerpen de koloniën en bezittingen betreffende, worden door de wet geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan.

Een omstandig verslag van het beheer der koloniën en bezittingen en van den staat, waarin zij zich bevinden, wordt jaarlijks door den Koning aan de Staten-Generaal ingediend.

W I L L E M I I I ,

KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
GROOTHERTOEG VAN LUXEBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

GOUVERNEUR-GENERAAL.

De regering over Nederlandsch Oost-Indië wordt, overeenkomstig het regeringsreglement, uitgeoefend door den Gouverneur-Generaal, die door den Koning wordt benoemd en ontslagen. De Koning kan aan den Gouverneur-Generaal toevoegen een Luitenant-Gouverneur-Generaal, om zoodanig werkzaam te zijn als door den Koning of den Gouverneur-Generaal wordt bepaald, en om laatstgenoemden voorloopig op te volgen.

De Gouverneur-Generaal is de vertegenwoordiger des Konings en wegens zijne daden aan niemand dan aan den Koning verantwoordelijk. Hij is opperbevelhebber van de in Nederlandsch-Indië aan wezige land- en zeemagt, behoudens de administratieve betrekkingen der laatste tot het departement van marine. Hij heeft het oppertoezicht der verschillende takken van het algemeen bestuur. Hij stelt algemeene verordeningen vast omtrent alle onderwerpen, waarvan de regeling niet bij wet of koninklijk besluit is geschied of moet geschieden, en kan in dringende omstandigheden, met inachtneming van de bepalingen van het regeringsreglement en van 's Konings bevelen, onder nadere bekrachtiging van de wet of goedkeuring van den Koning, ook overgaan tot de regeling van laatstgenoemde onderwerpen, alsmede tot het schorsen of geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van wetten en koninklijke besluiten. Hij verklaart oorlog en sluit vrede — en andere verdragen met indische vorsten en volken. Behoudens de uitzonderingen bij het regeringsreglement bepaald, benoemt, bevordert en ontslaat hij de burgerlijke en militaire ambtenaren, en regelt, voor zoo ver dit niet door den Koning is geschied, hunne inkomsten en pensioenen, met inachtneming der hieromtrent vastgestelde bijzondere wetten en bepalingen. Hij beslist de geschillen over bevoegdheid tusschen de regterlijke en administratieve magt, alsmede die tusschen de regterbanken en de inlandsche priesters en hoofden en ook tusschen den burgerlijken en militairen regter. Op Java is zijn verlof noodig tot het instellen van burgerlijke regtsvorderingen en van vervolgingen tot straf tegen inlandsche vorsten en hoofden. Nergens kan een doodvonnis worden ten uitvoer gelegd zonder zijne magtiging, het geval van verklaarden staat van oorlog of beleg uitgezonderd. Hij heeft het regt van gratie, amnestie, abolitie en dispensatie naar eenige voorschriften, bij het regeringsreglement vastgesteld

De bescherming van de inlandsche bevolking is een zijner gewigtigste pligten. Hij handelt omtrent de gouvernementen-kultures overeenkomstig de voorschriften van het regeringsreglement. Hij regelt den aard en den duur der heerendiensten en zorgt voor de uitvoering der algemeene verordeningen. Personen, niet in Nederlandsch-Indië geboren en gevaarlijk voor de openbare rust en orde, kan hij, in overeenstemming met den Raad van Indië, en onder zekere voorwaarden, uit Nederlandsch-Indië of een gedeelte daarvan verwijderen. Aan personen, in Nederlandsch-Indië geboren, kan hij, mede in overeenstemming met den Raad van Indië, in het belang der openbare rust en orde, eene bepaalde plaats in Nederlandsch-Indië tot verblijf aanwijzen of het verblijf in bepaalde gedeelten van Nederlandsch-Indië ontzeggen. Hij moedigt handel, nijverheid en landbouw aan en waakt voor de handhaving van 's rijkse eigendomsregten. Het openbaar onderwijs is een voorwerp van zijne aanhoudende zorg, en hij waakt ook dat alle godsdienstige gezindten zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de algemeene verordeningen. In gewigtige gevallen moet

hij den Koning onmiddellijk kennis geven van zijne handelingen, en hij mag zijne waardigheid niet nederleggen, noch Nederlandsch-Indië verlaten zonder magtiging des Konings.

Mr. PIETER MIJER,

KOMMANDEUR DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW, RIDDER GROOTKRUIS
DER LUXEMBURGSCHEN ORDE VAN DE EIKENKROON, GROOTKRUIS DER ORDE
VAN DEN ZAEHRINGER LEEUW VAN BADEN, EN GROOTKRUIS
DER ORDE VAN MEDJIDIÉ VAN TURKIJK.

Adjudanten van Z. E. den Gouverneur-Generaal.

Kolonel J. C. Rappard, (E. K. 5.) 25.

Luitenant t/z. 1ste kl. J. D. J. van der Hegge Spies, * 4de kl.
(E. K. 5.) 15.

Ridmeester A. F. Huijgen.

Tweede luitenant O. H. L. Nieuwenhuijzen.

Adjudanten in buitengewone dienst.

Luitenant-kolonel Pangeran Ngabehi.

» » Arjo Soerjo Atmodjo.

RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

De Gouverneur-Generaal heeft naast zich den Raad van Nederlandsch-Indië, bestaande uit één vice-president en vier leden en bijgestaan door een gouvernements-sekretaris. De vice-president en de leden worden door den Koning benoemd. Deze Raad is ten aanzien der uitvoerende magt een adviserend ligchaam, welks advies ten allen tijde door den Gouverneur-Generaal kan gevraagd worden. Dat advies moet worden ingewonnen ten aanzien van *a* alle instruktiën en reglementen het algemeen of gewestelijk bestuur betreffende; *b* oorlogsverklaringen en vrede- en andere verdragen en in het algemeen van elke regeling der staatkundige betrekkingen met Indische vorsten en volken; *c* de algemeene begrooting van ontvangsten en uitgaven; *d* de algemeene strekking der maatregelen door het burgerlijk gezag genomen of te nemen in geval van oorlog of opstand; *e* buitengewone maatregelen van gewigtigen aard; en *f* benoemingen tot gewigtige ambten, ter aanwijzing van den Koning. In de uitoefening der wetgevende magt en in sommige bepaalde gevallen moet de Gouverneur-Generaal in overeenstemming met den Raad handelen of, wanneer hij zich daarmede niet vereenigt, de uitspraak van de Koning inroepen. Wanneer de Raad is gehoord, wordt daarvan in den aanhef van het besluit melding gemaakt.

De Raad is gevestigd te Batavia en vergadert elken vrijdag.

Vice-president.

F. N. NIEUWENHUIJZEN, ● 3, 23 Julij 1869.

Leden.

O. VAN REES, ● 2, 14 jan. 1864 en 25 sept. 1869.

MR. F. M. C. PELS RIJCKEN, ● 3, 20 junij 1867.

J. F. R. S. VAN DEN BOSSCHE, ● 4de kl., ● 3, 24 april 1868.

E. C. F. HAPPE, ● 3de kl., ● 3, generaal-majoor titulair, adjudant des konings in buitengewone dienst, 7 mei 1868.

ALGEMEENE SEKRETARIE.

Aan den Gouverneur-Generaal is toegevoegd een *Algemeene Sekretaris*, alsmede drie *Gouvernements Sekretarissen* en verder bureau-personeel, te zamen uitmakende de *Algemeene Sekretarie*.

De bepalingen omtrent de formatie en de bezoldiging van het personeel der algemeene sekretarie zijn vervat in St. 1857 nos. 9 en 62; 1858 no. 33; 1860 no. 103 en 1864 no. 25.

Volgens zijne instruktie is de algemeene sekretaris de vraagbaak en voorlichter van het bestuur. Hij doet aan de regering voorstellen of herinneringen tot bevordering van den dienst en zorgt voor de redaktie, expeditie, registrering en bewaring der beschikkingen van den Gouverneur-Generaal, alsmede voor de zamenstelling van het »Staatsblad van Nederlandsch-Indië», van den »Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië» en van de »Javasche courant».

De uitgave van het staatsblad van Nederlandsch-Indië werd vastgesteld bij het besluit van 7 December 1816, no. 24 en dagteekent van het jaar 1817. De eerste aankondiging van die uitgave wordt gevonden in de Javasche Courant van 21 junij van dat jaar.

Sedert 1857 wordt onder toezigt van den algemeenen sekretaris uitgegeven een tijdschrift op het Staatsblad van Nederlandsch-Indië, waarin worden opgenomen ambtelijke voorschriften, die niet voor het staatsblad geschikt zijn.

Bij resolutie van 9 Augustus 1718 werd aan de boekdruckers der Compagnie Hendrick Welsing en Allardus Fronenbroeck, vergund ten hunnen profijte en ten dienste van het algemeen te drukken een »Naamboekje der gequalificeerde amptenaren en andere officianten en bedienden te Batavia» hetwelk weldra werd uitgebreid tot een »Naamboekje van de Heeren der Hooge Indiase Regering, zoo in als buiten Batavia, med den Agtbaren Raad van Justitie des Casteels, enz.» De benaming Almanak werd het eerst gebruikt bij de uitgave van »the annual directory and almanac for the year of our Lord 1811, etc.», en sedert behouden. De benaming Regerings-Almanak dagteekent van 1865.

Het eerste dagblad, dat in Nederlandsch-Indië het licht zag, was de courant, die tijdens het bestuur van den gouverneur-generaal G. W. baron van Imhoff onder den titel van »bataviasche nouvelles» door den onder-koopman en adjunkt-eerstgezworen klerk ter generale sekretarie Jan Erdman Jordens werd uitgegeven. Zij bestond van 7 augustus 1744 tot 20 Junij 1746, toen zij op last van het opperbestuur der compagnie werd gestaakt. Eerst onder den generaal Daendels verscheen er weder een officieel dagblad onder den titel van »bataviasche koloniale courant»; deze bestond van 5 januarij 1810 tot augustus 1811 en werd onder het engelsch tusschenbestuur voortgezet onder den naam van »government gazette». Na het herstel van het nederlandsch gezag in 1816, verkreeg het den naam van »bataviasche courant» en in 1828 dien van »javasche courant».

Algemeene Sekretaris.

Mr. G. G. VAN HARENCARSPÉL, 2 mei 1869.

SEKRETARIE.

Eerste sekretaris van het gouvernement, Mr. H. D. Levysohn Norman, 2 mei 1869.

Sekretarissen van het { H. J. Bool, 21 okt. 1867.
gouvernement, { Mr. H. A. de Groot, 2 mei 1869.

REFERENDARISSSEN.

Mr. W. Stortenbeker Jr., 21 okt. 1867. | J. de Blaauw, 13 feb. 1869.
| Mr. H. Semler, 8 mei 1869.

HOOFDKOMMIEZEN.

C. Becker, 23 okt. 1861. | L. J. J. Michielsens, 13 feb. 1869
Mr. H. J. Canter Visscher, 21 okt. 1867. | C. van den Muijsenbergh, id.
| J. H. Pannekoek, 3 mei 1869.

KOMMIES-EXPEDITEUR.

J. Th. Latuperisa, 15 jan. 1868.

EERSTE KOMMIEZEN.

J. D. Olijve, 18 feb. 1861. | H. L. Frank, 31 mei 1867.
W. C. Veenstra, 10 feb. 1865. | Mr. F. Ooster, 23 aug. 1868.
Jhr. J. H. Hora Siccama, 7 sept. 1865. | W. L. Holle, 13 feb. 1869.
| N. W. Hultman, id.
G. A. S. de Scheemaker, 14 maart 1866. | J. C. de Lannoij, 25 aug. 1869.

TWEEDE KOMMIEZEN.

D. H. W. Ravia de Ligny, 9 juni 1865. | G. W. H. de Dieu Stierling, 29 dec. 1868.
J. W. D. Alix, 30 maart 1866. | F. C. M. Simonis, id.
R. de Lannoij, 30 aug. 1866. | A. O. van Swieten, 13 feb. 1869.
M. A. C. Herderschee, 26 dec. 1866. | Mr. H. A. van de Poel, id.
Jhr. C. I. van der Wijck, 28 juni 1868. | H. W. Kuhr, 1 juni 1869.
| A. Sol, 25 aug. 1869.

DERDE KOMMIEZEN.

E. de Lange, 30 aug. 1866. | L. B. van Maanen, 29 dec. 1868.
F. H. Zeemeijer, 26 dec. 1866. | J. Evers, id.
J. L. Spengler, 29 dec. 1867. | F. H. L. E. Meeng, id.
K. K. H. Jacques, id. | A. J. van Bronckhorst, 13 feb. 1869.
G. H. Pannekoek, 15 jan. 1868. | Th. W. van der Zon Brouwer, 25 nov. 1869.
P. Rutgers, 18 jan. 1868.
C. J. Schuurman, 28 juni 1868.

AFDEELING STATISTIEK.

Mr. W. T. D. IJssel de Schepper, *chef*, 30 okt. 1863.
Dr. L. W. G. de Roo, *onder-chef*, 23 aug. 1868.
Mr. F. Ooster, }
J. W. D. Alix, } *voor deze afdeeling aangewezen.*
F. H. L. E. Meeng, }

AANGewezen Personeel bij den Raad van Nederlandsch-Indië.

Mr. H. A. de Groot, *sekretaris*.

C. Becker, *hoofdkommissie*.

J. D. Olijve, *eerste kommissie*.

F. C. M. Simonis, *tweede kommissie*.

E. de Lange, *derde kommissie*.

P. J. Beerhorst, *bode en concierge*, 2 juli 1861.

Ambtenaar ter beschikking van den algemeenen sekretaris.

J. A. van Dorsser, 30 juli 1869.

ALGEMEENE REKENKAMER.

De algemeene rekenkamer bestaat uit een voorzitter en zes leden, die door den Koning worden benoemd en ontslagen, en is verdeeld in twee tafels, welke ieder met drie leden en bij meerderheid van stemmen beslist.

Zij heeft het oppertoezicht op de rigtige invordering en verantwoording van alle ontvangsten en op het behoud, de bewaring en het beheer van 'slands goederen, regten en schuldvorderingen en van zaken van wege het koloniaal bestuur ten behoeve van derden beheerd.

Alle kollegien of personen, zonder onderscheid, aan welke eenig rekenpligtig beheer, ook over 'slands magazijnen en bewaarplaatsen, over 'slands domeinen, regten en schuldvorderingen, en over zaken van derden van regeringswege is of wordt opgedragen, zijn regtstreeks aan de algemeene rekenkamer rekening en verantwoording schuldig.

Nog oefent de kamer kontrôle uit over alle uitgaven in Indië ten laste der koloniale begrooting.

De instruktie en verdere bepalingen voor de algemeene rekenkamer zijn vastgesteld bij Koninklijk besluit van 6 November 1866, no. 75, (Ind. st. no. 158), zie voorts St. 1868 no. 31.

Bepalingen betreffende de comptabiliteit zijn te vinden in St. 1864 no. 106; — 1866 nos. 149, 151 en 157; — 1867 nos. 107 en 135; — 1868 nos. 18, 26, 99.

De formatie van het aan de kamer toegevoegde personeel, waaronder een sekretaris, is te vinden in st. 1866 no. 147.

Voorzitter.

J. J. LEFÈBRE, ● 3, 71 sept. 1866.

Leden. W. E. SCHENCK, 21 sept. 1866; — J. W. VAN WEELDEREN, id.; — A. A. CLUWEN, (*E. K. 5*), id.; — J. S. VAN COEVORDEN, (*Z. L.*), (*P. F. L. J.*), (*S. H. E.*), id.; — J. F. MOSSEL, 1 julij 1867; —

Sekretaris. W. E. van Spall, 8 feb. 1867.

Hoofdkommissen. L. G. A. Miero, 25 okt. 1858; — L. de Chauvignij de Blot, 6 dec. 1864; — G. Th. Coorengel, 16 dec. 1866; — A. A. Meijsenheim Knipschaar, 15 maart 1867; — J. A. J. de Rooij, 7 feb. 1868; — P. H. Leidelmeijer, 31 maart 1869.

Eerste kommissen. L. C. Mutter, 1 feb. 1865; — K. L. A. Meijer, 14 maart 1865; — P. D. Davis, 30 nov. 1865; — J. G. Roosenburg jr., 16 dec. 1866; — J. B. Moerkoert, id.; — G. P. H. H. Gonggrijp, 15 jan. 1867; — J. H. Stapel, 18 feb. 1867; — B. S. Harms, 4 april 1867; — H. Bos Otten, 26 aug. 1867; — C. R. van der Meer, 3 maart 1868; — H. L. de Wilde, 15 maart 1869; — K. Bogaard, 17 april 1866 (16 nov. 1869).

Tweede kommissen. N. V. G. Ritter, 17 april 1866; — D. C. Helderman, 16 dec. 1866; — J. A. Kal, id.; — C. J. A. Fisser, id.; — J. A. E. Schenck, 15 jan. 1867; — P. L. Otten, id.; — J. B.

Pieck, 18 feb. 1867; — L. M. Obdam, 4 april 1867; — W. A. Evers, 9 mei 1867; — H. L. Margadant, 8 juni 1867; — B. W. H. Weber, 18 sept. 1867; — J. J. H. Maarschalk, 22 nov. 1867; — J. Martens, 28 juni 1868; — K. L. J. Indorf, 29 nov. 1868; — W. E. de Buck, 19 Maart 1869; — F. W. Neijs, 23 April 1869.

Derde kommiezen. J. Plune, 16 dec. 1866; — C. P. Muller, id.; — A. L. D. Andeweg, 15 jan. 1867; — A. M. G. van Braam, id.; — J. H. van Stenis, 21 mei 1867; — P. Cobet, 1 aug. 1867; — J. W. Jagtman, 22 nov. 1867; — F. A. Klokke, 8 maart 1868; — J. J. H. Langenhoff, 9 sept. 1868; — H. W. M. Th. Aaltius den Appel, 29 dec. 1869; F. Westerkamp, 29 jan. 1869; — A. de Bruin, 19 maart 1869; — A. H. Boelhouwer, 23 april 1869; — G. Geesdorp, id.; — A. Ph. Barbier, id.; — G. A. L. W. Sol, 22 juni 1869.

Hoofdambtenaar belast met de leiding der examinatie en likwidatie van de verantwoordingstukken en het afsluiten der begrooting, loopende over het tijdvak voorafgaande aan den 1sten januarij 1867, en met het toezigt over het voor die werkzaamheden tijdelijk in dienst gestelde personeel.

H. N. WITBOLS FEUGEN, 9 feb. 1869.

Hoofdkommiezen. C. J. H. C. du Puij, 25 dec. 1866; — W. A. Lans, id.

Eerste kommiezen. J. F. Dinger, 25 dec. 1866; — W. L. Hoorn, 23 maart 1867; — H. D. Snabilié, 31 maart 1869.

Tweede kommiezen. J. Noordhoorn, 25 dec. 1866; — A. J. van der Voet, 30 dec. 1867; — A. H. Siermans, 26 mei 1869; — H. W. F. Benier, 15 juni 1869.

Derde kommiezen. A. J. Bruchner, 8 aug 1867; — L. M. Joosten, 30 dec. 1866; — J. Eschbach, 28 feb. 1868; — P. H. Westerkamp, 27 mei 1868; — G. A. Scherer, 14 juli 1868; — M. Trouerbach, 1 okt. 1868; — W. G. S. Lix Raaven, 23 jan. 1869; — F. A. Hemmelman, 26 mei 1869; — J. A. Corver, id.

Kommissie van revisie,

ingesteld bij resolutie van 29 december 1831 (St. no. 71.)

Deze kommissie beoordeelt de bezwaren, door rekenplichtige ambtenaren ingebragt tegen belastings-besluiten van de algemeene rekenkamer wegens verantwoordingen over dienstjaren, het jaar 1867 voorafgaande. Zij is zamengesteld uit den president van het hoog-geregtshof, die ook een vice-president van dat opperregterlijk kollegie in zijne plaats kan stellen als voorzitter. Verder uit den president van den raad van justitie te Batavia, of bij onstentenis van dezen den vice-president, den president van de weeskamer te Batavia of bij

ontstentenis van dezen het oudste lid dier kamer en uit twee daartoe door den Gouverneur-Generaal jaarlijks te benoemen personen. Als sekretaris fungeert de griffier van het hoog-geregtshof, die bij ontstentenis van een der door den Gouverneur-Generaal benoemden ook als lid zitting kan nemen (St. 1853 no. 37).

De kommissie houdt hare vergaderingen in het gebouw van het hoog-geregtshof.

President. Mr. W. Rappard, ● 3, 15 feb. 1866.

Leden. A. Ruting, ● 3, 23 dec. 1868; — J. B. P. Osten, 5 jan. 1867; — Mr. F. F. L. U. Last, 10 aug. 1869; — W. W. van Berckel Bik, 21 sept. 1868.

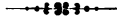
Sekretaris. mr. W. E. van der Hout, 11 feb 1869.

DEPARTEMENTEN

VAN

ALGEMEEN BESTUUR.

Het administratief beheer van Nederlandsch-Indie verdeelt zich in drie departementen: het Civiel-, het Militair- en het Marine-Departement.

De landvoogd van Nederlandsch-Indie had ten allen tijde personen onder zich, die hem in het algemeen bestuur der bezittingen ter zijde stonden, en aan het hoofd geplaatst waren van de verschillende takken des bestuurs, die het eerste departement vormden. Onder de compagnie droegen deze den naam van »direkteur-generaal van den handel" en »opper-kooplieden"; onder Daendels dien van »administrateur-generaal van den handel" en »administrateurs". Het Britsch tusschen-bestuur had zijn »accountant-general" en na de herstelling van ons gezag in 1816 werd de Gouverneur-Generaal in zijne taak bijgestaan, aanvankelijk door een »raad van financien", bestaande uit een »president" en »raden" (St. 1816 no. 3), later door een »raad van financien", bestaande uit een »hoofd-direkteur" en vier »raden" (St. 1819 no. 15), en vervolgens door eene »generale direktie van financien", bestaande uit een »direkteur-generaal" en eerst twee, daarna drie »direkteuren" (St. 1826 no. 63; 1827 no. 19; 1832 no. 15).

Naar aanleiding van art. 64 van het regerings-reglement, vastgesteld bij de wet van 2 september 1854 (St. 1855 no. 2) werd bij het koninklijk besluit van 6 februarij 1855 (St. no. 23) de »generale direktie van financien" ingetrokken, en het beheer over de takken van het algemeen burgerlijk bestuur in Nederlandsch-Indie, onder de bevelen en het oppertoezigt van den Gouverneur-Generaal, opgedragen aan vijf op zich zelf staande »direkteuren" onder den titel van »direkteur van financien", »direkteur der middelen en domeinen", »direkteur der produkten en civiele magazijnen", »direkteur der kulturen", en »direkteur der burgerlijke openbare werken". Thans worden ingevolge het Koninklijk besluit van 21 september 1866 (Ind. St. no. 127) en het Indisch besluit van 9 april 1869 no. 28 de takken van algemeen burgerlijk bestuur, onder de bevelen en het oppertoezigt van den Gouverneur-Generaal, beheerd door vijf direktieuren te weten voor: »de justitie" »het binnenlandsch bestuur", »het onderwijs, de eeredienst en nijverheid", »de burgerlijke openbare werken", en »de financien". Volgens art. 65 van het regerings-reglement en art. 7 van laatstgemeld besluit vereenigen zich de hoofden der departementen van algemeen bestuur, op bevel van den Gouverneur-Generaal, tot een »raad van direktieuren".

Aan het hoofd van het departement van oorlog staat de kommandant van het leger (St. 1866 no. 157); aan dat der marine de kommandant der zee-magt (St. 1866 no. 140).

DEPARTEMENT VAN JUSTITIE.

HET DEPARTEMENT,

Bij het afdrukken van dit gedeelte van den almanak was het Koninklijk besluit, regelende den werkring van dit Departement, hier te lande nog niet ontvangen. Inmiddels is als directeur van het op te rigten Departement werkzaam,

Mr. T. H. DER KINDEREN, , (E. K., 4), 24 junij 1869,

aan wien als eerste kommissie is toegevoegd,

Mr. H. van Dissel jr., 14 dec. 1869.

REGTSWEZEN.

HOOG-GEREGTSHOF VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Dit hof is het hoogste regterlijk kollegie in Nederlandsch-Indië. Het oordeelt in burgerlijke zaken in eersten aanleg, 1° over alle regtsvorderingen, waarin de Gouverneur-Generaal als gedaagde wordt aangesproken, 2° over alle regtsvorderingen tegen den lande, uitgezonderd die, welke de belastingen en pachten betreffen, en 3° in eersten aanleg en hoogste ressort over alle jurisdictiegeeschillen (art. 162 R. O.) De vice-president en de leden van den raad van Indië, en de verdere ambtenaren, vermeld in art. 165 van het reglement op de regterlijke organisatie (St. 1847 no. 23), staan voor dit hof te regt wegens misdrijven en overtredingen, gedurende den tijd hunner funktien begaan. Het hof is, als opperste regtbank, belast met het toezigt op de bedeeeling des regts in geheel Nederlandsch-Indië, en met de zorg, dat die bedeeeling behoorlijk en onverstogen plaats hebbe. Daartoe geroepen wordende, kan het regterlijke handelingen, beschikkingen en vonnissen, wanneer die met de wetten en andere algemeene verordeningen in strijd zijn, vernietigen en buiten werking stellen. Het reglement van 8 Januarij 1851 (St. no. 4) bepaalt de gevallen, waarin de arresten van het hoog-geregtshof in burgerlijke zaken vatbaar zijn voor hooger beroep bij den Hoogen Raad der Nederlanden, den termijn van hooger beroep en de wijze van regtspleging ten aanzien van dat beroep te volgen.

Bij het hoog-geregtshof kan worden in appel gekomen van de vonnissen, door de raden van justitie geveld, en voor zooverre de buitenbezittingen aangaat, ook van de vonnissen van sommige inlandsche regtbanken, wijders van alle daarvoor vatbare arbitrale vonnissen, mits het vorderingen geldt boven de 500 gl. Het hof oordeelt in revisie in de gevallen, aangewezen bij de art. 97, 106, 129, 146 en 147 der regterlijke organisatie, over vonnissen in strafzaken door de raden van justitie, regtbanken van omgang, landraden en andere inlandsche regtbanken geweest. Het oordeelt in kassatie in de gevallen, vermeld in art. 171 en 172 van voormeld reglement op de regterlijke organisatie.

Blijkens St. 1867 no. 44 (gewijzigd bij no. 78 van het staatsblad van 1869) is het hof zamengesteld uit een president, twee vice-presidenten, tien raadsheeren, een procureur-generaal, drie advokaten-generaal, een griffier en drie substituut-griffiers. Het hof is verdeeld in drie kamers, waarvan de eerste regtspreekt met vijf, de tweede met vier en de derde met drie leden, met inbegrip van den voorzitter.

De openbare zittingen van het hof worden gehouden in het daarvoor bestemde gebouw op het Waterloo-plein, des donderdags ten 9 ure.

President. Mr. W. RAPPARD, ☉ 3, 15 feb. 1866.

Vice-presidenten. Mrs. J. de Wal Hz., 7 julij 1867; — H. W. du Perron, 14 julij 1869.

Raadsheeren. Mrs. D. L. F. de Paulij, 29 dec. 1863; — Jhr. C. J. van Beresteijn, 10 nov. 1864; — J. Th. M. Godefroij, 21 julij 1865; — G. F. Essers, 23 april 1867; — Ph. J. Roosegaarde Bisschop, 31 maart 1868; — C. W. H. van Schelle, 26 nov. 1868; — J. Sibenius Trip, 26 jan. 1869; — J. H. Waller Diemont, 5 april 1869; — Th. K. van Slingerlandt, 10 aug. 1869; — B. de Groot, 18 aug. 1869.

Procureur-generaal. Mr. M. P. A. COSTER, ☉ 3, 3 julij 1869.

Advokaten-generaal. Mrs. C. G. Hultman, 10 feb. 1869; — H. N. Grobbée, 16 maart 1869; — B. G. H. Straeter, 16 sept. 1869.

1e *kommies bij het parket van den prokureur-generaal.* Mr. D. de Feijfer, 20 april 1869.

3e *kommies idem idem.* Th. J. van der Vlist, 18 juni 1869.

Griffier. Mr. W. E. van der Hout, 11 feb. 1869.

1e *Substituut griffier.* Mr. A. J. Zeman, 16 mei 1869.

2e *id. id.* Mr. J. D. Peereboom Voller, 2 dec. 1869.

3e *id. id.* Mr. R. W. Craandijk, 7 aug. 1869.

3e *kommies ter griffie.* E. A. Orth, 5 april 1867.

Concierge. H. Jacobs, 14 nov. 1863.

HOOG-MILITAIR GEREGTSHOF VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Dit gerechtshof is de opperste militaire regtbank in Nederlandsch-Indië. De provisionele instructie voor dit hof is vastgesteld bij besluit van Kommissaris-Generaal van 10 Januarij 1819 (St. no. 21), en gewijzigd bij de besluiten vermeld in St. 1827 no. 54; 1828 no. 9; 1850 no. 4; 1863 no. 58; 1864 no. 92 en 1867 no. 44.

Voor het hof staan in eerste instantie te regt de personen, vermeld in de artt. 45, 46, en 47 der aangehaalde instructie, zooals alle officieren van de landmagt, een hooger rang bekleedende dan dien van kapitein, zoodmede alle officieren der indische zeemagt, een hooger rang hebbende dan dien van eersten luitenant ter zee, en voorts alle zoodanige militairen, van welken rang ook, die zich ter purge stellen. Het oordeelt, hetzij in appel, hetzij in revisie over alle in tijd van vrede voor krijgsraden behandelde strafzaken, met dien verstande dat, wanneer niet in hooger beroep is gekomen, aan de respectieve plaatselijke gouverneurs of residenten op de buiten-bezittingen de bevoegdheid is toegekend tot approbatie der op volledige bekentenis in hun gebied door krijgsraden gewezen vonnissen.

Blijkens de reorganisatie, opgenomen in St. 1864 no. 92 en 1867 no. 44, zijn de president, vice-presidenten, raadsheeren, griffier en substituut griffiers bij het hoog-geregtshof, uit kracht hunner benoeming als zoodanig, tevens president, vice-president, leden, griffier en substituut-griffiers bij het hoog-militair-geregtshof. De prokureur-generaal en de advokaten-generaal bij het hoog-geregtshof vervullen de betrekkingen van advocaat-fiscaal en substituut-advocaat-fiscaal. Behalve uit de genoemde ambtenaren, is het hof zamengesteld uit drie, hetzij gepensioneerde, hetzij actief dienende hoofdofficieren der landmagt, en twee, hetzij actief dienende, hetzij gepensioneerde hoofdofficieren der marine of van het sedentaire zeewezen.

Geene zitting wordt gehouden, noch eenige beslissing genomen, met minder dan vijf leden, waaronder ten minste twee militaire leden.

De openbare zittingen van dit hof worden gehouden in het gebouw op het Waterloo-plein, des vrijdags om de veertien dagen, des morgens ten 9 ure.

President Mr. W. RAPPARD, ☉ 3, 15 feb. 1866.

Vice-presidenten. Mrs. J. de Wal Hz., 7 julij 1867; — H. W. du Perron, 14 julij 1869.

Leden. Mrs. D. L. F. de Paulij, 29 dec. 1863; — Jhr. C. J. van Beresteijn, 10 nov. 1864; — J. Th. M. Godefroij, 21 julij 1865; — G. F. Essers, 23 april 1867; — Ph. J. Roosegaarde Bisschop, 31 maart 1868; — C. W. H. van Schelle, 26 nov. 1868; — J. Sibenius Trip, 26 jan. 1869; — J. H. Waller Diemont, 5 april 1869; — Th. K. van Slingerlandt, 10 aug. 1869; — B. de Groot, 18 aug. 1869; — J. B. P. Osten, gepensionoord luitenant-kolonel der artillerie, 9 junij 1857; — W. Lammerée, ☉ 4de kl. ☼, gepensionoord luitenant-kolonel der infanterie, 11 julij 1863; — Th. W. Schröder, gepensionoord majoor der infanterie, 13 aug. 1867; — A. C. Ruighart, inspektuur van administratie bij Z. M. zeemagt in Oost-Indië, 20 junij 1869; — J. van Gogh, ☉ 3, kapitein-ter-zee bij de nederlandsche marine, tijdelijk gedetacheerd bij het marine departement te Batavia, 6 okt. 1869.

Advocaat-fiscaal voor de land- en zeemagt in Nederlandsch-Indië.
Mr. M. P. A. COSTER, ☉ 3, 3 julij 1869.

Substituut-advokaten-fisikaal voor de land- en zeemagt in Nederlandsch-Indië. Mrs. C. G. Hultman, 10 feb. 1869; — H. N. Grobbée, 16 maart 1869; — B. G. H. Straeter, 16 sept. 1869.

Griffier. Mr. W. E. van der Hout, 11 feb. 1869.

1e *Substituut-griffier.* Mr. A. J. Zeeman, 16 mei 1869.

2e *id.* *id.* Mr. J. D. Peereboom Voller, 2 dec. 1869.

3e *id.* *id.* Mr. R. W. Craandijk, 7 aug. 1869.

RADEN VAN JUSTITIE OP JAVA.

Voor deze raden, die slechts in de hieronder genoemde plaatsen van Java gevestigd zijn, staan te regt de europeanen en met deze gelijkgestelden (art. 7 der Alg. bep. van wetgeving), behoudens de uitzondering van art. 165 R. O., en voorts, in burgerlijke zaken, de inlanders en daarmede gelijkgestelden, die zich vrijwillig aan de europesche wettelijke bepalingen onderworpen hebben of krachtens de wet daaronder behooren. Volgens de artt. 125, 127 en 129 van het reglement op de regterlijke organisatie nemen de raden van justitie kennis van alle kriminele en civiele regtsvorderingen, ter zake van buit in oorlog of kaperijen van zee- en strandvonden; — van jurisdictie-geschillen en van de misdrijven van zerooverij, kaapvaart en slavenhandel, door wie ook begaan. Zij doen in hooger beroep uitspraak van de vonnissen, door de residents-geregtten geslagen, wanneer de vorderingen een bedrag van 50 gl. te boven gaan en door inlanders tegen europeanen of daarmede gelijkgestelden zijn ingesteld, en van de uitspraken der landraden, wanneer de vordering meer beloopt dan 500 gl. of indien, hetzij gelijktijdig met, hetzij zonder eenige geldboete, eene andere zwaardere straf, of wel verbeurdverklaring van bijzondere voorwerpen, op de overtreding is gesteld. In overtredings-zaken is hooger beroep toegelaten van de uitspraken door residenten gedaan omtrent klagten tegen europeanen of daarmede gelijkgestelden, wanneer het hoogste bedrag der daartegen bedreigde geldboete meer dan f25 beloopt, en van die door landraden gedaan, wanneer de boete, op de overtreding gesteld, hooger is dan 500 gl. of indien, hetzij gelijktijdig met, hetzij zonder eenige geldboete, eene andere zwaardere straf, of wel verbeurdverklaring van bijzondere voorwerpen, op de overtreding is gesteld. Voor het houden eener zitting wordt de tegenwoordigheid van minstens drie leden gevorderd.

De zamenstelling der raden van justitie is geregeld, voor Batavia bij St. 1867 no. 46, voor Soerabaja bij St. 1861 no. 46 en voor Samarang bij art. 119 van het reglement op de regterlijke organisatie.

Batavia.

President. Mr. F. F. L. U. LAST, 10 aug. 1869.

Vice-president. Mr. W. Tadema, 27 aug. 1869.

Leden. Mrs. W. de Gelder, 23 nov. 1867; — Jhr. H. L. Wichers, 30 aug. 1868; — A. W. Th. de Jongh, 13 maart 1869; — F. Plate, 25 maart 1869; — C. Visser, 1 oct. 1869; — J. Ph. F. Filz, *id.*

Officier van justitie. Mr. R. van Goens, 21 dec. 1868.

Substituut-officier van justitie. Mr. A. A. Buyskes, 28 okt. 1869.

Kommies bij het parket van den officier van justitie. J. H. du Puij, 29 mei 1867.

Griffier. Mr. U. J. Huber Noodt, 17 mei 1864.

Eerste substituut-griffier. Mr. C. Vinju, 2 dec. 1869.

Tweede substituut-griffier. Mr. W. A. Brill, 2 dec. 1869.

Derde substituut-griffier. Mr. J. C. Mulock Houwer. 15 dec. 1869.

Samarang.

President. Mr. Th. H. van REES, 13 april 1868.

Leden. Mrs. P. S. Gerlings, 7 juli 1864; — J. H. Bergsma, 20 maart 1869; — W. F. de Vogel, 1 april 1869.

Officier van justitie. Mr. H. B. van Davelaar, 15 aug. 1869.

Substituut-officier van justitie. Mr. L. P. Gips, 19 nov. 1869.

Griffier. Mr. L. Klopogge, 4 feb. 1852.

Substituut-griffier. Mr.

Buitengewoon substituut-griffier

Soerabaja.

President. Mr. L. HOVY, 19 juli 1869.

Leden. Mrs. F. B. van Leeuwen, 14 juni 1862; — W. A. Engelbrecht, 17 dec. 1867; — A. I. Imminck, 28 okt. 1869; — W. J. Essers, id.

Officier van justitie. Mr. J. Heringa, 16 sept. 1869.

Substituut-officier van justitie. Mr. L. Th. Schoon, 19 nov. 1869.

Griffier. Mr. L. G. Bouricius, 27 dec. 1856.

Substituut-griffier. Mr. S. van Gigch, 20 juli 1869.

Buitengewoon substituut griffier N. H. Keller, 11 sept. 1869.

RESIDENTS-GEREGTEN OP JAVA EN MADURA.

De residenten oefenen, krachtens art. 108 R. O. als alleen-rechtsprekende regters, zoo in burgerlijke als in overtredingszaken eene zekere regtsmagt uit over europeanen en met deze gelijkgesteld. Bij deze geregten worden de functiën van griffier waargenomen door den sekretaris der residentie, of een ambtenaar daartoe door den resident aan te wijzen. Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door een mede door den resident aan te wijzen ambtenaar, die tevens de functiën van griffier kan vervullen (regl. strafv. art. 203). — De residenten zijn bevoegd om de functiën van het O. M. tevens van het griffierschap op te dragen aan de bij de landraden aangestelde griffiers (St. 1866 no. 162). Tot het afdoen dier zaken houden de residenten zittingen op de hoofdplaatsen der residentieën of, met toestemming van den Gouverneur-Generaal, op andere plaatsen.

Buiten de hoofdplaats van het gewest kan tot evenbedoeld einde zitting worden gehouden:

door den resident van Batavia:

te *Buitenzorg*, Staatsblad 1866 no. 142.

door den resident der Preanger-Regentschappen:

te <i>Soemedang</i>	}	Staatsblad 1857 no. 98
» <i>Garoet</i>		
» <i>Manondjaja</i>		
» <i>Bandjar</i>		

door den resident van Cheribon:

te <i>Madjalenska</i>	}	Staatsblad 1858 no. 28.
» <i>Koeningan</i>		
» <i>Tjiamis</i>		
» <i>Indramajoe</i>		

door den resident van Samarang:

<i>te Salatiga</i>	}	Staatsblad 1864 no. 63.
» <i>Demak</i>		
» <i>Grobogan</i>		
» <i>Ambarawa</i>		
» <i>Kendal</i>		» 1867 » 126.

door den resident van Japara:

<i>te Japora</i>	}	Staatsblad 1867 no. 20.
» <i>Koedoes</i>		
» <i>Djowana</i>		

door den resident van Rembang:

<i>te Toeban</i>	}	Staatsblad 1859 no. 67.
» <i>Bodjonegoro</i>		

door den resident van Soerabaja:

<i>te Grissée</i>	}	Staatsblad 1859 no. 22.
» <i>Modjokerto</i>		
» <i>Sido-ardjo</i>		
» <i>Sidajoe</i>		
» <i>Lamongan</i>		
» <i>Bawean</i>		» 1859 » 110.
		» 1867 » 30.

door den resident van Pasoeroewan:

<i>te Malang</i>	Staatsblad 1865 no. 4.
------------------	------------------------

door den resident van Banjoemas:

<i>te Tjilatjap</i>	}	Staatsblad 1853 no. 74.
» <i>Bandjar-negara</i>		» 1856 » 79.

door den resident van Madioen:

<i>te Patjitan</i>	Staatsblad 1867 no. 106.
--------------------	--------------------------

door den resident van Kediri:

<i>te Toeloeng-agoeng</i>	Staatsblad 1859 no. 3.
---------------------------	------------------------

door den resident der Westerafdeeling van Borneo:

<i>te Sintang</i>	}	Staatsblad 1869 no. 107.
» <i>Sambas</i>		
» <i>Montrado</i>		

Voorts houden de residenten of hunne wettelijke vervangers in de afdeelingen politierol, strekkende tot het opleggen van politiestrafen aan inlanders en met deze gelijkgesteld (art. 110 R. O.). Op Karimon Djawa (Japara) wordt politierol gehouden door den posthouder aldaar, St. 1865 no. 94.

REGTBANKEN VAN OMGANG OP JAVA EN MADURA.

In alle residentiën zijn regtbanken van omgang, bestaande uit een in regten gegraduateerden Europeschen ambtenaar als voorzitter, die echter niet in het gewest gevestigd is, doch verschillende gewesten onder zijn regtsgebied heeft, welke hij op gezette tijden, vergezeld van een mede in regten gegraduateerden griffier, tot het houden van terechtzittingen bezoekt, en voorts uit de voorname en bekwaamste inlandsche hoofden, minstens vier in getal, als leden, die daartoe voor den tijd van één jaar door den Gouverneur-Generaal benoemd worden. Deze regtbanken worden bijgestaan door den hoofdpanhoeloe of den priester, die hem vervangt, als adviserend lid, en door den hoofddjaksa of djaksa.

De regtsmagt der regtbanken van omgang is omschreven in art. 105 van het reglement op de regterlijke organisatie.

Het aantal omgaande regters is voor Java en Madura bij St. 1851 no. 21 op vijf bepaald, en hun regtsgebied omschreven bij St. 1862 no. 89.

1ste afdeeling.

Omgaand regter. Mr. W. F. C. de Eerens, 12 mei 1868.

Griffier. Mr. G. A. Stam, 2 dec. 1869.

De omgaand regter, wiens standplaats is *Batavia*, houdt zitting te *Batavia*, *Meeſter-Cornelis*, *Tangerung*, *Buitenzorg*, *Bekasi*, *Serang*, *Pandeglang*, *Tjeringin*, *Lebak*, *Anjer*, *Poerwakarta*, *Bandoeng*, *Tjiandjoer*, *Limbangan*, *Soekapoera*, *Soemcdang*, *Cheribon*, *Indramajne*, *Guloeh*, *Madjalenku* en *Koeningan*.

2de afdeeling.

Omgaand regter. Mr. H. F. C. Engelbrecht, 29 mei 1867.

Griffier. Mr. F. Ooster, 2 dec. 1869.

De omgaand regter, wiens standplaats is *Samarang*, houdt zitting te *Samarang*, *Salatiga*, *Ambarawa*, *Demak*, *Grobogan*, *Kendal*, *Pekalongan*, *Batang*, *Tegal*, *Brebes*, *Penalang*, *Bunjoemas*, *Tjilatjap*, *Poerwokerto*, *Poerbolinggo*, *Bundjar-negara*, *Poerworedjo*, *Ledok*, *Keboemen*, *Karang-anjur*, *Ambal*, *Magelang*, *Temangoeng*, *Pati*, *Japara*, *Kedoes* en *Djoewana*.

3de afdeeling.

Omgaand regter. Mr. P. C. E. Specht Grijp, 27 april 1868.

Griffier. Mr. C. P. K. Winckel, 2 dec. 1869.

De omgaand regter, wiens standplaats is *Rembang*, houdt zitting te *Rembang*, *Toeban*, *Bodjonagoro*, *Blora*, *Madien*, *Ngawi*, *Ponorogo*, *Magitan*, *Patjitan*, *Kediri*, *Ngrowo*, *Blitar* en *Berbek*.

4de afdeeling.

Omgaand regter. Mr. J. J. Schneither, Jzn., 18 aug. 1865.

Griffier. Mr. L. J. Godefroy, 18 mei 1869.

De omgaand regter, wiens standplaats is *Soerabaja*, houdt zitting te *Soerabaja*, *Grissee*, *Madjokerto*, *Sido-ardj*, *Sidajoe*, *Lamongan*, *Sankapoera* (*Bawejan*), *Puseroewan*, *Malang*, *Bangil*, *Probolinggo*, *Loemadjang*, *Krahsään*, *Besoeki*, *Panaroekkan*, *Rondowoso* en *Bunjoewangi*.

5de afdeeling.

Omgaand regter. Mr. C. Canter Visscher, 9 mei 1867.

Griffier. Mr. C. A. Granpré Molière, 3 dec. 1867.

De omgaand regter, wiens standplaats is *Pamekasan*, houdt zitting te *Pamekasan*, *Bankalan*, *Soemecop* en *Sampang*.

LANDRADEN OP JAVA EN MADURA.

Op de hoofdplaatsen der residentien zijn landraden gevestigd. Deze zijn de gewone dagelijksche regters van inlanders en met deze gelijkgestelden, voorzoverre deze niet ten gevolge van overeenkomst of krachtens wettelijke bepalingen aan de europesche wetten onderworpen zijn. Zij zijn zamengesteld uit den resident of diens wettelijken vervanger als voorzitter, verder uit twee inlandsche hoofden als leden. daartoe benoemd door den gouverneur-generaal, den hoofdpangoeloe als adviseur den sekretaris of eenig daartoe benoemd of aangewezen ambtenaar als griffier, en den hoofddjaksa of djaksa als ambtenaar van het openbaar ministerie. In de assistent-residentien zit in den regel de assistent-resident voor, maar zulks belet niet dat de resident al de landraden in zijn *geheele* residentie kan praesideren (art. 92, al. 1, R. O). De regtsmagt dezer regtbanken is omschreven in art. 95 en 98 R. O.

Behalve op de hoofdplaatsen der gewesten zijn nog landraden gevestigd op alle hoofdplaatsen van afdeelingen. aan wier hoofd een assistent-resident geplaatst is, te Bekassi en te Trengalek. (St. 1867 no. 2.)

Bantam.

Sérang.

Voorzitter. De resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Tjondro Nègoro, 16 sept. 1849; —

Mas Wiros Redjo; — Raden Soeta Dining Rat; — Raden Arjo Prawiro Negoro.

Hoofddjaks. Mas Ngabeli Mangoen Dirdjo, 20 okt. 1865.

Adjunkt-djaks. Mas Pono Dirdjo, 24 jan. 1866.

Hoofdpangoeloe. Mas Hadji Safoed Din, 17 mei 1866.

Griffier. F. G. A. Berlauwt, 4 nov. 1867.

Deurwaarder.

Anjer.

Voorzitter. De assistent-resident of resident.

Leden. Agoes Alkam; — Toebagoes Oesoep; — Mas Soeka Di Wirja, 25 juni 1869; — Mas Tjokro di Prodjo, id.

Djaks. Mas Tjakra Di Poera, 24 mei 1868.

Pangoeloe. Mas Hadji Moehammad.

Fd. griffier. H. van Steeden.

Buitengew. subst.-griffier. E. A. Linnenschmidt von Löffelt, 7 sept. 1869.

Deurwaarder.

Pandeglang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemenggoeng Pandji Gondo Koesoemo, 10 maart 1866; — Toebagoes Ali; — Mas Raksa Menggala; — Raden Adipati Arja Nata Dining Rat.

Djaks. Toebagoes Moehammad Arif, 6 okt. 1863.

Pangoeloe. Agoes Moehammad Ali Hassan.

Fd. griffier.

Deurwaarder.

Tjeringin.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Toemenggoeng Arja Soerja Negara, 26 jan. 1850.

Djaks. Mas Astra Di Kara, 31 maart 1860.

Pangoeloe. Mas Abdoer Rahman, 24 juni 1856.

Fd. griffier. E. A. Engelbrecht.

Deurwaarder.

Lebak.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemenggoeng Prawira Koesoema, 30 juni 1865.

Djaks. Mas Abdoer Rahman, 8 juli 1865.

Pangoeloe. Mas Moehammad Saleh.

Fd. griffier. F. E. J. Brauns.

Deurwaarder.

Batavia.

Stad en voorsteden.

Voorzitter. De resident of assistent-resident.

Leden. Moesanif Abdoel Chalik, 16 jan. 1857; — Ajoeb Alimoed Din Tamin Dosol, 7 feb. 1863; — Hambdja (Hamzah) Abdoellah Badjo, 15 aug. 1868; — Tjing Moehammad Djenal (Zainoel) Arifin, id.

Hoofddjaks, tevens belast met het opzigt der Staatsbannelingen. Hambdja (Hamzah) Tarbin, 13 okt. 1863.

Adjunkt-hoofddjaks. Radèn Hassan Soe'eb, id.

Tweede adjunkt-hoofddjaksa. Abdoel Chair.
Buitengewoon adjunkt-hoofddjaksa, belast met de invordering der achterstallige belasting van de verponding. Moehammad Tabri.
Hoofdpangoeloe. Abdoer Rahman, 26 nov. 1843.
Adjunkt-pangoeloe. Badioez Zaman, 9 mei 1866.
Griffier. F. Orth, 11 feb. 1866.
Adjunkt-griffier. P. A. Jasper, 8 dec. 1869.
Deurwaarder. J. A. Scheurkogel, 16 nov. 1867.
Buitengewoon deurwaarder. F. W. L. Jacobs.

Tangerang.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Madoen; — Samioen; — Sarioen, 13 nov. 1867;
 Djasimin, 15 aug. 1868.
Djaksa. Mas Kasim, 10 jan. 1856.
Adjunkt-djaksa. Raden Penna, 2 okt. 1864.
Pangoeloe. Mas Abdoellah.
Griffier. J. C. W. Coert, 6 juni 1865.
Deurwaarder. Radèn Megantara.

Meester-Cornelis.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Oemar; — Moehammad Said, 15 aug. 1868; — Ahmad
 Dja Eran, id.
Wd. djaksa. Attoen, 8 febr. 1868.
Adjunkt-djaksa. Radèn Irsad, 19 nov. 1864.
Pangoeloe.
Griffier. F. J. W. Litson, 16 april 1867.
Buitengewoon substituut-griffier. J. C. N. H. Gabrie, 11 juli 1868.
Deurwaarder. Entjeng.

Bekasi.

Voorzitter. De assistent-resident van Meester-Cornelis.
Leden. Radèn Moesa; — Saimbang; — Raden Koernain; — Nies.
Djaksa. Raboedin. 2 sept. 1861.
Pangoeloe.
Griffier. F. J. W. Litson, 16 april 1867.
Deurwaarder. Entjeng.

Buitenzorg.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adinin; Rat; — Mas Dibdja Redja; — Radèn Nata
 Widjaja; — Raden Wira Koesoema.
Hoofddjaksa. Mas Soera Di Langgala, 27 sept. 1866.
Adjunkt-hoofddjaksa. Radèn Anta Koesoema, 27 maart 1861.
Hoofdpangoeloe. Radèn Hadji Mansoer. 23 dec. 1863.
Griffier. L. van Honk, 9 okt. 1868.
Buitengewoon substituut-griffier. J. van Hengst, 17 juni 1868.
Deurwaarder.

Krawang.

Voorzitter. De resident.
Leden. Radèn Toemënggoeng Arja Sastra Adining Rat, 30 juli

1863; — Mas Patra Joeda; — Radèn Nata Negara; — Mas Wirajasa.
Hoofddjaksa. Mas Soeta Di Poera, 16 maart 1862.
Hoofdpangoeloe. Radèn Moehammad Hoessain, 13 dec. 1843.
Griffier. L. Bosch, 31 aug. 1868.
Buitengewoon substituut griffier. J. B. Hanson, 7 maart 1868.
Tweede idem. W. A. van Weelderen.
Deurwaarder.

Preanger-Regentschappen.

Bandoeng.

Voorzitter. De resident.
Leden. Radèn Adipati Wira Nata Koesoema, 27 julij 1846; — Radèn Kandoeroehan Karta Di Koesoema.
Hoofddjaksa. Radèn Rangga Soerja Di Pradja, 26 mei 1852.
Adjunkt-djaksa. Radèn Kerta Di Poera.
Hoofdpangoeloe. Radèn Hadji Moehammad Ardi, 26 mei 1856.
Griffier. J. Lunenburg.
Deurwaarder. W. J. Kuhr.

Tjiandjoer.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Radèn Toemëngoeng Prawira Di Rëdja, 24 aug. 1864; — Raden Arja Wira Di Redja; — Radèn Nata Nègara; — Radèn Rangga Adi Nègara; — Raden Tisna Djoemëna.
Hoofddjaksa. Radèn Prawira Koesoema, 1 mei 1868.
Adjunkt-djaksa. Radèn Adi Winaha, 22 jan. 1869.
Hoofdpangoeloe. Radèn Hadji Moehammad Sadikin, 8 junij 1866.
Griffier. J. Muller, 6 dec. 1865.
Buitengewoon substituut griffier. E. Douwes Dekker.
Deurwaarder. P. H. Struwer.

Soemedang.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Soerja Koesoema Adi Nata, 20 oktober 1834; — Raden Hadji Aboe Bakar; — Radèn Rangga Soema Nègara; — Raden Rangga Satja Di Pradja.
Hoofddjaksa. Raden Wangsa Di Koesoema, 30 maart 1868.
Adjunkt-djaksa. Mas Troena Koesoema, 16 mei 1868.
Hoofdpangoeloe. Raden Moehammad Tajib, 20 junij 1852.
Griffier. B. Sikkens.
Deurwaarder. L. A. Röhder.

Limbangan.

Voorzitter. De assistent-resident,
Leden. Raden Adipati Soerja Nata Koesoema, 10 sept. 1833; — Radèn Rangga Wira Nègara; — Raden Rangga Soerja Dining Rat.
Hoofddjaksa. Radèn Djaja Koesoema, 22 aug. 1856.
Adjunkt-djaksa.

Griffier. R. F. N. Meijer.

Deurwaarder.

Soekapoera.

Voorzitter. De assistent-resident.

- Leden.* Raden Toemenggoeng Wira Adeg Daha, 25 aug. 1855; —
 Raden Arja Djaja Adiredja, 29 maart 1869; — Raden Atuna
 Koesoema, id.; — Raden Prana Wangsa.
Djaksa. Radèn Rangga Wira Di Mènggala, 1 feb. 1855.
Adjunkt-djaksa. Mas Joeda Di Sastra, 10 nov. 1868.
Pangoeloe. Radèn Hadji Abdoel Ngadjid (Aziz), 16 mei 1855.
Fd. griffier. Jhr. H. de Kock.
Deurwaarder. Jhr. A. de Kock.

Cheribon.

Hoofdplaats.

- Voorzitter.* De Resident.
Leden. Radèn Adipati Arjo Soero Di Rødja, 1 maart 1861; —
 Mas Dè mang Wira Di Raksa; — Mas Demang Wira Goena, 1 dec. 1869.
Hoofddjaksu. Mas Rangga Soma Di Redja, 10 okt. 1865.
Adjunkt-hoofddjaksu. Mas Demang Soedjana Weswa, 6 okt. 1869.
Hoofdpangoeloe. Abdoel Ngadjid (Aziz), 10 aug. 1857.
Griffier. F. Helbos, 11 feb. 1866.
Buitengewoon substituut-griffier. J. A. Aeckerlin, 4 okt. 1868.
Deurwaarder.

Indramajoe.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Mas Toemenggoeng Dè mang Sentana Pradja, 24 oct. 1869.
 Mas Dè mang Sastra Winata, 29 juniij 1869.
Djaksa. Mas Dè mang Ardja Widjaja, 3 mei 1865.
Pangoeloe. Abdoel Sockoer.
Griffier. R. F. Henricus, 23 jan. 1869.
Buitengewoon substituut-griffier. Jhr. J. G. O. S. von Schmidt
 auf Altenstadt, 3 juliij 1868.
Deurwaarder.

Galoeh.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Arja Koesoema Dining Rat; — Radèn Wira
 Di Widjaja.
Djaksa. Radèn Dè mang Dènda Di Rødja, 21 sept. 1859.
Pangoeloe. Radèn Hadji Aboellah Ibrahim.
Griffier. R. W. H. Pitlo.
Buitengewoon substituut-griffier. J. W. van Neck, 26 maart 1868.
Deurwaarder.

Madjalènka.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Radèn Toemenggoeng Soera Adining Rat; — Radèn Koesoema
 Adi Widjaja; — Raden Prawira Koesoema.
Djaksa. Radèn Sabda Wangsa, 18 april 1866.
Pangoeloe. Mas Imam Hassan Basari.
Griffier.

Koeningan.

- Voorzitter.* De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemenggoeng Brataning Rat; — Mas Dëmang Sastra Di Poera.

Djaksa. Mas Dëmang Sastra Pakërdjan, 2 juni 1865.

Pangoeloe. Mas Moehammad Bahari.

Griffier. J. H. Kim

Deurwaarder.

Tegal.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.

Leden. Mas Sëtja Di Kara; — Radèn Soera Di Poetra; — Radèn Toemenggoeng Pandji Sosro Koesoemo.

Hoofddjaksa. Mas Tirta Wigoena, 8 nov. 1856.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Wirjo Redjo, 17 juni 1862.

Hoofdpangoeloe. Mas Moehammad Sangid, 7 okt. 1823.

Griffier. F. la Fontaine, 25 maart 1862.

Deurwaarder.

Brebes.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Adipati Arja Panata Joeda; — Mas Poerwa Tenaja.

Djaksa. Mas Santa Di Krama, 22 nov. 1869.

Pangoeloe. Moehammad Tajib.

Griffier. A. H. Willemsen.

Deurwaarder.

Pamalang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemenggoeng Reksa Negara; — Mas Sastra Dirdja.

Djaksa. Mas Ngabehi Soera Di Poera, 9 sept. 1863.

Pangoeloe. Mas Abdoel Kadir, 9 jan. 1862.

Griffier. W. G. Rhemrev.

Buitengewoon subst. id. Mr. J. H. J. Schneider, 22 maart 1869.

Deurwaarder.

Pekalongan.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Wirjo Di Negoro, 16 oct. 1848; — Radèn Pandji Merto Negoro; — Mas Djojo Winoto; — Mas Ngabehi Sastro Di Wirjo.

Hoofddjaksa. Raden Ngabehi Poespo Winoto, 1 juni 1866.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Wirjo Widjojo, 28 dec. 1862.

Hoofdpangoeloe. Mas Aboe Charis, 8 maart 1859.

Griffier. J. L. E. Ham, 3 juli 1867.

Deurwaarder.

Batang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Soemo Di Wirjo; — Raden Arso Di Wirjo.

Djaksa. Raden Soemo Werdojo, 22 maart 1863.

Pangoeloe. Raden Djojo Di Poero.

Griffier. J. W. Arnold, 31 jan. 1867.

Samarang.**Hoofdplaats.**

- Voorzitter.* De assistent-resident voor de politie of de resident.
Leden. Raden Adipati Pandji Soerjo Koesoemo; — Raden Pandji Soerjo Taroen; — Mas Ngabehi Soeto Negro; — Raden Joedo Negro; — Mas Sastro Wigoen; — Raden Rekso Soedirdjo.
Hoofddjaksa. Mas Sastro Sasmito, 2 nov. 1864.
Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Joedo Koesoemo, 25 julij 1866.
Djaksa. Raden Wongso Di Prodjo, 9 mei 1854.
Hoofdpangoeloe. Hadji Ali Babestan, 12 feb. 1865.
Griffier. J. G. Razoux Kuhr, 5 dec. 1866.
Adjunkt-griffier. F. G. C. Mooyart, 19 Julij 1869.
Deurwaarder. J. H. L. Fredriksz, 21 okt. 1865.

Salatiga.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Soero Dining Rat; — Raden Ngabèhi Soemo Di Poero.
Djaksa. Mas Joedo Prawiro, 28 dec. 1864.
Pangoeloe. Hadji Abdoel Djalil, 17 dec. 1841.
Griffier. J. Th. E. Jorissen, 14 aug. 1867.
Buitengewoon substituut-griffier. N. K. Holtius.
Deurwaarder. S. Coenraad.

Ambarawa.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Raden Ngabehi Djojo Winoto; — Mas Arto Di Redjo; — Mas Gondo Di Wirjo; — Raden Ardjo Koesoemo.
Djaksa. Raden Merto Werdjojo, 4 aug. 1866.
Pangoeloe. Hadji Moehammad Tajib, 26 sept. 1867.
Griffier. P. Binkhorst, 13 mei 1869.
Deurwaarder. J. J. Vredenburg, 29 maart 1867.

Demak.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Raden Mas Toemenggoeng Arjo Poerbaning Rat; — Mas Ngabehi Niti Prodjo; — Mas Ngabehi Wongso Redjo; — Mas Niti Di Poero, 6 sept. 1869.
Djaksa. Mas Ngabehi Rekso Koesoemo, 31 julij 1866.
Adjunkt-djaksa. Raden Koesoemo Di Poetro, 6 junij 1868.
Pangoeloe. Hadji Moehammad Ngali.
Griffier. J. C. Beck, 6 okt. 1867.
Deurwaarder. W. Claasz.

Grobogan.

- Voorzitter.* De assistent-resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Merto Adi Negro; — Mas Sastro Widjojo; — Raden Sosro Koesoemo; — Raden Joedo Prawiro, — Mas Wongso Koesoema.
Djaksa. Raden Padmo Koesoemo, 3 jan. 1852.

Pangoeloe. Aboe Ahmad.
Griffier. J. W. G. van Hek.
Deurwaarder. J. J. Samuelsz.

Kendal.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Pandji Noto Amiprodo; — Raden Ardjo Winoto; — Raden Arjo Tjondro Koesoemo; — Mas Koesoemo Wigoeno.
Djaksa. Mas Rono Adi Koesoemo, 12 dec. 1861.
Pangoeloe. Hadji Moehammad Bahroem.
Griffier. K. Zell, 25 april 1863.
Buitengewoon substituut-griffier. K. L. Verscheure, 4 april 1867.
Deurwaarder. P. C. Manneveld, 29 maart 1867.

Japara.**Pati.**

Voorzitter. De resident.
Leden. Raden Adipati Arjo Tjondro Adi Negro; — Mas Soero Dirdjo; — Mas Soero Koesoemo; — Raden Noto Poero, 1 sept 1869.
Hoofddjaksa. Raden Merto Koesoemo, 1 aug. 1868.
Djaksa. Raden Merto Winoto, 5 feb. 1868.
Hoofdpangoeloe. Hadji Minhat, 11 maart 1867.
Griffier. H. D. Wiggers, 11 feb. 1866.
Deurwaarder.

Japara.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Arjo Tjitro Wikromo; —
Djaksa. Mas Niti Prodo, 29 nov. 1867.
Pangoeloe. Hadji Aboe Moehammad.
Griffier. F. J. Duchateau.
Deurwaarder.

Koedoes.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Mas Toemenggoeng Arjo Tjondro Negro; — Mas Niti Prodo.
Djaksa. Mas Rono Di Medjo, 25 mei 1861.
Pangoeloe. Hadji Ngabdoel Hamid.
Griffier.
Buitengewoon substituut-griffier. Raden Mas Pandji Adining Rat, 17 okt. 1869.
Deurwaarder.

Djoewana.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Mankoe Di Poero; — Mas Patino Redjo.
Djaksa. Mas Mangoen Astro, 14 jan. 1866.
Pangoeloe. Mas Moehammad Djojo Astro.
Griffier. M. F. Moreau.
Deurwaarder.

Rembang.**Hoofdplaats.***Voorzitter.* De resident.*Leden.* Raden Adipati Arjo Tjondro Adining Rat; — Raden Pandji Noto Dirdjo; — Raden Pandji Karto Winoto, 1 dec. 1869.*Hoofddjaks.* Mas Ngabehi Sastro Di Poero, 27 april 1849.*Adjunkt-hoofddjaks.* Mas Prawiro Di Wirjo, 10 julij 1864.*Hoofdpangoeloe.* Mas Djenal Kassan (Zainoel Hassan), 15 april 1853.*Pangoeloe.* Mas Moehammad Oemar, 5 okt. 1865.*Griffier.* J. D. Brugman.*Deurwaarder.***Toeban.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Adipati Tjitro Soemo; — Raden Ngabèhi Noto Koesoemo; — Raden Ngabehi Tjitro Winoto.*Djaks.* Mas Reksa Di Wirjo, 22 dec. 1853.*Adjunkt-djaks.* Raden Wongso Di Medjo, 14 aug. 1862.*Pangoeloe.* Mas Seng Gorooh, 26 april 1851.*Griffier.* H. W. de Santy, 5 maart 1864.*Deurwaarder.* C. de Walick.**Bodjonegoro.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Adipati Tirto Noto; — Mas Astro Koesoemo; — Mas Ngabehi Sastro Amidjojo.*Djaks.* Mas Djojo Di Redjo, 8 sept. 1862.*Adjunkt-djaks.* Mas Djojo Semito, 14 aug. 1862.*Tweede adjunkt-djaks.* Raden Ardjo Wirdjo, 27 sept. 1869.*Pangoeloe.* Mas Dano Prawiro, 21 april 1855.*Griffier.* W. N. J. G. Claasz.*Deurwaarder.***Blora.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Mas Toemenggoeng Tjokro Negoro; — Raden Ngabèhi Reksa Di Poero.*Djaks.* Mas Sastro Di Medjo, 22 dec. 1853.*Pangoeloe.* Mas Dono Poero, 26 junij 1843.*Griffier.* J. W. Hornung, 20 dec. 1866.*Deurwaarder.***Soerabaja.****Hoofdplaats.***Voorzitter.* De assistent-resident voor de politie of resident.*Leden.* Raden Toemenggoeng Pandji Tjokro Negoro; — Mas Ngabèhi Rono Di Poero; — Mas Ngabehi Sosro Adi Koesoemo.*Hoofddjaks.* Mas Ngabehi Prawiro Di Wirjo, 2 okt. 1852.*Adjunkt-hoofddjaks's.* Mas Ngabehi Prawiro Atmodjo, 21 aug. 1859; — Raden Tjokro Adi Noto, 18 mei 1862; — Mas Ngabehi Poerwo Redjo, 21 junij 1864.

Hoofdpangoeloe. Mas Ngabèhi Mérto Di Poero, 17 okt. 1844.

Griffier. J. Z. van den Berg, 21 nov. 1866.

Adjunkt griffier. J. C. Kolmus, 12 nov. 1862.

Buitengew. subst. id. H. W. C. A. Postma, 8 aug. 1865; — J. G. A. Rademaker, 28 okt. 1866.

Deurvaarder

Grissee (Gresik).

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemènggoeng Arjo Soerjo Winoto; --- Radèn Arjo Tédjo Koesoemo; — Radèn Pandji Ngoerawan Koesoemo.

Djaksa. Radèn Tjarang Waspo, 30 aug. 1861.

Adjunkt-djaksa. Bagoes Tirto Koesoemo, 27 aug. 1864.

Hoofdpangoeloe. Hadji Abdoer Rassid 16 mei 1864.

Griffier. J. Carvalho, 11 februarij. 1866.

Deurvaarder.

Modjokerto.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemènggoeng Kromo Djojo Adi Nègoro; — Radèn Pandji Djojo Adi Winoto.

Djaksa. Mas Astro Di Wirjo, 6 juli 1864.

Adjunkt-djaksa. Bagoes Djojo Prawiro, 30 aug. 1864.

Pangoeloe. Kjahi Anom, 25 april 1845.

Griffier. Jhr. L. G. G. P. de Meij van Streefkerk, 18 juli 1866.

Buitengew. subst. id. R. van Romunde, 18 jan. 1868.

Tweede idem. J. H. Sieburgh, 15 juli 1869.

Deurvaarder. W. A. de Graaff.

Sido-ardjo.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Adipati Arjo Tjokro Nègoro; — Mas Ngabèhi Wirjo Gredjo.

Djaksa. Mas Ngabèhi Prawiro Asmoro, 19 april 1859.

Adjunkt-djaksa. Radèn Pandji Sosro Winoto, 16 april 1860.

Pangoeloe. Kjahi Boerham Ngali.

Griffier. J. Gaillard, 18 juni 1862.

Buitengew. subst. griffier. H. J. Walsarie, 9 febr. 1869.

Deurvaarder. C. F. van Ammers.

Sidajoe.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Adipati Arjo Soerjo Adining Rat; — Ngabèhi Poerwo Dirdjo.

Djaksa. Bagoes Astro Di Wirjo.

Pangoeloe. Mas Hadji Moehammad Salèh.

Griffier. P. E. Kleijn van Willigen, sept. 1869.

Deurvaarder.

Lamongan.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemènggoeng Kromo Djojo Di Rono; — Mas Prawiro

Werdjo; — Mas Ngabehi Djojo Di Kromo; — Raden Merto Koesoemo.
10 julij 1869.

Djaksa. Raden Ngabehi Ardjo Di Prodjo, 5 febr. 1869.

Pangoeloe. Moehammad Elias, 10 feb. 1868.

Griffier. J. G. A. Rademaker, 21 nov. 1867.

Buitengew. subst. id. Mr. Ch. W. Kist, 1 junij 1869.

Deurwaarder.

Bawéan (Bawéjan).

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Radèn Toemënggoeng Pandji Tjokro Koesoemo; —

Djaksa. Wirjo Adi Rëdjo, 28 okt. 1867.

Pangoeloe. Raden Hadji Mahmoed, 18 julij 1861.

Griffier. J. A. Losse.

Deurwaarder.

Madoera.

Pamakasan.

Voorzitter. De resident.

Leden. Pangéran Arjo Sosro Winoto; — Radèn Pandji Adikara; —
Radèn Pandji Broto Asmaro, 26 nov. 1868; — Mas Ngabèhi
Prawiro Soepetro, id.

Hoofddjaksa. Radèn Tjokro Prawiro, 23 april 1861.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Poerwo Adi Koesoemo, 6 aug. 1867.

Pangoeloe. Kjahi Moehammad Saleh, 30 okt. 1847.

Adjunkt-pangoeloe. Hadji Ismail, 11 jan. 1867.

Griffier. G. L. van Tubergen, 7 sept. 1867.

Buitengew. subst. id. P. W. L. Esink, 31 aug. 1869.

Deurwaarder.

Bankalan.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Mas Tirta Mënggala; — Raden Pandji Prawiro Koesoema; —
Raden Arjo Djajeng Koesoemo.

Hoofddjaksa. Mas Djamaloeddin, 23 april 1861.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Astra Troena, 19 nov. 1864.

Hoofdpangoeloe. Hadji Abdoer-Rahman Kari, 4 feb. 1858.

Adjunkt-pangoeloe. Hadji Moehammad Hasiloellah, 13 april 1859.

Griffier. J. C. Dunki Jacobs, 25 aug. 1869.

Deurwaarder.

Soemenep.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Panëmbahan Noto Koesoemo; — Raden Wangsa Koesoema; —
Raden Arjo Mankoe Widjojo; — Mas Arsantaka, 1 julij 1869.

Hoofddjaksa. Mas Kërti Goena, 11 okt. 1866.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Goeno Witjito, 15 april 1868.

Hoofdpangoeloe. Miftahoel Arifin, 4 aug. 1865.

Eerste adjunkt-hoofdpangoeloe. Raden Abdoel Gafar, 30 okt. 1864.

Tweede id. id. Raden Abdoel Moesid, id.

Griffier. J. G. D. Böck, 20 okt. 1862.
Buitengew. subst. id. W. H. H. van Affelen van Saemsfoort,
 12 aug. 1866.

Deurwaarder.

Sampang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Arjo Koesoemo Adining Rat; — Raden Astra Joeda;
 — Raden Soero Lègowo; — Raden Soera Samoetra, 11 nov. 1869.

Djaksa. Raden Astra Wirjå, 22 dec. 1865.

Pangoeloe. Mas Hatip Pati.

Griffier. J. Landman.

Buitengew. subst. id. A. Klasing, 18 dec. 1865.

Deurwaarder.

Pasoeroewan.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Niti Adining Rat; — Raden Arjo Soerjo
 Di Poerå.

Hoofddjaksa. Merto Di Wirjo, 19 okt. 1869.

Adjunkt-hoofddjaksa. Astro Winoto, 8 juni 1865.

Hoofdpangoeloe. Raden Ardi Koesoemo, 15 nov. 1854.

Griffier. W. G. Binckhuizen, 7 mei 1867.

Deurwaarder.

Malang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Noto Dining Rat; — Ngabeli Soeto
 Dirdjo; — Mas Soemo Di Wirjo, 26 jan. 1869.

Djaksa.

Adjunktdjaksa. Rono Koesoemo, 28 april 1865.

Pangoeloe. Ngabeli Noto Dirdjo, 24 okt. 1844.

Griffier. Ch. O. van der Plas, 10 mei 1866.

Buitengew. subst. id. D. van Schreven, 10 feb. 1869.

Deurwaarder. P. G. Albag.

Bangil.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Soerjo Adining Rat; — Raden Pandji
 Noto Koesoemo.

Hoofddjaksa.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Pandji Noto Amidjojo, 17 jan. 1867.

Pangoeloe. Mas Hadji Moehammad Hasim, 18 juni 1846.

Griffier. G. van Noord Borski, 31 dec. 1866.

Deurwaarder.

Probolinggo.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.

Leden. Raden Adipati Socro Adi Nègoro; — Mas Ngabeli Koesoemo Rødjo.

Hoofddjaks. Mas Karjo Di Poero, 10 sept. 1867.
Adjunkt-hoofddjaks. Ngabeli Djojo Ardjo.
Hoofdpangoeloe. Raden Soemo Bronto, 30 aug. 1847.
Griffier C. Th. Reisner, 11 feb. 1866.
Deurwaarder.

Loemadjang.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Endro Koesoemo; — Raden Ngabeli Djojo Winoto.
Djaks. Raden Astro Koesoemo, 31 dec. 1866.
Pangoeloe. Abdoel Wahab.
Griffier. J. H. F. Beer, 14 dec. 1868.
Buitengew. subst. id. W. Donkersloot, 14 sept. 1868.
Deurwaarder. C. C. Pfefferkorn.

Kraksaän (Kareksan).

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Soemo Di Prodjo; — Mas Wirjo Winoto; — Mas Ngabeli Djojo Soepetro; — Mas Ngabeli Rono Koesoemo.
Djaks. Mas Wirjo Dirdjo, 16 sept. 1868.
Pangoeloe. Abdoel Karim.
Griffier. J. W. van Raalten.
Buitengew. subst. id. Mr. J. Tijn.
Deurwaarder. F. C. Wendelstigh.

Besoeki.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.
Leden. Raden Adipati Arjo Prawiro Adining Rat; — Mas Ngabeli Prawiro Widjojo; — Kjali Soero Bramono.
Hoofddjaks. Sastro Di Rono, 2 april 1862.
Adjunkt-hoofddjaks. Ngabeli Astro Di Redjo, 15 nov. 1869.
Hoofdpangoeloe. Hadji Moehidin, 4 maart 1866.
Griffier. J. P. Inen, 9 jan. 1869.
Deurwaarder. J. E. Sleebos, 1 juli 1860.

Panaroekkan.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Arjo Soerjo Amidjojo; — Mas Ngabeli Prawiro Dirdjo; — Mas Ngabeli Wondo Koesoemo, 4 juni 1869.
Djaks. Kjali Karjo Setro, 15 nov. 1869.
Adjunkt-djaks. Kjali Karjo Sëtro, 14 maart 1860.
Pangoeloe. Moehammad Kadim, 29 febr. 1864.
Griffier. H. E. van der Woerd, 15 sept. 1868.
Buitengew. subst. id. R. F. van Affelen van Saemsfoort, 9 juli 1867.
Deurwaarder. J. F. van der Geugten, 25 maart 1869.

Bondowoso.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Wiro Di Poero; — Kjali Rono Dirdjo; — Mas Ngabeli Soero Dirdjo, 24 maart 1869; — Kjali Astro Dirdjo, id.

Djaksa. Mas Astro Di Wirjo, 9 feb. 1863.
Adjunkt-djaksä. Astro Di Koro, 21 febr. 1866.
Pangoeloe. Hadji Abdoe'r-Rahman, 21 april 1865.
Griffier. W. F. C. Pijloo, 15 sept. 1868.
Buitengew. subst. id. W. H. S. van Waning, 29 julij 1868.
Deurwaarder. J. B. Wittenberg, 20 nov. 1864.

Banjoewangi.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Pringgo Koesoemo; — Raden Angrang Koesoemo; — Mas Merto Koesoemo, 30 sept. 1869; — Mas Brongto Koesoemo.
Hoofddjaksä.
Adjunkt-hoofddjaksä. Basidin, 22 april 1867.
Hoofdpangoeloe. Amaddani, 12 junij 1830.
Wd. griffier. F. H. Ciebrant.
Deurwaarder. G. G. Hagenstein.

Boelèlèng.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden.; —

Djaksä. Mas Ardjo Sëmito, 12 april 1865.
Pangoeloe.
Griffier.
Deurwaarder.

Banjoemas.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Tjokro Nègoro; — Raden Dipaning Rat, 5 feb. 1867.
Hoofddjaksä. Raden Tirta Di Pocro, 25 dec. 1850.
Adjunkt-djaksä. Mas Astro Sëmito, 11 junij 1869.
Hoofdpangoeloe. Mas Hadji Aboe Bakar, 26 okt. 1850.
Griffier. W. F. Hauber, 27 dec. 1866.
Deurwaarder.

Tjilatjap.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Adipati Tjokro Wëdono, 6 julij 1856; — Raden Tjokro Rëdjo, 19 april 1867; — Mas Ardjo Di Poero; — Raden Tjokro Wiredjo, 7 junij 1869; — Raden Prawiro Di Rëdjo, id.
Djaksä. Mas Rëksa Di Rëdja, 9 aug. 1861.
Pangoeloe. Mas Ali Ibrahim.
Fd. griffier. C. G. van Baerle, 10 junij 1868.
Deurwaarder.

Poerwokerto.*Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Toemenggoeng Mërto Di Rëdjo, 5 feb. 1867; — Raden Tjokro Di Broto, 31 aug. 1867; — Raden Sastro Di Wirjo, 5 feb. 1867; — Mas Djojo Sëmite, id.*Djaksa.* Raden Tirto Atmodjo, 21 okt. 1860.*Pangoeloe.* Mas Rëdjo Moehammad, 18 april 1854.*Griffier.* W. F. P. Martens, 9 dec. 1868.*Deurwaarder.***Poerbolingo.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Ledrn.* Raden Toemenggoeng Dipo Koesoemo, 17 juni 1869; — Mas Atmo Di Poero; — Raden Sonto Dirdjo, 17 juni 1869.*Djaksa.* Mas Adi Widjojo, 14 juni 1845.*Pangoeloe.* Mas Imam Rëdjo, 22 nov. 1854.*Fd. griffier.* J. C. Castens, 7 aug. 1868.*Deurwaarder.***Bandjar-Negara.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Adipati Dipo Dining Rat; — Raden Wirjo Dirdjo; — Raden Mankoe Atmodjo, 5 feb. 1867.*Djaksa.* Raden Soero Di Rëdjo, 3 aug. 1861.*Pangoeloe.* Hadji Moehammad Saleh.*Fd. griffier.* F. A. G. Anthonijsz, 19 jan. 1867.*Deurwaarder.***Bagelèn.****Poerworedjo.***Voorzitter.* De resident.*Leden.* Raden Toemenggoeng Tjokro Nëgoro; — Raden Toemenggoeng Pringgo Atmodjo; — Mas Ngabehi Atmo Di Poero.*Hoofddjaksa.* Mas Ngabehi Atmo Di Rono, 31 jan. 1866.*Adjunkt-djaksa.* Mas Wongso Widjojo, 18 sept. 1862.*Hoofdpangoeloe.* Hadji Bolawi, 4 maart 1849.*Fd. griffier.* W. Meulenhoff.*Buitengewoon subst. id.* Th. B. van Soest, 13 jan. 1869.*Deurwaarder.***Ledok.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Toemenggoeng Arjo Tjokro Adi Soerjo; — Mas Ngabehi Kromo Tirto.*Djaksa.* Mas Mangoen Prawiro, 4 maart 1865.*Pangoeloe.* Hadji Moehammad Mansoer.*Griffier.* D. C. Rijken.*Deurwaarder.*

Keboemèn.*Voorzitter.* De assistent resident.*Leden.* Raden Toemënggoeng Aroeng Binang, 30 Junij 1849; — Raden Ngabehi Prawiro Di Rëdjo; — Raden Prawiro Kësoemo.*Djaksa.* Raden Danoe Poerwo, 7 julij 1863.*Pangoeloe.* Hadji Mochammad Ngali, 28 feb. 1868.*Griffier.* L. H. Leijting, 10 dec. 1867.*Deurwaarder.***Karang-Anjar.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Toemënggoeng Karto Nëgoro; — Mas Ngabehi Karto Widjojo.*Djaksa.* Mas Soero Taroeno, 4 mei 1862.*Pangoeloe.* Bagoes Hassan Moe'min.*Griffier.* H. C. Dumas, 21 feb. 1867.*Deurwaarder.***Ambal.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Adipati Poerbo Nëgoro; — Mas Ngabehi Rekso Sandjojo, 12 feb. 1869; — Wongso Prodjo, 12 feb. 1869.*Djaksa.* Mas Soero Rëljo, 29 maart 1868.*Pangoeloe.* Hadji Aboe Bakar.*Ed. griffier.* J. G. IJssel de Schepper.*Deurwaarder.***Kedoe.****Magelang.***Voorzitter.* De resident.*Leden.* Raden Toemënggoeng Danoening Rat; — Mas Djojo Dirdjo.*Hoofddjaksa.* Raden Prawiro Taroeno, 23 jan. 1867.*Adjunkt-hoofddjaksa.* Raden Danoe Wirjo, 30 okt. 1865.*Hoofdpangoeloe.* Moehammad Besari, 25 jan. 1842.*Griffier.* A. Martherus, 3 julij 1867.*Deurwaarder.* G. W. Jansen.**Temanggoeng.***Voorzitter.* De assistent-resident.*Leden.* Raden Adipati Ario Holland Soemo Di Logo; — Mas Tjokro Atmodjo; — Mas Ranoe Di Koro.*Djaksa.* Raden Tirta Di Picro, 16 nov. 1868.*Pangoeloe.* Mas Iskandar.*Griffier.* W. A. Claasz.*Deurwaarder.***Madioen.****Hoofdplaats.***Voorzitter.* De resident.

Leden. Raden Mas Toemenggoeng Ronggo Arjo Noto Dining Rat; —
 Raden Prawiro Sëntiko; — Raden Broto Di Medjo, 8 Junij 1869; —
 Raden Parto Koesoemo, id.
Hoofddjaksa. Raden Pandji Prawiro Koesoemo, 13 aug. 1867.
Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Atmo Soeparto, 12 jan. 1868.
Hoofdpangoeloe. Mas Hadji Imam Gadjali, 4 aug. 1846.
Griffier. C. W. Doeve, 3 nov. 1868.
Deurwaarder.

Ngawi.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Mas Toemenggoeng Arjo Soemaning Rat; — Mas
 Atmo Sëmito; — Raden Sosro Atmodjo.
Djaksa. Raden Pandji Adi Koesoema Djawa, 16 nov. 1866.
Pangoeloe. Mas Moehammad Poero.
Griffier. H. C. Lutter.
Deurwaarder.

Ponorogo (Pronorogo).

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Mas Adipati Tjokro Nègoro; — Raden Rëkso Di Poero
Djaksa. Mas Djojo Astro.
Pangoeloe. Mas Kassan Ngalawi, 21 april 1865.
Griffier. J. van Zalingen, 13 nov. 1868.
Deurwaarder.

Magetan.

Voorzitter. De assistent resident.
Leden. Raden Mas Adipati Arjo Sosro Adining Rat; — Raden Ngabèhi.
 Noto Di Poero.
Djaksa. Mas Poerbå Di Poerå.
Pangoeloe. Mas Moehammad Salèh.
Griffier. L. W. ten Cate.
Buitengewoon substituut-griffier. A. M. Repelius, 19 jan. 1869.
Deurwaarder.

Patjitan.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. Raden Toemenggoeng Mërto Adi Nègoro; — Mas Djojo Di Poero.
Hoofddjaksa. Mas Tirta Di Wirjo, 26 okt. 1860.
Hoofdpangoeloe. Mas Ehsan Poero, 11 feb. 1855.
Fd. griffier. J. A. Muller.
Deurwaarder.

Kediri.

Hoofdplaats.

Voorzitter. De resident.
Leden. Raden Mas Adipati Rio Soemo Dining Rat; — Raden Toemeng-
 goeng Broto Di Koro; — Mas Ngabèhi Prawiro Di Wirjo, 22
 mei 1869; — Raden Ngabèhi Kërto Di Kromo, id.
Hoofddjaksa.

Adjunkt-hoofddjaks. Mas Soemo Di Wirjo, 26 maart 1867.

Hoofdpangoeloe. Mas Mochammad Idris, 15 julij 1859.

Griffier. J. Mente, 7 sept. 1862.

Buitengewoon substituut-griffier. J. C. Mannot, 29 sept. 1868.

Deurwaarder. H. Vakkers.

Toeloeng-agoeng.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Toemëngoeng Gondo Koesoemo; — Mas Ngabèhi Sastro Widjojo.

Djaks. Mas Prawiro Di Wirjo, 26 mei 1866.

Pangoeloe. Mas Mangoen Poero.

Griffier. F. C. D. Dutrieux, 7 sept. 1862

Buitengewoon substituut griffier. J. C. G. Parfondré, 17 feb. 1869.

Deurwaarder.

Trenggalek.

Voorzitter. De assistent-resident van Ngrowo.

Leden. Raden Adipati Mangoen Nègore; — Mas Ngabèhi Soero Di Poero; — Mas Ngabèhi Djojo Tocdiro, 24 maart 1869.

Djaks. Mas Parto Widjojo, 26 mei 1866.

Pangoeloe. Ngabdoel Kasim.

Griffier. F. C. D. Dutrieux, 7 sept. 1867.

Buitengew. substituut-griffier. Mr. J. H. van Lennep, 13 feb. 1869.

Deurwaarder.

Blitar.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Adipati Arjo Adi Nègoro; — Mas Ngabèhi Djojo Wikrono, 7 aug. 1869.

Djaks. Mas Sastro Di Rëdjo, 26 sept. 1869.

Pangoeloe. Hassan Soehoedâ, 13 maart 1846.

Griffier. A. van Velsen, 15 julij 1863.

Deurwaarder. J. C. Kuhnau.

Berbek.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Toemëngoeng Ngabehi Warso Koesoemo; — Raden Mangoen Koesoemo; —

Djaks. Raden Ngabehi Soemo Rëdjo, 26 september 1869.

Pangoeloe. Mas Mochammad Jakoeb.

Griffier. C. C. L. de Puijt.

Buitengew. subst. id. Mr. J. F. Krämer, 15 dec. 1867.

Deurwaarder. Z. B. J. Leijfeldt.

REGENTSCHAPS- EN DISTRIKTS-GEREGTEN OP JAVA EN MADURA.

Deze geregten spreken uitsluitend regt over inlanders in kleine overtredingszaken en kleine burgerlijke gedingen. Hunne rechtsbevoegdheid is omschreven in de art. 79, 80, 83 en 84 R. O.

De regentschaps-geregten bestaan uit den regent of den patih als regter, bijgestaan door eenige mindere inlandsche hoofden als raadslieden, een pangoeloe of priester en een djaks.

De distrikts-geregten bestaan uit het distrikthoofd als regter en eenige mindere inlandsche hoofden als raadslieden.

De regterlijke funktie is verbonden aan het ambt, zoodat het personeel der regenten en distrikthoofden, die deze geregten houden, hier niet behoeft vermeld te worden.

REGTS-INSTELLINGEN IN DE VORSTENLANDEN.

Soerakarta.

Residentie-raad. Voor deze regtbank, bestaande uit den resident als voorzitter, twee à drie europeanen als leden benevens den assistent-resident als fiskaal tevens griffier, staan in strafzaken van de inlandsche en daarmede gelijkgestelde bevolking te regt:

- 1°. de onderdanen van den Soesoehoenan, die onderdanen van het Gouvernement tot medepligtigen hebben (zoo deze europeanen of hunne afstammelingen zijn, voor den raad van justitie te Samarang);
- 2°. de onderdanen van den Soesoehoenan en van den Prins Mankoe Negoro, die beschuldigd worden van overtreding der pachtvoorwaarden;
- 3°. de oostersche vreemdelingen.

Bij dezen raad wordt gevolgd de wijze van regtspleging voor de landraden voorgeschreven. De strafvonnissen zijn onderworpen aan de revisie van het hoog-geregtshof. De op te leggen straffen zijn die, voorkomende in de intermediaire bepalingen van strafwetgeving, welke in den regel ook, althans in de hoofdzak, worden opgevolgd door de ondervolgende:

Inlandsche regtbanken. De onderdanen van den Soesoehoenan staan volgens hunne eigene wetten en gebruiken te regt voor drie inlandsche regtbanken met name de Kadipatèn, de Soerambi en de Pradoto.

De Kadipatèn is zamengesteld uit zoovele en zoodanige Pangérans en Toemenggoengs, als de Soesoehoenan daartoe bij voorkomende gelegenheid benoemt. Voor deze regtbank staan alleen te regt en worden alleen beslist geschillen tusschen de Sentono's (d. z. allen, die tot de vorstelijke familie behooren). Van hare uitspraken is appel aan de Pradoto. Zij spreekt regt volgens de Angger-Gede, het grootste Javaansche wetboek, bevattende uittreksels uit al de anderen.

De Soerambi is een priesteraad, bestaande uit een Hoofdpangoeloe als voorzitter en eenige priesters als leden, allen benoemd door den Soesoehoenan. Zij spreekt regt in alle zaken, rakende huwelijken, echtscheidingen, boedelscheidingen, erfopvolgingen bij versterf en bij uitersten wil en alle daaruit voortspruitende geschillen.

De Pradoto is zamengesteld uit den Rijksbestierder als president en uit zes, door den Soesoehoenan te benoemen, regenten als leden. Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door den Wedono-djaksa of hoofddjaksa, wiens titel is Amang-Prodjo. Verder wordt deze regtbank bijgestaan door eenen hoofdpangoeloe als adviseur. Zij is de dagelijksche regtbank van de onderdanen van den Soesoehoenan zoowel in civiele als in criminele zaken (behalve als er misdreven is op Gouvernements grondgebied of op dat van Prins Mankoe Negoro, of in complicitéit met Gouvernements onderdanen). Van strafzaken wordt geen kennis genomen, dan ten gevolge der toezending van de stukken van voorloopig onderzoek, door den rijksbestierder aan den Soesoehoenan, nadat de resident ze van zijn visum heeft voorzien. Alle uitspraken dezer regtbank worden binnen 3maal 24 uren na de uitspraak aan den resident ter inzage gezonden.

Residentie-raad.

Voorzitter. De resident.

Leden. Dr. W. Palmer van den Broek, 7 mei 1860; — P. W.

G. Gout, 1 juni 1864; — C. F. Winter, 28 juni 1864; —

J. F. Riesz, 30 okt. 1868.

Fiskaal en griffier. De assistent-resident.

Deurwaarder. D. A. de Riel, 14 sept. 1863.

Djakakarta (Ngajogjo-karto).

Residentie-raad. Even als te Soerakarta is hier een residentie-raad, te zamengesteld uit den resident, die krachtens zijn ambt voorzit, twee of drie door den Gouverneur-Generaal benoemde europesche leden, benevens een europesch fiscaal tevens griffier, zijnde deze betrekking verbonden aan die van assistent-resident der residentie. Deze raad oefent geheel dezelfde regtsmagt uit, als die in Soerakarta.

Inlandsche regtbanken. In deze residentie, welke in het jaar 1755 werd opgerigt door het onderling overleg tusschen het Gouvernement en den Soesoehouan van Soerakarta, met het doel om den grooten javaschen oorlog, die reeds sedert 1746 Java teisterde, een einde te maken, heeft het Gouvernement altijd een grooteren invloed uitgeoefend dan te Soerakarta. De uitslag van den javaschen oorlog, die gevoerd werd van 1825 tot 1830, vermeerderde dien invloed, en een uitvloeisel van het in het laatstgenoemd jaar met de voogden van den minderjarigen Sultan gesloten kontrakt, was de oprigting in 1831 van eene *Regtbank voor kriminele zaken*, waarvoor de onderdanen van den Sultan wegens binnen dat rijk gepleegde misdrijven zouden worden terechtgesteld en waardoor alzoo de sultan de bevoegdheid werd ontnomen, welke te Soerakarta aan den Soesoehouan is gelaten. Deze regtbank is te zamen gesteld uit den resident als voorzitter krachtens zijn ambt en den rijksbestierder benevens een of twee inlandsche grooten met den rang van toemenggoeng, daartoe door den Gouverneur-Generaal benoemd, als leden. Het openbaar Ministerie wordt waargenomen door den djaksa van den rijksbestierder, onder den titel van Niti Prodjo. De regtspraak strekt zich evenver uit als die van eenen landraad en eene regtbank van omgang te zamen genomen; men spreekt alleen regt in strafzaken. Justitiabelen zijn de onderdanen van den sultan, behalve de prinsen en grooten, die volgens de wet alleen door den sultan kunnen worden gestraft. Van alle gepleegde misdaden, gedane klagten, enz., wordt de resident onderrigt door tusschenkomst van den djaksa. De resident heeft de bevoegdheid om de kennisneming over sommige feiten aan het oordeel der regtbank te onttrekken, en daarover in persoon, alleen geassisteerd door den Rijksbestierder, te oordeelen. Deze bevoegdheid heeft hare grenzen in de zwaarte der toe te passen straf, zoodat alle misdaden waartegen eene zwaardere straf is bedreigd dan 30 rottingslagen (onder vigueur van de rottingstraf), kettingarbeid voor den tijd van drie maanden of geldboete van f 50.— voor de kriminele regtbank moeten worden behandeld. Deze regtbank mag geene andere straffen toepassen, dan die omschreven bij de op 1 Mei 1848 ingevoerde strafbepalingen. Bij toepassing van de doodstraf moet zij vooraf het gevoelen inwinnen van den hoofdpangoeloe. Alle vonnissen moeten ter *revisie* worden opgezonden aan het Hoog-geregtshof. Geen doodstraf mag worden ten uitvoer gelegd zonder het *fiat executie* van den Gouverneur-Generaal. De wijze van regtpleging is dezelfde als, die welke elders voor de landraden wordt gevolgd.

In civiele zaken is de regtspraak voor onderdanen van den Sultan geheel overgelaten aan de inlandsche regtbanken (de Soerambi, de Balé-mangoe — eene dergelijke regtbank als de Kadipatèn in Soerakarta — en de Pradoto).

Residentie-raad.

Voorzitter. De resident.

Leden. R. M. E. Raaff, 12 aug. 1868; — J. M. Pijnacker Hordijk, id.

Plaatsvervangende leden. E. J. Hoen, 12 aug. 1868.

Fiscaal en griffier. De assistent-resident.

Deurwaarder. P. G. van Hensbeck, 29 nov. 1867.

Regtbank voor kriminele zaken.

Voorzitter. De resident.

Leden. Raden Adipati Danoe Rêdjo, (*rijksbestuurder*); — Pangéran Arjo Soerjo Winoto; — Raden Toemènggoeng Luitenant-Kolonel Mërto Nègoro; — Raden Toemènggoeng Sindoe Nègoro; — Raden Toemènggoeng Mangoen Di Poero; — Raden Toemènggoeng Noto Joedo; — Raden Toemènggoeng Sosro Negro; — Raden Toemènggoeng Prawiro Dirdjo; — Raden Toemènggoeng Danoe Adining Rat.

Hoofddjaksa Raden Toemènggoeng Niti Prodjo, 27 maart 1866.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Rio Soero Dirdjo.

Hoofdpangoeloe. Hadji Djafar.

Griffier. R. de Fillietaz Bousquet, 21 jan. 1866.

Mankoe-negorosche landen.

Ook ten opzichte van het in de residentie Soerakarta geënclaveerde rijkje van den onafhankelijken Prins Mankoe Negro, in het jaar 1757 ten gevolge van den grooten javaschen oorlog opgerigt ter bevrediging der strijdende partijen, is bij besluit van 24 februarij 1848 (St. no. 9) de regtspleging ten aanzien van de onderdanen van dit rijkje geregeld, en tevens de verhouding met het rijk van Soerakarta voor zaken, tot de regtspleging betrekkelijk. Deze onafhankelijke prins heeft in zijn gebied zijne eigene Soerambi en Pradoto, die — als de bovengenoemde regtbanken in de landen van den Soesoehoenan — behoudens eenige uitzonderingen, gelijke regtsbevoegdheid hebben.

RADEN VAN JUSTITIE EN RESIDENTIE-RADEN IN DE BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

Behoudens de voorschriften vervat in het 1e en 4e hoofdstuk der regterlijke organisatie, de algemeene bepalingen van wetgeving, het burgerlijk wetboek en het wetboek van koophandel voor zooverre europeanen en met deze gelijkgestelden betreft, de bepalingen van strafwetgeving en de bijzondere bepalingen tot verzekering der regelmatige werking van de nieuwe wetgeving in de bezittingen buiten Java en Madura, werden bij de invoering der nieuwe wetgeving op Java en Madura (1 Mei 1848) voor de buitenbezittingen voorloopig in stand gehouden de aldaar vigerende verordeningen betreffende het regtswezen.

Sedert zijn daarin reeds eenige weinige veranderingen gebracht, maar eene geheele herziening is opgedragen aan den Directeur van het Departement van Justitie.

De thans in de buitenbezittingen gevestigde europesche regtbanken zijn, behalve de geregten der residenten en magistraten (zie blz. 85) de raden van justitie te:

Padang (besl. van 29 november 1837 no. 9*)

Makasar (St. 1819 no. 20 en 1824 no. 31a)

Amboina

Banda

Ternate

(St. 1825 no. 39)

de residentie-raden te:

Riouw (resol van 5 sept. 1832 no. 23)

Benkoelen (besluit van 5 april 1844 no. 9).

(*) Dit besluit is, evenals de meeste reglementen, regelande het regtswezen in de buitenbezittingen, niet opgenomen in het staatsblad. Zij zijn echter, krachtens gouvernement's autorisatie, door het Hoog-geregtshof in eenen bundel verzameld en uitgegeven.

De derde druk werd zamengesteld in 1837. Deze bundel is niet in den handel, maar zoover de voorraad reikt, zijn ter griffie van het hof exemplaren te bekomen.

De raden van justitie hebben, voor zooverre europeanen betreft, nagenoeg dezelfde rechtsbevoegdheid, als die op Java; die te Makasar, Amboina en Ternate spreken echter ook regt in revisie in zaken van misdrijf; de eerste over de vonnissen der landraden, de tweede over vonnissen van de raden van justitie te Banda en Ternate, en van den Minahassa-raad te Menado, de derde over vonnissen (St. 1865 no. 3) van de rijksraden.

Verder spreken deze raden ook regt in appel van vonnissen van mindere regtbanken.

Bij den raad te Makasar wordt nog geheel gevolgd de oude wijze van procederen, voorgeschreven bij de reglementen van 1819; de andere raden volgen een meer eenvoudige methodus procedendi, bij de betreffende reglementen omschreven.

Deze raden van justitie zijn ook dagelijksche regters over oostersche vreemdelingen en inlanders, niet behoorende tot de inheemsche bevolking; de raden te Banda en Ternate spreken ook regt over leden der inheemsche bevolking.

De raden te Padang, Makasar en Amboina alleen hebben een voorzitter, een officier van justitie en een griffier, die in regten gegradueerd zijn; de raad te Padang bovendien een substituut-officier; de beide andere raden worden voorgezeten de eerste door den assistent-resident, de tweede door den resident; tot leden in alle deze regtbanken worden benoemd europesche ingezetenen, ambtenaren en officieren. Als beginsel is echter aangenomen om niet meer dan één officier gelijktijdig tot lid in een dier regtbanken te benoemen (bijblad no. 1656).

De residentie-raden te Riouw en Benkoelen zijn zamengesteld uit het hoofd van gewestelijk bestuur als voorzitter, en eenige europesche ingezetenen, ambtenaren of officieren, als leden. Aan eerstgenoemden raad zijn bovendien nog twee buitengewone europesche leden toegevoegd (St. 1866 no. 47).

In burgerlijke zaken spreken zij ook regt over europeanen; verder oefenen zij rechtspraak uit, de raad te Riouw over de inlanders, die niet behooren tot de onderdanen der sultans en de met inlanders gelijkgestelden; de raad te Benkoelen over oostersche vreemdelingen en inlanders, die misdrijven plegen tegen het gouvernement, europeanen of oostersche vreemdelingen.

Het hoog-geregtshof neemt in revisie kennis van alle vonnissen in zaken van misdrijf door de in deze rubriek genoemde regtbanken, met uitzondering van die te Banda en Ternate, gewezen, welke eene veroordeeling inhouden tot zwaardere of langer durende straffen dan twee jaren gevangenis of dwangarbeid.

Het hoog-geregtshof is verder regter in appel over de door de in deze rubriek genoemde regtbanken in zaken van overtreding en in burgerlijke zaken gewezen vonnissen, wanneer meer dan een zeker, bij de reglementen bepaald, bedrag is geëischt.

Raden van justitie.

Padang.

President. Mr. J. W. S. van der Aa, 18 okt. 1867.

Leden. A. A. Backer Overbeek, 31 aug. 1865; — H. Schouten, id.; — J. H. Logeman, wd., 2 dec. 1867; — G. M. Schuurman, 7 julij 1869.

Officier van justitie. Mr. J. Hulshoff Pol, 20 okt. 1868.

Substituut-officier van justitie.

Griffier. Mr. H. C. Joosten, 6 julij. 1866.

Buitengewoon substituut-griffier.

Makasar.

President. Mr. A. Makkers, 3 sept. 1866.

Leden. J. C. Spengler, 29 julij 1865; — J. W. Kroon, 15 okt.

1867; — C. W. Eekhout, 2 okt. 1868; — D. C. J. A. Ponse, 26 april 1869.

Officier van justitie. Mr. A. H. R. E. Bousquet 12 okt. 1869.

Griffier. Mr. G. A. Stam, 19 maart 1868.

Buitengewoon substituut-griffier. H. E. Voll, 18 sept. 1868.

Amboina.

President. Mr. G. J. Keiser, 13 okt. 1865.

Leden. J. P. M. de Groot, 13 mei 1868; — Mr. A. Stibbe, Lzn. wd., 16 mei 1868; — E. R. Soselisa, id.; — W. Hubers van Assenraad, 7 jan. 1869.

Officier van justitie. Mr.

Griffier. Mr. A. Stibbe, Lzn. 19 dec. 1867.

Buitengewoon substituut-griffier. J. A. de Veer, 28 oct. 1864.

Banda.

President. De assistent-resident.

Leden. M. Lantzius, 24 jan. 1858; — C. M. van Wieringen, 8 julij 1860; — G. L. A. de Maeght, id.; — P. C. L. Hartog, 10 junij 1865; — A. Guijot, 6 okt. 1867; — A. J. J. L. Prinsen, 4 kl. 21 jan. 1869.

Officier van justitie. W. S. R. van Beusechem, 14 nov. 1867.

Griffier. R. N. Rijkschroeff, 15 nov. 1860.

Buitengewoon substituut-griffier. H. P. de Vries, 15 aug. 1866.

Ternate.

President. De resident.

Leden. J. A. Jungmichel, 21 junij 1854; — J. F. C. E. Mattern, 17 nov. 1867, waarnd,

Officier van justitie. Mr. J. Bousquet, 16 julij 1867.

Griffier. J. F. C. E. Mattern, id.

Buitengewoon substituut-griffier. E. R. A. Coldenhoff, 6 maart 1868.

Residentieraden.

Riouw.

Voorzitter. De resident.

Leden. K. W. T. van der Eb, 1 sept. 1868; — F. A. S. J. Valkenhoff, 18 junij 1869.

Buitengewone leden. G. J. Putman Cramer, 29 feb. 1868; — E. A. Halewijn, 23 dec. 1868.

Fisikaal. De kommies.

Griffier. De 3de kommies.

Buitengewoon substituut-griffier. W. Greve, 8 junij 1869.

Hoofdpangoeloe. Hadji Mochammad Jasin, 24 jan. 1855.

Benkoelen.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. E. G. Weijland, 10 sept. 1868; —

Plaatsvervangend lid. C. E. S. Verschuieren, 4 april 1868.

Fisikaal en griffier. L. D. A. Fontein, 24 dec. 1866.

RESIDENTS- EN MAGISTRAATS-GEREGTEN IN DE BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

In de gewesten Borneo, Banka, Billiton, Palembang, de Lampongsche distrikten, Boeileleng en Timor hebben de residenten of andere hoogste gezaghebbers dezelfde regtsbevoegdheid, als op Java bij art. 108 en 109 der regterlijke organisatie is toegekend aan de residenten. Zij zijn echter bovendien bevoegd om, als partijen dit verlangen, in burgerlijke zaken regt te doen, onverschillig hoe groot de waarde in geschil is (Art. 150 R O).

Te Riouw en Benkoelen hebben de hoofden van gewestelijk bestuur dezelfde bevoegdheid in zaken van overtreding (Art. 24— 27 Bijz. bep.)

Deze ambtenaren houden, met opzigt tot inlanders en met deze gelijkgestelden, de zoogenaamde politie-rol.

Te Padang, Priaman, Makasar, Amboina, Banda, Ternate en Menado, op Boeroe, Wahaai, in de Elpapoetih-baai en op Halmahera bestaan voorts magistrats-geregten (St. 1825 no. 39, B. 29 November 1837 no. 9, St. 1824 no. 31a en St. 1866 no. 152).

Op Banka zijn de administrateurs der mijn-distrikten bevoegd, om, bijgestaan door twee der voornaamste hoofden van de natie waartoe partijen behooren, uitspraak te doen in civiele zaken loopende over een bedrag van niet meer dan f 50.— en kleine politiezaken af te doen en te straffen met gevangenis van hoogstens acht dagen en geldboete ten hoogsten van f 25.— (Besluit 2 November 1831 no. 36).

Op Billiton zijn de administrateurs der tinnijnen, die als zoodanig door het gouvernement erkend zijn, met betrekking tot de mijnwerkers belast met en bevoegd tot de werkzaamheden bij art. 89 eerste lid van het Inlandsch reglement aan de assistent-residenten op Java en Madura opgedragen, met dien verstande, dat zij gehouden zijn het hoofd der mijn, waartoe de beklaaide of verdachte behoort, te raadplegen en de daarvoor vatbare zaken op de politie-rol mogen afdoen (St. 1858 no. 101a).

INLANDSCHE REGTBANKEN EN GEREGTEN IN DE BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

Op Sumatra's Westkust zijn landraden gevestigd te Padang en Priaman (Besl. 29 november 1837 no. 9); overigens heeft daar de inheemsche bevolking hare eigene regtspleging, welke wordt uitgeoefend door regtbanken, die den naam van rapps dragen, en die niet in naam des Konings regtspreken; zoo is 't ook in de binnenlanden van Palembang en Benkoelen, in de Lampongsche distrikten, waar de inheemsche regtbanken den naam dragen van prowatin-raden en op Tidore, Ternate, Batjan, de Noordkust van Celebes en de Sangir eilanden, waar de regtspraak wordt uitgeoefend door rijksraden.

De oostersche vreemdelingen en de inlanders, die in de Lampongsche distrikten misdrijven plegen tegen het gouvernement, europeanen, militairen en oostersche vreemdelingen, staan te regt voor den landraad of wel voor de regtbank van omgang te Batavia (St. 1859 no. 16).

Op de hoofdplaats Benkoelen is een pangerans-raad, die voorgezeten wordt door den assistent-resident en regtspreek over de leden der inheemsche bevolking ter hoofdplaats (Besl. 5 april 1844 no. 9).

In alle deze regtbanken hebben inlanders, in sommigen ook oostersche vreemdelingen zitting; het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door djaksa's; daartoe aangewezen ambtenaren oefenen bij hunne hoofdbetrekking het griffierschap uit.

Op Palembang (Besl. 16 augustus 1825 no. 32) wordt ter hoofdplaats de regtspraak over inlanders of Palembangers en met inlanders gelijkgestelden uitgeoefend door eene regtbank van burgerlijke en lijfstrafelijke regtspleging, voorgezeten door den resident en bijgestaan door een in regten gegradueerd griffier, die tevens auditeur militair is bij den krijgsraad.

Op Menado is een Minahassa-raad, onder voorzitterschap van den resident gevestigd, die de dagelijksche regter is over de inlanders en met dezen gelijkgestelden (St. 1828 no. 67 en 1865 no. 2).

Op Celebes is een in regten gegradueerd omgaand regter, die op de hoofdplaatsen der afdelingen de regtbanken van omgang voorzigt, welke in zaken van misdrijf dezelfde bevoegdheid hebben als de regtbanken van omgang op Java en in burgerlijke zaken die, welke vroeger was gegeven aan den grooten landraad te Makasar (St. 1864 no. 27a).

Overigens zijn in Celebes gewone landraden, onder praesidium der hoogste gezaghebbers in de afdelingen, de dagelijksche regters over de inlanders (St. 1824 no. 31a, 1866 no. 113 en 1867 no. 38); hetzelfde is het geval in de Molukkos, op Timor, te Boeleng, op Borneo, op Billiton en op Banka (St. 1825 no. 39; Resol. 18 december 1832 no. 13; St. 1844 no. 117; Resol. 24 december 1825 no. 6; Besl. 12 maart 1855 no. 3; St. 1858 no. 101a; St. 1831 no. 62 en St. 1863 no. 43. Ook op Ternate is een landraad gevestigd om regt te spreken in burgerlijke zaken, wanneer de verweerders niet zijn onderdanen van het gouvernement maar van een der sultans van Ternate Tidore of Batjan (St. 1865 no. 117).

Sumatra's Westkust.

Groote landraad te Padang.

Voorzitter. De president van den raad van justitie te Padang.

Leden. De leden van den gewonen landraad.

Hoofddjaksa. De hoofddjaksa van den gewonen landraad.

Sekretaris en fisikaal. De eerste kommissie op het assistent-residentiekantoor.

Groote landraad te Priaman.

Voorzitter. De president van den raad van justitie te Padang.

Leden. De leden van den gewonen landraad.

Djaksa. De djaksa van den gewonen landraad.

Sekretaris en fisikaal. De eerste kommissie op het assistent-residentiekantoor te Padang.

Gewone landraad te Padang.

Voorzitter. De assistent-resident voor de politie.

Leden. De Toeankoe Panglima, de Toeankoe Bandahara en de zeven panghoeloes te Padang.

Hoofddjaksa.

Fungerend griffier. F. F. Cretier.

Gewone landraad te Priaman.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. De Toeankoe's en Panghoeloe's van het regentschap.

Djaksa. Orang Kaja Radja Gandam.

Griffier. A. V. van Os.

Benkoelen.

Pangeransraad.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Singa Sari: 22 jan. 1864; — Raden Noermala Wirjo Kesoemo, 24 aug. 1858.

Plaatsvervangend lid. Raden Moeammed Amir, 19 mei 1868.

Hoofddjaksa. Moehammad Rasli, 28 feb. 1867.

Hoofdpriester. Hadji Moehammad Zahap, 10 juli 1867.

Griffier. De oudste ambtenaar op het bureau van den assistent-resident.

Palembang.

Regtbank van burgerlijke lijfstraffelijke regtspleging.

Voorzitter. De resident.

Leden. Krangga Soera Menggala Hamim, 10 nov. 1862; — Pangéran Toemenggoeng Karja Manggala Kling, 29 juni 1864; — Mas Agoes Demang Poespa Widjaja, 7 okt. 1867; — Raden Moehammad Akip, 19 maart 1868; — Raden Ismail, 21 juni 1868; — Tjoa ke Tjoan, 4 sept. 1868.

Djaksa. Kiagoes Dëmang Soero Nandito Akil.

Geassumeerd lid. Pangéran Sarif Ali Bin Aboc Bakar Bin Saleh, 3 nov. 1833.

Hoofdpriester. Pangéran Pangoeloe Nata Agama Moehammad Akip 11 jan. 1869.

Tweede hoofdpriester. Raden Moehammad Ali, 15 maart 1858.

Fd. sekretaris. Mr. C. P. K. Winckel, 27 juli 1867.

Deurwaarder. Moehammad Hoessain.

Banka.

Landraad.

Voorzitter. De resident.

Leden. Abang Aboc Jamin, 4 nov. 1852; — Abang Moehammad Ali, 10 maart 1860; — Hadji Moehammad Seman, 22 nov. 1862; — Abang Noh, 5 maart 1866.

Plaatsvervangende leden, Abang Moehammad Djin, 5 maart 1866; — Abang Moehammad Seman, 4 jan. 1869.

Chinesche adviseurs. Tan Khe; — Lim Boesing; — Tjoeng Attiam.

Hoofddjaksa. Toemenggoeng Kërta Nègara, 14 oct. 1835.

Griffier. J. P. Velden.

Substituut-griffier. J. D. Toorop.

Bode. Ketoet.

Billiton. (Blitoeng.)

Landraad.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Dipati Tjakra Dining Rat, 30 oct. 1858; — Ngabehi Kjahi Agoes Djilil, id.; — Ngabehi Drahman, id.; — Anakoda Limon, id.; — Soeboe, 16 juni 1866.

Chinesche adviseurs. Ko Ajon; — Lim Boen Goan; — Lim Asam; — Tjan Kwi Liong.

Hoofddjaksa. Ngabehi Kjahi Agoes Endek. 26 aug. 1867.

Hoofdpangoeloe. Hadji Drahman, 27 nov. 1862.

Griffier. W. F. K. J. Abke.

1870.

Wester-afdeeling van Borneo.**Landraad te Pontianak.**

Voorzitter. De resident.

Leden. Pangéran Bandahara Abdoer Rahman Bin Aboc Bakar Alkadri; — Pangéran Sjarif Abdoer Rahman Bin Bandahara Sjarif Aloewi Alkadri; — Daeng Malimpo; — Lajj Atjoh; — Ten Sielin; — Kwee Kombing.

Buitengewone leden. Sajid Aboc Bakar Moechtahar; — Hadji Abdoel Kaum Bin Daeng Pegla; — Pa Kersa.

Djaksa. Wan Djafar, 31 aug. 1855.

Pangoeloe. Wan Mansoer; 31 aug. 1848.

Griffier. De sekretaris.

Buitengewoon subst. id. F. W. Dumas, 11 aug. 1869.

Landraad te Sintang.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Pangéran Koesoema Negara; — Hadji Hamitah; — Oewa Tanang; — Moehammad Abdoellah; — Wong Than Kwi.

Buitengewone leden. Raden Nata; — Raden Mas; — Raden Toe. mênggoeng; — Moehammad Ali; — Kwee Asing.

Leden voor het rijk Sangouw. Kjahi Marta Soera; — Eng Afoc

Leden voor het rijk Sekadouw. Kjahi Mas^o Soerja; — Kjahi Mas Rangga; — Kong Hin.

Leden voor het rijk Silat. Abang Aboc Bakar; — Kjahi Badji Wangsa.

Leden voor het rijk Soehaid. Raden Soeta; — Mas Soeta Disin.

Leden voor de rijkjes Salimbouw en Piasa. Raden Adipati; — Raden Soeta; — Raden Soera; — Raden Desia.

Leden voor de rijkjes Boenoet en Djinking. Raden Djaja; — Raden Angoa.

Djaksa. Sjarif Ahmad Bin Sjah, 2 maart 1867.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Osman, 31 julij 1868.

Griffier. De kommiss op het bureau van den assistent-resident.

Buiteng. substituut-griffier. H. Cornelis, 27 feb. 1869.

Landraad te Montrado.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Pangéran Soera Di Laja, 2 feb. 1869; — Tjoe Thin Hin; — Ko Ijoen Tsajj; — Wong Kin Lajj; — Tjiang Pang; — Liaj Foe Lioeng.

Buitengewone leden. Raden Kentjana; — Tjin Djin; — Lioe Hon Dji.

Djaksa. Sjarif Smail Bin Ahmad Hindoon, 2 maart 1867.

Pangoeloe. Hadjib Adoer Rahman.

Griffier. De kommiss op het bureau van den assistent-resident.

Landraad te Sambas.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Pangéran Laksamana; — Pangéran Soera Di Laja; — Pa

ngéran Ratoe Manikoe Negara; — Pangéran Ratoe Nata Kesoema; — Pangéran Djaja Kesoema; — Soema Di Laja; — Kjahi Nala Prana; — Bradja Wangsa; — Li:u Kang Sin; — Liem Kap; — Wingsjang.

Djaksa. Moehammad Djoewini, 1 juni 1861.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Arif.

Griffier. De kommissie op het bureau van den assistent-resident.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Landraad te Bandjermasin.

Voorzitter. De resident.

Leden. Pangéran Sjarif Hoesain Bin Moehammad Baharoen; — Pangéran Toemenggoeng Tanoë Karsa; — Said Idroes Bin Hasan Alhabasi; — The Tjiniang; — Teng Kim Goan; — Oe Pikiem; — Lie Boen Kim.

Hoofddjaksa. Toemenggoeng Rahmat.

Hoofdpangoeloe. Hadji Moehammad Amin.

Griffier. De sekretaris.

Deurwaarder. J. F. L. Wolff.

Landraad te Amoenthay.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Raden Adipati Djaja Nègara; — Raden Ngabeli Warga Kesoema; — Goesti Tasin; — Mat Assn; — Hasann Bakar.

Djaksa. Mas Retno Kesoemo.

Hoofdpangoeloe. Hadji Abdoeraup. (Abdoer Rahoeb?)

Fungd. Griffier. E. Th. van Delden.

Buitengewoon deurwaarder. J. E. Gimberg.

Landraad te Martapoera.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Pangéran Soerja Winata; — Kjahi Soeta Merta; — Kjahi Djamidin; — Mohidin; — Moehammad Ali.

Djaksa. Mera Homert.

Moefsti. Hadji Moehammad Chalid.

Fd. griffier. K. F. H. van Langen.

Deurwaarder. R. F. Jansen.

Menado.

Landraad.

Voorzitter. De resident.

Leden. Twee ambtenaren of ingezetenen en zooveel balkshoofden als tegenwoordig zijn.

Hoofddjaksa. A. B. Kalenkongan, 22 aug. 1861.

Griffier. De kommissie op het residentie-kantoor.

Celebes en onderhoorigheden.

Omgaand regter. Mr. M. C. Piepers, 1 okt. 1869.

Griffier. J. M. Theunis, 14 juni 1868.

Landraad te Makasar.

Voorzitter. De assistent-resident en magistraat.

Leden. Abdoel Hoesain; — Ladolo; — Baharoen Daeng Matalli; — Daman; — Djawa Daeng Mabali; — Djapara; — Wangoen Poea Sinkarroe; — Tadjado; — Soma; — Selhaka; — Dolo.

Hoofdpriester. Mochammad Arasad.

Hoofddjaksa. Abdoer Rahman.

Griffier. De kommissie ter magistrature.

Buitengewoon subst.-griffier. H. A. Claassen, 14 sept. 1869.

Landraad in de Noorder-distrikten.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere voorname hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. Mas Stra Wigoena.

Landraad in de Ooster-distrikten.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. Pa Loeroe.

Landraad te Bontain.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere voorname hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. Abdoel Mozes Klam, 6 aug. 1867.

Landraad te Bela Galoeng.

Voorzitter. Het hoofd der onderafdeeling Binamoc en Bankala.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere voorname hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. J. Ankarang, 6 aug. 1867.

Landraad te Takalar.

Voorzitter. Het hoofd der onderafdeeling.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere voorname hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. Gongo Daeng Manauring, 29 aug. 1869.

Ed. griffier. F. F. C. Nowack.

Landraad op Saleijer.

Voorzitter. De besturende ambtenaar.

Leden. De regenten tot de afdeeling behorende en zoodanige andere voorname hoofden als daartoe door den gouverneur worden benoemd.

Djaksa. Abdoer Rahman Daeng Masiki, 6 aug. 1867.

Amboina.

Groote landraad te Amboina.

Voorzitter. De resident.

Leden. Zes regenten der negorijen, behoorende tot de afdeeling Amboina, en geene zitting hebbende in den gewonen landraad; — vier regenten der negorijen behoorende tot de afdeeling Hila en Larieke; — acht regenten van de negorijen behoorende tot de afdeeling Saparoea en Haroekoe en één van Boeroe en Amblauw.

Hoofddjaks. D. F. Soeripattij.

Sekretaris. Mr. A. Stibbe Lz., 16 mei 1866.

Buitengewoon substituut-griffier. J. A. Rijkschroeff, 7 maart 1868.

Deurwaarder. W. Roos.

Gewone landraad te Amboina.

Voorzitter. De sekretaris en magistraat.

Leden. De regenten van Nocssanive, Kilang, Soja, Halong, Groot-Hative, Ema, Latoehalat, Mardika, Alang, Lilibooij, Paso, Waaij, Hoetoemoeri, Soeli, Toelehoe, Tenga-Tenga, Tial-Christen, Tial-Moor, Batoeh-mera, Laha, Hatoe en Roema-tiga en drie officieren der burgerij, daartoe jaarlijks door den resident te benoemen.

Fd. djaks. D. F. Soeripattij.

Sekretaris. A. G. Schmidhamer.

Deurwaarder. D. J. Hoedt.

Buitengewoon id. J. D. Gaspersz.

Landraad te Saparoea.

Voorzitter. De met het burgerlijk gezag belaste ambtenaar.

Leden. De onderscheidene regenten en een officier der burgerij, voor zoover die aanwezig is.

Djaks. E. F. S. Noija, 5 aug. 1867.

Sekretaris. R. G. Hogendorp.

Deurwaarder. F. Souhoka.

Landraad te Hila.

Voorzitter. De met het burgerlijk gezag belaste ambtenaar.

Leden. De onderscheidene regenten en een officier der burgerij, voor zoover die aanwezig is.

Djaks. M. A. Tahaparij, 5 aug. 1867.

Sekretaris. J. B. E. Bernard.

Landraad te Haroeko.

Voorzitter. De met het burgerlijk gezag te Saparoea belaste ambtenaar.

Leden. De onderscheidene regenten en een officier der burgerij, voor zoover die aanwezig is.

Djaks. J. Manupassa, 5 aug. 1867.

Sekretaris. R. G. Hogendorp.

Deurwaarder. F. Souhoka.

Landraad te Kajeli (Boero).

Voorzitter. De met het burgerlijk gezag belaste ambtenaar.

Leden. De onderscheidene regenten en een officier der burgerij,

voor zoover die aanwezig is.

Djaksa. J. Theodorus, 23 aug. 1865.

Sekretaris. S. J. Hoffman.

Landraad te Wahaaïj (Ceram).

Voorzitter. De civiele gezaghebber.

Leden. De regenten tot de afdeling behoorende.

Djaksa. J. G. Perretsz, 4 april 1865.

Sekretaris. J. L. Hendriksz.

Bode. F. A. Perretsz.

Ternate.

Landraad.

Voorzitter. De resident.

Leden. De djogoego (rijksbestuurder), de kadlé (hoogepriester) en een imam (priester) van het rijk, waartoe de eischende of verwerende persoon behoort.

Djaksa.

Timor.

Landraad.

Voorzitter. De resident.

Leden. Manoh Arnoldus; — Nai Nobeh — Pieter Nisnomie 26 mei 1868.

Plaatsvervangende leden. Benjamin Sobaki; — Paäng Amtara, 26 mei 1868.

Djaksa. Raden Wongso Winoto, 3 mei 1865.

Auditeurs militair en hunne substituten.

Java.

1ste mil. afdeeling. Mr. R. van Goens, a (*) 21 dec. 1868; — Mr. A. A. Buijskes, s., 20 okt. 1869.

2de mil. afdeeling. Mr. H. B. van Davelaar a., 15 aug. 1869.
..... s.

3de mil. afdeeling. Mr. J. Heringa, a., 16 sept. 1869.

Buitenbezittingen.

Sumatra's-Westkust. Mr. J. Hulshoff Pol, a., 20 okt. 1868.

Palembang. Mr. C. P. K. Winckel, a., 27 julij 1867.

Wester-afdeeling van Borneo. De luitenant-adjutant van het garnizoens-bataillon, a.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. De luitenant-adjutant van het garnizoens-bataillon, a.

Celebes en onderhoorigheden. Mr. A. H. R. E. Bousquet, a. 12 okt. 1869.

Moluksche Eilanden.

(*) a. Beteekent auditeur militair; s. substituut.

ADVOKATEN EN PROKUREURS.

De advokaten en prokureurs hebben tot de uitoefening van hun bedrijf eene benoeming noodig van den Gouverneur-Generaal. De advokaten zijn tevens prokureurs en mogen hunne diensten als zoodanig niet weigeren bij de collegiën, bij welke zij zijn benoemd. Niet gegraduëerden in regten kunnen niet tot advokaat, maar alleen tot prokureur benoemd worden, en moeten vooraf een voldoende examen afleggen in het bestaande regt, de wijze van regtspleging daaronder begrepen. Dit examen wordt afgenomen door twee commissarissen uit het regterlijk collegie, bij hetwelk de aspiranten verlangen te praktiseren.

De advokaten en prokureurs zijn gehouden, op aanwijzing van de regterlijke collegiën, voor welke zij hunne bediening uitoefenen, gratis hun bijstand te verleen en aan hen, die vergunning hebben bekomen om kosteloos te procederen en zich gratis te belasten met de verdediging in strafzaken. Zij kunnen zich hieraan slechts onttrekken om redenen, door den president van het betrokken collegie goedgekeurd. Overigens mogen zij in rekening brengen de sommen, vastgesteld bij de salaris-lijst van 1851 (St. no. 27.)

De aard der bediening van advokaat en prokureur, en de daaraan verbonden werkzaamheden blijken uit de wettelijke bepalingen op de burgerlijke regtspleging en op de strafvordering.

De advokaten en prokureurs staan ten opzichte van hunne gedragingen onder het oppertoezicht van het collegie, waarbij zij zijn aangesteld. Dit kan hen bij plichtverzuim schorsen in de uitoefening hunner bediening voor den tijd van drie maanden of beboeten voor 200 gl. In geval van herhaalde misdragingen of verregaande buitensporigheden kunnen zij, op voordragt van het hoog-geregtshof, van hun ambt worden ontzet.

Bij de europesche regtbanken buiten Java en Madoera is het ministerie van prokureurs niet verplichtend.

De advokaten en prokureurs, die bij het hoog-geregtshof zijn toegelaten, kunnen hun beroep in burgerlijke zaken mede voor den raad van justitie te Batavia en, in strafzaken, over de geheel uitgestrektheid van Java uitoefenen (art 189 al. 2. R. O.)

Bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

Mrs. H. Klein, 3, 6 april 1848; — F. Alting Mees, id.; — J. van Gennep, 27 jan. 1857; — Jhr. A. van der Does de Bijje, 14 april 1861; — G. Th. H. Hennij, 26 juni 1862; — I. H. J. Hoek, 3 sept. 1863; — H. O. van der Linden, 4 maart 1864; — J. J. A. Schill, 28 april 1865; — J. E. Hennij, 30 juli 1867; — H. M. J. Francken, 12 mei 1868; — Ch. Schemering Reelfs, 3 nov. 1868; — C. Sandenberg Matthiessen, 12 aug. 1869; — L. W. C. Keuchenius, 3, (M. T.) (F. J. 2.) 7 okt. 1869.

Bij den raad van justitie te Samarang.

Mrs. J. J. Schneither, 19 mei 1854; — J. P. van Ossenbruggen, 29 okt. 1857; — W. K. baron van Dedem, 22 nov. 1862; — J. P. van Bosse, 1 feb. 1864; — J. R. Voute, 11 april 1867; — J. W. de Feijfer, 28 dec. 1867; — P. P. Andreas, 20 juni 1869; — F. E. Embrechts, 27 juli 1869.

Bij den raad van justitie te Soerabaja.

Mrs. J. A. Kooiman, 8 okt. 1857; — M. van den Heuvell, 26 jan. 1860; — F. H. E. Schüsler, 15 nov. 1860; — F. H. Gerritsen, 17 juni 1865; — T. A. Ruijs, 26 maart 1867; — H. A. Blume, 17 aug. 1867.

Bij den raad van justitie te Padang.

Mr. W. J. van Bosse, 20 september 1869.

DEURWAARDERS.

Er zijn gewone en buitengewone deurwaarders; de eersten worden benoemd door den Gouverneur-Generaal, de laatsten door de hoofden der plaatselijke besturen. De gewone deurwaarders zijn belast met de dienst bij de teregtzittingen en met de inwendige dienst bij de vergaderingen en bijzondere commissiën. Allen zijn, in het ressort van het regterlijk kollegie waarbij zij zijn aangesteld, bevoegd tot het doen van exploitien, dagvaardingen. enz. zoowel in burgerlijke, als in strafzaken. Zij verleenen hun ministerie, wanneer het ook wordt ingeroepen, en doen dit, in de gevallen bij de wet bepaald, gratis, zonder evenwel tot voorschotten gehouden te zijn (St. 1851 no. 27 art. 38 e. v. en no. 57). Overigens rekenen zij volgens het tarief, vastgesteld bij St. 1832 no. 52 en 1851 no. 27.

Bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

g. beteekent *gewoon*; b. g. *buitengewoon*.

C. M. van Abkoude, g., 12 sept. 1860; — A. F. L. Leidelmeijer, g., 13 maart 1867.

Bij het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

C. M. van Abkoude, g., 11 mei 1867; — A. F. L. Leidelmeijer, g., 13 maart 1867.

Bij de raden van justitie te

Batavia. J. C. I. A. Gallez, g., 17 febr. 1866; — K. J. Groen, g., 26 dec. 1866, (*Batavia*); — W. F. Cassa, 24 nov. 1868; (id.) — J. A. Cantor Vischer, b. g. (*Serang*); — J. L. Rapassa, b. g. (*Tjerinjin*); — F. E. J. Brauns, b. g. (*Lebak*); — J. F. Jacobs, b. g. (*Anjer*); — J. C. N. H. Gabrie, b. g. (*Meester-Cornelis*); — P. H. Reeb, b. g. (*Tangerang*); — J. H. van den Broek, b. g. (*Buitenzorg*); — P. van der Dussen, 22 mei 1867, b. g. (*Krawang*); — W. J. Kuhr, b. g. (*Bandoeng*); — H. D. Pesch, b. g. (*Tjikao*); — P. H. Struwer, b. g. (*Tjandjoer*); — J. A. C. Laurens, b. g. (*Limbangan*); — J. A. H. Meijer, b. g. (*Soekapoera*); — L. A. Rohder, b. g. (*Soemedang*); — F. Loriaux, b. g. (*Cheribon*); — J. W. A. Guldenaar, b. g. (*Indramajoe*); — K. F. F. Sem, b. g. (*Galoe*); — J. F. Zitter, b. g. (*Madjalenka*); — C. Geerlofs, b. g. (*Koenigan*); — C. R. Lewis, b. g. (*Benkoelen*); — G. P. A. du Pui, b. g. (*Lampongs*); — H. G. van Domburg, b. g. (*Palembang*); — J. B. van Trotsenburg, b. g. (*Muntok*); — J. C. N. C. Neijendorff, b. g. (*Djeboes*); — b. g. (*Blinjoe*); — L. de Vrede, b. g. (*Soengei-liat*); — J. Pessy, b. g. (*Merawang*); — O. R. Louis, b. g. (*Pankal-Pinang*); — J. G. Abrahamsen, b. g. (*Soengeislan*); — C. Bloem, b. g. (*Koba*); — C. F. Schornack, b. g. (*Toboali*); — M. J. de Pril, 12 nov. 1868, b. g. (*Billiton*); — b. g. (*Riouw*); — b. g. (*Pontianak*); — b. g. (*Sintang*); — F. R. Roos, b. g. (*Monttrado*); — b. g. (*Sambas*); — b. g. (*Bandjermasin*).

Samarang. A. Pijl, g., 22 feb. 1828; — C. Rader, g., 14 feb. 1861, (*Samarang*); — J. J. Nettekoven, b. g. (*Tegal*); — J. H. Slooman, b. g. (*Brebes*); — A. H. Samuels, b. g. (*Pamalang*); —

- J. B. van der Werff, b. g. (*Pekalongan*); — S. Coenraad, b. g. (*Salatiga*); J. J. Vredenburg, b. g. (*Ambarawa*); — J. H. van Loon, b. g. (*Demak*); — J. W. G. van Heck, b. g. (*Grobogan*); — H. A. Knops, b. g. (*Kendal*); — J. Lodericks, b. g. (*Pati*); — C. H. Frederiks, b. g. (*Djapara*); — A. P. Michel, b. g. (*Koedoes*); —, b. g. (*Rembang*); — C. de Waelick, b. g. (*Toeban*); — W. M. Ketting Olivier, b. g. (*Bodjonegoro*); — A. Hornung, b. g. (*Blora*); — E. la Fontaine, b. g. (*Banjoemas*); — M. Zacharias, b. g. (*Tjilatjap*); — G. B. M. Lapré, b. g. (*Poerwokerto*); — J. F. Prager, b. g. (*Poerbolinggo*); — J. G. Popje, b. g. (*Bandjar-negara*); — G. H. Dumas, b. g. (*Poerworedjo*); — A. R. F. A. Boode, b. g. (*Ledok*); — P. D. Grieve, b. g. (*Keboemen*); — P. M. Godschalk b. g. (*Karang-anjar*); — W. G. Guldenaar, b. g. (*Ambal*); — G. W. Jansen, 1e b. g.; — W. F. R. Henricus, 2e b. g. (*Magelang*); — A. von Banizeth, b. g. (*Djokjakarta*); — b. g. (*Soerakarta*); — C. J. de Bruijn, b. g. (*Madioen*); — C. Steffen, b. g. (*Ngawi*); — J. F. F. A. Coenraad, b. g. (*Pattitan*); — J. F. Wennekes, b. g. (*Ponorogo*); — b. g. (*Magetan*).
- Soerabaja.** C. F. Damwijk, g., 1 april 1848; — C. J. Pieters, g., 11 febr. 1866 (*Soerabaja*); — W. H. van Garling, b. g. (*Grisee*); — W. A. de Graaff, b. g. (*Modjokerto*); — H. J. Walsarie, b. g. (*Sido ardjo*); — J. C. F. Pijma, b. g. (*Sidajoe*); — F. G. B. Ruben, b. g. (*Lamongan*); — F. A. Paulus, b. g. (*Bawean*); — J. Th. F. Rothe, b. g., 22 dec. 1868 (*Pamekasan*); — J. G. Mond, b. g. (*Bankalan*); — C. T. Tawaris en J. G. Vink, b. g. (*Soemenep*); — W. G. Wolff en J. L. Zange, b. g. (*Madoera*); — J. L. Schultz, b. g. (*Sampang*); — G. F. Jansen, 25 aug. 1868 en L. A. W. von Wolzogen, b. g. id. (*Pasoeroewan*); — H. W. Abels, b. g. (*Malang*); — F. W. Godin, b. g., 4 juni 1867 (*Bangil*); — P. C. Krijgsman en H. Ronkes, b. g. (*Probolinggo*); — F. C. Wendelstigh, b. g. (*Kraksään*); — C. C. Phefferkorn, b. g. (*Loemadjang*); — J. F. Sleetbos, b. g., 1 juli 1861; — F. A. Weber, b. g., 1 feb. 1869; (*Besoeki*); — J. F. van der Gugten, b. g., 25 maart 1869; — W. F. Snarf, 25 feb. 1867 (*Panaroeakan*); — J. B. Wittenberg, b. g., 20 nov. 1864 (*Bondowoso*); — C. G. Hagenstein, b. g. (*Banjoewangi*); — H. Vakkers, b. g. (*Kediri*); — J. C. G. Parfondré, b. g. (*Ngrowo*); — J. C. Kulman, b. g. (*Blitar*); — Z. B. J. Leijfeldt, b. g. (*Berbek*); — J. M. Holliger, M. Kloër en E. F. Kleian, b. g. (*Timor*).
- Padang.** H. J. van Giebink, g., 12 nov. 1863 (*Padang*); — T. E. van Ginkel, b. g. (*Ajer Bangis*); — b. g. (*Priaman*); — b. g. (*Painan*); — F. W. L. Tessensohn, b. g. (*Fort de Kock*); — C. J. Mailimo, b. g. (*Fort van der Capellen*); — W. C. F. Gunther, b. g. (*Solok*); — J. Dado, b. g. (*Padang-Pandjang*).
- Makasar.** J. Miscro, g., 2 april 1856 (*Makasar*); — A. M. Voll, b. g. (*Zuider distrikten*); F. F. C. Nowack, b. g. (*Takalar*).

Amboina. W. F. Dias, g. 20 feb. 1857 (*Amboina*); — K. S. Rijkschroeff, b. g. (*Amboina*); — J. E. Pattijnama, b. g. (*Menado*); — N. Bendsneijder, b. g. (*Gorontalo*).
Banda. J. C. Gasper, g., 26 juni 1849; — F. G. G. Kloeth, b. g. *Ternate.* D. Ph. Berendhuijzen, g., 27 juni 1859.

De deurwaarders bij de lundraden en overige regtbanken worden vermeld bij de opgave van het personeel dier regtbanken.

NOTARISSEN.

Met het notariaat zijn belast: op de hieronder vermelde plaatsen, afzonderlijke personen, en elders, gouvernements ambtenaren, aan wier ambt het wettelijk verbonden is, en die als notaris geëxamineerd moeten worden door eene commissie uit een der raden van justitie, bijgestaan, ter afneming van het examen, door een of twee notarissen, die eene raadgevende stem hebben.

De notarissen worden voor hun leven benoemd door den Gouverneur-Generaal en staan onder het toezigt van de raden van justitie. Zij moeten ten allen tijde, daartoe verzocht, hun dienstwerk verrigten en doen zulks kosteloos voor armbesturen en inrigtingen van weldadigheid, alsmede voor hen, die deze gunst bij regterlijke beschikking verkregen hebben. De Gouverneur-Generaal wijst de plaatsen aan, waar een of meer afzonderlijke notarissen gevestigd zullen zijn. Zonder zijne toestemming kunnen geene associatiën tot uitoefening van de notariële praktijk worden aangegaan.

Het reglement op het notaris-ambt in Nederlandsch-Indië is vastgesteld bij ordonnantie van 11 januari 1860 (St. no. 3) en aangevuld en gewijzigd bij die van 9 december 1863 (St. no. 170), van 12 februari en 25 april 1865 (St. nos. 16 en 41) van 1 februari en 25 mei 1866 (St. nos. 8 en 49), en van 1 februari, 13 en 23 maart 1867 (St. nos. 17, 27 en 37) — Zie voorts ook Bijbl. nos. 990, 1134, 1177 en 1755.

Batavia.

J. R. Kleijn, (*St. S.*), 3, 1 april 1851; — W. H. Herklots, 27 okt. 1856; — Mr. A. Mangelaar Meertens, 6 dec. 1859; — D. Bodde, 15 april 1858; — J. C. van der Mandele, 23 april 1869 (tijdelijk waarnemend); — H. J. Hartevelt, (*Meester-Cornelis*), 11 sept. 1864; — J. H. Vorstman, (*Buitenzorg*), 8 okt. 1867; — P. Ch. Simon, (*Tangerang*), id.

Preanger-Regentschappen.

J. E. Langeveld, (*Bandoeng*), 13 feb. 1868.

Krawang.

B. A. Barkeij, 17 jan. 1867.

Cheribon (Tjeribon).

P. J. Janssens, (*Tjeribon*), 16 april 1865; — H. Metman (*Indramajoe*), 9 maart 1869.

Samarang.

J. P. Krabbe, 28 mei 1868; — B. V. Houthuijsen, 18 jan. 1866.

Djapara.

W. P. van den Heuvel (*Pati*), 25 feb. 1866; — S. H. Hövelt (*Japara*), 24 maart 1866.

Rembang.

P. A. Oetgens van Waveren Pancras Clifford (*Bodjonegoro*), 13 dec. 1867; — J. D. de Riemer (*Toeban*), 28 april 1868.

Soerabaja.

J. H. Fuchter, 27 dec. 1861; — H. Calicher, 28 jan. 1864; — F. D. Chandon, 8 okt. 1867, (tijdelijk waarnemend); — L. Ch. Kruijff (*Grissee*), 13 april 1869; — J. A. Cambier (*Sido-ardjo*), 19 mei 1865; — H. W. Wigman, (*Modjokerto*), 8 okt. 1865.

Pasoeroewan.

H. W. F. Ligtenberg, 26 okt. 1868; — A. J. Snouck Hurgronje, (*Malang*), 27 nov. 1865.

Probolinggo.

J. A. Kluijt, 19 mei 1865.

Besoeki.

M. J. Smissaert, 19 mei 1865.

Banjoemas.

E. de Lang Evertsen, 28 april 1868.

Bagelen.

.....

Kadoe.

O. J. de Haart (*Magelang*), 9 maart 1869.

Djokjakarta.

H. L. Backer Overbeek, 15 jan. 1868.

Soerakarta.

C. N. H. van Lawick van Pabst, 26 okt. 1868.

Madioen.

.....

Kediri.

A. J. Kluppel, 27 juni 1865.

Padang.

J. E. Bruins, 26 jan. 1862.

Palembang.

H. J. G. van der Burch, 13 augustus 1869.

Makasar.

H. F. F. Hultman, 24 maart 1866.

**Personen die het notaris-examen hebben afgelegd, bedoeld
bij art. 11 der wet van 9 juli 1842 (Ned. St. no. 20)
of dat bij art. 14 der ordonnancie van 11
januarij 1860 (Ind. St. no. 3).**

R. J. van Lier, 17 feb. 1866. (*)	Jhr. Mr. W. D. J. van der Feltz, 27 maart 1868.
J. G. Gro newald, 13 april 1866.	P. D. Terpstra, 31 aug. 1868.
Mr. J. H. J. Hoek, 17 mei 1866.	A. J. Wolvekamp, 10 okt. 1868.
P. G. Helman, 10 juni 1866.	F. D. Mariouw, 24 feb. 1869.
C. H. A. Rappard, 22 aug. 1866.	Mr. A. J. Zeeman, 1 april 1869.
J. C. van der Mandele, 23 jan. 1867.	Mr. A. J. Redeker, 22 juni 1869.
Mr. J. J. A. Schill, 20 feb. 1867.	A. Wijnstroom, 28 Juni 1869.
W. Kühler, 17 juli 1867.	A. B. van Pelt, 1 sept. 1869.
D. P. Erdbrink, 11 nov. 1867.	A. H. Putman Cramer, 21 okt. 1869.
P. Binkhorst, 16 nov. 1867.	A. Reiger, 27 okt. 1869.

**Ambtenaren die examen (+) hebben afgelegd voor
het notaris-ambt.**

Abegg, J. R.	Broers, W.
Abke, W. F. K. J.	Bragman, M. J.
Alphen, Jhr. D. F. van	Branting, A.
Altheer, N.	Buddingh, J. A. H.
Amerongen, Mr. J. A. Baron	Burg, Mr. K. C. A. van
Taets van	Burlet, A. C. de
Andel, W. F. van	Busscher, C. F.
Baak, B. van	Canne, H. D.
Backhaus, H. W.	Canter Visscher, T. J.
Bangert, E. C.	Cattenburch, Mr. C. A. O. van
Baumgardt, J. P.	Chasteau, W. F. L.
Becker, F.	Cloux, P. Ph. du
Beijerinck, J.	Coevorden, C. C. L. van
Bloeminc, J. H.	Coorengel, J. G.
Blot, F. D. de Chauvigny de	Crab, P. van der
Boeckholt, H. D. van	Cramer, J.
Boelhouwer, G. H.	Croockewit, Hzn., Dr. J. H.
Boers, A. A.	Delden, G. A. van
Boers, C.	Dilbets, Jhr. Mr. E. A. J. D.
Boers, F. H.	Dinger, A. N.
Booghmans, J. A. N. W.	Dorselen, F. W. Voswinkel
Bor, J. E. van den	Dijck, J. H. C. van
Bosch, L. W. C.	Eb, K. W. T. van der
Bossche, F. E. P. van den	Ende, W. E. L. F. von
Bousquet, Mr. J.	
Boijle, J. Ch.	

(*) Deze data zijn die, waarop door belanghebbenden is voldaan aan de vereischen om tot notaris te kunnen worden benoemd.

(+) Voorgeschreven bij art. 2 Res. 7 maart 1822 (Staatsblad no. 15) en art. 13 der ordonnancie van 11 januarij 1860 (Staatsblad no. 3).

Eijbergen, H. C. van

Faës, J.

Faille, J. Baart de la

Feugen, H. N. Witbols

Fontaine, F. la

Fontein, L. D. A.

Froidewille, L. W. D. Monod de

Gaade, Y.

Geerts, A. N.

Gersen, G. J.

Gezelschap, F. C.

Goldman, Jhr. C. J. L.

Goldman, Jhr. L. F.

Goldman, Jhr. W. C. F.

Gonggrijp, G. P. H. H.

Groot, Jhr. A. W. Cornets de

Groot H. F. W. Cornets de

Groot, G. de

Haase, J. F.

Hagen, J. H.

Helbach, A. H.

Halewijn, E. A.

Halkema, J. W.

Hartog, P. C. L.

Hel, W. H. van der

Hemert, A. J. Langeveldt van

Hennige, F. A.

Heuckelum, H. van

Heijling, D.

Heijting, J.

Heijting Th.

Hoek, P. van

Hofstede, J. A.

Hofstede, N.

Holtz, H.

Iloorn, J. A.

Houwer, H. Mulock

Houwer, L. Mulock

Humme, Jr. W.

Ilijzers, Th. R. J. M.

Idzardi, H.

Intveld, A. F.

Jeekel, F. C. A.

Jeekel, K. A. L. J.

Jellinghaus, W. A.

Jong, C. H. G. van Zijll de

Kalfsterman, E.

Kieffer, J.

Kiehl, D. N. F.

Klokke, A. K. K.

Kniphorst, J.

Koentz, F. G.

Kroesen, Th. A. L.

Kraaijenoord, J. C. G. S. van

Kuhr, J. G. Razoux

Kuiper, H. Veuger

Lanoij, W. de

Laren, P. M. van

Leeuwen, A. P. van

Leeuwen, F. B. van

Leeuwen, W. A. de Kock van

Leuven, W. van

Lutjens, D. Boes

Lutjens, F. W. Boes

Lucardie, G. R.

Lier, H. F. van

Ligtvoet, W.

Lutter, J. W. F.

Mattern, J. F. C. E.

Matthes, Mr. P. A.

Mechelen, K. W. P. te

Merkesteijn, M. van

Mess, H. A.

Meijer, D.

Meijer, F.

Meijer, J. J.

Moolenburgh, C. de Clercq

Mullemeister, J.

Muller, A.

Neijs, C. W. F.

Nieuwenhuijs, M. H. W.

Nieuwenhuijzen, F. A.

Olivier, L. W. J.

Overdijk, J. J.

Pahud, Mr. F. Th.

Pahud, W. J.

Palm, J. H. van der
 Palm, W. K. F. Valck
 Petel, L. B. van Polanen

Rambaldo, J. J.
 Reijn, C. van
 Riedel, J. G. F.
 Rochemont, C. M. de
 Rogge, W. L.
 Roskoth, B. J. E.
 Roijaards, G.
 Rijck, J. W. van
 Rijkschroeff, C. F.
 Rijkschroeff, R. N.

Scharff, J. B.
 Scharff, J. C. A.
 Scharten, G. F. H.
 Schiff, W. D.
 Schmidt auf Altenstadt, Jhr J. G.
 D. S. von
 Scholte, A. W. A.
 Schönemark, Mr. Th. A. A.
 Schultze, J. F.
 Schuijlenburch, J. C. van
 Scipio, R. J.
 Seitz, W. A.
 Severijn, P.
 Siccama, Jhr. H. W. F. Hora
 Sikman, W. F.
 Slooten, J. van
 Soelen, B. Schagen van
 Soeterik, D. J.
 Soselisa, E. R.
 Spall, P. W. A. van
 Spall, W. E. van
 Spanje, H. J. van
 Stammler, J. W.
 Steenbergen, H. W. van
 Stibbe, Lzn. S.

Stoltman, J. H.
 Straaten, F. W. H. van
 Strikwerda, IJ,
 Struick, J. C. C.
 Swaving, A. H.
 Swaving, O. W.
 Swieten, L. K. van

Tiedtke, K. W.
 Tobias, P. F. Laging
 Tonningen, D. W. Rost van
 Toorop, C. T.
 Tuuk, G. J. van der

Varkevisser, H. van Duivenboode
 Velders, J. A.
 Ven, A. F. van der
 Vermandel, C. A.
 Vermandel, E. J.
 Verploegh, H. Fitz
 Verstege, C. M. G. A. M. Ecoma
 Villeneuve, G. G. de
 Vleuten, J. M. van
 Vogel, L. C. J. A. de
 Vollenhoven, J. van
 Vosmaer, J. N.
 Vries, S. S. de

Watson, C. J.
 Wegener, P. F.
 Westenberg, J. B.
 Wessels, J. F. W.
 Wiese, R. C. van Prehn
 Woesthoff, P. F.
 Wijnmalen, W. H.

Young, J.

Zutphen, B. van
 Zwaan, J. P. de

WEES- EN BOEDELKAMERS EN SEQUESTRAAT.

De bepalingen omtrent de verrigtingen der weeskamers, door den Gouverneur-Generaal, na raadpleging van het hoog-geregtshof vastgesteld, zijn behalve in het burgerlijk wetboek en dat van koophandel, vervat in de instruktiën, vermeld voor de weeskamers in St. 1818 No. 72, en voor den Sequester in St. 1828 no. 40.

Volgens die bepalingen zijn de weeskamers belast met: 1°. bemoeijenissen in alle boedels bij overlijden, wanneer minderjarigen daarbij betrokken zijn; 2°. het beheer van alle onbeheerde nalatenschappen, solvent of insolvent;

3°. de toeziende voogdij over alle minderjarige en onder kuratele gestelde personen; 4°. het beheer der goederen en belangen van vertrokken personen, die geen volmagt tot het waarnemen hunner zaken of orde op het beheer daarvan gesteld hebben, of, wanneer het noodig is geheel of gedeeltelijk daarin te voorzien, de kuratele voor failliete boedels; 5°. de toeziende voogdij in alle voogdijen; 6°. de behartiging der belangen van minderjarigen in het algemeen.

Zij oefenen deze bemoeijenissen uit in zaken betreffende europeanen en daarmede gelijkgestelden en de met inlanders gelijkgestelde oostersche vreemdelingen (niet in zaken, betreffende de inlandsche bevolking zelve), met inachtneming, omtrent de niet-europeanen, van de eigen wetten hunner landaarden. Te Batavia zijn die bemoeijenissen tusschen twee kollegiën verdeeld. De weeskamer oefent ze uit jegens europeanen en daarmede gelijkgestelden; in zaken, betreffende chinezen, mooren en dergelijke, worden zij waargenomen door een kollegie van boedelmeesteren, dat alzoo eene weeskamer voor oostersche vreemdelingen kan genoemd worden. Het reglement van dit kollegie is vastgesteld bij St. 1828 no. 46.

De wees- en boedelkamers zijn in het beleggen der onder haar beheer rustende gelden gehouden aan de regelen, opgenomen in St. 1852 no. 4, 1861 no. 87 en 1866 no. 43. Zie ook Bijbl. nos. 914, 1242 en 1296.

Alle weeskamers staan onder het oppertoezicht van de raden van justitie, en zijn, behalve aan hare geadministreerden, elk voor zich, ook verantwoordig schuldig aan de algemeene rekenkamer wegens haar geldelijk beheer in het algemeen. Zie hieromtrent ook Bijbl. nos. 1189 en 1285.

Behoudens het bestaan van het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, is er eene weeskamer in het rechtsgebied van elken raad van justitie.

Elke weeskamer heeft op verschillende plaatsen zoovele agenten als de Gouverneur-Generaal noodig oordeelt. Het kollegie van boedelmeesteren te Batavia heeft agentschappen, waar plaatselijke omstandigheden zulks medebrengen. De belooning van de agenten of gekommitteerden van de weeskamer te Batavia en van de wees- en boedelkamers te Samarang en Soerabaja is geregeld bij St. 1865 no. 132, 1866 nos. 75 en 111a en 1867 no. 70. De agenten of gekommitteerden, die buiten de hoofdplaatsen der gewesten woonachtig zijn, kunnen, wanneer zij door het hoofd van gewestelijk bestuur worden opgeroepen, ten einde te worden beëdigd, declareren overeenkomstig het reglement in St. 1862 no. 153a; de hiervan voortvloeiende uitgaven worden bestreden uit de fondsen der betrokken wees- en boedelkamers. (Zie St. 1868 no. 27.)

Ter zake harer bemoeijenissen berekenen de weeskamers (ook het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, ten welks behoefte bovendien nog zekere heffingen bij wege van rijksbelasting gedaan worden) en hare agentschappen, ten laste der belanghebbenden, provisie-penningen, salarissen en leges, door het Gouvernement vastgesteld.

Op Java en te Padang, Makassar, Amboina, Menado, Ternate en Banda bestaan de weeskamers uit ambtenaren, door den Gouverneur-Generaal benoemd op door hem bepaalde bezoldigingen. De weeskamers op de buiten-bezittingen, met uitzondering der zoo even genoemde, worden gevormd uit aanwezige ambtenaren en burgers, die beloond worden met een door den Gouverneur-Generaal toe te kennen aandeel in de overwinsten. De agenten, gewoonlijk ambtenaren, die het agentschap als bijbetrekking waarnemen, trekken geen ander loon, dan de bepaalde provisie-penningen. De te Batavia, Samarang en Soerabaja bescheiden Europesche tolken voor de Chinesche taal zijn buitengewone leden van de aldaar gevestigde wees- en boedelkamers. (St. 1866 no. 103). De toelage, die zij daarvoor boven hun traktement ontvangen, is geregeld bij St. 1867 no. 117.

Zie voorts met opzigt tot de wees- en boedelkamers de beschikkingen, vermeld in Bijbl. nos. 51, 80, 416, 434, 644, 731, 733, 758, 808, 1041, 1135, 1357, 1608, 1658, 1816, 1877, 1914, 1916, 1937, 1989, 1990, 2039, 2055 en 2064.

Batavia.**Weeskamer en sequestraat.**

- President.* W. W. van Berckel Bik, 21 sept. 1868.
Leden. Mr. Th. Schuurman Jhnz., 9 aug. 1867; — K. J. A. Abrahami de Melverda, 27 maart 1868; — J. H. Ilcken, 25 feb. 1869.
Buitengewoon lid. G. Schlegel, 23 sept. 1866.
Chineesch lid. Thung Djiesauw, luitenant, 4 juni 1862.
Sekretaris. Ch. G. Burgemeestre, 3 okt. 1868.
Boekhouder. M. L. W. Welker, 10 feb. 1869.
Eerste kommiss. P. A. Fisser, 22 feb. 1869.
Tweede kommiss. J. Latuperisa, 22 feb. 1869.
Kommies-boekhouder bij het sequestraat. C. W. van Barthold, id.
Buitengewoon derde kommiss bij id. A. Vincko, 20 mei 1863.
Bode. J. H. Schreuel, 17 juli 1865.

Agenten.**Bantam.**

- Sérang.* J. Leidelmeijer; — J. A. Canter Visscher.

Batavia.

- Meester-Cornelis.* L. C. Heijnis; — C. L. Brugman.
Tangerang. J. C. W. Coert; — J. Anderson.
Buitenzorg. L. van Honk; — J. van Hengst.

Krawang.

- Poerwoakarta.* P. van der Dussen; — D. J. H. van den Dungen Gronovius.
Pamanoekkan en Tjiasem-landen. C. C. C. A. von Schukkman; — A. Mohr.

Preanger-Regentschappen.

- Bandoeng.* C. P. L. Feites Diekstra; — J. Lunenburg.
Tjiandjoer. J. Muller; — P. H. Struwer.
Soemedang. L. A. Rohder; — B. Sikkens.
Soekapoera. Jhr. A. de Kock.

Cheribon.

- Cheribon.* J. C. Noll; — J. de Breuk.
Indranajoë. W. A. Servatius; — A. F. Bloemhard.
Galoeh. J. W. van Neck; — K. F. F. Sem.

Lamongsche distrikten.

- Lamongsche distrikten.* J. van Thiel; —

Palembang.

- Palembang.* C. F. Bisschoff; — R. J. van Lier.

Benkoelen.

- Benkoelen.* F. G. F. von Schukkman; — B. G. van den Bolck.

Banka.

- Muntok.* J. D. Toorop; — C. L. Sablon.

Billiton.

- Billiton.* W. F. K. J. Abke; — A. A. Schmeineck.

Afgedrukt 19 november.

Riouw.

Riouw. M. Schaalje; — M. Knufman.
Siak Sri Indrapoera. Jhr. A. H. van der Does de Bijje; — G. J. Krijgsman.

Westerafdeeling van Borneo.

Pontianak. M. Fredriks.
Montrado. J. F. Th. Rijnenberg; — F. R. Roos.
Sinkawang. W. Alexander.
Sambas. D. Schrijn.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Bandjermasin. J. C. Twijssel; — F. A. Mackenzie.

Kollegie van boedelmeesteren der Chinesche en andere onchristen sterfboedels.

President. P. H. A. B. van Hengst, 25 feb. 1855.
Leden. P. H. Reijnhart, 25 feb. 1868; — J. F. Eijzendoorn, 4 jan. 1869; — M. von Faber, *buitengewoon*, 23 sept. 1866; — Hadji Moehammad Djen Djapar (Zain Djafar), 6 nov. 1834; — Hambdja (Hamzah) Abdoellah Badjo, 31 okt. 1836; — Da Eran Moesannif, 17 april 1863; — Lie Pektat, 20 dec. 1859; — Ko Kengiaauw, 12 dec. 1867.
Sekretaris. C. F. Busscher, 25 julij 1857.
Boekhouder. W. F. Rodenbroek, 4 maart 1868.
Eerste kommiss. W. F. Ploegman jr., id.
Tweede kommiss. C. de Kock van Leeuwen, id.
Derde kommiss. J. J. Jans, 10 jan. 1867.
Geëmployeerden met den titel van luitenant der Chinezzen. Han Hoadjan, 5 jan. 1863; — Tan Kengsoeij, 6 feb. 1868.
Eerste bode. F. de la Rambelje.
Tweede bode. J. P. Kroese.
Binnenregent van het Chinesche hospitaal. A. W. Abrahams, 5 okt. 1858.

Gekommitteerden.

Bantam.

Sérang. J. Leidelmeijer; — J. A. Canter Visscher.
Tanara en Lonthar. C. F. F. M. Cordesius; — C. A. Spruit.
Anjer. Jhr. J. C. H. Clifford Kocq van Breugel; — E. A. Linnenschmidt von Loffelt.
Pandeglang. H. Lenting; — E. Thanahatoe.
Tjeringin. J. L. Ripassa; — J. Heupner.
Lebak. F. L. Baron van Heeckeren van Brandsenburg; — F. E. J. Brauns.

Batavia.

Meester-Cornelis. P. Heijnis; — C. L. Brugman; — Samsoesin; — Louw Tek Kang.
Bekasi. J. B. Oosteweeghel; — Louw Tek Lok.
Tangerang. J. C. W. Coert; — A. Reiger; — Oeij Tjong Pionw; — Lim Djisiong.
Mauk. J. J. P. la Ruelle; — Lim Mogie; — A. Reiger.

1870.

7

Tjoeroek. J. K. Steijns; — A. Reiger.
Buitenzorg. J. van Hengst; — L. van Honk; — Phoa Tjeng Tjoan

Krawang.

Poerwakarta. P. van der Dussen; — D. J. H. van den Dungen
 Gronovius.

Pamanoekkan en Tjiasem-landen. C. C. C. A. von Schukman; —
 A. Mohr.

Preanger-Regentschappen.

Bandoeng. C. P. L. Feites Diekstra; — J. Lunenburg.

Tjiandjoer. J. Muller; — P. H. Struwer.

Soemedang. L. A. Rohder; — B. Sikkens.

Soekapoera. Jhr. A. de Kock.

Cheribon.

Cheribon. J. A. Aeckerlin; — J. de Breuk, Hzn.

Indramajoe. W. A. Servatius; — A. F. Bloemhard.

Galoeh. J. W. van Neck; — K. F. F. Sem.

Madjalenka. J. F. Zitter.

Lamongsche distrikten.

Lamongsche distrikten. J. van Thiel; —

Palembang.

Palembang. B. L. Agerbeek; — C. F. Bisschoff.

Banka.

Muntok. J. D. Toorop; — C. L. Sablon.

Djeboes. J. H. van Slingerlandt; — Bong Kin Liong.

Blinjoe. J. H. G. Vosmaer; — Lim Assam.

Soengei-liat. C. Th. Toorop; — Bong Yang Siep.

Merawang. J. P. C. Knibbe Ruloffs; — Lim Tjin Djin.

Pankal-Pinang. C. L. Gerrits; — Oen Njim Foek.

Soengei-slan. J. C. Weijdemuller; — Bong Kwi Pok.

Koba. G. A. Schouten; — Tjen Sin Njoek.

Toboali. A. A. Kemper; — Lioeman.

Billiton.

Billiton. W. F. K. J. Abke; — Ho Ajon.

Riouw.

Riouw. M. Schaalje; — M. Knufman; — Tjioe Tjong Ping.

Siak Sri Indrapoera. Jhr. A. H. van der Does de Bijje; — G. J.
 Krijgsman.

Westerafdeeling van Borneo.

Pontianak. M. Fredriks; — C. Mouthan.

Montrado. J. F. Th. Rijnenberg; — F. R. Roos.

Sinkawang. W. Alexander; — P. E. van Oven.

Sambas. D. Schrijn.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Bandjermasin. J. C. Twijssel; — F. A. Mackenzie.

Samarang.**Wees- en boedelkamer en sequestraat.**

- President.* C. A. Varkevisser, 22 feb. 1854.
Leden. Chs. de Chauvignij de Blot, 13 sept. 1858; — H. Idzardi, 30 juni 1868.
Buitengewoon lid. C. F. M. de Grijs, 23 sept. 1866.
Leden der boedelkamers. Tan Ting Hong, 24 mei 1854; — Tjoa Jantjie, 1 sept. 1854; — Moeksin bin Sleman, 25 jan. 1856; — Entjik Seman, 17 okt. 1868.
Sekretaris. F. W. Macaré, 29 aug. 1866.
Boekhouder. P. M. Leidelmeijer, 6 jan. 1869.
Kommies. J. W. Hunt, 18 juni 1864.
Bode. F. C. W. Koopman.

Agenten.**Tegal.**

- Tagal.* H. W. de Bie; — F. la Fontaine.

Pekalongan.

- Pekalongan.* J. J. Droop; — J. Martherus.

Samarang.

- Salatiga.* H. W. F. Muller; — H. N. Holtius.
Ambarawa. F. J. Berg; — J. J. Oflerman.
Demak. J. H. van Loon; —
Grobogan. Oei Patjoei.
Kendal. H. A. Knops.

Japara.

- Pati.* J. W. F. Meeng; — H. D. Wiggers.
Japara. P. A. van den Worm; — F. J. Duchateau.
Koedoes. A. P. Michel; — W. R. van Raadshoven.
Djoewana. J. M. Hobeijn; — E. J. W. G. Neirineckx.

Rembang.

- Rembang en Blora.* F. G. Koentz; — L. S. van Sprew.
Toeban. H. W. de Santy; — C. de Walick.
Bodjonegoro. W. N. J. G. Claasz; — J. C. Gabeler.

Banjoemas.

- Banjoemas.* E. la Fontaine; — J. F. Israël.
Poerholinggo. J. F. Prager; — F. C. Grumnagel.
Bandjar-Negara. J. F. H. Beer; — F. A. G. Anthonijsz.
Tjilatjap. J. C. Pieplenbosch; — P. Stekkinger.

Bagelen.

- Poerworedjo en Koeto-ardjo.* F. H. D. Speltie; — H. C. Meulenhoff.
Keboemen. J. A. Boode; — J. D. Grieve.
Karang-anjar. G. de Chauvignij de Blot; —
Ambal. W. G. Guldenaar; — L. Patinama.
Ledok. P. van Elsen; — A. R. T. A. Boode.

Kedoe.

Magelang. W. G. Jansen; — A. Martherus.

Djakjakarta.

Djakjakarta. A. N. Geerts.

Soerakarta.

Soerakarta. J. Döhne; — C. J. A. Wilkens.

Madioen.

Madioen. H. Adena; — J. A. Kolmus.

Ngawi. J. B. Nooij; — M. W. Boode.

Patjitan. C. O. Coenraad; — W. R. J. Schouten.

Soerabaja.**Wees- en boedelkamer en sequestraat.**

President. J. Th. F. van Oordt, 12 nov. 1868.

Leden. J. F. Deibert, 4 april 1860; — J. L. Seket, 29 nov. 1868.

Buitengewoon lid, J. E. Albrecht, 23 sept. 1866.

Leden der boedelkamers. Hoesin Bin Abdul Manan, 22 okt. 1857; —
The Tjoan Tjak, 18 okt. 1868.

Sekretaris. W. F. Majjer, 29 nov. 1868.

Boekhouder. J. F. L. Kessler, id.

Kommies. A. C. G. Rondean, id.

Bode. J. S. Losse, 23 april 1867.

Agenten.**Soerabaja.**

Grissée. W. A. G. Bakker; — W. G. Tandie.

Modjokerto. J. C. van Oven; — Jhr. L. G. G. P. de Meij van Streefkerk.

Sido-ardjo. J. Gaillard; — H. J. Walsarie.

Bawean. J. A. Losse; — P. E. Bieler.

Madura.

Pamekasan. G. L. van Tubergen; — H. J. Verduijn Lunel.

Madura. L. G. Beijerinck.

Soemenep. W. H. H. van Affelen; — S. G. Sleebos.

Sampang. W. M. Maurits; — A. Siegel.

Pasoeroewan.

Pasoeroewan. J. W. van der Hoeven; — F. Monnereau.

Malang. H. W. Abels; — D. van Schreven

Bangil. H. W. Liddle; — H. C. von Franquemont.

Probolinggo.

Probolinggo. J. Kieffer; — J. van Dulken.

gesoeki.

Besoeki. L. A. de la Croix; — C. W. van Casand.

Panaroekun. H. E. van der Woerd; — M. J. Engelse.

Bondowoso. J. B. Wittenberg; — W. F. C. Pijloo.

Banjoewangi en Bali.

Banjoewangi. C. B. Hagensteijn; — J. C. N. Ponder.
Boeleleng. L. van Hengel; — J. W. H. Weber.
Djembrana. E. Schalk; -- Jhr. H. J. A. S. de Meij van Gerwen.

Kediri.

Kediri. F. Mente; — J. P. Wintersteijn.
Blitar. A van Nelzen; — P. D. Pechler.

Padang.**Wees- en boedelkamer.**

President. A. Broese van Groenou. * 4de kl., 23 mei 1867.
Leden. V. Barthelémij, 19 sept. 1864; — F. L. Slaterus, 20 nov. 1865.
Inlandsch lid. Soetan Manengah galar Soetan Bongsoe, 19 sept. 1864.
Chineesch lid. Gho Hauw, 10 aug. 1866.
Sekretaris. F. Heeger, 19 aug. 1869.
Boekhouder. D. F. Maidman, id.
Bode. Soetan Mara Alam.

Agenten.

Ajer-Bangis. W. A. Pfefferkorn.
Rau. W. T. van Horn.
Priaman. P. C. van Daalen.
Painan. N. F. Groenewald.
Fort de Kock. A. C. Chevalier.
Fort van der Capellen. J. H. Feickens.
Paja-Kombo. G. Riekerk.
Solok. W. C. F. Gunther.
Padang-Pandjang. P. van Blommestein; — J. Dado.
Siboga. H. van der Valk; —
Sinkel. F. E. Pfanner.
Baros. H. C. Tessensohn.
Goenoeng-Sitoli. Jhr. E. R. van Kraijenhoff.
Padang-Sidempoean. F. Trenité.
Natal. H. H. Jansen.
Penjaboengan. J. H. C. Schultze.
Poelo-Tello. L. O'Brien.

Menado.**Wees- en boedelkamer.**

President. Mr. P. A. Matthes, 6 mei 1865.
Leden. G. H. B. Hofman, 5 aug. 1865; — F. J. Wenzel, 10
 maart 1867; — Sie Siuw, 21 juni 1865; — Kitjil Ali, 7
 jan. 1865.
Sekretaris en boekhouder. A. C. Winckler, 26 feb. 1858.

Agenten.

Tanuwanko. W. J. Lefrandt; — J. F. van den Broek.
Kema en Likoepang. W. L. Rogge; — C. Th. Winckler.
Tondano. L. G. van der Hoek; — A. C. van Essen.

Amoerang. D. F. Celosse; — F. A. de Clercq.
Belang. J. Manuhuruapon; — Jhr. T. G. V. Boreel.
Gorontalo. C. Wilson; — P. G. Th. Landouw.

Makasar.

Wees- en boedelkamer.

President. A. W. Bethbeder, 19 juni 1867.
Leden. C. G. Pieloor, 6 feb. 1863; — P. C. C. Baron, 2 aug. 1867.
Chineesch lid. The Tjin Hok, 7 juli 1860.
Sekretaris en boekhouder. A. J. H. Oosthoek, 30 april 1863.

Agenten.

Noorderdistrikten. A. G. Nitschke; — J. A. Voll.
Oosterdistrikten. L. Platt; —
Bonthain (Zuiderdistrikten). E. de Grave; — L. G. Fransz.
Takalar. F. T. C. Nowack; — H. G. Burghardt.
Saleijer. J. C. Bagman; — J. W. Velberg.

Amboina.

Wees- en boedelkamer.

President. D. F. Pietersz, 17 feb. 1867.
Leden. H. E. Hoedt, 26 feb. 1857; — G. Dumas, 5 juni 1867.
Sekretaris en boekhouder. W. A. Vonk, 21 feb. 1867.

Agenten.

Saparoea. R. G. Hogendorp.
Haroekoe. J. F. Rugebregt.
Hila. J. B. E. Bernard.
Boeroe. S. J. Hoffman.
Amahelij. S. J. de Vries.
Wahaaij. J. L. Hendriksz.

Banda.

Wees- en boedelkamer.

President. R. N. Rijkschroeff, 4 okt. 1865.
Leden. F. B. P. Strubij, 13 jan. 1864; — J. P. van den Broeke,
 4 okt. 1865; — Tan Bintek, 21 okt. 1864; — Safioed Din,
 11 juni 1863.
Sekretaris. H. P. de Vries, 8 dec. 1868.

Ternate.

Wees- en boedelkamer.

President. Mr. J. Bousquet, 6 dec. 1863.
Leden. F. C. Willemsz, 20 sept. 1864; — Ang Tjang, 10 juli
 1854; — Nasier, 14 feb. 1857.
Sekretaris. J. F. C. E. Mattern, 7 dec. 1866.
Bode. P. C. Paulus.

DEPARTEMENT

VAN

BINNENLANDSCH BESTUUR.

Tot den werkring van dit departement behooren:

α. De inrigting en werking van het binnenlandsch bestuur, overeenkomstig de algemeene regelen en overeenkomsten.

In geheel Nederlandsch Oost-Indië rust het burgerlijk bestuur op het beginsel om de inlandsche bevolking zooveel mogelijk te laten onder de onmiddellijke leiding harer eigene hoofden, die van regeringswege worden aangesteld of erkend en aan zoodanig toezigt zijn onderworpen, als bij algemeene of bijzondere voorschriften door den Gouverneur-Generaal is vastgesteld. In overeenstemming hiermede is slechts het hoofdbestuur aan europesche beambten opgedragen en worden alle ondergeschikte overheids-personen uit de aanzienlijke inhooringen gekozen.

De afzonderlijke landschappen of gewesten, in welke Nederlandsch Oost-Indië verdeeld is, worden onder toezigt van den direktEUR van den binnenlandsch bestuur beheerd door burgerlijke ambtenaren, den titel voerende van: *Gouverneur*, in de landschappen aangeduid onder de benaming *Gouvernement*; *Resident*, in die genaamd *Residentie*; *Assistent-Resident*, in die genaamd *op zich zelve stuaande Assistent-residentie*. Waar de inwendige toestand zulks vordert, worden voor deze betrekkingen, vooral buiten Java, ook wel officieren gekozen.

In het algemeen worden deze gouverneurs, residenten en assistent-residenten aangeduid onder de benaming van »hoofden van gewestelijk bestuur.” Zij vertegenwoordigen in alle omstandigheden het gouvernement en hebben in hun gewest het hoogste burgerlijk en geldelijk beheer, alsook dat der politie. Zij zijn tevens *kollekteurs* of *ontvangers* van 's lands inkomsten, voorzitters van den landraad en hebben het oppertoezicht over alle kultuur-werkzaamheden. Tot het voeren van het hun opgedragen beheer hebben zij tot hunne hulp een europeschen *sekretaris* of *kommies*, die tevens verantwoordelijk-kashouder, ambtenaar van den burgerlijken stand en op sommige plaatsen notaris is, alsmede eenige europesche en inlandsche klerken en mindere beambten; voor de politie beschikken zij over een inlandschen *hoofddjaksa* of *fiskaal* met een of meer adjunkten en over *djaksas* met hunne adjunkten. In die residentien, welke om hare uitgestrektheid of belangrijkheid in afdeelingen zijn gesplitst, is den resident voor elke afdeeling een assistent-resident toegevoegd, behalve in eenige weinige afdeelingen over welke slechts een inlandsch hoofd is aangesteld, die aldaar als zijn plaatsvervanger kan beschouwd worden en aan hem verantwoordelijk is, benevens een *onderkollekteur* en één of meer *kontroleurs* der landelijke inkomsten. Te Samarang en Soerabaja hebben de residenten nog tot hunne hulp een afzonderlijken assistent-resident voor de komptabiliteit, een ontvanger, en een afzonderlijken assistent-resident voor de politie.

Het vorenstaande is slechts ten deele toepasselijk op:

1°. de residentie *Batavia*. De tusschenkomst van regenten, distriktshoofden of dergelijke beambten bestaat aldaar niet. Het gouvernementens grondgebied in deze residentie staat onder het onmiddellijk bestuur van den resident, bijgestaan door vier assistent-residenten als een voor *Tangeran*, een voor *Meester-Cornelis*, een voor *Buitenzorg* en een voor de politie te

Batavia. Over elk onderdeel der vier afdeelingen is òf een europeesch òf een inlandsch politie-hoofd gesteld met den titel van schout of demang. Het bestuur op de partikuliere landen, die het grootste gedeelte van dit gewest uitmaken, wordt uitgeoefend door de landeigenaren, die echter onder den resident staan ten opzichte der politie en ook aan vaste bepalingen zijn gehouden ten aanzien van de behandeling der bevolking. 2°. de vorstenlanden (Djakakarta en Soerakarta). Het regtstreeksch bestuur der residenten aldaar bepaalt zich tot de eigenlijke gouvernements-landen. Overigens oefenen zij het hoogste gezag uit over alle europesche en andere niet javaansche bewoners, waken voor de naleving der gesloten verdragen en leiden de regeringsdaden van de vorsten en inlandsche hoofden, waarvoor zij een uitgestreken invloed uitoefenen op het algemeen landsbestuur. 3°. Madura, waar de werkzaamheden van den resident van gelijksoortigen aard zijn als van die in de Vorstenlanden op Java.

De hoofden van gewestelijk bestuur worden door den Gouverneur-Generaal benoemd. Hun rang is gelijkgesteld aan dien van kolonel en zij hebben het regt tot het voeren van den vergulden pajoeng of zonnescerm. De assistent-resident heeft den rang van majoor.

Door ambtenaren met het hoogste gewestelijk gezag bekleed; hoogste gewestelijke gezaghebber, hoogste gezagvoerder in de bezittingen buiten Java en Madura, in de artt. 72, 84, 92 al. 3 en 4, en 105 van het regeringsreglement, worden niet verstaan de aan de gouverneurs ondergeschikte residenten op de buitenbezittingen (Bijbl. no. 810).

De laatst vastgestelde instructie voor de hoofden van gewestelijk bestuur op Java en Madura is gearresteerd bij besluit van 5 december 1859 (St. no. 102) en voorloopig voorwaardelijk van toepassing verklaard op de bezittingen buiten Java en Madura bij St. 1861 no. 44. Bij de ordonnantie van 30 augustus 1867 (St. no. 114) is de hierbedoelde instructie afgekondigd in den vorm, voorgeschreven bij art. 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië

Regentschapsbestuur. Elke residentie op Java (Batavia, Madura en de Vorstenlanden uitgezonderd) bestaat uit een of meer regentschappen, wier hoofden, *regenten* genaamd, inlanders zijn en meestal van vorstelijke afkomst. Zij dragen, naar gelang van hunnen rang, de titels van *raden adipati* of *raden* of *mas toemenggoeng*, de eerste heeft den rang van luitenant-kolonel, de andere dien van majoor. Aan enkele regenten is de titel van *pangbran* (prins) verleend. Zij voeren een half witten en half groenen pajoeng met drie vergulde randen en een vergulden knop.

De regenten zijn de schakel, die het europeesch bestuur met het inlandsche verbindt. Zij oefenen het onmiddellijk bestuur uit over de inlandsche bevolking in hun gewest, zijn er belast met de politie, het beheer en de regeling der kultuur-werkzaamheden en zijn in het algemeen verantwoordelijk voor de rigtige volbrenging van alle verplichtingen, die op de javanen onderling en jegens het gouvernement rusten. Zij worden benoemd door den Gouverneur-Generaal, doch behoudens de voorwaarden van bekwaamheid, ijver, eerlijkheid en trouw wordt zooveel mogelijk een der zonen of nabestaanden van den laatsten regent tot zijn opvolger gekozen.

Elken regent is een *patih* toegevoegd, die zijne bevelen ontvangt en ze aan de mindere hoofden overbrengt en hem bij ziekte of afwezigheid vervangt. Buitendien staan hem nog onderscheidene ambtenaren van minderen rang ten dienste.

De laatst vastgestelde instructie voor de regenten is gearresteerd bij besluit van 5 december 1859 (St. no. 102), en in wettelijken vorm afgekondigd bij het evengemeld St. van 1867 no. 114.

Distriktbestuur. De regentschappen op Java zijn verdeeld in distrikten, wier hoofden op voordragt van den resident in overleg met den regent, door den Gouverneur-Generaal benoemd worden. Zij hebben meestal den titel van *wedono* of *demang* en voeren een blaauwen pajoeng met twee vergulde randen. De distriktshoofden zijn verantwoordelijk voor de rigtige uit-

oefening der politie in hun distrikt en ontvangen hunne bevelen van den regent door tusschenkomst van den patih.

De distrikten worden weder verdeeld in onder-distrikten, wier hoofden aan de distrikthoofden ondergeschikt en verantwoordelijk zijn.

Omtrent de laatst vastgestelde instructie voor de distrikthoofden wordt verwezen naar het meergemeld Indisch St. van 1867 no. 114.

Dorpsbestuur. Elke desa heeft een hoofd, dat door de bevolking uit de aanzienlijkste ingezetenen gekozen en door den resident bevestigd wordt. Elk dorps-hoofd heeft een plaats-ervanger en wordt bijgestaan door een raad, zamengesteld uit mindere dorps-hoofden, eenige oudsten of aanzienlijken en den dorpspriester. De kampongs of wijken, waaruit eene negorij of hoofdplaats bestaat, hebben mede een eigen gekozen hoofd. Zijne werkzaamheden zijn veelal van denzelfden aard als die der dorps-hoofden, welke in het algemeen bestaan in de verdeling van de landerijen der desa en van den arbeid, vereischt voor de rijstvelden, de gouvernementens kulturen, het aanleggen of onderhouden van waterwerken, bruggen, wegen, enz. in de handhaving der orde en politie, in de regeling van den aanslag in de landrente, enz.

Oostersche vreemdelingen. De oostersche vreemdelingen op Java (Maleijers, Boeginezen, Mooren, Arabieren, Chinezen) worden, waar zij een eenigszins aanmerkelijk getal uitmaken, volgens art. 73 van het regerings-reglement, in afzonderlijke kampongs vereenigd, die onder het onmiddellijk bestuur van hunne eigene hoofden staan. (Zie in verband hiermede St. 1866 nos. 57 en 101 en Bijl. no. 634). Deze hoofden, die van de Javaansche overheids-personen geheel onafhankelijk, maar regtstreeks ondergeschikt zijn aan den resident of assistent-resident, moeten waken voor de handhaving der orde in hunne kampongs. Zij worden door de bevolking volgens hare landsgebruiken gekozen, met uitzondering van die der Chinezen, welke door het gouvernement worden benoemd en naarmate van de grootte hunner kampongs den titel van *majoor* of *kapitein* voeren; hunne mindere hoofden voeren den titel van *luitenant*. De majoor- of kapitein-chinees is voorzitter van den Chineschen raad, door welk collegie, zamengesteld uit de aanzienlijkste Chinezen, alle zaken van politie en inwendig beheer geregeld en aan den resident voorge- dragen worden.

b. Het personeel van het gewestelijk bestuur.

(Omtrent de formatie van dit personeel in de verschillende gewesten zie men: Voor *Java* en *Madura*. Staatsblad 1866 nos. 5, 6, 144 en 148.

- » *Benkoelen*. Staatsblad 1867 no. 77.
- » *de Lampongsche distrikten*. Staatsblad 1866 no. 103a.
- » *Rioew en Onderhoorigheden*. Staatsblad 1869 no. 75.
- » *de Wester-afdeeling van Borneo*. Staatsblad 1865 no. 48.
- » *Celebes en onderhoorigheden*. Staatsbladen 1862 nos. 76 en 153 en 1869 no. 80a.
- » *Menado*. Staatsbladen 1856 no. 28 en 1857 nos. 14 en 70.
- » *Amboina en Ternate*. Staatsblad 1866 no. 139.)

c. Het personeel van het inlandsch bestuur.

(Omtrent het inlandsch bestuur op *Java* en *Madura* zie men Staatsblad 1867 nos. 122, 123 en 125.)

d. Aanraking met inlandsche vorsten en grooten.

e. De openbare orde. (Toezigt op de naleving van gewestelijke en plaatselijke verordeningen).

(De ambtenaren met het hoogste gewestelijk gezag bekleed zijn bevoegd tot het maken van reglementen en keuren van politie en kunnen tegen de overtreding daarvan straffen bedreigen, overeenkomstig het bepaalde bij Staatsblad 1858 nos 17 en 18. Deze reglementen en keuren mogen niet worden afgekondigd, zonder voorafgaande raadpleging van den procureur-generaal bij het Hoog-Geregts-hof van Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1862 no. 146).)

f. Kruis- en residentie-prauwen.

g. Schutterijen en inlandsche korpsen.

Schutterijen. Behalve het leger heeft de Gouverneur-Generaal op Java nog de beschikking over eenige andere gewapende korpsen, in gewone tijden geheel van het leger afgescheiden en gesteld onder de inspektie van de afdeeling- of gewestelijke militaire kommandanten.

Als beginsel is aangenomen, dat er schutterijen zullen zijn op alle gewestelijke hoofdplaatsen. Waar zij bestaan, staan zij onder het gezag van de hoofden der gewestelijke besturen. Bij ieder korps schutterij bestaat een krijgsraad, wellicht beter genaamd raad van administratie, belast met de in-deeling, vrijstelling van en den aanslag in de verschuldigde kontributiën, met de handhaving der krijgstuclit en het opleggen van straffen en boeten.

De schutterijen dienen om, in gewone tijden, mede te werken tot handhaving der inwendige orde en rust in de plaatsen, waar zij zich bevinden, en om, in tijden van opstand en gevaar, en voor zoo ver de gewone mid-delen niet toereikende zijn, die medewerking ook buiten de plaatsen te verleenen. In het laatste geval en ook wanneer de plaats, waartoe de schut-terij behoort, in staat van oorlog of beleg is gesteld, wordt de schutterij vooraf door den Gouverneur-Generaal mobiel verklaard.

Tot de schutterijen behooren alle europeanen of daarmede gelijkstaande personen en hunne afstammelingen, die hun 16e jaar bereikt hebben en hun 45e nog niet zijn ingetreden. Eerloosverklaarden en dergelijken, be-deelden uit armenkassen of andere liefdadige instellingen, en lijf- en huis-bevinders worden niet tot de schutterijen toegelaten.

Van de schutterlijke dienst zijn vrijgesteld: 1° de vice-president en raden van Nederlandsch-Indië, de hoogste regterlijke ambtenaren, de chefs van departementen, de hoofden der plaatselijke besturen, de sekretarissen van het gou-vernement en eenige andere betrekkingen; 2° de dienaren der openbare eere-dienst, de apothekers; 3° alle militairen in aktive dienst te land of ter zee; 4° de gepensioneerde militairen in zekere gevallen; 5° zwakken, zieken enz.; 6° personen op een te grooten afstand van de hoofdplaatsen wonende; 7° personen, die slechts kortstondig op de hoofdplaatsen verblijf houden. De vrijgestelden, met uitzondering van de beambten bij het brandspuitwezen en van de personen, vermeld onder 3 en 7, moeten jaarlijks eene geldelijke bij-drage voldoen, zijnde $\frac{1}{2}$ percent van het vast inkomen, of voor hen, die geen bekend vast inkomen hebben, eene bepaalde som, op te leggen naar eene schaal van klassen, doch minstens 3 gl. en hoogstens 210 gl. 'sjaars bedragende. Deze bijdragen en de boeten, door den krijgsraad op te leggen, vormen de schutterlijke kas, waaruit wordt voorzien in de kleeding van onvermogenen en in de toelagen, aan sommige officieren (kwartier-meesters, enz.), onderofficieren, enz. toegekend.

De schutterijen worden gewapend uit 's lands magazijnen, doch gekleed, het geval van onvermogen uitgezonderd, op eigen kosten. De officieren worden door den Gouverneur-Generaal benoemd en kunnen alleen door hem ontslagen worden.

Het reglement voor de schutterijen op Java is vastgesteld bij besluit van 9 junij 1838 (St. no. 22) en gewijzigd of aangevuld bij de besluiten, opgeno-men in het St. van 1841 no. 26; 1842 no. 41; 1843 no. 7; 1845 no. 20; 1846 no. 36; 1859 no. 96; 1863 no. 110; 1865 nos. 69, 73 en 143; 1866 nos. 89, 104 en 145; 1867 nos. 33 en 92 en 1868 no. 63. Zie verder Bijbl. nos. 1760, 1768 en 1875.

De bepalingen omtrent het toekennen van het schutterlijk ereteeken zijn te vinden in St. 1852 no. 27 en 61; 1853 no. 5 en 1867 no. 65.

Pradjoerits. Deze korpsen, die geheel uit infanterie bestaan, zijn zamen-gesteld uit inlanders. Zij worden aangenomen bij vrijwillige werving voor de gewestelijke dienst, doch onder voorwaarde dat het gouvernement, in tijd van nood, ook elders op Java over hen kan beschikken, in welk geval zij slechts gezamenlijk en met hun eigen officieren bij andere korpsen kunnen worden ingelijfd. Zij staan onder de bevelen van de regenten, behoudens het oppergezag der residenten. Officieren bij de pradjoerits worden

niet meer benoemd. Zij werden vroeger uitsluitend gekozen uit de verwanten van de regenten en andere inlandsche ambtenaren van aanzien, of uit hen, die zich in vroegere oorlogen bij de barisans hadden onderscheiden. Thans is evenwel als beginsel aangenomen, om van lieverlede, en naar mate de plaatsen vakant komen, de detachementen pradjoeirts te stellen onder het bevel van geschikte onder-officieren-instructeurs, afkomstig uit het leger. De pradjoeirts zijn alleen in tijden van oorlog onderworpen aan de militaire wetten, maar worden militairement geïnstrueerd, gekleed, gewapend en betaald, ten laste van 's lands kas.

Djajeng-sekar's. In sommige residentien zijn detachementen kavallerie opgericht om het civiel bestuur te helpen in de bewaring der rust, om wachten en eskortes te doen en voorts de hand te leenen bij al wat het civiel beheer betreft. Die detachementen, djajeng-sekar's geheeten, worden in tijden van oorlog of onlusten gevoegd bij het leger. Zij staan onder de bevelen der residenten, en zijn onderworpen aan militaire wetten. Zij worden geworven uit afstammelingen van europeanen, fatsoenlijke inlanders, bengalezen en amboinezen, en op dezelfde voorwaarden als de manschappen voor het leger. Zij genieten instructie en komen, even als het leger, geheel voor rekening van het gouvernement. Elk detachement wordt door een europeesch officier of onder-officier gekommandeerd.

Lijfwachten-Dragonders. Deze zijn ter beschikking van den keizer van Soerakarta en den sultan van Djokjakarta, doch onder bevel der residenten; zij dienen tot militair geleide en kunnen in oorlog gevoegd worden bij de overige kavallerie. Zij bestaan uit europeanen, zijn onderworpen aan militaire wetten, en worden geheel militairement gekleed, gewapend en bezoldigd ten laste van 's lands kas.

Legioenen. De verplichting tot het aanhouden dezer korpsen, ter beschikking van het gouvernement, berust op oude kontrakten. Zij bestaan uit infanterie, kavallerie en artillerie. De formatie, alsmede de geheele huishoudelijke inrigting, als soldijen, vivres, kleeding, wapening, enz. is voorgeschreven door het gouvernement, dat een bepaald gedeelte van de kosten draagt.

Barisans. In het jaar 1831 hebben de vorsten (regenten) van Madura, Soemenep en Pamekasan, tegen afschrijving hunner toenmalige schulden aan den lande, zich bij kontrakten verbonden tot het oprigten dezer legerkorpsen ter beschikking van het gouvernement. Hunne formatie is door het gouvernement bepaald. Zij bestaan uit infanterie, artillerie, pionniers en kavallerie. Het gouvernement betaalt alleen de kosten van europeesche instructeurs, bestaande uit een gepensioneerd of aktief-dienend officier en een paar onder-officieren bij elk korps. De barisan van Pamekasan echter wordt thans geheel door het gouvernement onderhouden.

Korps politie-soldaten te Batavia. Ter vervanging van het vroeger te Batavia bestaande hebbende korps papangers, werd in 1859 een garnizoens-bataillon opgericht, dat in 1862 werd vervangen door een korps politie-soldaten, ter sterkte van 178 officieren, onder-officieren en manschappen, bestemd voor de wachtdienst in de stad Batavia.

h. Maatregelen tegen zeeroof, alsmede zorg voor uit handen van zeeroovers verlorene personen.

De maatregelen door den direktor van binnenlandsch-bestuur tot tegen-gang van den zeeroof aan te wenden bestaan in het behulpzaam zijn van het departement der marine in de maatregelen, die dat departement tot het aangewezen doel moogt wenschelijk achten.

Omtrent het afnemen van verklaringen van aan zeeroovers ontkomen personen zie St. 1837 no. 39 en 1868 no. 32.

g. Strandvonderij.

De bepalingen betrekkelijk het beheer der strandvonderij in Nederlandsch-Indië, ter uitvoering van de artt. 550, 551 en 552 van het wethoek van koop-handel, zijn vervat in de publikatie van 8 maart 1852 (St. no. 21). Zie voorts Bijl. no. 421.

j. Uitroeiing van tijgers en krokodillen.

Voor het dooden of vangen van tijgers en krokodillen worden krachtens St. 1862 no. 84 de volgende premieën nitgekeerd, als: van

gestreepte of konings-tijgers.....	/ 30.—
gevekte en zwarte tijgers.....	» 10.—
krokodillen van 6 voet lengte en daar boven.....	» 3.—
krokodillen van mindere lengte.....	» 1.—
en voor het aanbrengen van krokodillen-eieren per stuk.....	» 0.10

Zie verder Bijblad no. 1840.

k. Het pandelingschap.

Het nemen van pandelingen tot zekerheid van schuld is op straffe eener boete van f 500 — tot f 1000.— voor ieder vergrijp verboden:

op Java en Madura, binnen het gouvernement van Sumatra's Westkust, in de Lampongsche distrikten, in de residentie Palembang, op het eiland Banka, Billiton, in de residentien Riouw, Amboina, Ternate en Timor (St. 1859 no. 43.), in de Minahassa (St. 1859 no. 101) en in de assistent-residentie Benkoelen (St. 1865 no. 104).

Voor die bezittingen waar het pandelingschap nog niet kan worden afgeschaft, geldt het »Reglement op het pandelingschap" opgenomen in St. 1859 no. 43, zooals het is gewijzigd bij St. 1860 no. 4 en 1865 no. 103. Dit reglement maakt evenwel geen inbreuk op het regt van zelf-bestuur, waar het aan de inlandsche vorsten en volken is gelaten, zoodat het aldaar slechts in zoover toepasselijk is als met dat regt van zelf-bestuur of het genot der politieke en huishoudelijke regten, aan de bevolking verzekerd, is overeen te brengen.

Tegen het onwettig aanhouden van vrije menschen als pandelingen in die bezittingen, waar het pandelingschap nog als een wettige instelling erkend wordt, bedreigt St. 1863 no. 9 gelijke straf als blijkens het hiervoren medegedeelde op het nemen van pandelingen is gesteld.

l. De Landbouw.

1°. De kultures op hoog gezag ingesteld.

De teelt van produkten op last en ten behoeve van het gouvernement (Zie Bijbl. no. 412) geschiedt over het algemeen volgens de grondslagen, vermeld in St. 1834 no. 22.

Koffijkultuur. De levering van koffij aan het gouvernement geschiedt overeenkomstig de voorschriften, vervat in St. 1832 no. 35 en 1833 no. 7. Jaarlijks wordt de prijs bepaald, die daarvoor aan de bevolking zal worden te goed gedaan. Voor 1869 heeft dit plaats gehad bij St. 1869 no. 15.

Voor Menado werd bij de resolutie van 5 september 1832 no. 26 bepaald, dat het geheele koffijprodukt aldaar zal worden geleverd aan het gouvernement.

Zie omtrent de koffij-kultuur op Sumatra's Westkust St. 1864 no. 8 en 1865 no. 49.

Suiker-kultuur. De verwerking van het riet geschiedt door partikulieren op overeenkomsten met het gouvernement. Sommigen werken op oude voorwaarden, de meesten volgens de algemeene grondslagen van 1860, opgenomen in het Bijbl. no. 945, en eenige naar de gewijzigde grondslagen van 1863 (St. no. 118), aangevuld bij St. 1867 nos. 6, 81 en 101. Zie verder bijblad no. 1748.

Peper-kultuur. Deze gouvernementeskultuur is op Java ingetrokken; in de bezittingen buiten Java en Madura bestaat zij nog in Benkoelen (Sumatra).

Specerijen. Van de drie soorten van specerijen (kruidnagelen, notenmuskaat en foelie) is de verpligte teelt en levering van kruidnagelen in Amboina en onderhoorigheden opgeheven (St. 1863 no. 169). Wat betreft de notenteelt is bij besluit van 30 april 1864 (St. no. 71a) aangeteekend, dat door

den koning magtiging is verleend om de eigenaars der specerij-perken op het eiland Banda, voor zooveel zij tot de daarbij gestelde voorwaarden toetreden, te ontheffen van de verplichting om in hunne perken specerijen te teelen en het produkt te leveren aan het gouvernement.

Kina-kultuur. Deze kultuur, in 1854 op Java ingevoerd, geschiedt in vrijen arbeid en wordt voor rekening van het gouvernement gedreven, onder de leiding van een daartoe aangewezen ambtenaar.

2°. De Landbouw in het algemeen.

De regering stelt op hoogen prijs, dat vooral aan de rijst-kultuur door de hoofden van gewestelijk bestuur de meest mogelijke belangstelling worde gewijd. Bij kabinet-cirkulaire van 23 augustus 1863 no. 251 (Bijbl. no. 1462) is hun dit ten verfolge op vroegere aanschrijvingen (Bijbl. nos. 179 en 869) bijzonder aanbevolen.

III. De veeteelt.

Ter bevordering der veeteelt zijn op Java drie gouvernementen burgerlijke vee-artsen werkzaam, en is te Soerabaja eene inrigting gevestigd voor de opleiding van inlandsche veearsenij-kundigen. Zie hieromtrent verder het aangegeekende onder litt. j bij de omschrijving van den werkkring van het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

IV. De bosschen en stapelplaatsen.

Bosschen. Alle bosschen, die niet bij verkoop of anderszins aan bijzondere personen zijn afgestaan, zijn over geheel Java 's gouvernementen eigendom.

Voor het beheer en de exploitatie dier bosschen is een reglement vastgesteld bij de ordonnantie van 10 september 1865 (St. no. 96), nader gewijzigd bij St. 1867 nos. 99 en 149 en St. 1868 nos. 3 en 25. Zij zijn daarbij verdeeld in djatihout- en wildhout-bosschen. Onder djati-bosschen worden begrepen die, welke geheel of voor een aanmerkelijk gedeelte uit djati-boomen bestaan, alsmede de door de bevolking op hoog gezag aangelegde aanplantingen van djati-boomen in geregelde tuinen. Alle overige bosschen zijn wildhout-bosschen. De exploitatie der onder geregeld beheer gebragte djati-bosschen geschiedt uitsluitend door middel van de partikuliere industrie en kan op tweederlei wijze plaats vinden:

a. voor bijzondere rekening zonder eenige verpligte levering aan den lande, tegen betaling eener jaarlijksche retributie in geld, berekend naar de geschatte waarde van het in het perceel voorkomende hout en naar den duur der koncessie; of

b. ten behoeve van den lande, tegen betaling van eene zekere som voor kap- en sleeploon per kubieke el.

De ingezetenen van de inlandsche gemeenten, in wier gebied wildhout-bosschen en niet onder geregeld beheer gebragte djati-bosschen zijn gelegen, mogen daartuit zonder daarvoor eenige betaling verschuldigd te zijn ter voorziening in hunne behoeften, behoudens de bij het reglement gemaakte uitzonderingen, hout kappen en ander omgevallen hout, dat als timmerhout niet bruikbaar is, zoomede de ongebruikte afval van de boomen of van het gekapte hout verzamelen. Bijzondere personen, wenschen te eene vergunning tot aankap te bekomen, moeten zich daartoe met een schriftelijk verzoek wenden tot den Gouverneur-Generaal, wanneer het djati-hout betreft, en tot het betrokken hoofd van gewestelijk bestuur, wanneer het wildhout geldt. Bij dat verzoek moet worden aangetoond, dat de behoefte bestaat en het vereischte hout niet gevoegelijk op andere wijze is te verkrijgen; verder moet worden opgegeven tot welke soorten (dit alleen bij aanvraag om aankap van wildhout), tot welke hoeveelheid en van welke afmetingen men het velsangt. De voorwaarden, waarop zoodanige vergunning wordt verleend, zijn omschreven in de artikelen 36, 37, 38, 39, 40, 47, 48, 49, 50, 51 en 52 van voormeld reglement.

De handleidingen voor het kappen, keuren en meten van djati-hout in de

bosschen van den lande op Java en Madura en voor het aanplanten en voortkweeken van djati-boomen in die bosschen zijn gepubliceerd bij St. 1865 no. 97.

De onder geregeld beheer gebragte djati-bosschen zijn vermeld in St. 1866 nos. 60, 61, 62, 63, 64, 73, 77, 78 en 87; 1867 nos. 30a en 30b en 1868 no. 61.

De strafbepalingen tot tegengang van boschdiefstallen zijn opgenomen in St. 1864 no. 64a.

In het algemeen beheer der bosschen wordt de directeur van binnenlandsch bestuur bijgestaan door de inspektors voor het boschwezen; in het plaatselijk beheer door de hoofden der gewestelijke besturen, wien hiervoor in de residentien Japara, Samarang, Preanger-Regentschappen, Pekalongan, Rembang, Soerabaja, Probolinggo, Soerakarta, Madioen en Kediri afzonderlijke europesche ambtenaren zijn toegevoegd.

Het personeel bij dezen tak van dienst is georganiseerd bij St. 1869 no. 11.

De bepalingen op de benoembaarheid tot, en de voordeelen en verplichtingen verbonden aan de uitzending uit Nederland van technische ambtenaren bij het boschwezen zijn te vinden in St. 1865 no. 113.

Houtstapelplaatsen. Als een natuurlijk uitvloeisel van de bij staatsblad 1865 no. 96 aangenomen regel om den aankap van djati-hout in 's lands bosschen uitsluitend door middel der bijzondere nijverheid te doen plaats hebben, werden 's lands houtstapelplaatsen, naar gelang de aauwezige voorraad was opgeruimd, achtereenvolgens ingetrokken. Alleen die te Samarang en Boenga zijn nog voorloopig aangehouden. Het bureau van den hoofdadministrateur van 's lands houtstapelplaatsen is sedert mei 1867 opgeheven (St. 1867 no. 54).

o. De heerendiensten.

De beginselen gehuldigd bij de laatste herziening der verordeningen betreffende de persoonlijk dienste, waartoe de inboorlingen verplicht zijn op Java en Madura met uitzondering van de Vorstenlanden (art. 57 R. R.), zijn vastgesteld bij de besluiten van 3 september 1864 (Bijbl. no. 1530) en 5 januarij 1865 no. 53 (Bijbl. no. 1717).

De beperking van de diensten, die door de inlandsche bevolking aan hare hoofden bewezen worden, is bepaald bij St. 1867 no. 123.

In de residentien Ternate, Timor, de Lampongsche distrikten, Riouw en onderhoorigheden en Benkoelen mogen, luidens de ordonnancien van 10 mei, 27 juni en 5 december 1866 (St. nos. 41, 68 en 137) en 28 december 1866 (St. 1867, no. 1), en 8 Oktober 1869 (Stbl. no. 79) van de inboorlingen dier gewesten geene andere persoonlijke dienste, beloond of onbeloond, ten behoeve van 's lands dienst of van 's lands ambtenaren worden gevorderd, anders dan in het geval zulks tot wering van rampen van hooger hand dan wel tot afwendig van algemeen gevaar tijdelijk noodig mogt zijn; in de Lampongsche distrikten en Benkoelen bovendien die, welke onvermijdelijk noodig zijn voor het onderhoud der wegen en bruggen en voor het vervoeren van 's lands goederen en dienaren. Door de afschaffing der blandongdiensten in de residentie Banka (St. 1867 no. 14) werd de zwaarste last der in dat gewest bestaande heerendienste opgeheven.

Overigens zijn in de bezittingen buiten Java en Madura, ten aanzien van deze aangelegenheid, in elk gewest, naar gelang der plaatselijke toestanden, bijzondere regelingen in werking. Zie o. a. St. 1868 nos. 19 en 78.

p. De landelijke inkomsten.

1°. De ongebouwde eigendommen.

De landrente, ook wel belasting op ongebouwde eigendommen genaamd, wordt op Java en in de afdeling Pamekasan op Madura door de inlandsche bevolking opgebracht voor de gronden, die door haar bebouwd worden. Voor die belasting is geen vaste maatstaf bepaald, noch ten opzichte der opbrengst noch ten aanzien van de uitgestrektheid der gronden. Gemiddeld bedraagt de heffing niet meer dan de waarde van $\frac{1}{5}$ van het produkt.

In den regel geschiedt de aanslag, die tijdens den oogst plaats heeft, voorloopig bij wijze van overeenkomst tusschen de hoofden en oudsten der desa

en den kontroleur, en wordt hij later definitief vastgesteld door het hoofd van gewestelijk bestuur.

De inning is opgedragen aan de dorpshoofden, die hiervoor 5 pct. genieten, en aan inlandsche leambten, genaamd onderkollèkteurs der landelijke inkomsten, wien hiervoor eene bezoldiging is toegelegd naar gelang van de hoegroothed hunner perceptiën.

Zie voor den aanslag en de inning der landrente St. 1819 no. 5.

Op de bezittingen buiten Java en Madura heft het gouvernement eene soort van landrente onder den naam van vertiening in de gouvernementen distrikten van Makassar en een kontingent op de inzameling van padi in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

2°. De belasting op het bedrijf.

Deze belasting, vroeger huistaks en thaus ook wel belasting op de gebouwde eigendommen genaamd, wordt, behoudens de vrijstellingen, opgebracht door alle inlanders en daarmede gelijkgestelden, die eenigen handel, bedrijf handwerk of nering uitoefenen. Zij wordt gewoonlijk met de landrente onder de gezamenlijke algemeene benaming van landelijke inkomsten opgegeven, omdat beide belastingen het stelsel van belasting der inlandsche ingezetenen uitmaken.

De aanslag in de belasting op het bedrijf heeft plaats tot een bedrag van 1 tot 500 gulden, en geschiedt door jaarlijks te benoemen commissiën. De inning geschiedt door de inlandsche hoofden tegen een kollekteloon van 8 pct.

Deze belasting geldt alleen voor Java met uitzondering van Batavia, Soerakarta, Djokjakarta en gedeeltelijk ook van de Preanger-Regentschappen, Madura en Soemènep. Zie St. 1857 no. 99; 1864 nos. 22, 98 en 119 en 1866 no. 29. Zie ook Bijblad no. 1595.

g. Tuinen en vischvijvers.

De belasting op de tuinen en vijvers wordt opgebracht van gronden, die niet door de landrente getroffen worden. Geen algemeene bepalingen regelen het bedrag dezer belasting; de aanslag geschiedt volgens de adat, de inning als die der landrente.

r. De Statistieke opnamen.

Bij besluit van 2 november 1864 no. 31 (St. no. 166) werd ten gevolge der verkregen uitkomsten van eene statistieke opname, bij wijze van proef, in de residentiën Cheribon en Banjoemas, dergelijke opname geregeld voor die gewesten van Java, waar landrente geheven wordt.

Zij geschiedt gewoonlijk in vijf residentiën te gelijk, door even zooveel opnemingssektiën, onder de leiding van een inspekteur.

Zij stelt zich in hoofdzak ten doel de opmeting en in kaart brengen der bebouwde gronden en desa's, de telling van de bevolking en van den veestapel en het onderzoek naar alles wat met het bezit en gebruik van den grond en de wederkeerige regten en verplichtingen van hoofden en bevolking in verband staat.

Bij gemeld besluit is tevens gezorgd voor de behoorlijke bijhouding der kaarten en verdere uitkomsten van de statistieke opname, door de oprigting te bepalen van een kadastraal-statistiek bureau in elk gewest, waar die opname genoegzaam gevorderd is.

Zoodanig bureau is reeds opgericht te Cheribon, Tegul, Pekalongan, Samarang, Banjoemas, Bagelen en Kedoe.

Aan het hoofd dier bureaux staan speciale ambtenaren, die, gekozen uit het kader van de controleurs der landelijke inkomsten en kultures, vooraf minstens drie jaren als kontroleur moeten zijn werkzaam geweest. Zie St. 1867 no. 63.

Ter bevordering eener goede bijhouding zijn den chef in ieder distrikt een mantri en in elke desa minstens een schrijver toegevoegd. Deze houdt voor zijne desa een register aan van de bevolking, den veestapel, de rijstvelden, enz. en de daarin voorgevalle veranderingen. Den mantri is de contrôle over de rigtige invulling der desa-registers van zijn distrikt opgedragen.

Zie omtrent de onderscheidingsteekens voor de bij de kadastraal-statistieke bureaux en opname geplaatste mantris St. 1865 no. 129.

Behalve de werkzaamheden uit de bijhouding voortvloeiende, stelt het kadastraal-statistiek bureau zich ten taak de vervaardiging van desa-kaarten op de schaal van 1:2500, onder de leiding van een adjunkt-inspecteur, aan wien tevens is opgedragen voorloopig voor eene geregelde bijhouding te zorgen.

Na de voltooiing der desakaarten maakt het kadastraal-statistiek bureau eene afdeling van het residentie-kantoor uit. De chef van dat bureau is verantwoordelijk voor de juistheid der statistieke opgaven en gerechtigd daarover regtstreeks te korresponderen met het bureau voor statistiek ter algemeene secretarie te Batavia.

g. De verpachting der nipa-boschen.

h. De verkoop en uitgifte van gronden of landerijen voor zoover dit met de kultures in aanraking komt.

Het onderwerp der uitgifte in huur van woeste gronden is geregeld bij Koninklijk besluit van 3 juli 1856 no. 93 (Ind. St. no. 64), gewijzigd bij dat van 7 november 1856 no. 48 (Ind. St. 1857 no. 13) en aangevuld bij dat van 29 oktober 1863 no. 80 (Ind. St. 1864 no. 16); — de wijze, waarop bij aanvragen om uitgifte van gronden moet gehandeld worden, is aangegeven bij besluit van 8 Juni 1862 (St. no. 56), gewijzigd bij het besluit van 30 september 1865 no. 1 (St. no. 108).

De betaling van den huurschat voor in huur uit te geven woeste gronden is geregeld als volgt:

a. Voor gronden bepaaldelijk bestemd voor den aanplant van klapperboomen:

gedurende de eerste zes kontraktjaren niets;	
» het zevende kontraktjaar over $\frac{1}{5}$ der uitgestrektheid;	
» » achtste » » $\frac{2}{5}$ » »	
» » negende » » $\frac{3}{5}$ » »	
» » tiende » » $\frac{4}{5}$ » »	
» » elfde en volgende » » de geheele uitgestrektheid;	

b. Voor gronden bestemd voor koffij- en andere aanplantingen:

gedurende de eerste drie kontraktjaren niets;	
» het vierde kontraktjaar over $\frac{1}{5}$ der uitgestrektheid;	
» » vijfde » » $\frac{2}{5}$ » »	
» » zesde » » $\frac{3}{5}$ » »	
» » zevende » » $\frac{4}{5}$ » »	
» » achtste en volgende » » de geheele uitgestrektheid;	

Bijbl. no. 2124.

Over de vraag, welke gronden als woest moeten beschouwd worden, zie men Bijbl. no. 377.

Bij besluit van 30 augustus 1858 (St. no. 98) is aanteekening gehouden van de voorwaarden, waaronder verzoeken om regt van opstal voor inrigtingen van nijverheid en landbouw zullen worden ingewilligd. Die voorwaarden zijn aangevuld bij besluit van 24 februari 1861 (St. no. 6). Over de overeenkomsten met de inlandsche bevolking zie men de publikatie van 25 december 1838 (St. no. 50), gewijzigd bij de ordonnantie van 7 november 1863 (St. no. 152).

i. De ontvangst, bewaring, verkoop en verzending van 'slands produkten.

Het transport der gouvernementen produkten is schier overal uitbesteed. Waar dit niet het geval is, voorzien de hoofden van gewestelijk bestuur in de benoemde koelies tegen betaling aan vrijwilligers van een overeengekomen loon, en aan de heerendienstpligtigen volgens het tarief, vastgesteld bij St. 1863 no. 162.

Afgedrukt 22 november.

Voor de in ontvangstname en aflevering, het laden en lossen van 's lands produkten, worden, voor zooveel die diensten niet kunnen verrigt worden door het personeel bij de pakhuizen bescheiden, mede vrije koelies gebezigd. Zie hieromtrent St. 1865 no. 59.

Tot de in Indië te verkoopen produkten behooren suiker, koffij, vogel-nestjes, sapanhout, kruidnagelen, stofgoud en peper. Van de beide eerstge-noemde artikelen worden de hoeveelheden, die in Indië verkocht kun-nen worden, op voorstel van den directeur, jaarlijks bepaald; in 1869 be-droegen zij 250000 pikols suiker en 50000 pikols koffij. De voorwaarden, waarop de verkoop plaats vindt, worden tijdig openbaar gemaakt.

De koffij-veilingen te Padang worden om de drie maanden, in Maart, Junij, September en December, gehouden op den eersten of tweeden dag na aan-komst aldaar van de stoompakket-boat van Batavia. De verkoop der Padang-koffij is aan geen vaste hoeveelheid verbonden; hetgeen aanwezig is wordt ver-kocht.

De jaarlijks in veiling te brengen vogelnestjes zijn afkomstig van de klippen te Karang-bolong, Ronkop en Patjitan (residentiën Bagelen en Madioen). De nestjes worden te Karang-bolong verzameld en over land naar Samarang ver-zonden ter drooging en sortering. De verkoop geschiedt te Samarang eens in 't jaar, in October of November.

Het sapanhout, afkomstig van Bima en Sumbawa, wordt van daar naar Batavia overgebracht, waar het wordt verkocht op een daartoe door den direk-teur te bepalen tijdstip.

De kruidnagelen worden te Batavia in veiling gebracht.

De verkoop van stofgoud is onbeduidend. Te Menado worden jaarlijks de partijen van de hand gezet, die als hassil (belasting) worden geïnd. Te Ba-tavia worden van tijd tot tijd kleine partijen stofgoud verkocht, afkomstig van Bandjermasin, alwaar zij in betaling zijn aangenomen.

De peper wordt te Benkoelen verkocht. Gewoonlijk hebben er twee vei-lingen plaats, een in Junij en een in December op den eersten of tweeden dag na aankomst aldaar der stoompakket-boat van Batavia.

Onder het algemeen toezigt van den directeur van binnenlandsch bestuur wordt het regtstreeksch toezigt over den afscheep naar Nederland uitge-oefend door de hoofden van gewestelijk bestuur.

De faktorij der Nederlandsche handelsmaatschappij ontvangt de produkten goet geëmballeerd bij de landspakhuizen, en zorgt verder voor den afscheep naar en de lading aan boord der zeeschepen.

e. Het beheer van 's lands civiele pakhuizen.

Onder het oppertoezigt van den directeur van binnenlandsch bestuur be-rust het regtstreeksch toezigt over de hierbedoelde pakhuizen bij de hoofden van gewestelijk bestuur (St. 1819 no. 4).

De instruktie voor de pakhuismeesters is vastgesteld bij St. 1819 no. 4, en gewijzigd bij St. 1820 no. 15 en 1821 no. 35^u. Vergelijk hiermede St. 1866 no. 151.

Het lossen en laden van goederen, voor rekening van het gouvernement in Nederlandsch-Indië aangebragt of naar elders vervoerd wordende, geschiedt bij de pakhuizen op de wijze, omschreven bij St. 1827 no. 35. Zie ook Bijbl. no. 1139.

Voor de beheerders van 's lands goederen bij de pakhuizen is eene zekere spillage toegestaan, geregeld bij het reglement, vastgesteld bij besluit van kommissarissen-generaal van 14 mei 1827 no. 18, en aangevuld bij St. 1854 no. 41. Zie voor de weging van gouvernementsprodukten St. 1855 no. 33, voor bevondene minderheden en schaden St. 1824 no. 46, en voor de afzon-derlijke boeking van elken oogst Bijbl. no. 1402.

Voor de regeling der wijze, waarop aan vreemde oorlogschepen scheeps-behoeften, enz. uit 's lands voorraad worden verstrekt, zie men Bijbl. no. 1521.

Voorschriften en aanwijzingen omtrent den bouw van suiker- en koffij pakhuizen zijn vermeld in Bijbl. nos. 1301 en 1303.

1870.

8

op. De middelen van vervoer en gemeenschap.

a. de brieven- en paarden-posterij.

De brieven- en paarden-posterij staan onder het bevel van den directeur van binnenlandsch bestuur, die hierin wordt bijgestaan door een inspekteur chef der afdeeling. De ambtenaren der posterijen zijn regstreeks ondergeschikt aan den inspekteur.

De aangelegenheden der brieven-posterij in Ned. Indië zijn geregeld bij het Koninklijk besluit van 22 juni 1862 (Ind. St. no. 103a) gewijzigd bij het besluit van 26 december 1867 (Ind. St. 1868 no. 42) en bij de algemeene bepalingen vastgesteld bij besluit van den Gouverneur Generaal van 16 januari 1864 (Staatsblad no. 5). Zie voorts Bijbl. nos. 1520 en 1635.

Het port van elken brief, tot een gewigt van 15 wigtjes, afkomstig van en bestemd voor een plaats in Nederlandsch-Indië bedraagt 10 cent; voor zwaardere brieven of pakketten is verschuldigd:

van 15 t/m. 30 wigtjes	twee porten.
„ 30 „ 45 „	drie „
„ 45 „ 60 „	vier „

en voor iedere 15 wigtjes of minder daarboven een port meer.

Voor brieven met *monsters* of *stalen van koopwaren*, alsmede voor dergelijke verzendingen zonder bijgevoegden brief, is tot een gewigt van 15 wigtjes het gewone briefport verschuldigd; boven dat gewigt wordt voor de stalen of *monsters*, mits in dier voege ingepakt, dat van hun aard blijke en afzonderlijke weging mogelijk zij, slechts een derde betaald.

Deze wijze van verzending biedt de gelegenheid aan om tegen een verminderd port voorwerpen of pakjes per post te verzenden niet te bovengaande het gewigt van 5 Ned. pond, eene lengte van 0.5 Ned. el en eene breedte of hoogte van 0.25 Ned. el, behoudens het bepaalde bij de 2de alinea van dat artikel.

Het port van *dagbladen*, kouranten of nieuwspapieren, ééns of meermalen in de week uitkomende, bedraagt één cent voor ieder afzonderlijk blad, onverschillig van welke oppervlakte en met of zonder bijvoegsels.

Het port voor andere *drukwerken* bedraagt 2 cent voor ieder vel, 1 cent voor ieder half vel, en $\frac{1}{2}$ cent voor ieder kwart vel, behoudens:

1e. dat het port wordt verhoogd met 1 cent voor elke 15 □ palmen of gedeelte van 15 □ palmen oppervlakte, die het papier meer beslaat dan 30 □ palmen, en

2e. dat het minste port voor elke verzending 1 cent bedraagt.

De toepassing van het verminderd port op alle gedrukte stukken vordert:

1e. betaling van het port ten kantore van afzending.

2e. verzending onder kruisband.

3e. dat geen geschreven schrift behalve het adres op of in de stukken voorkomt, met uitzondering evenwel van drukproeven.

Alle brieven kunnen worden *aangeteekend*, tegen betaling door den afzender van 10 cent boven het gewone port, waardoor men bij vermissing eene tegemoetkoming erlangt van f 25. De aantekening is verplichtend voor brieven met gereed geld, edele metalen of kostbaarheden; bij verzuim geschiedt de aantekening ambtshalve en is dubbel port en 5 percent der ingesloten waarde verschuldigd.

De aangeteekende brieven moeten met een of meer in lak afgedrukte zegels, vertoonende een geslachtswapen, naamcijfer of ander onderscheidend kenmerk gesloten worden.

Daar het onderzoek naar vermiste niet aangeteekende brieven in den regel tot geen resultaat leidt, is de aantekening van waarde inhoudende brieven ten eerste aan te bevelen. Deze wijze van verzending toch geeft door het registreren en andere voorzorgsmaatregelen de zekerheid van het teregt komen.

Voor verzendingen van geld in Nederlandsch-Indië zijn tot een bedrag van f 100.— op alle postkantoren *postwissels* te bekomen tegen betaling van 1 pct.; zij zijn vatbaar voor endossement.

De verzending van brieven met extra-post geschiedt door tuschenkomst

brieven sub 1, 2 en 3 genocmd bij alle postkantoren door belanghebbenden worden geraadpleegd.

De drukwerken kunnen verzonden worden op de wijzen sub 2 en 3 tegen 3 cents per 40 wigtjes.

II°. per bijzondere scheepsgelegenheid tegen een port van 30 cents per enkelen briet, 11 cents voor dagbladen en couranten en 12 cents voor elk ander drukwerk.

b. de pakketvaart.

Voor het onderhouden eener geregelde pakketvaart in den Indischen Archipel is met de Nederlandsch-Indische stoomvaart-maatschappij, aanvangende met den 1sten Januarij 1866 en eindigende met den 31 December 1875, overeengekomen omtrent de volgende diensten, als:

I°. twee malen 's maands van Batavia over Muntok en Riouw naar Singapore, en van daar terug over Riouw en Muntok naar Batavia;

II°. vier malen 's maands van Batavia over Samarang naar Soerabaja, en van daar terug over Samarang naar Batavia;

III°. eenmaal 's maands *a.* van Soerabaja naar Makasar, Timor-Koepang, Banda, Amboina, Boeroe, Ternate en Menado of Kema en terug over Makasar naar Soerabaja, of wel *b.* van Soerabaja naar Makasar, Menado of Kema, Ternate, Boeroe, Amboina, Banda, Timor-Koepang en terug over Makasar naar Soerabaja;

met dien verstande, dat de reizen worden gedaan, de eene maand zooals onder *a.*, en de volgende maand zooals onder *b.* is aangegeven, en zoo vervolgens steeds van maand tot naauid afwisselende, eens van Makasar over Timor-Koepang, en eens van Makasar over Menado, enz.

Indien weer en wind dit noodig maken, kan het lossen en laden te Timor-Koepang geschieden ter reede van Poeloe-Boeroeng, in de onmiddellijke nabijheid van Timor-Koepang gelegen.

Aan den aannemer is vrijgelaten, om op deze reizen Timor-Delhi aan te doen, IV°. eenmaal 's maands van Batavia naar Pontianak en Sinkawang, en terug over Pontianak naar Batavia;

met verpligting om de eene maand op de uitreis, en de andere maand op de terugreis het eiland Billiton, en wel de reede Tjoeroetjoep (Tandjong-Pandan) aan te doen;

V°. tweemaal 's maands van Batavia over Telok-Betong en Benkoelen naar Padang en van daar terug over Benkoelen en Telok-Betong naar Batavia;

Zoolang door het gouvernement niet anders wordt bepaald en het min veilige van de reede Benkoelen dit noodig maakt, kan het in- en uitschepen van passagiers, postpakketten en vrachtgoederen in de Poeloe-baai geschieden.

VI°. eenmaal 's maands van Soerabaja over Bawean naar Bandjermasin en van daar over Bawean terug naar Soerabaja;

VII°. tweemaal 's maands van Batavia over Muntok naar Palembang en van daar terug naar Batavia.

c. het transport van gouvernementens reizigers, zoo in den Archipel als van Indië naar Nederland.

1°. *Transport van reizigers in den indischen archipel.* Voor de burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië bestaat hieromtrent een afzonderlijk reglement, opgenomen in St. 1862 no. 153a en aangevuld bij St. 1864 no. 148 en 1866 nos. 76 en 102. Zij zijn daarbij verdeeld in vier klassen (de 1e voor bezoldigden met f1000 en daarboven; de 2e met f500 tot f1000; de 3e met f150 tot f500, en de 4e met minder dan f150.), terwijl verder bij dat reglement zijn aangegeven de middelen van transport zoo te land als te water en hetgeen voor ieder is toegestaan. Voor sommige ambtenaren worden de indemniteiten voor reis- en verblijfkosten bij afzonderlijke besluiten vastgesteld.

De reizen over land geschieden met postpaarden of te paard, naarmate de reiziger valt in de hiervoren aangeduide klassen. Ter verkrijging der transportmiddelen behoort men zich te wenden tot het hoofd van gewestelijk bestuur.

De reizen over zee geschieden per stoomboot, waarvoor het gouvernement afzonderlijke kontrakten sluit. Bij het met de Nederlandsch-Indische stoom-

vaart-maatschappij gesloten kontrakt (zie boven onder *b*), zijn de kosten bepaald door het gouvernement te voldoen voor de reizigers der verschillende klassen, en is aangegeven de scheepsruimte, die voor ieder is toegestaan en hetgeen waarop elk passagier, zoo wat voeding als behandeling aangaat, aanspraak heeft.

De klassifikatie der gouvernementen passagiers bij reizen met partikuliere stoombooten is te vinden in St. 1861 nos. 10 en 86, 1863 no. 168, 1867 nos. 108, 131 en 139, 1868 nos. 33 en 94 en 1869 nos. 7 en 22.

Bij den overvoer met nederlandsche oorlogschepen en schepen der gouvernementen marine worden voldaan de teerkosten, bedoeld in St. 1859 no. 109; 1860 no. 94; 1861 no. 67; 1862 no. 165; 1863 no. 52 en 1866 no. 102.

Geschiedt de overvoer met zeilschepen, dan wordt daarvoor telkens afzonderlijk gekontraakteerd door het hoofd van gewestelijk bestuur.

De bepalingen betrekkelijk het toekennen van vrij transport aan gepensioneerde ambtenaren, officieren, gegageerde militairen, hunne vrouwen, kinderen, weduwen en weezen, alsmede aan de weduwen en weezen van militairen beneden den rang van officier zijn vervat in St. 1855 no. 13; 1857 no. 63 en 1865 no. 51.

Voor militaire reizigers bestaan afzonderlijke bepalingen en voorschriften, die opgenomen zijn in het reglement voor de militaire administratie der landmacht in Nederlandsch-Indië. Geschiedt hun vervoer evenwel met partikuliere stoomschepen, dan zijn de hierboven bedoelde kontrakten mede van toepassing.

Voor de toekening van vrij transport naar de plaats van inscheeping naar Nederland aan verlofangers, zie men St. 1862 no. 19.

2°. *Transport van reizigers uit Nederland naar Indië en uit Indië naar Nederland.* Bij het Koninklijk besluit van 22 mei 1867 no. 51 (Ind. St. no. 105) gewijzigd bij Hoogst Deszelfs besluit van 13 maart 1869 no. 25 (Ind. St. no. 46) zijn de regelen vastgesteld, waarnaar vrije overtocht wordt verleend van Nederland naar Nederlandsch-Indië en omgekeerd. Dit besluit is aangevuld bij Koninklijk besluit van 30 april 1868 no. 76 (Ind. St. no. 83).

Vrije overtocht genieten uit Nederland naar Nederlandsch-Indië:

1°. zij, die in Nederland zijn aangesteld in Nederlandsch-Indische dienst, of ter beschikking gesteld van den Gouverneur-Generaal, om in Nederlandsch-Indië zoodanige aanstelling te bekomen; alsmede die zich in Nederland hebben verbonden voor de militaire dienst in Nederlandsch-Indië;

2°. na volbragte kommissie of van verlof terugkeerende Nederlandsch-Indische landsdienaren, wanneer het verlof niet werd verkregen zonder bezwaar van den lande;

3°. de wettige gezinnen van Nederlandsche landsdienaren, die in Nederlandsch-Indië aanwezig, aldaar in Nederlandsch-Indische dienst zijn overgegaan, mits zij het verzoek tot bekoming van vrijen overtocht voor hun huisgezin aan den Gouverneur-Generaal indienen binnen één jaar na hunne overplaatsing en het gezin de reis aanvaardt binnen drie maanden nadat de Minister van Koloniën den vrijen overtocht verleende;

4°. in Nederlandsch-Indië geboren weduwen; aanspraak hebbende op pensioen uit de burgerlijke of militaire weduwenfondsen van Nederlandsch-Indië, mits zij in hareu weduwstaat nog geen overtocht ten koste van den lande naar of uit Nederlandsch-Indië hebben genoten;

5°. in Nederlandsch-Indië geboren minderjarige wettige weezen van in aktiviteit of gepensioneerd overleden Nederlandsch-Indische landsdienaren, mits zij na den dood hunner ouders nog geen overtocht ten koste van den lande naar of uit Nederlandsch-Indië hebben genoten.

6°. in Nederlandsch-Indië geboren en in Nederland gepensioneerde Nederlandsch-Indische landsdienaren, mits zij na hunne pensionering nog geen overtocht ten koste van den lande naar of uit Nederlandsch-Indië hebben genoten. (St. 1868 no. 83).

En uit Nederlandsch-Indië naar Nederland:

1°. Nederlandsch-Indische landsdienaren, vertrekkende in kommissie of met verlof, wanneer het verlof niet werd verkregen zonder bezwaar van den lande;

2°. het personeel van 's Rijks zee-magt, ingevolge het Koninklijk besluit van 16 november 1866 no. 80.

3°. gepensioneerde en gegageerde Nederlandsch-Indische landsdienaren, die als zoodanig nog geen overtocht ten koste van den lande hebben genoten;

4°. militairen van het Nederlandsch-Indische leger, bestemd om in Nederland definitief te worden gepasporteerd;

5°. in Nederlandsch-Indië gepasporteerde militairen, aan wie vergund werd na het verlaten der dienst aldaar te verblijven, mits zij vertrekken binnen drie jaren na ontvangst van hun paspoort. Is het paspoort verkregen door plaatsvervangende, dan gaat de aanspraak op vrijen overtocht op den plaatsvervanger over;

6°. weduwen, aanspraak hebbende op pensioen uit de burgerlijke of militaire weduwensfondsen van Nederlandsch-Indië, mits zij in haren weduwstaat nog geen overtocht ten koste van den lande naar of uit Nederlandsch-Indië hebben genoten;

7°. minderjarige wettige weezen van in aktiviteit of gepensionerd overleden Nederlandsch-Indische landsdienaren, mits zij na den dood hunner ouders nog geen overtocht ten koste van den lande naar of uit Nederlandsch-Indië hebben genoten;

8°. europeanen, die wegens onvermogen worden teruggezonden, indien geen borgen voor de kosten van hun overtocht aansprakelijk zijn;

9°. verwijderden uit 's Rijks zee- of landmagt, wanneer die verwijdering terugzending naar Nederland ten gevolge heeft.

Gehuwden, die krachtens deze bepalingen aanspraak hebben op vrijen overtocht, behalve zij die in commissie gaan, genieten dien ook voor het hun vergezellend wettig gezin. Belet ziekte van een zijner leden het gezin zijn hoofd te vergezellen, het erlangt dan afzonderlijk vrijen overtocht, zoo het vertrekt binnen drie maanden nadat de verhindering heeft opgehouden. Weduwen, die aanspraak hebben op vrijen overtocht, genieten dien ook voor hare wettige minderjarige kinderen.

De overtocht geschiedt in den regel met scheepsgelegenheid, als passagier van de eerste klasse, van de tweede klasse op verbeterden voet of van de tweede klasse. Wat ouder elk dier vervoeren te verstaan zij, regelt zich naar algemeen gebruik en wordt zoo noodig omschreven in de overeenkomsten, omtrent den overtocht aan te gaan door den Minister van Koloniën of van wege den Gouverneur-Generaal.

Passagiers der eerste klasse zijn allen, die niet in eene lagere klasse zijn gerangschikt.

In de tweede klasse op verbeterden voet behooren :

1°. de burgerlijke landsdienaren, alsmede de beambten bij de maritieme en militaire instellingen van Nederlandsch-Indië, laatstelijk bezoldigd met vijf-en-zeventig gulden 's maands of hooger; behoudens de bevoegdheid van den minister van koloniën en den Gouverneur-Generaal, om aan de zoodanigen, brengt hun maatschappelijk standpunt dit mede, overtocht te verleen als passagier der eerste klasse;

2°. de onderofficieren der zee- en landmagt tot en met den graad van sergeant, alsmede de met dezen gelijkgestelden;

3°. de machinist-leerlingen.

In de tweede klasse behooren :

1°. de burgerlijke landsdienaren, alsmede de beambten bij de maritieme en militaire instellingen van Nederlandsch-Indië, laatstelijk bezoldigd met minder dan vijf-en-zeventig gulden 's maands;

2°. de militairen en schepelingen beneden den graad van sergeant, alsmede de met dezen gelijkgestelden;

3°. de europeanen, die wegens onvermogen worden teruggezonden, indien geen borgen voor de kosten van hun overtocht aansprakelijk zijn, en de verwijderden uit 's Rijks zee- of landmagt, wanneer die verwijdering terugzending naar Nederland ten gevolge heeft.

Voor den overtocht wordt betaald:

1°. uit Nederland naar Nederlandsch-Indië:

voor de passagiers der eerste klasse:

1°. voor één persoon *zes honderd gulden*;

2°. voor twee personen van hetzelfde gezin *elf honderd gulden*;

3°. voor de overige leden van het gezin:

a. die op den dag der inscheeping het veertiende jaar volbragt hebben, ieder *vijf honderd gulden*;

b. die op den dag der inscheeping het zesde jaar zijn ingetreden en het veertiende niet volbragt hebben, ieder *drie honderd gulden*;

c. die op den dag der inscheeping het zesde jaar niet zijn ingetreden, ieder *twee honderd gulden*;

voor een passagier der tweede klasse op verbeterden voet, *honderd vijftig gulden*, en *tachtig cents* kostgeld voor elken voedingsdag aan boord;

voor een passagier der tweede klasse, *vijftig gulden*, en *vijf-en-seventig cents* kostgeld voor elken voedingsdag aan boord; bij overtocht van weinigen is dit transportgeld voor verhooging vatbaar.

2°. uit Nederlandsch-Indië naar Nederland:

voor de passagiers der eerste klasse:

1°. voor één persoon *acht honderd vijftig gulden*;

2°. voor twee personen van hetzelfde gezin *zestien honderd gulden*;

3°. voor de overige leden van het gezin:

a. die op den dag der inscheeping het veertiende jaar volbragt hebben, ieder *zeven honderd vijftig gulden*;

b. die op den dag der inscheeping het zesde jaar zijn ingetreden en het veertiende niet volbragt hebben, ieder *vier honderd vijf-en-twintig gulden*;

c. die op den dag der inscheeping het zesde jaar niet zijn ingetreden, ieder *drie honderd gulden*;

voor een passagier der tweede klasse op verbeterden voet, *drie honderd veertig gulden*, en *zeventig cents* kostgeld voor elken voedingsdag aan boord;

voor een passagier der tweede klasse, *twee honderd tien gulden*, en *zestig cents* kostgeld voor elken voedingsdag aan boord;

voor kinderen, die op den dag der inscheeping hun twaalfde jaar niet hebben volbragt, wordt de helft der transport- en kostgelden betaald.

De betaling der passagegelden geschiedt:

voor den overtocht van Nederland naar Nederlandsch-Indië:

na volbragte reis, in Nederlandsch-Indië, aan den gezagvoerder, de reederijen of hare agenten;

voor den overtocht van Nederlandsch-Indië naar Nederland:

voor zooveel betreft passagiers der eerste klasse, aan hen zelve in Nederlandsch-Indië, vóór het aanvaarden der reis;

voor zooveel betreft passagiers der lagere klassen, na volbragte reis, in Nederland, aan de gezagvoerders, de reederijen of hare agenten.

Wanneer echter passagiers van Nederland naar Nederlandsch-Indië, of passagiers der lagere klassen van Nederlandsch-Indië naar Nederland, het verlangen te kennen geven om de reis te doen met den overlandpost, dan worden de in artikel 3 bedoelde transport- en kostgelden, aan hen zelve betaald vóór het aanvaarden der reis. De kostgelden worden dan berekend op *honderd dagen*, bij vertrek van Nederland naar Nederlandsch-Indië, op *honderd twintig dagen*, bij vertrek van Nederlandsch-Indië naar Nederland.

Gouvernements passagiers, door ernstige ziekte of schipbreuk verhinderd de reis met het schip, waarop die werd aangevangen, voort te zetten, wenden zich onder aanbidding eener verklaring, door eene bevoegde hand, vat het bestaan der ziekte of schipbreuk afgegeven -- tot de Nederlandsche auon-

riteit of den Nederlandschen konsul ter plaatse van het oponthoud, met schriftelijk verzoek, dat deze, ten koste van den lande, in het voortzetten hunner reis voorzie.

Gelijk verzoek doen gouvernements passagiers, door averij in eene noodhaven opgehouden, wanneer zij kunnen aantonen, dat het oponthoud den lande meer bezwaar zou veroorzaken dan voortzetting der reis met eene andere gelegenheid. Is ter plaatse van het oponthoud geen Nederlandsche autoriteit noch Nederlandsche konsul aanwezig, dan voorzien de passagiers zelve in de voortzetting der reis en worden hun de kosten daarvan — voor zoover die billijk worden gevonden — terug betaald, mits hunne vorderingen daartoe behoorlijk door bewijsstukken zijn gestaafd.

De betaling van kosten der voortzetting van reizen, geschiedt naar gelang van omstandigheden in Nederland of Nederlandsch-Indië:

Voorts wordt aan gouvernements passagiers vergoeding verleend wegens erkend onvermijdelijke uitgaven voor huisvesting en voeding bij verpligt verblijf in eene noodhaven, veroorzaakt door schipbreuk of averij, onverschillig of dit verblijf gehouden zij aan boord of aan den wal.

Voor elken verblijfsdag worden hoogstens vergoed:

aan een passagier der eerste klasse, *tien gulden*;

aan passagiers der lagere klassen, *zes gulden*;

voor kinderen, die op den dag der inschepping den ouderdom van twaalf jaren niet hebben vervuld, bedraagt de vergoeding hoogstens de helft dezer sommen.

De vergoeding wordt schriftelijk aangevraagd met overlegging van de bewijsstukken tot staving der uitgaven. Deze bewijsstukken, zijn zij niet of niet volledig te geven, worden vervangen of aangevuld door eene schriftelijke verklaring, onder aanbod van eede, dat de uitgaven werkelijk onvermijdelijk waren, en tot het opgegeven bedrag zijn gedaan.

De betaling der vergoeding geschiedt naar gelang van omstandigheden in Nederland of Nederlandsch-Indië.

Bij overtocht van militairen onder bevel van een kommandant, voorziet deze in de voortzetting der reis, de huisvesting en de voeding der hun toevertrouwde onderhoorigen.

Indien het belang van 's lands dienst den overtocht met den overlandpost gebiedt, dan wordt voor het aanvaarden der reis betaald:

aan den hoogen ambtenaar en generaal-officier, wiens benoeming den Koning is voorbehouden, *vijftien honderd gulden*; en — voor zoover ook zijn gezin op vrijen overtocht aanspraak heeft — een gelijk bedrag voor elk lid van zijn gezin, dat hem vergezeld. Voor kinderen beneden de tien jaren wordt dan echter betaald de helft van dat bedrag:

aan elk ander het bedrag, wegens den overtocht met de hem aangewezen gelegenheid en plaats, verschuldigd voor hem en voor het hem vergezellend wettig gezin, indien ook dit op vrijen overtocht aanspraak heeft; voor het gezin, dat zijn hoofd niet vergezelt, wordt in dit geval niet meer betaald dan onder gewone omstandigheden.

Omtrent de transporten van gouvernements-passagiers naar Nederland bestaan nog de volgende bepalingen:

Besluit van 31 januarij 1824 no. 5, nopens de toekenning van 4 maanden voorschot op het gagement van naar Nederland terugkeerende gepensioneerde onder-officieren en soldaten;

St. 1833 no. 60; 1852 no. 23 en 1860 no. 71, waarbij de zorg voor het transport van gegageerde militairen naar Nederland wordt opgedragen aan de civiele autoriteit;

Besluit van 5 September 1834 no. 9, nopens de verstrekking van de gewone scheepskleeding aan naar Nederland repatriëerende gegageerde militairen;

St. 1853 no. 31, omtrent de verstrekking van scheepskleeding aan naar Nederland als passagiers der 2e klasse opgezonden wordende uit 's lands dienst ontslagen officieren.

St. 1853 no. 46; besluit van 9 augustus 1855 no. 15 (Bijbl. no. 119); St. 1860 no. 102, omtrent de opzending naar Nederland van blanke militaire veroordeelden;

St. 1863 no. 80a nopens de voorschotten van vier maanden, die op verlofstraktement, pensioen, onderstand, enz. bij vertrek naar Nederland kunnen worden uitbetaald, zonder dat daarvoor borgtogt behoeft gesteld te worden.

St. 1867 no. 116, volgens hetwelk de landsdienaren, aan wie overtogt naar Nederland wordt verleend voor rekening van den lande als passagiers der eerste klasse, verplicht zijn borgtogt te stellen voor de ontvangst der passage gelden.

x. Het toezigt op landverhuizers.

y. Het transport van gouvernementen goederen, voor zoover dit niet tot andere departementen behoort.

Nog behooren tot den werkkring van dit departement;

De aanschaffing van het benodigde voor 's lands dienst voor zooveel het departement betreft, hetzij door inkoop, levering bij aanneming of ontbieding uit Nederland.

De komptabiliteit en kosten van het departement.

De zamenstelling van het personeel bij dit departement is geregeld bij het besluit van 11 december 1866 no. 18 (St. no. 127).

Direkteur.

F. G. VAN BLOEMEN WAANDERS, 15 julij 1867.

Sekretaris.

W. H. Wijmalen, 15 feb. 1868.

Hoofdkommiezen.

W. E. L. F. von Ende, 21 dec. 1866.	J. H. Stoltman, 6 junij 1868.
W. E. Macaré, id.	S. M. Hummel, id.
J. C. Fleur, 28 feb. 1868.	C. H. Colbier, 26 aug. 1868.
W. A. Pattijn, 17 maart 1868.	E. Bosch, 7 april 1869.

Eerste kommiezen.

D. E. Pareira, 17 mei 1867.	Jhr. J. Th. Hora Siccama, 7 april 1869.
M. C. N. Pelt, 28 feb. 1868.	1869.
R. H. Schomerus, 17 maart 1868.	A. Mijer, 31 okt. 1869.
L. E. Martens, 22 april 1868.	

Tweede kommiezen.

R. van Slooten, 21 dec. 1866.	G. J. Grashuis, 7 april 1869.
A. A. L. Leidelmeyer, id.	A. A. de la Rambelje, 7 junij 1869.
F. C. Holle, id.	L. van den Bor jr., 24 junij 1869.
D. Mulder, 24 maart 1867.	W. F. Ingram, 31 okt. 1869.
J. M. van der Burg, Jzn. id.	Jhr. L. Th. Hora Siccama, id.
H. C. Maurenbrecher, 6 jan. 1869.	

Derde kommiezen.

R. H. G. Reijncke, 28 feb. 1868.	H. D. van Wely, 6 jan. 1869.
F. Beijnon, 17 maart 1868.	F. H. L. van den Dungen Gronovius, 14 jan. 1869.
J. F. A. W. F. Obdam, 6 jan. 1869.	J. J. Deeleman, 31 okt. 1869.
H. E. Prins, id.	

Hoofdinspekteurs der kultures.

- R. A. SIJTHOFF, 15 dec. 1866, *voor de suiker- en rijstkultuur, het landelijk stelsel en wat daarmede in verband staat.*
- CH. J. BOSCH, 15 dec. 1866, *voor de koffijkultuur aan wien als sekretaris voorloopig is toegevoegd:*
- H. E. Arriëns, *kontroleur der 3ste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.*

GEWESTELIJK BESTUUR.

JAVA EN MADURA.

Het cijfer achter elk distrikt duidt het aantal der daarin gelegen desa's aan. Voorts beteekent *e* europeanen, *i* inlanders, *ch* chinezen, *a* arabieren, *a. o. v.* andere oostersche vreemdelingen.

Bantam (Bantën) (¹).

telt 5 afdeelingen: Serang, Anjer, Pandéglang, Tjeringin en Lebak, en 4 reghenschappen, als:

Noorder (Sérang en Anjer) met 8 distrikten: Sérang (135), Tjiroas (129), Onderrandir (39), Tjikandi (83), Tanara (34), Kramat-Watoe (93), Tjilègon (155) en Anjer (111);

Midden (Pandéglang) met 5 distrikten: Pandéglang (107), Baros (113), Kollelet (59), Tjiomas (101), Tjimanok (134);

Wester (Tjeringin) met 4 distrikten: Tjeringin (115), Menes (80), Panimbang (38), Tjibiliong (34);

Zuider (Lebak) met 5 distrikten: Waroeng-Goenoeng (85), Lèbak (55) Sadjira (73), Parong-Koedjang (47), Tjilankahan (40);

zamen 22 distrikten en 1830 desa's.

Bevolking: *e.* 267; *i.* 641937; *ch.* 1337; *a. o. v.* 536.

PERSENEEL TER HOOFDPLAATS (SERANG).

Resident. J. H. VAN DER PALM, 2 april 1865.

Regent van het noorder-regentschap (afdeelingen Sérang en Anjer)

Raden Adipati Arjo Tjondro Nègoro, *G. M.* (²), 16 sept. 1849.

Sekretaris tevens fd. notaris en vendumeester. D. Brouwer, 19 april 1860.

Kommies, ijkmeester en buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. Leidelmeijer, 1 okt. 1862.

Patih. Raden Soeta Dining Rat, 21 okt. 1865.

Hoofddjaksa. Mas Ngabehi Mangoen Dirdjo, 21 okt. 1865.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Pono Dirdjo, 24 jan. 1866.

Hoofd-pangoeloe. Mas Hadji Safioedin, 17 mei 1866.

Hoofd der Boeginezen op Poeloe-Pandjang. Moehammad Bakri.

Kapitein der Chinezen. Lim Kisien, 17 jan. 1869.

Kapitein titulair id. Lie Pekkoat, 17 jan. 1869.

Luitenant der Chinezen. Djauw Holong, 30 mei 1869.

Luitenant-titulair der Chinezen van Lonthar en Tanara. Lie

Tan Kehong, 10 okt. 1868.

Fd. landmeter en rooimeester.

PERSENEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Anjer.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. F. W. van Andel, 6 april 1869.

Patih. Mas Soeta Di Wirja, 30 dec. 1867.

(¹) Welke eilanden tot deze residentie behooren, bepaalt St. 1864 no. 34.

(²) De regenten en andere inlandsche ambtenaren, achter wier namen de letters *G. M.* of *G. S.* staan, zijn begiftigd met de *gouden medaille* dan wel met de *gele songtong*. (St. 1824 no. 13 en 1867 no. 33).

Djaksa. Mas Tjokro Di Poero, 24 mei 1868.

Pangoeloe. Mas Hadji Machmoed.

Afdeeling Pandeglang.

Assistent resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. H. Koelman, 7 feb. 1866.

Regent van het midden regentschap (afd. Pandeglang). Raden Toemenggoeng Pandji Gondo Kesoemo, 10 maart 1866.

Patih. Raden Djaja Nĕgara, 10 maart 1866.

Djaksa. Toebagoes Moehammad Arief, 6 okt. 1863.

Pangoeloe. Agoes Mochammad Ali.

Afdeeling Tjeringin.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. T. J. Canter Visscher, 4 nov. 1865.

Regent van het wester-regentschap (afd. Tjeringin). Raden Toemenggoeng Arja Soerja Nĕgara, 26 jan. 1850.

Patih. Mas Patmo Di Poero, 2 mei 1867.

Djaksa. Mas Astra Di Kara, 31 maart 1860.

Pangoeloe. Mas Abdoer Rahman, 24 juniĳ 1856.

Luitenant der Chinezen. Tau Tek Po, 19 aug. 1865.

Afdeeling Lebak.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. B. van Baak, 12 okt. 1864.

Regent van het zuider-regentschap (afd. Lebak). Raden Toemenggoeng Prawira Kĕsoema, 30 juniĳ 1865.

Patih. Toebagoes Djaja Kesoema, 21 nov. 1864.

Djaksa. Mas Abdoer Rachman, 8 juliĳ 1865.

Pangoeloe. Mas Moehammad Saleh, 17 sept. 1863.

Batavia.

Deze residentie telt 4 afdeelingen:

Stad en voorsteden verdeeld in 7 distrikten met 131 kampongs.

Meester-Cornelis verdeeld in 4 distrikten met 693 kampongs.

Tongeran verdeeld in 3 distrikten; Tangerang (203 kampongs); Tjoroek (199 kampongs) en Mauk (133 kampongs), te zamen 540 kampongs.

Buitenzorg met 5 distrikten; Buitenzorg (239), Tjibinong (142), Parong (361), Jassinga (112) en Tjibaroesa (204), te zamen 1058 desa's.

Bevolking: *e.* 5923; *i.* 859736; *ch.* 62968; *a.* 608; *a. o. v.* 178.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. H. J. C. HOOGVEEN, 10 mei 1866.

Sekretaris. Jhr. C. H. A. van der Wijck, 14 dec. 1868.

SEKRETARIE.

Eerste kommies. A. Papo, 7 feb. 1869.

Tweede id. Chs. Knaud, 7 aug. 1865.

Derde id. W. A. Jansen, 12 juniĳ 1866.

SCHEPEN EN PAKHUIZEN.

Hoofdkommies. C. van Zijp, 29 april 1867.

Eerste kommies. L. C. Heijnis, 25 dec. 1867.

Tweede id. R. A. Kroese, 12 juniĳ 1866.

POLICIE DER STAD EN VOORSTEDEN.

- Assistent-resident.* Mr. J. P. Metman, 22 dec. 1866.
Eerste kommissie. E. G. Sersansie, 12 juni 1866.
Tweede id. J. Voorneman, 7 feb. 1869.
Hoofddjaksa, tevens belast met het opzigt der staatsbannelingen. Ham Za Tarbin, 13 okt. 1863.
Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Hassan Soe'eb, id.
Tweede id. Abdoe'l-chair, 27 dec. 1864.
Buitengewoon adjunkt-hoofddjaksa, belast met de invordering der achterstallige belasting van de verponding. Mochammad Tabri, 27 dec. 1864.
Hoofd-pangoeloe. Abdoe'r-rachman, 26 nov. 1843.
Adjunkt id. Badioe'-z-zaman, 9 mei 1866.
Hoofdschout van Weltevreden. L. van Sprew, 5 juli 1868.
Onderschout van Tanabang. F. W. van Damme, 14 sept. 1869.
Onderschout van de Diestpoort. J. L. Bolderman, id.
Waterschout. B. van Vianen, 5 juli 1868, tijd. wd.
Cipier der stadsboeijen. J. H. Sersansie, 12 maart 1842.
Cipier van het civiel- en militair-gevangenhuis te Weltevreden. M. Koning, 8 okt. 1868.
Substituut cipier van idem. C. P. Heel.
Opziener van het kettingangerskwartier. H. C. van der Lee.
Opziener van het stadsverband. J. van Gaarsten.
Kommandant van het 1ste distrikt en hoofd der Duizend-eilanden in de baai van Batavia. Hamza Abdoellah Badjo, 6 juni 1857.
Kommandant van het tweede en zevende distrikt. Moesanif Abdoe'l-chalik, 16 juni 1857.
Kommandant van het derde distrikt. Mochammad Zainoe'l-arifin, 19 nov. 1862.
Kommandant van het vierde en vijfde distrikt. Ajoeb Alimoe'd-din Tamin Dossol, 7 feb. 1863.
Inlandsche ceremoniemeester. Said Abd'ullah Bin Manzoer al Aijroes, 5 Julij 1869.
Kapitein der Arabieren. Said Mochammad Bin Aboe Bakar Aijdit, 15 mei 1864.
Hoofd der Mooren en Bengalezen. Abdoellah Bin Tambi Hoessain, 15 aug. 1868.
Majoor der Chinezen, hoofd van het zesde distrikt en voorzitter in den chineschen raad. Tan Tjoentiat, 20 dec. 1865.
Leden van den Chineschen raad. Tan Soetjong, *kapitein*, 17 jan. 1866; — Ko Setjoan, *kapitein* 10 feb. 1860; — Oeij Tjengian, *luitenant*, 17 feb. 1862; — Tan Boensok, *id.*, id.; — Ni Boentjiang, *id.*, 12 okt. 1865; — Tan Kong Lioe, *id.*, 17 jan. 1866; — Gouw Eng Hoei, *id.*, 7 nov. 1866; — Tan Kong Hoa, *id.*, id.; — Sim Siong Pouw, *id.*, 10 feb. 1868; — Lie Tjoe Tjiang, *id.*, id.
Luitenants-titulair, buitengewone leden van den chineschen raad.
; —

Sekretarissen van den Chineschen raad. Loa Koanlan, eerste, 16 jan. 1856; — Tan Gioktiang, tweede, 21 jan. 1864.

Titulaire chinesche officieren buiten betrekking.

Kapitein-titulair. Tan Kamlong, 26 juni 1844.

Luitenants-titulair. Tan Hongkak, 5 jan. 1835; — Gouw Lamijang, 5 sept. 1849; — Khouw Tjengtjoan, 16 maart 1856; — Khouw Tjengke, 3 dec. 1856; — Khouw Tjengpo, 18 april 1860; — Tan Hongie, 29 sept. 1863; — The Tiauwki, 7 nov. 1866.

TRANSLATEURS.

Daar, waar zulks in het algemeen belang noodig wordt geoordeeld, worden door den Gouverneur-Generaal translateurs in vreemde talen benoemd.

Bij ontstentenis van translateurs zijn wettig de vertalingen, vervaardigd door een te goeder naam en faam bekend persoon, omtrent wiens ervarenheid voldoende zekerheid bestaat, mits hij de echtheid van de vertaling bij de plaatselijke autoriteit beëdigde.

De translateurs worden, behalve die voor de Maleische en Javaansche taal te Batavia, Soerakarta en Djokjakarta, alsmede die voor de Chinesche taal, niet door het gouvernement bezoldigd, maar mogen het salaris in rekening brengen, vastgesteld bij St. 1819 no. 79. Zie voorts St. 1866 no. 107.

De instructie en het tarief voor de europesche tolken voor de Chinesche taal zijn vervat in St. 1863 no. 39 en 1867 no. 117.

Het besluit van 3 sept. 1865 no. 22 (bijbl. no. 1721) wijst aan, hoever de werkring van den translateur voor de Maleische taal, speciaal belast met de stedelijke dienst te Batavia, zich uitstrekt.

Omtrent de bevoegdheid van den regter om, zulks noodzakelijk achtende, zich te doen voorlichten door een translateur bij het opmaken van den inlandschen tekst van vonnissen zie men St. 1851 no. 58.

Het tarief van schadeloosstelling, vervat in St. 1853 no. 1 is op translateurs van toepassing. zie Bijblad no. 657.

Translateur voor de Maleische taal, speciaal belast met de stedelijke dienst te Batavia. J. R. Rhemrev, 5 okt. 1869.

Tolken voor de Chinesche taal. M. von Faber, 20 aug. 1860; — G. Schlegel, id.

Idem voor het Engelsch en Nederduitsch. G. G. Batten, 4 okt. 1865.

Idem voor het Armenisch. A. P. Aganoor, 15 feb. 1863.

Idem voor het Arabisch. Sjeich Moehammad Bin Hassan Babeheer, 22 juli 1863.

ROOI-, IJK- EN KEURMEESTERS (1).

Rooimeester. Jhr. H. K. F. A. van Raders, (tjgd.).

Wd. ijkmeester. F. F. G. Wethmar.

Keurmeester van het beestiaal in de stad en voorsteden van Batavia. G. A. Orth.

EUROPESCHE WIJKMEESTERS.

Het reglement voor de Europesche wijkmeesters in de residentie Batavia is te vinden in de javasche kourant van 1858 no. 93 en in het Bijbl. no. 874.

(1) Zie St. 1866 no. 133. In de ommelanden van Batavia worden deze functiën uitgeoefend door de betrokken politiebeambten.

- Wijk no. 1 en 2, Pasar-Borong en Spinhuisgracht.* H. F. Hanibals.
Id. » 3 en 4, 's Lands werf en stadhuis. W. F. Brugman.
Id. » 5, Zuider-voorstad. W. Jacobs.
Id. » 6 en 7, Antjol en Sontar. J. W. Pieters.
Id. » 8, Voorburggracht. F. A. Paulus.
Id. » 9 en 10, Buitenkerk en Jakatra. C. Schmidgall.
Id. » 11, Goenoeng-sari. J. F. Göbell.
Id. » 12, Weltevreden. J. N. Zelisse.
Id. » 13, Kampong Kuitang. J. L. van Hek.
Id. » 14, Parapatan. K. W. F. d'Arnaud Gerkens.
Id. » 15, Koningsplein. W. H. Snethlage.
Id. » 16, Tanah-abang en Kerkhof. E. Eeg.
Id. » 17, Rijswijk. G. P. Landberg.
Id. » 18, Noordwijk. A. J. van der Voet.
Id. » 19, Molenvliet. W. E. van Spall.
Id. » 20, Prinsenlaan. J. F. Pereira.
Id. » 21, Molenvliet-West en Krokot. J. F. Brodie
Id. » 22 en 23, Kampong-Doeri en Kampong-Baroe. P. C. W. Bloem.
Id. » 24, Kebon-Siri en Gang-Holle. H. Reineke.
Id. » 25, Djati. S. J. H. Hoola van Nooten.

BRANDSPUITWEZEN.

- Algemeen brandspuitmeester.* W. Kraft.
Adjunkt algemeen brandspuitmeesters. A. F. Goudriaan; — F. H. J. van Munster; — M. Couvée DJzn.; — A. J. Crommelin.
Brandspuitmeester van de spuit no. 1. Jhr. H. K. F. A. van Raders.
Adjunkt brandspuitmeesters. G. W. F. von Lützwow; — H. W. Huffenreuter.
Brandspuitmeester van de spuit no. 2. J. C. Brodhaag.
Adjunkt brandspuitmeesters. F. J. de Calonne; — P. F. Wegener.
Brandspuitmeester van de spuit no. 3. P. Lagnier.
Adjunkt brandspuitmeesters. Jhr. Mr. F. Junius van Hemert; — W. L. C. Drossaers.
Brandspuitmeester van de spuit no. 5. Ch. Th. Deeleman.
Adjunkt brandspuitmeesters. K. A. A. Loonen; — H. Gijsselman.
Brandspuitmeester van de spuit no. 6. J. Vogelenzang.
Adjunkt brandspuitmeesters. A. W. Engelbregt; — P. H. Leidelmeijer.
Brandspuitmeester van de spuit no. 7. J. W. Th. Bertrand.
Adjunkt brandspuitmeesters. S. A. Bodde; — H. M. Taunajj.
Brandspuitmeester van de spuit no. 8. W. van Blommestein.
Adjunkt brandspuitmeesters. Jhr. C. H. A. van der Wijck; — S. J. Dunlop.
Brandspuitmeester van de spuit no. 10. A. A. Chaulan.
Adjunkt brandspuitmeesters. P. W. Haack van der Goes; — J. C. de Jongh jr.
Brandspuitmeester van de spuit no. 11. F. F. P. Wethmar.
Adjunkt brandspuitmeesters. H. A. van Berkel; — J. F. H. Bekhnis.

Brandspuitmeester van de spuit no. 32. F. A. C. Jacometti.

Adjunkt brandspuitmeesters. F. P. Schlosser; — Jhr. W. H. F. H. van Raders,

Brandspuitmeester van de spuit no. 33. J. G. C. von Dentzsch.

Adjunkt brandspuitmeesters. W. A. Lans; — M. S. der Kinderen.

Brandspuitmeester van de spuit no. 34. W. H. Misero.

Adjunkt brandspuitmeesters. H. W. Thielsch; — Dr. L. W. G. de Roo.

Brandspuitmeester van de spuit no. 35. H. A. van Rossen.

Adjunkt brandspuitmeesters. K. Altheer; — J. de Blaauw.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN
EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

De bepalingen omtrent het begraven zijn te vinden in Staatsblad 1864 no. 196. Het reglement voor de commissie te Batavia is opgenomen in de Javasche Courant van 1859 no. 35 (Bijbl. no. 973).

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. P. L. de Gaaij Fortman; — Dr. A. J. D. Steenstra Toussaint; —

Mr. H. W. du Perron; — W. Kraft; — W. Suermont Wzn.; — Chs. Briët.

Sekretaris. C. van Zijp.

Opziener. C. J. de Fiquelmont.

PERSONEEL IN DE OMMELANDEN.

Afdeeling Meester Cornelis.

Assistent-resident. J. Faes, 5 april 1869.

Kommies, F. J. W. Litson, 16 april 1867.

Hoofd-Schout te Bekasi. J. B. Oosteweeghel, 14 april 1869.

Onderschout te Meester Cornelis. P. A. van Veersen, 14 sept. 1869.

Demang van Kabajoran. Moehammad Sajid, 14 sept. 1859.

Idem van Tjabang-Boengin. Moehadjilin, 19 dec. 1862.

Wd. Djaksa te Meester-Cornelis. Attoen, 4 feb. 1868.

Djaksa te Bekasi. Raboedin, 2 sept. 1861.

Adjunkt-djaksa te Meester-Cornelis. Raden Irsad, 19 nov. 1864.

Pangoeloe. Hadji Imam Moehammad Soe'eb Bin Imam Moehallif, 9 mei 1866.

Luitenants der Chinezen te Meester-Cornelis. Lauw Tekkang, 23 dec. 1854; — Han Hoadjin, 12 Junij 1868.

Id. te Bekasi. Lauw Teklok, 23 dec. 1854; — Thio Sian Louw, 5 aug. 1869.

Rooimeester.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. L. G. A. Micro.

Adjunkt brandspuitmeesters. F. J. W. Litson; — J. C. N. H. Gabrie.

Afdeeling Tanggeran.

Assistent-resident. C. C. Tromp 29 julij 1864.

Kommies, tevens vendumeester. J. C. W. Coert, 6 junij 1865.

Onderschout te Mauk. J. J. P. la Ruelle, 26 junij 1867.

Idem te Tjoeroek. J. K. Steijns, 5 junij 1868.

Afgedrukt 22 november.

Djaksa. Mas Kasim, 10 jan. 1856.

Adjunkt-djaksa. Raden Penna, 2 okt. 1864.

Pangoeloe. Mas Abdoellah.

Luitenant der Chinezen te Tanggeran. Oey Tjong Piau, 20 julij 1868.

Idem te Mauk. Lim Mogie, 28 julij 1868.

Roormeester. C. C. Tromp.

Afdeeling Buitenzorg.

Assistent-resident. Mr. S. C. J. W. van Musschenbroek, 8 okt. 1867.

Kommies, belast met de administratie van 's lands kas. J. van Hengst, 26 dec. 1866.

Hoofddjaksa. Mas Soera Di Manggala, 27 sept. 1866.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Anta Kesoema, 27 maart 1861.

Hoofd-pangoeloe. Raden Hadji Mansoer, 23 dec. 1863.

Kapitein der Chinezen. Phoa Tjong Tjoan, 7 junij 1866.

Luitenants der Chinezen. Tan Goan Piau, 7 junij 1865; — Thio Tian Soe, 18 nov. 1869.

Ijkmeester. J. H. van den Broek.

Demang van Buitenzorg.

Idem van Tjibinong.

Idem van Djasinga. Raden Nata Widjaja, 26 aug. 1857.

Idem van Parong. Mas Dibdja Rödja, 15 dec. 1859.

Idem van Tjibaroesa. Raden Mangoen Kesoema, 4 maart 1861.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

Het reglement voor de kommissie is vastgesteld bij Besluit van 29 Augustus 1859 no. 4.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. De plaatselijke geneesheer; — de eerst-aanwezende ingenieur van den waterstaat; —

Sekretaris. De kommissies-kashouder.

Krawang.

telt 1 afdeeling: Krawang, en 3 regentschappen, als:

Gouvernements distrikten met 5 distrikten: Wanajasa (27), Sindang-kasih (36), Adiarsa (40), Krawang (46) en Tjabang-Boengin (21);

Pamanoekkan- en Tjiasemlonden met 8 distrikten: Segala-herang (56), Batoe-sirap (59), Tjiharang (55), Pëgadèn (38), Pamanoekkan (30), Tjiasem (28), Malang (35) en Kali-djati (34);

Tegalwaroe-londen met 4 distrikten: Soemedangan (11), Tjampel (5), Tegalwaroe (23) en Kandang-sapi (10);

zamen 17 distrikten en 170 gouvernements en 384 partikuliere desa's.

Bevolking: *e.* 2557; *i.* 212622; *ch.* 2625; *a.* 151.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (POERWAKARTA).

Resident. L. W. C. BOSCH, 24 jan. 1868.

Regent. Raden Toemënggoeng Arja Sastra Adining Rat, 30 julij 1863.

Sekretaris. C. J. Watson, 15 dec. 1866.

Patih. Raden Nata Nëgara, 28 okt. 1854.

Buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. P. van der Dussen, 22 Mei 1867.

1870.

9

Hoofddjaks. Mas Soeta Di Poera, 16 maart 1862.

Hoofdpangoeloe. Raden Mochammad Hoessain, 13 dec. 1843.

Kapitein der Chinezen te Krawang. Gouw Kiem Lien, 9 febr. 1867.

Kapitein-titulair, Tjio Assi, 9 feb. 1867.

Luitenant der Chinezen te Tjabang-Boengin. Tjong Ango, 17 sept. 1863.

Id. te Pamanoekkan. Gouw Leswie, 6 dec. 1863.

Preanger-Regentschappen.

telt 8 afdelingen: Noord-Bandoeng, Zuid-Bandoeng, Tjiandjoer, Soekaboemi, Bloeboer, Galoenggoeng, Limbangan en Soekapoera; en 5 regentschappen, als:

Bandoeng met 17 distrikten: Negorij (12), Oedjoeng-broeng-Koelon (14), Oedjoeng-broeng Wetan (32) Madjalaja (23), Tjipedjeh (27), Bandjaran (49), Koppo (17), Tjisondari (26), Rongga (45), Tjilokottot (64), Radjamandala (18), Tjihea (12) Gandasoeli (30), Timbangan-Ganten (40), Tjikemboelan (28), Tjitjalenka (23), en Bloeboer Limbangan (20);

Tjiandjoer met 17 distrikten: Tjiandjoer (16), Tjipoetri (17), Tjikalong (16), Tjiblagoeng (14), Bajabeang (23), Pesser (15), Tjikandong (20), Maleber (15), Djampang-Wetan (12), Tjidamar (13), Goenoeng Parang (25), Tjimahi (16), Tjiheulang (12), Tjitjoeroek (22), Plaboean (14), Djampang-Koelon (18) en Djampang-Tengah (17);

Limbangan met 5 distrikten: Negri (7), Panembong (20), Soetji (26), Wanaradja (28) en Wanakarta (28);

Soekapoera met 16 distrikten: Pasarpanjang (15), Bandjar (23), Kwasen (13), Kali-poetjang (12), Tjihemboelang (9), Prigi (9), Tjidoelang (20), Mandala (32), Panjeredan (22), Paroeng (11), Karoeng (9), Salatjan (6), Pradjoe (12), Batoe-wangi (9), Nagara (20) en Kandangwesi (12);

Soemedang met 11 distrikten: Tandjoengsari (37), Soemedang (71), Tjibeurem (36), Tjongeang (21), Derma-wangi (28), Derma-radja (15), Malambang (36), Tjiawi (41), Indehiang (66), Tasikmaja (46) en Singaparna (65);

zamen 66 distrikten en 1601 desa's.

Bevolking: *e.* 422; *i.* 990117; *ch.* 453; *a.* 9.

PERSENEEL TER HOOFDPLAATS (BANDOENG).

Resident. C. VAN DER MOORE, 3, (*F. J.* 2), 11 feb. 1858.

Regent. Raden Adipati Wira Nata Kesoema, (*F. J.* 3), 27 juli 1846.

Sekretaris. C. W. Walbeehm, 17 aug. 1869.

Tweede kommiss. C. P. L. Feites Diekstra, 1 juni 1865.

Derde id. J. Lunenburg, 30 aug. 1864.

Patih. Raden Rangga Kesoema Di Laja, 25 nov. 1867.

Hoofddjaks. Raden Rangga Soerja Di Pradja, 26 mei 1852.

Adjunkt-hoofddjaks. Raden Kerta Di Poera.

Hoofdpangoeloe. Raden Hadji Mochammad Ardi, 26 mei 1856.

Landmeter en rooimeester. G. Th. Walter.

PERSENEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Tjiandjoer.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. Kniphorst, 5 april 1865.

Regent. Raden Toemenggoeng Prawira Di Rødja, 24 aug. 1864.

Kommiss-kashouder, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. Muller, 16 dec. 1865.

Patih. Raden Arja Wera Di Rëdja, 26 jan. 1865.
Hoofddjaksa. Raden Prawira Kësoema, 1 mei 1868.
Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Adi Winata, 22 jan. 1869.
Hoofdpangoeloe. Raden Hadji Mochammad Sadikin, 8 juni 1866.
Landmeter en rooimeester. C. S. van Geuns, (tjtd.).

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. C. S. van Geuns.
Brandspuitmeesters. C. Albers; — E. Douwes Dekker.
Adjunkt-brandspuitmeesters. A. Geerdink; — S. A. N. Cohen; —
 C. B. W. Dieben; — V. H. Struwer.

Afdeeling Limbangan.

Assistent-resident, tevens fd. notaris J. A. N. W. Booghmans,
 8 dec. 1866.
Regent. Raden Adipati Soerja Nata Kesoema, 10 sept. 1833.
Patih. Raden Rangga Adi Widjaja, 10 dec. 1855.
Djaksa. Raden Djaja Kesoema, 22 aug. 1856.
Adjunkt-djaksa.
Hoofdpangoeloe. Raden Hadji Moehammad Moesa, 29 maart 1855.

Afdeeling Soekapoera.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. P. F.
 Woesthoff, 3, 15 Juni 1869.
Regent. Raden Toemënggoeng Wira Adëg, Daha, 25 aug. 1855.
Patih. Raden Arja Djaja Di Rëdja.
Djaksa. Raden Rangga Wira Di Menggala, 1 feb. 1855.
Adjunkt djaksa. Raden Pradja Di Kësoema.
Pangoeloe. Raden Hadji Abdoe'-l-aziz, 1 mei 1855.

Afdeeling Soemedang.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. A.
 Hoorn, 22 april 1869.
Regent. Raden Adipati Soerja Kesoema Adi Nata, 20 okt. 1834.
Patih. Raden Rangga Soema Negara, 11 maart 1864.
Hoofddjaksa. Raden Wangsa Di Kesoema, 30 maart 1868.
Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Troena Kesoema, 16 mei 1868.
Hoofdpangoeloe. Raden Mochammad Tajib, 20 juni 1852

Cheribon. (Tjeribon)

veel 7 afdeelingen: Cheribon, Ploembon, Sindanglahoet, Indramajoe, Galoeh, Madjalenska en Koeningan, en 5 regentschappen, als:

Cheribon (Tjeribon) met 9 distrikten: Ploembon (61), Mandirantjan (58), Beber (46), Gegesik-Lor (38), Palimanang (64), Kota-Cheribon (26), Loearkota (45), Sindanglaut (56) en Losari (44);

Indramajoe met 3 distrikten: Karang-ampel (31), Indramajoe (29) en Sleman (22);

Galoeh met 4 distrikten: Tjiamis (87), Pendjaloe (58), Kwali (42) en Rantja (42);

Madjalenska met 5 distrikten: Madjalenska (30), Djati-wangi (31), Radja-galoeh (50), Madja (39) en Talaga (72);

Koeningun met 5 distrikten: Koeningan (65), Kedoe gedeh (47), Lebak wangi (26), Loerah-goeng (49) en Tjiawi-gebang (24);

zamen 26 distrikten en 1181 desa's.

Bevolking: *e.* 726; *i.* 925062; *ch.* 14040; *a.* 702; *a. o. v.* 130.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. Mr. S. C. H. NEDERBURGH, 5 aug. 1867.

Regent. Raden Adipati Arja Soera Di Redja, *G. M.*, 1 maart 1861.

Sekretaris. J. H. Munter, 3 nov. 1867.

Kommiezen. J. H. Scipio Blume, 20 april 1869; — G. F. L. van Beusckom, 28 juni 1869.

Patih. Mas Dë mang Soedjana Di Brata, 11 okt. 1865.

Schout. F. H. Loreij, 24 okt. 1866.

Hoofddjaksa. Mas Rangga Soma Di Redja, 10 okt. 1865.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Praja Wigoena.

Hoofd pangoeloe. Abdoe'l-jid, 10 aug. 1857.

Kapitein der Chinezen. Khoe Theedjin, 12 feb. 1855.

Luitenants der id. Tan Tiankeng, 28 aug. 1848; — I Joe Ong Pauw, 12 feb. 1855.

Luitenant der Arabieren. Sech Salim Bin Awab Atanimi,

Luitenant der Maleijers. Intje Hadji Iloesin Bin Hassan, 3 aug. 1867.

Tolk voor de Chinesche taal. J. de Breuk Hzn., 9 sept. 1866.

Landmeter en rooimeester.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

(Besluit van den resident van 11 mei 1866 (Bijblad no. 1354).)

Voorzitter. J. C. Botter.

Leden. C. J. von Bannisseht; — J. de Breuk, Hzn.; — P. Hering.

Lid tevens sekretaris en thesaurier. W. van Leuven.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Indramajoe.

Assistent-resident. J. G. C. E. Stierling Kuneman, 9 maart 1869.

Regent. Mas Toemenggoeng Demang Sentana Pradja, 24 okt. 1869.

Patih. Mas Dë mang Kërta Di Rëdja, 19 juni 1860.

Djaksa. Mas Dë mang Ardja Widjaja, 3 mei 1865.

Pangoeloe. Abdoe'l-basir.

Luitenant der Chinezen. Khoe Seksam, 12 april 1854.

Afdeeling Galoeh.

Assistent-resident. A. H. Swaving, 1 okt. 1869.

Regent. Raden Adipati Arja Kesoema Dining Rat, *G. M.*, 9 maart 1839.

Patih. Raden Pandji Djaja Negara, 18 jan. 1866.

Djaksa. Raden Dë mang Denda Di Rëdja, 21 sept. 1859.

Pangoeloe. Raden Hadji Abdoellah Ibrahim.

Afdeeling Madja-lenka.

Assistent-resident. J. van Vollenhoven, (*G. K. O.*), 10 maart 1868.

Regent. Raden Toemënggoeng Soera Adining Rat, 10 jan. 1863.
Patih. Raden Kësoema Adi Widjaja, 4 juli 1869.
Djaksa. Mas Sabda Wangsa, 18 april 1866.
Pangoeloe. Mas Iman Hassan Basari.

Afdeeling Koeningan.

Assistent-resident. Jhr. A. W. Cornets de Groot, 6 april 1869.
Regent. Raden Toemënggoeng Brataning Rat, 3 april 1866.
Patih. Mas Demang Sastra Di Poera, 29 april 1866.
Djaksa. Mas Demang Sastra Pakerdjan, 2 juni 1865.
Pangoeloe. Mas Moehammad Bahari.

Tegal.

telt 3 afdeelingen: Tegal, Brebes en Pemalang en 3 regentschappen, als:

Tegal, met 6 distrikten: Tegal (60), Krangdon (32), Maribaja (65), Doe-koewringin (70), Panka (64) en Gantoengan (41);

Brebes met 5 distrikten: Brebes (122), Losari (116), Boemi-ajoe (68), Le-baksioe (73) en Salem (49);

Pemalang met 5 distrikten: Pemalang (86), Tjomal-lor (62), Tjomal-kidoel (56), Mandi-radja (50) en Bongas (51);

te zamen 16 distrikten en 1064 dessa's.

Bevolking: *e.* 467; *i.* 684993; *ch.* 4366; *u.* 193.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. W. A. JELLINGHAUS, 3, 17 mei 1864.
Regent. Raden Toemënggoeng Arja Raksa Dining Rat, 10 sept 1869.
Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. F. C. Geselschap, 19 aug. 1863.
Kommies. F. la Fontaine, 25 maart 1860.
Patih. Mas Sëtja Di Kara, 16 maart 1867.
Hoofddjaksa. Mas Tirta Wigoena, 8 nov. 1856.
Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Wirjo Rëdjo, 17 juni 1862.
Hoofdpangoeloe. Mas Moehammad Sanghit, 7 okt. 1823.
Kapitein der Chinezen. Tan Kok Kiem, 17 juli 1863.
Luitenant der Chinezen. Lim Tanghie, id.
Hoofd der Maleijers. Intje Oemar, 13 mei 1863.
Id. der Boeginezen.
Landmeter. Th. Anschutz.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. S. Verburgh.
Adjunkt-algemeen brandspuitmeesters. L. G. B. Bouricius; — Goedhuis.
Brandspuitmeester van de spuit no. 1. Th. Anschutz.
Adjunkt-brandspuitmeesters. E. C. Isaak; — G. L. Gortmans.
Brandspuitmeester van de spuit no. 2. J. W. Moll.
Adjunkt-brandspuitmeesters. F. de la Fontaine; — L. E. van Dort.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Brebes.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. F. Beijerinck, 24 dec. 1866.

Regent. Raden Adhipati Aria Penata Joeda, 14 mei 1850.

Patih. Raden Soera Atmadja, 4 mei 1862.

Djaksa. Mas Soema Di Rana.

Pangoeloe. Moehammad Tajib.

Luitenant der Chinezen. The Kihok.

Afdeeling Pamalang.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. J. K. Hagen, 7 okt. 1868.

Regent. Raden Toemenggoeng Reksa Negara, 15 maart 1862.

Patih. Mas Sastra Dirdja, 14 jan. 1861.

Djaksa. Raden Ngabehi Soera Di Poera, 9 sept. 1863.

Pangoeloe. Mas Abdoe'l-kadir, 9 jan. 1862.

Luitenant der Chinezen. Tan Tjengmo, 1 okt. 1862.

Pekalongan.

telt 4 afdeelingen: Pekalongan, Bandar, Batang en Keboemèn, en 2 regentschappen, als:

Pekalongan met 6 distrikten: Pekalongan (113), Pèkadjangan (98), Sawan (225), Wira-desa (130), Sragi (164) en Bandar (115);

Batang met 6 distrikten: Batang (101), Masin (79), Sidajoe (82), Soebah en het land Simbang (113), Kali-salak (92) en Keboemen (97): zamen 12 distrikten en 1409 desa's.

Bevolking: e. 438; i. 444803; ch. 4097; a. 534; a. o. v. 337.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident R. P. W. MAC GILLAVRY. 29 juni 1869.

Regent. Raden Adipati Arjo Wirjo Di Negoro, 16 okt. 1848.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. L. W. D. Monod de Froideville, 5 sept. 1860.

Kommies. J. Martherus, 8 april 1868.

Patih. Raden Merto Negoro, 29 feb. 1844.

Hoofddjaksa. Raden Ngabehi Poespo Winoto, 1 juni 1866.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Wirjo Widjojo, 28 dec. 1862.

Hoofdpangoeloe. Mas Aboe Charis, 8 maart 1859.

Kapitein der Chinezen. Oeij Ingsoan, 15 sept. 1848.

Luitenant der Chinezen. Ong Lam Tjing, 30 aug. 1866.

Waarnemend hoofd der Arabieren. Sajid Aloewi Bin Hassan Alatas.

Hoofd der Maleijers. Intje Moehammad Sajid: 8 okt. 1762.

Fungerend landmeter en rooimeester. J. A. de Gelder, 4de kl

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. J. A. de Gelder, 4de kl.

Adjunkt-algemeen brandspuitmeester. J. Martherus.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Batang.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. Th. Meijer, 8 dec. 1866.

Regent. Raden Adipati Arjo Poespo Dining Rat, 6 mei 1866.

Patih. Raden Ngabehi Djojo Negoro, 9 febr. 1853.

Djaksa. Raden Soemo Werdojo, 22 maart 1863.

Pangoeloe. Raden Djojo Di Poero.
Kapitein der Chinezen. Souw Ban An, 30 juni 1863.

Samarang.

telt 8 afdeelingen: Samarang, Salatiga, Ambarawa, Kali-woengoe, Kendal, Selo-katon, Demak en Grobogan, en 5 regentschappen, als:

Samarang met 5 distrikten: Samarang (77 G—280 P) ⁽¹⁾, Srdol (77 G—5 P), Singèn-Lor (79), Singèn-Koelon (57 G—28 P) en Grogol (95 G—7 P);

Salatiga met 4 distrikten Oengaran (91), Ambarawa (165), Salatiga (135) en Tenganan (95).

Kendal met 6 distrikten: Bodja (106), Kali-woengoe (62), Perboewan (79), Kendal (102), Troeko (132) en Selo-katon (119);

Demak met 5 distrikten: Wedoeng (90), Demak (157), Samboeng (112), Singèn-Kidoel (98) en Manggar (139);

Grobogan met 4 distrikten: Poerwo-dadi (135); Wiro-sari (95); Grobogan (93) en Kradenan (109);

zamen 24 distrikten en 2506 gouvernementen en 320 partikuliere desa's
 Bevolking: *e.* 5954; *i.* 1184719; *ch.* 12336; *a.* 397; *a. o. v.* 888.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. F. H. A. VAN DE POEL, 3, 15 feb. 1868.

Regent. Raden Adipati Pandji Soerjo Kesoemo, 13 julij 1861.

Patih. Mas Ngabehi Soeto Ngoro, 13 sept. 1864.

Assistent-resident voor de komptabiliteit. L. C. J. A. de Vogel, 11 feb. 1866.

Sekretaris. B. van Zutphen, 22 dec. 1866.

Eerste kommissie ter sekretarie. J. L. C. Twijssel, 16 april. 1869.

Derde id. M. H. Schultz, 14 juni 1868.

Eerste kommissie bij de komptabiliteit. H. F. Agerbeek, 17 feb. 1865.

Tweede id. B. C. van den Worm, 10 febr. 1862.

Derde id. H. L. Klerks, 3 aug. 1869.

Ambtenaren tijdelijk aan den resident toegevoegd. J. J. Groenewald;

— G. J. G. van de Poel, 12 maart 1869.

POLICIE DER STAD EN VOORSTEDEN.

Assistent-resident. W. H. van der Horst, 10 juni 1867.

Tweede kommissie. R. L. Tage Boyé, 16 april 1869.

Derde id. D. Simons 26 nov. 1869.

Hoofddjaksa. Mas Sastro Sasmito, 2 nov. 1864.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Joedo Kesoemo, 25 julij 1866.

Djaksa. Raden Wongso Di Prodjo, 9 mei 1854.

Hoofdpangoeloe. Hadji Ali Babestam, 12 feb. 1859.

Schout. G. N. A. Rochell, 24 april 1868.

Onderschouten. A. S. de Bok, 16 okt. 1864; — W. P. Scipio, 11 mei 1869.

Waterschout. M. Degens, 26 feb. 1869.

Cipier van 'slands gevangenis voor Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen. D. E. Pinki, 19 julij 1866.

Cipier van 'slands gevangenis voor Inlanders en met dezen gelijkgestelde personen. J. L. Rombout.

(1) G beteekent *gouvernements-gebied* in tegenstelling met P *partikuliere landerijen*.

Opziener der policie te Patjerongan. J. R. Bout.

Id. te Tengang. M. C. Beem.

Id. te Boeloe. H. J. Pick.

Majoor der Chinezen. Tan Tjong Wajj, 30 sept. 1862.

Kapitein-titulair der Chinezen. Oeij Jong Tjoan, 23 juni 1866

Luitenants der Chinezen. Tan Ing Bie, 29 dec. 1849; — The Sitiong, 10 maart 1856; — Lim Liang Hien, 6 juni 1865.

Luitenant der Chinezen, tevens sekretaris van den chineschen raad. Ton Ing Tjan, 26 april 1869.

Adjunkt-sekretaris van den chineschen raad. Oei Teng Lok.

Hoofd der Arabieren en Maleijers, met den titel van kapitein der overwalsche vreemdelingen met uitzondering der chinezen en mooren. Sajid Abdoellah Bin Hoessain Masawa, 8 juni 1858.

Hoofd der Mooren. Mochin Bin Soeleman, 17 aug. 1861.

Kapitein der Boeginezen. Sanka Bin Tinderik Amin Boejojeng, 9 okt. 1852.

Kapitein der Bengalezen. Fakir Moehammad Bin Moehammad, 27 aug. 1847.

TOLK EN TRANSLATEURS.

Tolk voor de Chinesche taal. C. F. M. de Grijs, 4 feb. 1865.

Translateur voor de inlandsche talen. V. W. Doppert, 18 aug. 1869.

Idem voor de engelsche en fransche talen.

Idem voor de chinesche taal. Sie Tjing Liong.

ROOIMEESTERS EN LANDMETER.

Rooimeester der stad en voorsteden van Samarang. J. F. W. A. Essers, 31 dec. 1866.

Rooimeester van de inlandsche gemeente. C. Hamel, 3 okt. 1865.

Landmeter. D. F. Stoll, 9 okt. 1869.

EUROPESCHE WIJKMEESTERS.

Oppeijwjkmeester. P. H. Clignett.

Wijkmeester van wijk litt. A. G. E. L. G. de Vicq de Cumplich.

Idem " " " B. J. G. Razoux Kuhr.

Idem " " " C. C. J. K. W. Kuhr.

Idem " " " D. N. A. Wannée.

Idem " " " E. J. C. Schultz.

Idem " " " F. F. D. W. Kruthoffer.

Idem " " " G. J. Sineck.

Idem " " " H. P. C. Sineck.

Idem " " " I. C. F. Timmerman.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. H. van Ketwich.

Adjunkt algemeene brandspuitmeesters. A. A. Overgaauw Pennis; — H. Vrendenberg; — C. F. van Lakerveld; — S. Walland; — P. A. de Feijffer; — H. G. Lorch.

Brandspuitmeesters. W. F. Vogelzang; — J. G. Satoor; — J. F. Stolsz; — J. M. Jacobsz; — J. H. W. Verstift; — W. F. de Graaff; — J. C. P. F. de Brussel Assé; — C. Hamel.

Adjunkt-brandspuitmeesters. F. H. Reisinger; — C. H. Coenraad; — J. Andrieux; — C. Gips; — J. L. Scipio; — A. Vermaes; — S. Campagne; — J. Flikkenschild; — W. Remmert; — W. F. Schell; — J. J. M. Everts; — A. C. Uljée; — C. F. Jansen; — P. E. Austermann; — C. van der Werff; — F. S. Schubert; — J. K. Bos; — Buijs; — F. H. de Jager; — E. A. Stuur; — Teng Ngo Djie.

Magazijnmeester van het materieel der brandspuiten. W. F. Jansen.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

(Het reglement voor de commissie is te vinden in St. 1851 no. 9).

Voorzitter. De resident.

Leden. De eerstaanwezend ingenieur; — H. Deelken; — J. van Maanen; — Dr. J. A. van Dissel; — J. F. W. A. Essers.

Secretaris en thesaurier. H. F. Agerbeek.

Opziener. F. G. Hubner.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Salatiga.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. W. C. Vosmaer, 6 dec. 1862.

Regent. Raden Toemenggoeng Soero Dining Rat, 8 dec. 1863.

Kommis belast met de administratie van 'slands kas. H. W. F. Muller, 16 sept. 1867.

Patih. Raden Ngabehi Merto Di Logo, 13 juli 1861.

Luitenant der Chinezen. Kwee Angki, 5 aug. 1868.

Afdeeling Ambarawa (Embah-owo).

Assistent-resident. A. J. L. de Witte van Haemstede, 19 sept. 1868.

Djaksa. Raden Merto Wardjojo, 4 aug. 1866.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Tajip, 26 sept. 1867.

Afdeeling Demak.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. H. Mulock Houwer, 22 aug. 1869.

Regent. Raden Mas Toemenggoeng Arjo Poerbaning Rat, 10 okt. 1866.

Patih. Mas Ngabehi Niti Prodjo, 1 jan. 1852.

Djaksa. Mas Rekso Kesoemo, 31 juli 1866.

Adjunkt-djaksa. Raden Kesoemo Di Poetro, 6 juni 1868.

Pangoeloe. Hadji Ali.

Luitenant der Chinezen. Tan Tjong Liem, 18 nov. 1869.

Schout in het distrikt Singen-Kidoel.

Afdeeling Grobogan.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. L. Mulock Houwer, 21 okt. 1869.

Regent. Raden Toemenggoeng Merto Adi Ngoro, 20 juli 1864.

Patih. Mas Rono Kesoemo, 13 juli 1861.

Djaksa. Raden Patmo Kesocmo, 3 jan. 1852.

Pangoeloe. Aboe Ahmad.

Luitenant der Chinezen. Oei Patjoei, 1 nov. 1862.

Afdeeling Kendal.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. W. F. K. L. de Vogel.
8 dec. 1866.

Regent. Raden Adipati Pandji Noto Amiprodjo, 25 maart 1857.

Patih. Raden Ardjo Winoto, 8 mei 1864.

Djaksa. Mas Rono Adi Kesoemo, 12 dec. 1861.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Bahroen.

Japara (Djapara).

telt 5 afdeelingen: Pati, Djapara, Koedoes, Djoewana en Karimoen-Java-eilanden, en 4 regentschappen, als:

Pati met 7 distrikten: Pati (92), Tengeles (67), Selo-wesi (101), Tjengkalsewoe (71), Ankatan (81), Gloengoeng (86) en Bogo-rame (113);

Japara met 3 distrikten: Djapara (63), Majong (58) en Bandjaran (64);

Koedoes met 3 distrikten: Koedoes (74), Tjendono (77) en Oendakkan (53);

Djoewana met 3 distrikten: Djoewana (33), Mantoep (77) en Mergo-toehoe (105);

Karimoen Java eilanden (2);

zamen 16 distrikten en 1226 desa's.

Bevolking: *e.* 505; *i.* 622437; *ch.* 8988; *a.* 94; *a. o. v.* 27.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (PATI).

Resident. P. C. WIJNMALEN, 5 aug. 1867.

Regent van Pati. Raden Adipati Arjo Tjondro Adi Negoro, G. S.,
29 mei 1830.

Sekretaris. R. A. van Slooten, 27 jan. 1866.

Kommies. J. W. F. Meeng, 13 juni 1865.

Patih. Raden Poerbo Negoro, 13 juni 1854.

Hoofdjaksa. Raden Merto Kesoemo, 1 aug. 1868.

Djaksa. Raden Poerbo Negoro, 13 juni 1854.

Hoofdpangoeloe. Hadji Minhat, 11 maart 1867.

Kapitein der Chinezen. Oei Hotam, 23 mei 1850.

Landmeter en rooimeester. H. Wakkie, 12 aug. 1868

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Japara (Djapara).

Assistent-resident. O. W. Swaving, 15 okt. 1869.

Regent. Raden Toemenggoeng Arjo Tjitro Wikromo, 22 dec. 1857.

Patih. Mas Joedo Astro, 22 dec. 1857.

Djaksa. Mas Niti Prodjo, 29 nov. 1867.

Pangoeloe. Hadji Aboe Moehammad.

Luitenant der Chinezen te Japara. Tio Siong Mo, 2 dec. 1866.

Idem te Welahan. Tan Pik Tjian, 29 juni 1848.

Afdeeling Koedoes.

Assistent resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. B.
Westenberg, 5 aug 1869.

Regent. Raden Mas Toemenggoeng Arjo Tjondro Negoro, 15 okt. 1858.

Patih. Raden Arjo Tjondro Adining Rat, 20 mei 1857.

Djaksa. Mas Reno Di Medjo, 25 mei 1861.

Pangoeloe. Hadji Ngabdol'hamid.

Luitenant der Chinezen. Ong Hong Goat, 16 jan. 1860.

Afdeeling Djoewana.

Assistent-resident tevens fd. notaris. A. A. Boers, 24 dec 1866.

Regent. Raden Adipati Mankoe Di Poero, 9 nov. 1852.

Patih. Mas Patmo Redjo, 27 feb. 1854.

Djaksa. Mas Mangoen Astro, 14 jan. 1866.

Pangoeloe. Mas Moehammad Djojo Astro.

Luitenant der Chinezen. Tan Kik Sioe, 7 mei 1857.

Karimoen-Djawa.

Posthouder. F. Brouwer, 24 juni 1869.

Djaksa. Mas Merto Di Medjo, 20 jan. 1866.

Rembang.

telt 4 afdeelingen: Rembang, Toeban, Bodjo-négoro en Blora, en 4 regentschappen, als:

Rembang met 7 distrikten: Kota-Rembang en Waroe (101), Binangoen (83), Kragan (54), Soelang (78), Pamotan (50) en Sedan (45);

Toeban met 7 distrikten: Toeban (23), Djenoe (75), Rembes (86), Rengil (123), Bantjar (85), Djati-rogo (59) en Singahan (65);

Bodjo-négoro met 7 distrikten: Bodjo-négoro (29), Bo-werno (165), Pelem (154), Tema-jang (91), Ngoempak (91), Padangan (102) en Tinawoen (51);

Blora met 6 distrikten: Blora (5), Panoelan (53), Randoe-blatoeng (36), Ngawen (127), Karang-djati (151) en Ojepon (82);

zamen 27 distrikten en 2069 desa's.

Bevolking: e. 644; i. 792053; ch. 14240; a. 174.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. W. G. MEIJER, 24 juni 1869.

Regent. Raden Adipati Arjo Tjondro Adining Rat, G. M., 15 jan. 1848.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester van Rembang en

Blora. F. B. van Leeuwen, 11 juni 1864.

Kommies. F. G. Koentz, 22 dec. 1861.

Patih. Raden Pandji Noto Dirdjo, 27 nov. 1847.

Hoofddjaksa. Mas Ngabehi Sastro Di Poero, 27 april 1849.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Prawiro Di Wirjo, 10 juli 1864.

Hoofd-pangoeloe. Mas Djenal Kasan, 15 april 1853.

Pangoeloe. Mas Moehammad Oemar, 5 okt. 1865.

Kapitein der Chinezen te Rembang. Liem Tiang Soen, 15 sept. 1858.

Luitenants » » » *id.* Liem Ijoe Kiong, 13 feb.

1865; — Lie Wie Pang, 21 okt. 1867.

Kapitein der Chinezen te Lasem. Liem Tikhé, 29 juni 1868.

Kapitein-titulair id. Lim Tikhiap, 24 juni 1868.

Luitenants id. Tan Sekie, 30 juli 1846; — Tan Wat Kong, 3 mei 1869.

Kapitein der andere oostersche vreemdelingen. Daeng Brahma, 17 nov. 1862.

Landmeter. D. Dijkers.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Toeban.

- Assistent-resident.* A. Muller, 4 mei 1868.
Regent. Raden Adipati Tjitro Soemo, *G. S.*, 19 april 1842.
Patih. Raden Ngabehi Noto Kesoemo, 28 mei 1842.
Djaksa. Mas Rekso Di Wirjo, 22 dec. 1853.
Adjunkt-djaksa. Raden Wongso Di Medjo, 14 aug. 1862.
Pangoeloe. Mas Seng Gorooh, 26 april 1851.
Kapitein der Chinezen. Tan Liang Hien, 22 nov. 1841.
Luitenants » id. Tan Goan Liak, 17 juni 1854; — Liem
 Djing Soei, id.

Afdeeling Bodjo-negoro.

- Assistent-resident.* A. J. Langeveldt van Hemert, 11 aug. 1869.
Regent. Raden Adipati Tirto Noto, *G. S.*, 19 nov. 1844.
Patih. Mas Sastra Amidjaja, 28 april 1862.
Djaksa. Mas Djojo Di Redjo, 8 sept. 1862.
Adjunkt djaksa. Mas Djojo Semito, 14 aug. 1862.
Pangoeloe. Mas Dono Prawiro, 21 april 1855.
Luitenant der Chinezen. Djie IJoeping, 9 feb. 1852.

Afdeeling Blora.

- Assistent-resident, tevens fd. notaris.* F. H. Boers, 21 sept. 1868.
Regent. Raden Mas Toemenggoeng Tjokro Negoro, 5 dec. 1857.
Patih. Mas Rekso Di Poero, 30 jan. 1845.
Djaksa. Mas Sastro Di Medjo, 22 dec. 1853.
Pangoeloe. Mas Dono Poero, 26 julij 1843.
Luitenant der Chinezen. Liem Itiong, 18 jan. 1858.

Soerabaja.

telt 7 afdeelingen: Soerabaja, Grissee, Modjo-kerto, Sido-ardjo, Sidajoe, Lamongan en het eiland Bawean, en 7 regentschappen, als:

Soerabaja met 3 distrikten: Kota (353), Djaba-kota (235), en Goenoeng-Kending (361);

Grissee met 4 distrikten: Kota (27), Goenoeng-Kending (150), Poetambakan (121) en Bengawan-djero (149);

Modjo-kerto met 6 distrikten: Modjo-kerto (318), Modjosari-Lor (281), Modjosari-Kidoel (279), Modjo-agoeng (352), Modjo-redjo (227) en Modjo kasri (352);

Sido-ardjo met 6 distrikten: Djenggolo I (132), Djenggolo II (156), Djenggolo III (181), Djenggolo IV (169), Rawa-poelo I (140), Rawa-poelo II (126);

Sidajoe met 3 distrikten: Tambangan (170), Kedokkan (154) en Pridjek (134);

Lamongan met 4 distrikten: Goenoeng-Kending (152), Tengahan (122), Bengawan-djero (101) en Lenkir (261);

Bawean (eiland) met 4 distrikten Sankapoera, Wetan-nagri, Lor-nagri en Koelon-nagri te zamen 65 desa's.

in het geheel 30 distrikten en 5268 desa's.

Bevolking: *e.* 4917; *i.* 1347935; *ch.* 8634; *a.* 1549; *a. o. v.* 410.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

- Resident.* S. VAN DEVENTER Jzn., 3, (*G. K. O.*), 20 april 1868.
Regent. Raden Toemenggoeng Pandji Tjokro Negoro, 20 sept. 1863.

- Patih.* Mas Ngabehi Onggo Adi Poetro, 1 aug. 1855.
Assistent-resident voor de komptabiliteit. J. de Munck Mortier,
 8 sept. 1865.
Sekretaris. F. W. H. van Straaten, 18 feb. 1867.
Eerste kommiezen op het residentie-kantoor. J. E. W. Ritter,
 24 julij 1866; — H. IJoung, 27 dec. 1866.
Tweede id. id. C. B. Coenraad, 27 dec. 1866; — D. E. van den
 Berg, id.
Derde id. id. A. B. J. Heijman, 27 dec. 1866.

POLICIE DER STAD EN VOORSTEDEN.

- Assistent-resident.* B. C. Nolthenius, 30 juni 1868.
Kommies. H. W. C. A. Postma, 20 mei 1865.
Schout. W. F. de Jongh, 4 sept. 1869.
Onderschouten. J. van Lingen, 29 sept. 1867; — P. Ranie, 5
 sept. 1868; — A. de Boer, 4 sept. 1869.
Waterschout. A. G. Knijf, 22 aug. 1864.
Hoofddjaka. Mas Ngabehi Prawiro Di Wirjo, 9 okt. 1852.
Adjunkt-hoofddjaka's. Mas Ngabehi Prawiro Atmodjo, 21 aug.
 1859; — Raden Tjokro Adi Noto, 18 mei 1862.
Hoofdpangoeloe. Mas Ngabehi Merto Di Poero, 17 okt. 1844.
Kapitein der Chinezen. The Boenhie, 22 dec. 1859.
Kapiteins-titulair. Han Tiau Hien, 22 aug. 1854; — The Boen Ke,
 20 nov. 1861; — Han Kok Ping, 16 mei 1867.
Luitenant der Chinezen. Han Tjing Tjiang, 22 aug. 1854; — Kwee
 Kang Boen, 14 maart 1855; — Han Tjoei Wan, 24 maart
 1855; — Han Liong Kong, 23 sept. 1867; — The Tjoan Tjak,
 10 okt. 1868; — The Boen King, 24 mei 1869; — Tjoa Sien
 Kie, 21 juni 1869.
Kapitein der Maleijers. Oesin bin Abdoe'l-manan, 22 okt. 1857.
Hoofd der Arabieren. Sajid Ibrahim Bin Pangeran Sajid Aloewi Al-
 habassi, 16 dec. 1859.
Wd. hoofd der Bengalezen. Hassan Bin Oemar Melaka.
Direkteur van 's lands gevangenis. F. J. Henner, 樂 4de kl., 16
 mei 1868.
Sleuteldrager. F. Pasma.
Portier.
Opziener bij het stadsverband. W. M. L. de Groot.
Opzieners over de dwangarbeiders. F. B. Pajjer; — B. C. Manuel.
Stads-opzigtters. C. van Keulven; — M. Tohajj.

TOLKEN EN TRANSLATEURS.

- Tolk voor de Chinesche taal.* J. E. Albrecht, 25 maart 1864.
Idem voor de inlandsche talen. J. Kal, 29 mei 1867.
Translateur voor de Hoogduitsche, Engelsche en Fransche talen.
 J. G. Heuveltop, 31 aug. 1867.
Idem voor de Arabische taal. Seh Salch Bin Salim Basalmah,
 10 okt. 1867.

ROOIMEESTER EN LANDMETERS.

Rooimeester. B. A. de Quaij, 28 maart 1868.

Landmeter 1ste klasse. J. W. A. Rössner, 30 jan. 1863

Adjunkt-landmeter. P. Beijnon, 19 nov. 1857.

WIJKMEESTERS.

A. S. Douw van der Krap.

B. J. Heaveside.

C. H. W. C. A. Postma.

D. J. van Brero.

E. A. B. J. Heijman.

F. L. B. Wardenaar.

G. L. B. Wardenaar.

H. L. B. Wardenaar.

I. J. C. Meelhuijzen.

K. J. B. de Sausin.

L. A. Esink.

M. F. G. de Bic.

N. C. F. Damwijk.

O. C. F. Damwijk.

P. K. F. Stoelman.

Q. J. G. M. E. von Kriegenbergh

R. J. H. V. van Woelderen.

S. C. Watimina.

T. A. J. Anemaet.

U. C. Scheepmaker.

V. H. P. Bernelot Moens.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. G. L. van Lanschot Hubrecht.

Adjunkt-brandspuitmeesters. A. D. J. Groenemeijer; — P. J. Dumoulin; — J. Heaveside.

Brandspuitmeester van de spuit no. 1. A. J. Anemaet.

Idem " " " " 2. J. B. Karthaus.

Idem " " " " 3. Kwee Boen Wan.

Idem " " " " 4. L. G. van Lakerveld.

Idem " " " " 5. J. F. Polack.

Idem " " " " 6. J. Jansen.

Adjunkt-brandspuitmeesters van de spuit no. 1. J. W. Butner; — W. C. Nash; — J. E. W. Ritter; — J. W. Volmering.

Idem no. 2. C. Beth; — M. Koenen; — F. A. Sesinkele; — H. L. Jansen.

Idem no. 3. J. H. van den Heuvel; — Han Djinswie; — Kho Tinglo; — Pik Ho.

Idem no. 4. S. Gimberg; — J. H. Groenemeijer; — L. B. Wardenaar; — G. Haye.

Idem no. 5. W. F. Corbet; — W. Metzelaar; — W. Seket; — J. Jellema.

Idem no. 6. F. B. Bondix; — W. A. J. Kuller; — F. H. Schmidt; — F. H. Kroese.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

Het reglement voor deze commissie, vastgesteld bij publicatie van 1 november 1852 (St. no. 72) en gewijzigd bij die van 18 juli 1853 (St. no. 61) is bij de ordonnantie van 6 september 1863 (St. no. 106) ingetrokken en het vaststellen van een nieuw reglement aan den resident overgelaten.

Voorzitter. De resident.

Leden. De eerstaanwezende ingenieur; — de assistent-resident voor de politie; — D. A. J. B. de Graaf; — F. B. Karthaus; — D. G. L. Mens Fiers Smeding; — H. D. van der Goes.
Secretaris. H. Young.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Grissee (Gresik).

Assistent-resident. Jhr. Mr. E. A. J. D. Dibbets, 26 feb. 1869.
Regent. Raden Toemenggoeng Arjo Soerjo Winoto, *G. M.*, 20 mei 1855.
Kommies kashouder. D. W. Seket, 2 april 1869.
Patih. Kjahi Ngabehi Noto Adi Poero, 12 maart 1848.
Djaksa. Raden Tjarang Waspo, 30 aug. 1861.
Adjunkt-djaksa. Bagoes Tirta Kesoemo, 27 aug. 1864.
Hoofdpangoeloe. Hadji Abdoe'-r-rasid, 16 mei 1864
Kapitein der Chinezen. Kwee Khee Tjoan, 8 Sept. 1868.
Luitenant der Chinezen. Lim Kesoem, 16 maart 1855.
Hoofd der Arabieren en Mooren. Sajid Aloewi Bin Ali Bin Ahmad Bin Sahabidin Segaf, 28 april 1865.
Id. der Maleijers. Intje Abdoe'-l-hamid, 30 dec. 1859.

Afdeeling Modjo-kerto.

Assistent-resident. G. J. van der Tuuk, 13 okt. 1865.
Regent. Raden Toemenggoeng Kromo Djojo Adi Negoro, 24 dec. 1866.
Patih. Mas Ngabehi Kromo Adi Kesoemo, 16 sept. 1864.
Djaksa. Mas Astro Di Wirjo, 6 julij 1864.
Adjunkt-djaksa. Bagoes Djojo Prawiro, 30 aug. 1864.
Pangoeloe. Kjahi Anom, 25 april 1845.
Luitenant der Chinezen. Kwee King Hien, 3 jan. 1863.

Afdeeling Sido-ardjo.

Assistent-resident. J. R. Pillard, 22 april 1865.
Regent. Raden Adipati Arjo Tjokro Negoro, 28 mei 1863.
Kommies, terens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. Gaillard, 8 junij 1862.
Patih. Raden Ngabehi Djojo Di Koeno, 3 junij 1864.
Djaksa. Mas Ngabehi Prawiro Asmoro, 19 april 1859.
Adjunkt-djaksa. Raden Pandji Sosro Winoto, 16 april 1860.
Pangoeloe. Kjahi Boerlam Ngali.
Luitenant der Chinezen. Kwee Soei Toan, 10 jan. 1866.

Afdeeling Sidajoe.

Assistent-resident terens notaris. G. van de Poll, 6 april 1869.
Regent. Raden Adipati Arjo Soerjo Adining Rat, *G. M.*, 21 dec. 1854
Patih. Raden Pandji Prawiro Noto, 26 julij 1843.
Djaksa. Bagoes Astro Di Wirjo, 24 sept. 1864.
Pangoeloe. Hadji Moehammad Saleh, 21 dec. 1863.

Afdeeling Lamongan.

- Assistent-resident tevens notaris.* J. E. van den Bor, 13 april 1867.
Regent. Raden Toemenggoeng Kromo Djojo Di Rono, 24 dec. 1866.
Patih. Mas Ngabehi Djojo Wikromo, 31 mei 1861.
Djaksa. Ngabehi Ardjo Di Prodjo, 5 feb. 1869.
Pangoeloe. Moehammad Merto Agomo, 25 feb. 1867.

Afdeeling Bawean.

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester.* A. W. F. H. Tuckermann, 21 nov. 1865.
Regent. Raden Toemenggoeng Pandji Tjokro Kesoemo, 1 juli 1841.
Patih. Raden Gondo Kesoemo, 1 okt. 1863.
Djaksa. Wirjo Adi Redjo, 28 okt. 1867.
Pangoeloe. Raden Hadji Mahmoeed, 18 juli 1861.
Hoofd der oostersche vreemdelingen. Intje Djoemahat, 19 nov. 1862.

Madura (Madoera).

telt 4 afdeelingen: Pamekasan, Madura, Soemenep en Sampang, en 3 regentschappen, als:

- Pamekasan* met 3 distrikten: Lembang-lor (38), Kota (85) en Boender (57).
Madura met 5 distrikten: Bankalan-daja (96), Bankalan-tenga (154), Bankalan-lahoet (81), Balega-Daja (23) en Balega-Lahoet (108).
Soemenep met 19 distrikten: Kota met Maringan (40), Timoer-Daja (88) Timoer-Lahoet (81), Barat-Lahoet (57), Barat-Daja (74), Poelo Kangean (44), Poelo Sapoeadi (24) Poelo Raäs (0), Poelo Goewa-Goewa (0) Poelo Geligenting (0), Poelo Giliang (0), Poelo Poeteran en Poelo Tjabia (6), Poelo Geliradja (0), Sapeken (0), Sadoelang (0), Saboenten (0), Paliat (0), Sapandjang (0); en Sasaël (0);
Sampang met 3 distrikten: Sampang-Daja (6), Sampang Tengah (57) en Sampang-Lahoet (114).
 zamen 30 distrikten en 1233 desa's.
 Bevolking: *e.* 478; *i.* 603644; *ch.* 5228; *a.* 5591.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (PAMEKASAN).

- Resident.* C. BOSSCHER (*L. B.* 4), 14 maart 1867.
Regent. Pangeran Arjo Sosro Winoto, 4de kl., 7 juli 1859.
Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. F. W. Voswinkel
 Dorselen 4de kl., 16 maart 1868.
Kommies. W. F. Betz, 19 nov. 1867.
Patih. Raden Pandji Kerta Negara, 2 ok. 1852.
Hoofddjaksa. Raden Tjokro Prawiro, 23 april 1861.
Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Poerwo Adi Kesoemo, 6 aug. 1867
Pangoeloe. Kjahi Moehammad Saleh, 30 okt. 1847.
Kapitein der Chinezen. Kwce Lie Thaj, 2 nov. 1867.
Hoofd der Arabieren. Sech Sajid Bin Oemar Tarmoon, 25 feb. 1859.
Fungerend landmeter en roomeester. J. Schali, 16 juli 1868.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Madura (Bankalan).

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester.* J. C. G. S. van Kraaijenoord, 5 april 1865.

Afgedrukt 22 november.

Regent. Panembahan Tjakra Adining Rat, 16 juni 1863.
Kommies. J. Mahieu, 19 jan. 1869.
Patih. Raden Pandji Kerta Negara, 2 okt. 1868.
Hoofddjaksa. Mas Djamalloedin, 23 april 1861.
Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Astra Troena, 19 nov. 1864.
Hoofdpangoeloe. Hadji Abdoe'r-rahman Kari, 4 feb. 1858.
Adjunkt-pangoeloe. Hadji Moehammad Hasiloeallah 13 april 1859.
Kapitein der Chinezen. Tan Bian Tjing, 4 dec. 1858.
Hoofd der Arabieren. Sajid Moksini Bin Sel Bin Abdoellah Bin Smit, 25 feb. 1859.

Afdeeling Soemenep.

Assistent-resident, tevens notaris en vendumeester. J. P. Baumgardt, 10 okt. 1869.
Regent. Panembahan Noto Kesoemo, 4 okt. 1854.
Kommies. G. Busselaar, 31 aug. 1863.
Rijksbestierder. Raden Toemenggoeng Arjo Mangkoe Kesoemo, 20 nov. 1859.
Hoofddjaksa. Mas Kerti Goena, 11 okt. 1866.
Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Goeno Witjitro, 15 april 1868.
Hoofdpangoeloe. Miftahoe'l-arifin, 4 aug. 1865.
Eerste adjunkt-hoofdpangoeloe. Raden Abdoe'l-gaffar, 30 okt. 1864.
Tweede adjunkt-hoofdpangoeloe. Raden Abdoe'l-moelid, id.
Luitenant der Chinezen. Nio Kangkee, 4 dec. 1858.
Kapitein der Maleijers. Kabiroen, 9 okt. 1855.
Luitenant der pranakan Chinezen. Abdoe'r-rachman, 8 aug. 1865.
Hoofd der Arabieren. Sajid Moehammad Bin Ali Alhadat, 16 mei 1859.
Wijkmeester der Mooren. Madara Bin Natara.

Afdeeling Sampang.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. H. C. van Dijk, 9 juli 1868.
Onder-regent. Raden Ronggo Arjo Kesoemo Adining Rat, 5 april 1864.
Kommies belast met de administratie van 's lands kas. W. M. Maurits, 3 mei 1864.
Djaksa. Raden Astra Wirja, 22 dec. 1865.
Pangoeloe. Mas Hatip Pati, 26 mei 1864.
Luitenant der Chinezen. Poes Swie Hlowa, 2 maart 1865.
Hoofd der Arabieren.

Pasoeroewan.

telt 3 afdeelingen: Pasoeroewan, Malang en Bangil, en 3 regentschappen, als:
Pasoeroewan met 12 distrikten: Kota (60), Redjasa (73), Kraton (61), Kebontjandi (67), Grati (37), Djati (40), Winongan (45), Wankal (40), Ngempit (45), Wono redjo (52), Poerwo-redjo (80) en Tengger (52);
Malang met 7 distrikten: Kota (33), Gondang-legi (95), Sengoro (87), Pakis (125), Penanggoengan (12), Karang-lo' (136) en Ngantang (63);
Bangil met 4 distrikten: Kota (62), Gemping (68), Gempol (151) en Pandakan (202);
 samen 23 distrikten en 1798 desa's.
 Bevolking: e. 1042; i. 527072; ch. 3797; a. 507; a. o. v. 73.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

- Resident.* P. W. A. VAN SPALL, 17 mei 1868.
Regent. Raden Adipati Arjo Niti Adining Rat, *G. S.*, 26 sept. 1846.
Patih. Raden Tjokro Kesoemo, 23 juli 1869.
Sekretaris. A. F. van der Ven, 9 juli 1866.
Kommiss tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. C. W. Schaege, 1 april 1863.
Hoofddjaksa.
Adjunkt-hoofddjaksa. Astro Winoto, 8 juni 1865.
Hoofdpangoeloe. Raden Ardi Kesoemo, 15 nov. 1854.
Schout. L. F. Schefer, 20 mei 1863.
Kapitein der Chinezen.
Luitenant der Chinezen. Kwee Sioc Liem, 23 nov. 1868.
Hoofd der Mandarezen en Boeginezen. Abdoellati 17 sept. 1865.
Hoofd der Arabieren. Sajid Moehammad Bin Abdoellah Jefferi, 26 maart 1859.
Hoofd der Mooren. Malangsa Bin Seh Ismail Lebee.
Landmeter en rooimeester. F. W. P. Roessel.

WIJKNEESTERS.

- Wijkmeester van wijk litt. A.* K. H. Abraas.
Idem. " " " *B.* P. Weijermans.
Idem " " " *C.* J. H. E. Waldschmidt.
Idem " " " *D.* F. L. Esser.
Idem der Chinezen. Nio Tiang Thajj.

BRANDSPUITWEZEN.

- Algemeenen brandspuitmeester.* J. J. Dijkstra.
Adjunkt algemeenen id. W. F. Heskes.
Brandspuitmeester van de spuit No. 1. J. W. Bille van den Dungen.
Adjunkt brandspuitmeesters. J. C. Meijer; — H. S. van Hien.
Brandspuitmeester van de spuit No. 2. E. R. Haighton.
Adjunkt brandspuitmeesters. P. J. van der Zon Brouwer; — A. G. de Fisser.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN
VAN EUROPEANEN EN DAARMEDE GELIJKGESTELDEN.

- President.* H. van Rijgersma.
Leden. H. S. van Hien; — J. W. G. Bille van den Dungen.
Lid tevens Thesaurier. L. C. Polderman.
Lid tevens Sekretaris. J. M. Verheij.
Doodgraver. J. W. de Ruijter.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Malang.

- Assistent-resident* Jhr. mr. O. E. van Nispen 5 okt. 1866.
Regent. Raden Adipati Arjo Noto Dining Rat, *G. M.*, 12 nov. 1839.
Patih. Raden Noto Negoro, 11 juni 1869.

Djaksa. Merto Di Wirjo, 29 jan. 1865.
Adjunkt-djaksa. Rono Kesoemo, 28 april 1865.
Pangoeloe. Ngabehi Noto Dirdjo, 24 okt. 1844.
Fungerend Pangoeloe. Kerto Di Poero.
Luitenant der Chinezen. Kwee Sioe Ing, 27 dec. 1864.
Hoofd der Maleijers. Entjik Boekah Rodin, 11 mei 1867.

WIJKMEESTERS.

Wijkmeester. H. W. Abels.
Idem der Chinezen. Kwee Itowan.

Afdeeling Bangil.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. J. Heijting, 15 okt. 1869.
Regent. Raden Adipati Arjo Soerjo Adining Rat, 25 juni 1854.
Patih. Raden Arjo Noto Kesoemo, 8 juli 1869.
Djaksa. Raden Pandji Noto Amidjojo, 26 aug. 1867.
Pangoeloe. Mas Hadji Moehammad Hassim, 18 juni 1846.
Luitenant der Chinezen. Go Siok Tjoen, 12 feb. 1869.
Hoofd der Arabieren. Mooren en Maleijers. Seh Salim Bin Oemar Bin Hambiah.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

President. J. H. Walter.
Leden. A. J. Snouck Hurgronje; — H. W. Abels; — D. van Schreven.
Lid. Thesaurier en Secretaris. A. F. Hillebrand.

Probolinggo.

telt 3 afdeelingen: Probolinggo, Loemadjang en Kraksaan, (Kareksan), en 1 regentschap, als:

Probolinggo met 13 distrikten: Probolinggo (54), Soember-kareng (35), Tongas (45), Tengger (22), Gending (40), Padjarakkan (47), Dringoe (38), Kraksaan (Kareksan) (54), Djabong (22), Phaiton (49), Loemadjang (75), Ranoe-lamongan (49) en Kandangan (23);

zamen 13 distrikten en 553 desa's.

Bevolking: *e.* 497; *i.* 373640; *ch.* 1618; *a.* 216; *a. o. r.* 829.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. P. Th. COUPERUS, 3, 22 juli 1865.
Regent. Raden Adipati Soero Adi Negoro, 11 dec. 1856.
Sekretaris. J. W. Stammer, 13 mei 1865.
Kommiss, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. Kieffer, 18 juli 1863.
Patih. Mas Ngabehi Kesoemo Redjo, 14 sept. 1867.
Hoofddjaksa. Mas Karjo Di Poero, 10 sept. 1867.
Adjunkt-hoofddjaksa. Ngabehi Djojo Ardjo.
Hoofdpangoeloe. Raden Soemo Bronto, 29 okt. 1869.
Kapitein der Chinezen. Oen Tik Goan, 16 jan. 1860.
Landmeter. G. A. Nagel.
Rooimeester. M. Krancher.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN
EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

Besluit 8 september 1858 no. 4.

Voorzitter. H. Spönhoff.

Leden. A. M. Arends; — J. H. A. Zimmermann.

Sekretaris terens Thesaurier. M. Krancher.

Doodgraver. A. F. L. Wenzen.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Loemadjang.

Assistent-resident terens fd. notaris. C. H. G. van Zijll de Jong,
27 nov. 1867.

Patih. Raden Endro Kesoemo, 10 mei 1867.

Djaksa. Raden Astro Kesoemo, 31 dec. 1866.

Pangoeloe. Abdoe'-l-wahab.

Afdeeling Kraksaän. (Kareksan.)

Assistent-resident tevens fd. notaris. F. S. de Chauvigny de Blot, 25
sept. 1868.

Patih. Raden Soemo Di Prodjo, 10 mei 1867.

Djaksa.

Panghoeloe. Abdoe'-l-karim.

Besoeki.

telt 3 afdeelingen: Besoeki, Panaroekkan en Bondowoso, en 3 regentschap-
pen, als:

Besoeki met 5 distrikten: Besoeki (60), Binor (20), Mlandingan (30),
Boengatan (15) en Wringin (28);

Panaroekkan met 6 distrikten; Panaroekkan (42), Sitoe-bondo (13), Pradjekkan
(33), Kapongan (26), Kali tikoës (19) en Soember-waroe (23);

Bondowoso met 7 distrikten: Bondowoso (49), Wonosari (51), Penang-
goengau (42), Djember (42), Soekokerto (32), Poeger (24) en Tanggoel (19);
zamen 18 distrikten en 568 desa's.

Bevolking: *e.* 430; *i.* 352552; *ch.* 769; *a.* 289.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. J. F. SCHULTZE, 2 dec. 1867.

Regent. Raden Adipati Arjo Prawiro Adining Rat, *G. M.*, 18
jan. 1844.

Sekretaris. W. Humme, 17 aug. 1869.

*Kommies, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken
stand.* G. F. Doeve, 31 juli 1866.

Patih. Mas Ngabehi Prawiro Widjojo, 28 okt. 1862.

Hoofddjaksa. Sastro Di Rono, 2 april 1862.

Adjunkt-hoofddjaksa. Ngabehi Astro Di Redjo, 15 nov. 1869.

Hoofdpangoeloe, Hadji Moehidin, 4 maart 1866.

Kapitein der Chinezen. Oen Tjoen Gowan, 18 jan. 1860.

Kapitein der Mandarezen en Maleijers. Hadji Ibrahim, 24 feb. 1869.

Hoofd der Arabieren. Seh Awad Bin Sajid Barwesed. 20 dec. 1869.
Landmeter en rootmeester. J. C. Schumm.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Panaroeakkan.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en reudumeester. J. Baart de la Faille, 20 jan. 1865.

Regent. Raden Toemenggoeng Arjo Soerjo Amidjojo, 4 sept. 1858.

Patih. Mas Ngabehi Wondo Kesoemo, 23 maart 1869.

Djaksa. Kjahi Karjo Setro, 15 nov. 1869.

Adjunkt-djaksa.

Pangoeloe. Mochammad Kadim, 29 feb. 1864.

Afdeeling Bondowoso.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en reudumeester. Jhr. D. F. van Alphen. 10 okt. 1869.

Regent. Raden Adipati Wiro Di Poero, 4 sept. 1858.

Patih. Raden Wiro Kesoemo, 6 april 1869.

Djaksa. Mas Astro Di Koro, 22 jan. 1869.

Adjunkt-djaksa. Rekso Setro, 14 maart 1869.

Pangoeloe. Hadji Abdoe'r-rahman 21 april 1865.

Banjoewangi.

telt 1 afdeeling: Banjoewangi, en 1 regentschap:

Banjoewangi met 2 distrikten: Banjoewangi (76) en Rogodjampi (95);
zamen 2 distrikten en 171 desa's.

Bevolking: *e.* 129; *i* 49769; *ch.* 258; *a.* 281.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. J. D. MISPELBLOM BEIJER, 24 jan. 1868.

Regent. Raden Toemenggoeng Pringgo Kesoemo, 16 nov. 1867.

Sekretaris, tevens fd. notaris en reudumeester. F. Becker, 18 oktober 1869.

Patih. Mas Merto Kesoemo, 14 sept. 1869.

Hoofddjaksa.

Adjunkt-hoofddjaksa. Basidin, 22 april 1867.

Hoofdpangoeloe. Amaldani, 12 juni 1830.

Kapitein der Boeginezen en Mandarezen. Galak, 15 april 1845.

Luitenant der Chinezen. Njo Ingsing, 20 juni 1863.

Hoofd der Arabieren. Sjeich Ahmad Bin Oemar Dahnan, 16 maart 1864.

Bali en Lombok.

Bevolking. Deze wordt geschat op 900000, waaronder 77725 voor de assistent-residentie Boelcleng.

Gekommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok de resident van Banjoewangi. J. D. MISPELBLOM BEIJER, 24 jan. 1868.

Afdeeling Boeleleng (Bali).

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. H. C. van Eijbergen, 24 jan. 1868.

Regent. Radja Goesti Ngoerah Ketoet Djilantik, 20 april 1861.

Djaksu. Mas Ardjo Semito, 12 april 1865.

Kapitein der Chinezen. Tjoa Tijambi, 20 april 1861.

Hoofd der Boeginezen. Abdoe'l-alim alias Goeroe moeda, 14 sept. 1866.

Id. te Teboekoes. Badoelah, 20 april 1861.

Id. te Sangsit. Oewa Sabarja, 31 maart 1864.

Afdeeling Djembrana (Bali).

Regent.

Patih. Goesti Madé Prantjak.

Hoofd der Javanen te Banjoe-biroe, Pa Timah.

Id. te Tegal-bodeng. Pa Marinah.

Id. der Mandarezen en Balische mohammedanen te Loloan. Pa Maimoen, 17 jan. 1866.

Banjoemas.

telt 5 afdeelingen: Banjoemas, Tjilatjap, Poerwokerto, Poerbolinggo en Bandjar-negara, en 5 regentschappen, als:

Banjoemas met 4 distrikten: Banjoemas (43), Soekaradja (95), Poerwo-redjo (83) en Kali-redjo (42);

Tjilatjap met 5 distrikten: Tjilatjap (56), Adi-redja (53), Pegadingan (41), Madjenang (23) en Daja-loehoer (25);

Poerwokerto met 3 distrikten: Poerwokerto (111), Adjibarang (76) en Djamboe (58);

Poerbolinggo met 3 distrikten: Poerbolinggo (133), Kerta-negara (91) en Tjah jana (87);

Bandjar-negara met 4 distrikten: Bandjar (116), Singomerto (103), Karang-kobar (77) en Batoer (50);

zamen 19 distrikten en 1363 desa's.

Bevolking: *e.* 511; *i.* 734953, *ch.* 3080; *a. v. o.* 193.

PERSOONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. C. DE WAAL, 6 okt. 1867.

Regent. Raden Toemenggoeng Tjakra Negara, 8 aug. 1865.

Sekretaris. G. H. Boelhouwer, 27 maart 1868.

Kommies. H. Th. W. Doeve, 16 dec. 1868.

Hoofddjaksu. Raden Merta Di Wirja, 24 aug. 1869.

Hoofddjaksu. Raden Tirto Di Porro, 25 dec. 1850.

Adjunkt-hoofddjaksu. Mas Astra Samita, 11 juni 1869.

Hoofdpangoeloe. Mas Hadji Aboe Bakar, 26 okt. 1850.

Luitenant der Chinezen. Oeij Keijan, 26 juni 1867.

PERSOONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Tjilatjap.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. C. W. F. Neijls, 7 feb. 1865.

Regent. Raden Adipati Tjakra Wedana, 6 juli 1856.
Kommies. J. C. Pieplensbosch, 30 maart 1866.
Patih. Raden Tjakra Redja, 6 okt. 1868.
Djaksa. Mas Reksa Di Redja, 9 aug. 1861.
Pangoeloe. Mas Ali Ibrahim.

Afdeeling Poerwoekerto.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. J. W. Moojen, 27 sept. 1869.
Regent. Raden Toemenggoeng Merto Di Redjo, 18 nov. 1860.
Patih. Raden Sastro Di Wirjo, 6 okt. 1866.
Djaksa. Raden Tirta Atmodjo, 21 okt. 1860.
Pangoeloe. Mas Redjo Mochammad, 21 okt. 1854.

Afdeeling Poerbolinggo.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. H. Fitz Verploegh, 13 feb. 1863.
Regent. Raden Toemenggoeng Dipo Kesoemo, 4 sept. 1868.
Patih. Mas Atmo Di Poero, 10 okt. 1846.
Djaksa. Mas Adi Widjojo, 14 juni 1845.
Pangoeloe. Mas Iman Redjo, 22 nov. 1854.

Afdeeling Bandjar-negara.

Assistent-resident, tevens fd. notaris.
Regent. Raden Adipati Dipo Dining Rat, 7 aug. 1846.
Patih. Raden Wirjo Di Redjo, 12 juli 1869.
Djaksa. Raden Soero Dirdjo, 9 aug. 1861.
Pangoeloe. Hadji Mochammad Saleh.

Bagelen.

telt 6 afdeelingen: Poerworedjo, Koeto-ardjo, Ledok, Keboemen, Karang-anjar en Ambal, en 6 regentschappen, als:

Poerworedjo met 4 distrikten: Poerworedjo (150), Tjangkreb (119), Loano (151) en Djenar (143);

Koeto-Ardjo met 3 distrikten: Koeto-ardjo (140), Pitoeroeh (87) en Kemiri (92);
Ledok met 5 distrikten: Wonosobo (115), Kali-alang (88), Leksono (64), Kali-wiro (80) en Sapoean (114);

Keboemen met 3 distrikten: Keboemen (185), Kedoem-tawon (119) en Preunboon (114);

Karang-anjar met 3 distrikten: Karang-anjar (148), Goembong (158) en Soka (162);

Ambal met 5 distrikten: Ambal (127), Wonoroto (70), Petanahan (56), Poering (84) en Karang-bolong (62);

zamen 23 distrikten en 2628 desa's.

Bevolking: *e.* 466; *i.* 1016411; *ch.* 2128; *u. o. v.* 108.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (POERWOREDJO).

Resident. A. FITZ VERPLOEGH, 24 aug. 1868.
Regent. Raden Toemenggoeng Tjokro Negero, 20 aug. 1856.
Sekretaris. J. A. H. Buddingh, 1 maart 1865.
Kommies. J. F. E. Leijting, 21 april 1864.
Patih. Mas Ngabehi Atmo Di Poero, 27 aug. 1867.
Hoofddjaksa. Mas Ngabehi Atmo Di Rono, 31 jan. 1866.
Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Wongso Widjojo, 18 sept. 1862.

Hoofdpangoeloe. Hadji Bolawi, 24 maart 1849.

Kapitein der Chinezen. Koe Khi Dhajj, 2 jan. 1865.

Roormeester. F. H. D. Spelti, 22 dec. 1866.

Fd. landmeter. G. A. Pet, 25 juni 1867.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Koeto-ardjo.

Regent. Raden Toemenggoeng Pringgo Atmodjo, 21 juni 1860.

Patih. Raden Ngabehi Kerto Pati, 28 april 1867.

Djaksa. Raden Sosro Kesoemo, 4 jan. 1862.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Soehoedo.

Roormeester. F. H. D. Spelti, 22 dec. 1866.

Afdeeling Ledok (Wonosobo).

Assistent-resident, tevens fd. notaris. W. K. F. Valck Palm.
28 aug. 1864.

Regent. Raden Toemenggoeng Arjo Tjokro Adi Soerjo, 11 feb. 1864.

Patih. Mas Ngabehi Kromo Tirto, 14 april 1859.

Djaksa. Mas Mangoen Prawiro, 4 maart 1865.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Mansoor.

Luitenant der Chinezen. Ho Kong Tjan, 17 juli 1855

Roormeester.

Afdeeling Keboemen.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. Y. Gaade, 4 mei 1868.

Regent. Raden Toemenggoeng Aroeng Binang, 30 juni 1849.

Patih. Raden Ngabehi Merto Atmodjo, 14 april 1859.

Djaksa. Raden Danoc Poerwo, 7 juli 1863.

Pangoeloe. Hadji Mochammad Ngali, 28 feb. 1868.

Luitenant der Chinezen. Tan Tjiphi, 7 okt. 1862.

Roormeester. J. A. Boode, 22 dec. 1866.

Afdeeling Karang-anjar.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. H. van Duivenboode Varke-
visser, 8 dec. 1866.

Regent. Raden Toemenggoeng Karto Negoro, 11 feb. 1864.

Patih. Raden Ngabehi Prawiro Joedo, 5 Sept. 1856

Djaksa. Mas Soero Teroeno, 4 mei 1862.

Pangoeloe. Bagoes Hassan Moekmin.

Luitenant der Chinezen. Tan Tjiphi, 7 okt. 1862.

Roormeester. G. R. de Chauvigny de Blot, 22 okt. 1866.

Afdeeling Ambal.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. H. van Amstel, 樂 4de kl.,
28 jan. 1866.

Regent. Raden Adipati Poerbo Negoro, G. M., 4 april 1832.

Patih. Mas Ngabehi Tjokro Sendjojo, 14 nov. 1867.

Djaksa. Mas Soero Redjo, 29 maart 1868.

Pangoeloe. Hadji Aboe Bakar.

Luitenant der Chinezen. Tan Tjiphi, 7 okt. 1862.

Roormeester. W. G. Guldenaar, 22 dec. 1866.

Kedoe.

telt 4 afdelingen: Magelang, Probolinggo, Djetis en Prapak, en 2 regentschappen, als:

Magelang met 7 distrikten: Magelang (262), Ngasinan (263), Balak (225), Bandongan (358), Probolinggo (499), Menoreh (439) en Romameh (235);

Temanggoeng met 5 distrikten: Djetis (336), Kedoe (380), Lempoejang (226), Prapak (99) en Soemowono (145);

zamen 12 distrikten en 3467 desa's.

Bevolking: *e.* 292; *i.* 550448, *ch.* 3754; *u.* 44; *u. o. v.* 26.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (MAGELANG).

Resident. P. L. VAN BLOEMEN WAANDERS, 16 julij 1869.

Regent. Raden Tocmengoeng Danoening Rat, 4 okt. 1862.

Sekretaris, P. Ph. du Cloux, 9 feb. 1869.

Kommies. H. A. van den Bor, 21 april 1865.

Patih. Raden Djojo Dirdjo, 11 dec. 1865.

Hoofddjaksa. Raden Prawiro Kesoemo, 23 jan. 1867.

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Danoe Wirjo, 30 okt. 1865.

Hoofdpangoeloe. Moehammad Bezari, 25 jan. 1842.

Kapitein der Chinezen. Beh Tjing Tjoan, 21 feb. 1856

Luitenant » id. Lie Tjim Kee, 2 okt. 1869.

Landmeter en rooimeester. A. Th. Sorillon.

BRANDSPUITWEZEN.

Brandspuitmeesters. A. F. van Haastert; — J. Boode.

Adjunkt id. Beh Tjing Tjoan; — Kwik Angmo.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeling Temanggoeng.

Assistent-resident. J. W. van Rijck, 8 okt. 1867.

Regent. Raden Adipati Arjo Holland Soemo Di Logo, 10 feb. 1848.

Patih. Raden Tjokro Atmodjo, 10 sept. 1860.

Djaksa. Mas Tirta Di Poera, 16 nov. 1868.

Kapitein titulair der Chinezen te Paraän. Ho Kong Hong, 22 juniij 1866.

Djokjakarta (Ngajojokarto).

bestaat grootendeels uit het Sultans-gebied en dat van den prins Pakoe Alam.

Het sultansgebied telt 8 regentschappen, als:

Bantool met 13 distrikten: Tjelep (23), Samen (37), Boengkoes (48), Poetjang-Anom (50), Pangang (56), Lipoero (46), Tjepit (60), Soko (39), Pekodjo (96), Kretek (50), Kwarasan (48), Gaboesan (50) en Pandes (38);

Kalasan met 16 distrikten: Imogiri (Djokjo) (70), Imogiri (Solo) (83), Djederan (35), Dakem (126), Tjanden (64), Bandowo (50), Redjokesoemo (65), Barongan (55), Demangan (146), Soember (92), Berbah (53), Ngapik (48), Tanggallan (95), Bantarwaran (48), Redjowinangoon (78) en Sambilegi (55);

Steeman met 14 distrikten: Angin-Angin (54), Klegoeng (122), Godejan (37), Gadingan (108), Tegalweroe (41), Djoemeneng (21), Tembalangan (30), Ploembon (33), Gamping (165), Tegalredjo (60), Kemoesoeh (42), Ngidjon (64), Menoelis (31) en Sendangpitoe (49);

Nunggoelan met 16 distrikten: Kedoem-Goebah (20), Temanggal (7), Wadas.

(17), Grigah (16), Wonoredjo (4), Kenteng (5), Poendak (9), Kamal (5), Djatingarang (4), Nanggoelan (16), Selomirah (28), Pereng (16), Pripih (14), Tjebongan (21), Kedoenggiring (18) en Sermo (52);

Kalibawang met 16 distrikten: Djomblangan (8), Ngangan (17), Klepoe (23), Kedoengrong (17), Salakmalang (19), Boro-Wetan (7), Boro Koelon (12), Dongdong (3), Toeksongo (12), Dhekso (6), Semaken (5), Dhegan (6), Samigaloeh (12), Ngaliyan (14), Kalibawang (18) en Doewet (5);

Sentolo met 15 distrikten: Bantar (2), Djelaban (6), Kali-Bondol (3), Djlegong-Metbajian (2), Djlegong-Karangwetan (5), Worawari (10), Sokopontjo (5), Kentheng (4), Mahessan (6), Nglendaj (4), Toebin (10), Karangasem (6), Wonolopo (3), Gegoeloe (3) en Sentolo (6);

Pengasih met 14 distrikten: Seerang (15), Djasoetan (7), Banjoemeneng (12), Ngoelakan (9), Djombokan (2), Banaran (13), Kedoeng-Sago (7), Kedoeng Galik (7), Boetoeh (8), Panggang (6), Mahessan-Kilen (2), Mahessan-Wetan (3), Djantoeeran (1) en Pengasih (7);

Goenoeng-Kidoel met 3 distrikten: Oost Goenoeng-Kidoel (281), Midden Goenoeng-Kidoel (213), West Goenoeng-Kidoel (183).

Voorts behoort tot het sultans-gebied het distrikt Pasar Gedeh (64).

Het Pakoe Alams gebied telt één regentschap: Brosot, met 4 distrikten: Glaheng (59), Genthon (37), Galoer (64) en Boegel (72);

zamen 112 distrikten en 4279 desa's.

Bevolking: *e.* 1260; *i.* 377437; *ch.* 1749; *a.* 26.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. A. J. P. H. D. BOSCH, 3, 2 jan. 1865

Assistent-resident, tevens vendumeester. F. H. W. von Rauzow
(P. F. L. J.) 11 jan. 1868.

Kommies. A. N. Geerts, 30 maart 1860.

Rijksbestierder. Raden Adipati Danoe Redjo, 13 feb. 1847.

Hoofddjaksa. Raden Toemenggoeng Niti Prodjo, 27 maart 1866

Adjunkt-hoofddjaksa. Raden Rio Soero Dirdjo, aug. 1866.

Hoofdpangoeloe. Hadji Ibrahim Kamalo Dining Rat.

Kapitein der Chinezen. Lie Tiam Ling, 6 sept. 1854.

Luitenant » id. Lie Tiam Kiem, 2 mei 1861.

Translateur voor de javaansche taal. O. A. O. van den Berg, 8 feb. 1862.

Èlève-translateur. C. L. G. van den Berg, 27 maart 1867.

Landmeter. H. A. F. Freijdanck,

Wd. Rooimeester. H. H. J. van der Storm.

PERSONEEL OP DE LANDEN VAN Z. H. DEN SULTAN.

Regent van Bantool. Raden Toemenggoeng Danoe Kesomo.

Id. » *Kalassan.* Raden Toemenggoeng Patmo Negro.

Id. » *Sleeman.* Raden Toemenggoeng Kesomo Redjo.

Id. » *Nanggoelan.* Raden Rio Merto Di Pocror.

Id. » *Kalibawang.* Raden Rio Joedo Prawiro.

Id. » *Sentolo.* Raden Rio Joedo Dining Rat.

Id. » *Pengasih.* Raden Rio Soemo Negro.

Id. » *Goenoeng-Kidoel.* Raden Toemenggoeng Mangoen Negro.

PERSONEEL OP DE LANDEN VAN DEN PANGERAN ADIPATI SOERJO SOSRONING RAT.

TER HOOFDPLAATS.

Patih van den prins. Raden Toemenggoeng Sosro Pranoto.

Djaksa. Mas Ngabehi Prawiro Redjo.

Priester. Mas Pangoeloe Hadji Moehammad Moektar.

IN DE BINNENLANDEN.

Regent van Brosot. Raden Rio Sosro Dikdojo.

Soerakarta.

bestaat uit de Soesoehoenans-landen en die van Mangkoe Negoro; de *Soesoehoenans-landen* tellen 6 distrikten: Hoofdplaats (800), Kartasoera (1422), Klaten (2775), Bojolali (1750), Ampel (2146) en Sragen (2810).

de *Mangkoe-Negoro-landen* tellen 4 distrikten: Hoofdplaats (3), Karangpandan (1117), Wonogiri (1854) en Malangdjiwan (1096);

zamen 10 distrikten en 15773 desa's en kampongs.

Bevolking: e. 2076; z. 774666; ch. 4751; a. 45; a. o. c. 334.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. J. H. TOBIAS, ● 3 (L. E.), 30 april 1869.

Assistent-resident. J. B. M. Boshouwer, 22 dec. 1866.

Kommies.

Rijksbestierder. Raden Adipati Sosro Negoro, 23 juli 1867.

Kapitein der Chinezen. Liem Dji Bo, 30 dec. 1854.

Luitenant id. Tan Tian Lie, 12 nov. 1859.

Translateur voor de javaansche taal. H. K. H. Wilkens, 27 juli 1865.

Adjunkt id. C. J. A. Wilkens, 20 juni 1866.

Aspirant id. C. D. Winter, 21 juni 1867.

Élèves id. Ch. Moodij, 27 juli 1865; —

Landmeter. H. A. van Put, 8 okt. 1868.

Roomeester. F. W. A. du Vignau, 14 dec. 1866.

Hoofd der oostersche vreemdelingen. Hoetin Bin Moestam, 26 aug 1867.

PERSONEEL OP DE LANDEN VAN Z. H. DEN SOESOEHOENAN.

TER HOOFDPLAATS.

Hoofdregent van policie. Raden Toemenggoeng Soero Dirdjo.

Hoofddjaksa. Raden Toemenggoeng Djekso Negoro.

Hoofdpangoeloe. Tapsir Anom.

IN DE BINNENLANDEN.

Regent van policie teKartasoera. Raden Toemenggoeng Soemo Wirjo.

Idem te Klaten. Raden Toemenggoeng Mangoon Kesoemo.

Idem te Bojolali. Raden Toemenggoeng Soero Di Prodjo.

Idem te Ampel en Gagatan. Raden Toemenggoeng Tjokro Djojo

Idem te Sragen. Raden Toemenggoeng Wirjo Di Prodjo.

PERSONEEL OP DE LANDEN VAN DEN PANGERAN ADIPATI ARJO

MANKOE NEGORO.

TER HOOFDPLAATS.

Patih van den prins. Raden Toemenggoeng Djojo Saroso.

Hoofd-goenoeng der policie.

Djaksa. Mas Ngabehi Sastro Pradoto.
Pangoeloe. Kjahi Ngabdoel Kahir.

IN DE BINNENLANDEN.

Hoofdgooenoeng te Karang Pandan. Raden Ngabehi Koesoemo
 Atmodjo.

Idem te Wonogiri. Mas Ngabehi Djojo Soedarso.

Idem te Malangdjiwan. Raden Ngabehi Pontjotojo.

Madioen.

telt 5 afdeelingen: Madioen, Ngawi, Patjitan, Ponorogo, Magetan, en 6 regentschappen, als:

Madioen met 6 distrikten: Madioen (12), Oeteran (60), Kanigoro (39), Bagi (50), Maspati (38) en Tjaroeban (116);

Ngawi met 6 distrikten: Ngawi (14), Gendingan (27), Sefreh (51), Dero (62), Djogorogo (43) en Sinee (44);

Patjitan met 5 distrikten: Patjitan (91), Seanauten (60), Pringkoekoe (34), Lorok (62), Pangool (40);

Ponorogo met 5 distrikten: Hoofdnegerij (12), Ponorogo (28), Koctoe (48), Poeloeng (56) en Ardjo-winaoeng (34);

Soemoroto met 4 distrikten: Soemoroto (72), Gemoelak (26); Djebeng (30), en Parang (32);

Magetan met 6 distrikten: Magetan (96), Balepandjang (66), Boeloe (47) Gorang-Gareng (72); Poerwodadi (54) en Keniten (49);

zamen 32 distrikten en 1571 desa's.

Bevolking: *e.* 376; *i.* 664366; *ch.* 2311; *a.* 9; *a. o. v.* 202.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. J. K. H. PHITZINGER, 4 april 1866.

Regent. Raden Mas Toemenggoeng Sosro Negro, 27 okt. 1869.

Sekretaris, tevens notaris en vendumeester. N. Hofstede, 2 feb. 1865.

Kommiss. C. N. M. Cordesius, 27 juni 1864.

Patih. Raden Socmo Winoto, 5 maart 1862.

Hoofddjaksa. Raden Pandji Prawiro Kesoemo, 20 aug. 1867.

Adjunkt-hoofddjaksa. Mas Atmo Soeparto, 12 jan. 1868.

Hoofd-pangoeloe. Mas Hadji Imam Gadjali, 4 aug. 1846.

Kapitein der Chinezen. Tan Goan Ik, 3 maart 1864.

Luitenants der Chinezen. Tan Ting San, 25 mei 1864; — Liem Tik Yoe, id.

Roomeester en landmeter. J. P. Caspersz, 4de kl.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Ngawi.

Assistent-resident. P. van Hoek, 24 dec. 1866.

Regent. Raden Toemenggoeng Arjo Soentaning Rat, 30 jan. 1839.

Patih. Raden Pandji Pringgo Kesoemo, 5 juni 1865.

Djaksa. Raden Pandji Adi Kesoemo, 16 nov. 1866.

Pangoeloe. Mas Moehammad Poero.

Luitenant der Chinezen. Tjan Boen Pien, 5 feb. 1869.

Fungerend roomeester. E. C. L. Jansen.

Afdeeling Patjitan.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. W. H. van der Hell, 8 nov. 1869.

Ambtenaar, tijd. toegevoegd aan id. S. Ohelo, 15 nov. 1867.

Regent. Raden Toemenggoeng Merto Adi Negoro, 15 maart 1866.

Patih. Mas Djojo Di Poero, 15 maart 1866.

Hoofddjaksa. Mas Tirto Di Wirjo, 26 okt. 1860.

Hoofdpangoeloe. Mas Ehsan Poero, 11 feb 1855.

Luitenant der Chinezen. Tan Ing Socn. 25 april 1859.

Afdeeling Ponorogo.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. F. Schenck, 10 nov. 1866.

Regent. Raden Mas Adipati Tjokro Negoro, 11 sept. 1856.

Id. van Soemoroto. Raden Mas Toemenggoeng Broto Di Redjo, 19 aug. 1869.

Patih van Ponorogo. Raden Mas Tjokro Di Poero, 17 april 1868.

Id. van Soemoroto. Mas Sastro Di Wirjo, 23 april 1865.

Djaksa. Raden Prawiro Kesoemo, 28 okt. 1867.

Pangoeloe. Mas Kasan Ngalawi, 21 april 1865.

Luitenant der Chinezen. Tjan Tisiang, 18 mei 1852.

Afdeeling Magetan.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. R. K. van Olden. 24 dec. 1866.

Regent van Magetan. Raden Adipati Arjo Soero Adining Rat, 8 sept. 1852.

Patih. Raden Pandji Kromo Di Poero, 8 sept. 1852.

Djaksa. Mas Poespo Di Poero, 25 sept. 1858.

Pangoeloe. Mas Mochammad Saleh.

Kediri.

telt 6 afdeelingen: Kediri, Ngrowo, Trengalek, Berbek, Kertosono en Blitar, en 5 regentschappen, als:

Kediri met 5 distrikten: Kota (69), Modjoroto (65), Djambean (50) Sokoredjo (57) en Papar (94);

Ngrowo met 6 distrikten: Toelong-agong (75), Ngoenoet (42), Pekoentjen (25), Tangoel (45), Wadjak (53) en Kalangbret (68);

Trengalek met 7 distrikten: Trengalek (43), Goenong-Lor (41), Ngasinan (55), Pakis (59), Kampak (39), Soembring (21) en Prigi (10);

Bebek met 8 distrikten: Berbek (31), Ngandjoek (28), Godean (21), Siwala (40), Gemengeng (66), Kertosono (33), Lenkong (48) en Waroe-djajeng (21);

Blitar met 4 distrikten: Blitar (44), Sringat (35), Wlingi (24) en Lodojo (29); zamen 30 distrikten en 1331 desa's.

Bevolking: *e.* 399; *i.* 534555; *ch.* 4093.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. R. C. VAN PREHN WIESE, 4de kl., 16 julij 1869.

Regent. Raden Mas Adipati Rio Soemo Dining Rat. *G. M.* 1 julij 1858.

Sekretaris. J. A. Kraemer, 19 maart 1868.

Kommiss. J. H. Peelen, 3 sept. 1864.

Patih. Mas Ngabeli Mankoe Degdo 1 julij 1858.

- Hoofddjaksa*.
Adjunkt-djaksa. Mas Soemo Di Wirjo, 20 maart 1867.
Hoofdpangoeloe. Mas Moehammad Idris, 15 julij 1859.
Kapitein der Chinezen. Tan Kok Tong, 27 maart 1861.
Luitenant der Chinezen. Djauw Ban Liong, 16 mei 1859.
Landmeter en rooimeester. S. Westerbaan Muurling, (tijd.)

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Ngrowo (Toeloeng-Agoeng).

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester*. A. Taunay, 22 okt. 1866.
Regent. Raden Toemenggoeng Gondo Kesoemo, 19 maart 1859.
Patih. Mas Ngabeli Sastro Widjojo, 15 april 1854.
Djaksa. Mas Prawiro Di Wirjo, 26 mei 1866.
Pangoeloe. Mas Mangoen Poero.
Luitenant der Chinezen. Tan Kok Liang, 22 juniij 1862.

Regentschap Trengulek.

- Regent*. Raden Alipati Mangoen Negoro, 20 juniij 1849.
Patih. Mas Ngabeli Soero Di Poero, 11 nov. 1866.
Djaksa. Mas Parto Widjojo, 26 mei 1866.
Pangoeloe. Ngabdoel Kasim.

Afdeeling Blitar.

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester*. G. R. Lucardie, 23 aug. 1869.
Regent. Raden Toemenggoeng Ngabeli Warso Kesoemo, 3 mei 1869.
Patih. Mas Ngabeli Soemo Dirdjo, 22 aug. 1869.
Djaksa. Mas Sastro Di Redjo, 26 april 1869.
Pangoeloe. Kasan Soehodo, 31 maart 1846.

Afdeeling Berbek.

- Assistent-resident tevens fd. notaris*. W. J. Brouwer, 25 mei 1869.
Regent. Raden Toemenggoeng Soemo Wilojo, 3 sept. 1866.
Patih. Raden Ngabeli Mangoen Kesoemo, 25 jan. 1860.
Djaksa. Raden Ngabeli Soemo Redjo, 26 sept. 1869.
Pangoeloe. Mas Moehammad Jakoep.

BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

GOUVERNEMENT VAN SUMATRA'S WESTKUST.

Dit gouvernement is verdeeld in drie residentieën: Padangsche Benedenlanden, Padangsche Bovenlanden en Tapanoli. Voorts behooren tot dit gouvernement de eilanden en eilandgroepen genoemd in Staatsblad 1864 no. 104. Bevolking: e. 1766; z. 1556305; ch. 4944; a. 66; a. o. v. 1958.

Gouverneur.

N. A. Th. ARRIËNS, 3. 28 juli 1868.

BUREAU.

Sekretaris, tevens belast met het toezigt der komptabiliteit. J. R. Abegg, 14 feb. 1867.

Eerste kommiezen. L. J. André Wiltens, 9 juli 1862; — A. K. H. Klokke, 9 okt. 1866; — M. Herstein, 26 mei 1869,

Tweede kommiezen. H. van Weerden, 10 juli 1867; — B. Douwes jr., 10 mei 1868.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse.

W. Th. van Horn, 16 maart 1865; — H. M. Botter, 22 juli 1865; — J. P. G. Kruijt, 24 april 1869; — C. F. E. Praetorius, 29 mei 1869.

Tweede klasse.

G. J. J. Deutz, 9 sept. 1864; — H. Visser, 16 maart 1865; — M. L. E. Halewijn, id.; — C. W. Palm, 18 okt. 1865; — P. Mijer jr., 18 juli 1867; — Jhr. E. R. Kraijenhoff, 24 april 1869; — C. Donker Curtius, 29 mei 1869.

Derde klasse.

F. Trenité, 16 maart 1865; — J. van Nieuwkuijk, id.; — R. C. Kroesen, 18 okt. 1865; — J. A. Tange, id.; — M. C. E. Stakman, id.; — H. T. F. Mensinga, 18 juli 1867; — P. H. van Hengst, id.; — J. M. van Berckel, id.; — Jhr. J. C. W. D. A. van der Wijck, 24 juni 1868; — J. R. Lange jr., 20 juli 1868; — A. C. van Wageningen, 17 feb. 1869; — A. F. van Ingen, 24 april 1869; — C. A. Niesen, 4 kl., 29 mei 1869. — W. J. Geertsema, 14 okt. 1869.

Ambtenaars ter beschikking.

B. G. W. W. C. baron van Hœvell, 24 april 1869; — D. P. Jentink, id.

Padangsche Benedenlanden.

Deze residentie is verdeeld in 4 afdeelingen: Padang, Ajer-Bangis en Rau, Priaman en Painan.

De afdeeling Padang bestaat uit 2 onder-afdeelingen als:

de hoofdplaats Padang met de Mentawi-eilanden (Si-Beroet. Si-Parah, Noord-

Paggi, Zuid-Paggi en de tot dezen groep behoorende kleine of Nassau-eilanden), en

de *Ommelanden van Padang*, bestaande uit de distrikten: Pau V, Pau IX, Nangalo, Kota-Tenga, Boengoes, Loeboe-Kilangan, Limou-manis en Kasau.

De afdeeling Ajer-Bangis en Rau, verdeeld in 4 onder-afdeelingen, als:

Ajer-Bangis met 4 larassen: Ajer-Bangis en Batahan, Si-Kabouw, Oedjoeng-Gading en Si-Kilang;

de *Ophir-distrikten* met 8 larassen: Kanai-Kan, Tinggam, Taloe, Sinoeroet, Tjoebadak, Simpang Tonang, Pasaman en Kinali;

Rau, Loeboe-Sikapping en Panti met 12 larassen: Kota-Radja, Langoen, Padang-Manting, Loeboe-Lajong, Tarong-Tarong, Padang-Noenang, Tandjong-Batoeng, Lansap-Kodap, Padang-Gloegoer, Panti, Salibawan en Loeboe-Sikapping, en

de *Batoe-eilanden*, bestaande uit een groep van eilanden, waarvan een aantal en daaronder de grootsten onbewoond zijn.

De afdeeling Priaman, verdeeld in 3 onder-afdeelingen, als:

Priaman met 6 larassen: Priaman, Mangong, V Kota's, VII Kota's, Piloebang en Oelakan;

Loeboe-Basong en Tikoe met 3 larassen: Loeboe-Basong, Tikoe en de XII Kota's, en

Kajoetanjung met 4 larassen: Pakandangan, Sintok, Tobo-Gadang en Loeboe-Along.

De afdeeling Painan, verdeeld in 3 onder-afdeelingen, als:

Painan met 4 distrikten: Painan, Batang Kapas, Bajang, Poeloet-Poeloet en Troessan,

Ajer-Hadji met 7 negorijen: Amping-Parak, Kambang, Lakitan, Plangei, Soengei-Toengoe, Poenggasan en Ajer-Hadji.

Indrapoera met 4 landschappen: Indrapoera, Tapan, Loenang en Si-Laoet.

Bevolking: c. 1367; i. 889377; ch. 4116; a. 64; a. o. v. 1417.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (PADANG).

Assistent-resident voor de politie. Th. A. L. Kroesen, 7 aug. 1868.

Kommies. F. F. Cretier; 28 april 1868.

Kontroleur der 2de klasse in de ommelanden van Padang. M. L. E. Halewijn.

Schout. J. A. Duim, 15 okt 1864.

Cipier van 'slands gevangenis. D. Hensen.

Opziener 3de klasse der kultures. M. A. Lijffmann.

Regent. Tocankoe Panglima Mara Indra, 16 aug. 1868.

Hoofddjaksa.

Hoofdpriester. Imam Bidiën.

Rooimeester en landmeter. G. M. Schuurman.

Tolk voor de Chinesche taal. J. A. Buddingh, 25 juni 1869.

Translateur voor de Engelsche-, Fransche- en Hoogduitsche talen.

A. D. J. Penn.

Kapitein der Chinezen. Lic Saaij, 7 dec. 1860.

Luitenants der id. Lic Goê, id; — Lim Thoe, id.

Kapitein der overwalsche vreemdelingen. Bapa Doeri.

Luitenant » id. Kosa Marekan.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. R. C. van der Palm.

Adjunkt id. W. G. Mulock van der Vlies.

Brandspuitmeesters. A. H. J. Diemont; — J. Matthijssen; — S. B. Severijn.

*Adjunkt id. P. Holterman; — D. Krijgsman; — F. W. Witte; —
L. J. Pierard; — H. J. van Beek; — G. R. Reiszland.*
Kommandant der brandbarisan. L. J. Andrée Wiltens.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Ajer-Bangis en Rau.

*Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. A. F.
In'tveld, 28 julij 1863.*

*Kommies, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken
stand. Th. E. van Ginkel, 20 nov. 1867.*

BRANDSPUITWEZEN.

Brandspuitmeester. W. A. Phefferkorn.

Adjunkt-brandspuitmeester. B. Maidman.

Onder-afdeeling Ophir-distrikten.

Kontroleur der 2de klasse. H. Visser.

Opziener der wegen te Moeara-Kiawe. W. Mullij.

Onder-afdeeling Rau, Loeboe-Sikapping en Panti.

Kontroleur der eerste klasse. W. Th. van Horn.

*Opziener der tweede klasse te Loeboe-Sikapping. F. J. Fusser
31 maart 1866.*

Idem der tweede klasse te Panti. C. Maagdenberg.

Idem der wegen te Rau. A. A. Snackcij, 17 april 1868.

Onder-afdeeling Batoc-eilanden (Poeloe-Tello).

Posthouder. L. O'Briën, 28 aug. 1860.

Afdeeling Priaman.

*Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. Cramer,
24 julij 1868.*

*Kommies, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken
stand. P. C. van Daalen, 21 april 1869.*

*Kontroleur der 3de kl. te Kajoetanam. Jhr. J. C. W. D. A. van
der Wijck.*

Id. der 3de klasse te Loeboe-Basong. E. G. van Schuijlenburch.

Opziener der 2de klasse te Tikoe. L. Bothello, 8 junij 1867.

*Id. der 3de kl. roor de kultures te Oelakkan. V. A. van Os, 15
sept. 1865.*

Id. der wegen te Kajoetanam. O. Maidman, 9 julij 1868.

Id. te Loeboe-Along. H. Riekerk, 31 jan. 1866.

Regent. Tocankoe Sarif Amal, 5 dec. 1848.

Djaksa. Orang Kaja Radja Gandam, 2 okt. 1854.

Luitenant der Chinezen. Tjia Biaauw, 20 okt. 1843.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. F. van Ginkel.

Brandspuitmeester. W. F. Reedel.

Adjunkt-brandspuitmeester. J. P. Bagajja.

Afdeeling Painan.

Assistent-resident, tevens vendumeester. H. A. Mess, 29 dec. 1866.

Kommies. N. F. Groenewald, 9 julij 1868.

Kontroleur der 3de klasse te Ajer-Hadji. J. A. Tange.

Idem der 3de klasse te Indrapoera. H. T. F. Mensinga.

Opziener der 1ste klasse bij de kultures te Troesan. Th. Gomis,
5 aug. 1866.

Id. der 3de klasse bij de kultures te Batang-Kapas. R. W. Maidman,
14 nov. 1867.

Id. der 2de klasse bij de kultures te Bajang en Poeloet-Poeloet.
G. van Don, 30 mei 1866.

Regent van Indrapoera. Sultan Tarman Sjah, 21 okt. 1857.

Padangsche Bovenlanden.

Deze residentie telt 5 afdelingen: *Tanah-Datar*, *Limapoeloeh Kotu's*, *XIII en IX Kota's*, *Batipoe* en *X Kota's* en *Oud-Agam*.

De afdeling *Tanah-Datar*, verdeeld in 4 onder-afdeelingen, als:

Fort van der Capellen met 13 larassen: Soengei-Tarab, Limakaum, Soemanick, Telawi, Goeroen, Salimpawang, Rau-Rau, Padang-Ganting, Pageroejoeng, Tandjoeng, Soeroeasso, Pariangan en Soengei-djauboe:

IX Kota's met 4 larassen: Tandjong-Baliet, Samingbakar, Singkarah en Soeliet-Ajer;

Lintau en Boen met 4 larassen: Lintau, Boea, Koemanis en Soempoeer; *Kota VII*, bestaande uit de landschappen *Sidjoendjoeng* en *Tandjong-Ampaloe*, met 6 larassen: Kota-Baroe, Si-loengakang, Si-djoengdjoeng, Kota VII, Padang-Siboesoek en Loebou-Tarab.

De afdeling *Limapoeloeh Kota's*, verdeeld in 2 onder-afdeelingen, als:

Pajakombo met 12 larassen: Batoehamper Goegoe Kota-nan IV, Kotan-gadang, Limboekan, Loebou-batinko, Monkar, Pajabassong, Sarilamak. Si-toedjoe, Soengei-baringien en Taram;

het landschap *Halaban*

Poerdatar met 4 larassen: Kota-Lawas, Soliki, Mahi en Kapoer-nan sambilan;

De afdeling XIII en IX Kota's verdeeld in 2 onder-afdeelingen, als:

Solok, bestaande uit de landschappen, met 14 larassen: Solok, Salajo, Tjoepak, Gantong Tjiri, Goegoe, Talang, Kota-Anau, Moeara-Panas, Panjakalan, Sao-Lawas, IX Kota's, Soepajang, Siroekam en Alahan-Pandjang.

Lolo en Soengei-Pagoe, bestaande uit de landschappen *Lolo*, *Soerian* en *Soengei-Pagoe*.

De afdeling *Batipoe* en *X kota's*, verdeeld in de onder-afdeeling *Padang-Pandjang* en het landschap *Batoe-Beragoeng*, met 7 larassen: VI Kota's, IV Kota's, *Batipoe-di-atas*, *Batipoe-di-bawah*, *Boenga-Tandjoeng*, *Soempoeer* en *Semawang*.

De afdeling *Oud-Agam*, verdeeld in 4 onder-afdeelingen, als:

Oud-Agam met 11 larassen en twee negorijen: *Banoehampoe*, *Ampat-Angkat*, *Kapau*, *Salo*, *Soengei-Poeur*, *Tjandoeng*, *Tilatang*, *Kamang*, *Baso*, *Ampat-Kota*, *Mage* en de negorijen *Pantar* en *Paoe*.

Danau-distrikten, bestaande uit de landschappen *Manindjoe* en *Matoe*, met 4 larassen: IV Kota's, VI Kota's, *Matoea* en *Andalas*.

VIII Kota's en *VII Loerah's* met de larassen VIII Kota's en VII Loerah's; *Bondjol* met de larassen V Kota's, *Koempolan*, *Alahan-pandjang* en de negorijen *Kota-tangah*, *Malumpa* en *Ladong pandjang*.

Bevolking: e. 232; i. 581779; ch. 262; a. 2; a. o. v. 449.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (FORT DE KOCK).

Resident. C. C. L. VAN COEVERDEN, 11 mei 1869.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. A. P. van Leeuwen, (E. K. 4), 14 juni 1867.

Kontroleur der 1ste klasse. C. F. E. Praetorius.

Kommies. A. V. van Os, 21 april 1869.

Opziener der 2de klasse bij de kultures. A. C. Chevalier, 14 nov. 1867.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Tanah-Datar. (Fort van der Capellen).

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. W. de Lanoy, 12 sept. 1869.

Ambtenaar ter beschikking. D. P. Jentink.

Opziener der 1ste klasse voor de kultures. J. H. Feickens, 11 dec. 1868.

Onder-afdeeling XX Kota's (Singkorok).

Kontroleur der 3de klasse. M. C. E. Stakman.

Onder-afdeeling Lintau en Boca (Boea).

Kontroleur der 2de klasse. B. Donker Curtius.

Onder-afdeeling VII Kota's. (Si-djoendjoeng).

Kontroleur der 2de klasse te Si-djoendjoeng. C. W. Palm.

Opziener der 2de klasse voor de kultures te Tandjoeng-Ampato.

W. D. Ungerer, 12 dec. 1868.

Afdeeling Limapoeloh-kota's. (Pajakombo).

Onderafdeeling Limapoeloh.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. L. B. van Polanen Petel, 24 juli 1868.

Opziener der 3de klasse voor de kultures. G. Riekerk, 8 juni 1867.

Onder-afdeeling Poardatur.

Kontroleur der 3de klasse. R. C. Kroesen.

Landschap Halaban.

Opziener der 1ste klasse, belast met het civiel, gezag. P. H. Ungerer, 20 feb. 1865.

Afdeeling XIII en IX kota's (Solok)

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. H. F. W. Cornets de Groot, 7 aug. 1868.

Kontroleur der 3de klasse. C. A. Niesen, 4de kl.

Opziener der 3de klasse voor de kultures. H. van den Broek, 4 mei 1867.

Landschap Soepajang en Siroekam.

Opziener der 1ste klasse voor de kultures. J. H. Kloesman, 30 okt. 1868.

Landschap Alahan-pandjang en Salimpat.

Opziener der 1ste klasse voor de kultures. F. W. Kornmann, 20 maart 1860.

Onder-afdeeling Lolo en Soengei-Pagoe.

Civiel gezaghebber. D. A. L. Berretty, 13 okt. 1869.

Afdeeling Batipoe en X kota's (Padang-Pandjang).

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. S. Stibbe Lz. 5 aug. 1869.

Ambtenaar ter beschikking. B. G. W. W. C. Baron van Hoëvell.
Opziener der 2de klasse te Batoe-Beragong. H. Michels, 4
maart 1864.

Idem der 3de klasse te Padang-Pandjang. A. Laarhuis, 14
april 1866.

Opziener der wegen te Padang-Pandjang. A. O. Chevalier, 20
dec. 1864.

Idem in de kloof van Batang-Singgalang. W. A. van Ginkel,
5 juli 1866.

Afdeeling Oud-Agam.

Onder-afdeeling Oud-Agam.

Kontroleur der 1e klasse. C. F. E. Praetorius.

Opziener der 2de klasse voor de kultures. A. C. Chevalier, 14 nov.
1867.

Onder-afdeeling [Danau-distrikten. (Manindjoe).

Kontroleur der 2de klasse P. Mijer jr.

Opziener der 2de klasse te Matoea. C. F. von Collanic, 4 maart 1864.

Onder-afdeeling VIII Kotta's en VII Loerah's. (Palembajan).

Kontroleur der 1e klasse. H. M. Botter.

Onder-afdeeling Bondjol.

Kontroleur der 3de klasse. J. M. van Berckel.

Tapanoli.

Deze residentie is verdeeld in 3 afdeelingen, als: *Siboga*, *Mandeling* en *Natal*.

De afdeeling *Siboga* verdeeld in 4 onder-afdeelingen, als:

Siboga en ommelanden met 17 koeria's (distrikten): Tapanoli, Siboga, Si-roedoet, Si-boeloan, Kalangan, Toeka, Saidnihoeta, Parbirahan, Bediri, Loemoet, Angoli, Pinangsori, Manossor, Marantjar, Si-angoenan, Hoeraba en Batang-toroe;

Singkel met de landschappen *Simpang-kiri* en *Simpang-kanan* en de *Banjak-eilanden*;

Baros met 4 koeria's: *Kampong-Oedik*, *Kampong-Illir*, *Tapoes* en *Sorkan*;

Nias met de omliggende eilanden.

De afdeeling *Mandeling* verdeeld in 3 onder-afdeelingen, als:

- 1°. de landschappen *Groot-Mandheling* met 4 koeria's: *Kota-siantar*, *Penja-boengan*, *Goenong-Toea* en *Pidoli-boekit*: en *Batang-Natal* met 4 koeria's: *Moeara-plampoengan*, *Moeara-suma*, *Ajer-nangali* en *Sopo-tindjak*;
- 2°. de landschappen *Klein-Mandheling* met 4 koeria's: *Menambin*, *Tamiang*, *Si-ngengoe* en *Tambangan*; en *Oeloe* en *Pakantan* met 4 koeria's: *Pekanten-boekit*, *Pekanten-lomba*, *Batang-gadis* en *Penjonghé*;
- 3°. de landschappen *Ankola-djoeloe* met 6 koeria's: *Kampong-baroe*, *Si-Mapil-Apil*, *Oeta-rimbaroe*, *Saboengan-djai*, *Batoe-nadoea* en *Si-Ondop*; *Ankola-djai* met 5 koeria's: *Soera-matingi*, *Pintoe-padang*, *Si-Galangau*, *Moearathais* en *Pitjar-koling*; en *Dollok* met 3 koeria's: *Si-pirok*, *Prau-sorat* en *Bringin*;

De afdeeling *Natal* verdeeld in 6 koeria's, als: *Natal*, *Linga-bajo* (*Tapoes*), *Batahan*, *Taboejoeng*, *Singkoeang* en *Koenkoen*.

Verder rekent men nog onder deze residentie de nog niet onder geregeld bestuur gebragte landschappen: *Si-lindong*, *Si-gompcelon*, *Si-pahoetar*, *Njai-pospos*, *Si-gottom*, *Pangariboean* en *Si-lantom*.

Bevolking: *e.* 167; *i.* 85349; *ch.* 566; *a. o. v.* 92. Hierbij niet gerekend de bevolking van *Nias*, de *Simpang-Kiri* en *Kanan* en de nog niet onder geregeld bestuur gebragte landschappen.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

- Resident.* H. D. CANNE, 7 juni 1869.
Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. J. Ch. Boyle, 29 nov. 1864.
Kommies. G. C. Twijssel, 30 sept. 1868.
Derde kommies. H. van der Valk, 7 jan. 1868.
Kontroleur der 3de klasse. P. H. van Hengst.
Luitenant der chinezen.

BRANDSPUITWEZEN.

- Algemeen brandspuitmeester.* P. H. van Hengst.
Brandspuitmeester. L. Vagner.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Onder-afdeeling Siboga en ommelanden.

- Kontroleur der 3de klasse, belast met het civiel gezag.* A. G. van Wageningen.
Opziener der wegen te Siboga.
Id. " " " *Loemoet.* C. F. E. Schäffer, 28 sept. 1869.
Id. " " " *Batang-Toroe.* G van Lier, 14 feb. 1867.

Onder-afdeeling Singkel.

- Kontroleur der 1ste klasse.* J. P. G. Kruijt.

Onder-afdeeling Baros.

- Kontroleur der 2de klasse.* G. J. J. Deutz.

Onder-afdeeling Nias.

- Kontroleur der 2de klasse.* Jhr. E. R. van Kraijenhoff.

Afdeeling Mandeling.

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester.* Mr. Th. A. A. Schönemarck, 25 april 1869.
Kommies. J. H. C. Schultze, 12 dec. 1863.
Opziener der 1ste klasse te Moeara-Sama. P. Brandon, 25 feb. 1866.
Id. der 1ste klasse te Tanah-Batoe. C. W. Kornmann, 9 sept. 1869.
Id. der 3de klasse te Panjaboengan, C. G. L. Menning, 27 mei 1869.

Onder-afdeeling Klein-Mandeling en Oeloe en Pakantan.

- Kontroleur der 3de klasse.* J. R. Lange, jr.
Opziener der 2de klasse voor de kultures te Moeara-Sipongi.
 C. F. Borgen, 8 maart 1865.

Onder-afdeeling Ankola en Si-Pirok. (Ankolu-djoeloe, Ankolu-djai en Dollok.)

- Kontroleur der 3de klasse.* F. Trenité.
Opziener der 3de klasse bij de kultures te Padang-Sidempocan.
 W. D. Londt, 27 mei 1869.
Id. der 1ste klasse te Si-Pirok. P. M. Camphuijsen, 17 mei 1867.

*Afdeeling Natal.**Kontroleur der 3de klasse. J. van Nieuwkuijk.**Opziener der wegen te Simpang Gambier. M. Daniels, 6 jan. 1869.***Benkoelen.**

Deze assistent-residentie bestaat uit de volgende 8 afdeelingen:

Benkoelen (hoofdplaats) verdeeld in 9 wijken;*de Ommelanden van Benkoelen*, bestaande uit de regentschappen van Soengei-Lemau en Oeloe Benkoelen en van Soengei-Itam, verdeeld in de volgende 9 distrikten: Soengei-Lemau, Oeloe-Benkoelen, Soengei-Itam, Proatin-doe-wablas-tapi-ajer, Proatin-doe-wablas-di-Darat, Lambak-Selapan, Andelas-Soengei-Kroe, Lima-Boeah-Badah, en Sillebar;*Lais*, verdeeld in 5 distrikten: Bentoehan, Ajer-Padaug, Lais, Ajer-Bessi en Palé;*Mokko-Mokko*, verdeeld in 6 distrikten: Mendjoeto, Mokko-Mokko, Bantal, Jepoe, Seblat, en Ketaun;*Seloema*, verdeeld in 4 distrikten: Ngalam, Seloema, Tallo en Allas;*Manna*, verdeeld in 5 distrikten: Manna, Pino, Benkenang, Kedorang en Padang-Goetji;*Kauer*, verdeeld in 11 distrikten: Kinal, Loewas, Tetap, Oeloe-Sambat, Si-Naha, Negri en Oeloe-Loewas, Sambat-merga-si-Djagoe, Bandar, Nassal, Linouw, en Bentoehan;*Kroë*, verdeeld in 17 distrikten: Peningaban, Malaga, Bamban, Tapa, Oeloe Pandan, Poeloe-Pisang, Pangawa-Lima, Oeloe-Kroe, Tenoembang, Ngamboer, Ngaras, Benkoenat-Blimbing, Liwa, Soekouw, Kembahang, en Kroë.

Nog behooren tot dit gewest de onlangs ingelijfde landschappen Oeloe-Loewas en Oeloe-Manna.

Bevolking: *e.* 194; *i.* 130370; *ch.* 583; *a.* 2; *a. o. v.* 4.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

*Assistent-resident. A. Pruijs van der Hoeven, 4de kl., 21 aug 1865.**Eerste kommissie, tevens fd. notaris en vendumeester. L. D. A. Fontein, 24 dec. 1866.**Tweede id. D. C. Tengnagel, 30 dec. 1863.**Wd. kapitein der Chinezen. Tjan Tjou Tong, 21 april 1868.**Cipier van 's lands gevangenis. M. Stok, 24 juli 1868.*

BRANDSPUITWEZEN.

*Algemeen brandspuitmeester. C. E. S. Verschueren.**Brandspuitmeester. F. G. F. von Schukkmann.**Adjunkt-brandspuitmeester. S. J. Barrett jr.*

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

*Eerste klasse. W. R. Winter, 23 maart 1861; — H. F. van Lier, 17 juli 1865.**Tweede klasse. M. J. Honig, 5 juli 1867; — E. G. van Schuijlenburch, 14 okt. 1869.**Derde klasse. H. M. de Kanter, 9 juni 1866; — J. Marbus, 5 juli 1867; — H. P. ten Cate, 17 feb. 1869.**Kontroleur 1ste klasse, tijdelijk ter beschikking van den assistent-resident. R. P. van Hengelaar, 14 okt. 1869.**Ommelanden en buitenposten.**Kontroleur der 2de klasse in de ommelanden van Benkoelen. M. J. Honig.*

- Idem der 3de klasse te Luïs.* H. Pauw ten Caté.
Idem der de klasse te Moko-moko.
Idem der 3de klasse, belast met het gezag te Seloema. J. Marbus.
Idem der 3de klasse te Manna. H. M. de Kanter.
Idem der 1ste klasse in Semundo-Oeloe Loeas en Kauer. H. F. van Lier.
Idem der 1ste kl. te Kroë.
Opziener der koffijkultuur te Liwa (afdeeling Kroë). H. F. van Dam. 24 nov. 1864.
Regent van Mokko-Mokko. Toankoe Sultan Takdier Chalippa'tullah Sjah, G. S., 14 dec. 1835.
Wd. hoofd te Mokko-Mokko. Sultan Hidayat'tullah Sjah, 30 april 1860.
Wd. distrikthoofd van Soengei-Kroë en Lima-Boea-badah. Mohamad Tahir, 20 april 1867.
Wd. distrikts-hoofd van Soengei-Lemau. Raden Kadiroen, 24 julij 1868.
Distrikthoofd van Oeloe-Benkoelen. Radja Indra Djati, 23 julij 1859.
Wd. posthouder te Kataoen. Mohamad Yoesoep. 19 mei 1868.

Lamongsche distrikten (1).

Deze residentie is verdeeld in 7 afdeelingen, als: Telok-Betong (hoofdplaats Telok-Betong); Boemi-Agoeng (hoofdplaats Pekoean-Katoe); Toelang-Bawang (hoofdplaats Mengala); Sepoeti (hoofdplaats Tarabangi); Sikampung (hoofdplaats Soekadana); Semanka (hoofdplaats Tandjong); en IV Marga's (hoofdplaats Katimbang).

Deze afdeelingen zijn weder verdeeld in van elkander onafhankelijke marga's en kampongs, bestuurd door marga- en kampongshoofden, terwijl de kampongs zijn verdeeld in soekoe's (geslachten) onder het opzicht van soekoehoofden. Bevolking: e. 70; i. 102137; ch. 134; a. 2; a. o. v. 3.

PERSENEEL TER HOOFDPLAATS (TELOK-BETONG).

- Resident.* D. W. SCHIFF, 15 feb. 1868.
Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. J. Young, 25 okt. 1867.
Kommissie, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. van Thiel, 26 mei 1865.
Djaksa. Kiagoes Han, 6 okt. 1868.
Luitenant der Chinezen. Tan Akoci, 30 nov. 1860.
Luitenant der Boeginezen. Anachoda Soewidi, 16 julij 1868.
Luitenant der Maleijers en andere oostersche vreemdelingen. Mas Agoes Said, 1 aug. 1868.
Landmeter. C. A. de Leau.

BRANDSPUITWEZEN.

- Algemeen brandspuitmeester.* C. A. de Leau.
Brandspuitmeester. J. J. Naeff.
Adjunkt-brandspuitmeesters. G. P. A. du Pui; — G. J. A. Boulet.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

- Eerste klasse.* J. A. Neijs, 29 nov. 1867; — F. A. Koks, 7 jan. 1869.

(1) Welke eilanden tot deze residentie behooren, bepaalt St. 1864 no. 54.

Tweede klasse. W. A. Seitz, 21 sept. 1867; — Ch. A. Wilkens, 29 nov. 1867.

Derde klasse. W. G. Leembruggen, 21 sept. 1867; — M. Reep, 29 nov. 1867; — W. E. van Kervel, 10 feb. 1868.

Ambtenaar ter beschikking. J. J. Naeff, 20 april 1869.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Kontroleur der 2de kl., belast met het civiel gezag in de ommelanden der afdeeling Telok-Betong. W. A. Seitz.

Distriktshoofd van Telok-Betong. Demang Mas Achmad bin Mas Wira Troena, 21 aug. 1866.

Kontroleur der 1ste klasse, belast met het civiel gezag in de IV Marga's Radja-Basa. Waj-Orang, Dantaran en Negara-Ratoc. J. A. Neijs.

Distriktshoofd te Katimbang. Raden Slengan Alaw, 19 dec. 1868.

Kontroleur der 3de klasse, belast met het civiel gezag in de afdeeling Sepoeti. M. Reep.

Distriktshoofd van Tara-Bangi. Demang Raden Bangsa Ratoc, 1 april 1863.

Idem van Siring-Kebouw. Demang Abdulkarim, 24 aug. 1859.

Kontroleur der 2de klasse, belast met het civiel gezag in de afdeeling Toelang-Bawang. Ch. A. Wilkens.

Distriktshoofd van Mengala. Demang Achmad Kantor Abdul Rachim, 15 april 1868.

Idem van Boemi-Meranti. Demang Poespa Negara, 11 dec. 1866.

Kontroleur der 1ste klasse, belast met het civiel gezag in de afdeeling Boemi-Agoeng. F. A. Koks.

Distriktshoofd van Boemi-Agoeng. Demang Si Dataug Gelar Minak Kraton, 2 april 1862.

Kontroleur der 3de klasse, belast met het civiel gezag in de afdeeling Sekampong. W. E. van Kervel.

Distriktshoofd van Sekampong. Demang Oebay galar Dalm hala Sariboe, 21 juli 1869.

Kontroleur der 3de klasse, belast met het civiel gezag in de afdeeling Semangka. W. G. Leembruggen.

Distriktshoofd van Tandjongan. Demang Rahimoen, 20 juli 1868.

Palembang.

Deze residentie is verdeeld in 9 afdeelingen, als:

- 1°. Hoofdplaats *Palembang*;
- 2°. *Tebing-Tinggi*, bevattende de onder-afdeelingen:
 - a. *Moesi-Oeloe*;
 - b. *Kikim*;
 - c. *Ampat-Luwang*;
 - d. *Redjang en Lebong*;
- 3°. *Lematang-Oeloe en Ilir*, bestaande uit de onder-afdeelingen:
 - a. *Lematang-Ilir*;
 - b. *De Pasoemah-Landen*;
- 4°. *Kommering-Oeloe, Ogan-Oeloe en Enim*, bestaande uit de onder-afdeelingen:
 - a. *Ogan-Oeloe en Enim*;
 - b. *Ranan, Makakau en Semendo*;
- 5°. *Rawas*;

- 6°. *Moesi-Ilir*;
 7°. *Ogan-Ilir en Blidah*;
 8°. *Kommering-Ilir en*
 9°. *Iliran en Banjocasin*.

Nog houdt de resident van Palembang toezigt op de zaken van het rijk Djambi, waarvan het bestuur, onder het oppergezag der nederlandsche regering, is overgelaten aan den inlandschen vorst, met uitzondering der havenplaats Moeara-Kompoh, waar een militair kommandant en civiel gezaghebber is gevestigd. Den sultan is een politiek agent toegevoegd om te waken voor de juiste uitlegging en behoorlijke nakoming van het in 1858 met hem gesloten kontrakt en om hem in zijn bestuur als raadgever en leidsman ter zijde te staan.

Bevolking: *e.* 181; *i.* 451539 (1); *ch.* 3413; *a.* 1832; *a. o. v.* 60.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

- Resident.* J. A. W. VAN OPHUIJSEN, 19 feb. 1867.
Assistent-resident en magistraat, tevens fiscaal. Mr. C. A. O. van Cattenburch, 4 aug. 1868.
Sekretaris, tevens vendumeester. J. A. Hofstede, 4 aug. 1869.
Eerste kommies. P. Stam, 3 dec. 1868.
Kommies-boekhouder. O. K. van der Meer Mohr, 4de kl., 14 julij 1869.
Derde kommies. M. F. Smets, id.
Demang-policie. Raden Ismael, 2 junij 1868.
Hoofdpriester. Pangeran Pangoeloe Nata Agama Mochammad Akip, 11 julij 1869.
Tweede id. Raden Mochammad Ali, 15 maart 1858.
Djaksa. Kiagoes Demang Socro Nandito Akil, 29 sept. 1867.
Hoofd der Arabieren. Pangeran Sjarif Ali Bin Aboebakar Bin Saleh, 3 nov. 1833
Tweede id. Pangeran Said Ali Bin Hoessain Bin Sahaboedin, 22 dec. 1862.
Majoor-titulair der Chinezen. Tjoa Ketjoan, 4 sept. 1868.
Luitenant id. Tjoa Hamling, 18 aug. 1862.
Wd. landmeter en taxateur van vaste goederen. R. H. J. Spanjaard.

BRANDSPUIWEEZEN.

- Algemeen brandspuitmeester.* R. H. J. Spanjaard.
Adjunkt id. R. J. van Lier.
Brandspuitmeesters. B. L. Agerbeek; — O. K. van der Meer Mohr, 4de kl.
Adjunkt id. A. D. Baeten; — C. B. H. Pottkamp; — J. W. Tchoerping; — H. N. D. Turpijn.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

- Eerste klasse.* J. W. Stoll, 4 nov. 1864; — S. A. Buddingh, 15 dec. 1865; — J. C. Th. Vigelius, 7 junij 1866; — C. J. Braun, 31 dec. 1868; — G. N. Buijn, 14 okt. 1869.

(1) Hieronder niet begrepen de bevolking in het rijk Djambi, geschat op 76000

Tweede klasse. J. H. H. Dornseiff, 15 dec. 1865; — E. A. van Vloten, 28 jan. 1868 (tijd); — E. von Faber, 10 feb. 1868; — A. W. P. Verkerk Pistorius, 1 april 1868 (tijd); — J. H. Deibert, 30 jan. 1869.

Derde klasse. G. J. du Cloux, 21 sept. 1867; — W. H. Stollé, 10 feb. 1868; — R. W. Tadema, 30 juni 1869.

Ambtenaren ter beschikking. J. F. Wijneveldt, 21 sept. 1867; — G. K. Pik, 19 feb. 1868; — E. Winckel, 17 feb. 1869; — E. E. W. Castens, 16 maart 1869; — W. C. Hoogkamer, 30 juni 1869; — H. J. Monod de Froideville, 11 aug. 1869.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Tebing-Tinggi.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. G. J. P. Peeters, 20 juni 1866.

Ambtenaar ter beschikking. E. E. W. Castens.

Demang politie. Raden Mohamad Ali, 18 maart 1868.

Onder-afdeeling Moesi-Oeloe (standplaats Moeara-Bliti).

Kontroleur der 2de klasse. J. H. H. Dornseiff.

Onder-afdeeling Kikim (stanplaats Boengamus).

Kontroleur der 2de klasse. A. W. P. Verkerk Pistorius.

Onder-afdeeling Amput-Lawang (standplaats Talang-Padang).

Kontroleur der 1ste klasse. C. J. Braun.

Onder-afdeeling Redjang en Lebong (standplaats Kepahiung).

Kontroleur der 1ste klasse. J. W. Stoll.

Onder-afdeeling Lebong (standplaats Tapoes).

Ambtenaar ter beschikking.

Afdeeling Lematang-Oeloe en Ilir (standplaats Lahat).

Assistent-resident. P. P. du Cloux, 20 mei 1869.

Ambtenaar ter beschikking. E. Winckel.

Onder-afdeeling Lematung-Ilir (standplaats Moeara-Enim).

Kontroleur der 3de klasse. W. H. Stollé.

Onder-afdeeling Pasoemah (standplaats Bandar).

Kontroleur der 3de klasse. G. J. du Cloux.

Afdeeling Ogan-Oeloe, Kommering-Oeloe en Enim (standplaats Moeara-doewa).

Kontroleur der 1ste klasse. J. C. Th. Vigelius.

Onder-afdeelingen Ogan-Oeloe en Enim (standplaats Batoe-Radja).

Ambtenaar ter beschikking. J. F. Wijneveldt.

Onder-afdeeling Ranun, Semendo en Makakau (standplaats Bading-Agong).

Kontroleur der 3de klasse. R. W. Tadema.

*Afdeeling Rawas (standplaats Moeara-Roepit).**Kontroleur der 1ste klasse. S. A. Buddingh.**Afdeeling Moesi-Iilir (standplaats Sekajoe).**Kontroleur der 1ste klasse.**Afdeeling Ogan-Iilir en Blidah (standplaats Tandjong-Radja).**Kontroleur der 2de klasse. E. von Faber.**Onder-afdeeling Blida (standplaats Kartamoelia).**Ambtenaar ter beschikking. W. C. Hoogkamer.**Afdeeling Kommering-Iilir (standplaats Sirapoeloepadang).**Kontroleur der 2de klasse. E. A. van Vloten.**Afdeeling Iiliran-Banjoearasin (standplaats Pankalan Balei).**Ambtenaar ter beschikking. G. K. Pik.**Djambi.**Politiek-agent. L. de Paauw, 4de kl., 27 mei 1868.**Wd. civiel gezaghebber te Moeara-Kompeh. J. H. P. Kroesbeek, eerste luit. der infanterie.***Banka en onderhoorigheden.**

Deze residentie is verdeeld in 9 distrikten, veelal mijndistrikten genaamd, te weten: Muntok, Djeboes, Blinjoe, Soengeilat, Merawang, Pangkal-Pinang, Soengeislan, Koba en Tobaali.

Bevolking: *c.* 144; *i.* 40448; *ch.* 18345; *a.* 48; *a. o. v.* 1.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (MUNTOK).*Resident. Dr. J. H. CROOCKEWIT Hzn., 20 nov. 1867.**Sekretaris en magistraat, tevens fd. notaris en vendumeester.**B. Schagen van Soelen, 10 juni 1868.**Eerste kommiss, tevens buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. P. Velden, 26 sept. 1862.**Tweede id. J. D. Toorop, 22 aug. 1865.**Derde id. C. L. Sablon, 13 mei 1865; — J. W. van Ham, 4 feb. 1868.**Elèves bij de tinnijnen. C. J. E. Klencke, 23 maart 1867; — V. M. J. van der Mark, 14 juli 1869.**Hoofddjaksa. Toemenggoeng Kerta Negara, G. M., 1 maart 1841.**Hoofd-pangoeloe. Hadji Moehammad Seman, 14 jan. 1863.**Demang van het distrikt Muntok. Abang Moehammad Ali, 10 maart 1860.**Kapitein der Chinezen op Banka. Tan Khé, 9 okt. 1852.**Kapitein-titulaire der Chinezen te Muntok. Lim Boesing, 18 nov. 1858.**Luitenant der Chinezen te Muntok. Tjoeng Attiam, 10 juni 1861.**Cipier bij het kettingsangers-kwartier. H. van Zandijk.**Landmeter en rooimeester. M. J. van Bosse.***BRANDSPUITWEZEN.***Algemeen brandspuitmeester. M. J. van Bosse.**Adjunkt algemeen brandspuitmeester. E. J. P. Privé.*

Brandspuitmeesters. J. D. Toorop; — J. de Graaf.
Adjunkt brandspuitmeesters. C. L. Sablon; — J. W. van Ham; —
 K. J. N. Pott.

KOMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATSEN VOOR LIJKEN VAN
 EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN.

Voorzitter. B. Schagen van Soelen.
Leden. J. M. van Bosse; — C. L. Sablon (tevens sekretaris en
 thesaurier).

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Distrikt Djeboes.

Administrateur. J. H. van Slingerlandt, 22 juni 1867.
Demang. Abang Djanal Abidin, 29 sept. 1863.
Luitenant der Chinezen. Bong Kim Liong, 2 mei 1861.

Distrikt Blinjoe.

Administrateur. J. H. G. Vosmaer, 25 mei 1862.
Demang. Intje Sena, 19 sept. 1851.
Luitenant der Chinezen. Lim Asam, 11 juli 1863.

Distrikt Soengeiliat.

Administrateur. C. Th. Toorop, 17 maart 1863.
Demang. Aboe Boekir, 24 juni 1868.
Luitenant der Chinezen. Bong Yang Siep, 15 sept. 1863.

Distrikt Marawang.

Administrateur. J. P. C. Knibbe Ruloffs, 15 maart 1867.
Demang. Abang Moehammad Tajib, 19 maart 1860.
Luitenant der Chinezen. Lien Tjin Djin, 19 feb. 1869.

Distrikt Pangkal-Pinang.

Administrateur. C. L. Gerrits, 17 maart 1863.
Demang. Abang Moehammad Hidajat, 5 dec. 1864.
Luitenant der Chinezen. Oen Njiem Foek, 12 mei 1861.

Distrikt Soengeislan.

Administrateur. J. C. Weijdemuller, 31 mei 1869.
Demang. Abang Abdoel Latip, 31 mei 1868.
Luitenant der Chinezen. Bong Kwi Pok, 19 feb. 1869.

Distrikt Koba.

Administrateur. G. A. Schouten, 5 dec. 1866.
Demang. Ahmat Bin Abdoer-rahman, 1 juni 1869.
Luitenant der Chinezen. Tjin Sin Njoek, 28 nov. 1866.

Distrikt Toboali.

Administrateur. A. A. Kemper, 14 jan. 1864.
Demang. Abang Moehammad Jasin, 27 mei 1869.
Luitenant der Chinezen. Lioc Man, 30 april 1858.

Eiland Lepar.

Posthouder. A. W. F. Celosse, 5 dec. 1867.
Hoofd. Lanang, 16 sept. 1869.

Billiton (Blitoeng).

Dit eiland maakte met de omliggende eilanden (128 in getal) vroeger een onderdeel uit van Banka, doch is in 1852 tot eene op zich zelve staande assistent-residentie verheven. Zij is sedert 1856 verdeeld in 8 distrikten, waarvan 7 op het hoofdeiland, als: Tandjong-Pandan, Blantoe, Linggang, Badouw, Sidjoek en Boeding, Dindang en het achtste bestaat uit het eiland Mendanau met de overige eilanden in straat Gaspar tot en met het eiland Liat.

Bevolking: *e.* 45 *i.* 15244; *ch.* 3142; *a. o. v.* 342.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Assistent-resident, tevens vendumeester. Ch. M. G. A. M. Ecoma
Verstege, 24 maart 1868.

Kommiss, tevens fd. notaris. W. F. K. J. Abke, 9 junij 1862.

Hoofd van Billiton. Depati Tjakra Dining Rat, 24 nov. 1854.

Idem der policie. Ngabehi Kjahi Agoes Abdoel Madjit, 4 maart 1868.

Hoofddjaksa. Ngabehi Kjahi Agoes Endek, 26 aug. 1867.

Hoofdpangoelo. Hadji Drachman, 27 nov. 1862.

Distrikthoofd van Tandjong-Pandan. Ngabehi Kjahi Agoes Kaul, 17 aug. 1869.

Luitenant der Chinezen. Ho Aijoan, 27 feb. 1862.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Distrikthoofd van Blantoe. Ngabehi Kjahi Agoes Ali, 20 okt. 1853.

Idem » *Linggang.* Ngabehi Mochammad Ali 17 aug. 1869.

Idem » *Badouw.* Ngabehi Rachman, 20 okt. 1853.

Idem » *Sidjoek.* Ngabehi Kjahi Agoes Soeboe, 24 junij 1865.

Idem » *Boeding.* Taussin, id.

Idem » *Dindang.* Kjahi Agoes Saha.

Riouw en onderhoorigheden.

Tot deze residentie behooren, behalve de rijken Indragiri en Siak op Sumatra's oostkust, de groep van Bintang of Riouw, de groep van Lingga, de Karimon-, de Tambilan-, de Anambas- en de Natoena-eilanden. — Sedert 1°. Januarij 1870 is het gebied van het rijk Lingga-Riouw en Onderhoorigheden gesplitst in zeven afdeelingen, als: *a.* Lingga; *b.* Karimon; *c.* Batam; *d.* Noord-Bintang; *e.* Zuid-Bintang; *f.* Tandjong-Pinang; *g.* Poeloel 'oedjoe of de eilanden in de Chinesche zee, behoorende tot genoemd rijk.

Bevolking *e.* 115; *i.* 13441; *ch.* 17756; *a. u. v.* 211.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. E. NETSCHER, ☉ 3, (*F. J.* 3), 18 april 1861.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. W. K. T. van der Eb, 23 julij 1868.

Kommiss. J. Dias, 16 mei 1869.

Derde id. A. F. C. Hoff, id.

Kapitein der Chinezen. Poelij Gossi, 2 julij 1867.

Luitenants id. te Tandjong-Pinang. Oei Soekiat, 5 dec. 1862; — Tjoe Tjong Ping, 9 nov. 1867.

Id. id. te Sengarang. Njo Ani, 15 dec. 1862; — Go Kiem Pao, 13 sept. 1869.

Schout. J. B. B. Bertels, 18 april 1869.

Tolk voor de Chinesche taal. M. Schaalje, 16 aug. 1864.

Id. voor de Hindoesche taal.

Landmeter en taxateur van vaste goederen. J. G. van Dongen, 21 okt. 1867.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. J. G. van Dongen.

Brandspuitmeester. M. Schaalje.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse.

Mr. J. A. M. van Cats baron de Raet, 27 maart 1864; — C. de Haan, 7 sept. 1868. — W. Greve, 15 jan. 1869; —

Tweede klasse.

Mr. J. van Kaathoven, 7 juni 1866; — E. A. Halewijn, 24 juni 1868; — A. W. Deerns, id.; —

Derde klasse.

Jhr. A. H. van der Does de Bij, 16 mei 1867.; —

AMBTENAAR TER BESCHIKKING.

W. J. Larive, 3 sept. 1867.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Siak Sri Indrapoera.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en rendumeester. K. T. ten Siethoff, 7 nov. 1867.

Rijksbestierder. Tonkoe Poetra, 21 juni 1865.

Kontroleur der 1ste klasse te Deli. C. de Haan.

Idem te Batoe-Bara. Mr. J. A. M. van Cats baron de Raet.

Kontroleur der 2de klasse te Asahan. Mr. J. van Kaathoven.

Kontroleur der 3de klasse te Benkalis. Jhr. A. H. van der Does de Bij.

Ambtenaar ter beschikking te Laboean Batoe. W. J. Larive.

Kapitein der Chinezen.

Afdeeling Lingga.

Assistent-resident, tevent fd. notaris en rendumeester.

Kontroleur der 1ste klasse.

Afdeeling Karimon.

Kontroleur der 1ste klasse.

Afdeeling Battam.

Kontroleur der

Afdeeling Noord-Bintang.

Kontroleur der

Afdeeling Zuid-Bintang.

Kontroleur der

Afdeeling Tandjong-Pinang.

Kontroleur der 2de klasse.

BORNEO EN ONDERHOORIGHEDEN.

Wester-afdeeling.

Deze residentie bestaat uit de volgende rijken, landschappen en eilanden, als:

Het rijk *Sambas* met de eilanden Poeloe Baroe, Lomboekoetan, Penatah besar en ketjil, Kabang, Saloewar, Landias, Pika, Pontianak, Kambang, Poewah en Gadink;

het rijk *Mampawa* met de eilanden Satengah, Damar, Penimboengan en Temadjoe;

het rijk *Pontianak* met het eiland Datoe;

het landschap *Koeboe*;

het rijk *Simpang*, waaronder behooren de eilanden Koembang, Melang Mera, Nanas, Antoe en Masa-tiga;

het rijk *Soekadana*, waaronder behooren de eilanden Karimata, Tokeng-Perangin, Tokeng-Krawang, Semoer, Oema, Ager-Oebang (4 eilanden) Papar (3 eil.), Malidong, Mentingi, Groot en Klein Lajah, Groot en Klein Bakong, Lessing, Groot- en Klein-Pandon, Grissik, Bantongoer, Genting Besi, Goeroen (2 eil.), Boeroeng (2 eil.), Aur, Aroh Laut en Aroh-Darat, Soeroetoe, Belian, Boesong, Goenong, Genting, Lorang-Gading, Boeloh (2 eil.), Boelat, Kepajang, Kerra, Sintang, Oud-Karimata, Boean, Nibong, Oelar-Sohah, Melapis-Langoes, Melapis-Rambeij, Melapis-Aijer-Tiries, Melapis-Tjiong-baleij, Boelat, Genting, Sireh, Panumbangan, Teroesan-hadji, Lemanboedi, Leman-goewah, Goot-Leman, Tokeng-Leman, Palintoean, Salah-nama, Dato-Joanta, Katoeng, Pergam, Nibong, Lalang, Pisang, Pajong, Sampadian-Laut, Sampadian-Darat, Tjampedah-Laut en Tjampedah-Darat;

het rijk *Matan*, waartoe behooren de eilanden Tjibeh, Tjambadak (zuid), Langgir, Panonggon, Tjoehoes, Toekang-Mangkoedan, Sawi, Djamboh, Koetjing, Nanas, Loekoktoera, Djeras, Langan, Bauwat, Geilang, Penamboen, Mangkob en Batoe-Titi;

de rijken *Landak*, *Tajan*, *Melouw*, *Sanggouw*, *Sekadouw*, waaronder Blitang; *Sintang*, waaronder Sapauk, *Silat*, *Salimbouw*, en de landschappen *Piassu*, *Djonkung*, *Boenoet*.

zamen 18 rijken en landschappen.

Bevolking: *e.* 146; *i.* 315884; *ch.* 24191; *a.* 826 en *a. o. v.* 253.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (PONTIANAK).

Resident. C. KATER, (*E. K.* 5), 23 dec. 1867.

Sekretaris, tevens fd. notaris en rendumeester. H. W. van Steenberg, 17 feb. 1868.

Kommies. M. Fredrikz, 23 okt. 1863.

Derde kommies. O. J. H. Tellings, 13 mei 1869.

Tolk voor de Chinesche taal. W. P. Groeneveldt, 20 aug. 1864.

Djaksa. Wan Djaffar, 31 aug. 1855.

Pangoeloe. Wan Mansoor, 31 aug. 1848.

Kapiteins der Chinezen. Ten Sioc Lin, 7 maart 1853; — Kwee

Kombeng, 1 okt. 1862.

Luitenant-titulair der id. Lim Amooij, 8 aug. 1864.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse. W. de Val, 30 juni 1869; — . . . ; — . . .

Tweede klasse. H. C. van Houten, 27 aug. 1866; — D. F. W. Mijer, 6 dec. 1866; — A. H. Gijssberts, 30 juni 1869; — N. Klausz, id.
Derde klasse. M. J. Pluim Wentz, 2 mei 1866; — G. van Gelder, 30 juni 1869; — F. von Faber, id.; — W. H. Senn van Basel, id.
Ambtenaar ter beschikking. A. H. Fabius, 30 juni 1869.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Kongsie Langfong gevestigd te Mandhor.

Kapthaj (regent) der kongsie Langfong. Lioe Asin.
Kapitan (distriktshoofd) te Mandhor. Liouw Yoeng Foeng.
Idem te Selaman. Tjong Asse.

Afdeeling Landak.

Kontroleur der 3de klasse. F. von Faber.
Kapitan der Chinezen te Landak. Tjong Sam Foen.

Afdeeling Tajan.

Kontroleur der 3de klasse. W. H. Senn van Basel.
Kapitan der Chinezen.

Afdeeling Mampawa.

Kontroleur der 2de klasse. D. F. W. Mijer.
Kapitan der Chinezen. Liau King Tjoen.

Zuidelijke afdeeling (Soekadana).

Posthouder. K. W. Swart, 23 juni 1869.

Afdeeling Sintang.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Assistent-resident, tevens fd. notaris. Y. Strikwerda, 14 april 1869
Kommissie, tevens vendumeester. H. Groeneveld, 13 mei 1869.
Djaksa. Sjarif Ahmat Bin Sjech, 2 maart 1867.
Pangoeloe. Hadji Mochammad Osman, 31 juli 1868.
Kapitan der Chinezen. Wong Than Kwie.

Distrikt Melawi.

Kontroleur der 2de klasse. A. H. Gijssberts.

Distrikt Salimbouw en Boven-Kaporas.

Kontroleur der 3de klasse. G. van Gelder,

Distrikt Sanggouw en Sekadouw.

Kontroleur der 3de klasse.

Afgedrukt 22 november.

Afdeeling Montrado.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Assistent-resident tevens fd. notaris. A. G. G. Peltzer, 1 sept. 1869.
Kommies, tevens vendumeester. J. F. Th. Rijnenberg, 27 dec. 1864.
Gekommitteerde van Z. H. den Sultan van Sambas, voor de
assistent-residentie Montrado. Pangeran Soera Di Laga, 2 feb. 1869.
Djaksa. Sjarif Smail Bin Ahmat Hindoen, 2 maart 1867.
Pangoeloe. Hadji Abdoe'r Rahman.
Kapitan der Chinezen in het distrikt Montrado. Tjoe Thin Hen.

Distrikt Singkawang.

Kontroleur der 2de klasse, tevens vendumeester. H. C. van Houten.
Kapitan der Chinezen. Ko Ijoen Tsoei.

Distrikt Lara en Loemar.

Kontroleur der 2de klasse. J. M. Pluim Mentz.
Kapitan der Chinezen van beide distrikten. Tjoeng Tjin Sang.

Afdeeling Sambas.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Assistent-resident tevens fd. notaris. G. de Groot, 19 aug. 1866.
Kommies, tevens vendumeester. J. H. Döhne, 19 sept. 1869.
Djaksa. Mochammad Djoewini, 1 juni 1861.
Pangoeloe. Hadji Moehammad Arif.
Kapitan der Chinezen. Lian Kong Sin.

Distrikt Pamanghat.

Kontroleur der 2de klasse. N. Klausz.

Distrikt Seminis.

Ambtenaar ter beschikking, belast met het civiel gezag. A. H. Fabius.
Kapitan der Chinezen. Wong Sjong.

Zuider- en Ooster-afdeeling.

Deze residentie is gesplitst in twee groote onderdeelen, het zuidelijk en het oostelijk gedeelte.

Het zuidelijk gedeelte bevat de afdeelingen:

Zuider-afdeeling van Borneo met de volgende landschappen, als: het rijk van Kotaringin, waaronder nog sorteert het landschap Koemai en een gedeelte van Djelei; Pemboean, Semboeloe en Serogan; Sampit en bovenlanden Mentjaja, Kwajan en Tjempaga; Mandawei en Katingan, welke twee laatste nog verdeeld worden in de distrikten Katingan-Oeloe en Katingan-Ilir;

Bandjermasin met de onder-afdeeling Kween;

Tanah-Laut met de distrikten: Pleiari, Tabanio, Maloea en Satoei;

Martapoera met Martapoera, Riam-Kanan, Riam-Kiwa, Margasari en Benoewa-Ampat;

Doesoen en Bekompaj met Bekompaj, Menkatip, Oostelijke Doesoen, bevattende de landen Sihong, Pattaj, Awang, Pakoe-Dajoe en Karouw; Beneden-Doesoen, Boven-Doesoen, gevormd door de Teweh, Laheij, Ropen, Baheu, Siang en Moerong-Oeloe;

Groote Dajak met de distrikten Beneden-Kahajan, Midden-Kahajan met Manoeching en Roengan, en Boven-Kahajan;

Kleine Dajak met de distrikten: Kwala-Kapoeas, Beneden-Kapoeas, Midden-Kapoeas en Boven Kapoeas;

Amoenthaij met Amoenthaij, Batang-Alai, Labocan-Amas, Balangan, Tabalong, Kaloewa, Amandit en Negara.

Het Oostelijk gedeelte bevat de landschappen: *Sembambang*, het leenpligtige rijk van *Pegatan* en *Koesan*, *Poelo-Laut*, *Batoe-Litjin*, *Tjantoeang*, *Boentur-Laut*, *Bangkalaän*, *Tjengal* en *Menoenguel*, *Sampanahan*, welke alle de zoogenaamde *Tanuh-Boemboe* uitmaken; het sultansrijk *Pasir*; het sultansrijk *Koetei*; *Berouw*, bevattende de rijkjes Sambalioeng en Goenoeng-Teboer en het rijk van *Boelangan*, waartoe ook de Tidoengsche landen gerekend worden te behooren.

Zamen 9 atdeelingen en 18 landschappen.

Bevolking: e. 327; i. 365906 (*); ch. 2362; a. 684 en a. o. v. 51.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (BANDJERMASIN).

Resident. K. W. TIEDTKE, 13 maart 1866.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. W. Broers, 28 sept. 1868.

Kommies. B. E. Broers, 21 nov. 1865.

Ambtenaar, tijdelijk toegevoegd aan den resident. H. F. Verhelst, 26 nov. 1866.

Hoofdjaksa. Toemenggoeng Rachmat, 15 jan. 1865.

Kapitein der Chinezen. The Tjiniang, 20 okt. 1854.

Luitenants der id. Teng Kim Goan; — Lie Boen Kim, 8 sept. 1866.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse. N. van der Stok, 21 juni 1866.

Tweede klasse. B. J. Suringa, 18 okt. 1864; — L. C. de Nijs, 22 okt. 1868.

Derde klasse. J. C. d'Engelbronner, 23 aug. 1867; — Mr. P. F. Fontein, 22 okt. 1868.

Ambtenaren ter beschikking. J. Th. Halkema, Jr. 24 juni 1868; — H. L. van der Waarden, 25 sept. 1868; — E. Th. van Delden, 17 nov. 1868; — K. F. H. van Langen, 17 april 1869.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Onder-Afdeeling Kween.

Ambtenaar ter beschikking, belast met het bestuur der afdeeling Kween. H. L. van der Waarden.

Ronggo. Pangeran Toemenggoeng Tanoe Karsa, 30 juni 1864.

Mufti. Hadji Moehammad Amim.

Pangoeloe. Hadji Moehammad Saleh.

Posthouder aan de Kween. J. F. Pereira, 7 maart 1865.

Wd. posthouder te Schans van Thuijll. F. Serquet, * 4de kl.

Afdeeling Tanah-Laut.

Waarnemend civiel gezaghebber. P. J. Seibert, *luitenant der infanterie*, 17 dec. 1868.

Distrikthoofd van Pleiari. Kjahi Moehammad Tajib.

Idem » *Tabanio*. Kjahi Mas Djaja Kesoeana.

Idem » *Maloeka*. Hadji Moehammad Ali.

Kapitein der Chinezen te Pleiari. Go Seng Jang.

(1) Hieronder niet begrepen, de bevolking in Sampit en de Oostkust, geschat op 475000.

Afdeeling Martapoera.

Assistent-resident, tevens jd. notaris en vendumeester. G. A. van Delden, 13 dec. 1863.

Ambtenaar ter beschikking. K. F. H. van Langen.

Regent van Martapoera. Pangeran Soerja Winata, G. M. 15 jan. 1865.

Djaks. Mera Homert, 28 mei 1864.

Mufti. Hadji Moehammad Chalid, 30 juni 1860.

Distriktshoofd. Kjahi Soeta Merta, 5 juni 1862.

Distrikts-pangoeloe. Hadji Machmoet, 30 juni 1860.

Distrikten Riam-Kanan en Kiwa.

Ambtenaar ter beschikking, belast met het bestuur. J. Th. Hakema, Jr

Distriktshoofd van Riam-Kanan. Kjahi Kadir.

Id. van Riam-Kiwa. Kjahi Bahoedin.

Distrikts-pangoeloe van Riam-Kanan. Hadji Jahija.

Id. van Riam-Kiwa. Hadji Moehammad Ali.

Distrikten Margasari en Benoeua-Ampat.

Kontroleur der 3de klasse. J. C. d'Engelbronner.

Distriktshoofd van Margasari. Kjahi Demang Wira Joeda.

Idem van Benoeua-Ampat. Kjahi Matarip.

Distrikts-Pangoeloe van Margasari. Hadji Ahmat.

Id. van Benoeua-Ampat, Hadji Moehammad Amin.

Afdeeling Doesoen en Bekompaj.

Wd. civiel gezaghebber. P. P. H. van Ham, 1ste luitenant der infanterie, 27 maart 1867.

Distriktshoofd van Sihong en Pattaj. Soeto Ono, 19 aug 1863.

Id. van de Doesoen-Iilir. Demang Tabat, 28 dec. 1867.

Id. van de Doesoen-Oeloe. Toemenggoeng Mankoe Sari, 31 okt 1864.

Id. van Bekompaj. Kjahi Demang Wangan Negro, 22 dec. 1867.

Afdeeling Grootte Dajak (standplaats Penglok.)

Wd. civiel gezaghebber. J. Groesbeek, 1ste luitenant der infanterie, 6 feb. 1869.

Eerste hoofd der Beneden-Kahajan. Raden Singa Pati.

Idem der boven id. Toemenggoeng Ngabehi Pandji, 20 april 1869.

Idem van het landschap Manoehing. Raden Singa Langi, 20 mei 1868.

Distriktshoofd der Midden-Kahajan. Toemenggoeng Soera Djaja, 20 april 1869.

Id. der Roengan. Raden Djaja Pati, 8 jan. 1867.

Hoofd der Boven-Mirih. Demang Singa Ameij Doehong, 9 juni 1869.

Idem » Beneden » Demang Matjan Bahoi, id.

Afdeeling Kleine Dajak. (standplaats Kwala Kapoeas.)

Wd. civiel gezaghebber. J. Tijl, 2de luitenant der infanterie, 4 jan. 1869.

Distriktshoofd van Kwala-Kapoeas. Toemenggoeng Nicodemus Djaja Negara, G. M.

Tweede hoofd van Kwala-Kapoeas. Raden Johannes Karsa Negara.
Distriktshoofd van Beneden-Kapoeas.
Tweede hoofd van id. Demang Anoem Tjakra Negara.
Distriktshoofd van Midden-Kapoeas.
Tweede hoofd der id. Demang Pati Djaja.
Distriktshoofd der Boven-Kapoeas. Toemenggoeng Karta Negara.
Hoofd der Chinezen te Kwala-Kapoeas. Tis Tian Lok.

Afdeeling Amoenthaij.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. J. J. Meijer,
 (E. K. 5.) 26 april 1866.
Ambtenaar ter beschikking. E. Th. van Delden.
Regent van Amoenthaij. Raden Adipati Djaja Negara, 7 jan. 1862.
Djaksa. Mas Retno Kesoemo.
Mufti. Hadji Moehammed Sajid, 9 sept. 1869.
Distriktshoofd van Amoenthaij. Raden Ngabeli Warga Kesoema.
Pangoeloe van Amoenthaij. Hadji Abdoeraup.

Distrikt Batang-Alai, Laboean-Amas en Balangan. (Standplaats Barabei).

Kontroleur der 1ste klasse. N. van der Stok.
Distriktshoofd van Batang-Alai. Kjahi Demang Joeda Negara.
Idem van Laboean-Amas. Kjahi Toemenggoeng Karta Joeda Negara.
Idem van Balangan. Kjahi Raden Mas Wira Joeda.
Pangoeloe van Batang-Alai en Laboean-Amas. Hadji Abdoel Kapi.
Idem van Balangan. Hadji Mat Saleh.

Distrikt Tabalong en Kaloewa. (Standplaats Tandjoeng).

Kontroleur der 3de klasse. Mr. P. F. Fontein.
Distriktshoofd van Tabalong. Kjahi Majasin.
Idem van Kaloewa. Toemenggoeng Tjakra Negara.
Pangoeloe van Tabalong. Toean Pandoeh.
Idem van Kaloewa. Hadji Abdoel Madjid.

Distrikt Amundit en Negara. (Standplaats Kenlangan).

Kontroleur der 2de klasse. L. C. de Nijs.
Distriktshoofd van Amundit. Kjahi Draboc.
Idem van Negara. Kjahi Sahab'oeidin.
Pangoeloe van Amundit. Hadji Mat Ali.
Idem van Negara. Hadji Abdoel Hasan.

Afdeeling Sampit en de Zuidkust. (Standplaats Sampit).

Wd. civiel gezaghebber. M. J. H. Sauer, *1ste luitenant der infanterie*, 16 dec. 1865.
Hoofd van Koemay. Pangeran Sjarif Osman Bin Hassan Alhabasi.
Distriktshoofd van Pemboeang. Djoeragan Moehammad Seman.
Id. van Semboeloe. Kjahi Karta Pati.
Id. » Serojan. Toemenggoeng Kidong.
Id. » Mentaja. Toemenggoeng Singa Negara.
Id. » Kwajan. Patih Praboe Anoem.

Distriktschoofd van Tjempaga. Demang Lahab.

Id. van Mandawé. Moehammad Kasim.

Id. » Katingan-Irir. Toemengoeng Singa Pati.

Id. » Toewalan. Demang Hoessin.

Afdeeling Koetei en de Oostkust.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. F. A. Nieuwenhuyzen, 9 maart 1869.

Hoofd van Sabamban. Pangeran Sjaril Hasan, 25 juni 1860.

Id. van Poeloe-Laut. Pangeran Abdoe'l-kadir, 10 april 1854.

Id. van Batoe-Litjin. Pangeran Sjarif Hamid, 13 juni 1866.

Id. van Tjantong en Boentar-Laut, Adji Madura, 10 april 1845.

Id. van Bangkalaän. Tjingal en Menoengoel. Pangeran Moeda Moehammad Ari Ilah.

Id. van Sampanahan. Pangeran Mankoc. 10 april 1845.

Menado.

Deze residentie, bij besluit van 31 augustus 1864 (St. 128) verklaard tot eene op zich zelf staande residentie, bestaat uit de Minahassa of het bondgenootschap van Menado; de afdeeling Gorontalo, omvattende de landschappen, welke noordelijk van de hoofdplaats en van de baai van Tomini gelegen zijn en de eilandjes in die baai; de landschappen langs de noordkust van Celebes; de Sangi- en de Talautsche eilanden.

Zij is buiten de afdeeling Gorontalo, verdeeld in 5 afdeelingen: Menado, Kema, Tondano, Amoerang en Belang.

Bevolking ⁽¹⁾: *v.* 675; *i.* 182682; *ch.* 1601; *u.* 16.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. F. J. H. VAN DEINSE, 14 nov. 1864.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. Mr. P. A. Matthes, 19 dec. 1862.

Kommies. N. H. Hartman, 28 nov. 1866.

Derde kommies. D. H. C. Verploegh Chassé, 9 maart 1867.

Hoofddjaksa bij den land- of Minahassa-raad en bij de rijksraden van de noordkust van Celebes en de Sangi-eilanden. A. B. Kalenkongan, 22 aug. 1861.

Kapitein der Chinezen. Si Sieo, 21 juni 1865.

Luitenant der Chinezen. Ong Bondjie, id.

Hoofd der mohammedanen met den rang van luitenant. Kitjil Ali.

Landmeter. F. W. Paepke Bulow.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. J. H. H. d'Arnaud Gerkens.

Brandspuitmeester van de spuit no. 1. A. C. Winckler.

Adjunkt id. » » » » J. M. N. Huwaë.

Brandspuitmeester » » » » 2. H. Vierdag.

Adjunkt id. » » » » 2. J. V. Witterland.

⁽¹⁾ Alleen van de Minahassa. De bevolking van Gorontalo, de landen op de Noordkust van Celebes en die langs de kust en in de bogt van Tomini gelegen, benevens de Tegian-, de Binang-Oenang-, de Sangi- en Talaut-eilanden, wordt geschat op 507324.

WIJKMEESTERS.

<i>Wijkmeester van de wijk lit.</i>	<i>A. C. F. Bendsnijder.</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » B. B. B. Salomontsz.</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » C. Z. Scholtz.</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » D. A. Niels.</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » E. L. D. W. A. van Renesse van Duivenboode. (H. P. 3.)</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » F. Ong Bondji.</i>
<i>Id.</i>	<i>» » » » G. Ketjil Abi.</i>

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse. J. S. van den Broek, 8 okt. 1864.

Tweede klasse. O. J. B. Bloem, 4 maart 1867; — jhr. F. G. V. Boreel, 17 feb. 1869.

Derde klasse. F. S. A. de Clercq, 17 maart 1866; — C. M. E. Merens, 14 aug. 1866; — W. L. Rogge, 24 juni 1868; — L. J. Böhtlingk, 14 aug. 1868; — J. P. van Harencarspel, 17 april 1869; — H. van Heuckelum, 30 juni 1869.

Ambtenaar ter beschikking. W. J. M. Michielsen, 14 aug. 1868.

VERDER PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Menado.

Kontroleur der 1ste klasse. J. S. van den Broek.

Klerk, tevens onderpakhuismeester te Tanawanko. W. J. Lefrandt.

Afdeeling Kema.

Kontroleur der 3de klasse. W. L. Rogge.

Klerk, tevens onderpakhuismeester. C. Th. H. Winckler.

Afdeeling Tondano.

Kontroleur der 2de klasse. O. J. B. Bloem.

Koffij-pakhuismeester te Tondano. D. Hartman.

Idem te Kakas. J. G. Wilson.

Idem te Rembokken. J. Lang.

Idem te Tomohon. J. J. Tokaija.

Afdeeling Amoerang.

Kontroleur der 3de klasse. F. S. A. de Clercq.

Klerk, tevens onderpakhuismeester te Amoerang. D. F. Celosse.

Koffij-pakhuismeester te Sonder. J. D. A. Celosse.

Idem te Wakan. S. Toemboean.

Idem te Motoling. J. E. Jacob.

Afdeeling Belang.

Kontroleur der 2de klasse. jhr. F. G. V. Boreel.

Onderpakhuismeester te Belang. J. Manuhuruapon.

Koffij-pakhuismeester te Tompasak. L. L. Z. Mamahit.

Afdeeling Gorontalo.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en venduncester. J. F. G. Riedel, (Z. L. 3.), (H. P. 3.) 7 feb. 1864.

Djaksa bij de rijksraden te Gorontalo. W. B. Kalenkongan, 23 okt. 1863.

Hoofd der inlandsche burgers. P. Weenas.

Kapitein der Boeginezen te Gorontalo.

Idem op de Togiän-eilanden. Oewa Gauw.

Kontroleur der 3de klasse, gevestigd ter hoofdplaats Gorontalo en voorloopig belast met de opname en de kontrôle der distrikten Kota-Talaga en Tapa.

Kontroleur der 3de klasse, gevestigd te Bone, voorloopig belast met de opname en de kontrôle der distrikten Kabila, Bone, Bintaoena en Socwawa, C. M. E. Merens.

Kontroleur der 3de klasse, gevestigd te Limbotto en voorloopig belast met de opname en de kontrôle der distrikten Kota, Batoedaa en Pogoeajaman. L. J. Böhlingk.

Ambtenaar ter beschikking, gevestigd te Pagoeat en voorloopig belast met de opname en de kontrôle der distrikten Pagoeat Pentadoe en Potanga, zoomede met het toezigt over de negorijen in het meer inwendig gedeelte der bogt van Tomini gelegen. W. J. M. Michielsen.

Kontroleur der 3de klasse, gevestigd te Kwandang en voorloopig belast met het toezigt over het distrikt Kwandang en over het rijk van Bwool, J. P. van Harencarspel.

CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN.

Dit gouvernement is verdeeld in 7 afdeelingen, en deze weder in de daar achter vermelde regentschappen of andere onderverdeelingen, als:

Makasar (Makasar, Partikuliere landen, eilanden, Tello);

Noorder-distrikten (Maros, Toerikale landen, Bontoa, Tankoeroe, Tamralili, Simbang, Ri-Laut, Ri-Raja, Kaba, Pankadjene, Boengoro, Labakkang, Segeri, Marang, Mandalle, Balotji, Tjinrana, Laja, Tjamba, Malawa, Patoekoe);

Ooster-distrikten (Boelo-Boelo, Lamatti, Baringan, Barang, Tondong, Manimpahooi, Manipi en Toeroengan, Kadjang, Oud Boeiekomba, Gantarang, Oedjong-Lo-E, Lemo-Lemo, Bira, Tiro, Djodjolo, Panjikokang);

Zuider-distrikten (Bonthain, Taroan, Tino, Roembia, Binamoe, Bankala, Galesong, Bontolebang, Polongbanking, Pappa, Topedjawa, Lakatong, Lcenkis, Ballo, Taipa, Takafar);

Salejjer (Tanette, Batangmata, Boekit, Mare-Marc, Bonea, Gantarang, Poeta-Bangoen, Bonto-Bangoen, Balla-Boeloe, Lajolo, Bonto-Boros, Barang-Barang, Bonerate, Kalao, Boea-Boea, Pangaliang, Tambolongang, Tanah-Djampea);

Bima.

Tontoli.

Bevolking: *e.* 1269; *i.* 332890; *ch.* 4501; *u.* 58.

Gouverneur.

J. A. BAKKERS, ✻ 4de kl., ⦿ 3, 6 julij 1865.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS (MAKASSER).

Assistent-resident en magistraat. O. van Below, 29 jan. 1869.

Sekretaris van het gouvernement. F. C. A. Jeekel, 7 maart 1868.

Sekretaris voor de inlandsche zaken. A. Ligtvoet, 7 aug. 1868.

Kontroleur der 2de klasse, speciaal ter beschikking gesteld van den Gouverneur, als reizend ambtenaar, J. Bensbach, 27 jan. 1868.

Tweede kommiss ter gouvernement's sekretarie. W. F. Prins, 1 okt. 1869.

Derde kommiss. J. Vetter, 11 april 1866.

Kommiss bij het inlandsch bureau. J. A. G. Brugman, 7 aug. 1868.

Kommiss ter magistrature.

Tolken. W. G. Trouerbach 2 maart 1869; — J. W. Voll.

Schout. M. Rozenboom, 4 april 1867.

Onderschout. H. Rozenboom, 26 mei 1868.

Cipier van 's lands boeijen. C. Meulemans.

Hoofddjaksa. Abdoer-rahman.

Hoofdpriester. Moehammad Arasad.

Kapitein der Maleijers. Abdul Hoesain.

Luitenant der idem. Damang.

Kapitein der Wadjorezen. Ladolo.

Idem der Endenezen. Baharoong daeng Matali.

Kapitein der Chinezen. Nio The Hoe, 17 maart 1864.

Luitenant der idem. Tjioe Oendjioe, 3 okt. 1862; — Nio Goan Ek, 18 nov. 1869.

Landmeter en rooimeester. C. W. Eekhout, 78 aug. 1858.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

- Eerste klasse.* W. F. Sikman, 27 sept. 1865; — A. Ch. F. de Burlet, 28 nov. 1866; — G. G. de Villeneuve, 7 juli 1867.
- Tweede klasse.* D. F. van Braam Morris, 28 nov. 1866; — J. Bensbach, (ter beschikking van den Gouverneur), 27 jan. 1868; — J. F. Schenkhuizen, 16 dec. 1868; — M. J. van Erp Taalman Kip, 17 feb. 1869.
- Derde klasse.* H. A. N. Eilers, 28 nov. 1866; — C. Muntendam, 4 maart 1867; — W. F. Neijs, 16 dec. 1868; — E. W. E. Bürger, 15 jan. 1869.
- Ambtenaren ter beschikking.* J. W. van Heusden, 16 dec. 1868; — A. F. Weijding, 15 jan. 1869; — C. P. J. van Koetsveld, 17 april 1869; — G. W. W. C. Baron van Höevell, 30 juni 1869; — J. F. H. Schultz, id.

WIJKMEESTERS.

- Wijkmeester van Prins Hendrikspad.* W. van der Lee.
- Idem stad Vlaardingen.* F. A. Fischer.
- Idem nieuwe Negorij.* W. F. Vetter.
- Idem kampong Baroe.* J. A. Hodenpijl.
- Idem idem* D. J. Voll.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN.

Afdeeling Makasar (Tello Parang Loë).

Kollekteur te Makasar, tevens fd. controleur. J. A. Brouwer.
Tolk. D. Wallner.

Afdeeling Noorder-Distrikten (Maros).

- Assistent-resident, tevens fd. notaris en veldmeester.* C. J. Gersen, 12 aug. 1868.
- Ambtenaar ter beschikking.* C. P. J. van Koetsveld.
- Kollekteur bij de landelijke inkomsten.* J. A. Voll.
- Tolk. G. Th. Heijmans.
- Opziener der waterleiding.* D. G. Bookelman.
- Djaksa.* Mas Strawigoena.
- Kalif.* Sajid Abdoer-rahman Daeng Mariwa.
- Regent van Maros.* I. Mapasosong Daeng Padocndoe, 21 feb. 1861.
- Idem van de Toerikalelanden.* Laoema Daeng Manrapi, 19 juni 1860.
- Idem van Bontoa.* I. Sondong Daeng Matadjang, 24 april 1860.
- Idem van Tankoeroe.* I. Malin Koang Daeng Malioengi, 24 feb. 1861.
- Idem van Tanralili.* Patahoela Daeng Matajang, 30 juni 1853.
- Idem van Simbang.* Laoena Daeng Manripi, 7 aug. 1868. wd.
- Idem van Ri-Laut.* Laroewang Daeng Pasampa, 19 nov. 1855.
- Idem van Ri-Raja.* I. Soepoe Daeng Pasaoe, 27 sept. 1848.

Onderafdeeling Pankadjene.

Ambtenaar ter beschikking fd. controleur. J. W. van Heusden.
Klerk, tevens onderkollekteur en buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. H. Voll.

Tolk. J. H. Gilles.

Regent van Kaba. Mama Daeng Sirapang, 19 julij 1847.

Idem van Pankadjene. I. Pappé Daeng Masiki, 4 aug. 1857.

Idem van Labakang. I. Manongongan Daeng Pasawi, 7 dec. 1858.

Onder-afdeeling Segeri.

Kontroleur der 2de klasse. M. J. van Erp Taalman Kip.

Klerk, tevens onderkollekteur en buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. J. E. G. Pieloor.

Tolk. G. J. H. Voll.

Regent van Segeri. Lapadara Daeng Manankasi, 16 julij 1855.

Idem van Marang. La Mochamma, 29 maart 1868.

Idem van Mundale. Palawa Rocka Daeng Malawa, 21 julij 1861.

Onder-afdeeling Berg-regentschappen.

Kontroleur der 1ste klasse. G. G. de Villeneuve.

Klerk, tevens tolk en buitengewoon ambtenaar van den burgerlijken stand. P. Voll.

Adjunkt-djaksa. Intje Borachim, 8 mei 1869.

Regent van Balotji. I. Tiringang Daeng Mangata, 7 jan. 1867.

Idem van Tjinrana. Palawagaoc, 14 dec. 1862.

Voogd over den minderjarigen regent van *Laja*, genaamd *I. Baso*, I. Malasang Daeng Malabang, 11 mei 1860.

Regent van Tjamba. I. Kadera Daeng Sitoeroe.

Idem van Malawa. Lakoasa Daeng Pasaka Arjo Riawong, 22 feb. 1863.

Afdeeling Ooster-Distrikten (Balang-Nipa).

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. H. Holtz, 4 feb. 1866.

Ambtenaar ter beschikking. A. F. Weijdung.

Idem. J. F. H. Schultz.

Klerk, tevens waarnemend kollekteur. L. Platt.

Tolk. J. M. Schmidt.

Regent van Lamati. I. Pcloeng Daeng Mamangoen, 1 julij 1868.

Soelewatang van id. Batjo Daeng Siabang.

Idem van Baringan. Daeng Pahaja.

Djaksa bij den landraad. Pa Laroc, 6 aug. 1867.

Onder-afdeeling Boelekomba.

Kontroleur der 2de klasse. D. F. van Braam Morris.

Klerk tevens kollekteur. J. D. Bagman.

Tolk. F. Blazet.

Regent van Gantarang. Matoepoeng Daeng Siampo, 12 dec. 1849.

Idem van Oedjoeng-Lo-É. Mapaewara Daeng Masiki, 13 junij 1868.

Idem van Bira. Daeng Radja.

Idem van Tiro. Lewai Daeng Matana.

Idem van Wero. Haroc Daeng Pasoso.

Idem van Kadjang. Mata Daeng Pawakang.

Regent van Oud-Boelekomba. Lataba Daeng Parota.
Glarang van Djodjolo. Baba.

Onder-afdeeling Bikeroe.

Kontroleur der 3de klasse. C. Muntendam.
Klerk, tevens onder-kollekteur. Ch. Helling.
Tolk. H. L. Worms.

Regent van Manipahooi. Tjiro Daeng Pa Esa.
Idem van Manipi. Mahoeroewasa Daeng Matakoko.
Idem van Boelo-Boelo. Abdul Gani.
Idem van Tondong. Tolere Daeng Palinge.

Afdeeling Zuider-distrikten.

Onderafdeeling Bonthain.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. F. E. P.
 van den Bossche, * 4de kl., 7 julij 1866.

Ambtenaar ter beschikking. G. W. W. C. Baron van Hoëvell.
Tolk. C. Bosch.

Regent van Bonthain. Daeng Boetoeng, 22 julij 1859.

Onderregent van Tompo Boeloe. Daeng Galogo.

Wd. regent van Roembia. Daeng Pamoecoc.

Regent van Taroang. Barani Daeng Marewa.

Wd. id. van Tino. Malewakhang.

Djaksa. Abdoel Mozes Klam, 6 aug. 1867.

Hoofdpriester. Polo.

Onder-afdeeling Takalar.

Kontroleur der 3de klasse, tevens vendumeester. E. W. E. Bürger.

Kollekteur der landelijke inkomsten. G. van Zolingen.

Tolk. H. G. Burghardt.

Wd. regent van Topedjava. Serajoong.

Regent van Glisong. Bahoeroe Daeng Magoe, 8 sept. 1868.

Onderregent van Pappa. Rahaman Daeng Siam.

Regent van Polongbanking. Maneroeng Daeng Maleo.

Idem van Bontolebang. Rahaman Daeng Siam.

Wd. regent van Sanraboni. Batang.

Djaksa. Gongang Daeng Mananring, 29 aug. 1869.

Fungd. priester. Heleri Daeng Bantam.

Onder-afdeeling Binamoe en Bankala.

a. te Djenepono.

Kontroleur der 3de klasse. W. F. Neijls.

Klerk, tevens onderkollekteur. C. J. Banse.

Tolk. P. A. Burghardt.

Regent van Binamoe. Sanre Daeng Njiko, 1 april 1867.

Djaksa. J. Ankarang, 6 aug. 1867.

Fungd. hoofdpriester. Djaba.

b. te Aloe.

Kontroleur der 2de klasse. J. F. Schenkhuizen.

Regent van Bankala. Panai Daeng Manronrong, 13 maart 1869.

Afdeeling Saleijer.

- Kontroleur der 1ste klasse, tevens vendumeester.* A. Ch. F. de Burlet.
Kollekteurs der landelijke inkomsten. J. S. Bax; — F.W. A. Oosthoek.
Regent van Bontobangoen. Oemara Daeng Matjora, 21 aug. 1866.
Idem van Tanette. Baso Lau Daeng Rimaka, 24 nov. 1864.
Idem van Boekit. Andi Daeng Mangasi, 26 junij 1862.
Idem van Lajolo. Baso Daeng Magaoc, 22 dec. 1860.
Idem van Batangmata. Agamani Daeng Gasing, 8 mei 1849.
Idem van Mare-Mare. Moha Daeng Mahahasa, 27 nov. 1862.
Idem van Bonto-Boros. Bandialang Daeng Patola, 26 nov. 1851.
Idem van Balla-Boeloe. Djati Daeng Maoedjoeng, 7 sept. 1854.
Idem van Barang-Barang. Baharang Daeng Pabali, 3 feb. 1866.
Idem van Bonerate. Poeka Daeng Pasalan, 30 jan. 1867.
Idem van Kalao. I. Rahi Daeng Maroempa.
Glarang van de kampong Pangiliang. Djamalong Daeng Mapata.
Idem van Boea-Boea. Djakaria Daeng Matiro.
Idem van de eilanden Tambolongang, Bahoelong en Polasasi.
 Aboe Daeng Siadjang.
Poengawa van Djampea. Saloena.
Djaksa. Abdoe'r Rachman Daeng Masiki, 6 aug. 1867.
Priester. Haidar Daeng Batara.

Afdeeling Bima.

- Kontroleur der 3de klasse, tevens vendumeester.* H. A. N. Eilers
 Tolk. H. Voll.

Afdeeling Tontoli ⁽¹⁾.

- Posthouder te Laboean-Dedeh.* A. L. Platt, 11 mei 1866.
Radja van Tontoli. Ma'oel Ahmad, 23 julij 1867.

(¹) Dit rijkje, vroeger behoorende tot *Menado*, is bij St. 1838 no. 53 gevoegd bij het gouvernement van *Celebes en onderhoorigheden*.

Amboina.

Deze residentie bestaat uit de volgende eilanden en de daartoe behoorende kleinere eilanden: Amboina, Oma of Haroekoe, Honimoa of Saparoea, Noesa Laoet, Boeroe, Manipa, Kelang, Bonoa, Anblauw, Ceram, de eigenlijke Banda-eilanden, de Zuid-ooster- en Zuid-wester-eilanden, de Aroe eilanden, de Keij-eilanden, de Tenimber-eilanden of Timor-Laut-groep, de groep van Babber en Nieuw-Guinea.

Zij is verdeeld in 7 afdeelingen: Amboina, Saparoea, Hila, Boeroe, Elpa poetih-baai, Wahaai en Banda.

Bevolking *c.* 1722; *i.* 102947; *ch.* 459; *a.* 138.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. M. H. W. NIEUWENHUIS, 30 jan. 1869.

Sekretaris, tevens magistraat en fd. notaris. E. J. Vermandel, 9 maart 1865.

Eerste kommiss. E. R. Soselisa, 19 nov. 1863.

Derde kommiss. W. C. de Ceuninck van Capelle, 21 feb. 1867.

Kommiss ter magistrature. A. G. Schmidhamer. id.

Hoofddjaksa. D. F. Soeripattij, 12 april 1864.

Landmeter. J. Heaveside.

Kapitein der Chinezen. Njio Teang Tjoan, 23 april 1856.

Luitenants der Chinezen. Njio Kuijho. 8 juni 1851; — Lie Tjonghaji. 29 sept. 1852.

Assistent-resident ter beschikking. J. van Hoek, 25 feb. 1868.

Kontroleur der 2de klasse toegevoegd aan id. B. J. E. Rosskott.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester.

Brandspuitmeester van de spuit no. 1. F. A. Mieling.

Idem " " " " 2.

Idem " " " " 3. F. C. Mossembekker.

Adjunkt Idem " " " " 1. J. F. A. Versteegh.

Idem " " " " 2. H. C. Scheepe.

Idem " " " " 3. F. P. Tupamahu.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse. Jhr. L. F. Goldman, 26 dec. 1866.

Tweede id. B. J. E. Rosskott, 17 april 1869.

Derde id. D. N. F. Kiehl, 4 maart 1867; — F. A. Hennige. 4 aug. 1867.

Ambtenaar ter beschikking. G. A. Wilken, 30 juni 1869.

Afdeeling Amboina.

Kontroleur der 1ste klasse. jhr. W. C. F. Goldman. 5 april 1863.

Afdeeling Saparoea.

Kontroleur der 3de klasse tevens fd. notaris. D. N. F. Kiehl.

Djaksa bij de landraden te Saparoea en Noesalaut. E. F. S.
Noija, 5 aug. 1867.

Djaksa bij den landraad te Haroeko. J. Manupassa, id.

Afdeeling Hila.

Kontroleur der 1ste klasse, tevens fd. notaris. Jhr. L. F. Goldman.

Djaksa bij den landraad te Hila. M. H. Tahaparij, 5 aug. 1867.

Opziener te Lokki. E. A. Mailuhu, 29 nov. 1865.

Afdeeling Boero.

Ambtenaar ter beschikking. G. A. Wilken.

Djaksa bij den landraad. J. Theodorus, 23 aug. 1865.

Afdeeling Elpapoetih-baai.

Kontroleur der 3de klasse. F. A. Hennige.

Afdeeling Wahaai.

Civiel gezaghebber. P. J. Meijboom, 1ste luitenant der infanterie.

Djaksa bij den landraad. J. G. Perretsz, 4 april 1865.

Afdeeling Banda.

Assistent-resident, tevens fd. notaris en vendumeester. D. Heijting, 9 feb. 1869.

Kommies. W. J. R. van Beusechem, 14 nov. 1867.

Kapitein der Chinezen. Tan Bientek, 13 mei 1864

Luitenant id. Oeij Soei Tjoan, id.

Roomeester. J. H. Ehrencron, 18 julij 1865.

Opziener der eilanden Aij en Rhun, waarnemend magistraat aldaar. J. Delmaar.

Idem op het eiland Rozengain. J. Abraham.

Idem van het bannelingskwartier. C. F. Filius.

Idem van het bannelingshospitaal. C. F. Pieter.

Idem op het eiland Pisang. W. F. Gasper.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. J. H. Ehrencron.

Adjunkt-brandspuitmeester. H. J. J. Montanus.

WIJKMEESTERS.

Wijkmeester van de wijk litt. A.

Idem " " " " *B.* F. H. Delmaar.

Idem " " " " *C.* H. P. de Vries.

Idem " " " " *D.* Oei Soeiseeng, (Chin. kamp).

Specerij-kultuur.

Inspecteur der specerij perken. D. Heijting.

Opziener op het eiland Aij. J. Delmaar.

Opzieners op het eiland Groot Banda. W. Salmon; — F. Leunissen; — J. W. Vorst.

Djati-bosschen op het eiland Rozengain.

Opziener. J. Abraham.

Ternate.

Deze residentie, bij besluit van 6 december 1866 no. 2 (St. no. 139) van het gouvernement der Moluksche-eilanden, waartoe zij vroeger behoorde, gescheiden, wordt gevormd door het gebied der sultans van Ternate, Tidore en Batjan.

Het gebied van Ternate strekt zich uit over het eiland Ternate en eenige omliggende eilanden; het noorder-schiereiland van Halmaheira (Gilolo) tot aan den noorderoever der rivier Kajassa, regtlijnig naar Jofongo op de oostkust, met de daartoe behoorende eilanden; het zuider schiereiland van Halmaheira (Gilolo), van Taja langs den zuidhoek Libora naar Djojopo, met de daartoe behoorende eilanden; de groep der Soela eilanden; de groep der Bangaai-eilanden; de eilanden bewestens de Bangaai-groep tot de kust van Celebes; op de oostkust van Celebes de landschappen Balante, Mendong of Mendono, Tomeiki, Tomboekoe, aanvangende ten noorden bij Tandjong Pompangan (midden kaap Taliabo) langs de kust tot Lasolo en in het binnenland tot het rijk van Loewoe bij de negorij Toe-Epe, met de omliggende eilanden.

Het gebied van Tidore bestaat uit het eiland Tidore en 4 kleine omliggende eilanden; de twee oostelijke schiereilanden van Halmaheira (Gilolo) met de omliggende eilanden; het gedeelte van Nieuw-Guinea van den hoek Se-prop Maneh (hoek Bonpland) op de noordkust, langs die kust, verder west, zuid en zuidoostelijk tot 141° lengte beoosten Greenwich, daaronder begrepen de landschappen Wonin-di-bawa en Namatotte en de omliggende eilanden.

Het gebied van Batjan wordt gevormd door het eiland Batjan en verschil lende nabijgelegen eilanden, benevens Ombirah of Obi-Major.

Bevolking: (1) e. 266; i. 1633; ch. 410; u. 66.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. D. BOES LUTJENS JR., 9 feb. 1869.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. Mr. J. Bousquet, 16 juli 1867.

Kommiss. J. F. C. E. Mattern, id.

Kapitein der Chinezen. Liem Ingie, 17 april 1867.

Id. titulair. Oeij King Ling, 9 dec. 1867.

Luitenant der idem. Soci Siem Boen, 1 mei 1868.

Hoofd der Makasaarsche bevolking. Hajoel Arifin Bin Soleiman Salahodin, 20 juni 1863.

BRANDSPUITWEZEN.

Algemeen brandspuitmeester. J. C. Prins.

Brandspuitmeesters. D. Tielman; — J. L. van Weerdt.

Adjunkt. id. J. A. W. H. Mattern; — O. Priegelaar; — Jauw Thekie; — Jauw Theksoen; — Gang Enghian.

WIJKMEESTERS.

Wijkmeester van de wijk litt. A. E. R. A. Coldenhoff.

Idem " " " " B. J. C. T. Tuijbens.

Idem " " " " C. J. F. C. E. Mattern.

Idem " " " " D. P. J. Velt.

Idem " " " " E. Oei Kenkio.

Idem " " " " F. Baba Arsad; — Abdoel Rachman Bin Abdoel Kadir.

ONDERHOORIGHEDEN VAN TERNATE.

Batjan.

Hoofd der Laboeasche bevolking. F. de Winter, 25 april 1865.

(1) Hieronder niet gerekend de onderdanen van de Sultans van Ternate, Tidore en Batjan, geschat op 81372.

Dodinga op Halmheira.

Civiel en militair posthouder. W. Hendrik. 19 april 1866.

GEDIED VAN DEN SULTAN VAN TERNATE OP DE OOSTKUST VAN CELEBES.

Salahakan der Soela eilanden. Hadji Mochammad Tahir.

Radja van Bangaai. Kaitjil Suwah.

Radja van Tomboekoe. Kaitjil Baba.

Timor.

Deze residentie bestaat uit een gedeelte van het eiland Timor, en van de eilanden Saman, Rotti, Dau, Savoe, Roedjoewa Soemba en een gedeelte van het eiland Floris, benevens de eilanden Adenare, Solor Pantar, Lomblen, en Allor.

Bevolking: *c.* 201; *ch.* 913; *a.* 13. Omtrent de inlandsche bevolking hopen de gissingen van 400000 tot 1800000.

PERSONEEL TER HOOFDPLAATS.

Resident. J. A. CASPFRSZ., 31 jan. 1869.

Sekretaris, tevens fd. notaris en vendumeester. J. J. Overdijk, 27 mei 1866.

Kommies. A. D. Le Bruijn, 21 maart 1863.

Schout. J. Muller, 22 mei 1869.

Djaksa. Raden Wongso Winoto, 3 mei 1865.

Pangoeloe. Jamaloedien.

Fd. landmeter en rooimeester. J. O. F. L. Molenbroek.

Kapitein der Chinezen. Tjoeng Kangsoe, 12 aug. 1866.

Tolk. H. Topitoe.

BRANDSPUITWEZEN.

Brandspuitmeester. C. Kromhout.

KONTROLEURS BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR.

Eerste klasse. S. Roos, 21 sept 1869.

Derde id. C. L. de Vries, id.

PERSONEEL IN DE BINNENLANDEN VAN TIMOR.

Gezaghebber van Beloe (midden Timor) te Atapoepoe. tevens vendumeester. E. F. Kleian, 3 okt. 1868.

Posthouder te Babaauw. B. A. van Hengel.

Idem te Pariti. F. M. Huppe.

Idem te Amarasi. J. F. Th. Sick.

Luitenant der Chinezen te Atapoepoe. Tjam Tekoan.

PERSONEEL OP DE ONDERHOORIGE EILANDEN.

Kontroleur der 1ste klasse op het eiland Soemba. S. Roos,

Kontroleur der 3de op idem. C. L. de Vries.

Gezaghebber der Solor-eilanden te Larantoeika. J. M. Kluppell, 2 april 1866.

Posthouder op Roti. M. R. F. Kloër.

Idem op Savoe. N. M. Erich.

Idem op Solor. J. G. T. Thecdens.

Idem op Allor en Pantar. S. D. Pelt.

Idem te Endeh. J. de Freser.

Alphabetische lijst der Assistent-Residenten op Java en Madura. (1)

Alphen, Jhr. D. F. van, <i>Bondowoso (Besoeeki)</i>	1 okt. 1869
Amstel, H. van, <i>4de kl., Ambal (Bagelen)</i>	28 jan. 1869
Andel, W. F. van, <i>Anjer (Bantam)</i>	6 april 1869
Baak, B. van, <i>Lebak (Bantam)</i>	12 okt. 1864
Baumgardt, J. P., <i>Soemenep (Madura)</i> , 11 nov. 1864,	11 okt. 1869
Beijerinck, F., <i>Brebes (Tegal)</i>	8 dec. 1866
Boshouwer, J. B. M., <i>Soerakarta</i>	22 dec. 1866
Blot, F. D. de Chauvigny de, <i>Kraksaän (Probolinggo)</i>	25 sept. 1868
Boers, A. A., <i>Djoewana (Japara)</i>	11 nov. 1864
Boers, F. H., <i>Blora (Rembang)</i>	27 mei 1866
Booghmans, J. A. N. W., <i>Limbangan (Preanger-Regentschappen)</i>	8 dec. 1866
Bor, J. E. van den, <i>Lamongan (Soerabaja)</i>	13 april 1867
Brouwer, W. J., <i>Berbek (Kediri)</i>	25 mei 1869
Canter Visscher, T. J., <i>Tjeringin (Bantam)</i>	4 nov. 1865
Dibbets, Jhr. Mr. E. A. J. D., <i>Grissee (Soerabaja)</i> 29 maart 1859	26 feb. 1869
Dijck, J. H. C. van, <i>Sampang (Madura)</i>	5 julij 1865
Faes, J. 1ste kl., <i>Meester Cornelis (Batavia)</i>	5 april 1869
Faille, J. Baart de la, <i>Panaroekan (Besoeeki)</i>	20 jan. 1865
Gaade, Y., <i>Keboemen (Bagelen)</i>	4 mei 1868
Groot, Jhr. A. W. Cornets de, <i>Koeningan (Cheribon)</i>	16 maart 1868
Haase, J. F., <i>Bandjar-negara (Banjoemas)</i>	29 april 1865
Haemstede, A. J. L. de Witte van, <i>Ambarawa (Samarang)</i>	8 dec. 1866
Hagen, J. H., <i>Pamalang (Tegal)</i>	7 okt., 1868
Heijting, J., <i>Bangil (Pasoeroewan)</i>	26 sept. 1869
Hell, W. H. van der, <i>Patjitan (Madioen)</i> , 20 feb. 1863	8 nov. 1869
Hemert, A. J. Langeveldt van, <i>Bodjonegoro (Rembang)</i> , 16 okt. 1862	11 aug. 1869
Hoek, P. van, 1ste kl., <i>Ngawi (Kediri)</i> , 28 jan. 1863	24 dec. 1866
Hoorn, J. A., <i>Soemedang (Preanger-Regentschappen)</i> , 12 aug. 1867	22 april 1869
Horst, W. H. van der, <i>Samarang (voor de policie)</i>	10 juni 1867
Houwer, H. Mulock, <i>Demak (Samarang)</i>	22 aug. 1869
Houwer, L. Mulock, <i>Grobogun (Samarang)</i>	21 okt. 1869
Jong, C. H. G. van Zijll de, <i>Loemadjang (Probolinggo)</i>	27 nov. 1867
Kniphorst, J., 1ste kl., <i>Tjiandjoer (Preanger-Regentschappen)</i>	5 april 1865
Koelman, J. H., <i>Pandeglang (Bantam)</i>	7 feb. 1866
Kraaijenoord, J. G. C. S. van, 1ste kl., <i>Madura</i>	5 april 1865

(1) Van de achter de namen der assistent-residenten opgegeven datums is de eerste die der eerste benoeming tot assistent-resident op Java en Madura, de tweede die der eerste benoeming tot assistent-resident eener afdeeling, bij staatsblad 1866 no. 6 verklaard te zijn van de 1ste klasse; — wanneer slechts één datum wordt opgegeven, is de titularis assistent-resident van de 2de klasse, tenzij het tegendeel wordt vermeld.

Kuneman, J. G. C. C. Stierling, 1ste kl., <i>Indramajoe</i> (<i>Cheribon</i>)	9 maart 1869
Lucardie, G. R., <i>Blitar</i> (<i>Kediri</i>)	8 dec. 1866
Metman, Mr. J. P., <i>Batavia</i> (<i>voor de politie</i>)	22 dec. 1866
Meijer, Th., <i>Batang</i> (<i>Pekalongan</i>)	8 dec. 1866
Mooijen, J. W., <i>Poerwokerto</i> (<i>Banjoemas</i>)	26 dec. 1866
Mortier, J. de Munck, <i>Soerabaja</i> (<i>voor de komptabiliteit</i>)	28 sept. 1865
Muller, A., 1ste kl., <i>Toeban</i> (<i>Rembang</i>)	4 mei 1868
Mussenbroek, Mr. S. C. J. W. van, <i>Buitenzorg</i> (<i>Batavia</i>), 8 dec. 1866	8 okt. 1867
Neijs, C. W. F., 1ste kl., <i>Tjilatjap</i> (<i>Banjoemas</i>)	7 feb. 1865
Nispen, Jhr. Mr. O. E. van, <i>Malang</i> (<i>Pasoeroewan</i>), 6 aug. 1863	5 okt. 1866
Nolthenius, B. C., <i>Soerabaja</i> (<i>voor de politie</i>)	30 juni 1868
Olden, R. K. van, <i>Magetan</i> (<i>Madioen</i>)	24 dec. 1866
Palm, W. K. F. Valck, <i>Ledok</i> (<i>Bagelen</i>), 27 nov. 1861	28 aug. 1864
Pillard, J. R., <i>Sido-ardjo</i> (<i>Soerabaja</i>), 16 okt. 1862	22 april 1865
Poll, G. van de, <i>Sidajoe</i> (<i>id.</i>)	6 april 1869
Ranzow, F. H. von, (<i>P. F. L.</i>) <i>Djokjakarta</i>	11 jan. 1868
Rijck, J. W. van, <i>Temanggoeng</i> (<i>Kedoe</i>)	13 april 1859
Schenck, F., <i>Ponorogo</i> (<i>Madioen</i>)	10 nov. 1866
Swaving, A. H., <i>Galoeh</i> (<i>Cheribon</i>)	8 dec. 1866
Swaving, O. W., <i>Japara</i>	27 mei 1862
Taunay, A., <i>Ngrowo</i> (<i>Kediri</i>)	8 sept. 1860
Tromp, C. C., 1ste kl., <i>Tangerang</i> (<i>Batavia</i>)	29 juli 1864
Tuckermann, A. W. F. H., <i>Bawean</i> (<i>Soerabaja</i>)	21 nov. 1865
Tuuk, G. J. van der, <i>Modjokerto</i> (<i>Soerabaja</i>), 14 aug. 1861	13 okt. 1865
Varkevisser, H. van Duivenboode, <i>Karang-anjar</i> (<i>Bagelen</i>)	8 dec. 1866
Verploegh, H. Fitz, <i>Poerbolingo</i> (<i>Banjoemas</i>)	13 feb. 1863
Vogel, L. C. J. A. de, <i>Samarang</i> (<i>voor de komptabiliteit</i>)	11 feb. 1866
Vogel, W. F. K. L. de, <i>Kendal</i> (<i>Samarang</i>)	8 dec. 1866
Vollenhoven, J. van (<i>G. K. O.</i>), <i>Madjalenska</i> (<i>Cheribon</i>)	10 maart 1868
Vosmaer, W. C., <i>Salatiga</i> (<i>Samarang</i>), 10 feb. 1859	6 dec. 1862
Westenberg, J. B., <i>Koedoes</i> (<i>Japara</i>)	13 feb. 1865
Woesthoff, P. F., 3. <i>Soekapoera</i> (<i>Preanger</i> <i>Regentschappen</i>)	20 juli 1866

Ranglijst der controleurs van de landelijke inkomsten en kultures op Java en Madura.

In 1855 zijn aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java exemplaren aangeboden eener proef-instructie voor de controleurs, ten einde die in werking te brengen en later in overweging te nemen welke wijzigingen of aanvullingen het ontwerp zou behoeven. Die ontwerp-instructie, te vinden in Bijbl. no. 1067, is nog van kracht. Zie voorts St. 1837 no. 28 en 1839 no. 6 en Bijbl. nos. 121, 215, 360, 411, 570, 620 en 1616.

Eerste klasse.

Serière, A. L. P. de, <i>Probolinggo</i>	31 dec. 1866
Ligtvoet, W. <i>Pekalongan</i>	30 mei 1868
Bohl, K. F. <i>Preanger-Regentschappen</i>	31 dec. 1866
Meijer, D. <i>Kadoe</i>	id.
Bergsma, Mr. W. B. <i>Banjoemas</i>	id.
Huume, C. Th. <i>Cheribon</i>	id.
Rosemeier, C. L. <i>Pasoeroewan</i>	id.
Schalk, F. <i>Djembrana (Bali)</i>	id.
Leeuwen, W. A. de Kock van, <i>Besoeki</i> .	id.
Focquin, J. A. <i>Japara</i> .	id.
Oudemans, Mr. A. M. <i>Preanger-Regentschappen</i>	id.
Vermandel, C. A. <i>Samarang</i>	id.
Arriens, H. E. <i>toegevoegd aan den hoofd-inspekteur</i> C. J. Bosch	id.
Reede van Oudtshoorn, P. H. Baron van, (v.)	id.
Rambaldo, J. J. <i>à la suite (statistiek bureau Pekalongan)</i>	id.
Cordromp, J. W. <i>Rembang</i>	id.
Noorden, E. S. van, (v.)	id.
Heijting, Th. <i>Bantam</i>	id.
Hoijer, H. P. F., (v.)	id.
Delden, F. G. van, <i>Bagelen</i>	id.
Graaf, J. J. de, (v.)	id.
Bergsma, Dr. A. J. (v.)	id.
Gijsselaar, Jhr. C. de, <i>Pasoeroewan</i>	id.
Ruitenbach, F. A. A. <i>Cheribon</i>	id.
Levijssohn Norman, E. D. <i>Buitenzorg</i>	id.
Selleger, Mr. L. J. (v.)	id.
Ples, D. <i>Preanger-Regentschappen</i>	id.
Deketh, Mr. J. <i>Soerabaja</i>	id.
Spaan, A. J. (v.)	id.
Spaan, P. J. A. <i>Kadoe</i>	id.
Sollewijn Gelpke, J. H. F. <i>Bagelen</i>	id.
Mensing, J. W. <i>Samarang</i>	id.
Mullemeister, J. (v.)	id.
Kroesen, J. C. Th. <i>Rembang</i>	id.
Wessels, L. (v.)	28 aug. 1867

Vleuten, J. M. van, <i>Madura</i>	28 juni	1867
Brandenburg, F. L. Baron van Hceekeren van, <i>Bantam</i>	28 okt.	1867
Wessels, J. F. W. à la suite (statistiek bureau Sam.)	7 nov.	1867
Voet, A. J. <i>Pasoeroewan</i>	14 dec.	1867
Smislaert, B. <i>Cheribon</i>	2 feb.	1868
Faber, E. von, <i>id.</i>	1 maart	1868
Zijll de Jong, G. H. C. van, <i>Bantam</i>	30 mei	1868
Fleur, C. W. L. <i>Pasoeroewan</i>	<i>id.</i>	
Engelbrecht, E. A. <i>Probolinggo</i>	29 juli	1869
Tijdeman, H. J. <i>Soerabaja</i>	6 aug.	1869
Deketh, Mr. P. <i>Preanger-Regentschappen</i>	5 nov.	1869
Slijpe, N. F. H. van, <i>Madura</i>	<i>id.</i>	
Berckel, P. J. van, <i>Pekalongan</i>	<i>id.</i>	
Rutten, F. J. G. <i>Japara</i>	<i>id.</i>	
Obdam, J. W. <i>Madioen</i>	<i>id.</i>	

Tweede klasse.

Ondaatje, F. A. II. <i>Kediri</i>	31 dec.	1866
Lennep, Mr. J. H. van, <i>id.</i>	<i>id.</i>	
d'Aulnis de Bourouill, F. J. II. L. baron, (r.)	<i>id.</i>	
Delden, F. G. A. van, <i>Rembang</i>	<i>id.</i>	
Wichers, Jhr. R. <i>Tegal</i>	<i>id.</i>	
Thesingh, A. <i>Cheribon</i>	<i>id.</i>	
Nahuijs van Burgst, Jhr. mr. H. G. B. <i>Japara</i>	<i>id.</i>	
Valek, Mr. F. C. (v.)	<i>id.</i>	
Dinger, W. J. <i>Japara</i>	<i>id.</i>	
Ligtvoet, K. W. H. à la suite (statistieke opname)	<i>id.</i>	
Canter Visscher, T. G. A. (v.)	<i>id.</i>	
Gon Netscher, A. van der, <i>Pekalongan</i>	<i>id.</i>	
Geer, II. A. de (v.)	<i>id.</i>	
Ketting Olivier, C. M. à la suite (statistieke opname)	<i>id.</i>	
Burnabij Lautier, O. A. <i>Samarang</i>	<i>id.</i>	
Harloff, W. L. H. A. <i>Krawang</i>	<i>id.</i>	
Soest, J. W. A. van, <i>Japara</i>	<i>id.</i>	
Groos, W. J. C. (v.)	<i>id.</i>	
Ledeboer, H. F. à la suite (statistiek bureau Bagelen)	<i>id.</i>	
Voute, W. <i>Madioen</i>	10 sept.	1868
Schultz, G. L. à la suite (statistieke opname)	31 dec.	1866
Stockhausen, C. M. F. <i>Madioen</i>	<i>id.</i>	
Beekveld, H. J. H. à la suite (statistiek bureau Banjoemas)	<i>id.</i>	
Swieten, H. J. van, (v.)	<i>id.</i>	
Donker Cartius, H. H. <i>Banjoemas</i>	<i>id.</i>	
Jarman, jr. J. L. <i>Madioen</i>	<i>id.</i>	
Bressler, C. L. G. <i>Kediri</i>	<i>id.</i>	
Blanken, G. H. <i>Samarang</i>	<i>id.</i>	
Ketjen, E. (v.)	<i>id.</i>	
Mechelen, J. W. Ph. te. <i>Tegal</i>	<i>id.</i>	
Mechelen, H. L. C. te, <i>Rembang</i>	<i>id.</i>	

Kist NCzn., Dr. A. <i>Madioen</i>	31 dec.	1366
Deibert, C. F. <i>Preanger-Regentschappen</i>	id.	
Vriesman, H. G. J. G. <i>Pasoeroewan</i>	id.	
Wittenrood, F. L. <i>Soerabaja</i>	id.	
Palm, J. W. M. van der, (v.)	id.	
Mentel, D. V. <i>Samarang</i>	id.	
Majior, F. <i>Rembang</i>	id.	
Dissel jr., S. van, <i>Banjoemas</i>	id.	
Peereboom Voller, J. P. <i>Soerabaja</i>	id.	
Ament, J. A. <i>Bagelen</i>	id.	
Castens, W. C. J. <i>Bantam</i>	id.	
D. de Wit, <i>Soerabaja</i>	id.	
Willige von Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. F. W. van de, à la suite (statistieke opname)	id.	
Meinama, J. W. F. J. à la suite (statistiek bureau <i>Tegal</i>)	28 aug.	1867
Wijnaendts, F. C. A. id. (statistieke opname)	31 dec.	1866
Linn, W. <i>Kediri</i>	id.	
Halewijn, G. C. A. (v.)	id.	
Varkevisser, P. H. J. à la suite (statistiek bureau <i>Kedoe</i>)	28 jan.	1867
Boudriot, C. H. D. <i>Banjoewangi</i>	id.	
Denic, J. C. H. M. <i>Preanger-Regentschappen</i>	29 april	1867
Pino, E. <i>Kediri</i>	28 juni	1867
Buijs, Th. W. <i>Besoeki</i>	18 okt.	1867
Lublink Weddik, Mr. J. id.	19 okt.	1868
Salmon Vz. A. <i>Pasoeroewan</i>	14 dec.	1867
Middelburg, J. W. <i>Besoeki</i>	id.	
Wolterbeek Muller, B. A. H. <i>Soerabaja</i>	2 feb.	1868
Baerle, C. G. van, <i>Banjoemas</i>	id.	
Mullemeister, Z. W. <i>Pekalongan</i>	id.	
Ottenhoff, C. E. G. <i>Samarang</i>	28 feb.	1868
Hogendorp, Jhr. G. K. van, à la suite (statistiek bu- reau <i>Cheribon</i>)	1 aug.	1867
Broek, J. A. van den, toegevoegd aan den hoofd- inspecteur R. A. Sijthoff.	1 maart	1868
Blommestein, J. M. van, <i>Bagelen</i>	30 mei	1868
Schmidt auf Altenstadt, jhr. J. G. O. S. von, <i>Cheribon</i>	id.	
Bosch, J. H. W. Graaf van den, <i>Pasoeroewan</i>	id.	
Hengel, L. van, <i>Boeleleng (Bali)</i>	23 juni	1868
Borgerhoff van den Bergh, J. W. R. <i>Madioen</i>	18 maart	1869
Donkersloot, W. (v.)	id.	
Ingenluijff, W. C. M. B. <i>Soerabaja</i>	id.	
Wiselius, J. A. B. id.	14 mei	1869
Hengel, jr., F. U. van, <i>Japara</i>	29 juli	1869
Pielat, L. C. <i>Besoeki</i>	id.	
Harders, J. D. <i>Cheribon</i>	6 aug.	1869
Oosting, H. J. (v.)	25 sept.	1869
Boudewijnse, A. <i>Pekalongan</i>	5 nov.	1869
Uljée, A. C. <i>Preanger-regentschappen</i>	id.	

Krämer, Mr. J. F. <i>Preanger-regentschappen</i>	5 nov. 1869
Muller, J. A. <i>Madioen</i>	id.
Bachiene, C. P. H. <i>Japara</i>	id.
Steeden, H. van, <i>Bantam</i>	15 nov. 1869

**Ranglijst van de ambtenaren ter beschikking bij
de landelijke inkomsten en kultures
op Java en Madura.**

Gon Netscher, C. van der, <i>Bagelen</i>	24 dec. 1868
Castens, J. C. <i>Banjoemus</i>	23 juni 1868
Middelhoven, A. J. (v.)	31 dec. 1866
Pitlo, R. W. H. <i>Cheribon</i>	4 maart 1867
IJssel de Schepper, J. G. <i>Bagelen</i>	id.
Kraft, G. A. C. O. <i>Kedoe</i>	id.
Mounier, T. <i>Soerabaja</i>	id.
Burg, Mr. C. C. A. van, <i>Bantam</i>	id.
Lowe, Mr. G. H. (v.)	id.
Pino, Th. <i>Madioen</i>	id.
Kuneman, H. <i>Preanger Regentschappen</i>	id.
Potter, F. J. <i>Probolinggo</i>	id.
Crane, J. de, (v.)	id.
Muller, E. L. <i>Tegal</i>	id.
Bischoff, J. J. <i>Kedoe</i>	30 mei 1868
Schneider, Mr. J. H. J. <i>Tegal</i>	24 nov. 1867
Santen, J. J. van, <i>Samarang</i>	6 nov. 1867
Romunde, R. van, <i>Soerabaja</i>	id.
Martens, W. F. P. <i>Banjoemas</i>	id.
Ravenswaaij, B. H. H. <i>à la suite (statistieke opname)</i>	10 dec. 1867
Spanjaard, J. (v.)	19 feb. 1868
Vosmaer, W. J. G. <i>Tegal</i>	id.
Repelius, A. M. <i>Kediri</i>	30 mei 1868
Rijckevorsel, W. F. van, <i>Rembang</i>	id.
Tijl, Mr. J. <i>Probolinggo</i>	id.
Burgerhoudt, J. N. <i>Samarang</i>	id.
Waning, W. H. S. van, <i>Pekalongan</i>	19 feb. 1868
Bosch, Jhr. J. A. O. van den, <i>Samarang</i>	1 maart 1868
Weelderen, W. A. van, <i>Krawang</i>	30 mei 1868
Kock, Jhr. H. de, <i>Preanger-Regentschappen</i>	13 juni 1868
Lawick, P. H. J. van, <i>Bantam</i>	3 sept. 1868
Douwes Dekker, E. <i>Preanger-Regentschappen</i>	10 sept. 1868
Kemp, P. H. van der, <i>Probolinggo</i>	18 maart 1869
Kist, Mr. C. W. <i>Soerabaja</i>	id.
Haart, F. J. Th. de, <i>Madioen</i>	id.
Haase, C. E. <i>Pasoeroewan</i>	14 mei 1869

VOORNAAMSTE INLANDSCHE VORSTEN.

Java.

	Datum van optreding.	
Pakoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rahman Sajidin Panoto-gomo de IXde, Soesoehoenan van <i>Soerakarta</i> , kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw	27 jan.	1862
Amenkoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rahman Sajidin Panoto-gomo Kalifatoellah de VIdé, Sultan van <i>Djokjakarta</i> , kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw	5 julij	1855
Pangeran Adipati Arjo Mankoe Nagoro de IVde, zelfstandig prins, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, adjudant van Z. M. den Koning in buitengewone dienst, kolonel kommandant van het legioen te <i>Soerakarta</i>	25 maart	1853
Pangeran Adipati Soerjo Sasraning Rat de IVde, zelfstandig prins, luitenant-kolonel kommandant van het legioen te <i>Djokjakarta</i> ,	1 dec.	1864

Madura. (Madoero.)

Panembahan Noto Koesoemo, regent van <i>Soemenep</i>	4 okt.	1854
Panembahan Tjakra Adining Rat, regent van <i>Bankalan</i>	16 juniij	1863

Sumatra.

Ratoe Ahmad Nasroe 'd-Din, Sultan van <i>Djambi</i>		1858
Sjarif Kasim Abdoe 'l-Djalil Safiyoe 'd-Din, Sultan van <i>Siak Sri Indrapoera en onderhoorigheden</i>	14 nov.	1864
Toenkoe Poetra, rijksbestierder te <i>Siak</i>	10 april	1866
Radja Said, Soetan van <i>Indragiri</i>		
Radja Osman, hoofd van <i>Reteh</i>		
Soetan Abdoe'llah, Vorst van <i>Panei</i>		
Sultan Mocstafa, Jang-di-pertoewan van <i>Kota Pinang</i>	2 okt.	1864
Sultan Basaroe 'd-Din, Vorst van <i>Serdang</i>	9 jan.	1860
Sultan Mahmoeel, Vorst van <i>Deli</i>	22 aug.	1862
Pangeran Indra Dirdja Amir, Vorst van <i>Lankat en Temiang</i>	11 aug.	1862

Lingga en Riouw.

Soeleiman Badroe 'l-Alam Sjah, Sultan van <i>Lingga, Riouw en onderhoorigheden</i>	1 dec.	1857
Radja Moehammad Joesoef, Onderkoning van <i>Riouw en onderhoorigheden</i>	24 nov.	1858

Borneo.

	Datum van optreding.
Moehammad Safiyoe 'd-Din, Sultan van <i>Sambas</i>	1866
Ibrahim Moehammad Safiyoe 'd-Din, Panembahan van <i>Mampawa</i>	1863
Sjarif Ihamid, Sultan van <i>Pontianak</i>	1856
Ratoe Adi Kesoema, Panembahan van <i>Landak</i>	1849
Hadji Anom Pakoe Negara Soerja Kesoema, Panembahan Anom van <i>Tajan</i>	1852
Pangeran Ratoe Mankoe Negara, Vorst van <i>Meliouw</i>	1822
Moehammad Kesoema Negara, Panembahan van <i>Sangouw</i>	1823
Goesi Mekka, wd. Vorst van <i>Sekadouw</i>	1868
Kesoema Negara, Panembahan van <i>Sintang</i>	1854
Pangeran Ratoe Ahmad Kesoema Negara, Vorst van <i>Silat</i>	1850
Pangeran Kesoema Di Laga, Vorst van <i>Soehaid</i>	1855
Pangeran Moehammad Soerja Negara, Vorst van <i>Salimbouw</i>	1823
Raden Dirdja, Vorst van <i>Piasa</i>	1859
Abang Oenang, wd. Vorst van <i>Djonkong</i>	1865
Pangeran Adipati Mankoe Negara, Vorst van <i>Boenoet</i>	1858
Sjarif Hasan Bin Abdoe 'r-Rahman Idroes, Vorst van <i>Koeboe</i>	1866
Toenkoe Besar Anom, Panembahan van <i>Soekadana</i>	1850
Toenkoe Abdoe 'l-Djalil, Poenggawa Besar, hoofd der <i>Karimata-eilanden</i>	1868
Kesoemaning Rat, Panembahan van <i>Simpang</i>	1845
Hadji Moehammad Zabaran, Panembahan van <i>Matan</i>	1845
Moehammad Adil Chalifatoe 'l-Moeminin, Sultan van <i>Koetei</i> 19 okt.	1850
Sepoeh Adil Chalifatoe 'l-Moeminin, Sultan van <i>Pasir</i> 25 aug.	1867
Moehammad Asjik Sjarifoe 'd-Din, Sultan van <i>Sambaliong</i> 4 nov.	1850
Maharadja Dindah, ☀ 3, Sultan van <i>Goenoeng Taboer</i> . 30 nov.	1850
Amiroe 'l-Moeminin Moehammad Kaharoe 'd-Din, Sultan van <i>Boeloengan</i> ,	23 feb. 1868
Aroeng Abdoe 'l-Karim, ☀ 4de kl., Radja van <i>Pegatan</i> en <i>Koesan</i>	24 nov. 1855
Pangeran Anom Kesoema Joeda, Vorst van <i>Kotaringin</i>	11 jan. 1865

Menado.

Johannes Manuel Manoppo, Radja van <i>Bolang Mongondo</i> . 6 sept.	1862
Moehammad Aliyoe 'd-Dini Iskandar Ali van Goehal, Radja van <i>Bolang Oeki</i>	30 april. 1868
Salmon Datoenselang, Radja van <i>Bintaena</i>	15 sept. 1866
Israel Ponto, Radja van <i>Bolang Itang</i>	29 aug. 1864
Gongalat Koromput, Radja van <i>Kaidipang</i>	23 okt. 1865
Teroengkoe, ook genaamd Moehammad Siradjoe 'd-Din, Radja van <i>Bwool</i>	1 aug. 1863

Afdeeling Gorontalo.

Djainal Abidin (Zainoe 'l-Abidin) Alhabsi Monoarfa, Radja van <i>Gorontalo</i>	16 dec. 1859
. Radja van <i>Limbotta</i>	
Abdoe 'l-Latif Moehammad Tengaho, Radja van <i>Bone</i>	17 nov. 1859

Datum van optreding.

Iskandar Ba-Ito, Radja van <i>Atinggola</i>	9 nov. 1857
Ideroeti, Radja van <i>Boalemo</i>	24 okt. 1856
Mangkaoem, Radja van <i>Moeton</i>	26 mei 1850
Prins Tjali, Radja van <i>Parigi</i>	17 sept. 1862

Sangir-eilanden.

Hendrik David Paparang, Radja van <i>Taboekan</i>	8 aug. 1851
Jacob Rasoembala, Radja van <i>Taroena</i>	8 junij 1850
Jacobs Ponto, Radja van <i>Kandar-Siauw</i>	12 " 1850
Daniel Petrus Janis, Radja van <i>Kandar</i>	25 julij 1861
Manuel Mocodompis, Radja van <i>Manganitoe</i>	14 " 1864
Lucas Jacobsz, Radja van <i>Tagoelanda</i>	2 sept. 1854

Celebes.

Abdoe 'l-Kadir Moehammad Aidid, ook genaamd I. Koe- mala, Vorst van <i>Goa</i>	23 aug. 1852
---	--------------

Adja Temparang.

Moehammad Ali, ook genaamd Lapangorisang, Vorst van <i>Sidenring</i>	23 sept. 1854
Daeng Pasoele, Vorstin van <i>Sawito</i>	1869
Bassee Kadjoewara Aroeng Pelaijeengi Pasempa, Vorst van <i>Soepa</i>	april 1861
....., Vorst van <i>Rapang</i>	
Pada, Vorstin van <i>Alietta</i>	nov. 1861

Wadjo.

La Tjintjing Karaeng Mangeppé, Datoe van <i>Pamana</i> .	10 junij 1860
--	---------------

Masenreng-Poeloe.

Andi Tjalo, Vorst van <i>Maiwa</i>	
La Manloea, Vorst van <i>Enrekang</i>	
Bonto Batoe Daeng Pasolong. Vorst van <i>Doeri</i>	
Poewana Loewoe, Vorst van <i>Batoe-Lappa</i> .	
Idem, Vorst van <i>Kassa</i>	

Loehoe of Loe.

Abdoe 'l-Karim To Baroec, ook genaamd Andie Baroe, Vorst.....	16 sept. 1861
--	---------------

Marioriwawo.

Andikoro Aroe Pandali	1855
-----------------------------	------

Soppeng.

Abdoe 'l-Gani, ook genaamd Baso Batoe Poete . . .	20 april 1866
---	---------------

Barroe.

Sitti Aisjah, ook genaamd Basse Barroe, Vorstin.. .	26 okt. 1854
---	--------------

Mandhar.

Datum van optreding.

..... <i>Balanipa</i>	
La Pasaoe, Vorst van <i>Tjinrana</i>	14 okt. 1862
Sang Garija, Vorst van <i>Madjene</i>	14 dec. 1867
La Pasdoe, Vorst van <i>Pembaoeang</i>	» 1868
Na E Soekoer, ook genaamd La Manoecka, Vorst van <i>Mamoedjoe</i>	31 okt. 1862
Matowa Daeng Mangiri, Vorst van <i>Binoeang</i>	14 » »
Na E Soekoer, ook genaamd La Manoeck, Vorst van <i>Tapalang</i>	3 feb. 1868

Laijkang.

I Madina Daeng Bae, Vorstin	10 feb. 1862
-----------------------------------	--------------

Sumbawa.

Abdoe 'l-Aziz, Vorst van <i>Bima</i>	26 julij 1869
Amaroe'llah, Vorst van <i>Sumbawa</i>	2 aug. 1857
Moehammad Salahoe 'd-Din, Vorst van <i>Dompo</i>	17 » 1858
Lahamena Daeng Andjong, Vorst van <i>Sangar</i>	26 julij 1869

Boeton.

Kajamoe 'd-Din Moehammad Isa, Vorst.	20 dec. 1851
---	--------------

Boni.

Ahmad Sinkaroe Roeka Aroe Palakka, leenvorst.	13 feb. 1860
---	--------------

Lamoeroe.

Djaja Lankara Aroe Paidjo, vasal van <i>Boni</i>	junij 1861
--	------------

Tannette.

We-Tauri Ollé, leenvorstin.	8 sept. 1856
----------------------------------	--------------

Vasal van de leenvorstin van Tannette.

La Makka Daeng Paranie, Vorst van <i>Lipoekasi</i>	27 sept. 1851
--	---------------

Kajéli.

Moehammad La Makaraka, vorst van <i>Palos</i>	7 julij 1854
Noeroe d'-Din, vorst van <i>Towaili</i>	7 » »
Lasa Banawa Daeng Paloerang, vorst van <i>Dongala</i>	7 » »

Tontoli.

Abdoe 'l-Ilamid, Vorst	14 dec. 1867
------------------------------	--------------

Laiwoei.

La Mango, vorst van <i>Kendari</i>	13 april 1851
--	---------------

Ternate.

Assoeltanoe 'l-Mahfoel Bienati'llahi 'l-manav, Siradjoe 'l-Moelki, Amiroe 'd-Din Iskandar, Poetra Moehammad Arsad, Wahoewa Minassalihin Sjah, 3, Sultan	30 mei 1861
---	-------------

Tidore.

Chalifatoe 'l-Macalam (?), Daiman (Daimoen?) fi 'l-Adil bi-Fadlahi'llahi 'l-Maliki 'l-Wahab, Wahoewa Said Ahmad Fathoe 'd-Din Sjah Kaitjil Djauhar Alam, Sultan	13 nov. 1867
---	--------------

Batjan.

Datum van optreding.

Assoeltanoe 'l-Ibnoe 's-Soeltanoe 'l-Mahroes Bi-faldali	
Rabbi 'l-Alamin, Tadjoe 'l- Moelki, Poetra Moe-	
hammad Sadik Sjah, Sultan	14 mei 1862

Timor en Simouw.

Manas Kloeman, radja van <i>Koepang</i>	14 april 1869
Lafoe, radja van <i>Tonaj</i>	1840
Manoh Arnoldus, radja van <i>Amabi</i>	20 aug. 1860
Obeh Korreh, radja van <i>Amarassi</i>	7 sept. 1853
Baki Noehang, radja van <i>Ananoehang</i>	
....., leocraai van <i>Sonnebait</i>	
Peter Mesi Nisoni, leocraai van <i>Klein Sonnebait</i> ..	16 mei 1867
Sanoe Manok, radja van <i>Amfoang</i>	3 sept. 1859
Moloh Manok, radja van <i>Amfoang (Sorbian)</i>	13 nov. 1858
....., radja van <i>Ambenoe</i>	
Nai Nobeli, radja van <i>Tabenoe</i>	22 feb. 1850
Nai Teij Serang, leocraai van <i>Waiwiko (Waihale)</i> en	
groot radja van <i>Dirma</i>	1836
Bre Siri Loi, radja van <i>Lamakene</i>	
....., radja van <i>Fialarang</i>	
Besi Taik, radja van <i>Djenilo</i>	7 feb. 1851
Moerek Hoerieroe, radja van <i>Lidak</i>	15 juli 1858
Nai Kehie, radja van <i>Harneno</i>	21 aug. 1860
Taik Mauk, radja van <i>Naitimoe</i>	1847
Oesi Tehi, radja van <i>Biboki</i>	1854
....., radja van <i>Lakekoen</i>	
Nai Atok, radja van <i>Silawang</i>	1844
Tahik Mauk, radja van <i>Mandeo</i>	1834
....., radja van <i>Insuna</i>	
Tahik Asoe rakat, radja van <i>Maukata</i>	1834
Nai Ote Kole, radja van <i>Manoebait</i>	16 mei 1861

Roti.

Jeremias Ndoen, radja van <i>Dela</i>	19 sept. 1844
Jacob Messah Giri, radja van <i>O Enale</i>	26 mei 1869
Paulus Messak, radja van <i>Thi</i>	16 okt. 1860
Adoe Toenga, radja van <i>Denka</i>	1859
Thomas Markus Doengoen, radja van <i>Lelain</i>	26 mei 1869
Johannes Muskaua, radja van <i>Baü</i>	26 " "
Jacobus Zakarias, radja van <i>Loteh</i>	16 okt. 1860
Michiel Keloena, radja van <i>Termanoh</i>	16 okt. 1860
Loteh Malelah, radja van <i>Kekah</i>	19 sept. 1844
Jacob Pena Detan, radja van <i>Talaë</i>	11 okt. 1869
Josef Sjoen, radja van <i>Oepau</i>	19 juli 1869
Baiama Touliman, radja van <i>Ringgan</i>	1830
Pieter Linggoe, radja van <i>Bilba</i>	26 mei 1869

	Datum van optreding.
Detan Manovi, radja van <i>Dioe</i>	2 dec. 1858
Meloek Teloen, radja van <i>Lelenoek</i>	1853
Sima Soedé Kappa, radja van <i>Bokai</i>	11 okt. 1869
Geohlima Johannes, radja van <i>Landoe</i>	6 okt. 1854
Jessak Manochoeloe, radja van <i>Korbsafo</i>	16 mei 1860
Loli Koting, radja van <i>Daoh</i>	19 april 1852

Sawoe.

Ama Piga Djara radja van <i>Timoe</i>	10 mei 1869
Ama Doekoe Kahoe, radja van <i>Sebah</i>	id.
Ama Amoe Manoe, radja van <i>Liae</i>	id.
Ama Lena Risi, radja van <i>Menia</i>	26 mei 1869
Ama Loni Koedji, radja van <i>Randjoea</i>	10 mei 1869
Ama Lebe Djoe, radja van <i>Mesara</i>	id.

Flores.

Don Gaspar, radja van <i>Larantoeka</i>	28 juni 1861
....., radja van <i>Endeh</i>	

Solor.

Ama, radja van <i>Lawajjong</i>	
Belang Plembong radja, van <i>Lawakera</i>	10 mei 1869

Adenara.

Kamba Begoe, radja van <i>Adenara</i>	10 mei 1869
Mangoe, radja van <i>Lamahala</i>	25 juli 1865
Leiwang, radja van <i>Tarong</i>	18 juni 1858

Pantar.

Achbar, radja van <i>Barnoesa</i>	23 okt. 1848
Leen Date, radja van <i>Blagur</i>	18 » 1853
Slamat, radja van <i>Pandai</i>	11 dec. 1848

Ombaai.

Baie Lolong, radja van <i>Alor</i>	14 sept. 1844
Poei Soma, radja van <i>Koewi</i>	21 mei 1855
Lakoewala, radja van <i>Poei Tokko</i>	1850

Soemba- of Sandelhout eiland.

Batoe Amboe Toenggoe, radja van <i>Kamera, Lamboenopo, Endatar en Balakapedo</i>	
Amboe Gala, radja van <i>Taimanok en Samparingo</i>	
Amboe Gambang, radja van <i>Kadoembo, Kamato en Kadesan</i>	
Amboe Oewindi, radja van <i>Palmedo, Leina, Mengommong, Prikambira, Oewindali en Baitoeli</i>	
Amboe Dena Mandjoran, radja van <i>Kamata, Tenedo. Kalemba en Samboeha</i>	

Datum van optreding.

Amboe Nombong, radja van <i>Momboromeri</i> , <i>Tanah Kadoengoen</i> en <i>Palindi</i>	
Amboe Dena Loekamara, radja van <i>Menjili</i> , <i>Sobi</i> , <i>Manosewani</i> en <i>Pilowato</i>	
Amboe Mankoe, radja van <i>Talolea</i>	
Kaboeli, radja van <i>Kadoembo</i>	

Bali.

Dewagoeng Poetra, Soesoehoenan van <i>Bali</i> en <i>Lombok</i> , Vorst van <i>Kloenkoeng</i>	1850
Dewa Mangis, vorst van <i>Gianjar</i>	1839
Goesti Gèdè Ngoerah Dèn Pasar, } vorsten van.....	1864
Goesti Ngoerah Pam'tjoetan, } <i>Badoeng</i>	1864
Goesti Ngoerah Madé Agoeng, vorst van <i>Mengoel</i>	1858
Goesti Ngoerah Agoeng, vorst van <i>Tabanan</i>	1844
Dewa Gèdè Tankeban, vorst van <i>Bangli</i>	1833
Goesti Ngoerah Kètoet Djilantik, regent van <i>Boeleng</i>	1853
....., regent van <i>Djembrana</i>	

Salaparang (Lombok).

Anak Agoeng Agoeng Ngoerah } vorsten van <i>Selapa-</i> Ketoet Karang-asem, } <i>rang</i> (eiland <i>Lombok</i>) { 1830
Anak Agoeng Agoeng Gèdè } Karang-asem, } <i>en van het rijk Ka-</i> } <i>rang-asem op Bali</i> }	

SCHUTTERIJEN.

Batavia.

Staf.

Kleijn, J. R. (<i>St.S.</i>) 3, 20 luit.-kol., kommandant,	8 april	1866
Voet, A. J. van der, tweede luitenant adjudant.	23 aug.	1867
Margadant, H. kapitein-kwartiermeester.	14 dec.	1868
Schuurman, Jhz., Mr. T. kapitein, sekretaris van den krijgerraad.	14 »	—
Schill, Mr. J. J. A. tweede luitenant, auditeur.	18 »	—
Steenstra Toussaint, Dr. A. J. D. 3, (F. J. S.) (O. V. V.) (<i>St. M. L.</i>) 20 officier van gez. 1ste kl.,	20 sept.	1858
Alken, J. Officier van gezondheid 2de kl.	14 okt.	1869

Infanterie.

Kapiteins.

Nijs Bik, T. E. de, 20	2 juni	1862
Stortenbeker Jr., Mr. W.	31 maart	1865
Stelling, F.	2 aug.	1866
Jannette Walen, J. P.	26 feb.	1867
Boers, H. M. A. C.	14 dec.	1868
Haeften, Jhr. J. C. A. van	14 »	—

Eerste Luitenants.

Berckel Jr., W. D. van	2 aug.	1866
Holle, H. H. 15	26 feb.	1867
Santen, J. J. van	26 »	—
Snabilić, H. D.	26 »	—
Mutter, L. C.	3 jan.	1868
Valck, Cz. J. M. van der	10 juni	1869

Tweede Luitenants.

Filz, Mr. J. P. F.	31 maart	1865
Sol, A.	2 julij	1866
Gonggrijp, G. P. H. H.	25 okt.	—
Muijsenbergh, C. van den	26 feb.	1867
Bouricius, B. R. G.	2 aug.	—
Simonis, F. C. M.	3 jan.	1868
Glasmacher, C. H. J. A.	3 »	—
Rocourt, J.	14 dec.	—
Rutgers, P.	14 »	—
Becker, C.	13 feb.	1869
Brewer, W. A. O.	15 april	—
Pels, M. P.	10 juni	—

Kavallerie.

Prijce, Th. <i>ridmeester.</i>	25 aug.	1868
Suermondt Wz., W. <i>eerste luitenant.</i>	25 »	—
Schröder, J. A. <i>tweede idem.</i>	14 »	—
Heijnis, L. C. <i>idem.</i>	14 dec.	1868

Cheribon.

Helbos, F. <i>eerste luitenant.</i>	18 julij	1866
Janssens, P. J. <i>tweede idem.</i>	24 feb.	1867
Ellenrieder, C. A. M. M. von, <i>offic. v. gez. 2e kl.</i>	12 dec.	1862

Samarang.**Staf.**

Soesman, J. H. 20, <i>luitenant-kolonel, kommandant.</i>	9 mei	1869
Erdmann, F. A. <i>tweede luitenant-adjutant.</i>	8 mei	1868
Corver, J. <i>kapitein-kwartiermeester.</i>	13 okt.	1869
Puij, P. J. G. du, 15, <i>kapitein, sekretaris van den krijgsraad.</i>	11 feb.	—
Bosse, Mr. J. P. van, <i>eerste luitenant, auditeur.</i>	8 okt.	1868
Dozij, Dr. J. P. <i>officier van gezondheid 1e kl.</i>	4 nov.	1866
Dissel, Dr. J. A. van <i>officier van gezondh. 2e kl.</i>	4 »	—

Infanterie.**Kapiteins.**

Dankmeijer, C. L. 15	2 feb.	1864
Krabbe, J. P.	18 april	1867
Rudeman, E. B.	9 mei	1869
Grijs, C. F. M. de	13 okt.	—

Eerste Luitenants.

Veeckens, W. C.	8 okt.	1868
Struijck, A. P.	9 mei	1869
Engelhard, J. F. D.	9 »	—
Bosch, W.	13 okt.	—

Tweede Luitenants.

Jacob, A.	14 okt.	1866
Gellerman, J. C.	24 mei	1867
Voute, Mr. J. R.	27 »	1868
Groll, H. G. N. van	8 okt.	—
Groeneveld, D.	6 feb.	1869
Twijssel, J. L. C.	13 okt.	—
Moehammad bin Hadji Kalipah.	2 nov.	1861
Hoesain bin Oemar Fortuin.	25 junij	1865

Soerabaja.**Staf.**

..... <i>majoor. kommandant</i>		
Ligten, R. D van, 25, <i>kapitein-adjutant.</i>	25 aug.	1867

Schreven, J. J. van, <i>kapitein-kwartiermeester.</i>	10 julij	1869
Hoevell, Mr. M. van den, <i>eerste luitenant-auditeur.</i>	30 jan.	1866
....., <i>tweede luitenant, sekretaris van den</i> <i>krijgsraad.</i>
Mens Fiers Smeding, Dr. G. L. <i>officier van gezond-</i> <i>heid 1e kl.</i>	29 junij	1862
Ruiter, G. C. P. de, <i>officier van gezondheid 2e kl.</i>	9 jan.	1866

Infanterie.**Kapiteins.**

Bouricius, Mr. L. G.	15	19 jan.	1854
Fuchter, J. H.		22 »	1861
In 't veld, E.		29 junij	1862
Perret, C. C. F.		25 okt.	1866
Lawick, R.		10 julij	1869

Eerste Luitenants.

Perret, L. X. F.		27 sept.	1866
Perret, R.		25 okt.	—
Sieburgh, F.		3 jan.	1868
Sieburgh, E.		9 april	—
Waal, F. A. van der,		10 julij	1869

Tweede Luitenants.

Wardenaar, W. C.		23 junij	1865
Albrecht, J. E.		9 jan.	1868
Hadawaj, H.		25 okt.	—
Alberda, C. J.		26 feb.	1867
Rondeau, A. C. G.		3 jan.	1868
Polack, J. P.		12 april	1869
Majjer, H. F.		24 okt.	—
Hakim Bin Oemar Melaka, 20		13 feb.	1844
Hasan Bin Oemar Melaka.		18 maart	1865

Pasoeroewan.**Staf.**

Camauer, A. A. K. <i>4e kl. kapitein, kommandant.</i>	23 okt.	1869
Hoeven, J. W. van der, <i>tweede luitenant-adjutant.</i>	31 aug.	1869
Beijers van der Vlugt, S., <i>offic. van gezondh. 2de kl.</i>	2 julij	1865

Infanterie.**Kapiteins.**

Andela, F. W.	20	31 aug.	1869
---------------	----	---------	------

Eerste Luitenants.

Hart, D. C. van der		12 okt.	1862
Arendsen de Wolff, A. W. R. K.		9 april	1868

Tweede Luitenants.

Verheij, J. M.		1 maart	1865
----------------	--	---------	------

Spruitenburg, H.	29 juni	1867
Tissot, P. E.	9 april	1868
Leeuwen, W. C. van	28 okt.	1869

Djakakarta.

Raaff, A. T. <i>kapitein, kommandant.</i>	29 okt.	1869
Camerik, S. W. <i>tweede luitenant.</i>	16 sept.	1865
Boers, J. C. R. <i>idem.</i>	23 jan.	1868
Groneman, J. <i>officier van gezondheid 2e kl.</i>	21 okt.	1869

Soerakarta.

Lange, G. F. F. <i>kapitein, kommandant.</i>	19 feb.	1859
Wilkens, H. K. H. <i>eerste luitenant.</i>	3 nov.	1869
Manuel, J. A. <i>tweede id.</i>	3 »	1866
Philips, F. D. D. <i>tweede id.</i>	3 feb.	1869

Padang.**Kompagnie Europesche Schutterij.**

Jeltes, J. S. <i>kapitein, kommandant.</i>	15 april	1867
Schuurman, G. <i>eerste luitenant.</i>	15 »	—
Penn, A. D. J. <i>idem.</i>	26 sept.	—
Besier, J. A. <i>tweede idem.</i>	31 dec.	1868

Korps Niassers en Batoeërs.

Linden, W. A. van der, <i>kapitein, kommandant.</i>	29 maart	1860
Klokke, A. K. H. <i>eerste luitenant.</i>	7 jan.	1867
Lagers, J. H. <i>tweede idem.</i>	18 okt.	1869

Korps Javanen en Sipajers.

Andrée Wiltens, L. J. <i>kapitein, kommandant.</i>	23 jan.	1864
Zadelhoff, P. B. van, <i>tweede luitenant.</i>	23 »	—

Menado.**Afdeeling Minahassa.****Staf.**

Schoe, J. <i>kapitein, kommandant.</i>	20 jan.	1859
Willigen, A. de <i>tweede luitenant-adjutant.</i>	10 okt.	1866
Tokajja, J. P. <i>tweede luitenant-kwartiermeester.</i>	2 juni	1862

Eerste Luitenants.

Wenzel, F. J.	24 juli	1860
Schutz, J. H. B.	10 okt.	1866

Tweede Luitenants.

Gelosse, D. F.	7 maart	1862
Hofman, G. H. B.	28 sept.	1865
Kitjil Ali.	7 maart	1862

Te Kema.

Clercq, F. S. A. de <i>eerste luitenant, kommandant.</i>	24 juli	1867
1869.		14

Te Amoerang.

Broek, J. S. van den, *eerste luitenant, kommandant.* 25 aug. 1867

Te Belang.

Bloem, O. J. B. *tweede luitenant, kommandant.* 24 juli 1867

Makasar.**Infanterie.**

Waesberge, C. J. van, *kapitein, kommandant.* 28 mei 1869

Bensbach, J. *eerste luitenant.* 28 „ —

Hartrop, Jr. P. van, *tweede luitenant-adjutant.* 28 „ —

Vetter, J. *tweede luitenant.* 28 „ —

Amboina.**Staf.**

E. J. Verman del, *luitenant-kolonel, kommandant.* 6 dec. 1866

Moorrees, K. R. 15, *eerste luitenant-adjutant.* 21 juli 1857

Soselisa, E. R. *kapitein-kwartiermeester.* 8 juni 1868

Lups, C. H. 15, *tweede luitenant vaandeldrager.* 4 april 1867

Infanterie.**Kapiteins.**

Hoedt, H. E. 20 9 april 1859

Gaspersz, A. H. 30 19 dec. 1863

Vonk, W. A. 15 sept. 1867

Moorrees, D. F. 20 8 juni 1868

Ceuninck van Cappelle, W. C. de 4 aug. 1869

Köhler, H. C. 16 nov. 1869

Eerste Luitenants.

Paulusz, L. D. 15 18 jan. 1865

Gaspersz, J. D. 4 april 1867

Veer, H. L. de 15 sept. —

Rijkschroeff, K. A. 8 juni 1868

Soselisa, J. F. 4 aug. 1869

Gaspersz, J. A. 16 nov. 1869

Djin Sukur, 25 1 juni 1859

Tweede Luitenants.

Rensz, J. F. 19 dec. 1863

Muller, J. P. 4 „ —

Hoven, J. A. van 4 „ —

Hamer, A. den 4 „ —

Berkman, J. 4 „ —

Veer, J. A. de 4 „ —

Ferdinandus, C. 15 sept. —

Soumokil, B. 8 juni 1868

Beekman, G. L. 4 aug. 1864

Meijne, P. E. 4 „ —

Pietersz, C. F. 31 okt. 1869

Makatita, A. S. 16 nov. —

Man Kiat, 30 16 juli 1851

Tjin Kiat, 25 1 juni 1859

Artillerie.

Schmidhamer, A. G. *kapitein*. 4 april 1867

Saparoea.

Pietersz, J. 25, *eerste luitenant, kommandant*. 27 okt. 1869

Siegers, J. *idem*. 11 sept. 1864

Gent, L. A. van, *idem*. 24 maart 1865

Haan, S. P. de, *tweede luitenant*. 27 okt. 1869

Hila en Larike.

Bernard, J. B. E. *tweede luitenant, kommandant*. 13 mei 1865

Boeroe.

.....

Banda.

Staf.

Rijkschroeff, R. N. *kapitein, kommandant*. 15 jan. 1861

Vries, H. P. de, *tweede luitenant, adjudant*. 18 okt. 1867

Ziegeler, A. J. 15, *tweede luitenant, kwartiermeest*. 21 jan. 1864

Infanterie.

Kapiteins.

Delmaar, J. 20 (*à la suite*) 13 maart 1855

Strubij, F. B. P. 15 25 dec. 1862

Gasper, J. C. 15 18 okt. 1867

Hartog, A. M. L. 18 " —

Eerste Luitenants.

Lützw, L. W. von, 15 23 sept. 1864

Ilerrebrugh, J. H. 15 18 okt. 1867

Pietersz, J. F. 18 " —

Hoeke, J. H. E. 2 juni 1868

Tweede Luitenants.

Kloeth, W. F. 23 sept. 1864

Doneld, L. A. 25 18 okt. 1867

Gasper, W. E. 18 " —

Charon de St. Germain, Jhr. J. E. de 18 " —

Hartog, S. L. A. 2 juni 1868

Ternate.

Staf.

Willemsz, F. C. 25, *kapitein, kommandant*. 5 juni 1859

Renessé van Duivenbode, C. G. J. van *eerste luitenant-kwartiermeester*. 25 dec. 1866

Infanterie.**Kapitein.**

Haiyoe' l-Arifin, Bin Soeléman, Bin Salahoe 'd-Din. 25 dec. 1866

Eerste Luitenant.

Mattern, E. F. C. E. 13 okt. 1869

Tweede Luitnants.

Coldenhoff, E. R. A. 25 dec. 1866

Rensse van Duivenhode, D. L. van 25 " —

Mattern, J. A. W. II. 27 mei 1868

Berendhuijzen, D. Th. 13 okt. 1869

Abdoel Hale Bin Quilim, 15 18 maart 1859

DJAJENG-SEKARS (djajèng-sekar).

In de 1ste Militaire Afdeeling op Java.

Bantam.**Serang.**Utenhove, G. baron van *eerste luitenant (v.)* 17 maart 1862Köhn, J. P. *tweede id.* 5 nov. 1869**Cheribon.****Cheribon.**..... *eerste luitenant.***LIJFWACHTEN-DRAGONDEERS.****Djokjakarta.**Kalkhoven, J. A. *eerste luitenant.* 20 julij 1860**Soerakarta.**Triebeel, J. A. *eerste luitenant.* 1 okt. 1861**LEGIOENEN.****Djokjakarta.**Pangeran Adipati Soerjo Sasraning Rat de IVde,
luitenant-kolonel, kommandant. 18 nov. 1864**Infanterie.****Kapitein.**

Pangeran Arjo Soerjo Di Logo. 9 jan. 1860

Eerste Luitenant.

Raden Mas Arjo Soerjo Prawiro. 1 maart 1863

Tweede Luitnants.

Raden Mas Poerwo Di Poero. 9 jan. 1860

Raden Rio Djajaning Prang. 1 maart 1863

Kavallerie.

Pangeran Arjo Gondo Winoto, <i>ritmeester.</i>	9 jan. 1860
Raden Mas Arjo Noto Asmoro, <i>eerste luitenant.</i>	1 maart 1863
Raden Mas Djajeng Ardjo, <i>tweede luitenant.</i>	9 jan. 1860
Raden Rio Djajeng Prawiro, <i>id. id.</i>	1 maart 1863

Soerakarta.**Staf.**

Pangeran Adipati Arjo Mankoe Nagoro, 3 Ⓜ 40, <i>kolonel, kommandant.</i>	16 aug. 1857
Pangeran Arjo Soerjo Dining Rat, <i>15. luitenant-kolonel-titulair, adjudant.</i>	27 april 1863
Raden Pandji Rono Koesoemo, <i>eerste luitenant kwartiermeester.</i>	10 maart 1861

Infanterie.

Pangeran Arjo Gondo Soepetro, <i>majoor.</i>	27 april 1863
Raden Mas Pandji Endro Winoto, <i>eerste luitenant-adjudant.</i>	24 maart 1867

Kapiteins.

Raden Mas Pandji Arjo Soebroto, <i>15</i>	28 okt. 1855
Raden Mas Arjo Soerjo-poetro.	19 sept. 1859
Pangeran Arjo Gondo Siwojo.	15 dec. 1861
Raden Mas Arjo Soerjo Oedojo.	24 mei 1863
Raden Mas Arjo Soerjo Oedojo.	15 nov. —
Raden Mas Arjo Gondo Sisworo.	24 maart 1857

Eerste Luitenants.

Raden Mas Pandji Noto Midjojo.	24 mei 1863
Raden Mas Pandji Mangoen Koesoemo.	30 okt. 1864
Raden Mas Arjo Soerjo Asmoro.	19 nov. 1865
Raden Mas Arjo Soerjo Koemoro.	20 aug. 1866
Raden Pandji Poespo Di Wirjo.	24 maart 1867
Mas Karjo Sarodjo.	26 julij 1868

Tweede Luitenants.

Raden Mas Pandji Djojo Soepetro.	24 mei 1863
Raden Mas Pandji Djojo Asmoro.	6 sept. —
Raden Mas Pandji Joedo Asmoro.	15 nov. —
Raden Pandji Atmo Wardojo.	21 aug. 1864
Raden Pandji Soero Atmodjo.	17 junij 1866
Raden Mas Arjo Soerjo Atmoko.	4 nov. —
Raden Mas Pandji Mangoening Rat.	15 sept. 1867
Raden Mas Pandji Wirjo Atmodjo.	29 dec. 1867
Raden Mas Pandji Prawiraning Rat	26 julij 1868
Raden Pandji Soerjo Wandowo	26 » —

Raden Mas Pandji Koesoemaning Rat	28 maart 1869
Raden Mas Pandji Danoe Asmoro	11 april —

Kavallerie.**Majoors.**

Raden Mas Arjo Djojo Atmodjo, 15	2 aug. 1864
----------------------------------	-------------

Ritmeesters.

Raden Mas Arjo Gondo Widjojo.	30 okt. 1864
Raden Mas Arjo Gondo Atmodjo.	19 maart 1865

Eerste Luitenants.

Raden Mas Pandji Darmo Koesoemo.	17 julij 1864
Raden Mas Arjo Soerjo Darmodjo.	17 feb. 1867
Raden Mas Pandji Brodjo Atmodjo.	17 » —

Tweede Luitenants.

Raden Mas Pandji Mlojo Atmodjo.	17 feb. 1867
Raden Pandji Somo Soedirdjo.	17 » —
Mas Somo Karjoso	28 maart 1869

Artillerie.

Raden Mas Arjo Noto Atmodjo, 15, <i>majoors titulaire</i> .	17 juni 1862
Raden Mas Arjo Gondo Wardojo, 15, <i>kapitein</i> .	13 julij —
Raden Mas Arjo Soerjo Diworo, <i>eerste luitenant</i> .	12 april 1868
Mas Niti Soerwirjo, <i>tweede luitenant</i> .	6 okt. 1867

BARISANS.**Madura.****Bankalan.****Staf.**

Pangeran Adipati Pakoening Rat, <i>kapitein-adjutant</i> .	21 julij 1856
--	---------------

Infanterie.

Raden Demang Wiro Troeno, 25, <i>majoors</i> .	4 sept. 1852
Raden Majankoro (Z. M.), <i>tweede luit.-adjutant</i> .	6 julij 1861
Mas Troeno Joedo, <i>tweede luitenant-vaandeldrager</i> .	6 » —

Kapiteins.

Raden Wirjo Koesoemo.	4 sept. 1852
Raden Arjo Tjokro Nagoro. 15	21 julij 1856
Raden Wirjo-soeto, 15	6 » 1861

Eerste Luitenants.

Raden Arjo Soero Adi Nagoro.	21 julij 1856
Mas Merto Joedo, 15	12 april 1857

Wiro Amoek.	6 julij	1861
Raden Gondo Joedo	6 "	—
Djojo Soemitro.	6 "	—

Tweede Luitenants.

Mas Mojo Loedro.	25 dec.	1853
Simo Bojo.	25 "	—
Mas Joedo Koesoemo.	21 julij	1856
Eko-wongso.	21 "	—
Astro Joedo.	21 "	—
Joedo Pati.	6 julij	1861
Djojo Lasmito.	6 "	—
Wirjo Setjo.	6 "	—
Nolo Troeno.	6 "	—

Kavallerie.

Pangeran Mankoe Adi Nagoro, 20, <i>ridmeester.</i>	4 sept.	1850
Raden Setjo Di Poero, <i>tweede luitenant.</i>	11 maart	1856
Raden Astro Koesoemo, <i>idem.</i>	22 okt.	1857

Artillerie.

Raden Abdoel Kasan (Hassan), <i>eerste luitenant.</i>	29 dec.	1860
Raden Doel (Abdoe'l) Djoemadi, <i>tweede luitenant.</i>	29 mei	1859
Tirto Koesoemo, <i>idem.</i>	29 dec.	1860

Pioniers.

Singo Amoek, <i>kapitein.</i>	29 mei	1859
Kerto Djojo, <i>eerste luitenant.</i>	29 "	—
Raden Djenal (Zainoe'l) Abidin, <i>tweede luitenant.</i>	29 "	—

Soemenep.

Staf.

Pangeran Arjo Soerjeng Rat, <i>luit.-kolonel, kommandant.</i>	11 sept.	1864
Raden Arjo Soedipo Koesoemo, <i>kapitein-adjutant.</i>	23 april	1858

Infanterie.

Mas Dipo Merto, <i>tweede luitenant-vaandeldrager.</i>	9 maart	1853
--	---------	------

Kapiteins.

Raden Merta Koesoema, 15	22 dec.	1859
Kjahi Mas Soero Dipo.	26 julij	1863

Eerste Luitenants.

Kjahi Mas Djojo Troeno, 15	22 dec.	1859
Mas Soero Djojo.	2 mei	1862
Raden Soero Widjojo.	26 julij	1863
Raden Arjo Prawiro Adining Rat.	26 "	—

Tweede Luitenants.

Kjahi Raksomono.	4 mei	1856
Raden Soekardi.	4 aug.	1856

Kjahi Mas Nolo Trocno.	22 dec.	1859
Trocno Manggolo.	2 mei	1862
Mas Dipo Joedo.	2	—
Mas Astro Joedo.	2	—
Abdoel Kasim.	2	—
Kjahi Djajeng Logo.	23 julij	1863
Singo Prawiro, <i>alias</i> Hadji.	26	—
Kjahi Tjitro Djojo.	26	—

Kavallerie.

Raden Arjo Pratameng Koesoemo, <i>ridmeester</i> .	19 dec.	1857
Raden Arjo Soeraning Prang, <i>eerste luitenant</i> .	30 april	1858
Raden Aris, <i>tweede luitenant</i> .	2 mei	1862
Raden Arjo Bagoes Makil, <i>idem</i> .	2	—

Artillerie.

Kjahi Mas Soeto Manggolo, <i>eerste luitenant</i> .	2 mei	1862
Astro Joedo, <i>tweede luitenant</i> .	22 dec.	1859
Mas Sokorödjo, <i>idem</i> .	2 mei	1862

Pioniers.

Mas Singo Joedo, <i>kapitein</i> .	23 april	1858
Raden Arjo Soepadmo-koesoemo, <i>eerste luitenant</i> .	23	—
Wongso Nojo, <i>tweede luitenant</i> .	25 nov.	1855
Mas Astro Trocno, <i>idem</i> .	23 april	1858

Pamokasan.**Staf.**

Raden Arjo Mankoe Koesoemo, <i>majoor, kommandant</i> .	26 aug.	1859
Raden Arjo Sosro Nagoro, <i>eerste luitenant-adjudant</i> .	26	—

Infanterie.**Kapiteins.**

Raden Arjo Broto Koesoemo.	26 aug.	1859
Kjahi Wongso Marocto.	26	—

Eerste Luitenants.

Kjahi Wiro Setjo.	4 aug.	1856
Kjahi Mas Singo Djojo.	10 nov.	1864

Tweede Luitenants.

Kjahi Wiro Pati.	4 aug.	1854
Raden Arjo Tedjo Winoto.	26	—
Raden Kromo Widjojo.	26	—
Kjahi Wirantoko.	10 nov.	1864
Raden Djojo Poespito.	17	—

Artillerie.

Kjahi Kerti Trocno, <i>eerste luitenant</i> .	26 aug.	1859
Raden Arjo Malojo-koesoemo, <i>tweede luitenant</i> .	5 julij	1855
Patra Boeding.	17 nov.	1869

STRANDVONDERIJ.

Krachtens de op bl. 107 aangehaalde bepalingen betreffende de strandvonderij zijn met het beheer daarvan belast de volgende ambtenaren :

Voor de residentie Bantam.

De posthouder van *Tanara*, tevens fungerend havenmeester aldaar. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens fungerend havenmeester te *Bantam*.

De kommies-ontvanger, tevens fungerend havenmeester te *Anjer*. De assistent-resident van *Tjeringin*, fungerend havenmeester aldaar. De demangs van *Panimbang* en *Tjibiliang* (regentschap *Tjeringin*) en

De demang van *Tjilankahan* (regentschap *Lebak*).

Voor de residentie Batavia.

De controleur der in- en uitvoerregten.

Voor de afdeeling Krawang.

De onder-kommies der recherche bij de in- en uitvoerregten te *Pamanoeckan*.

Voor de residentie Preanger-Regentschappen.

De controleur bij de landelijke inkomsten en kultures van *Manondjaja* van de rivier *Tjitandoei* tot de grenzen van het distrikt *Tjidamar* bewesten, en

De pakhuismeester te *Wijnkoopsbaai*, van de grenzen van *Bantam* tot de grenzen van *Kandang-wesi* beoosten.

Voor de residentie Cheribon.

De kommies-kontroleur der in- en uitvoerregten, tevens fungerend havenmeester te *Cheribon*, van den hoek van *Losari* tot en met de rivier *Kapetakkan*, en

De kommies-ontvanger, tevens fungerend havenmeester te *Indramajoe*, van de rivier te *Kapetakkan* tot de grenzen van *Krawang*.

Voor de residentie Tegal.

De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, fungerend havenmeester aldaar, over de geheele kust.

De regent en de wedono van het betrokken regentschap of distrikt.

Voor de residentie Pekalongan.

De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens havenmeester te *Pekalongan*.

Voor de residentie Samarang.

Afdeeling Samarang. De havenmeester.

Afdeeling Kendal. De opziener bij de recherche te *Koro-welang*.

Afdeeling Kali-woengoe. De opziener bij de recherche.

Afdeeling Demak. De opziener bij de recherche te *Babalan*.

Voor de residentie Japara.*A. Voor het toezigt over de redding.*

Afdeeling Japara. De zoutverkoop-pakhuismeester
Karimoen Java. De posthouder.

B. Voor het toezigt over de berging.

Afdeeling Japara. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten,
 tevens havenmeester.
Afdeeling Djoewana. De kommies-ontvanger der in- en uitvoer-
 regten, tevens havenmeester.
Karimoen Java. De posthouder.

Voor de residentie Rembang.

De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, fungerend haven-
 meester te *Rembang*, en die te *Toeban*, ieder voor zoo veel zijn
 ressort betreft.

Voor de residentie Soerabaja.

Afdeeling Soerabaja. De kontroleur der in- en uitvoerregten.
Afdeeling Grisse. De kommies der ambulante recherche.
Afdeeling Bawean. De assistent-resident.

Voor de residentie Madura.

Afdeeling Madura. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten
 te *Bankalan*.
Afdeeling Pamekasan. De kommies-ontvanger der in- en uitvoer-
 regten.
Afdeeling Soemenep en daaronder behoorende eilanden. De kommies-
 ontvanger der in- en uitvoerregten te *Soemenep*.
Afdeeling Sampang. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten,
 tevens fd. havenmeester, te *Sampang*.

Voor de residentie Pasoeroewan.

Afdeeling Pasoeroewan. De kommies-kontroleur, tevens havenmeester.
Afdeeling Bangil. De boomwachter te *Kali-anjar*.

Voor de residentie Probolinggo.

De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens havenmeester.

Voor de residentie Besoeki.

Afdeeling Besoeki. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten,
 tevens havenmeester.
Afdeeling Panaroekan. De kommies-ontvanger der in- en uitvoer-
 regten, tevens havenmeester.

Voor de residentie Banjoewangi.

De fungerende havenmeester.

Voor Bali.

Boeleleng. De kontroleur van de landelijke inkomsten en kultures.
Regentschap Djembrana. De kontroleur van de landelijke inkomsten
 en kultures.

Voor de residentie Banjoemas.*A. Voor het toezigt over de berging.*

De pakhuismeester te *Tjilatjap*.

B. Voor het toezigt over de redding.

De eerste loods in de wateren van *Noesa Kambangan* en de klerk bij de administratie der in- en uitvoerregten.

Voor de residentie Bagelen.

De distriktshoofden te *Wonoroto*, *Ambal*, *Patanahan*, *Poering* en *Karang-bolong*.

Voor de residentie Djokjakarta.

De opziener der vogelnestklippen te *Ronkop*, van de grenzen van *Patjitan* tot het regentschap *Bantoel*.

De Raden Toemenggoeng van *Bantoel*, van de grenzen van het distrikt Zuidergebergte van *Bantoel* tot de *Progo*.

Twee radens uit de betrokken distrikten, van de *Progo* of de grens van *Bantoel* aan *Brosot* (gebied van *Pakoe Alam*) tot de rivier *Bogowonto* (grens van *Bagelen*).

Voor de afdeeling Patjitan.

De hoofden der distrikten *Pring-koekoe*, *Lorok*, *Patjitan* en *Panggoel*.

Voor de residentie Kediri.

De hoofden der distrikten *Soembring*, *Prigi* en *Wadjak*.

Voor het gouvernement Sumatra's Westkust.

Ajer Hadji. De civiele gezaghebber.

Painan. De civiele gezaghebber.

Padang. De havenmeester.

Oelakan. De posthouder.

Priaman. De assistent-resident.

Afdeeling Troessan. De tijdelijke opziener.

Tikoe. De posthouder.

Ajer-bangis. De kommies-ontvanger, tevens havenmeester.

Natal. De civiele gezaghebber.

Siboga. De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens havenmeester.

Baros. De kommies-ontvanger, tevens fungerend havenmeester.

Sinkel. De kommies-ontvanger, tevens fungerend havenmeester.

Goenoeng Sitoli (Nias). De gezaghebber.

Poeloe Tello en onderhoorige eilanden. De fungerend kommies-ontvanger, tevens havenmeester.

Voor de afdeeling Benkoelen.

Benkoelen. De havenmeester.

Moko-Moko. De gezaghebber.

Ketaun (afdeeling *Moko-Moko*). De posthouder.

Lais. De posthouder.

Seloema. De gezaghebber.

Mana. De gezaghebber.

Kauer. De posthouder.

Kroë. De gezaghebber.

Voor de Lampongsche distrikten.

Voor de Oost- en Westzijde der Lampongsbaai.

De kontroleur belast met het gezag in de ommelanden van *Teloek Betoeng.*

Voor de Oost- en Westzijde der Keizersbaai.

De patih van *Semanka.*

Voor de residentie Palembang.

De kommies-ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens havenmeester.

Voor de residentie Banka.

Distrikt Muntok. De havenmeester.

Verdere distrikten. De verachtillende administrateurs.

Lepar. Het hoofd van het eiland.

Voor de afdeeling Billiton.

De havenmeester.

Voor de residentie Riouw.

De havenmeester.

Voor de Wester-afdeeling van Borneo.

Pontianak. De klerk, tevens havenmeester.

Sambas. De havenmeester.

Voor de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

De ontvanger der in- en uitvoerregten, tevens fungerend havenmeester te *Bandjermasin.*

De civiele gezaghebber der Zuider-afdeeling van *Borneo* en *Sampit.*

De wd. civiele gezaghebber van *Tanah Laut (Tubanjo).*

Voor de residentie Menado.

De havenmeester, van de grenzen van het distrikt *Tombareri* tot die van het distrikt *Likoepang.*

Afdeeling Kema en Likoepang. De kontroleur.

Afdeeling Belang. De kontroleur, van de grenzen der afdeeling *Kema (Pantei Tondano)* tot *Kota Boena.*

Afdeeling Amoerang. De kontroleur, van de grenzen van *Menado* tot die van het rijkje *Bolang Mongondo.*

Afdeeling Gorontalo. De assistent-resident voor de stranden van die afdeeling in de bogt van *Tomini*, en de stranden der *Noordkust van Celebes* van de posten van *Sumalata* en *Kwandang.*

Voor het gouvernement Celebes en onderhoorigheden.

Makasar. De havenmeester.

Noorder-distrikten. De assistent-resident.

Ooster-distrikten. De assistent-resident.

Zuider-distrikten. De assistent-resident.

Saleijer. De kontroleur.

Bima. De kontroleur.

Tontoli. De posthouder.

Voor de residentie Amboina.

A. Voor het toezigt over de berging.

Amboina. De haven- en equipagemeester.

Saparoea. De kontroleur.

Hila. De kontroleur.

Boero. De kontroleur.

Afdeeling Wahaai, noordkust van *Ceram.* De militaire kommandant.

B. Voor het toezigt over de redding.

De regenten der negorijen in de afdeelingen en op de eilanden.

Voor de afdeeling Banda.

A. Voor het toezigt over de berging.

De havenmeester te *Banda.*

B. Voor het toezigt over de redding.

Banda-Neira en Groot Banda. De havenmeester te *Banda.*

Eilanden Aij en Rozengain. De opzieners.

Ceram en overige eilanden. De radja's en inlandsche hoofden der strandnegorijen.

Voor de residentie Ternate.

De havenmeester.

Voor de residentie Timor.

Koepang. De havenmeester.

Atapoepoe. De posthouder te *Fialarang.*

Roti. De posthouder te *Baäh.*

Savoë. De posthouder te *Timore.*

Floris Adenara, Solor en Lomblam. De posthouder van *Solor* te *Lawajong.*

Pantar en Alor. De posthouder van *Alor.*

Zuidkust van Amarasi (Timor). De posthouder.

LANDBOUW.

KOFFIJ-KULTUUR.

Opzieners, belast met het toezigt over de West-Indische koffijbereiding in de residentie Bantam.

H. Lentingh, 11 aug. 1865

R. H. N. Brillman, 30 dec. 1863.

.....

Opzieners, belast met het toezigt over de koffijkultuur in de residentie Banjoemas.

J. H. Cloesmeijer, 25 april 1864.

J. G. Popje, id.

L. Schrijner, id.

J. F. H. Beer, 25 april 1864.

B. B. Benedictus, 31 juli 1865.

Opzieners, belast met het toezigt over de bereiding op de gewone wijze van door de bevolking in de roode schil geleverd wordende koffij in de residentie Kedoe.

F. H. Zeijdel, 1 dec. 1849.

J. M. van Aaken, 3 maart 1856.

KINA-KULTUUR. ⁽¹⁾

Ambtenaar belast met de leiding der kina-kultuur (assistent-resident 2de klasse). K. W. van Gorkom, 10 maart 1864.

Opzieners der 1ste klasse. H. W. Hooveling, 1 dec. 1860; — F. A. van Honk, 2 juli 1865.

Opzieners der 2de klasse. P. Hoos, 5 juli 1865; — H. A. Wolters, 15 nov. 1867.

Idem der 3de klasse. R. H. J. Frank, 20 feb. 1862; — P. Hartman, 28 mei 1860 (tijdelijk); — G. Schoen, 25 juli 1862; — L.

J. P. A. van de Weeteringe Buijs, 19 juli 1869.

(1) In September j. l. werden 14 balen kinabast, wegende te zamen 933 en drie kwart Amsterdamsche ponden, als proef naar Nederland verzonden.

**STAAT DER SUIKER-ONDERNEMINGEN,
WERKENDE OP KONTRAKT MET HET GOVERNEMENT.**

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R			Uitgest. in lws. v. 500 □ roeden.	Werken de op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen.	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Cheribon	Cheribon	Ploembon	Soerowinangoen.	Erv. L. A. Saporatas	J. E. Court	400	1860	1864—1882
id.	id.	Gegisik Lor	Ardjowinangoen.	E. C. C. Boutmij	D. C. Ament	450	1863	1865—1876
id.	id.	Palimanan	Glagahmidang.	D. C. Ament	D. C. Ament	324	id.	1864—1871
id.	id.	id.	Gempol.	T. Ament	J. Merghart	400	id.	1865—1878
id.	id.	Sindang	Sindang	B. Feist	A. Vorstius	500	id.	1864—1871
id.	id.	Lahoet	Lahoet.					
id.	id.	id.	Karangsamboeng.	H. P. Hoevenaar	H. W. v. d. Zoo de Jong	300	id.	id.
id.	id.	Losari	Tjiledok.	J. M. Gonsalves en erven Tan Kiem Liem	J. M. Gonsalves	500	id.	id.
id.	id.	id.	Tersana.	J. M. Gonsalves	J. M. Gonsalves	400	id.	1864—1873
id.	Madjalenka	Djatiwangi	Djatiwangi.	H. W. L. Couperus en P. v. den Broek	H. J. Staverman	500	id.	1866—1878
id.	id.	Radjagaloech	Paroengdjaja.	T. Ament	D. C. Ament	500	id.	1865—1878
Tegal	Tegal	Tegal	P'agongang.	W. F. A. Beijerinck en J. C. van der Palm	J. W. v. Dijk	150		1849—1869
id.	id.	id.	Pankah.	W. J. H. van Rijk en J. H. Blume		500		1862—1881
id.	id.	Krandon	Adiwarna.	H. P. Hoevenaar c. s.	W. J. H. van Rijk	400	1863	1862—1873
id.	id.	Doekoehwringin	Kemanglen.	Th. R. N. Lucassen	D. F. W. Lucassen	400	id.	id.
id.	id.	id.	Doekoehwringin.	Th. R. N. en D. F. W. Lucassen	id.	400	id.	id.
id.	Brebes	Brebes	Djatibarang.	H. P. Hoevenaar c. s.	W. J. H. v. Rijk	400	id.	1862—1872
id.	id.	Losari	Lemahabang.	L. Th. Gonsalves		240	id.	1853—1869
id.	Pamalang	Pamalang	Bandjardawa.			400		
id.	id.	id.	Tjomal.			300		
Pekalongan	Pekalongan	Sawangangan en Bandar	Wonopringgo.			700		

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R			Uitgest. in hws. v. 500 □ roeden.	Werkende op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Pekalongan id.	Bandar	Seragi	Seragi.	L. Vitalis	J. C. Simonet.	400	1863	1862—1873
	Batang	Batang en Masin	Kalimati.	A. van Blommesteijn	P. A. v. Blommesteijn.	500	id.	1862—1872
Samarang id.	Kendal	Kaliwoengoe	Kaliwoengoe.	Erven J. O. T. Strüben en J. C. G. Ottenhoff	F. J. Knoop	500	id.	1862—1871
id.	id.	Pra-boewan	Poegoe.	Factorij N. H. Maatschappij	Ch. J. Sajers	500	id.	id.
id.	id.	Kendal	Tjipiring.	id.	F. Overbeck	600	id.	id.
Japara id.	Pati	Troebo Pati en Selo-wesi	Gemoe. Langse.	id.	H. J. Julien.	500	id.	id.
				Erven Boerlage, wed. Smulders en J. Milard.		600	id.	1862—1880
id.	id.	Selo-wesi	Trankil.	Jhr. Mr. F. Junius v. Hemert		400	id.	1862—1872
id.	id.	Tenggeles	Tandjoengmodjo.	Erven Boerlage en H. J. A. van Son	H. J. A. v. Son	464	id.	1862—1871
id.	id.	id.	Klaling.	J. A. Potter en C. S. A. Thurkow	M. P. Kok	400	id.	id.
id.	Japara	Japara	Pe-tjangaan de Hoop.	H. F. Morbotter en E. Vos	H. F. Morbotter	400	id.	1862—1872
id.	id.	Majoeng		S. J. W. F. Itsig Heine, wed. Itsig Heine geb. de Jong, F. W. A. E. S. bn. Holzschuher v. Harlach en de Fir. A. v. Hoboken en Zonen	J. G. J. Breijman	550	1860	1862—1871
id.	Koedoes	Koedoes en Tjendono	Besito.	J. W. E. de Sturler, H. J. A. van Son, J. W. Jäger en J. A. H. H. Clignett	F. W. L. de Sturler	500	id.	1862—1871
id.	id.	Koedoes	Rendeng.	Geb. v. Delden, J. W. Jäger, wed. J. C. Heijning en F. W. D. Clignett	J. D. Heijning	405	id.	id.
id.	Djoewana	Margotoewo	Pakis.	W. L. H. Nering Bögel en J. Dunlop	J. Dunlop	600	1863	1862—1872
Rembang	Toeban	Rembes en Djenoe	Waringingoeng. Ketabang	F. R. Stavers	H. A. F. de Vogel	300	1860	1862—1871
Soerabaja	Soerabaja	Djabakoeta		Han Tian Kie	C. M. W. van Casand	240	id.	1862—1871

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R			Uitgeest. in bws. v. 500 □ roeden.	Werkende op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen.	ondernemers	erkende administrateurs.			
Soerabaja	Modjokerto	Modjokerto	Sentanen Lor	W. Twiss		400	1860	1862—1871
id.	id.	Modjokerto en Modjogoeng	Brankal.	G. J. Eschauzier, H. W. v. Oven en C. D. L. van Oven	P. Eschauzier	300	1863	1865—1871
id.	id.	Modjokerto	Ketanen	Internationale Crediet- en Handelsvereniging Rotterdam	O. G. Sand	300	1860	1862—1871
id.	id.	Modjosari Lor	Koning Willem II.	F. van Delden		490	id.	1865—1872
id.	id.	id.	Bangsals.	J. H. Fuchter		310	id.	1865—1872
id.	id.	id.	Djombang.	Anemiet en Co.		400	id.	1862—1871
id.	id.	Modjoredjo.	Goedo.	L. Johan en M. Jordan	C. Johan	210	1863	1862—1877
id.	id.	Modjokasih	Gempolkrep.	Th. A. von Laer	H. D. baron v. Reede van Oudtshoorn	400	1860	1862—1873
id.	Sidoardjo	Djabakoeta en Djenggolo I	Waroe.	Erv. J. D. Kruseman	J. D. Kruseman, Jr.	400	1863	1867—1876
id.	id.	Djenggolo I en II	Tjandi.	Erven J. E. Banck en The Goan Tjing		400	1860	1862—1876
id.	id.	Djenggolo II	Boedoeran.	P. H. A. en F. G. v. d. Broek		430	id.	1862—1871
id.	id.	Djenggolo I en IV	Ketegan.	Erven Mr. A. J. Bake.		430	id.	1862—1875
id.	id.	id.	Sroeni.	G. J. Eschauzier		440	id.	1862—1871
id.	id.	Djenggolo III	Balongbendo.	C. N. v. Lawick	H. D. baron van Reede v. Oudtshoorn	400	id.	id.
id.	id.	Djenggolo III en IV	Krian.	Firma Paul v. Vlissingen en Du-tok v. Heel	J. A. v. Delden	400	1863	1867—1876
id.	id.	Djenggolo III en Rawapoelo II	Watoe-toelis.	A. J. A. Loth c. s.		430	1860	1862—1871
id.	id.	Rawapoelo I	Porong.	The Boen Hie, The Boen Kee, The Boen King, The Boen Tieng en Lim Boen Liong	The Boen Tjing	400	id.	id.

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R			Uitgeest. in bws. v 500 □ roeden.	Werkende op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen.	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Soerabaja	Sido-ardjo	Rawa-poelo en Djeng-golo I	Tanggoel-angin.	Han Tjan Hin		480	1860	1862—1871
id.	id.	Rawa-poelo II	Krem-bong.	G. F. C. Rose	G. F. C. Rose	450	id.	1862—1878
Madura	Pamekasan	Koeta en Boender	Tedja.	J. F. Mentel	C. A. G. Mentel	400	1863	1863—1872
Pasoe-roewan	Pasoe-roewan	Koeta	Sari-redjo.	Han Sam Kwee, Han Hoo Heijen Han Hoo Tjoan.		210	1860	1862—1873
id.	id.	id.	Pleret.	E. Davidson c. s.		321		1862—1871
id.	id.	Redjasa	Soko-redjo.	J. F. Mentel	J. F. Mentel	300	1860	1862—1873
id.	id.	id.	Kawis-redjo.	Erven Kwee Tiang Jen en Kwee Tiang Tjang	Han Hoo Haij	300	id.	id
id.	id.	Kraton	Djakatra Oost.	W. F. Modderman	W. F. Modderman	490	id.	1862—1872
id.	id.	Kebon-tjandi	De Goede Hoop.	A. M. Anthonijs	G. J. Eschanzier	245	id.	1862—1873
id.	id.	id.	Gajam.	G. Le Bret en P. M. v. Meeteren Brouwer	E. K. G. Rose	423	id.	1862—1871
id.	id.	Grati	Dankbaarheid.	Han Bin Nio c. s.	Kwee Liang Bo	294		1862—1873
id.	id.	Wino-ngan	Bekasih Oost.	A. v. Hoboken en Zonen	N. A. v. Barneveld	300	id.	id.
id.	id.	Wankal	Kloe-rahaman.	J. P. Wiederhold en A. C. Suïck	A. C. Suïck	368	id.	1862—1872
id.	id.	Ngempit	De Onderneming.	A. v. Hoboken en Zonen	Jhr. H. J. L. P. de Steurs	425	id.	id.
id.	id.	Wono-redjo	Wono-redjo.	H. J. Kuïppers c. s.	H. J. Kuïppers	423	id.	1862—1871
id.	id.	Koeta Bangil	De Hoop.	G. F. Giltaj c. s.	G. F. Giltaj	433	id.	id.
id.	id.	Gemping	Joso-wilangon.	The Boen Kiat, Koei, Kaij, Hoh, Soe en The Siok Tjie	The Boen Kaij	307	id.	1862—1873
id.	Bangil	Gempol	Wangoen redjo.	Erven Kwee Ijoun Hoo	Kwee King Tjoe	407	id.	id.
id.	id.	id.	Ardjo-sari.	E. P. van Jaroschka Pohl c. s.	A. Schade	471	id.	id.
id.	id.	Pundakan	Ardi-redjo.	F. W. Fuchter	J. C. L. Cambier	353	id.	id.

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	NAMEN DER			Uitgeest. in bws. v. 500 □ roeden.	Werkende op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen.	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Probolinggo id.	Probolinggo id.	Koeta Probolinggo Soemberkareng	Oemboel.	Erv. Ch. Ettij Sr.	M. W. Ettij	528	1860	1862—1876
			Soemberkareng.	J. A. Potter, E. M. Ebell, wed. D. v. Aalst, L. C. F. v. Aalst, A. M. S. H. v. Aalst, M. H. T. v. Aalst, C. M. E. v. Aalst, S. M. L. v. Aalst, C. D. L. v. Aalst, en J. A. E. v. Aalst	J. Rouffaer	500	id.	1862—1871
id.	id.	Tongas	Bajoeman.	Mr. F. G. Fontein en Erven B. F. de Lange	J. B. Suens	515	id.	id.
id.	id.	Dringo	Woninglangan.	Erv. Ch. Ettij Sr.	Ch. Ettij Jr.	475	id.	1862—1876
id.	Loemadjang id.	Loemadjang Kraksaän	Loemadjang.	Mr. W. A. baron Baud	P. L. Umbgrove	250	id.	1862—1881
id.			Kandangdjati.	Erven Spengler			580	id.
id.	Kraksaän	Gending	Gending.	D. J. K. Pietermaat, Mr. W. à Brakel Reiger, en W. Suermond Wz.	P. E. Eschauzier	600	id.	1862—1874
id.	id.	Padjarakkan	Padjarakkan.	A. G. de Roock	J. W. T. v. Vloten	660	id.	1862—1876
id.	id.	Djaboeng	Djaboeng	Ong Kinnek, Oen Tik Goan en Oen Tjoen Goan	Oen Tjoen Goan	265	id.	1862—1871
id.	id.	Phaëton	Phaëton	Erven C. F. E. Praetorius Sr.	W. R. Adema.	600	id.	1862—1874
Besoeki	Besoeki	Besoeki	De Maas.	A. v. Hoboken en Zonen	H. D. Kramer	400	id.	1862—1878
id.	id.	Mlandingan	Boedoean	Fraser, Eaton en Co.		400		1857—1872
id.	Panaroe-kan id.	Panaroe-kan Sitolondo	Waringin	Erven Chs. Ettij Sr.	Th. Ettij	400	id.	1862—1875
id.			Olean.	Anemaeten Co.			300	id.
id.	id.	Kapon-pan	Pandji.	A. S. Fransen van de Putte	A. S. Fransen van de Putte	500	id.	1862—1879
Banjoemas	Banjoemas	Soekaradja	Kalibagor	G. L. Dorrepaal c. s.	H. A. van Eijbergen	400	1863	1862—1871

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	NAMEN DER			Uitgeest, in bws.v. 500 □ roeden.	Werkende op de grondslagen van	Tijdstip van ingang en einde van het kontrakt.
			ondernemingen.	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Madioen	Madioen en Ngawi	Poerwodadi, Kenitan, Boeloe en Mahospati	Poerwodadi.	A. Baron Sloet van Oldruitenborgh	J. W. Wilters	400	1860	1862—1873
id.	Magetan	Gorang-gareng	Redjosari of Gorang-garang.	J. C. v. Oosterom	J. C. v. Oosterom	400	id.	1862—1873
Kediri	Kediri	Koeta en Modjoroto	Pesautren.	Gebr. van Delden	J. A. Willems	400		1857—1870
id.	id.	Papar en Sokoredjo	Poerwosari, Mingiran en Menang.	Tan Tjaj Hong		650	1863	1869—1874
id.	Ngrowo	Ngrowo	Modjopangong.	Nederl. Ind. Handelsbank	P. van der Valk	400	1860	1862—1881
id.	Berbek	Berbek, Godean en Ngandjok	Djati.	J. J. Blankenhagen	A. L. M. Bekking	450	1863	1867—1878

**STAAT
DER PARTIKULIERE LANDBOUWONDERNEMINGEN OP GEHUURDE
GOVERNEMENTS GRONDEN.**

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R		Uitgestrektheid van den aanplant in bouws (500 □ roeden).	Begin van den huurtyd.	Duur
			verhuurde percelen.	ondernemers.			
Bantam	Lebak	Waroeng Goenoeng id.	Waroeng-Goe-noeng Tjisela Tjilaki Tjikema Tjogrek Tjidankap	Java zijde-kultuur- maatschappij H. Rozij G. G. Couperus id. Anoré Locas P. E. L. de Munnick Jhr. Mr. F. Junius van Heuvert	300 85 1000 500 104 ^a ₁₀ 296 ^r ₁₀ 670	27 feb. 1865 — 22 feb. 1865 id. 13 mei 1866 id. 15 nov. 1865 id. 1 jan. 1861 id.	20 jaren — id. id. id. id. id. id.
	id.	id.	Tjibening Parakkan troes	J. H. Huigen de Raat E. C. C. Steinmetz C. S.	209 ^a ₁₀ 1197 ^r ₂	10 julij 1861 1 jan. 1868	40 jaren 20 jaren
Batavia	Buitenzorg	Sadjira id.	Kalangsari Wanasepi id.	Erven C. C. Olive C. Darlang J. A. Krajenbrink	500 1009 224, 157 en 194, 347	1 » 1851 1 » 1850 15 dec. 1866	id. id. id.
Krawang	Krawang	Sindang-kasih id.	Tamboeng Tjioemboel- oewit	Erven G. P. Ser- vatus A. Holle Mr. W. A. baron Baud	291	1 jan. 1864	id.
	id.	id.	Tegalmantri Tjikambang	G. L. J. van der Hucht B. B. Croné id.	470 ^a ₁₀ 442 ^r ₂	15 feb. 1869 19 maart 1868	id. id.
Preanger-Regentschappen	Bandoeng	Oedjoeng Broeng Koelon Bandjeran Tjimahi	Parakkan Salak Sinagar Tjirohoni	A. W. Holle L. J. Kerkhoven A. Holle	300 300	1 jan. 1863 1 jan. 1863 16 sept. 1864	id. id. id.

Residentiën.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R		Uitgestrektheid van den aanplant in bouws (500 □ roeden.)	Begin	Duur
			verhuurde perceelen.	erkende onderneemsters.			
Preanger-Regentschappen.	Tjandjoer. id.	Plaboehan Plaboehan Ra toe	Tjisjak Tjiboengoer	A. W. Holle F. G. Bauer	174 173	5 april 1865 19 aug. 1865	20 jaren. id.
id.	Limbangan (Garoet) Soekapoera	Pancembang Negara	Waspada Tjikadjang	K. F. Holle Mr. W. A. baron Baud	197 358	3 jan. 1865 1 » 1864	id. id.
id.	id.	Tandjoengsari Soemedang	Djatinanggor Tjichoet en Margapala	J. Greefkes en G. Warnar	231 138½	5 » 1864 26 » 1869	id. id.
id.	id.	id.	Tegallan, Tjijangran en Tjisceda	P. J. L. Prins en J. op de Lacijs	225	16 dec. 1867	id.
Cheribon	Cheribon.	Sindang La hoet	Blender	Paine Stricker en Co. (in likw.)	300	1 jan. 1862	id.
id.	Madjalenka	Madjalenka	Kadipaten	O. I. maatschappij van adm. en lijfr.	400	» »	id.
id.	id.	Tjilagon	Tjarenang	Mr. W. A. baron Baud	300	1 » 1863	id.
Pekalongan	Pekalongan	Bandar Goemi-wang Sawangan	Loetoeng Lingoe Djampang en Sido-soek-mo	H. van Gessel O. P. Hondius H. van Gessel	366; 497½	18 sept. 1866 17 april 1868	id. id.
id.	id.	Soebah	Simbang	Erven J. E. Herderschee	7590	21 mei 1844	id.
Samarang	Salatiga	Oengaran	Terwidi en Kalisidi	H. P. Th. E. Mac Gillavry	660 317	1 jan. 1867	id.
id.	id.	id.	Lerp	D. J. K. Pietermaat	300		
id.	id.	id.	Geboegan	Mr. R. W. J. Bake en P. J. F. Bounin			

Residentien.	Afdelingen.	Distrikten.	N A M E N D E R			Uitgestrektheid van den aanplant in bouws (500 □ roeden.)	Begin	Duur
			verhuurde perceelen	ondernemers.	erkende administrateurs.			
Samarang	Kendal	Selokaton	Poetjoeng (tuin Dandang)	J. A. Esche	—	1 jan. 1859	20 jaren	
Japara id.	Djoewana id.	Mergotoehoe id.	Wonoredjo Poelo Pandjang Alkmaar	J. Dunlop A. Desperoux	de ondernemer	1 " " 19 dec. 1866	id. id.	
Pasoeroewan id.	Pasoeroewan Malang	Poerworedjo Gondanglegi	Tanahwangi	Firma Homans Schrepenaker en Co. A. Salm, G. Blok huis, P. J. Smithuizen en de firma W. Lehmann	W. Blokhuus	1 jan. 1859	id.	
id.	id.	id.	Limburg	Maatschappij Limburg	G. Schimmelpenning	1 julij 1857	id.	
id.	id.	Sengoro	Boemi-ajoe	J. de Kadt	—	20 jan. 1859	id.	
id.	id.	Penangoen-gan	Gangsir of Selo-toempang	M. F. Reijnt	de ondernemer	22 " " 6 dec. 1867	id. id.	
id.	id.	Karang-lo id.	Djoengo	Jhr. A. van Citters	de ondernemer	12 mei 1868	id.	
id.	id.	Karang-lo id.	Karang-lo	J. de Kadt	—	1 nov. 1867	id.	
Probolinggo	Loemadjang	Loemadjang	Pan'an-wangi	Firma Arnold en Zonen	—	13 feb. 1864	id.	
Besoeki	Bondowoso	Wonosari	Wono-koesoeno	J. D. Ruijs Wzn.	H. C. 's Graauwen	27 april 1860	id.	
Banjoewangi	Banjoewangi	Rogodjampi	Rogodjampi	B Gentil en H. J. Coert	H. J. Coert	21 aug. 1865	id.	
Banjoemas	Banjoemas	Soekaradja	Tjiberem	G. L. Dorrepaal en J. W. van Burneveld	J. W. van Burneveld.	1 feb. 1857	id.	
id.	id.	Kaliretjo Ngasinom	Pagedongan Gombang Grantjak Ledokeche	E. Jacobson	—	4 dec. 1865	id.	
Bagelen	Ledok	Kalialang en Wonosobo	Ledokeche theetuinen	W. de Jong	—	1 feb. 1869	id.	
						1 maart 1865	id.	
						141, 162 en 237		

id.	id.	id.	Boerat	Graaf Ch. Geloecs d'Elsoo	—	457	10 nov. 1868	id.
Madioen id.	Madioen Ponorogo	Kanigoro Pocloeng	Walirun Betoeng-kendjang of Soekaradja	B. R. G. Bourcius Aquasie Boachie en J. W. G. Harloff	W. J. C. L. Ruijs Aquasie Boachie	500	4 sept. 1867	id.
Kediri id	Kediri id.	Sokoredjo id.	Kawetoesan	W. H. Smit Berghuis, Staverman & Co.	—	512 ²⁷ ₅₀₀ 282	24 julij 1865	id.
id.	Ngrowo Berbek	Pekoentjen Waroe-djajeng	Sidorrdjo Koedjon	Aquasie Boachie T. J. Halewijn	—	167 ⁶ ₁₀ 400	30 mei 1866	id.
id.	Blitar	id.	Pupah	C. A. A. Amand	—	500	18 „ 1864	id.
id.	id.	id.	Djoeleg	N. J. Handelsbank id.	P. W. Holst	530	30 julij 1865	id.
id.	id.	Lodojo id.	Gabroe	C. A. M. van Vliet	—	531	— julij 1867	id.
id.	id.	id.	Koeta Blitar	P. C. Huijser	—	150	19 nov. 1868	id.
Gouvernement van Celebes en onderhoorigheden id.	—	—	Eiland Tanah-Djampia	Ong Im	—	—	—	—
id.	Makasar	—	Lajong en Totika	L. Kollmann	de ondernemer	463 ⁶⁶¹ ₅₀₀	—	—
id.	Noorder-distribukten	—	Batoe Basi	W. B. Ledeboer	id.	199 ⁰ ₁₀₀	—	—

STAAT
DER PARTIKULIERE LANDBOUW-ONDERNEMINGEN,
WERKENDE OP VRIJWILLIGE OVEREEN-
KOMSTEN MET DE BEVOLKING.

Residentiën	Afdeelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Preanger-regentsch.	Bandoeng	Negorij	Soekakarta.	F. W. H. von Hedemann, o. (*)	Rijstpelmolens.
id.	id.	id.	Soekasari.	H. M. van Son, o.	id.
id.	id.	id.	id.	Erven van Rees, o.	id.
id.	id.	Oedjoengbroeng	Palasari.	F. A. C. Grebner	id.
id.	id.	Koelon			
id.	id.	Tjilokotot	Ardjabinangoen.	id.	id.
id.	Tjiandjoer	Negorij	Sajang.	John Pryce en Co., o.	id.
id.	id.	id.	id.	- J. H. Droop, a.	id.
id.	id.	Tjipoetri	Panembang.	Köhler, o.	id.
id.	id.	id.	Panembang.	van Slooten Morgan en Co., o.	id.
id.	id.	Goenoeng	Tjipelang.	Oey Tiaauw Leng, a.	id.
id.	id.	Parang	Tjitjoeroek.	John Pryce en Co., o.	id.
id.	id.	Tjitjoeroek		Nioe Sie Soeboen, a.	id.
id.	id.			J. C. Persijn, o.	id.
id.	id.			Oeij Singin, a.	id.
id.	id.			Tan Goan Paauw, o.	id.
id.	id.			Tjio Tjeng Siong, a.	id.
id.	id.			K. F. Holle, o. en a.	id.
Krawang	Limbangan		Waspada.	Khouw Tekpauw	Thee.
id.	Krawang	Sindangkasih	Tjipaisan.		Rijstpelmolens.
id.	id.	Adiarsa	Djatiragas.	E. C. C. Steinmetz	Rijst.
id.	id.	id.	Tjilamaja	C E K. Hanson	Rijstpelmolens.
Cheribon	Cheribon	Ploembon	Kapetakkan	Reijnst en Vinju	Padi, rijst.
id.	id.	Beber	Tjikelang.	L. Chauvin	Suiker.
id.	id.	Loewar-koeta	Kalitan-djoeng.	Joe Ong Paauw	id.
id.	id.	id.	Asem.		id.
id.	Sindanglahoet	Sindanglahoet	Sigong.	H. P. Hoevenaar	Rijst, padi.
id.	id.	id.	Djatipiring.	Dr. B. Feist	Suiker.
id.	id.	id.	Kalimaro.		id.
id.	id.	Losari	Waled.		id.
id.	id.	id.	Loewoeng-gadjah.	Tan Tian Keng, o	id.
id.	id.	id.	Tjigobang.	van Hecking Colenbrander, a.	id.
id.	id.	Djatiwangi	Djatiwangi.	H. Schallig, o. en a.	Rijst, katjang.
id.	Indramajoe	Karang-ampel	Boedi-radja.	Reijnst en Vinju, o.	Rijst.
id.	id.	id.			
id.	Madjalenska	Madjalenska	Tjarenang.	Mr. W. A. Baron Baud, o. Coster, a.	Thee.
id.	Koeningan	Kedoe-gede	Sakarahieng	Tan Longseng, o	Suiker.
id.	id.	id.	Djambar.	id.	id.
id.	id.	id.	Sokerto.	Tan Soeanlong, o.	id.
Tegal	Tegal	Tegal	Pagongan.	W. F. A. Beijerinck en J. C. v. d. Palm, o. J. W. van Dijk, a.	id.

(*) o. beteekent ondernemer, a. administrateur.

Residentien	Afdelingen	Distrikten.	NAMEN DER		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Tegal	Tegal	Maribaja	Lebak-agoeng.	C. van Brink	/ Suiker.
id.	id.	id.	Larangan.	W. Suermoudt en Co., o.	Padi en rijst.
id.	id.	id.	Kademan-gan	A. Johannes	Tabak.
id.	id.	Gantoengan	Djatilaba.	P. P. Keuchenius	id.
id.	Brebes	Brebes	Brebes.	A. Menzies Morgan en Co.	id.
id.	id.	Losari	Lemah-abang.	L. F. Gonsalves, o. A. S.	Suiker.
id.	id.	id.	Tandjoeng.	Rompies, a.	id.
id.	id.	id.	Tandjoeng.	C. Westenberg	Padi en rijst.
id.	id.	Boemiajoe	id.	A. Rompies	id.
id.	Pamalang	enLebaksioe	Padoeraksa.	O. I. Maatschappij van ad-ministratie en lijfrente	Tabak.
id.	id.	Pamalang	Kali-mas.	G. H. A. Smits	id.
id.	id.	Mandiradja	id.	O. I. Maatschappij van ad-ministratie en lijfrente.	id.
id.	id.	Mandiradja	Randoe-donkal.	C. van Rhijn v. Alkemade	id.
Samarang	Salatiga	Salatiga	Ketjandean.	M. E. van Oijen	Suiker.
id.	id.	id.	Ngelo.	D. J. K. Pietermaat	Tabak.
id.	id.	id.	Tempoeran	id.	id.
id.	Kendal	Bodja	en Rearah.	Jhr. J. M. Clifford Kocq van	id.
id.	id.	id.	Kedoeng-pani.	Breugel en Seh Ali Bin	id.
id.	id.	id.	Tambangan,	Abdoellah Kaateban	id.
id.	id.	id.	Tambakkan	P. G. N. Dessauvagie	id.
id.	id.	id.	en Bodja.	id.	id.
id.	id.	id.	Soeroekkan.	O. I. Maatschappij van ad-ministratie en lijfrente	id.
id.	id.	id.	Kali-sat.	W. L. Versteegh	id.
id.	id.	Kali-woengoe	Blarok.	J. Swab	id.
id.	id.	Toeko	Weleri.	W. Boers, Dorrepaal en Co.	id.
id.	Demak	Singen Ki-doel	Tigowanoe.	en G. F. M. Grissart, o.	id.
id.	id.	Singen Ki-doel en Manggar	Goeboek.	W. C. van Barneveld, a.	id.
id.	id.	id.	Tempoeran.	N. Kloesmeijer	id.
id.	id.	Manggar	Penawan-gan.	G.W. van Ende	id.
id.	id.	id.	id.	D. J. K. Pietermaat	id.
id.	Grobogan	Poerwodadi	id.	O. I. Maatschappij van ad-ministratie en lijfrente, o.	id.
id.	id.	enGrobogan	id.	P. Verhagen Metman, a.	id.
id.	id.	id.	Godong.	id.	id.
id.	id.	Wirosari en	Wirosari.	D. F. Stoll Sr.	id.
Japara	Koedoes	Kradenan	Klamboe.	F. C. E. Bousquet	id.
		Oendakkan			

Residentiën	Afdelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Rembang	Rembang	—	Mrajoen.	H. C. Nering Bögel, o. J. Bischoff, a.	Tabak.
id.	id.	—	Glentingan.	Handels en krediet-vereeniging Rotterdam, o. J. C. Verhagen, a.	id.
id.	id.	—	Toelis.	Nering Bögel en Dunlop, o. van Casand, a.	Suiker.
id.	Toeban	--	De geurige plant.	Erven C. Vreede, o. Jonkers, a.	Tabak.
id.	id.	—	Morosemo en Pontjo.	M. J. Hellendoorn, o. en a.	id.
id.	id.	—	Kepet	id.	id.
id.	id.	—	Widang.	C. A. van Drongelen, o. en a.	id.
id.	id.	—	Cuba.	N. G. de Voogt, o. A. H. C. Steup, a.	id.
id.	id.	—	Nicot.	Ankersmit en Zn., o. I. Ankersmit, a.	id.
id.	id.	—	Kedoeng-pelem.	H. C. Nering Bögel, o. en a.	id.
id.	Bodjonegoro	--	Havanah.	Stephan, a.	id.
id.	id.	—	Bareken	K. Veenstra, o. en a.	id.
id.	id.	—	Pirang.	G. F. M. G. Grissart, o.	id.
id.	id.	—	Tawang-redjo en Karan.	L. Stennekes, a.	id.
id.	id.	—	Malo.	van Delden en Co., o. F. Struben, a.	id.
id.	id.	—	Semenko.	van Delden en Co., o. van Delden, a.	id.
id.	id.	—	Padangan.	Gebr. le Clercq, o. W. Struben, a.	id.
id.	Blora	--	Bingir.	Handels en krediet-vereeniging Rotterdam, o. G. Jansen, a.	id.
id.	id.	—	Djepou.	Handels en krediet-vereeniging Rotterdam, o. Bodemana, Kwee Swie Twan, o.	id.
Soerabaja	Soerabaja	Goenoeng-Kendeng	Loerwo-redjo.		Suiker.
id.	Modjokerto	Modjosari	Modjosari	A. J. Zijlker	Tabak.
id.	id.	Kidoel	Kidoel.		
id.	id.	Modjogoeng en Modjoredjo	Modjopahit.	D. J. Jut	Tabak.
id.	Sidoardjo	Djenggolo II	Pandjoenan	Han Tian Hien	Suiker.
id.	id.	id.	Gabakkan.	Tan Tik Lan	id.
id.	id.	Djenggolo IV	Ngetan.	Ong Toen Jeen Ong Tjei Tjiang	id.
id.	Sidajoe	Pridjek	Tadji.	C. A. F. Loth, Jr.	Tabak.
id.	Lamongan		Telanak.	F. v. Delden en C. N. v. Lawick	id.
id.	id.		Ngimbang	J. Haselhorst	id.
Madura	Pamekasan	Boender	Pradopo.	C. van Oven en H. L. Vernhout, o. D. van Duijné, a.	id.

Residentiën	Afdeelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			on- derne- mingen.	ondernemers of administrateurs.	
Pasoeroewan id.	Pasoeroewan id.	Redjasa Poerwo- redjo	Kedawoeng. Alkmaar.	G. Lebrét J. H. W. P. P. A. Rauws	Suiker. id. en koffij.
id.	Malang	Koeta	—	L. van Aalst	Tabak.
id.	id.	id.	—	J. Sas, o. H. 's Graauwen, a.	id.
id.	id.	id.	—	A. Salm	id.
id.	id.	id.	—	J. de Kadt	id.
id.	id.	id.	—	B. Decker	id.
id.	id.	id.	—	W. G. Jutting	id.
id.	id.	id.	—	D. Wiersema	id.
id.	id.	id.	—	Cramerus	id.
id.	id.	Gondang- legi	Tanah- wangi.	A. Salm	id.
id.	id.	id.	Limbang.	Vennootschap, directeur G. Schimmelpenninck	id.
id.	id.	id.	—	L. van Aalst	id.
id.	id.	id.	—	A. Salm en A. Graaf van Limburg Stirum	id.
id.	id.	id.	—	J. Sas, o. H. 's Graauwen, a.	Tabak.
id.	id.	id.	—	A. Salm	id.
id.	id.	id.	—	W. Blokhuis	id.
id.	id.	id.	—	J. de Kadt	id.
id.	id.	id.	—	J. P. Walter	id.
id.	id.	id.	—	J. J. Bock	id.
id.	id.	id.	—	A. Vinju	id.
id.	id.	Sengoro	Boemiajoe.	Erven W. Major, o.	Padi, djagong en tabak.
id.	id.	id.	—	J. de Kadt	id.
id.	id.	Pakis	—	L. van Aalst	Tabak.
id.	id.	id.	—	J. Sas, o. H. 's Graauwen	id.
id.	id.	id.	—	A. Vinju	id.
id.	id.	Penanggoe- ngan	Gangsir of Selo-toem- pang.	A. E. Pool	Koffij.
Probolinggo	Probolinggo	Gending	—	J. G. R. de Lavalette	Tabak.
id.	id.	Djabong	Bagoe.	Erven Major en H. J. Rauws	Suiker.
id.	id.	Loemadjang	Tempe.	Wusten, Hintzen en J. N. A. Leijenthal Jr.	Tabak.
id.	id.	id.	Tempe	W. C. L. Ruijs	id.
id.	id.	id.	Kidoel.	C. B. E. Versteeg	id.
id.	id.	id.	Djarit.	C. Beer, qq. Mr. W. A. bar. Baud	id.
id.	id.	id.	Keweden.	C. A. J. Pecqueur	id.
id.	id.	id.	Pandan- wangi.		
id.	id.	id.	Soekodono.	O. C. Matzen	id. en suiker.
id.	id.	id.	Tikoeng.	J. G. Tromp	Tabak.
id.	id.	id.	id.	id.	id.
id.	id.	id.	Bondjoedo	G. Berkeleij en Ch. Ettij	id.
id.	id.	Ranoë La- mongan	id.	D. A. Pereira	id.
id.	id.	Kandangan	Bondojoedo	G. Berkeleij en Ch. Ettij	id.

Residentiën	Afdelingen	Distrik ten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Besoeki	Panaroekan	Kali-tikoes	Sletring.	J. D. Hoogland en C. L. Brodhaag	Tabak.
id.	Bondowoso	Bondowoso	Bondowoso	J. G. Berkholst	Tabak.
id.	id.	Penanggogangan	id.	id.	id.
id.	id.	id.	Tamanan.	J. J. Ramondt	id.
id.	id.	Wonosari	Rotterdam	H. C. 's Graauwen	id.
id.	id.	id.	Lodjadjar.	J. G. Doornik	id.
id.	id.	Djember	Djember.	G. Bernie	id.
id.	id.	id. en Soekokerto	Djaleboek.	L. A. Schiff	id.
id.	id.	Soekokerto	Soekowono.	J. J. Ramondt	id.
id.	id.	id.	Soekokerto.	F. A. N. Lorentz	id.
Banjoe-wangi	Banjoe-wangi	Banjoe-wangi	Bakoan.	Bernabe Gentil	Tabak.
Banjoemas	Banjoemas	Kali-redjo	Tjendaga.	J. W. Boers	id.
id.	id.	Poerbolinggo	—	C. van Rijn van Alkemade	id.
id.	id.	en Kartanegara	—	—	—
id.	id.	Poerwo-redjo	Mandi-radja.	J. J. van Leenwen	id.
Bagelen	Keboemen	Keboemen	—	—	Suiker.
id.	Karang-anjar	Soka	Kebasekkan.	Koesman	id.
id.	Ambal	Ambal	—	Fakt. der Ned. Handel.	Indigo.
id.	id.	Petanaan	—	id.	id.
id.	Poerwo-redjo	Poerwo-redjo	—	id.	id.
id.	id.	Tjangkreb	—	id.	id.
id.	Koeto-ardjo	Koeto-ardjo	—	id.	id.
id.	id.	Pitoeroeh	—	id.	id.
id.	id.	Kemiri	—	id.	id.
Kedoe	Magelang	Magelang	Sekaran,	Liem Hak Lie	Suiker.
id.	id.	id.	Pradjenan.	Tan Ing Sioe	id.
id.	id.	id.	Tonogoro.	Liem Tiang Teng	id.
id.	id.	id.	Bondowasan.	Liem Siong	id.
id.	id.	id.	Bandoeng.	Liem Kong Goe	id.
id.	Probolinggo	Probolinggo	Tiban.	Lie Goe, o. Goan Bik, a.	id.
id.	id.	id.	Kiringan.	Lim Giok Liem	id.
id.	id.	id.	Tjilik.	—	—
id.	id.	id.	Djelot.	Wermuth en Co., o. F. L. Nooij, a.	Tabak.
id.	id.	id.	Djemogo.	Wermuth en Co., E. M. W. Bousquet, a.	id.
id.	id.	id.	—	id.	id.
id.	id.	id.	Soemböng.	Wermuth en Co., o. C. N.	Tabak.
id.	id.	id.	—	Persijn, a.	id.
Madioen	Madioen	Oeteran	—	Schrijner	Tabak.

Residentiën	Afdeelingen	Distrikten.	NAMEN DER		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Madioen	Madioen	Oeteran	—	D. H. Buijs	Tabak.
id.	id.	Kanigoro	—	D. H. Buijs	id.
id.	id.	Bagi	—	id.	id.
id.	id.	Maospati	—	id.	id.
id.	id.	id.	—	A. B. Sloet van Oldruitenborgh	Suiker.
id.	id.	Tjaroeban	—	D. H. Buijs	id.
id.	Ngawi	Sepreh en Djogorogo	—	id.	id.
id.	id.	Dero	—	H. M. Rappard	Tabak.
id.	Ponorogo	Poeloeng	—	D. H. Buijs	id.
id.	Magettan	Boeloe	—	id.	id.
id.	id.	id.	—	A. B. Sloet v. Oldruitenborgh	Suiker.
id.	id.	Gorang-gareng	—	D. H. Buijs	Tabak.
id.	id.	Poerwodadi	—	id.	id.
id.	id.	id.	—	A. B. Sloet v. Oldruitenborgh	Suiker.
id.	id.	Keniten	—	id.	id.
Kediri	Kediri	Kediri en Djambean	Kediri.	Hagedoorn en Altmann	Tabak.
id.	id.	id.	Papar.	Berghuis, Staverman en Co.	id.
id.	id.	id.	Patjonan.	E. Sieburgh	id.
id.	id.	id.	—	A. H. C. Steup	id.
id.	id.	id. en Pare	—	van Farensbach	id.
id.	id.	Djambean	—	J. D. Critée	id.
id.	id.	id	Soerabajasche tabaks-onderneming.	A. J. Walter	id.
id.	id.	id.	—	J. F. Hagedoorn	id.
id.	id.	id.	—	P. H. L. Lisnet	id.
id.	id.	id.	—	J. W. Ketjen	id.
id.	Toeloeng-agoeng	Toeloeng-agoeng	—	A. J. Walter	id.
id.	id.	Ngoenoet	—	id.	id.
id.	id.	Pakoentjen	—	J. D. Critée	id.
id.	id.	id.	—	W. A. Le Comte	id.
id.	id.	id.	—	J. G. Huijsér	id.
id.	Blitar	Kalangkret	—	id.	id.
id.	id.	Blitar	—	C. A. M. van Vliet	id.
id.	id.	—	Ploso-kerep	H. J. Velsink	id.
id.	id.	—	Kepandjen.	C. L. Cramer.	id.
id.	id.	id.	—	van Buren	id.
id.	id.	id.	—	de Blij	id.

STAAT
DER EUROPESCHE LANDBOUW-ONDERNEMINGEN IN DE
VORSTENLANDEN.

Residentiën	Afdelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Djokjakarta	Djokjakarta	—	Bandjar-ardjo.	Erven C. H. Enger en G. L. Dorrepaal	Suiker.
id.	id.	—	Bantoel.	F. W. Wieseman	Suiker, indigo.
id.	id.	—	Blitaran.	A. B. Kraag	Indigo.
id.	id.	—	Bedojo.	H. B. F. Engel	id.
id.	id.	—	Belan Kidoeel.	J. G. Diedriksman	Tabak.
id.	id.	—	Boeloës.	C. W. Baumgarten	Indigo.
id.	id.	—	Demak-idjo.	Erv. H. G. v. Prehn, W. v. Prehn	id.
id.	id.	—	Doekoeh en Pisangan.	H. L. Soesman	id.
id.	id.	—	Djelopo-djelapan en Gedong-pring-gedjajan.	Erven wed. van Gent	id.
id.	id.	—	Gesikkan.	Dorrepaal en Co.	id.
id.	id.	—	Kadireso.	Erven C. J. van den Ham en E. J. F. Bousquet	id.
id.	id.	—	Kadirodjo.	Erven J. F. Krämer	id.
id.	id.	—	Kebon-agoeng.	A. N. Dom	id.
id.	id.	—	Kemalan.	Maats van adm. en lijfrente	id.
id.	id.	—	Kenajan.	B. C. V. Oekerse en P. M. Versteegh	Suiker.
id.	id.	—	Kenaroewan	G. L. Dorrepaal en Erven C. H. Enger	Indigo.
id.	id.	—	Klatji	H. W. Baumgarten	id.
id.	id.	—	Klelen en Karangwoeni.	C. F. R. Oekerse en Hemptenius	id.
id.	id.	—	Kradjan.	Erven P. C. A. Bol	id.
id.	id.	—	Korowelang	F. W. Baumgarten en vrouwe C. P. Baumgarten geb. Forster	Tabak.
id.	id.	—	Lipoero.	D. M. Piller	Indigo.
id.	id.	—	Magoewo en Randoe-goenting.	S. Berends	Suiker
id.	id.	—	Medari.	A. E. Kläring	Indigo.
id.	id.	—	Melati.	L. J. L. de Maret en E. Lammers	id.
id.	id.	—	Mantjasan.	G. F. Enger	id.
id.	id.	—	Mendiro.	F. W. Th. Semster	id.
id.	id.	—	Menkang-redjo.	Erven Jansen	id.
id.	id.	—	Moedja-moedjoe.	E. J. Hoen	id.
id.	id.	—	Ngemplak.	Erven G. L. Weijnschenk	id.
id.	id.	—	Ngoto.	W. F. Emmen	Suiker.
id.	id.	—	Patoekkan.	W. J. Fredriks	Indigo.
id.	id.	—		Erven J. Steijn Parvé	id.

Residentiën	Afdeelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der onder- nemingen.
			onderne- mingen.	ondernemers of administrateurs.	
Djokjakarta	Djokjakarta	—	Pendoelan.	J. M. Pijnacker Hordijk	Indigo.
id.	id.	—	Petir.	A. B. Kraag	id.
id.	id.	—	Pisangan.	F. W. F. Semster c. s.	id.
id.	id.	—	Plemboeran	Erven M. J. Engel	id.
id.	id.	—	Plered.	B. C. V. Ockerse en P. M. Versteegh	Suiker.
id.	id.	—	Poendoeng.	L. W. F. Akkermans	Tabak.
id.	id.	—	Randoe	De weduwe Wieseman	id.
id.	id.	—	Banteng.	G. Weijnschenk en A. P.	Indigo, suiker.
id.	id.	—	Redjo-koe- soemo.	Kupfer	
id.	id.	—	Redjosari.	P. M. Dom	Tabak.
id.	id.	—	Rewoeloe.	Erven J. J. Raaff	Indigo.
id.	id.	—	SalakkanLor	G. F. Enger	id.
id.	id.	—	SalakkanPo- torono.	L. J. L. de Maret	id.
id.	id.	—	Sedajoe.	A. F. Raaff	id.
id.	id.	—	Sonosewoe en Soembhe- ran.	G. Weijnschenk	Indigo, suiker en klapper.
id.	id.	—	Sempoe en Pakem.	Erven J. A. Schultze	Indigo en tabak.
id.	id.	—	Sorogedoeg.	G. L. Dorrepaal en L. J. L. de Maret	Indigo.
id.	id.	—	Sribit.	F. H. Kraag	Tabak.
id.	id.	—	Klook Lan- teng.	C. L. van den Berg	id.
id.	id.	—	Slarong.	F. J. Piller	Klapper.
id.	id.	—	Tandjoeng- tirto.	Erven G. P. J. Lichte	Indigo.
id.	id.	—	Tegal-weroe	G. F. Enger	id.
id.	id.	—	Tjibongan.	Erven C. F. Enger	id.
id.	id.	—	Tempel.	Erven Meijer Timmerman Thijssen	id.
id.	id.	—	Wanoedjojo	A. B. Kraag	id.
id.	id.	—	Wioro.	Erven G. L. Weijnschenk	id.
id.	id.	—	Wringin.	J. C. Baumgarten	id.
Soerakarta	Sragen	—	Batoe- Djannoes, Goemawang en Tjankir.	Mr. R. E. N. d'Abo	Koffij.
id.	id.	—	Kedoeng- banteng.	A. L. van Blommestein en J. D. Ruijs	Tabak.
id.	id.	—	Djetak	C. E. Winter	id.
id.	id.	—	Kaponan.	J. J. Croes, G. L. Dorrepaal en G. L. d'Abo	Koffij.
id.	id.	—	Ambak	J. Coenraad	Suiker.
id.	id.	—	Kabelokkan		
id.	id.	—	Soeroeh.	L. Carlij	id. en indigo.
id.	id.	—	Kemiri.	J. F. Couvee	Suiker.

Residentiën	Afdelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs	
Soerakarta	Sragen	—	Gebang en Ngepoeng.	G. I. Dorrepaal en G. L. d'Abo	Indigo.
id.	id.	—	Tjanden.	J. J. Fion en F. Landegent	Suiker.
id.	id.	—	Blorong.	G. H. van Rossum	Koffij.
id.	id.	—	Weroedalem.	C. H. Reijgers	id.
id.	id.	—	Temanggoeng.	R. O. Kaijzel	Suiker.
id.	id.	—	Kaliboto.	D. L. Doppert	Koffij.
id.	Karangpandan	—	Kakoem en Kemoesoek.	J. G. Kiliaan	id.
id.	id.	—	Brankalendo en Poenoekkan	C. D. Kiliaan	id.
id.	id.	—	Toendoeangan.	J. F. van Leeuwen	Suiker.
id.	id.	—	Bretjakwilatoeng.	Mac Neill en Co.	Koffij.
id.	id. en Sragen	—	Trajoen.	J. F. Couvec	Suiker.
id.	Karangpandan	—	Bondet-saren.	M. Dougriot en J. Busselaar	Koffij.
id.	Sragen	—	Mento-toelakkan.	D. N. Noltén	id.
id.	id.	—	Djetis.	C. L. Beijart	Suiker.
id.	id.	—	Masaran.	J. P. Schultz	Koffij.
id.	id.	—	Karangdowo.	J. H. R. Portier	Tabak.
id.	id.	—	Dongeng.	H. van Rheeden	id.
id.	id.	—	Ngaroem.	J. P. Schultz	Koffij.
id.	Bojolali	—	Toeloeng.	C. van der Linde en G. L. Dorrepaal	Koffij en Suiker.
id.	id.	—	Kalitjéhong.	C. en G. C. F. v. d. Linde	Koffij.
id.	id.	—	Drono.	A. Beem.	Suiker.
id.	Kartasoera	—	Manang.	Erven de Kock van Leeuwen	Indigo.
id.	id.	—	Kartasoera.	v. d. Broek en Veekens	Suiker.
id.	id.	—	Djetis	J. Z. Hammermichel	id.
id.	id.	—	Koendén.		
id.	Malangdjiwan	—	Klodran.	G. A. Flikkenschild	Koffij.
id.	id.	—	Tegal-ombo	J. F. Ertzinger	Tabak.
id.	Ampel	—	Ampel.	A. B. C., A. F. en J. A. Dezentje, E. Raket en ved. Kruseman	Koffij en indigo.
id.	id. en Gagatan	—	Repaking.	Heijliger en Rochussen	Tabak.
id.	Bojolali	—	Gawar.	C. L. F. en C. W. E. Hoff	Koffij.
id.	Ampel	—	Gondangwedelan.	H. H. Raase	id.
id.	id.	—	Simo.	G. N. Op ten Noort	id.
id.	id.	—	Wonosari.	W. K. E. Huijgen de Raat	id.
id.	id.	—	Getas en Asinan.	O. I. Maatschappij van administratie en lijfrente	id.

Residentiën	Afdelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Soerakarta	Sragen	—	Kategoewan	C. W. Augusteijn	Koffij.
id.	Klaten	—	Troetjoek.	J. van Blarcum	Tabak.
id.	id.	—	Djoengkareé.	A. B. C. Dezentje	Koffij, suiker en indigo
id.	id.	—	Ngrandjoe.	F. W. Housché	Indigo.
id.	id.	—	Kepitoe.	F. van der Heijde	id. en koffij.
id.	Sragen	—	Manggis.	B. A. van der Heijde	Koffij, indigo.
id.	Klaten	—	Kaliwinko.	Erven J. J. v. d. Heijde	Koffij.
id.	id.	—	Gajam-prit.	G. L. Dorrepaal, Jhr. R. M. C. v. Alphen en J. G. Muhlenfeld	Indigo.
id.	Kartasoera en Bojolali	—	Tjeper.	F. W. Overbeek, Dr. C. E. Löbell en F. Overbeek	Suiker.
id.	Klaten	—	Gemampir.	J. en C. Doornik	Koffij.
id.	id.	—	Tjandisewoe.	A. E. Klaring	Indigo.
id.	id.	—	Kemoedo.	H. L. Dom en F. W. Wieseman	id.
id.	id.	—	Kretjek.	J. Kreeft	Suiker.
id.	Kartasoera	—	Wonosari.	(boedel) G. F. Lucardie	id.
id.	Klaten	—	Sepoeloeh en Mipitan.	G. L. Dorrepaal, Jhr. R. M. C. van Alphen en P. J. Bosch	Indigo.
id.	id.	—	Ketandan.	(boedel) Jhr Quarles v. Ufford	id.
id.	id.	—	Djiwo	J. C. van Stralendorff	id.
id.	id.	—	Kalipoesoer.	P. L. Sieburgh	Suiker en Tabak.
id.	id.	—	Djetis.	Varkevisser en D. van Duijvenboode	Indigo en Tabak.
id.	id.	—	Bogor.	E. W. Bergh	Tabak.
id.	id.	—	Gondangwinangoen, Kebonaroem en Wedi.	G. L. Dorrepaal, J. P. Caspersz en G. P. J. Lichte	Suiker en Tabak.
id.	id.	—	Birit.	E. Jacobson	id.
id.	id.	—	Djogonalan.	J. D. A. Israël	Indigo.
id.	id.	—	Djonggrangan.	G. L. Dorrepaal	Suiker.
id.	Sragen	—	Kaliloetoeng, Bantjak en Moenggoer.	G. L. Dorrepaal	Koffij.
id.	Klaten	—	Mandjoeng.	Jhr. L. W. G. de Kock en J. Rambaldo	Suiker.
id.	id.	—	Ngoepit.	Jhr. von Schmidt auf Altentstadt	Indigo.
id.	id.	—	Dlanggoe.	A. H. Meissner	Suiker.
id.	Ampel	—	Manggenardjo.	C. F. Winter	Tabak.
id.	Kartasoera	—	Pelemwoeloeng.	J. W. Marcks	Indigo.
id.	Sragen	—	Salam.	G. H. van Rossum	Koffij.
id.	Kartasoera	—	Baron.	J. F. Riesz	Indigo.

Residentiën	Afdeelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Soerakarta.	Klaten	—	Demangan.	H. Heijmering	Tabak.
id.	Karangpandan	—	Tenklik.	F. L. Schultz	Koffij.
id.	Sragen	—	Singge.	J. A. Schultz en C. van Stralendorff	Tabak.
id.	id.	—	Medjenang.	(boedel) Schomers	Koffijen tabak
id.	id.	—	Soko Djengkiloeng.	Erven Mr. Smulders	id.
id.	id.	—	Kebonromoen Keda-woeng.	P. J. Nijbakker	Koffij, Tabak en suiker.
id.	id.	—	Paniron.	J. P. Beem	Koffij.
id.	id.	—	Karang-anjar.	(boedel) I. F. Beretty	Suiker.
id.	id.	—	Karang-Nonko.	J. H. Brandligt	Koffij.
id.	id.	—	Larangan.	H. H. Caspersz	Suiker.
id.	id.	—	Begadjah.	L. P. Schultz	Koffij.
id.	id.	—	Kredjo.	Firma Wermuth en Co.	id.
id.	id.	—	Wonolopo.	J. H. S. G. Rijnbende	id.
id.	Karangpandan	—	Koentjen.	S. Senstius	id.
id.	Kartasoera	—	Temoeloes.	J. van Blarcum	Tabak.
id.	Ampel	—	Tampe en Kajoe-mas.	W. K. E. en L. A. F. Huijgen de Raat	Koffij.
id.	id.	—	Lebak.	(boedel) J. A. Dezentje	id.
id.	Karangpandan	—	Pakem.	P. W. G. Gout, Dr. F. C. Schmitt en Lammerts van Bueren	id.
id.	Sragen	—	Karang Ale.	H. W. van Vuurden	id.
id.	id.	—	Modjolarangan.	P. Corver	Indigo.
id.	Karangpandan	—	Pagerdjoerang.	H. A. C. Lammerts van Bueren, Dr. F. C. Schmitt en P. W. G. Gout	Koffij.
id.	id.	—	Djatingebang.	S. G. Groeneveld	Tabak.
id.	id.	—	Gadoengan.	O.I. Maats. v. adm. en lijfrente.	Koffij.
id.	id.	—	Bangsri.	(boedel) C. A. Handt	id. en cacao.
id.	id.	—	Popongan.	S. Joseph	Koffij.
id.	id.	—	Kemoening	Erven Harloff	id.
id.	id.	—	Boeloe en Tiris.	P. W. G. Gout, Dr. F. C. Schmitt en L. Piernbaum	id.
id.	id.	—	Djeroekwangi.	Erven Engelken	id.
id.	Bojolali	—	Karanggondang.	(boedel) M. J. van Braam	id.
id.	id.	—	Melambong.	D. L. C. van Blommestein	Koffij, vanille en peper.
id.	id.	—	Penggoeng.	D. L. C. van Blommestein, Erven Maffiolië en G. L. Dorrepaal	Koffij.

Residentien	Afdelingen	Distrikten.	N A M E N D E R		Aard der ondernemingen.
			ondernemingen.	ondernemers of administrateurs.	
Soerakarta	Ampel	—	Gagatan, Pring-apoës en Boeloe.	A. E. E. van den Berghen en van Ommeren Rueb en Co.	Koffij en tabak.
id.	id.	—	Stoegoer.	P. A. Clarenbach	Koffij.
id.	id.	—	Plahoer.	G. L. Dorrepaal	id.
id.	Sragen	—	Kedoengwedoës.	I. G. Smith (Erven)	id.
id.	Ampel	—	Moedal en Bimo.	J. C. Lebert	Koffij en Indigo.
id.	id.	—	Gesangan.	F. F. F. Darlang	id.
id.	Klaten	—	Logedé.	Erven C. F. Behr	id.
id.	Bojolali	—	Bangak en Pengging.	Mr. C. H. Manuel	Suiker en indigo.
id.	id.	—	Bradjan.	id.	Koffij.
id.	id.	—	Doewet.	id.	Suiker.
id.	id.	—	Poetjang.	M. Dongriot	Koffij.
id.	id.	—	Karang.	H. W. J. A. Gaster	Tabak.
id.	id.	—	Baros, Tampir, Pelem, Gegermojo, Wonosari en Selo-agoeng.	G. L. d'Abo, G. L. Dorrepaal en J. C. C. Henckel	Koffij.
id.	id.	—	Ploembon.	id.	id.
id.	id.	—	Salembi.	F. X. Hess	id.
id.	id.	—	Padanan.	Erven J. C. Kreeft	Suiker.
id.	id.	—	Tambak.	J. J. Martin	Suikeren koffij
id.	id.	—	Djati.	Wed. van Zanten en P. J. Nijbakker	Koffij.
id.	id.	—	Watoe-penganten.	Mr. C. H. Manuel, G. L. Dorrepaal en J. A. Dezentje	id.
d.	id.	—	Satrian.	F. Darlang en Mac Neill en Co.	Id. en indigo.
id.	Bojolali	—	Ketitang.	(boedel) D. J. Croon	Suiker.
id.	Klaten	—	Remeng.	G. L. Dorrepaal	Koffij.
id.	Ampel en Bojolali	—	Tjepogo en Soeka-boemi.	J. A. Dezentje, G. L. Dorrepaal en Mr. C. H. Manuel	id.
id.	id.	—	Selap.	J. J. Flikkenschield	id.
id.	id.	—	Kopèn.	H. D. van Welij	Vanille en Tabak.
id.	Sragen	—	Tepoero.	A. J. Aoijs	Koffij.
id.	id.	—	Grogol.	P. W. G. Gout	Suiker.
id.	Bojolali	—	Gedaren.	(boedel) J. A. Dezentje	Indigo.
id.	id.	—	Polan.	W. Busscher	id.
id.	Klaten	—	Djomboran.	C. L. Heijligers	id.
id.	id.	—	Grogolan.	Israël en Dimonti	id.
id.	id.	—	Tjetok.	D. van der Heijde	id.
id.	id.	—	Tandem.	Enklaar van Guericke	id.

STAAT
DER PARTIKULIERE LANDERIJEN IN 1869.

Residentien, Afdelingen	N A M E N D E R					Aard der produkten.
	landerijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.		
Bantam,	Seraug.	Tjikandi Oedik	A. Fraser	Said Mochammad Bin Aboe Bakar Aidit	—	Padi, koffij, suiker.
id.	id.	Tjikandi Hlr.	Erven J. C. F. v. Motman	—	Jhr. A. H. de Kock en F. ten Cate	Padi.
Batavia,	St. en Voors.	Soenter kamp, Doeri	Jo Kong Hoat	Go Kwie Yang	—	id.
id.	id.	Kemajoran	Tjing Groeksoeij	—	—	id., gras.
id.	id.	Tanah-njonja	Tan Tjoey Seng	Badoen	—	—
id.	id.	Tanah-tinggri	A. Noble	Dua	—	—
d.	id.	Kwitang West	Tjoa Samnio, c. s.	—	—	—
id.	id.	Tan'joeng Tepekong	Chinesche raad	Hoe Touw	—	Padi.
id.	id.	Slipi Zaid	Han Hooi Djan, c. s.	Sim Tjong Hi	Tong Ko Seng	Padi, gras.
id.	id.	Pemanggisan	Tamarin DjelanDjaja, c. s.	—	—	Gras.
id.	id.	Djelambar of Zoetendaal	Lie Tjoec Hong, c. s.	Tan Kam Long	—	Padi, gras.
id.	id.	Petodjo	Oeij Tjeng Ian, c. s.	J. Rensing	—	id.
id.	id.	Pedenangan	Jo Kong Hoat	—	—	id.
id.	Meester-Cornelis	OedjoengKrawang; (kampong Tjabang)	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	Lim Pek	—	Padi.
id.	id.	Soengi-boewaja	id.	Kauw Kan Tong	—	—
id.	id.	Soengi-laboeh	F. Mispelblom Beijer	—	—	—
id.	id.	Kampoeng Boegis	id.	—	—	Padi.
id.	id.	Kampoeng Boegis (Tjabang-boengin)	id.	—	—	id.
id.	id.	Soengi-njamoeik	Khouw Tjeng Tjoan c. s.	—	—	id.
id.	id.	Pondok-soga (Parakkan)	Babi Bapa Baira	—	—	id.
id.	id.	Parakkan	id.	—	—	id.
id.	id.	Tjikarang Noord of Pe- bajoran	Lauw Assi	—	—	Padi, suiker.

Residentien. Afdeelingen	N A M E N D E R				Aard der produkten.
	landerlijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	
Batavia.					
id.	Pondok doeva, Tand-joeng en Sembilangan	Khouw Tjeng-tjoan, c. s.	Khouw Kantong	—	Padi.
id.	Soengi Bintaro	id.	—	—	—
id.	Kelapa-gading en Kandang-sapi	Mohamat Jubili	Tan Yoekoa	—	Padi, klapper.
id.	Soekapoera, Patogogan	Nio Tek Soeij, c. s.	—	—	—
id.	Poelo-gdong, Patoe-kangan	Ong Boen Hian	—	—	—
id.	Patoekangan	Ong Som Nio, c. s.	Purvis	Darricarrère	Padi, klapper.
id.	Soengi-kendal, Soengi-atap, Oedjoeng-menteng	Tjoe Hok Kie	—	—	Padi, klapper.
id.	Babalun, Rawa-bogor	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	—	—	Padi.
id.	Djati-negara	id.	Lietam	Lietam	Padi, suiker.
id.	Klender	Said Aloewi Bin Abdoellah at-Atas, c. s.	—	—	Padi.
id.	Pondok-bamboe I	Tun Boenkoet, c. s.	—	Tan Goan Tjiong	Padi.
id.	id. II	Tan Kang Thaij	—	id.	id.
id.	Bawa-domba	id.	—	—	Padi.
id.	Tjakong, Oedjoeng-men teng	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	—	—	Padi.
id.	Pontok-klapa	A. Robertsen	—	J. P. Gray	Padi.
id.	Bekas'h West, Rawa-poesong, Kaliabang,	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	—	id.	Padi.
id.	Tanah doewaratoes lima-poeloch	id.	—	—	id.
id.	Tjikeenir	id.	—	—	id.
id.	Pondok-gede	id.	—	—	Padi, katjang.
id.	Tjipinang Papiangan	J. Eilbracht	—	—	Padi, klapper.
id.	Tjipinan ^g , Rawa Banke	L. Pieters, c. s.	—	—	Padi, gras.

id.	Tjipinang	W. W. v. Berckel Bik	—	—	Gras.
id.	Tjipinang	M. W. Cox, c. s.	—	—	Padi.
id.	Tjipinang Vrededal	id.	—	—	Padi, gras.
id.	Kemajoran	Hadji Toran c. s.	—	—	Padi, klapper.
id.	Tjipinang Pondok-bam boe	Hadji Mochammad Zain Djafar	—	—	Padi.
id.	Klapa-gadengen Kan- dang-sapi	Nio Teksoej, c. s.	—	—	Padi, klapper.
id.	Poelo-besar	Tjieng Giok Soeij	—	—	Padi.
id.	Kampoeng-sawah	Nio Tek Soeij, c. s.	Tjin	—	id., gr-s.
id.	Gedong-roeboeh	id.	—	—	—
id.	Tandjoeng-prieok	Said Abdoe'l-Aziz Bin Said Geder Alhag- dadi	—	Oeij Tjin Seng	—
id.	Tjempaka-poetih	Gouw Lamiang	Ahmad Dja Eran	Kaudin	Padi. gras.
id.	Tanah-tinggi (Kwitang Cox)	Sech Said Bin Salim, c. s.	—	Sech Oebit	Gras.
id.	Lontar-satoe	W. M. Hadeweg Scheffer	Wed. de Nij's van Groll	—	Klapper.
id.	Pankalan Djati-negara	M. W. Cox	—	—	Padi.
id.	Asem, Jantiga	Lie Tjian Tiouw, c. s.	Lieting Hian	Mr. G. Poelman	Padi, klapper, gras.
id.	Pesing-koneng	Lie Tjoehong, c. s.	—	—	id.
id.	Kampoeng tengah	id.	—	—	id.
id.	Pesing Jan Paul	id.	—	—	id.
id.	Pudjoewangan	Lie Tjian Tiouw	—	—	Padi, klapper.
id.	Pesing Kampoeng Bali	Said Aloewi Bin Abdoellah ul-Atas	—	—	—
id.	Kampoeng Rawa	M. A. Amende	Saitin	—	Padi.
id.	Kebon-djeroek	Rasidi	—	—	Padi, katjang, klapper.
id.	Soedinara	J. Purvis	—	Amaroelah Kloppenbureg	Padi, katjang, klapper, gras.
id.	Tjiledok	id.	—	id.	id.
id.	Djombang	id. c. s.	—	—	Padi, klapper.
id.	Penoembeng en	C. J. Kijdsmeir	—	M. Kaligis.	Padi, klapper.
id.	Karoentagan	id.	—	id.	id.
id.	Oeloe djami	Oei Samping	—	—	Padi, katjang, klapper,
id.	Pondok-petoeng	Erven Ingran	—	—	id.
id.	Grogol	Kho Kongjouw	—	—	Padi, klapper.
id.	Petamb-eran	Sjarif Abdoe'r-Rahman Bin Pangoran Sjarif Hamid al-Kaetri	—	Heijblom	—

Residentien.	N A M E N D E R					Aard der produkten.
	Afdeelingen	landrizen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	
Batavia	Meest.-Corn.	Pedjompongan of Laan- hof	Ilan Keng Long	—	—	Padi.
id.	id.	Djati	Lim Sim Kian	—	—	id.
id.	id.	Japan	Han Keng Long	—	—	id.
id.	id.	Kebojan	A. M. C. Ross	P. C. Godefroy	—	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Gabroek en	id.	id.	—	id.
id.	id.	Tanah-koetsier	id.	id.	—	id.
id.	id.	Simplicitas en Lebak- boeloes	id.	id.	—	Padi, klapper.
id.	id.	Gandaria Zuid	Said Aloewi Bin Abdoellah	Jap Ang	—	id.
id.	id.	Gandaria Noord	al-Atas	—	—	id.
id.	id.	Tjipetch	F. A. Bek	Tjio Lok San	—	id.
id.	id.	Oeloe-Pela	Rasidi	—	—	id.
id.	id.	Pela Petogogan	Said Aloewi Bin Oemar	—	—	id.
id.	id.	Petjandran	Sjatri	Tjio Lok San	—	id.
id.	id.	Benjoengan	Haji Moh. Zain Djafar, c. s.	Lim Tjong Hie	—	Padi, klapper.
id.	id.	Karet	Said Moehammad Bin Ab- doellah Aidit	—	—	id. katjang, klapper.
id.	id.	Doekoeh	Tjio Kim San, c. s.	—	—	id.
id.	id.	Parapatan	id.	—	—	id.
id.	id.	Wenteng	A. Hanking	Reidjin	—	Padi, gras.
id.	id.	Matraman	Noraini	—	—	Padi, klapper.
id.	id.	Padoerenan	J. Parker, c. s.	M. J. A. Arnold	—	id.
id.	id.	Kampoeng Mangrai	Moara, c. s.	—	—	id.
id.	id.	Boekit-doeri	Oeij Ekhiam	Tjio Eng Tjong	—	id.
id.	id.	Kebon-baroe	Ong Som Nio, c. s.	Tan Tong Gean	—	id.
id.	id.	Tandjoeng-leukong	Lie Kim Nio	—	—	id.
id.	id.	Kebon-dalem	Sa Ema, c. s.	—	—	id.
id.	id.		Louw Tek Lok, c. s.	—	—	id.

id.	Tjikoko	Moehammad Sleman	—	—	—	Padi, klapper.
id.	Groot Kampoeng Melajoe	Tan Thaij San	—	—	—	—
id.	Kampoeng Melajoe Kejjil	Abdoe'l-Latif	J. Th. Haikema	—	—	Padi, klapper.
id.	Mampang	Sarifah Fatmah Binti Said Moehammad Bin Hasan al-Aidroes	Adoel-salar.	—	—	Padi.
id.	Pela Mampang	Norain	—	—	—	—
id.	Kali-bata	Alimoe'd Din, c. s.	—	—	—	—
id.	id.	Pofojo Djamaalia	—	—	—	—
id.	Pela-toewa	Daeng Abdoellah Rasidi	—	—	—	Padi, klapper.
id.	Kemang	Ahmad Djuahari, c. s.	—	—	—	Padi, klapper.
id.	Ragoenan of Tjondet	Noraini, c. s.	Moehammad Kfana	—	—	Padi, klapper.
id.	Tandjong Westen Djaja-karsa	Lie Engli	—	Lie Seng Hou	—	id.
id.	Kali-bata	Said Djafar Bin Taha al-Hadad, c. s.	—	—	—	—
id.	Pabean Tjalouw of Doerian Tiga-banka	Abdoe'l-Latif, c. s.	—	—	—	—
id.	Tandjoeng Oost	Erven van Riemsdijk	Tjing Song Ki	—	—	Padi, klapper.
id.	Klapa-doewa	id.	id.	—	—	id.
id.	Rombout	id.	id.	—	—	id.
id.	Tjiboebor	T. Ament	—	H. M. Ament	—	Padi, katjang, klapper.
id.	Pembilangan	id.	—	id.	—	id.
id.	Kampoeng Makasar	Khouw Tjeng Po	—	—	—	—
id.	Tjilitan	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	—	—	—	—
id.	Rustenbureg of Tjawang	W. C. Bletterman, c. s.	E. G. Hofland	—	—	id.
id.	Tjempedak	L. G. A. Miero	—	—	—	Klapper.
id.	Tjondet of Landlust	Erven van Riemsdijk	—	—	—	Klapper.
id.	Siruswijk	A. W. van Haeften	—	—	—	—
id.	Salemba Oetan-kajoe	id.	A. W. van Haeften	—	—	Padi, klapper, gras.
id.	Solitude	Said Moehammad Bin Aboe Bakar Aidid, c. s.	—	Said Assoeab	—	—
id.	Kajoe-poeth	A. W. van Haeften, c. s.	—	—	—	—
id.	Kramat Sentiong	Oemar	—	A. W. van Haeften	—	Padi, klapper, gras.
id.	Ilemendal	W. W. van Berckel Bik	—	—	—	—
id.	id.	id.	—	—	—	Padi.
id.	id.	id. & Raila	—	—	—	id.
id.	Tjipetch	W. F. M. Dennison	—	—	—	id.
id.	Mampang	Moehammad Fall	—	—	—	—

Residentien.	Afdelingen	N A M E N D E R				Aard der produkten.
		landerijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	
Batavia	Meesst-Corn.	Pegadéan	Alimoe'ddin	—	—	—
id.	id.	Pasar Tanah-abang	J. Th. Bik	Tan Kan Long	Teh Tsan Siang	Padi, klapper.
id.	Tangerang	Dj-ngat Pasilian	Lie Tjoe Hong, c. s.	Lim Siong Bouw	Lim Tek Kaj	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Kresek en Blaradja	id.	—	Lim Kong Tian	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Tiga-rak ^{sa}	Ong Somnio, c. s.	—	J. F. W. Faber	Padi, suiker, klapper, koffij.
id.	id.	Tjikoedja	J. A. Beijvank	—	—	—
id.	id.	Tjikadoe en Tjilejet	Siauw Eng Tjoan, c. s.	—	—	—
id.	id.	Antjol (Victoria)	Ong Kioe Hian, c. s.	Kan Teng Jauw	—	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Antjol Pasir	J. Th. Bik	Hagen	—	Padi, katjang.
id.	id.	Tjoeroek Betongen-Sam-	Lim Tjong Hien, c. s.	—	—	—
id.	id.	piran	Ind. Waarborg-maat-	—	—	—
id.	id.	Lenkong West	schappij	—	—	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Tjijhoni	Tan Keng Seng	—	Tan Keng Hong	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Grendeng of Karwatji	Oeij Eng Stoe, c. s.	—	Loa Tong	Padi, suiker, katjang, klapper.
id.	id.	Klapa-doewa	Tan Oeleng, c. s.	—	—	Padi, klapper.
id.	id.	Gedeelte Grendeng	Tan Keng Seng, c. s.	—	—	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Grendeng	Mas Baderoen, c. s.	—	—	Klapper
id.	id.	Pasar baroe	Lim Tjong Hien, c. s.	—	—	Padi, indigo, katjang.
id.	id.	Kadavoeng West	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	Lim Tjong Hien	Souw Tji Soeij	Padi, suiker, indigo, klapper.
id.	id.	Salapadjang West	id.	id.	Tan Soeij	id.
id.	id.	Sepatan	Lie Tjoe Tjiang, c. s.	Gouw Andjan	Tjia Hok Teng	id. en katjang.
id.	id.	Radjak	Lie Tjoe Tjiang	Sim Siong Bauw	Sim Tek Haij	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Gandoe	Oeij Kethaj, c. s.	—	Tjoe Passie	Padi, katjang, klapper.

id.	Tjitelas of Menjawakan	Lim Seng Nio, c. s.	Oeij Kim Tjiang	—	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	Ketapang, Tegal-kocnir en Mauk	Sauw Tjiampi	Louw Siantjong	Lim Kan Hoen	Padi, indigo, klapper.
id.	Karang-serang of Rawa-kidang	Lim Seng Nio, c. s.	Oeij Kim Tjiang	Lim Son Hok	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper.
id.	Krumat	Beh Biauww Tjoan	—	Lie Goan Stoe	Padi, suiker, indigo, klapper.
id.	Tegal-angoes	Tan Tjong Toen, c. s.	—	Djub Bak	—
id.	de Qual	Tan Hangi, c. s.	—	Tan Sielam	Padi, suiker, klapper.
id.	Gedong Pankalang	—	—	—	—
id.	Pakalangan	—	—	—	—
id.	Pakalangan en Kam-poenng Melajoe	Khouw Tjeng Tjoan, c. s.	Lim Kong Hoen, Lim Magi en Lim Tjong Hien	Lim Madjo, Lim Duput en Lim Bensaeij	Padi, suiker, indigo, klapper.
id.	de Qual	Said Ahmad Bin Salim	—	—	Padi, klapper.
id.	Teluk-naga	Lim Tjong Hien, c. s.	Tan Tiampo	—	Padi, suiker, indigo, klapper.
id.	Bodjong-ringgit	Tan Tjong Toen, c. s.	Tan Biang Oean	—	id.
id.	Salapadjang Oost	Han Hoaij Djan, c. s.	Oeij Oen Seng	Kan Teng Tiauww	id.
id.	Kedawoeng Oost	Lauw Soei Nio, c. s.	Lie Mohie	Han Teng Jan	id.
id.	Parueng-koeda	Souw Tjiampi	Lim Kehoen	—	id.
id.	Batoe-tjeper	Tji Tjannio	Tan Teng	—	id.
id.	Burgylet	Firma Reijnst en Vinju	—	A. C. van Haefsten	Padi, klapper.
id.	Kamal of Tegal-aloer	—	—	id.	Padi, suiker, indigo, klapper.
id.	Tjengkarengen Benteng	id.	—	id.	Padi, klapper.
id.	Alang-alang	Tan Tjoen Tiati	—	—	Padi, klapper.
id.	Anke en Kapok	—	—	Tun Soei Hok	Padi, suiker, klapper, gras.
id.	Pasir-poeth	id.	—	—	—
id.	Slingerland	Tjoa Siang Bouw, c. s.	Ni Jam Tjauw	—	Klapper, gras.
id.	Mingo Java	M. A. Amende	Louw Tok Bouw	—	Padi, klapper, gras.
id.	Mengo gedeelte	id.	—	—	—
id.	Pesing	Daëng Abdoella	—	—	Klapper, gras.
id.	id.	Jo Kong Eng, c. s.	—	—	Padi, klapper, gras.
id.	Rawa-boewaja	E. F. Rijckmans	—	—	id.
id.	Kampoeng-doeri	Oeij Kioe Poen	E. F. Rijckmans	J. Ch. van der Grint	id.
id.	id.	Souw Kong Ko	—	id.	Padi, klapper.

Residentien. Afdelingen		N A M E N D E R				Aard der produkten.
		landerijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	
Batavia.	Tangerang.	Kampoeng-doeri	Hadji Moehammad Saioen Bin Abdoe'l-Halim	Moehammad Akil	—	Padi, klapper, gras.
id.	id.	id.	Oei Kioe Poen	E. F. Rijckmans	—	id.
id.	id.	Pondok-koesambi Gondrang	Ong Som Nio, c. s.	Tan Kang Sioe id.	Tan Ki Hok id.	Padi, klapper. Padi, katjang, klapper, gras.
id.	id.	Poris	id.	Tan Kang Lioe	Tan Kan Tjo	Padi, indigo, klapper,
id.	id.	Amstelveen (Tanah-ting- gr)	id.	Oeij Tjong Piauw	Oeij Ngobi	Padi, suiker, katjang, klapper.
id.	id.	Tangerang Oost	id	id.	Lioe Toe Houw, Lim Boen Tim	Klapper.
id.	id.	Pasar Tangerang West	id.	Lie Eng Lie	—	—
id.	id.	Kampong Pasir	Raden Kenjana, c. s.	—	—	Klapper.
id.	id.	Babakkan Noord	Ong Somnio, c. s.	Mas Abdoellah Lie Eng Lie	Tjia Koteng	Padi, suiker, katjang, klapper.
id.	id.	Tjikokol	Ong Som Nio, c. s.	Lie Sien Hoat	—	id.
id.	id.	Penoengangan	id.	Tan Kanglio	Tan Kan Tjo	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Bergzig	Tan Kanglio, c. s.	—	id.	id.
id.	id.	Priang	J. Th. Bik	—	Ong Eng Hian	id.
id.	id.	Pondok-djagong	Ong Som Nio, c. s.	Ong Tjoan	—	id.
id.	id.	Lenkong Oost	Gouw Gouan Lioe, c. s.	Tan Oenlong	—	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper;
id.	id.	Gedeelte Lenkong	Gouw Kiam Nio	Ong Kiam	—	Indigo, klapper.
id.	id.	Babakkan Zuid	J. Purvis	—	G. Purvis	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Serpon	Tan Boen Bouw, c. s.	Oeij Ek Kiam	A. J. Boellaard	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Tjilongok	Oeij Eng Sioe	—	Tjioe Passie	id.

id.	Buitenzorg.	Tjibaroesa	A. Michiels	—	—	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Tanah-baroe of Nambo	id.	—	—	Padi, suiker, indigo, katjang, klapper, koffij, arensuiker.
id.	id.	Tjipaminkis of Tjimapak.	id.	—	—	Padi, indigo, katjang, klapp., arensuiker.
id.	id.	Tjilingsi	id.	—	—	Padi, katjang, klapper, koffij.
id.	id.	Klapa-noenggal	A. A. Michiels	—	—	Padi, katjang, klapper, koffij.
id.	id.	Tjitrup en Tjikias of Nengwer	P. H. Menu	—	Smets	Padi, klapper, koffij.
id.	id.	Soekaradja	id.	—	id.	Padi, klapper, koffij.
id.	id.	Tjiloear	B. Bik	—	J. Th. Bik	Padi, koffij.
id.	id.	Tana-baroeh	id.	—	—	Padi, koffij.
id.	id.	Kampoeng-baroe of Ke-doeng-alang	A. van Beulungen, c. s.	—	—	—
id.	id.	Tjiseroea	J. Th. Bik	B. Bik.	—	—
id.	id.	Tjikopo	H. W. L. Couperus c. s.	H. W. Couperus	B. Bik	—
id.	id.	Pondok-gede	J. A. B. H. A. v. Schmidt auf Altenstadt, c. s.	H. Bik	H. W. Couperus	—
id.	id.	id.	Jo Eimeidin	—	—	—
id.	id.	Tjoetak Tjawi	J. A. B. H. A. v. Schmidt auf Altenstadt, c. s.	—	E. Boutnij	Padi, klapper.
id.	id.	Buitenzorg	Gouvt. van Ned. Indie	—	—	Padi, suiker.
id.	id.	Tjoetak Tjideroek	J. A. B. H. A. v. Schmidt auf Altenstadt, c. s.	—	—	—
id.	id.	Tjomas	J. W. E. de Sturter	—	E. Boutnij	Padi, koffij.
id.	id.	Sindang-barang en Der-maga	J. G. Th. van Motman	—	J. W. E. de Sturter	Padi, klapper, koffij.
id.	id.	Tjampea	J. J. H. v. n. Riensdijk c. s.	F. van Motman	J. G. v. n. Motman	Padi, suiker, klapper.
id.	id.	Tjiboenboelan	id.	—	P. ten Cate	Padi, klapper, koffij.
id.	id.	Sadong of Paujoewangan	J. J. H. van Riensdijk c. s.	—	—	id.
id.	id.	Sadong-tjamboe	J. A. L. van Motman, c. s.	—	—	id.
id.	id.	Tjoeroek-betong	P. C. van Motman	—	J. P. van Motman	id.
id.	id.	Bolang	Mr. W. A. Baron Pand	—	—	id.
id.	id.	Djasinga	J. Riggs, c. s.	—	—	id.
id.	id.	Tjikopo en Majak	R. W. de Haan	—	Woltzen	id.

Residentiën.	Afdelingen	N A M E N D E R				Aard der produkten.
		landerijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	
Batavia.	Buitenzorg.	Tjikopo Majak en Jan- lappa	J. C. Baud, c. s.	—	Heijblom	Padi, klapper, koffij.
id.	id.	Paroeng-pandjang Koekel	of Tan Kamlong, c. s.	—	—	Padi, katjang.
id.	id.	Trogong	C. Holle	—	C. Holle	Padi, katjang, klapper.
id.	id.	Tjikolian	Djiem	—	—	id. id.
id.	id.	Jamlappa	Koe Kangliong, c. s.	—	—	id. indigo, klapper.
id.	id.	Roemping of Katamorgan	C. C. van Motman, c. s.	—	—	id. klapper, koffij.
id.	id.	Tjibodas of Gobang	Lie kie seeng	—	—	id. suiker.
id.	id.	Goenoeng Sindor	Tan Yoehoa, c. s.	Tan Idlang	—	id. suiker, katjang klapper.
id.	id.	Koeripan	W.F. MooyardtDennisson	—	—	Padi.
id.	id.	Tjibeboet	J. Th. Bik	—	J. Th. Bik	Padi.
id.	id.	Badjong-gede	M. B. Smit	—	—	id.
id.	id.	Depok	Mr. J. F. de Witte van Schooten	—	—	id.
id.	id.	Sawangan	A. Burggraaf du Bus de Gisignies, c. s.	Poa Tjeng tjoan	—	id. katjang, klapper koffij.
id.	id.	Pondok Tjabé-oedik	Oeij siok hien	—	—	Padi, indigo, katjang, klapper.
id.	id.	Panoelang of Pondok- benda	Pho Tjeng tjoan, c. s.	—	—	Padi, katjang, klapper koffij.
id.	id.	id.	id.	—	—	id.
id.	id.	Zorgvliet en Tjipoetat	id.	—	—	id.
id.	id.	Pondok Tjabé-lir	id.	—	—	id.
id.	id.	Tjimeri	Ma Normi	—	—	Padi, katjang.
id.	id.	Pondok-tjina	Io Tjoeta	—	—	id. klapper.
id.	id.	id.	Tan Taj san	—	—	Padi, katjang, klapper koffij.
id.	id.	Tjimgang's	Lauw Tek lok	W. J. van de Graaff	—	Padi.

id.	Noesa-kambangan of Tjilodong	W. M. Kijdsmeir, c. s.	Tjoo king seng	—	Padi, klapper, koffij.
id.	Tjibinong West	id.	id.	—	Padi.
id.	Moeara Beris	F. A. Bik	—	—	Padi, koffij.
id.	Nengewer	O. van Polanen Petel	—	—	Padi.
id.	Tjibinong Oost	id.	—	—	Padi, klapper, koffij.
id.	Tjilankap	Tjoo kengoeng	—	—	Padi, klapper.
id.	Tjikinpai of Patinggi	J. M. van Alken	—	—	Padi, katjang, klapper, koffij.
id.	Mampang	Io Tjoeta	—	—	Padi, klapper.
id.	Tauah-agoeng	Asanoë 'd-Din c. s.	—	—	P. di.
id.	Klein Pondok-gede	J. Th. Bik	—	—	—
id.	Bantar-petch of Soekasari	Mr. L. J. A. Tollens.	—	—	Padi, klapper, koffij.
id.	Kedoeng-badak (land-huis)	E. E. van Son, c. s.	J. Maij	—	—
id.	Pondok-terong of Ra-toe-djaja	F. H. C. van Motman	—	—	Padi, klapper, koffij.
id.	Temenggoengan Soekasari	Lo Tjoeta	—	—	Padi.
id.	Temenggoengan (restant)	Raden Norr Arsi	—	—	—
Krawang	Pamanoekkan en Tjia-semlanden	P. W. Hofland	—	—	Padi, koffij, suiker, aren-suiker, katjang, notenmuskaat, cacao, kruidnagelen, vanille, klappers en cubebe.
id.	Tegal-waroe-landen	Tan Goon Pouw en Tjoe Tek Haij	—	Tan Goon Pouw en Tjoe Tek Haij	Padi, koffij, suiker, aren-suiker, ka-djangmatten en vorgelnetjes.
Cheribon	Indramajoe	Graaf van Limburg Stirum, Jhr. Gevers, J. N. Tiedeman, C. F. H. Wiggers van Kerchem, erven ved. Ronswinkel, Tiedeman en van Kerchem, J. N. v. d. Niepoort en F. R. C. Schluter	—	F. Jellinghaus	Padi, suiker en goenizakken.
id.	Kandanghauer	W. G. Vriese, F. A. Vriese en C. J. A. van den Tex	—	F. N. G. Mersen Senn van Basel	Padi en goenizakken.

STAAT DER PARTIKULIERE LANDELIJEN.

Residentien. Afdelingen	landeryjen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	Aard der produkten.
Tegal.	Brebes	Ketanggoungen West, ook genaamd Ker-saria	Raden Ngabehi Singa Dirdja	Raden Sastra Poera	Di Klapper.
Samarang id.	Samarang id.	Slangengat Pandjangan	Mr. Andreas C. Andreas c. s	F. A. Bieler C. Andreas en J. D. Johannes	id. id.
id.	id.	Gedong-batoe	H. Andreas pp., H. Schallig	—	id.
id.	id.	Simongan	C. Andreas c s	C. M. Johannes en Andreas	id.
id.	id.	Tjandi nos. 619a en 619b	Said Hoesain Bin Hoesain Masawa	—	Padi, klapper.
id.	id.	Krapjak en Kali-pantjoer	C. Andreas c. s.	C. Andreas en F. D. Johannes	id.
—	—	Mlojo	C. Andreas, c. s.	F. D. Johannes	—
id.	id.	Kali-banteng	Tan Tjong Toen	Execut. in den hoedel	Padi, klapper.
id.	id.	Kromosari	Tan Tjong Waaj	id.	id.
id.	id.	Tawang-gilen	Said Aloewi Bin Segaf	—	id.
id.	id.	Karang-modjo no. 623	Tan Tjong Toen	Execut. in den hoedel	id.
id.	id.	Karang-modjo no. 624	Said Aloewi Bin Segaf	—	id.
id.	id.	Idem no. 625a	Erv. P. C. Sineck	—	id.
id.	id.	Idem no. 625b	C. P. Schmidgall	—	id.
id.	id.	Idem no. 625c	Erv. P. C. Sineck	—	id.
id.	id.	Idem no. 626	C. H. Klein	—	id.
id.	id.	Babadan, Panggoeng no. 629a en Babadan Panggoeng no. 629c	W. van Bronckhorst	W. van Bronckhorst	id.
id.	id.	Boetoe	Said Aloewi Bin Hoesain Masawa c. s.	Said Aloewi Bin Hoesain Masawa	id.

id.	Babadan	F. E. Papo, echvg. van W. van Bronckhorst	—	W. van Bronckhorst	id.
id.	Pandrian	Wed. Andreas	—	Wed. Andreas	id.
id.	Peloran no. 956	Teh Tiang Liong	J. Bletterman	J. Bletterman	id.
id.	Bodjong	Sjarif Moehammad Bin Abdoel'r-Rahman Bin Ali Segaf c. s.	Ch. Djiehan	Ch. Djiehan	Klapper.
id.	Keponden	F. Nagel	—	F. Nagel	id.
id.	Carlsruhe of Randoesari	L. Dorrepaal, geb. Manuel	—	L. Dorrepaal geb. Manuel	id.
id.	Paterongan	Beh Biaauw Tjoan	—	Beh Biaauw Tjoan	—
id.	Torbaja	Raden Adipati Arjo Noto Adining Rat c. s.	Raden Adipati Soero Dining Rat	Raden Adipati Soero Dining Rat	Padi, klapper.
id.	Torbaja	Moehammad Moedjan, c. s.	J. H. Diederiks	J. H. Diederiks	id.
id.	Gemoelak no. 3	Erv. N. Coblijn	J. A. Coblijn	H. en J. Coblijn	id.
id.	Id. no. 2 en Kalikondang nos. 26 en 2c	—	—	—	—
id.	Melaten no. 5 of Boengangan	P. W. Schuster	—	P. W. Schuster	Padi, klapper.
id.	Melaten no. 6a	Oeij Tiang Hoeij	—	Oeij Tiang Hoeij	id.
id.	Id. no. 6b	L. E. van Muijen	—	L. E. van Muijen	id.
id.	Srondol of Panggoeng	C. W. E. en C. F. Hoff	H. F. Nagel	H. F. Nagel	Koffij, klapper.
id.	Socsoevan of Berglust	O. I. Maatschappij van administr. en lijfr.	—	de la Brethonnière	id.
id.	Darat	Goeij Hauw	—	Goeij Haauw	Padi, klapper.
id.	Soembring	M. Soekias	—	J. M. Satoor	Padi, suiker, indigo, kajang.
id.	Kal-njamat	Ervan Pangeran Tjitro Soemo	—	J. D. Vogelenzang	Padi, suiker.
id.	Teloek-awoer	F. U. van Hengel	—	W. A. P. D. van Hengel	Padi, klapper.
id.	Bodrolangoe	J. W. E. de Sturler, id.	—	J. W. E. de Sturler	id.
id.	Pekodjan en P. sajangang	H. J. A. van Son, J. W. Jäger en J. J. A. H. Clignett	—	—	—
id.	Embong-melang	Sjeich Awal Bin Moehammad Boepsaid	—	—	—
id.	Kapoetran Kidoel	Tjoa Djin Ho en Tjoa Djin Sing	—	—	—

STAAT DER PARTIKULIERE LANDERIJEN.

Residentien. Afdelingen	landerijen.	eigenaren.	huurders.	administrateurs.	Aard der produkten.
Soerabaja id.	Kapoetran Lor Pasawahan	Tan Kwan Tik qq. SjeichAwal Bin Moehammad Boepsaid	—	—	Padi, suiker.
id.	Koepang 1e perceel of Dermo	Tjoa Djin Ho en Tjoa Djin Sing	—	—	id.
id.	id.	Tan Tonglip	—	—	id.
id.	id.	id.	—	—	id.
id.	id.	id.	—	—	id.
id.	Koepang id. 3e perceel en Banjoe-oerip	Tan Bindjang B. F. Overbeck.	—	—	Padi, suiker.
id.	id.	Tan Biendjang	—	—	id.
id.	id.	Sosoro Di Wirjo	—	Marto Di Wirjo	id.
id.	id.	Rekso Adi Koesoemo	—	Hadji Abdoe 'l-Djallil	id.
id.	Kedoeng anjar Goenoeng-sari	Wed. Steenkamp, geb. Roessler	—	—	id.
id.	id.	J. Jansen	—	—	id.
id.	id.	Boeboetan	—	—	id.
id.	id.	id.	—	—	id.
id.	id.	O. C. Matzen	—	—	id.
id.	Dinojo	Pangeran Said Aloei-al-Habassi	—	—	id.
id.	Groedo Oost of Ketanpon	Tan Hok Tong en Tan Hok Liong	—	—	id.
id.	id.	Kwee Hing Tji	—	—	id.
id.	id.	Manoekkan	—	—	id.
id.	Ketabang (Noord)	Han Hok Ping	—	—	id.
id.	Goebeng-djepit	Han Tio Kie	—	—	id.
id.	id.	Tirto Koesoemo	—	—	id.
id.	id.	id.	—	—	id.
id.	id.	Mas Ngabehi Poerbo Di Wirjo	—	—	Padi, djagoeng-Padi, suiker.
id.	id.	Merto Di Poero	—	—	id.

Behalve vorenstaanden uitvoerigen staat der partikuliere landerijen heeft men gemeend ook nog den volgenden verzamelstaat betrekkelijk hare uitgestrektheid, bevolking en aanslag in de verponding te moeten mededeelen, al lijkt het ook geen twijfel dat de juistheid der cijfers van uitgestrektheid en bevolking te wenschen overlaat.

Landaard der eigenaren.	Uitgestrektheid in bouws van 500 □ roeden.	Zielental der bevolking.	Laatste aanslag in de verponding.
<i>Bantam.</i>			
Europeanen.....	72000	44500	f 1.448,600
<i>Batavia.</i>			
Europeanen.....	509844	382158	» 15,978,070
Inlanders en oostersche vreemdel. behalve Chinezen.....	22637	29660	» 1,000,110
Chinezen.....	363473	353085	» 16,023,250
Totaal.....	895954	764903	» 33,001,450
<i>Krawang.</i>			
Europeanen.....	355040	133374	» 4,820,000
<i>Cheribon.</i>			
Europeanen.....	260406	89679	» 3,468,907
<i>Tugal.</i>			
Inlanders.....	3673	6180	» 200,000
<i>Samarung.</i>			
Europeanen.....	10862	10943	» 1,797,900
Inlanders.....	1423	7282	» 305,000
Chinezen.....	1022	1887	» 590,200
Andere oostersche vreemdelingen.....	1629	1782	» 289,050
Totaal.....	14936	21894	» 2,882,150

Landaard der eigenaren.	Uitgestrektheid in bouws van 500 □ roeden.	Zielental der bevolking.	Laatste aanslag in de verponding.
<i>Japara.</i>			
Europeanen.....	832	3729	» 400,500
Inlanders.....	838	13448	» (1)
Totaal.....	1670	17177	
<i>Soeralaja.</i>			
Europeanen.....	1207	7466	» 448,000
Inlanders en oostersche vreemdel. behalve Chinez.	2369	12205	» 912,400
Chinezen.....	3385	13889	» 1,751,000
Totaal.....	7462	33560	» 3,111,400
<i>Pasoeroewan.</i>			
Europeanen.....	651	2961	» 150,000,

(1) Dit land, Kalinjamat genaamd, is tijdens het Britsch tusschenbestuur in bruikleen afgestaan aan de erven van wijlen Pangeran Tjitro Soemo, die daarvoor jaarlijks 1000 gl. aan landrente betalen.

STAAT

VAN ONDERNEMINGEN VOOR DEN HOUT-AANKAP.

Residentien.	Afdelingen.	N A M E N			Uitgestrektheid der aanplantingen volgens het kontrak in bouw van 500 □ roeden.
		der ondernemingen.	der ondernemers.	der erkende administrateurs.	
Cheribon.	Madjalenka.	Henlet.	O. I. Maatsch. van Adm. en Lijfrente.	—	156.
Tegal.	Brebes.	—	J. C. van der Palm.	—	—
Samarang.	Samarang en Demak.	Tempoerau.	D. J. K. Pietermaat.	—	20 $\frac{1}{4}$ □ paal.
id.	Samarang.	Tjandi-roeboh.	J. A. J. v. d. Biesen.	—	—
id.	Demak.	Gedangan.	F. W. J. Dekker.	—	4,77.
id.	Kendal.	Siti-mendak.	J. J. M. Elias.	—	0,68.
Rembang.	Toeban.	Parengan.	J. Jansen.	L. Breetveld.	6,40
id.	Blora.	Kedoeng paron.	P. W. von Below.	De ondernemer.	1,280
id.	Rembang.	Sedan.	J. Muijsken.	De ondernemer	6,40
Soerakarta.	—	Madjenang.	Erven Schomers.	—	—
id.	—	Repaking.	G. F. A. Gout.	—	—
Kediri.	Blitar.	Blitar.	Erv. W. B. Loudon.	C. Beth.	—
id.	Berbek.	Banglé.	J. B. Drossaers.	A. G. Drossaers.	6 $\frac{1}{2}$ □ paal.

ALPHABETISCHE LIJST

der personen aan wie vergunning is verleend tot inhuur van gronden in de rijken Soerakarta en Djokjakarta na de uitvaardiging van het reglement in staatsblad 1857 no. 116.

De personen, in Nederland verblijvende, zijn aangeduid met (*)

Djokjakarta.

Akkermans, A. L.	Ham, Erven C. J. van den, E. J.
Akkermans, L. W. F.	F. Bousquet.
Baumgarten, J. C.	Hempenius, A. S. en Dr. C. F. R.
Baumgarten, H. W.	Ockerse. (*)
Baumgarten, F. W. en C. P. G. W. Forster, echtg. van C. W. Baumgarten.	Hoën, E. J.
Berends, S.	Jansen, Erven
Berg, C. L. van den	Kaa, W. G. M. van der
Bousquet, E. J. F. en C. J. v. d. Ham.	Kläring, A. E.
Busscher, J. H. W.	Krøag, A. B.
Dieduksman, J. G.	Krämer, Erven J. F.
Dom, A. N.	Kupfer, A. P. en G. Weijsnschenk.
Dom, P. M.	Lichte, Erven G. P. J.
Dorrepaal, G. L.	Maret, L. J. L. de (*) en G. L. Dorrepaal.
Dorrepaal, G. L. en L. J. L. de Maret. (*)	Maret, L. J. L. de (*)
Dorrepaal & Co. en Erv. R. Swaving.	MeijerTimmermanThijssen, Erv. P. H.
Driessen, D. C.	Muyen, L. E. van
Emmen, W. F.	Muller, Th. L.
Engel, H. B. F.	Ockerse, Dr. C. F. R. (*), en A. S. Hempenius.
Enger, Erven C. F.	Ockerse, B. C. V.
Enger, C. H. (boedel)	Piller, D. M.
Enger, G. F. (*)	Piller, F. J.
Forster, C. P. G. W. echtgt. van C. W. Baumgarten en F. W. Baumgarten.	Prehn, Erven W. v. en Erven G. H. v. Prehn.
Forster, C. P. G. W. echtgt. v. C. W. Baumgarten; M. E. v. Gent, F. J. Vincent en F. W. Th. Semster.	Pijnacker Hordijk, J. M.
Frederiks, W. J.	Raaff, A. Th.
Gent, erven E. van	Raaff, Erven J. J.
Gent, M. E. van, F. J. Vincent, F. W. Th. Semster, en C. P. G. W. Forster, echtgenoot van C. W. Baumgarten.	Raaff, J. J.
	Raaff, R. M. E.
	Schultze, Erven C. A.
	Semster, F. W. Th. (*)
	Semster, F. W. Th., (*) F. J. Vincent,

M. E. van Gent en C. P. G. W.	Vincent, F. J., M. E. van Gent, F. W.
Forster, echtgenoot van C. W.	Th. Semster (*) en C. P. G. W.
Baumgarten.	Forster, echtgt. van C. W. Baum-
Smith, J. R.	garten.
Soesman, H. L.	Weijnschenk. G.
Soesman, A. R.	Weijnschenk, G. en A. P. Kupfer.
Steijn Parvé, Erven J.	Weijnschenk. Erven G. L.
Swaving, Erv. R. en Dorrepaal en Co.	Wieseman, F. W.
Versteegh, P. M. (*)	Wieseman, A. D. geb. Kläring.
Versteegh, Erven D.	

Soerakarta.

d'Abo, G. L. Dorrepaal en J. J. Croes,	Bousché, F. W.
d'Abo, mr R. E. N.	Bousché, J. L.
Affelen, H. G. van	Braam, Jhr. M. J. van (<i>boedel</i>)
Akkermans, A. L.	Brandligt, J. H.
Akkermans, L. W. F.	Brethonière, A. Hamar de la
Alphen, Jhr. R. M. C. van, G. L.	Brethonière, M. Hamar de la
Dorrepaal en J. G. Mühlenfeld.	Broek, van den en Veekens.
Aojs, A. J.	Bronckhorst, C. W. C van
Augusteijns, K. W.	Brugghe, W.
Baumgarten, C. W.	Bueren, H. A. C. Lammerts van
Baumgarten, H. W.	Busken Huet, J. J.
Beckman, F. G.	Busscher, J. H. W.
Beem, A.	Busselaar, A.
Beem, A. F. E.	Busselaar, J.
Beem, J. P.	Carli, L.
Beem, F. J. en C. E. Win'er	Caspersz, H. R.
Begeman, M. A. F.	Caspersz, J. P. Lichte en Dorrepaal.
Behr, C. F. (<i>boedel</i>).	Clarenbach, P. A.
Beijart, C. L.	Clercq, J. J. A. Le
Berg, C. L. van den	Clignett, J. J. A. H.
Berg, L. G. F. R. W. van den	Coenraad, J.
Bergh, E. W.	Coenraad, J. B.
Berghen, A. E. van den	Corver, P.
Berends, S.	Court, P. F. La
Berrettij, L. F.	Couvée, J. F. en J. F. Portier.
Blarcum, J. van	Cramer, C. F.
Blekman, J. J.	Croes, J. J., G. L. d'Abo en G. L.
Blommestein, A. L. van en Huijgen	Dorrepaal.
de Raat.	Croon. D. J. (<i>boedel</i>).
Blommestein, A. L. van en J. D. Ruijs.	Darlang, F.
Blommestein, D. L. C. van	Darlang, F. F. F.
Blommestein, G. F. van	Deelken, H. H. J.
Boers, A. J.	Dekens, A.
Boł, P. C. A.	Derks, H. G.
Bosch, P. J.	

- Deux, F. F.
 Dezentje, A. B. C. qq. A. J. C.
 Dezentje.
 Dezentje, A. F.
 Dezentje, A. G.
 Dezentje, A. H.
 Dezentje, J. A.
 Dezentje, J. A. (*boedel*).
 Diduksma, J. A.
 Dik, E. G.
 Dimonti, L. G. A.
 Döhne, W. F.
 Dom, A. N.
 Dom, H. L.
 Dom, J. C. en M. A. Begeman.
 Dom, P. A.
 Dom, P. M.
 Don Griot, M.
 Doornik, C. en J.
 Doppert, wed., geb. v. Stralendorff.
 Doppert, D. L.
 Doppert, J. W.
 Dorrepaal, qq. Blommestein.
 Driessen, D. C.
 Driessen, J. H. L.
 Driessen, W. K.

 Ellert, J. V.
 Engel, M. L.
 Engelken, Dr. F. (*boedel*).
 Errelen, E. van der
 Ertsinger, J. F.
 Ertsinger, L. G.
 Esche, C. D.

 Fion, J. J. en T. Landegent.
 Flikkenschild, J. J.
 Flikkenschild, G. A.
 Fredriks, W. J.
 Gaster, K. W. J. A.
 Gerards, L.
 Gout, G. F. A.
 Gout, P. W. G.
 Groeneveld, S. J.
 Guericke, F. A. Enklaar van
 Haase, E. A.
 Haase, H. H.
 Hammermichel, J. Z.
 Handt, C. A.

 Harloff, G. H. G. (*boedel*).
 Heeckeren, C. H. S. van
 Heijde, B. A. van der
 Heijde, B. F. van der
 Heijde, D. F. van der
 Heijde, F. van der
 Heijde, J. J. van der
 Heijliger en Rochussen, Firma.
 Heijligers, C. L.
 Heijmering, H.
 Hempenius, A. J.
 Henckel, J. C. C., Dorrepaal en
 d'Abo.
 Herderschce, J. E.
 Hess, F. X.
 Hoff, C. W. E. en C. L. F.
 Hoff, J. A. F.
 Hoff, J. F.
 Hogewoning, J. H. B.
 Hooff, G.
 Hoop, J. M. S. van der
 Hugues, A. H.

 Israël, J. D. A.
 Israël, V. L.

 Jacobson, J. M.
 Jacobson, E.
 Joseph, S.
 Jordens, G. M.

 Kaijsel, R. O.
 Keiner, L.
 Kiliaan, C. D.
 Kiliaan, J. G.
 Kinderen, J. der
 Lange, G. J. de
 Lehnkering, L. N.
 Leijssius, Jhr. H. J. L.
 Lichte, G. M. E.
 Linde, C. van der en Dorrepaal.
 Linde, G. C. F. en C. van der
 Löbell, Dr. C. E.

 Maanen, P. J. van
 Maats. van Adm. en Lijfr. (O. I.)
 MacNeill & Co.
 Manuel, Mr. C. H.
 Manuel, J. A.
 Marcks, J. W.

- Marcks, L. F. W.
 Martin, J. J.
 Mehlbaum, C. W.
 Meisner, A. H.
 Menick, W.
 Metman, P. Verhagen
 Meulemans, J. Th.
 Molijn, D. J. W.
 Muhlenfeld, J. G.
 Muller, D. C.
 Muijlen, L. E. van

 Nissen, Jhr. W. D. van
 Nolten, D. N.
 Nolten, J. H.
 Nijbakker, P. J.
 Ockerse, B. C. V.
 Op ten Noort, G. N.
 Overbeek, F.
 Overbeek, F. W.

 Piernbaum, L.
 Piller, F. J.
 Portier, F.
 Portier, J. F. en J. F. Couvéc.
 Portier, J. H. R.

 Quarles van Ufford, Jhr. H.

 Raaff, A. F.
 Raaff, R. M. E.
 Raalten, W. van
 Raat, L. A. F. Huijgen de
 Raat, W. K. F. Huijgen de en
 Blommestein.
 Raket, E.
 Rambaldo, J. W.
 Remeens, C. G.
 Rheeden, H. van
 Riel, D. A. de
 Riesz, J. F.
 Rochussen en Heijliger.
 Rossum, G. H. van
 Ruijs, J. D. en van Blommestein.
 Rijnbende, C. J. P. C.
 Rijnbende, J. H. S. G.

 Santen, J. J. van
 Scheiner, weduwe, geb. Olijve.
 Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. K.
 F. H. von
 Schmitt, Dr. F. C.
- Schoor P. A. van der
 Schreuder, F. J.
 Schultz, D. G.
 Schultz, F. L.
 Schultz, J. A. en C. v. Stralendorff.
 Schultz, J. P.
 Schultz, P. G.
 Senstius, S.
 Sieburgh, F. N. en Dr. F. C. Schmidt.
 Smith, C. C.
 Smith, C. J.
 Smith, J. G.
 Schmidt, J. H.
 Smith, J. H. R.
 Smith, W. F.
 Smulders, Mr. C. M. (*boedel*).
 Soesman, A. R.
 Soesman, H. L.
 Soute, W. F.
 Stavers, Emma
 Stralendorff, J. C. van
 Stralendorff, J. F. L. van
 Swaving, E. A.

 Tinneveld, K.
 Tombringh, F. P.

 Varkevisser, D. van Duijvenboode
 Veeckens en van den Brock.
 Vemer, H.
 Versluijs, H. R. J.
 Verwoerd, E. L.
 Vincent, F. J.
 Vroom, J.
 Vuurden, H. W. van

 Weijnschenk, J. W.
 Weijnschenk, G.
 Welij, H. D. van
 Wener, A. H.
 Wener, P. F. A. G.
 Wermuth (Firma).
 White, C. E. A.
 Wieseman, F. W.
 Winter, C. E.
 Winter, C. F.
 Winter, G. W.

 Zanten, van, wed, geb. Wener.
 Zanten, A. H. G. van
 Zwager, P.

BOSCHWEZEN.

Inspektours.

E. VON ROESSLER, 26 april 1865. | R. STUFFKEN, 28 nov. 1866.

Houtvesters der eerste klasse (twee).

J. Beijerinck, 8 nov. 1869. *Soerabaja*. | J. W. H. Cordes, 8 nov. 1869. *Blora (Rembang)*.

Houtvesters der tweede klasse (drie).

W. A. A. de Sturler, 8 nov. 1869, *Krawang, Preanger-Regentschappen, Cheribon*. | W. C. Mauve, 8 nov. 1869, *Oenagran (Samarang)*.
.....

Houtvesters der derde klasse (vijf).

A. B. Lucardie, 8 nov. 1869, *Madioen*. | W. Buurman, 8 nov. 1869, *Tegal*.
D. J. Crol, id. *Toeban en Bodjonegoro (Rembang)*. | G. S. de Graaf, id. *Kediri*.
A. H. Warren, id. *Ngawi (Madioen)*.

Aspirant-houtvesters (drie).

F. E. Senn van Basel, 8 nov. 1869. |
.....

Opzieners der eerste klasse (vier).

W. F. Lapré, 8 nov. 1869. | D. K. Greuder, 8 nov. 1869.
F. J. L. van Maanen, id. | G. Wirth, id.

Personeel voor de opname en kaartering der op Java aanwezige djati-boschen ingesteld bij de besluiten van den 13den februarij 1860 no. 6 en 7 augustus 1863 no. 20.

Chef. C. A. F. Horster, 27 jan. 1866.

Landmeters. F. H. Raschke, 8 okt. 1866; — A. F. zu Dohna, juni 1867.

Landmeter, tevens teekenaar. H. V. Schwab, 29 sept. 1868.

HOUTSTAPELPLAATSEN.

Opziener te Boenga. W. G. Tandie.

STATISTIEKE OPNAME VAN JAVA.

Inspekteur. N. J. F. Dinger, 5 april 1869.

Adjunkt-inspekteur. F. L. Wattendorff, 1 mei 1869.

Ambtenaar ter beschikking, toegevoegd aan den inspekteur.

B. H. H. Ravenswaaij, 21 sept. 1869.

Chef van het teekenbureau. C. A. W. Strauss, 7 nov. 1866.

Kommies. J. C. W. Kuhr, 25 april 1865.

Personeel bij de opnamen.

Kontroleurs der tweede klasse.

- C. M. Ketting Olivier, 9 mei 1865. *Samarang*.
 F. C. A. Wijnaendts, 1 mei 1867. *id.*
 K. W. H. Ligthoet, 14 feb. 1868. *Pekalongan*.
 Jhr. J. F. W. van der Willige von Schmidt auf Altenstadt, 17
 juni 1869. *Bagelen*.
 G. L. Schultz, 10 sept. 1869. *Tegal*.

Landmeters.

- A. Muller, 7 nov 1866. *Samarang*.
 P. E. S. Schirmer, 21 maart 1866. *Tegal*.
 B. R. G. Brostowski, 16 sept. 1869.
 H. A. F. Freijdanck, 1 dec. 1869.

KADASTRAAL STATISTIEKE BUREAUX.

- Cheribon, chef.* Jhr. G. K. van Hogendorp, 6 okt. 1867.
Tegal, chef. J. W. F. J. Meisma, 20 okt. 1865.
Pekalongan, chef. J. J. Rambaldo, 18 dec. 1867
Samarang, chef. J. F. W. Wessels, 1 maart 1868.
Banjoemas, chef. H. J. H. Beekveld, 6 okt. 1867.
Bagelen, chef. H. F. Ledeboer, 7 jan. 1868.
Kedoe, chef. P. H. J. Varkevisser, 6 okt. 1867.

Civiele opname op Celebes en Onderhoorigheden.

- Chef.* J. Bensbach, *kontroleur 2de klasse ter beschikking van den gouverneur*, 26 jan. 1868.
Burger-opnemers. H. M. Rossmann, 4 jan. 1868; — R. Rottzoll, 1 mei 1868; — K. L. Schaaff, *id.*; — C. W. A. Kloer, *id.*

VOGELNESTKLIPPEN.

De zamenstelling van het personeel, is geregeld bij besluit van 5 juli 1854, no. 10, hetwelk gewijzigd is bij de besluiten van 29 juli 1856, no. 19 en 13 november 1869, no. 3 (Staatsblad no. 95).

- Administrateur (kontroleur 2de klasse) te Karang-bolong (Bagelen).*
 F. W. A. van Stralendorff, 13 sept. 1866.

PAKHUIS-ADMINISTRATIE.

Batavia.

- Eerste algemeene pakhuismeester.* H. W. Huffenreuter, 30 maart 1858.
Tweede id. A. G. van Rijk, 22 april 1859.
Onder id. J. H. Ploem, 27 dec. 1867.
Boekhouder bij den 1sten algemeenen pakhuismeester. W. H. van Slimming, 24 feb. 1864.
Tweede kommiss id. J. E. Thomas, *id.*
Derde " id. J. H. Weellig, *id.*
Kommiss id. 2den L. W. Brummer, 7 juli 1861.

Preanger-Regentschappen.

Belast met de pakhuis-administratie te Bandoeng. P. Smits.

id. te Tjiandjoer.

Pakhuismeester te Karang-samboeng. J. F. H. Hillebrandt, 11
julij 1863.

Id. te Tjikao. J. C. Offers, 16 junij 1868.

Id. » Bandjar. C. Moreas, 17 aug. 1848.

Id. » Wijnkoopsbaai. C. M. Ham, 11 julij 1865.

Cheribon.

Pakhuismeester te Cheribon. J. C. von Bannischeit, 30 dec. 1853.

Id te Indramajoe. W. A. Servatius, 15 junij 1865.

Tegal.

Pakhuismeester. H. W. de Bic, 4 julij 1862.

Pekalongan.

Pakhuismeester. J. J. Droop, 15 sept. 1862.

Samarang.

Algemeene pakhuismeester. A. N. H. de Vogel, 17 dec. 1867.

Kommies-boekhouder. J. G. Walter, 29 aug. 1867.

Soerabaja.

Algemeene pakhuismeester. P. J. Werner, 16 april 1868.

Kommies bij de pakhuisen. J. J. van den Berg, *id.*

Boekhouder bij id. J. A. M. Wintersteijn, *id.*

Pasoeroewan.

Pakhuismeester. J. Zimmer, 12 april 1863.

Probolinggo.

Pakhuismeester. J. van Dulken, 10 sept. 1867.

Besoeki.

Pakhuismeester te Besoeki. H. Grieve, 11 feb. 1866.

Id. te Panaroekkan. G. P. J. Luijte, 17 jan. 1869.

Banjoewangi.

Pakhuismeester. J. B. Hagenstein.

Banjoemas.

Pakhuismeester te Tjilatjap. W. B. Kloot, 4 nov. 1864.

Madioen.

Pakhuismeester te Ngawi. J. B. Nooij, 28 junij 1861.

Kediri.

Pakhuismeester. J. W. van Loo, *wd.*

Sumatra's Westkust.

Pakhuismeester te Padang. H. F. Hornung, 17 maart 1865.

Kommies bij id. Ch. L. Stekkens, 21 mei 1864.

Pakhuismeester te Ajer-bangis. W. A. Phefferkorn.

Id. te Padang-pandjang. P. van Blommestein, 10 dec. 1864.

Id. te Siboga.

Benkoelen.

Pakhuismeester. De ontvanger der in- en uitvoerregten.

Lamponsche Disirikten.

Pakhuismeester. J. van Thiel.

Palembang.

Pakhuismeester. J. Micola, 18 aug. 1868.

Banka.

Pakhuismeester te Muntok. J. van der Veer, 16 dec. 1868.

Riouw.

Pakhuismeester. J. Dias.

Wester-afdeeling van Borneo.

Pakhuismeester te Pontianak. M. C. B. van der Beek, 23 julij 1867.

Id. » *Sinkawang.* P. F. van Oven, 14 aug. 1866.

Id. » *Sambas.* D. Schrijn, 26 jan. 1864.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Algemeene pakhuismeester te Bandjermasin. J. H. de Graaff, 7 april 1866.

Menado.

Pakhuismeester te Menado. J. J. Wenzel, 1 dec. 1858.

Id. te Gorontalo. P. G. Thomassen Landouw, 4 julij 1859.

Celebes en Onderhoorigheden.

Pakhuismeester te Makasar. C. G. Pieloor, 11 julij 1862.

Amboina.

Pakhuismeester te Amboina. F. J. Hoedt, wd.

Id. » *Banda.* R. N. Rijkschroeff, 19 nov. 1863.

Kommies bij de pakhuisadministratie te Banda. A. J. Ziegeler, 17 april 1864.

Ternate.

Pakhuismeester. J. C. Tuijbens.

Timor.

Pakhuismeester. A. D. Le Bruijn, 4 nov. 1864.

POSTERIJEN.**ALGEMEEN BEHEER.**

Inspekteur der posterijen in Nederlandsch-Indie. I. P. THEBEN
TÉRVILE, 12 sept. 1862.

Kontroleur. Mr. J. J. Schneither Azn., 10 sept. 1863.

Kommies-kontroleur en magazijnmeester der postzegels. R. L. H. A
Bloem, 20 junij 1869.

Eerste kommies. A. A. Bier, 3 nov. 1869.

Tweede kommies. G. J. Laurensen, id.

Derde kommies. H. W. Hamilton of Silvertownhill, id.

Afgedrukt 17 december

KANTOREN.

Bantam.

- Postkommies te Serang.* A. C. van der Errelen.
Id. » *Anjer.* E. A. Linnenschmidt von Loffelt.
Hulpkommies te Pandeglang. G. A. Wasch.
Id. » *Rankas-betong.* F. E. J. Brauns.
Id. » *Tjeringin.* J. C. Ripassa.

Batavia.

- Inspekteur der posterijen in Nederlandsch-Indië, tevens chef van het postkantoor te Weltevreden.* I. P. THEBEN TERVILE, 12 sept. 1862.
Hoofdkommies. J. C. Tasch, 11 okt. 1869.
Eerste kommies. H. L. Welter, id.
Tweede id. C. Loos, id.
Derde kommiezen. J. B. Groenewald, 28 okt. 1863; — P. L. G. Welter, 10 april 1869; — H. N. van Gisteren, 7 juni 1869; — W. H. II. Snell, 11 okt. 1869.
Tweede kommies bij het medewerkend postkantoor in de stad Batavia. H. Jacobs, 25 feb. 1864.
Hulpkommies te Meester-Cornelis. C. L. Brugman.
Id. » *Tangerang.* P. H. Reeb.
Id. » *Onrust.* F. W. Wiggers.
Hoofdopziener bij het brievenvervoer te Weltevreden. J. J. Jonker, 5 aug. 1867.
Opziener bij het brievenvervoer te Bidara-tjina. J. J. Knödler.
Id. » » » » *Tandjong Oost.* D. W. Farenskeen.
Postkommies te Buitenzorg. W. R. C. Wollrabe, 29 maart 1866.
Opziener bij het brievenvervoer te Tjibinong. F. J. Jassini.
Id. » » » » *Tjimangis.* J. C. Brugman.
Id. » » » » *Tjiloeear.* Jhr. A. M. W. de Rotte.

Krawang.

- Postkommies te Poerwakarta.* H. R. Klerks, 14 jan. 1868.
Hulpkommies te Krawang. N. Falck, 30 aug. 1868.

Preanger-Regentschappen.

- Postkommies te Bandoeng.* A. A. Schmeineck.
Hulpkommies » Manondjaja. Jhr. A. H. Wendelin de Kock.
Postkommies te Tjiandjoer. J. R. Kimmel.
Postkommies, te Soemedang. L. Trosée.

Cheribon.

- Postkommies te Cheribon.* II. W. van Hogezaand, 7 juni 1869.
Hulpkommies te Indramajoe. A. K. J. Kaffer.
Id. » *Madjalenska.* M. D. Willems.
Id. » *Tjamis.* H. Stoové.

Tegal.

- Postkommies te Tegal.* G. J. Sterk.
Hulpkommies te Pamalang. W. B. Pieters.
 1870.

Pekalongan.*Postkommies.* W. Nootman.**Samarang.***Postmeester.* J. C. J. Voigt, 9 jan. 1867.*Eerste kommies.* J. F. Blondeau, 24 jan. 1866.*Tweede kommies.* W. van Beem, 10 april 1869.*Derde kommiezen.* O. P. Smith, 3 april 1869; — E. B. R. Tellings, 7 juni 1869.*Hulpkommies te Oengaran.* J. B. Pijloo, 20 mei 1868.*Id.* » *Bawen.* A. F. Gruwel, 17 maart 1864.*Id.* » *Poerwodadi.* C. Bergman.*Id.* » *Demak.* M. Cookson.*Opziener bij het brievenvervoer te Samarang.* J. C. F. Zimmerman.*Postkommies te Salatiga.* F. Th. E. Tellings, 9 okt. 1868.*Id.* » *Ambarawa.* W. M. Ketting Olivier.**Japara.***Postkommies te Pati.* F. Th. Marcks.*Hulpkommies te Koedoes.* G. H. Greuder.*Id.* » *Japara.* C. H. Frederiksz.**Rembang.***Postkommies te Rembang.* G. A. E. van den Bossche, 11 maart 1869.*Id.* » *Toeban.* A. Borel, 4 aug. 1869.*Hulpkommies » Bodjonegoro.* J. E. van Mourik.**Soerabaja.***Postmeester.* F. W. Crozier Mourits, 9 jan. 1867.*Eerste kommies.* E. Spier, 10 april 1869.*Derde kommies.* E. Meijer, 13 aug. 1867.*Hulpkommies te Modjokerto.* J. J. Willem.*Id.* » *Sido-ardjo.* S. P. J. D. Niepee.*Id.* » *Bawean.* H. F. Bredow.*Opziener bij het brievenvervoer te Soerabaja.* G. R. Schluter.*Postkommies » Grissee.* J. A. W. Kempeners.**Madura.***Postkommies te Pamekasan.* R. G. J. de Vos, 11 maart 1869.*Hulpkommies » Bankalan.* W. G. J. Zaalberg, 27 maart 1866.*Id.* » *Soemenep.* J. G. Vink.**Pasoeroewan.***Postkommies te Pasoeroewan.* R. E. Rolf, 13 nov. 1868.*Hulpkommies » Malang.* F. J. Jansen, 18 maart 1864.**Probolinggo.***Postkommies te Probolinggo.* C. H. Phefferkorn.*Hulpkommies te Loemadjang.* J. A. L. van der Eerden.

Besoeki.

- Postkommies te Besoeki.* K. H. Delprat.
Hulpkommies te Bondowoso. R. A. C. van Doornum.
Id. » *Sitobondo.* H. E. Coezée.

Banjoewangi.

- Postkommies.* H. P. Bolt.

Banjoemas.

- Postkommies te Banjoemas.* J. Lapré.
Id. » *Tjilatjap.* M. A. van Kervel.
Hulpkommies » Poerbolinggo. F. C. Grumnagel.
Id. » *Bandjar-negara.* M. H. Westhoff.

Bagelen.

- Postkommies te Poerworedjo.* C. H. Wedding, 14 mei 1868.
Hulpkommies » Wonosobo. A. R. F. A. Boode.
Id. » *Keboemen.* J. A. Voogd.
Id. » *Ambal.* W. G. Guldenaar.

Kedoe.

- Postkommies te Magelang.* P. Wetters, 9 juni 1869.

Djakakarta.

- Postkommies.* F. Baron van Asbeck, 13 nov. 1868.

Soerakarta.

- Postkommies te Soerakarta.* L. C. Jansen, 13 nov. 1868.
Hulpkommies » Bojolali. J. W. F. van Eecke, 19 maart 1864.
Id. » *Klaten.* F. J. Heim.

Madioen.

- Postkommies te Madioen.* W. J. Manuel.
Id. » *Ngawi.* J. G. C. Jarman.
Id. » *Patjitan.* C. H. C. P. A. J. van Zuijlen.
Hulpkommies » Ponorogo. W. Frederik.

Kediri.

- Postkommies te Kediri.* J. F. M. Schneider.
Hulpkommies » Toeloeng-agoeng. A. C. Rudolph.
Id. » *Blitar.* P. D. Pechler.

Sumatra's Westkust.

- Postmeester te Padang.* A. C. Rijken, 13 aug. 1867.
Hulpkommies te Ajer-bangis. W. A. Phefferkorn.
Id. » *Priaman.* W. F. Reedel.
Id. » *Fort de Kock.* W. Saulus.

Benkoelen.

- Postkommies.* C. R. Lewis.

Lampongsche distrikten.

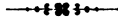
- Postkommies te Telok-betong.* G. J. A. Boulet.

Palembang.

- Postkommies.* A. J. Heland.

Banks.*Postkommies te Muntok.* A. W. van der Tak.**Riouw.***Postkommies te Riouw.* M. Knufman.**Billiton.***Postkommies te Billiton.* E. C. Nauta.**Wester-adeeling van Borneo.***Postkommies te Pontianak.* W. M. G. Lamoth.*Id.* » *Sinkawang.* G. Weidema.*Id.* » *Sambas.* J. M. Steffen.**Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.***Postkommies te Bandjermasin.* C. F. Lassing.**Menado.***Postkommies te Menado.* J. H. B. Schutz, 1 maart 1864.**Celebes en Onderhoorigheden.***Postkommies te Makasar.* J. N. van der Halen.**Amboina.***Postkommies te Amboina.* R. Douglas, 9 mei 1867.*Id.* » *Banda.* A. J. Ziegeler, 4 april 1864.**Ternate.***Postkommies te Ternate.* W. G. G. Wiggers.**Timor.***Postkommies.* J. G. W. Donselaar.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS, EEREDIENST EN NIJVERHEID.

Tot den werkring van dit departement behooren:

α. Het onderwijs zoo voor europeanen als inlanders.

Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur-Generaal. Het geven van onderwijs aan europeanen of met deze gelijkgestelde personen is vrij, behoudens het toezigt der overheid en het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers.

Te Batavia bestaat eene gouvernements-inrigting van middelbaar onderwijs. Openbaar lager onderwijs wordt gegeven overal, waar de behoefte der europeische bevolking dit vordert en de omstandigheden het toelaten. Voor het oprigten van scholen ten dienste der inlandische bevolking wordt door den Gouverneur-Generaal zorg gedragen.

Middelbaar onderwijs. Het gymnasium Willem III, in 1860 geopend, was vroeger verdeeld in 2 afdeelingen:

A, voor hen, die wenschten de hoogeschoolen, de athenaea of 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht te bezoeken; B, voor hen, die bestemd waren 1° voor de land- en zeemagt, 2° voor den ambtenaarsstand en 3° voor den handel en nijverheid. Bovendien was er eene voorbereidende klasse, die later den naam kreeg van progymnasium, met 2 klassen.

In verband met de invoering in Nederland der wet op het middelbaar onderwijs (Ned. Stb. 1863, no. 50), onderging het gymnasium in 1867 eene voorloopige reorganisatie, die het volgende jaar werd bekrachtigd.

Het is thans bestemd:

1°. voor allen, die algemeene ontwikkeling boven die van het lager en buiten het hooger onderwijs zoeken, daaronder begrepen hen, die zich wenschen voor te bereiden om hunne verdere opleiding elders te ontvangen;

2°. voor hen, die zich de bijzondere kundigheden willen eigen maken, omschreven in art. 4, la. *k, l, m* der verordening op het benoemen van ambtenaren voor de burgerlijke dienst in N. I., vastgesteld bij St. 1864, no. 194.

Met het oog op zijne strekking is het gymnasium geplitst in twee afdeelingen, namelijk:

1°. afdeeling A, volgens de wet op het middelbaar onderwijs in Nederland van 2 mei 1863 (Ned. Stb. no. 50), ingerigt op den voet eener hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus.

2°. afdeeling B, voor de taal-, land- en volkenkunde van N. I.

Het bestuur der inrigting berust bij een kollegie van kuratoren, bestaande uit hoogstens twaalf, op voordragt van het kollegie door den Gouverneur-Generaal benoemde leden.

Het kollegie wordt bijgestaan door eenen sekretaris, dien het zich toevoegt onder nadere goedkeuring der Regering.

De geldelijke en materiele administratie en het dagelijksch bestuur der inrigting worden gevoerd door eenen direktEUR, die als rekenplichtig ambtenaar een borgtocht van f 500 behoort te stellen (St. 1868, no. 43). Voor de opvoeding der leerlingen wordt de direktEUR bijgestaan door drie opvoeders, terwijl het huishoudelijk beheer der inrigting onder zijn toezigt gevoerd wordt door een' administrateur.

De direktEUR, de opvoeders en de administrateur worden even als de leeraars door den Gouverneur-Generaal benoemd op voordragt van het kollegie van kuratoren.

De leerlingen zijn, naar verkiezing der ouders of voogden, internes of

externes, met uitzondering van hen, die behooren tot afdeeling B, voor wie het internaat niet open staat.

Voor de externes wordt betaald *f* 480, voor de externes *f* 300 's jaars, behalve het kostende van kleding, boekwerken, enz.

Tot de laagste klasse van het in afdeeling A te geven onderwijs worden alleen toegelaten jongelieden van elf, twaalf, dertien of veertien jaar, zoo zij bestemd zijn voor het internaat, en anders onverschillig van welken leeftijd, die bij een examen blijken hebben gegeven van het in die afdeeling te geven onderwijs met vrucht te kunnen bijwonen.

Jongelieden, wier verlangen het is om onmiddellijk in eene der hoogere klassen dezer afdeeling te worden opgenomen, en wier leeftijd zich daartegen niet verzet, moeten een voor iedere klasse vastgesteld examen van toelating afleggen, ten overstaan van de kommissie voor opvoeding en onderwijs uit het kollegie van kuratoren en den directeur, af te nemen door de gezamenlijke leeraars der afdeeling.

Het eind-examen wordt in het openbaar afgenomen door eene kommissie, daartoe telken male door den Gouverneur-Generaal te benoemen.

Zij, aan wie een getuigschrift van voldoende afgelegd eind-examen is uitgekeerd, zijn blijkens St. 1867 no. 112 vrijgesteld van de aflegging van het examen in de vakken genoemd in art. 4 la. *a—i* van het Kon. besluit van 10 sept. 1864 (St. no. 194).

In afdeeling B wordt onderwijs gegeven in:

- 1°. de geschiedenis, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië;
- 2°. de staatsinstellingen van Nederlandsch-Indië;
- 3°. de Javaansche en Maleische taal;
- 4°. de godsdienstige wetten, de volksinstellingen en gebruiken in Nederlandsch-Indië.

Jongelieden, die een getuigschrift van goed afgelegd eind-examen van het gymnasium bezitten of hebben voldaan aan het gedeelte A van het examen, bedoeld bij art. 4 van St. 1864, no. 194, en wijders een ieder, die den leeftijd van 18 jaren bereikt heeft, kan zich voor deze afdeeling doen inschrijven zonder tot eenig examen verplicht te zijn.

Voor het bijwonen der lessen wordt betaald het bedrag, vastgesteld voor de externe-leerlingen van het gymnasium (Bijbl. no. 2034).

Lager onderwijs. De bepalingen omtrent het lager onderwijs voor europeanen en met deze gelijkgestelden in Nederlandsch-Indië zijn vervat in de Staatsbladen van 1868, nos. 81 en 82 en gewijzigd bij St. 1869 no. 64.

Het lager onderwijs wordt onderscheiden in gewoon en meer uitgebreid onderwijs.

Het eerste omvat het onderwijs in: *a* het lezen, *b* het schrijven, *c* het rekenen, *d* de beginselen der vormleer, *e* die der Nederlandsche taal, *f* die der aardrijkskunde, *g* die der geschiedenis, *h* die der kennis van de natuur, *i* het zingen.

Tot het tweede wordt gerekend het onderwijs in: *k* de beginselen der kennis van de levende talen, *l* die der wiskunde, *m* die der landbouwkunde, *n* de gymnastiek, *o* het teekenen, *p* de handwerken voor meisjes.

De lagere scholen worden onderscheiden in openbare en bijzondere.

De openbare scholen, dat zijn de scholen door het gouvernement opgericht en onderhouden, zijn toegankelijk voor europeanen en met dezen gelijkgestelden, alsmede voor kinderen van inlanders en met dezen gelijkgestelden, wanneer hunne ouders of voogden daartoe hun verlangen te kennen geven.

Bijzondere scholen zijn, wanneer zij van wege het gouvernement subsidie genieten, even als de openbare scholen, toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid.

Op de openbare en de gesubsidiëerde bijzondere lagere scholen wordt niets geleerd, gedaan of toegelaten, wat strijdig is met den eerbied verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden.

Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen.

Tot het geven van lager onderwijs wordt gevorderd het bezit van eene akte van bekwaamheid, hetzij als hoofd-, hetzij als hulp-onderwijzer of onderwijzeres, en van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, en tot het geven van bijzonder schoolonderwijs of huisonderwijs bovendien nog het bewijs, dat beide stukken door het hoofd van gewestelijk bestuur, waar het onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden.

De akten van bekwaamheid tot het geven van school- en huisonderwijs worden verkregen door het afleggen van examens, waartoe twee malen 's jaars de gelegenheid wordt gegeven.

Het toezigt op het lager onderwijs wordt, onder den directeur, uitgeoefend door inspektors en door plaatselijke schoolkommissiën.

De inspektors, drie in getal, zijn respectvelijk gevestigd te Batavia, Samarang en Soerabaja, en oefenen, ieder in een der drie inspektie-afdeelingen, waarin Nederlandsch-Indië voor het lager onderwijs verdeeld is, toezigt uit.

Op de plaatsen, waar een of meer lagere scholen, hetzij openbare, hetzij bijzondere, aanwezig zijn, zijn plaatselijke schoolkommissiën, die naar mate plaatselijke omstandigheden zulks gedoogen en vorderen, met inbegrip van den voorzitter — het hoofd van het gewestelijk bestuur — uit 3, 5 of 7 leden bestaan.

De plaatsen, waar openbaar lager onderwijs gegeven wordt, worden door den Gouverneur-Generaal bepaald. Het onderwijs omvat ten minste de tot het gewoen lager onderwijs behorende vakken.

Waar behoefte aan uitbreiding bestaat en deze mogelijk is, kunnen één, meer of alle vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs worden onderwezen.

Het openbaar onderwijs wordt bekostigd uit 's lands kas. Ter tegemoetkoming in die kosten wordt volgens bepaalde tarieven eene bijdrage voor elk schoolgaand kind geheven.

Die onvermogen zijn schoolgeld te betalen, worden niet aan de heffing onderworpen.

Het onderwijs aan de openbare lagere scholen in Nederlandsch-Indië wordt gegeven door onderwijzers der 1ste, 2de en 3de klasse en door kweekelingen.

De onderwijzers der 1ste en 2de klasse worden door den Gouverneur-Generaal, de onderwijzers der 3de klasse en de kweekelingen door den directeur benoemd en ontslagen.

Onderwijzers der 1ste klasse zijn zij, die aan het hoofd staan van een der 12 belangrijkste openbare scholen in Nederlandsch-Indië, te weten: de 1ste, 2de en 3de openbare scholen te Batavia, Samarang en Soerabaja, de 1ste openbare lagere scholen te Soerakarta en Padang en de openbare lagere school te Amboina.

Onderwijzers der 2de klasse zijn de onderwijzers, die aan het hoofd van een der overige scholen of als 1ste hulp-onderwijzer op de bovengenoemde scholen werkzaam zijn.

Tot de 3de klasse behooren de overige onderwijzers, bezittende ten minste eene akte van bekwaamheid als hulp-onderwijzer.

Kweekelingen zijn zij, die, den ouderdom nog niet bereikt hebbende, waarop zij tot het examen als hulp-onderwijzer kunnen worden toegelaten, bij het schoolonderwijs behulpzaam zijn.

Inlandsch onderwijs. Met uitzondering van de school voor doktors djawa te Batavia en van de school voor inlandsche vee-artsen te Soerabaja is het inlandsch onderwijs lager onderwijs.

Er zijn gouvernements, gemeentelijke en particuliere lagere scholen.

Reglementen voor het gouvernements inlandsch onderwijs op Java en in het gouvernement van Sumatra's Westkust zijn in behandeling. Voor het inlandsch schoolwezen in de residentie Amboina en onderhoorigheden geldt het reglement, vastgesteld bij het besluit van den gouverneur der Moluksche eilanden van 28 december 1855, no. 2. Overigens wordt het gouvernements en gemeentelijk inlandsch onderwijs beheerscht (doch slechts hier en daar) door speciale bepalingen.

Het gouvernement en gemeentelijk inlandsch onderwijs wordt, behalve op Java en Madura en in een paar scholen in de buitenbezittingen, gratis gegeven. Voor Java en Madura is een tarief van schoolgelden vastgesteld bij het gouvernementbesluit van 21 december 1864, no. 30.

De bezoldiging van de gouvernementen inlandsche onderwijzers in de verschillende deelen van Nederlandsch-Indië is zeer verschillend; die van de inlandsche onderwijzers op Java en Madura is geregeld bij St. 1858, no. 53; hun rang, titel en staatsie bij St. 1861, no. 24. De bezoldiging van de inlandsche onderwijzers in de residentie Amboina en onderhoorigheden is vastgesteld bij besluit van 15 mei 1852, no. 3. Omtrent de verhouding van den inspekteur tot den chef van het departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, zie Bijbl. no. 1862.

b. De kweekscholen voor inlandsche onderwijzers.

Kweekschool te Soerakarta. Het personeel van onderwijzers en kweekelingen aan deze in het jaar 1852 opgerigte school is zamengesteld uit één hoofdonderwijzer, één 2en onderwijzer, één 3en onderwijzer, één onderwijzer in het regtlijnig en kaart-teekenen, drie inlandsche onderwijzers, als één voor de javaansche taal, één voor het arabisch schrift en maleisch, en één voor de madure'sche taal; 12 kweekelingen, genietende ieder f 15 's maands, en 24 kweekelingen, genietende ieder f 12 's maands.

Als kweekelingen worden slechts aangenomen javanen van goeden stand, die den ouderdom van 15 jaren hebben bereikt.

Het reglement voor deze kweekschool is opgenomen in het Bijbl. no. 1834. Na hunne studiën te hebben voleindigd, worden de kweekelingen door den Gouverneur-Generaal aangesteld tot onderwijzers aan de inlandsche scholen, en zulks op den voet van het bepaalde bij St. 1858 no. 53.

De door het Gouvernement aangestelde inlandsche onderwijzers op Java voeren den titel van mantri-goeroe, en hebben rang gelijk aan dien der eerste hoofden van de waterleidingen, vaccine, zoutpannen en andere met dezen gelijkstaande hoofden, met bevoegdheid om de voor dezen bij het St. 1824 no. 13 voorgeschreven staatsie en zonnescerm (songsong) te voeren.

Kweekschool te Bandjeng. Deze school werd den 23sten mei 1866 geopend. Het onderwijzend personeel bestaat uit één hoofdonderwijzer, één hulponderwijzer, één teekenmeester tevens onderwijzer in de landmeetkunde en twee inlandsche onderwijzers, één voor de soendasche taal en één voor de maleische taal en het arabisch schrift. Vereischten tot toelating als kweekeling zijn: ouderdom van 14 tot 17 jaren en een goede aanleg en inborst. Voor 10 kweekelingen is eene toelage van f 15 's maands ieder uitgetrokken; de overige 20 ontvangen elk f 10 's maands.

Kweekschool te Fort de Kock (Padangsche bovenlanden). In 1856 bij wijze van proef in het leven geroepen, leverde deze school weldra zulke gunstige resultaten op, dat in 1858 door den Koning magtiging werd verleend om haar te bestendigen. Het onderwijs wordt er door een inlandsch onderwijzer gegeven. De kweekelingen, tien in getal, bekomen ieder eene maandelijksche tegemoetkoming van f 10.

Kweekschool te Tanah-batoe (Tapanoli). Deze school kwam in 1865 tot stand. Vijf kweekelingen kunnen daarop worden toegelaten onder genot van eene tegemoetkoming van f 10 's maands ieder, en vijf zonder toelage. Voor de school zijn één hoofdonderwijzer en één 2de onderwijzer toegestaan.

Voor de oprigting van kweekscholen te Probolinggo, Amboina en Timor-Koepang zijn voorstellen aanhangig.

Als regel is aangenomen, dat op de kweekscholen voor inlandsche onderwijzers gelegenheid zal worden gegeven tot het aanleeren der nederlandsche taal (Bijbl. no. 1694).

c. De ambachts-scholen.

Ambachts-school te Soerabaja. Deze inrigting, in maart 1862 geopend, heeft

ten doel om van europeanen afkomstige maar als inlanders opgevoede kinderen te verheffen uit den verlaten toestand, waarin zij zich dikwijls bevinden, en hen op te leiden tot nuttige leden der maatschappij. Zij moeten, om als leerling te kunnen worden toegelaten, den vollen ouderdom van 12 jaren hebben volbracht en het bewijs leveren, dat zij het lager onderwijs, zooals het op de gouvernementen lagere scholen wordt gegeven, met vrucht gevolgd hebben. Bij gemis van een zoodanig bewijs wordt de toelating afhankelijk gemaakt van een examen, ten overstaan van twee leden van den Raad van toezigt, af te nemen door een der onderwijzers van de ambachts- dan wel gouvernementen lagere scholen te Soerabaja.

Verder bestaat te Batavia eene »christelijke ambachts-school», welke den 22 juli 1854 door partikulieren is opgericht en erkend bij besluit van 8 maart 1855. Zij strekt tot verzorging en opleiding van kinderen van christenen tusschen de vier en zes jaren oud, die niet in de mogelijkheid zijn eene beschaafde tevens christelijke opvoeding te erlangen. De jongens blijven er tot hun veertiende jaar, en worden voor den ambachtstand opgeleid; de meisjes zijn bestemd voor den dienstbaren stand en blijven er tot zij eene plaatsing bekomen, die haar in staat stelt in haar onderhoud te voorzien.

d. De eeredienst (betrekkingen met de eeredienst zoowel van europeanen als van inlanders, voor zoover de aard der eerediensten die medebrengt, en zoolang het beginsel van afscheiding van Kerk en Staat geene volledige toepassing heeft gevonden. Toelating van zendelingen).

Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der algemeene verordeningen op het strafregt. Openbare godsdienstoefening wordt toegelaten binnen gebouwen en besloten plaatsen, wanneer die geen stoornis aan de openbare orde toebrengt; buiten gebouwen en besloten plaatsen slechts met toestemming des bestuurs.

De Gouverneur-Generaal zorgt, dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de algemeene verordeningen. In de bestaande inrigting en het bestuur der christelijke kerkgenootschappen wordt geene verandering gebragt dan met wederzijdsch goedvinden van den Koning en het bestuur van het betrokken kerkgenootschap.

Voor de verrigting van hun dienstwerk moeten de christen-leeraars, priesters en zendelingen voorzien zijn van eene door of namens den Gouverneur-Generaal te verleenen bijzondere toelating, die door dezen kan worden ingetrokken, wanneer zij schadelijk wordt bevonden, of de voorwaarden daarvan niet worden nageleefd. De priesters der inlanders, die het christendom niet belijden, zijn geplaatst onder het toezigt der vorsten, regenten en hoofden, voor zooveel de godsdienst betreft, die elk hunner belijdt. Deze zorgen dat door de priesters niets worde ondernomen, strijdig met het regeringsreglement of de verordeningen des bestuurs.

Protestantsche eeredienst. De protestantsche gemeenten in Indië vormen te zamen een kerkgenootschap; zij worden beheerd *plaatselijk* door kerkeraden, en *algemeen* door een opperkerkelijk kollegie, genaamd: Bestuur der protestantsche kerken in Nederlandsch-Indië.

Volgens het koninklijk besluit van 2 juli 1849 no. 59 wordt dit kollegie, te Batavia gevestigd, voorgezeten door een lid in den Raad van Indië of door een ander aanzienlijk en invloedrijk lid der protestantsche gemeente. Wijders bestaat het uit de predikanten — uitgezonderd den veldprediker (St. 1868, no. 90) — van Batavia, waarvan één als vice-president en één als sekretaris fungeert, en drie notabele leden der protestantsche kerk in de hoofdstad, die even als de president en de aan het bestuur toegevoegde adjunct-sekretaris benoemd worden door den Gouverneur-Generaal; de leden uit een drietal, door het kerkbestuur aangeboden. Zij zijn niet aan periodieke aftreding onderworpen.

Het kerkbestuur behartigt de belangen der gemeenten en houdt een alge-

meen toezigt op haar beheer, op de predikanten en kerkeraden, overeenkomstig de beginselen der reglementen en verordeningen van de protestantsche kerken in Nederland. Het oefent dit beheer uit in verband met de kommissie tot de zaken der protestantsche kerk in Nederlandsch Oost- en West-Indië te 's Gravenhage. Het kerkbestuur beslist op alle klagen van gemeenten over kerkeraden, predikanten, diakoniën en wederkeurig, behoudens de bevoegdheid van allen om zich nader tot het gouvernement te wenden.

Het reglement op het bestuur der protestantsche kerk in Nederlandsch-Indië is te vinden in het staatsblad van 1844 no. 34.

Het reglement op de uitoefening van kerkelijk opzigt en kerkelijke tucht voor de protestantsche kerk in Ned. Indië is opgenomen in St. 1854 no. 37.

Bij koninklijk besluit van 26 November 1863 (St. 1864 no. 68) is het aantal predikanten bepaald op 35 en dat der hulppredikers op 3. De traktementen, pensioenen enz. der predikanten en hulppredikers zijn almede bij dat besluit geregeld, terwijl de regeling hunner standplaatsen is vervat in St. 1864 no. 156.

Voor de dienst ten behoeve der protestantsche militairen van het Nederlandsch Indische leger zijn aangesteld twee veldpredikers, van welke één gevestigd is te Ambarawa en één te Weltevreden (St. 1862, no. 52). Hun dienstwerk, bezoldiging, enz. is geregeld bij St. 1862, no. 25. Hunne instructie is opgenomen in Bijbl. no. 1735.

Bij besluit van 27 April 1864 (St. no. 69) zijn de bepalingen ingetrokken, krachtens welke de benoemingen van ouderlingen, diakenen en andere kerkelijke beambten der protestantsche gemeenten in Nederlandsch-Indië onderworpen waren aan de goetkeuring der gewestelijke besturen.

Roomsche Katholieke eeredienst. Het hoofd der roomsch katholieke kerken in Nederlandsch-Indië en hare leeraars worden kerkelijk benoemd door of van wege den Heiligen stoel, erkend door of op magtiging des Konings en bezoldigd uit 's lands kas, wanneer zij in de vastgestelde organisatie vallen. Bij benoeming van een geestelijke tot eenig leeraarsambt doet het hoofd dezer kerken daarvan mededeeling aan den Gouverneur-Generaal, die over de toelating beslist.

De roomsch-katholieke kerkeraden en armbesturen staan onder het gezag van het roomsch-katholiek kerkhoofd, onverminderd hunne rekenpligtigheid aan de algemeene rekenkamer.

De roomsch-katholieke geestelijken, die in Indië uit 's lands kas bezoldigd worden, zijn verdeeld in twee rangen; het getal daarvan is blijkens St. 1865, no. 92 gesteld op 16, waarvan 1 van den eersten en 15 van den tweeden rang. Voor hunne inkomsten, pensioenen, enz. zie men St. 1856, no. 21 en de wijzigingen daarvan in st. 1864, no. 130.

e. De Landsdrukkerij.

De Landsdrukkerij, te Batavia gevestigd, staat onder het toezigt van den directeur van onderwijs, eeredienst en nijverheid (St. 1869 no. 105) en onder het onmiddellijk beheer van eenen eigen directeur.

Deze inrigting strekt tot vervaardiging der voor 's lands dienst benoodigde gedrukte stukken en tot het drukken en uitgeven van geschriften, welke van gouvernementwege worden openbaar gemaakt.

Het reglement voor de landsdrukkerij is vastgesteld bij St. 1859 no. 99; het tarief voor zet-, druk- en bindloonen bij St. 1861 no. 43. De instructie voor de korrektoren is opgenomen in Bijbl. no. 1620.

f. Bevordering van de uitgaaf van nuttige boeken en van de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië.

Voor het vervaardigen van goede leer- en leesboeken in de maleische, javaansche en soendasche talen en van boeken, geschikt om den inlander de nederduitsche taal te doen aanleeren, worden van regeringswege premien en medailles toegekend. Zie bijbl. nos. 962, 1581 en 1931. Die werken worden ter landsdrukkerij gedrukt en zijn daar steeds tegen betaling van het kostende verkrijgbaar. Ten einde de verspreiding daarvan zooveel mogelijk in de hand

te werken, zijn in elk gewest op Java, alsmede ter Sumatra's westkust nog afzonderlijke personen met het debiet belast. Zij genieten een kommissieloon van 10 pCt. van den prijs, waarvoor de boeken verkocht worden. (Bijbl. nos. 1348, 1846 1847 en 2004.)

g. De kunsten en wetenschappen (aanraking met wetenschappelijke instellingen). Gebouwen van oudheidkundige en historische waarde; verzameling van voorwerpen van wetenschap en kunst; wetenschappelijke onderzoekingen en werkzaamheden.

Het gouvernement heeft tot beginsel aangenomen om het doen van wetenschappelijke onderzoekingen en de beoefening der schoone kunsten zoo veel mogelijk te bevorderen.

De hoofden der gewestelijke besturen zijn gehouden voor de goede bewaring der javaansche oudheden, elk in zijn gewest, te doen waken en de regenten en alle mindere inlandsche hoofden daarvoor verantwoordelijk te stellen.

Alle oudheden op gouvernements gebied zijn openbaar eigendom. Geene in partikulier bezit geraakte oudheden mogen van Java uitgevoerd worden zonder eigenhandige toestemming van den Gouverneur-Generaal en onder voorwaarde van de voorwerpen niet te verkoopen of weg te schenken, dan wanneer het gouvernement in Nederland ze niet wenscht over te nemen, tegen vergoeding der kosten, voor zijne archaeologische verzamelingen.

De niet in partikulier bezit geraakte oudheden mogen niet weggevoerd worden van de plaatsen waar zij zich bevinden, zoolang de noodige maatregelen genomen kunnen worden om ze daar tegen vernieling of bederf te behoeden.

Deze bepalingen zien in 't bijzonder op beelden, tempels en dergelijke overblijfsels der oudheid. Voor bronzen en munten bestaan die beperkingen niet.

Van opgegraven oudheden in het algemeen ontvangt de vinder $\frac{1}{3}$ der geschatte waarde; over de voorwerpen zelve wordt door het gouvernement beschikt, zooals het in het belang van kunsten en wetenschappen geraden acht.

Zie ook Bijbl. nos. 10, 248, 1023 en 1523.

h. Plantentuin te Buitenzorg.

'sLands plantentuin te Buitenzorg op Java is eene wetenschappelijke instelling tot nut der Koloniën, der botanische inrigtingen in Nederland en der wetenschap in het algemeen. Aan het hoofd van dezen tuin staat *a* een directeur, als botanist, belast met al wat tot het eigenlijk wetenschappelijk gebied behoort; *b* een hortulanus, onder de leiding van den directeur, belast met het kweken en wat daarmede in verband staat. Aan hem wordt, meer bepaald voor de bergtuinen te Tjipanas, Tjibodas, Tjiberem, Kandang-badak en op den top van den Pangrangoe, die geacht worden met dien te Buitenzorg een geheel uit te maken, een assistent toegevoegd. Het reglement voor dezen tuin is gearresteerd bij besluit van 30 juni 1868 no. 38 (St. no. 76a) en gewijzigd bij no. 76 van het staatsblad van 1869.

i. De burgerlijke geneeskundige dienst.

(Toelating van burgerlijke geneeskundigen. Doktors-djawa, vaccinateurs en inlandsche vroedvrouwen, alsmede opleiding van dat personeel. Besmettelijke ziekten; stadsverbanden, gezondheids-établisseminten en zieken-inrigtingen. Krankzinnigengestichten.)

Het reglement voor de burgerlijke geneeskundige dienst is vastgesteld bij St. 1827 no. 68.

Het toezigt op die dienst wordt, onder het hooger toezigt van den directeur van onderwijs, eeredienst en nijverheid, uitgeoefend door den chef over de geneeskundige dienst.

De dirigerende officieren van gezondheid in de 3 groote militaire afdelingen op Java zijn, onder den chef, belast met het beheer en het onmiddellijk toezigt over de burgerlijke geneeskundige dienst in die afdelingen.

Te Batavia, Samarang en Soerabaja bestaan plaatselijke kommissiën van geneeskundig onderzoek en toezicht, zamengesteld uit den dirigerenden officier van gezondheid der militaire afdeeling als voorzitter, den 1sten en 2den stadsgeneesheer als leden en den stadsapotheker als sekretaris (St. 1861 no. 124 en 1865 no. 107).

Buiten de hoofdplaatsen voert de eerste in rang der aanwezige officieren van gezondheid dit beheer.

De burgerlijke geneeskundige dienst is opgedragen te Batavia, Samarang en Soerabaja aan stadsgeneesheeren en stadsvroedmeesteressen; elders aan de officieren van gezondheid van de ter plaatse aanwezige garnizoenen of aan particuliere geneesheeren, onder genot van eene toelage uit 's lands kas.

De bepalingen omtrent de behandeling van en de kosteloze verstrekking van geneesmiddelen aan mingevoeden zijn opgenomen in St. 1825 no. 9, 1863 no. 53, 1864 no. 96 en 1867 no. 172.

Niemand mag de genees-, heel- en verloskundige praktijk uitoefenen zonder daartoe, na magtiging van den Gouverneur Generaal, eene akte van toelating van den directeur te hebben ontvangen. Zoodanige akte wordt, in afwachting, eener algeheele regeling der burgerlijke geneeskundige dienst, niet verleend aan personen, die niet voldoen aan de voorwaarden daartoe in Nederland gesteld bij de wet regelende de voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van geneeskundige, enz. (Nederl. St. 1865 no. 59). — Alleen aan eervol ontslagen officieren van gezondheid van het Nederlandsche en van het Nederlandsch-Indische leger of van de Nederlandsche marine kan, hoewel zij niet aan genoemde voorwaarden voldoen, de akte van toelating worden verleend; met bepaling evenwel, dat zij, om de verloskunde te kunnen uitoefenen, daarin examen zullen moeten hebben afgelegd (St. 1864 no. 24).

Doktors-djawa. Te Batavia bestaat eene school tot opleiding van inlandsche geneeskundigen (doktors-djawa). Het aantal leerlingen bedraagt 50; de de leerkursus duurt 3 jaren. Na het verkrijgen van hunnen titel genieten de doktors-djawa een inkomen van f 30 's maands, met vijfjaarlijksche verhooging van f 5 's maands tot een maximum van f 50 's maands. Zij worden uitsluitend gebezigd tot het verlenen van geneeskundige hulp in de residentiën, waaruit ze herkomstig zijn, en slechts bij uitzondering op andere plaatsen aangesteld. Ze staan onder de onmiddellijke bevelen van de hoofden van gewestelijk bestuur, en moeten zich gedragen naar de voorschriften, die hun van wege den chef over de geneeskundige dienst worden verstrekt (St. 1864 no. 184).

Vaccine. De vaccine wordt in Nederlandsch-Indië, onder toezigt van de betrokken burgerlijke geneesheeren en officieren van gezondheid, belast met de civiele geneeskundige dienst en op Java en Madura, onder hooger toezigt van enen inspekteur der vaccine, uitgeoefend door inlandsche vaccinateurs.

Zij worden aangesteld en ontslagen door den directeur, na overleg met de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur.

Voor de betrekking van vaccinateur worden bij voorkeur doktors-djawa aangesteld; zooveel doenlijk worden zij geplaatst in de gewesten, van waar zij herkomstig zijn, althans niet in die streken, waar de landstaal hun vreemd is (St. 1867 no. 4).

Op Java en Madura, de Preanger-Regentschappen uitgezonderd, genieten zij eene bezoldiging van f 45 's maands, en kunnen hun (behalve aan de in de residentie Batavia geplaatsten) voor persoonlijke diensten 3 heeren-dienstpligtigen worden toegekend (St. 1867 nos. 123 en 124).

Inlandsche vroedvrouwen. Bij het hospitaal te Weltevreden bestaat eene verloskundige school tot opleiding van inlandsche vroedvrouwen. Zij, die aan die school de bevoegdheid hebben verkregen tot de uitoefening der verloskundige praktijk, staan bij terugkeer in de residentiën, waar zij te huis behooren, ten opzichte van het uitoefenen van haar vak onder het toezigt

van den met de civiele geneeskundige dienst in die residentie belasten geneesheer (St. 1856 no. 70).

Zij genieten geene vaste bezoldiging, doch haar kan van gouvernementewege een onderstand worden toegekend. In dat geval zijn zij verplicht gratis verloskundige hulp te verleen en aan behoeftige vrouwen uit de bevolking, die zich op en in de nabijheid van hare standplaats bevinden. (Bijbl. 1209.)

Aan de inlandsche vroedvrouwen, die na voldoende afgelegd examen de verloskundige school verlaten, wordt, zoodra zij ter plaats harer vestiging zijn aangekomen, voor rekening van den lande een kistje met verloskundige instrumenten en geneesmiddelen verstrekt (Bijbl. 1498).

Stadsverbanden, gezondheids-établissemten en zieken-inrigtingen. Te Batavia, Samarang en Soerabaja bestaan stadsverbanden, waar tot dwangarbeid veroordeelde en behoeftige inlanders en huns gelijken ten koste van 's lands kas geneeskundig worden behandeld en verpleegd. In eenige gewesten op Java en op de bezittingen daarbuiten, vindt men voorts nog inrigtingen tot verpleging van inlandsche zieken en leprozengestichten.

Te Kampoeng Makasar (Batavia), te Gadok (Buitenzorg) en te Sindang laja (Preanger-Regentschappen) zijn partikuliere gezondheids-établissemten; met den eigenaar van het eerste is een kontrakt aangegaan voor de opname en verpleging van convalescente militairen, de twee anderen genieten eene jaarlijkse subsidie van het gouvernement, onder voorwaarde dat steeds de noodige lokaliteit beschikbaar moet zijn voor vijf door het gouvernement aan te wijzen lijdens der 1ste klasse, die aldaar worden onderhouden en verpleegd voor denzelfden prijs, waarvoor zij, naar gelang van hunnen rang of hun traktement, in s lands hospitalen worden verpleegd (Bijbl. 2081).

Krankzinnigengestichten. Ten einde verbetering te brengen in den toestand van het krankzinnigenwezen, is in 1865 door den Koning bepaald, dat op Java, ter plaatse door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen, twee voor geheel Nederlandsch-Indië bestemde krankzinnigengestichten zullen worden opgericht. Een dier gestichten zal te Buitenzorg worden geplaatst.

Bepalingen betreffende de aanwijzing van plaatsen ter bewaring van krankzinnigen zijn te vinden in St. 1868 no. 72.

j. De burgerlijke vee-artsenijdienst.

Het aantal gouvernementen burgerlijke veeartsen is bepaald op drie. Hunne standplaatsen zijn Batavia, Samarang en Soerabaja. Op laatstgenoemde plaats bestaat eene inrigting tot opleiding van inlanders uit de verschillende residentien op en buiten Java tot veeartsenijkundigen. De leerlingen dezer school worden jaarlijks aan een vergelijkend examen onderworpen. Aan den bekwaamsten der leerlingen wordt bij het verlaten der school uit 's lands kas eene tijdelijke tegemoetkoming van f 15 's maands toegekend, zoolang hij de veeartsenijkundige praktijk als hoofd-middel van bestaan zal uitoefenen en hierdoor niet in zijn onderhoud kan voorzien, waartegen het gouvernement zich het regt voorbehoudt om zoo noodig over zijne diensten te beschikken.

Het tarief van betaling aan europesche veeartsen voor de behandeling van zieke of gebrekkige paarden is vastgesteld bij Staatsblad 1854 no. 48.

k. De godshuizen en andere instellingen van weldadigheid.

l. De nijverheid (Kamers van koophandel en nijverheid, konsuls, oktrooijen, tentoonstellingen, maten en gewigten, oprigting van fabrieken, visscherijen, loterijen).

Kamers van koophandel en nijverheid. Op die plaatsen, waar de Gouverneur-Generaal het wenschelijk acht, worden kamers van koophandel en nijverheid gevestigd. Hare bestemming is, *a.* aan de regering, de hoofden der departementen van algemeen bestuur en de besturen der gewesten adviezen uit te brengen, inlichtingen te geven of voorstellen te doen over onderwerpen, betreffende den landbouw, den handel en het fabriekwezen, *b.* aan landbouw-ondernemers, handelaren en fabrikanten in het algemeen zoodanige mededeelingen te doen, als de regering en die hoofden en besturen zullen verlangen

of in het belang van landbouw, handel- en fabriekwezen noodig achten. Het reglement, bevattende algemeene bepalingen betreffende de kamers van koophandel en nijverheid in Nederlandsch Indië, is vastgesteld bij besluit van 29 oktober 1863. (St. no. 144.)

De chefs der departementen van algemeen en de hoofden van gewestelijk bestuur zijn gemagtigd om van alle gegevens, op handel en nijverheid betrekking hebbende, en reeds ter kennis van de regering gekomen, doch alleen voor zoover ze statistieke feiten betreffen, aan de kamers van koophandel en nijverheid inzage te verleen, wanneer daartoe door haar aanzoek wordt gedaan. (Bijbl. no. 1814.)

Konsuls. Tot meerdere verlevendiging van de handelsbetrekkingen met het buitenland zijn met onderscheidene rijken overeenkomsten aangegaan tot toelating van konsuls in Nederlandsch-Indië, als in 1855 met België (St. no. 54), Vereenigde staten van Noord-Amerika (St. no. 65), Frankrijk (St. no. 66), Zweden en Noorwegen (St. 1856 no. 71); in 1856 met de vrije en Hanze-stad Bremen (St. no. 72), Groot-Brittannië (St. no. 73), Oostenrijk (St. 1857 no. 23), Pruisen (St. 1857 no. 24), Denemarken (St. 1857 no. 26), Koninkrijk Saksen (St. 1857 no. 27), Sardinië (St. 1857 no. 28); in 1857 met het Groot-Hertogdom Mecklenburg Schwerin (St. no. 59), Groot-Hertogdom Oldenburg (St. no. 60), de vrije en Hanze-stad Hamburg (St. no. 72), Turkije (St. no. 113), Portugal (St. 1858 no. 14), Groot-Hertogdom Baden (St. 1858 no. 40); in 1858 met Wurtemberg (St. no. 126); in 1863 met het Zwitsersch bondgenootschap (St. no. 112 en 1864 no. 111), in 1865 met het koninkrijk Beieren (St. no. 128); in 1866 met het koninkrijk Spanje (St. no. 74) en in 1867 met het koninkrijk Siam (St. 1868 no. 126).

De in 1856 met Pruisen gesloten overeenkomst is in 1868 (St. no. 123) van toepassing verklaard op de konsuls van den Noord-Duitschen Bond.

De voornaamste voorwaarden van toelating zijn, dat de konsuls geen diplomatiek karakter hebben, maar slechts handels-agenten zijn, onderworpen aan de burgerlijke en strafwetten des lands. Ook is het *jus asyli* niet aan hunne woningen toegekend, zoodat zij geen der zoogenaamde exterritorialiteits-regten genieten.

De benoeming van een konsulaire-agent wordt niet erkend vóór de verleen van het exequatur.

Voor de toepassing van het beding in de overeenkomsten omtrent vrijdom van personele belasting voor de konsulaire agenten, die geen nederlandsche onderdanen zijn, en behalve hunne konsulaire funktien geen betrekking, beroep of handel uitoefenen, is door het bestuur als regel aangenomen, dat als personele belastingen zullen beschouwd worden: die op het niet verrigten van schutterlijke diensten, bepaald bij art. 5 van het reglement op de schutterijen op Java (St. 1838 no. 22), in verband met het besluit van 16 juli 1841 (St. no. 26) en bij de verschillende reglementen voor de schutterlijke dienst buiten Java en Madura; voorts de belasting bekend onder den naam van huistax te Makasar (St. 1849 no. 54) en de belasting op het houden van paarden in Nederlandsch-Indië (St. 1851 no. 63).

Bij koninklijk besluit van 14 mei 1857 no. 73 is voorts, met uitbreiding van vroegere bepalingen op het stuk der eerbewijzen en saluten aan boord van 's Konings schepen en vaartuigen van oorlog, bepaald dat aan konsuls van bevriende mogendheden onder gelijke omstandigheden gelijke eerbewijzen zouden worden gedaan als aan een nederlandschen konsul-generaal of konsul.

Oktrooijen. Uitsluitende regten op uitvindingen, invoeringen en verbeteringen van voorwerpen van kunst en volksvljt worden gevraagd en verleend op de wijze omschreven bij St. 1844 no. 28, en 1851 no. 8.

De direkteur houdt een register aan van de verleende en de afgeteene of bij regt van erfopvolging verkregen oktrooijen, en zorgt, dat de geoktrooijeerden voldoen aan hunne verplichting om binnen den tijd van twee jaeren na de verkrijging van het oktrooi in Nederlandsch-Indië eene inrigting te vestigen of te doen vestigen, alwaar de toestellen of werktuigen, die het voorwerp van het oktrooi zijn, en welker gebruik en aanschaffing voor het

algemeen nuttig wordt geacht, steeds verkrijgbaar zijn of kunnen worden hersteld. (Bijbl. 2028.)

Maten en gewigten. Blijkens Staatsblad 1838 no. 2, is in beginsel besloten tot de invoering van het metrieke stelsel in Nederlandsch-Indië.

De invoering is echter tot heden nog niet algemeen.

Oprigting van fabrieken. Zie de bepalingen daaromtrent in Staatsblad 1836 no. 10.

Loterijen. Met uitzondering der loterijen van roerende goederen (geld uitgezonderd), waarvan de gezamenlijke geldswaarde een bedrag van f 1000 niet te boven gaat en voor het aankondigen, openstellen, aanleggen of houden waarvan de vergunning wordt vereischt van het hoofd van gewestelijk bestuur, mogen geene openbare loterijen worden aangekondigd, opengesteld of op andere wijze aangelegd of gehouden zonder voorafgaande vergunning van den Gouverneur-Generaal.

Van het geldswaardig bedrag van alle gespeeld wordende loterijen wordt geheel ten bate van den lande eene rekognitie van 6 percent geheven (St. 1868 no. 80). Zie voorts Bijbl. no. 1335.

20. Het mijnwezen (mineralogische onderzoekingen, concessiën, exploitatie van tin- en steenkolenmijnen, stofgoud).

Het bureau, waarin de aangelegenheden der mijn dienst behandeld worden, maakt een deel uit van dit departement, onder de benaming van «afdeeling mijnwezen» en staat onder de leiding van een hoofdamtenaar, die den titel heeft van hoofd-ingenieur, chef der afdeeling mijnwezen. Bij besluit van 13 mei 1863 (St. no. 56) is de formatie van het korps ingenieurs van de mijnen vastgesteld op 1 hoofd-ingenieur, chef der afdeeling, 2 ingenieurs der eerste, 4 der tweede en 6 der derde klasse, alsmede 2 aspirant-ingenieurs.

De algemeene voorschriften betreffende de verhouding en den werkring van de ingenieurs en opzieners bij het mijnwezen zijn vervat in St. 1852 no. 37; 1853 no. 83; 1854 no. 90; 1855 nos. 9 en 19; 1857 no. 119 en 1863 no. 176.

De voorwaarden voor benoembaarheid tot aspirant-ingenieur bij de dienst der mijnen in Nederlandsch-Indië zijn opgenomen in St. 1866 no. 22.

Zie betreffende de ontginning van delfstoffen bevattende gronden St. 1851 no. 6 en 1858 no. 41 en bijbl. no. 778; omtrent de ontginning van aardoliebronnen St. 1867, no. 54a en 1868 no. 58.

21. Het zout (aanmaak, beheer, transport, verkoop, zorg voor den voorraad).

1°. *Aanmaak van zout.*

Alle aanmaak van zout anders dan voor het gouvernement is op geheel Java en Madura verboden. Van dit verbod is uitgezonderd het zout, afkomstig uit de modderwellen van Grobogan en Samarang, en dat, 't welk in Djokjakarta en Soerakarta wordt aangemaakt; het eerste mag echter niet buiten de afdeeling, het laatste niet buiten die residentieën vervoerd worden.

Op de bezittingen buiten Java en Madura werkt het monopolie niet in de Molukken, het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden, Riouw en Timor. In de Lampongsche distrikten wordt van gouvernementewege geen zout verkocht, doch de invoer van ander dan Java-zout is er verboden. Zie St. 1839 no. 1.

Het verbod van den aanmaak van zout dagteekent reeds van de compagnie; het werd op de in 1830 verkregen landen of zoogenaamde nieuwe residentieën toegepast bij de resolutie van 28 feb. 1836 no. 55.

De straffen op de overtreding van het verbod zijn bepaald bij St. 1830 no. 23, aangevuld en gewijzigd bij St. 1830 no. 35; 1834 no. 28; 1842 no. 37, 1844 no. 25 en 1860 no. 56.

De plaatsen, waar het zout wordt aangemaakt en aan het gouvernement geleverd, zijn in *Bantam*: Tanara; in *Krawang*: Pakks; in *Cheribon*: Indramajoe (Kandanghauer); in *Rembang*: Paradesi; in *Soerabaja*: Grissee (Sidajoe,

Mandjar, Tengger en Koema); op *Madura*: Soemenep (Maringan, Palaboewan en Mandang), Saroka (Saroka en Pinggir-papas), Boender, Mergalélé, Pangaringan, Ragoeng (Sampang).

Voor het op die plaatsen aangemaakt en in de hoofddepôt-pakhuizen geleverd zout betaalt het gouvernement aan de bevolking 10 gl. per kojant.

Toekenning van voorschotten aan de zoutmakers geschiedt, volgens Bijbl. no. 660, slechts bij volstrekke noodzakelijkheid.

Het toezigt over den aanmaak en het bewaren van het zout, alsmede de politie over de zoutpannen en het waken tegen den smokkelhandel zijn aan de hoofden van gewestelijk bestuur opgedragen. Zie St. 1818 no. 50 art. 4.

Invoer van zout, afkomstig van aangevoerde gezouten visch, is blijkens Bijbl. no. 585 verboden.

2°. *Beheer van het zout.*

Het beheer over de hoofddepôt-pakhuizen wordt gevoerd door europesche pakhuismeesters, bijgestaan door opziensers. Dat over de verkooppakhuizen, naar gelang van de hoeveelheid zout, die er behandeld wordt, door europesche of inlandsche pakhuismeesters. De pakhuizen, welke minder dan 48 kojans 's jaars slijten, worden ingetrokken. Zie St. 1851 no. 2 en Bijbl. no. 1413.

De instruktie voor de dépôt-pakhuismeesters en zout verkoop-pakhuismeesters is opgenomen in St. 1822 no. 47. Zie ook St. 1851 no. 2.

Bij de pakhuizen wordt het zout verhandeld bij de maat; de grootte der maten is bepaald naar het volume van 1 pikol middelbaar zout, waarvan 30 pikolmaten één kojant uitmaken.

De verkoop van het zout bij de pakhuizen geschiedt bij $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ en $\frac{1}{10}$ pikolmaat. Voorschriften omtrent de inrigting, den ijk, enz. der maten en de wijze van meten zijn te vinden in St. 1829 no. 77 en 1851 no. 74, en Bijbl. nos. 1438 en 1525.

Ter verzekering van het toezigt over de administratie bij de zoutverkoop-pakhuizen zijn bepalingen vastgesteld bij St. 1850 no. 30 en bij de besluiten, vermeld in Bijbl. nos. 84, 249 en 1447. Bij ontstentenis van de verkoop-pakhuismeesters worden kommissiën belast met het debiet van het zout. Zie Bijbl. no. 540.

Aan de pakhuismeesters is tot dekking van tekortkomsten, buiten hunne schuld ontstaan, een zekere spillage toegestaan. Zie St. 1829 no. 76 en het reglement op de spillagiën van 14 mei 1827 no. 18. Tot het konstateren van tekortkomsten moeten, volgens St. 1849 no. 6, deskundige en geschikte personen gekozen worden.

De inkomsten der zoutverkoop-pakhuismeesters zijn geregeld bij St. 1851 no. 2 en 1857 no. 45. Zie ook Bijbl. nos. 235, 566, 839 en 1507. Volgens die bepalingen genieten zij voor elken verkochten pikol zout 10 cent, behoudens een minimum van 75 gl. 's maands voor europeanen en 25 gl. voor inlanders. Voorts wordt hun voor elken pikol, die uit het verkoop-pakhuis naar een ander wordt verzonden, 5 cent te goed gedaan. In de kosten van personeel en van dagelijksche benoedigheden moeten zij eigen middelen voorzien.

De aanstelling der zoutverkoop-pakhuismeesters geschiedt door de hoofden van gewestelijk bestuur, zoo lang de inkomsten minder dan 150 gl. 's maands bedragen; daarboven gaande geschiedt de aanstelling door den Gouverneur-Generaal. Omtrent de aanstelling van inlandsche zoutverkoop-pakhuismeesters zie men St. 1852 no. 35.

De aanvulling der zoutverkoop-pakhuizen geschiedt door middel van aanvoren uit de onder 1°. vermelde hoofddepôts.

De residentie Soerakarta, waar het monopolie niet werkt, wordt van zout voorzien door inlandsche handelaren, die het te Grisse bij de dépôt-pakhuizen op krediet koopen.

Op de hoofdplaatsen Bandjermasin, Pontianak en Sambas wordt, volgens eene instruktie, die ook voor de assistent-residentie Sintang van kracht is verklaard, zout op krediet verkocht.

Voorschriften omtrent het bouwen van pakhuizen, loodsen, enz. voor de opschuring van het zout zijn te vinden in Bijbl. no. 8.

Afgedrukt 17 december.

3°. het transport van het zout.

Het transport van het zout geschiedt deels over zee en deels over land. Het zouttransport over zee wordt jaarlijks uitbested; dat over land is meestal gekombineerd met den afvoer van gouvernementen-produkten uit de binnenlanden. Bij de transporten is een spillage toegestaan, bedragende 5 pCt.

4°. Verkoop van het zout.

De prijzen, waarvoor het zout van gouvernementenwege wordt verkocht, zijn per pikol bepaald, als volgt: Java, langs de geheele noordkust 6,72 gl.; langs de zuidkust 5,92 gl.; Madura 6,72 gl. (St. 1859 no. 84); Sumatra's Westkust 5 gl. (St. 1868 no. 69b); Benkoelen $6\frac{1}{10}$ gl.; Palembang $5\frac{1}{10}$ gl.; Banka 6,72 gl. (St. 1863 no. 72); Bandjermasin 6,66³ gl.; Sambas en Pontianak $5\frac{1}{10}$ gl.

5°. Zorg voor den voorraad.

Volgens het besluit, vermeld in Bijbl. no. 1493, moet de voorraad zout, in de dépotpakhuisen opgeslagen, gelijk staan aan de behoefte voor den tijd van vijf jaren, behalve die voor de loopende dienst. De behoefte aan zout gedurende een jaar wordt, met inbegrip van spillage, geraamd op ongeveer 40000 kojans, zoodat de voorraad in de dépotpakhuisen aanwezig 200000 kojans moet bedragen.

Nog behooren tot den werkkring van dit departement:

De aanschaffing van het benodigde voor 's lands dienst, voor zooveel het departement betreft, hetzij door inkoop, levering bij aanneming of ontbieding uit Nederland.

De komptabiliteit en kosten van het departement.

De samenstelling van het personeel bij het departement is geregeld bij de besluiten van 11 december 1866 no. 18 en 31 dec. 1868, no. 8.

Direkteur.

L. J. W. DE WAAL, 13 nov. 1866.

Sekretaris.

Mr. W. A. Hennij, 12 dec. 1866.

Hoofd-kommiezen.

L. W. J. Olivier, 21 dec. 1866.	H. Veuger Kuiper, 31 dec. 1868.
P. J. A. Zaalberg, id.	H. C. Kal, id.

Eerste kommiezen.

W. H. Misero, 21 dec. 1866.	Dr. J. J. van Limburg Brouwer, 25
F. S. Hartsinck, id.	junij 1869.
F. H. Boussard, 24 julij 1867.	

Tweede kommiezen.

W. A. Verdoorn, 21 dec. 1866.	J. A. Hielckert, 21 dec. 1866.
H. Cramer, id.	L. C. A. Verhulp, id.

Derde kommiezen.

W. van Slooten, 21 dec. 1866.	P. F. Verduijn Lunel, 27 nov.
A. C. Wittenrood, id.	1869.
L. C. van Berkel, 31 dec. 1868.	J. F. W. Michel, 16 dec. 1869.
H. G. Fisser, 31 dec. 1868.	

ONDERWIJS.

MIDDELBAAR ONDERWIJS.

Gymnasium Willem III te Batavia.

Kollegie van kuratoren.

Voorzitter. Jhr. Mr. F. JUNIUS VAN HEMERT, 10 juni 1867.
Leden. N. H. W. S. Whitton, 5 juni 1859; — G. F. de Bruijn Kops, id.; — J. W. C. Diepenheim, id.; — Mr. H. Klein, 27 sept. 1860; — Dr. J. A. C. Oudemans, 22 juli 1861; — G. A. de Lange, 15 juli 1863; — Mr. D. L. F. de Paulij, 4 juli 1866; — Mr. W. T. D. IJssel de Schepper, id.; — P. J. G. Beijerinck, 5 april 1868; — A. W. Egter van Wissekerke, 20 sept. 1868; — Mr. H. D. Levijssohn Norman, 25 nov. 1869.
Sekretaris. Mr. W. Stortenbeker jr., 10 nov. 1869.

Personeel.

Direkteur. Dr. N. J. Hoorweg, 9 maart 1867.

AFDEELING: HOOGERE BURGERSCHOOL.

Leeraar voor de wis- en natuurkunde. H. J. Hardeman, 28 mei 1868.
Idem " " *idem* Dr. C. de Gavere, 28 juni 1868.
Idem " " *idem* F. L. van Ruijven, 29 maart 1867.
Idem " " *staatswetenschappen.* Mr. A. Th. Heijligers, 22 sept. 1868.
Idem " " *geschiedenis en aardrijkskunde.* K. L. van Schouwenburg, 27 sept. 1868.
Idem " " *nederduitsche taal- en letterkunde.* C. C. Homburg, 4 feb. 1860.
Idem " " *idem* S. E. Harthoorn, 23 sept. 1868.
Idem " " *fransche taal- en letterkunde.* A. N. Clavier, 28 okt. 1860.
Idem " " *engelsche en hoogduitsche taal- en letterkunde.* W. Th. Geselschap, 15 okt. 1860.

AFDEELING: INDISCHE TAAL-, LAND-EN VOLKENKUNDE.

Leeraren: T. A. F. van der Valk, 2 nov. 1867; — G. Faber, id.; — Mr. J. J. de Graaff, 22 dec. 1868.

Verder personeel.

Onderwijzer in het handteekenen. G. A. L. Tröger.
Idem " " *regtlĳnig teekenen en de gymnastiek.* M. G. F. Bajetto.
Idem " " *den wapenhandel.* J. A. Rijnders.
Opvoeders. J. Valette, 12 feb. 1862; — G. A. L. Tröger, 25 dec. 1864; — K. van Leijen, 26 feb. 1866.
Administrateur. F. H. Exel, 26 maart 1866.
Geneesheer. Dr. C. E. Löbell.

LAGER ONDERWIJS.

Inspektours.

Eerste afdeeling. J. Kunst, 7 julij 1868.
Tweede id. W. Retgers, 21 aug. 1868.
Derde id. J. M. Rosskopf, id.

EERSTE INSPEKTIE-AFDEELING.

Batavia.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. J. W. C. Diepenheim, 19 okt. 1868; — Jhr. W. H. F. H. van Raders, id.; — J. L. van Gennep, id.; — A. C. Claessens, id.; — Ds. J. W. C. van Steeden, id.

Secretaris. Jhr. C. H. A. van der Wijck, 14 jan. 1869.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. B. Andeweg, 26 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. A. J. Gouka, 24 juni 1869.
Tweede id. 3de id. H. Vanger, 31 aug. 1868.
Derde id. id. C. C. Bierhuis, id.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. C. F. Sloot, 26 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. P. Inklaar, 24 juni 1869.
Tweede idem. 3de id. J. Dekker, 31 aug. 1868.
Derde idem.
Vierde idem. L. B. H. van Neck, id.

OPENBARE DERDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. R. Sleswijk Veenstra, 26 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. R. Metelerkamp, 1 mei 1869.
Tweede id. 3de id. H. C. Dengerink, 31 aug. 1868.
Derde idem. J. F. Muller, id.

OPENBARE VIERDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. Plantema, 31 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 3de id. H. J. Scheffer, 21 mei 1869.
Tweede idem. id. M. ten Cate, 22 sept. 1869.
Tijd-ondermeester. J. H. H. de Bell, id.

OPENBARE VIJFDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. A. Bakhoven, 31 aug. 1868.
Hulp-onderwijzer 3de klasse. J. C. le Clercq de Courcelles, 22 sept. 1869.
Kweekeling. W. van der Lee, 31 aug. 1868.

BIJZONDERE SCHOLEN.

Mef. V. van der Plaats, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen*; — Mevr. W. A. Benier, geb. van Vliet Harsveldt, id.

Mej. J. Berden, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche engelsche en hoogduitsche talen, muziek, gymnastische oefeningen en vrouwelijke handwerken*; — Mej. J. A. G. F. van Gemert, *id*; — Mevr. M. C. Vanger, geb. Frank, *id*.

Mej. C. M. C. Begemann, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen, muziek, teekenen en vrouwelijke handwerken*.

Mevr. P. Taffer, geb. Siblesz, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche taal*.

R. J. L. Weijhenke, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen, muziek, gymnastische oefeningen en vrouwelijke handwerken*.

Meester-Cornelis.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. H. J. Hartevelt, okt. 1868; —

Sekretaris. Mr. J. Sibenius Trip, *id*.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. van Hout, 31 aug. 1868.

Kweekeling. J. H. Pieters, *id*.

Buitenzorg.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. Dr. C. L. Vlaanderen, 21 maart 1869; — W. J. G. van Swieten, *id*. — J. H. Vorstman.

Sekretaris J. van Hengst, 19 okt. 1868.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. W. van Leeuwen, 31 aug. 1868.

Eerste hulponderwijzer 3de id. G. van Mill, 2 aug. 1869.

Hulp-onderwijzer 3de id. L. P. C. Roskott, 31 aug. 1868.

Bantam.

Serang.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. D. Brouwer, 2 sept. 1868; — W. B. C. de Bas, *id*.; — E. Grandisson, 7 nov. 1868; — F. P. Cavaljé, 21 julij 1869.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. P. Julsing, 14 junij 1869.

Krawang.

Poerwakarta.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. W. A. van Weelderen, 31 aug. 1868; — A. J. P. Saaij-mans Vader, *id*.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. J. Bouwhuis, 31 aug. 1868.

Tengger-agoeng.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. J. Th. Hofland, 31 aug. 1868; — G. A. Magnin, 6 sept. 1869.

Sekretaris.

BIJZONDERE SCHOOL.

D. van Ham, *gewoon lager onderwijs.*

Preanger-Regentschappen.

Bandoeng.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. K. W. van Gorkom, 27 sept. 1868; — D. J. ten Zeldam

Ganswijk, id.; — F. A. C. Grebner, 2 feb. 1869; —

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. A. J. L. Lempe, 31 aug. 1868.

Kweekeling. A. Laurens, 5 okt. 1868.

Cheribon.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. J. Kroon, 13 sept. 1868; — A. F. van Haastert, id.; —

J. C. Botter, id.; — P. Heering, 21 april 1869.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. F. L. H. Goosens, 17 dec. 1868.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. J. Strijkers, 31 aug. 1868.

Kweekeling. A. Claase, id.

Indramajoe.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. W. H. van Waesberge, 13 sept. 1868; — Jhr. J. G. O.

S. von Schmidt auf Altenstadt, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer klasse

Sumatra's Westkust.

Padang.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De gouverneur.

Leden. E. P. Tombrink, 5 feb. 1869; — A. W. Verkouteren, 16

feb. 1869; — Th. A. L. Kroesen, 24 feb. 1869; — A. C. Veith, id.; — A. A. Backer Verbeek, 25 maart 1869.

Sekretaris.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. J. A. Immink, 17 juli 1869.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. D. A. de Hoog, 31 aug. 1868.

Kweekeling. J. C. van den Brink, id.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. P. C. van Ghert, 31 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. A. F. Gossiaux, 24 juni 1869.

Tweede hulp-onderwijzer " " J. W. A. van Haastert, 31 aug. 1868.

Kweekeling. C. F. Krijgsman, 11 jan. 1869.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mejufvrouw J. C. A. J. Verhoeff, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche taal.*

Fort de Kock.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. H. F. Meijer, 24 okt. 1868; — W. H. de Greve, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. L. Regenhardt 25 mei 1869.

Padang-Pandjang.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. J. V. Kriesfelt, 24 okt. 1868; — J. Kat, 22 sept. 1869.

Sekretaris. J. J. H. Popta, 27 jan. 1869.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. A. Vermeulen, 31 aug. 1868.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. P. H. A. Steenheek, 13 juli 1869.

Kweekeling. F. Hakkers, 31 aug. 1868.

Benkoelen.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. N. Laseur, 31 aug. 1868.

Kweekeling. W. H. Büchel, id.

Palembang.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. R. H. J. Spanjaard, 15 dec. 1868; —
Sekretaris. J. A. Hofstede, 20 sept. 1869.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. E. Asbeek Brusse, 31 aug. 1868.

Banka.

Muntok.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. C. M. J. W. Rijnen, 6 jan. 1869; — M. J. van Bosse, 27 feb. 1869; — J. van der Veer, id.

Sekretaris. B. Schagen van Soelen, 6 jan. 1869.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. L. Berckenhoff, 31 aug. 1866.

Riouw.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. E. A. Halewijn, 27 nov. 1868; — M. Schaalje, id.; — Ds. H. Knottnerus, id.

Sekretaris. H. Knottnerus.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. E. S. Nijhoff, 31 aug. 1868.

Wester-afdeeling van Borneo.

Pontianak.

Plaatselijke Schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofdonderwijzer 2de klasse. O. E. Hansen, 27 sept. 1869.

TWEEDE INSPEKTIE-AFDEELING.

Samarang.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. F. U. van Hengel, 15 okt. 1868; — L. C. J. A. de Vogel, id.; — C. F. M. de Grijns, id.; — B. van Zutphen, id.; — F. W. Macaré, id.; — Ds. A. van Davelaar, 3 okt. 1869.

Sekretaris. F. W. Macaré, 15 okt. 1868.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. J. A. P. de Visser, 17 juli 1869.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. C. S. Valck, 24 juni 1869.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. P. R. Marcks, 26 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. H. J. Zuiderhoek, 25 juli 1869.

Tweede idem. 3de » J. A. Mierop, 4 aug. 1869.

Derde idem. H. W. Doeve, 31 aug. 1868.

OPENBARE DERDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. W. Meijer, 26 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. H. R. A. Vechman, 24 juni 1869.

Tweede idem. 3de H. J. Hicks, 31 aug. 1868.

Derde idem. C. E. Doelitsch, id.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. E. Mierop, geb. Muhlenfeld, *gewoon lager onderwijs.*

Mevrouw Jacobs, geb. de Calonne, *idem.*

A. Collings, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche en engelsche talen.*

Inrigting van lager en voortgezet lager onderwijs, onder toezigt van de Loge: » La Constante et Fidèle » te Samarang.

President van de Kommissie van toezigt. Ds. F. U. van Hengel.

Sekretaris. H. F. Oelrichs.

Thesaurier. C. A. Thomas.

Leden. C. E. van Kesteren; — Dr. J. A. van Dissel; — H. C. Knappert; — F. A. Neijs; — Dr. E. A. de Lange; — B. V. Houthuijsen.

Direkteur der inrigting. D. C. de Bruin.

Ambarawa.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. A. F. Gerlach, 20 okt. 1868; — J. de Vries, id.

Sekretaris. B. H. H. Ravenswaaij.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. G. du Pré, 31 aug. 1868.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. J. J. Geelhoed, 31 nov. 1868

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. W. S. du Pré, geb. Lix Raaven, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen.*

Salatiga.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. M. H. de Vogel, 6 jan. 1869; — G. H. Blanken, 7 april 1869.

Sekretaris. G. H. Blanken.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. de Quant, 24 juni 1869.

Hulp-onderwijzer 3de id. F. Daijers, okt. 1869.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. A. J. du Pré, geb. Westerbeek Manschot, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche taal.*

J. C. Voorneinan, *gewoon lager onderwijs.*

Tegal.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. C. van Brink, 31 aug. 1868; — S. Verburgh, id.; — F. C. Geselschap, id.; — J. W. F. J. Meinsma, id.

Sekretaris J. W. F. J. Meinsma.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. A. M. van Schaik, 31 aug. 1868.

Eerste hulponderwijzer 3e id. G. H. Piekhaar, 4 aug. 1869.

Hulp-onderwijzer 3de id.

Kweekelingen. J. H. Blessing, id.; — J. E. P. Jacobs, id.

Pekalongan.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. J. H. Z. Bruinier, 10 sept. 1868; — J. A. de Gelder, id.; — L. W. D. Monod de Froideville, id.; — H. L. Vernhout, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. G. ter Marsch, 31 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. J. J. W. Abell, 24 juni 1869.

Tweede idem. F. J. van der Linden, 31 aug. 1868.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. de wed. Sessler, geb. Oorthuis, *gewoon lager onderwijs,*

Japara.**Pati.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. A. Sonius, 19 sept. 1868; — W. P. van den Heuvel, id.

Sekretaris. G. S. de Graaf, id.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. L. Lindenhovius, 31 aug. 1868.

Japara.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. S. H. Höfelt, 19 sept. 1868; — N. D. Schuurmans, id.

Sekretaris

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. Hoofd-onderwijzer 3de klasse. P. C. Mierop, 31 aug. 1868.

Rembang.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.*Leden.* J. J. Adriaans, 19 sept. 1868; — Ds. F. J. J. Prins, id.; — J. Baudoin, id.; — F. B. van Leeuwen, 18 okt. 1869.*Sekretaris* J. Baudoin.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. L. H. Kramer, 31 aug. 1868.
Kweekeling. L. van Hutten, id,

BIJZONDERE SCHOLEN.

Mevr. de wed. Catenius, geb. Frank, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche taal.*Mevr. Maurenbrecher, geb. Stolze, *gewoon lager onderwijs.***Toeban.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.*Leden.* H. A. F. de Vogel, 19 sept. 1868; — J. D. de Riemer, id,
Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. J. H. Toorop, 31 aug. 1868.**Banjoemas.****Hoofdplaats.***Voorzitter.* De resident.*Leden.* J. G. Boon, 2 sept. 1868; — H. Kok, id.; — G. H. Boelhouwer, id.; — F. Mispelblom Beijer, 27 julij 1869.*Sekretaris.* G. H. Boelhouwer.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. M. A. Terwen, 24 juni 1869.**Tjilatjap.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.*Leden.* P. J. du Perron, 2 sept. 1868; — R. A. Rouwenhorst Mulder, id.*Sekretaris.*

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. H. van der Wulp, 31 aug. 1868**Poerbolingo.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.*Leden.* J. C. Castens, 2 sept. 1868; — H. Burgmans, id.*Sekretaris.*

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. W. H. Heijtman, 12 okt. 1869.
Kweekeling. C. L. Koch, 30 maart 1869.

Bagelen.**Hoofdplaats (Poerworedjo).**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. G. A. Pet, 17 nov. 1868; — S. J. Wiselius, id.; —
 J. A. H. Buddingh, id.; — Ds. C. A. L. van Troostenburg de
 Bruijn, id.

Sekretaris. Ds. C. A. L. van Troostenburg de Bruijn.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. E. van der Wijk, 31 aug. 1868.
Hulp-onderwijzer 3de » J. H. A. Hummelgens, 16 jan. 1869.

Wonosobo.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. W. de Jong, 17 nov. 1868; — J. A. Ament, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. P. van Elzen, 12 okt. 1869.

Kedoe.**Hoofdplaats (Magelang).**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. P. H. J. Varkevisser, 10 okt. 1868; — A. Th. Sorillon, id.; —
 P. S. A. van Dura, id.; — P. Ph. du Cloux, 2 mei 1869.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. L. van den Bor, 31 aug. 1868.
Kweekeling. Th. Risa, id.

BIJZONDERE SCHOOL.

D. Gerth van Wijk, *gewoon en uitgebreid lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen, het javaansch en het teekenen.*

Djokjakarta.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. B. J. Eekhout, 9 sept. 1868; — J. B. Palinckx, id.; —
 F. H. W. von Ranzow, id.; — E. J. Hoen, id.; — A. Th. Raaff,
 25 julij 1869.

Sekretaris.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. F. Camauer, 31 aug. 1868.
Kweekeling. J. Birsak, id.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. D. Feikema, 31 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. J. G. van der Geugten, 18 juni
 1869.
Tweede idem idem L. W. Th. Schmidt, 31 aug.
 1868.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mej. A. Willems, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche en engelsche talen.*

Soerakarta.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. J. A. Wilkens, 11 nov. 1868; — Dr. W. Palmer van den Broek, id.; — Dr. A. H. C. van Leeuwen, id.; — J. B. M. Boshouwer, id.; — J. F. Riesz, id.; — R. E. d'Abo, id.

Sekretaris.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. J. L. Bloemhard, 26 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. D. Westhoff, 25 juli 1869.
Tweede idem 3de » J. H. Roduner, 21 mei 1869.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. F. B. Nunning, 15 aug. 1869.
Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. G. F. R. Portier, 31 aug. 1868.
Tweede idem idem S. la Lau, id.

BIJZONDERE SCHOOL.

H. F. Aukes, *gewoon lager en uitgebreid lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche, hoogduitsche en javaansche talen.*

Madioen.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. J. B. Davidson, 31 dec. 1868; — C. Gast, id.; — N. Hofstede, id.; — Jhr. J. P. van der Willige von Schmidt auf Altenstadt, 21 sept 1869.

Sekretaris. N. Hofstede.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. W. K. Enserinck, 12 okt. 1869.
Kweekeling. M. P. L. G. Hansen, 31 aug. 1868.

Ngawi.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. H. M. M. Rappard, 31 dec. 1868; —

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. W. Beck, 12 okt. 1869.

Tijd. ondermeester. R. E. A. Callewaert, id.

Kediri.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. S. Westerbaan Muurling, 2 sept. 1868; — J. F. Hagedoorn Bantjes, id.; — J. A. Krahmer, id.; — Y. Brandes, id.

Sekretaris.

OPENDARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. J. Fontein, 15 aug. 1869.

Hulp-onderwijzer 3de klasse. L. Jolly, 19 aug. 1869.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Hoofdplaats (Bandjermasin).

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. C. A. Schuack, 31 aug. 1868; — Ds. J. C. Schagen van Soelen, id.; — J. van Leijden, id.; — W. Broers, 30 dec. 1868.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. G. van der Kaaden, 27 sept. 1869.

Hulp-onderwijzer 3de idem. A. Bommel, 13 juli 1869.

Kweekeling. H. G. A. Dahmen, 31 aug. 1868.

DERDE INSPEKTIE-AFDEELING.

Soerabaja.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. A. A. Th. Mounier, 4 maart 1869; — D. A. J. B. de Graaff, id.; — J. H. Fuchter, id.; — S. Meihuizen, id.; —

Dr. P. L. Onnen, 18 dec. 1869.

Sekretaris.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. A. G. van Velthuijzen, 26 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 2de id. J. G. Theunissen, 15 dec. 1869.

Tweede id. 3de idem. S. C. van der Bent, 4 aug. 1869.

Kweekeling. J. A. van Orsagen, 31 aug. 1868.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. A. de Bruijn, Mzn., 4 okt. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. M. Valck Lzn., 27 juni 1869.
Tweede idem. 3de idem. G. W. van Ligten, 31 aug. 1868.
Kweekeling. W. L. E. J. Waltman, id.

OPENBARE DERDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. J. Schoonderbeck, 26 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse. D. M. Kruseman, 25 juli 1869.
Tweede idem. 3de id. W. F. G. L. Haanstra, 2 aug. 1869.

OPENBARE VIERDE-LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. N. Stark, 25 juli 1869.
Hulp-onderwijzer 3de klasse. A. A. J. Niels, 2 aug. 1869.

OPENBARE VIJFDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. R. Burg, 1 mei 1869.
Kweekeling. J. A. Steevensz, 31 aug. 1869.

BIJZONDERE SCHOLEN.

Mevr. H. S. W. Gersom, geb. de Vries, *gewoon lager onderwijs, benevens de engelsche en fransche talen*
 Mevr. de wed. Philips, geb., van Loon, *gewoon lager onderwijs.*
 Mej. J. F. Philipsen, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche en engelsche talen.*
 Mej. Azia van Timor, id.
 Mevr. de wed. Smeets, geb. Nicolaesz, id.
 J. G. Heuvel dop, *gewoon lager onderwijs benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen.*
 W. P. Cranen, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche taal.*

Grisee.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. J. Meijer, 5 nov. 1869; — L. Ch. Kruijff, id.
Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. A. Broos, 18 feb. 1869.
Hulp-onderwijzer 3de klasse. A. E. Schreuders, 25 sept. 1869.
Kweekeling. F. G. Erentreich, 31 aug. 1868.

Modjokerto.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. W. J. Cramer van Baumgarten, 18 okt. 1869; — H. W. Wigman, id.
Sekretaris.

OPENBARE IAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. D. S. de Jong, 27 sept. 1869.

Madura.
Pamekasan.

Voorzitter. De reident.

Leden. Mr. C. Canter Visscher, 31 aug. 1868; — F. W. Voswinkel
Dorselen, id.; — J. Schalij, id.; — H. A. ter Meulen, id.

Sekretaris. G. Busselaar, 26 nov. 1868.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. A. C. Tjebbes, 30 okt. 1869.

Bankalan.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer.

Soemenep.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. J. C. Leijfeldt, * 4de kl., 31 aug. 1868; — H. J. J. le
Sueur; —

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. Timmer, 31 aug. 1868.

Pasoeroewan.

Hoofdplaats.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. S. Beijers van der Vlugt, 31 aug. 1868; — G. Lebret,
id.; — H. J. Kuijpers, id. — A. F. van der Ven, id.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. L. C. Polderman, 31 aug. 1868.

Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. F. A. den Daas, id.

Tweede idem. L. R. Reijckers, 25 sept. 1869,

Derde idem. L. W. A. Evers, id.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. A. M. M. Wijsman, geb. Goedhuis, *gewoon lager onderwijs,*
benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen.

Malang.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.

Leden. A. J. Snouck Hurgronje, 31 aug. 1868; — J. H. Wal-
ter, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. A. F. Hillebrand, 31 aug. 1868.
Hulponderwijzer 3de klasse. A. R. Twijssel, 11 jan. 1869.

Probolinggo.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkomm'isie.

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. F. J. N. Brouwer, 5 sept. 1868; — J. W. Stammler, id.; — F. H. van Egmond, id.; — J. A. Kluijt, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. Spönhoff, 31 aug. 1868.

Hulponderwijzer 3de klasse. H. E. Böck, 30 maart 1869.

Kweekeling. J. J. Ornek, 31 aug. 1868.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mevr. M. C. Schönhoff, geb. van der Eb, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen.*

Besoeki.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. M. J. Smissaert, 19 sept. 1868; — D. W. van der Meulen, id.; — W. D. Kramer, id.; — W. Humme, 21 okt. 1869.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. L. A. de la Croix, 31 aug. 1868.

Kweekeling. J. F. M. Inen, id.

Banjoewangi.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. C. B. Hagenstein, 29 nov. 1868; — A. van der Straate, id.; — H. L. Schultz, 2 dec. 1869; — A. F. Heyl, id.

Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. L. H. van Dinstee, 13 mei 1869.

Celebes en Onderhoorigheden.**Makasar.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De gouverneur.

Leden. L. A. Misero, 25 aug. 1868; — M. Ohl, id.; — F. C. A. Jeekel, id.; — A. Ligtvoet, jan. 1869; — C. W. Eekhout, 4 maart 1869; — Mr. A. Makkers, 30 sept. 1869.

Sekretaris. F. C. A. Jeekel.

Afdrukt 17 december.

OPENBARE EERSTE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. W. van der Lee, 4 okt. 1868.
Hulp-onderwijzer 3de klasse. A. A. J. K. Brockman, 31 aug. 1868.
Kweekeling. L. C. Bax, id.

OPENBARE TWEDE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. G. Koldewijn, 15 aug. 1869.
Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. G. F. Seeman, 13 juli 1869.
Tweede idem. A. C. Cramer, id.
Kweekelingen. K. F. Bax, 31 aug. 1868; — N. Voll, id.

BIJZONDERE SCHOOL.

Mejufvrouw C. A. van der Noorda, *gewoon lager onderwijs, benevens de fransche, engelsche en hoogduitsche talen.*

Maros.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. J. A. Voll, 30 nov. 1868; — C. P. J. van Koetsveld, id.
Sekretaris.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. J. A. Olt, 13 mei 1869.

Bonthain.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.
Leden. E. de Grave, 30 nov. 1868; — M. van der Wal, 10 aug. 1869.
Sekretaris. E. de Grave.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. H. Goedhart, 31 aug. 1868.
Hulp-onderwijzer 3de klasse. A. G. Nitzschke, 5 mei 1859.
Kweekeling. H. L. Pieters, 31 aug. 1868.

Menado.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.
Leden. F. H. Linemann, 1 april 1869; — G. J. Filet id., —
 H. C. Dircks, id.; — Mr. P. A. Matthes, id.
Sekretaris. Mr. P. A. Matthes.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. L. H. B. Hofman, 31 aug. 1868.
Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse. J. A. Boyer, 4 aug. 1869.
Tweede idem. idem. A. Niels, id.
Kweekeling. E. van der Kamp, 31 aug. 1868.

Amboina.**Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.*Leden.* Mr. G. J. Keiser, 7 juni 1869; — G. H. Beer, id.; — Dr. B. Th. W. van Hasselt, id.; — G. A. Hoedt, id.; — E. J. Vermandel, 5 sept. 1869; — W. Hubers van Assenraad.*Sekretaris.* E. J. Vermandel.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 1ste klasse. W. Beerckamp, 26 aug. 1868.*Eerste hulp-onderwijzer 2de klasse.* A. den Hamer, 14 juni 1869.*Tweede idem 3de klasse.* J. Knaap, 2 aug. 1869.*Kweekelingen.* F. F. Pietersz. 31 aug. 1868; — C. C. van Helsingden. 31 aug. 1869.**Banda.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De assistent-resident.*Leden.* F. C. A. Stoecker; — G. L. A. de Maeght; — P. C. Lans; — W. J. R. van Beusechem.*Sekretaris.* W. J. R. van Beusechem.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. H. C. A. Cornelius, 5 juli 1869.*Eerste hulp-onderwijzer 3de klasse.* J. A. A. van Zolingen. 31 aug. 1868.*Tweede idem idem.* H. F. Evers, id.*Kweekeling.* J. van Domburg, id.**Ternate.****Hoofdplaats.**

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.*Leden.* M. D. van Renesse van Duivenbode, 17 nov. 1868; — J. E. Höveker, id.; — J. A. Jungmichel, id.; — Mr. J. Bousquet, id.*Sekretaris.* Mr. J. Bousquet.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Wd. hoofd-onderwijzer 3de klasse. F. C. Willemsz. 31 aug. 1868.*Hulp-onderwijzer 3de klasse.* H. W. L. G. Brouwer, 2 aug. 1869.*Kweekeling.* W. Krecuseler, 31 aug. 1868.

Timor.

Koepang.

Plaatselijke schoolkommissie.

Voorzitter. De resident.

Leden. W. M. Donselaar, 25 nov. 1868; — J. H. de Siso, id.

Sekretaris W. M. Donselaar.

OPENBARE LAGERE SCHOOL.

Hoofd-onderwijzer 2de klasse. C. H. L. Croes, 12 okt. 1869.

Ambachtsschool te Soerabaja.

(Zie omtrent deze gouvernements-inrigting blz. 280.)

Raad van toezigt.

Voorzitter. De resident van Soerabaja.

Leden. De hoofd-ingenieur bij de burgerlijke openbare werken, eerst-aanwezend ingenieur te Soerabaja; — de directeur van het marine-établissement; — de onder-directeur der genie in de 3de militaire afdeling; — de directeur van den artillerie-konstruktiewinkel; — de directeur der fabriek voor de marine en het stoomwezen; — O. C. Matzen; — C. Beth.

Direktie en onderwijzend personeel.

Direkteur. A. H. Bisschop Grevelink, ①, ②, 16 dec. 1861.

Eerste onderwijzer. D. J. Buijsman, 14 julij 1864.

Tweede id. H. Kuchlin, 30 sept. 1869

Christelijke ambachtsschool te Batavia.

(Zie omtrent deze inrigting het aangeteekende op blz. 281.)

President. W. E. van Charante.

Vice-president. Mr. F. L. Anthing.

Thesaurier. W. van Ommeren.

Sekretaris. A. H. Kuipers.

Leden. Mr. A. Mangelaar Meertens; — H. H. Holle; — Dr. J. Mulheisen Arnold; — Ds. P. L. de Gaaij Fortman; — Ds. J. A. Schuurman.

Regent en onderwijzer. G. D. W. te Niet.

Regentes. Mevr. E. J. E. te Niet, geb. Cariot.

INLANDSCH ONDERWIJS.

Inspekteur.

Mr. J. A. VAN DER CHIJS (*E. K. 5*), 17 julij 1864.

Kweekscholen voor inlandse onderwijzers.

Soerakarta.

Hoofd-onderwijzer. Dr. W. Palmer van den Broek, 24 junij 1851.

Tweede onderwijzer. F. D. D. Philips, 30 nov. 1865.

Derde id. F. W. Winter, 9 okt. 1858.

Onderwijzer in het teekenen en landmeten. F. W. A. du Vignau, 5 maart 1866.

Ambtenaar voor de javaansche taal. Raden Pandji Poespo Wilogo,
17 april 1835.

Onderwijzer in de maduresche taal. Raden Pandji Tjokro At-
modjo, 21 april 1852.

Idem maleische id. Hadji Ahmad, 25 feb. 1860.

Idem javaansche id.

Bandoeng (Preanger-Regentschappen).

Hoofd-onderwijzer. D. J. ten Zeldam Ganswijk, 21 feb. 1866.

Tweede onderwijzer. J. C. Kummer, 12 dec. 1866.

Onderwijzer in de teeken- en landmeetkunde. E. B. van Dulmen
Krumpelmann, 12 dec. 1866.

Onderwijzer voor de soendasche taal. Mas Anggabaja, 17 feb. 1866.

Idem voor de maleische taal.

Fort de Kock (Padangsche Bovenlanden).

Onderwijzer. Chatif Labih.

Tanah-batoe (Tapanoli).

Hoofdonderwijzer. W. Iskander, 6 mei 1865.

Tweede onderwijzer

Amboina.

Eerste onderwijzer

Tweede id.

School te Tondano (Menado) voor zonen van inlandsche hoofden en van aanzienlijke inlandsche partikulieren in de Minahassa.

Deze school is eene inrigting van opvoeding en voortgezet onderwijs in de vakken, welke in de dorpscholen in de Minahassa worden onderwezen, en strekt voorts ter erlanging van de kundigheden, welke speciaal voor inlandsche hoofden worden vereischt. Aan de school is een kosthuis verbonden tot huisvesting en verpleging der leerlingen. Zie overigens Bijbl. nos. 1716 en 1915.

Eerste onderwijzer. L. G. van der Hoek, 15 okt. 1864.

Tweede onderwijzer. L. Mangindaän, id.

Regent van het kosthuis. A. C. van Essen.

Ambonsche burgerschool.

Deze school, ingesteld bij het besluit van 6 januarij 1869, no. 13, ter verangving van de toen aldaar bestaande gouvernement's 2de lagere school, is eene inrigting speciaal voor kinderen van Ambonsche burgers, maar tevens, mits tegen betaling van schoolgeld, toegankelijk voor anderen. Zij staat onder het toezigt van den inspekteur van het inlandsch onderwijs, terwijl het dagelijksch toezigt is opgedragen aan eene commissie, bestaande uit den resident, of bij verhindering, zijn plaatsvervanger, als voorzitter, en vier Ambonsche burgers als leden, van welke één, daartoe door den voorzitter aan te wijzen, fungeert als sekretaris dier commissie.

Kommissie van toezigt.

Voorzitter. De resident.

Leden. E. R. Soselisa, 11 feb. 1869; — J. Ohello, id; — D. F.

Soeripattij (tevens sekretaris), id.

Wd. hoofdonderwijzer. J. F. Bentz, 13 feb. 1869.

Hulponderwijzers. B. Soumokil, 30 jan. 1869; — E. Souhoka 7 mei 1869.

Kweekelingen. J. C. Souhoka, 7 mei 1869; — J. H. Nanlohij, id.

Inlandsche Scholen.

JAVA EN MADURA.

Bantam.

Sérang. Mas Djojo Soediro.

Batavia.

Toegoe. J. Simaauw, 16 maart 1866.

Depok. Eerste onderwijzer. W. T. Laurens, 19 mei 1868.

» *Tweede id.* J. Laurens.

Krawang.

Poerwakarta. Mas Wirjo Atmodjo, 21 jan. 1863.

Wanajasa. Mas Karsiman.

Adiarsa. Mas Naha Widjaja.

Krawang. Mas Marta Pradja.

Tjabang-boengin. Mas Asmoen.

Preanger-Regentschappen.

Bandoeng. Raden Adi Winata, 30 april 1865.

Tjiandjoer. Mas Kerta Di Sastra, 20 nov. 1859.

Ibidem, zendingschool. C. Albers.

Garoet. Raden Sastra Di Laga, 30 april 1865.

Soemedang. Raden Sastra Di Pradja, 19 jan. 1861.

Ibidem, particuliere school van den Regent, G. Warnar.

Indehiang. Sidra Pradja.

Singaparna.

Manondjaja. Raden Angga Dirdja, 1 nov. 1866.

Cheribon.

Cheribon. Winata Sastra, 20 nov. 1859.

Ibidem. Zendingschool, A. Dijkstra.

Koeningan. Singa Winata, 17 nov. 1862.

Madjalenska. Raden Soeminta Di Laga, 28 feb. 1866.

Lebak-wangi. Wira Sastra, 4 april 1864.

Kawali. Mas Pradja Widjaja, 10 nov. 1865.

Palimanan. Mas Djaja.

Tjiamis. Mas Sastra Kesoema, 20 maart 1863.

Indramajoe. Mas Karta Soemantri, 7 julij 1865.

Ibidem. Zendingschool, D. J. van der Linden.

Tegal.

Tegal. Mas Kerta Di Poera, 3 jan. 1852.

Brebes. Mas Reksa Tenaja, 14 feb. 1859.

Pamalang. Mas Prawiro Amidjojo, 24 julij 1860.

Pekalongan.

Pekalongan. Mas Tondo Soedirdjo, 26 feb. 1865.

Doro. Raden Tjitro Widjojo.

Karang-anjar. Mas Sastro Atmodjo.

Pakadjangan. Mas Wirjo Sopoetro.
Wiradesa. Raden Wiro Taroeno.
Kadjen. Mas Prawiro Atmodjo.
Paningaran. Mas Djojo Di Kromo.
Seragi. Raden Atmo Winoto.
Ponolawen. Raden Poerwo Atmodjo.
Batang. Raden Tjokro Koesoemo.
Masin. Raden Soemo Di Kromo.
Sidajoe. Raden Mangoen Di Wirjo.
Kali-salak. Djojo Wikromo.
Tersono. Padmo Soepoetro.
Soebah. Karto Koesoemo.

Samarang.

Samarang. Mas Mangoen Soebroto, 23 junij 1863.
Ibidem. *Zendingschool.* W. Hoezoo.
Salatiga. Raden Mas Soenadi, 30 nov. 1865.
Demak. Bagoes Atmorogo, 16 sept. 1854.
Poerwodadi. Raden Soema Di Pradja, 24 julij 1869.
Ambarawa. Sastra Di Poera, 23 mei 1868.
Tengaran. Mas Marto Poero.

Japara.

Pati. Mas Sasmi Ardjo, 1 mei 1858.
Koedoes. Mas Sastro Di Medjo, 29 julij 1865.
Japara. Raden Padmo Dirdjo, id.
Ibidem. *Zendingschool.* N. D. Schuurmans.
Djoewana. Raden Prawiro Dirdjo, 15 jan. 1865.

Rembang.

Rembang. Mas Rana Atmadja, 23 junij 1868.
Blora. Mas Soema Merdjaja, 12 april 1866.
Toeban. Mas Prawiro Redjo, 6 aug. 1861.
Bodjonegoro. Raden Djojo Di Medjo, 3 sept. 1858.

Soerabaja.

Soerabaja. Kerto Widjojo, 29 mei 1868.
Sido-ardjo. Mas Mangoen Di Poero, 15 maart 1864.
Modjo-warno. *zendingschool.* J. Kruyt.
Modjo-kerto.

Madura.

Pamekasan. Raden Pandji Djojo Adi Nagoro, 28 april 1859.
Bankalan. Raden Arjo Djojo Koesoemo, 10 jan. 1864.
Soemenep. Raden Arjo Mankoe Prodjo, 24 mei 1869.

Pasoeroewan.

Pasoeroewan. Hadji Ismail, 9 junij 1860.
Bangil. Mas Prawiro Sastro, 1 mei 1858.
Malang. Mangoen Atmadja, 30 okt. 1869.

Probolinggo.

Probolinggo. Soemo Dirdjo, 19 nov. 1867.

Besoeki.

Besoeki. Mas Ngabeli Kerto Adi Redjo, 27 aug. 1853.

Banjoewangi.

Banjoewangi. Mas Merto Di Wirjo, 29 mei 1866.

Banjoemas.

Banjoemas. Mas Soema Di Poera, 7 mei 1861.
Poerbolinggo. Mas Soema Dirdja, 31 maart 1856.
Poerwokerto. Raden Sasra Atmadja, 23 jan. 1865.
Bandjar-negara. Mas Merto Wioto, 23 dec. 1863.
Tjilatjap. Mas Wangsa Redja, 18 mei 1868.
Soekaradja.
Poerworedjo.
Kaliredjo.
Adjibarang. Raden Poespito Redjo.
Djamboe. Mas Kerto Di Medjo.
Karang-kobar. Samir.

Bagelen.

Poerworedjo. Parta Di Kara, 12 juni 1862.
Keboemen. Mas Kerto Wongso, 18 dec. 1868.
Ambal. Raden Poespo Koesoemo, 10 juli 1860.
Wonosobo. Prawiro Santiko, 27 aug. 1862.
Koeto-ardjo. Mas Sakiman, wd.
Karang-anjar.

Kedoe.

Magelang. Mas Mangoen Santiko, 18 dec. 1868.
Temanggoeng. Raden Soerjo Santiko, 21 juli 1854.
Moentilan. Raden Ardjo Warsito, 25 nov. 1867.
Ngadiredjo. Mas Sapoeten.
Kaloran. Mas Soero Atmodjo.

Djokjakarta.

Djokjakarta. Wiro Aksoro.

Soerakarta.

Soerakarta. Mas Ngabeli Sastro Wioto.

Madioen.

Madioen. Raden Djojo Atmodjo, 1 mei 1858.
Magetan. Mas Merto Atmodjo, 27 okt. 1864.
Ngawi. Mas Sastro Di Medjo, 28 april 1859.
Poerwodadi. Raden Ngabeli Sastro Di Ardjo, 28 aug. 1858.
Ponorogo. Mas Soero Prawiro, 20 nov. 1859.
Somoro. Mas Prawiro Di Sastro, 17 april 1866.
Patjitan. Mas Reno Atmodjo, 5 dec. 1862.

Kediri.

- Kediri.* Mas Soero Di Poero, 28 feb. 1867.
Toeloeng-agoeng. Mas Rono Wirjo, 11 mei 1866.
Trenggalek. Mas Asmono, wd. 19 dec. 1867.
Berbek. Raden Merto Widjojo, 3 aug. 1864.
Blitar. Sastro Redjo, 28 dec. 1865.
Kertosono. Raden Kerto Di Wirjo, 27 julij 1868.

Sumatra.**Gouvernement Sumatra's Westkust.**

- Padang.* Soetan Malelo, 26 jan. 1853.
Painan. Si Djoembang, 20 april 1858.
Troesan. Si Djaja.
Batang-kapas. Si Tahir.
Ajer-bangis. Si Kilang, 15 nov. 1865.
Taloe. Radja Abdoe'l-Gani, 5 feb. 1868.
Loeboe-sekaping. Soetan Kalabian, 5 maart 1859.
Rau. Si Sore.
Fort de Kock. Moelhammad Tajib, 30 junij 1866.
Palembajan. Soetan Machoedoem, 23 mei 1868.
Bondjol. Soetan Plembang, 30 sept. 1864.
Poear-datar. Soetan Madjolelo, 1 sept. 1864.
Paja-koemboeh. Si Liepe.
Alaban. Soetan Roemah Pandjang, 15 mei 1868.
Fort van der Capellen. Bagindo Simaro.
Boea. Bagindo Sampono.
Solok. Bagindo Soetan, 10 feb. 1860.
Lolo. Radja Boedjang, 6 aug. 1867.
Siboga. Sigori, 7 okt. 1865.
Padang Sidempoean. Si Pangoeloe, 4 julij 1867.
Si-mapil-apil. Si Goeroen Padé, 21 junij 1865.
Pargoetan. Si Samipoer.
Siprok. Dja-Rendo, 4 julij 1867.
Boenga-bandar. Simon Petrus, 15 feb. 1864.
Penjaboengan. Si Dagar, 2 feb. 1867.
Tana-bahtoe. Dja Bolat, 6 aug. 1867.
Moeara-sama. Soetan Koelipa, 2 feb. 1867.
Kota-nopan. Dja Timoer, 16 mei 1866.
Moeara-sepongi. Si Mangantar, 21 junij 1865.
Goenoeng Sitoli. *Zendingschool*, E. Denninger.

Benkoelen.

- Benkoelen.* *Eerste onderwijzer.* Mochammad Sarib, 29 junij 1869.
Tweede id. Si Karim, 9 julij 1863.

- Tallo*. Mochammad Idris.
Taba Pemindjong. Boestam, 29 junij 1869.
Moeara Lokien. Aliasin, 12 okt. 1868.
Laïs. Mochammad Antar, id.
Manna. Si Boeroek.
Kroë. Abdoe'l-Lahab, 17 maart 1864.
Moko-moko. Mochammad Aroen, 26 okt. 1864.
Poelo Pisang. Kamar Oedin, 2 jan. 1867.

Lampongsche Distrikten.

- Teloek-betoeng*. Abdoe'l-Wahid, 29 dec. 1866.

Banka.

- Muntok*. Hadji Idris, 3 april 1856.

Borneo.

Zuider- en Ooster-Afdeeling.

- Bandjarmasin*. Amat wd., 6 mei 1865.
Ibidem. *Lendingschool*. C. L. A. van Hoefen.
Kwala Kapoeas. *Lendingschool*. J. P. Hennemann en C. C. Hendrich.
Mandoemei. *Lendingschool*.
Pankok. *idem* F. C. W. Hager.
Telang. *idem*

Celebes.

Gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden.

- Makasar*. Abdoe'l-Kasim, 27 nov. 1860.
Maros. Manguendjoengi Daeng Manassa, 13 dec. 1862.

Menado.

GOVERNEMENTS-SCHOLEN.

- Menado*. M. Makaämpoh, 9 jan. 1860.
Lotta. D. Saraja, 30 maart 1866.
Tateli. M. Salmon, 29 okt. 1866.
Tanawanko. J. Marcus.
Paniki di bawah. L. Ramnat, 29 feb. 1860.
Kema. M. Kumantas, 22 julij 1857.
Likoepang. J. Codevahij, 12 april 1865.
Tondano. N. E. Paät, 25 sept 1852.
Kapatarang. D. Maukar, 29 april 1867.
Kakas. L. Palilingan, 15 april 1865.
Langowang. S. Warouw, 29 sept. 1866.
Amoerang. P. Lutam, 15 dec. 1868.

NEGORIJ-SCHOLEN.

Kokka.
Tinoer.
Warembungan.
Sendoek.
Masing.
Popareng.
Ajer-madidih. K. Dededaka.
Tonsealama. J. A. Dimpudus.
Maoembi. J. Pinontoan.
Koeil. J. Bojoh.
Pangolombian. D. Wajong.
Kembes. S. Renku.
Tankoeni. M. Kolondan.

Soeloehoen. J. Tuwoli.
Popontolen. J. Ratag.
Lelema. J. Pangkej.
Moente. W. Rovinpandej.
Tengah. J. Tambuwun.
Pakoeweroe. J. Humaat.
Eloesan. T. Runtuuwu.
Tawaëng. P. Sihuw.
Malikoe. P. Lutam.
Pinaling. J. Wungow.
Popoh. K. Rantung.
Loboe. T. P. Rompas.

GENOOTSCHAPSSCHOLEN.

Atep. G. Tanpanavas.
Palamba. S. Pinontoan.
Talawatoe. N. Lalu.
Passoh. A. Kaligis.
Toelian. P. Sumampoor.
Panassen. J. Surenta.
Kojoeatoe. N. Rumajar.
Karor. N. Pavei.
Somboki. J. Tawan.
Rembokken. J. Pangemanan.
Kasuratan. J. Kaligis.
Tompasoh.
Tolok. J. Malingkonor.
Kanonang. H. Wurling, wd.
Kowankoan. M. Ratu.
Tondegesan. M. Kuhu.
Kajoei. M. Kaligis.
Tombassian di atas. M. Lumentah.
Sonder. J. Woaten.
Kiawa. P. Soemoel.
Lejlem. Z. Imon.
Tintjep. A. Wajongkere.
Pinapapalangko. E. Koho.
Kapoja. J. Roengkat.
Ramboenan. H. Gerueng.
Tara-tara. J. Tiwon.
Lola.
Woloan.
Lemo.
Koha.
Makalisoeng. P. Mangi.
Rerer. E. Siwij.

Kolongan. J. Loing.
Sawangan. E. Tumbel.
Kombi. S. Bengij.
Ranowanko. P. Kowaas.
Laloempei. J. Rambitan.
Toelap. J. Pangau.
Kajoeroja. E. Sanggor.
Watoelawei. C. Tawaëng.
Telap. N. Bolang.
Watoemea. M. Legoh.
Eris. J. Adam.
Toelian Ketjil. A. Pangalila.
Papakelan. A. Lewu.
Koia. J. Girott.
Negeri Baroe. B. Paëndong.
Ratahan. E. Supit.
Pangau. J. Poluan.
Lindanen. A. Lengkej.
Soemanpan. P. Lowongon.
Bentenan. F. Siwi.
Tatengesan. W. Sandag.
Moendoeng. P. Supit.
Tonbatoe. E. Ginsu.
Kali. J. Kawenas.
Silia. L. Liwan.
Luvoetoeng. S. Ginsu.
Watuling. A. Mingkid.
Woewoek. A. Roemengan.
Talaitad. P. Ondang.
Lapi. G. Rompas.
Koreng. Z. Sinjal.
Kanean. L. Ratag.

Pinamorongan. A. Karwoer.
Paslaten. O. Ratag.
Romoöng di atas. J. Toema.
Toempaän. D. Jacobusz.
Ritej. S. Girot.
Pondan. J. Worotitjan, wd.
Koemeleboeai. A. Oemboh.
Woewoek. J. Liando.
Karimbo. M. Kaligis.
Wakan. L. Toemiwa.
Tewasen. J. Toemoejoe.
Teëp. L. Rompis.
Poigar. R. Moendoeng.
Romoöng di bawah. S. Pangkej.
Pakoe-oerei. L. Loemintang.
Pontak. F. Rantoeng.
Mopolo. T. Tampamawa.
Lompad. J. Rasoew.
Raänan. J. Loemintaintang.
Motoling. J. Rasoew.
Wanga. L. Toemandoek.
Tokin. J. Mowoto.
Tomohon. E. Lasut.
Tataäran. S. Elias.
Roeroekan. S. Lengkong.
Kakaskassen. J. Tumbelaka.
Kaiawoe. K. Palar.
Kinilow. E. Malonda.

Sarongsong. A. Wajong.
Lahendong. A. Siwu.
Tondangow. A. Pijoh.
Pinaras. M. Gosal.
Sawangan.
Pandoe.
Benkol.
Malalajang. P. Kolondam.
Singkil. H. A. Londong.
Kolongan.
Talawään. J. Mantiri.
Mapangit. F. Mantiri.
Tetej. J. Petrus.
Loempias. D. Tankilisan.
Sawangan. H. Tikoaluw.
Paslaten. M. Kaunang.
Batoe. L. Roring.
Treman. N. Dumais.
Kasar. D. Bolang.
Toemaloentoeng. J. Inarai.
Sawangan. H. Sontej.
Tengari. F. C. Walanda.
Soekoer. E. Wulur.
Matoengkas. J. Maramis.
Tateloë. S. Pandej.
Lilang. A. Maramis.
Tandjong-merah. C. D. Worotikan.
Lansot. M. Asmus.

Gorontalo.

Gorontalo. S. B. Paulus, 27 oct. 1866.
Id. M. Emor, 17 oct. 1860.
Bone. W. P. Wowor, 27 oct. 1866.
Limbotta. B. Tangkudung, 29 dec. 1864.

Sangir-eilanden.

Ondong. P. Passandaran.
Oeloe. L. Takainginan.
Sawan. P. Nathan.
Talawit. J. Areres.
Lia. J. Kabukan.
Kiawan. J. Kalampong.
Manganitoe. M. Liando.
Tawoali. A. Rener.
Lapango. J. Jacob.
Toeroena. J. Henkebohan.
Kolongan. Z. Waroka.

Kandahr. P. Ontol.
Taboekan.
Koeloer. S. Makanoming, 24 juli
 1868.
Menalo. N. Parain, 10 juni 1869.
Tarian.
Koema.
Tagoelandang. S. Bawole.
Haas. J. Makasihi.
Minungan. S. Ponto.
Makalehi. L. Jehannis.

Ternate.

Ternate. D. Tieleman, 4 feb. 1863; — J. A. B. Soentpit, id.

Batjan.

Batjan. H. S. Manuhutu, 16 December 1865.

AFDEELING HILA EN LARIKE.

Hila. S. Patti, 29 aug. 1867.

Larika. D. P. Tuanakotta, Siahaha, 21 aug. 1868.

Boano. A. L. Souhoka, 29 feb. 1868; — J. L. Reawaruw, 29 aug. 1867.

Manipa. B. Lain samputi, 25 mei 1864.

Loki. P. S. Huka, 22 feb. 1865.

AFDEELING AMBOINA.

Waaï. J. A. Tanamal, 22 feb. 1865; — J. J. Siahainenia, 3 juniij 1865; — J. Latuheru, 8 mei 1868.

Tial. H. J. Lopulalan, 29 jan. 1867.

Soeli. J. J. Manusama, 31 mei 1863; — F. A. Manuhutu, 14 april 1866.

Passo. M. J. Hetaria, 15 aug. 1867.

Negeri Lama. J. D. Nendissa, 22 feb. 1865.

Waiheroe. J. P. M. Sahertian, 19 jan. 1867.

Lateri. L. J. A. Manusama, 8 mei 1868.

Lata. M. S. Timisela, 20 aug. 1868.

Halong. J. E. Risakotta, 21 oct. 1868; — P. D. Lilipali, 21 jan. 1865.

Galala. A. L. Latumanuwi, 22 feb. 1865.

Mardika. P. P. Risakotta, 29 jan. 1867; — J. R. Soselisa, 25 mei 1869.

Hoekoerila. H. P. Matulapelwa, 20 aug. 1868.

Ema. A. S. Makatita, 2 dec. 1863; — P. Wattimena, 22 april 1869.

Leahari. J. M. Tallanc, 17 maart 1864; — J. P. Pelupesie, 25 mei 1869.

Hatioe Besar. E. P. Soumokil, 20 aug. 1868; — S. Hukom, 25 mei 1869; — M. Titahalawa, 25 mei 1869.

Noesianioe. J. H. Tupanno, 21 jan. 1865; — C. L. Huwaë., 29 jan. 1867; — P. J. Anakotta, 28 dec. 1867.

Hatioe. J. C. Sepania, 8 mei 1868; — P. S. Hukom, 19 mei 1868.

Lilibooi. J. C. Nanlohi, 15 aug. 1867.

Allang. J. P. Matikohi, 22 feb. 1865; — F. Lilipali, 21 jan. 1865; — H. W. Kuhuwaël, 20 aug. 1868.

Amahoesoe. J. C. Pattipeilohi, 21 feb. 1868.

Roematiga. D. S. Nanlohi, 25 mei 1869.

Soia di atas. O. E. Lestuni, 25 mei 1869.

Hatalai. P. H. Tupanno, 15 aug. 1867; — S. H. Pattisilano, 19 juniij 1867.

Nakoe. M. A. Lilipali, 21 jan. 1865.

Kilang. M. D. Nanlohi, 29 jan. 1867; — J. L. Wattimena, 25 mei 1869.

Roetong. B. L. Wakanno, 25 mei 1869.
Hoetoemoeri. R. J. Nanlohi, 29 jan. 1867; — W. A. Manuhutu,
 3 julij 1867.

AFDEELING SAPAROE A EN HAROEKOE.

- Saparoëa*. J. L. Wattimena., 31 mei 1863; — P. J. Nikiuluw,
 13 aug. 1868; — E. E. Mantulametan, 20 aug. 1868.
Paperoë. H. Lain Samputi, 20 aug. 1868; — A. L. Hitipeuw,
 27 mei 1865.
Booi. J. B. Nikiuluw, 31 mei 1863.
Haria. A. J. Tanusale, 20 aug. 1868; — P. Hitiahubesie, 20 aug.
 1868; — M. W. Matakupan, 12 jan. 1869.
Porto. C. M. Rensampessi, 13 julij 1860; — H. J. Kuhuwaël,
 4 mei 1860.
Ihamahoe. S. L. Tanamal, 16 dec. 1868; — F. J. Sopakuwa,
 20 jan. 1865; — J. W. Pattinasarani, 20 aug. 1868.
Nolloth. J. B. Siahaha, 2 jan. 1866; — J. J. Hettaria, 21 jan. 1865.
Haroëkoe. J. W. C. Simauw, 20 aug. 1868; — E. J. Lekatom-
 pesie, 20 aug. 1868.
Serri-Rorri. J. A. Pelupesi, 8 mei 1868.
Oelath. P. M. Dalima, 13 julij 1860; — H. J. Kailola, 26 oct. 1869.
Ouw. J. P. Nanlesi, 14 april 1866; — S. J. Manuputi, 23 feb. 1859.
Sila. J. L. Pikanusa, 25 junij 1865.
Aboëboë. J. H. Soumokil, 29 jan. 1867; — F. A. Tentua, 21 jan. 1865.
Akoon. J. L. Lifaai, 5 julij 1867.
Ameth. C. Waas, 3 junij 1865; — S. M. Sarimanela, 29 jan.
 1867; — H. P. Wattimena, 7 oct. 1869.
Toehaha. J. Haulussi, 20 aug. 1868; — A. F. Haulussi, 22 april
 1869.
Titawai. J. Huliselan, 21 jan. 1865; — A. A. de Fretes, 5 julij
 1865.
Nalahia. S. M. Hukom, 20 aug. 1868.
Oma. F. O. M. Latuasam, 3 junij 1865.
Wassoë. J. S. Noia, 20 aug. 1868.
Aboroe. A. P. Siahainemia, 21 jan. 1865; — J. M. Matahelemual,
 8 mei 1868.
Hoelalioë. M. J. F. Rugebregt, 21 jan. 1865; — M. J. Pattiaapon,
 15 aug. 1867.
Karioë. J. B. Suitela, 29 jan. 1867; — P. L. Simatauw, 29 jan.
 1867.
Itawaka. J. H. F. Sahupala, 17 julij 1862; — M. Anakotta, 21 oct.
 1868.
Roemakai. B. Wattimena, 20 aug. 1868.
Tihoelale. J. A. Latumanuwi, 21 oct. 1868.
Kamarian. J. J. Pelamonia, 7 oct. 1869.
Amahëi. E. C. Pattiasina, 29 jan. 1867; — P. J. Mahodim, 2 dec.
 1863; — P. J. Kuhuwaël, 3 junij 1865.
Makariki. P. J. de Queljo, 20 aug. 1868.

- Awaia*. P. P. Lewakabesi. 21 oct. 1868.
Panlohi. C. W. Jungermann, 3 juni 1865; — P. R. Hukum.
 31 mei 1863; — P. M. C. Patiselano, 25 mei 1869.
Hatoesola. J. Lopulisa, 5 juli 1867.
Kaibobo. H. W. Picauli, 12 maart 1860; — P. D. Leihitoe, 5 juli
 1867.
Waisamoe. H. M. Ruhukael, 18 juli 1868.

AFDEELING BOEROE.

- Kajeli*. P. N. Alfons, 25 mei 1869,

BANDA-EILANDEN.

- Neira*. A. C. Matulesi, 10 dec. 1864.
Lonthoir. M. S. Kaia, 30 nov. 1866.
Ai. L. J. Pattipeilohi, 10 dec. 1864.
Rosengain. B. Kuhuwael, 22 nov. 1864.

Aroe-eilanden.

- Doerdjela*. J. M. Samallo, 21 feb. 1868.
Meikor. P. Peilouw, 21 feb. 1868.
Wokan. A. M. Manusama, 21 feb. 1868.

ZUIDWESTER-EILANDEN.

- Kisser*. J. J. Likiahena, 14 nov. 1864.
Roma. E. Likihena, 15 aug. 1867.
Serwaroe. J. Manuhutu, juli 1867.
Serai. P. Pais, 15 juli 1867.
Moa. T. C. Mustamu, 29 juni 1867.

Timor.

- Koepang*.
Oesappa. J. W. Makatita, 19 juni 1865.
Olio. J. M. Warisal.
Babauw. J. N. Talahatu.
Oesauw. P. J. Matatula.
Polla. J. Loesisaoe, 30 juli 1867.
Amarassi. J. Temaloeroe, 24 aug. 1865.
Parittij. M. A. Lopulisa, 20 okt. 1865.
Atapoepoe. S. Patinasarani.

Rotti.

- Baä*. H. Pattij, 19 juni 1865.
Lelain. P. Johannis, 30 april 1868.
Denka. J. Jacob, 31 juli 1863.
Oinale. N. Touselakh, 30 juli 1867.
Delha. H. Frans, 4 jan. 1866.
Thie.
Lolleij. E. L. O. Manoehoetoe, 13 sept. 1864.
Keka. Z. Petrus, 30 juli 1867.
Talaë. N. Thene, 26 mei 1869.

Bobai. E. Johannis, 13 sept. 1864.
Lelenoek. J. Rano, 26 mei 1869.
Dioe. F. Kolloh, 19 juni 1865.
Bilba. A. Thei, 31 dec.
Oepaaw.
Ringgou. H. Tomodokh, 28 sept. 1865.
Landau. P. Mollo, 31 dec. 1866.
Karbafo. O. Manuhutu, 26 mei 1869.
Termans. J. Pandij, 14 april 1862.
Sosedale. P. Kioek.
Bandale. D. Pandij.
Laillette. J. Alboei.
Oisaeti. W. Medah.
Tedoh. F. Sineh.
Soeöehoe. J. Ballo.
Bioek. H. Bernardus.
Hoeroein. J. Nafi.
Ni-i-oin. E. Eloë.
Oi-oeloe. J. Theij.
Ailelo. T. Hendrik.
Danolain. N. Ndoen.
Ghawk. J. Arnoldus.
Oikenika. P. Besij.
Inak. M. Hili.

Savoe.

Seba. W. Pattij, 5 aug. 1869.

EEREDIENST.

PROTESTANTSCHIE.

Bestuur der protestantsche kerken in Nederlandsch-Indië.

President. Mr. J. de Wal, Hzn., 26 juli 1867.

Vice-president. Ds. J. W. C. van Steeden, 5 aug. 1866.

Sekretaris. Ds. H. van Ameijden van Duijm, 27 mei 1868.

Leden. G. F. de Bruijn Kops, 13 juni 1857; — J. P. Theben Tervile, 6 mei 1861; — Mr. A. Mangelaar Meertens, 7 sept. 1867; —

Ds. P. L. de Gaaij Fortman, 3 dec. 1867; — Ds. J. A. Schuurman Jhzn., 23 dec. 1868.

Adjunkt-sekretaris. Dr. L. W. G. de Roo, 29 jan. 1868.

Predikanten.

H. H. Schilf, 10 april 1837, *Soerabaja*.

F. U. van Hengel, 6 juli 1842, *Samarang*.

P. L. de Gaaij Fortman, 10 feb. 1843, *Bataria*.

A. van Davelaar, 27 aug. 1844, *Samarang*.

J. K. Kam, 1 maart 1847, *Soerabaja*.

J. W. C. van Steeden, 4 maart 1851, *Batavia*.

A. A. Th. Mounier, 12 mei 1852, *Soerabaja*.

J. W. H. Adèr, 19 aug. 1854.

H. van Ameijden van Duijm, 8 aug. 1856, *Bataria*.

C. G. S. Begemann, 2 jan. 1857, *Djakakarta*.

F. J. N. Brouwer, 15 mei 1856, *Probolinggo*.

J. G. Walraven Krol, id. *v*.

C. A. L. van Troostenburg de Bruijn, 6 juni 1857, *Poerworedjo*
(*Bagelen*).

J. H. Z. Bruinier, 25 mei 1858, *Pekalongan en Tagal*.

B. J. Ovink, 22 dec. 1858, *v*.

Dr. A. H. C. van Leeuwen, 22 aug. 1861, *Soerakarta*.

F. J. J. Prins, 10 feb. 1863, *Rembang*.

H. S. Balsem, 16 aug. 1864, *Pasoeroewan*.

P. van der Meulen, 17 nov. 1864, *Banda*.

J. C. Schagen van Soelen, 2 dec. 1864, *Banjermasin*.

Th. Hoog, 25 jan. 1865, *v*.

H. Knottnerus, 31 maart 1865, *Riouw en Banka*.

Dr. B. T. W. van Hasselt, 5 nov. 1866, *Amboina*.

J. A. Schuurman, Jhzn., 30 mei 1868, *Bataria*.

G. C. Klerk de Reus, 11 sept. 1868, *Padang*.

J. F. Thieme, id., *Madioen*.

P. Heering, id., *Cheribon*.

F. Faber, 10 juli 1869.

Y. Radersma, id.

J. de Jong, id.

- S. H. A. Begeman, 10 juli 1869.
 W. P. M. Moulijn, id.
 J. E. Höveker, 1 aug. 1834, wd. *Ternate*.
 F. H. Linemann, wd. *Menado*.
 A. F. Gerlach, 11 okt. 1861, *Veldprediker voor de garnizoenen van Salatiga en Ambarawa*.
 H. Ruleman Voget, 12 mei 1862, *Id. voor de garnizoenen van Weltevreden en Meester-Cornelis*.

Hulp-predikers.

- W. M. Donselaar, 7 dec. 1864, *Timor Koepang*.
 J. Kijftenbelt, 26 okt. 1865, *Benkoelen*.
 M. van der Wal, 5 juli 1869, *Bonthain*.

Kerkeraden der protestantsche gemeenten.

Bantam.

- President.* D. Brouwer.
Ouderling. F. Grandisson.
Diaken. F. B. Jutting.
Diaken en skriba. J. Leidelmeijer.

Batavia.

- President.* Ds. P. L. de Gaaij Fortman.
Vice-president. Ds. J. H. Schuurman, Jhzn.
Skriba. Ds. H. van Ameijden van Duijm.
Ouderlingen. W. L. Blankert; — W. E. van Charante; — H. M. van Dorp; — Ds. H. Ruleman Voget; — P. Landberg Jr.; — Mr. R. van Goens; — Ds. J. W. C. van Steeden; — K. W. F. d'Arnaud Gerkens.

Kollegie van diakenen.

- President.* Mr. W. E. van der Hout.
Diakenen. J. M. van der Valk Cz.; — J. C. Brodhaag; — J. R. Schuurman; — C. J. Westerman; — G. W. Lisander; — B. R. G. Bouricius; — J. F. Göbel; — J. A. Bruinier; — P. Rust Jones; — W. Brewer; — G. E. Senn van Basel; — C. E. Jacobs; — C. van Zijp, *tevens skriba*.

Kollegie van kerkmeesters.

- President.*
Lid. Ds. P. L. de Gaaij Fortman.
Adjunkt-skriba. W. H. Snethlage.
Thesaurier. W. L. Blankert.

Kerkelijke geëmploijeerden.

- Koster en voorlezer in de Willemskerk.* W. H. Snethlage.
Koster in de Buitenkerk. C. Schmidgall.
Koster in de Nieuwe kerk. J. P. Brandes.
Voorlezer in de Buitenkerk en katechiseermeester bij de Evangelische gemeente. E. J. Cornelis.

1870.

21

2de katechiseermeester. M. Teffer.

Organist in de *Willemkerk*. H. Meijl.

Idem in de *Buitenkerk*. E. F. Rijkmans.

Idem in de *Nieuwe Kerk*.....

Vrije Rehobôth-Gemeente te Meester-Cornelis

(Erkend bij Gouvernements besluit, 13 Maart 1863, No. 11).

Geordend leeraar der *Vrije Schotsche kerk*. E. W. King.

Ouderlingen. W. H. Brouwer; — C. P. G. van der Linden; — H. C. Kal.

Diakenen. H. G. Maks; — W. A. van Hengel; — J. C. H. C. du Puij; — A. Th. W. Bogaardt.

Te *Toegoe* en *Depok (Batavia)* bevinden zich twee gemeenten van inlandsche christenen, welke bediend worden door een door het gouvernement bezoldigden zendeling van het Nederlandsch genootschap, die belast is met het godsdienstig onderwijs, de waarneming van de openbare eeredienst en het opzigt over de scholen.

Zendelingleeraar te *Toegoe* en *Depok*. J. Beukhof, 1 sept. 1864.

Buitenzorg.

President. A. N. H. de Vogel.

Ouderlingen en diakenen. C. F. W. Brautigam; — J. W. van Leeuwen; — Mr. S. C. J. W. van Musschenbroek; — W. J. G. van Swieten.

Cheribon.

President, tevens skriba. Ds. P. Heering.

Ouderlingen. J. C. von Bannisseth; — F. Helbos.

Kerkmeester. J. C. von Bannisseth.

Diakenen. J. Brondsema; — P. Schallig; — G. F. L. van Beusekom.

Tegal.

President. Ds. J. H. Z. Bruinier.

Ouderlingen. C. L. F. Monod de Froideville; — D. Lucassen.

Diaken. H. W. de Bic.

Diaken en kerkmeester. J. W. F. J. Meinsma.

Pekalongan.

President. Ds. J. H. Z. Bruinier.

Ouderlingen. J. C. Scharff; — H. B. Houtman.

Diakenen. J. L. E. Ham; — J. G. Toorop.

Samarang.

President. Ds. F. U. van Hengel.

Skriba. Ds. A. van Davelaar.

Ouderlingen, tevens kerkmeesters. G. L. Dorrepaal; — A. N. H. de Vogel.

Ouderlingen. H. F. Oelrich; — W. Meijer; — B. van Zutphen. — D. C. de Bruin.

Kollegie van diakenen.

President. Trappen.
Thesaurier. P. H. Clignett.
Sekretaris. D. P. Erdbrink.
Diakenen. J. P. Struijck; — J. L. C. Twijsel.

Kerkelijke geëmploijeerden.

Voorlezer. W. F. H. von Haack.
Organist. A. Lasare.
Koster. J. A. Meert.

Salatiga.

President. Ds. A. F. Gerlach.
Ouderlingen. J. Hubeck; —
Diaken, tevens skriba. J. F. Hoff.
Diakenen. G. H. Blanken; Jennij.

Japara.

Kerkelijke gekomritteerden.

Afdeeling Pati. A. Sonius.
Afdeeling Japara. N. D. Schuurmans.
Afdeeling Koedoes. W. R. van Raadshoven.

Rembang.

President. Ds. F. J. J. Prins.
Ouderling, tevens kerkmeester. W. C. J. E. Deijs.
Ouderlingen. J. W. H. Cordes; — J. Taak Daansen.
Diakenen. L. H. Kramer; — W. M. Meijer; — P. D. Terpstra.
Organiste. Mevr. de wed. Brugman.
Koster. J. C. Gabeler.

Kerkelijke gekommitteerden.

Toeban. C. de Walick; — J. F. Steevensz.
Bodjonegoro. P. A. Oetgens van Waveren Pancras Clifford; —
 M. Cramer.
Blora. J. W. Hornung.

Soerabaja.

President. Ds. A. A. Th. Mounier.
Vice-president. Ds. H. H. Schiff.
Skriba. Ds. J. K. Kam.
Ouderlingen. H. Calicher; — J. G. Cook; — H. Schallig; —
 A. G. van Velthuijzen; — A. de Bruijn; — F. W. Crozier Mourits.
Ouderlingen op het marine-établissement. F. G. de Bie; —

Kollegie van diakenen.

President. D. Houtman.
Thesaurier. A. W. J. Smitt.
Skriba. W. F. Maijer.

Diakenen. F. W. Davids; — G. J. Koopman; — A. B. J. Heijman; — J. E. Albrecht; — J. Wolvekamp; — J. W. A. Roessner; — J. Reuter.

Diakenen op het marine-établissement. B. C. van de Linde; — R. A. Hoffland.

Kollegie van kerkmeesters.

President. J. G. Cook.

Thesaurier. H. Schallig.

Skriba. A. G. van Velthuisen.

Kerkelijke geëmployeerden.

Voorlezer. A. A. J. Niels (tijd).

Organist. K. L. Huijzers.

Koster. J. W. van Zeijl.

Voorlezer op het marine-établissement. B. C. van der Linden (tijd).

Koster op id. J. Adriaan.

Grisee.

President. De dienstdoer. de predikant.

Ouderlingen. F. van Naersen; — J. F. Brodhaag; — P. P. F. Swart.

Diakenen. W. G. Tandie; — C. G. G. Erentreich; — A. H. J. Nicolaesz.

Kerkelijke gekomiteerden.

Afdeeling Modjokerto. G. J. van der Tuuk (tijd.)

Id. Sido-ardjo. J. Gaillard.

Id. Sidajoe. Th. Mounier.

Id. Lamongan.

Id. Bawean.

Madura.

Kerkelijke gekomiteerden.

Afdeeling Pamekasan. G. L. van Tubergen; — H. A. Verduijn Lunel.

Id. Bankalan. F. J. C. Lans.

Id. Soemenep. E. J. Townsend.

Id. Sampang. W. M. Maurits.

Pasoeroewan.

President en skriba. Ds. H. S. Balsen.

Ouderling en kerkmeester. H. S. van Hien.

Ouderlingen. A. C. Suijck; — C. W. Schaegen; — K. H. Abraas.

Diakenen. J. W. van der Hoeven; — W. P. F. Schaegen; — W. Th. van Amersfoorth.

Diaken, tevens armmeester. J. C. Meijer.

Voorlezer. J. F. G. Keller, (tijd.)

Koster. J. Keller.

Organist. C. V. Missong.

Malang.*President.* Ds. H. S. Balsen.*Ouderlingen.* W. G. Jutting; — H. W. Abels.*Diakenen.* A. J. Snouck Hurgronje; —*Voorlezer en koster.* A. F. Hillebrand.*Organist.* E. W. Hösel.**Probolinggo.***President.* Ds. F. J. N. Brouwer.*Ouderling en kerkmeester.* J. F. G. Pfefferkorn.*Ouderling.* C. Th. Reiser.*Diaken.* L. G. de Rooij.*Voorlezer en voorzanger.* H. Spönhoff.*Organist.* L. J. Hupcz.*Koster.* A. F. l. Wenzen.**Besoeki.***President.* Ds. F. J. N. Brouwer.*Ouderlingen.* L. A. de la Croix; —*Diaken.* G. F. Doeve.**Banjoewangi.**

Kerkelijke gekomiteerden.

C. B. Hagenstein; — J. B. Hagenstein.

Banjoemas.*President.* Ds. C. A. L. van Troostenburg de Bruijn.*Ouderlingen.* J. G. Boon; —*Diakenen.* J. Lapré; — G. W. Pistorius.**Tjilatjap.***President.* Ds. C. A. L. van Troostenburg de Bruijn.*Ouderlingen.* P. J. du Perron; — W. B. Kloot.*Diakenen.* A. Rouwenhorst Mulder; —*Skriba en katechiseermeester.***Bagelen.***President.* Ds. C. A. L. van Troostenburg de Bruijn.*Ouderlingen.* G. A. Pet; — Dr. A. G. Freijburg.*Diakenen.* .. . ; —

Kerkelijke gekomiteerden.

Koeto-ardjo. J. F. Abels.*Keboemen.* L. K. Leijting.*Gombong.* A. H. Spaan.*Ambal.* W. G. Guldenaar.*Wonosobo.* P. D. E. van Ossenbruggen; — P. van Elzen.

Kedoe.

President. Ds. C. G. S. Begemann.
Ouderlingen. J. A. Zeijdel; — C. N. Persijn.
Diakenen. G. B. Fredriksz; — H. Simon.
Skriba. H. A. van den Bor.

Djokjakarta.

President. Ds. C. G. S. Begemann.
Ouderlingen. B. J. Eekhout; — C. P. Frantzmann; — Jhr. F. E. Leijssius; — H. S. Meijer Timmerman Thijssen.
Diakenen. J. A. Monod de Froideville; — G. C. B. Suringar; — P. N. Kupfer; — H. G. van Affelen van Saemsfoort.
Koster. F. Wachelter.
Organist. Dik.

Soerakarta.

President. Dr. A. H. C. van Leeuwen.
Vice-president. Dr. W. Palmer van den Broek.
Ouderlingen. Jhr. C. L. J. van Hogendorp; — H. G. J. L. Meijners.
Ouderling, tevens beheerder van het armenfonds. C. H. Reijgers.
Ouderling tevens belast met de administratie van het kerk- en kerkhoffonds. P. A. Keijser.
Diakenen. J. G. Kiliaan; — G. F. R. Portier; — J. L. Bloemhard; — J. W. J. van Deventer.
Diaken, tevens skriba.
Voorlezer.
Koster. J. H. Jongbloed.

Kerkelijke gekommitteerden.

Klaten.
Bojolali. M. Don Griot.

Madioen.

President. Ds. J. F. Thieme.
Ouderlingen. H. Adena; — J. C. G. T. Regensburg.
Diakenen.

Patjitan.

Ouderlingen. C. O. Coenraad; —

Kediri.

President. Ds. J. F. Thieme.
Ouderlingen. F. Mente; — J. W. Wintersteijn.
Diakenen. P. A. Schrijn; —

Padang (Sumatra's Westkust).

President. Ds. G. C. Klerk de Reus.
Ouderlingen. S. B. Zeverijn; — F. L. Slaterus; — J. C. L. B. Falk; — J. P. Jelts; — Th. B. In 't Veld; — Wilson Theuvenet.
Diakenen. V. Barthelémij, *tevens skriba*; — E. L. Aronds; — H. van Weerden; — F. F. Cretier; — J. Buddingh.

Organist. W. E. H. Latumeten.
Voorlezer, tevens voorzanger. D. A. de Hoog.
Koster, L. S. van Loon.

Fort de Kock (Padangsche bovenlanden).

President.
Ouderlingen.
Diaken en skriba.

Benkoelen.

President. F. Kijftenbelt.
Ouderling. L. F. Nix.
Diakenen. C. R. Lewis; — D. C. Tenguagel.
Koster. M. A. Jacobs.
Voorlezer. C. R. Lewis.

Palembang.

President.
Ouderlingen. S. A. Webb; — J. A. van Hemert.
Diaken. E. Asbeck Brusse.

Banka.

President. Ds. H. Knottnerus.
Ouderlingen. B. Schagen van Soelen; — E. J. P. Privé; — ...
Diakenen. J. van der Veer; — J. W. van Ham, *tevens skriba.*

Riouw.

President. Ds. H. Knottnerus.
Ouderlingen. E. J. Nijhoff; — K. W. Tolsma van der Eb.
Diakenen. M. Schaalje; — J. G. van Dongen.
Koster. S. Buma.

Bandjermasin.

President, tevens skriba. Ds. J. C. Schagen van Soelen.
Ouderlingen. W. Broers; — W. C. de Jongh.
Diakenen. A. Eman; — K. te Veltrup; — F. A. Mackenzie.
Koster, tevens voorlezer en voorzanger.
Organist.

Menado.

President. F. H. Linemann.
Ouderlingen der nederduitsche gemeente. J. Schoe; — F. W. Paepke Bulow.
Id. der maleische gemeente. A. C. Winckler; — E. Pattijnama.
Diakenen. G. H. B. Hofman; — N. H. Hartman; — H. Scholstz; — Z. Scholstz; — J. P. Tokaija; — J. F. Pattijnama; — A. B. Kalenkongan.

Makasar.

President, tevens skriba.
Ouderlingen. J. C. Spengler; — P. van Hartrop, *tevens kerkmeester*; — C. Verdoorn; — Mr. A. Makkers.
Diakenen. H. J. de Bruijn Prince; — P. C. C. Baron; — A. G. van Rhee; — W. N. J. Verkerk, *tevens thesaurier.*
Diaken te Maros. A. G. Nitzschke.
Voorzanger en organist. W. van der Lec.
Koster. C. L. Pieters.

*Bonthain.**President.* M. van der Wal.*Ouderlingen.* H. Goedhart, — W. Blazet.*Diakenen.* J. van Dijk; — L. G. Fransz.*Amboina.**President.* Dr. B. T. W. van Hasselt.*Ouderlingen der nederduitsche gemeente.* G. A. Hoedt; — J. T. Peucher.*Ouderlingen der maleische id.* J. L. Picaulij; — C. L. Huwäë.*Diakenen der nederduitsche id.* J. A. Rijkschroeff; — J. Berkman; — A. den Hamer.*Idem der maleische gemeente.* C. Dias; — S. de Costa; — E. P. Soumokil; — A. de Costa.*Organist.* H. J. Poncelet.*Voorlezer bij de nederduitsche gemeente.* H. C. Köhler.*Idem bij de maleische id.* C. L. Huwäë.*Koster.* A. Thenu.*Saparoea.**Ouderlingen.* M. H. Risakotta; — J. Pietersz; — B. S. Pattiwael*Diakenen.* F. Pieters; — B. G. Pattiwael; — J. B. Poetiraj; — E. Noija.*Koster.* D. Pattiwael.*Voorlezer.* J. L. Wattimena.*Haroekoe.**Ouderlingen.* H. Breemer; — S. Sengadji.*Diakenen.* S. Pattinama; — S. Mustamu; — J. F. Rugeboeg.*Voorlezer.* W. C. Simauw.*Koster.* E. Rieuwpassa.*Noesalaut.**Ouderlingen.* J. Z. M. Picauly; — S. M. Sarimanela; — S. L. Lewakabessij.*Diakenen.* L. Hursepunij; — M. Sopakua; — J. Soumokil.*Koster.* J. Pattianasaranc.*Banda.**President.* Ds. P. van der Meulen.*Ouderlingen.* J. P. van den Broeke; — P. C. Schoemaker; — A. Guyot; —*Diakenen.* E. C. Lantzius; — H. P. de Vries; —*Voorlezer en organist.* A. Hartog.*Koster.* J. Souhoka.*Ternate.**President.* J. E. Höveker.*Ouderlingen.* J. A. Jungmichel; — Mr. J. Bousquet; — F. C. Willemsz.

Diakenen. J. F. C. E. Mattern; — J. C. Tuijbens; — E. R. A. Coldenhoff.

Voorlezer. J. A. B. Soentpiet.

Organist. J. A. W. H. Matton.

Koster. O. Priegelaar.

Timor.

President. W. M. Donselaar.

Ouderling. C. Th. Brouwer.

Diakenen. A. D. le Bruijn; — G. M. Pelt; — J. Theedens.

Koster en voorlezer. B. M. Noija.

Katechiscermeester. J. M. Taihutu.

ROOMSCH-KATHOLIJKE.

Geestelijke van den eersten rang.

Bisschop van Colophon, i. p. i. apostolisch vikaris en pastoor van Batavia. P. M. Vrancken. (v.)

Geestelijken van den tweeden rang.

Wd. pastoor, belast met het tijdelijk beheer van het apostolisch vikariaat te Batavia. A. C. Claessens.

Onder-pastoor te id. A. P. C. van Moorsel.

Pastoor te Samarang. J. Lijnen.

Onder-pastoor te id. P. J. den Ouden.

Pastoor te Ambarawa. J. de Vries.

Idem te Soerabaja. A. G. Terwindt.

Onder-pastoor te id. F. W. de Bruijn.

Idem te id. F. J. A. Ellerbeck. (v.)

Idem te Djokjakarta. J. B. Palinckx.

Pastoor te Padang.

Idem te Soengeislan (Banka). J. J. Langenhoff. (v.)

Idem te Larentoeke en andere onderhoorigheden van Timor.
G. Metz.

Onder-pastoor te id. C. J. Omtzigt.

Kerk- en armbesturen.

Batavia.

President. A. C. Claessens.

Leden. C. A. W. Cavadino; — C. A. van Dinter; — A. Thomann; — C. van den Muijsenbergh, *tevens sekretaris*; — C. F. Slood *tevens thesaurier*; — J. F. H. Bekhuis; — H. L. Welter.

Kosters. C. Nemmers; — H. Vrancken.

Organist. F. C. M. Simonis.

Samarang.

Voorzitter. J. Lijnen.

Thesaurier. P. J. den Ouden.

Leden. M. Klein; —
Sekretaris. F. Dajijers.

Koster. J. B. Paille.
Organist. J. Claeijs.

Salatiga.

President. J. de Vries.
Leden. J. Robert, *tevens sekretaris en thesaurier*; — L. Houan
Ambarawa.

President. J. de Vries.
Leden.

Koster. J. F. de Blaauw.

Soerabaja.

President. A. G. Terwindt.
Leden. H. J. E. Everard, *tevens thesaurier*; — B. J. Hovestadt; —
 C. F. Huijsdens; — J. J. H. Kervel; — J. Th. Welter; —
 A. de Rijk, *tevens sekretaris*; — J. B. Wagner.

Koster. Pedro Ignatius.
Organist. W. F. Cranen.

Djokjakarta.

President. J. B. Palinckx.
Leden. J. B. van der Elst; — S. Berends, *tevens sekretaris en thesaurier*; — H. H. J. van der Storm.

Koster. P. G. Simons.

Soerakarta.

President.

Leden. M. J. Hanssens; — A. Dekens, *tevens sekretaris en thesaurier*; — C. L. Beijart; — J. van Lingen.

Ngawi (Madioen).

Kerkelijk gekommitteerde. J. F. Lammerding.

Madioen.

Kerkelijk gekommitteerde. J. B. Vincent.

Sumatra's Westkust.

President.

Leden. L. J. Pierard; — P. C. van Ghert; — C. P. Tombrink.
Lid tevens sekretaris. Ch. L. Stekkens.

Vereeniging tot bevordering van christelijke maleische lektuur te Batavia.

Het doel dezer vereeniging, welke bij besluit van 15 oktober 1857 no. 45 werd erkend, is de uitgifte van eenvoudige christelijke geschriften, zoo oorspronkelijke als vertaalde, in de laag maleische taal.

BESTUUR.

President.....

Leden. H. C. Kal; — E. J. Cornelis; — A. Robertsen; — C. J. Brouwer.

Thesaurier. L. W. Brummer.

Sekretaris. J. H. Pichel.

Fonds des vredes door het bloed des kruises te Soerabaja.

Dit fonds, dat in 1852 gesticht en bij besluit van 11 maart 1854 no. 4 erkend werd, bestaat uit een door liefdegaven bijeengebragt kapitaal, waarvan de renten gebezigd worden om arme, oude en gebrekkige javaansche christenen te ondersteunen en aan javaansche christenkinderen een christelijk onderwijs te doen geven.

Direkteuren. B. C. J. Heijman; —

Direktrices. G. W. Smit, wed. van Teijlingen Thielen; —

Sekretaris en thesaurier. J. H. Moorræs.

Nederlandsch zendelinggenootschap.

Dit genootschap is opgericht te Rotterdam den 19den december 1797 tot voortplanting en bevordering van het christendom, bijzonder onder de heidenen. Het stelt zich ten doel het ware en werkdadige christendom, zoo als dat in de boeken des O. en N. testaments is vervat en uitgedrukt in de twaalf artikelen der algemeene christelijke geloofsbelijdenis, zonder bijvoeging van alle menschelijke leerbegrippen, eenvoudig en opregt in de harten der menschen in te planten. Sedert 1813 is Nederlandsch Indië bijna uitsluitend het veld van zijn arbeid.

Met het genootschap werd door de Regering in 1854 een contract voor den tijd van tien jaren gesloten tot het vervullen van een zestal plaatsen (later gebragt op zeven) in de Molukken, van waar zendelingen zich met de verzorging der inlandsche gemeenten zouden hebben te belasten. Het genootschap heeft verklaard van eene vernieuwing van dat contract, waarvan de tijd van duur thans is verstreken, af te zien. In afwachting van eene nadere regeling zijn de nog aanwezige zendelingen echter in het genot gelaten der voordeelen, welke hun tot hertoe zijn verzekerd.

Java.

Buitenzorg (Batavia). S. Coolsma, 11 maart 1868.

Tjandjoer. C. Albers, 27 juni 1865; — A. Geerdink, 25 juni 1866.

Cheribon. A. Dijkstra, 13 juni 1865.

Samarang. W. Hoezoo, 26 jan. 1852.

Kediri. C. Poensen, 7 dec. 1862.

Modjo-warno (Soerabaja), J. Kruijt, 28 julij 1861.

Menado.

Zendingen in de Minahassa.

Tondano. H. Rooker, 8 april 1853.

Idem. H. Bettink, 30 mei 1868.

Langowan. A. O. Schaafsma, 1860.

Tomohon. N. P. Wilken, 7 mei 1842.

Idem. J. Louwerier, 8 okt. 1868.

Menado. F. H. Linemann, 7 mei 1842.
Koemelebocaj. S. Ulfers, 18 jan. 1848.
Tanawanko. N. Graafland, 5 sept. 1850.
Ajermadidi. H. J. Tendeloo, 30 aug. 1857.
Amoerang. C. J. van de Liefde, 28 april 1862.
Sonder. J. A. F. Schwarz, id.
Ratahan. J. N. Wiersma, 3 april 1863.
Talawaan.

Amboina.

Zendingen.

Rumah tiga. W. Luyke, 2 juni 1857.
Waaï. J. J. Bär, id.
Saparoea. R. Bossert, 8 juli 1854.
Ameth. J. J. Verhoeff, 26 feb. 1857.
Amaheij. J. J. de Vries, 28 mei 1864.

Nederlandsch Oost-Indisch zending- en bijbelgenootschap.

Onder dezen titel zijn in 1852 vereenigd het *Juvasch medewerkend zendinggenootschap* en het *Nederlandsch Oost-Indisch bijbelgenootschap*. Het genootschap werd erkend bij besluit van 27 oktober 1852 no. 11.

Voorzitter. Ds. J. W. C. van Steeden, 14 juli 1866.
Thesaurier en bibliothekaris. H. M. van Dorp, 12 april 1853.
Leden. I P. Theben Tervile, 3 okt. 1859; — Mr. U. J. Huber Noodt, 25 juni 1866; — Ds. H. van Ameijden van Duijn, 17 aug. 1868.
Sekretaris. Ds. P. L. de Gaaij Fortman, 17 aug. 1868.
Zending te Indramajoe (Cheribon). D. J. van der Linden, 11 mei 1864.

Zendingen van het Rhijnsche zending- genootschap te Barmen (Pruissen).

Zendingen voor de Bataklanden en het eiland Nias.

Si-Lindong. J. L. Nommensen, 14 aug. 1862; — P. P. Johannsen, 4 april 1866.
Pangaloan. G. van Asselt, 25 sept. 1862.
Si-Gompoelon. J. W. Heine, 19 dec. 1861.
Si-Pirok. J. C. Klammer, 19 dec. 1861.
Prau-Sorat. A. W. Schreiber, 6 maart 1867.
Bonga-Bandar. Ph. Ch. Schütz, 29 maart 1869.
Goenong-Sitoli. E. Denninger, 21 juni 1865; — W. Ködding, 4 april 1866; — F. A. Mohri, 31 dec. 1868.
Idem voor de Dajaklanden, thans te Bandjermasin aanwezig.
 C. L. A. van Hoefen, 19 dec. 1842; — G. Zimmer, 31 dec. 1854 (Kwala-Kapoeas).
Idem te Bandjermasin. F. C. W. Hager, 1 jan. 1868; — J. Ph. Hennemann, id.; — C. C. Hendrich, 23 juni 1868.
Boekverkooper en drukker te Bandjermasin. H. R. C. Dietrich.

Genootschap van in- en uitwendige zending te Batavia.

Dit genootschap, erkend bij besluit van 29 november 1854 no. 13, heeft ten doel de verspreiding der kennis van het evangelie te Batavia en elders.

Bestuur:

Voorzitter. Mr. F. L. Anthing.

Sekretaris. H. J. Süverkrop.

Wd. thesaurier. G. D. W. te Niet.

Leden. L. W. Brummer; — Ds. P. L. de Gaaij Fortman; — W. E. van Charante; — Mr. L. W. C. Keuchenius; — Ds. J. A. Schuurman, Jhzn.; — Ds. J. Muhleisen Arnold; — S. Robertsen.

Zendingleeraars, zendingen en andere personen in dienst van het genootschap.

Zending te Batavia. L. K. Harmsen, 30 mei 1869.

Idem op Sumatra's Westkust. M. van Dalen. 6 jan. 1864, (*Si Mapi-apil*); — J. Dammerboer, 2 mei 1861 (*Kota Rimbaroe*).
Kolportrice. Christine.

Zending onder de Chinezen. Gang Kwee.

Onderwijzers te Depok. J. Hes; — Jonatans.

Agenten en Korrespondenten.

Samarang. Ph. A. J. Fasbender; — P. du Puij; — J. Prouwer; — Heijman.

Soerabaja. C. F. A. Spherhake.

Ternate. J. E. Höveker.

Sangir. J. F. Kelling.

Menado. F. H. Linemann.

Babauw op Timor. G. H. F. Pape.

Gossnersche Zendingvereeniging.

Menado.

Zendingen op de Sangir-eilanden.

Taboekan (eiland groot-sangir.) C. J. M. L. Schröder, 15 juli 1854.

Manganitoe, (id.) C. F. Steller, id.

Tamako (id.) A. Grohe, id.

Oeloe (eiland Siouw). C. F. W. Tauffman, id.

Tagoelandang J. F. Kelling, id.

Zendingen op Talant-eilanden.

Hoinis. W. Richter, 15 juli 1856.

Kabrowang. P. Gunther, id.

Zendingen op Nieuw-Guinea.

Mansinam. J. G. Geissler, 6 april 1854.

Zendingen op Timor.

Eiland Roti. A. C. F. M. Jackstein, 5 juni 1860.

Babamo. J. Pape, id.

Utrechtsche zendingvereeniging.

Deze vereeniging is erkend bij Koninklijk besluit van 5 December 1859 (Ned. St. no. 111). Zij stelt zich ten doel, om evangelie-boden te vormen en hen uit te zenden tot de heidenwereld, inzonderheid in de Ned. overzeesche bezittingen.

Zendingen.

Halmaheira. A. de Bode, 22 julij 1867.

Galala, op Halmaheira. Th. F. Klaassen, 6 julij 1866; — H. van Dijken, 13 julij 1866; — M. Been, 23 april 1868.

Nieuw-Guinea. C. G. Beijer, 15 mei 1866; — J. Rinnooij, 23 april 1868; — W. H. Woelders, id.

Doreh (Nieuw-Guinea). J. L. van Hasselt, 1 april 1863; — R. Beijer, 15 mei 1866.

Meoswaer (id). J. D. Kamps, 13 julij 1866.

Amsterdamsche Zendingvereeniging

Zending te Probolinggo (Banjoemas). A. Vermeer, 27 junij 1863.

Doopsgezinde Zendingvereeniging.

Deze vereeniging stelt zich ten doel de bevordering der evangelie-verbreding in de Nederlandsche overzeesche bezittingen.

Zendingen.

Japara. P. Jansz, 3 feb 1853; — N. D. Schuurmans, 13 junij 1865.

WETENSCHAPPELIJKE INSTELLINGEN.

Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, onder de zinspreuk:

»TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN».

Dit genootschap, opgericht den 24 april 1778, tracht in den laatsten tijd hoofdzakelijk de kennis te bevorderen der oudheid-, taal-, letter- en volkenkunde van den Indischen archipel. Zijne wetenschappelijke pogingen worden zoo veel mogelijk door het gouvernement ondersteund.

Het genootschap bezit een museum van Nederlandsch-Indische oudheden, en van voorwerpen op de ethnographie van Ned. Indië betrekking hebbende, een kabinet van Ned. Indische munten en penningen en eene bibliotheek, terwijl het in druk uitgeeft «Verhandelingen» en een «Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde.» Van de verhandelingen heeft het 33e deel het licht gezien en van het Tijdschrift wordt het 19e deel uitgegeven. Sedert 1863 worden ook de notulen, vroeger in het Tijdschrift opgenomen, in eene afzonderlijke uitgave verzameld.

Het genootschap bestaat uit gewone, buitengewone, korresponderende en eereleden. Belangstelling in kunsten en wetenschappen is de voorwaarde, waaronder het lidmaatschap kan worden verkregen. Tot gewone leden kunnen alleen worden benoemd personen in Ned. Indië woonachtig; zij betalen eene kontributie van 40 gl. 's jaars

BESCHERMHEER.

Z. Exc. de Gouverneur-Generaal

MR. P. MIJER.

BE STUUR.

President. Mr. T. H. der Kinderen.

Vice-president. Mr. J. A. van der Chijs.

Sekretaris, te v. direkt. van het museum. Dr. J. J. van Limburg Brouwer.

Besturende leden.

Coevorden, J. S. van	Roo, Dr. L.W.G. de, <i>thesaurier en redakteur der verhandelingen.</i>
Kops, G. F. de Bruijn	
Lange, G. A. de	Stortenbeker, Mr. W., <i>bibliothekaris en redakteur van het tijdschrift.</i>
Levijssohn Norman Mr. H. D.	
Michielsens, L. J. J.	Wissekerke, A. W. Egter van, <i>directeur der gebouwen.</i>

Honoraire leden.

Zijne Koninklijke Hoogheid WILLEM FREDERIK HENDRIK, Prins der Nederlanden.	Pahud, Chs. F. Pangeran Adipati Arjo Mankoe Negoro Putte, J. D. Fransens van de
Bik, A. J. Bleeker, Dr. P. Bosch, Dr. W.	Raden Saleh. Rochussen, J. J.
Cochius, D. F. Cohen Stuart, A. B. Crommelin, J. P. van Wickevoort	Sloet van de Beele, Mr. L.A.J.W. baron Stuers, Jhr. F. V. A. Ridder de Swieten, J. van .
Drouin de l'Huys.	Twist, Mr. A. J. Duijmaer van
Gregorij, W.	Uhlenbeck, C. G. H.
Hoëvell, Dr. W. R. Baron van Lassen, C.	Versteeg, W. F. Vinne, J. van der Visscher, Mr. C.
Nes, Mr. J. F. W. van Netscher, E.	Weitzel, A. W. P. Wullerstorf d'Urbair, J.B. Ritter von Wijck, Jhr. mr. H. C. van der

Korresponderende leden.

Beer Poortugaal, O. C. den Behrmaur, W. T. A. Bodel Nijenhuis, J. J. Borsius, Dr. J. Bosch Kemper, Jhr. mr. J. de Brockhaus, H. Brouwer, Mr. P. A. S. van Lim- burg	Davis, J. Barnard Diehl, S. J. Donders, Dr. F. C. Dulaurier, E. Dumoulin Vincendon, C. A. Esquiros, A. Fleischer, L. Frauenfeld, G.
Candolle, A. de Castro de Macedo, J. J.	

Gistel, Dr. J. genaamd Tilesius.
Gobée, C.
Goldstäcker, Th.
Gréhan. A. de

Haar, Dr. B. ter
Hall, Dr. H. C. van
Heemskerk Az., Mr. J.
Heldring, O. G.
Heije, J. P.
Hochstetter, F.
Hofstede de Groot, P.
Hollander, Dr. J. J. de

Jonge, Jhr. mr. J. K. J. de
Jorritsma, J. A.
Julien, M. A.
Junius, Dr. F. J. J. O.

Kaathoven, C. L. van
Kern, Dr. J. H.
Kipp, P. J.
Koechlin, N.

Layard, E. L.
Leemans, C.
Lenting, D.
Leupe, P. M.
Logan, J. R.
Loncq, G. J. •

Mulder, Dr. G. J.

Nagai Ginba Na Kami.
Noordziek, J. F.

Oosterzee, J. J. van
Opzoomer, Mr. C. W.

Page, M. le
Prins, D. J.
Pijnappel Gz., Dr. J.

Quarles van Ufford, Jhr. P. N.
Quarles van Ufford, Jhr. mr. J.
K. W.

Roorda, Dr. T.
Rochussen, Mr. H.
Ruppel, E.
Rutgers, A.

Scheltema, P.
Scherzer, K.
Schlegel, Dr. H.
Scholten, J. H.
Sloet van Oldhuis, Mr. B. W. A. E.
baron.

Thorbecke, Mr. J. R.
Tilanus, C. R.
Toussaint, A. L. G. Bosboom
Tuuk, H. N. van der

Veth, Dr. P. J.
Vreede, Mr. G. W.
Vries, Dr. M. de

Zuijlen van Nijevelt, Mr. J. P. P.
baron van

Gewone leden in Nederlandsch-Indië.

Abo, Mr. R. E. N. d'
Alphen, Jhr. D. F. van
Andreaë, P.
Anemaet, A. J.
Aquasie Boachi.

Bakkers, J. A.
Baumgarten, C.
Beijerinck, P. J. G.
Berg, N. P. van den
Berg, H. P. J. van den.

Bergsma, Mr. W. B.
Bergsma, Dr. P. A.
Bik, J. Th.
Bik, W. W. van Berckel
Boers, F. H.
Bohl, K. F.
Bool, H. J.
Bordes, J. P. de
Bosch, A. J. P. H. D.
Bosch, W.
Bossche, J. F. R. S. van den

Afgedrukt 17 december.

- Bosscher, C.
 Brabant, D. L. de
 Buddingh, J. A.

 Canne, H. D.
 Canter Visscher, T. J.
 Cats baron de Raet, Mr. J.A.W. van
 Caspersz, J. A.
 Castens, W.
 Clercq, T. S. A. de
 Cluwen, A. A.
 Coeverden, C. C. L. van
 Couperus, P. T.
 Croockewit Hz., Dr. J. H.

 Dedem, Mr. W. K. baron van
 Delden, A. J. W. van
 Dom, A. N.
 Dorrepaal, G. L.
 Duivenbode, M. D. van Renesse van

 Edeling, A. C. J.
 Eerens, Mr. W. F. C. de
 Eijbergen, H. C. van

 Faber, G.
 Faber, F. von
 Filet, G. J.
 Fortman, Ds. P. L. de Gaaij
 Fraser, A.

 Gennep, J. L. van
 Goldman, Jhr. L. F.
 Graafland, N.
 Greve, W.
 Groeneveldt, A. W. P.
 Gutteling, C.
 Guijckens, D. J.

 Happé, E. C. F.
 Harencarspel, Mr. G. G. van
 Harloff, W. L. H. A.
 Hennij, Mr. J. E.
 Hennij, Mr. W. A.
 Heuckelum, H. van.
 Heijliger, Mr. R. V.
 Hofland, P. W.

 Holle, A. W.
 Holle, K. F.
 Hoogeveen, H. J. C.
 Hout, Mr. W. E. van der
 Huët, Cd. Busken
 Hultman, Mr. C. G.
 Husemann, C. D. T.

 Jellinghaus, W. A.

 Kaathoven, Mr. J. van
 Kater, C.
 Kinsbergen, J. van
 Kläring, A. E.
 Klein, Mr. H.
 Kloppenburg, J.
 Ko Hosim
 Kummer, J. C.

 Larive, W. J.
 Lash, H.
 Lebret, G.
 Leeuwen, J. C. de Kock van
 Levijssohn Norman, E. D.
 Lie Tian Ling.
 Ligtfoot, A.
 Loo, W. Sluijterman van
 Lucardie, G. R.
 Lutjens, D. Boes

 Mac Lachlan, J.
 Mac Lean, L.
 Matthes, Dr. B. Th.
 Maurenbrecher, F. L. M.
 Mens Fiers Smeding, Dr. G. L.
 Meinsma, J. W. F. J.
 Metman, Mr. J. P.
 Meijer, W. G.
 Mispelblom Beijer, J. D.
 Moore, C. van der
 Motman, F. H. C. van
 Motman, J. G. Th. van
 Motman, P. C. van
 Musschenbroek, Mr. S. C. J. W. van

 Nederburgh, Mr. S. C. H.
 Nieuwenhuijs, H. M. W.

Nieuwenhuijzen, F. N.

Ockerse, B. C. V.

Oordt, G. H. L. van

Ophuizen, J. A. W. van

Palm, J. H. van der

Palmer van den Broek, Dr. W.

Paulij, Mr. D. L. F. de

Pel, J. L. J. M.

Pelenkahu, O. J.

Pels, M. P.

Pels Rijcken, Mr. F. M. C.

Pet. G. A.

Philips, F. D. D.

Phitzinger, J. H. K.

Pruijs van der Hoeven, A.

Pryce, Ths.

Puij, J. du

Rappard, Mr. W.

Retgers, W.

Riedel, J. G. F.

Riemsdijk, J. J. W. E.

Rigg, J.

Rosenberg H. von

Roskott, B. J. E.

Rijck, W. J. K. van

Santhagens, Mr. R. A. van Eijbergen

Schaalje, C. M.

Schepper, Mr. W. T. D. IJssel de

Schiff, D. W.

Schiff, Ds. H. H.

Schlegel, G.

Schmidt, Dr. F. C.

Schultze, J. F.

Semmelink, J.

Stoll, J. W.

Suermondt, G.

Suermondt, Wsz. W.

Swaving, Dr. C.

Sijthoff, R. A.

Taets van Amerongen, Mr. J. A. baron

Tiedtke, K. W.

Tobias, J. H.

Toussaint, Dr. A. J. D. Steenstra

Traumüller, F.

Tromp, Chs.

Valk, T. A. F. van der

Verheij, J.

Verploegh, A. Fitz

Volz, A.

Vrendenberg, H.

Waal, C. de

Waanders, F. G. van Bloemen

Wall, H. von de

Waszklewicz, A. E.

Weijnschenk, G.

Woltzen, J. V. E. W.

Wijnmalen, P. C.

Zeldam Ganswijk, D. J. ten

Zoetelief, J. P.

Zwager, P.

Pangeran Ngabehi, te Djokjakarta.

Pangeran Adipati Soerjo Sasra-
ning Rat, te Djokjakarta.

Pangeran Arjo Soerjo Negoro, lui-
tenant-kolonel.

Raden Adipati Danoe Redjo, te
Djokjakarta.

Raden Adipati Tirta Noto, regent
van Bodjonegoro.

Raden Adipati Arja Kesoema
Dining Rat, regent van Ga-
loeh.

Raden Adipati Wira Nata Ke-
soema, regent van Bandoeng.

Raden Adipati Kesoema Adi Nata,
regent van Soemedang.

Raden Toemenggoeng Wira Adeg
Daha, regent van Soekapoera.

Buitengewone leden.

Binnendijk, S.	Iskander, W.
Clavier, Aug.	Raden Hadji Moehammad Moesa. Roskott, B. N. J.
Gramberg, J. S. G.	Teijsmann, J. E.
Hageman JCz., J.	Wilsen, F. C.
Harthoorn, S. E.	
Hoepermans, N. W.	

Koninklijk instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indië.

Het doel van dit instituut, dat in 1851 te Delft werd opgericht en waarvan het bestuur tegenwoordig te 's Gravenhage is gevestigd, is de bevordering van de taal-, land- en volkenkunde der koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen. Het tracht dit doel te bereiken door zoo veel mogelijk de algemeene medewerking uit te lokken en aan te moedigen. Daartoe stelt het aan ieder, die hiertoe wil medewerken en de vruchten zijner nasporingen wil bekend maken, de gelegenheid open voor kleinere opstellen in eene reeks van «Bijdragen», en voor stukken van grooteren omvang in eene reeks van «Werken.» Ook stelt het bestuur vragen ter beantwoording voor, en tracht het op elke andere wijze verdienstelijke ondernemingen, die tot den werkkring van het instituut behooren, aan te moedigen.

Het instituut is verdeeld in vier afdelingen, de eerste voor taal- en letterkunde, de tweede voor land- en volkenkunde, de derde voor geschiedenis en oudheidkunde en de vierde voor West-Indië en de kust van Guinea. Het telde in 1868 ongeveer 300 leden, en staat in betrekking met verschillende wetenschappelijke inrigtingen.

KOMMISSARISSEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

H. J. Bool; — Dr. L. W. G. de Roo.

Koninklijk instituut van ingenieurs.

Afdeling Oostelijk Java.

Het Koninklijk instituut van ingenieurs, opgericht door de heeren F. W. Conrad, dr. G. Simons en L. J. A. van der Kun, met medewerking van 199 leden, heeft zijn zetel te 's Gravenhage.

Het beoogt de bevordering van de wetenschap en de kunst van den ingenieur in den meest uitgestreken zin. De oprigting werd goedgekeurd bij koninklijk besluit van 4 februarij 1848 no. 81. Het instituut bestaat uit honoraire, gewone en buitengewone leden. Honoraire leden worden gekozen uit personen, die door kunde en ondervinding, hoogen stand of geboorte in de mogelijkheid zijn om den voortgang der wetenschappen en kunsten te bevorderen. Tot gewone leden worden voorgesteld personen, die het vak van ingenieur of architect of de daarop betrekking hebbende wetenschappen en kunsten beoefenen. Tot buitengewone leden worden gekozen personen, die opgeleid worden tot ingenieur of architect; zij blijven het vijf jaren; na dat tijdsverloop zijn zij, zonder ballotage, gewone leden.

Eene afdeling van het instituut is gevestigd te Soerabaja, en genaamd «Afdeling Oostelijk Java». Voor de verrigtingen van de afdeling en van haar bestuur zijn de algemeene bepalingen van kracht verklaard, behoudens de uitzonderingen, die omschreven zijn in de huishoudelijke verordeningen.

De oprigting der afdeling is goedgekeurd bij het gouvernements-besluit van 19 oktober 1851 no. 14.

De personen, tijdelijk in Nederland verblijvende, zijn aangeduid met een *

RAAD VAN BESTUUR.

President. J. P. Ermeling.

Leden. H. G. Bouwmeester; — J. D. Berkhout; — H. H. Radier.

Penningmeester, tijd. wd. sekretaris. A. D. J. Groenemeijer.

Gewone leden.

Arnaud Gerkens, J. H. H. d'
Arriëns, N. A. Th.

Baak, P. van *
Beijerinck, P. J. G.
Berkhout, Jhr. W. H. Teding van
Beth, C.
Bosse, M. J. van
Bouricius, L. G. B.
Brevet, J. J. *
Broedelet, J. S.
Broese van Groenou, H.
Bruijn, H. de *
Bruijn, P. H. de

Carlier, J. G. M. A.
Ceulen, J. A.
Cook, J. G.

Dentzsch, J. G. C. von
Deventer, A. M. E. van *
Dibbetz, H. M. *
Drossaers, J. B.
Dumoulin jr., P. L.

Eckhout, C. W.
Egmond, F. H. van
Everts, E. J.
Everwijn, R. *

Geuns, C. S. van
Geuns Jzn., M. van
Greve, W. H. de

Haastert, A. F. van
Heijligers, E. J. C. *
Heskes, W. F.
Huijzer, S. L.

Kampf, R. *
Kappen, A. J. H. van
Kervel, W. E. van
Kielstra, E. B.

Lakerveld, J. F. van
Lakerveld, L. G. van
Leau, C. A. de
Lebret, G.
Linde, B. van de
Lorch, H. G.

Maarschalk, D.
Mansvelt, J. P. van
Mensch, C. van
Merghart, Jr. J.
Neulen, D. W. van der
Noet, J. F. T. *
Molijn, D. J. W.
Mulder, M. J.
Muurling, S. Westerbaan

Numans, S. J.	Sillevoldt, H. G. van *
Oordt, G. H. L. van	Sorillon, A. Th.
Overbeek, F.	Stol, D. F.
Pennis, A. A. Overgaauw	Vader, A. J. P. Saaijmans
Pet, G. A.	Velsen, J. van
Ploeg, J. P. van der	Verloop, K. M.
Post, C. L. F. *	Verschueren, C. E. S.
Raders, Jhr. W. H. F. H. van	Vloten, J. W. F. van
Rauws, H. J.	Vollenhoven, F. van *
Rauws, R. J. W. P. P. A. *	Vos, F.
Remmert, A. W.	Vrendenberg, H. *
Resinck, A.	Walker, W.
Rossum, H. A. van	Walland, A.
Schäfer, J.	Walter, G. F.
Schalij, J.	Wissekerke, J. W. Egter van
Schram, M. J. *	Wijek, F. J. T. Beukman v. d. *
Schumm, J. C.	Zuylen, G. E. V. L. van

Koninklijke natuurkundige vereeniging in Nederlandsch-Indië.

Deze vereeniging, opgericht den 19 juli 1850, en waarvan de zetel te Batavia is gevestigd, heeft ten doel de bevordering der natuurkundige wetenschappen in den uitgebreidsten zin. Zij bezit een museum en eene boekerij, en geeft een tijdschrift uit, dat bij intekening 10 gl. en daar buiten 12 gl. het deel kost. De leden zijn dirigerende, honoraire, korresponderende, gewone en donateurs. Donateurs zijn degenen, die zich verbinden tot eene jaarlijksche bijdrage van minstens 50 gl.

Oprigters der vereeniging.

Dr. P. Bleeker; — Dr. J. H. Croockewit Hz.; — C. de Groot; — P. J. Maier; — Dr. C. Swaving; — P. Baron Melvill van Carnbée (overleden in 1856); — C. M. Schwaner (overleden in 1851); — en H. D. A. Smits (overleden in 1863).

BESCHERMHEER.

Z. M. DE KONING DER NEDERLANDEN.

BESTUUR.

President. P. J. Maier.

Vice-president. Dr. A. J. D. Steenstra Toussaint.

Bibliothekaris. J. S. W. E. van Riemsdijk.

Thesaurier. Dr. C. L. van der Burg.

Redakteur van het tijdschrift. J. C. Bernelot Moens.

Sekretaris. Dr. L. W. G. de Roo.

Direkteuren.

Bergsma, Dr. P. A.	Lange, G. A. de
Edeling, A. J. C.	Moens, J. C. Bernclot
Hoorweg, Dr. N. J.	
Kops, G. F. de Bruijn	Swaving, Dr. C.

Adviserende leden.

Krajenbrink, J. A.	Teijsmann, J. E.
--------------------	------------------

HONORAIR BESCHERMHEER.

MR. A. J. DUYMAER VAN TWIST.

Honorair president.

Dr. P. Bleeker.

Honoraire leden.

Bosch, Dr. W.	Weitzel, A. W. P.
Castelnau, F. Graaf de	Wüllerstorff d'Urbair, J.B. Ritter von
Groll, J.	Mijer, Mr. P.
Groot, C. de	Reiche, M. Th.
Kock, Jhr. mr. J. L. W. de	Sloet van de Beele, Mr. L. A. J. W. baron
Versteeg, W. F.	Stuers, Jhr. F. V. A. Ridder de
Vrancken, P. M.	Swaving, Dr. C.

Korresponderende leden in Nederland.

Ballot, Dr. C. H. D. Buijs	Kaiser, Dr. F.
Baumhauer, Dr. E. von	Krecke, Dr. F. W. C.
Broek, Dr. J. K. van den	Lobatto, Dr. R.
Cohen, Dr. L. Ali	Miquel, Dr. F. A. W.
Conrad, F. W.	Mulder, Dr. G. J.
Donders, Dr. F. C.	Oudemans, Dr. A. C.
Elias, Mr. P.	Oudemans, Dr. C. A. J. A.
Hall, Dr. H. C. van	Rees, Dr. R. van
Harting, Dr. P.	Schlegel, Dr. H.
Hasselt, Dr. A. W. M. van	Simons, Dr. G.
Hasskarll, J. K.	
Herklots, Dr. J. A.	

Stamkart, Dr. F. J.
Staring, Dr. W. H. C.

Vollenhoven, Dr. H. C. Snellen
van

Korresponderende leden in het buitenland.

Agassiz, L. te *Cambridge (Mase.)*

Liebig, J. te *München.*
Lyell, Ch. te *Londen.*

Beaumont, E. de te *Parijs.*

Beneden, P. J. van te *Leuven.*

Maurij, W. F. te *id.*
Meneville, F. E. Guerin de te *Parijs.*
Moleschott, J. te *Turijn.*
Mousson, A. te *Zürich.*
Morchison, Sir Rod. te *Londen.*

Cantor, Ph. te *Calcutta.*

Davis, te *Londen.*

Dumas, J. P. te *Parijs.*

Dumerie, A. A. te *id.*

Owen, R. te *Londen.*

Flourens, P. te *Parijs.*

Quetelet, A. te *Brussel.*

Göppert, H. R. te *Breslau.*

Reichenbach, L. te *Dresden.*

Haidinger, W. von te *Wenen.*

Hyrthl, J. te *id.*

Hochstetter, F. te *id.*

Steenstrup, J. te *Kopenhagen.*
Struve, O. te *Pulkowa*

Leverrier, U. J. te *Parijs.*

Valenciennes, A. te *Parijs.*

Leden korrespondenten.

Hageman Hcz., J.

Hoedt, D. S.

Severing, W. R.

Gewone leden in Nederlandsch-Indië.

Alken, H. J.

Alken, J.

Alphen, Jhr. D. F. van

Anderson, Dr. A. J.

Arriëns, F.

Assenraad, W. Hubers van

Baak, P. van

Benjamins, E.

Beijerinck, P. J. G.

Beijer, P. A. W.

Bik, J. Th.

Binnendijk, S.

Bleekroode, S. A.

Bossche, J. F. R. S. van den

Bosscher, C.

Bosse, G. W.

Botter, J. C.

Brouwer, Dr. J. J. van Limburg
Bruijn van Rosenberg, P. B.

Canter Visscher, T. J.

Chevallier, H. J. E. Ch.

Chijs, Mr. J. A. van der.

Coevorden, J. S. van

Cohen Stuart, A. B.

Couperus, P. Th.

Croockewit Hcz., Dr. J. H.

Deeleman, L. H.

Dekker, J. F. den

Delden, A. J. W. van

Delden, G. A. van

Dennisson, W. F.

Deutz, G. J. J.

Diest, P. H. van
Dorp, H. M. van

Eekma, J. D.

Ellenrieder, Dr. C. A. M. M. M. van
Enklaar, F. A.
Ermeling, J. P.

Filet, G. J.
Focquin, J. B.
Frantz, Dr. J. G.
Fraser, A.

Gaade, IJ.
Gaffron, H. von
Gaijmans, H. J.
Gerkens, K. W. F. d'Arnaud
Gerkens, Z. H. H. d'Arnaud
Godin, W. F.
Gorkom, K. W. van
Graaff, W. J. van de
Grevelinck, A. N. Bisschop
Groot, C. de
Grijs, C. F. M. de

Haase, H. H.
Hamilton of Silvertonhill, H. W.
Happé, E. C. F.
Hattum, Dr. D. L. van
Heijliger, Mr. R. V.
Hekmeijer, W. J. E.
Helnkampff, E. F. M.
Helsdingen, W. F. C. van
Hemert, A. J. L. van
Hengel, E. van
Henstédt, G.
Heringa, J.
Hillebrandt, H. F.
Hisgen, A. M.
Holle, K. F.
't Hooft, P. J.
Hoogenstraaten, Dr. F. W. M.
Houtrijve, F. E. van
Hunniks, C. F. W.

Kerta Nata Negara, Raden Adipati.

Kinderen, Mr. Th. H. der
Knipschaar, A. A. Meijsenheim
Kreijenberg, E. F. G.
Kroesen, W. E.

Lans, C.
Leeuwen, W. A. de Kock van
Levijssohn Norman, Mr. H. D.
Leijssius, Jhr. F. E.
Lindgreen, J. J.
Ludeking, E. W. A.

Maarschalk, D.
Machielsen, A.
Meijboom, C.
Moesman, G. C. E.
Mogk, C. W. F.
Mohnicke, Dr. O. G. S.
Moore, C. van der
Motman, P. C. van

Nagel, J. G.
Nagelvoort, J. B.
Netscher, E.
Niepe, S. L. P. D.
Nieuwenhuijzen, F. N.
Noto Ami Prodjo, Raden Toemenggoeng Pandji.

Oemar Kamaloedin, Z. H.
Onnen, Dr. P. L.
Oordt, L. G. H. van
Oudemans, Dr. J. A. C.

Pabst, H. J. W. Lawick van
Palm, C. H.
Perk.
Petel, J. O. van Polanen
Piepers, Mr. M. C.
Piller, D. M.
Ploem, Dr. J. C.
Polak, E.
Pryce, D.

Quartero, J. B.

Raland, N. J.
Reiche, M. Th.
Riedel, J. G. F.

Riemsdijk, J. S. W. E. van
Riesz, J. F.
Rigg, J.
Rogge, W. L.
Rosenberg, H. von
Ross, J. G. C.

Saleh, Raden
Schalk, E.
Scheffer, Dr. R. H. C. C.
Schmidt, F. C.
Schneider, Dr. C. F. A.
Schneider, J. W.
Seelig, J.
Schultze, F. J.
Schwencke, D. O.
Servatius, A. H.
Servatius, G. P.
Staverman, H. J.
Steck, F. G.
Strikwerda, IJ.
Storm van 's Gravesande, F. J. P.
Stuart, A. B. Cohen
Stuffken, R.

Tirto Noto, Raden Adipati
Tobias, J. H.
Tombrinck, E. P.

Traumüller J.

Uijlenbroek, Dr. G.

Veltman, G. A.
Verstege, C. M. G. A. M. Ecoma
Vlaanderen, Dr. C. L.
Vogel, H. A. F. de
Vogel, H. E. de
Vogler, Dr. F. L. W.
Vollenhoven, J. van
Vos, A. de
Vriesendorp, C.
Vugt, G. L. C. C. van

Waal, L. J. W. de
Waanders, F. G. van Bloemen
Waanders, P. L. van Bloemen
Waersegers, E. V. J.
Waesberge, W. H. van
Walbeehm, C. W.
Wall, H. von de
Warnas, J. L.
Weber, L.
Wienecke, G. J.
Wolff, J.

Zijthoff, F. W.

Nederlandsch-Indische maatschappij van nijverheid en landbouw.

Deze maatschappij, in 1853 opgericht, en waarvan de zetel te Batavia is gevestigd, stelt zich ten doel de bevordering van nijverheid en landbouw in Nederlandsch-Indië. Zij tracht dit doel te bereiken door *a* alle met nijverheid en landbouw in verband staande zaken in behandeling te nemen, waaromtrent haar advies wordt gevraagd; *b* de uitgifte van een tijdschrift en de notulen harer vergaderingen; *c* de uitgifte van afzonderlijke verhandelingen; *d* het uitschrijven van prijsvragen; *e* de verzameling van natuur- en nijverheidsvoortbrengselen.

De maatschappij telt gewone leden, leden korrespondenten en eereleden; afdeelingen der maatschappij zijn gevestigd te Soerakarta en te Samarang.

Bestuur.

Eere-Voorzitter. H. de Bruijn.

President. G. A. de Lange.

Vice-president. F. G. van Bloemen Waanders.

Redakteuren. G. F. de Bruijn Kops; — Mr. R. van Eijbergen Sant-hagens.

Directeur van het museum. J. Kloppenburg.

Bibliothekaris.

Leden. M. S. der Kinderen; — P. J. Maier; — Ths. Pryce; —
J. Kloppenburg; — Mr. J. J. A. Schill; — H. M. Taunay; —
G. H. L. van Oordt.

Thesaurier. J. P. van Santen.

Sekretaris. W. Hen.

Eereleden.

Sloet van de Beele, Mr. L. A. J. W. Baron

Bleeker, Dr. P.

Chijs, Mr. J. A. van der

May, J. W.

Leden.

Amand, C. A. A.

Ament, D. C.

Ament, T.

Arjo Soerjo Tjondro Negro

Arnold, J. F.

Arriëns, N. A. T.

Aquasie Boachie.

Baart de la Faille, J.

Baud, Mr. A. W. baron

Baijer, F. J. H.

Berg, H. P. J. van den

Bergsma, Mr. W. B.

Binkhuijzen, H. van

Birnie, G.

Blanken, W. L.

Blokhuis, Wzn. W.

Blume, Mr. H. A.

Bogaardt, F.

Bosch, A. J. P. H. D.

Bosse, G. W.

Boumeester, H. G.

Bouricius, B. R. G.

Bouricius, Mr. L. G.

Boutmij, E. C. C.

Brautigam, C. F. W.

Bruijn, H. de

Burlage, H. A.

Bijleveld, D. J.

Canter Visscher, F. G. A.

Cate, P. J. F. ten

Chaulan, E.

Chevallier, H. J. E. C.

Coster, H. J.

Deeleman, C. F.

Deines, J. E.

Diest, P. H. van

Dorp, H. M. van

Duivenbode, M. D. van Renesse van

Engel, M. L.

Ettij, Chs.

Ettij, M. W.

Faes, J.

Froideville, L. W. D. Monod de

Giltaj, G. F.

Gonzalves, J. M.

Gorkom, K. W. van

Greve, W. H. de

Guericke, F. A. Enklaar van

Guijkens, D. J.

Haan, J. G. de

Haase, J. F.

Haase, H. H.

Harloff, W. L. H. A.

Hartevelt, H. J.

Hemert, Jhr. Mr. F. Junius van

Heijliger, Mr. R. V.

Hoeven, A. Pruijs van der

Holle, H. H.

Holle, K. F.

Holst, P. W.

Hubrecht, G. F. van Lanschot

Huijser, J. G.

Jansen, H. L.

- Johannis, A. J. M.
 Jordens, G. M.
- Kaa, G. M. W. van der
 Kadt, J. de
 Kerchem, C. F. W. Wiggers van
 Kerkhoven, E. J.
 Kerkhoven, Mr. R. A.
 Ketwich, H. van
 Kinderen, Mr. Th. H. der
 Kloppenburg, J.
 Knappert, H. C.
 Krajenbrink, J. A.
 Kroesen, J. C. F.
- Lebret, G.
 Levijssohn Norman, E. D.
 Levijssohn Norman, Mr. H. D.
 Linn, W.
- Maanen, P. J. van
 MacLennan, Duncan
 MacLennan, J. A.
 Marcus, J. G.
 Metman, Mr. J. P.
 Meij van Gerwen, Jhr. H. J. A.
 S. de
 Mispelblom Beijer, F.
 Mohr, A.
 Moore, C. van der
 Morbotter, H. F.
 Motman, F. H. C. van
 Motman, J. G. T. van
 Motman, P. C. van
 Muurling, S. Westerbaan
- Netscher, E.
- Ogilvie, W.
 Oosterom, J. C. van
 Oosterzee, P. C. van
 Os, R. H. van
 Oven, W. H. van
 Overbeek, F.
 Pahud, Mr. F. Th.
 Pahud, W. J.
 Palm J. C. van der
 Palm, J. H. van der
 Palm, R. C. van der
- Peter, Th. H.
 Ples, D.
 Ploos van Amstel, J. W.
 Pool, A. E.
 Prijce, Ths.
- Rambaldo, J. J.
 Rauws, R. J. W. P. P. A.
 Riedel, J. G. F.
 Rose, G. F. C.
 Rossem, H. A. van
 Rouffaer, J.
 Rijk, N. G.
- Samarangsch genootschap tot bevordering van landbouw en nijverheid.
 Schallig, H.
 Schill, Mr. J. J. A.
 Schram, M. J.
 Schreeven, J. J. van
 Snouck Hurgronje, A. J.
 Soest, J. W. A. van
 Staring, W. A.
 Staverman, H. J.
 Steinmetz, E. C. C.
 Steijn Parvé, H. A.
 Steurs, Jhr. H. L. J. C. P. de
 Stortenbeker, jr., Mr. W.
 Sturler, J. W. E. de
 Suermondt, Wzn. W.
 Suijck, A. C.
- Taunay, H. M.
 Teijsmann, J. E.
 Thijssen, A.
 Toussaint, Dr. A. J. D. Steenstra
- Valck, Mr. F. C.
 Valk, P. van der
 Vereeniging van landbouw en nijverheid te Djokjakarta.
 Verheij, J.
 Visser, H. Schröder
 Vlaanderen, Dr. C. L.
 Vleuten, J. M. van
 Vliet, C. A. M. van
 Vloten, J. W. F. van
 Voort, A. J. van der
 Vos, F.

Vrendenberg, H.

Waanders, F. G. van Bloemen

Warnar, G.

Weber, L.

Wermuth, A.

Wermuth, G. A. W.

Weijermans, P.

Wilkens, L.

Winter, W. R.

Wolterbeek, Mr. D. J.

Zeverijn, S. Bijl

Zoetelief, J. P.

Samarangsch genootschap tot bevordering van landbouw en nijverheid.

Dit genootschap is bij besluit van 18 mei 1867 no. 24 als zedelijk ligchaam erkend.

BESTUUR.

President.

Vice-president. F. J. Knoops.

Leden. W. Bosch jr.; — mr. W. K. baron van Dedem; — G. L. Dorrepaal; — Dr. J. P. Dozij; — A. G. Veltman; — G. W. A. Wermuth; — C. L. Dankmeijer; — J. J. M. Everts; — C. F. M. de Grijs; — H. F. Morbotter.

Thesaurier. C. A. Reijers.

Sekretaris. J. W. Mensing.

Eere-lid. Dr. A. J. Bergsma.

Gewone leden.

Abo. Mr. R. E. N. d'
Alphen, jhr. D. F. van
Alkemade, C. van Rijn van
Altenstadt, jhr. J. F. W. van der
Willige von Schmidt auf
Ankersmit, L.

Bauer, A.
Bausch, M.
Berckel, F. J. van
Bergmann, E. F. A.
Berrevoets, F. J. van
Beth, C.
Boerlage, J. F.
Bögel, H. C. Nering
Bosch, J. H. W. graaf van den
Bosch, P. E.
Bosse, M. J. van
Bounin, P.
Breijman, J. G. F.
Breugel, jhr. J. M. Clifford Kocq van
Burch, H. J. G. van der

Burlage, G. R. A.
Buijs, L. J. C.
Buijs jr., P.
Colenbrander, H. F. L.
Court, P. E.

Dessauvagie, P. G. N.
Dinger, F.
Dolder, V. J. van
Dommelen, F. H. van
Dorrepaal, H. E.
Dunlop, J.
Dijk, J. W. van

Erdmann, A.
Eschauzier, G.
Esche, H. J.
Everts, E. J.
Eijbergen, H. A. van
Eyssell, H. E.

- Franquemont, F. C. von
 Fremerij, J. H. de

 Gast, C.
 Geffen, F. W. H. P. J. Martini
 van
 Gellerman, J. C.
 Gessel, H. van
 Gerlings, A. J.
 Grave, J. L. de

 Harting, D.
 Haye, H. A.
 Hemert, N. J. L. van
 Heijligers, E. J.
 Heijning, J. D.
 Heijting, Th.
 Hofstede, N.
 Hogendorp, Jhr. G. K. van
 Hudig, J.

 Jacobson, E. J. K. J. H.
 Jong, W. de
 Julien, E. H.
 Jut, D. J.

 Kesteren, C. E. van
 Ketwich, H. van
 Kinderen, D. der
 Klaring, F.
 Knappert, H. C.
 Kok, M. P.
 Krabbe, J. P.

 Lawson, A.
 Lennep, C. van
 Linn, W.
 Lisnet, P. H.
 Lucassen, P.

 Maanen, J. van
 Matthijzen, J. M.
 Meisner, A. H.
 Metman, P. Verhagen
 Mirandolle, W. A.
 Musschenbroek, mr. S. C. W. van

 Nagel, F.
 Nolthenius, J. J.
- Nortier Azn., C.

 Odenthal, M.
 Ottenhoff, C.
 Overbeek, F.
 Overbeek, F. W.

 Pennis, A. A. Overgaauw
 Pernis, J. C. C.
 Persijn, C. N.
 Phitzinger, J. K. H.
 Poel, F. H. A.
 Poerbaning Rat, Raden Toemeng-
 goeng Arjo (Regent van Demak)

 Reijers, C. A.
 Reijziger, H. F.
 Remmert, A. W.
 Rompies, A. S.
 Rouffaer, J.

 Sayers, Ch. J.
 Schreijner, F. W.
 Schultz, G. L.
 Schumacher, J. R.
 Schuijmer, D.
 Simonet, E. C.
 Slijpe, N. F. H. van
 Smissaert, B.
 Soerabajaasch Handelsblad.
 Soesman, J. H.
 Soesman, S. R.
 Son, H. E. J. J. A. van
 Staverman, J. H.
 Stelling, G.
 Struben, W. H.
 Sturler, L. de
 Sumatra Courant.

 Uljee, A. C.

 Varkevisser, P. H. E.
 Veeckens, J.
 Veeckens, W. C.
 Verloop, K.
 Versteegh, C. B.
 Versteegh, W. L.
 Vliet, J. van
 Vogel, W. de

Vogelzang, J. D.
 Vogelzang, P. J.
 Volkert, B. A. A.
 Voort, A. J. van der

Waesbergen, W. H. van
 Westrik, J. F.
 Wiederhold, A. F.
 Wilkens, L.

Korresponderende leden.

Dissel, S. van

Musschenbroek, mr. S. C. W. van

Groneman.

Oven, W. van

Guericke, F. A. Enklaar van

Plate jr., J. G.

Hall, Prof. H. van

Reedijk, G. C.

Hall, Dr. H. van

Roorda Jzn., G.

Harting, Dr. P.

Smid, H. J.

Hondius, O. P.

Lucassen, D. F. W.

Teijsmann, J. E.

Mensch, Prof. van der Boon

Vogel, H. de

Millard, J.

Wessel.

Mulder, Dr. G. J.

Mulder, Dr. L.

Soerakartasche maatschappij van landbouw en nijverheid.

HOOFDBESTUUR.

President. P. Zwager.

Vice-President. Jhr. L. W. G. de Kock.

Sekretaris. F. A. Enklaar van Guericke.

Thesaurier. H. Deelken.

Bibliotheekaris. Dr. A. H. Ch. van Leeuwen.

Presidenten en sekretarissen der afdeelingen.

Afdeeling Solo.

President. P. Zwager.

Sekretaris.

Afdeeling Klaten.

President. F. A. Enklaar van Guericke.

Sekretaris. M. E. Bervoets.

Afdeeling Bojolali.

President.

Sekretaris.

Maatschappij tot nut van 't algemeen.

Departement Soerabaja.

Deze maatschappij werd opgericht den 2den mei 1832.

Bestuur.

Voorzitter. A. J. Anemaet.

Leden. Mr. W. H. 's Jacob; — Jhr. C. G. van Haesten; — Jhr. F. L. Bicker; — J. J. van Schreven; — H. G. Bouwmeester; — W. Thieme.

Penningmeester. F. Vriesendorp.

Sekretaris. A. F. de Rochemont.

Maatschappij tot nut van 't algemeen te Samarang.

Bestuur.

President. F. H. A. van de Poel.

Leden. A. H. Clignett; — C. L. Dankmeijer; — G. L. Dorrepaal.

Sekretaris en wd. penningmeester. D. C. de Bruin.

Bibliothekaris.

Vereeniging tot bevordering van geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch-Indië.

Deze vereeniging is erkend bij besluit van 2 maart 1852 no. 10.

Beschermheer.

Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal Mr. P. MIJER.

Honorair beschermheer.

Mr. A. J. DUYMAER VAN TWIST.

Bestuur.

President. Dr. C. E. Löbell.

Vice-president. B. E. J. H. Bekking.

Sekretaris. Dr. C. L. van der Burg.

Thesaurier. F. Hekmeijer.

Bibliothekaris. J. C. Bernelot Moens.

Dirigerende leden.

Alken, J.

Luchtmans, G.

Riemsdijk, J. J. W. C. van

Kommissie van redaktie voor het geneeskundig tijdschrift van Nederlandsch-Indië.

Bernelot Moens, J. C.

Burg, Dr. C. L. van der

Löbell, Dr. C. E.

Riemsdijk, J. J. W. E. van

Honoraire leden.

Stuers, Jhr. F. V. Ridder de

Waal, E. de

Swieten, J. van

Bosch, Dr. W.

Bleeker, Dr. P.

Sloet van de Beele, Mr. L. A. J.

W. baron

Korresponderende leden.

Kerst, Dr. J. F. te Eindhoven.

Hasselt, Dr. A. W. M. van, te

Utrecht.

Broek, Dr. J. K. van den, id.

Reichenbach, Dr. L. te Dresden.

Carus, Dr. G. te Dresden.

Scherzer, Dr. K. te Weenen.

Benzen, Dr. C. A. te Lückeburg.

Amussat, Dr. te Parijs.

Gewone leden.

- Arntsenius, A. K. W.
- Bakker, K. G.
Benjamins, E.
Benjamins, H. L.
Bergmans, F. P.
Berger, M. W. J. den
Beijen, P. W. A.
Bernard, W. A. J.
Bol, P. A.
- Charlier, G. F.
Cochius, A.
Cornelissen, N.
Cramer, W. S.
- Deelken, C. H. E.
Dumont, J. B.
- Ellenrieder, C. A. M. M. M. von
Enderlée, J.
Ernste, H.
- Feenstra, H.
Feist, B.
Filet, G. J.
Frantz, Dr. G. J.
Freijburg, A. G. von
- Geelkerken, M. J. van
Geer, W. van
Goens, P. C. van
Goslings, J.
Graag, A. de
Greiner, C. G. C. F.
Greve, Dr. H.
Grootveld, D. van
- Hamilton of Silvertonhill, K. W.
Hardenbergh, H. C. J. T. van
Harreveld, E. B. P. van
Helfrich, C.
Helmkamp, E. F. M.
Henstëdt, G.
Heringa, Jod.
- Hisgen, A. H.
Hooft, B. J. 't
Hoogeboom, J. J.
Hoogeveen, A. C.
Hubers van Assenraad, W.
- James, J. A.
Jongh, J. M. de
- Kappen, E. F. J. van
Kats, J. C. P.
Koning, J. de
Koning Munting, Dr. de
Kloos, Dr. J. P.
Krooneman, A.
- Lange, E. A.
Leeuw, J. H. van der
Lindgreen, J. J.
- Mac Gillavrij, Dr. Th. H.
Maier, P. J.
Mens Fiers Smeding, Dr. G. L.
Mioulet, Ch.
Moesman, G. C. E.
Moermans, H.
Mogk, C. W. F.
Mohnike, O. G. J.
Mijll Dekker, A. J. H. van der
- Natan, A. J. R.
Neeb, A. E.
- Oosterhoff, W. J.
Osterloh, C. F. J. W.
- Peelen.
Ploem, J. C.
Pompe van Meerdervoort, Jhr. J.
L. C.
Prijn, A. J.
- Raland, G. A.
Rombouts, A. H.
Rutte, J. M. C. E. Le
Ruijter, Dr. H. C. K. Th. de

Afgedrukt 17 december.

Reiche, M. Th.
Rogier, F.

Schmitt, F. C.
Schuckink Kool, C. D.
Smit, W. M.
Swaving, Dr. C.
Sammelink, J.

Sonius, A.
Sonnemann Rebentisch, J. H. A. B.
Stok, N. P. van der

Tap, T. W.
Toussaint, Dr. A. J. D. Steenstra
Timmer, G. K.
Tombrink, E. P.
Thepass, A. H.

Theunissen, J. M. H. G.

Vogel, M. H. de
Vogler, Dr. F. L. W.
Vogelpoel, J. J. van
Voigt, F. H.
Vos, A. de
Vernhout, H. L.

Wefers Bettink, H. J.
Waesberge, W. H. van
Waszklewicz, A. E.
Wienecke, G. J.
Wildeman, A. G.
Wilde, J. J. de

Zuur, J. J. W.

Vereeniging van praktiserende geneesheeren te Batavia.

(gekonstitueerd den 26sten November 1867.)

Het doel der vereeniging is de bevordering der wetenschappelijke en maatschappelijke belangen der leden en van de praktiserende geneesheeren in het algemeen.

President. Dr. A. J. D. Steenstra Toussaint.

Sekretaris. Dr. C. Swaving.

Leden. Dr. C. L. van der Burg; — Dr. J. G. Frantz; — Dr. C. E. Löbell; — Dr. J. R. Wylie; — J. Alken.

LANDSDRUKKERIJ.

Bureau.

Direkteur. A. F. G. de Pinéda, 18 april 1864.
Tweede kommiss. C. J. H. Jacobs, 11 feb. 1865.

Korrekter. *1ste.* J. L. Hanozet Gordon, 18 sept. 1863.
Id. *2de.* J. Klein, 1 mei 1866.

Atelier.

Hoofdopziener. F. H. Wollrabe, 25 feb. 1869.
Opziener. G. In der Maur, id.

Letterzetter, tevens machine-drijver. L. C. E. Rutkat, 1 sept. 1869, (wd.).

Javasche Courant.

De instructie van den redakteur is te vinden in Bijbl. no. 1180.
Redakteur. H. J. Bool, 20 Julij 1864.

'S LANDS PLANTENTUIN TE BUITENZORG.

Direkteur. Dr. R. H. C. C. Scheffer, 13 jan. 1868.
Hortulanus. S. Binnendijk, 25 feb. 1869.
Assistent id.
Tuinlieden. M. J. Wigman Rzn.; — G. B. Hesseling; — R. Th.
 Nijland.
Teekenaar. Ch. C. Dietrich, 24 april 1869, (wd.)

BURGERLIJKE GENEESKUNDIGE DIENST.

Chef over de geneeskundige dienst. A. E. Waszklewicz, 14 feb. 1865.

Dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse, inspekteur der vaccine op Java en Madura. G. T. James.

GENEESKUNDIG-BUREAU.

Eerste kommiss. G. van Heeteren, 26 sept. 1869.

Tweede kommiss. H. W. Wegener, 19 nov. 1869.

PLAATSELIJKE KOMMISSIEN VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT.

Batavia.

President. M. T. Reiche, *dirig. offic. van gezondh. der eerste klasse.*

Leden. Dr. A. J. D. Steenstra Toussaint, *eerste stadsgeneesheer*; —

Dr. C. Swaving, *wd. tweede id.*

Sekretaris. A. F. A. Rathkamp, *stadsapotheker, wd.*

Samarang.

President. C. W. F. Mogk, *dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse.*

Leden. Dr. J. A. van Dissel, *eerste stadsgeneesheer*; — Dr. J. P. Dozy, *tweede id.*

Sekretaris. A. G. Veltman, *wd. stadsapotheker.*

Soerabaja.

President. D. J. de Leeuw, *dirig. offic. van gez. der 2de kl.*

Leden. Dr. G. L. Mens Fiers Smeding, *eerste stadsgeneesheer*; — H. Hijmans, *tweede id.*

Sekretaris. C. Rosemier, *stadsapotheker.*

STEDELIJKE GENEESKUNDIGE DIENST.

Batavia.

Eerste stadsgeneesheer. Dr. A. J. D. Steenstra Toussaint, (*St. M. L.*), (*F. I. 3*), (*O. V. V.*), 3 jan. 1863.

Tweede id. Dr. C. Swaving, 8 okt. 1866, *wd.*

Derde id. Dr. F. W. M. Hoogenstraaten, 20 jan. 1863.

Stadsapotheker. A. F. A. Rathkamp, 6 maart 1869, *wd.*

Stadsvoedmeesteressen. H. J. Zembsch, geb. de Klemp, 14 april 1852; — C. P. Elsenaar, geb. Nonnekens, 28 feb. 1857.

Samarang.

Eerste stadsgeneesheer. Dr. J. A. van Dissel, 9 jan. 1869.

Tweede id. Dr. J. P. Dozy, *id.*

Stadsapotheker. A. G. Veltman, 7 april 1868, *wd.*

Stadsvoedmeesteressen. C. de Vries, geb. Bultman, 15 feb. 1867.

Soerabaja.

Eerste stadsgeneesheer. Dr. G. L. Mens Fiers Smeding, 20 maart 1858.

Tweede stadsgeneesheer. H. Hijmans, 7 jan. 1854.

Derde id. Dr. G. C. P. de Ruiter, 11 maart 1866.

Stadsapotheker C. Rosemeier, 5 jan. 1843.

Stadsroedmeesteres. D. H. Fagnotti, geb. Henner, 3 okt. 1854.

PLAATSELIJKE GENEESKUNDIGE DIENST.

Het verleenen van genees-, heel- en verloskundige hulp in alle burgerlijke gouvernementen-inrigtingen, in liefdadige gestichten en dergelijke door het gouvernement beschermd wordende instellingen, aan ambtenaren met eene bezoldiging van minder dan 150 gl. 's maands en hunne gezinnen, aan alle behoeftigen in de gemeente, zonder andere betaling dan eene bezoldiging uit 's lands kas, is van gouvernementewege opgedragen aan de volgende personen:

Plaatselijke geneesheeren.

Tangerang. P. Bodegom, 10 sept. 1868.

Krawang. S. J. Goossen, 1 mei 1867.

Bandoeng (Preanger-Regentschappen). Th. Keijzer, 24 mei 1869.

Tjiandjoer (id). G. A. Hogenraad, 28 maart 1864.

Soemedang (id). F. L. Röhder, 13 nov. 1861.

Cheribon. C. L. Heijse, 13 nov. 1863.

Indramajoe. J. Kroon, 1 sept. 1869.

Tegal. C. van Brink, 14 dec. 1848.

Pekalongan. G. H. Muller, 20 mei 1847.

Afdeeling Pati en Djoewana (Japara). A. Sonius, 30 dec. 1853.

„ *Japara en Koadoes. (id).* W. J. M. Linden, 9 nov. 1866.

Rembang. J. J. Adriaans, 24 dec. 1857.

Toeban (Rembang). W. G. L. Camphuijnder, 12 dec. 1867.

Bodjonegoro (id). M. Busch Geertsema, 17 dec. 1868.

Bij het marine-etablissement (Soerabaja). A. A. Grondhout, 20 aug. 1864.

Grissee (id). H. Verschoor, 11 nov. 1862.

Modjokerto (id). W. J. Cramer van Baumgarten, 26 feb. 1864.

Sido-ardjo (id). C. A. J. Pecqueur, 19 jan. 1867.

Sampang (Madura). H. S. ter Meulen, 13 mei 1868.

Bankallan (id).

Soemenep (id).

Pasoeroewan. S. Beijers van der Vlugt, 12 aug. 1862.

Probolinggo. J. H. Bruijnis, 1 feb. 1865.

Banjoemas. J. G. Boon, 31 julij 1862.

Madioen. W. H. van Waesberge, 15 julij 1869.

Billiton. P. Alting Mees, 8 jan. 1865.

Saleijer (Celebes). J. H. Gutberlet, 4 mei 1869.

Koepang (Timor). R. de Jong, 31 okt. 1869.

In de volgende residentieën en etablissementen is de burgerlijke geneeskundige dienst en het opzigt over de vaccine opgedragen aan de eerstaanwezende officieren van gezondheid.

Serang. F. de Boer.

Anjer. R. W. Deibel.

Onrust. G. A. Raland.

Buitenzorg. A. L. C. Städtke.

Palimanang. J. M. H. G. Theunissen.

Salatiga. P. A. Bol.

Klatten. J. J. van Vogelpoel.
Bojolali. W. F. Berghuis van Woortman.
Tjilatjap. H. L. Benjamins.
Wonosobo. H. van den Broeck.
Gombong. J. B. Dumont.
Kedong-Kebo. A. G. von Freijburg.
Magelang. H. Krooneman.
Djokjakarta. J. F. P. Ermerins.
Soerakarta. F. Perk.
Ngawi. H. J. E. Peelen.
Patjitan. F. Rogier.
Kediri. D. ten Bosch.
Soemenep. A. H. Rombouts.
Bezoeki. W. F. H. Greup.
Banjoewangi. A. F. Heijl.
Padang. J. J. Lindgreen.
Padang-Pandjang. P. C. van Goens.
Solok. W. J. Oosterhoff.
Fort de Kock. G. A. P. van Steenvelt.
Paja-Kombo. A. J. van den Burg.
Ajer-Bangis. A. C. van Beest.
Rau.
Padang-Sidempoean. A. T. Prijn.
Siboga. J. Adriani.
Sinkel. J. C. P. Kats.
Goenong Sitoli. K. J. van der Veen.
Benkoelen. F. J. Cornelissen.
Telok-Betong. J. M. de Jongh.
Palembang. T. W. Reif.
Tebing-Tingi. A. J. R. Natan.
Lahat. C. H. E. Deelken.
Bandar. J. J. Groos.
Moeara-Doea. W. van Geer.
Djambi. L. N. H. Vriesman.
Kepahiang. M. J. van Geelkerken.
Muntok. W. A. J. Bernard.
Toboali. W. J. J. Zuur.
Pankal-Pinang. J. G. Kroon.
Riouw. C. Gutteling.
Siuk. H. J. Gajmans.
Pontianak. W. A. P. F. L. Zijnen Wartel.
Sinkawang. P. S. A. van Dura.
Sambas. A. C. Langerveld.
Sintang. W. K. F. Hartsteen.
Benkajang. H. J. Alken.
Nunga-Pinoh. H. van Lokhorst.
Bandjermasin. C. D. T. Husemann.
Tabanio. G. Sinia.

Pengaron. J. W. C. Rupert.
Martapoera. J. D. L. Harders.
Amoenthai. H. J. van der Weide.
Barabei-ie. H. Walter.
Moeara-Teweh. C. T. J. W. Osterloh.
Sampit. C. D. Schuckink Kool.
Makasar. C. Helfrich.
Bonthain. E. C. van Minkelen.
Segiri. J. de Koningh.
Balangnipa. C. Broers.
Djenepono. D. J. Visscher.
Amboina. W. Hubers van Assenraad.
Wahaai. J. Goslings.
Saparoea. F. S. Pauli.
Banda. J. A. Einthoven.
Menado. G. J. Filet.
Gorontalo. A. C. Hoogeveen.
Ternate. F. van Gelder.

Geneesheeren bestemd voor de twee op Java op te rigten
 krankzinnigen gestichten. (Zie pag. 259).

Dr. F. H. Bauer; — W. M. Smit.

Partikuliere genees-, heel-, verlos- en tandheelkundigen. (1)

Batavia. Dr. C. E. Löbell, 11 feb. 1860; — Dr. J. G. Frantz, 26 aug. 1863; — J. Alken, 11 aug. 1865; — Dr. J. R. Wylie, 22 aug. 1867; — Dr. C. L. van der Burg, 23 dec. 1868; — J. P. Kloos, ¼ okt. 1869.
Id. tandheelkundige praktijk. L. Bartel, 16 nov. 1861; — E. A. Phillips, 20 okt. 1862; — Don D. Pebaqué, 17 julij 1861.
Id. verloskundige praktijk. J. Groeneveld, geb. Derksema, 28 aug. 1860; — P. Roelofs, geb. de Weijer, 31 julij 1868.
Kampong Makasar (Batavia), C. L. van der Voort.
Meester Cornelis (id.) J. Wolff, 12 okt. 1869.
Buitenzorg (id.) J. de Clercq Zubli, 3 julij 1868.
Gadok (id.) J. K. van Haastert, 3 julij 1868.
Sindanglaja (id.) J. C. Ploem, (*K. O.*), 23 nov. 1866.
Poerwakarta (Krawang). G. A. Magnin, 15 julij 1869.
Pamanoekan en Tjiassem (id.) P. Eeftinck Schattenkerk, 23 feb. 1869
Soebang (id.) J. Idsinga, 10 okt. 1866.
Manondjaja (Preanger-Regentschappen). J. Hessing, 29 mei 1867.
Cheribon. C. A. M. M. von Ellenrieder, 8 mei 1864.
Pekalongan. H. L. Vernhout, 12 dec. 1867.
Samarang. Dr. E. A. Lange, 11 dec. 1864; — A. Feldmann, 31 maart 1866; — L. K. Wennekendonk, 24 sept. 1869.
Rembang. G. M. Degent, 1 maart 1847.

(1) De namen der partikuliere geneesheeren, die hiervoren zijn vermeld, als stads- en plaatselijke geneesheeren worden hier niet herhaald.

- Soerabaja*. Dr. P. L. Onnen, 31 mei 1863; — C. F. A. Schneider, 30 maart 1866.
Sido-ardjo (*id.*). P. W. J. van den Broek, 23 nov. 1867.
Pasoeroewan. J. B. Quartero, 13 julij 1850; — J. A. W. Pott, 14 aug. 1868.
Probolinggo. A. M. Arends, 28 sept. 1857.
Besoeki. W. S. Cramer, (*S. H. E.* 2), 14 juni 1869.
Panaroekan (*Besoeki*). A. Lipjes, 24 nov. 1866.
Banjoemas. *Verloskundige praktijk*, J. M. Meerburg.
Djokjakarta. D. M. Piller, 3 jan. 1857; — P. L. Bakhuijs, 15 okt. 1867; — J. Groneman, 24 mei 1869.
Soerakarta. F. C. Schmitt, 24 april 1863; — P. A. W. A. Philippi, 4 julij 1860; — J. H. Cornelissen, 7 julij 1864.
Kediri. Y. Brandes, 26 aug. 1864.
Toelong-Agoeng en Blitar (*Kediri*). F. Walter, 21 dec. 1864.
Gorontalo. A. Schultz, 17 april 1865.

Partikuliere apothekers. (1)

- Batavia*. F. Göring, 11 nov. 1837; — R. R. Nauta, 18 nov. 1858; — C. G. W. Wilcke, 4 april 1862; — J. N. Zelisse, 29 jan. 1864; — N. J. Raland, 9 jan. 1866.
Cheribon. C. H. W. Gregorovius, 25 april 1861.
Samarang. J. G. Severing, 9 sept. 1861; — N. A. Wannéc, 18 dec. 1867; — O. C. A. Meine, 29 nov. 1868.
Soerabaja. H. Rosemeier, 12 jan. 1858; — B. F. Overbeck, 16 sept. 1861; — G. Ellinger, 16 nov. 1865; — A. Steudeman, 28 aug. 1868.
Pasoeroewan. J. N. Deltour, 19 okt. 1862.
Probolinggo. M. J. C. Hellendoorn, 3 april 1869;
Djokjakarta. C. van der Errelen, 19 mei 1850; — J. van Gorkom, 18 maart 1865.
Soerakarta. A. P. F. L. Th. Coenacs, 31 julij 1863; — H. R. Weijtingh, 4 maart 1868.
Padang. G. L. A. Briët, 11 maart 1864.

GOUVERNEMENTS BURGERLIJKE VEEARTSENIJDIENST.

- Veearts in de 1ste afdeeling*. F. H. Voigt, 5 jan. 1869.
Id. 2de id. R. G. Robertson, 28 dec. 1868.
Id. 3de id. G. L. Reedijk, 26 jan. 1863.

INSTELLINGEN VAN LIEFDADIGHEID.

Kommissiën tot ondersteuning van behoeftige christenen.

De werkring dezer kommissiën, die bij resolutie van 18 februari 1829 (St. no. 16) werden opgericht onder den naam van »centrale kommissiën van weldadigheid», is het laatst geregeld bij besluit van 25 maart 1864 (St. no. 46). Volgens dat besluit zijn er zoodanige kommissiën gevestigd te Batavia, Samarang.

(1) Onder dezen ook te rangschikken de stadsapothekers, vermeld op biz. 353 en 356.

en Soerabaja. Zij zijn zamengesteld uit twee leden van de protestantsche, twee leden van de roomsch-katholijke en een lid van de luthersche geloofsbelijdenis, en worden voorgezeten door de residenten dier hoofdplaatsen en bijgestaan door eenen sekretaris. De leden en sekretarissen worden, op voordragt der residenten, door den Gouverneur-Generaal benoemd.

Het doel dezer kommissiën is de ondersteuning van christen-armen, die niet in de termen vallen om door de diakoniën of kerkelijke armbesturen bedeeft te worden. Haar werkkring strekt zich uit voor die van Batavia over Bantam, Batavia, Krawang, Preanger-Regentschappen en Cheribon; voor die van Samarang over Tagal, Pekalongan, Banjoemas, Bagelen, Kadoe, Samarang, Djodjakarta, Soerakarta, Madioen, Japara en Rembang; en voor die van Soerabaja over Kediri, Soerabaja, Pasoeroewan, Probolinggo, Besoeiki, Banjoevangi en Madura.

De middelen dezer kommissiën bestaan 1° uit de heffing ten haren behoeve van één per mille van: *a* de opbrengst van alle openbare verkoopingën, geene uitgezonderd; *b* de opbrengst van alle bij openbaar mededingen, doch niet voor rekening van het gouvernement plaats hebbende verpachtingen of verhuringen, als ook van den afstand of verkoop van 's lands middelen door de daartoe bevoegde pachters; en 2° uit de giften door de ambtenaren van den burgerlijken stand gekollekteerd bij huwelijks-aangiften of het voltrekken van huwelijken. Zij doen jaarlijks rekening en verantwoording harer administratie aan de algemeene rekenkamer.

Batavia.

Voorzitter. De resident.

Leden. P. H. A. B. van Hengst, 17 feb. 1855; — E. Chaulan, 8 mei 1864 — Dr. C. Swaving, 21 juni 1869; — Ds. H. van Ameijden van Duym. id.; — F. Goring, 7 okt. 1869.

Sekretaris en thesaurier. W. H. Snethlage, 22 juni 1867.

Samarang.

Voorzitter. De resident.

Leden. Ds. F. U. van Hengel, 1 juni 1864; — J. J. Volkert, 3 aug. 1865; — J. B. A. Brumstede; — W. Rueb, 3 jan. 1869; — L. C. J. A. de Vogel, 7 juni 1869.

Sekretaris, tevens thesaurier. B. C. J. Heijman, 13 dec. 1869.

Soerabaja.

Voorzitter. De resident.

Leden. A. G. Terwindt, 9 april 1869; — Ds. J. K. Kam, id.; — G. Rosemeier, id.

Lid, tevens thesaurier. A. F. A. Loth.

Lid, tevens sekretaris. H. J. E. Everard, 30 mei 1860.

Kommissie voor den watersnood.

Deze kommissie — geroepen om te beschikken over het onbesteed gebleven gedeelte der gelden, bijeengebragt tot leniging van de rampen, veroorzaakt door den watersnood, die een gedeelte van Midden-Java in het jaar 1861 heeft geteisterd — werd ingesteld bij besluit van 30 September 1864 no. 16, en bestaet uit een lid in den Raad van Nederlandsch-Indië als president, het oudste lid van het bestuur over het weduwen- en wezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, den president van de faktorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, den president van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Batavia en den president van de Javasche bank, als leden.

De fondsen kunnen slechts worden besteed tot leniging van belangrijke rampen, veroorzaakt door watersnood, vulkanische uitbarstingen, aard- en zeebevingen en andere natuurverschijnselen.

President. F. N. Nieuwenhuijzen, 15 maart 1868.

Leden. T. Ament, 25 okt. 1864; — A. J. W. van Delden, id.; — P. C. van Oosterzee, 28 maart 1866; — J. W. C. Diepenheim, 11 okt. 1868.

Rehobôth-asyl te Meester-Cornelis (Batavia).

Deze inrigting is erkend bij besluit van 20 februarij 1867, no. 43 en strekt tot toevlugtsoord voor hulpbehoevende kinderen, zooveel mogelijk beneden de acht jaren oud.

BESTUUR.

Voorzitter. E. W. King.

Leden. A. Robertsen; —

Sekretaris. J. J. Groenewald.

Proveniers- of oudemannen-huis te Samarang.

Deze inrigting is bestemd tot huisvesting van gepensioneerde militairen, zeevarenden en anderen, die door lichaams-gebreken of hoogen ouderdom belet worden den lande langer te dienen, en tevens geen middelen bezitter om zelve in hun onderhoud te voorzien. Inlandsche onchristenen zijn uit gesloten. Voor de opname in het gesticht wordt eene magtiging van den Resident vereischt. Zie St. 1348 no. 3. De resident mag er krankzinnigen op eigen kosten toelaten, mits zij niet strekken tot bezwaar of ongerief den gepensioneerden, die er moeten leven van hun pensioen, doch van het gouvernement beddegoed, kleederen en rantsoenen krijgen.

Buiten-regent. W. H. van der Horst.

Binnen-regent. J. A. Brumstede, 18 jan. 1869 *wd.*

Wees- en armhuis voor protestanten te Samarang.

Dit gesticht wordt beheerd door een onbezoldigd bestuur, door den Gouverneur-Generaal benoemd, en onder dat bestuur, door een binnen-regent en eene binnen-regentes, beiden uit 's lands kas bezoldigd. De reglementen voor het algemeen en inwendig beheer zijn door het gouvernement vastgesteld.

Het gesticht strekt tot verzorging, zedelijke opleiding en onderrigting, vooral in nuttige handwerken, van de behoeftige, verlaten of bedeelde kinderen van europeanen of met dezen gelijkgestelden.

Voor ieder kind moet als eerste uitrusting aan het gesticht voldaan worden 30 gl. Voor de verzorging en opleiding van 460 kinderen in dit gesticht en het roomsch-katholijk weeshuis te Samarang wordt door het gouvernement een subsidie verleend van 8 gl. 's maands voor ieder kind.

President. Ds. F. U. van Hengel, 17 april 1864.

Leden. G. L. Dorrepaal, 25 okt. 1850; — C. Nortier, Azn. 12 nov. 1864; — H. van Ketwich, 24 mei 1866.

Lid en thesaurier. J. D. H. Kuyjp, 12 nov. 1864.

Lid en sekretaris. A. N. H. de Vogel, 9 maart 1869.

Binnen regent en regentes. Ph. A. F. Fasbender, 3 maart 1869; -- H. Fasbender, geb. Luza, id.

Roomsch-Katholiek Weeshuis te Samarang.

Het beheer over dit gesticht wordt gevoerd door een onbezoldigd kollegie, wier leden door den Gouverneur-Generaal worden benoemd. Een binnen-regent en een binnen-regentes staan dat kollegie ter zijde en genieten beiden bezoldiging uit 's lands kas. Zie omtrent de door het gouvernement verleend wordende subsidie voor de verzorging en opleiding der kinderen hiervoren onder »Wees en arm-huis voor Protestanten te Samarang”.

BESTUUR.

President. J. Lijnen.

Leden. J. van Maanen, 20 maart 1867; — Chs. de Chauvigny de Blot.

Lid, tevens sekretaris en wd. thesaurier. J. B. A. Brunstede, 28 sept. 1864.

Binnen regent en regentes. J. W. Rogh, 3 dec. 1869; — F. E. Rogh, geb. Orisius, id.

Parapattan weezen-gesticht te Batavia.

Deze instelling werd in 1832 uit partikuliere liefdegiften opgerigt, maar in 1846 schonk het gouvernement 10,000 gl. aan dit gesticht, en sedert dien tijd worden daaraan 6000 gl. 's jaars uit 's lands kas uitgekeerd.

De inrigting strekt tot opname, verzorging en onderrigting van verlaten of behoeftige kinderen en weezen.

BESCHERMHEER.

Z. Exc. de Gouverneur-Generaal

Mr. P. MIJER.

Direktie.

President. Mr. J. de Wal Hz.

Vice-president P. C. van Oosterzee.

Direkteur-thesaurier. B. R. G. Bouricius.

Direkteur-sekretaris. C. P. Lohr, jr.

Direkteuren. G. Suermondt; — Mr. Th. Schuurman, Jzn.; — Ad. Bauer; — J. Kloppenburg; — J. Alken; — Ds. H. van Ameijden van Duÿjn; — D. Jannette Walen.

Adjunkt sekretaris. H. J. Roelofs.

Honoraire leden.

Dr. W. R. baron van Hoëvell (*honoraire-president*); — C. F. W. Wiggers van Kerchem (*id.*); — A. A. Reed; — W. Poolman; — J. S. Mijnsen.

Binnen regentes. Mejufvr. L. H. Brusse.
Onderwijzer. W. H. Snethlage.
Hulp-onderwijzer. D. Grivel.

Agenten.

Amboina. Mr. G. J. Keiser.
Id. (*sub-agent te Sapoeroea*) R. Bossert.
Bagelen (Poerworedjo). J. A. H. Buddingh.
Banda G. L. A. de Maeght.
Bankalan. J. C. G. S. van Kraaijenoord.
Banjoemas.
Banjoewangi. C. B. Hagenstein.
Banka (Muntok) J. W. van Ham.
Bantam (Serang).
Benkoelen. H. F. J. Camauer.
Besoekei. L. A. de la Croix.
Borneo (Z. en O. afd.) Bandjermasin. Ds. J. C. Schagen van Soelen.
Borneo (W. afd.), Pontianak. G. L. C. C. van Vugt.
Buitenzorg.
Cheribon. H. F. L. van Hecking Colenbrander.
Djokjakarta. B. J. Eekhout.
Indramajoe. J. Revius.
Japara (Pati). R. A. van Slooten.
Kedoe (Magelang).
Kediri. J. W. Wintersteijn.
Krawang. P. W. Hofland.
Lampongs (Telok-Betong). D. W. Schiff.
Makasar. Dr. B. F. Matthes.
Madioen. J. K. H. Phitzinger.
Malang (Kendalpajak). A. graaf van Limburg Stirum.
Menado. L. D. W. A. van Renesse van Duivenbode.
Modjokerto. H. W. Wigman.
Padang. J. P. Jeltjes.
Palembang. P. J. J. van Starckenborgh Jutting.
Pamekasan.
Pasoeroewan. W. Major & Co.
Pekalongan. Ds. J. H. Z. Bruinier.
Preanger-Regentschappen (Tjiandjoer). C. S. van Geuns.
Id. (*Bandoeng*). F. C. Philippeau.
Id. (*Soemedang*).
Probolinggo. L. Martens.
Rembang. F. G. Koentz.
Samarang. G. L. Dorrepaal; — W. Bosch.
Soerabaja. J. J. van Schreven; — Ds. H. H. Schiff.
Soerakarta. A. J. E. Diemont.
Soemenep.
Ternate. M. D. van Renesse van Duivenbode; — J. E. Høveker.
Timor (Koepang). J. B. Dumont.
Tjilatjap. P. J. du Perron.

Hulpfonds van den H. Vincentius à Paulo.

De vereeniging van den Heiligen Vincentius à Paulo, erkend bij besluit van 10 februarij 1856, heeft ten doel onder hare leden den geest van liefdadigheid door de beoefening der christelijke pligten en goede werken, jegens wie het ook zij, te onderhouden.

Door hare bemiddeling is tot stand gebragt te Batavia het gesticht van den Heiligen Vincentius à Paulo.

Het doel dezer inrigting is om aan arme verlaten christen meisjes een toevlugtsoord te verschaffen en haar, door onderwijs en opvoeding overeenkomstig haren stand bekwaam te maken, nuttige leden der maatschappij te worden.

De verlaten christen-jongens worden onder streng toezigt afzonderlijk verpleegd.

De fondsen der vereeniging van den H. Vincentius à Paulo bestaan alléén uit bijdragen door partikuliere liefdadigheid bijeen gebragt.

BESTUREN.

Batavia.

Voorzitter. J. R. Kleijn.

Onder-voorzitter. A. C. Claessens.

Thesaurier. A. P. C. van Moorsel.

Direkteuren. A. Thomann; — P. van Oers; — W. A. Driessen; — C. van den Muijsenbergh; — J. R. Gallekamp Pels; — G. P. J. Ockerse.

Direkteur, tevens sekretaris.

Samarang.

Voorzitter. P. J. den Ouden.

Onder-voorzitter. J. B. A. Brumstede.

Thesaurier. J. Lijnen.

Leden. J. M. Klein; — J. F. J. Karthaus; — J. Schmutze.

Lid, tevens sekretaris. W. H. van Zeijll.

Bibliotheekaris. F. Daijers.

Soerabaja.

Voorzitter. J. J. H. Kervel.

Ondervoorzitter. A. G. Terwindt.

Leden. C. F. Huijsdens; — F. W. de Rijk.

Penningmeester. H. J. E. Everard.

Bibliotheekaris. J. Th. Welter.

Sekretaris. A. J. M. Willemse.

Sumatra's Westkust.

Wd. voorzitter. L. J. Pierard.

Leden. C. L. Stekkens; — E. P. Tombrink; — P. C. van Ghert.

Sekretaris en thesaurier. C. L. Stekkens.

Inrigting voor jongens-weezen te Soerabaja.

Deze inrigting, erkend bij besluit van 29 december 1858 no. 21, heeft ten doel de verpleging en opvoeding van jongens tusschen de 8 en 16 jaren in Nederlandsch-Oost-Indië gevestigd, die ouderloos, verlaten of hulpbehoevend zijn, en geacht kunnen worden tot de europesche of met deze gelijkgestelde bevolking te behooren. Bij de opvoeding worden op den voorgrond gesteld zedelijke ontwikkeling en vorming voor den ambachtsstand. De weezen verlaten de inrigting op hun 20ste jaar, of zoo veel vroeger als zij eerder geschikt zijn om een eigen bestaan te vinden.

BESCHERMHEER.

Z. Exc. den Gouverneur-Generaal
Mr. P. MIJER.

STICHTER DER INRICHTING EN EERE-VOORZITTER DER HOOFDKOMMISSIE.

Jhr. J. C. REIJNST.

HOOFDKOMMISSIE TE BATAVIA.

President. Mr. T. H. der Kinderen.

Leden. G. A. de Lange; — E. Heijning; — Mr. W. Stortenbeker jr.; —
J. H. Mulder.

Sekretaris. W. C. Veenstra.

Thesaurier. M. S. der Kinderen.

PLAATSSELIJKE KOMMISSIE TE SOERABAJA.

President. H. G. Boumeester.

Leden. Dr. P. L. Onnen; — H. Calicher; — C. J. van Bueren; —
H. H. Radier; — J. J. van Schreven; — L. F. Hojel; — Ds. J. K.
Kam; — A. G. Terwindt; — Jhr. W. H. Teding van Berkhout.

Sekretaris. Mr. F. H. Gerritsen.

Thesaurier. C. J. Alberda.

AGENTEN.

Bantam. J. H. van der Palm.

Batavia. Mr. T. H. der Kinderen.

Buitenzorg. Mr. S. C. J. W. van Musschenbroek.

Krawang. L. W. C. Bosch.

Preanger-Regentschappen. C. van der Moore.

Cheribon. Mr. S. C. H. Nederburgh.

Tegal. A. M. van Schaik.

Pekalongan.

Samarang. J. P. C. Gravenhorst.

Japara. P. C. Wijnmalen.

Rembang. F. B. van Leeuwen.

Soerabaja. H. G. Boumeester.

Madura. C. Bosscher.

Pasoeroewan. P. W. A. van Spall.

Besoeki. J. F. Schultze.

Probolinggo. P. Th. Couperus.

Banjoewangi. J. D. Mispelblom Beijer.

Bagelen. A. Fitz Verploegh.

Kedoe.

Banjoemas. C. de Waal.

Djokjakarta. A. J. P. H. D. Bosch.

Soerakarta. J. B. M. Boshouwer.

Madioen. J. K. H. Phitzinger.

Kediri.

Sumatra's Westkust. N. A. Th. Arriens.

Benkoelen. A. Pruijs van der Hoeven.

Lampongs. D. W. Schiff.

Palembang. J. A. W. van Ophuijsen.

Banka. Dr. J. H. Croockewit Hzn.

Riouw. E. Netscher.

Pontianak. C. Kater.

Bandjermasin. K. W. Tiedtke.

Makasar. J. A. Bakkers.

Menado. F. J. H. van Deinse.

Amboina. M. H. W. Nieuwenhuijs.

Ternate. D. Boes Lutjens.

Timor. J. A. Caspersz.

Djatti-gesticht te Batavia.

De overtuiging, dat er behoefte bestond aan eene inrigting, waarin, zonder een naauwlettend onderzoek naar den maatschappelijken stand of de godsdienstige gezindheid der ouders, elk hulpeloos of verlaten kind kon worden opgenomen, gaf in 1854 aanleiding tot de oprigting van dit gesticht, dat ook in dat jaar werd erkend. Het doel, met de inrigting beoogd, is om hulpbehoevende, verwaarloosde kinderen van Europeesche afkomst in N.-I. te verzorgen en tot nuttige leden der maatschappij op te leiden.

President. J. P. Theben Tervile.

Vice-president. Ds. H. Ruleman Voget.

Thesaurier. H. M. van Dorp.

Sekretaris. H. Prange.

Leden. F. J. P. Storm van 's Gravesande; — Mr. R. van Eibergen

Santhagens; — Dr. J. G. Frantz; — Dr. L. W. G. de Roo; —

G. B. T. Wiggers van Kerchem.

Regentes. Mevr. In'tveld.

AGENTEN.

Amboina. M. H. W. Nieuwenhuijs.

Anjer. W. F. van Andel.

Bagelen. A. Fitz Verploegh.

Bandoeng. C. W. Walbeehm.

Banda. D. Heijting.

Bankalan. J. C. G. S. van Kraaijenoord.

Banjoemas. C. de Waal.

Banjoewangi. C. B. Hagenstein.

Bandjermasin. Ds. J. C. Schagen van Soelen.

Benkoelen. A. Pruijs van der Hoeven.

Besoeki. Martens.

Blitar. G. R. Lucardie.

Blora. F. H. Boers.

Bondowoso. Jhr. D. F. van Alphen.

Buitenzorg. C. F. W. Brautigam.

Cheribon. Mr. S. C. H. Nederburgh.

Djokjakarta. B. J. Eekhout.

Fort de Kock. Kapitein Meijer.

Indramajoe. J. Revius.

Japara. O. W. Swaving.

Joana. A. A. Boers.

- Kediri.* R. C. van Praeln Wiese.
Koedoes. J. B. Westenberg.
Krawang. J. Bouwhuis.
Madioen. J. K. H. Phitzinger.
Magelang. P. L. van Bloemen Waanders.
Makasar. P. von Below.
Menado. Mr. P. A. Matthes.
Muntok. Dr. J. H. Croockewit, Hzn.
Ngawi. P. van Hoek.
Padang. Th. A. L. Kroesen.
Palembang. J. A. van Hemert.
Pamekasan. F. W. Voswinkel Dorselen.
Pasoeroewan. P. J. G. Sem.
Patjitan.
Pati. R. A. van Slooten.
Pekalongan. Ds. J. H. Z. Bruinier.
Pontianak. Y. B. Duard.
Probolinggo. J. W. Stammer.
Riouw. Ds. H. Knottnerus.
Samarang. G. L. Dorrepaal en W. Bosch jr.
Salatiga. W. C. Vosmaer.
Sampang. J. H. C. van Dijk.
Serang. D. Brouwer.
Sido-ardjo. J. R. Pillard.
Sinkawang. J. M. Hemmes.
Sintang. Y. Strikwerda.
Sito Bondo. J. Baart de la Faille.
Soerabaja. C. J. Alberda.
Soerakarta. Dr. W. Palmer van den Broek.
Soemenep. J. P. Baumgardt.
Soemedang. J. A. Hoorn.
Tegal. A. M. van Schaik.
Ternate. D. Boes Lutjens.
Timor. J. J. Overdijk.
Tjandjoer. J. Kniphorst.
Tjilatjap. P. J. du Perron.
Toeban. A. Muller.

SPAARBANKEN.

Batavia.

Raad van toezigt
te *Batavia*.

Mr. H. Klein.
J. Verheij.

Mr. A. Mangelaar Meertens.

Direkteuren.

D. Jannette Walen.
G. A. de Lange.
Mr. R. van Eibergen Santhagens.

G. F. de Bruijn Kops.
Jhr. J. C. A. van Haften.

Het kapitaal van de spaarbank bedroeg op 1 jan. 1868	f	615,590,73
gedurende 1868 werd bijgebracht	240,120,38
	f	855,711,11
en terugbetaald	192,474,72
zoodat met 1 jan. 1869 het kapitaal bedroeg	f	663,236,39
aan interest over 1868 werd bijgeschreven	26,216,12 ⁵
gevende een totaal aan diverse crediteuren	f	689,452,51 ⁵

Samarang.

Het kapitaal van de spaarbank bedroeg op 1 jan. 1868	f	489,486,18 ⁵
In den loop van 1868 gestort	271,374,68 ⁵
	f	760,860,87
te zamen	203,564,54
gedurende 1868 terugbetaald	557,296,33
	f	29,448,58 ⁵
aan rente gedurende dat jaar	586,744,91 ⁵
geeft een totaal aan diverse crediteuren op ult. 1868	f	586,744,91 ⁵

Soerabaja.**Bestuur.**

President. A. J. Anemaet.

Kommissarissen. Mr. W. H. 's Jacob; — J. J. van Schreven; —
H. G. Boumeester.

Sekretaris en thesaurier. Jhr. C. G. van Haesten.

Het kapitaal van de spaarbank bedroeg op 1 jan. 1868	f	569,090,81
De inlagen in 1868 bedroegen	f	315,830,69
in vorige jaren	1528,077,96
	f	1843,908,65
te zamen	1199,380,48 ⁵
daarvan werd teruggenomen	644,528,16 ⁵
alzo verbleef onder ult. 1868 in kas	f	644,528,16 ⁵

Onderwijzers vereeniging »Onderling Hulpbetoon».

- Deze vereeniging, welke den 1sten april 1865 is opgericht, heeft ten doel:
- na het overlijden van een ambtsbroeder, zijne weduwe of wettige kinderen door eene geldelijke uitkeering in eens te gemoet te komen;
 - de oprigting van een onderwijzers weduwen- en weezenfonds voor te be-reiden.

BESTUUR GEVESTIGD TE BATAVIA.

Kommissarissen van toezigt. Jhr. Mr. F. Junius van Hemert; —
J. W. C. Diepenheim.

President. Dr. N. J. Hoorweg.

Vice-president. B. Andeweg.

Thesaurier en boekhouder. R. S. Veenstra.

Sekretaris. W. H. Snethlage.

Afgedrukt 22 december.

Hoofdkommissie van weldadigheid in Nederlandsch-Indië.

Deze hoofd-kommissie, een tak der maatschappij van weldadigheid in Nederland, werkt onder de bescherming van Z. K. H. Prins *Frederik*, en heeft ten doel de ondersteuning van armoedigen en noodlijdenden, geplaatst in gestichten, opgericht door wijlen graaf J. van den Bosch. Zij heeft in alle gewesten van Nederlandsch-Indië en ook op Decima (Japan) sub-kommissiën.

KOMMISSARISSEN.

H. P. Barkmeijer, ● 3, 20 julij 1860; —

Instituut voor doofstommen te Groningen.

Het doel dezer instelling opgericht in 1790, is het opvoeden en onderwijzen van doofstommen, geboren of wonende in het rijk of zijne koloniën.

DIREKTEUREN KORRESPONDENTEN VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

W. J. van de Graaff, ● 3; — W. E. Schenck.
Kassier. G. P. H. H. Gonggrijp.

Instituut tot onderwijs van blinden te Amsterdam.

In dit instituut, opgericht in 1808, wordt aan blinde kinderen van zes tot achttien jaren onderricht gegeven in al de vakken van het lager onderwijs, voor zoover de blinden daarvoor vatbaar zijn; voorts in verschillende handwerken en in de toonkunst, met name zang, piano- en orgelspel. Onderscheidene der voornaamste organisten in het moederland zijn blind en kweekelingen van het instituut.

Aan het instituut is verbonden het gesticht voor volwassen blinden, opgericht in 1843, en aanvankelijk als toevlugs-oord bestemd voor de ontslagen kweekelingen, die geen te huis vonden. Later werd het gesticht eer eene oefenschool voor volwassen blinden, die eenig handwerk aanleeren, en slechts voor een beperkten tijd worden opgenomen.

DIREKTEUREN KORRESPONDENTEN VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

W. J. van de Graaff, ● 3; — W. E. Schenck.
Kassier. G. P. H. H. Gonggrijp.

NIJVERHEID.

KAMERS VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Batavia.

Voorzitter. A. J. W. van Delden, 3, 15 dec. 1863.

Leden. Jhr. Mr. F. Junius van Hemert (*plaatsvervangend voorzitter*), id.; — C. Th. Deeleman, id.; — M. P. Pels, 3 sept. 1866; — Ad. Bauer, 5 jan. 1867; — Th. Pryce, 17 feb. 1868.

Sekretaris. Mr. J. van Gennep.

Samarang.

Voorzitter G. L. Dorrepaal, (*L. B. 3*) 15 dec. 1863.

Leden. J. Veeckens, 7 nov. 1865 (*plaatsvervangend voorzitter*); — V. J. van Dolder, 10 nov. 1865; — F. H. Morbotter, 10 jan. 1868; — J. MacLachlan, 22 sept. 1868; — E. J. Erdman, id.

Sekretaris. Mr. W. K. baron van Deden, 15 dec. 1863.

Soerabaja.

Wd. voorzitter. J. J. H. Kervel, 15 dec. 1863

Leden. Th. A. von Laer, 15 dec. 1863; — H. D. baron van Reede van Oudtshoorn, 7 dec. 1864; — C. Beth, 2 april 1866; — J. J. van Schreven, 22 feb. 1869; — J. D. Kruseman, 10 mei 1869; — W. A. Zilver Rupe, 19 sept. 1869

Sekretaris. Mr. M. van den Heuvel.

Padang.

Voorzitter. Th. B. In'tveld, 13 mei 1865.

Vice id. J. B. Zeverijn, 18 april 1864.

Leden. D. Hissink, id.; — J. Mathijssen, 14 feb. 1866; — N. M. Ward, id. — A. W. Verkouteren, 10 maart 1869; — A. J. Anemaet, 1 mei 1869.

Sekretaris. J. H. J. Diemont, 19 jan. 1864.

Konsuls-generaal, konsuls en agenten van vreemde nederlandsch-Indië.

Het jaartal is dat der erkenning. k. g. beteekent konsul-generaal; k. konsul; v. vice-konsul en k. a. konsulaire-agent.

Amerika (vereenigde staten van).

Batavia. S. Higgenson jr., k. 1868.

Soerabaja. P. H. Soeters, k. a. 1869.

Padang. A. van Gils, v. 1867.

Baden.

Batavia. A. Volz, k.

Samarang. M. Hijmans, k. 1860.

Soerabaja.

België.

Batavia. Mr. R. V. Heijliger, k. 1866.

Samarang. G. L. Dorrepaal, (*L. B. 3.*), k. 1856; — H. Ledeganck, v. 1866.

Soerabaja. J. J. H. Kervel, (*I. la C 3*). wd. k. 1868.

Padang.

Beijeren.

Batavia. A. Volz, k. 1869.

Brittannië (Groot).

Batavia. L. Mac Lean, v.

Samarang. P. J. G. du Puij, k. 1860.

Soerabaja. Th. A. von Laer, v. 1867. wd.

Denemarken.

Batavia. Ad. Bauer, k. 1867.

Samarang. C. von Bornemann, k. 1864. wd.

Padang. J. J. Goldie, k. 1867.

Frankrijk.

Batavia. G. Duchesne de Bellecourt, k. g. 1868.

Cheribon.

Samarang. A. Jurjans, k. 1867. wd.

Soerabaja. J. J. H. Kervel, (*I. la C. 3*) k. a. 1867.

Pasoeroewan.

Padang. A. van Gils, k. a. 1866.

Italië.

Batavia. S. J. Dunlop, k. 1866.

Samarang. H. P. J. van den Berg, k. 1864.

Soerabaja. J. Kruseman, k. 1863.

Padang. J. van Vollenhoven, k. 1864.

Noord-Duitsche Bond.

De N. D. B. wordt gevormd door de volgende staten: Pruisen met Schaumburg — hieronder begrepen Hannover, Nassau, keurvorstendom Hessen en Sleeswijk Holstein — Saksen, Mecklenburg-Schwerin, Saksen-Weimar, Mecklenburg-Strelitz, Oldenburg, Brunswijk, Saksen-Meiningen, Saksen-Altenburg, Saksen-Koburg-Gotha, Anhalt, Schwarzburg-Rudolstadt, Schwarzburg-Sondershausen, Waldeck, Reuss, Schaumburg-Lippe, Lippe, Lubeck, Bremen, Hamburg en het benoorden van de Main gelegen gedeelte van het Groothertogdom Hessen.

Batavia. Ad. Bauer, k. 1868.

Samarang. G. H. Misegaers, k. 1869.

Soerabaja. G. von Bultzingslöwen, k. 1869.

Portugal.

Batavia.

Koepang (Timor). F. C. Drysdale, k. 1861.

Oostenrijk.

Batavia. H. C. G. Plump, k. a. 1867.

Wurtemberg.

Samarang. H. P. J. van den Berg, k. 1869.

Zweden en Noorwegen.

Batavia. W. Suermondt Wzn., (*W. Z.*) k. 1859.

Samarang. O. Bergeest, v. 1864.

Soerabaja. Th. A. von Lær, v. 1862.

Cheribon. F. A. Bik, v. 1862.

Padang. T. Purvis, v. 1862.

Zwitserland.

Batavia. J. Sonderegger, k. g. 1868.

Nederlandsche konsuls-generaal en konsuls in de volgende vreemde landen.

Het jaartal is dat der aanstelling.

Azië.

Britsche koloniën.

- Akyap* (voor de provincie Arrakan). J. Ogilvy Hay, k. 1856.
Bombay. R. Ahlers, k. 1863; — G. L. Faber, v. 1866.
Calcutta. E. van Cutsem, k. 1863.
Colombo. T. Krämer, k. 1868.
Hongkong. M. Bosman, k. 1867.
Kurrachee (*Perzië*). A. E. Denso, k. 1862.
Pinang. H. J. D. Padday, k. 1863; — W. C. S. Padday, v. 1865.
Galle (*Point de*) H. R. van der Spar, k. 1857.
Rangoon (voor de provincie Pegu). W. Strang Steel, k. 1857.
Singapore. W. H. Read, 3, k. 1856; — J. Canters, v. 1863.

China.

- Amoy*. J. Paterson, v. 1865.
Canton. N. G. Peter, k. 1866.
Che Foo. W. A. Cornabé, v. 1864.
Foochow. T. Pim, v. 1866.
New Chwang. F. P. Knight, v. 1867.
Ningpo. W. Roberson, v. 1867.
Shanghai. Th. Kroes, (*L. B. 3.*) v. 1860.
Swatow. T. W. Richardson, v. 1862.
Tientsin. J. A. F. Meadows, v. 1866.

Fransche koloniën.

- Saïgon* (voor Cochinchina). R. E. Stadnitski, k. 1867.

Japan.

- Minister Resident*. D. de Graeff van Polsbroek, 3, (*L. B. 4.*)
 (*D. D. 1*) (*K. O. 2.*)
Kanselier bij de Nederlandsche legatie. L. T. Kleintjes, (*D. D. 3.*)

Konsulaten:

- Hiogo en Osaka*. A. J. Bauduin, (*St. S. 2*) k.; — W. C. Kort-hals, wd. v. (*Hiogo*); — P. E. Pistorius, v. (*Osaka*).
Kanagawa. W. van der Tak, k. 1867.
Nagasaki. F. P. Tombrinck, k. 1868.

Perzië.

- Bender-Bushir*. R. C. Kreun, k. 1869.

Siam.

- Bangkok*. P. Pickenpack, k. 1862.

Spaansche koloniën.

- Manilla* (voor de Philippijnsche eilanden). G. van Polanen Petel, k. 1866.

Turkije.

- Aivalij*. S. Simiriotti, v. 1838.
Aleppo. M. de Piciotto, v. 1856.
Alexandrette. C. Belfonte, v. 1864.
Beyruth. A. G. Sayur, k. 1869.

- Caïffa en Acre.* A. Leon, k. a. 1856.
Cassos en Scarpantos. L. Mina Sachellaridis, k. a. 1861.
Chesmè (Tjesmè) en Scio. (Chio). G. B. Giustiniiani, v. 1855.
Cyprus (eiland). Santi Mattei, v. 1868.
Lattaquia. T. Vitali, v. 1854.
Limassol. C. Francudi, k. a.
Mitylene. P. E. Homero, v. 1844.
Rhodus (eiland). H. Ducci, k. 1857; — H. Biliotti, k. a. 1859.
Saida. P. Santi, v. 1859.
Samos en Scalanova. G. L. Marc, v. 1848.
Smyrna. R. J. van Lennep, ③ 3, (M. 4) (R. A. 3), k. 1855.
Sour. J. Hallage, k. a. 1856.
Stanchio (Cos). N. Petras, v. 1855.
Tarsus. A. Gerbin, v. 1854.
Tripoli in Syrie. A. Catzefflis, v. 1862.

Afrika.

Barbarijsche staten.

- Dar el Baida.* F. Wooldridge, k. a. 1857.
Goletta. Ch. Cubisol, k. a. 1855.
Larache. A. B. J. Duncan, k. a. 1857.
Mazagan. O. Stokes, k. a. 1857.
Magador. A. Bolelli, v. 1846.
Rabat. B. Barrow, k. a. 1857.
Saffi. G. B. Gambaro, k. a.
Souse. B. Mainetto, k. a. 1860.
Tuanger (voor Marocco). J. Drummond Hay, wd., k. g. 1855.
Tripoli. Jhr. E. Testa, k. g. 1868.
Tunis. C. Nijssen, (Sj.), k. 1838.
Zerba of Gerba (eiland). Sidi Mostfa, Ben-Ibraim, v.

Britsche koloniën.

- Helena (St.)* N. Solomon, k. 1856; — G. Moss, v. 1859.
Kaapstad (voor al de britsche bezittingen in Zuid-Afrika). J. A. Trüter, k. g. 1867; — O. J. Tüter; k. g. 1868.
Mauritius (eiland). T. Hampdon Mullens, k. te Port Louis, 1864.
 E. C. M. Ooms, kanselier, 1866.
Port Elizabeth (en het oost. gedeelte der Kaap-kolonie).
Port Natal. A. W. Evans, k. 1857.
Sierra Leona F. A. Rosenbush, te Freetown, k. 1863.

Egypte.

- Alexandrië (voor Egypte).* S. W. Ruijssenaers, ③ 3, (E. K. 5) (L. E. 4) (M. 3), k. g. 1851.
Alexandrië. J. P. Schultz, v. 1852; — J. N. Anslijn (M 4), kanselier.
Canea (voor het eiland Candia). E. A. Alexis, k. 1866.
Damiate. A. Kahil, k. a. 1865.
Kairo. M. Sakakini, k. 1863.

Fransche koloniën.

- Algiers (voor Algerië).* G. Ghezzi, k. 1866.
Bona. J. F. Llambias, v. 1854.
Mostaganem. J. Marincovich, k. 1867.
Oran. L. Garavini, v. 1860.
Philippeville. E. de Marque, v. 1868.

Spaansche koloniën.

- Kanarische eilanden.* Ch. Foubert, k. 1861.
Orotavo. C. G. de Ventoso, v. 1861.

Amerika.*Argentijnsche republiek.*

- Buenos Ayres (voor de republiek.)* J. J. M. Lieste, k. 1865.
Parana. L. Meijers, v. 1867.
Rosaria. C. F. Gorsse, v. 1865.

Bolivia.

- La Paz (voor Bolivia).* C. H. Schulkrafft, k. 1862.

Brazilië.

- Bahia.* R. Deppermann, k. 1861.
Campos. C. Cardozo Guimaraes, v. 1848.
Ceara (provincie). J. Mendez da Cruz Guimaraes, v. 1838.
Macayo. P. Borstelma, v. 1867.
Maranhao. M. Benedicto, v. 1856.
Maroim. E. Wijnne, v. 1859.
Para. A. E. da Costa, v. 1856.
Pernambuco (provincie en haren ran). G. A. P. Brender à Brandis, k. 1868.
Porto Alegre. E. Fraeb, v. 1861.
Rio de Janeiro (voor Brazilië). J. Posno, ③ 3, (R. B. 3), k. g. 1858; — D. d'Oliveira Mello, v. 1864.
Rio Grande do Sul. A. E. de Betancourt Silva, v. 1857.
Santa Chatharina. E. de Lamartinière, v. 1868.
Santos. C. Budich, v. 1862.

Britsche koloniën.

- Demerary.* J. Meijers, k. 1864; — E. d'Oliveira, v. 1866.
Jamaïca. S. E. Pietersz, k. 1858.
Toronto (voor Canada). B. H. Dixon, ③ 3, k. g. 1862.
Barbados (eiland) J. Whyte Atkins, k. 1864.

Ch i.

- Coquimbo.* P. E. Barnes, k. 1857.
Volparaiso. E. Boonen, k. 1854.

Deensche kolonien.

- St. Thomas.* J. Cappé, k. 1856.
Guatemala, Salvador, Honduras, Nicaragua en Costa Rica.
Guatemala. F. 't Kint, ③ 3, k. g. in Guatemala, tevens k. voor
Salvador, Honduras, Nicaragua en Costa Rica, 1857.

Haiti.

Port au Prince. C. Schultz, k. g. 1860.

Mexico.

Mexico. R. H. L. Heissieck, 3, (*J. C. 3*), k. g. 1857.

Tampico. V. Garcia, v. 1865.

Vera Cruz en Alvarado. A. G. de Lascurain, k. 1859; — J. F. Jens, v. 1867.

Peru.

Lima (voor Peru).

Spaansche kolonien.

Havanah (voor Cuba). E. Saportas, k. 1866; — J. E. Kieherer, v. 1866.

Santo Domingo. D. Leon, k. 1858.

Uruguaij.

Montevideo. A. Delisle, k. 1868.

Venezuela, Nieuw-Grenada en Ecuador.

Barcelona. J. Valencia, v. 1853.

Barranquilla (en de haven van Sabanilla). D. H. Dovale, v. 1853.

Bogata (voor de Vereenigde Staten van Columbia).

Caracas (voor de drie gemeenebesten). F. D. G. Rolandus, 3, k. g. en politiek agent, 1858.

Caracas. N. F. Hellmund, v. 1862.

Carthagena. J. P. Brandao jr., v. 1853.

Ciudad-Bolivar. H. N. Franzius, v. 1860.

Coro. J. Blanch, v. 1858.

La Guayra. C. Helmund, v. 1862.

Maracaïbo. E. Schotborgh Penny, v. 1848.

Puerto Cabello. M. E. Römer, v. 1860.

Rio Hacha. E. Pinedo, v. 1863.

Santa Marta. D. Senior, v. 1854.

Vela de Coro. F. Torres Peron, v. 1858.

Vereenigde Staten.

Baltimore (voor Maryland in het distrikt Columbia). Claas Vocke, k. 1856.

Boston (voor Massachussets, Maine, Rode-Island en New-Hampshire). G. Lootz, k. 1868.

Charleston (voor Noord- en Zuid-Carolina). C. E. Wunderlich, k. 1866.

Cincinnati (voor Ohio, Indiana en Kentuckij). G. H. Garlichs, k. 1862.

Galveston. E. Kauffman, k. 1845.

Keywest. O. o'Hara, v. 1840.

Louis (St.) (voor Missouri, Iowa en Illinis). B. B. Haagsmoa, k. 1862.

- Mobile (voor Alabama)*. J. J. Wanroij, k. 1848.
New-Orleans (voor Louisiana en Mississippi). A. Couturié, k. 1855.
New-York (voor de Vereenigde Staten). R. C. Burlage, ☉ 3, k. g. 1855; — J. E. Zimmerman, v. k. g. 1860.
Norfolk (voor Virginia), Mijer Mijers, k. 1835.
Philadelphia (voor Pensylvanie en Delaware). L. Westergaard, k. 1866.
Portage Citij (voor Wisconsin, Michigan en Minnesota). J. P. Voswinkel Dorselen, k. 1859.
San Francisco (voor Opper- of Nieuw-Californië). J. de Fremery, k. 1862.
Savannah (voor Georgië en Florida). C. Epping, k. 1867.
Washington. A. Schücking, v. 1863.

Australië.

- Adelaïde (voor Zuid-Australië)*. H. Scot, k. 1867.
Albany (voor Zuid-Australië) W. C. Clifson, k. 1868.
Brisbane (voor Queensland). J. C. Heussler, k. 1862.
Dunedin. F. B. Cargill, v. k.
Hobarttown (voor Tasmanië). W. Crosby, k. 1867.
Melbourn (voor de Britsche kolonien in Australië, Nieuw-Zeeland en Tasmanië). Jhr. J. W. Ploos van Amstel, k. g. 1866; — Jhr. D. Ploos van Amstel, v. 1859.
New-Castle. J. Rayden Bingle, v. 1860.
Sydney (voor New-Southwallis). Fr. Mac Nab, k. 1866.
Wellington (voor New-Zeeland). John Johnson, k. 1867.

Sandwich-eilanden.

- Honolulu*. F. Banning, k. 1863.

OCTROOIJEN.

De dagt-rekening is die van het besluit, waarbij het octrooi is verleend.

2 augustus 1860, voor vijftien jaren, aan J. M. A. Montclar te *Batavia*, voor de nieuwe wijze van suikerbereiding.

25 november 1862, voor tien jaren, aan B. A. van Dorp te *Batavia*, voor de vervaardiging van papier uit ruwe kapok.

13 december 1862, voor tien jaren, aan W. Shau Campbell te *Rotterdam*, op de invoering in *Nederlandsch-Indië* van een werktuig, dienende tot afscheiding der vezels uit de stengels en bladeren van sommige planten.

6 februari 1863, voor vijftien jaren, aan A. Desperoux te *Samarang*, op de uitvinding tot het aanleggen van kunstmatige oesterbanken en parken op *Java*.

2 mei 1863, voor vijftien jaren, van A. H. Leplay te *Avignon* en J. F. J. Cusinier te *Francières*, domicilium bij Haager en Schuurman

te *Batavia*, op de invoering in *Nederlandsch-Indië* van filtreer-toestellen waardoor het beenzwart tot ontkleuring der suikerhoudende stoffen, gerevurificeerd wordt.

20 juli 1864, voor vijftien jaren, aan S. Carpmaal te *Londen*, domicilium bij *Vriesendorp* en *Gaade* te 's *Hage*, op de invoering in *Nederlandsch-Indië* van verbeteringen aan de centrifugaaltoestellen tot het raffineren van suiker.

14 februari 1865, voor tien jaren, aan G. C. Heining te *Wono-pringgo* (*Pekalongan*), op de uitvinding van een vervoermiddel, waardoor langs begaanbare wegen, de transporten van suikerriet uit de velden naar de fabrieken, zoomede alle transporten in het algemeen kunnen worden bewerkstelligd zonder te komen ten laste van de bevolking of van den veestapel, gepaard met eene aanzienlijke bezuiniging op de onkosten der tegenwoordige wijze van vervoer.

3 augustus 1865, voor tien jaren, aan P. J. van Maanen te *Loemadjang* (*Probolinggo*) op de uitvinding op het bereiden van zuivere alcohol uit onverwerkbare stroop.

14 oktober 1865, voor vijftien jaren, aan G. C. Heining te *Wono-pringgo* (*Pekalongan*), op de uitvinding van eene verbetering van toepassing op spoorwegen en trekbanen.

21 maart 1866, voor vijftien jaren, aan John G. Cook te *Soerubaja*, op de uitvinding van een nieuw systeem van spoorweg-konstruktie, bijzonder, maar niet uitsluitend geschikt voor tijdelijk transport van goederen of vrachten van de ene plaats naar de andere en voor het gemakkelijk opnemen en nederleggen van het spoor, zelfs ten gebuik elders.

18 mei 1866, voor tien jaren, aan A. Baron Sloet van Oldruitenborg te , op de uitvinding op het zuiveren van rietsap.

20 nov. 1866, voor tien jaren, aan A. P. G. Abels te *Buitenzorg*, op de uitvinding van een werktuig tot het kunstmatig droogen van koffij en cacao, en door de toepassing der werkwijze voor de bereiding van koffij.

25 augustus 1867, voor vijf jaren, aan W. P. Kok te *Klaling* (*Japara*), op de uitvinding van de wijze om door toevoeging van heete lucht eene grootst mogelijke verbranding van den rook en tevens besparing van brandstof te verkrijgen.

8 januari 1868, voor tien jaren, aan W. E. Gedge te *London* domicilium bij C. M. Metger te *Batavia*, op de uitvinding van eene verbeterde werkwijze voor het verkrijgen van sap uit suikerriet, beetwortel en andere planten.

3 februari 1868, voor vijf jaren, aan W. Kampf te *Malang Djawang* (*Soerakarta*), op de uitvinding van een oven om beenderen te carboniseren.

16 februari 1868, voor tien jaren, aan Jhr. J. M. Clifford Koek van Breugel te *Samarang*, op de uitvinding om binnen zeer korten tijd en met zeer weinige kosten indigo van de beste kwaliteit te fabriceren.

18 maart 1868, voor vijf jaren, aan J. G. Markus te *Bondowoso (Besoeke)*, op de uitvinding van eene wijze van bewerking van groene verwestof uit indigo.

15 juli 1868, voor tien jaren, aan James F. Gregory & Co. te 's *Gravenhage*, domicilium bij Mr. W. J. W. Hoek te *Batavia*, op de uitvinding om hout voor bederf te bewaren door carbonisatie met behulp van gasvlammen.

15 juli 1868, voor vijftien jaren, aan James F. Gregory & Co. te 's *Gravenhage*, domicilium bij Mr. W. J. W. Hoek te *Batavia*, op de uitvinding van verbeterde werktuigen en middelen om hout te carboniseren of aan de oppervlakte te roosten

3 november 1868, voor tien jaren, aan R. W. Haan te *Tjikopo Majak (Buitenzorg)*, op de uitvinding van eene koffijkleurkamer.

3 november 1868, voor tien jaren, aan R. W. Haan te *Tjikopo Majak (Buitenzorg)*, op de uitvinding van een kleurglans en raspkoffij-cylinder.

23 november 1868, voor tien jaren, aan E. C. C. Bousquet te *Koedoes (Japara)*, op de uitvinding van eene kerfbank voor groene tabaksbladeren ter vervaardiging van Javaansche tabak.

10 juli 1869, voor vijf jaren, aan J. M. Langeveld, Pzn. te *Karanganan (Soerakarta)*, op de uitvinding van een werktuig, zijnde eene pers door waterverplaatsing met gelijkmatig aanhoudende drukking.

30 november 1869, voor tien jaren, aan C. Th. Deeleman te *Batavia*, op de uitvinding van eene soort van wielen, door hem *veerwielen* genoemd.

30 november 1869, voor vijftien jaren, aan J. G. Cook te *Soerabaja*, op de door hem uitgevonden spoorweg, bestaande uit een enkele rail of spoorstaaf en voor het daarop gebruik maken van wagens van zoodanige konstruktie, dat de vracht op de rail draagt en in evenwigt wordt gehouden, hetzij door een trekbeest, tevens bestemd tot het voorttrekken van den wagen, dan wel door een trekbeest, uitsluitend voor het in evenwigt houden van den wagen te bezigen, of door onder den wagen aan te brengen wielen, dragende op den beganen grond.

30 november 1869, voor vijf jaren, aan R. Tooth te *Point de Galle (Ceylon)*, domicilium bij W. Walker te *Soerabaja*, voor de invoering in *Nederlandsch-Indië* van door hem uitgevonden: «improvements in the evaporation of liquids and in apparatus to be employed there in.»

MIJNWEZEN.

Hoofd-ingenieur, chef van de afdeeling. P. H. VAN DIEST, 11 dec. 1868.

Bureau te Buitenzorg.

Chef van het scheikundig laboratorium. Dr. C. L. Vlaanderen, 11 juni 1859.

Ingenieur, chef van het technisch bureau.

Kommies archivaris. P. W. van Exter, 14 mei 1865.

Teekenaar. F. S. A. van Hierden, 2 dec. 1869.

Ingenieurs.

Eerste klasse. (Twee .

J. H. Menten, 8 jan. 1869; — W. H. de Greve, 27 feb. 1869.

Tweede klasse. (Vier).

J. A. Huguenin, 28 juni 1867; — G. P. A. Renaud, 15 april 1869; — J. H. Cordes, id.; — P. van Dijk, 27 juli 1869, *wd.*

Derde klasse. (Zes).

O. F. U. J. Huguenin, 28 juni 1867. (tjld.); — R. D. M. Verbeek, 15 april 1869; —; —; —; —

Aspirant-ingenieurs. (Twee).

.; —

Opzieners 1ste klasse.

P. J. Dernelen, 18 feb. 1867; — Ch. Mounier, 8 maart 1869.

Opzieners 2de klasse.

J. Th. R. Nagel; — C. F. H. Köppelman, *wd.*; — J. Herkendell.

Opzieners 3de klasse.

J. Eijnsma; — K. A. Naumann; — P. J. Thouloup; — N. Reusch; — P. J. L. Nagel; — H. A. P. Biermann; — L. J. Kalshoven; — J. Lengenlager, *wd.*; — J. F. de Corte; — C. G. Roerich; — P. J. L'Hoir.

ONDERZOEK EN ORTGINNING.

Banka.

Ingenieur der 1ste klasse, tevens eersaanzwezend mijn-ingenieur. J. H. Menten.

Onderzoek in het belang der tin-ontginning.

Ingenieur. J. H. Menten.

Toegevoegde ingenieurs. J. A. Huguenin; — G. P. A. Renaud; — J. H. Cordes.

Opziener 2de klasse. J. Herkendell.

Id. 3de id. N. Reusch; — P. J. L. Nagel; — J. Lengenlager.

Sumatra's Westkust.

Ingenieur der 1ste klasse, tevens eerstaanvezend mijn-ingenieur.
W. H. de Greve.

Mijnbouwkundig en geognostisch opname.

Ingenieur. W. H. de Greve.

Toegevoegde ingenieur. O. F. U. J. Huguenin, (tijd.)

Opzieners 2de klasse. C. F. H. Köppelman, — J. Th. R. Nagel.

Id. 3de id. H. A. P. Biermann; — L. J. Kalshoven; —
J. F. de Corte; — K. A. Naumann; — P. J. Thouloup.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Ingenieur, tevens eerstaanvezend mijn-ingenieur.

Kolenmijn Oranje-Nassau.

Ingenieur. R. D. M. Verbeek.

Administrateur. J. J. H. Woesthoff, 20 juni 1861.

Opziener 1ste klasse. Ch. Mounier.

Id. 3de id. J. Eijnsma; — C. G. Roerich; — P. J. L'Hoir.

Magazijnmeester. J. Th. de Aquino.

Kolenmijn Pelarang.

Opziener

Magazijnmeester, tevens belast met de administratie der mijn.

C. F. Dassén.

Java.

Residentie Samarang, afdeeling Grobogan (Poerwodadi).

Ingenieur, belast met een geologisch onderzoek naar het voorkomen van artesisch water. P. van Dijk.

Opziener der 1ste klasse. P. J. Deneden.

Boormeester. A. Petit.

TIN-MIJNEN OP BANKA.

Administrateurs.

Blinjoe. J. H. G. Vosmaer, 25 mei 1862.

Merawang. J. P. C. Knibbe Ruloffs, 15 maart 1867.

Pankal-Pinang. C. L. Gerrits, 17 maart 1863.

Soengeiliat. C. Th. Toorop, id.

Soengeistan. J. C. Weydemuller, 8 mei 1869.

Djeboes. J. H. van Slingerlandt, 1 juni 1867.

Tobaali. A. A. Kemper, 14 jan. 1864.

Koba. G. A. Schouten, 5 dec. 1866.

Elèves.

C. J. E. Kléncke, 23 maart 1867; — V. M. J. van der Mark, 14 juli 1869.

**Maatschappij tot ontginning van delfstoffen
op Billiton.**

Vertegenwoordiger der maatschappij in Nederlandsch-Indië. C. de Groot, ● 3.

Personeel op het eiland Billiton.

Hoofd-administrateur. W. K. R. baron van Tuyll van Serooskerken.
Geneesheer. Dr. P. Alting Mees.
Gezagvoerder der stoomboot « Eersteling » C. M. van Nooijen.
Landmeter. Jhr. J. P. J. van der Does de Bye.
Klerk. J. H. de Groot.

Stroom-tin-ontginning.

Distrikt Tandjong-Pandan.

Administrateur. W. K. R. baron van Tuyll van Serooskerken.
Adjunkt-administrateur. Th. L. K. von Kotsch.
Adjunkt-landmeter. Corns. de Groot Jr.
Klerk. G. F. E. Willemsz.

Distrikt Boeding.

Administrateur. A. van den Brandhof.
Klerk. L. W. F. Willemsz.

Distrikt Manggar.

Administrateur-direkteur. J. F. den Dekker.
Klerk. J. C. Wildrick.
Doktor djawa. Malim Bongsoe.

Distrikt Dindang.

Administrateur. W. R. Jansen.
Landmeter. C. Bemon.
Klerk. W. A. Calmer.

ZOUT-ADMINISTRATIE.

Hoofd-depôts.

Bantam.

Pakhuismeester te Tanara. Ch. Th. F. M. Cordesius, 14 nov. 1865, wd.
Opziener bij den zoutaanmaak te Tanara. W. F. Hillebrandt,
 2 maart 1866.

Krawang.

Pakhuismeester te Pakis. W. R. de la Rambelje, 24 april 1867.

Cheribon.

Pakhuismeester te Kandanghauer. J. W. Eijsbach, 15 juni 1865.

Rembang.

Pakhuismeester te Paradesi. G. H. H. van Zadelhoff, 16 aug. 1869.
Opziener bij den zoutaanmaak te id. J. J. Bals, 24 aug. 1869.

Soerabaja.

Pakhuismeester te Grissee (standplaats Tenger en Roemo). J. F. Veugen, 21 okt. 1862.

Pakhuismeester te Grissee (standplaats Mandjar). J. F. Veugen, 18 nov. 1868, *tijd. wd.*

Id. te Sidajoe. H. van IJsseldijk, 18 nov. 1868.

Opziener bij den zoutaanmaak te Tenger en Roemo. J. Adamse, 3 nov. 1867.

Madura.

Pakhuismeester te Maringan, belast met het beheer en de administratie der pakhuizen en zoutpannen van Maringan, Pelaboenan en Mandang. H. J. J. le Sueur, 29 sept. 1865.

Id. te Saroka, belast met het beheer en de administratie der pakhuizen en zoutpannen te Saroka en Pingir-papas. W. H. van Heerdt, 19 mei 1868.

Id. te Boender. G. E. Neuendorff, 3 nov. 1867.

Id. » Ragoeng (Sampang). A. Klasing, 27 juli 1865.

Banjoemas.

Pakhuismeester te Tjilatjap. P. Stekkinger, 13 mei 1868.

Verkoop van zout.

Java en Madura.

Zoutverkoop-pakhuismeesters.

Serang. J. P. Pattiassina.
Tanara. C. A. Spruit.
Tjeringin. J. L. Ripassa.
Pandeglang. E. Ths. Tanahatoe.
Tjilegon. G. C. Hepsakker.
Batavia. A. L. van Beck, 21 juni 1856.
Bekasi. G. T. Paulus.
Tangerang. J. Anderson, 14 april 1860.
Buitenzorg. J. D. Leidelmeijer, 2 maart 1855.
Krawang. N. Falck, 30 aug. 1864.
Bandoeng. J. V. Gerrits.
Tjiandjoer.
Karang-Sambong. J. F. H. Hillebrandt, 11 juli 1863.
Wijnkoopsbaai. C. M. Ham, 11 juli 1865.
Bandjar. C. Moraes, 17 aug. 1848.
Garoet.
Cheribon. G. Buijs, 14 maart 1859.
Indramajoe. A. T. Bloemhard.
Madjalenska. J. F. Zitter.
Koeningan. F. van Rhijn.
Tegal. J. F. Willemsen, 19 dec. 1844.

Pekalongan. J. Westhoff, 16 jan. 1858.
Samarang. C. Boers, 30 juni 1868.
Demak. J. H. van Loon.
Ambarawa. J. F. Agerbeek.
Salatiga. N. C. Fransz.
Bodri. H. A. Knops.
Antroe. H. W. F. Meeng.
Tangolangin. W. R. van Raadshoven.
Bodjonegoro. H. de Liser de Morsain, 3 dec. 1868.
Soerabaja. A. L. Rosenquist.
Modjokerto. F. G. B. Ruben.
Djerebeng. J. Klein.
Bankalan. W. G. Wolff.
Pasoeroewan. F. L. Esser, 28 nov. 1857.
Malang. H. W. Abels.
Poerwodadi. C. W. Doup.
Paserpan. H. B. Evers.
Banjoe-Biroe. J. P. Robijn.
Probolinggo. W. E. Phefferkorn.
Bondowoso. W. H. Brènder à Brandis, 27 jan. 1869.
Banjoemas. E. la Fontaine.

<i>Tjilatjap.</i> W. G. Strilack, 4 dec. 1868.	<i>Temangoeng.</i> K. F. Andreas.
<i>Ambal.</i> A. M. Hillebrandt, 30 maart 1852.	<i>Moentilan.</i> J. Smit.
<i>Koeto-Ardjo.</i> P. M. Godschalk.	<i>Madioen.</i> H. Adena.
<i>Wonosobo.</i> P. D. E. van Ossenbruggen.	<i>Ngawi.</i> Th. Adena, 10 juli 1860.
<i>Sokka.</i> Ph. Gewaij.	<i>Patjitan.</i> P. E. Kleijn van Willigen, 15 aug. 1867.
<i>Karang-Anjar.</i> J. G. Brouwer.	<i>Kediri.</i> J. W. van Loo.
<i>Magelang.</i> J. Thomson	<i>Pangoel.</i> H. W. J. van der Moore, 24 maart 1863.

OP DE VOLGENDE PLAATSEN IS DE VERKOOP VAN
ZOUT AAN INLANDERS OPGEDRAGEN.

- Bantam.* Rankas-Betong.
Krawang. Poerwakarta, — Tjabang-Boengin. — Segala Heran, — Pamanoeakan.
Preanger-Regentschappen. Tjikao, — Indihiang, — Soekaboemi, — Soemedang, — Koppo, — Tjitjalenka, — Singaparna, — Kalipoe-tjang, — Melambong.
Cheribon. Tjamis, — Kwali, — Tjiledock. — Karang-Ampel, — Los-sarang.
Tegal. Boemiajoe, — Randoc-donkal, — Oeloc-djami, — Tandjong-(Kemoerang), — Plawangan.
Pekalongan. Limpoeng, — Goemiwang.
Samarang. Oenarang, — Djamboc en Soeko-Redjo, — Soesocan (Kedong-Pani).
Japara. Japara, — Djoewana, — Tajoe.
Rembang. Rembang. — Toeban, — Blora, — Padangan, — Djati-Rogo.
Soerabaja. Grisee, — Ploso, — Babat, — Porong, — Sidho-ardjo, Bawean, — Dockoen. — Modjo-Agoeng, — Modjo-Sari.
Madura. Soemenep, — Sampang, — Pamekasan.
Pasoeroewan. Singosari, — Toempang, — Sisseer, — Kasri.
Probolinggo. Lemadjang, — Padjarakan, — Phaéton.
Besoeki. Besoeki, — Panaroekkan. — Bondowoso.
Banjoewangi. Banjoewangi, — Rogodjampi
Banjoemas. Adjibarang, — Bandjar-Nagara, — Karang-Kobar.
Bagelen. Boehoctan, — Sadang, — Ambal, — Pocring.
Kedoe. Ngadiredjo, — Grabak, — Krasak.
Madioen. Tjaroeban, — Magetan, — Ponorogo.
Kediri. Prigi, — Paree, — Berbek, — Blitar, — Kertosono.

Buitenbezittingen.

Sumatra.

- Zoutverkoop-pakhuismeester te Padang.* J. T. Alexander.
Id. te Priaman. J. E. F. Rijken.
Id. te Natal. De kommissie-ontvanger der in- en uitvoerregten.
Zoutverkoop-pakhuismeester te Ajer-Bangis. W. A. Phefferhorn.
Id. » Palembang. C. F. Bischoff, 28 juli 1868.

Wester-afdeeling van Borneo.

Zoutverkoop-pakhuismeester te Pontianak. J. P. W. Jansen.
Id. te Sambas. D. Schrijn.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Zoutverkoop-pakhuismeester te Bandjermasin. J. C. Twissel, 24
 sept. 1861.

AMBTENAREN EN PERSONEN, IN 'S LANDS DIENST WERKZAAM, DOCH BIJ GEEN VAST DIENSTVAK INGEDEELD.

Voor de zamenstelling van een javaansch- en nederduitsch woordenboek. J. A. Wilkens, 19 jan. 1844.

Voor de javaansche taal en letterkunde. A. B. Cohen Stuart, 9 dec. 1851.

Voor de zamenstelling van een maleisch-nederduitsch en nederduitsch-maleisch woordenboek, alsmede eene maleische spraak-kunst. H. Th. F. K. E. W. A. C. von de Wall, 2 nov. 1855, aan wien is toegevoegd de ambtenaar Jos. Dias, 14 april 1869.

Scheikundige voor de mineralogie in Nederlandsch-Indië. Dr. C. L. Vlaanderen, 11 juni 1859.

Voor het doen van wetenschappelijke onderzoekingen in Nederlandsch-Indië. C. B. H. von Rosenberg, (Z. L. 3.) (H. P. 3.) (H. L.), (S. II. 2.) (W. K.), 15 juni 1868.

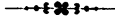
Voor het doen van reizen in den Indischen archipel, zoowel in het belang van 's lands plantentuin te Buitenzorg, als in dat aan handel en nijverheid. J. E. Teijsmann, 3, inspekteur honorair der kultures, 22 jan. 1869.

DEPARTEMENT

DER

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Tot den werkring van dit departement behooren :

α. de waterstaat, de wegen en 'slands burgerlijke openbare werken.

Bij Koninklijk besluit van 26 december 1864 no. 70 (Indisch Staatsblad 1865 no. 30) is de leiding van en het toezigt over de dienst van den waterstaat en 'slands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië opgedragen aan den directeur der burgerlijke openbare werken, en het korps ambtenaren van den waterstaat en de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië voor zooveel het technisch gedeelte betreft zamengesteld uit een directeur, twee hoofd-ingenieurs der 1ste en twee der 2de klasse, acht ingenieurs der 1ste, twaalf der 2de en twintig der 3de klasse, twintig aspirant-ingenieurs, vier architecten der 1ste, en vier der 2de klasse, vijftien opzichters der 1ste klasse, dertig der 2de en dertig der 3de klasse.

Het reglement voor het beheer van- en toezigt over de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië is te vinden in St. 1867 no. 35 en gewijzigd bij St. 1868 nos. 56 en 74 en St. 1869 no. 26.

Voorschriften omtrent opmaking der bestekken voor het gewoon onderhoud zijn te vinden in Bijbl. no. 2042.

Eene keur tegen het beschadigen van 'slands waterwerken is vastgesteld bij publikatie van 21 december 1854 no. 95.

Bepalingen nopens het onderhoud van de groote wegen van Batavia tot aan de grens van de residentie Preanger-Regentschappen, van Batavia over Meester-Kornelis en Bekasi naar Krawang en van Batavia naar Bantam zijn te vinden in St. 1857 nos. 111 en 114 en 1861 no. 83.

Bij de ordonnantie van 13 september 1858 St. no. 107 (aangevuld bij staatsblad no. 60 van 1869) is gearresteerd een reglement op het gebruik van de wegen der 1e klasse in de residentie Batavia en in de afdeling Buitenzorg voor voertuigen en draagvee.

Wijders zijn nog de volgende reglementen vastgesteld op het beheer en toezigt over de volgende waterwerken, als :

bij St. 1857 no. 100 een reglement op het beheer en toezigt over de water- en daarmede in verband staande sluis- en verdere kunstwerken, gelegen in de afdeling en residentie Soerabaja;

bij St. 1859 no. 81 (gewijzigd bij die van 2 november 1869 St. no. 89) een reglement op het beheer en toezigt over de ooster- en wester-waterleidingen (slokkans) en over die genaamd Tjibalok, gelegen in de residentie Batavia (zie ook St. 1859 no. 82; 1861 no. 89; 1864 no. 153 en 1867 no. 36);

bij St. 1861 no. 96 een reglement op het beheer en toezigt van de waterwerken bij Glapan (residentie Samarang);

bij St. 1862 no. 10 een reglement op het beheer en toezigt over de Ketonjo en Ketegoan waterleidingen en daaraan verbonden kunstwerken in de regentschappen Ngawi en Poerwodadi (residentie Madioen);

bij St. 1863 no. 7 een reglement op het beheer en toezigt over het bevaarbaar houden van de rivier Ngasinan, beginnende van de dessa van dien naam in het regentschap Trengalek tot Toeloeng-Agoeng in het regentschap Ngrowo (Kediri);

bij St. 1863 no. 92 reglementen op het beheer en toezigt van eenige in de residentie Bagelen gelegen waterleidingen en daaraan verbonden kunstwerken;

bij St. 1863 no. 93 voor afleidingskanalen in het distrikt Gegisik-lor (Cheribon);

bij St. 1863 no. 94 voor de Sindo-Pradja-leiding en de daaraan verbonden kunstwerken in de afdeeling Indramajoe (Cheribon);

bij St. 1864 no. 46a voor de sluis en het kanaal Pradja-Goemiwang te Indramajoe, residentie Cheribon;

bij St. 1865 no. 102a voor de waterleidingen Menenteng, Tjiberes en Wangoen di-redjo (Cheribon) en de daaraan verbonden kunstwerken; en

bij St. 1868 no. 102 reglement voor het beheer van- en het toezigt over de gouvernementen waterleiding; te B njoewangi.

De bepalingen nopens het afleggen van examen voor ingenieur der openbare werken zijn opgenomen in St. 1864 no. 139 en St. 1865 no. 30 en voor architect en opzigt in St. 1857 no. 101, 1865 no. 30 en 1866 no. 10. Zie ook St. 1866 nos. 50 en 88

Hoezeer de beoordeeling van aangelegenheden betreffende het kadaster behoort tot den werkkring van den directeur van financiën (zie onder dat departement), heeft het departement der openbare werken nogtans bemoeienis met de aspiranten voor het landmetersambt, voor zooveel betreft het onderzoek naar de *bevoegdheid* tot het uitoefenen van dat ambt.

De voorwaarden tot benoembaarheid van hen, die het beroep van geëxamineerd en beëdigd landmeter in of buiten 's lands dienst verlangen uit te oefenen zijn opgenomen in St. 1866 no. 46.

Tot het afleggen van het examen als landmeter bestaat in de maanden januarij en juli van elk jaar gelegenheid te Batavia, Samarang en Soerabaja. Zie St. 1866 no. 81 en 1867 no. 12.

b. het stoomwezen (onderzoek van stoomtuigen. Toezigt op hun gebruik).

Het bureau, waarin de aangelegenheden van de dienst van het stoomwezen behandeld worden, maakt een deel uit van dit departement onder de benaming van »afdeeling stoomwezen» en staat onder de leiding van een hoofdambtenaar, die den titel heeft van »hoofd-ingenieur, chef der afdeeling stoomwezen.»

Bij no. 35 van St. 1868 zijn de bemoeienissen den Gouverneur-Generaal bij St. 1852 no. 20 voorbehouden, overgedragen op den directeur der burgerlijke openbare werken.

Voor het personeel van de algemeene dienst bij het stoomwezen zie men St. 1861 nos. 2 en 104.

Het reglement, houdende veiligheidsmaatregelen bij het aanwenden van stoomwerktuigen, is opgenomen in St. 1852 no. 20 en aangevuld bij St. 1852 no. 48. Zie voorts in St. 1866 no. 146 de bepalingen, ter verzekering van de goede orde en de openbare veiligheid, bij de uitoefening der stoomvaart hier te lande.

De bepalingen voor het afleggen van het examen voor ingenieur van het stoomwezen, zijn vastgesteld bij St. 1864 no. 123.

c. de telegrafie.

In 1856 kwam de eerste telegraphische verbinding in Nederlandsch-Indië tot stand; het eerste berigt werd den 23sten oktober van dat jaar tusschen Batavia (Weltevreden) en Buitenzorg overgeseind. Aanvankelijk werd deze lijn ten gebuik van het gouvernement gehouden, doch nadat in 1857 ook eene telegraphische verbinding tusschen Batavia en Soerabaja, met een zijtak van Samarang naar Ambarawa, was tot stand gekomen, werd het gebruik van den telegraaf den 10den mei van dat jaar voor het algemeen opengesteld. In de drie volgende jaren werd met de voltooiing van het telegraafnet op Java voortgegaan, zoodat op het einde van 1859 de lengte der telegraaflijnen 2696 kilometers bedroeg, en het aantal kantoren tot 28 was geklommen, te weten: Anjer, Batavia, Weltevreden, Buitenzorg, Bandoeng, Cheribon, Samarang, Ambarawa, Soerabaja, Banjoewangi, Banjoemas, Magelang, Soerakarta, Kediri, Tjilatjap, Besoeki, Tegal, Rembang, Djokjakarta, Pasoeroewan, Poerwakarta, Pekalongan, Madioen, Probolinggo, Poerworedjo, Tjandjoer, Serang en Pati. Dat aantal werd in 1860 nog met één (Indramajoe), en in 1865 met twee

(Salatiga en Modjokerto) vermeerderd, terwijl te Lengkong (Soerabaja), een tijdelijk telegraaf-kantoor is opgericht, alwaar echter, alleen bij hoogen waterstand in de rivier, een telegrafist wordt gedetacheerd. In 1866 werd bevolen de daarstelling eener telegraaflijn van Poerwakarta (Krawang) over Tjipadalarang naar Bandoeng (Preanger Regentschappen), en de oprigting van een telegraaf-kantoor te Tjiamis, in de bestaande lijn van Bandong naar Banjoemas.

In november 1859 kwam ook tot stand eene telegrafische verbinding onder zee tusschen Batavia, Muntok en Singapore, met een zijtak van Muntok naar Palembang. Kort na de uitlegging brak echter de kabel, en dit herhaalde zich zoo dikwijls en de herstelling daarvan vorderde zulke groote kosten, dat hiervan in oktober 1861 werd afgezien. Van dien kabel is een gedeelte opgehaald, met gemoetie bekleed, en in 1865 bij wijze van proef uitgelegd tusschen Anjer en Telok-Betong. Nadat een onderzoek, ongeveer een jaar daarna omtrent den kabel ingesteld, de deugdzaamheid van gemoetie als kabelbekleding had bewezen, is de lijn tusschen Anjer en Telok-Betong in werking gebracht. Inmiddels was een aanvang gemaakt met de voorgenomene telegrafische verbinding van Telok-Betong over Palembang, Benkoelen en Padang, met Siak. In 1868 kwam de verbinding tusschen Telok-Betong en Palembang tot stand en in 1869 werden de kantoren te Palembang, Lahat, Batocradja (Ogan), Telok Betong en Menggala voor het algemeen gebruik geopend.

De kantoren zijn voor het publiek geopend van des morgens 8 uur tot des namiddags 5 uur, zon- en feestdagen niet uitgezonderd. Alleen te Batavia heeft de opening om 9 uur 's morgens en de sluiting om 4 uur des namiddags plaats (St. 1865 no. 62 art. 3).

Voor de korrespondentie bedient men zich van den druktoestel van Morse, die echter langzamerhand wordt vervangen door den wel op hetzelfde stelsel berustenden, doch de teekens met gekleurden inkt afdrukkenden toestel van de gebroeders Digney te Parijs.

De kosten van overbrenging van een enkelvoudig berigt van 1 tot 20 woorden, bedragen volgens St. 1867 no. 78 f 0,70 voor elken kring. Een aan dat staatsblad gevoegd tarief, wijst aan den afstand der verschillende stations in telegraafkringen.

Voor elke vermeerdering van niet meer dan tien woorden, wordt het enkelvoudig telegram met de halve betaling verhoogd.

Elk woord, dat uit niet meer dan zeven lettergrepen bestaat, en elke cijfergroep van niet meer dan vijf cijfers of cijfertekens, wordt voor een woord geteld. Adres en onderteekening worden medegerekend. De kosten van het te verwachten antwoord kunnen, bij de aanbieding van het berigt, vooruit betaald worden. De verdere bepalingen hiertoe betrekkelijk zijn opgenomen in het St. van 1863 no. 12.

Blijkens het reglement tot verzekering der goede werking van de dienst der gouvernementen telegrafen in Nederlandsch-Indië (St. 1862 no. 82, gewijzigd door St. 1868 no. 10 en St. 1869 no. 19) is die dienst gesplitst in vier afdelingen. Het beheer berust bij den directeur der burgerlijke openbare werken. Het bureau, waarin de aangelegenheden der telegraafdienst behandeld worden, maakt een deel uit van het departement en staat onder de leiding van een hoofd-ambtenaar met den titel van „hoofd-ingenieur, chef der afdeling telegrafie”. Dit bureau is verdeeld in een eerste en tweede bureau. Tot het eerste behoort de korrespondentie, de kontrôle over de berigten, het archief en het personeel; tot het tweede het toezigt op het seinen, het beheer der lijnen, het onderhoud der toestellen en verder materiëel, het magazijn en de werkplaats. Aan het hoofd van elk bureau en van de afdelingen, staat een ingenieur of adjunkt-ingenieur. De chef van het tweede bureau is tevens chef der eerste telegraaf-afdeeling.

De formatie van het personeel der telegrafie is vastgesteld bij St. 1860 no. 41 en 1864 no. 173.

d. de spoorwegen.

Het algemeen toezigt op den aanleg der wegen en hetgeen daartoe behoort, is opgedragen aan den directeur der burgerlijke openbare werken; en het

bijzonder toezigt aan den chef der waterstaats-afdeeling, waarin de spoorwegen gelegd worden.

Het toezigt op de exploitatie en het dagelijksch onderhoud wordt onder de bevelen van den directeur, tot wiens werkring de middelen van vervoer behooren, uitgeoefend door een hoofd-inspecteur der spoorweg-diensten.

Voorloopig is hier het toezigt op de exploitatie van het voor het verkeer opengestelde gedeelte van de lijn Samarang-Vorstenlanden belast de eerst aanwezige ingenieur in de residentie Samarang (Stbl. 1867, 118, 1868, no. 100.)

Het toezigt op het stoomwezen der spoorweg-diensten wordt uitgeoefend overeenkomstig de verordeningen voor het algemeen toezigt op de stoomwerktuigen (St. 1865 no. 91).

Het algemeen reglement voor de spoorweg-diensten is vastgesteld bij St. 1866 no. 132, hetwelk is aangevuld bij St. 1869 no. 62 en gewijzigd bij no. 74 van het staatsblad van dat jaar.

e. het personeel der tot dit departement behorende diensten.

Nog behooren tot den werkring van dit departement :

De aanschaffing van het benodigde voor 's lands dienst voor zooveel het departement betreft, hetzij door inkoop, levering bij aanneming of ontbieding uit Nederland.

De komptabiliteit en kosten van het departement.

De zamenstelling van het personeel bij dit departement is geregeld bij de besluiten van 11 december 1866 no. 18 en 17 jan. 1869 no. 2.

Direkteur.

P. J. G. BEIJERINCK, 30 jan. 1868.

Ingenieurs en opzigters gedetacheerd bij het Departement.

Hoofdingenieur der 1ste klasse. Jhr. W. H. F. H. van Raders, 16 feb. 1868.

Ingenieur der 1ste klasse. H. A. van Rossem, 26 juni 1865.

Id. » 3de » F. P. Schlosser, 9 sept. 1866.

Id. » 3de » J. G. C. von Dentzsch, 26 maart 1869.

Aspirant-ingenieur. J. P. van der Ploeg, 30 sept. 1869.

Id. *id.* S. J. Numans, 26 sept. 1868.

Opzigter der 2de klasse, eerste teekenaar. W. Rust, 25 sept. 1869.

Administratief bureau.

Chef.

A. F. von de Wall, 1 dec. 1865.

Hoofdkommiezen.

F. Th. J. D. Coelen, 17 jan. 1869. | D. Aalstius den Appel, 12 april 1869.

Eerste kommiezen.

J. G. Altheer, 1 dec. 1865. | C. J. Brouwer, 5 nov. 1869.

L. A. Martens, 22 april 1868.

Tweede kommiezen.

W. A. O. Stern, 9 jan. 1864. | G. F. H. Watson, 17 jan. 1869.

H. N. C. Kostede, 14 april 1865. | S. N. Marx, id.

Alex. Regensburg, 22 april 1868. | J. A. Noordhoorn, 15 nov. 1869.

Derde kommiezen.

P. J. Alix, 22 april 1868. | H. J. Martens, 15 nov. 1869.

C. A. E. Hillebrandt, 17 jan. 1869. | C. W. Groenewald, id.

J. E. V. Carolus, id.

Technisch personeel.

Hoofdingenieurs.

Eerste klasse. (Twee).

W. Kraft, 16 feb. 1868.	Jhr. W. H. F. H. van Raders, 16 feb. 1868.
-------------------------	---

Tweede klasse. (Twee).

H. van Ketwich, 16 feb. 1868.	Jhr. W. H. Teding van Berkhout, 16 maart 1869 wd.
-------------------------------	--

Ingenieurs.

Eerste klasse. (Acht).

R. C. van der Palm, 26 juni 1865.	A. Th. Sorillon, 7 juli 1868.
F. Mispelblom Beijer, 8 aug. 1866.	H. A. van Rossem, id.
G. Th. Walter, 22 aug. 1867.	C. W. Eekhout, id.
A. F. van Haastert, 16 feb. 1868.	J. C. Schumm, 16 maart 1869.

Tweede klasse. (Twaalf).

A. F. Goudriaan, 25 juni 1861.	A. A. Overgaauw Pennis, id.
G. A. Pet, 26 juni 1865.	S. Westerbaan Muurling, 19 sept. 1865.
Dr. G. Uijlenbroek, id.	F. H. van Egmond, 22 aug. 1867.
S. Verburgh, id.	J. D. Berkhout, 7 juli 1868.
J. P. van Mansvelt, id.	J. W. P. Kennis, 16 maart 1869.
F. H. J. van Munster, 12 aug. 1865.

Derde klasse. (Twintig).

C. Gast, 26 juni 1865.	D. Dikkers, 9 april 1866.
H. J. Roeland, id.	F. P. Schlosser, 11 juli 1866.
H. Wakkie, id.	L. G. B. Bouricius, 8 aug. 1866.
J. J. Dijkstra, id.	M. J. van Bosse, 29 april 1867.
C. E. S. Verschueren, id.	J. F. van Lakerveld, 7 juli 1868.
R. H. van Os, id.	D. W. van der Meulen, 25 okt. 1868.
J. A. de Gelder, * 4de kl., 28 aug. 1867.	W. B. C. de Bas, 16 maart 1869.
G. van Houten, 12 aug. 1865.	J. G. C. von Dentzsch, id.
J. Schalijs, 19 sept. 1865.	J. H. H. d'Arnaud Gerkens, 15 juni 1869.
H. S. Nederburgh, 14 nov. 1865.	
C. S. van Geuns, 26 feb. 1866.	

Aspirant-ingenieurs. (Twintig).

J. P. van der Ploeg, 26 juni 1865.	A. D. J. Groenemeijer, 29 maart 1866.
J. B. F. L. Molenbroek, 12 aug. 1865.	J. van Velzen, 16 juni 1867.
A. J. P. Saaijms Vader, id.	S. J. Numans, 23 april 1867.
P. H. de Bruijn, 20 okt. 1865.	R. H. J. Spanjaard, 9 mei 1867.

H. G. Lorch, 15 okt. 1867.	W. F. Heskes, 7 juli 1868.
J. H. Pluim Mentz, 8 nov. 1867.	A. Walland, 28 april 1868.
A. J. Crommelin, 26 juni 1868.	M. Couvée, Dijn., 14 aug. 1868.
W. G. Mulock v. d. Vlies, 28 april 1868.	J. W. Groenemeijer, 25 okt. 1868.
P. A. de Feijfer, 7 april 1868.	W. F. Vogelzang, 16 maart 1869.
	J. R. Hagdoorn, id.

Architekten.

Eerste klasse. (Vier).

P. J. Dumoulin, (<i>E. K. 5</i>), 19 juli 1865.	W. van Blommestein, 19 juli 1865.
E. V. J. Waersegers, id.	P. A. Keijser, 4 nov. 1865.

Tweede klasse. (Vier).

F. J. Faber, 19 juli 1865.	A. W. Koot, 22 feb. 1869.
J. Flikkenschild, 4 nov. 1865.	J. P. Trosée, 25 sept. 1869, wd.

Opzigtors.

Eerste klasse. (Vijftien).

C. Valkenburg, 23 april 1861.	W. Rust, 4 nov. 1865.
W. F. Jansen, 16 dec. 1862.	W. H. J. G. Munro, 23 dec. 1866, wd.
W. Goedhuijs, id.	E. van Sprew, 29 april 1867.
H. Th. Ziesel, id.	C. H. Coenraad, 4 april 1868.
J. G. van Dongen, id.	F. W. Bonset, 19 nov. 1868.
P. W. Haack van der Goes, 19 juli 1865.	G. G. van Gijen, 22 feb. 1869.
Ch. A. de Leau, 19 juli 1865.	C. F. Welker, 23 sept. 1869.
J. Heaviside, 4 nov. 1865.	

Tweede klasse. (Dertig).

J. A. Hahné, 29 dec. 1855.	A. Vermaes, 26 juni 1865.
P. H. Orth, 14 dec. 1859.	J. Bruins, 19 juli 1865.
B. C. Lammerding, 26 juni 1865.	W. Keijser, 4 nov. 1865.
J. H. Ehrencron, id.	H. J. de Kort, 14 nov. 1865.
G. Bruins, id.	H. J. N. Poth, 16 maart 1866.
A. V. de Calonne, id.	J. V. Witterland, 23 dec. 1866.
P. E. Austermann, id.	J. R. Lemon, id.
Th. la Fontaine, id.	A. N. Pieters, 21 maart 1867.
A. G. de Fisser, id.	J. Marcks, id.
F. J. Kroese, id.	J. W. Kuitert, 29 april 1867.
J. W. Volmering, id.	J. L. Smith, 14 okt. 1867.
J. F. Lammerding, id.	E. C. L. Jansen, 21 aug. 1868.
E. A. Stuur, id.	C. de Waal, 17 feb. 1869.
P. J. H. van der Burgh, id.	J. H. C. Schulmayer, 24 maart 1869.
G. Raadsma, 26 juni 1865.	

Derde klasse. (Dertig).

G. A. Boers, 28 okt. 1865.	C. Kromhout, 13 april 1867.
P. J. Dumoulin jr., id.	B. Visser, id.
W. C. Wilson, 17 nov. 1865.	J. Mulder, 15 mei 1867.
II. Begeman, 30 id.	G. A. Elenbaas, 23 okt. 1867.
D. L. Schultz, 15 feb. 1866.	L. P. Luyks, 25 juni 1868.
H. A. von Neidschutz, 27 id.	W. A. Lamping, id.
J. C. Prins, 14 julij 1866.	II. J. van Beek, id.
J. Haccou, id.	W. F. K. Siller, 31 aug. 1868.
W. Elenbaas, id.	B. Dankelman, 28 mei 1869.
J. H. Hemmes, 28 id. —	J. K. Bos, 15 sept. 1869.
F. W. Witte, 31 id.	W. van der Goes, id.
A. Eisses, 31 julij 1866.	J. van Leeuwen, id.
H. G. J. van der Storm, id.	C. L. de Stoop, 30 sept. 1869.
D. Toepoel, 9 aug. 1866.	F. C. Calicher, id.
J. II. Th. Dijkman, 13 april 1866.	A. L. Schomers, id.

Standplaatsen van de ingenieurs, architecten en opzigters.

Bantam.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. W. P. Kennis.
Aspirant-ingenieur. A. Walland.
Opzigter der 1ste klasse. W. H. J. G. Munro, (wd.)
Id. der 3de klasse. J. Haccou. (Rankas-Betoeng).
Id. W. F. K. Siller.

Batavia.

Hoofdingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. W. Kraft.
Ingenieur der 2de klasse. A. F. Goudriaan.
Id. » 2de » F. H. J. van Munster.
Aspirant-ingenieur. A. J. Crommelin.
Id. id. M. Couvée Dijn.
Architect der 1ste klasse. W. van Blommestein.
Id. » » » J. P. Trosée, (wd.).
Opzigter der 1ste klasse. H. Th. Ziesel. (Onrust).
Id. » » » P. W. Haack van der Goes.
Id. » 2de » A. V. de Calonne.
Id. » » » G. Raadsma.
Id. » 3de » G. A. Boers.

Afdeeling Buitenzorg.

Ingenieur der 3de klasse. R. H. van Os.
Id. » » » W. B. C. de Bas.
Architect » 2de » A. W. Koot.

Bureau van den eerstaanwezend ingenieur.

Derde kommiss. A. W. Engelbregt, 5 dec. 1866.

Krawang.

Aspirant-ingenieur, eerstaanwezend ingenieur. A. J. P. Saaij-
mans Vader.

Preanger-Regentschappen.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. G. Th.
Walter.

Id. » 3de » C. S. van Geuns. (*Tjiandjoer*).

Opzigtder der 1ste klasse. F. W. Bonset. (*Tjiandjoer*).

Id. » 2de » P. H. Orth.

Id. » 3de » W. van der Goes.

Id. » 3de » W. A. Lamping. (*Monondjaja*).

Cheribon.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. A. F.
van Haastert.

Id. » 3de » H. S. Nederburgh.

Opzigtder der 2de » H. J. de Kort.

Id. » 3de » D. L. Schultz, (*Tjiamis*).

Tegal.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. S. Verburgh.

Id. » 3de » L. G. B. Bouricius.

Opzigtder der 1ste » W. Goedhuijs.

Id. 2de » » B. C. Lammerding.

Pekalongan.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. A. de
Gelder.

Aspirant-ingenieur. J. H. Plum Mentz.

Opzigtder der 2de klasse. J. Marcks.

Id. » 3de » H. A. von Neidschutz.

Id. » » » C. L. de Stoop.

Samarang.

Hoofd-ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. H.
van Ketwich.

Ingenieur der 2de » A. A. Overgaauw Pennis.

Id. » 3de » J. F. van Lakerveld.

Aspirant-ingenieur. H. G. Lorch.

Id. P. A. de Feijfer.

Id. W. F. Vogelzang.

Architekt der 2de klasse. J. Flikkenschild.

Opzigtder der 1ste klasse. W. F. Jansen.

Id. » » » C. H. Coenraad.

Id. » 2de » J. A. Hahné.

Id. » » » P. E. Austermann.

Opzigter der 2de klasse E. A. Stuur, (*Poerwodadi*).
Id. " " " A. Vermaes.
Id. " 3de " J. K. Bos.

Bureau van den eerstaanwezend ingenieur.

Derde kommiss. J. L. Scipio, 4 nov. 1865, (*wd.*)

Japara.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. H. Wakkie.
Opzigter der 3de klasse. G. A. Elenbaas, (*Pati*).
Id. " " " L. P. Luijks, (*id.*)

Rembang.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. Dr. G. Uijlenbroek.
Id. " 3de " D. Dikkers.
Opzigter " 1ste " E. van Sprew.
Id. " 3de " B. Visser.

Soerabaja.

Hoofd-ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. Jhr. W. H. Teding van Berkhout, *wd.*
Ingenieur der 2de klasse. J. D. Berkhout. (*Melirip*).
Aspirant-ingenieur. A. D. J. Groenemeijer.
Idem " J. W. Groenemeijer.
Idem " J. R. Hagedoorn
Architekt der 1ste klasse. P. J. Dumoulin.
Id. " " " E. V. J. Waersegers (*Grissee*).
Id. " 2de " F. J. Faber. (*Modjokerto*).
Opzigter " 1ste " C. Valkenburg.
Id. " " " C. F. Welker.
Id. " 2de " F. J. Kroese.
Id. " " " J. W. Volmering.
Id. " 3de " H. Begeman. (*Lamongan*).
Id. " " " J. H. Th. Dijkman.
Id. " " " F. C. Calicher.

Bureau van den eerstaanwezend ingenieur.

Derde kommiss. J. H. Gligoor, 26 maart 1866.

Madura.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. Schalijs.
Opzigter " 2de " W. Keijser.

Pasoeroewan.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. J. Dijkstra.
Aspirant-ingenieur. W. F. Heskes.
Opzigter der 2de klasse. J. L. Smith.
Id. " 3de " J. van Leeuwen.

Probolinggo.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. F. H. van Egmond.

Besoeki.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. C. Schumm.

Ingenieur der 3de klasse. D. W. van der Meulen. (*Bondowoso.*)

Opzigter der 3de klasse. C. de Waal. (*Sitoebondo.*)

Id. " " " J. H. Hemmes.

Banjoewangi.

Opzigter der 2de klasse. P. J. H. van der Burgh.

Banjoemas.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. F. Mispelblom Beijer.

Aspirant-Ingenieur. J. van Velzen.

Opzigter der 1ste klasse. G. G. van Gijen. (*Bandjarnegara.*)

Id. " 2de " Th. la Fontaine.

Id. " 3de " D. Toepoel. (*Soempiok.*)

Bagelen.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. G. A. Pet.

Aspirant-ingenieur. P. H. de Bruijn. (*Keboemen.*)

Opzigter der 2de klasse. A. N. Pieters.

Id. " " " J. H. C. Schulmajer. (*Wonosobo.*)

Id. " 3de " B. Dankelman. (*Ambal.*)

Kedoe.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. A. Th. Sorillon.

Opzigter der 3de klasse. J. Mulder.

Djakakarta.

Opzigter der 3de klasse. H. H. J. van der Storm.

Soerakarta.

Architekt der 1ste klasse. P. A. Keijser.

Opzigter " 3de " A. L. Schomers.

Madioen.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. C. Gast.

Opzigter " 2de " J. F. Lammerding.

Id. " " " E. C. L. Jansen. (*Ngawi.*)

Afdeeling Patjitan.

Opzigter der 2de klasse. J. R. Lemon.

Kediri.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. S. Westerbaan Muurling.

Opzigter der 2de klasse. J. Bruins.

Id. " 3de " W. Elenbaas.

Sumatra's Westkust.

Ingenieur der 1ste klasse, eerstaanwezend ingenieur. R. C. van der Palm.

Ingenieur der 3de klasse. G. van Houten. (*Fort de Kock.*)

Aspirant-ingenieur. W. G. Mulock van der Vlies.

Opzigter der 3de klasse. P. J. Dumoulin, jr. (*Balei Selasa.*)

Id. " " " F. W. Witte.

Id. " " " H. J. van Beek.

Benkoelen.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. C. E. S. Verschueren.

Lampongsche-Distrikten.

Opzigter der 1ste klasse. C. A. de Lean.

Banka.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur.

Ingenieur der 3de klasse. M. J. van Bosse.

Opzigter " 2de " H. J. N. Poth.

Id. " 3de " A. Eisses. (*Toboali.*)

Palembang.

Aspirant-ingenieur, eerstaanwezend ingenieur. R. H. J. Spanjaard.

Riouw.

Opzigter der 1ste klasse. J. G. van Dongen.

Billiton.

Opzigter der 2de klasse. A. G. de Fisser.

Wester-afdeeling van Borneo.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. H. J. Roeland.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Opzigter der 1ste klasse. G. Bruins.

Menado.

Ingenieur der 3de klasse, eerstaanwezend ingenieur. J. H. H. d'Arnaud Gerkens.

Opzigter " 2de klasse. J. V. Witterland.

Id. " " " J. W. Kuitert, (*Gorontalo.*)

Celebes en onderhoorigheden.

Ingenieur der 2de klasse, eerstaanwezend ingenieur. C. W. Eekhout.

Amboina.

Opzigter der 1ste klasse. J. Heaviside.

Banda.

Opzigter der 2de klasse. J. H. Ehrencron.

Ternate.

Opzigter der 3de klasse. J. C. Prins.

Timor.

Aspirant-ingenieur, eerstaanwezend ingenieur. J. B. F. L. Ma-lenbroek.

Opzigter der 3de klasse. C. Kromhout.

Speciale betrekkingen ondergeschikt aan het departement der burgerlijke openbare werken.

Opzigter over de Ooster- en Wester-slokkans in de residentie Batavia (afdeeling Buitenzorg). C. F. W. Brautigam, 13 dec. 1859.

Opzigter over de sluis en het kanaal Pradja-Goemiwang te Indramajoe, (residentie Cheribon). C. A. A. Th. Gatzen, 6 feb. 1869.

Opzigter over de kunst-waterwerken te Glapan (residentie Samarang). J. G. R. de Lavalette, 6 feb. 1869.

Hoofd-opzigter over de kunst-waterwerken te Lengkong (residentie Soerabaja). J. van der Wouden, 9 julij 1865.

Assistent-opzigter over id. id. A. W. Abels, 11 feb. 1866.

Artesische putboringen in Nederlandsch-Indië.

Majoor der genie (à la suite), belast met de leiding van de artesische putboring te Grissee (residentie Soerabaja). J. P. Ermeling, 7 okt. 1865.

Opzigter der 3de klasse bij de burgerlijke openbare werken, voorloopig werkzaam gesteld bij de artesische putboring te Grissee (residentie Soerabaja). W. C. Wilson, 20 aug. 1866.

Boormeesters voorloopig werkzaam gesteld bij de artesische putboring te Grissee (Soerabaja). J. Schaad, 16 aug. 1867; — L. Beraud, 10 aug. 1868.

Lands stoom-baggermolen, behoorende tot het departement der burgerlijke openbare werken.

Eerste machinist, tevens schipper. J. F. A. E. Boerenbeker, 4 april 1866.

Tweede id. A. F. Smelser, 24 okt. 1866.

Stoomvaartuig met dregtoestel, bestemd tot het bevaarbaar maken en houden van riviermonden aan de Noordkust van het eiland Java.

Schipper. J. H. de Roller, 24 dec. 1867.

Machinist. N. Beijers, 24 feb. 1868, wd.

STOOMWEZEN.

Hoofdingenieur, chef van de afdeeling. G. H. L. VAN OORDT, 26 april 1864.

Ingenieur der 1ste klasse. J. W. Th. Bertrand, id.

Id. » 2de »

Eerste kommiss op het bureau van den chef. H. W. C. Veldman, 1 feb. 1867.

TELEGRAFIE.

Personeel.

Hoofdingenieur, chef der afdeeling telegrafie.

W. G. BOSSE, 22 aug. 1862.

Ingenieurs (drie.)

D. Göllner, 25 mei 1867.	S. A. Webb, 9 okt. 1869.
D. Houtman, 16 maart 1869.	

Adjunkt-ingenieurs (drie.)

A. H. de Does, 21 sept. 1863.	P. Harting, 9 okt. 1869.
J. Kappers, 6 feb. 1865.	

Telegrafisten der 1ste klasse (negen.)

P. M. Timmer, 18 feb. 1861.	A. Streiff, 9 juni 1865.
P. Wensel, 16 feb. 1867.	H. J. Douwes, 7 juli 1865.
M. P. Raket, 21 nov. 1862.	A. J. Poublon, 23 jan. 1866.
B. Epple, 8 jan. 1868.	E. F. G. A. Poelman, 9 okt. 1869.
W. Ch. J. E. Deijs, 6 feb. 1865	

Telegrafisten der 2de klasse (vijf-en-twintig.)

A. W. L. Hennebert, 18 feb. 1861.	G. W. A. Strick van Linschoten, 29 jan. 1865.
A. K. van Deventer, id.	F. A. Cardon, 18 maart 1865.
E. A. Poublon, id.	J. G. Spier, 13 april 1865.
C. F. A. Spherhake, id.	A. N. Kolmus, 7 juli 1865.
J. Brondeema, id.	J. J. de Buck, id.
G. W. Pistorius, 31 mei 1863.	R. E. van Sorsen de Koste, 18 maart 1866.
J. Hamburg, 8 mei 1864.	C. J. P. P. A. Musquetier, id.
H. B. Denkelaar, 14 juni 1863.	J. Keilman, 8 mei 1866.
H. J. Scholten, 21 april 1864.	F. W. Harbord, 16 feb. 1867.
H. F. van Beek, 15 dec. 1864.	A. S. Ahlers, 13 juni 1867.
A. H. Holdert, id.	C. Finschi, 27 okt. 1869.
L. R. Priester, id.	
H. J. G. Aars, id.	
H. Simon, 5 dec. 1864.	

Telegrafisten der 3de klasse (negen-en-vijftig.)

A. F. A. Zeijdel.	J. H. Buijten.
G. van Beuningen van Helsinghen.	D. N. Teengs.
H. L. Boon.	V. J. H. van Wely.
F. C. Lammerding.	W. M. Leijder.
A. F. de Nijs.	A. Schneider.
T. Steinfort.	H. F. Middleton.
L. D. Langenberg.	C. van Delft.
P. A. Beer.	J. O. A. Boulet.
C. F. W. Lans.	C. F. E. Schaub.
G. Verburgt.	W. B. H. Franz.
F. A. de Graaff.	M. G. van Klinkenberg.
G. F. F. Ziedses des Plantes.	P. J. B. van Lelyveld.
C. Leijdenroth.	J. P. J. C. van Stenis.
A. Margadant.	G. W. Angus.

W. Veer.
 F. W. Klicks.
 P. W. Keiner.
 F. W. Rappard.
 A. Ehrencron.
 Th. van Maanen.
 H. M. Andrée Wiltens.
 W. H. March.
 S. F. W. K. Schrieder.
 J. M. Smolders.
 J. H. Neijndorff.
 C. E. F. Nispel.
 N. J. J. Marlier de Routon.
 C. W. Pandij.
 F. Schmidgall.

M. Brunsveld van Hulten.
 R. F. Kupfer.
 J. H. Tielman.
 T. de Poorter, wd.
 A. Stuur.
 H. Olland.
 J. K. Wiggers.
 P. B. Smith, wd.
 P. L. van Bodegom.
 H. Damwijk.
 F. T. de Korte.
 S. van Braam Morris.
 J. C. Egeling.
 A. van Ophuijsen.
 J. C. Vroom.

Leerling-Telegrafisten (vijf-en-dertig).

M. Muller, wd.
 J. W. A. Alting Siberg, wd.
 C. J. Almerood,
 A. J. M. F. Bury,
 H. C. L. D. Commegrain.
 B. F. Andeweg.
 P. Landegent.
 J. H. Bloem.
 J. J. C. H. bar. van Lijnden, wd.
 E. C. J. König, id.
 P. Swildens, id.
 W. C. W. van Bergen, id.
 C. E. A. Duchateau, wd.
 F. C. Gerth van Wijk, id.
 P. C. H. van Bosstraeten, id.
 H. W. Tijdeman.
 L. A. Bouman.
 C. A. Boijer.

J. P. Quartero.
 P. J. Quartero.
 A. de Graaff.
 L. van Maanen.
 H. Reuvers.
 C. E. H. Wollweber.
 J. Boode.
 H. W. G. Z. Doeve.
 H. E. F. Cordromp.
 F. E. Geeraths.
 B. H. Bommezijn.
 L. Coester.
 J. S. C. A. Lutgert.
 J. F. Streiff.
 L. P. J. Reus.
 A. P. A. Ronkes.
 S. W. Camerik.

Standplaatsen.

Hoofdbureau.

Ingenieur, chef. D. Göllner.
Telegrafist der 1ste kl. E. F. G. A. Poelman.
Telegrafist der 2de kl. J. Hamburg.
Id. R. E. van Sornsen de Koste.
Id. A. S. Ahlers.
Leerling-telegrafist. L. Coester.

Eerste telegraaf-afdeeling.

Ingenieur, chef der afdeeling. D. Houtman.

Kantoren.

Anjer.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. P. Wensel.
Id. 3de M. Brunsveld van Hulten.

Serang.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. A. F. A. Zeijdel.

Batavia.

Telegrafist der 2de kl., wd. chef van het kantoor. J. G. Spier.
Id. 2de id. C. J. P. P. A. Musquetier.
Leerling-telegrafist. B. F. Andeweg.

Weltevreden.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. M. P. Raket.

Telegrafist der 2de kl. J. J. de Buck.
Id. 3de id. G. Verburgt.
Id. M. G. van Klinkenberg.
Id. G. W. Angus.
Id. F. W. Klicks.
Id. A. Stuur.
Wd. Id. P. B. Smith.
Wd. Id. P. L. van Bodegom.
Id. J. C. Vroom.

Leerling-telegrafist. M. Muller.

Id. J. W. A. Alting Siberg.
Wd. Id. F. C. Gerth van Wijk.
Id. P. C. H. van Bosstraeten.
Id. C. E. H. Wollweber.
Id. J. Boode.
Id. J. F. Streiff.
Id. A. P. A. Ronkes.

Buitenzorg.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. J. H. Buijten.
Wd. Leerling-telegrafist. E. C. J. König.

Poerwakarta.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. A. J. Poublon.
Leerling-telegrafist. S. van Braam Morris.

Tjandjioer.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. F. A. de Graaff.

Bandoeng.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. P. M. Timmer.
Id. 3de id. C. W. Pandij.
Leerling-telegrafist. H. W. Tijdeman.
Id. H. Reuvers.

Tweede telegraaf-afdeeling.*Adjunkt-ingenieur, wd. chef der afdeeling.* P. Harting.

Kantoren.

*Cheribon.**Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor.* J. Brondsema.*Id. 3de id.* P. J. B. van Lelijveld.*Id.* W. Veer.*Id.* N. J. J. Marlier de Routon.*Id.* J. O. A. Boulet.*Id.* H. Ollaud.*Indramajoe.**Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor.* A. N. Kolmus.*Tegal.**Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor.* L. R. Priester.*Id. 3de id.* H. M. Andréé Wiltens.*Banjoemaas.**Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor.* G. W. Pistorius.*Id. 3de id.* C. van Delft.*Id.* F. W. Rappard.*Id.* S. F. W. K. Schrieder.*Id.* J. M. Smolders.*Tjilatjap.**Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor.* D. N. Teengs.**Derde telegraaf-afdeeling.***Adjunkt-ingenieur, chef der afdeeling.* J. Kappers.

Kantoren.

*Pekalongan.**Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor.* J. Keilman.*Id. 3de id.* W. M. Leijder.*Samarang.**Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor.* A. Streiff.*Id. 2de id.* H. J. Scholten.*Id. 3de id.* A. F. de Nijs.*Id.* P. A. Beer.*Id.* P. W. Keiner.*Id.* W. H. March.*Id.* J. H. Neijndorff.*Id.* C. E. E. Nispel.*Id.* J. H. Tielman.*Id.* H. Damwijk.

Leerling-telegrafist. H. C. L. D. Commegrain.

Id. J. H. Bloem.
Id. L. A. Bouman.
Id. C. A. Boijer.
Id. H. W. G. Z. Doeve.
Id. B. H. Bommezijn.
Id. J. S. C. A. Lutgert.

Pati.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. C. Leijdenroth.

Rembang.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. W. Ch. J. E. Deijs.

Leerling-telegrafist. H. E. F. Cordromp.

Ambarawa.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. G. F. F. Ziedses
des Plantcs.

Wd. leerling-telegrafist. C. E. A. Duchateau.

Salatiga.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. A. H. Holdert.

Magelang.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. H. Simon.

Id. 3de *id.* H. L. Boon.

Id. Th. van Maanen.

Leerling-telegrafist. P. Swildens.

Id. L. van Maanen.

Id. W. C. W. van Bergen.

Djakjakarta.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. T. Steinfort.

Leerling-telegrafist. F. E. Geeraths.

Id. F. C. Camerik.

Soerakarta.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. F. A. Cardon.

Id. C. F. E. Schaub.

Leerling-telegrafist. P. Landegent.

Poerworedjo.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. H. F. van Beek.

Vierde telegraaf-afdeeling.

Adjunkt-ingenieur, chef der afdeeling. A. H. de Does.

Kantoren.

Soerabaja.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. B. Epple.

Id. 2de *id.* H. B. Denkelaar.

Id. 3de *id.* F. C. Lammerding.

Telegrafist der 3de klasse. W. B. H. Fransz.
Id. J. P. J. C. van Stenis.
Id. F. Schmidgall.
Id. R. F. Kupfer.

Leerling-telegrafist. J. P. Quartero.
Id. P. J. Quartero.
Id. L. P. J. Reus.

Modjokerto.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. G. van Beuningen
 van Helsdingen.
Id. A. Schneider.

Pasoeroewan.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. F. W. Harbord.
Id. 3de id. C. F. W. Lans.

Probolinggo.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. L. D. Langenberg.
Id. V. J. H. van Welij.

Besoeki.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. C. Finschi.
Id. A. Ehrencron.

Banjoewangi.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. A. H. Holdert.
Wd. leerling-telegrafist. J. J. C. H. Baron van Lynden.

Madioen.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. C. F. A. Spherhake.
Kediri.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. G. W. A. Strick
 van Linschoten.
Id. 3de id. H. F. Middleton.

Telegraaf-kantoren op Sumatra.

Ingenieur, chef der afdeeling. S. A. Webb.

Palembang.

Telegrafist der 1ste kl., chef van het kantoor. H. J. Douwes.
Id. 3de id. F. T. de Korte.
Leerling-telegrafist. A. de Graaff.

Lahat.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. A. K. van Deventer.
Id. 3de id. J. K. Wiggers.

Batoeradja (Ogan).

Telegrafist der 3de kl., wd. chef van het kantoor. J. C. Egeling.

Telok-Betong.

Telegrafist der 2de kl., chef van het kantoor. H. J. G. Aars.
Leerling-telegrafist. J. F. F. Prins.

Mengala.

Telegrafist der 3de kl., chef van het kantoor. A. Margadant.
Wd. leerling-telegrafist. A. J. M. F. Bury.

SPOORWEGEN.

Nederlandsch-Indische spoorwegmaatschappij.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 28 augustus 1862 no. 1 werd aan de heeren W. Poolman c. s. concessie verleend voor den aanleg van een spoorweg van Samarang langs Soerakarta naar Djokjakarta. Deze concessie, goedgekeurd bij de koninklijke besluiten van 10 maart en 16 juni 1863 nos. 1 en 38 en, voor zoo veel noodig, bekrachtigd bij de wet van 6 juli 1863 (St. no. 116), is vervolgens overgegaan op de Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij, waarvan de oprigting is goedgekeurd bij koninklijk besluit van 17 september 1863 no. 37.

Bij koninklijk besluit van 5 september 1864 no. 61 (Ind. St. no. 178) is bepaald, dat de resident van Samarang en de assistent-resident voor de komptabiliteit aldaar ambtshalve respectivelijk zijn: kommissaris van het gouvernement en zijn plaatsvervanger bij het plaatselijk comité van bestuur der maatschappij in Indië.

PERSENEEL IN NEDERLAND.

Regerings-kommissaris. J. van Swieten.

Kommissarissen. Dr. H. van Beeck Vollenhoven, voorzitter, 3; — A. W. van Eeghen; — W. A. Viruly Verbrugge; — W. G. van Ieel; — Jhr. mr. D. A. Junius van Hemert; — W. H. de Heus; — T. A. Muller; — G. Obreen; — Th. F. Schill; — H. Muller.

Raad van beheer. W. Poolman, voorzitter; — Mr. C. Heukelom; — J. Groll, 4de kl., 3, (St. A. 3).

PERSENEEL OP JAVA.

Regerings-kommissaris. De resident van Samarang.

Hoofdinspecteur der spoorweg-diensten. De eerst-aanwezend ingenieur te Samarang.

Komité van bestuur.

Voorzitter. D. Maarschalk, 4de kl., 3.

Leden. R. F. de Seijff; — H. L. Jansen.

Lijn Samarang-Vorstenlanden.

Aanleg van den weg.

Hoofdingenieur. J. P. de Bordes, 3.

Sektie-ingenieurs. F. H. Eussen; — P. J. Eussen.

Adjunkt-ingenieurs. H. G. Derr; —

Exploitatie.

Chef. A. Oltmans.

1ste afdeling (administratie).

Chef.

2de afdeeling (onderhoud van den weg).

Chef. A. Cambresy.

3de afdeeling (herstel factie).

Chef. J. J. M. Everts.

4de afdeeling (exploitatie).

Chef.

Stations-chefs en kommiezen, station Samarang.

Stations-chef. J. L. V. Espagniol.

Derde kommies. Raden Mas Prawiro.

Klerk. L. G. Booij.

Halte Alas-Toewa.

Onder opzigter. C. E. A. Bodenstein.

Halte Broemboeng.

Tweede kommies. J. A. Orisius.

Halte Tangoeng.

Tweede kommies. F. Schierink.

Station Kedoeng-Djati.

Stations-chef. L. H. G. Vermaese.

Tweede kommies. R. Wegman.

Halte Salem.

Eerste kommies. H. W. Pistorius.

Station Solo.

Stations-chef. J. J. C. Reeder.

Tweede kommies. J. A. Pothoff.

Lijn Batavia-Buitenzorg.

Sektie-ingenieur. D. N. Meyners.

Ingenieur-werktuigkundige. A. C. Uljée.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN.

Tot den werkkring van dit departement behooren:

a. de belastingen en middelen, verpachte of niet verpachte, voor zoover zij niet tot eenig ander departement behooren.

De verpachtingen. In zake van belastingen is verpachting eene wijze om de belasting te innen. De voornaamste verpachtingen zijn: 1. die van den verkoop van opium in 't klein; 2. de belasting op het slagten van rundvee, buffels, schapen en geiten; 3. die van het regt tot het houden van chinesche spelen; 4. die op den verkoop van arak en andere sterke dranken in 't klein; 5. de pacht van de belasting op de neringen en bedrijven onder inlanders, chinezen en andere daarmede gelijkgestelden; 6. de belasting op den javaschen en chineschen tabak; 7. die op het slagten van varkens en verkoop van varkensvleesch; 8. de tol op bruggen en overvaarten; 9. die op het plukken van vogelnestjes; 10. de belasting op peper (Riouw); 11. het regt tot houtkap; 12. het hoofdgeld der chinezen; 13. de belasting op den verkoop van saguweer; 14. de belasting op den verkoop van goud ter Westkust van Borneo; 15. die op den verkoop van siri (Celebes); 16. de pacht der Duizend-eilanden; 17. de belasting op het spelen van wajaugs; 18. die op de zitplaatsen der vischpassers te Makasar; 19. het regt van verkoop van zout in Siak; 20. het regt om te visschen in 's gouvernements vijvers nabij kampong Sambong-Java (Makasar).

Voor alle verpachtingen zijn algemeene regels vastgesteld, die hoofdzakelijk bepalen de wijze waarop en de verplichtingen waaronder de verpachtingen geschieden. Zie St. 1853 no. 86 en de verklaringen daarvan in Bijbl. nos. 314, 650, 693, 886, 900 en 1144 voor Java en Madura, en St. 1854 no. 75 voor de buitenbezittingen, alsmede St. 1865 no. 34. Het reglement op de opium-pacht op Java en Madura is te vinden in no. 81 van het staatsblad van 1869. Bovendien worden de bijzondere voorwaarden der verpachtingen telken jare in het staatsblad afgekondigd.

De in- en uitvoerregten. De goederen, die in de Nederlandsch Indische bezittingen worden ingevoerd of van daar worden uitgevoerd, zijn onderworpen aan in- en uitvoerregten, volgens de tarieven, vastgesteld bij de wet van 3 juli 1865 (Indisch St. no. 99). Voor Moeara-Kompeh, in het rijk van Djambi, geldt het reglement vastgesteld bij St. 1847 no. 19, met dien verstande evenwel, dat aldaar geene additionele regten worden geheven. Krachtens de vengemelde wet worden geen regten geheven in de residentie Riouw, hare onderhoorigheden ter Oostkust van Sumatra daaronder niet begrepen, in de residentie Menado, het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden en de residentie Amboina, Ternate en Timor. Ingevolge St. 1865 no. 145 voorloopig ook niet in de Wester-afdeeling van Borneo.

De heffing geschiedt te Batavia, Samarang, Soerabaja, Cheribon, Pasoeroewan en Padang door ontvangers, in de overige residentieën door kommiezen-ontvangers der in- en uitvoerregten of, waar deze niet aanwezig zijn, door plaatselijke ambtenaren. Het waken over de rigtige nakoming van het reglement op de heffing, zoomede de recherche, of zorg dat de voorschriften omtrent deze regten niet ontdoken worden, is opgedragen op de drie hoofdplaatsen van Java, te Probolinggo en te Padang aan controleurs der in- en uitvoerregten, te Cheribon en Pasoeroewan aan kommiezen-kontroleur, elders aan de hoofden der gewestelijke besturen als hoofden der politie.

De differentieële regten zijn de meerdere in- en uitvoerregten, verschuldigd bij den invoer van goederen uit en uitvoer van goederen naar een ander land dan Nederland. Zij worden onderscheiden in twee soorten: *a.* van invoer, *b.* van uitvoer. De eerste hebben voornamelijk ten doel de bescherming der nederlandsche nijverheid, de tweede die van den nederlandschen handel en scheepvaart.

De gekonsigneerde regten zijn de differentiële regten, die gestort moeten worden door vreemde schepen, welke naar nederlandsche havens bestemd zijn. Zij kunnen echter daar worden teruggevorderd, indien er de lading ongebroken wordt aangebragt, en dragen daarom den naam van gekonsigneerde regten. Zie St. 1853 no. 29.

Bepalingen omtrent de certifikaten van oorsprong zijn te vinden in St. 1866 no. 14.

De verordeningen betreffende de in- en uitvoerregten zijn vervat in St. 1818 no. 58; 1822 no. 30a; 1845 no. 24; 1851 no. 41 en 1868 no. 11. Men zie ook Bijbl. nos. 90, 269, 393, 436, 481, 524, 676, 682, 695, 724, 847, 863, 889, 976, 1111, 1129, 1192, 1787, 1794, 1829, 1850, 1851, 1869, 1886, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1907, 2006, 2032, 2040 en 2076.

Het konsumtie-regt op tabak. Behalve de in- en uitvoerregten op tabak in het algemeen, wordt op den javaschen tabak, bij eersten uitvoer over zee, van een der gewesten op Java en Madura naar een ander op dezelfde eilanden, eene belasting geheven van *f* 20.— voor elke kodi van 800 kati's (1000 amsterdamsche ponden), welke konsumtie-regt genaamd wordt. Zie St. 1826 nos. 62 en 73.

In Pontianak en Sambas wordt eene dergelijke belasting geheven op allen daar ingevoerden tabak, namelijk, van chinezen en andere vreemden tabak *f* 10.— en van den javaschen, *f* 2.50 voor elke 100 kati's (125 amst. ponden). Zie St. 1842 no. 11.

De verponding. De verponding is eene belasting op den eigendom van alle onroerende goederen, behalve kerken, kerkhoven, liefdadige gestichten, tucht- en werkhuisen en perceelen, die eene waarde hebben beneden de 400 gulden.

Eene gelijke belasting wordt mede geheven van de gronden, bezeten met regt van opstal, met regt van erfpacht of met regt van vruchtgebruik (St. 1863 nos. 14 en 15).

De verponding wordt geheven op Java (met uitzondering van Djokjakarta, Soerakarta), op Sumatra's Westkust, Amboina en Makasar.

Op Java, Sumatra's Westkust en Makasar bedraagt zij $\frac{1}{2}$ pCt van de geschatte waarde; en te Amboina $\frac{1}{4}$ pCt. De aanslag in deze belasting wordt om de drie jaren herzien door commissiën, welke op Java door den Gouverneur-Generaal en buiten Java door de hoofden van gewestelijk bestuur benoemd worden.

De verordeningen omtrent de verponding zijn vervat in St. 1823 nos. 5 en 32; 1825 no. 29; 1826 nos. 15 en 58; 1828 nos. 86 en 95; 1829 no. 97; 1830 nos. 15 en 49; 1834 no. 41; 1837 no. 49; 1838 no. 46 en 1866 no. 58. Zie ook Bijbl. nos. 579, 857, 1186, 1257 en 1843.

Het klein-zegel. De bepalingen betreffende de belasting bekend onder den naam van het regt van het kleinzegel zijn te vinden in St. 1817 no. 50; 1818 nos. 5, 6, 20 en 52; 1819 nos. 32 en 78; 1820 nos. 35 en 39; 1822 no. 34; 1823 no. 31; 1824 nos. 26 en 35; 1827 no. 23; 1828 no. 50; 1829 no. 70; 1830 no. 27; 1831 nos. 4 en 12; 1832 nos. 50 en 52; 1834 no. 54; 1836 no. 34; 1837 nos. 3 en 29; 1838 no. 21; 1839 no. 30; 1841 no. 44; 1843 no. 33; 1844 nos. 16 en 38; 1849 no. 7; 1853 nos. 58 en 94; 1855 no. 49; 1858 no. 8; 1859 nos. 39 en 98; 1860 nos. 23 en 72; 1862 no. 7; 1863 no. 136; 1865 no. 114 en 1867 no. 138.

Blijkens het staatsblad 1865 no. 114 staat het aan een ieder vrij om, behoudens in achtneming van de daarbij gemaakte bepalingen, blanco of gedrukt wit papier, dat nog niet is beschreven, te doen stempelen met 's lands kleinzegel.

De zegels worden verkocht te Batavia, Samarang en Soerabaja door kollektors, en elders door de gewestelijke sekretarissen of, waar deze niet aanwezig zijn, door de hoofden der gewestelijke besturen, tegen genot van 5 pCt. van het oorspronkelijk bedrag der zegels. Deze bepaling is aangevuld bij St. 1856 nos. 11 en 12; 1859 no. 44a; 1862 nos. 15 en 90; 1863 nos. 4 en 150; 1865 nos. 15 en 101; 1867 no. 133 en 1868 no. 4.

Het regt van overschrijving van vaste goederen. Bij eigendomsvergang van onroerend goed en van vaartuigen, meer dan vier kojans metende, wordt een regt geheven van 5 pCt van den koopprijs of de waarde. Het wordt gestort in 's lands kas op mandaten, die aan den belastingschuldige worden toegezonden door de ambtenaren, belast met de bewaring van de eigendomsbewijzen. Van dat regt zijn vrijgesteld de goederen, waarvan successie-regt wordt betaald. De bepalingen nopens dit regt zijn vermeld in St. 1834 nos. 27 en 67 en eenige daartoe betrekkelijke beschikkingen in Bijbl. nos. 243, 385, 696, 725, 814, 862, 1692 1763, en 2089.

De belasting op de paarden en rijtuigen. Deze belasting wordt, met uitzondering van de inlandsche bevolking in de residentieën Soerakarta, Djokjakarta en Madura en in alle verdere gouvernementen en residentieën buiten Java, geheven in alle gouvernementen en residentieën in Nederlandsch-Indië. De belasting op de paarden, vroeger bekend als staart- of oorgeld, is verschuldigd door europeanen en daarmede gelijkgestelden en door de met inlanders gelijkgestelde personen of oostersche vreemdelingen; die op de rijtuigen door inlanders en met dezen gelijkgestelde personen.

Het reglement voor deze belasting is vastgesteld bij St. 1851 no. 63 en gewijzigd bij St. 1853 nos. 6 en 77. Zie ook Bijbl. no. 2093.

Het regt van successie en overgang. Het regt van kollaterale successieën is de algemeene naam voor eene belasting, die geheven wordt van hetgeen iemand verkrijgt ten gevolge van overlijden, hetzij in eigendom, hetzij in vruchtgebruik, en die verdeeld wordt in drie klassen 1° het regt van successie; eene belasting die geheven wordt van al wat europeanen verkrijgen uit boedels van alle ingezetenen en hetgeen inlanders verkrijgen uit boedels van europeanen. Het regt voor het vruchtgebruik bedraagt de helft van dat voor den eigendom verschuldigd; 2° het regt van overgang, eene belasting, die geheven wordt van de waarde van alle onroerende goederen, gelegen binnen Nederlandsch-Indië en verkregen door iemand, die geen ingezetene is van Nederlandsch-Indië en van alle in Nederlandsch-Indië gevestigde hypotheeken. Voor vruchtgebruik is de helft verschuldigd van 't geen voor den eigendom moet betaald worden; 3° kollateraal van onchristenen, eene belasting, die geheven wordt van 't geen inlanders verkrijgen uit nalatenschappen van inlanders.

De belasting op het regt van successie en die op het regt van overgang onder christenen worden ingevorderd te Batavia, Samarang, en Soerabaja door ontvangers van het regt van successie en overgang, die daarvoor 5 pCt kollekteloon genieten en elders door de ontvangers van 's lands kassen, zonder loon.

De bepalingen nopens deze belastingen voor christenen zijn vervat in St. 1836 no. 17; 1837 no. 36; 1854 no. 61; 1856 no. 17; 1858 no. 44; 1859 no. 63; 1862 no. 17; 1863 nos. 123 en 130. Zie voor de ordonnantie van St. 1836 no. 17 ook de verklaringen daarvan in Bijbl. nos. 61, 321, 452, 614, 648, 791, 1458 en 1697.

De heffingen op de legaten en kollaterale successieën van onchristenen onderling geschieden in geheel Nederlandsch-Indië overeenkomstig eene ordonnantie van 3 lentemaand 1810, opgenomen in St. 1852 no. 79, en het besluit in St. 1863 no. 131. Zie ook St. 1867 no. 110 en Bijbl. no. 1690. Deze belasting, gewoonlijk het kollateraal van onchristenen genaamd, wordt ingevorderd te Batavia, Samarang en Soerabaja door afzonderlijke ontvangers en op de overige plaatsen door de ontvangers van 's lands kassen.

De belasting op de bazaars der partikuliere landerijen. Deze belasting wordt alleen betaald van de bazaars op de partikuliere landerijen in de residentieën Batavia en Krawang en bedraagt behalve voor de bazaar Grending 5 pCt. van het bedrag hetwelk die bazaars aan de eigenaren opbrengen (St. 1829 no. 111.)

Vogelnestklippen. De vogelnestklippen zijn, behalve op partikuliere landen, gouvernementseigendom. Zij worden onderscheiden in: 1° die, welke verpacht worden, als in Bantam, Samarang, Japara, Rembang, Kediri, Soerabaja, Pasoe-roewan en Besoeeki; 2° die, welke van gouvernementewege geëxploiteerd worden,

als in Bagelen, Djokjakarta en Patjitan (Madioen); 3° die, welke ongeplukt blijven, als in Banjoemas.

Huistax. De huistax is eene personele belasting, die alleen te Makasar wordt geheven, naar den grondslag van de huurwaarde der huizen en gebouwen. Zie St. 1849 no. 54.

Belasting van de negorijbevolking der residentie Amboina en onderhoorigheden. Deze belasting is tegen in trekking van de verplichte teelt en levering van kruidnagelen ingevoerd bij St. 1863 no. 169. Zij werkt sedert 1 januarij 1864 en wordt, behoudens de bij St. 1865 no. 42 vermelde uitzonderingen, geheven van elk zelfstandig inlandsch persoon, het hoofd van een huisgezin zijnde of als zoodanig aangemerkt wordende, hetzij man of vrouw, gehuwd of ongehuwd, weduwnaar of weduwe.

De hoofdelijke belasting in Menado. Deze belasting is ingevoerd ter vervanging der van oudsher bestaande verplichting tot levering van rijst door de bevolking in de *Minahassa*, en van goud in andere landschappen in *Menado*. Zij bedraagt f 5,— per huisgezin.

b. de entrepôts.

Op de plaatsen, waar het belang van den handel zulks vordert en geene andere redenen van gewigt daartegen bestaan, zijn inrigtingen, waar uit zee komende goederen, welke de belanghebbenden wenschen aan den wal te brengen zonder die op het eigenlijke douanen-gebied in te voeren, en dus zonder de invoerregten te betalen, kunnen worden opgeslagen en verhandeld, en van waar zij weder uitgevoerd kunnen worden zonder betaling van uitvoerregt. Zie voor de pakhuishuur St. 1833 no. 27 en 1838 no. 31.

c. de vendu-departementen.

Het regt tot het houden van openbare verkoopingën behoort uitsluitend aan het gouvernement. Tot dat einde zijn ingesteld vendu-kantoren, ook vendu-departementen genaamd. Het oppertoezicht over die inrigtingen wordt uitgeoefend door den directeur van financiën, het gewestelijk toezigt door de hoofden van gewestelijk bestuur, behoudens de uitzonderingen gemaakt bij St. 1865 nos. 40 en 110 en 1866 no. 34.

Te Batavia, Buitenzorg, Cheribon, Samarang, Soerabaja, Pasoeroewan, Soerakarta, Padang, Amboina en Makasar zijn de werkzaamheden van het vendu-departement opgedragen aan afzonderlijke ambtenaren, elders aan den plaatselijken notaris dan wel aan een der aanwezige ambtenaren als bij-betrekking, gewoonlijk den gewestelijken sekretaris of den ambtenaar met die funktien belast.

Al deze ambtenaren voeren in de vervulling der werkzaamheden van het vendu-kantoor den titel van vendumeester.

De vendu-kantoren van Batavia, Buitenzorg, Cheribon, Samarang, Soerabaja, Pasoeroewan, Soerakarta, Padang en Makasar loopen geheel voor 's lands rekening, dat te Amboina gedeeltelijk, de overige moeten door den vendumeester bekostigd worden uit de hem toegestane aandeelen in het vendu-salaris. De bepalingen betreffende de openbare verkoopingën zijn vervat in St. 1819 no. 81; 1822 no. 29; 1829 no. 64; 1834 no. 19; 1840 no. 11; 1863 no. 37; 1864 nos. 32 en 89 en 1866 no. 156. Zie ook Bijbl. nos. 1601, 1660, 1763 en 1827.

De instruktien voor de vendu-kantoren zijn vastgesteld, voor dat te Batavia bij St. 1819 no. 81, gewijzigd bij St. 1820 nos. 48 en 49 en 1841 no. 5; en voor die te Samarang en Soerabaja en voor de overige bij St. 1822 no. 29, gewijzigd bij St. 1841 no. 5; 1863 no. 32 en 1866 no. 156.

d. het kadaster.

In 1839 werd te Batavia een kadastraal-bureau opgericht met het doel, om door eene nauwkeurige herziening der verpondingskohieren, registers, blokkarten, enz. van de residentie Batavia, een einde te maken aan de ver-

warring, in welke zich het toen bestaande landmeterskantoor sedert meer dan 30 jaren bevond. Men dacht aanvankelijk in weinige jaren zoover te komen, dat de buitengewone uitgaven van den maatregel zouden kunnen vervallen, maar onverwachte moeilijkheden, ziekte van aanwezigen en gebrek aan deskundigen vertraagden gedurig het werk en in 1847 bleek zelfs dat men op den vroegeren weg was teruggekeerd.

Op last der regering zijn eindvoorstellen tot eene behoorlijke regeling van het kadaster gedaan, die evenwel nog in behandeling zijn.

De instruktie voor de landmeters te Batavia, Samarang en Soerabaja is vastgesteld bij St. 1837 no. 3 en op die in de overige gewesten van Java en Madura en in de assistent residentie Benkoelen van toepassing verklaard bij St. 1863 no. 153 en 1865 no. 11.

Zie wat de bevoegdheid betreft tot de uitoefening van het beroep van landmeter het medegedeelde onder *a* van de omschrijving van het departement der burgerlijke openbare werken.

e. het opmaken van hoofdstuk I der begrooting van uitgaven voor Nederlandsch-Indië, benevens van die afdelingen van hoofdstuk II, welke niet tot een bepaald departement van algemeen bestuur behooren.

f. het opmaken van de raming der middelen tot dekking der uitgaven.

g. het samenstellen der algemeene begrooting van Nederlandsch-Indië.

De begrooting van Nederlandsch-Indië wordt jaarlijks vastgesteld bij afzonderlijke wet of wetten, welke de uitgaven regelen en de middelen ter harer dekking aanwijzen

De begrooting is zamengesteld uit twee hoofdstukken. Het eerste bevat de uitgaven in Nederland, — het tweede de uitgaven in Nederlandsch-Indië te doen. Het laatste is in de volgende afdelingen verdeeld, als:

Iste afdeling.	Regering.
IIde id.	A. Departement van Justitie. B. Algemeene Rekenkamer.
IIIde id.	Departement van Financiën.
IVde id.	» » Binnenlandsch Bestuur.
Vde id.	» » Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.
VIde id.	» » der Burgerlijke Openbare Werken.
VIIde id.	» van Oorlog.
VIIIste id.	» der Marine.

h. de administratie en de voorziening in de behoefte van 's lands kassen.

Het algemeen beheer van 's lands kassen wordt gevoerd door den directeur van financiën, die tevens het bijzonder toezigt houdt over de kas te Batavia, welke onder hem wordt beheerd door eenen algemeen ontvanger met verder personeel (St. 1816 no. 3 en 1827 no. 40).

Onder het toezigt van de hoofden der gewestelijke besturen zijn met het beheer der overige kassen belast: in de residentien Samarang en Soerabaja en te Padang en Makasar algemeene ontvangers, elders de sekretarissen der residentien en, waar deze niet aanwezig zijn, de eerste plaatselijke autoriteiten of de kommiezen (St. 1832 no. 5). Zie ook Bijbl. nos. 1904 en 1908.

Op de algemeene kassen kan worden geërdonanceerd door de hoofden der departementen van algemeen bestuur, die in de uitoefening van het administratief beheer worden bijgestaan:

die van burgerlijk algemeen bestuur: door de hoofden van gewestelijk bestuur; *de chef van het departement van oorlog:* door de onder-intendanten der militaire administratie, of zoo deze niet aanwezig zijn, door zoodanige andere militaire autoriteiten, als daartoe door den chef van het departement van oorlog worden aangewezen;

de chef van het departement der marine: door zoodanige tot de marine behorende officieren of ambtenaren, als daartoe door den chef van het departement der marine worden aangewezen.

Op plaatsen, waar geene tot het departement van oorlog of dat van marine behorende officieren of ambtenaren aanwezig zijn, welke voor die departementen kunnen optreden, zal dit geschieden door de hoofden van gewestelijk bestuur.

De instruktie voor de algemeene ontvangers is vastgesteld bij St. 1820 no. 15. Zie voor de opname der kassen St. 1834 no. 46.

De wet van 23 april 1864 tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen in Nederlandsch-Indië, is afgekondigd bij St. 1864 no. 106. Zie wijders St. 1866 nos. 128, 149, 150, 151; 1867 nos. 107 en 135, 1868 nos. 18 en 26.

De vigerende regeling omtrent het afgeven van wissels op de kassen is te vinden in de bekendmakingen van den directeur van financiën, voorkomende in de Javasche Courant van 4 mei 1861 en 5 maart 1864.

é. de borgstellingen van komptabele ambtenaren.

Het reglement op het stellen van borgtogten door de landskomptabelen is te vinden in St. 1866 no. 98. hetwelk is aangevuld bij St. 1868 nos. 40a, 43, 46, 101 en 121 en 1869 no. 14. De ambten, waarvoor borgtogt moet worden gesteld en het bedrag der borgtogten zijn daarbij opgegeven. Zie ook St. 1867 nos. 67, 127 en 170 en Bijbl. no. 2123.

h. het muntwezen.

Het muntwezen in Nederlandsch-Indië is geregeld bij de wetten, opgenomen in St. 1854 no. 62 en 1855 nos. 42, 43 en 59.

i. de uitvoering der begrooting voor zoover die niet behoort tot een bepaald departement.

m. het opmaken der rekeningen van ontvangsten en uitgaven in Nederlandsch-Indië, voor zoover die niet behooren tot een bepaald departement.

n. het samenstellen der algemeene rekening van ontvangsten en uitgaven in Nederlandsch-Indië.

o. het algemeen toezigt over de ontvangsten en uitgaven en de behoorlijke inning der inkomsten, alsmede over de ontvangsten en uitgaven voor rekening van derden.

p. de zeebrieven en jaarpassen.

Zeebrieven worden verleend aan schepen en vaartuigen op europesche wijze getuigd. Kleine stoomschepen bestemd tot het overvoeren van goederen en passagiers op de reeden, behoeven geen zeebrief, wanneer ze zich een enkele maal over zee begeven om te repareren. Scheepspassen worden verleend aan vaartuigen op inlandsche wijze getuigd, alsmede aan vaartuigen op europesche wijze getuigd, doch minder dan tien lasten metende. De bepalingen betrekkelijk de zeebrieven en scheepspassen zijn vervat in St. 1858 no. 134; 1865 no. 87 en St. 1868 no. 49. Zie ook Bijbl. no. 1639.

q. de samenstelling van het verslag van den handel en de scheepvaart.

r. het personeel der tot dit departement behorende diensten of inrigtingen.

Nog behooren tot den werkring van dit departement:

De aanschaffing van het benodigde voor 's lands dienst voor zooveel het departement betreft, hetzij door inkoop, levering bij aanneming of ontbieding uit Nederland.

De komptabiliteit en kosten van het departement.

De samenstelling van het personeel bij dit departement is geregeld bij het besluit van 11 december 1866 no. 18.

Direkteur.

A. RUTERING, 3, 13 nov. 1866.

Sekretaris.

F. W. Boes Lutjens, 31 juli 1868.

Hoofdkommiezen.

Mr. F. van Olden, 24 dec. 1866.	E. Mekern Phzn., 27 mei 1867.
C. E. Schrader, 25 feb. 1867.	A. N. Dinger, 3 nov. 1867.
J. G. Groenewald, 28 maart 1867.	

Eerste kommiezen.

Jhr. A. H. Goldman, 2 april 1861.	J. C. Florentinus, 24 dec. 1866.
F. H. Droop, 30 dec. 1861.	H. Velu, 19 april 1867.
R. J. Scipio, 19 okt. 1864.	H. Labé, 10 feb. 1868.
P. Kleijkamp Az., 24 dec. 1866.	C. F. Rijkschroeff, 28 juli 1869.
H. C. A. van Eldik Thieme, 24 dec. 1866.	

Tweede kommiezen.

H. J. B. Menu, 2 april 1861.	J. C. Barkmeijer, 9 maart 1867.
C. J. de Booser, 28 sept. 1861.	H. C. Fisser, 7 juni 1867.
Ch. de Nijs, 29 sept. 1864.	J. Beijnon, 10 feb. 1868.
J. W. Dersjant, 24 dec. 1866.	A. P. J. Tegelberg, 10 aug. 1868.
M. G. Diepenheim, 27 juli 1866.	W. van der Pijl, 27 mei 1869.
F. R. Toorop, id.	

Derde kommiezen.

S. Rawaroe, 19 april 1867.	H. A. Ciebrant, 9 okt. 1868.
B. R. U. Hoff, 18 juli 1867.	D. E. Humme, 24 okt. 1868.
G. Roessingh van Iterson, 16 sept. 1867.	F. J. Fuchs, 31 maart 1869.
H. van Alphen Jrzn., 10 aug. 1868.	J. H. Andeweg, 27 mei 1869.
	M. W. C. Preij, 15 juni 1869.

Ambtenaar ter beschikking.

C. J. E. Leyds, 2 dec. 1869.

Afdeling administratie van het kleinzegel.

Administrateur. C. Noordhoorn, 7 juni 1869.**Personeel voor het bijwerken der algemeene boeken en rekeningen, loopende tot en met 1866.****Chef.**

J. L. A. Winter, 24 dec. 1866.

Hoofdkommies.

J. C. Hemler, 24 dec. 1866.

Eerste kommiezen.

F. M. Samuels, 24 dec. 1866. | D. C. H. Voogt, 16 juni 1869.

Tweede kommiezen.

W. Th. Gotter, 24 dec. 1866. | J. P. Mutter, 24 dec. 1866.
 P. A. Noordhoorn, id. |

Derde kommiezen.

A. G. P. van Raemdonck, 24 dec. 1866. | J. H. Pichel, 24 dec. 1866.
 1866. | E. Dinger, id.

INSPEKTIE VAN FINANCIËN.**Inspekteurs.**

Het doel der instelling van inspekteurs van financiën is om een geregeld en gelijkwerkend beheer van 's lands middelen, de landrenten en alle belastingen zonder onderscheid op Java en Madura te verzekeren, eene rigtige en spaarzame administratie van 's lands gelden te bevorderen, alle misbruiken en verkeerdheden daarin te weren en der direktie van financiën zoodanige inlichtingen te verschaffen, als tot een goed financiëel beheer gevorderd worden.

De instruktie voor de inspekteurs van financiën is vastgesteld bij besluit van 16 mei 1828 (St. no. 39).

P. SEVERIJN, 18 mei 1867; — P. F. WEGENER, 21 julij 1868.

IN- EN UITVOER-REGTEN.**JAVA EN MADURA.***Eerste afdeeling.* Kantoren van ontvangst.

Ontvanger te Batavia. C. Kuhr, 12 nov. 1869.

Adjunkt ontvanger te id. R. van Slooten, 19 nov. 1869.

Hoofdkommies bij den ontvanger te id. A. H. Beijer, 2 dec. 1869.

Boekhouder bij id. te id. Ch. Willems, 4 nov. 1861.

Adjunkt-boekhouder bij id. te id. M. J. Swaab, 19 julij 1866.

Tweede kommies bij id. te id. C. B. J. Lucas, 7 okt. 1868.

Administrateur en boekhouder bij het entrepôt te id. J. A. B. Heijnenman, 24 dec. 1866.

Kommies-administrateur bij id. te id. L. Meijer, 13 junij 1863.

Fd. ontvanger te Tjeringin (Bantam). De assistent-resident.

Kommies-ontvanger te Anjer, (id.), Jhr. J. C. H. Clifford Kocq van Breugel, 30 junij 1869.

Kommies-ontvanger te Bantam. H. A. von Kotzau, 23 mei 1868.
Fd. ontvanger te Tanara (Bantam). De zout-hoofddepôt-pakhuismeester.

Fd. ontvanger te Wijnkoopsbaai (Preanger-Regentschappen). De pakhuismeester.

Ontvanger te Cheribon. J. C. Botter, 4 mei 1863.

Kommies-boekhouder bij den ontvanger te id. P. Barberaux, 30 april 1867.

Kommies-ontvanger te Indramajoe. A. K. J. Kaffer, 20 jan. 1868.

Bureau van kontrôle en recherche te Batavia.

Kontroleur. P. Kamp, 6 nov. 1866.

Kommies-kontroleur. H. van Rijgersma, 2 dec. 1869.

- Kommiezen-visitateurs.* J. B. A. D. Schuler, 12 juli 1864; — W. C. H. Romswinkel, 6 okt. 1863; — P. A. Anthonijs, 12 juli 1864; — P. J. Prevost, 24 sept. 1865; — L. Pieters, 25 april 1865.
- Onderkommiezen der 1e klasse.* R. H. J. Sersansie, 6 juni 1865; — W. J. Westerkamp, 30 dec. 1865; — L. J. Reintjens, 18 juli 1866; — P. Limacher, id.; — J. J. Schuller tot Peursum, 23 sept. 1861.
- Onderkommiezen der 2de klasse.* H. J. Kamp, 19 mei 1868; — W. P. van Duinen, 22 juni 1868; — J. Parker, 27 aug. 1868.
- Ambulante onderkommiezen.* W. F. Klusman, 26 okt. 1863; — J. H. Berckenkamp, 30 okt. 1869.
- Kommies bij den kontroleur.* H. Jacobs, 3 juli 1869.
- Derde kommies bij id.* A. L. Th. Berrettij, id.
- Gezagvoerder van den recherche schoener.* J. Piazza, 13 sept. 1864.
- Inlandsche sabandar.* Ampu bin Oesoep, 28 feb. 1861.
- Onderkommies bij de recherche te Pamanoeakan (Krawang).* J. B. Rijken, 18 dec. 1865.
- Kommies-kontroleur te Cheribon.* J. A. A. Heraler, 17 jan. 1865.

Tweede afdeling. Kantoren van ontvangst.

- Ontvanger te Samarang.* J. M. Admiraal, 19 nov. 1869.
- Kommies-ontvanger, tevens boekhouder bij id.* E. O'Brien, 11 feb. 1868.
- Kommies-ontvanger te Tegal.* H. A. Brans, 16 juni 1868.
- Idem te Pekalongan.* N. J. Verwijk, 25 april 1865.
- Kommies der in- en uitvoerregten te Batang (Pekalongan).* A. P. Anthonijsz, 26 dec. 1848.
- Kommies-ontvanger te Japara.* J. N. van den Worm, 25 april 1868.
- Idem te Djoewana (Japara).* E. J. W. G. Neirenxk. 5 okt. 1867.
- Fd. ontvanger te Tjilatjap (Banjoemas).* De havenmeester.
- Fd. kommies-ontvanger te Patjitan.* S. C. Coenraad, 28 okt. 1863.
- Idem te Pangoel (Madioen).* H. J. W. van der Moore, 24 maart 1863.

Bureau van kontrôle en recherche te Samarang.

- Kontroleur.* H. F. Oelrichs, 30 maart 1862.
- Kommies-kontroleur.* J. M. Gerlach, 9 maart 1865.
- Kommiezen-visitateurs.* C. A. Hillebrandt, 27 sept. 1863; — J. van Casand, 13 mei 1868.
- Onderkommiezen.* F. F. Timmerman, 23 juni 1865; — J. B. Middelkoop, 12 okt. 1866; — J. C. R. von Bannischt, 17 aug. 1868.
- Tijdelijke onderkommiezen.* C. F. Vincentie, 10 aug. 1869; — C. Kockers, 9 nov. 1869.
- Opziener der recherche te Kaliwoengoe.* L. van der Zee, 13 jan. 1859.
- Idem* » *Torbaja.* W. F. Vincentie, 28 aug. 1869.
- Idem* » *Tawang-Trasi.* C. F. Stekkinger, 24 juni 1864.

- Opziener der recherche te Korowelang.* R. de Wilde, 8 juli 1854.
Idem » *Babalan.* J. P. Einmahl, 23 mei 1866.
Idem » *Demak.* L. C. Lambotten, 5 juni 1849.

Derde afdeeling. Kantoren van ontvangst.

- Ontvanger te Soerabaja.* H. L. Schmitt, 13 mei 1867.
Kommies-boekhouder te id. C. S. L. Loth Az., 24 nov. 1864.
Kommies bij den ontvanger te Soerabaja. F. D. C. A. van Waardenburg, 16 jan. 1868.
Entrepôt-pakhuismeester te id. J. H. Iterman, 11 feb. 1866.
Kommies-ontvanger te Grisse (Soerabaja). J. F. Brodhaag, 4 juli 1834.
Fd. ontvanger te Bawean (Soerabaja). De assistent-resident.
Kommies-ontvanger te Rembang. J. C. Warnars, 22 jan. 1848.
Idem te Toeban (Rembang). J. F. Steevens, 24 april 1866.
Ontvanger te Pasoeroewan. C. W. Bogaardt, 20 april 1868.
Kommies-boekhouder bij den ontvanger te Pasoeroewan. J. C. Meijer, 1 mei 1865.
Kommies-ontvanger te Pamekasan (Madura). H. A. Verduijn Lunel, 3 feb. 1868.
Idem te Bankalan id. L. G. Beijerinck, 25 jan. 1868.
Idem » Soemenep id. E. J. Townsend, 16 jan. 1868.
Idem » Sampang id. J. P. Sineck, 27 juli 1868.

Bureau van kontrôle en recherche te Soerabaja.

- Kontroleur te Soerabaja.* F. G. Samuels, 1 dec. 1866.
Kommies-kontroleur te id. J. F. White, 1 feb. 1868.
Kommies bij den controleur te id. J. F. V. A. Lincklaan Arriëns, 11 feb. 1866.
Kommiezen-visitateurs te id. G. F. Janitz, 13 okt. 1863; — A. A. Voorneman, 23 sept. 1869.
Onderkommiezen der 1ste kl. te id. J. Swart, 13 okt. 1863; — J. C. Phefferkorn, 29 april 1865.
Onderkommiezen der 2de klasse te id. A. A. Hettings, 20 april 1863; — C. J. Leidelmeijer, 22 maart 1866; — W. Oudhoff, 31 maart 1866; — E. J. Alting Siberg, 19 mei 1868; — L. Pison, 17 aug. 1868.
Gezagvoerder van den recherche schoener te id. W. Backer, 27 april 1867.
Kommies-kontroleur, te Pasoeroewan. F. G. F. von Schukkmann, 2 dec. 1869.
Boomwachter te Kali-Anjer (Pasoeroewan). J. H. E. Waldschmidt, 11 nov. 1854.
Kommies bij de ambulante recherche te Grisse (Soerabaja). J. J. F. Swart, 17 okt. 1868.

Vierde afdeeling. Kantoren van ontvangst.

- Kommies-ontvanger te Probolinggo.* H. L. Zange, 17 aug. 1868.
Idem te Besoeki. L. B. van Sprew, 20 jan. 1868.

Kommies-ontvanger te Panaroekkan (Besoeki). M. J. Engelse, 26 jan. 1869.

Idem te Banjoewangi. J. B. Hagenstein, 25 mei 1859.

Bureau van kontrôle en recherche.

Kontroleur te Probolinggo. J. Raaf, 22 okt. 1864.

BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA.

Ontvanger te Padang. H. Schouten, 13 okt. 1864.

Kommies bij den ontvanger te id. J. H. Riekerk, 10 julij 1867.

Kontroleur te id. D. J. Soeterik, 27 dec. 1867.

Kommies-ontvanger te Priaman. F. van Ginkel, 3 jan. 1860.

Idem te Ajer-Bangis. W. Phefferkorn, 19 mei 1868.

Fd. kommies-ontvanger te Poeloe-Tello. De posthouder.

Kommies-ontvanger te Natal. H. H. Jansen, 3 maart 1867.

Kommies-ontvanger te Siboga. J. C. Romswinkel, 23 sept. 1869.

Id. te Baros. H. C. Tessensohn, 2 juni 1863.

Id. te Sinkel. D. Swart, 23 sept. 1869.

Ontvanger te Benkoelen.

Fd. ontvanger te Croë. De met het plaatselijk gezag belaste kontroleur.

Ontvanger te Telok-Betong (Lampongsche distrikten). F. E. Pfanner, 23 sept. 1869.

Kommies-ontvanger te Palembang. J. A. van Hemert, 24 aug. 1866.

Fd. ontvanger te Moeara-Kompek.

Kommies ontvanger te Muntok (Banka). C. C. Smith, 26 maart 1868.

Id. te Tandjong-Pandan (Billiton). F. A. Horn, 20 jan. 1868.

Ontvanger te Bandjermasin (Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo). F. H. Mackenzie, 25 jan. 1868.

KLEIN-ZEGEL.

Kollekteur te Batavia. B. J. de Lange, 4de kl., 21 feb. 1867, wd.

Id. te Samarang. F. A. Neijs, 19 sept. 1857.

Id. te Soerabaja. A. O. Burgemeestre, 1 feb. 1865.

REGT VAN SUCCESSIE EN OVERGANG.

Ontranger te Batavia. H. W. Huffenreuter, 21 feb. 1867.

Id. te Samarang. F. A. Neijs, 17 feb. 1866.

Id. te Soerabaja. A. O. Burgemeestre, 21 nov. 1865.

VENDU-KANTOREN.

Bantam.

Super-intendent. De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het regentschap Serang, de sekretaris der residentie (*).

In de afdeelingen, de respectieve assistent-residenten.

(*) Zoo lang de tegenwoordig titularis fungeert; art. 5 der ordonnancie van 12 februari 1865 (Staatsblad no. 16).

Batavia.

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De resident.*Vendumeesters.* F. A. H. Beer, 14 juni 1865; — R. L. Brouwer, 21 nov. 1865; — Th. E. de Nijs Bik, 20 maart 1869.*Sekretaris en boekhouder.* R. P. F. Hagenaar, 24 okt. 1865.*Kassier.* Ch. Briët, 14 juni 1865.*Adjunkt-kassier.* L. F. Koch, 23 juni 1866.*Adjunkt-boekhouder.* F. W. Pietersz, 13 aug. 1860.*Tweede kommiss.* A. F. Brouwer, 23 juni 1869.*Derde kommiss.* W. C. Klerks, 8 feb. 1866.*Vendu-afslagers.* W. F. Michielsz, eerste, 27 nov. 1869; — W. Jacobs, tweede, id.; — W. F. Hanibals, vierde, 12 sept. 1863; — J. Watson, vijfde, 26 april 1862; — F. Mandels, zesde, 12 sept. 1863.*Vendu-schrijvers.* M. W. Koch, eerste, 23 aug. 1859; — A. M. L. Jansz, tweede, 26 okt. 1863; — M. J. van Woesik, derde, 8 juni 1865.*Mr. Cornelis.*

De werking van het landskantoor te Batavia strekt zich in deze afdeling uit tot den 10den paal op den weg naar Buitenzorg (Staatsblad 1859 no. 31).

Buiten die limite kunnen vendutiën, mits van roerende goederen en met uitzondering van effekten en muntspeciën, door iedereen — doch op eigen verantwoordelijkheid — gehouden worden, na verkregen vergunning van den assistent-resident en behoudens storting van 2 pCt. van het rendement bij het vendukantoor te Batavia (Staatsblad 1859 no. 41).

*Tangerang.**Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De kommiss.*Buitenzorg.*

Landskantoor.

Superintendent. De assistent-resident.*Vendumeester, terens kassier en boekhouder,* F. F. J. van Hengst, 16 jan. 1867.**Krawang.***Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De notaris te Poerwakarta.**Preanger-Regentschappen.***Super-intendent.* De resident.

Afdrukt 23 december.

VENDUMEESTERS.

- Voor het regentschap *Bandoeng*, de plaatselijke notaris.
 » de afdeeling *Tjiandjoer*, de assistent-resident.
 » de afdeelingen *Soemedang* en *Limbangan*, de assistent-resident van *Soemedang*.
 » de afdeeling *Soekapoera*, de assistent-resident.

Cheribon.

Landskantoor ter hoofdplaats.

De werkkring van dit kantoor strekt zich, behalve over het regentschap Cheribon, ook uit over de afdeelingen Galoeh, Madjalenka en Koeningan.

Super-intendent. De sekretaris der residentie.

Vendumeester. *tevens kassier en boekhouder*. W. van Leuven.
 13 april 1869.

Indramajoe.

Super-intendent. De assistent-resident.

Vendumeester. De plaatselijke notaris.

Tegal.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie. (*)

Pekalongan.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Samarang.

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De assistent-resident voor de komptabiliteit.

Vendumeesters. J. Sineck, 20 april 1855; — P. W. Schusler, 20 maart 1863.

Sekretaris en boekhouder. J. M. G. Brondgeest, id.

Kassier. J. H. Donkel, 2 aug. 1867.

Vendukantoren buiten de hoofdplaats.

Super-intendent. De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor de afdeelingen *Salatiga* en *Ambarawa*, de assistent-resident van *Salatiga* (*)

» de afdeeling *Demak*, de assistent-resident.

» » *Grobogan* »

Japara.

Pati en Djoewana.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De notaris te Pati.

(*) Zoo lang de tegenwoordige titularis fungeert; art. 5 der ordonnancie van 12 februarij 1865 (Staatsblad no. 16).

Japara.*Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De assistent-resident.**Koedoes.***Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De assistent-resident.**Rembang.***Rembang en Blora.**Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De sekretaris der residentie. (*)**Toeban.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Bodjonegoro.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Soerabaja.**

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De assistent-resident voor de komptabiliteit.*Vendumeesters.* V. Opperman, 20 aug. 1863; — F. W. Ries, id.*Sekretaris en boekhouder.* P. de Graaff, 23 dec. 1866.*Kassier.* C. W. van der Hoff, 11 dec. 1866.**Grissee.**

Landskantoor te Grissee.

De werkring van dit kantoor strekt zich uit over de afdeelingen Grissee, Sidajoe en Lamongan.

Super-intendent. De assistent-resident.*Vendumeester, tevens kassier en boekhouder.* J. C. Noll, 13 april 1869.**Modjokerto.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Sido ardjo.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Bawean.***Super-intendent.* De resident van Soerabaja.*Vendumeester.* De assistent-resident.

(*) Zoo lang de tegenwoordige titularis fungeert; art. 5 der ordonnantie van 12 februarij 1865 (staatsblad no. 16).

Madura.*Super-intendent.* De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het regentschap *Pamekasan*, de sekretaris der residentie.» de afdeeling *Madura*, de assistent-resident.» » » *Sampang*, »» » » *Soemenep*, »**Pasoeroewan.**

Landskantoor ter hoofdplaats.

De werkkring van dit kantoor strekt zich uit over het regentschap Pasoeroewan en de afdeeling Bangil.

Super-intendent. De sekretaris der residentie.*Vendumeester*, tevens *kassier en boekhouder*. P. A. Landouw, 2 aug. 1866.**Malang.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Probolinggo.***Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De notaris ter hoofdplaats.**Besoeki.***Super-intendent.* De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het regentschap *Besoeki*. De notaris ter hoofdplaats.» de afdeelingen *Panaroekan* en *Bondowoso*. De respektieve assistent-residenten.**Banjoewangi.***Super-intendent.* De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het regentschap *Banjoewangi*. De sekretaris der residentie.» de afdeeling *Boeleleng*. De assistent-resident.**Banjoemas.***Super-intendent.* De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het regentschap *Banjoemas* en de afdeelingen *Poerwokerto*, *Poerbolinggo* en *Bandja Negara*. De notaris ter hoofdplaats.» de afdeeling *Tjilatjap*. De assistent-resident.**Bagelen.***Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De notaris ter hoofdplaats.

Kedoe.*Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De notaris ter hoofdplaats.**Djakakarta.***Super-intendent.* De resident.*Vendumeester.* De notaris ter hoofdplaats.**Soerakarta.**

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De assistent-resident.*Vendumeester, tevens kassier en boekhouder.* W. Mac Gillavry,
8 nov. 1869.**Madioen.**

Voor de geheele residentie, de afdeling Ngawi uitgezonderd.

Super-intendent. De resident.*Vendumeester.* De sekretaris der residentie. (*)**Ngawi.***Super-intendent.* De assistent-resident.*Vendumeester.* De plaatselijke notaris.**Kediri.***Super-intendent.* De resident.**VENDUMEESTERS.**Voor het regentschap *Kediri* en de afdeling *Berbek*. De notaris
ter hoofdplaats.» de afdelingen *Ngrowo* en *Blitar*. De respektieve assistent-
residenten.**Padangsche Benedenlanden.**

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De assistent-resident voor de politie.*Vendumeester, tevens kassier.* A. W. A. Scholte, 3 sept. 1867.*Kommiss-boekhouder.* E. L. Arouds, 18 maart 1864.*Voor de afdelingen Ajer Bangis en Rau, Priaman en Painan.**Super-intendent.* De gouverneur.*Vendumeester.* De respektieve assistent-residenten.**Padangsche Bovenlanden.***Super-intendent.* De resident.**VENDUMEESTERS.***Fort de Kock.* De sekretaris der residentie.*De afdelingen.* De respektive assistent-residenten.(*) Zoo lang de tegenwoordige titularis fungeert; art. 5 der ordonnancie
van 12 februarij 1865 (Staatsblad no. 16).

Tapanoli.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Benkoelen.

Super-intendent. De aassistent-resident.

Vendumeester. De eerste kommies.

Lampongsche distrikten.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Palembang.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Banka en onderhoorigheden.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Billiton.

Super-intendent.

Vendumeester. De assistent-resident.

Riouw en onderhoorigheden.

Super-intendent. De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor Riouw. De sekretaris der residentie.

» *Siak.* De assistent-resident.

Wester-afdeeling van Borneo.

Super-intendent. De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor de afdeeling *Pontianak.* De sekretaris der residentie.

» de afdeelingen *Sintang.* *Montrado* en *Sambas.* De respèktieve assistent-residenten.

» het distrikt *Sinkawang.* De met het plaatselijk gezag belaste kontroleur.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Super-intendent. De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor de afdeeling *Bandjermasin.* De sekretaris der residentie.

» de afdeelingen *Martapoera,* *Amoentai* en *Koetei.* De respèktieve assistent-residenten.

Menado.

Super-intendent De resident.

VENDUMEESTERS.

Voor het geheele gewest met uitzondering van *Gorontalo*. De sekretaris der residentie.

» de afdeeling *Gorontalo*. De assistent-resident.

Celebes en onderhoorigheden.

Landskantoor te Makasar.

Super-intendent. De assistent-resident en magistraat.

Vendumeester, tevens *kassier*. C. Verdoorn, 9 maart 1868.

Tijd. kommiss-boekhouder. P. C. C. Baron, 1 april 1865.

Voor de afdeelingen *Noorder-, Ooster- en Zuider-distrikten Salejer en Bima*.

Super-intendent. De gouverneur.

VENDUMEESTERS

<i>te Maros</i> .	De assistent-resident der Noorder-distrikten.
» <i>Balangnipa</i> .	» » » Ooster- »
» <i>Bontain</i> .	» » » Zuider- »
» <i>Takalar</i> .	» kontroleur, met het gezag belast.
» <i>Salejer</i> .	» » » » » »
» <i>Bima</i> .	» » » » » »

Amboina.

Landskantoor ter hoofdplaats.

Super-intendent. De sekretaris der residentie.

Vendumeester, tevens *kassier en boekhouder*. H. E. Hoedt, 21 feb. 1868.

Banda.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De assistent-resident.

Ternate.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

Timor.

Super-intendent. De resident.

Vendumeester. De sekretaris der residentie.

KADASTER.

De residenten zijn ingevolge art. 3 der instructie in Staatsblad 1837 no. 3, super-intendent van de gewestelijke kadastrale bureaux.

Batavia.

Gezwooren landmeter der 1e klasse, chef van het kadastraal-bureau.

J. C. Brodhaag, 16 april 1862.

Gezwooren landmeter der 2e klasse. F. J. de Calonne, 9 juni 1865.

Idem der 3e klasse H. E. A. Redeker, 11 feb. 1866.

Samarang.

Gezwooren landmeter der 1e klasse, chef van het kadastraal bureau.
D. F. Stoll, 9 okt. 1869.

Soerabaja.

Ed. gezwooren landmeter der 1e klasse, chef van het kadastraal bureau. J. W. A. Roessner, 30 jan. 1863.
Adjunkt-gezwooren landmeter. P. Beijnon, 19 nov. 1857.

ALGEMEENE KASSEN.**Batavia.**

Algemeen ontvanger. F. J. P. Storm van 's Gravesande, ● 3, 22 april 1856.
Hoofdkommissiezen. S. M. Canter Visscher, 23 juni 1860; — H. W. D. Schoonheid, 18 april 1865.
Eerste kommissie. A. J. G. V. Wasch, 21 aug. 1866.
Tweede kommissiezen. H. A. Guise, 7 nov. 1865; — M. A. Steenhard, 17 april 1867.
Derde kommissiezen. J. L. Meijer, 7 nov. 1865; — H. Hall, 17 april 1865.

Samarang.

Algemeen ontvanger. J. D. H. Kuijp, 3 juli 1860.
Eerste kommissie. B. C. J. Heijman, 8 mei 1868.
Tweede id. L. W. Doeve, id.

Soerabaja.

Algemeen ontvanger. J. H. van Meerten, 24 april 1863.
Komptabel hoofdkommissie. P. C. S. Briët, 7 sept. 1869.
Eerste kommissie. J. Binkhuijsen, 8 mei 1868.
Tweede id. J. Kuller, id.

Padang.

Algemeen ontvanger. J. P. D. de Bruijn, 6 maart 1865.

Makasar.

Algemeen ontvanger. L. A. Misero, 7 sept. 1869.

HANDEL EN SCHEEPVAART VAN JAVA EN MADURA OVER 1868.

Invoer.

Gedurende het jaar 1868 is door partikulieren op *Java* en *Madura* ingevoerd voor eene waarde van f 43,795,158
en voor gouvernement's rekening » 16,159,283

te zamen f 59,954,441

waarvan aan speciën:

voor partikulieren f 1,520,497
» het gouvernement » 12,151,220

te zamen f 13,671,717

In 1867 is ingevoerd:

door partikulieren f 53,854,656
» het gouvernement » 19,898,397

te zamen » 73,753,053

waarvan aan speciën:

voor partikulieren f 2,139,391
» het gouvernement » 15,700,000

te zamen f 17,839,391

Het verschil ten nadeele van 1868 f 13,798,612

Uitvoer.

Gedurende het jaar 1868 is door partikulieren van *Java* en *Madura* uitgevoerd voor eene som van f 63,349,487
en voor gouvernement's rekening » 43,386,356

te zamen f 106,735,843

waarvan aan speciën:

voor partikulieren f 3,011,618
» het gouvernement » 2,140,702

te zamen f 5,152,320

In 1867 is uitgevoerd:

door partikulieren f 65,344,864
» het gouvernement » 52,761,817

te zamen f 118,106,681

waarvan aan speciën:

voor partikulieren	f	6,031,415
» het gouvernement	»	3,078,102

te zamen f 9,109,517

Vershil ten nadeele van 1868 f 11,370,838

In entrepôt is opgeslagen: 1867 1868

te Batavia voor	f	11,857,367	f	9,262,193
» Samarang »	»	2,466,855	»	3,187,042
» Soerabaja »	»	8,013,550	»	8,896,649
» Cheribon »	»	87,446	»	39,437

te zamen f 22,425,218 f 21,385,321

Uit entrepôt is uitgevoerd: 1867 1868

te Batavia voor	f	4,622,687	f	2,875,003
» Samarang »	»	136,044	»	97,765
» Soerabaja »	»	2,414,724	»	2,394,315
» Cheribon »	»	350	»	—

te zamen f 7,173,805 f 5,367,083

Op Java en Madura zijn aangekomen:

	in 1867		in 1868	
	schepen	lasten	schepen	lasten.
Van Nederland	111	41,793	119	48,736½
» elders uit Europa	60	20,198½	111	39,424½
te zamen uit Europa	171	61,991½	230	88,160½
Van Amerika	9	2,644	15	5,089
» Afrika	3	814	2	467
» Mauritius	3	1,245	—	—
» de West van Indië	25	8,245½	48	17,808
» China, Manilla en Siam	91	17,142	58	12,049
» Japan	7	2,115	3	1,010
» Australië	26	5,632½	24	5,120
» den Oost. Archipel	2,482	86,924	2,870	88,957¾
Te zamen	2,817	186,753½	3,250	218,661¼

Van Java en Madura zijn vertrokken:

	In 1867		In 1868	
	schepen.	lasten.	schepen.	lasten.
Naar Nederland	435	156,662	573	207,566½
» elders in Europa	3	545	9	2,576
te zamen naar Europa	438	157,207	582	210,142½
Naar Amerika	10	3,136	12	3,399
» West van Indië	15	3,726	15	4,644
» Mauritius	1	165	—	—
» China, Manilla en Siam	36	5,319½	26	5,169½
» Japan	2	501¾	—	—
» Australië	30	5,366	44	7,228½
» den Oost. Archipel	2,491	65,355¾	2,757	75,675½
Te zamen	3,023	240,775	3,436	306,259

Gedurende 1868 zijn 25 eerste zeebrieven verleend aan schepen en vaartuigen voor de vaart binnen Nederlandsch-Indië, waarvan 3 aan schepen in Nederland en 9 aan schepen in den vreemde gebouwd.

VRIJHAVENS IN NEDERLANDSCH-INDIE.

Riouw. (Stbl. 1828 no. 89.)

Westerafdeeling van Borneo. (Stbl. 1863 no. 145.)

Celebes. Makasar (Stbl. 1846 no. 27), Menado en Kema (Stbl. 1848 no. 42.)

Molukken. Amboina, Banda, Ternate en Kajeli (Stbl. 1854 no. 46.)

Opengesteld zijn :

Voor den algemeenen in- en uitvoerhandel.

Op *Java.* Batavia, Samarang en Soerabaja, (Stbl. 1825 no. 48), Cheribon, Pasoeroewan en Tjilatjap (Stbl. 1859 no. 79.)

Ter *Westkust van Sumatra.* Padang, Tapanoli en Benkoelen (Stbl. 1825 no. 48), Ajer Bangis (Stbl. 1839 no. 5), Sinkel en Baros (Stbl. 1841 no. 4), Natal en Priaman (Stbl. 1859 no. 79.)

Ter *Oostkust van Sumatra.* Palembang (Stbl. 1825 no. 48), Mocara Kompeh (Stbl. 1847 no. 19) en Telok Betong (Stbl. 1865 no. 137.)

Op *Borneo.* Bandjermasin (Stbl. 1825 no. 48) en Sampit (Stbl. 1859 no. 79.)

Op *Banka.* Muntok (Stbl. 1825 no. 48.)

Op *Billiton.* Tandjong Pandan (Stbl. 1865 no. 139.)

Voor den algemeenen uitvoerhandel.

Op *Java.* Anjer, Bantam, Indramajoe, Tegal, Pekalongan, Rembang, Probolinggo, Besoeki, Panaroekan, Banjoewangi, Pangool, Patjitan en de Wijnkoopsbaai (Stbl. 1858 no. 65 en 1859 no. 79.)

Voor de kustvaart.

Kroë en Moko-Moko. (Stbl. 1867 no. 86.)

LIJST
DER IN NEDERLANDSCH-INDIË TE HUIS BEHOORENDE
SCHEPEN EN VAARTUIGEN.

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERDEBS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
BATAVIA.			
Stoomb. Koning Willem III.	B. C. de Jong.	de Nederl. Ind. St. Maatsch.	300
» Koningin Sophia.	D. de Wilde.	Idem.	310
» Baron Sloet van de Beele.	B. J. Schipper.	Idem.	306
» Minister Franssen van de Putte.	M. van Emmerik.	Idem.	278
» Baron Bentinck.	W.C.P. Lochman v. Konigsfeldt	Idem.	281
» Minister v. Staat Rochussen.	W. K. E. A. Paré.	Idem.	170
» W. Cores de Vries.	B. J. Tergast	Idem.	174
» Koningin der Nederlanden.	J. W. Kaijser.	Idem.	217½
» Vice - President Prins.	O. C. I. Lindeman.	Idem.	233
» Vice - Admiraal Fabius.	D. Bujs.	Idem.	149
» Batavia.	J. W. Bitterberg	Idem.	120
» Singapore.	J. H. ten Noever Bakker.	Idem.	108
» Menado.	E. Oort.	Idem.	173
» Sunda.	J. J. Easton.	Idem.	46
» Betsij.	L. Giltirs.	Idem.	39½
» Tjiliwong. Vetter.	Net Bataviaasch-Praauwenveer.	29
» Tjitarum.	H. Specht Grijp.	Idem.	53
Schip Quintet.	J. de Roever	P. Landb. en Zu. en S. v. Hulst.	355
» S-muel.	W. van der Valk.	Idem.	421
» Caroline.	A. Tholen.	Idem.	490
Bark Alexander.	F. Reijnaert.	Idem.	260
» Wilhelmina Frederika. de Wit.	Idem.	216
» Gustaaf Adolf.	J. Dencher.	Idem.	231½
» Eersteling.	P. J. de Wolf Suringa	Idem.	101½
» Pieter Johannes.	H. van Taalingen.	Idem.	231
Brik Johanna.	J. G. van Hall.	Idem.	142
» Clara.	J. A. Nohr.	Idem.	128
Kotter Frederika.	Hadji Abdul Gani.	Idem.	10
Bark Marie.	R. E. M. Stenzel.	P. Landberg & Zoon.	290
Schip Iskandria.	Said Ali bin Djen bin Djahia.	Said Moh. bin Aboebakar Aijdiat.	427
Bark Noorban.	G. Oomkens.	Idem.	181
Schoener So-ootdin.	D. F. Varkevisser.	Idem.	131
» Taif.	Sech Aboebakar Basaid.	Idem.	108
Bark Persiaan Packet.	J. F. Scheel.	P. Lagnier, agent de Persian Compagny.	234
Schip Batavia Packet.	O. Pedersen.	Jap Ban en Tjan Kanglong.	383
Bark Djoedoel Wadoet.	Sech Oemar b. Moh. Binahassan.	Said Mohamat Binahassan.	174
» Orestes.	Jo-Hoajdjien.	Jo-Agouw.	190
Schoener Djatie Liong.	Tho-Loeij.	Tho Boen alias TheBoentstjoei.	19

NAMEN DER VAARTUIGEN,	NAMEN DER GEZAGVOERERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
KRAWANG.			
Stoomsleepl. Coquette.	J. B. Pijloo.	P. W. Hoffland.	26
Schoener Helena.	W. A. S. Valberg.	Idem.	41½
» Henriette.	W. Kemish.	Idem.	48
CHERIBON.			
Bark Heiroolbari.	Sech Mahomad Arfan.	Sech Mohamad Arfan.	118
TAGAL.			
Bark Kim Goan.	Souw Toangie.	Souw Toangie.	123
» Ing Goan.	Lim Kim Seng.	Lim Tjee.	112
» Ing Ho.	Oeij Inghien.	Oeij Engkoei.	87½
PEKALONGAN.			
Bark Oeij Sinjo	Oeij Biantoen.	Oeij Je.	212½
» Batavia.	Pijloo.	Oeij Ingsoan.	139
Brik Tartar.	Tjio Tiangkoo.	OngLiamtjing en SimLiamtjoan	117
SAMARANG.			
Schip Fatahool Mobarak.	Sech Mohamat bin Osman Bahasoan.	Sech Ali bin Abdulla Kaateb. en S. Said b. Oem. b. Oon Alkaterie.	150
Stoomsleeppoot Javaan.	Sahieman.	J. J. A. H. Clignett.	31
» Samarang.	J. J. A. H. Clignett.	H. H. Borel.	25
Bark Fatal Hair.	Sech Mohamat bin Umbarak Bahaloan.	Sarif Abdulla bin Hoesin Masawa, Sarif Abdul Rachman bin Hoesin Masawa, Sarif IJdroos bin Hoesin Masawa, Saripa Talba bintie Said Abdoor Rachman Segaf en Saripa Noor bintie Hoesin Masawa.	200½
» Kiem Lieng.	Ko Lamhaj.	Liem Tjan Toan.	186
» Djoedul Karim.	Intje Hamsa bin Noordin.	Sarif Aloei bin djin Sech Segaf.	149½
» Fathool Manan.	Sech Salim bin Oemar bin Oon.	Sech Said bin Oemar bin Oon Alkaterie.	130
» Justina.	J. W. Steevensz.	Beh Biauw Tjoan.	117½
» Kiem Hoat Soen.	Tan Soeij Bing.	Kojamloo en Tan Kie.	113
» Kong Thaj Goan.	Tan IJong Ik.	Tan Tiansik en Ko Lamhaj.	105
» Alnoer.	Sech Adulla bin Achmat Rowegie.	Sech Achmat bin Aboebakar Rowegie.	80
Schoener Hap Eng.	Tan Tjaauw.	Tan Kam Njohsam.	84½
» Mariana.	Amat.	Beh Biauw Tjoan.	19
Kotter Kebon Dalem.	Stro.	idem.	13

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte In lasten.
JAPARA.			
Phenix.	Tjeng Pong Goan.	Dheng Tjiat Kang.	13
Tjemplon.	Ong Tik Sioe.	Ong Tik Sioe.	10
Schoener Hab Goat.	Liem Boen Giok.	Tan Diam Sioe.	14 ¹ / ₂
» Oeler Mas.	Wakidjan.	Po Wongso.	9 ¹ / ₂
» Goedang Besar.	Sabodin.	Pogoeno.	30
Brik Karep.	Pa Tarisah.	Idem.	40
BEMBANG.			
Bark Hiap Goan.	Tan Dienoen.	Liem Tiong Soen.	143
» Tjan Goan.	Ong Wat Sioe.	Tan Sekie, Tan Kisan en Tan Kihien.	140
» Ing Hoat.	Ko Kok Sie.	Lie Waijan.	123
» Ellen.	G. Pohlman.	J. Mujsken.	121
» Thae Liong.	Ko Sweeing.	Tan Toat Gwee.	118
» Joen Goan.	Po So E.	Liem Tik Hiap, Liem Tik Hee, Liem Tik Wa en Liem Tik IJoo.	109
» Ing Lie.	Lie witiong.	Lie Waijan en Lie Wailam.	107
» Soeij Goan.	Tio Tingkiat.	Kodjilan en Koratak.	99
» Goan Lie.	Lie Tjien Ing.	Tan Sekie, Tan Kisan en Tan Kihien.	73
Schoener Ing Goan.	Liem Ki Siang.	Liem Gesoei.	25
SOERABAJA.			
Schip Alfulck.	Sech Sehan bin Said Baoezeer.	Arabische vrouw Intje Arkiba.	233
Stoomsch. Kraton.	Besier en Jonkheym.	28
» Ardjoeno.	T. de Buvrij.	Jav. Stoomsleepboot-Maatsch.	58
» Semiroe.	B. C. Zijbrands.	idem.	56
Bark Fathool Madjiet.	M. H. Muhldorff.	Sech abdulla bin Awal bin mohamat Boesaid.	213
» Altaif.	D. Crawford.	idem.	335
» Bacht Mastora.	Said machmoed bin aloei Alhabassij.	Pangeran Said aloei bin has-san Alhabassij.	185
» Graham Soerabaja.	T. F. Stavorinus.	Tan Bin Djang.	308
» Antoinette.	Intje Amat.	idem.	124
» Hing Goan.	Intje Abdul Raoop.	idem.	80
» Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Ing Tjan.	Tan Bin Sing.	132
» Naim Halgijer.	Sech achmat bin Oemar Fagie.	Sech Said bin Awal bin Mohamat Boesaid.	164
» Fathool Barie.	Sech achmat bin mohamat Baoezeer.	idem.	217
» Fathool Haer.	Sech Ismail bin moh. Almain.	idem.	329
» Gatmir.	Intje Hamdja bin Noordin.	idem.	329
» Ijoeserin.	Sech mohamat b. Said Bahosoan.	idem.	382
» Zein.	Sech Mohamat Billahbal.	Sech Oembarak bin abdulla Badjardana.	97 ¹ / ₂
Ganim.	Sech mohamat bin Joesoep bin Jakoob.	idem.	177
» Mubrook.	Said Agil Madehie.	Said aloei bin abdullah Madehie.	106
» Balgis.	Said Abdul Rachman bin Kassim.	Said mohamat bin alie bin Sahabodin.	213

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERERS.	NAMEN DER EIGENABEN.	Grootte in lasten.
Bark Aldjoesoor.	Said Agil bin Ali.	Said Hassan bin Alie.	127
» Hoksing.	Hadjie mchamat Djen.	Poei Sivie Hien.	60
» Ing Liong.	Ong Tiang Tjien.	Tan Bo Liem.	101
» Bettij.	W. J. Chevalier.	Firma E. Moormann en Co.	298
» Eugenie.	idem.	154
» Talip Djoedil Rachman.	Said Hamza bin Nogh Barakba.	Said Hassan bin abdul rachman Moela Hailla.	150
» Amazone.	E. Mulder.	L. Johan.	229
Brik Francina.	F. J. J. Ingerman.	F. J. J. Ingerman.	182
» Soen Lie.	A. T. van der Wielen.	Liem Pik Sioe.	86
» Noerhassin.	Said agil bin Alie.	Said abdul rachman bin Pangeran Said Kasim Barkaba.	145
» Talip Djadel Karim.	Said hassan bin abdul Rachman Moela Hailla.	Said hassan bin abdul Rachman Moela Hailla.	121
» IJoeserin.	Sech said bin awal bin mohamat Boebsaid.	124
» Sjadel Hair.	A. J. Pettersson.	Sech abduallah bin awal bin mohamat Boebsaid.	145
» Henriette.	Hadjie Machmoen.	Tan Bin Djang.	113
» Faidul Barie.	J. W. Worthington.	Sech abd. rasak bin moh. Zulma.	169
» Gatmir.	Sech said bin Oemar Babegie.	114
Schoener Menahassa.	L. J. D. N. F. C. Eschauzier.	Firma Homans en Scheepmaker en Co.	43
» Soen Hien.	pa Sajjah.	Lie King Bian.	16
» Yoerin.	Moeloot.	Sech Said bin awal bin mohamat Boebsaid.	41
» Dolphijn.	pa Mar.	idem.	23
» Bientang Tjai-goan.	Ong Pik.	Ong Kangan.	23
» Hoksoen en Tedjo.	Assan.	Lie IJoe Kwie.	13
Kiem Hoksing.	Ian Adjie.	Liem Adjie.	12
» Hing Thaj.	Bakar.	Tan Bin Djang.	25
» Hing Aan.	Puing.	Idem.	25
» Ing Hien.	pa Alpin.	Tan Bo Liem.	17
» Ing Goan.	Liwon.	Idem.	19
» Merrij.	Kwee Haptiong.	Kwee Ho.	25
» Schotdin.	Kwee Hap Pik.	Idem.	20
» Mansoora.	Said abduallah Asapie.	Panger. said aloei b. hass. Alhab.	35
» IJoeserin Salim.	Sech Salim bin achmat Bahasoan.	Sech Salim bin achmat Bahasoan.	60
Kotter Sperwer.	Din sidin.	Firma E. Moormann en Co.	10
» Banjoewangie.	Haroon.	Sech said bin awal bin mohamat Boebsaid.	14
» Madmira.	Tan Ho Kie.	Oen Tjien See.	23
» hoeker Josephine.	H. P. L. Tudsborg.	H. P. L. Tudsborg.	25
<i>Afdecling Grisse.</i>			
Bark Rose Marie Louise Inghie.	A. T. van der Wielen.	Tan Tikhok.	132
» Risgil Haer.	Said Abdul Rachman Baälie.	Said Achmat bin Abdul Rachman Baälie.	135
» Almachlaar.	Sech Mohamat bin Salim Bakresoe.	Said Aloei bin Alie Segaf c. s.	130

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERDERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
Bark Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Ing-tjan.	Tan Biensing.	132
» Fathoor Rachman.	J. Huwert.	Said Alie bin aboc bakar bin sech Assegaf c. s.	179
» L'Amitié.	N. C. Paulus.	P. A. Berest.	99
» Osmanie.	Sech Abdul Rahim bin Osman.	Sech Abdul Rahim bin Osman c. s.	219
» Hing Goan.	Hadjie Maknoon.	Tan Biensing c. s.	80
Brik L'Espérance.	P. J. P. Meijer.	P. A. Berest.	68
» Marsoek.	Sech Hassan bin Osman Ba- hasoon.	Sech Hassan bin Osman Ba- hasoon.	90
Schoener Sarie Griseec.	Tan Tjoen-ie.	Liem Liangtjoe c. s.	59
» Razik Mabrook.	Sech Mabrook bin Said.	Sech Mabrook bin Said.	42½
» IJoersin.	Sech Alie bin Achmat Bansaer.	Said Alie bin Achmat Segaf c. s.	43
» IJoesserin Has- sim.	Sech Salim Basandit.	Sech Awat Pahanan.	25
» brik Confiance.	M. A. Berest.	P. A. Berest.	107

MADURA.

Afdeeling Pamakassan.

Schoener Fathool Rach- mat Pamakassan	Pa Maina.	—	—
» Sari Rembong.	Intjih Moekmin.	—	—

Sampang.

Toop Kembang Sarie.	Pa Saila.	IJap Gwan Taij.	20
---------------------	-----------	-----------------	----

Afdeeling Sumanap.

Bark Nawan Eljoesoer.	Monteiro.	Said Mohd. bin Ali Alhadat.	185
Schoener Sumanap.	Pa Jamina.	Pa Sariepa.	35
» Fathool Haer.	Sech Obid bin Said Baharis.	Sech Achmad bin Obid Baha- bassij.	34½
» Almashoor.	Oewak Mohamad.	Sech Salim bin Obid Bahabassij.	25
» Fathoor Rach- man.	Sech Abdulla bin Oemar Ba- graf.	Sech Abdulla bin Oemar Bagraf en Sech Salim bin Said Ach- mat Amar.	50
Kotter Sie Boeroeng Laut.	Pa Jamai.	Hadji Abdul Rahim.	15

PASAROEWAN.

Gaffel Schoener Sarie Goenong.	Hadji Ismael.	Hadji Ismael.	18
-----------------------------------	---------------	---------------	----

BANJOEWANGI (BALL.)

Te Boeleleng.

Bark Bintang Begingsir.	Tjoa Teng.	Tjoa Tijambi.	80
» Siri Kembang.	Hadji Abdulla.	Hadji Sleman.	62
Schoener Oleander thans hernaamd Radja Wali.	Hadji Mohamad Jahija	Goesti Ngoera 'k toet Djlantik.	115

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERDERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
Schoener Soerabaja Inghien thans hernaamd Hira Pandji.	Oewa Sitiara.	Goesti Ngoern 'k toet Djilantik.	33
» Poespa.	Intje Lanang.	Tjoa Tijambi.	38
» Singasari.	Oewa Habiba.	Tan Gwansing.	31
» Doeri Maas.	Go Singhoat.	idem.	24½
» Polka.	Oewa Bakarau.	Basoek.	24
» Singaradja thans hernaamd Kiem Tjinbo	Pa Tira.	Tang Angkong.	23
» Maria.	Kariman.	idem.	28
» Fat'hoel Hair.	Marolla.	Hadji Mohamad Jafar.	13
» Bintang.	Abdoelsekir.	Abdoelsekir.	14
» Sri Joana.	Tan San.	Tjoa Tijambie.	13
Penis Sri Dadi.	Nachoda Ali.	Tan San.	12
Toop Pesona.		Hadji Daeng Abdoellah bin amir Boegis.	28
» Kana.		Hadji Daeng Abdoellah bin amir Boegis.	45
» Tjangkir.	Oewa Djalil.	Hadji Moeda.	25
» Almangsoer.	Mustapha.	Mustapha.	25
» Bintangasari.	Daeng Madjoeloe.	Hadji Sleman.	35
» Sri Banon.		Hadji Mohamad Jafar en Intje Basoek.	30
» Diamant.	Wang loeng.	Hadji Machmoed.	16
» Sari lelang.	Oewa Saoda.	Hadji Moeda.	18
» No. 383.		Sieng Hien.	11

Djembrana.

Schoener Sir Manik.	Han Tik-ho.	Tan Koeswi.	37
---------------------	-------------	-------------	----

SUMATRA'S WESTKUST (PADANG).

Schoener Padang.	Lim Thie.	Lim Kam.	56
» de Hoop.	Be Nge Hong.	Lie Ghoe-é.	48
» Parmee.	Gapoek.	idem.	14
» Priaman.	Sie Koelak.	idem.	15½
» Tjing Siang.		Lie Saaij.	16
» Malakof Bisalama	Boeijoeng Tenga.	Tjoa Eng Tjong.	26
» Edward Francis.		Gha Houw.	16
» Batipoe.	Djedjoh.	Lim Tiam Djin.	18
» Kim Tjan.	Sie Kisa.	Tan Sing Soen.	19
» Francina.	» Tjinta.	Gho Keng Tjang.	16
» Poetie.	» Tjoemoet.	Lim Thoe.	20
» Soei Bie.	Ketjil.	Lie Kaaij.	15
» Eng Heng.	Sie Djawal.	Lie Saaij.	25
» Betje.	» Priepien.	C. H. Krijgsman.	23
» Bandjan.	Malim Ham.	idem.	32
» Louisa.	Sie Pring.	idem.	19½
» Emelie.	» R-im.	idem.	20
» Christiana.	» Bantjam.	idem.	23
Wangkang Kimbanau.	Lim Gonn Fiat.	Lim Kam.	27
» Charles.	Sie Kaap.	Idem.	26
Laadboot Tongkang no. 1	Radja Lengang.	Lie Saaij.	24

Afdrukt 23 December.

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOEFDERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
Toop Indra Djatie.	Sie Paan	Lie Ghoe-é	13
» Indra Dewie.	» Sahib.	Idem.	11 $\frac{1}{2}$
Schoener Kim Theis.	» Tengang.		23
Stoomb, Onderneming.	Bandar Gadang.	A. H. Dumont.	14

Afdeeling Ajer-Bangis

Schoener.	Sie Maassan.	Nachada Sijacoeb.	26
Pintjalang.	Sie Aloen.	Ngojoe.	12 $\frac{1}{2}$
Kollek.	Budoe Salin.	Nachoda Itam.	10
Pintjalang.	Sie Lamidoen.	Si Kabanaran.	2 $\frac{1}{2}$
Kollek.	Sie Radjab.	Sie Radjab.	3
Pintjalang.		Ngojoe.	7

Afdeeling Poelo Tello.

Schoener Bintang III.	Si Lanoen.	Lim Giok Tjin.	15
Wangkang Tambangan.	Si Toeara.	Lim Giok Soei.	8
Schoener Baroe.	Si Goemeij.	Tan Soentien.	12
Pintjalang.	Si Sioen.	Abdoel Rahman.	11 $\frac{1}{2}$
Idem.	Si Kabe.	Tan Sehong.	11
Idem.	Si Doehoe.	Si Kadjo.	4
Idem.		Lim Giok Soei.	4
Tambangan.	Boemboen.	Lim Giok Tjin.	3
Pintjalang.	Si Bintang.	Tja Tjin Hoeat.	8 $\frac{1}{2}$
Idem.	Masaoet.	Nachoda Moeda.	5
Djaloer.	Si Assan.	Idem.	3
Kollek.	Si Taman.	Binoeroesien.	2
Djaloer.	Maoesien.	Ma Sale.	2

TAPANOLI.

Onder-Afdeeling Sinkel.

Pintjalang.	Sie Asien.	Oei Liang Tjo.	18 $\frac{1}{2}$
-------------	------------	----------------	------------------

Onder-Afdeeling Baros.

Schoener Kim Son Ilin.	Lim Boe Siong.	Lie Kien.	25
» Kim Ihin.	Sie Tengang.	Lie Kaaij.	23
» Poetie.	Sie Tjoemoet.	Koe Sian Tjie	20
» Hongkie.	Sie Sioen.	Idem.	15 $\frac{1}{2}$
Praauw Pintjalang.	Sie Doerahman.	Lie Kaaij.	12
» idem.	Sie Baro-n.	Soetan Mara Talang.	10
Schoener Kim Imo.	Si Tenggang.	Lie Kaaij.	58

Afdeeling Natal.

Praauw Pintjalang.	Sie Pano.	Sie Doesia.	10
Idem.	Sie Lenga.	Hadjie Abdul Ghanie.	11 $\frac{1}{2}$

Onder-Afdeeling Nias.

Schoener Goenong Sitoli	Sie Poking.	So Ghie.	18
Praauw Pintjalang.	Si Alhandoe.	Tja Tjin.	11

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERDERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
Schoener Betsij.	Injo Tjihin.	Firma Oei Ngoteng & Co.	20
Pintjallang Matjan.	Oei Lim Giok.	Oei Soei Seng.	8
Pintjallang.	Si Pandjang.	Na Kauw.	9
Idem.	Si Garoe.	Lie Goeanmo.	7
Idem.	Engeh.	Limbang.	6
Djongkong.	Doenie.	Doenie.	3
Idem.	Sandie.	Toekoe.	3
Idem.	Katim.	Idem.	3
Idem.	Djoemit.	Idem.	3
Idem.	Liman.	Idem.	3
Idem.	Lamin.	Lamin.	4

BENKOELEN.

Schoener Betsij.	Injo Tjihin.	Firma Oei Ngoteng & Co.	20
Pintjallang Matjan.	Oei Lim Giok.	Oei Soei Seng.	8
Pintjallang.	Si Pandjang.	Na Kauw.	9
Idem.	Si Garoe.	Lie Goeanmo.	7
Idem.	Engeh.	Limbang.	6
Djongkong.	Doenie.	Doenie.	3
Idem.	Sandie.	Toekoe.	3
Idem.	Katim.	Idem.	3
Idem.	Djoemit.	Idem.	3
Idem.	Liman.	Idem.	3
Idem.	Lamin.	Lamin.	4

PALEMBANG.

Bark Atiat Rachman.	Said Djon bin Aloewie Alkaf.	Said Abdulla bin Salim Alkaf.	238
» Djeilanie.	Sech Osman Basalama.	Pangeran Sjariief Alie bin Aboebakar.	185½
» IJoesserin.	Said Achmad Alkaf.	Said Aloewie bin Achmad Alkaf.	199
» Balgies.	Said Abdurachman bin Kassim.	Said Abdurachman bin Kassim en Said Mohamad bin Alie.	213
» Jenoe.	Said Aloewie bin Alie.	Pangeran Said Alie bin Hoessin.	149
» Awoear Salim.	Said Achmad bin Hoessin.	Said Abdurachman Manawar en Said Achmad bin Hoessin djamalélee.	147
» Lieng Goan Zephyr.	Tjoa Ing Tjoan.	Tjoa Kitjoan.	179
» Justina.	Tjoa Tjin Tjoan.	Idem.	155½
» Oedjoeng Pandan.	Lim Tjing Haij.	Lim Goan Ling & Lim Tjing Haij.	57
» Kim Tik Hoat.	Kwee IJoe Long.	Tjia Mahien.	60
» Mabrook.	Said Agil Madibie.	Sarifa Eissa en Said Aloewie Madehie.	106
Brik Noorhassim.	Said Moeksien Habsie.	Said Abdurachman bin Kassim en Said Mohamad bin Alie.	145
» IJoesseren.	Said Achmad Alkaf.	Said Achmad bin Alie Alkaf en Sech Abdulkadier Baradja.	73
» IJdroessie.	Sech Achmad Bafadal.	Said Aboebakar Bafadal.	54
» Boosroel Karim.	Said Abbulla Honaiman.	Said Abdulla Honaiman en Said Mohamad Honaiman.	167
Schoener Faidul Karim.	Said I-brahim bin Abdulla.	Said Abdulla b. Aboebakar Segaf.	67
» Nasserin.	Said Achmad Alkaf.	Said Achmad bin Aloewi Alkaf.	38½
» Atiatool Moela.	Sech Abdul Goei Boegies.	Sech Salim Boegies.	41
» Kim Sing Hoat.	Tan Jan J.	Tan Ngossoe.	30
» Kim Hien Bie.	Goei Potjoan.	Lim Tjip Hiang en Goei Potjoan.	25
» Foelok Aldjoesoer.	Said Alie Alkaf.	Said Abdurachman Alkaf.	40
» Mariana.	Said Alie bin Achmad.	Said Hoessin bin Kassim.	28
» Oemar Osman.	Maas Agoes Mohamad Amin.	Maas Agoes Agoes en Maas Agoes Mohamad Amin.	51
» Kamia Sa-ada.	Said Mohamad bin Sech.	Said Achmad bin Sech bin Sahab.	26
» Djoedoel Karim.	Said Mohamad Honaiman.	Said Oemar bin Mohamad Honaiman en Said Alie bin Abdulla Honaiman.	61

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
. BANKA.			
Schoener Almaas.	Oen Tjoe Kiok.	Lim Boesing.	22 $\frac{1}{2}$
» Koentoelmaas.	Lim Haij Hien.	Idem.	47
Bark Eiland Banka.	Lioe Njoek Tjong.	Idem.	138
» Kolatan.	Tan Im Soeij.	Tjoeng Atiam.	128
» Fathool Razjak.	Hadjie Mohamad Alie.	Abang Mohamad Alie.	234
Brik Nasroon.	Hadjie Arijain.	Idem.	156
Kotter Srie Djeboes.	Lim Boen Giok.	Lim Boen Giok.	12 $\frac{1}{2}$
Praauw Bidar Kim Soen.	Lie Ngit San.	Lim Assam.	12 $\frac{1}{2}$
» Toep Koembang Ham.	Abdul Karim.	Abdul Halik.	11 $\frac{1}{2}$
» » Srie Klinjoe	Mohamad Amdja.	Mohamad Assim	11
BILLITON.			
Sleepstoomer Eersteling.	C. M. van Nooijen.	Billiton Maatschappij.	46
Schoener Kim Tjiap Lie.	Lim Atin.	Lim Assam.	27
Penisch Fatalim Karim.	Kiai agoes Basir	Kiai Agoes Donang.	17
Kotter Tandjong-Pandan.	Tjia dji kwie.	Phang Tjong Tjoen.	15
Penisch Hiap Tengseng.	Tjeng Amoi.	Lim Assam.	15
Praauw Toop.	Intje Liman.	Intje Liman.	15
» Lantja.	Kiai agoes Sunodin.	Adji Engraad.	10
» Gobang.	Sech mochamad Alie.	Sech mochamad Alie.	5
RIOUW.			
Bark Henrietta Elisabeth.	Oeij Bokkling.	Oeij Boksing en Oeij Bokling.	177
Schoener Srie Tandjong- Pinang.	Oeij Tiang Hoat.	Tan Boentjoan.	41
» Sri Lingga.	Mohamad Said.	Z. H. de Sulthan van Lingga.	35
Punus De Goede Ver- wachting.	Hadjie Abdul Rame.	C. W. Walbeehm.	20
Wangkang Kiem Eng Bie.	Liew Piklian.	Liem Tong c. s.	22
» KiemTiangBie.	Liew Sianpik.	Liem Hing c. s.	22
» KiemHiapHien.	Tjioe Hiok.	Tjioe Hiok c. s.	26
» Tjing Hab.	Lauw Kie.	Oeij Pokiem.	21
Tongkang Tjailjiksoen.	Tan Awie.	Tan Amie c. s.	25
» Paturasak.	Lauw Tjing Hie.	Hadjie Alie.	19
» Kim Ho Liong.	Tjioe Nie.	Tjioe Nie c. s.	16
» Habsing.	Ho Lamsan.	Ko Lamsan.	21
» Tamean.	Deries.	Oeij Boen Goan.	17
Praauw Tongkang.	Oeij Akak.	Idem.	16
» Lantja.	Hadjie Japar.	Hadjie Alie.	25
PONTIANAK.			
Bark Pockus Sa-Ada.	Sjeh Ali Bansir.	Anachoda Lomor.	76
» Wadie Atil Barie.	Said Omar bin Abdul Motahar.	Said Salim bin Motahar.	75
» Atutil Maola.	Va Bola.	Daing Padja.	71
» Knimoe Soot.	Mellileh.	Idem.	57
» Annette.	Ong Ke Kong.	Kwee Kombing.	50
Brik Atahool Silam.	Alappa.	Hadjie Abdul Karim.	123
» Si Banjak.	Abdul Adjies.	Barrie.	46
» Wajodul Haër.	Sjeh Abdul Rachman.	Hadjie Lodjan.	40
Schoener Palkool Said.	Boenga.	Idem.	50

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERDERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
Schoener Martapoera.	Tan Jan Hoa.	Goestie Maschoor.	50
» Fatahool Salam.	Renoë.	Oewa Sietjie.	45
» Bintang Barat.	Mohamad Taip.	Intje Alie.	41
» Dajoeoel Barie.	Said Achmat bin Aboebakar Motohar.	Said Salim bin Motohar.	34
» Fatahool Madjiet.	Hadjie Abas.	Hadji Adam bin Hadji Moeda.	61
» Goang Soeng.	Tjioe Djoesoeng.	Tjioe Djoesoeng.	38
» Sing Soeng.	Hok Soij.	Thajj Hee.	32
» HambeerMarschoor.	Wa Djawa.	Hadji Adam bin Hadji Moeda.	30
» Hak Song Sing.	Hokie.	Kan Joe Kee.	30
Pa Lieboe So-oot.	AbdulRachman bin Wa Tjampa.	AbdulRachman bin Wa Tjampa.	66
Atie Tool Barkat.	Hadji Abdul Rasak.	Hadji Abdul Rasak.	31
Ban Soen Heng.	Tjoe Sam Sing.	Tjoe Sam Sing.	43
Gaffelschoen. Marianna.	Said.	Hemmes & Co.	48
» Aleide.	Willem.	Duart.	45
» Johannes Marinus.	Hadjie Ambdja.	Hemmes & Co.	50
Noorban.	Said Salim bin AbdullaMotohar.	Said Salim bin AbdullaMotohar.	52
Na Serie.	Idem.	idem.	40
Tambalan.	Hadji Abdul Hamit.	Hadji Abdul Hamit.	11
Fatahool Haër.	Sjech Pargan.	Sjech Pargan.	30

BANDJERMASIN.

Bark Said Maskoor.	Hadjie Achmad.	Hadjie Abdul Djalil bin Hadjie Joenoës en Hadjie Mohamad Seman bin Hadjie Isa.	130
» Saädan.	Mohamad Arsat.	Hadjie Abdul Djalil bin Hadjie Joenoës en Iskak bin Jassin.	155
» Saënah.	Mohamad IJoesoep.	Hadjie MohamadSeman, Hadjie Mohamad Said en Hadjie Mo- hamad Arip bin Hadjie Isa.	83½
» Tatas Bandjermasin thans hern. Lie Tjaij Teng.	Sjarief Abdullah.	Lie Boenpeng.	105
» Aënah.	Hadjie Mohamad Taha.	Hadjie MohamadSaid binMalik.	124
» Sarie Elmaskoor.	Hadjie Mohamad Taher.	Hadjie Mohamad Seman.	100
» Balheer.	Hadjie Mohamad Tarip.	Hadjie Abdulrachman bin Had- jie Brahim.	109½
» Borneo.	Go Kiantie.	The Tjiniang en Teng Kim Goan.	287
» Kalimantan.	Goei Benkiat.	Lie Boenhoat, Lie Boenkim en Lie Boenpeng.	125
» Kiem Tiang Hoat.	Lim Sam To.	Oe Pik Liem.	114
Brik Hoat Seng.	Tan Hong Goan.	Idem.	97½
» Kim Hiap Seng.	Kwec Soejang.	Kwec Soejang.	108
Schoener Bosrool Chaer.	Alie Basah.	Mohamad IJoesoep.	32
» Radja Pegatan.	Daing Marapie.	Aroeng Abdulkarim.	38

MENADO.

Schoener Virgo.	Djohar.	W. G. Davis.	20
Djoenkoe de Zwaan.	Po Ten Tjo.	Sie Bon Tion.	5½
» Wilhelmina Caro- lina.	A. Eman.	J. Schoe.	9½
» Beo.	Tjateklie.	A. B. Kalenkongan.	5½

NAMEN DER VAARTUIGEN.	NAMEN DER GEZAGVOERERS.	NAMEN DER EIGENAREN.	Grootte in lasten.
MAKASAR.			
Brik Anna Geertruida.	W. Voll Jr.	J. G. Weijergang & Zn.	109
» Anthoinetta.	L. D. Claassen.	idem.	69
Schoener Soeroehan.	Sinatong.	idem.	18 $\frac{1}{2}$
» Jeanette.	Kiramang.	idem.	36 $\frac{1}{2}$
» Jupiter.	P. S. Amelo.	idem.	69
Bark Makassar.	J. H. Bose.	Tjang Kong Sing.	208
Schoener de Eersteling.	Brahim.	idem.	29
Brik Castor.	P. L. H. Spierman.	W. B. Ledeboer & Co.	90
Schoener Jacoba Elisabeth.	E. Hausing.	P. van Hartrop.	53
» de Jonge Jan.	D. Manusama.	idem.	41
Brik Alma.	Dollah.	Daeng Pasompo.	83
Schoener Celine.	Sadjah.	B. Ch. Brugman.	18
» Bee.	Oewa Batjo.	Lamoerie.	30
» Maria Dina.	Tjambang.	Lim Pek Taj en Lim Pek Soei	99
» Bintang Timor.	Oentoeng.	The Ijing Hok.	96
» Kim Soen Hio.	Kammies.	Lie Tjie.	15
» Gie Hiap Sing.	Lantoe.	Koroa Ting en Ang Ong.	30
» Fannij.	Aroe.	Thio pen Liang en Co.	20
Kotter Susanna Cornelia.		M. Ohl en Co.	19
<i>te Bima.</i>			
Schoen. Boeroeng Dewata	Moehammad.	Abdulladjis Sultan van Bima.	40
Bark Bintang Timor.	Oewa Mamad Beta.	idem.	84
Schoener Almansoer.	Moestapha.	Moestapha.	25
AMBOINA.			
Bark Marij Agnes.	W. G. Peetoom.	Erven Nachmann en G. A. Hoedt.	146
Schoener Dellij.	Lokseeng.	idem.	26
Brik Henriette Elizabeth.	C. J. Sujck.	idem.	123
Schoener Amboina.	D. Pattijapon.	G. A. Hoedt.	24 $\frac{1}{2}$
» Baboelhair.	Maas Agoos Moksiem.	Maas Agoos Moksiem	16
TERNATE.			
Schoener Esther Helena.	Th. Edwards.	M. D. van Renesse van Duivenbode.	49
» Constantijn.	Sech Achmat bin Ambarak Djoebrain.	idem.	52
Pantjalang Fearnot.	Kario.	idem.	19 $\frac{2}{3}$
Schoener Fathool Hair.	Abdulla Quiliem.	Gr-broeders Quiliem.	29
» Makassar.	Hassan bin Bae bin Aboebakar.	Hassan bin Bae bin Aboebakar.	18
» Nasoeroel Hair	Mohamad Tahir.	Anachoda Abdullah.	37
» Ternate.	Idriet Hassan.	Hassan bin Bae bin Aboebakar.	20
» Atitoellah Mas-toera.	Sech Awab bin Ambarak Djoebrain.	Sech Ambarak bin Awab Djoebran.	25

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Het departement van oorlog bestaat uit zes afdelingen, waarvan de Ie afdeling (kabinet) speciaal aan den legerkommandant is toegevoegd.

De IIe afdeling (personeel en militaire zaken, benevens infanterie en kavallerie) is verdeeld in twee bureaux, onder de leiding van den oudsten in rang zijnden generaal-majoor, die tevens bij afwezigheid of ziekte, den kommandant van het leger en chef van het departement van oorlog vervangt.

Aan het hoofd der IIIe, IVe, Ve en VIe afdeling staan respectvelijk de chef van het wapen der artillerie, de directeur der genie, de hoofd-intendant der militaire administratie en de chef over de militaire geneeskundige dienst. Zij behouden niettemin hunne zelfstandigheid als chef van hun wapen of dienst.

Bij de verschillende afdelingen van het departement van oorlog zijn een zeker aantal officieren, militaire ambtenaren en schrijvers werkzaam.

De regeling van de bevordering, het ontslag en het op non-aktiviteit stellen van de europesche officieren der landmagt is vastgesteld bij koninklijk besluit van 24 november 1859 no. 69 (St. 1860 no. 26) gewijzigd bij staatsblad no. 36a van 1866.

Een nieuw reglement op de militaire pensioenen en gagementen werd gearresteerd bij koninklijk besluit van 24 november 1859 no. 70 (St. 1860 no. 27), aangevuld bij St. 1866 no. 32a, en gewijzigd bij staatsblad no. 88 van 1867.

Met het bevel over de landmagt is belast een luit.-generaal, met den titel van kommandant van het leger en chef van het departement van oorlog in Nederlandsch-Indië, wien als adjudant een kapitein is toegevoegd.

Chef.

Luitenant-generaal. W. E. KROESEN, 3e kl., 3., 25, kommandant van het leger.

Ie. Afdeling (kabinet).

Kapitein. G. C. E. van Daalen, adjudant van den kommandant van het leger (*infanterie*).

Je Luitenant. E. B. Kielstra, (*genie en sappeurs*).

IIe. Afdeling (personeel en militaire zaken, benevens infanterie en kavallerie).

Generaal-majoor. N. H. W. S. Whitton, 3. 30, chef.

Je Bureau (personeel, benevens infanterie en kavallerie.)

Majoor. (*infanterie*) chef.

Kapitein. P. A. A. Collard, 15, (*infanterie*) waarnr. chef.

Kapitein. R. N. Bär, 15, (*infanterie*).

Kapitein. H. C. A. Ruempol, (*infanterie*).

Je Luitenant. J. W. A. Kooijmans, (*infanterie*).

Je Luitenant. W. F. van Vugt, (*infanterie*).

Je Luitenant. W. Helderman, (*infanterie*).

Je Luitenant. J. A. H. Boellaard, (*infanterie*).

2e Bureau (militaire zaken.)

Kapitein. A. R. W. Geij van Pittius 4e kl., (*artillerie*).

Je luitenant. J. C. Dozij, (*genie en sappeurs*).

Adjunkt-Intendant. F. H. Sexauer, (*militaire administratie*).

IIIe. Afdeeling, (artillerie.)

Kolonel, R. J. Kellermann, 3e kl. 30, chef.
 (chef van het materieel.)
Magazijnmeester der 1e klasse (majoor), J. Y. Grevelink, 30.
Kapitein, E. J. W. W. van Dompsele, 4e kl. 15.
1e Luitenant adjudant, W. H. Staverman.
1e Luitenant, D. J. Derks.
1e Luitenant, J. A. van der Kruk.
1e Luitenant, K. J. Julius.

IVe. Afdeeling, (genie.)

Kolonel, F. L. Maurenbrecher, 30, chef.
Luitenant kolonel, A. W. Egter van Wissekerke, 4e kl. 20.
Kapitein, A. J. H. van Kappen.
1e Luitenant, C. Krabbe.
1e Luitenant, C. A. Rombouts.
Magazijnmeester der 3e kl., F. B. Möckel.
2e Luitenant, G. H. W. van Haeften.
2e Luitenant adjudant, L. V. Dingemans.

Ve. Afdeeling, (militaire administratie.)

Intendant der eerste klasse, (hoofd intendant), J. H. Mulder, 15, chef.
Intendant der 2e kl., G. P. J. Ockerse, (E. K. 5) 15.
Onder-intendant der 2e kl., B. G. W. Wilkens.
Onder-intendant der 2e kl., P. F. Kraal.
idem idem, J. Valk.
Adjunkt-intendant, D. W. Muller.
idem idem, C. T. Reisig.
Aspirant-intendant, A. E. Winckel.

VIe. Afdeeling, (militaire geneeskundige dienst.)

Kolonel, A. E. Waszklewicz, (E. K. 4) 30, chef.
Dirigerend officier van gezondheid der 2e kl., E. W. A. Ludeking, (E. K. 5), (H. P. 3), (S. M. 3), (F. W. 3), 15.
Officier van gezondheid der 2e kl., A. J. H. van der Mijl Dekker.

LANDMAGT.

Kommandant.

Luitenant-generaal W. E. KROESEN, 3e kl., 3., 25.

Adjutant.

Kapitein G. C. E. van Daalen.

Gewestelijke en plaatselijke staven.

Voor het militair beheer is Java verdeeld in drie *militaire afdeelingen*. De *eerste* omvat de residentieën Batavia, Bantam, de Preanger-Regentschappen Cheribont en Krawang; tot deze afdeeling behoort ook het eiland Billiton. De *tweede* omvat de residentieën Samarang, Tegal, Pekalongan, Soerakarta, Djokjakarta, Banjoemas, Bagelen, Kadoe, Madioen, Japara en Rembang. De *derde* omvat de residentieën Soerabaja, Kediri, Pasoeroewan, Probolinggo, Bezoeki, Banjoewangi en Madura. De kommandanten dezer afdeelingen zijn gevestigd te Batavia, Samarang en Soerabaja.

De buitenbezittingen zijn verdeeld in verschillende kommandementen, wier kommandanten, even als die der drie militaire afdeelingen op Java, regtstreeks ondergeschikt zijn aan den kommandant van het leger.

Onder de bevelen dier afdeelings- en gewestelijke militaire kommandanten staan de onder-direkteuren of gewestelijk eerstaanwezende genie-officieren, de kommandanten der artillerie, de onder-intendanten der militaire administratie, de dirigerende of gewestelijk eerst-aanwezende officier van gezondheid en de kommandanten der garnizoenen in elk gewest.

Eerste militaire afdeeling op Java.

Kommandant, E. C. van Daalen, 4e kl., 25.

Adjutant, 1e luit. F. H. Albrecht.

Chef van den staf, kapitein. T. F. Haus, 4e kl.

Plaatselijk kommandant te Batavia, Luit. kol. G. B. T. Wiggers van Kerchem, 20.

Plaatselijk adjudant van Weltevreden en Rijswijk, 1e luit. P. H. van Hulstijn.

Plaatselijk adjudant der stad Batavia, 2e luit. C. D. A. van der Loo.

Tweede militaire afdeeling op Java.

Kommandant.....

Adjutant, 2e luit., G. A. P. C. von Söhsten.

Chef van den staf, kapt., J. Visser.

Adjoint bij den staf, 2e luit......

Kommandant der infanterie te Willem I, kol. G. P. de Neve, 4e kl. 25

Adjutant, 1e luit. M. T. H. Perelaer, 4e kl.

Plaatselijk adjudant te Willem I, 2e luit. J. de Bruijn.

Plaatselijk kommandant te Samarang, luit kol. C. J. Riesz, 4e kl., 25.

Plaatselijk adjudant, 1e luit. D. P. Bouman.

Derde militaire afdeeling op Java.*Kommandant, kol.**Adjutant, 1e luit.* H. Hamakers.*Chef van den staf, kapt.* A. S. J. van Kesteren.*Plaatselijk kommandant te Soerabaja, luit. kol.* P. F. L. von
Hombrecht.*Plaatselijk adjutant, 1e luit.* M. C. H. Bijleveld.**Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.***Militaire kommandant, kol.,* J. H. R. Köhler, 4e kl. 25.*Adjutant, 2e luitenant.* F. Pompe van Meerdervoort.*Chef van den staf, kapt.* P. M. J. Penning Nieuwland, 4e kl. 15.*Kommandant der Padangsche bovenlanden, luit. kol.* C. L. St. A. M.
de Roy van Zuidewijn, 4e kl. 20.*Adjutant, 2e luit.* J. C. Schmidt.*Kommandant der Padangsche benedenlanden, luit. kol.* G. F.
de Ravallet, 4e kl. (E. S.) 20.*Adjutant, 1e luit.* K. M. A. Botter.*Kommandant der Noordelijke afdeeling, majoor.* A. A. G. Frappier,
4e kl., 15.**Benkoelen.***Militaire kommandant, kapt.* E. G. Weijland.**Lampongsche distrikten.***Militaire kommandant, kapt.* K. W. H. de Coenens, 4e kl., 15.**Palembang.***Militaire kommandant, luit. kol.* W. J. A. Visser, 4e kl. 20.*Adjutant, 1e luit.* G. S. K. J. Ruempol.*Kommandant der Palembangse bovenlanden, majoor.* G. H. Vos, 15.**Banka.***Militaire kommandant, majoor.* K. van der Heijden, 3e kl., 15.*Adjutant, 1e luit.* A. Verbrugh, 4e kl.**Riouw en onderhoorigheden.***Militaire kommandant, kapt.* J. J. G. Hennequin, 4e kl., 15.**Wester-afdeeling van Borneo.***Militaire kommandant, luitenant-kolonel* G. L. C. C. van Vugt, 20.*Adjutant, 1e luit.*

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Militaire kommandant, luit. kol. A. J. E. Diemont, ☼ 4e kl., 20.
Adjutant, se luit. D. C. A. Westerberg.

Celebes en onderhoorigheden.

Militaire kommandant, maj. J. H. T. Wiegand, ☼ 4e kl., 20.
Adjutant, se luit. J. H. Thieme.

Moluksche eilanden.

Militaire kommandant, luit. kol. L. F. Donleben, ☼ 3e kl., 20.
Adjutant, se luit. F. C. Burgers.

Standplaatsen der troepen.

Korps stafmuzikanten te Batavia (Weltevreden).
 Korps pupillen, twee kompagniën (Gombong).
 Militaire school te Batavia (Meester-Cornelis).
 Straf-detachement te Klaten.

Infanterie.*37 veld-bataillons.*

1ste bataillon	Soerakarta, detacheert ééne Europ. kompagnie te Bojolali.
2de	» Willem I.
3de	» Samarang, detacheert te Tegal.
4de	» Djokjakarta, detacheert eene Amb. kompagnie te Banjoe-Biroe.
5de	» Staf en linker half te Willem I, regter half te Salatiga.
6de	» Soerabaja
7de	» Samarang.
8ste	» Staf en regter- half te Kedong-Kebo, linker- half te Ngawi.
9de	» Weltevreden.
10de	» Meester-Cornelis, detacheert eene Europ. kompagnie te Buitenzorg en twee inlandsche komp. te Weltev.
11de	» Meester-Cornelis.
12de	» Weltevreden.
13de	» Soerabaja.
14de	» Soerabaja.
15de	» Padang.
16de	» Padang-Pandjang.
17de	» Fort de Kock, detacheert eene Europ. kompagnie te Padang.

9 *garnizoens-hataillons.*

2de *militaire afdeeling op Java.* Staf en 2 kompagniën te Tjilatjap, detachementen te Wonosobo, Patjitan en Magelang.

Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden. Staf te Padang.

- a. *In de Benedenlanden:* detachementen te Priaman en Ajer-Bangis;
- b. *In de Bovenlanden:* eene kompagnie te Solok, detachementen te Rau, Fort van der Capellen en Paja-Combo;
- c. *In de Noordelijke afdeeling:* eene kompagnie te Siboga, eene te Padang-Sidempoeang, detachementen te Natal, Baros, Sinkel en Goenong-Sitoli (Nias).

Palembang.

- a. *In de Benedenlanden:*

Staf en 2 kompagniën te Palembang, detachementen te Djambi en Moeara-Doea.

- b. *In de Bovenlanden:*

Staf en 2 kompagniën te Bandar, 2 kompagniën te Tebing-Tingi, 1 kompagnie te Lahat en 1 te Kepahiang.

Banka. Staf en 2 kompagniën te Muntok, detachementen te Jeboes, Blinjoe, Soengeiliat, Batoeroesak, Pankal-Pinang, Soengeislan, Koba en Toboali.

Riouw en Onderhoorigheden. Staf en 1 kompagnie te Tandjong-Pinang en 1 kompagnie te Siak.

Wester-afdeeling van Borneo. Staf en een detachement te Sinkawang, 1 kompagnie te Pontianak, 1 kompagnie te Sintang, 1 kompagnie te Montrado en 1 kompagnie te Benkajang, detachementen te Sambas en Soekadana, benevens 3 kompagniën mobiele kolonnes, waarvan een te Sinkawang en twee te Sintang en Nanga-Pinoh.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo. Staf en 2 kompagniën te Bandjermasin, 1 komp. te Martapoera, 1 do. te Barabei-e en 1 do. te Amoentay; detachementen te Schans van Thuijll, Marabahan, Moeara-Teweh, Kwala-Kapocas, Kahajan, Pelarang (Koeitei), Sampit, Rantau, Pengaron, Tabanio, Kendangan en Tandjong.

Celebes en Onderhoorigheden. Staf en 5 kompagniën te Makasar, waarvan 3 kompagniën mobiele kolonnes; detachementen te Segeri, Balang-Nipa, Boeton, Bima, Menado en Gorontalo, benevens eene militaire bezetting te Bontain en te Djeneponto, getrokken uit het garnizoen te Makasar.

Moluksche eilanden. Staf en 3 kompagniën te Amboina, detachementen te Saparoea, te Wahaai en Amahaai (Ceram), 1 kompagnie te Banda-Neira, detachementen te Wajier, Aij en Rosegain, 1 kompagnie te Ternate, detachementen te Tidore en Batjan.

4 *Garnizoens-Kompagniën.*

Van *Bantam*. Staf te Serang; detachementen te Anjer, Pandeglang, Rankas-Betoeng, Tjieringin en Tanara.

Van *Cheribon*. Staf te Palimanang, detachement te Tomo.

Van *Benkoelen*. Staf te Benkoelen.

Der *Lamongsche distrikten*. Staf te Telok-Betong

Subsistenten-Kaders.

Te Batavia. Detachementen te Mr.-Cornelis, op het eiland Onrust en op het eiland Billiton, te Tandjong-Pandan en Sidjoek.

Te Samarang. Detachementen te Pelantoengan en Oenarang.

Te Soerabaja. Detachementen te Soemenep (Madura), Malang, Besoeki, Probolinggo, Banjoewangi en Kediri.

Regiment O.-I. Kavallerie.

Staf, 1ste, 2de, 3de, 7de en 8ste kompagnie te Salatiga, detachert naar Makasar.

4de en 5de kompagnie te Batavia (Rijswijk).

6de kompagnie te Soerabaja.

Personeel en Materieel der Artillerie.

Staf van het wapen, kommandement der artillerie in de 1ste militaire afdeeling op Java te Batavia.

Inspektie der draagbare wapenen en gewermakersschool te Batavia.

Staf der veld-berg-batterijen op Java te Willem I en Batavia.

Kommandement der Artillerie in de 2de militaire afdeeling op Java te Samarang.

Idem in de 3de idem te Soerabaja.

Konstruktiewinkel te Soerabaja.

Inspektie der buskruidfabrikatie en pyrotechnie te Soerabaja.

Buskruidmolens te Ngawi en Bodjong.

Kommandement der Artillerie op Sum. Westkust te Padang.

1ste kompagnie (zware veld-batterij)	te Batavia.
2de " (idem)	" Salatiga.
3de " (ligte veld- en berg-batterij)	" Willem I.
4de " (berg-batterij)	" Banjoe-Biroe.
5de " (ligte veld- en berg-batterij)	" Banjoe-Biroe.
6de " (garnizoens-artillerie)	" Sinkawang, Sambas en Pontianak.
7de " (vesting-artillerie)	" Samarang.
8ste " (idem)	in de Z. en O. afdeeling van Borneo.
9de " (idem)	" Batavia.

10de	kompanjie (ligte veld- en berg-batterij)	te Soerabaja.
11de	» (garnizoens-artillerie)	» Amboina, Banda en Ternate.
12de	» (idem)	» Muntok, Riouw en Benkoelen.
13de	» (vesting-artillerie)	» Batavia.
14de	» (berg-batt. met versterkt person.)	» Padang en Padang-Pandjang.
15de	» (vesting-artillerie)	» Willem I.
16de	» (idem)	» Soerabaja.
17de	» (idem)	» Tjilatjap, Soerakarta Djokjak. en Ngawi.
18de	» (ligte veld- en berg-batterij)	» Batavia.
19de	» (garnizoens-artillerie)	» Palembang en Tebing-Tingi.
20ste	» (garniz.-artill. m. mobiel geschut)	» Makas. en Bandjerm.
21ste	» (zware veld-batterij)	» Willem I.

Korps Sappeurs.

Staf te Batavia.

1ste	kompanjie te Willem I.	} detacheeren naar elders naar mate de behoefte.
2de	» » Tjilatjap.	
3de	» » Soerabaja.	
4de	» » Samarang.	
5de	» » Batavia.	
6de	» » Padang.	

Ranglijst der generaals.

Luitenant-Generaals.

Z. K. H. de Prins van Oranje, W. N. A. F. K. H.

● 1 (E. K. J.) (G. L. J.) (A. N. J.) (Z. L. J.) (L. B. J.)
 (L. E. J.) (G. L. H. J.) (St. O. J.) (O. S. J.) (T. Z. J.)
 (Z. A. J.) (A. J.) (A. N. J.) (W. A.) (St. A.) (St. S. J.)
 (K. S. J.) (W. V. J.) (G. V.) (C. J.) (K. O. J.) (F. W. J.)
 (S. J.) (à la suite).

		11 maart 1860
Kroesen, W. E.	☼ 3e kl. ● 3 ☒ ☆ 25. Bat.	20 feb. 1869

Generaals majoor.

Whitton, N. H. W. S.	● 3, ☒ 30. Bat.	10 juli 1865
Verspijck, G. M.	☼ 3e kl., 25, <i>adjutant des Konings in buiteng. dienst.</i> (v.)	1 okt. 1869
Z. H. de Sultan van Djokjakarta, Hamangkoe Boewono Senopati Ingologo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo Kalifatolah VI	● 2 (m.) Djok.	23 okt. 1861

Z. H. de Soesochoenan van Soerakarta,
Pakoe Boewono Senopati Ingalogo
Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo IX, ☉ 2 (m.) Soerak. 26 julij 1862

Ranglijst der kolonels.

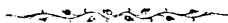
Brabant, D. L. de, ☉ 3e kl. (E. S.) 30. (<i>inf.</i>) (v.)		18 jan. 1861
Waszklewicz, A. E. (E. K. 4) 30 (<i>geneeskund. dienst.</i>)	Bat.	30 nov. 1864
Kroesen, T. C. J. ☉ 4e kl., (E. K. 5.) 20 (<i>mil. adm.</i>) (v.)		6 april 1865
Tolsma, G. E. (H. P. 3) (N. A. 3) (E. K. 3) (L. B. 3) 25 (<i>id.</i>) (g.)		8 » —
Kellermann, R. J. ☉ 3e kl. ☒ 30 (<i>artillerie.</i>)	Bat.	9 sept. —
Köhler, J. H. R. ☉ 4e kl. 25 (<i>infanterie.</i>)	Pad.	28 » —
Rappard, J. C. (E. K. 5.) 25 (<i>idem</i>) (<i>à la suite.</i>)	Buitz.	28 » —
Maurenbrecher, F. L. 30, (<i>Genie en Sappeurs.</i>)	Bat.	11 mei 1867
Daalen E. C. van, ☉ 4e kl. 25, (<i>infanterie.</i>)	Bat.	19 feb. 1869
Mulder J. H. 15. (<i>mil. adm.</i>)	Bat.	24 mei 1869
Neve, G. P. de, ☉ 4e kl. 25, (<i>infanterie.</i>)	W. I.	13 dec. 1869

Veldpredikers.

Voor de dienst bij de protestantsche militairen van het Nederlandsch-Indisch leger zijn aangesteld twee veldpredikers. Hun dienstwerk, bezoldiging enz. zijn geregeld bij St. 1862 no. 25, en hunne standplaatsen aangewezen bij St. 1862 no. 52. Hunne instructie is te vinden in Bijbl. no. 1735.

Ds. H. Ruleman Voget, *Batavia.*

Ds. A. F. Gerlach, *Willem I (Ambarawa.)*

Militaire Administratie.

De administratie over het indisch leger wordt gevoerd door een korps intendanten en kwartiermeesters. Aan het hoofd daarvan is geplaatst een intendant der 1ste klasse (hoofd-intendant).

Zie voor de instruktie voor deze dienst St. 1833 no. 46, gewijzigd bij St. 1845 no. 23.

Tot de militaire intendance behoort ook het personeel bij de dienst der hospitalen, met uitzondering van dat der geneeskundige dienst.

Het reglement op het houden van uitbestedingen in Nederlandsch-Indië, waaronder ook die voor de behoeften van het leger, is opgenomen in St. 1829 no. 67 en gewijzigd bij St. 1846 no. 6.

Intendant der eerste klasse.

Kroesen, T. C. J. 4e kl. (E. K. 5.) 20 (v.)		6 april	1865
Mulder, J. H. 15.	Bat.	24 mei	1869

Intendant der tweede klasse.

Ockerse, C. P. J. (E. K. 5.) 15.	Bat.	29 mei	1869
----------------------------------	------	--------	------

Onder-intendanten der eerste klasse.

Maesen, L. J. van der 15 (v.)		19 feb.	1866
Jongh, W. M. de	Soerab.	29 april	1868
Weijde, P. van der	Pad.	18 aug.	—
Pabst, C.	Bat.	19 april	1869
Graaf, J. B. de	Sam.	29 mei	—

Onder-intendanten der tweede klasse en kapiteins kwartiermeester.

Geloudemans, A. G.	Sam.	30 jan.	1863
Milder, J.	Singk.	22 junij	—
Haas, H. de	Amb.	19 april	1864
Hofstede, J. (v.)		19 feb.	1865
Roebj, J. H. W.	Bandj.	19 »	—
Wilkens, B. G. W.	Bat.	19 »	—
Stort jr., W. 15.	Bat.	5 julij	—
Coenen, Jhr. P. F.	Soerab.	9 dec.	—
Noordhoek Hegt, F. J. D. (v.)		9 »	—
Fraser, G. IJ. C. (v.)		10 jan.	1866
Kraal, P. F.	Bat.	19 feb.	—
Felix, J. H.	Pal.	19 »	—
Osten, S. J.	Munt.	19 »	—
Haan, A. W. H. de (k.) (v.)		19 »	—
Brederode, H. W. C.	Mak.	29 maart	1867
Hees, G. L. C. F. (k.)	Soerab.	17 junij	—
Roebj, H. W. G. J. (k.)	Pad.	5 julij	—
Stravers, J. C.	Pad.	17 junij	1868
Coevorden, S. J. van (k.) (v.)		17 »	—
Diephuizen, J. S. (à la suite).	Bat.	17 »	—
Waardenburg, A. (k.)	Bat.	11 maart	1869
Lublink Weddik, A. L. (k.)	Sam.	19 april	—
Knijpenga, S. H. (k.)	Bat.	19 »	—
Valk, J.	id.	19 »	—
Rip, A. A. (k.)	W. I.	8 mei	—

Adjunkt-intendanten en eerste luitenant's kwartiermeester.

Muller, D. W.	Bat.	26 okt.	1863
Maurer, J. (k.) (v.)		19 nov.	—
Filet, B. D. (k.)	Sal.	19 »	—
Bergh, M. van den	Pad.	19 april	1864
Fuhri, C.	Sam.	19 »	—
Mugge, F. D. L. K. L. (k.)	Tjil.	19 »	—
Vissers, C. V. Z.	Soerab.	19 »	—
Meulen, C. van der (k.) (v.)		3 sept.	—
Valois, H. W. J. (k.)	Bandar.	1 nov.	—
Kuiper, P. H. (k.)	Sint.	19 feb.	1865
Gerth van Wijk, K. F. (k.)	W. I.	19 »	—
Morée, J. N.	Amb.	5 julij	—
Smith, L. F. H. (k.) (<i>à la suite.</i>)	Mr.-Cs.	6 aug.	—
Roebly, W. L. H. W.	Singk.	9 dec.	—
Linden, J. van der (k.)	Amb.	19 feb.	1866
Römer, M. J. J. (k.)	Mr. Cs.	19 »	—
Doorn, W. van (k.)	Bandj.	19 »	—
Deventer, J. W. J. van (k.)	Soerak.	29 maart	1867
Muller, F. E. (k.)	Ngaw.	17 junij	—
Maasland, H. J. (<i>à la suite.</i>)	Bat.	31 aug.	—
Wimmer, F. H. (k.)	id.	31 »	—
Menthen, C. R. W. J. (k.)	Amoenth.	17 junij	1868
Futterer, G. C. E. P. O. (k.)	Pad. Pandj.	17 »	—
Wilkens, H. (k.)	Sam.	11 maart	1869
Reisig, C. T.	Bat.	19 april	—
Brandenburg van der Gronden, A. J. (k.)	Pal.	19 »	—
Struivenberg, F. J. (k.)	Pad.	8 mei	—
Herens, E. J. L. (k.)	Mak.	19 aug.	—
Sexauer, F. H. (<i>a la suite.</i>)	Bat.	19 »	—
Cortenbach, F. (k.)		8 nov.	—

Aspirant-intendanten en tweede luitenant's kwartiermeester.

Horsch, W.	Bat.	19 april	1864
Lafontaine, M. (k.)	Djok.	19 »	—
Dekker, C.	Sam.	9 nov.	—
Rövekamp, E. (k.) (v.)		19 feb.	1865
Cochius, A. J. (k.)	Munt.	19 »	—
Steen van Ommeren, A. F. L. G. H. van den (k.) (v.)		17 sept.	—
Blankwaardt, J.	Pal.	17 »	—
Willemstijn, M. (k.)	F. d. K.	10 jan.	1866
Filet, W. B.	Bandj.	19 feb.	—
Hahn, G. H. (k.)	Amb.	19 »	—
Swijser, J. J. H. (k.)	Pont.	29 mei	—
Winckel, A. E.	Bat.	29 »	—

Afdrukt 27 december.

Veldhoedt, A. (k.)	Ked.-Keb.	29 mei	1866
Bédier de Prairie, W.	Bat.	17 juni	1867
Stumpff, C. W. E. (k.)	Soerab.	5 juli	—
Pool, T. A. (k.)	Bat.	31 aug.	—
Bomberg, J. (k.)	Mak.	31 »	—
Houtum, F. J. H. van (k.)	W. I.	17 juni	1868
Hardy, W. F. (k.)	Tel. Bet.	17 »	—
Jenny, J. G. (k.)	Sal.	1 dec.	—
Iterson, G. A. van (k.)	Mart.	15 jan.	1869
Plas, A. H. (k.)	Soerab.	11 maart	—
Holsheimer, D. J. (k.)	Soerab.	19 april	—
Borel, C. J. (k.)	Sam.	19 »	—
Jeltes, C. H. (k.)	W. I.	19 »	—
Stokhekker, H. C. (k.)	Mr. Cs.	19 aug.	—
Focke, S. (k.)	Bat.	19 »	—

Militaire Geneeskundige Dienst.

De formatie van het personeel der militaire geneeskundige dienst bij het leger in Oost-Indië is vastgesteld bij besluit van 31 oktober 1859 no. 7 (St. no. 88), en wat aangaat het korps officieren van gezondheid, gewijzigd bij besluit van 17 januarij 1868 no. 3 (St. no. 12). Eene gewijzigde indeeling van het personeel bij dezen tak van dienst werd vastgesteld bij besluit van den 27 januarij 1869 no. 35.

Het reglement voor de militaire geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indië is opgenomen in St. 1849 no. 14 en gewijzigd bij St. 1867 no. 9.

Het reglement op het afnemen der examina voor officieren van gezondheid en militaire apothekers in Nederlandsch-Indië is vastgesteld bij besluit van 14 oktober 1863 (St. no. 133), aangevuld bij St. 1864 no. 141 en gewijzigd bij St. 1867 nos. 15 en 60.

Chef.

Waszklewicz, A. E. (*E. K.* 4) 30 Bat. 30 nov. 1864

Dirigerende officieren van gezondheid der eerste klasse.

Lindman, L. ✶ 4e kl. 25 (<i>v.</i>)		14 dec. 1864
Reiche, M. T. (<i>E. K.</i> 5.) 25	Bat.	19 feb. 1868
Lindgreen, J. J. 25.	Pad.	31 maart 1869
Sonnemann Rebentisch, J. H. A. B. 20 (<i>v.</i>)		10 nov. —
Mogk, C. W. F. 20	Sam.	10 » —

Dirigerende officieren van gezondheid der tweede klasse.

Reif, F. W. 15	Pal.	14 maart 1868
James, G. T. 15 (<i>m.</i>)	Bat.	20 aug. —
Thepass, A. H. 20 (<i>v.</i>)		20 » —
Hubers van Assenraad, W. 15	Amb.	20 » —
Becking, B. E. J. H. 15	Bat.	20 » —
Leeuw, D. J. de 15	Soerab.	15 sept. —
Helfrich, C. 15	Mak.	20 mei 1869
Ludeking, E. W. A. (<i>E. K.</i> 5) (<i>H. P.</i> 3.) (<i>S. M.</i> 3.) (<i>F. W.</i> 3) 15	Bat.	10 nov. —

Officieren van gezondheid der eerste klasse.

Kunze, A. H. 20	Sam.	13 dec. 1861
Kappen, E. F. J. van 15 (<i>v.</i>)		13 » —
Bol, P. A. 20.	Sal.	14 feb. 1863
Flint, J. H. 15 (<i>v.</i>)		8 mei —
Roock, L. J. de 15.	Mak.	8 » —
Bosmans, J. T. 15	Soerab.	18 junij —
Stödtke, A. L. C.	Buitz.	18 » —
Helmkamp, E. F. M. (<i>S. E.</i> 3.) 15.	Bat.	30 okt. —
Vogel, M. H. de 15.	Sam.	30 » —
Freijburg, A. G. von 20	Ked. Keb.	13 mei 1864
Hessig, J. R. ✶ 3 (<i>v.</i>)		22 okt. —

Neeb, P. G.	Pad.	14 okt.	1865
Zijnen Wartel, W. A. P. F. L. 15	Pont.	9 feb.	1866
Bernard, W. A. J. 15	Munt.	9 »	—
Husemann, C. D. T. 3	Bandj.	20 mei	—
Jorritsma, T. J. 4e kl. (v.)		8 juni	—
Neeb, A. E.	Pad.	29 aug.	—
Perk, F.	Soerak.	28 »	1867
Riemsdijk, J. J. W. E. van 3	Bat.	28 »	—
Berger, M. W. J. den (v.)		3 jan.	1868
Cochius, A.	Amb.	10 april	—
Hengel, E. van, 4e kl. (v.)		28 »	—
Hamilton of Silvertonhill, K. W.	Mr. Cs.	6 mei	—
Beijen, P. W. A. 4e kl.	Pal.	20 aug.	—
Luchtman, G. 4e kl.	Bat.	20 »	—
Tombrink, E. P.	Pad.	21 okt.	—
Benjamins, H. L.	Tjil.	12 dec.	—
James, J. A. (v.)		20 mei	1869
Steenvelt, G. A. P. van	F. d. K.	8 juli	—
Ermerins, J. F. P.	Djokdj.	8 »	—
Goens, P. C. van	Pad. Pandj.	8 »	—
Eindhoven, J. A.	Banda.	8 »	—
Benjamins, E.	W. I.	10 nov.	—

Officieren van gezondheid der tweede klasse.

Filet, G. J. 20	Men.	14 juni	1850
Wienecke, G. J. 3. (H. P. 3.) (St. A. 3.) (H. L. 2.), 15	Mal.	18 maart	1852
Sigal, D. 15	Mak.	11 sept.	1854
Alken, H. J.	Benkajang.	17 feb.	1858
't Hooft, P. J.	Bat.	15 dec.	—
Eisinger, T. H. 15 (v.)		2 aug.	1859
Dura, P. S. A. van, 15.	W. A. B.	18 juni	1860
Hartog, S.		22 »	1861
Broers, G.	Bal. N.	9 aug.	—
Raland, G. A. 4e kl.	Onr.	9 »	—
Roskes, H. D.	Sal.	9 »	—
Postma, J. J.	Sam.	9 »	—
Begemann, S. H. A. 15.	Soerab.	23 jan.	1862
Celen, J. H.	Munt.	23 »	—
Rombach, L. C. A. 4e kl. (v.)		1 feb.	—
Deibel, R. W.	Bat.	1 »	—
Lokhorst, H. van	id.	1 »	—
Wefers Bettink, H. J.	id.	1 »	—
Arendsen de Wolff, J. F. L. C. (v.)		1 »	—
Mioulet, C.	Bat.	1 »	—
Granpré Molière, J. J.	id.	25 maart	1863
Wilde, J. J. de	Pad.	8 mei	—
Hoogeveen, A. C.	Gorontalo	8 »	—
Velde, C. J. A. van der	Soerab.	9 okt.	—

Jongh, J. M. de, 罽 4e kl.	Tel.-Bet.	9 okt.	1863
Koningh, J. de	Segeri.	9 »	—
Ledeboer, A. (v.)		9 »	—
Dumont, J. B.	Gomb.	9 »	—
Semmelink, J. 罽 4e kl.	Oenar.	9 »	—
Bakker, K. G.	Ked.-Keb.	30 nov.	—
Visscher, D. J.	Djeneponto	10 juni	1864
Woelderren, J. H. van	Sam.	10 »	—
Mijll Dekker, A. J. H. van der	Bat.	10 »	—
Natan, A. J. R.	Teb.-Ting.	10 »	—
Oordt, C. O. van (v.)		23 jan.	1865
Weide, H. J. van der	Amoenthaj	2 juni	—
Walter, H.	Barabei-ic	12 sept.	—
Prijn, A. T.	Pad. Sidemp.	12 »	—
Burg, A. J. van der	Paja-Combo	12 »	—
Goslings, J.	Wahaai	11 okt.	—
Osterloh, C. T. J. W.	Ma. Tew.	11 »	—
Gutteling, C.	Tandj. Pin.	4 nov.	—
Deelken, C. H. E.	Lahat.	12 dec.	—
Hartsteen, W. K. F.	Sint.	12 »	—
Stok, N. P. van der	Pelant.	1 feb.	1866
Hardenbergh, H. C. J. T. van	W. I.	1 »	—
Gelder, F. van	Ternate	1 »	—
Geer, W. van	Ma. doea.	20 mei	—
Vriesman, L. H. N.	Pal.	20 »	—
Numans, R.	F. d. K.	16 juni	—
Greve, H.	Soerab.	17 okt.	—
Arntzenius, A. K. W. J. (v.)		17 »	—
Kroon, J. G.	Pankal. Pinang	17 »	—
Groos, J. J.	Bandar.	17 »	—
Krooneman, H.	Mag.	17 »	—
Gaymans, H. J.	Siak.	10 april	1867
Vogelpoel, J. J. van	Klatt.	30 juni	—
Zuur, W. J. J.	Banka	28 aug.	—
Pauli, F. S. 罽 4e kl.	Sap.	9 okt.	—
Kuijlenburg, A. (v.)		9 »	—
Geelkerken, M. J. van	Pal.	3 jan.	1868
Bosch, A. ten	Pad.	3 »	—
Sikkes, J. W. T. E.	id.	3 »	—
Peelen, H. J. E.	Ngaw.	12 maart	—
Jong, W. E. de	Amb.	12 »	—
Boer, F. de	Ser.	10 april	—
Beest, A. C. van	Ajer-Bangis	16 mei	—
Oosterhoff, W. J.	Solok	22 juli	—
Bosch, D. ten	Kediri	22 »	—
Berghuis van Woortman, W. F.	Bojol.	30 aug.	—
Adriani, J.	Sib.	30 »	—
Cornelissen, F. J.	Benk.	30 »	—
Graag, A. de	Tim.-Koep.	1 dec.	—

Sinia, G.	Tabanio	1 dec.	1868
Veen, K. J. van der	Goenong Sitoli	1 »	—
Broeck, H. van den	Wonos.	11 feb.	1869
Heijl, A. F.	Banj.	11 »	—
Rogier, F.	Patj.	11 »	—
Greup, W. F. H.	Bezoek.	11 »	—
Rombouts, A. H.	Suman.	29 juni	—
Hoogeboom, J. J. (v)		29 »	—
Flint, H. J.	Tjilt.	26 aug.	—
Erkelens, A. N.	W. I.	26 »	—
Kats, J. C. P.	Sinkel.	26 »	—
Schuckink Kool, C. D.	Sampit	26 »	—

Officieren van gezondheid der derde klasse.

Tijthoff, J. G. (<i>E. K. 5.</i>), 15	Rau.	28 april	1851
Prins, C. A.	Sam.	25 juni	1855
Erdbrink, C. F. (v)		28 juli	1856
Langerveld, A. C.	Sambas.	31 »	1857
Bonthuis, N.	Amb.	13 »	1862
Ileesen, J. B.	Anjer	27 »	1863
Leeuw, J. H. van der	Ser.	14 »	1865
Sänger, J. H. D. L.	Djambi	7 »	1866
Giesbers, P. A.	Soerab.	7 »	—
Lowe, G. B.	Buitz.	7 »	—
Coster, J. A.	Kepah.	7 »	—
Wielandt, H. H. P.	Bandj.	19 okt.	—
Landman, J. J. P.	Pad.	2 nov.	—
Oude J. C. de	Soerab.	18 »	—
Cramer, C. G.	Pont.	15 feb.	1867
Elst, A. van der	Sam.	18 juli	—
Hattum, J. W. van	Sib.	18 »	—
Vechtman, C. H.	Montr.	18 »	—
Minkelen, E. C. van	Bontain	18 »	—
Fischer, G.	Banda.	18 »	—
Cremer, J. S.	Mak.	18 »	—
Harders, J. D. L.	Mart.	18 »	—
Graaf, W. N. de (v)		18 »	—
Ritsema, M. L. (v)		18 »	—
Rupert, J. W. C.	Pengaron	31 okt.	—
Sombeek, J.	Pelarang	6 mei	1868
Söhsten, M. L. von	Sam.	11 juli	—
Feikema, A.	Soerab.	11 »	—
Koning Munting, W. de	Bat.	11 »	—
Philipsen, F. L.	Pal.	11 »	—
Numans, H. M.	Tjil.	11 »	—
Waal, P. H. de	W. I.	11 »	—
Fliek, E.	Sam.	11 »	—
Cannegieter, A.	Mr.-Cs.	11 »	—
Arnold, F. W.	Soerab.	18 okt.	—

Mitrea, H.	Bat.	27 maart	1869
Bolsius, A. M. J.	W. I.	11 april	—
Eerste Apotheker.			
Maier, P. J. 25	Bat.	26 sept.	1857
Apothekers der eerste klasse.			
Bleekrode, S. A. 15	Sam.	12 mei	1862
Backer Overbeek, A. A. 15	Pad.	12 »	—
Hekmeijer, F.	Bat.	28 juni	1864
Bernelôt Moens, J. C.	id.	28 april	1866
Hekmeijer, W. J. E.	Soerab.	21 sept.	—
Apothekers der tweede klasse.			
Eekma, D. 15	Mak.	27 okt.	1857
Plasberg, H. 15 (v.)		27 »	—
Beer, G. H.	Amb.	27 »	—
Moesman, G. C. E. (v.)		11 dec.	1860
Warnas, J. L.	Bat.	30 maart	1863
Neuhaus, F. W.	Soerab.	14 april	1864
Michielsen, C. F.	Bat.	19 juni	1865
Schneider, J. W.	Pal.	1 nov.	1866
Timmer, G. K.	Munt.	1 »	—
Ravenswaaij, A. C. van	Bandj.	2 mei	1867
Erkelens, J. A. R.	Sal.	5 sept.	—
Kreijenberg, E. T. G.	Pont.	4 dec.	—
Heringa, J.	Pad.	6 mei	1868
Henstëdt, M.	Soerab.	24 juli	—
Nagelvoort, J. B.	Djok.	29 juni	1869
Polak, E.	Ked. Keb.	29 »	—
Beuningen van Helsdingen, D. van	Bat.	29 »	—
Schmidt, J. H.	W. I.	26 aug.	—
Stamm, H. G.	Soer.	10 dec.	—
Liisa, M. V. van	Sam.	10 »	—
Apothekers der derde klasse.			
Scharp de Visser, J. C. A. 15	Banda.	6 feb.	1851
Hirschmann, F. J. H. (v.)		13 juli	1856
Feenstra, H.	Soer.	30 mei	1861
Haan, A. de	Bat.	21 maart	1862
Cornelissen, N. (v.)		16 nov.	—
Enderlé, J.	Sam.	1 sept.	1863
Vogelpoel, G. W. F. van (v.)		1 »	—
Harreveld, E. B. P. van (v.)		1 »	—
Tap, F. W.	Bat.	1 »	1865
Hisgen, A. H.	Tjil.	1 »	—
Lens, S. C. A.	Sam.	6 aug.	1867
Reeders, A. J.	Soerab.	6 »	—
Valkenhoff, F. A. C.	id.	1 sept.	1868
Pontier, W.	id.	1 »	—
Schröder, F. T.	Soerab.	1 »	—
Groot, G. C. de	Sam.	1 jan.	1869

	Paardenarts der eerste klasse.		
Vos, A. de	20	Bat.	4 feb. 1858
		Paarden-artsen.	
Minlot, J. C. D.		W. I.	7 julij 1865
		Adjunkt-paarden-artsen.	
Postma, J. J.		Soerab.	17 sept. 1860
	Inspekteur der vaccine op Java en Madura.		
	<i>Dirigd. Offic. van gezondh. 2e kl.</i> G. T. James, 15.		
	Inspekteur der hospitalen.		
	<i>Dirigd. Officier van gezondh. 2e kl.</i> B. E. J. H. Becking, 15.		
	Scheikundig laboratorium.		
	<i>Eerste apotheker.</i> P. J. Maier, 25, <i>eerste laborant.</i>		
	<i>Apotheker 2de kl.</i> J. L. Warnas, <i>toegevoegd.</i>		
	's Rijks magazijn van geneesmiddelen.		
	<i>Apotheker 1e kl.</i> F. Hekmeijer, <i>administrateur.</i>		
	<i>Id. 2e kl.</i> D. van Beuningen van Helsdingen, <i>toegevoegd.</i>		

Gedetacheerd uit Nederland.

(Voor den tijd van 5 jaren.)

	Officier van gezondheid der tweede klasse.		
Theunissen, J. M. H. G.	(E. K. 5.)	Palim.	5 sept. 1863
	Paarden-arts der tweede klasse.		
Boudewijns, E. H. A. H.		Sal.	14 okt. 1864
	Apotheker der derde klasse.		
Machielse, A.		W. I.	24 maart 1863

Officiëren der Infanterie.

Kolonels.

Brabant, D. L. de	繅 3e kl. (E.S.) 30	Gew. en pl. St. Soerab.	18 jan.	1861
Köhler, J.H.R.	繅 4e kl. 25.	<i>idem.</i> Pad.	28 sept.	1865
Rappard, J.C. (E.K. 5.)	25 (<i>à la suite.</i>)	Buitz.	28	»
Daalen, E. C. van	繅 4e kl., 25.	gew. en pl. St. Bat.	19 feb.	1869
Neve, G. P. de	繅 4e kl. 25	<i>idem</i> W. I.	13 dec.	—

Luitenant-Kolonels.

Strengnaerts, J. G. G. H.	繅 3e kl. 25 (v.)		30 maart	1864
Latour, H. A. M. 20	gew. en pl.	St. Soerab.	30	»
Diemont, A. J. E.	繅 4e kl. 20	id. Bandj.	25 nov.	—
Donleben, L. F.	繅 3e kl. 20	id. Amb.	29 jan.	1865
Riesz, C. J.	繅 4e kl. 25,	id. Sam.	19 feb.	—
Visser, W. J. A.	繅 4e kl., 20.	G. B. Pal.	4 juli	—
Wiggers van Kerchem, G. B. T.	20	Gew. en pl. St. Bat.	4	»
Roi van Zijdewijn, C. L. St. A. M. de				
繅 4e kl., 20		id. Pad. Pandj.	28 sept.	—
Rijkens, W.	繅 4e kl. 3, 20 (v.)		28	»
Vugt, G. L. C. C. van,	20	id. Pont.	11 aug.	1867
Meijners, H. G. J. L.	繅 4e kl., 20 1.		28 sept.	—
Haas, J. van der,	20 (v.)		17 juni	1868
Hombrecht, P. F. L. von (n.)			26 nov.	—
Bennekom, K. H. O. van,	20	2.	26	»
Schultze, K. F.	繅 4e kl. (E. S.) 20	8.	19 feb.	1869
Ravallet, G. F. de,	繅 4e kl. (E. S.) 20	G. B. Sum. W.	19	»
Goteling Vinnis, E. R.	20.	10.	19	»

Majoor.

Heemskerk, W. E. F. van,	繅 4e kl. 20. 5.		25 nov.	1864
Frappier, A. A. G.	繅 4e kl. 15. G. B. S. W. K.		25	»
Bode, W. D.	繅 4e kl. 15 (v.)		29 jan.	1865
Loggere, B.	20.		19 feb.	—
Pel, J. L. J. H.	繅 4e kl. 20, (<i>a la suite</i>)	Mr. Cs.	19	»
Veenhuijzen, H. L. (E. K. 5.)	20 (v.)		19	»
Wiegand, J. H. T.	繅 4e kl. 20. G. B. Cel.		26 maart	—
Heijligers, C. G.	20	12.	4 juli	—
Huffel, N. G. van	15 (v.)		4	»
Timmermans, L. J. F.	繅 4e kl. (E.K.5) 20. 7.		4	»
Heijligers, A. W. F.	繅 4e kl.			
(E. K. 5.) 15 (v.)			4 juli	—
Peereboom, P.	繅 4e kl. 15 (v.)		28 sept.	—
Sternbach, P. J. L. von	繅 4e kl. 20. 14.		19 feb.	1867
Leijden, J. van	繅 4e kl. (E. S.) 20.	G. B. Z.O. a. B.	26 april	—

Kriesfeld, J. V. 藥 4e kl., 15	16.	3 julij	1867
Kroon, L. de, 15	17.	28 sept.	—
Doerrleben, E. H. 15	4.	28 „	—
Termijtelen, H. 15	6.	28 „	—
Rochemont, P. R. de 15	13.	20 okt.	—
Bloem, F. A. C. 藥 4e kl., 15	11.	19 feb.	1868
Benschop, L. J. W 藥 4e kl., 15	G. B. II.	30 junij	—
Schindler, C. J. 15	3.	31 julij	—
Beerens, C. 15	Cel.	16 okt.	—
Scheepens, C. C. P. 藥 4e kl., 15	8.	16 „	—
Heijden, K. van der 藥 3e kl., 15	G. B. B ^a .	26 nov.	—
Bode, J. de 15	15.	19 feb.	1869
Knoote, A. 藥 4e kl., 15	G. B. W. a. B.	19 „	—
Vos, G. H. 15	Bandar.	16 maart	—
Bennekom, W. G. A. L. v. 藥 4e kl., 15. 9.		16 „	—

Kapiteins.

Epke, J. 15	13.	19 okt.	1859
Rödlich, A. H. F. C. *F. 15	5.	19 feb.	1860
Collard, P. A. A. 15 (<i>à la suite</i>)	Bat.	19 „	—
Albrecht, J. C. 15	11.	18 april	—
Schauroth, M. E. F. L. von, 藥 4e kl. (<i>E. S.</i>) 15	7.	24 mei	—
Diepenbroek, A. J. 15	S. K. Soerab.	24 „	—
Koocken, O. A. 15 (<i>v.</i>)		28 julij	—
Riemsdijk, A. W. van, 15	G. K. Cher.	28 „	—
Thiel, J. G. van, 15	3.	28 „	—
Häfeli, J. A. 15 (<i>v.</i>)		28 „	—
Auffmorth, J. W. 15	8.	28 „	—
Yperen, B. W. van, 15	10.	25 aug.	—
Offerman, J. J. M. 15	4.	25 „	—
Stuwe, H. W. C. van, 藥 3e kl. (<i>E. S.</i>) 15. 8.	8.	25 „	—
Hennequin, J. J. G. 藥 4e kl., 15	G. B. R ^w .	18 okt.	1860
Verberne, P. H. 15 (<i>v.</i>)		18 „	—
Rhijn, G. J. W. van, 15	G. B. II.	18 „	—
Stoecker, F. C. A. 藥 4e kl., 20	11.	19 feb.	1861
Leersum, A. A. M. van, 藥 4e kl., 15	1.	19 „	—
Volkerts, N. 藥 4e kl., 15	4.	19 „	—
Engel, F. T. 15 (<i>v.</i>)		15 junij	—
Verlegh, W. N. 15 (<i>v.</i>)		15 „	—
Renaud, J. T. F. 15	16.	15 „	—
Hamel, J. C. 藥 4e kl., 15 (<i>m.</i>)	Sam.	15 „	—
Brinkgreve, H. 藥 4e kl., 15 (<i>v.</i>)		15 „	—
Kessler, L. W. A. 藥 4e kl., 15 (<i>v.</i>)		15 „	—
Paauw, L. de 藥 4e kl., 15	G. B. Pal.	15 „	—
Bär, R. N. 15 (<i>à la suite</i>)	Bat.	15 „	—
Roels, J. S. 15	10.	15 „	—
Coenens, K. W. H. de, 藥 4e kl., 15. G. K. Lamp.		15 „	—

Meijer, H. F. 15	15.	15 juni	1861
Ruempol, M. C. E. 15 (v.)		15	» —
Penning Nieuwland, P. M. J. 藥 4e kl., 15 (à la suite)	Pad.	15	» —
Swaving, J. H. 15	9.	15	» —
Thörig, B. M. H. 15	2.	15	» —
Ruzette, L. F. 15	1.	19 feb.	1862
Weijland, E. G. 15	G. K. Benk.	19	» —
Valkenhoff, F. A. A. J. 15	G. B. R ^w .	19	» —
Beckman, A. F. 藥 4e kl. (E. S.) 15.	G. B. Pal.	19	» —
Lauts, F. M. 15	9.	28 april	—
Lith, H. J. van 藥 4e kl. (E. S.) 15.	G. B. Cel.	28	» —
Merens, T. E. C 15	S. K. Bat.	28	» —
Deutekom, C. B. H. van, 藥 4e kl. (v.)		31 mei	—
Vuuren, G. van 藥, 4e kl., 15	G. B. Z. O. a. B.	31	» —
Thissen, H. F. (v.)		31	» —
Stuwe, W. T. van (v.)		31	» —
Grooss, J. G. H. 15	14.	31	» —
Gehne, C. G. 15	G. B. W. a. B.	4 julij	—
Popta, J. J. H. 15	16.	4	» —
Haentjens Dekker, G. A. 15 (v.)		4	» —
Cavaljé, F. P. 藥 4e kl, 15	G. K. Bant.	14 aug.	—
Rhijn, R. F. van, 15	6.	14	» —
Harrevelt, W. F. K. van (v.)		8 nov.	—
Swieten, W. J. G. van 藥 4e kl. (E. S.) 15.	10.	8 nov.	—
Perié, F. A. J. 藥 4e kl. (v.)		8	» —
Docters van Leeuwen, W. J. J. 藥 4e kl., 15.	16.	8	» —
Krieken, J. van (v.)		28	» —
Reuter, V. L. 藥 4e kl., 15	10.	28	» —
Alderwerelt, R. P. M. van, 15	G. B. Mol.	28	» —
Phaff, M. A. E. 15	2.	28	» —
Bruijn van Rozenburg, P. B. 15 (à la suite.)	Gomb.	31 maart	1863
Blasius, L. T. 藥 4e kl., 15	12.	31	» —
Schalk, J. H. van der, 15	7.	31	» —
Hogerlinden, J. van, 15	G. B. Cel.	7 nov.	—
Kraal, W. A. J. J. (v.)		1 dec.	—
Eras, L. C. 15	G. B. Pal.	1	» —
Knoote, C. J. 15	9.	1	» —
Hamers, B. C. F. 15	16.	19 feb.	1864
Driessen, H. E.	8.	19	» —
Bruijn, H. F. W. de 藥 4e kl. (v.)		19	» —
Middelaer, E. D. C.	G. B. Pal.	30 maart	—
Thijs, J. D. E. F.	id.	30	» —
Quack, J. A. 藥 4e kl.	16.	30	» —
Haus, J. F. 藥 4e kl. (à la suite)		19 mei	—

Nilant, L. H. C.	13.	19 mei	1864
Heijman, J. H. (v.)		21 juni	—
Schäfer, C. (v.)		21 "	—
Scharp, J. G. (v.)		21 "	—
Mekern, F. J. W. 樂 4e kl.	17.	21 "	—
Grooss, F. B. A.	14.	21 "	—
Verstege, D. A. C. F. W.	17.	17 juli	—
Prinsen, A. J. J. L. 樂 4e kl.	G. B. Mol.	17 "	—
Heijningen, H. van 樂 4e kl. (v.)		17 "	—
Muller, O. H. J. 樂 4e kl.	13.	17 "	—
Teunisz, J. (v.)		3 sept.	—
Overvest, J. B. van	2.	3 "	—
Gits, F. A.	6.	11 okt.	—
Berg, A. H. J.	13.	25 nov.	—
Eichholtz, W. C. H.	7.	25 "	—
Peuchen, J. T.	G. B. Mol.	25 "	—
Weeren, J. van	16.	25 "	—
Prins, H. E. L.	14.	25 "	—
Wilde, C. J. M. de, 樂 4e kl.	9.	25 "	—
Grijs, H. G. de 樂 4e kl., 15	12.	25 "	—
Smagge, J. P.	17.	30 dec.	—
Luijmes, A. 樂 4e kl.	St. Klatt.	30 "	—
Meer, A. M. van der (v.)		30 "	—
Huls, G. F. van 樂 4e kl.	1.	30 "	—
Grampré Molière, J. L. B. 樂 4e kl.	7.	30 "	—
Valckenaer, E. J. 15 (v.)		19 feb.	1865
Lach de Bere, J. C. (v.)		19 "	—
Preij, C	G. B. Z.O. a. B.	19 "	—
Dobben, H. J. van	G. B. Cel.	19 "	—
Romswinckel, J. H. 樂 4e kl.	G. B. Pal.	19 "	—
Reuling, F. C. L.	2.	19 "	—
Verspijck, T. M. 樂 4e kl.	15.	26 maart	—
Tissot van Patot, H. 樂 4e kl. (à la suite)	Bat.	26 "	—
Tengnagell, F. J. L. M. Z. Baron von	1.	26 "	—
Havenga, W. J. (à la suite.)	Madioen.	24 mei	—
Pfeiffer, E. W. 樂 4e kl. (v.)		24 "	—
Koops, R. D. W.	11.	24 "	—
Godin, J. H. C. 樂 4e kl.	G. B. W. a. B.	24 "	—
Meis, A. P. W. 樂 4e kl.	id.	24 "	—
Terstege, H. M.	13.	24 "	—
Oberschorfheide, J. G. D. (v.)		24 "	—
Berg, L. A. van den (v.)		4 juli	—
Hoek, G. D. 樂 4e kl. (v.)		4 "	—
Lier, J. P. van (v.)		4 "	—
Buck, A. M. de (n.)		28 sept.	—
Demmeni, H. C. V. A. 樂 4e kl.	9.	28 "	—
Ham, A. L. van (v.)		28 "	—
Jeltes, E. V.	17.	28 "	—

Ruempol, C. J. T.	17.	28 sept.	1865
Mauntz, P. E. F. A. von, 藥 4e kl.	2.	28 »	—
Eijsden, J. P. C. van	G. B. W. a. B.	28 »	—
Ende, H. F. C. W. von	id.	28 »	—
Timmerman, W. J. T. 藥 4e kl.	G. B. Pal.	21 dec.	—
Pordon, W. (v.)		21 »	—
Bruin, C. J. G. de (v.)		12 april	1866
Kinschot, Jonkh. G. H. Q. van	11.	12 »	—
Eersel, B. J. C. van	G. B. W. a. B.	12 »	—
Gerlach, L. W. C.	G. B. Mol.	12 »	—
Rausch, J. H.	4.	12 »	—
Demmeni, H.	G. B. S. W. K.	12 »	—
Scheltema, J. T.	11.	12 »	—
Bruijn, H. W. O. de	G. B. Mol.	12 »	—
Schendel, C. G. H. F. van, 藥 4e kl.	G. B. S. W. K.	12 »	—
Ende, L. J. F. E. von, 藥 4e kl.	4.	23 junij	—
Daalen, G. C. E. van (à la suite.)	Bat.	23 »	—
Verstege, J. J. W. E. 藥 4e kl.	S. K. Bat.	11 sept.	—
Meijer, F. W.	6.	1 dec.	—
Jacquier de Lomporet, H. L. F. de	6.	26 april	1867
Driem, J. B. van	G. B. Pal.	26 »	—
Klerk, G. S. C. (v.)		26 »	—
Lubeck, A. J. H.	G. B. Z. O. a. B.	26 »	—
Albrecht, W. A.	15.	26 »	—
Schadee van der Does, J. W. E. (v.)		26 »	—
Kesteren, A. S. J. van (à la suite)	Soerab.	3 julij	—
Pol, W. H. van de	17.	3 »	—
Janssen, H. J. C. (v.)		11 aug.	—
Pourchez, T. H.	G. B. Cel.	11 »	—
Boom, F. J. (v.)		11 »	—
Mekern, B. E.	12.	20 okt.	—
Bordewijk, F. H. (v.)		19 feb.	1868
Ahn, A. C. H. (v.)		19 »	—
Epke, J. H.	5.	18 april	—
Diepenheim, L. G. 藥 4e kl.	10.	29 »	—
Ockerse, P. M. 藥 4e kl. (à la suite.)	Japara	29 »	—
Bruijn, J. D. de, 藥 4e kl.	7.	29 »	—
Randwijk, C. A. van	3.	29 »	—
Simons, J. F.	2.	29 »	—
Aalst, A. H. van	6.	17 junij	—
Visser, J. (à la suite.)	Sam.	17 »	—
Graeff, G. C. R. R. de, 藥 4e kl.	14.	17 »	—
Teijn, H. K. F. van	15.	17 »	—
Hamilton of Silvertonhill, J.	12.	17 »	—
Voigt, H. M. A. J. J. (v.)		31 julij	—
Blokland, J. C. van	13.	31 »	—
Vetter, W. Q. E.	G. B. Z. O. a. B.	31 »	—
Vervloet, W. J.	12.	22 aug.	—
Engelhart, J. L.	14.	22 »	—

Dockheer, J. C.	G. B. II.	22 aug.	1868
Soetens, A. P.	G. B. Z.O. a. B.	22 "	—
Verdooren, E. L. G. J.	G. B. Pal.	22 "	—
Swaagh, E. P. van der	S. K. Sam.	3 nov.	—
Bardok, A.	5.	3 "	—
Riemer, P. de (v.)	.	3 "	—
Mack, J. B.	3.	3 "	—
Knijff, J. H. (v.)	.	26 "	—
Muller, F. M. (v.)	.	26 "	—
Gerritsen, G. J. (v.)	.	26 "	—
Dumont, C. H. C.	12.	29 dec.	—
Tromp, H. A. E.	8.	19 feb.	1869
Chambrij, J. K. J.	G. B. Cel.	19 "	—
Kretschmer, W. G. L.	6.	19 "	—
Heck, P. J.	4.	16 maart	—
Bont, G. de 繙 4e kl.	1.	16 "	—
Spreutels, W. J. B.	G. B. B ^a .	16 "	—
Duvergé, F. J. H.	5.	16 "	—
Bode, J. J. H. de	5.	16 "	—
Mac Gillavrij, J. W. D. A.	1.	16 "	—
Berkholst, W. E.	G. B. Z.O. a. B.	16 "	—
Haafden, F. van 繙 4e kl.	9.	16 "	—
Cohen, E. C. G.	3.	17 junij	—
Barkeij, L. M. H. J.	10.	17 "	—
Bowier, Jhr. H.	12.	17 "	—
Martin, F. K.	8.	31 julij	—
Ruempol, H. C. A. (à la suite.)	Bat.	31 "	—
Groot, H. W. de	G. B. B ^a .	4 sept.	—
Stollé, W. L. E.	5.	4 "	—
Wessem J. van	15.	19 nov.	—
Dompseleer, P. E. J. H. van	7.	19 "	—
Slors, J. F. G.	14.	19 "	—

Eerste Luitenants.

Vrijhoef, C. C. van den	5.	28 julij	1860
Juta, B. A. E.	8.	15 junij	1861
Bussche Ippenburg, A. G. C. E. W. von dem	.	15 "	—
繙 4e kl.	10.	15 "	—
Schreiner, J. A.	G. B. Mol.	15 "	—
Lignian, K. A. (v.)	.	15 "	—
Boes, J. H. J. (n.)	.	15 "	—
Kooijmans, J. W. A. (à la suite)	Bat.	15 "	—
Stumpf, F.	3.	15 "	—
Graaf, H. M. de	G. B. II.	15 "	—
Prager, C. C. (adjutant.)	G. B. W. a. B.	15 "	—
Pon, P. W. H. du	12.	15 "	—
Kroesbeek, J. H. P.	G. B. Pal.	15 "	—
Cobljñ, W. A.	G. B. W. a. B.	15 "	—
Schwartz, H. J.	2.	15 "	—

Heumen, F. J. S. van	13.	15 juni	1861
Burgers, F. C. (<i>adjutant.</i>)	G. B. Mol.	1 nov.	—
Rochemont, D. L. de	16.	1	—
Kramers, S. D. (<i>à la suite.</i>)	Mr.-Cs.	12 dec.	—
Kok, J. M. de	1.	19 feb.	1862
Steenhuijsen, T. C. V. B. de	10.	19	—
Eijken, G. P.	S. K. Soerab.	19	—
Hoyneck van Papendrecht, J. W. C. C.	G. B. Pal.	19	—
Middeldijk, C. F. van	1.	19	—
Moerkerken, B. van	1.	19	—
Sauer, M. J. H.	G. B. Z.O. a. B.	19	—
Biorn, B. 纒 4e kl. (v.)		19	—
Häfeli, D. L. (<i>adjutant.</i>)	14.	19	—
Kruijmel, W. A.	6.	19	—
Perelaer, M. T. H. 纒 4e kl. (<i>à la suite.</i>)	Sal.	28 april	—
Doornum, G. L. van	13.	31 mei	—
Huijjer, J. H.	13.	31	—
Lucas, D. (<i>adjutant.</i>)	2.	31	—
Wijnoldij, A.	17.	31	—
Boonk, H. J. (<i>adjutant.</i>)	11.	31	—
Sorgen, A. A. van. 纒 4e kl.	9.	31	—
Ouwens, A. H.	4.	31	—
Munder, T.	G. B. B ^a .	4 juli	—
Rövekamp, J.	6.	4	—
Groesbeek, J.	G. B. Z.O. a. B.	4	—
Lith, A. J. M. van	G. B. Cel.	4	—
Ende, F. J. A. R. von	G. B. B ^a .	4	—
Slagt, P. C. van der (v.)		4	—
Herk, J. H. A. van	9.	14 aug.	—
Nix, L. F.	G. K. Benk.	14	—
Wichelhausen, W. F.	16.	14	—
Drigny, L. A.	11.	8 nov.	—
Perné, E. 纒 4e kl.	G. B. Cel.	8	—
Cochius, F. D. (v.)		8	—
Welters, T. H.	G. B. Pal.	8	—
Albrecht, F. H. (<i>à la suite.</i>)	Bat.	28	—
Lannoij, F. de	14.	28	—
Heck, E.	4.	28	—
Steinmetz, C. C. P.	10.	28	—
Vugt, W. F. van (<i>à la suite.</i>)	Bat.	28	—
Balluseck, F. von (<i>à la suite.</i>)	Kraw.	28	—
Groot, R. P. de (<i>adjutant</i>)	16.	28	—
Son, J. W. van 纒 4e kl.	3.	28	—
Matheron, E. C.	G. B. B ^a .	28	—
Thieme, W. J.	1.	28	—
Hollanders, J. J. (<i>adjutant.</i>)	1.	28	—
Kal, G. A.	9.	28	—
Engelhard, J. R.	G. B. Z. O. a. B.	28	—
Hamakers, A.	3.	28	—

Schmilau, W. A. 樂 4e kl.	G. B. B ^a .	28 nov.	1862
Lucher, F.	4.	28	—
Hamakers, H. (<i>à la suite</i> .)	Soerab.	28	—
Logemann, J. C. G. (<i>adjutant</i> .)	5.	28	—
Lauer, J.	1.	28	—
Boelsums, J.	G. K. Bant.	28	—
Steenvelt, G. A. H. van	G. B. Pal.	28	—
Verbrugh, A. 樂 4e kl. (<i>adjutant</i> .)	G. B. B ^a .	28	—
Nanninga, P. W. L.	G. B. Cel.	28	—
Wttewaall van Stoetwegen, Jhr. A.	G. B. Mol.	19 feb.	1863
Goteling Vinnis, W. C. (<i>v</i> .)		19	—
Bowles, R. P.	5.	19	—
Vetter, J. A. (<i>adjutant</i> .)	6.	19	—
Beck, A. J.	13.	19	—
Croo, M. A. du, 樂 4e kl. (<i>v</i> .)		31 maart	—
Drimmelen, P. van (<i>adjutant</i>)	9.	31	—
Arnoldij, J.	17.	25 okt.	—
Bronckhorst, J. H. M. van	4.	25	—
Abeelen, F. R. P. van den	5.	1 dec.	—
Miltenburg, P. J. (<i>v</i> .)		1	—
Helderman, W. (<i>à la suite</i> .)	Bat.	1	—
Schell, M. L. L.	S. K. Soer.	1	—
Beekhuis, H. K. A.	2.	19 feb.	1864
Botter, K. M. A. (<i>à la suite</i>)	Pad.	19	—
Bilt la Motthe, A. A. van der	6.	19	—
Werkhoven, F. W. P. G. van	7.	19	—
IJssel de Schepper, J. H. A.	16.	19	—
Selleger, A. H.	G. B. B ^a .	19	—
Stevens, M. J.	G. B. Cel.	19	—
Schlundt Bodien, J. M. W.	5.	30 maart	—
Marion, N. van (<i>adjutant</i> .)	12.	30	—
Knoop, J.	16.	30	—
Marion, W. C. van	12.	30	—
Smit, W.	17.	30	—
Visscher, C. H.	G. B. S. W. K.	30	—
Rozenraad, A. (<i>v</i> .)		19 mei	—
Noman, J. F. A.	11.	19	—
Dijck, H. N. van	6.	19	—
Smeets, H. L. J. F. (<i>v</i> .)		19	—
Haack van der Goes, W. J.	10.	21 juni	—
Pauwert, J. van der	G. B. Cel.	21	—
Thieme, J. H. (<i>à la suite</i>)	Mak.	21	—
Vrijhoef, C. J. van den	G. B. II.	21	—
Diepenbroek, N. G.	G. K. Bant.	21	—
Berg, K. A.	G. B. II.	21	—
Boellaard, J. A. H. (<i>à la suite</i> .)	Bat.	21	—
Schuitmaker, K.	16.	21	—
Groen, J. M. van der	G. B. Mol.	17 juli	—
Munder, W. 樂 4e kl.	11.	17	—

Clarkson, R. H. (v.)		17	julij	1864
Meijboom, P. J.	G. B. Mol.	17	"	—
Vasseur, W. (<i>adjutant.</i>)	G. B. II.	17	"	—
Perelaer, A. W. H.	1.	17	"	—
Brusse, C. J.	G. B. Pal.	17	"	—
Haack van der Goes, K. H. A.	G. K. Lamp.	17	"	—
Walpot, F. J. L.	S. Klatt.	3	sept.	—
Bruijn, R. J. G. M. de	11.	3	"	—
Gobius, H. A.	G. B. Pal.	3	"	—
Bindervoet van Nahuijs, A. P.	1.	3	"	—
Daendels, E. A. (v.)		3	"	—
Altenstein, C. H.	11.	3	"	—
Diederich, G. A. (<i>à la suite.</i>)	Kraw.	3	"	—
Tengbergen, W.	G. B. II.	3	"	—
Scheltens, J. E.	2.	11	okt.	—
Waagen, J.	7.	11	"	—
Goldbach, M. W.	G. K. Bant.	11	"	—
Enschut, J. C. A. van	G. B. S. W. K.	11	"	—
Kramer, N. (v.)		11	"	—
Jongh, A. A. J. L. de	G. B. S. W. K.	25	nov.	—
Stolp, C. J.	G. B. Mol.	25	"	—
Ruempol, G. S. K. J. (<i>adjutant.</i>)	G. B. Pal.	25	"	—
Deijkerhoff, C.	9.	25	"	—
Barthélemij, S. J. E. J. V.	G. B. Pal.	25	"	—
Gewin, A. A. A. E.	2.	25	"	—
Schäfer, D. (<i>adjutant.</i>)	G. B. Z.O. a. B.	25	"	—
Verspijck, A. 樂 4e kl. (<i>adjutant.</i>)	10.	25	"	—
Schamper, L. F. M.	8.	25	"	—
Visch Eijbergen, J. A. de	10.	30	dec.	—
Dugteren, A. J. E. van	6.	30	"	—
Staden ten Brink, P. B. van	St. Klatt.	30	"	—
Bicker, J. C. (v.)		30	"	—
Poll, J. J. van	G. B. Z.O. a. B.	30	"	—
Bijleveld, M. C. H. (<i>à la suite.</i>)	Soerab.	30	"	—
Buning, T.	S. K. Sam.	30	"	—
Eenhuizen, H. C.	6.	30	"	—
Bakhoven, C. C.	G. B. W. a. B.	30	"	—
Rhijn, J. A. D. C. van	G. B. B ^a .	30	"	—
Spanjaard, J. G.	G. B. Cel.	19	feb.	1865
Straate, A. van der	S. K. Soer.	19	"	—
Rijn, J. H. van	4.	19	"	—
Bruin, A. H. de	16.	19	"	—
Lamers, G.	12.	19	"	—
Opscholtens, C. B. A. 樂 4e kl.	10.	19	"	—
Sonnenberg, J. L.	5.	19	"	—
Sirks, J. 樂 4e kl.	10.	19	"	—
Ontijd, H. K.	G. B. Z.O. a. B.	19	"	—
Wilde, W. F. de	14.	19	"	—
Reuter, K. N.	17.	26	maart	—

Spaan, A. H. (<i>à la suite</i> .)	Gomb.	26	maart	1865
Spoelstra, J. J.	3.	26	"	—
Broman, F. G. N.	G. B. S. W. K.	26	"	—
Hogerwaard, P. J. J. S.	6.	24	mei	—
Prins, S. G. (<i>adjutant</i> .)	15.	24	"	—
Grijs, L. H. de (<i>v.</i>)		24	"	—
Vijver, D. de	15.	4	julij	—
Emde, J. E. van	8.	4	"	—
Willems, J. J.	5.	4	"	—
Sablerolle, M.	17.	4	"	—
Fontein, F. H. W. (<i>v.</i>)		4	"	—
Jansen, J. G.	17.	28	sept.	—
Moltzer, P. E. J. (<i>v.</i>)		28	"	—
Nilant, C. W. J. T	4.	28	"	—
Gobius, C. A.	4.	28	"	—
Mulder, J.	S. K. Sam.	28	"	—
Sandberg, Jhr. J. J. (<i>v.</i>)		28	"	—
Ham, P. P. H. van	G. B. Z.O. a. B.	28	"	—
Bergh, W. G. van den	G. B. Pal.	28	"	—
Gaal, P. C.	G. B. II.	28	"	—
Reijn, B. H. N. van	G. B. Mol.	28	"	—
Hissink, A.	S. K. Bat.	21	dec.	—
Kaakebeen, D. M.	4.	21	"	—
Loenen, W. F. N. A. van	S. K. Soer.	21	"	—
Bosch, A.	8.	19	feb.	1866
Klinkenberg, G. J. van	G. B. Z.O. a. B.	19	"	—
Sijll, H. T. F. van	G. B. Cel.	19	"	—
Hout, J. van der	S. K. Bat.	19	"	—
Ellinckhuijsen, E. R. A. van	G. B. Cel.	19	"	—
Welfer, J. C. P.	8.	12	april	—
Schori, J.	1.	12	"	—
Voorst tot Voorst, F. A. M. J. Baron van	2.	12	"	—
Beek, J. E. B. ter	15.	12	"	—
Upwich, L. T. van der	G. K. Bant.	12	"	—
Leers, A. C. N.	14.	12	"	—
Ginkel, A. J. van	G. B. W. a. B.	12	"	—
Staats, W. K.	G. B. S. W. K.	12	"	—
Furstner, A. H.	15.	12	"	—
Ludwig, A. J.	G. B. R ^w .	12	"	—
Koch, C. F.	G. B. S. W. K.	12	"	—
Meij Mecima, A. F. A. de	17.	23	junij	—
Debart, A. G.	G. B. R ^w .	23	"	—
Marckert, J. W. (<i>adjutant</i> .)	17.	23	"	—
Weijns, N. A. (<i>adjutant</i>)	G. B. v. Pal.	23	"	—
Laan, M. van der	G. B. W. a. B.	27	aug.	—
Raaij, F. C. L. van	14.	11	sept.	—
Segov, M.	S. K. Soer.	1	dec.	—
Haaksma, H. (<i>adjutant</i> .)	13.	1	"	—
Weijhardt, H. F.	S. K. Bat.	1	"	—

1870.

30

Zalingen, B. van (v.)		1 dec.	1866
Dijck, G. A. van	7.	1 »	—
Aufderheijde, J. A. W.	G. B. Mol.	1 »	—
Bounam de Rijckholt, A. P. A. A.			
F. Baron de (v.)		1 »	--
Vervloet, F. C.	S. K. Bat.	1 »	—
Jullien, E. C.	14.	19 feb.	1867
Zwang, J.	G. B. W. a. B.	19 »	—
Man, A. D. J. de (v.)		19 »	—
Gaberel, P. J. 樂 4e kl.	3.	19 »	—
Paré, F. J. D.	10.	19 »	—
Hekmeijer, F. A. (v.)		26 april	—
Schmulling, D. E. W. (v.)		26 »	—
Jagemann, C. C. F. H.	G. B. S. W. K.	26 »	—
Zelle, L. J.	G. B. B ^a .	26 »	—
Winning, C. H. O. M. von			
(<i>à la suite.</i>)	Madioen.	26 »	—
Meijer, F. C. E. (<i>à la suite.</i>)	Kediri.	26 »	—
Miseroij, C.	G. B. S. W. K.	26 »	—
Stuwe, P. F. A. van	7.	26 »	—
Thieme, M. A. (v.)		26 »	—
Pol, A. H. van de (v.)		26 »	—
Haase, W. T. (v.)		26 »	—
Meijer, J. G.	G. B. B ^a .	17 junij	—
Mansvelt, J. F. van	1.	17 »	—
Vleuten, L. C. van (<i>à la suite.</i>)	Bat.	17 »	—
Kalff, A. J. (<i>à la suite.</i>)	Mr.-Cs.	17 »	—
Vis, M. H.	14.	17 »	—
Schneider, J. F. L. (v.)		17 »	—
Leersum, F. J. van	14.	17 »	—
Dedem van Driesberg, A. F. E. van	1.	17 »	—
Clignett, A. A. A.	8.	17 »	—
Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. H.			
A. P. von	15.	17 »	—
Rijnders, W. J. J.	13.	17 »	—
Benamins, A.	G. K. Lamp.	3 julij	—
Trip, Jhr. O. Z.	G. B. W. a. B.	3 »	—
Klúge, E. A. A.	G. B. Z.O. a. B.	11 aug.	—
Kerrebijn, M.	id.	11 »	—
Neeb, C. A. E.	16.	28 sept.	—
Westerberg, D. C. A. (<i>à la suite.</i>)	Bandj.	28 »	—
Kroes, W. de	G. B. B ^a .	20 okt.	—
Zegers, L. E.	G. B. W. a. B.	19 feb.	1868
Routs, P. H. H. 樂 4e kl.	G. B. Z.O. a. B.	19 »	—
Franssen, H. H. G.	4.	19 »	—
Broek, J. H. van den	S. K. Soer.	29 april	—
Harbord, K. H.	2.	17 junij	—
Nil, L. A. T.	G. B. Pal.	17 »	—
Filet, J. W. D.	13.	17 »	—

Timmler, J.	13.	17 juni	1868
Bellaart, A. C. 樂 4e kl.	G. B. Z.O. a. B.	31 juli	—
Lindwurm, W. F. A.	G. B. S. W. K.	31 »	—
Vogel, G. A.	1.	31 »	—
Woutersz, J. A.	G. B. S. W. K.	31 »	—
Schulze, L. F. M.	5.	22 aug.	—
Massow, W. L. E. V. von	3.	22 »	—
Slangen, C. M.	5.	3 nov.	—
Dauzon, H. J.	12.	3 »	—
Bouman, D. P. (<i>à la suite.</i>)	Sam.	3 »	—
Krak, L. C. (<i>v.</i>)		3 »	—
Swieten, J. M. E. van	2.	3 »	—
Geldorp, J.	12.	3 »	—
Haas, A. de	8.	3 »	—
Aussems, W. H. (<i>à la suite.</i>)	Gomb.	3 »	—
Gorter, H.	12.	3 »	—
Erp, W. V. van	G. K. Bant.	26 »	—
Mijnders, H. W.	4.	26 »	—
Schweijjs, C. E. J.	G. B. S. W. K.	26 »	—
Iulstijn, P. H. van (<i>à la suite.</i>)	Bat.	26 »	—
Kielgast, A. F. H.	4.	26 »	—
Engelhard, C. F. (<i>v.</i>)		29 dec.	—
Bouman, H.	17.	29 »	—
Beeckman, F. W.	15.	29 »	—
Booms, A. S. H. (<i>n.</i>)		29 »	—
Krijger, J. de	16.	19 feb.	1869
Helb, H. (<i>à la suite.</i>)	Madisoen.	19 »	—
Ebbink, H. J.	G. B. Cel.	19 »	—
Kievits, J. H.	G. B. S. W. K.	19 »	—
Filet, G. F. K. (<i>adjutant.</i>)	3.	19 »	—
Hoefftke, J. T.	Z. O. a. B.	19 »	—
Geugten, G. J. H. van der	G. B. W. a. B.	19 »	—
Ebell, G. D. (<i>adjutant.</i>)	7.	16 maart	—
Balabréga, S.	14.	16 »	—
Pattché, J.	12.	16 »	—
Thieme, W. J. F.	G. B. Pal.	16 »	—
Berg, J. J. van	G. B. Mol.	16 »	—
Kalshoven, W. J. C.	12.	16 »	—
Watrin, F. C. P. M.	15.	16 »	—
Lannoij, R. de	2.	16 »	—
Wetselaar, H.	16.	17 juni	—
Sachse, J. F. (<i>à la suite.</i>)	Gomb.	17 »	—
Genet, L. H. M.	G. B. Cel.	17 »	—
Baer, J. P. G. van	G. B. Pal.	17 »	—
Ramaer, L. W. J. J.	S. K. Bat.	31 juli	—
Prins, H. J.	7.	31 »	—
Rossum, J. F. van	G. B. Mol.	31 »	—
Constant, A. W.	S. K. Bat.	31 »	—
Schoemaker, F. H.	11.	31 »	—

Harbach, M.	11.	31 julij	1869
Bos, J. C. A. van den	G. B. R ^w .	31	» —
Broek, J. J. W. van den	G. B. W. a. B.	31	» —
Steevert, B. P. P.	id.	31	» —
Walraven, W.	2.	4 sept.	—
Roque, J. H.	G. B. B ^a .	4	» —
Wijnmalen, H. A.	7.	4	» —
Hekmeijer, A.	4.	4	» —
Mourik, J. T. van (<i>adjutant</i>)	8.	19 nov.	—
Ketelaar, J. N. J.	1.	19	» —
Frees, J. de	12.	19	» —

Tweede Luitenants.

Stegerhoek, J. (<i>v.</i>)		19 feb.	1863
Blijk, P. van den	St. Klatt.	18 junij	—
Lingen, J. D. van der (<i>v.</i>)		18	» —
Bank Langenhorst, H. J. L. de	6.	18	» —
Oosthout, P. H. J.	7.	18	» —
Holsboer, H. J.	G. B. Pal.	18	» —
Pompe van Meerdervoort, F. (<i>à la suite</i>)	Pad.	18	» —
Neijs, W. H.	G. B. Cel.	18	» —
Beijen, H. R.	G. B. Mol.	18	» —
Braun, W. F.	14.	18	» —
Bode, P. G.	G. B. Z.O. a. B.	18	» —
Schalk, W. P. van der (<i>g.</i>)		18	» —
Ende, E. G. T. von (<i>n.</i>)		18	» —
Sterk, J.	G. B. Cel.	18	» —
Brakel, D.	17.	29 dec.	—
Schmidt, J. C. (<i>à la suite.</i>)	Pad. Pandj.	29	» —
Bedet, L. L. (<i>adjutant</i>)	8.	19 feb.	1864
Ende, E. R. T. J. von	G. B. Cel.	19	» —
Vos, P. J.	16.	19	» —
La Force, F. N.	4.	19	» —
Rijn, A. van	3.	19	» —
Croes, J. W.	S. K. Soerab.	19	» —
Schultz, J. A.	7.	19	» —
Wieringa, H.	6.	19	» —
Kuhr, L. C.	G. B. Z.O. a. B.	30 maart	—
Carli, P.	14.	30	» —
Bus de Valempre, L. du	G. B. II.	30	» —
Blok, H.	8.	19 mei	—
Werdmuller von Elgg, F. A. F. E. E. V.	11.	19	» —
Hobbelaar, P.	G. B. Z.O. a. B.	19	» —
Kasten, J. C.	G. B. Mol.	19	» —
Schuller, J. A.	5.	19	» —
Heijl, J. H.	9.	21 junij	—
Seibert, P. J.	G. B. Z.O. a. B.	21	» —
Weber, F. F.	id.	21	» —
Resner, F. J.	G. B. Cel.	21	» —

Brondgeest, J. J.	3.	21	junij	1864
Bennekom, J. van	G. B. Mol.	21	»	—
Scheepens, W. L. J.	id.	21	»	—
Puffelen, J. van	G. B. B ^a .	21	»	—
Tetar van Elven, J. F.	2.	21	»	—
Ruedi, L.	G. B. W. a. B.	21	»	—
Canphuis, G. D. S. A.	12.	27	»	—
Verbeek, A. F. (<i>n.</i>)		27	»	—
Anten, F.	1.	27	»	—
Schoggers, H. E.	17.	27	»	—
Keulemans, M. A. J. L.	G. B. Pal.	27	»	—
Does de Bye, Jhr. A. M. van der	17.	27	»	—
Nuijsink, J. H.	G. B. Pal.	27	»	—
Bruijn, J. H. de (<i>à la suite.</i>)	Mr.-Corn.	27	»	—
Visser, W. A. A. (<i>à la suite.</i>)	Gomb.	27	»	—
Schoggers, J. C. F.	G. B. S. W. K.	27	»	—
Meis, T. J.	12.	27	»	—
Backer, A.	G. B. Rw.	27	»	—
Stemfoort, J. W.	2.	27	»	—
Beunk, G. J. A.	G. B. Z.O. a. B.	27	»	—
Hofman, A. H.	G. B. Pal.	27	»	—
Juda, J. M.	G. B. W. a. B.	27	»	—
Kempen, C. J. J. H. van	17.	17	julij	—
Sieberg, L.	G. B. Pal.	17	»	—
Kesler, J.	G. B. Z.O. a. B.	17	»	—
Willemse, A. J.	14.	17	»	—
Thiele, J. O.	G. B. Z.O. a. B.	17	»	—
Loo, C. D. A. van der (<i>à la suite.</i>)	Bat.	17	»	—
Tijl, J.	G. B. Z.O. a. B.	17	»	—
Kakum, P. van	9.	3	sept.	—
Kortum, A. C. W. T.	16.	3	»	—
Hartmann, F. E.	16.	3	»	—
Oudkerk Pool, S. P.	G. B. Mol.	3	»	—
Klute, C. W.	7.	3	»	—
Milder, J. D.	9.	3	»	—
Reichmann, W. P. A.	11.	3	»	—
Middelkoop, M. J.	3.	3	»	—
Lubtow, G. H. L. J. von	9.	3	»	—
Tielemann, E. S. (<i>adjutant</i>)	G. B. Cel.	3	»	—
Hamel, J. L.	G. B. W. a. B.	3	»	—
Bordes, H. J. de	id.	3	»	—
Knijff, H. J.	G. K. Benk.	3	»	—
Vogel, F. H. de	G. B. Pal.	3	»	—
Ruzette, J. E.	G. K. Lamp.	3	»	—
Schiffelers, J. G. H.	G. B. Z. O. a. B.	30	dec.	—
Kroemer, C. M. J.	4.	30	»	—
Baptist, F. G. W.	10.	30	»	—
Bruijn, G. C. A. de	G. B. B ^a .	30	»	—
Schultz, G. S.	13.	30	»	—

Bergacker, J. C. L. A.	10.	30	dec.	1864
Himpe, L. H. L. (<i>adjutant.</i>)	4.	30	»	—
Saltzmann, J. A. E.	12.	30	»	—
Helmkamp, J. W.	S. K. Soerab.	30	»	—
Tramburg, H. W. F.	G. B. Cel.	30	»	—
Bruijn, J. de (<i>à la suite</i>)	W. I.	30	»	—
Begemann, H.	G. B. Mol.	30	»	—
Roskes, C. P.	2.	30	»	—
Geldorp, H. A. van	G. B. Mol.	30	»	—
Sturler, B. L. R. de	id.	30	»	—
Mensch, W. F. van (<i>n.</i>)		30	»	—
Teunissen, W. G.	10.	30	»	—
Vink, J. A.	G. B. Cel.	30	»	—
Stutterheim, W. P.	G. B. S. W. K.	30	»	—
Lojenga, J.	17.	30	»	—
Kaiser, F. L.	16.	19	feb.	1865
Valkenhoff, H. A. J.	G. B. S. W. K.	19	»	—
Veen, J. H. van der	15.	19	»	—
Meeuwen, C. H. van	9.	19	»	—
Bodaan, F. G.	G. B. S. W. K.	19	»	—
Eichholtz, H. J. A.	7.	19	»	—
Velú, A.	6.	19	»	—
Meijboom, J. J.	13.	19	»	—
Flier, D. A.	16.	19	»	—
Bos, W. van den	17.	19	»	—
Mensinga, H. H.	5.	19	»	—
Quack, L. A.	3.	26	maart	—
Nuij, H.	1.	26	»	—
Tierngo, M. 樂 4de kl.	G. K. Lamp.	26	»	—
Schröter, J. G.	10.	4	julij	—
Söhsten, G. A. P. C. von (<i>à la suite</i>)	Sam.	10	»	—
Camphuis, G. W.	7.	10	»	—
Fontein, L. O. K.	G. B. II.	10	»	—
Ferzenaar, H. J. G.	9.	10	»	—
Hirschman, C. C. F. J. (<i>v.</i>)		10	»	—
Jonker, H. J.	2.	10	»	—
Schmid, J. van (<i>v.</i>)		10	»	—
Bosch, H. J. G.	15.	10	»	—
Elgenhuizen, J. A. E.	2.	10	»	—
Witt, G. C. A. de	11.	19	feb.	1866
Pex, J. T. E.	5.	19	»	—
Badings, A. M. H.	8.	19	»	—
Wittenrood, G. G.	G. B. W. a. B.	19	»	—
Meijer, W. M.	17.	19	»	—
Santenkolff, W. van	8.	19	»	—
Vink, G.	13.	19	»	—
Poth, W. N.	G. B. Cel.	12	april	—
Haak, E. M.	G. B. Z.O. a. B.	12	»	—
Götz, V. H.	G. B. S. W. K.	12	»	—

Gortmans, G.	G. B. Pal.	12	april	1866
Meijer, C. J.	G. B. II.	12	"	—
Fuhrhop, G. H. K.	G. B. Mol.	12	"	—
Schulmayer, J. P. J.	8.	12	"	—
Noorda, W. F. A. van der	2.	12	"	—
Simmermacher, G. C. C.	G. B. W. a. B.	23	junij	—
Söhsten, J. P. von (v.)		2	julij	—
Schneider, W. A.	G. B. B ^a .	2	"	—
Hagen, H.	5.	2	"	—
Klatt, H. T. J.	7.	2	"	—
Rolandus Hagedoorn, J. D.	6.	2	"	—
Vletter, A. de	6.	2	"	—
Bruinsma, J. F. D.	G. B. Pal.	2	"	—
Thienen, C. van	G. B. B ^a .	2	"	—
Cramer, J. A. F.	13.	2	"	—
Catenius, H. A. N.	9.	2	"	—
Albrecht, A. E.	G. B. Pal.	2	"	—
Werlemann, J. W. H.	G. B. S. W. K.	2	"	—
Voorsluijs van Elk, A.	G. B. Pal.	2	"	—
Nienwenhuijzen, O. H. L. (<i>à la suite</i>)	Buitenz.	2	"	—
Sluijs Veer, W. O. van der	6.	2	"	—
Comfurius, W.	G. B. Rw.	2	"	—
Bartelds, J.	13.	2	"	—
Ouwerling, G. G.	S. K. Soer.	2	"	—
Varkevisser, A. P. A.	G. B. B ^a .	2	"	—
Frackers, E. M. A. A. K.	G. B. W. a. B.	1	dec.	—
Popp, J. H. V.	G. B. S. W. K.	1	"	—
Schoor, J. L. van der	14.	1	"	—
Mahncke, G. A. J.	G. B. Z. O. a. B.	1	"	—
Swan, D. van der	16.	24	"	—
Stoop, W.	S. K. Sam.	19	feb.	1867
d'Artillact Brill, P. A.	G. K. Bant.	19	"	—
Steenhoven, A. C. (v.)		19	"	—
Lungershausen, C. A. F.	G. B. Pal.	19	"	—
Beekhuis, E. H. J.	15.	19	"	—
Popelier, L. J.	6.	19	"	—
Loomeijer, R. T. (v.)		26	april	—
Burgerhoudt, G. M.	15.	26	"	—
Rijk, P. van	G. K. Cher.	26	"	—
Bijteveld, G. van	11.	26	"	—
Reigersman, C. J. A.	11.	26	"	—
Ligtenberg, H. L. T.	2.	26	"	—
Surber, J.	8.	17	junij	—
Dam, H. B. van	9.	17	"	—
Immink, C. H.	17.	17	"	—
Winkel, A. M.	2.	3	julij	—
Pareau, J. H.	6.	25	"	—
Oosterzee, J. J. van	10.	25	"	—
Oosterwijk, H.	10.	25	"	—

Soeters, P. M. E.	15.	25 julij	1867
Collard, P. L. A.	9.	25 »	—
Otken, E. E. E.	11.	25 »	—
Pant, D. F. van der	9.	25 »	—
Hooghwinkel, M.	6.	25 »	—
Evers, J. W.	9.	25 »	—
Sande, B. C. van de	13.	25 »	—
Jongh, H. E. de	11.	25 »	—
Albrecht, G. J.	11.	25 »	—
Hojel, W. F. O.	3.	25 »	—
Maurenbrecher, A. G. R.	11.	25 »	—
Soeterik, G. J.	G. B. S. W. K.	25 »	—
Voute, W. H.	3.	25 »	—
Mechelen, C. E. Te	G. B. Pal.	25 »	—
Halewijn, G. H. R.	1.	18 aug.	—
Stadlmaier, N. J.	15.	17 junij	1868
Groenhof, J. P.	12.	17 »	—
Ducommun, E. J. G.	1.	17 »	—
Kennedij, H. G.	1.	17 »	—
Bosboom, W. J. N.	10.	22 julij	—
Bruijn, H. C. P. de	G. B. Mol.	22 »	—
Makkink, C. E.	4.	22 »	—
Siethoff, J. J. ten	10.	22 »	—
Vliet, C. P. J. van	8.	22 »	—
Buijskes, H. M.	12.	22 »	—
Sutherland, R. G. J.	14.	22 »	—
Piekkaart, L. C.	11.	22 »	—
Bossche, J. B. H. A. van den	12.	22 »	—
Maaten, J. van der	10.	22 »	—
Stutterheim, H.	12.	22 »	—
Schnelle, F. C. A. J.	16.	31 »	—
Roelofsz, H.	9.	31 »	—
Smeets, M.	4.	31 »	—
Steur, N. T.	11.	22 aug.	—
Scheltema, A.	17.	22 »	—
Smith, J. P.	10.	22 »	—
Trigt, P. van	4.	26 nov.	—
Raaijmakers, G. A.		7 dec.	—
Nijs, H. W. de	G. B. Z. O. a. B.	29 »	—
Vlasblom, G. W. A.	id.	29 »	—
Köppelmann, H. F. O.	15.	29 »	—
Graaff, J. J. de	17.	29 »	—
Warmelo, D. F. van	G. B. Z. O. a. B.	29 »	—
Visser, C. M.	12.	29 »	—
Legué, B.	G. K. Benk.	29 »	—
Lutje, H. F. F.	G. B. Cel.	29 »	—
Holz, H. F.	id.	29 »	—
Schwab, J. H.	8.	19 feb.	1869
Schultz, F.	4.	19 »	—

Snell, J. D. J.	4.	19 feb.	1869
Klicks, C. G.	8.	19 "	—
Alphen, J. D. van	12.	19 "	—
Zalingen, G. van	13.	19 "	—
Gusdorf, F.	1.	19 "	—
Hout, L. van der	G. B. Z. O. a. B.	19 "	—
Mahne, H. M. * 4e kl.	1.	16 maart	—
Ophuijzen, H. van	5.	16 "	—
Son, L. D. M. van	G. B. Mol.	16 "	—
Scheuer, A. H. W.	5.	16 "	—
Driem, A. van	5.	16 "	—
Temmen, C. J. van	5.	16 "	—
Vuuren, S. van	8.	16 "	—
Bekking, V. A. A.	5.	16 "	—
Bakkenes, J. J. van	15.	17 juni	—
Gleewinkel Kamperdijk, J.	G. Z. O. a. B.	17 "	—
Gobée, G. M. A.	id.	17 "	—
Dumortier, W.	12.	17 "	—
Berg, H. J. van den	G. B. Pal.	17 "	—
Deijkerhoff, J. F.	G. B. Z. O. B.	17 "	—
Löling, D. H.	13.	17 "	—
Regensburg, W. D. C.	G. B. Z. O. a. B.	17 "	—
Orsbach, C. G. J. H.	6.	17 "	—
Nieuwenhuijzen, W. C.	9.	18 juli	—
Rijnders, H. C.	G. B. Pal.	31 "	—
Bijlevelt, H. F. C. van	8.	31 "	—
Engelbert van Bevervoorde, T. A.	G. B. W. a. B.	31 "	—
Stevens, J.	G. B. Mol.	31 "	—
Slicher, A. J.	16.	31 "	—
Speenhoff, J.	G. B. Z. O. a. B.	31 "	—
Blaauwenoord, E.	15.	31 "	—
Begemann, K. A.	10.	31 "	—
Morren, F. W.	15.	31 "	—
Kellermann, R. L.	12.	31 "	—
Heeres, H.	7.	4 sept.	—
Lindheim, G. G. F. von	14.	4 "	—
Teijn, F. J. H. J. T. van	15.	4 "	—
Jongh, C. de	G. B. W. a. B.	4 "	—
Caspari, J. M. W.	id.	4 "	—
Christ, J. L. P. K.	7.	4 "	—
Ponstijn, J. B.	G. B. Rw.	4 "	—
Klencke, W. P. G.	8.	4 "	—
Greve, E.	2.	4 "	—

Inlandsche Officiëren der Infanterie.

Eerste Luitenants.

Meijer, A. B. M. 25	G. B. S. W. K.	19 feb.	1858
Sandiman, B. M.	8.	13 julij	1865
Kemplo.	8.	13 »	—
Singorosso.	G. B. II.	13 »	—
Maska.	13.	13 »	—
Tjemiengon.	G. B. W. a. B.	13 »	—
Taliman.	G. B. S. W. K.	6 okt.	1867

Gedetacheerd uit Nederland.

(Voor den tijd van 5 jaren).

Kapiteins.

Derde klasse.

Lanzing, A. A. F.	14.	6 sept.	1867
Graaff, J. A. de	4.	29 julij	1868
Rochell, A. J. F.	G. B. W. a. B.	1 nov.	—
Sepp, C. E.	8.	23 april	1869

Eerste Luitenants.

Gerdessen, L. E.	G. B. Mol.	1 april	1861
Meijer, Jhr. A. F. C.	G. B. Cel.	3 aug.	—
Cokart, F. J. E.	id.	29 mei	1862
Schneither, L.	10.	29 »	—
Nes, T. C. van	2.	27 aug.	—
Hingman, W.	11.	6 mei	1863
Schermbeek, J. C. van	14.	19 »	—
Badings, A. H. L.	5.	24 junij	—
Vogelenzang, J.	G. B. W. a. B.	17 julij	1864
Schumann, M. G. W. A.	G. B. S. W. K.	1 sept.	—
Temminck, M. J.	G. B. Pal.	30 jan.	1865
Offerhaus, L.	9.	25 april	—
Rehm, A. O.	G. B. Z./O. B.	24 nov.	—
Smallenbach, H. C.	16.	20 april	1866
Mooijaart, A. E.	G. B. W. a. B.	20 »	—
Assen, P. van	9.	20 mei	1867
Vlijmen, B. R. F. van	G. B. Z./O. B.	20 »	—
Sievers, F. P.	3.	20 »	—
Hiensch, J.	G. B. Z. O. a. B.	11 jan.	1868
Gelpke, J. P. L.	G. B. Mol.	11 »	—
Hustinx, T. W. H. J. M.	7.	11 »	—
Prager, J. A.	G. B. W. a. B.	22 julij	—
Bloijs van Treslong, Jhr. J. P.	9.	22 »	—

Tweede Luitenant.

Koppen, T. G.	6.	24 dec.	1866
---------------	----	---------	------

KORPS- EN RANGSGEWIJZE INDEELING
VAN DE OFFICIEREN DER INFANTERIE.

1e Bataillon Infanterie.

Staf, 1e, 2e, 3e, 4e en 5e kompagnie te Soerakarta,
 6e kompagnie te Bojolalie.

<i>Luiten. kol.</i>	Meijners, H. G. J. L.	28 sept.	1867
<i>Kapitein.</i>	Leersum, A. A. M. van	19 feb.	1861
»	Ruzette, L. F.	19 »	1862
»	Huls, G. F. van	30 dec.	1864
»	Tengnagell, F. J. L. M. Z. Baron von	26 maart	1865
»	Bont, G. de	16 »	1869
»	Mac Gillavrij, J. W. D. A.	16 »	—
<i>1e Luit. adj.</i>	Hollanders, J. J.	28 nov.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Kok, J. M. de	19 feb.	—
»	Middeldijk, C. F. van	19 »	—
»	Moerkerken, B. van	19 »	—
»	Thieme, W. J.	28 nov.	—
»	Lauer, J.	28 »	—
»	Perelaer, A. W. H.	17 julij	1864
»	Bindervoet van Nahuijs, A. P.	3 sept.	—
»	Schori, J.	12 april	1866
»	Mansvelt, J. F. van	17 juni	1867
»	Dedem van Driesberg, A. F. E. van	17 »	—
»	Vogel, G. A.	31 julij	1868
»	Ketelaer, J. N. I.	19 nov.	1869
<i>2e Luitenant.</i>	Anten, F.	27 juni	1864
»	Nuij, H.	26 maart	1865
»	Halewijn, G. H. R.	18 aug.	1867
»	Ducommun, E. J. G.	17 juni	1868
»	Kennedij, H. G.	17 »	—
»	Gusdorf, F.	19 feb.	1869
»	Mahne, H. M.	16 maart	—

2e Bataillon Infanterie.

Willem I.

<i>Luiten. kol.</i>	Bennekom, K. H. O. van	26 nov.	1868
<i>Kapitein.</i>	Thörig, B. M. H.	15 juni	1861
»	Phaff, M. A. E.	28 nov.	1862
»	Overvest, J. B. van	3 sept.	1864
»	Reuling, F. C. L.	19 feb.	1865
»	Mauntz, P. E. F. von	28 »	—
»	Simons, J. F.	29 »	1868

<i>1e Luit. adj.</i>	Lucas, D.	31 mei	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Schwartz, H. J.	15 juni	1861
»	Nes, T. C. van (gedetacheerd uit Ned.)	27 aug.	1862
»	Beekhuis, H. K. A.	19 feb.	1864
»	Scheltens, J. E.	11 okt.	—
»	Gewin, A. A. A. E.	25 nov.	—
»	Voorst tot Voorst, F. A. M. J. Baron van	12 april	1866
»	Walraven, W.	4 sept.	1867
»	Harbord, K. H.	17 juni	1868
»	Swieten, J. M. E. van	3 nov.	—
»	Lannoij, R. de	16 maart	1869
<i>2e Luitenant.</i>	Tetar van Elven, J. F.	21 juni	1864
»	Stemfoort, J. W.	27 »	—
»	Roskes, C. P.	30 dec.	—
»	Jonker, H. J.	10 juli	1865
»	Elgenhuizen, J. A. E.	10 »	—
»	Noorda, W. F. A. van der	12 april	1866
»	Ligtenberg, H. L. F.	26 »	1867
»	Winkel, A. M.	3 juni	—
»	Greve, E.	4 sept.	1869

3e Bataillon Infanterie.

Samarang.

<i>Majoor.</i>	Schindler, C. J.	31 juli	1868
<i>Kapitein.</i>	Thiel, J. G. van	28 »	1860
»	Randwijk, C. A. van	29 april	1868
»	Mack, J. B.	3 nov.	—
»	Cohen, E. C. G.	17 juni	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Filet, G. F. K.	19 feb.	—
<i>1e Luitenant.</i>	Stumpf, F.	15 juni	1861
»	Son, J. W. van	28 nov.	1862
»	Ilamakers, A.	28 »	—
»	Spoelstra, J. J.	28 maart	1865
»	Gaberel, P. J.	19 feb.	1867
»	Sievers, F. P. (gedetacheerd uit Ned.)	20 mei	—
»	Massow, W. L. E. V. von	22 aug.	1868
<i>2e Luitenant.</i>	Rijn, A. van	19 feb.	1864
»	Brondgeest, J. J.	21 juni	—
»	Middelkoop, M. J.	3 sept.	—
»	Quack, L. A.	26 maart	1865
»	Hojel, W. F. O.	25 juli	1867
»	Voute, W. H.	25 »	—

4e Bataillon Infanterie.

Staf, 1e, 2e, 3e, 4e en 5e compagnie te Djokjakarta,
5e compagnie te Banjoebiroe.

<i>Majoor.</i>	Doerrleben, E. H.	28 sept.	1867
----------------	-------------------	----------	------

<i>Kapitein.</i>	Offerman, J. J. M.	25 aug.	1860
»	Volkerts, N.	19 feb.	1861
»	Rausch, J. H.	12 april	1866
»	Ende, L. J. F. E. van	23 junij	—
»	Graaff, J. A. de (gedetacheerd uit Ned.)	28 julij	1868
»	Heck, P. J.	16 maart	1869
<i>2e Luit. adj.</i>	Himpe, I. H. L.	30 dec.	1864
<i>3e Luitenant.</i>	Ouwens, A. H.	31 mei	1862
»	Heck, E.	28 nov.	—
»	Lucher, F.	28 »	—
»	Bronckhorst, J. H. M. van	25 okt.	1863
»	Rijn, J. H. van	19 feb.	1865
»	Nilant, G. W. J. T.	28 sept.	—
»	Gobius, C. A.	28 »	—
»	Kaakebeen, D. M.	21 dec.	—
»	Franssen, H. H. G.	19 feb.	1868
»	Mijnders, H. W.	26 nov.	—
»	Kielgast, A. F. H.	26 »	—
»	Hekmeijer, A.	4 sept.	1869
<i>2e Luitenant.</i>	La Force, F. N.	19 feb.	1864
»	Kroemer, C. M. J.	30 dec.	—
»	Makkink, C. E.	22 julij	1868
»	Smeets, M.	31 julij	—
»	Trigt, P. van	26 nov.	—
»	Schultz, F.	19 feb.	1869
»	Snell, J. D. J.	19 »	—

5e Bataillon Infanterie.

Staf, 4e, 5e en 6e compagnie te Willem I, 1e, 2e en 3e compagnie te Salatiga.

<i>Majoor.</i>	Hcemskerk, W. E. F. van	25 nov.	1864
<i>Kapitein.</i>	Rödlich, A. H. F. C. F.	19 feb.	1860
»	Epke, J. A.	18 april	1868
»	Bardok, A.	3 nov.	—
»	Duvergé, F. J. H.	16 maart	1869
»	Bode, J. J. H. de	16 »	—
»	Stollé, W. L. E.	4 sept.	—
<i>3e Luit. adj.</i>	Logemann, J. C. G.	28 nov.	1862
<i>3e Luitenant.</i>	Vrijhoef, C. C. van den	28 julij	1860
»	Bowles, R. P.	19 feb.	1863
»	Badings, A. H. L. (gedetach. uit Nederl.)	24 junij	—
»	Abeelen, F. R. P. van den	1 dec.	—
»	Schlundt Bodien, J. M. W.	30 maart	1864
»	Sonnenberg, J. L.	19 feb.	1865
»	Willems, J. J.	4 julij	—
»	Schulze, L. F. M.	22 aug.	1868
»	Slangen, C. M.	3 nov.	—
<i>2e Luitenant.</i>	Schuller, J. A.	19 mei	1864
»	Mensinga, H. H.	19 feb.	1865

<i>2e Luitenant.</i>	Pex, J. T. E.	19 feb.	1866
„	Hagen, H.	2 julij	—
„	Ophuizen, H. van	16 maart	1869
„	Scheuer, A. H. W.	16 „	—
„	Driem, A. van	16 „	—
„	Temmen, C. J. van	16 „	—
„	Bekking, V. A. A.	16 „	—

6e Bataillon Infanterie.**Soerabaja.**

<i>Majoor.</i>	Termijtelen, H.	26 sept.	1867
<i>Kapitein.</i>	Rhijn, R. F. van	14 aug.	1862
„	Gits, F. A.	11 okt.	1864
„	Meijer, F. W.	1 dec.	1866
„	Jacquier de Lompret, H. L. F. de	26 april	1867
„	Aalst, A. H. van	17 junij	1868
„	Kretschmer, W. G. L.	19 feb.	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Vetter, J. A.	19 „	1863
<i>1e Luitenant.</i>	Kruijmel, W. A.	19 „	1862
„	Rövekamp, J.	4 julij	—
„	Bilt la Motthe, A. A. van der	19 feb.	1864
„	Dijck, H. N. van	19 mei	—
„	Dugteren, A. J. E. van	30 dec.	—
„	Eenhuizen, H. E.	30 „	—
<i>2e Luitenant.</i>	Bank Langenhorst, H. J. L. de	18 junij	1863
„	Wieringa, H.	19 feb.	1864
„	Velu, A.	19 „	1865
„	Rolandus Hagedoorn, J. D.	2 julij	1866
„	Vletter, A. de	2 „	—
„	Sluijs Veer, W. O. van der	2 „	—
„	Koppen, T. G. (gedetach. uit Ned.)	24 dec.	—
„	Popelier, L. J.	19 feb.	1867
„	Pareau, J. H.	25 julij	—
„	Hoogwinkel, M.	25 „	—
„	Orsbach, C. G. J. H.	17 junij	1869

7e Bataillon Infanterie.**Samarang.**

<i>Majoor.</i>	Timmermans, L. J. F.	4 julij	1865
<i>Kapitein.</i>	Schauroth, M. E. F. L. von	24 mei	1860
„	Schalk, J. H. van der	31 maart	1863
„	Eichholtz, W. C. H.	25 nov.	1864
„	Grampré Moliere, J. L. B.	30 dec.	—
„	Bruijn, J. D. de	29 april	1868
„	Dompseleer, P. E. J. H. van	19 nov.	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Ebell, G. D.	16 maart	1869
<i>1e Luitenant.</i>	Werkhoven, F. W. P. G. van	19 feb.	1864
„	Waagen, J.	11 okt.	—
„	Hogerwaard, P. J. J. S.	24 mei	1865
„	Dijck, G. A. van	1 dec.	1866

<i>1e Luitenant.</i>	Stuwe, P. F. A. van	26 april	1867
»	Hustinx, T. W. H. J. M. (gedetacheerd uit Nederland.)	11 jan.	1868
»	Prins, H. J.	31 julij	1869
»	Wijnmalen, H. A.	4 sept.	—
<i>2e Luitenant.</i>	Oosthout, P. H. J.	18 junij	1863
»	Schultz, J. A.	19 feb.	1864
»	Klute, C. W.	3 sept.	—
»	Eichholts, H. J. A.	19 feb.	1865
»	Camphuis, G. W.	10 julij	—
»	Klatt, H. T. J.	2 »	1866
»	Heeres, H.	4 sept.	1869
»	Christ, J. L. P. K.	4 »	—

3e Bataillon Infanterie.

Staf, 1e, 2e en 3e compagnie te Kedong-Kebo, 4e, 5e en 6e compagnie te Ngawi.

<i>Luit. kolon.</i>	Schultze, K. F.	19 feb.	1869
<i>Majoor.</i>	Scheepens, C. C. P.	16 okt.	1868
<i>Kapitein.</i>	Auffmorth, J. W.	28 julij	1860
»	Stuwe, H. W. C. van	25 aug.	—
»	Driessen, H. E.	19 feb.	1864
»	Tromp, H. A. E.	19 feb.	1869
»	Sepp, C. E. (gedetacheerd uit Nederl.)	23 april	—
»	Martin, F. K.	31 julij	—
<i>1e Luit. adj.</i>	Mourik, J. T. van	19 nov.	—
<i>2e »</i>	Bedet, L. L.	19 feb.	1864
<i>3e Luitenant.</i>	Juta, B. A. E.	15 junij	1861
»	Schamper, L. F. M.	25 nov.	1864
»	Emde, J. E. van	4 julij	1865
»	Bosch, A.	19 feb.	1866
»	Welfer, J. C. P.	12 april	—
»	Clignett, A. A. A.	17 junij	1867
»	Haas, A. de	3 nov.	1868
<i>2e Luitenant.</i>	Blok, H.	19 mei	1864
»	Badings, A. M. H.	19 feb.	1866
»	Santenkoff, W. van	19 »	—
»	Schulmayer, J. P. J.	12 april	—
»	Surber, J.	17 junij	1867
»	Vliet, C. P. J. van	22 julij	1868
»	Schwab, J. H.	19 feb.	1869
»	Klicks, C. G.	19 »	—
»	Vuuren, S. van	16 maart	—
»	Bijlevelt, H. F. C. van	31 julij	—
»	Klencke, W. P. G.	4 sept.	—
<i>Inl. 1e Luit.</i>	Sandiman.	13 julij	1865
»	Kemplo.	13 »	—

9e Bataillon Infanterie.

Weltevreden.

<i>Majoor.</i>	Bennekom, W. G. A. L.	16 maart	1869
----------------	-----------------------	----------	------

<i>Kapitein.</i>	Swaving, J. H.	15 juni	1861
»	Lauts, F. M.	28 april	1862
»	Knoote, C. J.	1 dec.	1863
»	Wilde, C. J. M. de	25 nov.	1864
»	Demmeni, H. C. V. A.	28 sept.	1865
»	Haafden, F. van	16 maart	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Drimmelen, P. van	31 »	1863
<i>1e Luitenant.</i>	Sorgen, A. A. van	31 mei	1862
»	Herk, J. H. A. van	14 aug.	—
»	Kal, G. A.	28 nov.	1864
»	Deijkerhoff C.	25 nov.	1864
»	Offerhaus, L. (gedetach. uit Nederl.)	25 april	1865
»	Assen, P. van (gedet. uit Nederl.)	20 mei	1867
»	Bloijs van Treslong, Jhr. J. P. (gedetacheerd uit Nederland.)	22 juli	1868
<i>2e Luitenant.</i>	Meeuwen, C. H. van	19 feb.	1865
»	Heijl, J. H.	21 juni	—
»	Ferzenaar, H. J. G.	10 juli	—
»	Kakum, P. van	3 sept.	—
»	Milder, J. D.	3 »	—
»	Lubtow, G. H. L. J. von	3 »	—
»	Catenius, H. A. N.	2 juli	1866
»	Dam, H. B. van	17 juni	1867
»	Collard, P. L. A.	25 »	—
»	Pant, D. F. van der	25 »	—
»	Evers, J. W.	25 »	—
»	Roelofs, H.	31 »	1868
»	Nieuwenhuijzen, W. C.	18 juli	1869

10e Bataillon Infanterie.

Staf, 2e, 3e, 4e, 5e en 6e compagnie te Meester-Cornelis,
1e compagnie te Buitenzorg.

<i>Luit. kolon.</i>	Goteling Vinnis, E. R.	19 feb.	1869
<i>Kapitein.</i>	Ijperen, B. W. van	25 aug.	1860
»	Roels, J. S.	15 juni	1861
»	Swieten, W. J. G.	8 nov.	1862
»	Reuter, V. L.	28 »	—
»	Diepenheim, L. G.	29 april	1868
»	Barkeij, L. M. H. J.	17 juni	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Verspijck, A.	25 nov.	1864
<i>1e Luitenant.</i>	Bussche Ippenburg A. G. C. E. W.		
»	von dem	15 juni	1861
»	Steenhuijzen, F. C. V. B. de	19 feb.	1862
»	Schneither, L. (gedetacheerd uit Ned.)	29 mei	—
»	Haack van der Goes, W. J.	21 juni	1864
»	Visch Eijbergen, J. A. de	30 dec.	—
»	Opscholtens, C. B. A.	19 feb.	1865
»	Sirks, J.	19 »	—
»	Paré, F. J. D.	19 »	1867

Afgedrukt 21 december.

<i>2e Luitenant.</i>	Baptist, F. G. W.	30 dec.	1864
»	Bergacker, J. C. L. A.	30 dec.	—
»	Teunissen, W. G.	30 »	—
»	Schröter, J. G.	4 julij	1865
»	Oosterzee, J. J. van	25 »	1867
»	Oosterwijk, H.	25 »	—
»	Bosboom, W. J. N.	22 »	1868
»	Siethoff, J. J. ten	22 »	—
»	Maaten, J. van der	22 »	—
»	Smith, J. P.	22 aug.	—
»	Begemann, K. A.	31 julij	1869

11e Bataillon Infanterie.

Meester-Cornelis.

<i>Majoor.</i>	Bloem, F. A. C.	19 feb.	1868
<i>Kapitein.</i>	Albrecht, J. C.	18 april	1860
»	Stoecker, F. C. A.	19 »	1861
»	Koops, R. D. W.	24 mei	1865
»	Kinschot, Jhr. G. H. Q. van	12 april	1866
»	Scheltema, J. T.	12 »	—
<i>3e Luit. adj.</i>	Boonk, H. J.	31 mei	1862
<i>3e Luitenant.</i>	Drigny, L. A.	8 nov.	—
»	Hingman, W. (gedetacheerd nit Ned.)	6 mei	1863
»	Noman, J. F. A.	19 »	1864
»	Munder, W.	17 julij	—
»	Bruijn, R. J. G. M. de	3 sept.	—
»	Altenstein, C. H.	3 »	—
»	Schoemaker, F. H.	31 julij	1869
»	Harbach, M.	31 »	—
<i>2e Luitenant.</i>	Werdmuller von Elgg, F. A. F. E. E. V.	19 mei	1864
»	Reichmann, W. P. A.	3 sept.	—
»	Witt, G. C. A. de	19 feb.	1866
»	Bijleveld, G. van	26 april	1867
»	Reigersman, C. J. A.	26 »	—
»	Otken, E. E. E.	25 julij	—
»	Jongh, H. E. de	25 »	—
»	Albrecht, G. J.	25 »	—
»	Maurenbrecher, A. G. R.	25 »	—
»	Piekkaart, L. C.	22 »	1868
»	Steur, N. T.	22 aug.	—

12e Bataillon Infanterie.

Weltevreden.

<i>Majoor.</i>	Heiligers, C. G.	4 julij	1865
<i>Kapitein.</i>	Blasius, L. F.	31 maart	1863
»	Grijs, H. G. de	25 nov.	1864
»	Vervloet, W. J.	22 aug.	1868
»	Dumont, C. H. C.	29 dec.	—
»	Bowier, Jhr. H.	17 junij	1869

1870.

31

<i>1e Luit. adj.</i>	Marion, N. van	30 maart	1864
<i>1e Luitenant.</i>	Pon, P. W. H. du	15 juni	1861
»	Marion, W. C. van	30 »	1864
»	Lamers, G.	19 feb.	1865
»	Dauzon, H. J.	3 nov.	1868
»	Geldorp, J.	3 »	—
»	Gorter, H.	3 »	—
»	Pattché, J.	16 maart	1869
»	Kulshoven, W. J. C.	16 »	—
»	Frees, J. de	19 nov.	1869
<i>2e Luitenant.</i>	Camphuis, G. D. S. A.	27 juni	1864
»	Meis, T. J.	27 »	—
»	Saltzmann, J. A. E.	30 dec.	—
»	Groenhof, J. P.	17 juni	1868
»	Buijskes, H. M.	22 juli	—
»	Bossche, J. B. H. A. van den	22 »	—
»	Stutterheim, H.	22 »	—
»	Visser, C. M.	29 dec.	—
»	Alphen, J. D. van	19 feb.	1869
»	Dumortier, W.	17 juni	—
»	Kellermann, R. L.	31 juli	—

13e Bataillon Infanterie.

Soerabaja.

<i>Majoor.</i>	Rochemont, P. R. de	20 okt.	1867
<i>Kapitein.</i>	Epke, J.	19 »	1859
»	Nilant, L. H. C.	19 mei	1864
»	Muller, O. H. J.	17 juli	—
»	Berg, A. H. J.	25 nov.	—
»	Versteeg, H. M.	24 mei	1865
»	Blokland, J. C. van	31 juli	1868
<i>1e Luit. adj.</i>	Haaksma, H.	1 dec.	1866
<i>1e Luitenant.</i>	Heumen, F. J. S. van	15 juni	1861
»	Doornum, G. L. van	31 mei	1862
»	Huijter, J. H.	31 »	—
»	Beck, A. J.	19 feb.	1863
»	Rijnders, W. J. J.	17 juni	1867
»	Filet, J. W. D.	17 »	1868
»	Timmler, J.	17 »	—
<i>2e Luitenant.</i>	Schultz, G. S.	30 dec.	1864
»	Meijboom, J. J.	19 feb.	1865
»	Vink, G.	19 »	1866
»	Cramer, J. A. F.	2 juli	—
»	Bartelds, J.	2 »	—
»	Sande, B. C. van de	25 »	1867
»	Zalingen, G. van	19 feb.	1869
»	Löling, D. H.	17 juni	—
<i>Inl. 1e Luit.</i>	Maska.	13 juli	1865

14e Bataillon Infanterie.

Soerabaja.

<i>Majoor.</i>	Sternbach, P. J. L. von	19 feb.	1867
<i>Kapitein.</i>	Grooss, J. G. H.	31 mei	1862
»	Groos, F. B. A.	21 juni	1864
»	Prins, H. E. L.	25 nov.	—
»	Engelhart, J. L.	22 aug.	1865
»	Lanzing, A. A. F.	6 sept.	1867
»	Graeff, G. C. R. R.	17 juni	1868
»	Slors, J. F. G.	19 nov.	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Häfeli, D. L.	19 feb.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Lannoij, F. de	28 nov.	—
»	Schermbeek, J. C. van (gedetacheerd uit Nederland.)	19 mei	1863
»	Wilde, W. F. de	19 feb.	1865
»	Leers, A. C. N.	12 april	1866
»	Raaij, F. C. L.	11 sept.	—
»	Jullien, E. C.	19 feb.	1867
»	Vis, M. H.	17 juni	—
»	Leersum, F. J. van	17 »	—
»	Balabrega, S.	16 maart	1869
<i>2e Luitenant.</i>	Braun, W. F.	18 juni	1863
»	Carli, P.	30 maart	1864
»	Paffelen, J. van	21 juni	—
»	Willemse, A. J.	17 juli	—
»	Schoor, J. L. van der	1 dec.	1866
»	Sutherland, R. G. J.	22 juli	1868
»	Lindheim, G. G. F. von	4 sept.	1869

15e Bataillon Infanterie.

Padang.

<i>Majoor.</i>	Bode, J. de	19 feb.	1869
<i>Kapitein.</i>	Meijer, H. F.	15 juni	1861
»	Verspijck, T. M.	26 »	1865
»	Albrecht, W. A.	26 april	1867
»	Teijn, H. K. F. van	17 juni	1868
»	Wessem, J. van	19 nov.	1869
<i>1e Luit. adj.</i>	Prins, S. G.	24 mei	1865
<i>1e Luitenant.</i>	Vijver, D. de	4 juli	1865
»	Beek, J. E. B. ter	12 april	1866
»	Furstner, A. H.	12 »	—
»	Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. H.		
»	A. P. von	17 juni	1867
»	Beeckman, F. W.	29 dec.	1868
»	Watrin, F. C. P. M.	16 maart	1869
»	Wetselaar, H.	17 juni	—

<i>2e Luitenant.</i>	Veen, J. H. van der	19 feb.	1865
»	Bosch, H. J. G.	10 julij	—
»	Beekhuis, E. H. J.	19 feb.	1867
»	Burgerhoudt, G. M.	26 april	—
»	Soeters, P. M. E.	25 julij	—
»	Stadlmaier, N. J.	17 juni	1868
»	Köppelmann, H. F. O.	29 dec.	1868
»	Bakkenes, J. J. van	17 juni	1869
»	Blaauwenoord, E.	31 julij	—
»	Morren, F. W.	31 »	—
»	Teijn, F. J. H. J. T.	4 sept.	—

16e Bataillon Infanterie.**Padang-Pandjang.**

<i>Majoor.</i>	Kriesfeld, J. V.	3 julij	1867
<i>Kapitein.</i>	Renaud, J. T. F.	15 juni	1861
»	Popta, J. J. H.	4 julij	1862
»	Docters van Leeuwen. W. J. J.	8 nov.	—
»	Hamers, B. C. F.	19 feb.	1864
»	Quack, J. A.	30 maart	—
»	Weeren, J. van	25 nov.	—
<i>1e Luit. adj.</i>	Groot, R. P. de	28 »	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Rochemont, D. L. de	1	1861
»	Wichelhausen, W. F.	14 aug.	1862
»	IJssel de Schepper, J. H. A.	19 feb.	1864
»	Knoop, J.	30 maart	—
»	Schuitemaker, K.	21 juni	—
»	Bruin, A. H. de	19 feb.	1865
»	Smallenbach, H. C. (gedet. uit Ned.)	20 april	1866
»	Neeb, C. A. E.	28 sept.	1867
»	Krijger, J. de	19 feb.	1869
»	Wetselaar, H.	17 juni	—
<i>2e Luitenant.</i>	Vos, P. J.	19 feb.	1864
»	Kortum, A. C. W. T.	3 juni	—
»	Hartmann, F. E.	3 »	—
»	Kaiser, F. L.	19 feb.	1865
»	Flier, D. A.	19 »	—
»	Swan, D. van der	24 dec.	1866
»	Schnelle, F. C. A. J.	31 julij	1868
»	Slicher, A. J.	31 »	1869

17e Bataillon Infanterie.

Staf, 2e, 3e, 4e, 5e en 6e compagnie te Fort de Kock,
1e compagnie te Padang.

<i>Majoor.</i>	Kroon, L. de	28 sept.	1867
<i>Kapitein.</i>	Mekern, F. J. W.	21 juni	1864
»	Verstege, D. A. C. F. W.	17 julij	—
»	Smagge, J. P.	30 dec.	—

<i>Kapitein.</i>	Jettes, E. V.	28 sept.	1865
»	Ruempol, C. J. T.	28 »	—
»	Pol, W. H. van de	3 julij	1867
<i>1e Luit. adj.</i>	Marckert, J. W.	23 »	1866
<i>1e Luitenant.</i>	Wijnoldij, A.	31 mei	1862
»	Arnoldij, J.	25 okt.	1863
»	Smit, W.	30 maart	1864
»	Haack van der Goes, W. J.	21 junij	—
»	Reuter, K. N.	26 maart	1865
»	Sablerolle, M.	4 julij	—
»	Jansen, J. G.	28 sept.	—
»	Meij Mecima, A. F. A. de	23 junij	1866
»	Bouman, H.	29 dec.	1868
<i>2e Luitenant.</i>	Brakel, D.	29 »	1863
»	Does de Bye, Jhr. A. M. van der	27 junij	1864
»	Schoggers, H. E.	27 »	—
»	Kempen, C. J. J. H. van	17 julij	—
»	Lojenga, J.	30 dec.	—
»	Bos, W. van den	19 feb.	1865
»	Meijer, W. M.	19 »	1866
»	Immink, C. H.	17 junij	1867
»	Scheltema, A.	22 aug.	1868
»	Graaff, J. J. de	29 dec.	—
Garnizoens compagnie van Bantam.			
<i>Kapitein.</i>	Cavaljé, F. P.	14 aug.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Boelsums, J.	28 nov.	—
»	Diepenbroek, N. G.	21 junij	1864
»	Goldbach, M. W.	11 okt.	—
»	Upwich, L. T. van der	12 april	1865
»	Erp, W. V. van	26 nov.	1868
<i>2e Luitenant.</i>	d'Artillact Brill, P. A.	19 feb.	1867
Garnizoens compagnie van Cheribon.			
<i>Kapitein.</i>	Riemsdijk, A. W. van	28 julij	1860
<i>2e Luitenant.</i>	Rijk, P. van	26 april	1867
<i>Adj. Ond. off.</i>	Backer, A. A.	12 julij	1859
Garnizoens bataillon der 2e militaire afdeeling op Java.			
<i>Majoor.</i>	Benschop, L. J. W.	30 junij	1868
<i>Kapitein.</i>	Rhijn, G. J. W. van	18 okt.	1860
»	Dockheer, J. C.	22 aug.	1868
<i>1e Luit. adj.</i>	Vasseur, W.	17 julij	1864
<i>1e Luitenant.</i>	Graaf, H. M. de	15 junij	1861
»	Vrijhoef, C. J. van den	21 »	1864
»	Berg, K. A.	21 »	—
»	Tengbergen, W.	3 sept.	—
»	Gaal, P. C.	28 »	1865
<i>2e Luitenant.</i>	Bus de Valempré, L. du	30 maart	1864
»	Fontein, L. Q. K.	10 julij	1865
»	Meijer, C. J.	12 april	1866

Inl. 1e Luit. Singoresso. 13 julij 1865

Kader van het Straf-detachement te Klaten.

<i>Kapitein.</i>	Luijmes, A.	30 dec.	1864
<i>1e Luitenant.</i>	Walpot, F. J. L.	3 sept.	—
»	Staden ten Brink, P. B. van	30 dec.	—
<i>2e Luitenant.</i>	Blijck, P. van den	18 junij	1863

**Garnizoens bataillon van Sumatra's Westkust
en onderhoorigheden.**

<i>Luit. kol.</i>	Ravallet, G. F. de	19 feb.	1869
<i>Majoor.</i>	Frappier, A. A. G.	25 nov.	1864
<i>Kapitein.</i>	Demmeni, H.	12 april	1866
»	Schendel, J. G. H. F. van	12 »	—
<i>1e Luitenant.</i>	Visscher, C. H.	30 maart	1864
»	Schumann, M. G. W. A. (gedeta- cheerd uit Nederland.)	1 sept.	—
»	Enschut, J. C. A. van	11 okt.	—
»	Jongh, A. A. J. L. de	25 nov.	—
»	Broman, F. G. N.	26 maart	1865
»	Staats, W. K.	12 april	1866
»	Koch, C. F.	12 »	—
»	Jagemann, C. C. F. H.	26 »	1867
»	Miseroij, C.	26 »	—
»	Lindwurm, W. F. A.	31 julij	1868
»	Woutersz. J. A.	31 »	—
»	Schweijts, C. E. J.	26 nov.	1869
»	Kievits, J. H.	19 feb.	—
<i>2e Luitenant.</i>	Schoggers, J. C. F.	27 junij	1864
»	Stutterheim, W. P.	30 dec.	—
»	Valkenhoff, H. A. J.	19 feb.	1865
»	Bodaan, F. G.	19 »	—
»	Götz, V. H.	12 april	1866
»	Werlemann, J. W. H.	2 julij	—
»	Popp, J. H. V.	1 dec.	—
»	Soeterik, G. J.	25 julij	1867
<i>Inl. 1e Luit.</i>	Meijer, A.	19 feb.	1858
»	Taliman.	6 okt.	1867

Garnizoens compagnie van Benkoelen.

<i>Kapitein.</i>	Weijland, E. G.	19 feb.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Nix, L. F.	14 maart	—
<i>2e Luitenant.</i>	Knijff, H. J.	3 sept.	1864
»	Legué, B.	29 dec.	1868

Garnizoens compagnie der Lampongsche distrikten.

<i>Kapitein.</i>	Coenens, K. W. H. de	15 junij	1861
<i>1e Luitenant.</i>	Haack van der Goes, K. H. A.	17 julij	1864
»	Benjamins, A.	3 »	1867

<i>2e Luitenant.</i>	Ruzette, J. E.	3 sept.	1864
»	Tiernego, M.	26 maart	1865

Garnizoens bataillon van Palembang.

<i>Luit. kol.</i>	Visser, W. J. A.	4 julij	1865
<i>Majoor.</i>	Vos, G. H.	16 maart	1869
<i>Kapitein.</i>	Pauw, L. de	15 junij	1861
»	Beeckman, A. F.	19 feb.	1862
»	Eras, L. C.	1 dec.	1863
»	Middelaer, E. D. C.	30 maart	1864
»	Thijs, J. D. E. F.	30 »	—
»	Romswinkel, J. H.	19 feb..	1865
»	Timmerman, W. J. T.	21 deci	—
»	Driem, J. B. van	26 aprl	1867
»	Verdooren, E. L. G. J.	22 aug.	1868
<i>1e Luit. adj.</i>	Ruempol, G. S. K. J.	25 nov.	1864
»	Weijns, N. A.	23 junij	1866
<i>1e Luitenant.</i>	Kroesbeek, J. H. P.	15 »	1861
»	Hoynck van Papendrecht, J. W. C. C.	19 feb.	1862
»	Welters, T. H.	8 nov.	—
»	Stenvelt, G. A. H. van	28 »	—
»	Brusse, C. J.	17 julij	1864
»	Gobius, H. A.	3 sept	—
»	Barthelemij, S. J. E. J. V.	25 nov.	—
»	Temminck, M. J. (gedetacheerd uit Nederland.)	30 junij	1865
»	Bergh, W. G. van den	28 sept.	1865
»	Nil, L. A. T.	17 junij	1868
»	Thieme, W. J. F.	16 maart	1869
»	Baer, J. P. G. van	17 junij	—
<i>2e Luitenant.</i>	Holsboer, H. J.	18 »	1863
»	Keulemans, M. A. J. L.	27 »	1864
»	Nuijsink, J. H.	27 »	—
»	Hoffman, A. H.	27 »	—
»	Sieberg, L.	17 julij	1864
»	Vogel, F. H. de	3 sept.	—
»	Gortmans, G.	12 april	1866
»	Bruinsma, J. F. D.	2 julij	—
»	Albrecht, A. E.	2 »	—
»	Voorsluijs van Elk, A.	2 »	—
»	Lungershausen, C. A. F.	19 feb.	1867
»	Te Mechelen, C. E.	25 julij	—
»	Berg, H. J. van den	17 junij	1869
»	Rijnders, H. C.	31 julij	—

Garnizoens bataillon van Banka.

<i>Majoor.</i>	Heijden, K. van der	26 nov.	1868
<i>Kapitein.</i>	Spreutels, W. J. B.	16 maart	1869
»	Groot, H. W. de	4 sept.	—

<i>1e Luit. adj.</i>	Verbrugh, A.	28 nov.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Munder, T.	4 julij	—
»	Ende, F. J. A. R. von	4 »	—
»	Matheren, E. C.	28 nov.	—
»	Selleger, A. H.	19 feb.	1864
»	Rhijn, J. A. D. C.	30 dec.	1864
»	Meijer, J. G.	17 junij	1867
»	Roque, J. H.	4 sept.	—
»	Kroes, W. de	20 okt.	—
<i>2e Luitenant.</i>	Bruijn, G. C. A. de	30 dec.	1864
»	Schneider, W. A.	2 julij	1866
»	Thienen, C. van	2 »	—
»	Varkevisser, A. P. A.	2 »	—

Garnizoens bataillon van Riouw en onderhoorigheden.

<i>Kapitein.</i>	Hennequin, J. J. G.	18 okt.	1860
»	Valkenhoff, F. A. A. J.	19 feb.	1862
<i>1e Luitenant.</i>	Ludwig, A. J.	12 april	1866
»	Debart, G.	23 junij	—
»	Bos, J. A. van den	31 julij	1869
<i>2e Luitenant.</i>	Backer, A.	27 junij	1864
»	Comfurius, W.	2 julij	1866
»	Ponstijn, J. B.	4 sept.	1869

Garnizoens bataillon der Wester-afdeeling van Borneo.

<i>Luit. kol.</i>	Vugt, G. L. C. C. van	11 aug.	1867
<i>Majoor.</i>	Knoote, A.	19 feb.	1869
<i>Kapitein.</i>	Gehne, C. G.	4 julij	1862
»	Godin, J. H. C.	24 mei	1865
»	Meis, A. P. W.	24 »	—
»	Eijsden, J. P. C. van	28 sept.	—
»	Ende, H. F. C. von	28 »	—
»	Eersel, B. J. C. van	12 april	1866
»	Rochell, A. J. F.	1 nov.	1868
<i>1e Luit. adj.</i>	Prager, C. C.	15 junij	1861
<i>1e Luitenant.</i>	Coblijn, W. A.	15 »	—
»	Vogelenzang, J. (gedet. uit Nederl.)	17 julij	1864
»	Bakhoven, C. C.	30 »	—
»	Ginkel, A. J. van	12 april	1866
»	Moijsart, A. E. (gedet. uit Nederl.)	70 »	—
»	Laan, M. van der	27 aug.	—
»	Zwang, J.	19 feb.	1867
»	Trip, Jhr. O. Z.	3 julij	—
»	Zegers, L. E.	19 feb.	1868
»	Prager, J. A. (gedet. uit Nederland.)	22 julij	—
»	Geugten, G. J. H. van der	19 feb.	1869
»	Broek, J. J. W. van den	31 julij	—
»	Steevert, B. P. P.	31 »	—
<i>2e Luitenant.</i>	Ruedi, L.	21 junij	1864
»	Juda, J. M.	27 »	—

2e Luitenant.	Hamel, J. L.	3 sept.	1864
»	Bordes, H. J. de	3 »	—
»	Wittenrood, G. G.	19 feb.	1866
»	Simmermacher, G. C. C.	23 juni	—
»	Frackers, E. M. A. A. K.	1 dec.	—
»	Engelbert van Bevervoorde, T. A.	31 julij	1869
»	Jongh, C. de	4 sept.	—
»	Caspari, J. M. W.	4 »	—
Inl. 1e Luit.	Tjemiongon.	13 julij	1865

**Garnizoens bataillon der Zuider- en Ooster-afdeeling
van Borneo.**

Majoor.	Leijden, J. van	26 april	1867
Kapitein.	Vuuren, G. van	31 mei	1862
»	Preij, C.	19 feb.	1865
»	Lubeck, A. J. H.	26 april	1867
»	Vetter, W. Q. E.	31 julij	1868
»	Soetens, A. P.	22 aug.	—
»	Berkholst, W. E.	16 maart	1869
1e Luit. adj.	Schäfer, D.	25 nov.	1864
1e Luitenant.	Sauer, M. J. H.	19 feb.	1862
»	Groesbeek, J.	4 julij	—
»	Engelhard, J. R.	28 nov.	—
»	Poll, J. J. van	30 dec.	1864
»	Ontijd, H. K.	19 feb.	1865
»	Ham, P. P. H. van	28 sept.	—
»	Rehm, A. O. (gedetach. uit Nederl.)	24 nov.	—
»	Klinkenberg, G. J. van	19 feb.	1866
»	Vlijmen, B. R. F. van (gedetacheerd uit Nederland.)	20 mei	1867
»	Kluge, E. A. A.	11 aug.	—
»	Kerrebiijn, M.	11 »	—
»	Hiensch, J. (gedetach. uit Nederl.)	11 juni	1868
»	Routs, P. H. H.	19 feb.	—
»	Bellaart, A. C.	31 julij	—
»	Hoefftke, J. F.	19 feb.	1869
2e Luitenant.	Bode, P. G.	18 juni	1863
»	Kuhr, C. L.	3 maart	1864
»	Hobbelaar, P.	19 mei	—
»	Seibert, P. J.	21 juni	—
»	Weber, F. F.	21 »	—
»	Beunk, G. J. A.	27 »	—
»	Kesler, J.	17 julij	—
»	Thiele, J. O.	17 »	—
»	Tijl, J.	17 »	—
»	Schiefflers, J. G. H.	30 dec.	—
»	Haak, E. M.	12 april	1866
»	Mahncke, G. A. J.	1 dec.	—

490 KORPS- EN RANGSGEWIJZE INDEELING VAN DE OFFICIEREN DER INFANTERIE.

<i>2e Luitenant.</i>	Nijs, H. W. de	29 dec.	1868
»	Vlasblom, G. W. A.	29 »	—
»	Warmelo, D. F. van	29 »	—
»	Hout, L. van der	19 feb.	1869
»	Gleenewinkel Kamperdijk, J.	17 juni	—
»	Gobée, G. M. A.	17 »	—
»	Deijkerhoff, J. F.	17 »	—
»	Regensberg, W. D. C.	17 »	—
»	Speenhoff, J.	31 juli	—

Garnizoens bataillon van Celebes en onderhoorigheden.

<i>Majoor.</i>	Wiegand, J. H. T.	26 maart	1865
»	Beerens, C.	16 okt.	1868
<i>Kapitein.</i>	Lith, H. J. van	28 april	1862
»	Hogerlinden, J. van	7 nov.	1863
»	Dobben, H. J. van	19 feb.	1865
»	Pourchez, T. H.	11 aug.	1867
»	Chambrij, J. K. J.	19 feb.	1869
<i>2e Luit. adj.</i>	Tielemann, E. S.	3 sept	1864
<i>1e Luitenant.</i>	Meijer, Jkhr. A. F. C. (gedetacheerd uit Nederland.)	3 aug.	—
»	Cokart, F. J. E. (gedetach. uit Ned.)	29 mei	1862
»	Lith, A. J. M. van	4 juli	—
»	Perné, E.	8 nov.	—
»	Nanninga, P. W. L.	28 »	—
»	Stevens, M. J.	19 feb.	1864
»	Pauwert, J. van der	21 juni	—
»	Spanjaard, J. G.	19 feb.	1865
»	Ellinckhuijsen, E. R. A. van	19 »	1866
»	Sijll, H. T. F. van	19 »	—
»	Ebbink, H. J.	19 »	1869
»	Genet, L. H. M.	17 juni	—
<i>2e Luitenant.</i>	Neijs, W. H.	18 »	1863
»	Sterk, J.	18 »	—
»	Ende, E. R. T. J. von	19 feb.	1864
»	Resner, F. J.	21 juni	—
»	Tramburg, H. W. F.	30 dec.	—
»	Vink, J. A.	30 »	—
»	Poth, W. N.	12 april	1866
»	Lutje, H. F. F.	29 dec.	1868
»	Holz, H. F.	22 »	—

Garnizoens bataillon der Moluksche eilanden.

<i>Luit. kol.</i>	Donleben, F. L.	29 juni	1865
<i>Kapitein.</i>	Alderwerelt, R. P. M. van	28 nov.	1862
»	Prinsen, A. J. J. L.	17 juli	1864
»	Peuchen, J. T.	25 nov.	—
»	Gerlach, L. W. C.	12 april	1866
»	Bruijn, H. W. O. de	12 »	—

<i>1e Luit. adj.</i>	Burgers, F. C.	1 nov.	1861
<i>1e Luitenant.</i>	Gerdesen, L. E. (gedet. uit Nederl.)	1 april	—
»	Schreiner, J. A.	15 juni	—
»	Wttewaal van Stoetwegen, Jhr. A.	19 feb.	1863
»	Meijboom, P. J.	17 julij	1864
»	Groen, J. M. van der	17 »	—
»	Stolp, C. J.	25 nov.	—
»	Reijn, B. K. N. van	28 sept.	1865
»	Aufferheide, J. A. W.	1 dec.	1866
»	Gelpke, J. P. L. (gedet. uit Nederl.)	11 juni	1868
»	Berg, J. J. van	16 maart	1869
»	Rossum, J. F. van	31 julij	—
<i>2e Luitenant.</i>	Beijen, H. R.	18 juni	1863
»	Kasten, J. C.	19 mei	1864
»	Bennekom, J. van	21 juni	—
»	Scheepens, W. L. J.	21 »	—
»	Oudkerk Pool, S. P.	3 sept.	—
»	Begemann, H.	30 dec.	—
»	Geldorp, H. A. van	30 »	—
»	Sturler, B. L. R. de	30 »	—
»	Fuhrhop, G. H. K.	12 april	1866
»	Bruijn, H. C. P. de	22 julij	1868
»	Son, L. D. M. van	16 maart	1869
»	Stevens, J.	31 julij	—

Subsistentenkader te Batavia.

<i>Kapitein.</i>	Merens, F. E. C.	28 april	1862
»	Verstege, J. J. W. E.	11 sept.	1866
<i>1e Luitenant.</i>	Hissink, A.	21 dec.	1865
»	Hout, J. van der	19 feb.	1866
»	Weijhardt, H. F.	1 dec.	—
»	Vervloet, F. C.	1 »	—
»	Ramaer, L. W. J. J.	31 julij	1869
»	Constant, A. W.	31 »	—

Subsistentenkader te Samarang.

<i>Kapitein.</i>	Swaagh, E. P. van der	3 nov.	1863
<i>1e Luitenant.</i>	Bunning, T.	30 dec.	1864
»	Mulder, J.	28 sept.	1865
<i>2e Luitenant.</i>	Stoop, W.	19 feb.	1867

Subsistentenkader te Soerabaja.

<i>Kapitein.</i>	Diepenbroek, A. J.	20 mei	1860
<i>1e Luitenant.</i>	Eijken, G. P.	19 feb.	1862
»	Schell, M. L. L.	1 dec.	1863
»	Straate, A. van der	19 »	1865
»	Loenen, W. F. N. A. van	21 dec.	—

<i>1e Luitenant.</i>	Segov, M.	1 dec.	1866
»	Broek, J. H. van den	29 april	1868
<i>2e Luitenant.</i>	Croes, J. W.	19 feb.	1864
»	Helmkamp, J. W.	30 dec.	—
»	Ouwerling, G. G.	2 julij	1866

Officiëren der Kavallerie.

Kolonels.

Tolsma, G. E. (<i>H. P. 3.</i>) (<i>N. A. 3.</i>) (<i>E. K. 3.</i>) (<i>L. B. 3.</i>) 25 (<i>g.</i>) <i>adju-</i> <i>dant des Konings, tijdelijk in ge-</i> <i>wone dienst.</i>	8 juli	1865
--	--------	------

Luitenant Kolonel.

Hoolboom, P. C. 20	Sal.	25 april	1869
--------------------	------	----------	------

Majoor.

Bunge, W. M. van, 樂 4e kl. 15	Sal.	25 »	—
-------------------------------	------	------	---

Ridmeesters.

Heijde, P. J. van der, 樂 4e kl. 15 (<i>v.</i>)		30 maart	1860
Putt, P. van der 15 (<i>v.</i>)		30 »	—
Koenen, A. 樂 4e kl., 15	6.	21 april	1861
Kock, Jonkh. H. W. L. de, 樂 4e kl., (<i>Y. K. 3</i>) 15	4.	22 sept.	1862
Metzler, A. J.	1.	26 okt.	1863
Huijgen, A. F. (<i>à la suite.</i>)	Buitz.	31 dec.	1864
Bovens, F. 15	5.	31 juli	1865
Perié, H. K. E.	3.	28 feb.	1866
Putt, F. L. van der (<i>m.</i>)	Soerak.	7 sept.	1867
Brouwers, J. H. 樂 4e kl.	7.	7 »	—
Willige von Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. F. C. van der (<i>n.</i>)		19 juli	1868
Boddien, F. H. von	8.	25 april	1869

Eerste Luitenants.

Wijnoldij, J. W.	8.	24 juni	1863
Verdam, K. E.	2.	24 »	—
Boelen, A. P. T. (<i>v.</i>)		26 okt.	—
Woelderen, F. K. T. van	5.	30 april	1864
Stuffken, J. H. (<i>adjutant</i>)	Sal.	30 »	—
Nouhuijs, P. F. B. J. van (<i>m.</i>)	Soemenep.	16 feb.	1865
Michalofski, J. R. von		31 juli	—
Roukens, E. J.	2.	31 »	—
Geraud, S. F.	3.	11 jan.	1866
Bijleveld, J. J. (<i>m.</i>)	Bankalan.	28 feb.	—
Bentfort van Valkenburg, C. R.	6.	19 »	1867
Andrae, P. K. A. R. (<i>v.</i>)		28 juni	—
Calkoen, Jhr. J. I. N.	4.	7 sept.	—
Post, W. A.	6.	7 »	—
Boreel de Mauregnault, Jhr. J. A. (<i>v.</i>)		19 juli	1868
Mattemburgh, E. M. C. van	3.	16 nov.	—
Welters, J. B. G.	3.	25 april	1869
Dussen, L. A. van der	5.	25 »	—

Tweede Luitenant.

Grotenhuis tot Onstein, Jhr. R. B.			
R. J. van	5.	10 julij	1865
Lindenfels, O. F. W. J. F. von (v.)		28 feb.	1866
Martens, J. G.	4.	2 julij	—
Tijl, W. C.	1.	19 feb.	1867
Voorst tot Voorst, W. Baron van	7.	17 mei	—
Rinia van Nauta, F. M. F.	8.	28 junij	—
Koning, P. H. F. (n.)		25 julij	—
Toorenburg, D. van	2.	25 »	—
Brass, J. A.	1.	7 sept.	—
Ten Bosch, J. T.	4.	7 »	—
Uijt den Bogaard, A.	6.	11 »	—
Berkel, M. W. F. M. van	8.	28 julij	1868
Jacobs, C. H.	7.	30 mei	1869

Officieren der Artillerie.

Kolonel.

Kellermann, R. J. 霰 3e kl. 30 Bat. 9 sept. 1865

Luitenant Kolonels,

Hoedt, J. D. 25 (<i>personeel</i>)	W. I.	4 april 1863
Ubbens, E. H. W. 20 (<i>v.</i>)		11 okt. 1865
Woutersz. W. 15 (<i>v.</i>)	Sam.	24 okt. 1869
Betz, J. H. 15		24 » —
Raedt van Oldenbarneveld, C. H. A. 15(<i>v.</i>) Bat.		3 dec. —

Majoor.

Gorissen, F. C. H. 霰 4e kl. 15 (<i>personeel</i>) id.		31 jan. 1869
Boumeester, H. G. 15 (<i>konstruktiewinkel</i>)	Soerab.	6 mei —
Peijer im Hoff, F. R. K. 15 (<i>v.</i>)		24 okt. —
Essers, C. J. 霰 4e kl. 15		24 » —
Rijnen, C. M. J. W. 霰 4e kl. (<i>E. K. 5.</i>) 15		24 » —
Flugi van Aspermont, Jonkh. C. H. C. 15 (<i>v.</i>)		30 » —
Kilian, H. L. 15	Soer.	3 » —

Kapiteins.

Rochemont, J. J. de, 霰 4e kl., 15	2.	19 juni 1862
Meer, P. J. F. L. van der, 15 (<i>v.</i>)		4 maart 1863
Dompseleer, E. J. W. W. van, 霰 4e kl. 15 (<i>adjunkt.</i>)	Bat.	18 okt. —
Haga, A. 霰 4e kl. (<i>konstruktiewinkel</i>)	Soerab.	21 » —
Brugman, W. A.	1.	28 juni 1864
Hojel, L. F. (<i>inspekteur der buskruid fabriekatie en pyrotechnie.</i>) (<i>à la suite</i>)	Soerab.	6 aug. —
Coblijn, A. N. 霰 4e kl.	6.	26 » —
Son, W. A. van	18.	26 » —
Graaff, D. de		9 okt. —
Essers, J. B.	21.	16 feb. 1865
Ketjen, H. W. (<i>v.</i>)		18 maart —
Zijl de Jong, T. J. A. van	11.	29 julij —
Romswinkel, T. (<i>v.</i>)		24 aug. —
Jongh, W. C. de	8.	8 dec. —
Deibel, G. A. (<i>inspekteur der draagbare wapenen</i>)	Bat.	8 » —
Geij van Pittius, A. R. W. 霰 4e kl. (<i>à la suite</i>)	Bat.	15 sept. 1866
Bischoff, G. P. 霰 4e kl. (<i>v.</i>)		24 april 1867
Nederveen Pieterse, G. S 霰 4e kl. (<i>v.</i>)		26 sept. —

Winter, A. C. H. 藥 4e kl.	13.	14 okt.	1867
Ponse, D. C. J. A.	20.	16 nov.	—
Guffroj, G. E. C. 藥 4e kl.	4.	30 »	—
Feith, A. C. (v.)		31 jan.	1869
Meijer, A. J.	19.	31 »	—
Boekholt, J. G.	3.	13 april	—
Scherer, H. F. A. (v.)		31 »	—
Langenberg, G.	15.	6 mei	—
Arntzenius, B. A. H.	5.	6 »	—
Gude, C. M.	17.	20 »	—
Biljardt, J. E.	14.	31 aug.	—
Kuijtenbrouwer, M. A.	9.	31 »	—
Hijnekamp, A.		24 okt.	—
Willemse, A. J. M. (konstruktiewinkel.) Soerab.		24 »	—
Krijger, A. M. P.		24 »	—
Heerdt, J. C. F. baron van		3 dec.	—

Eerste Luitenants.

Adama van Scheltema, H. (v.)		18 okt.	1863
Broese van Groenou, J. A.	9.	21 »	—
Vreede, P. F.	5.	28 junij	1864
Carlier, G. A. G. M. (n.)		6 aug.	—
Bruijninga, A. M. C.	18.	6 »	—
Wagener, J. H. (pyrotechnie.) Soerab.		26 »	—
Staverman, W. H. (adjutant bij den chef) Bat.		26 »	—
Niepce, D. H.	17.	1 dec.	—
Vletter, W. de	5.	8 »	—
Boas, S. A.	7.	8 »	—
Derks, D. J. (adjunkt.)	Bat.	18 maart	1865
Jong, J. R. de (adjunkt.)	id.	18 »	—
Schneither, J. (adjunkt.)	Sam.	18 »	—
Wijhe, J. L. van (pyrotechnie.) Soerab.		18 »	—
Lamberts, B. (konstruktiewinkel.)	id.	18 »	—
Nuij, J. A.	16.	24 aug.	—
Pape, K. J. A.	14.	11 okt.	—
Broese van Groenou, W.	9.	8 dec.	—
Duguiés, L. C. F.	2.	8 »	—
Slee, M. B. van	10.	8 »	—
Chevallerau, L. K. (adjunkt.)	Pad.	18 mei	1866
Pluin Mentz, D. H.	2.	23 junij	—
Reese, P. E.	8.	15 sept.	—
Schultze, W. R. L. F. (v.)		24 april	1867
Kruk, J. A. van der (n.)		24 »	—
Kuijper, H. (konstruktiewinkel.) Soerab.		24 »	—
Schäfer, D. J. H. (n.)		27 julij	—
Souman, H. J. G. (buskruid-fabriekatie) Ngaw.		27 »	—
Suringar, W. W. C.	17.	8 aug.	—
Arnold, J. F. (adjunkt.) Soerab.		26 sept.	—
Schenck, W. F.	20.	14 okt.	—

Cassa, J. F. L.	10.	30 nov.	1867
Wijck, Jonkhr. F. J. T. van der (n.)		30 »	—
Benjamins, A. H.	3.	31 jan.	1869
Bauer, F.	6.	13 april	—
Kerrebijn, H. J.	17.	6 mei	—
Cenin, C. D.	15.	6 »	—
Elias, B. T. (<i>konstruktie-winkel</i>)	Soerab.	6 »	—
Koels, C. (<i>id.</i>)	id.	6 »	—
Burnabij Lautier, E. H.	11.	20 »	—
Vervat, F. H.	19.	25 »	—
Burgersdijk, M.	9.	31 aug.	—
Julius, K. J. (<i>adjunkt</i>)	Bat.	18 sept.	—
Kolsch, J. J.		19 okt.	—
Dorth, J. C. van		24 »	—
Whitton, C. A.		24 »	—
Moulin, J. J. K. de (<i>à la suite</i>)	Mr.-Cs.	24 »	—
Riesz, M. J. A. L. (<i>adjutant</i>). (<i>per- soneel.</i>)	Tjil.	3 dec.	—

Tweede Luitenants.

Ijpes, H. (n.)		10 julij	1865
Burg, J. H. van der	9.	10 »	—
Reck, K. E.	8.	10 »	—
Bie, A. van der	7.	10 »	—
Jongh, J. J. de	15.	10 »	—
Ramaer, T. K. L.	4.	2 julij	1866
Wijs, G. de (n.)		2 »	—
Wijhe, J. H. A. van	12.	2 »	—
Tulleken, Jhr. R.	7.	2 »	—
Twiss, D.	4.	2 »	—
Gorkum, D. G. van	5.	2 »	—
Wijt, M. N.	4.	2 »	—
Scherer, G. P. G. A.	4.	6 »	—
Sohns, J. C.	17.	6 »	—
Meurs, K. A. M. van	5.	6 »	—
Voswinkel Dorselen, P. C.	21.	6 »	—
Dom, A. B. C.	14.	6 »	—
Hoogstraten, A. L. van	13.	25 julij	1867
Bouman, J. C.	21.	25 »	—
Spill, J. H. ter	13.	25 »	—
Grampré Molière, J. L.	16.	25 »	—
Dormaar, J. F.	16.	25 »	—
Bruin, J.	13.	25 »	—
Leeuwen, F. W. van (v.)		25 »	—
André, L. L.	1.	22 »	1868
Lugt, A.	13.	22 »	—
Hamerster, E. W.	10.	22 »	—

1870.

32

Magazijnmeesters der Artillerie.**Eerste klasse.**

(Majoor.)

Grevelink, J. Y. 30 Bat. 8 nov. 1863

(Kapiteins.)

Mathijssen, E. (v.) 8 dec. 1865
 Kurowsky, H. A. F. O. von (v.) 18 mei 1866
 Wouters, J. H. (v.) 14 okt. 1867
 Kulenbömer, G. T. Soerab. 14 » —
 Kerrebijn, D. (v.) 14 » —
 Ammedick, E. A. C. Sam. 13 april 1869

Tweede klasse.

Rijcken, L. R. A. Soerab. 6 aug. 1864

Derde klasse.

Kamsma, D. F. (v.) 17 feb. 1866
 Monhemius, W. E. P. 4e kl. Pad. 3 dec. 1868
 Kuster, J. G. (v.) 20 maart 1869
 Kampschreur, W. Bat. 17 junij —
 Schenau, J. J. H. A. W. I. 13 julij —

Direkteur der Geweermakersschool te Mr.-Cornelis.

Kuhn, F. W. H. tweede luitenant. Mr.-Cs. 7 dec. 1866

Kommandement der veld- en bergbatterijen op Java.

Luit.-kol. J. D. Hoedt, 25 kommandant.
 Majoor. F. C. H. Gorissen, 4e kl. 15.
 Eerste luit. M. J. A. L. Riesz, adjudant.

Genie en Sappeurs.

Kolonel.

Maurenbrecher, F. L. 30	Bat.	11 mei 1867
-------------------------	------	-------------

Luitenant-Kolonels.

Egter van Wissekerke, A. W. 4e kl.		
20	Bat.	18 juni 1868
Schäfer, J. 20	W. I.	14 okt. —

Majoor.

Stijman, A. 4e kl. 20 (v.)		10 okt. 1866
Walchren, M. A. van 4e kl. 20	Soerab.	25 feb. 1867
Ermeling, J. P. 4e kl. 15 (à la suite)	id.	25 » —
Numans, A. 15	Tjil.	1 okt. 1868
Tromp, C. G. 15	Bat.	14 » —
Goens, C. J. van 15	Pad.	27 jan. 1869
Pfeiffer, K. L. 15 (à la suite)	Bat.	19 feb. —

Kapiteins.

Kappen, A. J. H. van	Bat.	29 mei 1861
Caspersz, K. F. 4e kl.	Singk.	26 aug. 1864
Daalen Wetters, M. C. van (v.)		26 » —
Zuijlen, G. E. V. L. van	W. I.	4 dec. 1865
Eb, J. P. van der 4e kl.	Tjil.	14 maart 1866
Carlier, J. G. M. A.	F. d. K.	10 juni —
Leers, W. J. (v)		19 maart 1868
Mulder, M. J.	Amb.	12 aug. —
Coster, C. G. H.	Soerab.	1 okt. —
Nolthenius, A. W.	Sam.	14 » —
Pfeiffer, A. M. (v.)		27 jan. 1869
Kat, J.	Pal.	19 feb. —

Eerste Luitenant.

Resner, L. J.	Munt.	26 sept. 1863
Krabbe, C.	Bat.	28 dec. —
Lenep, C. R. van	Bandj.	26 aug. 1864
Lutjens, H. J. C. W.	Palantoeangan.	4 juli 1865
Dozij, J. C.	Mak.	4 dec. —
Vos, G. de	Soerab.	14 maart 1866
Kielstra, E. B. (à la suite.)	Bat.	14 » —
Bloeme, W. A. C. de	Sam.	10 juni —
Laurillard Fallot, L. A.	Pad.	19 maart 1868
Rombouts, C. A.	Bat.	12 aug. —
Resink, A.	Djokj.	1 okt. —
Oorschot, W. P. H. van	W. I.	14 okt. —
Broese van Groenou, H.	Bat.	27 jan. 1869
Mensch, C. van	F. d. K.	19 feb. —

Tweede Luitenants.

Heijligers, E. J. C.		18 juni	1863
Levijssohn, V.	Tjil.	18 »	—
Staal, A. J. J.	Gomb.	27 juni	1864
Broedelet, J. S.	Bandj.	27 »	—
Dumoulin, P. L.	W. I.	27 »	—
Haefen, G. H. W. van	Bat.	9 sept.	—
Heijligers, F. C. A.	Pad.	10 juli	1865
Kannemans, J. Th.	Bat.	10 »	—
Dingemans, L. V. (<i>adjutant</i>)	id.	2 juli	1866
Hellendoorn, J. J.	Soerab.	25 juli	1867
Kloesmeijer, F. D.	Sam.	25 »	—
Lettink, H. W.	W. I.	22 juli	1868

Magazijnmeesters der Genie.

Tweede klasse.

Jarman, J.	Soerab.	26 aug.	1864
------------	---------	---------	------

Derde klasse.

Möckel, F. B.	Bat.	30 juni	1863
Imbert, G. J. (<i>n.</i>)		8 mei	1864
Freriks, H. C.	Id.	27 jan.	1865
Vollprecht, C. S. H.	Sam.	9 sept.	1867

Officiëren gevoerd » voor memorie » bij het leger.

Dirigd. Offic. van gezondh. 2e kl. G. F. James, (geneesk. dienst.)

Kapitein J. C. Hamel, (infanterie.)

Ridmeester F. L. van der Putt, (kavallerie.)

Eerste luit. P. F. B. J. van Nohuijs, (id.)

» » J. J. Bijleveld, (id.)

Inlandsche officieren voor memorie gevoerd bij het Departement Oorlog.

<i>Generaal-majoor,</i>	Zijne Hoogheid de sulthan van Djokjakarta, Hamankoe Boewono Senopati Ingologo Ngabdoer Rachman Sajidin Panotogomo Kalifatolah VI, ☉ 2	23 okt. 1861
»	» Zijne Hoogheid de Soesoehoenan van Soerakarta, Pakoe Boewono Senopati Ingologo Ngabdoer Rachman Sajidin Panotogomo IX, ☉ 2.	26 julij 1862
<i>Luit. kolonel,</i>	Pangeran Arjo Poeger.	5 julij 1839
»	Radhen Toemenggoeng Merto Negoro.	13 feb. 1847
»	» Arjo Soerjo Dining Rat.	17 juni 1856
»	» Arjo Soerjo Negoro.	17 julij —
»	Pangeran Arjo Kesoemo Di Logo.	7 julij 1858
»	» Ngabeli, <i>adjutant van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal.</i>	14 dec. 1859
»	» Arjo Adiwidjojo, 15.	19 feb. 1866
»	» Arjo Soerjo Atmodjo, <i>adjutant van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal.</i>	25 juni 1865
<i>Majoor.</i>	» Arjo Noto Prodjo.	12 jan. 1855
»	» Arjo Noto Dining Rat.
»	Radhen Toemenggoeng Merto Dining Rat
»	Pangeran Arjo Poerbojo.	29 nov. 1865
»	» Arjo Soero Mentaram.	29 » —
»	» Ngabeli.	3 julij 1866
»	» Arjo Adi Kesoemo.	2 juni 1868
»	» Arjo Kesoemo Dining Rat.
<i>Kapitein,</i>	» Arjo Mataram.	3 julij 1866
»	» Arjo Adi Winoto, <i>adjutant van Z. H. den Sultan van Djokjakarta.</i>	2 juni 1868
<i>Ridmeester,</i>	» Arjo Tjokro Negoro.	19 feb. 1865

Ranglijst der militaire ambtenaren en geëmploijeerden. (*)

De bepalingen omtrent de benoeming en klassifikatie van de militaire ambtenaren en geëmploijeerden bij de onderscheidene diensten van het Departement van Oorlog, zijn vervat in 's Gouv. besl. d.d. 30 april 1837
No. 29. — Zie verder Bijblad No. 438 en 1671.

Militaire ambtenaren.

1e klasse.

Val, M. W. de	(milit. adm.)	2 juni	1861
Reijneke, R. H.	(id.)	5 april	1864
Varenkamp, J. J. H.	(id.)	13 juli	—

2e klasse.

Booij, P. G. de	(Dep. v. O.)	12 maart	1860
Walsarie, J. A.	(gen. dienst.)	22 jan.	1861
Saro, F. O.	(genie.)	20 juli	1864
Coelen, E. M.	(v.)	16 aug.	—
Kraus, C. J.	(milit. adm.)	1 mei	1867
Fijt, A.	(artillerie.)	30 aug.	—
Leeuw, J. L. de	(milit. adm.)	28 nov.	—
Hamer, R. H. W.	(v.)	28 »	—
Blom, J. C.	(Dep. v. O.)	24 juli	1868
Stumpff, W. F. G.	(milit. adm.)	1 febr.	1869
Anthonijsz, G. W.	(id.)	16 juni	—
Adel, H. van den	(id.)	25 aug.	—
Eijk, M. van der	(id.)	25 »	—

3e klasse.

Zeventer, J. M. van	(milit. adm.)	27 mei	1864
Schottelink, F. S.	(id.)	27 »	—
Hissink, P. L.	(artillerie.)	12 juni	—
Mauw, G. K. von	(v.)	20 juli	—
Doorn, J. J. van	(milit. adm.)	20 »	—
Lieber, G. W. M. M. J.	(v.)	27 sept.	—
Beem, M. M. van	(milit. adm.)	27 okt.	—
Kolk, T. van der	(id.)	3 »	1865
Jansen, B. E. H.	(id.)	14 dec.	—
Bachmann, K. F. A.	(genie.)	9 sept.	1866
Herinann, C. F.	(milit. adm.)	6 okt.	—
Jansen, A. B.	(id.)	7 dec.	—
Bogaardt, L.	(id.)	27 »	1867

(*) De ambtenaren en geëmploijeerden in technische betrekkingen zijn in deze ranglijst niet opgenomen.

Sausele, C. 樂 4e kl.	(<i>milit. adm.</i>)	22 okt.	1868
Pallandt, C. J.	(<i>id.</i>)	25 aug.	1869
Thomas, P.	(<i>id.</i>)	25 »	—
Douchy, A. L.	(<i>genie</i>)	23 nov.	—

Geëmployeerden der
4e klasse.

Wijsman, J. F.	(<i>genie.</i>)	1 julij	1841
Berkel, P. J. T.	(<i>id.</i>)	21 dec.	1863

5e klasse.

Geene.

6e klasse.

Abrahamsz, J. P.	(<i>gen. dienst.</i>)	1 mei	1838
Velberg, J. W.	(<i>milit. adm.</i>)	1 dec.	1857
Voll, J. D.	(<i>id.</i>)	1 »	—
Portier, H. F. W.	(<i>genie.</i>)	23 feb.	1858
Schwarz, C. F.	(<i>artillerie.</i>)	1 aug.	1859
Lisanders, J. A.	(<i>milit. adm.</i>)	8 »	1861
Geispach, H.	(<i>artillerie.</i>)	16 okt.	1862
Pakaila, S.	(<i>id.</i>)	16 »	—
Reno, H.	(<i>milit. adm.</i>)	17 maart	1863
Haack, D. E.	(<i>id.</i>)	1 febr.	1865
Minos, J. A. van	(<i>id.</i>)	14 maart	—
Landzaat, W.	(<i>artillerie.</i>)	1 junij	1867
Henslaer, J.	(<i>W. Gd.</i>)	31 okt.	1849
Ilaan, G. J. de	(<i>milit. adm.</i>)	12 dec	—

Departement van Oorlog.

Ambtenaren.

1e klasse.

Geene.

2e klasse.

Booij, P. G. de	(<i>Expediteur.</i>)	12 maart	1860
Blom, J. C.	(<i>Archivaris.</i>)	24 julij	1868

3e klasse.

Lieber, G. W. M. M. J.	(<i>v.</i>)	27 sept.	1864
------------------------	---------------	----------	------

Militaire administratie.

Ambtenaren.

(Zie voor deze ambtenaren de bepalingen, opgenomen in Bijblad 438 en 1671.)

1e klasse.

Val, M. W. de 樂 4e kl.	<i>direct. hosp. te Weltevred.</i>	2 junij	1861
Reijneke, K. H.	<i>id. id. Soerabaja.</i>	5 april	1864
Varenkamp, J. J. H.	<i>mugazijnm. bij het algemeen</i>		
	<i>tevens afd. mil. kleedingmagazijn te Batavia.</i>	13 julij	—

2e klasse.

Coelen, E. M. (v.)	16 aug.	1864
Kraus, C. J. <i>tijdelijk boekhouder bij het hoofdbureau der militaire administratie.</i>	1 mei	1867
Leeuw, J. L. de <i>tijdelijk directeur van het groot milit. hospitaal te Willem I.</i>	28 nov.	—
Hamer, R. A. W. (v.)	28 »	—
Stumpff, W. F. G. <i>magazijnmeester afdeeling kleeding-magazijn te Padang.</i>	1 feb.	1869
Anthonijsz, G. W. <i>magazijnmeester afdeeling kleeding-magazijn te Soerabaja.</i>	16 juni	—
Adel, H. van den <i>hospitaalmeester garnizoens hospitaal te Makasar.</i>	25 aug.	—
Eijk, M. van der <i>hospitaalmeester garnizoens hospitaal te Pelantoengan.</i>	25 »	—

3e klasse.

Zeventer, J. M. van <i>tijdelijk hospitaalmeester bij het groot militair hospitaal te Padang.</i>	27 mei	1864
Schottelink, F. S. <i>1e kommissie bij het groot militair hospitaal te Soerabaja.</i>	27 »	—
Mauw, G. K. von (v.)	20 juli	—
Doorn, J. J. van <i>4e kl. tijdelijk hospitaalmeester garnizoens hospitaal te Tjilatjap.</i>	20 »	—
Beem, M. M. van <i>adjunct magazijnmeester mil. afdeeling kleeding-magazijn te Batavia.</i>	27 okt.	—
Kolk, T. van der <i>2e kommissie tevens magazijnmeester groot militair hospitaal te Weltevreden.</i>	3 »	1865
Jansen, B. F. H. <i>hospitaalmeester garnizoens hospitaal te Salatiga.</i>	14 dec.	—
Hermann, C. F. <i>tijdelijk expediteur bij het hoofdbureau der militaire administratie.</i>	6 okt.	1866
Jansen, A. B. <i>2e kommissie magazijnmeester groot militair hospitaal te Samarang.</i>	7 dec.	—
Bogaardt, L. <i>tijdel. boekhouder bij het algemeen tevens afd. mil. kleedingmag. te Batavia.</i>	27 »	1867
Sausele, C. <i>4e kl. 1e kommissie tevens magazijnmeester groot milit. hospitaal te Willem I.</i>	22 okt.	1868
Pallandt, C. J. <i>1e kommissie groot militair hospitaal te Weltevreden.</i>	25 aug.	1869
Thomas, P. <i>spijsverzorger groot militair hospitaal te Soerabaja.</i>	25 »	—
Haan, G. J. de, <i>adjunct-boekhouder, hoofdbureau militaire administratie</i>	12 dec.	—

Geneeskundige dienst.**Ambtenaren.**

2e klasse.

Walsarie, J. A. *2e kommiss op het bureau bij den Chef.* 22 jan. 1861

3e klasse.

Artillerie.**Ambtenaren.**

2e klasse.

Fijt, A. *archivaris bij het hoofdbureau.* 30 aug. 1867

3e klasse.

Hissink, P. L. *expediteur bij het hoofdbureau.* 12 juni 1864

Genie en Sappeurs.**Ambtenaren.**

2e klasse.

Saro, F. O. *1e kommiss bij de direktie.* 20 juli 1864

3e klasse.

Bachmann, K. F. A. *2e kommiss bij de direktie.* 9 sept. 1866

Douchy, A. L. *expediteur.* 23 nov. 1869

Ambtenaren in technische betrekkingen.

1e klasse.

Wilsen, K. (*E. K. 5.*) *1e teekenaar.* 8 mei 1862

Berkel, H. van *direkteur van den buskruidmolen te Bodjong.* 22 mei 1863

Pers, A. van (*E. K. 5.*) *1e teekenaar.* 2 jan. 1868

Bajetto, M. F. G. *teekenaar.* 13 dec. —

3e klasse.

Frühling, P. F. A. *id.* 31 „ 1869

Lithographisch etablissement.**Ambtenaren.**

1e klasse.

Wiemans, W. D. *graveur.* 1 feb. 1865

Huart, M. L. *id.* 20 okt. 1866

Instrumentmakers winkel.**Ambtenaren.**

2e klasse.

Wethmar, F. F. P. *1e instrumentmaker.* 8 mei 1862

3e klasse.

Stratemeijer, C. *2e instrumentmaker.* 15 juni 1862

Artillerie Konstruktie-winkel te Soerabaja.

Ambtenaren.

Opaigt voerend technisch en verder personeel.

Ingenieur werktuigkundige. C. T. O. Gunther.

Opziener over de smederij, den koper en blikslagerswinkel, H. C. Schilperoort.

<i>Onder-opzieners</i>	<i>1e klasse</i>	<i>id.</i>	<i>id.</i>	J. Meier.
»	»	»	»	J. Ekels.
»	»	»	»	B. J. van Grunsvan. (v.)
»	»	»	»	v. d. Roester Randanche.
»	<i>2e</i>	»	»	J. Flippen.
»	»	»	»	J. Pelle.

Opziener over den timmermanswinkel en de houtzagerij. P. A. Panser.

Onder-opzieners 1e kl. *id.* *id.* *id.* F. W. de Bok. (n.)

» » » » L. A. M. Riemens.

» *2e kl.* *id.* *id.* *id.* D. A. Lindhout.

Opziener over den wagenmakers- en kuiperswinkel. R. Schenninck.

Onder-opziener 1e klasse, *id.* *id.* J. Augenstein.

Opziener over den instrumentmakerswinkel en de draaijerij. G. L. J. A. Rothe.

Onder-opziener bij *id.* *id.* J. C. Staleman.

Id. *id.* *id.* L. F. Kaulbach.

Opziener over de ijzergieterij. J. Stolk.

Onder-opziener 1e kl. *id.* B. Pas.

Opziener over de koper- en loodgieterij. J. J. van Wette. (v.)

Id. » *den zadelmakerswinkel.* H. J. van Hingstbergen. (v.)

Id. » » *verwerswinkel.* J. Valbracht.

Modelmaker 1e klasse. R. Steenmeijer.

Teekenaar. J. Manz.

Civiele Geëmploijeerden.

Portier aan de voorpoort. L. C. Schwars.

» » *achterpoort.* W. Landzaat.

Militaire School te Meester-Cornelis.

Deze school, opgericht in 1857, is bestemd tot het opleiden van militairen tot officieren der infanterie en der militaire administratie. De cursus duurt in den regel twee jaren, doch kan ook vroeger eindigen.

De voorschriften omtrent het afnemen der examina voor eene bevordering tot tweeden luitenant bij het indisch leger zijn opgenomen in St. 1855 no. 35 en 1858 no. 105.

Majoor, J. L. J. H. Pel, *directeur*. (*infanterie*)
Eerste luit. S. D. Kramers, *instrukteur*. (*id.*)
 » » L. F. H. Smith, *idem*. (*mil. adm.*)
 » » A. J. Kalff, *idem*. (*infanterie.*)
 » » J. J. K. de Moulin, *idem*. (*artillerie.*)
Tweede » J. H. de Bruijn, *idem*. (*id.*)
Adj. onderoffic. F. van Straten, (*infanterie.*)

Korps pupillen te Gombong.

Deze inrigting, in 1848 tot stand gekomen, is bestemd om onverzorgde of slecht verzorgde kinderen van europesche afkomst tot nuttige leden der maatschappij te vormen, en hen, door middel eener militaire opvoeding, tot den krijgsmansstand op te leiden.

Het reglement voor het korps pupillen is vastgesteld bij besluit van 11 juli 1856 (St. no. 35) en aangevuld en gewijzigd bij die, opgenomen in St. 1857 no. 76; 1858 nos. 29, 61, 77, 85 en 94; 1860 no. 47 en 1869 no. 73.

Kapitein P. B. Bruijn van Rozenburg, *koumandant*.
Eerste luit. A. H. Spaan.
 » » W. H. Aussems.
 » » J. F. Sachse.
Tweede » W. A. A. Visser.

Geweermakersschool te Meester-Cornelis.

Kapitein.

.....

Tweede Luitenant.

Kuhn, F. W. H. *directeur*.

Mr.-Cs.

7 dec. 1866

Artillerie konstruktie-winkel te Soerabaja.*Majoor.* H. G. Boumeester, 15, *direkteur.**Kapt.* A. Haga, *onder-direkteur.*» A. J. M. Willemse, *konstrukteur.**Eerste luit.* B. Lamberts, *onder-konstrukteur.*» » H. Kuijper, *idem.*» » B. T. Elias, *idem.*» » C. Koels, *idem.***Inspektie der buskruid-fabrikatie en pyrotechnie.***Kapitein.* L. F. Hoijel, *inspekteur.**Eerste luit.* J. H. Wagener, *vuurwerker.*» » J. L. van Wijhe, *adjunkt-vuurwerker.*» » H. J. G. Souman, *direkteur van den buskruidmolen te Ngawi.***Inspektie der draagbare wapenen.***Kapitein.* G. A. Deibel, *inspekteur.**Tweede luit.* F. W. H. Kuhn, *direkteur der geweermaakersschool te Mr. Cornelis.***Topographisch Bureau en Militaire Verkenningen.***Majoor.**Chef.*

K. L. Pfeiffer, 15.

*Kapiteins.*H. Tissot van Patot, 4e kl., (*infanterie*) (*t. b.*)W. J. Havenga, (*id.*) (*m. v.*)P. M. Ockerse, 4e kl., (*id.*) (*m. v.*)*Eerste Luitenants.*F. von Balluseck, (*infanterie*) (*m. v.*)G. A. Diederich, (*id.*) (*m. r.*)C. H. O. M. von Winning, (*id.*) (*m. r.*)F. C. E. Meijer, (*id.*) (*m. v.*)H. Helb, (*id.*) (*m. v.*)L. C. van Vleuten, (*id.*) (*t. b.*)

Auditeurs-Militair, hunne substituten, benevens provoosten-geweldige en stokkenknechts bij de Landmagt in:

NEDERLANDSCH-INDIË.

De betrekking van auditeur-militair bij de krijgswraden is opgedragen aan de officieren bij de onderscheidene raden van justitie, die dezelve geheel of ten deele zullen kunnen doen waarnemen door de hun toegevoegde substaat-officieren. De laatstgenoemde voeren alsdan den titel van substaat-auditeur-militair.

De functiën van auditeur-militair bij de krijgswraden te *Sinkawang* en *Bandjermasin*, worden, voor zoolang daaromtrent niet op andere wijze wordt voorzien, uitgeoefend door de luitenants-adjudanten, respectievelijk van de garnizoens-bataillons der *Wester- en der Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo*, tevens plaatselijke-adjudanten ter eerstgenoemde plaatsen. (Ind. St. 1863 no. 122 en 1868 no. 53). (Alg. orders 1863 no. 49 en 1868 no. 25).

De instructie voor de auditeurs-militair bij de Landmagt in *Ned.-Indië* is vervat in het eerste hoofdstuk van den vijfden titel, en de eed voor deze auditeurs in art. 396 van den zesden titel van de regtspleging bij de Landmagt.

De instructie voor de provoosten-geweldige bij de Landmagt in *Ned.-Indië* is gearresteerd bij besluit van den 8sten Oktober 1822, no. 1 (St. no. 40) welke instructie echter bij Gouvernements besluit van den 17den Oktober 1831 no. 4, (St. no. 56) voor zoover betreft de daarin voorkomende administratieve bepalingen, is ingetrokken, bij welk besluit is gearresteerd een algemeen reglement van administratie voor de Landmagt in *Ned.-Indië*, in hetwelk, bij het veertiende hoofddeel handelende over de gevangenen, eene nieuwe instructie voor provoosten-geweldige is voorgeschreven.

Zij worden benoemd en ontslagen door het Departement van Oorlog en als zoodanig boven de formatie hunner korpsen gevoerd.

De stokkenknechts, die aan de provoosten-geweldige worden toegevoegd, zijn bekwame en geschikte Europeesche militairen, die mede door het Departement van Oorlog worden benoemd en ontslagen en als zoodanig bij hunne korpsen boven de formatie gevoerd. De eed, die zij behooren af te leggen, is voorgeschreven bij art. 13 der bovengenoemde instructie der provoosten-geweldige.

Te *Makasar* en *Amboina* zijn geene landsprovoosthuizen aanwezig, de arrestanten worden daar in het garnizoensprovoost of de arrestkamers van het garnizoens-bataillon opgenomen. Een onderofficier van het garnizoen is belast met de uitoefening van sommige functiën van provoost-geweldige.

Eerste militaire afdeeling op Java.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. R. van Goens.	21 dec.	1868
<i>Subsist. audit.-milit.</i>	Mr. A. A. Buyskes,	28 oct.	1869

*Cipier over het civiele
en milit. gevangen-*

<i>huis te Weltevreden.</i>	M. Koning.	8 oct.	—
-----------------------------	------------	--------	---

Provoost-geweldige.

	Adjutant onderoffic. der inf.		
	F. W. Cramm.	15	» —

Stokkenknecht.

	Korp. der inf.		
--	------------------------	--	--

Tweede militaire afdeeling op Java.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. H. B. van Davelaar.	15 aug.	1869
---------------------------	-------------------------	---------	------

<i>Subsist. aud.-milit.</i>	Mr. P. L. Gips.	19 nov.	—
-----------------------------	-----------------	---------	---

Provoost-geweldige.

	Adjutant onderoffic. der inf.		
	P. J. de Jong.	9 oct.	—

Stokkenknecht.

	Korp. der inf. G. Bacigalupo.	9 junij	—
--	-------------------------------	---------	---

Derde militaire afdeeling op Java.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. J. Heringa.	16 sept.	1869
<i>Subsist. aud.-milit.</i>	Mr. L. Th. Schoon	19 nov.	—
<i>Provoost-geweldige.</i>	Adjutant onderoffic. der inf.		
	D. Kuipers.	9 aug.	1862
<i>Stokkenknecht.</i>	Korp. der inf. F. Petrijns.	27 mei	1869

Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. J. Hulshoff Pol.	20 oct.	1868
<i>Provoost-geweldige.</i>	Adjutant onderoffic. der inf.		
	A. Broers.	19 sept.	1851
<i>Stokkenknecht.</i>	Korp. der inf. J. Rijken.	23 mei	1867

Palembang.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. A. Stibbe, Lzn.	2 dec.	1869
<i>Provoost-geweldige.</i>	Adjutant onderoffic. der inf.		
	C. A. Sonit.	12 »	1869
<i>Stokkenknecht.</i>	Korp. der inf. M. Voordouw.	6 dec.	1867

Wester-afdeeling van Borneo.

<i>Auditeur-militair.</i>	1e luiten.-adjud. v. h. garniz.		
	bataillon C. C. Prager.	29 dec.	1866
<i>Fung. prov.-geweld.</i>	Serg. der inf. H. J. Döpcke.	4 oct.	1867

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

<i>Auditeur-militair.</i>	1e luiten.-adjud. v. h. garniz.		
	bataillon D. Schäfer.	18 oct.	1868
<i>Provoost-geweldige.</i>	Adjutant onderoffic. der inf.		
	C. Jansen.	3 mei	1869
<i>Stokkenknecht.</i>	Korp. der inf. J. van Zuijlekom.	1 oct.	1866

Celebes en Onderhoorigheden.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. A. H. R. E. Bouspuet.	12 okt.	1869
---------------------------	---------------------------	---------	------

Moluksche Eilanden.

<i>Auditeur-militair.</i>	Mr. J. de Haas.	19 nov.	1869
---------------------------	-----------------	---------	------

Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden.

Dit fonds werd opgericht in 1815, toen onder den indruk, door Napoleons terugkeer van Elba te weeg gebracht, te Amsterdam het denkbeeld tot rijpheid kwam, door dat middel de vrijwillige krijgsveldtoelagen aan te moedigen en den moed van den krijgsveldtoelager in het algemeen aan te vuren.

Het fonds heeft ten doel, door het uitreiken van gratifikatiën — boven en behalve het pensioen uit 's rijks schatkist verstrekt — aan gewezen militairen, die door den vijand verminkt of verwond, of wel *in* en *door* de dienst infirm en daardoor hulpbehoevend zijn geworden, alsmede door het verleen van onderstand aan de hulpbehoevende nageblevenen van gesneuvelden, de overtuiging levendig te houden, dat men den moedigen krijgsveldtoelager vereert, en hem ondersteunt, die in bevolen krijgsveldtoelagen ongelukkig is geworden.

De renten van het fonds en de opbrengst der kollekte, die jaarlijks in het moederland ten behoeve van het fonds wordt gehouden, waren aanvankelijk bestemd voor de strijders van Waterloo. In volgende jaren heeft men echter gemeend daaruit ook aan andere ongelukkig geworden krijgers eene jaarlijksche ondersteuning te moeten toekennen. Dat zulks ook geheel in overeenstemming was met de bedoeling der natie, bleek bij gelegenheid van den strijd tegen België, toen door de offers der milddadigheid de reeds deerlijk beknotte hoofdsom van het fonds weder aanmerkelijk werd gestijfd.

Behalve aan 95 verminkten in den slag bij Waterloo en 17 nageblevenen van gesneuvelden in dien strijd werden in 1867 gratifikatiën uitbetaald aan: 9 verminkten in den veldtocht van 1814; 109 verminkten uit Oost-Indië; 14 verminkten in vroegere oorlogen; 151 verminkten in den strijd tegen België; 33 nageblevenen van gesneuvelden in dien strijd; en aan 1494 infirmen en 687 oud strijders van Waterloo (niet infirmen). Deze 2809 deelgerechtigden hebben in dat jaar te zamen 73,396,10 gulden uit het fonds genoten.

Het hoofdbestuur van het fonds is te Amsterdam gevestigd.

De eerste stadsgeneesheer te Batavia is belast met de beoordeeling van den toestand der personen, die voor bijdragen uit het fonds wenschen in aanmerking te komen.

Kommissarissen voor Nederlandsch-Indië.

F. J. P. Storm van Gravensande, 21 maart 1859; — A. A. Cluwen
25 april 1860; — Ch. Briët, 16 ok. 1865.

DEPARTEMENT DER MARINE IN NEDERLANDSCH-INDIË.

De zeemagt in Nederlandsch-Indië bestaat uit een eskader van de nederlandsche oorlogsmarine, en uit de zoogenaamde gouvernements-marine.

De vaartuigen tot de gouvernements-marine behoorende, worden hoofdzakelijk gebezigt tot wering van zeeroof en sluikhandel, tot vervoer van personen, goederen en gelden, tot verleening van hulp aan schepen in zeegevaar en tot bewaking van weinig belangrijke punten.

De bepalingen omtrent de dienst der gouvernements-marine, vroeger genaamd »civiele schoeners en kruisbooten», daarna »gouvernements schoeners en kruisbooten» later »kruisbooten der gouvernements marine» (St. 1842 no. 27 en 1861 no. 75), zijn te vinden in St. 1849 no. 20, 1862 no. 96, 1864 no. 164 en 1865 no. 86. Zie voorts ook Bijbl. nos. 370, 819, 1099, 1258, 1334 en 1776. De wijze van bemanning dezer vaartuigen, is bepaald bij Staatsbl. 1868 no. 34.

De instructie voor de ambtenaren belast met het beheer der meergenoemde vaartuigen is te vinden in St. 1867 no. 100.

De bijzondere voorwaarden van benoembaarheid tot gezaghebber of stuurman bij deze dienst, zijn geregeld bij St. 1865 no. 81, aangevuld bij St. 1867 no. 23, en de regeling der bijzondere voorwaarden van benoembaarheid tot machinist en machinist-leerling is opgenomen in St. 1869 no. 32.

De bepalingen omtrent de voeding en verpleging van kajuits-passagiers aan boord der schepen van de gouvernements-marine zijn vermeld in St. 1861 no. 67 en gewijzigd bij St. 1863 no. 63.

Onder het opperbeheer van den Gouverneur-Generaal wordt het bevel over het bovenbedoeld nederlandsch eskader en de gouvernements marine gevoerd door een vlag-officier der Nederlandsche marine, door den Koning benoemd.

Die vlag-officier is tevens verantwoordelijk hoofd van het departement der marine en voert den titel van kommandant der zeemagt en chef van het departement der marine in Nederlandsch-Indië.

Tot zijnen werkkring behooren verder:

a. de marine-établissementsen.

Soerabaja. Het reglement op het beheer van en de dienst bij 's lands maritiem établissement te Soerabaja is vastgesteld bij besluit van 28 juli 1853 (St. no. 86) en aangevuld bij St. 1865 no. 44. De zamenstelling en bezoldiging van het personeel en van de geneeskundige dienst bij het établissement zijn geregeld bij de besluiten van 16 april 1853 (St. nos. 51 en 52) en gewijzigd bij St. 1864 no. 133; 1866 no. 9 en 1868 no. 9. Het reglement voor het dok is te vinden in St. 1850 no. 5 en het tarief der dokgeldten in St. 1860 no. 109.

Onrust. De zamenstelling en bezoldiging van het personeel en van de geneeskundige dienst bij het maritiem-établissement op Onrust, zijn geregeld bij St. 1860 no. 82; 1864 no. 13 en 1867 no. 49. Het reglement voor het dok is opgenomen in het Staatsblad van 1868 no. 17 en het tarief der dokgeldten in dat van 1860 no. 109. Zie verder Staatsbl. 1868 no. 113.

Bij besluit van 24 december 1860 (St. no. 113) zijn de eilandjes Kuiper en Purmerend verklaard te behooren tot het établissement Onrust, zoodat zij, even als Onrust, niet kunnen bezocht worden voor dienstverrigtingen voor den lande, dan na aanmelding bij den directeur van Onrust, en voor andere doeleinden, dan met toestemming van genoemden directeur.

b. de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaja.

Deze fabriek, in 1849 door het gouvernement aangekocht, staat sedert 1 januarij 1851 als eene afzonderlijke instelling onder het beheer van het de-
1870.

partement der marine. Zij is bestemd om te voorzien in de behoeften van 's rijks zee- en stoomwezen en kan dienstbaar worden gemaakt, voor de openbare werken en de overige departementen van algemeen bestuur. Het reglement voor de dienst bij en het beheer van de fabriek, is vastgesteld bij besluit van 29 november 1857 (St. no. 109) en aangevuld, bij besluit van 2 juni 1863 (St. no. 66).

c. de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen.

De samenstelling en bezoldiging van het personeel bij dezen tak van dienst, is geregeld bij St. 1862 no. 65. Over de betrekking van inspekteur bij de bebakening enz., zie men ook St. 1854 no. 82.

Voor het loodswezen te Soerabaja en van straat Bali zijn reglementen vastgesteld bij de ordonnancie van 29 mei 1866 (St. no. 53), gewijzigd bij de ordonnanciën van 19 december 1866 (St. no. 154), 12 januari 1867 (St. no. 8) en 7 januari 1869 (St. no. 4).

d. de scheepsbouw.

De regeling en samenstelling van het korps ingenieurs voor het vak van scheepsbouw, is vervat in St. 1858 no. 50; 1863 no. 146; 1866 no. 9 en 1867 no. 40.

e. de haven-inrigtingen.

De verplichtingen der havenmeesters, zijn omschreven in St. 1818 no. 61, gewijzigd bij St. 1863 no. 82. Voor zoover den havenmeester te Batavia betreft, zie men ook St. 1862 no. 4a en 1863 nos. 156 en 181. Hunne instructie is opgenomen in St. 1822 no. 51.

f. de hydrographische dienst.

g. de geographische dienst.

Eene organieke regeling van deze dienst is vastgesteld, bij besluit van 18 april 1862 (St. no. 44a) en 7 jan. 1869 (St. no. 4). Volgens die regeling, omvat de dienst, *a* sterrekundige plaatsbepalingen, *b* triangulatiën, en *c* magnetische of meteorologische waarnemingen. Zie ook St. 1865 nos. 86 en 127; 1869 no. 55.

De triangulatie van Java wordt aan het meten van lengte- en breedte-graden dienstbaar gemaakt. (Bijbl. no. 1849.)

h. de komptabiliteit en kosten van het departement.

Voormelde takken van dienst, zijn met uitzondering van die vermeld onder *a*, *b* en *e*, afdelingen of bureaux van het departement.

Chef.

Schout-bij-nacht, J. ANDRÉÆ, * 4de kl., * 3, (St. A. 3) 35, 9 sept. 1867, kommandant der zeemagt.

Sekretaris.

G. den Berger, 30 juni 1868.

Eerste Afdeling.

Militaire, nautische en technische zaken van de nederlandsche marine en de établissements.

J. van Gogh, *kapitein-ter-zee*, * 3, 30, *chef*, 4 aug. 1869.

Eerste Bureau.

- Militaire en nautische zaken, bewegingen der schepen en militair personeel.
 J. P. van Rossum, *luitenant-ter-zee 1ste kl.*, 15, *chef*, 5 maart 1869.
 W. H. F. Vogel, *officier van administratie 2de kl.* 2 dec. 1866.
 C. W. W. Mol, *tweede kommissie*, 16 okt. 1869.
 derde id.,

Tweede Bureau.

Technische behandeling van het materieel.

- E. F. Hänel van Cronenthal, *luitenant-ter-zee 1ste kl.*, * *4de kl.*
 15, *chef*, 5 maart 1869.
 H. J. Klein, *luitenant-ter-zee 2de kl.*, 29 april 1869.

Tweede Afdeling.

Nautische en technische zaken van de gouvernements marine, belangen van het personeel tot die dienst behoorende.

- M. L. J. van Asperen, *kapitein-luitenant-ter-zee bij het sedentaire zeewezen*, 20, *chef*, 31 mei 1866.
 J. A. Velders, *gezaghebber bij de gouvernements marine (gedetacheerd)*, 1 jan. 1867.

Derde Afdeling.

Administratie, soldijën, levensmiddelen, kleeding, aanwerving van inlandsche schepelingen, geldelijke belangen van het personeel der nederlandsche marine met betrekking tot de verhouding met het ministerie van marine, en hospitaal-verpleging.

- A. C. Ruighart, *inspekteur van administratie*, 20, *chef*, 20 juni 1869.
 P. F. van Wage, *officier van administratie 2de kl.*, 1 jan. 1867.
 J. W. Samuels, *eerste kommissie*, 13 aug. 1863.
 H. A. Meppelink, *derde id.*, 28 juli 1868.

Vierde afdeling.

Komptabiliteit, administratie van het materieel en burgerlijk personeel.

- J. C. C. Struick, *hoofdkommissie, chef*, 27 maart 1868.

Eerste Bureau.

Generale rekening van ontvangsten en uitgaven, begrooting, ordonnancering, boekhouding, delegatiën van indisch personeel, aangelegenheden met het weduwen- en weezenfonds en de pensioenen der burgerlijke ambtenaren.

- M. J. P. Struick, *hoofdkommissie, chef*, 10 okt. 1867.
 J. W. F. Lutter, *eerste kommissie*, 8 juli 1869.
 J. C. Osieck, *tweede kommissie*, 1 jan. 1867.
 L. C. Agerbeek, *id.*, 10 okt. 1867.
 D. J. Bonte, *id.*, 17 juli 1868.
 F. de Bie, *id.*, 8 juli 1869.
 C. Specht, *derde id.*, 20 aug. 1867.

Tweede Bureau.

Administratieve behandeling van het materiëel en bemoeijingen met het burgerlijk personeel.

- J. F. L. Schoonheidt, *hoofdkommissie, chef*, 17 juli 1868.
 W. Assé, *derde id.*, 10 okt. 1867.

Vijfde Afdeeling.

Geneeskundige dienst.

J. D. Sachse, *dirigerend officier van gezondheid 2de kl.*, ☉ 3
(E. K. 5). 25, *chef*, 23 okt. 1868.

Zesde Afdeeling.

Vak van Scheepsbouw.

F. Vos, *hoofd-ingenieur, adviseur voor het vak van scheepsbouw,*
chef, 6 dec. 1862.

Zevende Afdeeling.

Geographische dienst.

Dr. J. A. C. Oudemans, *hoofd-ingenieur van de geographische*
dienst, chef, 30 mei 1857.

Achtste Afdeeling.

Hydrographische dienst.

A. C. J. Edeling, *chef van het hydrographisch bureau*, 31 okt.
1860.

F. J. P. M. Mulder, *luitenant-ter-zee 2de kl.*, 28 juli 1867.

Th. Anderson, *lithograaf*, 18 feb. 1869.

C. A. Huskes, *drukker, tevens teekenaar*, 22 okt. 1868.

Negende Afdeeling.

Bebakening, kustverlichting en loodswezen, benevens de aangelegenheden
der haven-departementen.

L. M. de Laat de Kanter, *inspekteur over de bebakening, de kust-*
verlichting en het loodswezen, ☼ 4de kl., *chef*, 15 aug. 1868.

R. J. A. Bouricius, *onder-inspekteur over idem*, ☼ 4de kl., 1 juli 1869.

A. van der Velde Czn., *bouwkundige voor de bebakening en kust-*
verlichting, ☼ 4de kl., ☒ ☆ 25 dec. 1867.

J. F. A. van Vliedt, *teekenaar*, 10 nov. 1865.

Tiende Afdeeling.

Expeditie, archief en huishoudelijke zaken.

M. M. J. van der Meer, ☒, *eerste kommissie, chef*, 14 maart 1866.

A. G. van Maanen, *id.*, 17 juli 1868.

ZEEMAGT.

Kommandant.

Schout-bij-nacht J. ANDREÆ, 4e kl., 3, (*St. A. 3*), 35.

Adjutant.

Luitenant-ter-zee 1e kl., W. Sluijterman van Loo, 4de kl., (*E. S.*) 20, 13 sept. 1867.

Ranglijst van de Officiëren, enz., der Koninklijke Nederlandsche Marine in Oost-Indië.

Aanwezig op 15 Oktober 1869.

Schout-bij-Nacht.

J. ANDREÆ,

4de kl., 3, (*St. A. 3*), 35.

Kapiteins-ter-zee.

J. M. J. Brutel de la Rivière, 3, 30.

A. J. Kroef, 3 kl., 3, 30.

J. van Gogh, 3, 30.

Jhr. J. E. W. F. van Raders, 30.

J. E. Bujs, 3, (*E. K. 5*) (*St. A. 3e kl.*) 30.

Kapitein-luitenants-ter-zee.

W. C. Klis, 4e kl. (*St. A. 3*), 30.

P. Toutenhoofd, 3, 30.

P. Koning, 4e kl., 25.

H. P. van Boneval Faure, 25.

Jhr. M. W. Bowier, 4kl. (*E. K. 5*), 25.

J. H. K. Croes, 4e kl. (*E. K. 4*), 20.

W. Enslie, 20.

A. W. Keuchenius, 20.

Luitenants-ter-zee der eerste klasse.

D. L. Feldmann, 20.

A. Dronkers, 4e kl., 20.

G. W. C. Voorduyn, 20.

W. Sluijterman van Loo, 4e kl. (*E. S.*) 20.

D. Schuurman, 15.

W. F. van der Burg, 4e kl. 15.

H. K. Koning, 4e kl., 15.

P. J. D. Breukelman, 15.

J. D. J. van der Hegge Spijs, 4e kl. (*E. K. 5*) 15.

J. B. A. Josselin de Jong, 3, 15.

E. F. Hänel van Cronenthal, 4e kl. 15.

W. F. Meijen, 15.

J. J. de Hart, 4e kl. (*E. S.*) 15.

J. Tromp, 15.

J. Scheurleer, 15.

Jhr. E. P. E. de Stuers, 4e kl. 15

J. A. Greve, (*E. K. 5*), 15.

G. Bijl de Vroe, 15.

W. J. S. de Kanter, 15.

J. C. H. Beeloo, 15.

C. P. van der Star, 15.

J. P. van Rossum, 15.

H. E. A. Frucht, 15.

E. L. Baron van Heeckeren van Waliën, 15.

K. O. van der Veen, 15.

F. Luteijn, 15.

G. J. Coster, 15.

C. A. Bosch.

Jhr. C. H. O. van Heemkerk van Beest, 4e kl.

W. J. Adams, 4e kl.

E. B. Bonn.

S. Kraijenhoff van de Leur.

Jhr. C. C. van der Wijck.

J. van Burg.

D. M. G. de Swart.

J. W. Visser.

Luitenants-ter-zee der tweede klasse.

C. ten Bosch.	J. P. J. Lucardie.
C. Schuijlenburg.	F. A. J. P. van Alphen.
E. L. Ehnle.	H. J. de Wal.
C. L. van Woeldereren.	O. C. A. J. Moreau.
J. M. A. van Mulken.	A. E. Dronkers.
F. H. Coblijn.	C. W. A. D. Steup.
J. C. Joekes, ✱ 4e kl.	A. P. S. C. Gobée.
D. J. Weijs.	J. L. M. van Gorkum.
C. A. Le Bron de Vexela.	P. Heijning.
W. J. A. Nolthenius.	M. J. van Lakerveld.
F. J. P. M. Mulder.	G. J. Fisscher.
J. P. Noorduijn.	J. D. A. Nederburgh.
J. L. Duker.	H. J. J. Kempe.
W. A. Arriëns.	W. van Hasselt.
A. P. Hooghwinkel.	G. M. Dolleman.
Jhr. J. de Jong van Beek en Donk.	Jhr. J. C. L. von Schmidt auf
J. G. J. Spanjaard.	Altenstadt.
J. C. de Ruijter de Wildt, ✱ 4e kl.	D. J. W. A. G. Coops.
D. G. Brand.	H. L. C. Wolterbeek Muller.
H. J. Klein.	H. van den Pauvert.
P. Le Comte.	J. F. Hoffman.
W. J. van Loenen.	A. M. R. Wagner.
N. A. de Vries.	C. Vreede.
H. J. R. Sutherland.	J. V. Wierdsma.
G. J. Buijskes.	L. Voute.
D. C. Visser.	H. J. F. Mirandolle.
L. A. Walaardt Sacré.	J. H. Mijer.
F. K. Engelbrecht.	W. G. van Nes.
W. J. H. de Kanter.	R. C. A. L. Jansen.
E. H. E. van Woeldereren.	D. Hordijk.
J. P. Hovij.	N. J. Brunger.
J. Eb. Commijs.	F. W. C. Ledeboer.
P. Crans.	J. P. Lubbe Bakker.
J. F. M. Lange.	L. C. Rovers.
Jhr. S. F. T. de Vajnes van Brakell.	E. D. Kits van Heijningen.
M. A. Medenbach.	A. E. Arkenbout Schokker.
A. de Bruijne.	J. H. Beucker Andreae.
T. Spree.	L. P. D. Op ten Noort.
L. A. Dittlof Tjassens.	W. J. Struick.
G. van Herwaarden.	R. C. van der Meulen.
W. J. van Hoogenhuijze.	E. Kempe.
E. Haitma Mulier.	P. H. Ledeboer.
C. J. de Jong.	C. R. A. van Osenbruggen.
H. Schothorgh.	G. A. van der Mieden.
A. van Hengel.	W. A. Buijtendijk.
J. T. F. Bruijn.	P. Bool.
Jhr. H. M. van der Wijck.	R. Bakker.
J. van Herwaarden.	O. Kreet de Virieu.
E. J. Hoos.	N. W. van Ammers.

Adelborsten der eerste klasse.

H. C. Achenbach.	D. J. Boom.
Jhr. J. C. R. Westpalm van Hoorn.	H. F. Kouwenberg.
J. H. Wouters.	J. W. Arkenbout Schokker.
N. J. van Renterghem.	G. H. Thomassen à Thuessink v. d. Hoop.
H. O. Feith.	M. F. Tijdeman.
W. M. J. Visser.	C. J. de Jong.
E. Voetelink.	L. G. Kakebeeke.
B. de Groot.	P. H. Prager.
J. C. de Rooij,	P. H. ter Meulen.
Jhr. W. Laman Trip.	J. Schimmel.
V. C. Dijkmeester.	C. Moolenburgh.
A. G. J. B ⁿ . van Plettenberg.	C. J. de Vriese.
R. de Vidal de St. Germain.	W. A. Cambier.
J. E. Sickens.	A. Mijer.
C. O. Heintz.	H. C. E. van IJsselsteijn.
J. J. Kraakman.	B. P. Korteweg.
W. H. Tromp.	K. J. Bal.
C. J. H. van den Broek.	F. Böhlingk.
J. G. R. van Doorn.	T. Dalhuisen.
J. Luytjes.	Jhr. R. W. J. van Pabst van Bingerden.
J. L. Hordijk.	J. C. Kikkert Schotborgh.
H. J. Boissevain.	E. P. H. Graaf van Limburg Stirum.
L. Dupper.	A. E. J. W. Juta.
J. van Scheers.	
W. R. Adema.	

Goneeskundige dienst der Zeemagt.

Dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse.

J. D. Sachse, ☉ 3, (E. K. 5), 25.

Officieren van gezondheid der eerste klasse.

W. Dammann, 25.	P. J. van Wageninge, 15.
F. W. J. Meijer, 20.	N. C. Slegt.
W. C. A. Hajenius, 15.	

Officieren van gezondheid der tweede klasse.

N. van Terveen, 15.	J. Meijers.
P. J. Feltkamp, ☉ 4e kl.	L. P. Gijberti Hodenpijl.
H. van Stockum.	G. F. Rochat.
G. A. M. van Ewijk, ☉ 4e kl.	C. Enthoven.
J. C. D. Steendijk.	H. Moermans.
C. H. Schröder.	B. Léon.
J. O. Harthoorn.	P. C. Buijze.
W. H. Visscher van Aalst.	

Officieren van gezondheid der derde klasse.

A. G. Vorderman.	M. Steensma.
A. W. van Renterghem.	A. Pieters.
F. H. L. Roessingh van Itersen.	W. Schoondermark.
W. Schutte.	J. Messemaker.
F. M. Cowan.	J. A. G. Hulst.
W. T. Clous.	G. P. J. Theunissen.

Administratie der Zeemagt.

Inspekteur van administratie.

A. C. Ruighart, 20.

Officieren van administratie der eerste klasse.

H. F. X. Strengnaerts, 20.

F. C. Schaalje, 20.

P. A. le Mahieu, 15.

J. H. C. ten Hove.

Officieren van administratie der tweede klasse.

W. H. F. Vogel.

P. F. van Wage.

A. J. Looijen.

H. L. F. Pisuisse.

K. J. Adams.

J. Beijer.

J. C. Coops.

W. K. Lenting.

J. A. Lagaaïj.

W. P. J. L. Stort.

W. J. Medenbach.

C. J. P. Furnée.

J. P. Faubel.

Officieren van administratie der derde klasse.

F. A. Frederiks.

W. F. Klompé.

H. K. J. van den Bussche.

L. C. Duhne.

J. P. Vasseur.

P. K. S. Metman.

J. J. van den Berge.

P. D. G. Soethrood Picardt.

W. F. G. L. Faubel.

N. W. Lasonder.

J. Gallas.

F. W. Sprenger.

J. C. Coeland.

J. F. de Vries.

Adjunkt-administrateurs.

A. M. Montijn.

B. Janse.

A. de Leef.

J. A. Torrè.

M. C. Hazenberg.

M. M. J. van Meeuwen.

J. C. Kluit.

Scheepsklerken.

J. H. C. Vermeer.

H. J. van der Meer.

F. H. M. Rant.

J. J. van Diemen.

G. H. Slot.

W. A. le Rutte.

J. H. de Sauvage.

H. B. Poel.

W. D. J. Bezemer.

V. W. van Gogh.

J. F. van Gelsdorp.

W. Pronk.

J. P. van Goethem.

J. A. M. Korpershoek van der Kooij.

F. J. Olivier.

W. K. M. Hazen.

J. E. Jantze.

M. J. Vitringa.

H. J. Knottenbelt.

Korps Mariniers.

Kapitein.

L. F. Geill, 25.

Eerste luitenants.

M. C. Koning.

M. R. E. Ahn.

D. A. van Vuuren.

Officier-Machinist.

J. H. Jullien.

Nederlandsch Eskader in Oost-Indië.

De schepen aangeduid met een * behooren allen tot het *auxilieur eskader der Nederl. Marine* en de overigen tot de *Nederl. Indische Militaire Marine*.

- Zr. Ms. fregat Prins Alexander der Nederlanden, dienstdoend wachtschip ter reede Batavia, *kapitein luit. ter zee* W. C. Klis, 4e kl. (St. A. 3) 30.
- » » korvet Juno, dienstdoend wachtschip ter reede Soerabaja, *kapit. ter zee* Jhr. J. E. W. F. van Raders, 30.
- » » » Van Speyk, dienstdoend wachtschip ter reede Makasar, *kapit. ter zee* J. M. J. Brutel de la Rivière 3, 30.
- » » kanonneerboot no. 14, *luitenant ter zee 2e kl.* F. K. Engellbregt.
- » » Opnæringsvaartuig Stavoren, *luitenant ter zee 2e kl.* C. L. van Woelderren.
- » » schroefstoomschip Willem,* *kapitein tr zee* A. J. Kroef, 3e kl., 3, 30.
- » » schroefstoomschip Prinses Amelia,* *kapitein luit. ter zee* W. Enslie, 20.
- » » » Djambi*, *kapitein luit ter zee* J. E. Buijs, 3, (E. K. 5), (St. A. 3) 30.
- » » » Curaçao,* *kapitein luit. ter zee* Jhr. M. W. Bowier, 4e kl., (E. K. 5), 25.
- » » » Marnix,* *kapitein luit. ter zee* P. Toutenboofd, 3, 30.
- » » » Reteh, *kapitein luit. ter zee*, A. W. Keuchenius, 20.
- » » » Vesuvius*, *luit. ter zee 1e kl.*, J. A. Greve, (E. K. 5), 15.
- » » » Bali*, *luit. ter zee 1e kl.*, P. J. D. Breukelman, 15.
- » » » Aart van Nes, *luit. ter zee 1e kl.*, H. K. Koning, 4e kl., 15.
- » » » Den Briel, *luit. ter zee 1e kl.*, J. Scheurleer, 15.
- » » » Maas en Waal, *luitenant ter zee 1e kl.* C. P. van der Star, 15.
- » » » Haarlemmermeer, *luit. ter zee 1e kl.*, W. E. A. Frucht, 15.
- » » » Coehoorn, *luit. ter zee 1ste kl.*, E. L. Bn. van Heeckeren van Walien, 15.
- » » raderstoomschip Amsterdam, *kapit. luit. ter zee* P. Koning, 4e kl., 25.
- » » » Ardjoeno, *kapit. luit. ter zee* J. H. K. Cröes, 4e kl., (E. K. 4), 20.
- » » » Bromo, *kapit. luit. ter zee* H. P. van Boneval Faure, 25.
- » » » Cycloop, *luit. ter zee 1e kl.* D. Schuurman, 15.
- » » » Sumatra, *luit. ter zee 1e kl.* A. Dronkers, 4e kl., 20.
- » » » Borneo, *luit. ter zee 1e kl.* D. L. Feldman, 20.

Zr. Ms. raderstoomsch.	Banka, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> W. F. van der Burg, 4e kl. 15.
» »	» Timor, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> J. J. de Hart, 4e kl., (<i>E. S.</i>) 15.
» »	» Celebes, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> , G. W. C. Voorduijn, 20.
» »	» Suriname, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> , W. J. S. de Kanter, 15.
» »	» Madura, <i>luitenant ter zee 1e kl.</i> , J. Tromp, 15.
» »	» Onrust, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> J. C. H. Beeloo, 15.
» »	» Admiraal van Kinsbergen, <i>luit. ter zee 1e kl.</i> G. Bijl de Vroe, 15.

Ranglijst der Gezaghebbers, en verdere Europeſche opvarenden der Gouvernements-Marine.

Gezaghebbers der tweede klasse.

J. H. Meijer, 4 april 1868.	A. C. Everaars, 纒 4de kl., 22 mei 1862.
H. F. Bernoster, 14 juli 1859.	L. C. van der Eijck, 26 maart 1864.
J. A. Velders, 12 mei 1861, (<i>geplaatst bij het departement der Marine in Nederlandsch-Indië.</i>)	E. Roelofs, 2 sept. 1866.
A. Smits, 27 sept. 1861.	J. W. Scholten, 23 sept. 1866.
J. J. H. Stolte, 26 maart 1862.	M. Berends, 15 feb. 1867.
	L. F. Kulker, 18 okt. 1867.
	H. C. Burmeister, 28 aug. 1868.

Eerste stuurlieden.

W. J. van Santen, 12 april 1864. (<i>fungerend gezaghebber a./b. Sailoos.</i>)	M. C. Kelfkens, 5 sept. 1866.
B. A. Smits, 8 juli 1865.	M. J. Sorel, 21 jan. 1867.
J. W. de Wit, 27 jan. 1866.	K. H. Boers, 16 maart 1867.
	B. K. Król, 6 nov. 1867.
	A. C. Rijcken, 14 juli 1868.

Tweede stuurlieden.

W. A. Wolters, 25 aug. 1865.	A. B. W. Busser, 16 maart 1867.
D. J. Grevelink, 19 sept. 1865.	J. W. Nix, 6 nov. id.
H. Bierings, 6 jan. 1866.	H. F. Bleužé, 20 id.
J. G. Krak, 9 aug. 1866.	H. C. Meijer, 21 jan. 1868.
A. Boers, 29 dec. 1866.	T. J. Galman, 14 juli 1868.
F. H. ter Poorten, 21 jan. 1867.	W. J. Penard, 24 nov. 1869.

Derde stuurlieden.

B. Groenhof, 6 aug. 1866.	D. Nolles, 3 aug. 1868.
H. ter Poorten, 6 aug. 1866.	F. H. Ukena, 13 juli 1868.
F. J. Winter, id.	P. L. Soeters, id.
W. J. Draijer, id.	H. van Dorp, id.
C. Stolk, 25 sept. 1867.	P. H. Meurs, 23 juni 1868.
J. de Redder, 29 feb. 1868.	P. van Hemert, 30 april 1869.
P. D. Schmoll, 27 juli 1868.	D. van Batenburg, 28 mei 1869.
H. Krauss, id.	

Eerste machinisten.

G. J. M. Butteling, 17 sept. 1863.	J. M. Butteling, 4 april 1868.
G. A. A. W. Muller, 20 jan. 1864.	F. F. Butteling, 31 aug. 1868.
M. D. van Dongen, 27 juli 1865.	T. J. van Tooren, 21 feb. 1867.
A. J. Verschuer, 18 april 1867.	

Tweede machinisten.

E. W. Abels, 1 maart 1865.	J. J. van Tooren, 15 mei 1868.
J. J. van Dongen, 31 juli 1865.	N. H. G. Sandblad, 31 aug. 1868.
J. J. M. Behrens, 31 aug. 1865.	L. C. Middendorp, 30 nov. 1868.
M. van der Meer, 23 sept. 1865.	W. S. Polak, 3 feb. 1869.
F. F. Hoffman, 25 okt. 1866.	J. P. Graat, 21 augustus 1869.
J. H. J. de Hoog, 29 feb. 1868.	J. L. Huijsdens, (<i>wd.</i>)
H. van Zanten, 4 april 1868.	

Machinist-leerlingen der eerste klasse.

A. H. Hartwich, 16 okt. 1869.	E. Ceerij, 16 oktober 1869.
A. Buijsman, idem.	J. W. Goard, 23 nov. 1869.

Machinist-leerlingen der tweede klasse.

J. M. Moorrees, 22 oktober 1869.	E. Werner, (<i>wd.</i>)
H. T. Schell, idem.	F. Lenis, (<i>id.</i>)
A. Hamwijk, idem.	

Georganiseerde Korpsen.**Indisch sedentaire zeewezen.**

Kapitein-ter-zee. J. M. Kuijp, 3, 35, 7 nov. 1854.

Kapitein-luitenant-ter-zee. M. L. J. van Asperen, 20, 18 sept. 1869.

Luitenant-ter-zee 1ste kl. J. P. M. Willinck, 4e kl., (*E. K. 5*),
(*St M. L.*) 15, 27 aug. 1861, (*verlof.*)

Staat der Gouvernements gewapende vaartuigen.

Benaming der Schepen.	Sterkte der beman- ning.		Hoeveelheid paardenkracht.	Waar gebouwd		Stations.	
	Aantal vuurmonden.	Europeanen.		Inlanders.	Plaats.		jaar.

Schroefstoomschepen.

Hertog Bernhard	8	10	79	170	Engeland..	1856	Ter beschik. tel. dienst.
Java	6	8	53	80	Liverpool .	1854	Makasar.
Draak	6	7	35	80	Soerabaja .	1859	Banka.

Rader-stoomschepen.

Telegraaf	6	7	35	80	Dassoon...	1860	Timor.
Dassoon	6	7	35	80	id.	1861	Amboina.
Bronbeek	6	7	35	80	id.	1860	Riouw.
Kapoeas.	6	6	35	80	Feijenoord.	1860	Buitend.
Kapoeas. II.	6	7	33	80	id.	1866	W. afd. v. B
Boni.	8	7	33	60	Liverpool .	1855	Palembang.
Barito.	5	3	21	30	Amsterd.	1861	W. afd. v. B.
Tjinrana.	5	3	21	30	Feijenoord.	1861	Z. en O. afd. van Borneo.
Bennett	4	3	21	20	Dassoon...	1851	Lamp. baai.
Sailoos.	3	2	14	20	Feijenoord.	1861	Z. en O. afd. van Borneo.

Gewapende booten.

54 stuks	—	—	—	—	In Indië.	1849—67	door den ge- heelen Indi- schen archi- pel verdeeld op 22 ver- schillende stations.
waarvan:							
17 kotters.	4		16				
37 schoeners.	3		16				

Adviesbooten.

16 stuks van schoen. model.	2	—	11	—	id.	id.	
-----------------------------	---	---	----	---	-----	-----	--

MARINE-ÉTABLISSEMENTEN.

Marine-établissement te Soerabaja.

Direktie.

Direkteur. J. M. Kuijp, 3, 35, kapitein-ter-zee bij het sedentaire zeewezen, 23 okt. 1853.

Kommies. J. P. Wolf, 7 okt. 1869.

Administratie.

Administrateur. F. G. de Bie, 29 dec. 1862.

Kommies. C. V. Ortlieb, 30 nov. 1867.

Equipage-departement.

Wd. equipage-meester. Jhr. E. P. E. de Stûers, luit.-ter-zee 1ste kl. bij de Kon. Ned. Marine, 4e kl., 15, 30 september 1869.

Baas-zeilmaker. J. van der Kemp, 24 mei 1867.

Bootsman. P. J. L. Westerbeek, 28 aug. 1864.

Bootsmansmaat. F. van Meenen, 20 okt. id.

Stoombaggermolen no. 1.

Schipper.

Machinist. H. Bastiaansen, 10 sept. 1869.

Stoombaggermolen no. 2.

Schipper. D. J. Wijl, 10 nov. 1864.

Machinist. P. C. Scholte, 19 dec. 1863.

Vak van scheepsbouw.

Hoofd-ingenieur. H. M. F. van Cleef, 3 april 1867.

Ingenieur 1e klasse. S. Meihuizen, 17 maart 1866.

Id. 2e " J. L. von Leschen, 1 feb. 1869.

Teekenaar. J. W. Carter, 3 dec. 1869.

Dokmeester. J. J. Kooman, 13 april 1869.

Eerste opziener. R. A. Hofland, 28 mei 1868.

Tweede opzieners. P. van Asperen, (gedetacheerd te Boenga,) 24 oktober 1867; — C. Grondhout, 13 april 1869.

Kommandeurs. A. A. Kivit, 28 feb. 1867; — J. L. Brugman, 1 aug. 1867; — W. F. Stargardt, 20 sept. 1867; — D. Putman, 28 mei 1868; — B. Villée, 13 april 1869; — E. J. van Dijk, 13 april 1869; — G. Landzaat, 13 april 1869.

Vice-kommandeurs. G. Hagenzieker, 31 juli 1868; — J. F. A. Kivit, 13 april 1869; — P. J. Feij, 1 juli 1869.

Baas-schilder. W. A. Offermans, 11 okt. 1866.

1e Baas-smid. C. D. Bronsgeest, 16 dec. 1864.

2e Baas-smid. A. Hamwijk, 16 dec. 1864.

Machinisten. N. Plagge, 27 mei 1868; — P. C. J. Scholte, 12 juli 1869.

Magazijnen en stapelplaatsen.

Magazijnmeester. E. L. G. P. C. Andreau, 15 nov. 1866.

Boekhouder. P. W. Hofland, 28 juni 1864.

Bootsman. L. van Wijk, 10 okt. 1868.

Konstabel. H. J. Luiks, 20 juli 1868.

Algemeene dienst.

Eerste machinist. J. C. Schell, 10 okt. 1868.

Portiers. A. Snellenbrink, 16 april 1858; — L. E. Kolmus, 14 nov. 1865.

Geneeskundige dienst.

Geneesheer. A. Grondhout, 29 maart 1865.

Zieken-oppasser. Soprawiro, 18 aug. 1859.

Marine-établissement te Onrust.

Direkteur.

Equipagemeester. W. F. Meijen, *Luitenant-ter-zee 1e klasse, bij de Kon. Ned. Marine*, 15, 30 september 1869.

Administrateur. P. J. J. Engelbregt, 12 nov. 1865.

Ingenieur 2e klasse. W. B. Mensing, 20 oktober 1864.

Dokmeester. H. F. Goudswaard, 28 jan. 1867.

Eerste opziener. F. Krommenhoek, 13 april 1869.

Tweede id. C. Roggeveen, 13 april 1869.

Kommandeur.

Vice-kommandeurs. J. Allein, 17 mei 1869; — J. Kreupeling, 1 juli 1869.

Opziener, chef van den reparatie-winkel. D. H. Lomberg, 1 april 1861.

Baaskuiper. P. Keijzer, 30 juli 1869.

Onderbaassmid, tevens ketelmaker, P. O. Heijnen, 5 mei 1867.

Onderbaasdraaijer, tevens bankwerker. C. J. van der Wolk, 31 juli 1869.

Machinisten. H. A. Janssens, 31 maart 1868.

Bootsman. J. van Sluijs, 21 okt. 1865.

Baaszeilmaker. H. Pieterse, 14 sept. 1869.

Europesche vuurstokers. C. F. Stephanus, 8 juli 1868; — C. W. Touwer, 27 aug. 1868.

Portier. P. Serverius, 13 okt. 1868.

Fabriek voor de Marine en het Stoomwezen te Soerabaja.

Direktie.

Ingenieur-direkteur. H. H. Radier, 7 nov. 1866.

Kommies. A. Barkeij, 20 nov. 1867.

Eerste teekenaar. K. A. Muller, 5 dec. 1858.

Tweede idem. W. Smit, 20 aug. 1865.

Opziener. J. Stam, 5 feb. 1865.

Techniek.

Ingenieurs der 2e klasse. C. J. van Steel, 26 feb. 1864; — S. L. Huizer, id.

Administratie.

Administrateur-boekhouder, tevens pakhuismeester. F. T. Steinbuch, 30 okt. 1865.

Kommies. F. W. Wolff, 2 maart 1867.

Opzigt der ambachten.

- Baas-draaijer.* A. Meelhuijsen, 5 maart 1864.
Baas-bankwerker. F. van Sprang, 1 julij 1865.
Baas van den stelwinkel. G. W. A. Hamel, 5 maart 1864.
Onderbaas id. P. Goudswaard, 4 april 1867.
Baas-modelmaker en timmerman, tevens modelbewaarder. C. J. Amons, 29 juni 1869.
Onderbaas-modelmaker en timmerman. W. L. A. Christiaan, 13 jan. 1866.
Onderbaas-blokkenmaker. J. F. de Lavontijn Mittelsdorffer, 5 nov. 1863.
Baas-smid. F. Hendrik, 18 nov. 1868.
Onderbaas-smid. W. D. van Ligten, 5 nov. 1863.
Onderbaas-smid bij den stoomkamer. H. A. de Vries, 11 dec. 1868.
Baas-ijzergieter. J. Tak, 3 okt. 1867.
Onderbaas-ijzergieter, tevens belast met het opzigt over de kopergieterij. J. Waayfoort, 5 nov. 1863.
Baas-ketelmaker. F. H. Versnel, 27 aug. 1868.
Onderbaas id. C. Stolk, 29 feb. 1868.
Baas-koper- en blikslager, W. J. Logher, 5 feb. 1867.
Baas-schilder, tevens belast met het opzigt over de riemenmakerij. J. W. Wolff, 4 aug. 1869.
Machinedrijver.

Algemeene dienst.

- Bootsman.* H. Baay, 12 juni 1865.
Portier. W. H. van 't Hul, 3 juni 1865.
Wd. Portier. A. van de Wal, 12 juni 1865.

Vaste werklieden.

- Bankwerker,* H. van Welp, 29 feb. 1856.
Ketelmakers. P. Gaartman, 29 januari 1869; — H. Gaartman, 29 jan. 1869; — D. P. Smits, 29 jan. 1869; — L. van Halving, 3 aug. 1866.
Machine-opstellers. H. Ide, 8 augustus 1869; — H. L. A. Fikkert, 4 maart 1868; — H. J. F. Vogt, 18 julij 1868.
Smeden. F. J. Derks, 29 maart 1862; — F. Hendrik, 5 nov. 1863.
Modelmaker. J. J. van der Linden, 17 aug. 1861.
Draaijer. K. A. C. W. Lieder, 3 juni 1863.
Koperslager. B. F. Kroese, 3 aug. 1866.

Personeel boven de formatie.

- Graveur.* Kemmat, 29 feb. 1856.

Marine-magazijnen te Batavia.

- Magazijnmeester.* A. H. Kuipers, 樂 4e kl., 25 sept. 1866.
Boekhouder. J. W. Damwijk, 2 maart 1867.
Bootsman. J. Evers, 11 julij 1865.
Konstabel. J. Schotel, 26 juni 1866.

BEBAKENING, KUSTVERLICHTING EN LOODSWEZEN.

Inspekteur. L. M. de Laat de Kanter, 4de kl., 15 aug. 1868.
Onder-inspekteur. R. J. A. Bouricius, 4e kl., 15 juli 1869.
Bouwkundige. A. van der Velde Czn., 4de kl., 25 dec. 1867.

Bebakening.

Gezaghebber van het bebakeningstvaartuig voor de reede van Batavia. G. Broer van Dijk, 5 feb. 1867.

Kustverlichting.

Lichtopzigter 2de kl. bij het kustlicht op Java's 4de punt nabij Anjer. A. Colvoort, 11 jan. 1856.

Id. te Tandjong-Kalean (Muntok). L. van Don, 26 mei 1869.

Id. bij het kustlicht op Noordwachter-eiland C. C. Jasper, 10 mei 1865;
L. B. C. van Rooijen, id.

Id. bij het kustlicht op Noesakambangan. J. van Vuuren, 4 sept. 1869.

Aspirant-lichtopzigers bij het havenlicht te Batavia. F. Legel, 21 juni 1869; — J. W. Kroesen, 14 okt. 1869.

Id. bij het havenlicht te Makasar. L. van der Schraaf, 28 dec. 1860.
Lichtwachter bij het havenlicht te Cheribon. A. P. Hetarowa, 1 juni 1867.

Id. te Pekalongan. J. J. Toorop, 29 sept. 1866.

Id. te Banjoewangi. J. G. N. Ponder, 28 mei 1866.

Id. te Muntok (Banka). Mohamat Satag, 14 juli 1865.

Id. Po. Tjelagin, (straat Banka.) Tjie Afiën, 17 juli 1869.

Eerste Lichtwachters bij de havenlichten op de eilanden Klein Karas, Terkoelei en Groot Saauw (Straat Riouw). J. P. Bodestijne, 30 april 1866; — F. Frans, 30 aug. 1866; — S. Warlauw, 6 nov. 1866; — Alic, 15 nov. 1866.

Gezagvoerder van het drijflichtvaartuig bij Groot Laë-Laë (reede Makasar). F. Schmidt, 7 dec. 1866.

Gezagvoerder van het lichtschip in de Lucipara passage, J. H. L. de Vrijer, 26 mei 1869.

Waarnem. 2e id. K. Laaos, 3 dec. 1869.

Gesteld ter beschikking van den Gouverneur-Generaal, om te worden geplaatst als werklieden bij de algemeene dienst, met aanvankelijke bestemming tot het ineenzetten van ijzeren lichttorens in Nederlandsch-Indië.

Bankwerkers. J. C. van Leeuwen, 30 sept. 1867; — J. Sparenberg, id.; — J. L. G. Keijzer, id.; — J. Elands, 31 dec. 1867.

Smeden. W. den Hond, 30 sept. 1867; — G. C. Gruiter, 3 dec. 1867.

Loodswezen.

Soerabaja.

Super-intendent. D. A. J. B. de Graaf, 7 nov. 1857.

1870.

Kommissaris. F. J. Louzens, 13 april 1866.

Opperloods. H. L. Stenebome, 24 mei 1866.

Loodsen. P. A. Lunel, 30 sept. 1862; — C. J. Barter, 23 sept. 1864; — J. Smit, 28 feb. 1866; — J. A. Gephart, id.; — G. L. J. Loudenslager, 24 mei 1866; — J. Anderson, 21 okt. 1867; — C. L. Le Breton, 11 maart 1865; — J. A. M. Alexander, 28 feb. 1866; — J. C. Paulus, id.; — W. H. Martens, 27 maart 1866; — C. F. van de Vijver, 24 mei 1866; — A. Maidman, 13 feb. 1867; — G. R. de Vos, 15 mei 1868.

Loodsleerlingen. P. A. Barthelemij, 13 feb. 1867; —; —; —; —; —

Straat Bali.

Super-intendent. De resident van Banjoewangi.

Loodsen. J. A. Cornelis, 11 dec. 1851; — H. L. Schultz, 18 mei 1853; — J. F. Hartsinck, 24 aug. 1864; — Ketjil, 3 april 1869.

Noesa-Kambangan (Banjoemas).

Super-intendent. De assistent-resident van Tjilatjap.

Eerste loods. H. Hooper, 7 sept. 1868.

Tweede id. Katjong, 16 mei 1862.

SCHEEPSBOUW.

Korps ingenieurs voor het vak van scheepsbouw.

Hoofd-ingenieur, adviseur. F. Vos, 6 dec. 1862.

Hoofd-ingenieur. H. M. F. van Cleef, 3 april 1867.

Ingenieurs 1e klasse. S. Meihuizen, 17 maart 1866.

Idem 2e » W. B. Mensing, 20 okt. 1864; — D. Boeke, 14 aug. 1866; — J. L. von Leschen, 1 feb. 1869.

Personeel werkzaam gesteld bij de exploitatie van het bosch van Parengan.

Ingenieur 2e klasse. D. Boeke, 14 aug. 1866.

Tweede opziener. J. F. Zeegers, 28 feb. 1867.

Kommandeur. H. Cannegieter, 28 feb. 1867.

Vice-kommandeur. L. H. Olie, 20 sept. 1867.

HAVEN-INRICHTINGEN.

Bantam.

Havenmeester te Anjer. Jhr. J. C. H. Clifford Kocq van Breugel 7 julij 1868.

Fd. Id. » *Tjeringin.* T. J. Canter Visscher, 4 nov. 1865.

Id. » *Bantam.* H. von Kotzau, 23 mei 1868.

Id. » *Tanara.* C. Th. F. M. Cordesius, 14 nov. 1865.

Batavia.

Havenmeester te Batavia. F. H. W. van de Velde, 14 julij 1862.

Kommiss. tevens belast met het beheer en de ontvangst der haven- en ankeragegelden. P. F. Hondius van Herwerden, 20 julij 1868.

- Derde kommiss.* L. V. Adamsz, 30 juni 1860.
Beheerder van den tijdbal. L. G. Danekes, 6 sept. 1865.
Gezaghebber van den residentie-stoomer Bogor. J. A. de Jongh,
 22 sept. 1868.
Machinist van id. G. H. van Dongen, 12 sept. 1866.
Visiteurs en meters van schepen. P. Landberg Sr.; — G. F. de Bruijn Kops.
Krawang.
Fd. havenmeester te Pamanoekan. J. B. Rijken, 18 dec. 1865.
Cheribon.
Fd. havenmeester te Cheribon. J. A. A. Hemler, 17 jan. 1865.
Idem te Indramajoe. A. K. J. Kaffer, 20 jan. 1868.
Tegal.
Fd. havenmeester te Tegal. H. A. Brans, 16 juni 1868.
Pekalongan.
Fd. havenmeester te Pekalongan. N. J. Verwijk, 25 april 1865.
Samarang.
Havenmeester te Samarang. J. P. C. Gravenhorst, 4de kl., 23 juli 1867.
Japara.
Fd. havenmeester te Japara. J. N. van den Worm, 25 april 1868.
Id. » Djoewana. E. J. W. G. Neirinckx, 5 okt. 1867.
Rembang.
Fd. havenmeester te Rembang. J. C. Warnars, 14 maart 1860.
Idem » Toeban. J. F. Steevensz, 24 april 1866.
Soerabaja.
Havenmeester te Soerabaja. D. A. J. B. de Graaf, 7 nov. 1857.
Fd. id. te Grisse. J. F. Brodhaag, 4 juli 1834.
Fd. id. » Bawean. A. W. F. H. Tuckermann, 21 nov. 1865.
Madura.
Fd. havenmeester te Bankalan. L. G. Beijerinck, 25 jan. 1868.
Id. » Sampang. J. P. Sineck, 22 juni 1868.
Id. » Soemenep. E. J. Townsend, 16 jan. 1868.
Id. » Pamekasan. H. A. Verduijn Lunel.
Pasoeroewan.
Fd. havenmeester te Pasoeroewan. F. G. F. von Schukkmann, 2 dec. 1869.
Besoeki.
Fd. havenmeester te Besoeki. L. B. van Sprew, 20 jan. 1868.
Id. » Panaroekan. M. E. Engelse, 26 jan. 1869.
Probolinggo.
Fd. havenmeester te Probolinggo. H. L. Lange, 17 aug. 1868.
Banjoewangi.
Havenmeester te Banjoewangi. D. H. Buijs, 2 okt. 1868.
Banjoemas.
Havenmeester te Tjilatjap. Jhr. C. G. J. Barnaart, 2 mei 1868.

Madioen.

- Fd. havenmeester te Patjitan.* J. T. F. A. Coenraad.
Id. » *Pangool.* H. W. J. van der Moore, 17 maart 1865.

Sumatra's Westkust.

- Havenmeester te Padang.* P. H. van der Wedden, 2 mei 1868.
Fd. id. » *Priaman.* F. van Ginkel, 3 jan. 1860.
Id. » *Ajer-Bangis.* W. A. Phefferkorn, 19 mei 1868.
Id. » *Siboga.* J. C. Romswinkel, 23 sept. 1869.
Id. » *Baros.* H. C. Tessensohn, 2 juni 1863.
Id. » *Sinkel.* D. Swart, 23 sept. 1869.
Id. » *Natal.* H. M. Jansen, 3 maart 1867.

Benkoelen.

- Fd. havenmeester te Benkoelen.*

Lampongsche distrikten.

- Fd. havenmeester te Telok-Betong.* F. C. Pfanner, 23 sept. 1869.

Palembang.

- Fd. havenmeester te Palembang.* J. A. van Heinert, 24 aug. 1866.

Banka.

- Havenmeester te Muntok.* E. J. P. Privé, 2 mei 1868.

Billiton.

- Fd. havenmeester te Tandjong-Pandan.* F. A. Horn, 20 jan. 1868.

Riouw.

- Havenmeester te Riouw.* J. G. Putman Cramer, 23 juli 1867.

Wester-afdeeling van Borneo.

- Havenmeester te Pontianak.* M. C. B. van der Beek, 23 juli 1867.

- Fd. id.* » *Sinkawang.* P. E. van Oven, 14 aug. 1866.

- Havenmeester » Sambas.* D. Schrijn, 26 jan. 1864.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

- Fd. havenmeester te Bandjermasin.* F. A. Mackenzie, 25 jan. 1868.

Menado.

- Fd. havenmeester te Menado.* F. J. Wenzel.

Celebes.

- Havenmeester te Makasar.* J. W. Kroon, 23 juli 1867.

- Kommies bij id.* J. H. Koekerits, 26 okt. 1869.

Amboina.

- Havenmeester te Amboina.* J. F. A. Versteegh, 13 sept. 1864.

Ternate.

- Fd. havenmeester te Ternate.* J. C. Tuijbens.

Timor.

- Havenmeester te Koepang.* H. Draijer, 18 nov. 1869.

HYDROGRAPHISCHE DIENST.

Chef van het hydrographisch bureau. A. C. J. Edeling, 31 okt. 1860.

Luitenant-ter-zee 2de klasse gedetacheerd bij het Departement van Marine (afdeeling hydrographie). F. J. P. M. Mulder, 28 april 1867.

Lithograaf. Th. Anderson, 18 feb. 1869.

Drukker tevens teekenaar. C. A. Huskes, 22 okt. 1868.

GEOGRAPHISCHE DIENST.

Hoofdingenieur. Dr. J. A. C. Oudemans, 30 mei 1857.

Ingenieur, belast met het doen van meteorologische en magnetische waarnemingen. Dr. P. A. Bergsma, 15 nov. 1859.

Ingenieurs, belast met doen van triangulatiën. J. C. A. van Asperen, 4e kl., 23 feb. 1862; — E. Metzger, 23 junij 1866.

Assistenten. J. L. baron van Isselmuden, 9 junij 1866; — H. F. Soeters, 5 julij 1866; — F. H. A. Florij, 20 aug. 1866; — C. Woldringh, 31 aug. 1866.

PERSONELE OPGAVEN

EN

VERORDENINGEN OMTRENT LANDSDIENAREN.

Volgens art. 49 van het regeringsreglement worden de ambtenaren, behoudens de uitzonderingen van de artt. 4, 8, 94 en 95 van dat reglement, benoemd, ontslagen en op pensioen gesteld door den Gouverneur-Generaal, overeenkomstig regels, bij algemeene verordening gesteld. Voor zoo ver het onderwerp werd geregeld, zijn de bedoelde regels vervat in het koninklijk besluit van 10 september 1864 no. 47 (Ind. St. no. 194), St. 1865 no. 53a en Bijbl. no. 1648. Zie ook St. 1867 nos. 5, 111a, 112 en 171. De bijzondere voorwaarden van benoembaarheid tot bepaalde ambten en bedieningen zijn onder de betrokken departementen vermeld. Zie ook St. 1867 nos 31 en 82.

Het bedrag der bezoldigingen en soldijen van de landsdienaren wordt, voor zoo ver het niet door den Koning is vastgesteld, door den Gouverneur-Generaal geregeld. Het bezoldigen der ambtenaren geschiedt naar het beginsel dat, behalve de toe te leggen jaarwedde, geene andere dan de uitdrukkelijk toegestane voordeelen uit het ambt mogen getrokken worden.

De wet, bepalende dat er te Leiden eene instelling zal gevestigd zijn voor onderwijs in de Indische taal-, land- en volkenkunde, is te vinden in St. 1864, no. 126.

Delegatiën. Elk ambtenaar kan van zijne bezoldiging een gedeelte, doch niet meer dan $\frac{1}{3}$, door het gouvernement doen inhouden ter uitbetaling in Nederland aan een aangewezen gevolmachtigde, door het Ministerie van Koloniën. Zie St. 1851 no. 77, 1852 no. 11, 1853 no. 8 en 1859 no. 97. Voorts ook Bijbl. nos. 111, 1194, 1195, 1385, 1726 en 1878.

Kortingen. De bepalingen omtrent het verleenen of weigeren van korting voor partikuliere schulden, zijn zamengevat in St. 1822 no. 49 en 1855 no. 15. Zie ook Bijbl. nos. 87, 362, 422, 459, 691, 861, 1263, 1643, 1934, 2043 en 2087.

Verloven. De verloven, aan ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen wegens ziekte of tot regeling van partikuliere belangen te verleenen, zijn binnenlandsche (binnen Nederlandsch-Indië), en die naar Europa of elders buiten Nederlandsch-Indië, buitenlandsche. De binnenlandsche verloven worden voor niet langer dan zes maanden verleend; zij gaan gepaard met het behoud van vol traktement voor de ambtenaren op Java, gedurende één, en voor die op de buitenbezittingen, gedurende twee maanden; over den langeren duur van het verlof wordt half traktement genoten, tenzij het gouvernement in ziekte termen vinde, om ook dan vol traktement toe te leggen.

De verloven naar Europa zijn onderscheiden in drie klassen: 1° voor herstel van gezondheid; 2° voor ambtenaren, die minstens 15 jaren onafgebroken in Indië hebben gediend; 3° voor ambtenaren, die minstens 12 jaren in Indië hebben doorgebracht, en aantoonen dat een verlof, om dringende familie belangen, voor hen wenschelijk is. Ongesteldheid van vrouw of kinderen kan slechts worden aangevoerd voor een verlof in de tweede of derde klasse. Die met verlof naar Europa gaat, verliest zijne betrekking en treedt in het genot van een verlofs-traktement. De verloven naar Europa worden voor geen langeren tijd verleend dan van twee jaren, de heen- en terug-reis daaronder begrepen; zij kunnen echter in Nederland ingeval van wel bewezen ziekten, des noodig twee malen, telkens voor den tijd van zes maanden verlengd worden, met behoud van het in Indië toegekend verlofs-traktement. (St. 1868 no. 33).

Wanneer koloniale ambtenaren met verlof in Nederland, tot leden der

Staten-Generaal gekozen wordende, dat lidmaatschap aanvaardden, blijft hun verlof van regtswege doorloopen, zoolang hun oorspronkelijk of hernieuwd mandaat als leden der vertegenwoordiging duurt. Wanneer zij, bij de aanvaarding van dat mandaat, in het genot van verlofstraktement zijn, blijven zij in het genot daarvan tot aan het verstrijken van het tijdvak, waarover dat verlofstraktement was toegelegd. Na expiratie van dat tijdvak, wordt wachtgeld — op den voet der in 's Rijks overzeesche koloniën en bezittingen op het toekennen van wachtgeldden bestaande bepalingen — toegelegd. Houden zij op leden der Staten-Generaal te zijn, behoort hun terugkeer naar de koloniën of bezittingen binnen den termijn van drie maanden te geschieden, tenzij omstandigheden *van hunnen wil onafhankelijk*, ter beoordeeling van den minister van koloniën, hun dit onmogelijk maken. (St. 1868 no. 76).

Behalve die, voorkomende in het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, zijn de bepalingen omtrent de verloven vervat in St. 1819 no. 16 (art. 41); 1828 no. 10; 1834 no. 1; 1852 nos. 30 en 46; 1853 nos. 47, 62 en 76; 1854 nos. 8 en 58; 1855 no. 58; 1856 no. 50; 1857 nos. 55 en 95; 1858 no. 71; 1860 no. 15; 1861 nos. 15 en 66; 1862 no. 2; 1863 nos. 61 en 179; 1864 no. 27; 1866 no. 92 en 1867 no. 34.

Overigens zie men omtrent binnenlandsche verloven, de beschikkingen vermeld in het Bijbl. onder nos. 28, 37, 229, 236, 574, 817, 978, 1016, 1064, 1170, 1465, 1627, 1633 en 1790 en omtrent die naar Nederland nos. 34, 44, 305, 384, 435, 442, 464, 484, 774, 797, 928, 939, 1040, 1131, 1624, 1639, 1771 en 2080.

De verordeningen betreffende de verloven van militairen zijn opgenomen in St. 1853 nos. 11 en 62; 1857 no. 55; 1858 no. 93; 1859 no. 105a; 1861 nos. 15 en 66 en 1862 no. 95.

Non-aktiviteits-traktemnten en wachtgeld. Non-aktiviteits-traktement wordt verleend aan 1° ambtenaren, die uit Nederland voor de dienst in Nederlandsch-Indië zijn uitgezonden; 2° ambtenaren, die uit Nederland van verlof terugkeeren. Wachtgeld wordt verleend 1° aan hen, wier betrekking door eene reorganisatie is vervallen; 2° aan hen, die buiten hunne schuld of toedoen genoodzaakt zijn hunne betrekking te verlaten; 3° aan ontslagen ambtenaren, die het gouvernement besluit later weder te plaatsen. Aan de niet in actieve dienst zijnde ambtenaren, voor zoo ver zij niet in de bovengenoemde termen vallen, zal, bij gebrek aan middelen van bestaan, tijdelijk een onderstand *kunnen* worden verleend, ten einde in dat gebrek te voorzien.

Het non-aktiviteits-traktement of het wachtgeld bedraagt voor de pas aangekomenen, in Nederland benoemden, die het examen hebben afgelegd bedoeld bij art. 4 van het Koninklijk besluit van 10 September 1864 (Indisch staatsblad no. 194), 150 gl. 'smaands; voor de overigen $\frac{2}{3}$ van het laatste aktiviteits-traktement, doch niet meer dan 500 gl. 'smaands.

De bepalingen nopens de non-aktiviteits-traktemnten en wachtgeldden zijn vervat in St. 1851 no. 49; 1852 no. 1; 1854 no. 52; 1856 no. 2; 1858 no. 71; 1862 no. 63 en 1865 no. 78. Zie overigens ook de beschikkingen, vermeld in Bijbl. nos. 44, 143, 571, 699, 985, 1137, 1280, 1497, 1771 en 1839.

Zie voor het non-aktiviteits-traktement van militairen St. 1860 nos. 26 en 27.

Pensioenen. Twintig jaren dienst in Indië geven regt op een pensioen uit 'slands kas. In bijzondere omstandigheden kan evenwel de Gouverneur-Generaal, behoudens goedkeuring des Konings, ook pensioen verleenen voor minder dan twintig, doch nimmer voor minder dan vijf jaren dienst, en voor ambtenaren, die ook in nederlandsche dienst zijn geweest, na een diensttijd van vijf jaren.

Het bedrag van het pensioen regelt zich naar eene schaal, welke hoofdzakelijk voor twintig jaren stelt $\frac{1}{3}$ en voor dertig jaren als maximum $\frac{2}{3}$ van het hoogste traktement, gedurende twee jaren genoten.

Het reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren is vastgesteld bij St. 1837 no. 50 en gewijzigd of aangevuld bij St. 1838 nos. 13, 16 en 25; 1839 no. 20; 1841 nos. 6, 29 en 31; 1843 no. 8; 1845 nos. 32 en 34; 1849 no. 62; 1850 no. 15; 1852 no. 40; 1854 nos. 19, 54 en 86; 1859 nos. 1 en 51; 1860 no. 106; 1861 no. 81; 1862 nos. 13, 98 en 99; 1863 nos.

49 en 97; 1865 no. 31 en 1868 nos. 13 en 60. Voorts zie men Bijbl. nos. 13, 167, 285, 604, 643, 697, 928, 1125, 1128, 1250, 1659 en 1833.

Voorschotten. Ingevolge art. 49 der wet van 23 april 1864 (Ind. St. no. 106). worden alleen voorschotten verleend aan ambtenaren en militairen, naar Ned. Indie vertrekkende, van daar terugkeerende of aldaar verplaatst wordende. Zie verder bijbl. no. 1797 en St. 1867 no. 80; — 1869 no. 36.

Voor reis- en verblijfkosten en kosten van overtogt zie men pag. 116 tot 121.

Ambtenaren met verlof.

Algemeene Sekretaris.

A. J. B. Wattendorff, 3, 2 mei 1869.

Hoog-Geregtshof van Nederlandsch-Indië.

Mr. A. J. W. Cornets de Groot, 8 april 1868, *advokaat-generaal.*

Mr. J. J. C. Gajjmans, 11 jan. 1869, *raadsheer.*

Mr. J. van der Pant, 25 feb. 1869, *advokaat-generaal.*

Mr. J. H. Coster, 25 maart 1869, *raadsheer.*

Jhr. J. Graafland, J. R. D., 7 aug. 1869, *idem.*

Raden van Justitie.

Mr. P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach, 11 juli 1868, *officier van justitie te Soerabaja.*

Mr. J. G. F. Timmermans, 7 maart 1869, *lid, te Batavia.*

Mr. B. E. C. N. Baermeyer von Barienklofen, 23 maart 1869, *idem te Soerabaja.*

Mr. L. H. E. Croes, 3 okt. 1869, *substituut-officier van justitie te Padang.*

Landraden.

A. Jacobs, 14 juli 1866, *griffier te Bawean.*

A. E. Bach, 5 sept. 1868, *idem te Madioen.*

J. F. Krul, 2 dec. 1868, *idem te Kraksaän (Probolinggo.)*

W. H. Simon, 23 jan. 1869, *idem te Indramajoe (Cheribon).*

A. Martherus, 8 dec. 1869, *idem te Magelang (Kadoe).*

Wees- en boedelkamers.

G. van Stenis, 13 feb. 1868, *lid bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia.*

Jhr. K. Graafland, 24 august. 1868, *sekretaris bij wees- en boedekamer te Samarang.*

A. Broese van Groenou, 4 kl., 22 nov. 1869, *president van Padang.*

Direkteuren.

M. H. J. Kollmann, 5 juli 1867, *van binnenlandsch bestuur.*

H. de Bruijn, 10 jan. 1868, *der burgerlijke openbare werken.*

F. G. van Bloemen Waanders 18 dec. 1869. *van binnenlandsch bestuur.*

Onder-chef van de afdeeling statistiek ter
algemeene sekretarie.

Jhr. Mr. J. C. B. Th. Nedermeijer Ridder van Rosenthal, 7 aug. 1868.

Hoofdkommiezen.

- W. H. Brouwer, 10 jan. 1868, *bij de algemeene rekenkamer.*
 A. A. Hoos, 3 maart 1868, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 H. G. Maks, 13 maart 1868, *idem.*
 B. Th. de Bruijn, 8 april 1868, *bij het departement der burgerlijke openbare werken.*
 H. Bloemink, 4 aug. 1868, *idem van binnenlandsch bestuur.*
 H. A. Klerks, 17 okt. 1868, *bij de posterijen.*
 C. Lijnis Huffenreuter, 29 maart 1869, *bij het departement der burgerlijke openbare werken.*
 P. F. L. Kist, 16 mei 1869, *ambtenaar op non-aktiviteit, laatstelijk hoofdkommies bij het departement der marine.*
 C. A. van Dinter, 7 aug. 1869, *bij de posterijen.*

Eerste kommiezen.

- L. Verboon, 8 jan. 1868, *bij het departement van financiën.*
 G. van de Wetering Fz., 4 april 1868, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 J. F. Brouwer, 2 julij 1868, *bij het postkantoor te Soerabaja.*
 J. P. de Vries, 11 feb. 1869, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 Th. J. A. van Loon, 6 maart 1869, *bij de algemeene rekenkamer.*
 W. J. Rijkschroeff, 10 mei 1869, *bij den chef over de geneeskundige dienst.*
 H. Leconge, 8 julij 1869, *bij het departement van financiën.*
 J. M. Trouerbach, 5 sept. 1869, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 E. Young, 8 sept. 1869, *bij den chef over de geneeskundige dienst.*
 C. H. W. d'Artillact Brill, 4 okt. 1869, *bij de posterijen.*

Tweede kommiezen.

- P. M. Leidelmeijer, 24 julij 1867, *bij de algemeene rekenkamer (achterstand).*
 A. M. Roker, 6 aug. 1867, *bij het departement der marine.*
 J. H. Lok, 25 sept. 1867, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 L. W. van Buel, 13 sept. 1868, *bij de algemeene rekenkamer.*
 J. F. Grashuis, 3 okt. 1868, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 H. A. P. G. Ondaatje, 29 okt. 1868, *bij het departement van financiën.*
 H. C. van der Linden, 1 nov. 1868, *bij de algemeene rekenkamer.*
 W. S. J. Winter, 9 dec. 1868, *bij de algemeene sekretarie.*

- B. Pas, 6 feb. 1869, *bij de algemeene rekenkamer.*
 F. H. Blom van Geel, 14 feb. 1869, *idem (achterstand).*
 J. H. Biegon von Czudnochowski, 13 maart 1869, *idem.*
 S. L. Polak, 1 mei 1869, *bij het departement van financiën.*
 C. Beijnon, 9 mei 1869, *bij de algemeene sekretarie.*
 A. L. J. Rocourt, 28 sept. 1869, *bij het departement der marine.*

Derde kommiezen.

- Jhr. W. J. Th. Hora Siccama, 24 april 1868, *bij de algemeene rekenkamer.*
 J. van der Linden, Jzn., 30 jan. 1869, *idem.*
 C. J. Bentzen, 13 maart 1869, *bij idem.*
 Th. C. Ebeling, 24 maart 1869, *bij idem (achterstand).*
 A. J. H. Payen, 3 april 1869, *bij het postkantoor te Samarang.*
 W. W. van Weelderen, 10 april 1869, *bij de algemeene rekenkamer.*
 A. J. L. Weishecker, 7 mei 1869, *bij idem (achterstand).*
 A. Slicher, 3 juni 1869, *bij idem.*
 J. Spier, 3 juni 1869, *bij het postkantoor te Samarang.*
 H. Ph. Oudhoff, 4 juni 1869, *bij het departement van financiën.*

Klerken.

- J. F. Pasché, 5 juli 1867, *op het residentie kantoor te Soerakarta.*
 E. Vreedenburg, 19 mei 1868, *op het residentie kantoor te Batavia.*
 C. A. Ziedses des Plantes, 3 aug. 1868, *bij de posteryën.*
 P. C. Halkema, 28 jan. 1869, *ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk te klerk ter griffie van den raad van justitie te Batavia.*
 A. E. van der Meulen, 8 april 1869, *eerste klerk op het assistent-residentie bureau te Soemedang (Preanger-Regentschappen).*
 Ch. E. Marchelinus, 15 juni 1869, *op het residentie kantoor te Pontianak.*
 G. J. Lewis, 8 sept. 1869, *bij het departement van binnenlandsch bestuur.*
 J. A. Willer, 16 sept. 1869, *eerste klerk tevens griffier van den landraad te Sidajoe (Soerabaja).*

Residenten.

- G. van Beest Holle, 6 dec. 1867, *der Wester-afdeeling van Borneo.*
 A. A. M. N. Keuchenius, 17 dec. 1867, *van Sumarang.*
 J. Walland, 23 jan. 1868, *der Lampongsche distrikten.*
 H. M. Andréé Wiltens, 9 april 1868, *van Soerabaja.*
 P. van der Crab, 28 dec. 1868, *van Amboina.*
 J. G. Coorengel (J. C.), 30 dec. 1868, *van Timor.*
 Mr. J. K. de Wit (D. D. 2) (St. A. 2), 25 maart 1869, *der Padangsche bovenlanden.*
 G. M. W. van der Kaa, 12 juni 1869, *van Kediri.*

Sekretarissen van residentiën.

- F. Ketting Olivier, 27 nov. 1866, van Cheribon.
 J. van Slooten, 25 jan. 1868, der wester-afdeeling van Borneo.
 S. S. de Vries, 28 sept. 1868, der Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.
 J. C. van Schuylenburch, 25 juni 1869, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk sekretaris van Cheribon.

Assistent-Residenten.

- A. H. G. Blokzeijl, 24 jan. 1868, van Boeteleng (Bali) belast met de leiding der aangelegenheden van Bali en Lombok.
 C. A. L. J. Jeekel, 27 feb. 1868, van Bangil (Pasoeroewan).
 G. F. H. Scharten, 24 juni 1868, van Soemenep (Madura).
 J. N. Vosmaer, 6 aug. 1868, der Noorder-districten (Celebes.)
 Jhr. H. W. F. Hora Siccama, 22 aug. 1868, toegevoegd aan den hoofd-inspecteur Bosch.
 P. M. van Laren, 7 sept. 1868, van Pemalang (Tegal).
 W. D. Schiff, 24 dec. 1868, van Ambal (Bagelen).
 J. M. van Merkestein, 20 dec. 1868, van Makasar en tevens magistraat aldaar.
 G. P. Servatius, 11 feb. 1869, van Indramajoe (Cheribon).
 C. de Clercq Moolenburgh, 11 feb. 1869, van Mandeling en Ankola (Tapanoli).
 P. F. Laging Tobias, 5 maart 1869, van Sintang (Westerafdeeling van Borneo).
 W. J. Pahud, 27 maart 1869, van Soemedang (Preanger-Regentschappen).
 L. K. J. Geij van Pittius, 17 juli 1869, van Blitar (Kediri).
 H. Desauvagie, 27 sept. 1869, van Patjitan (Madioen).
 J. A. C. Scharff, sept. 1869, van Poerwokerto (Banjoemas).
 J. van Vollenhoven (G. K. O.), 12 dec. 1869, Madjalanka (Cheribon).

Kontroleurs.

- L. C. E. Kniphorst, 17 juli 1867, derde klasse op Java.
 E. S. van Noorden, 24 sept. 1868, eerste klasse toegevoegd aan den hoofd-inspecteur Bosch.
 W. A. Keuchenius, 12 okt. 1867, eerste klasse op Java.
 L. Wessels, 19 dec. 1867, eerste klasse idem.
 J. W. M. van der Palm, 10 jan. 1868, tweede klasse idem.
 J. C. Schoggers, 31 dec. 1867, eerste klasse te Palembang.
 Dr. A. J. Bergama, 15 feb. 1868, eerste klasse op Java.
 Mr. L. J. Selleger, 16 april 1868, eerste klasse idem.
 H. A. de Geer, 7 sept. 1868, tweede klasse idem.
 V. M. de Munnick, 22 okt. 1868, tweede klasse in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.
 H. C. Bogaardt, 21 nov. 1868, eerste klasse te Palembang.
 H. J. van Swieten, 31 dec. 1868, tweede klasse op Java.

- W. J. C. Groos, 7 feb. 1869, *tweede klasse*.
 Mr. F. C. Valck, 11 feb. 1869, *idem op Java*.
 G. C. A. Halewijn, 11 feb. 1869, *idem*.
 F. J. H. L. Baron d'Aulnis de Bourouill, 15 maart 1869, *id. op id.*
 J. F. Loudon, 27 maart 1869, *idem te Palembang*.
 A. J. Spaan, 29 maart 1869, *eerste klasse op Java*.
 H. C. A. Bauer, 22 april 1869, *ambtenaar op non-aktiviteit, laatste-
 lijk kontroleur der derde klasse in de Zuider- en Ooster-
 afdeeling van Borneo*.
 W. Donkersloot, 4 mei 1869, *tweede klasse op Java*.
 J. J. de Graaf, 25 mei 1869, *eerste klasse op idem*.
 J. L. L. van Lecuwen, 4 juni 1869, *derde klasse in de Wester-
 afdeeling van Borneo*.
 J. Mullemeister, 7 juni 1869, *eerste klasse op Java (Stat. opname)*.
 P. H. Baron van Reede van Oudtshoorn, 7 juni 1869, *idem op id.*
 F. G. A. Canter Visscher, 14 juni 1869, *tweede klasse op idem
 (Statistieke opname)*.
 H. J. Oosting, 29 okt. 1869, *idem op idem*.
 H. P. F. Hoijer, 18 nov. 1869, *eerste klasse op idem*.

Ambtenaren ter beschikking.

- J. Spanjaard, 3 juli 1868, *op Java*.
 A. J. Middelhoven, 6 juli 1868, *idem*.
 Mr. G. H. Lowe, 3 sept. 1868, *idem*.
 I. de Crane, 22 nov. 1868, *idem*.

Tolk.

- P. Meeter, 6 juli 1868, *voor de chinesche taal te Riouw*.

Kommiezen op de gewestelijke en andere bureaux buiten de departementen van algemeen bestuur.

- W. van Ommen, 11 jan. 1866, *eerste kommies te Padang*.
 H. A. van de Pol, 28 april 1868, *kommies op het kantoor van
den assistent-resident voor de politie te Padang*.
 D. Smits, 27 okt. 1868, *derde kommies op het kantoor van den
assistent-resident voor de politie te Samarang*.
 G. E. Coorengel, 23 dec. 1868, *kommies op het kantoor van den
assistent-resident van Sambas*.
 L. F. Vaillant, 29 dec. 1868, *eerste kommies op het residentie-
kantoor te Batavia*.
 F. Wiggers van Kerchem, 29 dec. 1868, *kommies op het kantoor
van den assistent-resident van Madura*.
 A. R. Kraijenhoff van de Leur, 17 maart 1869, *idem te Cheribon*.
 L. F. de Liser de Morsain, 21 maart 1869, *kommies-kashouder te
Grissee (Soerabaja)*.
 W. F. L. Chasteau, 7 april 1869, *eerste kommies te Samarang*.
 B. L. Agerbeek, 10 juni 1869, *kommies-boekhouder te Palembang*.

- E. J. C. Buijn, 27 okt. 1869, *kommies van Banjoemas.*
 H. J. C. van der Star, 12 nov. 1869. *kommies bij den assistent-resident en magistraat te Makasar.*

Schouten.

- P. Zeedijk, 30 jan. 1869, *van Singenkidoel (Samarang).*
 B. Winters, 16 juni 1869, *van Tanah-Abang (Batavia).*

Boschwezen.

- G. H. Nicolas, 29 nov. 1868, *opziener eerste klasse.*
 C. L. Blume, *ambtenaar voor de dienst van het boschwezen.*

Statistieke opname.

- L. Wessels, 19 dec. 1867, *chef van het statistiek bureau te Bagelen.*
 Dr. A. J. Bergsma, 15 feb. 1868, *idem te Samarang.*
 D. W. Rost van Tonningen, 9 maart 1869, *inspekteur.*
 E. W. Kreutzwendedich van dem Borne, 15 juni 1869, *landmeter.*
 A. R. H. C. P. F. de Seijff, 8 dec. 1869, *id.*

Pakhuismeesters.

- G. Royaards, 4 mei 1867, *algemeene pakhuismeester te Soerabaja.*

Posterijen.

- J. C. Schultz, 26 mei 1864, *postmeester te Samarang.*
 H. Altheer, 31 jan. 1868, *ambtenaar op wachtgeld, gewezen postmeester te Soerabaja.*
 L. J. Berlijn, 15 aug. 1868, *postkommies te Anjer (Bantam.)*
 Jhr. Mr. H. J. M. L. Duvelaer van de Spiegel, 13 jan. 1869, *ambtenaar op non-aktiviteit, laatstelijk postkommies te Timor.*
 H. J. van Spanje, 7 mei 1869, *kommies-kontroleur, tevens magazijnmeester der postzegels.*
 J. G. Zeijdel, 3 juni 1869, *postkommis te Cheribon.*

Postopziener.

- C. F. Horn, 3 dec. 1868, *te Tjibinong (Batavia.)*

Gymnasium Willem III.

- J. H. Beddigs, 23 aug. 1867, *docent voor de Nederlandsche taal.*
 N. Pol, 27, julij 1868, *idem.*

Onderwijzers.

- J. van Ek, 7 sept. 1867, *onderwijzer ter beschikking van de plaatselijke kommissie van onderwijs te Padang.*

- J. H. Bakker, 11 okt. 1867, *onderwijzer aan de roomsch-katholijke weeshuisschool te Samarang.*
- J. F. W. Winterberg, 21 jan. 1868, *tweede onderwijzer aan de tweede lagere school te Soerabaja.*
- M. J. J. Op de Laeij, 17 feb. 1868, *onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Grissee (Soerabaja.)*
- Th. J. C. Klaar, 7 juli 1868, *onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Poerworedjo (Bagelen.)*
- C. L. Plasberg, 5 dec. 1868, *hoofdonderwijzer aan de openbare vijfde lagere school te Soerabaja.*
- H. R. van Heeckeren, 10 dec. 1868, *id. eerste lagere school te Samarang.*
- W. A. G. Bakker, 29 dec. 1868, *id. te Grissée.*
- A. M. Lekluse, 19 maart 1869, *eerste hulponderwijzer aan de openbare tweede lagere school te Djokjakarta.*
- H. L. de Bruijn, 9 april 1869, *wd. hoofdonderwijzer aan de openbare lagere school te Banjoewangi.*
- L. E. Boyer, 20 april 1869, *hoofdonderwijzer aan de openbare vijfde lagere school te Soerabaja.*
- W. C. Brans, 9 mei 1869, *hulponderwijzer aan de openbare vierde lagere school te Batavia.*
- L. Vree, 18 mei 1869, *wd. hoofdonderwijzer aan de openbare lagere school te Serang (Bantam).*
- J. J. de Weijer, 7 juni 1869, *hoofdonderwijzer aan de openbare lagere school te Samarang.*
- Ch. F. Julius, 1 aug. 1869, *id. te Kediri.*
- P. C. van Gerth, 16 dec. 1869, *id. aan de tweede openbare lagere school te Padang.*

Predikanten.

- J. G. Walraven Krol, 23 nov. 1867, *bij de evangelische gemeente te Cheribon.*
- F. Hoog, 22 maart 1869, *id. te Makasar.*
- B. J. Ovink, 2 juni 1869, *id. te Djokjakarta.*

Roomsch-katholieke geestelijken.

- F. J. A. Ellerbeck, 6 sept. 1869, *onderpastoor te Soerabaja.*

Landsdrukkerij.

- A. H. ter Gunne, 6 feb. 1869, *1ste letterzetter.*
- W. Grashuis, 15 juli 1869, *letterzetter tevens machinedrijver.*

Burgerlijke geneeskundige dienst.

- Dr. H. C. K. Th. de Ruijter, 5 dec. 1868, *eerste stadsgeneesheer te Samarang.*

Weeshuizen.

- J. H. Schaeken en Echtgenoot, 19 mei 1868, *binnen-regent en regentes van het R. K. weeshuis te Samarang.*

Mijnwezen.

- R. Everwijn, 30 juli 1868, *hoofdingenieur chef.*
 A. J. Fleury, 26 aug. 1868, *opziener der 3e klasse.*
 A. Floquet, (*E. K. 5*), 17 jan. 1869, *opziener der eerste klasse.*
 F. van Vollenhoven, 7 mei 1869, *ambtenaar op non-activiteit laatstelijk hoofdingenieur, chef.*
 G. A. Hoogenstraaten, 9 okt. 1869, *ingenieur der tweede klasse.*

Waterwerken

Pakhuismeester.

- F. H. P. van Dijk, 12 sept. 1869, *ambtenaar op onderstand, laatstelijk zout-hoofddepôt-pakhuismeester te Paradesi (Rembang).*

Ingenieurs en opzigters bij de burgerlijke openbare werken.

- A. C. Maas, 16 feb. 1866, *ingenieur der eerste klasse.*
 J. W. Winterink, 11 dec. 1866, *opzigter der eerste klasse.*
 A. Vermaes, 16 dec. 1866, *idem.*
 H. W. de Roos, 31 maart 1867, *ingenieur der derde klasse.*
 J. F. F. Moet, 3 mei 1867, *idem.*
 C. L. F. Post, 18 aug. 1867, *idem der tweede klasse.*
 P. van Baak, 14 jan. 1868, *hoofdingenieur eerste klasse.*
 J. M. Wap, 31 jan. 1868, *aspirant-ingenieur.*
 W. P. Brandes, 21 maart 1868, *opzigter eerste klasse.*
 H. J. Schram, 13 mei, 1868, *hoofdingenieur tweede klasse.*
 H. F. Leemker, 14 mei 1868, *opzigter over de sluis en het kanaal te Pradja-Goemiwang (Cheribon).*
 H. M. Dibbetz, 31 mei 1868, *ingenieur eerste klasse.*
 J. A. Boekman, 11 nov. 1868, *opzigter over de waterwerken te Glapan (Samarang).*
 J. J. Brevet, 18 dec. 1868, *aspirant-ingenieur.*
 P. J. Siedenburg, 4 jan. 1869, *ingenieur der tweede klasse.*
 J. Q. de Caluwe, 10 feb. 1869, *opzigter der derde klasse.*
 F. J. Th. N. Beukman van der Wijck, 1869, *ingenieur der derde klasse.*
 J. C. Motta, 11 feb. 1869, *architekt der tweede klasse.*
 J. H. Buijten, 23 april 1869, *opzigter der eerste klasse.*
 J. G. van Soelen, 6 juni 1869, *idem.*
 H. G. van Sillevoldt, 8 juni 1869, *ingenieur der derde klasse.*
 N. C. Fransz, 4 juli 1869, *architekt der tweede klasse.*
 H. Hooij, 7 aug. 1869, *opzigter der derde klasse.*
 A. van der Bijl, 7 aug. 1869, *aspirant-ingenieur.*
 H. Vrendenberg, 18 nov. 1869, *ingenieur der tweede klasse.*
 A. M. S. Hoogerwaard, 13 dec. 1869, *ingenieur der tweede klasse.*

Ingenieurs bij de telegrafische dienst en telegrafisten.

- G. W. ten Brummeler, 29 maart 1869, *ingenieur*.
 J. J. T. ten Siethoff, 18 mei 1869, *ambtenaar t. b. bij de dienst der telegrafie*.
 F. E. van Debben, 30 juni 1867, *telegrafist derde klasse*.
 R. L. W. H. de Roij van Zuidewijn, 10 okt. 1867, *leerling-telegrafist*.
 L. B. Luster, 3 nov. 1867, *telegrafist tweede klasse*.
 M. C. A. Kobitzsch, 31 dec. 1867, *telegrafist eerste klasse*.
 H. D. A. de Wolff, 23 april 1868, *telegrafist derde klasse*.
 H. T. E. Handt, 19 mei 1868, " " "
 C. C. F. Reents, 22 aug. 1868, " *tweede* "
 F. van Braam Morris, 25 aug. 1868, " *derde* "
 P. Scheltema Beduin, 20 nov. 1868, " *eerste* "
 J. J. Genger, 6 dec. 1868, " *derde* "
 G. de Raadt, 2 juni 1869, *telegrafist der derde klasse*.
 C. Spier, 4 juli 1869, " *tweede* "

Inspekteur van financiën.

Mr. F. Th. Pahud, 1 juli 1868.

In- en uitvoerregten.

- J. Diepenhorst, 3 maart 1867, *kommies-ontvanger tevens fd. havenmeester te Natal*.
 J. H. Mentz, 8 dec. 1867, *kontroleur te Padang (Sumatra's Westkust)*.
 H. E. Loffiman, 20 dec. 1867, *kommies-ontvanger te Sinkel. (Sumatra's Westkust)*.
 W. Glaser, 5 juni 1868, *kommies-ontvanger, tevens fd. havenmeester te Anjer (Bantam)*.
 J. H. C. A. du Pré, 21 jan. 1869, *ontvanger tevens fd. havenmeester te Panaroekan (Besoeki)*.
 P. Koppeschaar, 29 jan. 1869, *kommies-visitateur bij de recherche te Soerabaja*.
 P. S. Klerks, 29 mei 1869, *onderkommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia*.
 A. Brunting, 12 juni 1869, *ontvanger te Batavia*.

Vendudepartementen.

E. J. Hanibals, 29 mei 1869, *adjunkt-kassier te Batavia*.

Artillerie Konstruktiewinkel te Soerabaja.

J. J. van Wette, 3 jan. 1868, *opsiener over de koper- en loodgieterij*.

H. J. van Hingstbergen, 28 aug. 1869, *opziener bij de zadelmakers-winkel.*

Departement der Marine.

C. A. Oehler, 11 feb. 1869, *lithograaf.*

Gouvernements Marine.

J. F. Kooman, 18 april 1867, *tweede stuurman.*

F. Philips, 17 dec. 1867, *eerste machinist.*

E. W. G. F. Woutersz, 23 jan. 1868, *id.*

W. Huisman, 10 junij 1868, *gezaghebber.*

L. A. van Drielen, 13 okt. 1868, *tweede machinist.*

A. C. Schepper, 27 maart 1869, *ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk tweede stuurman.*

G. N. L. Wentzel, 1 mei 1869, *idem, laatstelijk eerste machinist.*

L. C. J. Gaster, 1 dec. 1869, *idem, laatstelijk gezaghebber.*

Georganiseerde korpsen.

J. de Hoog, 14 junij 1868, *ingenieur tweede klasse bij het vak van scheepsbouw.*

B. L. W. Eibach, (*St. M. en L.*), 17 julij 1869, *ingenieur eerste klasse bij idem.*

Marine établissements.

J. de Hoog, 9 julij 1867, *kommandeur voor het vak van scheepsbouw bij het marine-établissement te Soerabaja.*

J. W. Portengen, 2 aug. 1867, *te opziener voor id. bij id.*

L. Bakker, 28 feb. 1868, *machinist te Onrust.*

E. Broers, 9 april 1868, *dokmeester te Soerabaja.*

B. N. Reuvekamp Gille, 8 sept. 1868, *eerste machinist te Soerabaja.*

J. Mostert, 21 okt. 1868, *schipper bij de baggermolen.*

Fabriek voor de Marine en het Stoomwezen.

H. L. Lemans, 26 nov. 1867, *baas-ketelmaker.*

D. Kruijthof, 10 jan. 1868, *ketelmaker.*

A. van Meurs, 6 feb. 1869, *dokmeester te Soerabaja.*

E. Eijkelenboom, 25 feb. 1869, *baas-zeilmaker te Onrust.*

J. Waardenburg, 27 april 1869, *machinist te Soerabaja.*

Th. Kuijpers, 25 mei 1869, *id. te Onrust.*

S. van der Lee, 5 aug. 1869, *kommandeur der scheepsbouw te Onrust.*

A. A. Kivit, 18 nov. 1869, *id. te Soerabaja.*

Voor een onbepaalden of bepaalden tijd, doch buiten bezwaar van 's Lands kas.

W. R. van der Eb, *kontroleur bij de landelijke inkomsten en kultures.*

H. van den Bosch, *id.*

1870.

- D. F. Stoll, *élève bij den waterstaat.*
 E. Raket, *kommies bij de recherche te Samarang.*
 D. H. R. van Gelder, *assistent bij de natuurkundige kommissie.*
 J. Corneille, *opziener bij de zijdeteelt.*
 A. F. A. Loth, *kontroleur der derde klasse ter Sumatra's Westkust.*
 B. P. Martens, *gouvernements expert te Soerabaja.*
 Mr. T. A. Klinkhamer, *notaris te Soerabaja.*
 P. Ch. Simon, *notaris te Tangerang (Batavia).*

**Ambtenaren op non-aktiviteit, wachtgeld,
 onderstand of anderzins.**

Landraden.

- H. Bont, *adjunkt-griffier te Samarang*, 19 juli 1869.
Weeskamer.
 C. W. F. von Lütow, *boekhouder te Batavia*, 27 jan. 1869.
Deurwaarders.
 L. Jacobs, *bij de raad van justitie te Batavia*, 4 nov. 1867.
 A. F. L. Leidelmeijer, *bij het hoog-geregtshof van N.-I.* 6 dec. 1869.
Sekretarissen bij de Departementen van Algemeen Bestuur.
 J. H. M. van Slooten, 1 april 1869, *van financiën.*
 P. F. F. Gericke, *van binnenlandsch bestuur.*
Chef van het 2de bureau bij de burgerlijke openbare werken.
 E. D. C. Philips, 19 april 1868.

Hoofdkommiezen.

- J. C. Leidelmeijer, *bij de marine*, 5 okt. 1867.
 W. van der Ven, *bij de financiën*, 1 mei 1868.
 J. B. Scharff, *idem*, 19 april 1868.
 A. de la Rambelje, *bij het binnenlandsch bestuur*, 27 feb. 1869.
 F. G. C. Degent, *idem*.

Eerste kommiezen.

- P. C. de Bic, *bij de algemeene rekenkamer (achterstand)*, 1 mei 1866.
 J. C. Diemont, *ter algemeene sekretarie*, 15 mei 1866.
 A. H. Clignett Jr., *bij de burgerlijke openbare werken*, 13 maart 1867.
 F. C. E. Peterman, *bij de posterij te Weltevreden*, 9 mei 1867.
 W. A. Binkhuijsen, *bij de landskas te Soerabaja*, 15 maart 1868.
 J. J. Groenewald, *bij de algemeene rekenkamer*, 25 mei 1869.
 J. C. de Bruijn, *idem*.
 L. F. O. P. Braakman, *bij het departement der marine*, 24 juni 1869.
 J. F. Mulder, *bij de algemeene rekenkamer*.
 E. F. G. Goernat, *bij het departement der marine*.
 Th. E. van Ilek, *bij de algemeene rekenkamer*, 5 nov. 1869.
 F. G. Leidelmeijer, *idem*.
 J. S. G. Gramberg, *bij het departement van onderwijs, eeredienst en nijverheid*.

Tweede kommiezen.

- N. L. Bonte, *bij de financiën*, 24 dec. 1866.
 P. Verwoert, *bij de financiën*, 24 dec. 1866.
 W. M. Meijer, *bij de algemeene rekenkamer*, 22 mei 1868.

- L. F. E. Bufo, *bij de algemeene rekenkamer (achterstand)*, 17 dec. 1868.
 G. E. R. Willems, *bij den controleur der in- en uitvoerregten te Batavia*, 3 juli 1869.
 J. A. Lok, *bij het departement van binnenlandsch bestuur*.
 J. L. S. Whitton, *bij idem*, 13 okt. 1869.
 I. D. Wetters, *bij idem*.

Derde kommiezen.

- A. A. Engelbregt, *bij de algemeene rekenkamer (achterstand)*, 1 mei 1868.
 T. C. Smulders, *bij de burgerlijke openbare werken*, 28 mei 1867.
 J. G. Agerbeek, *bij de algemeene rekenkamer (achterstand)* 5 juli 1868.
 F. H. L. Messerschmidt, *idem*, 26 aug. 1868.
 Th. F. Beijnon, *bij de financiën*, 9 okt. 1868.
 W. H. H. C. Jaeger, *bij de algemeene rekenkamer*, 17 dec. 1868.
 A. Keller, *bij de algemeene rekenkamer*, 16 juli 1869.
 A. F. D. Alting Siberg, *bij idem*.
 Th. W. J. Steinmetz, *bij idem*, 15 sept. 1869.
 C. Moesman, *bij idem*.
 F. B. D. van Slijpe, *bij het departement van onderwijs, eeredienst en nijverheid*, 25 nov. 1869.
 A. K. F. Schieke, *bij het departement der burgerlijke openbare werken*, 15 nov. 1869.

Residenten.

- J. P. Zoetelief, *van Soerakarta*, 31 maart 1869.
 N. D. Lammers van Toerenburg, *idem*, 27 juli 1869.
 F. M. G. van Cattenburch, *van Banka*.

Sekretarissen der residentieën.

- J. P. de Zwaan, *van de Preanger-Regentschappen*, 17 aug. 1869.
 C. M. de Rochemont, *van idem*, 26 aug. 1869.
 J. C. W. R. Th. Baud, *van Batavia*.

Assistent-residenten.

- Mr. F. A. Loudon, *voor de politie te Samarang*, 25 aug. 1867.
 Mr. J. W. S. von Baumhauer, *van Montrado*, 13 maart 1866.
 Jhr. W. K. L. van Hlogendorp, *van Soerakarta*, 5 dec. 1868.
 H. von Gaffron, 樂 4de kl., *van Billiton*.
 Th. R. J. M. Huijsers, *van Saporosa en Haroekoe*.
 Mr. J. A. Baron Taets van Amerongen, *van Soemenep*, 11 okt. 1869.
 H. C. Humme, *van Toeban (Rembang)*.
 Jhr. C. J. L. Goldman, *van Loemadjang (Probolinggo)*.
 E. Kalfsterman, *van Keboemen (Bagelen)*.
 Mr. J. C. J. van der Schalk, *voor de politie te Batavia, laatstelijk tijdelijk toegevoegd aan den procureur-generaal van Nederlandsch-Indie, ten einde hem behulpzaam te zijn bij de werkzaamheden tot reorganisatie van het gevangeniswezen en het strafstelsel in Nederlandsch-Indië*.
 S. Locker de Bruijne, *van Siak (Riouw)*.

Kontroleurs.

- A. F. J. Catoire, *derde klasse Sumatra's Westkust*, 20 juli 1868.
 D. A. de Rooze, *idem in Celebes*, 15 jan. 1869.
 Jhr. C. de Gijsselaar, *tweede klasse op Java*.
 E. Ketjen, *idem*
 J. W. Halkema, *eerste klasse in de Westerafdeeling van Borneo*,
 10 dec. 1869.

Ambtenaren ter beschikking.

- C. IJlstra (*tijdelijk*) *van den resident van Soerabaja*, 29 mei 1867,
 15 juni 1869.
 J. C. van Gebauer, *van den resident der Westerafd. van Borneo*,
 17 jan. 1868.
 A. D. Schot, *van den resident der Z. en O. afd. van Borneo*.
 8 dec. 1868.
 F. P. J. Mulder, *van den resident van Palembang*, 19 april 1869.
 A. H. J. Nicolaesz. *van den resident van Soerabaja*. 15 maart 1867.

Posthouder.

- W. Plassaer. *van Soekadana (Westerafdeeling van Borneo)*, 23 juni
 1869.

Kommiezen op de gewestelijke en andere bureaux buiten de departementen van algemeen bestuur.

- F. L. Winter, *tweede kommie van Samarang*, 25 maart 1865.
 H. K. Manupassa, *kommie van Saparoea*, 24 mei 1867.
 P. J. van Kraaijenoordt, *eerste kommie van Padang*, 25 mei 1867.
 W. de Waal, *kommie van Banda*, 13 okt. 1867.
 F. K. Voorneman, *kommie-betaalmeester van Banda*, 28 okt. 1867.
 J. H. J. Donleben, *derde kommie van Siboga (Tapanoli)*, 7 jan. 1868.
 J. H. de Grave, *derde kommie van Banka*, 4 feb. 1868.
 A. C. Kuhr, *derde kommie op het residentie-kantoor te Samarang*
 14 juni 1868.
 K. H. Brouwer, *kommie-boekhouder van Palembang*, 21 aug. 1868.
 M. H. van den Worm, *derde kommie te Samarang*, 2 sept. 1869.
 L. K. van Swieten, *kommie te Riouw*, 16 mei 1869.
 H. W. Bakhäus, *kommie-kashouder te Salatiga*, 3 aug. 1869.
 G. W. Lucardie, *kommie te Pontianak*, 11 aug. 1869.
 H. W. Z. Sikman, *idem te Madura*, 3 sept. 1869.
 F. Wetters. *idem te Sambas (Westerafdeeling van Borneo)*.
 H. G. Baumgarten, *tweede kommie te Batavia*.

Translateur.

- F. L. Winter. *voor de Javaansche taal te Soerakarta*, 2 okt. 1866.

Schouten.

- D. van Zolingen, *schout van Makasar*, 4 april 1867.
 A. B. Heukelom, *onderschout te Soerabaja*, 1 okt. 1867.
 H. Menke, *idem van Makasar*, 26 mei 1868.
 H. F. Teunisse, *onderschout te Batavia*, 9 aug. 1869.
 J. A. C. Helder, *waterschout van Samarang*, 22 nov. 1868.

Assistenten en opzieners bij de kultures.

- W. C. G. S. Spangenberg, *opziener der 2de kl.*, 24 aug. 1865.
 F. A. Toorop, *idem der 2de kl. bij de indigo kultuur*. 11 jan. 1866.

- J. B. Hauber, *idem der 2de kl. bij de indigo kultuur*, 11 jan. 1866.
 J. L. Jansz, *idem der 2de kl. idem*, id.
 D. Meijer, *opziener der 1ste kl. bij de kaneel-kultuur*, 10 maart 1866.
 J. C. Mannot, *assistent der 2de kl. bij de indigo-kultuur*. 7 juni 1866.
 K. C. Meulenhoff, *opziener der 2de kl. idem*, 7 juni 1866.
 J. F. Prager, *idem*, id.
 J. L. Struwer, *idem der 1ste kl. idem*, id.
 G. de Chauvigny de Blot, *idem*, id.
 J. A. Hendriks, *idem der 1ste kl. idem*, 7 juni 1866.
 J. E. F. Rijken, *idem der 1ste kl.*, 15 aug. 1867.
 K. M. Swart, *idem bij de kina-kultuur*, 29 aug. 1867.

Statistieke opname.

- A. F. C. Kouwenbergh, *landmeter*.

Boschwezen.

- J. A. Uljée, *opziener bij de houtstapelplaats te Boenga*, 22 okt. 1867.
 D. G. de Jonker, *idem te Cheribon*, 17 april 1867.
 P. Koot, *idem eerste klasse te Boenga*, 23 aug. 1869.
 L. André, *hoofdadministrateur van 's lands stapelplaatsen*.
 J. Prins, *administrateur van de houtstapelplaatsen te Boenga*.

Pakhuismeesters.

- R. J. W. Claasen, *van Samarang*, 17 jan. 1866.
 T. J. O. Canter Visscher, *van Tjikao*, 18 nov. 1867.
 J. A. Krijgsman, *van Panaroekan*, 3 juli 1868.
 G. A. Burgemeestre, *van Panaroekan*, 17 jan. 1869.
 F. J. E. Neuman, *van Amboina*.
 C. L. C. von Salomon, *van Panaroekan*, 30 aug. 1869.
 A. J. J. Hansen, *algemeen pakhuismeester van Samarang*, 30 juli 1869.

Posterijen.

- F. W. C. Guise, *postmeester te Samarang*, 12 feb. 1869.
 H. Altheer, *idem te Soerabaja*, 4 aug. 1869.

Gymnasium Willem III.

- F. Schliep, *opvoeder*, 5 nov. 1866.

Onderwijzers.

- J. W. P. Rasens, *eerste onderwijzer van Pasocroean*, 9 jan. 1867.
 J. O. Boulet, *hoofdonderwijzer der openbare eerste lagere school te Padang*, 12 juni 1869.
 K. N. Heyligers, *tweede id. ambachtsschool te Soerabaja*.
 J. C. Tamson, *besturend onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Makasar*.
 H. Schoemaker, *tweede onderwijzer aan de gouvernements vierde lagere school te Batavia*.

Burgerlijke geneeskundige dienst.

- A. Tinkhof, *geb. den Toom, stadsvoedmeesteres te Samarang*.

Landsdrukkerij.

- A. A. M. Matthey, *tweede korrektor*, 11 sept. 1868.
 J. B. Tenret, *hoofdopziener*, 25 feb. 1869.
 F. C. L. A. Eisermann, *eerste letterzetter*.

Mijnwezen.

- H. F. W. Gosewisch (E. K. 5), *fd. administrateur en magazijnmeester bij de steenkolenmijn Pelarang (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo)*, 4 maart 1869.

Tinmijnen.

- R. de Adelhart Toorop, *administrateur van Soengieslan*, 19 maart 1869.
 J. J. Gouijn, *élève-administrateur te Banka*, 11 juni 1869.

Zoutadministratie.

- J. F. C. Spits Warnars, *zouthoofddepôt-pakhuismeester van Margalé*, 12 maart 1867.
 W. H. van Heerdt, *idem van Saroka*, 16 aug. 1869.
 F. A. Schubert, *idem van Maringan*, id.
 J. H. de Vos, *opziener bij den zoutaanmaak te Maringan*, id.
 H. Siegel, *idem te Saroka*, id.
 J. C. Pelle, *idem te Paradesi*, id.
 J. F. Foss, *idem te idem*, id.
 J. C. Cox, *idem te Grissée*, 9 sept. 1869.
 G. A. A. N. Heyligers, *idem te Sidajoe*, id.
 A. L. Edwards, *zouthoofddepôt-pakhuismeester te Tjilatjap*, 23 aug. 1869.

Ingenieurs bij de telegrafische dienst en telegrafisten.

- H. L. Jansen, *hoofd-ingenieur*, 13 juni 1865.
 P. van der Leeuw, *ambtenaar bij de telegrafie*, 7 feb. 1868.
 P. A. Beer, *telegrafist 3de klasse*, 14 april 1864.
 F. A. Kamsma, *telegrafist der 2de klasse*, 30 okt. 1866.
 F. W. Rappard, *id. 3de klasse*, 27 dec. 1867.
 O. H. Cosel, *telegrafist 1ste klasse*.
 J. M. Mulder, *telegrafist derde klasse*.
 R. F. F. Knaap, *telegrafist tweede klasse*.
 H. J. van Zadelhoff, *telegrafist derde klasse*.
 P. Wenzel, *telegrafist eerste klasse*, 16 okt. 1869.
 D. W. Vermeer, *telegrafist tweede klasse*.
 A. G. Schrok, *leerling-telegrafist*.

In- en uitvoerregten.

- A. A. A. Liederemoij, *kommis-ontvanger van Panarokan*, 15 dec. 1867.
 C. F. Neuendorff, *ontvanger, tevens fd. havenmeester van Bandjermasin*, 20 jan. 1868.

- J. H. A. Haun, *kommies-ontvanger tevens harenmeester te Tagal*,
16 juni 1868.
J. E. Engelenburg, *kommies-ontvanger te Siboga (Sumatra's West-
kurt)*.
J. A. Blom, *ontvanger te Telok-Betong (Lumpungs)*.
J. E. Pauwels, *onderkommies eerste klasse te Batavia*.

Vendu-departementen.

- J. C. van Chambou, *rendumeester van Batavia*, 18 dec. 1868.
R. F. O. F. Bloem, *kassier te Samarang*, 27 juli 1869.

Kleinzegel.

- Jhr. W. H. G. A. L. du Peyrou van Breugel, *laatstelijk kollekteur
te Batavia, tevens belast met de betrekkingen van ontvanger
van het regt van successie en overgang onder christenen en van
ontvanger van het regt van successie onder onchristenen aldaar*.

Gouvernements-marine.

- J. Heijer, *stuurman*, 8 nov. 1866.
F. Cenin, *eerste stuurman*.
W. J. Penard, *eerste stuurman*.
H. van Santwijk, *gezaghebber*.
J. Keulemans, *eerste machinist*.

Marine-magazijnen.

- J. W. Kroesen, *konstabel*.

Marine-etablissemmenten.

- H. A. de Vries, *baassmid te Soerabaja*, 28 juli 1868.
J. P. Noll, *kommandeur*, 1 sept. 1869.

Loodswezen.

- C. H. van der Scheer, 4 sept. 1868, *eerste loods voor de vaar-
waters van Noesa Kambangan*.

Haven-departement.

- A. Legel, *beheerder van den tijdbal te Batavia*, 6 sept. 1865.
J. H. Vos, *gezagvoerder residentie stoomer*, 16 feb. 1869.

LIJST

van personen, die in 1868 en 1869 het examen hebben afgelegd, bedoeld bij art. 4 van het Koninklijk besluit van 10 september 1864 (Indisch Staatsblad no. 194).

VOLGORDE VOLGENS DEN UITSLAG VAN HET EINDEXAMEN.	IN WELKE INLANDSCHE TALEN EXAMEN AFGELEGD.	IN 'S LANDS DIENST ALS:
--	--	-------------------------

1868.

Nederland.

Naeff, J. J.		ambt. ter besch. Lampongs.
Wilken, G. A.		id. Amboina.
Hoogkamer, W. C.		id. Palembang.
Hoëvell, B. G. W. W. C. Bar. van		id. Sumatra's Westkust.
Dissel jr., Mr. H. van		1ste kommiss bij het Depart. van Justitie.
Kemp, P. H. van der		ambt. ter besch. Probolinggo.
Koetsveld, C. P. J. van ...		id. Celebes.
Poel, G. J. G. van de		id. Samarang.
Weydung, A. F.		id. Celebes.
Langen, K. F. H. van		id. Z.O.v.Borneo
Dorsser, J. A. van		id. Alg. Sekret.
Feyfer, Mr. D. de		1ste kommiss bij den Proku- reur-Generaal.
Grashuis, G. J.		2de kommiss bij het Depart. van Binnenlandsch Bestuur.
Brill, Mr. W. A.		2de subst.-griffier Raad van Justitie Batavia.
Jentink, D. P.		ambt. ter besch. Sumatra's Westkust.
Kist, Mr. C. W.		id. Soerabaja.
Hoëvell, G. W. W. C. Baron van		id. Celebes.
Leyds, C. J. E.		id. Dir. Financ.
Graaff, Mr. J. J. de		docent aan het Gymnasium Willem III.
Schultz, J. F. H.		id. Celebes.
Delden, E. T. van		id. Z.O.v.Borneo
Fabius, A. H.		id. Wester-af v. Borneo.
Craandijk, Mr. R. W.		3de subst.-griffier Hoog-Ge- regtshof.
Haart, F. J. T. de		ambt. ter besch. Madioen.
Dentz, Mr. H.		griffier bij de Raad van Justitie te Makasar.

VOLGORDE VOLGENS DEN UITSLAG VAN HET EINDEEXAMEN,	IN WELKE INLANDSCHE TALEN EXAMEN AFGELEGD.	IN 'S LANDS DIENST ALS:
---	--	-------------------------

Indië.

Sol, A.	Jav. Mal.	2de kommiss Alg. Sekretarie.
Arends, P. C.	id.	ambt. toeg. aan de resident te Besoeki.
Mulock Houwer, Mr. J. C. . . .	Jav.	3de subst.-griffier Raad van Justitie te Batavia.
Peereboom Voller, F. Th. . . .	Mal.	ambtenaar met verlof.
Limburg Brouwer, Dr. J. J. van	Jav.	1ste komm. bij het Depart. Onderw. Ecred. en Nijverh.
Sieburgh, F.	Mal.	
Putten, T. E. van	Jav.	ambt. ter besch. Riouw.
Poel, Mr. H. A. van de	Mal.	2de kommiss Alg. Sekretarie.
Dieu Stierling, G. W. H. de	id.	2de kommiss Alg. Sekretarie.
Castens, E. E. W.	id.	ambt. ter besch. Palembang.
Beers, Mr. N. van	id.	griffier Raad Just. Amboina.

1869.

Nederland.

Heuveldop, B. M. H.	Mal.	ambt. ter besch. Gouverneur Generaal.
Berg, Mr. L. W. C. van den	Jav. Mal.	id.
Jellesma, E. J.	Mal.	id.
Dannenbargh, M. C.	id.	id.
Lunen, J. T. L. van	id.	id.
Blume, C. J.	Jav. Mal.	id.
Pluijgers, A. J.	Mal.	id.
Joekes, A. M.	id.	id.
Vogel, W. de	Jav. Mal.	id.
Vreede, P. D.	Mal.	id.
Hall, J. J. H. van	Jav.	id.
Kooreman, P. D.	Mal.	id.
Spanjaard, H.	id.	id.
Doorninck, P. N. van	id.	id.
Oldenborgh, J.	id.	id.
llisgen, J. H.	id.	id.
Altman, H. J.	Jav.	id.
Boers, J.	Mal.	id.
Esche, J. M.	Jav.	id.
Delden, A. A. van	Mal.	id.
Tromp, S. W.	id.	
Numans, J. M. G.	id.	
Bakhuijzen van den Brink, R. C.	Jav. Mal.	

VOLGORDE VOLGENS DEN UITSLAG VAN HET EINDEXAMEN.	IN WELKE INLANDSCHE TALEN EXAMEN AFGELEGD.	IN 'S LANDS DIENST ALS:
Doornik, Mr. J.	Mal.	
Eschauzier, O. C.		
Maarseveen, H. J. A. van	Jav.	ambt. ter besch. Gouverneur-
Genderen Stort, G. van	Mal.	Generaal.
Rasch, Mr. J. D.	id.	
Horst, D. W.	Jav. Mal.	
Goossens, M. A. F.	Mal.	
Jagt, Mr. G. van der	id.	
Weber, E. A. T.	id.	
Greve, W. R. de	id.	
Rasch, Mr. C.	id.	
Ruijssenaers, J. L. J. A. . . .	id.	
Westra, A. H.	id.	
Avis, P. J.	id.	
Withols Feugen, M. H. . . .	id.	
Clignett, Mr. A. L.	id.	
Palm, J. W.	Jav.	
	Mal.	
Indië.		
Scherer, G. A.	Mal.	3de kommiss algemeene rekenkamer.

Fonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren.

Dit fonds, bestemd tot onderhoud van weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren en met dezen gelijkgestelde personen, wordt zamengesteld uit de bijdragen van die ambtenaren en personen.

De gewone kontributie, primitief 9 pCt., is voor 1870 gebragt op 5 pCt. (St. 1869, no. i13). Buitengewone kontributiën zijn verschuldigd bij eerste indiensttreding, bevordering en huwelijk.

Het reglement is vastgesteld bij St. 1854 no. 93 en gewijzigd of aangevuld bij St. 1854 no. 96; 1855 no. 40; 1856 no. 44; 1857 nos. 22, 37, 74 en 89; 1858 nos. 1, 45, 75, 76, 78 en 100; 1859 nos. 5, 7, 17, 60a en 73a; 1860 nos. 24, 37, 49, 111, en 114; 1861 nos. 5 en 121; 1862 nos. 8, 111; 1863 nos. 62, 79, 80a, 171 en 175; 1864 nos. 62,81 en 181; 1866 no. 59a; 1867 no. 72 en en 1869 no. 63.

Met betrekking tot eenige artikelen van het reglement zijn beschikkingen vermeld in het Bijbl. nos. 228, 320, 643, 662, 706, 1022, 1038, 1052, 1063, 1140, 1146, 1198, 1214, 1219, 1220, 1314, 1318, 1325, 1329, 1454, 1477, 1634, 1737, 1745, 1807 en 2117.

Het tarief van emolumenten en andere wisselvallige inkomsten, waarnaar de kontributiën aan dat fonds zullen worden gegeven is vastgesteld bij St. 1868 no. 16.

BESTUUR.

Leden. T. Ament, 3, 26 maart 1854; — J. W. C. Diepenheim, 10 feb. 1861; — F. J. P. Storm van 's Gravesande, 10 juni 1867.
Amanuensis. J. J. Pannekoek, 23 juni 1860.
Kommies. P. Heynis, 28 okt. 1865.

Weduwen en weezenfonds der officieren van de landmagt in N.-I.

Dit fonds, bestemd tot onderhoud van weduwen en weezen van officieren der landmagt, wordt zamengesteld uit de bijdragen van die officieren.

De gewone kontributie was oorspronkelijk 6 pCt. doch is met 1 julij 1866 verminderd tot 2 pCt. Buitengewone kontributiën zijn verschuldigd bij het aangaan van een huwelijk en bij bevordering.

Het reglement voor het fonds is vastgesteld bij St. 1841 no. 33 en gewijzigd bij St. 1859 no. 105a; 1862 no. 159; 1863 no. 175; 1866 no. 66 en 1867 no. 13a.

Onder het beheer van de direktie van het fonds staat mede het hulpfonds, ingesteld bij kon. kabinets reskript van 22 aug. 1862 no. 30, (Indisch besluit 20 december 1862 no. 29), waaruit bedeed worden hulpbehoevende weduwen en weezen van gepensioneerde officieren, die geen deelgenoten van het fonds waren gebleven.

BESTUUR.

Leden. N. H. W. S. Whitton; — A. W. van Haften; — W. Lammerée; — A. E. Waszklewicz; — E. Heijning, 25 april 1869.
Amanuensis. J. B. P. Osten.

RIDDERORDEN.

Ridderorden worden door eene wet op voorstel des Konings ingesteld. Vreemde orden, waaraan geen verplichtingen verbonden zijn, mogen worden aangenomen door den Koning en met zijne toestemming door de prinszen van zijn huis. In geen geval mogen de onderdanen des Konings vreemde orde-teekenen aannemen zonder zijn bijzonder verlof.

NEDERLANDSCHE ORDEN.

Er zijn twee nederlandsche ridderorden: de militaire Willems-Orde en de orde van den Nederlandschen Leeuw.

Militaire Willems-Orde.

De militaire Willemsorde, ingesteld bij de wet van 30 april 1815 (Ned. St. no. 33*), strekt tot belooning van uitstekende daden van moed, beleid en trouw bedreven door hen, die ter zee of te lande, in welke betrekking ook en zonder onderscheid van stand of rang, den koning en het vaderland dienen. In bijzondere gevallen kan de orde worden gegeven aan vreemde krijgslieden niet in Nederlandsche dienst. Het grootmeesterschap der orde is onafscheidlijk aan de kroon der Nederlanden verbonden.

De orde bestaat uit vier klassen: grootkruisen, kommandeurs, ridders van de derde en ridders van de vierde klasse.

Het versiersel is een wit geëmailleerd kruis met acht gouden gepareelde punten. Op de armen van het kruis, de woorden: »voor moed, beleid, trouw." Over het kruis ligt het bourgondische kruis, bestaande uit groene laurier-stokken, zaamverbonden door den gouden vuurslag en op de tegenzijde vervangen door een blaauw geëmailleerd medaillon, waarop in het midden van een laurierkrans de W; alles gedekt door eene koninklijke kroon.

Het lint is oranje met twee smalle donker blaauwe strepen.

Het teeken van onderscheiding is:

Voor de grootkruisen een zilveren ster, geborduurd op den rok aan de linkerzijde, en het juweel van de orde aan een lint, vier vingers breed, *en écharpe* van de rechter- naar de linkerzijde.

Voor de kommandeurs het ordeteeken geborduurd op den rok aan de linkerzijde zonder ster, doch met de kroon en het juweel aan een lint, drie vingers breed, *en sautoir*.

Voor de ridders van de derde klasse het ordeteeken aan een lint, twee vingers breed aan het knoopsgat; voor de ridders van de vierde klasse een kleiner ordeteeken, hebbende de punten, vuurslag en kroon in zilver aan een lint, één vinger breed aan het knoopsgat.

De krijgslieden te water en te lande, die onder den rang van officier tot ridders van de vierde klasse worden benoemd, erlangen eene verhooging van inkomen, gelijkstaande met de helft van de soldij, welke door hen op het oogenblik hunner benoeming wordt genoten. De soldij wordt verdubbeld voor zoodanige krijgslieden, wanneer zij tot ridders van de derde klasse worden benoemd.

Het lidmaatschap en het versiersel der orde kunnen niet worden verloren dan ten gevolge van een ontëerend vonnis.

Ridders van de derde klasse.

Bergh, M. L. G. van den
Brabant, D. L. de

Happé, E. C. F.
Heijden, K. van der

Donleben, L. F.

Kellerman, R. J.

Kroef, A. J.
Kroesen, W. E.
Steek, F. G.

Stüwe, H. W. C. van
Verspijck, G. M.
Waleson, J. A.

Ridders van de vierde klasse.

Abels, A. F.
Adams, W. J.
Adi Koesoemo, Pangeran
Adi Negoro, Pangeran
Agten, J.
Ahrens, J. H. C. T.
Alexander, J.
Amstel, H. van
Andreae, J.
Andringa, M. van
Antwerpen, F. van
Arjo Sosro Winoto, Pangeran
Arnold, H.
Aroeng Abdoel Karim
Asperen, J. C. A. van
Baarten, J. C.
Backerus, F.
Back, C. J.
Bakkers, J. A.
Beekman, A. F.
Bekkers, B.
Bellaart, A. C.
Below, O. von
Below, P. W. von
Bennekom, W. G. A. L. van
Benschop, L. J. W.
Berg, E. van den
Bergh, L. G. van den
Bergen, P. van
Bergman, J. J.
Bernet, E. S.
Beije, L. C.
Beijen, P. W. A.
Beijnen, A.
Biorn, B.
Bischoff, G. P.
Blasius, L. T.
Bloem, F. A. C.
Blom, J. A.
Bode, W. D.
Boer, A. de
Boers, C.

Boers, S. J.
Bolle, J.
Booning, W.
Bont, G. de
Borel, C. F. W.
Bossler, G. W.
Bossche, L. van den
Bossche, J. F. R. S. van den
Bossche, F. E. P. van den
Bosstraeten, J. B. van
Boudier, F. C. L. W.
Bouricius, R. J. A.
Bowier, Jhr. M. W.
Bresler, J. A.
Breugel, Jhr. J. M. Clifford Coeq van
Brinkgreve, H.
Bromen, S. E.
Brouwers, J. H.
Bruijn, I. D. de
Bruijn, H. F. W. de
Bunge, W. M. van
Russche Ipenberg, A. G. C. E. W.
van den
Bussche, L. van der
Busscher, H. J.
Buursen, J. C.
Bijleveld, W. H.
Camauer, A. A. K.
Cantaz, E. L. J.
Cartall, C. W. J.
Caspersz, J. P.
Caspersz, K. F.
Casteelen, J.
Casteels, C.
Casteren, C. F. van
Cattenburch, O. F. van
Cavagna, V.
Cavaljé, F. P.
Coblijn, A. N.
Coenens, K. W. H. de
Cornelis, P.
Cramer, W. S.

- Cramer, C. F.
 Cramer Borneman, C. F.
 Croes, J. H. K.
 Croo, M. A. du
 Daalen, C. E. van
 Delebar, H. H.
 Deloof, F. L.
 Demmeni, H. C. V. A.
 Deutekom, C. B. H. van
 Deventer, A. M. E. van
 Diemont, A. J. E.
 Diepenheim, L. G.
 Dietvorst, C.
 Dill, N.
 Docters van Leeuwen, W. J. J.
 Dillen, W. van
 Doerleben, C. F.
 Dongen, F. J. van
 Dompsele, E. J. W. W. van
 Doorn, J. J. van
 Doornbos, R. W.
 Drino, A. F.
 Dronkers, A.
 Drossaers, A. G.
 During, B. A.
 Eb, J. P. van der
 Eekhout, B. J.
 Egter van Wissekerke, A. W.
 Elsackers, P.
 Eindhoven, J.
 Ende, L. J. F. E. von
 Ermeling, J. P.
 Ernens, J.
 Essers, C. J.
 Everaars, A. C.
 Ewijk, G. A. M. van
 Faber, P.
 Falke, P.
 Feltkamp, P. J.
 Fennema, D. R.
 Foreman, C. W. F.
 Frich, W.
 Fritzen, R. G.
 Gaberel, P. J.
 Gaerthié, D. J.
 Gaffron, H. von
 Gelder, J. A. de
 Gelder, L. van
 Gericke, W. L. A.
 Gerritsen, G. F. W.
 Geij van Pittius, A. R. W.
 Ghendt, F. J. van
 Godin, J. H. C.
 Goldman, Jhr. J. F.
 Gorissen, F. C. H.
 Graef, P.
 Graeff, G. C. R. R. de
 Granpré Molière, J. L. B.
 Gravenhorst, J. P. C.
 Groenou, A. Broege van
 Grijs, H. G. de
 Guffroj, G. E. C.
 Guntenspergen, J.
 Gijen, J. B. van
 Haafden, F. van
 Haak, J. J. van der
 Haas, G. J. A. de
 Haas, H. de
 Haga, A.
 Hamakers, J. C.
 Hamel, J. C.
 Hänel van Cronenthal. E. F.
 Hanschen, J. F. C.
 Hart, J. J. de
 Hartog, D. den
 Hartrop, P. van
 d'Harvant, J. L.
 Haus, J. F.
 Heemskerk, W. E. F. van
 Heemskerk van Beest, Jhr. C. H. O.
 Hegge Spies, J. D. J.
 Hengel, E. van
 Henner, F. J.
 Hennequin, J. J. G.
 Hess, F. X.
 Heijde, P. J. van der
 Heijlen, K.
 Heijligers, A. W. F.
 Heijningen, H. van
 Hitschi, J.
 Hobeijn, J.
 Hobrecher, J. G.
 Hock, G. D.
 Hoffinan, F. G.
 Hollander, M.
 Horn, H. F.
 Huls, G. F. van

- Hulscher, J.
 Idsinga, J.
 Jalink, A. J. A.
 Jobse, J.
 Joekes, J. C.
 Jolen, P.
 Jongh, J. M. de
 Jorritsma, Th. J.
 Kauffmann, C. P. J.
 Kerkwijk, L. C. van
 Kessler, L. W. A.
 Kirchheim, F.
 Kläring, A. E.
 Klerck, L. A. de
 Klis, W. C.
 Klugt, H. van der
 Kloesmeijer, N.
 Knipper, A.
 Knoote, A.
 Knopper, T.
 Kock, Jhr. H. W. L. de
 Koenen, A.
 Koesoemo Soerjo Ninga Joeda,
 Pangeran.
 Köhler, J. H. R.
 Koning, P.
 Kornelissen, N. J.
 Koudijs, J.
 Kramer, J. F.
 Kriesfeld, J. V.
 Kroesen, T. C. J.
 Krijgsman, J. J.
 Kuipers, P.
 Kuipers, A. H.
 Kuipers, J. W. E.
 Kwekkeboom, J.
 Laat de Kanter, L. M.
 Lagarde, W.
 Lammerée, W.
 Lange, B. J. de
 Lange, E. A.
 Lauspach, A.
 Lassaie, L. J. F. A. de
 Leau, L. J. de
 Leenders, J.
 Leersum, A. A. M. van
 Lehnkering, W. G.
 Leuven, J. A. van
 Leijden, J. van
 Leijfeldt, J. C.
 Linden, H. van der
 Lindman, L.
 Lingard, W.
 Lith, H. J. van
 Lodde, A.
 Lokhof, K. J. P.
 Louis, P.
 Luchtman, G.
 Luijmes, A.
 Loos, A. M.
 Maaker, L. J. de
 Maarschalk, D.
 MacDonald, J. W.
 Mahne, H. M.
 Manger, R. H. W. C.
 Marcks, H. W.
 Massart, P. J.
 Matthering, J.
 Mauntz, P. E. F. A. von
 Meer Mohr, C. K. van der
 Meis, A. P. W.
 Metz, J.
 Mekern, F. J. W.
 Meura, J. L.
 Meijer, W.
 Meijners, H. G. J. L.
 Michels, H.
 Mohrmad, Jasim (Prins)
 Mighelsen, B.
 Middeldorp, C.
 Mierlo, A. van
 Minzel, F. C.
 Mol, J.
 Monhemius, W. E. P.
 Morbotter, H. F.
 Mostertman, F.
 Muller, G. W. C.
 Muller, O. H. J.
 Munder, W.
 Neve, G. P. de
 Neijts, C. C. L.
 Niessen, M. N.
 Niessen, C. A.
 Nieuwland, P. M. J. Penning
 Ockerse, P. M.
 Oetses, H.

- Opscholtens, C. R. A.
 Os, W. van
 Paauw, L. de
 Padtberg, C. F.
 Pauli, F. S.
 Peereboom, P.
 Pel, J. I. J. H.
 Perelaer, M. T. H.
 Perié, F. A. J.
 Perné, E.
 Pfeiffer, F. G.
 Pieplenbosch, J.
 Pieterse, G. S. Nederveen
 Pique, J. H. le
 Pirard, J. L.
 Pol, G. van der
 Poth, H. A.
 Prager, J. C. W.
 Prawiro Di Medjo.
 Prawiro Di Poero.
 Prawiro Noto.
 Prehn Wiese, R. C. van
 Preijers, H.
 Prinsen, A. J. J. L.
 Pruijs van der Hoeven, A.
 Quebe, A. H.
 Quack, J. A.
 Quartero, J. B.
 Quay, C. J. A. de
 Raadt, J. de
 Rackec, J. P.
 Raland, G. A.
 Raman, H.
 Rapelier, P. F. J. O. de la
 Ravallet, G. F. de
 Reijers, J.
 Reuter, V. L.
 Riesz, C. J.
 Rietveld, H.
 Rochemont, J. J. de
 Roemers, J. N.
 Rombach, L. C. A.
 Romswinkel, J. H.
 Roos, S. A.
 Rossbach, J. G.
 Routs, P. H. H.
 Rouveroj, L. J. W. van
 Roij van Zuidewijn, C. L. St. A. M. de
 Ruiter, J. J. de
 Rutte, J. M. C. E. le
 Ruijter de Wildt, J. C. de
 Rijnen, C. M. J. W.
 Sausele, C.
 Schanfelaer of Schanfolaer, E. H.
 Schauroth, M. E. F. L. von
 Scheepens, C. C. P.
 Schendel, C. G. H. F. van
 Schluter, L. A.
 Schmilau, W. A.
 Schmitt, E.
 Schneider, A. M.
 Schnijder, J.
 Schreijner, J. H.
 Schröder, C. L.
 Scholl, F. W. F.
 Schuak, C. A.
 Schultz, A.
 Schultze, J. H. W.
 Schultze, K. F.
 Schutt, L.
 Seelig, J.
 Semmelink, J.
 Serquet, H. T.
 Seyff, R. F. de
 Sidin, H.
 Sieban, J.
 Silanoc, N.
 Sirks, J.
 Sluijterman van Loo, W.
 Smaalen, P. van
 Smallegange, J.
 Smets, L. J. M.
 Smith, G. F.
 Smits, J.
 Snep, W.
 Soero Ning Adioeda, Pangeran
 Sommerhalder, E.
 Son, J. W. van
 Sorgen, A. A. van
 Steenaart, M.
 Steenwijk, H. H.
 Stelwagen, J. A.
 Sternbach, P. J. L. von
 Sternickel, F. W. M.
 Steinmetz, E. C. C.
 Steyn van Hembook, K. F. van

Stoecker, F. C. A.
 Stoltenbach, J. C.
 Stom, C.
 Stratemaker, H. G.
 Straten, F. van
 Stuers, Jhr. E. P. E.
 Stijman, A.
 Swabedissen, A.
 Swieten, W. J. G. van
 Sijngel, F.

Takker, H.
 Talke, P.
 Termijtelen, H. A.
 Termijtelen, J. C.
 Teijn, F. J. H. J. F. van
 Tieman, W.
 Tiernego, M.
 Thierbach, N. F.
 Timmerman, W. J. T.
 Timmermans, L. J. F.
 Tissot van Patot, H.
 Troller, M.

Ullmer, P.
 Uhlendorff, C. H.
 Utenhove, F. van

Val, M. W. de
 Veer, J. van der
 Vegter, F. N.
 Velde, J. H. C. van de
 Velde, Cz., A. van der
 Verboom, C.
 Verbrugh, A.
 Verhoeff, J. F. G.
 Verhoeve, J. J.
 Vermeulen, G.
 Vermeulen, E. K. J.
 Vernhout, H. L.

Verspijck, A.
 Verspijck, T. M.
 Verstege, J. J. W. E.
 Vis, P. J.
 Visser, W. J. A.
 Volkerts, N.
 Vries, J. H. de
 Vries, O. de
 Voswinkel Dorselen, F. W.
 Vuuren, G. van

Walchren, M. A. van
 Walland, J.
 Wedel, H. A.
 Weidner, J.
 Wely, H. D. van
 Welvaart, W.
 Westenberg, C. J.
 Wiegand, J. H. T.
 Wilde, C. J. M. de
 Willinck, J. P. M.
 Winter, A. C. H.
 Wissink, H.
 With, R. J. de
 Witte, R.
 Wittwer, J. J. G.
 Woesik, W. F. van
 Wolff, F. A.
 Worm, C. B. van den
 Wouw, C. J. van
 Wuthrich, F.

IJske, A. A.

Zejdelaar, N. B.
 Ziegenhard, T.
 Zondag, L.
 Zwager, P.

Orde van den Nederlandschen-Leeuw.

De orde van den Nederlandschen leeuw, ingesteld bij de wet van 29 September 1815 (Ned. St. no. 47), strekt ter vereerende onderscheiding van alle Nederlanders, die bewijzen geven van beproefde vaderlandsliefde, bijzonderen ijver en trouw in het volbrengen hunner burgerpligten, of buitengewone bekwaamheid in wetenschappen en kunsten. Deze orde kan, in bijzondere gevallen, ook aan vreemden gegeven worden. Het grootmeesterschap is onafscheidelijk aan de kroon der Nederlanden verbonden.

De orde bestaat uit drie klassen: grootkruisen, kommandeurs en ridders. Zij, die zich door nuttige daden, door zelfopoffering en door andere blijken van menschenliefde eene onderscheiding waardig maken, kunnen onder den naam van broeders aan de orde verbonden worden. De broeders genieten eene toelage van 200 gl., die voor de helft op de weduwe overgaat.

Het versiersel der orde is een wit geëmailleerd kruis met een gouden W tuschen elk der armen. Het kruis heeft aan de eene zijde een blauw geëmailleerde rand, waarop in gouden letters de woorden »Virtus Nobilitat»: aan de tegenzijde den leeuw, zooals hij in het wapen van het Rijk voorkomt; alles gedekt met een gouden koninklijke kroon. Het lint is nassausch blauw met twee oranje strepen.

Het teeken van onderscheiding is,

Voor de grootkruisen het ordeteeken, van de zijde waarop de spreuk: »Virtus Nobilitat» gevonden wordt, zonder kroon op een gouden ster geborduurd op den rok aan de linkerszijde, en het juweel der orde aan een lint, vier vingers breed, en *écharpe* van de rechter- naar de linkerszijde.

De grootkruisen zijn bevoegd tot het dragen van het klein-kostuum voor 's Konings ministers bepaald.

Voor de kommandeurs het ordeteeken, als voren geborduurd op den rok zonder ster, doch gedekt met de kroon, en het juweel aan een lint, drie vingers breed, en *sautotr*.

Voor de ridders het ordeteeken aan een lint twee vingers breed aan het knoopsgat.

De broeders dragen in plaats van het kruis een zilveren medaille, hebbende aan de eene zijde het zinnebeeld der orde, aan de keerzijde hare spreuk, en hangende aan een nassausch blauw lint, ter breedte van anderhalven duim, met een oranje-streep in het midden.

Het lidmaatschap en het versiersel der orde kunnen niet worden verloren, dan ten gevolge van een ontëerend vonnis.

Kommandeurs.

Mr. P. Mijer, *Gouverneur-Generaal*.

Zijne Hoogheid de Sultan van Djokjakarta, Hamangkoe Boewono Senopati Ingologo Ngabdoer Rachman Saidin Panatogomo Kalifatolah de VIde.

Zijne Hoogheid de Soesoehoenan van Soerakarta, Pakoe Boewono Senopati Ingologo Ngabdoer Rachman Saidin Panatogomo de IXde.

Ridders.

Ament, T.

Andrae, J.

Andrée Wiltens, H. M.

Assultan'oe! Mahf'oe! Bimatillahil

Mounan Sira djoel Moelki Is-

kander Poetra Moehammad Ar-

sad Kahuwa Minassalim Sjah.

Arriëns, N. A. Th.

Bakkers, J. A.

Barkmeijer, H. P.

Baijer, F. J. H.

Bierhaus, J. G. G.

Bosch, A. J. P. H. D.

Bossche, J. F. R. S. van den

Boutmy, G. A.

Brutel de la Rivière, J. M. J.

Bruijn, H. de

Buys, J. E.

Coster, Mr. M. P. A.

Couperus, P. Th.

Cramer van Baumgarten, J. W.

Delden, A. J. W. van

Deventer Js., S. van

Diepenheim, J. W. C.

Duivenbode, M. D. van

Engelken, F.

Gogh, J. van

Graaff, W. J. van de

Groot, C. de

Happé, E. C. F.
 Hessig, J. R.
 Holle, K. F.
 Hofland, P. W.
 Husemann, C. D. T.

Jellinghaus, W. A.
 Josselin de Jong, J. B. A.

Kuchenius, Mr. L. W. C.
 Kinderen, Mr. T. H. der
 Klein, Mr. H.
 Kleijn, J. R.
 Kollmann, M. H. J.
 Kroesen, W. E.
 Kuyjp, J. M.

Lammers van Toorenborg, N. D.
 Lange, G. N.
 Lefèbre, J. J.

Maarschalk, D.
 Maharadja Dinda.
 Mankoe Negoro, Pangeran Adipati Arjo
 Menu, P. H.
 Meijer, H. A.
 Mienne, J. C. J. van
 Mohnike, O. G. J.
 Moore, C. van der
 Motman, F. H. C. van
 Netscher, E.
 Nieuwenhuijzen, F. N.
 Oemar Kamal'Oedin.
 Oosterzee, P. C. van
 Pels Rijcken, Mr. F. M. C.
 Peters, W.
 Pelat, W. G.

Poel, F. H. A. van de
 Puy, J. du

Quartero, J. B.

Rappard, Mr. W.
 Rees, O. van
 Riemsdijk, J. J. W. E. van
 Rothe, F. A.
 Ruting, A.
 Ruijter, Dr. H. C. K. Th. de
 Rijkens, W.

Sachse, J. D.
 Scheemaker, L. de
 Slegt, H. D.
 Staring, H. C.
 Staveren, J. van
 Steinmetz, J. C. R.
 Storm van 's Gravesande, F. J. P.
 Sturler, L. V. J. E. de
 Suermond, G.

Teijsmann, J. E.
 Tobias, J. H.
 Foussaint, Dr. A. J. D. Steenstra

Veenhuijzen, K. L.
 Visscher, J. A.
 Vogel, W. de
 Vrancken, P. M.
 Vriesman, J. A.

Waleson, J. A.
 Wattendorff, A. J. B.
 Weijergang, J. G.
 Whitton, N. H. W. S.
 Wienecke, G. J.
 Woesthoff, P. F.

Broeders.

Broersma, L. F.
 Heijmering, G.
 Höveker, J. E.

Pijl, A.
 Schwartz, J. G.
 Thijssen, A.

**LUXEMBURGSCHER ORDE VAN DE
 EIKENKROON.**

De Luxemburgsche orde van de eikenkroon is ingesteld bij besluit van den koning-groothertog van 29 december 1841. Zij strekt tot belooning van burgerlijke en militaire diensten, inzonderheid door ingezetenen van Luxem-

burg bewezen, en van uitstekende kunstenaars. De orde kan ook aan vreemdelingen worden verleend. Het grootmeesterschap is aan de koninklijk-groot-hertogelijke kroon verbonden.

De orde bestond oorspronkelijk uit vier klassen: grootkruisen, ridders met de ster, kommandeurs en ridders. Later, bij besluit van 5 februarij 1858, is aan de orde toegevoegd de klasse der officieren, rang hebbende tusschen de kommandeurs en ridders. Tevens werd toen bepaald, dat de ridders met de ster den titel zullen voeren van groot-officier. Bij hetzelfde besluit is in de onderscheidingsteekenen eenige verandering gebragt en aan de orde eene eremedaille verbonden.

Grootkruis

Mr. P. Mijer.

Kommandeurs.

Jalink, H. H.

Tolsma, G. E.

Keuchenius. Mr. L. W. C.

Waleson, J. A.

Officiers.

Bruijn, H. de

Klerck, L. A. de
Kinderen, Mr. Th. H. der

Capellen, Jhr. J. H. van

Crab, P. van der

Croes, J. H. K.

Lceuwen, A. P. van

Waszklewicz, A. E.

Ridders.

Blommesteijn, H. van

Bowier, Jhr. M. W.

Broek, J. K. van den

Buys, J. E.

Meijer, J. J.

Ockerse, G. J.

Pers, A. van

Chijs, Mr. J. A. van der

Cluwen, A. A.

Rappard, J. C.

Reiche, M. Th.

Rijnen, C. M. J. W.

Dumoulin, P. J.

Greve, J. A.

Sachse, J. D.

Saleh, Raden

Smit, W. M.

Hegge Spies, J. D. J. van der

Heijligers, A. W. F.

Theunissen, J. M. K. G.

Timmermans, L. J. F.

Tjokro Negoro, Raden Adipati.

Tijthoff, J. G.

Kater, C.

Kempees, J. G. A.

Kroesen, T. C. J.

Linden, J. van der

Ludeking, E. W. A.

Veenhuijzen, H. L.

Willinck, J. P. M.

Wilsen, K.

Matthijssen, P. A.

Begiftigd met den eeresabel.

Beeckman, A. F.	Lith, H. J. van
Below, O. von	Ravallet, G. F. de
Benschop L. J. W.	Schauroth, M. E. F. L. von
Brabant, D. L. de	Schultze, K. F.
Hartsteen, P. J. E.	Steck, F. G.
Leijden, J. van	Stuwe, H. W. C. van
	Swieten, W. J. G. van

VREEMDE ORDEN.

Volgens artikel 65 der grondwet mogen vreemde orden niet worden aangenomen zonder bijzonder verlof des Konings.

Baden.

Orde van den Zähringer Leeuw.

(Ingesteld door den groothertog Karel Lodewijk Frederik, den 26sten dec. 1812.)

Mijer, Mr. P. (*Grootkruis.*)
 Coevorden, J. S. van (*ridder 1ste klasse.*)
 Riedel, J. G. F. (*ridder 2de klasse.*)
 Rosenberg, C. B. H. von (*ridder.*)

Belgie.

Orde van Leopold.

(Ingesteld door koning Leopold I, den 11den julij 1832.)

Boscher, C. (<i>officier.</i>)	Kervel, P. J. A. (<i>ridder.</i>)
Dorrepaal, G. L. (<i>ridder.</i>)	Tolsma, G. E. (<i>kommandeur.</i>)
Duivenhoode, M. D. van (<i>ridder.</i>)	

Beijeren.

Orde van verdiensten van St. Michaël.

(Ingesteld door Josef Clemens van Keulen, Hertog van Beijeren, den 29sten september 1693, en hernieuwd door den Koning Lodewijk I, 16 feb. 1837.)

Ludeking, E. W. A. (*ridder 1ste klasse.*)

Denemarken.

Dannebrog-Orde.

(Ingesteld door koning Waldemar II, in 1219)

Wit, Mr. J. K. de (*kommandeur der 2de klasse.*)

Frankrijk.

Orde van het Legioen van Eer.

(Ingesteld door den konsul Bonaparte, den 19den mei 1802.)

Essen, W. van (*ridder.*)
 Tobias, J. K. (*idem.*)

Hessen-Darmstadt.

Orde van Philip den Grootmoedige.

(Ingesteld door den groothertog Lodewijk II, den 1sten mei 1840.)

Ludeking, E. W. A. (*ridder 1ste klasse.*)

Renesse van Duivenbode, L. W. D. A. van (*ridder 1ste klasse.*)
 Riedel, J. F. G. (*idem.*)
 Rosenberg, C. B. H. von (*idem.*)
 Steck, F. G. (*idem.*)
 Tolsma, G. E. (*idem.*)
 Wienecke, G. J. (*idem.*)

Ludwigs-orde.

(Ingesteld door den groothertog Lodewijk I den 25sten augustus 1807.)

Rosenberg, C. B. H. von (*ridder 1ste klasse.*)
 Winecke, G. J. (*idem.*)

Italie.

Orde van St. Mauritius en Lazarus.

(Ingesteld door Amadeus VIII in 1434, verder vernieuwd door Emanuel Philibert in 1557, door Gregorius XIII met de Lazarus-orde verbonden en den 27sten december 1820 door Victor Emanuel.)

Eibach, B. L. W. (*ridder.*)
 Toussaint, Dr. A. J. D. Steenstra. (*id.*)
 Willinck, J. P. M. (*id.*)

Orde van de Kroon.

Jacobson, E.

Kerkelijke Staat.

Orde van het heilige graf van Jerusalem.

(Ingesteld door Godfried van Bouillon, koning van Jerusalem, in 1099; hernieuwd door Paus Alexander VI, in 1496).

Vrancken, P. M. (*ridder.*)

Orde van den Heiligen Silvester.

(Ingesteld door Pius IV in 1559).

Kleijn, J. R.

Nassau.

Adolfs-orde (civiel en militair) met de zwaarden.

(Ingesteld door den hertog Adolf, den 8sten mei 1858.)

Tolsma, G. E.

Oldenburg.

Huis en verdiensten orde van Hertog Peter Friedrich Ludwig.

(Ingesteld door den groothertog Peter Friedrich August, den 27sten nov. 1833.)

Coevorden, J. S. van (*ridder 1ste klasse.*)
 Ranzow, F. H. W. von (*id.*)

Oostenrijk.

Orde van de IJzeren Kroon.

(Ingesteld door Napoleon I als koning van Italie, den 5den juni 1805; ver. vallen in 1814, doch hersteld door keizer Frans I, den 12den februari 1816)-

Vrancken, P. M. (*ridder 2de klasse.*)
 Kock, Jhr. H. W. L. de (*ridder 3de klasse.*)

Orde van Frans Joseph.

(Ingesteld door keizer Frans Joseph, den 2den december 1849).

Keuchenius, Mr. L. W. C.		Toussaint, Dr. A. J. D. Steenstra (<i>id.</i>)
Moore, C. van der (<i>kommandeur.</i>)		Wira Nata Kesoema, Raden Adipati. (<i>ridder.</i>)
Netscher, E. (<i>ridder.</i>)		

Orde van het Gouden Kruis van verdienste met de Kroon.

Deventer Jsz., S. van | Vollenhoven, J. van

Portugal.**Orde van Jezus Christus.**

(Ingesteld door Dionysius in 1317.)

Coorengel, J. G.

Orde van den Toren en het Zwaard.

(Ingesteld door Alphons V, in 1459).

Damme, J. | Wolterbeek, J. D.

Orde van de Heilige Maagd of van de ontvangenis van Villa Viçosa.

(Ingesteld door Johan VI, den 6den februarij 1818).

Broek, J. van den | Steenstra Toussaint, Dr. A. J. D.

Pruissen.**Orde van de Kroon.**

(Ingesteld door Koning Willem I, den 18den oktober 1861).

Polanen Petel, O. van (*ridder der 2de klasse.*)Ploem, Dr. J. C. (*ridder der 3de klasse.*)**Rusland.****Orde van St. Anna.**

(Ingesteld door Karel Frederik van Sleeswijk-Holstein, den 14den februarij 1735).

Andreac, J. (*ridder 3de klasse.*)Buijs, J. E. (*id.*)Keis, W. C. (*id.*)Schmidt auf Altenstadt, Jhr. J. P. van der Willigen von (*id.*)Wienecke, G. J. (*id.*)Wit, Mr. J. K. de (*ridder 2de klasse.*)**Saksen (hertogdommen).****Orde van Ernestus.**

(Ingesteld door Frederik I van Saksen-Gotha-Altenburg, in 1690, en vernieuwd door de hertogen Frederik van Altenburg, Ernest I van Coburg-Gotha en Bernard Erich Freund van Meiningen, den 25sten december 1833).

Coevorden, J. S. van (*ridder 1ste klasse.*)Cramer, W. S. (*idem.*)Rosenberg, C. B. H. von (*idem.*)

Saksen-Weimar.**Orde der Waakzaamheid of van den Witten Valk.**

(Ingesteld door den hertog Ernest August, den 2den augustus 1732, en vernieuwd door den groothertog Karel August, in 1815).

Saleh, Raden.

Steck, F. G. (*ridder der eerste klasse.*)

Schwarzenburg (Eerekruis.)

St. Helena medaille.

Klugt, H. van der

Frederiksz, J. G.

Helmkampf, E. F. M.

Spanje.**Orde van St. Ferdinand.**

(Ingesteld door de Cortes, den 31sten augustus 1811).

Steven, M. J. (*zilveren kruis.*)

Turkije.**Orde van Medjidié.**

(Ingesteld door Medjidié, in augustus 1852).

Keuchenius, Mr. L. W. C. (*ridder 1ste klasse.*)

Mijer, Mr. P. (*Grootkruis.*)

Wurtemberg.**Orde van de Kroon van Wurtemberg.**

(Ingesteld door koning Willem, den 23sten september 1818).

Heerdt, J. C. F. baron van (*ridder.*)

Rosenberg, C. B. H. von (*id.*)

Orde van Friedrich.

(Ingesteld door den koning Willem, den 1sten januarij 1830.)

Jacobson, F. (*ridder.*)

Ludeking, E. W. A. (*ridder.*)

Zweden en Noorwegen.**Orde van het Zwaard.**

(Ingesteld door Gustaaf Wasa I, in 1522).

Lindwurm, H. N. (*ridder.*)

Orde van St. Olaf.

(Ingesteld door koning Oscar, den 21sten augustus 1847).

Wolterbeek, J. D.

Orde van Wasa.

(Ingesteld door Gustaaf III, den 26sten mei 1772.)

Suermondt Wzn., W.

HANDELSINRICHTINGEN.

Javasche Bank.

De Javasche Bank werd gekonstitueerd bij besluit van den Kommissaris-Generaal van 24 januarij 1828 no. 25. Haar oktrooi werd herhaaldelijk vernieuwd, het laatst voor den tijd van tien jaren eindigende ultimo maart 1870 bij de ordonnantie van 22 november 1859 no. 98, gewijzigd bij St. 1861 no. 69, 1862 no. 147, 1864 nos. 149 en 193 en 1866 no. 30.

De bank is gevestigd te Batavia. Hare operatiën bestaan in: *a* het escompteren van wisselbrieven en ander handelspapier, voorzien van twee of meer goede handteekeningen; *b* het beleenen van effekten, kostbare gesteenten en metalen, goederen, waren en koopmanschappen; *c* den handel in goud en zilver; *d* het ontvangen van gelden zoo van den lande en alle publieke autoriteiten, als van bijzondere personen, in rekening-courant, het betalen van assignatiën op de bank af te geven en het inkasseren van waarden, zoo voor publieke inrichtingen als bijzondere personen; *e* het in bewaring nemen van vreemde muntspeciën met bevoegdheid daarop voorschotten te geven tegen een billijken interest; *f* het afgeven van assignatiën door het hoofdbureau op de agentschappen en omgekeerd, als ook van het eene agentschap op het andere; *g* het uitvoeren van kommissiën door het gouvernement aan de bank opgedragen; *h* het beleggen van een deel van het kapitaal in nederlandsche staatsschuld, schuldbrieven ten laste van Nederlandsch-Indië en hypotheken.

De zaken der bank worden bestuurd door een vasten president, drie direktoren en een vasten sekretaris, die stem heeft bij de deliberatiën. De president en de sekretaris worden door den Gouverneur-Generaal, onder nadere goedkeuring des Konings, benoemd en ontslagen; de direktoren worden jaarlijks gekozen in eene algemeene vergadering van stemgerechtigde deelhebers; bij den aanvang van het boekjaar treedt een van hen af, die na verloop van een jaar weder verkiesbaar is.

De bank heeft vaste agentschappen te Samarang en Soerabaja en wijders daar, waar zij, na gebleken behoefte, daartoe vergunning heeft verkregen.

Dergelijke vergunning tot oprigting van agentschappen is verleend bij besluit van 11 augustus 1864 (St. no. 115) voor Padang en Mukasar, bij besluit van 31 juli 1866 (St. no. 84) voor Cheribon, bij besluit 23 oktober 1867 no. 15 (St. no. 142) voor Soerakarta en Pasoeroewan.

Bij alle algemeene vergaderingen van stemgerechtigde deelhebers vertegenwoordigt een door den Gouverneur-Generaal te benoemen kommissaris de belangen van het algemeen, en is voorzitter van de kommissie, die jaarlijks de balans der Bank onderzoekt en de uitdeeling bepaalt, die uit de winst aan deelhebers zal geschieden.

De dagteekening achter de namen der direktoren is die hunner beëdiging.

Gouvernements kommissaris. A. Ruting, 1 aug. 1866.

Plaatsvervangend id. H. J. C. Hoogveen, 13 juli 1866.

Tweede id. F. W. Boes Lutjens, 14 aug. 1868.

Bestuur der Bank.

President. J. W. C. Diepenheim, 3, 1 juli 1868.

Direkteuren. J. Verheij, 8 mei 1868; — Mr. F. Alting Mees, 22 mei 1869; — G. A. de Lange, 21 juli 1869.

Sekretaris. D. Schuurman, 1 juli 1868.

Kassier. C. J. Westermann.

Boekhouder. G. H. A. W. Gehrung.

Adjunkt-boekhouder. J. H. Appellius van Hoboken.

Expeditie. H. J. Roelofs.

Agentschap te Samarang.

Kommissarissen. G. L. Dorrepaal (*L. B. 3.*); — J. Mac Lachlan; — V. J. van Dolder.

Agent. G. Hoeven.

Boekhouder. D. Groeneveld.

Agentschap te Soerabaja.

Kommissarissen. A. J. Anemaet; — Th. von Laer; — J. J. van Schreven.

Agent. D. N. Versteegh.

Beambte. W. Kolmus.

Agentschap te Padang.

Kommissarissen. J. P. Jeldes; — A. H. J. Diemont.

Agent. A. W. Verkouteren.

Agentschap te Makasar.

Kommissarissen. J. G. Weijergang; — J. H. Peter.

Agent. J. C. Spengler.

Agentschap te Cheribon.

Kommissaris. P. J. J. van Starckenberg Jutting.

Plaatsvervangend id. W. Maschhaupt.

Agent. P. J. Janssens.

Agentschap te Soerakarta.

Kommissarissen. J. van Lingen; — C. van Lennep.

Agent. J. Th. Andriesse.

Agentschap te Pasoeroewan.

Kommissaris. E. R. Haighton.

Plaatsvervangend id. S. Sijbrandi.

Agent. A. A. K. Camauer, * 4e kl.

Faktorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De nederlandsche handelmaatschappij, opgericht in 1824, is eene naamlooze vennootschap van koophandel, die ten doel heeft, de bevordering van handel, scheepvaart, scheepsbouw, visscherij, landbouw, fabrieken en trafieken in Nederland en zijne overzeesche bezittingen.

Bij de voortzetting der vennootschap in 1847 werd haar bestaan bepaald voor een tijdperk van vijf-en-twintig jaren, eindigende den 31 december 1874.

De handelmaatschappij is gevestigd te Amsterdam, waar de algemeene vergadering van stemgerechtigde deelhebbers, die haar vertegenwoordigt, gehouden wordt. Er zijn in Nederland dertien kommissarissen, waarvan één door den Koning, als deelhebber, en twaalf door de zes kieskollegiën der stemgerechtigde vennoten worden benoemd. De direktie aldaar bestaat uit een president, twee direktoren en een sekretaris, die allen door den Koning, als deelhebber, worden benoemd. Tusschen de maatschappij en den minister van koloniën bestaat eene overeenkomst, bekrachtigd bij de wet van 22 december 1853 (Ned. Stbl. no. 129). Deze overeenkomst betreft de afgifte aan de maatschappij van koloniale waren, welke in Nederlandsch-Indië aan de regering worden geleverd, om ze te vervoeren naar Nederland en ze aldaar voor rekening der regering te verkoopen. Tevens is de maatschappij daarbij belast met de verzending van personeel en materieel voor de koloniale dienst en met het aanschaffen der voorwerpen, waarvan haar de levering door den minister van koloniën of door het indisch bestuur wordt opgedragen.

In Nederlandsch-Indië wordt de handelmaatschappij vertegenwoordigd door hare faktoriĳ, gevestigd te Batavia. Agentschappen zijn gevestigd te Samarang, Soerabaja, Cheribon, Padang, Makasar, Singapoer, Decima (Japan) en Jokohama (id.).

President. P. C. van Oosterzee, ● 3.

Leden. J. L. van Gennep; — J. Verheij.

Sekretaris. C. P. Lohr, jr.

Boekhouder. W. L. Blankert.

Agenten van de faktoriĳ der Nederlandsche Handelmaatschappij.

Soerabaja. J. J. van Schreven.

Samarang. H. Schröder Visser.

Cheribon. J. H. Peter.

Padang. J. P. Jeldes.

Makasar. P. Harting.

Agenten van de Nederlandsche handelmaatschappij.

Singapore. J. van Voorthuijsen.

Decima. F. P. Tombrink, wd.

Jokohama. W. M. van der Tak.

Diogo. A. J. Bauduin.

Handels Societeit »de Vereeniging» te Batavia.

Opgerigt in 1850.

President. G. Suermondt.

Direkteuren. R. Hutchinson; — W. E. van Charante.

Sekretaris. J. J. van Santen.

Thesaurier. J. Peet.

Adjunkt-sekretaris. J. P. Brodie.

Vereeniging van Assuradeuren.

Deze vereeniging is in het leven geroepen ter bespreking der maatregelen, die dienen te worden genomen tot bescherming der belangen van de assuradeurs tegen zee- en brandgevaar.

President. D. Jannette Walen.

Sekretaris. A. A. W. Brewer.

Experts. J. Kloppenburg; — J. H. H. d'Arnaud Gerkens.

Handels-Vereeniging Samarang.

President. C. Nortier Azn.

Leden. A. Jacob; — W. C. Veeckens.

Thesaurier. A. Jurjans.

Sekretaris. H. P. J. van den Berg.

Handels-Vereeniging Soerabaja.

President. Th. A. von Laer.

Sekretaris. A. L. Teixeira de Mattos.

Nederlandsch-Indische gasmaatschappij.

Opgerigt in 1864.

Maatschappelijk kapitaal f 3,500,000.

Gefourneerd „ „ 1,225,000.

Direkteur. H. J. Praeger.

Nederlandsch-Indische levensverzekering en lijf- rente maatschappij.

Opgericht in 1859.

Maatschappelijk kapitaal f 500,000.
Gefourneerd „ „ 200,000.

Kommissarissen. W. J. van de Graaff; — Mr. F. Alting Mees; —
D. Jannette Walen; — Jhr. Mr. F. Junius van Hemert.
Direkteuren. Edw. Heijning; — G. A. de Lange.

O. I. maatschappij van Administratie en lijfrente Hoofdkantoor Amsterdam.

Kantoren gevestigd te Batavia en Samarang in 1842.

Administrateurs. V. J. van Dolder; — Jhr. Mr. F. Junius van
Hemert; — Mr. R. van Eibergen Santhagens.
Boekhouder. A. A. Schaap.

Indische waarborg-maatschappij.

Opgericht in 1863.

Maatschappelijk kapitaal f 321,000.
Gefourneerd „ „ 321,000.

Direkteuren. Mr. R. V. Heijliger; — J. R. Kleijn.
Kommissarissen. Mr. F. Alting Mees; — W. Suermondt Wzn.; —
Mr. G. T. H. Henny.
Gedelegeerde. J. Verheij.

Nederlandsch-Indische escompto-maatschappij.

Opgericht in 1857.

Maatschappelijk kapitaal f 1,000,000.
Gefourneerd „ „ 1,000,000.
Reservefonds „ „ 85,000.

Mag ook dienen ter belegging van fondsen als zekerheid te stellen door
rekenplichtige ambtenaren.

Gedelegeerden. T. Ament; — J. Purvis; — A. J. W. van Delden.
Kommissarissen. F. J. P. Storm van 's Gravesande; — G. A. de Lange.
Direkteuren. Tiedeman en van Kerchem.
Boekhouder en kassier. W. D. van Berckel.

Nederlandsch-Indische handelsbank te Amsterdam.

Opgericht in 1863.

Maatschappelijk kapitaal f 6,000,000.
Gefourneerd „ „ 6,000,000.

Hoofd-agent. N. P. van den Berg.
Wd. idem. J. J. van Santen.

Rotterdamsche Bank.

Opgerigt in 1863.

Maatschappelijk kapitaal f 7,994,250.
 Gefourneerd » » 3,997,125.
 Kommanditair » » 9,321,400.

Agenten. Dummler en Co. en Heinrich Meijer.**Internationale Crediet en Handelsvereeniging
Rotterdam.**

Opgerigt in 1863.

Maatschappelijk kapitaal f 10,000,000.
 Gefourneerd » » 2,500,000.

Hoofdagent. W. Suermond Wzn.*Agent te Batavia.* A. E. Rübekoning.*Idem te Samarang.* J. van Maanen,*Idem te Soerabaja.* Teixeira de Mattos.**Chartered Bank of India, Australia and China.***Hoofdkantoor.* Hatton Court, *Threadneedle street London.**Branches en agentschappen.* Bombay, Calcutta, Akyah, Rangoon, Singapore, Batavia, Honkong, Shanghai, Hankow.*Bankiers te London.* The City Bank.» » *Amsterdam.* Hope & Co.

Opgerigt in 1855, te Batavia in 1863.

Maatschappelijk kapitaal £ 800,000.
 Gefourneerd » » 800,000.

*Agentschap Batavia.**Agent.* Thos. L. Mullins.*Sub-agent en accoumtant.* Alex. Gray.*Correspondenten te Samarang.* Mc. Neill & Co.*Idem te Soerabaja.* Fraser, Eaton & Co.**Oost-Indische zee- en brand-assurantie-
maatschappij.**

Opgerigt in 1832.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000.
 Gefourneerd » » 600,000.

Direkteur. L. W. Gribling.*Kommissarissen.* W. Suermond Wzn.; — J. C. Deines.**Bataviasche zee- en brand-assurantie-
maatschappij.**

Opgerigt in 1843.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000.
 Gefourneerd » » 300,000.

Direkteuren. Jhr. Mr. F. Junius van Hemert; — L. W. Gribling.*Kommissarissen.* Mr. H. Klein; — G. Suermond.

Nederlandsch-Indische zee- en brand-assurantie- maatschappij.

Opgericht in 1851.

Maatschappelijk kapitaal f 2,250,000.
Gefourneerd » » 225,000.
Reservefonds » » 225,000.

Kommissarissen. A. Fraser; — L. MacLean; — J. Peet.

Direkteuren. D. Jannette Walen; — F. Stelling.

Tweede Nederlandsch-Indische zee- en brand- assurantie-maatschappij.

Opgericht in 1861.

Maatschappelijk kapitaal f 2,250,000.
Gefourneerd » » 225,000.
Reservefonds » » 70,000.

Kommissarissen. A. J. W. van Delden; — G. A. de Lange; —
J. Purvis.

Direkteuren. D. Jannette Walen; — J. P. Jannette Walen jr.

Koloniale zee- en brand-assurantie-maatschappij.

Opgericht in 1861.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000.
Gefourneerd » » 300,000.

Direkteuren. Mr. R. V. Heijliger; — J. M. van der Valk Czn.

Kommissarissen. ; —

Tweede koloniale zee- en brand-assurantie- maatschappij.

Opgericht in 1865.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000.
Gefourneerd » » 300,000.

Direkteuren. Mr. R. V. Heijliger; — J. M. van der Valck Czn.

Kommissarissen. G. Suermondt; — J. C. Deines; — J. R. Kleijn.

Aziatische zee- en brand-assurantie-maatschappij.

Opgericht in 1843 te Amsterdam.

Maatschappelijk kapitaal f 2,000,000.
Gefourneerd » » 200,000.

Agenten te Batavia. Dummler & co.

Nederlandsche Lloyd.

Opgericht in 1853.

Maatschappelijk kapitaal f 4,000,000.
Gefourneerd » » 400,000.

Direkteur. L. W. Gribling.

Kommissarissen. G. Suermondt; — J. P. Kesting.

Zee- en brand-assurantie-maatschappij »de oosterling».

Opgericht in 1866.

Maatschappelijk kapitaal f 2,405,000.
Gefourneerd » » 240,500.

Direkteuren. Mr. R. V. Heijliger; — B. R. G. Bouricius.

Kommissarissen. G. Suermondt; — Ad. Bauer.

Javasche zee- en brand-assurantie-maatschappij.

Opgericht in 1861.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000.
Gefourneerd » » 300,000.

Direkteuren. W. Suermondt Wzn.; — L. W. Gribling.

Kommissarissen. Ad. Bauer; — M. P. Pels; — G. Suermondt.

Samarangsche zee- en brand-assurantie- maatschappij.

Direkteuren. W. Bosch jr; — G. H. P. Stelling.

Kommissarissen. G. L. Dorrepaal; — J. MacLachlan; — J. Veeckens.

Soerabajasche zee- en brand-assurantie- maatschappij.

Opgericht in 1860.

Maatschappelijk kapitaal f 3,000,000,
Gefourneerd » » 300,000.

Agenten te Batavia. Dummler & co.

Direkteur. Mr. W. H. 's Jacob.

Kommissarissen. Th. von Laer; — B. F. J. H. Muller.

Brandverzekering maatschappij Mercurius.

Opgericht in 1865.

Maatschappelijk kapitaal f 2,000,000.
Gefourneerd » » 200,000.
Reserve fonds » » 6,750.

Direkteuren. Mr. R. van Eibergen Santhagens; — Jhr. J. C. A. van Haften.

Kommissarissen. G. Suermondt; —

Brandwaarborgmaatschappij Nederlandsch-Indië.

Opgericht in 1863.

Maatschappelijk kapitaal f 500,000.
Gefourneerd » » 50,000.
Reservefonds » » 9,325,21.

Direkteuren. Edw. Heijning; — G. A. de Lange.

Kommissarissen. Mr. F. Alting Mees; — D. Jannette Walen.

Nederlandsch-Indische stoomvaart-maatschappij.

Hoofdagent. A. Fraser.

Super-intendant. S. van Hulstijn.

Bataviaasch Praauwenveer.

Opgerigt in 1855.

Maatschappelijk kapitaal / 500,000.
Gefourneerd » » 500,000.*President.**Kommissarissen.* J. L. van Gennepe; — M. P. Pels; — G. A. de Lange; — C. Sonderegger.*Direkteur.* G. F. de Bruijn Kops.*Onder-direkteur.* P. R. Jones.**Bataviaasch Tjunia veer.**

Opgerigt in 1864.

Maatschappelijk kapitaal / 300,000.
Gefourneerd » » 300,000.*President.* M. P. Pels.*Direkteuren.* Ad. Bauer; — H. Plump; — L. MacLean;*Administrateur.* W. F. Gijsbers.*Kontroleur.* K. W. F. d'Arnaud Gerkens.**Samarangsche Praauwenveer.***Eigenaar.* W. Bosch jr.*Direkteur.* J. Winter.**Nieuw Samarangsche Praauwenveer.***Kommissarissen.* H. Schröder Visser; — E. J. Erdman; — J. Mac Lachlan; — A. Jacob.*Direkteur.* J. Kloppenburg.**Soerabajasche Praauw-Maatschappij.***President.* A. J. Anemaet.*Direkteuren.* Jhr. F. L. Bicker; — C. Schone.*Administrateur.* M. Koenen.**Soerabajaasch Praauwenveer.***President.* J. J. van Schreven.*Direkteuren.* P. Vader; — H. Everard.*Administrateur.* F. B. Bondix.**Javasche Stoomsloopboot-Maatschappij (Soerabaja).***Direkteur.* C. J. van Bueren.*Kommissarissen.* J. Groon Cook; — F. W. de Rijk.**Bataviasche Tramway-maatschappij.**

Opgerigt in 1867.

Maatschappelijk kapitaal / 800,000.
Gefourneerd » » 750,000.*Direkteuren.* M. P. Pels; — Jhr. Mr. F. Junius van Hemert; — L. MacLean.*Administrateur.* H. M. A. C. Boers.*Kontroleur.*

Afgedrukt 27 december.

AGENTSCHAPPEN.

Verzekering maatschappij „Hollandia”
gevestigd te Rotterdam.

Agenten. Jhr. Mr. F. Junius van Hemert; — L. W. Gribling.

Verzekering maatschappij „Europa”
gevestigd te Rotterdam.

Verzekering maatschappij „Azia” id. te id.

Nederlandsche algemeene verzekering maatschappij
id. te Thiel.

Agenten. W. Suermondt Wzn.; — A. A. Schaap.

Societeit van assurantie gevestigd te Amsterdam.

(onder de firma. J. J. A. Santhagens, Bake & Co.)

Agent. L. W. Gribling.

London assurance company id. te London.

Agenten. Maintz & co.

Maatschappij tegen brandschade, gevestigd te Zutphen.

Maatschappij tegen brandschade, „de Nederlanden” id. te id.

Assurantie kompagnie, id. te Amsterdam.

Nederlandsche brand verzekering maatschappij, id. te id.

Verzekering maatschappij „Oceaan”, id. te Rotterdam.

Samarangsche zee- en brand assurantie-maatschappij,
id. te Samarang.

Agenten. Tiedeman & van Kerchem.

Brand assurantie-genootschap, gevestigd te Amsterdam.

Zuid-hollandsche brand verzekering-maatschappij, id. te id.

Zee assurantie-maatschappij, id. te Amsterdam.

Tweede zee assurantie-kompagnie, id. te id.

Zee verzekering maatschappij „Batavus”, id. te id.

Brand assurantie-kompagnie, id. te id.

Agenten. Von Hemert & co.

Tweede Haagsche brand assurantie-kompagnie,
gevestigd te 's Gravenhage.

Brand verzekering maatschappij „Archimedes”, id. te id.

Maatschappij van verzekering „de Phoenix”,
id. te Amsterdam.

Algemeene verzekering maatschappij „Securitas”, id. te id.

Zee assurantie-vennootschap, id. te id.

Tweede zee assurantie-vennootschap, id. te id.

Agenten. Heijliger & Rochussen.

Verzekering maatschappij „Java” gevestigd te Rotterdam.

Home and colonial assurance company Limited
voor zee-schade, id. te London.

Imperial assurance company, id. te id.

Commercial union fire insurance company id. te id.

Agenten. Maclaine, Watson & co.

- Rotterdamsche zee- en brand verzekering-company.**
Agenten. Reiss & co.
- Assurantie maatschappij „de Hoop” gevestigd te Rotterdam.**
Verzekering maatschappij „India” id. te id.
Verzekering maatschappij „Unitas” id. te id.
Agenten. E. ten Brinck & co.
- Aziatische zee- en brand assurantie-maatschappij gevestigd te Amsterdam.**
- Noord- en Zuid- Hollandsche en Zeeuwsche zee verzekering-maatschappij id. te id.**
Agenten. Dummler & co.
- Nederlandsche zee- en brand verzekering-kompagnie gevestigd te Rotterdam.**
Brand- verzekering maatschappij „Europa” id. te Amsterdam.
Noord- Hollandsche brand verzekering-maatschappij id. te id.
Brandverzekering-genootschap gevestigd te Rotterdam.
Agenten. Internationale krediet en handels-vereeniging Rotterdam.
- Alliance, british and foreign life and fire assurance company gevestigd te London.**
Agenten. Oost-Indische zee- en brand-assurantie-maatschappij.
- Home and colonial assurance company limited voor brand-schade gevestigd te London.**
Agenten. Hoofd-agentschap der Nederlandsch-Indische handelsbank
- Phoenix fire insurance company gevestigd te London.**
Algemeene assurantie maatschappij „Helvetia” id. te St. Gallen.
Agenten. E. Moorman & co.
„Sun” fire office gevestigd te London.
Agenten. R. P. Tolson.
- Northern insurance company gevestigd te London.**
Agenten. Morgan, Melbourne & co.
- Royal insurance company gevestigd te Liverpool.**
Liverpool, London and Globe insurance company id. te id.
Agenten. Pitcairn, Syme & co.
- North british and mercantile insurance company gevestigd te London.**
- North China insurance company id. te Shanghai.**
Agenten. Borneo company limited.
- Bremer assecurans compagnien gevestigd te Bremen.**
Niederrheinische Güter assecurans Gesellschaft id. te Wesel.
See- Fluss- und Land-Transport-Versicherungs-Gesellschaft „Agrippina”, id. te Keulen.
Algemeine Versicherungs Gesellschaft für See-, Fluss- und Land-Transport, id. te Dresden.
Agenten. Büsing, Schröder & co.
- The Southern Insurance Company Limited.**
Agenten. Maclaine, Watson & co.

Handelshuizen.

Reeders, tokohouders, fabrikanten, kommissionairs,
scheepsleveranciers, enz.

BANTAM.

Lanoij J. de

Straaten, W. A. van
Schuit, G.

Jong, W. P. de

BATAVIA.*Groothandel.*Adam & Co., *prokuraatiewouder*, — J. Gruijter.Arnold & Zonen., *chef* J. C. Deines.Bahre & G. Kinder, C., *chefs* Ad. Bauer; — F. W. Heineken;
prok. O. Sielcken; — Aug. Gerstäcker.Beek, Reineke & Co., van, *chefs* H. Reineke; — W. Wille; *prok.*
D. Köper.Borneo Company Limited, *Manager*, R. Hutchinson; *prok.* J. S. Dick.Brinck & Co. E. ten, *chef* W. E. van Charante.Burt, Myrtle & Co., *chef* R. B. Torrance; *prok.* E. M. Owen; —
G. A. Myrtle.Busing Schröder & Co., *chefs* A. Schröder; — G. F. Maack; —
A. D. Albers; *prok.* S. J. Dunlop.Dummler & Co., *chefs* M. P. Pels; — A. Volz; — S. Higginson Jr.;
prok. H. J. Ankersmit.Engelhard & Co., *chefs* U. Engelhard; — . . Wilmer; — *prok.*
O. Fürst.Gumprich & Strauss, *chef* H. W. E. Krüger; *prok.* Aug. Bühler.Hunter, Houghton & Co., *chef* J. Peet; *prok.* H. S. Howlett — D.
McNair.Lorrain & Co., *chef* W. L. Hill; *prok.* J. G. Wilson.Leeuwen & Co. B. van, *chef* A. K. Brondgeest.Leeuwen & Co. J. F. van, *chef* J. F. Kesting; *prok.* L. E. Löwen-
stam; — W. A. Driessen.Maclaine, Watson & Co., *chef* L. MacLean.Martin, Dyce & Co., *chef* J. Steel; *prok.* R. Dickson.Moorman, & Co. E., *chef* C. Sonderegger; — E. Rose; *prok.* J. R.
Gallenkamp Pels.Maintz & Co., *chef* S. Maintz; *prok.* L. Kleeberg; — H. Schellen-
baum.Niederer & Co., *chef* U. Niederer.

Pandel & Stiehaus Nachfolger, *chefs* A. Glasmacher; — O. Dürler.
 Pitcairn, Syme & Co., *chef* J. Murray; *prok.* J. R. Paton.
 Purvis & Co., *chef* J. Purvis; *prok.* A. van Crans.
 Platon, L., *chefs* L. Platon; — E. Bornand; *prok.* A. Schlegel.

Reiss & Co., *chef* M. A. Reiss; *prok.* A. Schwartz.

Strauss, H. & A., *chef* E. Sander.
 Suermondt, & Co. G., *chef* G. Suermondt; *prok.* W. A. Zilver
 Rupe; — E. Suermondt.

Wehry & Co., G., *chef* A. Falkenberg.

Administratie Kantoren.

Heyliger & Rochussen, *chefs* Mr. R. V. Heyliger; — J. M. van
 der Valk.

Reynst & Vinju, *chefs* A. J. W. van Delden; — Jhr. J. C. van
 Haeften.

Tiedeman & van Kerchem, *chefs* D. Jannette Walen; — J. P.
 Jannette Walen; — F. Stelling; — P. Tiedeman Jr.

Armenische Huizen.

Aganoor, A. P.
 Arathoon, J.

Gasper & Co.

Hadjie Aga.

Nahapit, G.

Persian Company.

Sarkies, John S.

Martherus, J.

Thomas & Co.

Tokohouders en Kommissionairs.

Abeelen, & Co. van den

Engel, wed.

Hall, W. H.
 Hamacher & Co.

Jong, J. de

Loonen & Co. W.

Meijnema & Co.

Pryce & Co., John.

Slooten, Morgan & Co. van

Vleuten & Cox, van

Winsser, de Lange & Co.

Boekhandelaars en Boekbinders.

Abrahams, C, F.

Bruining & Wijt.

Dorp, H. M. van

Kolff & Co. G.

Ogilvie & Co., W.

Juweliers en Horologiemakers.

Arcken, & Co. van	Olieslaeger, V.
Hildebrand, Gebr.	Rachine, Frères
Mayr & Co. Müller, C. P.	Waal, J. F. van der

Seheepsleveranciers.

Batenburg & Co.	Landberg & Zoon, P.
Gelderen, J. H. van	Pöttger, C. D.
Kessler & Co.	Range, Ihnen & Co.

Rijtuig- en Zadelmakers.

Belle, F. Baudry et Herment fils.	Gireaudu, N. Oudart.
--------------------------------------	-------------------------

Fabriekanten van Stoom- en andere Werktuigen.

Chaulan en Deeleman, E.	Drossaers & Co.
-------------------------	-----------------

Brood-, Koek- en Pasteibakkers.

Cavadino, C. A. W.	Leroux & Co.
--------------------	--------------

Kleermakers.

Chastel, H.	Oger, Frères.
Entzinger.	Paddingee, W.
Führung.	Riet & Co. H. van
Herment & Bastière.	Roosenboom, J.
Kind.	Suikerbuik.
Nooteboom.	

Schoenmakers.

Combet (maison Seuffert) & Co.	Pascal, N.
--------------------------------	------------

Modistes.

Pons & Co.	Leroux Cornut.
Rinchon, E.	Joncas.
Saint Laurent.	

Geweermaker.

Lemouche.

Göring, F.

Houtrijve, F. E. van

Nauta, R. R.

Belle, J.

Belle, J.

Batten, G. G.

Gors, Th.

Duret, J. C.

Kuijk L.

Lagnier, C.

Tit, D. N.

Burght, P. van der

Kinsbergen, J. van

Black, J.

Bordes, A. J. de

Bruijn, H.

Hoola van Nooten, J. H. V.

Hall, W. H.

Beijnon, J. W.

Grebner, F. A. C.

Hauer, Weduwe J. M.

Kesler, D. P.

Kepel, F.

Micola, J.

Apothekers.

Rathkamp & Co.

Willeke, G.

Zelisse, N.

*Suikerraffinadeur.**Muziekhandelaars.*

| Putten, W. H. van de

Expeditieurs.

| Jacometti, M.

*Vuurwerkmaker.**Opticus.**Passementwerker.**Lampenmaker.**Smid en Koperslager.**Photographen.*

| Woodburij & Page.

Makelaars.

| Metger, H.

| Vollenhoven, H. F.

| Vriesendorp, C.

BUITENZORG.

BANDONG.

| Loheyde, G.

| Musch, O. H.

TJIANDJOER.

SOEMEDANG.

CHERIBON.

Gallistan, & Co. W.	Schallig & Co. Gebroeders.
Paules, M. A.	Zehl, H. C. W. Sandem, qq.
Reerink, J.	

TEGAL.

Drümmelen, G. C. van	Voort, A. J. van der
----------------------	----------------------

PEKALONGAN.

Hana, W. E.	Toorop, A.
-------------	------------

SAMARANG.

Groothandel.

Broek & Veeckens, van den, *chef* J. Veeckens; *prokuriatiewaarder*
W. C. Veeckens.

Brandon, L. J., *chef* L. J. Brandon.

Dorrepaal & Co., *chefs* G. L. Dorrepaal; — C. van Lennep; —
C. Nortier Azn.; *prok.* C. L. Dankmeijer.

Gellermann & Co., J., *chefs*, J. C. Gellermann; — E. J. Erdmann.
Graszhoff, E., *chef* E. Graszhoff.

Hijmans, Jacobus, *prok.* J. Schnitzler.

Internationale Crediet- en Handelsvereniging « Rotterdam », *agent*
A. Jurjans.

Jacobson & Co., *prok.* H. P. J. van den Berg.

MacNeill & Co., *chef* J. MacLachlan; *prok.* P. J. G. du Puy; —
N. MacLean.

Moorman & Co., *chef* A. Jacob.

O.-I. Maatschappij van Adm. en Lijfrente, kantoor *Samarang*,
administ. V. J. van Dolder; *prok.* C. A. Reijers.

Ricardo, A., *chef* A. Ricardo.

Rueb en Corver, *chefs* W. Rueb; — J. Corver.

Salomonson, Herman, *chef* A. Mesritz.

Wermuth & Co. in liq., *chef* G. A. Wermuth.

Armenische Huizen.

Gaspar & Co., *prok.* S. S. Petrus.

Thomas & Co., *chef* C. A. Thomas.

Tokohouders en Commissionairs.

Andreas & de la Croix, *chefs* A. F. de la Croix; — H. A. Drehfuhl.

Clignett, Gebr., *chefs* J. J. A. H. Clignett; — P. H. Clignett.

Guldenaar, W. R.

Hogezand, Bernard van

Karthus & Co., B., *chef* J. F. J. Karthus.

Lyon & Co., de, *chef* J. B. de Lyon.

Lyon, H. L. de

Meijer, A.

Meijer, Isaac

Reisiger & Co., *chef* F. H. Reisiger.

Rudemann & Co., *chef* E. Rudemann; *prok.* D. Wuste.

Roos van Raadshooven, H. W. N., *chef* H. W. N. Roos van Raadshooven; *prok.* F. H. Bouma.

Soesman & Co., *chef* J. H. Soesman; *prok.* A. Bauer.

Struyck, A. P.

Thooft & Co., *chef* W. E. F. J. A. Thooft.

Verschuur, P.

Expeditours.

Amsel, J.

| Delgman, J.

Becker, C.

| Hek, A. A. van

Modistes.

Gent, Mevrouw J. van

| Plijnaer, Mevrouw C. M.

Makelaars.

Huijgens, J. E.

| J. Somermeijer.

Apothekers.

Geethart & Co., *chef* A. G. Veltman.

Severing & Zonen, G., *chefs* G., W. R. en J. G. Severing

Wannée, N. A.

Boekhandelaars en Boekdruckers.

Dorp & Co., G. C. T. van, *chef* A. P. L. Toewater; *prok.* H. E. Eijssell.

Groot, Kolff & Co., de, *chefs* C. E. van Kesteren; — H. F. Grivel;
F. G. Klatt, Sr.

Koster & Co., Herman, *chef* H. Koster.

Kleedermakers.

Andrieux, J.

| Schmidt, J. H.

Theunissen, J. W.

Logementhouders.

Kalden, J.

| Roos van Raadshooven, H. W. N.

Zadelmakers.

Gottschalk, C. R.

Mosch & Co., *chef* W. A. H. von Mosch.

Wagenmakers.

Blekman, J. J.

Coers, W. J., *chef* W. J. Coers; *prok.* J. F. C. Börger

Steendam, Wed., *chef* F. G. J. Geib.

Stigt, R. van
Smit, Wed. A. G.

Steendrukker.

Carl Lang.

Geweermaker.

J. Bürcke.

Nijverheidsatelier.

Fabriek Oenarang, *eigenaren* J. van Maanen; — W. Bosch Jr.

REMBANG.

Maurenbrecher, C. M. C.

SOERABAJA.

Groothandel.

Anemaet & Co., *chefs* A. J. Anemaet; — Jhr. Wn. van Haften;
prok. Vriesendorp.

Adam & Co., *prok.* Jhr. J. G. A. van Haften.

Bültzingslöwen & Co., *chef* G. von Bultzingslöwen; — *prok.* H. C. Voorhoeve.

Boesch & Co., *chefs* J. Boesch; — J. Mettler.

Brinck & Co. E. ten, *chef* E. ten Brinck.

Duijm & Co., van, *chef* A. van Ameijden van Duijm.

Edgar & Co., *chef* G. Edgar.

Fraser, Eaton & Co., *chefs* von Laer Sr.; — F. Bogaards; *prok.* von Laer Jr.

Geo Wehry & Co., *chef* C. Frölke.

Hemans Scheepmaker & Co., *chefs* W. L. Homans; — C. Scheepmaker; *prok.* E. Intveld.

Johan, L., *chef* L. Johan.

König & Co., *chefs* A. König; — Mänder; — G. Parizot.

Leeuwen & Co., J. F. van, *chef* J. H. Deufferwiel; — *prok.* B. H. Bernelot Moens.

Leeuwen & Co., B. van, *chef* W. Hulshoff; *prok.* Ch. Schöne.

Moormann & Co., *chefs* J. J. A. Kervel; — H. Everard.
Martin, Dyce & Co., *prok.* K. M. Wenley.

Pitcairn, Syme & Co., *prok.* Davidson.

Reiss & Co., *prok.* W. F. Brandon.

Rijck & Co, A. W. de, *chef* A. W. de Rijck.

Thomas & Co., *chef* J. A. Thomas; *prok.* S. Martherus.

Tokohouders.

Delden, Gebr. van
Dumoulin Stoltenberg & Co.

Mauritz Martens & Co., D.
Muijsenberg, J. J. van den

Heuvel & Beurlin, van den
Hansen, Mevrouw de Weduw.

Perret & Co., L.
Polak, S. C.

Jager & Co., de

Schmid, Mevrouw de Weduwe
Suermondt & Co., G.

Karhaus & Co., F.
Kiel & Co., G.

Torchiana & Co.

Commissionairs.

Bockholst, D. D. van
Broekman, P.

Hanterman & Co.

Deeleman, A. H.
Doijer, J. W.

Wilde & Co., Louis de
Weijermans, C. H.

Engelenburg & Co.

Zwaan, B. van der

Boekhandelaren.

Gimberg & Co., Gebr.	Thieme & Co.
Kocken, Ch.	

Industriëlen.

Baijer, F.	Esink, de Hoog, Zandhuis & Co.
Besier en Jonkheim.	
Huijsdens.	Lloyd, J.
	Willems, F.

Apotheken.

Simpangache apotheek, G. Ellingen.
Stads apotheek, H. Rosemeier; — C. Rosemeier.
Soerabajasche apotheek, A. Huideman.

Brood-, Banket- en Pasteibakkers.

Grimm & Co.	Leroux & Co.
Grondhout, H.	

Scheepsleveranciers.

Butner, Weduwe	Kuller, W. J. A.
Haye & van Mark.	Someren Greve & Co., W. van
Koning, J.	Staleman, Mevrouw

Juweliers en Horologiemaker.

Hooistad, B. J.	Gambar, J.
-----------------	------------

Rijtuig- en Zadelmakers.

Dupon.	Zoete & Co.
--------	-------------

Giraudeau.

Kleermakers.

Biero & Co., J. van	Houtheckers.
Blavet.	Piragnolli.

Schoenmakers.

Schmid, Weduwe	Lecoty, Madame A.
----------------	-------------------

Lampenmaker.

Leeman, J.

Photografisten.

Blavet Jr.	Woodbury & Page.
------------	------------------

Jasper.

Makelaar.

Jongh, J. de

GRISSE.

Berest, P. A. en J. Meijer & Co. Keun, A.
 Haye en van Marle.

PASOEROEWAN.

Negotiehuizen.

Abraas & Co., K. H. Römer, F. W.
 Dungen & Co., J. W. Bille van den Tissot, Ph. E.
 Fraser Eaton & Co. Weijermans, P.
 Hart & Co. D. C. van der
 Weijermans, P. *Makelaar.*

PROBOLINGGO.

Beijnon, F. J. Ven & Co., W. C. van de
 Gутtenberg, S. Zimmermann & Co., J. H. A.
 Tromp, M. C. W.

BESOEKI.

Klunder, H. G.

BONDOWOSO.

Leuring, C. C.

SITOE BONDO.

Liefrink, E. J.

BANJOEMAS.

Martherus, J. E.

TJILATJAP.

Bello, J. F. Paulino, M.
 Maidman, R. Warnsinck, B.

KEDOE.

Zeijdel, J. A.

DJOKJAKARTA.

Boers, L. C. R. Lipschart, H.
 Kocken, Wed.

MADIOEN.

Davidson, J. B. Plassaer, J.

NGAWI.

Monteiro, J. W.

KEDIRI.

Delden, Gebr. van

| Halewijn, F. J.

SUMATRA'S WESTKUST (PADANG).

Barthelemy, O.
Boon en In'tveld & Co.

| Matthijssen & Co.

Overzee & Co., van

Chatelin.

Purvis & Co.

Diemont, A. H. J.
Dummler & Co.

Theuvenet, W.

Leeuwen & Co., van

PADANG PANDJANG.

Manger, R. H. W. C.

SINKAWANG.

Hemmes.

BANDJERMASIN.

Veltrup en Bianchi.

MENADO.

Dircks, H. C.
Duivenbode, L. D. W. A. van Re-
 nese van

| Schoe, J.

Tower, R.

Kalenkongan, A. B.

Vierdag, H.

Mand, T.

KEMA.

Davis, W. G.

CELEBES (MAKASAR).

Bauermann & Co.
Brugman, B. Gh.

| Nio Goan Ek.

Hartrop Jr., P. van
Hertel, F. H.

Ohl & Co., M.
Ontar, J. O.

Schusler, F.

Ledeboer & Co., W. B.
Leeuwen & Co., J. F. van
Lie Tjing Yeang.

Tjoa Tjoeng Hong.

Volder & Co. M.

Mohrmann & Co., J
Mogoonen.

Waesberge, C. J. van
Weijergang & Zoon, J. G.

AMBOINA.

Aart, J. H. van	Ledeboer & Co., W. B.
Harmsen & Co., A. J.	Nijs, J. H. de
Hoedt, G. A.	Witt, Mieling & Co.

TERNATE.

Duivenbode, M. D. van Renesse van	Jungmichel, J. A.
Duivenbode, Gebr. van Renesse van	

TIMOR (KOEPANG).

Drysdale, F. C.	Siso, J. H. de
-----------------	----------------

INSTELLINGEN

VAN

VERSCHILLENDE AARD.

Vrijmetselaarsloges.

„De ster in het oosten” te Batavia.

Regerend meester. J. W. C. Diepenheim.

Sekretaris. H. Velu.

Thesaurier. N. J. Raland.

„La constante et fidèle” te Samarang.

Regerend meester. Ds. F. U. van Hengel.

Sekretaris. H. C. Knappert.

„De vriendschap” te Soerabaja.

Voorzitter. H. Schallig.

Sekretaris. A. Wijnveldt.

„Mata-hari” te Padang.

Voorzitter. A. H. J. Diemont.

Sekretaris. J. P. Jelts.

Bataviaasch tooneel.

Voorzitter. H. J. C. Hoogeveen.

Sekretaris. Jhr. C. H. A. van der Wijck.

Leden. Jhr. W. H. F. H. van Raders; — F. J. P. Storm van 's Gravesande; — A. W. Egter van Wissekerke; — J. van Kinsbergen.

Thesaurier. A. van Hulstijn.

Schouwburg te Soerabaja.

President. J. H. Fuchter.

Direkteur. Mr. M. van den Heuvel.

Sekretaris. J. J. van Schreven.

Muzikgenootschappen.

Maatschappij van Toonkunst te Batavia,

BESCHERMHEER,

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie,

Mr. P. MIJER.

Eere-direkteur. Mr. H. Klein.

President. Mr. H. Klein.

Sekretaris. Jhr. C. H. A. van der Wijck.

Thesaurier. C. T. Deeleman.

Kommissarissen voor de muziek. W. E. Macaré; — A. F. von de Wall.

Direkteuren. P. J. G. Beijerinck; — H. Meijer; — G. B. T. Wiggers van Kerchem; — J. van Kinsbergen.

„Aurora” te Batavia.

OPPERBESCHERMHEER.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Mr. P. MIJER.

BESCHERMHEER,

H. J. C. HOOGEVEEN, resident van Batavia.

President. Mr. F. F. L. U. Last.

Vice-president. Mr. F. Plate.

Sekretaris.

Thesaurier. H. J. Praeger.

Bibliothekaris.

Kommissarissen der afdeelingen.

A (mannenkoor). C. C. Homburg.

B (gemengd koor). Mr. H. J. Canter Visscher.

C (orchest). G. H. M. Harloff.

Muziek-direkteur. M. Hageman.

„St. Cecilia” te Samarang.

President. W. C. Veeckens.

Direkteur. G. R. J. van den Berg.

Sekretaris. A. Mesni.

Thesaurier. Th. J. M. Blanckenhagen.

Kommissarissen.; —

„St. Cecilia” te Soerabaja.

President. S. van Deventer Jzn.

Direkteuren. J. Beijerinck; — Mr. L. G. Bouricius.

Kommissarissen. A. H. Kruseman; — B. J. Hovestadt; — C. J. van Steel.

Thesaurier. A. F. de Rochemont.

Sekretaris. E. Obdam.

„Casino” te Soerabaja.

BESCHERMHEER.

S. VAN DEVENTER Jzn.,

hoofd van gewestelijk bestuur.

President. B. Muller.

Direkteuren. F. Bogaardt; — Dr. P. L. Onnen; — J. J. van Schreven.

Direkteur-kommissaris. L. de Wilde.

Sekretaris en thesaurier. R. Stok.

Planten- en dierentuin te Batavia.

Eereleden.

Raden Saleh.
J. E. Teijssmann.
A. J. Andresen.
N. Trakranen.

Mr. L. A. J. W. baron Sloet van
de Beele.
H. de Bruijn.

BESTUUR.

President. Mr. H. W. du Perron.

Vice-president. J. Verheij.

Thesaurier. W. Suermondt Wzn.

Leden. Mr. J. A. van der Chijs; — H. Schröder Visser; — G.
B. T. Wiggers van Kerchem.

Sekretaris. A. H. G. Fokker jr.

Preanger wedloop societeit.

Deze vereeniging, in 1853 opgericht, heeft mede de verbetering van het paardenras ten doel.

BESTUUR.

President. C. van der Moore.

Vice-president. A. W. Holle.

Kommissarissen. J. Kniphorst; — de regent van Bandong; — de
regent van Soemedang; — de regent van Tjandjoer.

Sekretaris. E. D. Levysohn Norman.

Thesaurier. J. Lunenburg.

Klerk van de baan. E. J. Kerkhoven.

Societeiten.

„De harmonie” te Batavia.

President.

Thesaurier.

Kommissarissen. C. Vriesendorp; — Mr. J. J. A. Schill; — W.
Suermondt Wz.; — T. Pryce; — Mr. W. T. D. IJssel de Schep-
per; — Mr. J. P. Metman; — M. P. Pels; — Mr. G. T. H.
Henny; — Mr. C. Sandenberg Matthiessen.

Sekretaris.

„Concordia” te Batavia.

BESCHERMHEER.

Z. Exc. de Luitenant-Generaal

W. E. KROESEN.

LID VAN EER.

Z. Exc. de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië

Mr. P. MIJER.

President. A. W. Egter van Wissekerke.

Vice-president.

1870.

38

Kommissarissen. G. A. Deibel; — A. de Vos; — F. Hekmeijer; —
Mr. R. van Goens; — B. E. Mekern; — J. Hamilton of Silver-
tonhill.

Sekretaris en thesaurier. J. W. A. Kooijmans.

„Amicitia” te Samarang.

President. C. L. Dankmeijer.

Vice-president. H. Schröder Visser.

Kommissarissen. H. P. J. van den Berg; — H. van Ketwich; —
J. B. A. Brumstede; — C. A. P. Toewater; — W. F. Fraser; —
P. Schellenbach; — L. P. van der Swaagh; — P. E. J. H. van
Dompeler; — J. W. van Son.

Sekretaris. Mr. J. R. Voute.

Thesourier. M. A. Jasper.

„de Club” te Samarang.

President. C. C. Fredriksz.

Vice-president. S. A. Scipio.

Sekretaris en Thesaurier. F. Ch. L. Baier.

Direkteuren. C. F. Fredriksz; — L. Scipio; — Chs. Koster; —
F. H. Stekkingen; — P. E. M. Schmidgall.

„Concordia” te Soerabaja.

President. H. Schallig.

Direkteuren. J. H. Fuchter; — B. A. H. Arntzenius; — L. G. van
Lakerveld; — S. Koenen; — C. G. H. Coster; — A. F. de
Rochemont.

Sekretaris en thesaurier. J. J. Spiekerman van Weezelenburg.

„De club” te Soerabaja.

President. J. J. van Schreven.

Direkteuren. F. W. von Laer; — J. H. Deufferwiel.

Sekretaris en Thesaurier. F. Vriesendorp.

**Kamer van Rederijker onder de zinspreuk „Naar Hooger”
te Fort de Kock.**

BESCHERMHEER.

C. C. L. VAN COEVERDEN.

President. D. Brukel.

Vice-president. J. L. Regenhardt.

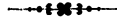
Sekretaris. A. P. van Leeuwen.

ALPHABETISCHE LIJST

DER

AMBTENAREN EN PERSONEN

DIE, ALS IN EENIGE BETREKKING GEPLAATST, IN DEN
REGERINGS-ALMANAK ZIJN VERMELD.

Aa, Mr. J. W. S. van der 77	Alexander, J. A. M. 530
Aaken, J. M. van 222	Alexander, J. T. 383
Aars, H. J. G. 397 403	Alexander, W. 97 98
Abegg, J. R. 92 159	Alix, J. W. D. 43
Abell, J. J. W. 297	Alix, P. J. 388
Abels, A. W. 396	Alken, H. J. 343 357
Abels, E. W. 523	Alken, J. 206 343 351 353 358
Abels, H. W. 89 100 147 325 382	362
Abels, J. F. 325	Allein, J. 527
Abke, W. F. K. J. 81 92 96 98 173	Almerood, C. J. 398
Abkoude, C. M. van 88	Alphen, Jhr. D. F. van 92 149
d'Abo, R. E. 300	193 336 343 366
d'Abo, Mr. R. E. N. 336	Alphen Jzn., H. van 411
Abraas, K. H. 146 324	Altenstadt, jhr. J. G. O. S. von
Abraham, J. 190	Schmidt auf 60 94 197 293
Abrahams, A. W. 97	Altenstadt, jhr. J. F. W. van der
Abrahamzen, J. G. 88	Willige von Schmidt auf 197
Adamse, J. 382	270
Adamsz, L. V. 531	Altenstadt, Jhr. J. P. van der
Adena, H. 100 326 383	Willige von Schmidt auf 300
Adena, Th. 383	Altheer, J. G. 388
Adèr, J. W. H. 320	Altheer, K. 128
Admiraal, J. M. 413	Altheer, N. 92
Adriaan, J. 324	Amand, C. A. A. 346
Adriaans, J. J. 298 356	Ament, D. C. 346
Adriani, J. 357	Ament, J. A. 197 299
Aeckerlin, J. A. 60 98	Ament, T. 346 361 555
Affelen, W. H. H. van 100	Amerongen, mr. J. A. baron Taets
Aganoor, A. P. 126	van 92 338
Agerbeek, B. L. 98 169	Amersfoorth. W. Th. van 324
Agerbeek, H. F. 135 137	Ammers, C. F. van 65
Agerbeek, J. F. 382	Amons, C. J. 528
Agerbeek, L. C. 515	Amstel, H. van 152 193
Ahlers, A. S. 397 398	Amstel, J. W. Ploos van 347
Albag, P. G. 67	Andel, F. W. van 123
Alberda, C. J. 208 365 367	Andel, W. F. van 92 193 366
Albers, C. 131 309 331	Andela, T. W. 208
Albrecht, J. E. 100 141 208 324	Anderson, Dr. A. J. 343

- Anderson, J. 96 382 530 533
 Anderson, Th. 516
 Andeweg, A. L. D. 46
 Andeweg, B. 291 368
 Andeweg, B. F. 398 399
 Andeweg, J. H. 411
 Andreae, J. 514
 Andreae, P. 336
 Andreas, K. F. 383
 Andreas, Mr. P. P. 87
 Andrieux, J. 137
 Anemaet, A. J. 142 336 350 368
 370
 Angus, G. W. 397 399
 Ankarang, J. 84 187
 Anschutz, Th. 133
 Anthing, mr. F. L. 307 333
 Anthonijs, P. A. 413
 Anthonijsz, A. P. 413
 Anthonijsz, F. A. G. 70 99
 Appel, D. Aalstius den 388
 Appel, H. W. M. Th. Aalstius den 46
 Aquino, J. Th. de 380
 Arends, A. M. 148 359
 Arnold, J. F. 346
 Arnold, J. W. 61
 Arnold, dr. J. Mulheisen 307 333
 Arntzenius, A. K. W. 352
 Arntzenius, B. A. H. 594
 Aronds, E. L. 326 420
 Arriëns, F. 343
 Arriëns, H. E. 122 195
 Arriëns, N. A. Th. 159 340 346 365
 Arriëns, J. F. V. A. Lincklaan 414
 Asbeck, F. baron van 275
 Asperen, J. C. A. van 533
 Asperen, M. L. J. van 515 524
 Asperen, P. van 526
 Assé, W. 515
 Assé, J. P. C. F. de Brussel 136
 Asselt, G. van 332
 Assenraad, W. Hubers van 78 306
 343 352 358
 Austermann, P. E. 137 390 392

 Baak, B. van 92 124 193
 Baaij, H. 528
 Bachiene, C. P. H. 198
 Backer, W. 414
 Backhaus, H. W. 92
 Baerle, C. G. van 69 197
 Bacten, A. D. 169
 Bagaija, J. P. 161
 Bagman, J. C. 102
 Bagman, J. D. 186
 Baier, F. Ch. L. 594
 Bajetto, M. G. F. 290
 Bakhoven, J. A. 291
 Bakhuijs, P. L. 359
 Bakker, K. G. 352
 Bakker, W. A. G. 100
 Bakkers, J. A. 184 336 366
 Bals, J. J. 381
 Balsem, H. S. 320 324 325
 Bangert, E. C. 92
 Banizeth, A. von 89
 Bannisseht, J. C. von 132 271 322
 Bannisseht, J. C. R. von 413
 Banse, C. J. 187
 Bantjes, J. F. Hagedoorn 301
 Bär, J. J. 332
 Barberaux, P. 412
 Barbier, A. Ph. 46
 Barkeij, A. 527
 Barkeij, B. A. 90
 Barkmeijer, H. P. 369
 Barkmeijer, J. C. 411
 Barnaart, Jhr. C. G. J. 531
 Baron, P. C. C. 102 327 422
 Barrett Jr., S. J. 166
 Bartel, L. 358
 Barter, C. J. 530
 Barthelemij, P. A. 530
 Barthelemij, V. 101 326
 Barthold, C. W. van 96
 Bas, W. B. C. de 292 389 391
 Basel, F. E. Senn van 269
 Basel, G. E. Senn van 321
 Basel, W. H. Senn van 176
 Bastiaansen, H. 526
 Batenburg, D. van 523
 Batten, G. G. 126
 Baud, Mr. W. A. baron 346
 Baudoin, J. 298
 Bauer, A. 362 370 371
 Bauer, dr. F. H. 358

- Baumgardt, J. P. 92 145 193 367
 Baumgarten, C. 336
 Baumgarten, W. J. Cramer van
 302 356
 Bax, J. S. 188
 Bax, K. F. 305
 Bax, L. C. 305
 Baijer, F. J. H. 346
 Beck, H. W. 301
 Beck, J. C. 62
 Becker, C. 43 44 206
 Becker, F. 92 149
 Beek, A. L. van 382
 Beek, H. F. van 397 401
 Beek, H. J. van 161 391 395
 Beek, M. C. B. van der 272 532
 Beekman, G. L. 210
 Beekveld, H. J. H. 196 270
 Beem, M. C. 136
 Beem, W. van 274
 - Been, M. 334
 Beer, F. A. H. 416
 Beer, G. H. 306
 Beer, J. F. H. 99 222
 Beer, J. H. F. 68
 Beer, P. A. 397 400
 Beerekamp, W. 306
 Beerhorst, P. J. 44
 Beest, A. C. van 357
 Begeman, H. 391 393
 Begeman, S. H. A. 321
 Begemann, C. G. S. 320 326
 Begemann, C. M. C. 292
 Behrens, J. J. M. 523
 Bekhuis, J. F. H. 127 329
 Bekking, B. E. J. H. 351
 Bell, J. H. H. de 291
 Bellecourt, G. Duchesne de 371
 Below, O. von 184
 Below, P. von 367
 Bemon, C. 381
 Bendsneijder, C. F. 182
 Bendsneijder, N. 90
 Benedictus, B. B. 222
 Benier, H. W. F. 46
 Benier, W. A. geb. van Vliet
 Harsveldt 291
 Benjamins, E. 343 352
 Benjamins, H. L. 357
 Bensbach, J. 184 185 210 270
 Bent. S. C. van der 301
 Bentz, J. F. 308
 Beraud, L. 396
 Berckel, J. M. van 159 164
 Berckel, P. J. van 196
 Berckel Jr., W. D. van 206
 Berckenkamp, J. H. 413
 Berden, J. 292
 Berendhuijsen, D. Ph. 90 212
 Berends, M. 523
 Berends, S. 330
 Beresteijn, jhr. mr. C. J. van 50 52
 Berg, F. J. 99
 Berg, C. L. G. van den 154
 Berg, D. E. van den 141
 Berg, G. R. J. van den 592
 Berg, H. P. J. van den 336 346
 371 594
 Berg, J. J. van den 271
 Berg, J. Z. van den 65
 Berg, N. P. van den 336
 Berg, O. A. O. van den 154
 Bergeest, O. 371
 Bergen, W. C. W. van 398 401
 Berger, M. W. J. den 352
 Bergh, J. W. R. Borgerhoff van
 den 197
 Bergman, C. 274
 Bergmans, F. P. 352
 Bergsma, dr. A. J. 195 348
 Bergsma, mr. J. H. 54
 Bergsma, dr. P. A. 336 342 533
 Bergsma, mr. W. B. 195 336 346
 Berkel, H. A. van 127
 Berkel, L. C. van 289
 Berkenhof, H. L. 295
 Berkhout, J. D. 340 389 393
 Berkhout, jhr. W. H. Teding van
 340 365 389 393
 Berkman, J. 210 328
 Berlauwt, F. G. A. 57
 Bernard, J. B. E. 85 102 211
 Bernard, W. A. J. 352 357
 Bernoster, H. T. 523
 Berretty, A. L. Th. 413
 Berretty, D. A. L. 163

- Bertels, J. B. B. 173
 Bertrand, J. W. Th. 127 396
 Bervoets, M. E. 350
 Besier, J. A. 209
 Beth, C. 142 307 340 370
 Bethbeder, A. W. 102
 Bettink, H. 331
 Bettink, H. J. Wefers 353
 Betz, W. F. 144
 Beukhof, J. 322
 Beusechem, W. J. R. van 190 306
 Beuscchem, W. S. R. van 78
 Beusekom, G. F. L. van 132 322
 Beijart, C. L. 330
 Beijen, P. W. A. 352
 Beijer, A. H. 412
 Beijer, C. G. 334
 Beijer, P. A. W. 343
 Beijer, R. 334
 Beijer, F. Mispelblom 298 347 389
 394
 Beijer, J. D. Mispelblom 149 337 365
 Beijerinck, F. 133 193
 Beijerinck, J. 92 269 592
 Beijerinck, L. G. 100 414 531
 Beijerinck; P. J. G. 290 336 340
 343 388 592
 Beijers, N. 396
 Beijnon, F. 121
 Beijnon, J. 411
 Beijnon, P. 142 423
 Bicker, jhr. F. L. 351
 Bie, F. de 515
 Bie, F. G. de 142 323 526
 Bie, H. W. de 99 271 322
 Bieler, P. E. 100
 Bier, A. A. 272
 Bierhuijs, C. C. 291
 Bierings, H. 523
 Biermann, H. A. P. 379 380
 Bik, F. A. 371
 Bik, J. Th. 336 343
 Bik, W. W. van Berckel 47 96 336
 Bik, Th. E. de Nijs 206 416
 Binckhuizen, W. G. 67
 Binkhorst, P. 62 92
 Binkhuijsen, J. 423
 Binkhuijsen, H. van 346
 Binnendijk, S. 339 343 354
 Birnie, G. 346
 Birsak, J. 300
 Bischoff, C. F. 96 98 383
 Bischoff, J. J. 198
 Bisschop, mr. P. J. Roosegaarde 50 52
 Blaauw, J. de 43 128
 Blaauw, J. F. de 330
 Blanckenhagen, Th. J. M. 592
 Blanken, G. H. 196 296 323
 Blanken, W. L. 346
 Blankert, W. L. 321
 Blazet, F. 186
 Blazet, W. 328
 Bleekrode, S. A. 343
 Blessing, J. H. 297
 Bleuizé, H. F. 523
 Bloem, C. 88
 Bloem, J. H. 398 401
 Bloem, O. J. B. 182 210
 Bloem, P. C. W. 127
 Bloem, R. L. H. A. 272
 Bloemhard, A. F. 96 98
 Bloemhard, A. T. 382
 Bloemhard, J. L. 300 326
 Bloemink, J. H. 92
 Blokhuis Wzn., W. 346
 Blommestein, J. M. van 197
 Blommestein, P. van 101 271
 Blommestein, W. van 127 390 391
 Blondeau, J. F. 274
 Blot, Chs. de Chauvigny de 99 362
 Blot, F. D. de Chauvigny de 92 193
 Blot, F. S. de Chauvigny de 148
 Blot, G. de Chauvigny de 99 152
 Blot, L. de Chauvigny de 45
 Blume, mr. H. A. 87 346
 Blume, J. H. Scipio 132
 Böck, H. E. 304
 Böck, J. G. D. 67
 Böckel, W. H. 294
 Bodde, D. 90
 Bodde, S. A. 127
 Bode, A. de 334
 Bodegom, P. 356
 Bodegom, P. L. van 398 399
 Bodenstein, C. E. A. 404
 Bodestijne, A. P. 529

- Boeckholt, H. D. van 92
 Boeke, D. 530
 Boelhouwer, A. H. 46
 Boelhouwer, G. H. 92 150 298
 Boer, A. de 141
 Roer, F. de 356
 Boerenbeker, J. F. A. E. 396
 Boers, A. 523
 Boers, A. A. 92 139 193 366
 Boers, C. 92 382
 Boers, F. H. 92 140 193 336 366
 Boers, G. A. 391
 Boers, H. M. A. C. 206
 Boers, J. C. R. 209
 Boers, K. H. 523
 Bogaard, K. 45
 Bogaardt, A. Th. W. 322
 Bogaardt, Ch. W. 414
 Bogaardt, F. 346 592
 Bohl, K. F. 195 336
 Böhlingk, L. J. 182 183
 Bok, A. S. de 135
 Bol, P. A. 352 356
 Bolck, B. G. van den 96
 Bolderman, J. L. 125
 Bolt, H. P. 275
 Bommel, A. 301
 Bommezijn, B. H. 398 401
 Bondix, F. B. 142
 Bonset, F. W. 390 392
 Bonte, D. J. 515
 Boode, A. R. F. A. 89 99 275
 Boode, J. 153 398 399
 Boode, J. A. 99 152
 Boode, M. W. 100
 Booghmans, J. A. N. W. 92 131 193
 Bookelman, D. G. 185
 Bool, H. J. 42 336 339 354
 Boon, H. L. 397 401
 Boon, J. G. 298 325 356
 Booser, C. J. de 411
 Boosij, L. G. 404
 Bor, H. A. van den 153 326
 Bor, J. E. van den 92 144 193
 Bor, L. van den 299
 Bor Jr., L. van den 121
 Bordes, J. P. de 336 403
 Boreel, jhr. T. G. V. 102 182
 Borel, A. 274
 Borgen, C. F. 165
 Bornemann, C. von 371
 Borski, G. van Noord 67
 Bos, J. K. 137 391 393
 Bosch, A. J. P. H. D. 154 336
 346 365
 Bosch, C. 187
 Bosch, Ch. J. 122
 Bosch, E. 121
 Bosch, L. 59
 Bosch, L. W. C. 92 129 365
 Bosch, W. 207 336 348 363 367
 Bosch, D. ten 357
 Bosch, Jhr. J. A. O. van den 198
 Bosch, J. H. W. graaf van den 197
 Boshouwer, J. B. M. 155 193 300
 365
 Bossche, F. E. P. van den 92 187
 Bossche, G. A. E. van den 274
 Bossche, J. F. R. S. van den 41
 336 343
 Bosscher, C. 144 337 343 365
 Bosse, G. W. 343 346
 Bosse, W. G. 343 396
 Bosse, Mr. J. van 87
 Bosse, Mr. J. P. van 87 207
 Bosse, M. J. van 171 172 295
 340 389 395
 Bossert, R. 332 363
 Bosstraeten, P. C. H. van 398 399
 Bothello, L. 161
 Botter, H. M. 159 164
 Botter, J. C. 132 293 343 412
 Boudewijnse, A. 197
 Boudriot, C. H. D. 197
 Boulet, G. J. A. 167 275
 Boulet, J. O. A. 397 400
 Bouman, L. A. 398 401
 Boumeester, H. G. 340 346 351
 365 368
 Bouricius, B. R. G. 206 321 346
 362
 Bouricius, mr. L. G. 54 208 346 592
 Bouricius, L. G. B. 133 340 389 392
 Bouricius, R. J. A. 516 529
 Bourouill, F. J. H. L. baron d'Aul-
 nis de 196

- Bousquet, mr. A. H. R. E. 78 86
 Bousquet, mr. J. 78 92 102 191
 306 328
 Bousquet, R. de Fillietaz 76
 Boussard, F. H. 289
 Bout, J. R. 136
 Boutmij, E. C. C. 346
 Bouwhuis, J. 293 367
 Boijé, R. L. Tage 135
 Boijer, C. A. 398 401
 Boijer, J. A. 305
 Boijle, J. Ch. 92 165
 Braam, A. M. G. van 46
 Brabant, D. L. de 337
 Brandes, J. P. 321
 Brandes, IJ. 301 359
 Brandhof, A. van den 381
 Brandis, W. H. Brender à 382
 Brandon, P. 165
 Brandsenburg, F. L. baron van
 Heeckeren van 97 196
 Brans, H. A. 413 531
 Braun, C. J. 169 170
 Brauns, F. E. J. 57 88 97 273
 Brautigam, C. F. W. 322 346 366
 396
 Bredow, H. F. 274
 Breemer, H. 328
 Brero, J. van 142
 Bressler, C. L. G. 196
 Breton, C. L. le 530
 Breugel, Jhr. J. C. H. Clifford Koep
 van 97 412 530
 Breuk Hz., J. de 96 98 132
 Brewer, W. 321
 Brewer, W. A. O. 206
 Briët, Ch. 128 416
 Briët, G. L. A. 359
 Briët, P. Ch. S. 423
 Brill, Mr. W. A. 54
 Brilman, R. H. N. 222
 Brink, C. van 297 356
 Brink, J. C. van den 294
 Brodhaag, J. C. 127 321 422
 Brodhaag, J. F. 324 414 531
 Brodie, J. F. 127
 Broeck, H. van den 357
 Broedelet, J. S. 340
 Broek, H. van den 163
 Broek, J. A. van den 197
 Broek, J. H. van den 88 129
 Broek, J. S. van den 102 182 210
 Broek, P. W. J. van den 359
 Broek, Dr. W. Palmer van den 74
 300 307 326 338 367
 Broeke, J. P. van den 102 328
 Broekman, A. A. J. K. 305
 Broers, B. E. 178
 Broers, C. 358
 Broers, W. 92 178 301 327
 Bronckhorst, A. J. van 43
 Brondgeest, J. M. G. 417
 Brondsema, J. 322 397 400
 Bronsgeest, G. D. 526
 Broos, J. A. 302
 Brostowski, R. B. G. 270
 Brouwer, A. F. 416
 Brouwer, C. J. 331 388
 Brouwer, C. Th. 329
 Brouwer, D. 123 292 321 367
 Brouwer, F. 139
 Brouwer, F. J. N. 304 320 325
 Brouwer, H. W. L. G. 306
 Brouwer, J. 333
 Brouwer, J. A. 185
 Brouwer, J. G. 383
 Brouwer, R. L. 416
 Brouwer, W. H. 322
 Brouwer, W. J. 158 193
 Brouwer, Dr. J. J. van Limburg
 289 334 343
 Brouwer, P. J. G. van der Zon
 146
 Brouwer, Th. W. van der Zon 43
 Bruckner, A. J. 46
 Brugman, wed. 323
 Brugman, C. L. 96 97 273
 Brugman, J. A. G. 184
 Brugman, J. C. 273
 Brugman, J. D. 64
 Brugman, J. L. 526
 Brugman, M. J. 92
 Brugman, W. F. 127
 Bruin, A. de 46
 Bruin, D. C. de 296 322 351
 Bruinier, J. A. 321

- Bruinier, J. H. Z. 297 320 322
 363 367
 Bruins, G. 390 395
 Bruins, J. 390 394
 Bruins, J. E. 91
 Brukel, D. 594
 Brummer, L. W. 270 331 333
 Brumstede, J. A. 361
 Brumstede, J. B. A. 360 362 364
 594
 Brunting, A. 92
 Brusse, L. H. 363
 Brusse, E. Asbeck 295 327
 Bruijn, A. de 323
 Bruijn Mzn., A. de 302
 Bruijn, C. J. de 89
 Bruijn, F. W. de 329
 Bruijn, H. de 340 345 346 593
 Bruijn, J. P. D. de 423
 Bruijn, P. H. de 340 389 394
 Bruijn, C. A. L. van Troostenburg de
 299 320 325
 Bruijn, A. D. de 192 272 329
 Bruijn, J. H. 356
 Buck, J. J. de 397 399
 Buck, W. E. de 46
 Buddingh, J. A. 160 326 337
 Buddingh, J. A. H. 92 151 299 363
 Buddingh, S. A. 169 171
 Bueren, C. J. van 365
 Bulow, F. W. Paepke 181 327
 Bultzingslöwen, G. von 371
 Buma, S. 327
 Burch, H. J. G. van der 91
 Burg, R. 302
 Burg, mr. C. C. A. van 92 198
 Burg, A. J. van den 357
 Burg, dr. C. L. van der 341 351
 353 358
 Burg Jzn., J. M. van der 121
 Burgemeestre, A. O. 415
 Burgemeestre, C. G. 96
 Bürger, E. W. E. 185 187
 Burgerhoudt, J. N. 198
 Burgh, P. J. H. van der 390 394
 Burghardt, H. G. 102 187
 Burghardt, P. A. 187
 Burgmans, H. 298
 Burgst, Jhr. Mr. H. G. B. Nahuijs
 van 196
 Burlage, H. A. 346
 Burlet, A. Ch. F. de 92 185 188
 Burmeister, H. C. 523
 Buriij, A. J. M. F. 398 403
 Busscher, C. F. 92 97
 Busselaar, G. 145 303
 Busser, A. B. W. 523
 Butner, J. W. 142
 Butteling, F. F. 523
 Butteling, G. J. M. 523
 Butteling, J. M. 523
 Buurman, W. 269
 Buijn, G. N. 169
 Buijs, 137
 Buijs, D. H. 531
 Buijs, G. 382
 Buijs, Th. W. 197
 Buijs, L. J. P. A. van de Weeteringe
 222
 Buijskes, mr. A. A. 53 86
 Buijsman, A. 524
 Buijsman, D. J. 307
 Buijten, J. H. 397 399
 Bijje, jhr. mr. A. van der Does de 87
 Bijje, jhr. A. H. van der Does de
 97 98 174
 Bijje, jhr. J. P. J. van der Does de 381
 Bijleveld, D. J. 346
 Calicher, F. C. 391 393
 Calicher, H. 91 323 365
 Callewaert, R. E. A. 301
 Calmer, W. A. 381
 Calonne, A. V. de 390 391
 Calonne, F. J. de 127 422
 Camauer, A. A. K. 208
 Camauer, H. F. 300
 Camauer, H. F. J. 363
 Cambier, J. A. 91
 Cambresij, A. 404
 Camerik, F. C. 401
 Camerik, S. W. 209 398
 Campagne, S. 137
 Camphuijnder, W. G. L. 356
 Camphuijzen, P. M. 165
 Canne, H. D. 92 165 337

- Gannegieter, H. 530
 Canter Visscher, mr. C. 56 303
 Canter Visscher, mr. H. J. 43 592
 Canter Visscher, J. A. 88 96 97
 Canter Visscher, S. M. 423
 Canter Visscher, T. G. A. 196 346
 Canter Visscher, T. J. 92 124 193
 337 343 530
 Capelle, W. C. de Ceuninck van
 189 210
 Cardon, F. A. 397 401
 Carlier, J. G. M. A. 340
 Carolus, J. E. V. 388
 Carter, J. W. 526
 Carvalho, J. 65
 Casand, C. W. van 100
 Casand, J. van 413
 Caspersz, J. A. 192 337 366
 Caspersz, J. P. 15 6
 Cassa, W. F. 88
 Castens, E. E. W. 170
 Castens, J. C. 70 198 298
 Castens, W. 337
 Castens, W. C. J. 197
 Cate, L. W. ten 72
 Cate, M. ten 291
 Cate, P. J. F. ten 346
 Cate, H. Pauw ten 166 167
 Catenius, weduwe, geb. Frank 298
 Cattenburch, mr. C. A. O. van 92
 169
 Cavadino, C. A. W. 329
 Cavaljé, F. P. 292
 Ceerij, E. 524
 Celosse, A. W. F. 172
 Celosse, D. F. 102 182 209
 Celosse, J. D. A. 182
 Ceulen, J. A. 340
 Chandon, F. D. 91
 Charante, W. E. van 307 321 333
 Charlier, G. F. 352
 Chassé, D. H. C. Verploegh 181
 Chasteau, W. F. L. 92
 Chaulan, A. A. 127
 Chaulan, E. 346 360
 Chevalier, A. C. 101 163 164
 Chevalier, A. O. 164
 Chevallier, H. J. E. Ch. 343 346
 Christiaan, W. L. A. 528
 Chijs, mr. J. A. van der 307 334
 343 346 593
 Ciebrant, F. H. 69
 Ciebrant, H. A. 411
 Claase, A. 293
 Claassen, H. A. 84
 Claasz, W. 62
 Claasz, W. A. 71
 Claasz, W. N. J. G. 64 99
 Claessens, A. C. 291 329 364
 Claeijs, . 330
 Clavier, Aug. 339
 Clavier, A. N. 290
 Cleef, H. M. F. van 526 530
 Clercq, F. S. A. de 102 182 209
 337
 Clifford, P. A. O. van Waveren
 Pancras 91 323
 Clignett, A. H. 351
 Clignett, P. H. 136 323
 Cloesmeijer, J. H. 222
 Cloux, G. J. du 170
 Cloux, P. P. du 170
 Cloux, P. Ph. du 92 153 299
 Cluwen, A. A. 45 337
 Cobet, P. 46
 Coehius, A. 352
 Coelen, F. T. J. D. 388
 Coenaes, A. P. F. L. Th. 359
 Coenraad, C. B. 141
 Coenraad, C. H. 137 390 392
 Coenraad, C. O. 100 326
 Coenraad, J. Th. F. A. 89 532
 Coenraad, S. 62 89
 Coenraad, S. C. 413
 Coert, J. C. W. 58 96 97 128
 Coester, L. 398
 Coeverden, C. C. L. van 92 162
 337 594
 Coevorden, J. S. van 45 335 343
 Coezée, H. E. 275
 Cohen, S. A. N. 131
 Colbier, C. H. 121
 Coldenhoff, E. R. A. 78 191 212
 329
 Colenbrander, H. F. L. van Hecking
 363

- Collanic, C. F. von 164
 Collings, A. 296
 Colvoort, A. 529
 Commegrain, H. C. L. D. 398 401
 Cook, J. G. 323 324 340
 Cookson, M. 274
 Coolsma, S. 331
 Coorengel, G. Th. 45
 Coorengel, J. G. 92
 Corbet, W. F. 142
 Cordes, J. H. 379
 Cordes, J. W. H. 269 323
 Cordesius, C. N. M. 156
 Cordesius, Ch. Th. F. M. 97 381
 530
 Cordromp, H. E. F. 398 401
 Cordromp, J. W. 195
 Cornelis, E. J. 321 331
 Cornelis, H. 82
 Cornelis, J. A. 530
 Cornelissen, F. J. 357
 Cornelissen, J. H. 359
 Cornelius, H. C. A. 306
 Corte, J. F. de 379 380
 Corver, J. 207
 Corver, J. A. 46
 Costa, A. de 328
 Costa, S. de 328
 Coster, C. G. H. 594
 Coster, H. J. 346
 Coster, mr. M. P. A. 50 52
 Couperus, P. Th. 147 337 343 365
 Courcelles, J. C. le Clercq de 291
 Couvée D.Jzn., M. 127 390 391
 Craandijk, Mr. R. W. 51 53
 Crab, P. van der 92
 Cramer, A. C. 305
 Cramer, H. 289
 Cramer, J. 92 161
 Cramer, M. 323
 Cramer, W. S. 352 359
 Cramer, A. H. Putman 92
 Cramer, G. J. Putman 78 532
 Crane, J. de 198
 Cranen, W. F. 330
 Cranen, W. P. 302
 Cretier, F. F. 80 160 326
 Croes, C. H. L. 307
 Croix, L. A. de la 100 304 325
 363
 Crol, D. J. 269
 Crommelin, A. J. 127 390 391
 Cronenthall, E. F. Hänel von 515
 Croockewit Hzn, dr. J. H. 92 171
 337 343 366 367
 Cumptich, G. E. L. G. de Vicq de
 136
 Curtius, B. Donker 163
 Curtius, C. Donker 159
 Curtius, H. H. Donker 196
 Daalen, P. C. van 101 161
 Daansen, J. Taak 323
 Daas, F. A. den 303
 Dado, J. 89 101
 Dahmen, H. G. A. 301
 Dalen, M. van 333
 Dam, H. F. van 167
 Damme, F. W. van 125
 Dammerboer, J. 333
 Damwijk, C. F. 89 142
 Damwijk, H. 398 400
 Damwijk, J. W. 528
 Danekes, L. G. 531
 Daniels, M. 166
 Dankelman, B. 391 394
 Dankmeijer, C. L. 207 348 351 594
 Dassen, C. F. 380
 Davelaar, A. van 295 320 322
 Davelaar, mr. H. B. van 54 86
 Davids, F. W. 324
 Davidson, J. B. 300
 Davis, P. D. 45
 Dajers, F. 296 330 364
 Dedem, mr. W. K. baron van 87
 337 348 370
 Deeleman, Ch. Th. 127 346 370 592
 Deeleman, J. J. 121
 Deeleman, L. H. 343
 Deelken, C. H. E. 352 357
 Deelken, H. 137 350
 Deerns, A. W. 174
 Degens, M. 135
 Degent, G. M. 358
 Deibel, G. A. 594
 Deibel, R. W. 356

- Deibert, C. F. 197
 Deibert, J. F. 100
 Deibert, J. H. 170
 Deines, J. E. 346
 Deinse, F. J. H. van 181 366
 Dekens, A. 330
 Deketh, mr. J. 195
 Deketh, mr. P. 196
 Dekker, J. 291
 Dekker, E. Douwes 59 131 198
 Dekker, J. F. den 343 381
 Dekker, A. J. H. van der Mijll 352
 Delden, A. J. W. van 337 343
 361 370
 Delden, E. Th. van 83 178 180
 Delden, F. G. van 195
 Delden, F. G. A. van 196
 Delden, G. A. van 92 179 343
 Delft, C. van 397 400
 Delmaar, F. H. 190
 Delmaar, J. 190 211
 Delprat, K. H. 275
 Deltour, J. N. 359
 Dengerinck, H. C. 291
 Denie, J. C. H. M. 197
 Denkelaar, H. B. 397 401
 Denninger, E. 312 332
 Dennisson, W. F. 343
 Dentzsch, J. G. C. von 128 340
 388 389
 Derks, F. J. 528
 Dernèden, P. J. 379 380
 Dersjant, J. W. 411
 Derx, H. G. 403
 Deufferwiel, J. H. 594
 Deutz, G. J. J. 159 165 343
 Deventer, A. K. van 397 402
 Deventer, J. W. J. van 326
 Deventer Jszn., S. van 140 592
 Deijls, W. Ch. J. E. 323 397 401
 Dias, C. 328
 Dias, J. 173 272 384
 Dias, W. F. 90
 Dibbets, jhr. mr. E. A. J. D. 92 143
 193
 Dieben, C. B. W. 131
 Diekstra, C. P. L. Feites 96 98 130
 Diemont, A. H. J. 160 591
 Diemont, A. J. E. 363
 Diemont, J. H. J. 370
 Diemont, Mr. J. H. Waller 50 52
 Diepenheim, J. W. C. 290 291
 361 368 555 591
 Diepenheim, M. G. 411
 Diest, P. H. van 344 346 379
 Dietrich, Ch. C. 354
 Dietrich, H. R. C. 332
 Dik 326
 Dikkers, D. 139 389 393
 Dinger, A. N. 92 411
 Dinger, E. 412
 Dinger, J. F. 46
 Dinger, N. J. F. 289
 Dinger, W. J. 196
 Dingstee, L. H. van 304
 Dinter, C. A. van 329
 Dircks, H. C. 305
 Dissel, dr. J. A. van 137 207 296
 355
 Dissel Jr., Mr. H. van 49
 Dissel Jr., S. van 197 350
 Doelitsch, C. E. 296
 Does, A. H. de 397 401
 Doeve, C. W. 72
 Doeve, G. F. 148 325
 Doeve, H. T. W. 150
 Doeve, H. W. 296
 Doeve, H. W. G. Z. 398 401
 Doeve, L. W. 423
 Dohna, A. F. Graaf Zu 269
 Döhne, J. 100
 Döhne, J. H. 177
 Dolder, V. J. van 370
 Dom, A. N. 337
 Domburg, H. G. van 88
 Domburg, J. van 306
 Dompseleer, P. E. J. H. van 594
 Don, G. van 162
 Don, L. van 529
 Doneld, L. A. 211
 Dongen, G. H. van 531
 Dongen, J. G. van 174 327 390 395
 Dongen, J. J. van 523
 Dongen, M. D. van 523
 Donkel, J. H. 417
 Donkersloot, W. 68 197

- Donselaar, J. G. W. 276
 Donselaar, W. M. 307 321 329
 Doornum, R. A. C. van 275
 Doppert, V. W. 136
 Dornseiff, J. H. H. 170
 Dorp, H. van 523
 Dorp, H.M. van 321 332 344 346 366
 Dorrepaal, G. L. 322 337 348
 351 361 363 367 370
 Dorselen, F. W. Voswinkel 92
 144 303 367
 Dorsser, J. A. van 44
 Dort, L. E. van 133
 Douglas, R. 276
 Doup, C. W. 382
 Douwes jr., B. 159
 Douwes, H. J. 397 402
 Dozij, dr. J. P. 207 348 355
 Draijer, H. 532
 Draijer, W. J. 523
 Driessen, W. A. 364
 Droop, F. H. 411
 Droop, J. J. 99 271
 Drossaers, J. B. 340
 Drossaers, W. L. C. 127
 Drijdsdale, F. C. 371
 Duard, Y. B. 367
 Duchateau, C. E. A. 398 401
 Duchateau, F. J. 63 99
 Duim, J. A. 160
 Duinen, W. P. van 413
 Duivenbode, C. G. J. van Renesse
 van 211
 Duivenbode, D. L. van Renesse van
 212
 Duivenbode, L. D. W. A. van Renesse
 van 182 363
 Duivenbode, M. D. van Renesse van
 306 337 346 363
 Dulken, J. van 100 271
 Dumas, F. W. 82
 Dumas, G. 102
 Dumas, G. H. 89
 Dumas, H. C. 71
 Dumont, J. B. 352 357 363
 Dumoulin, F. G. J. 359
 Dumoulin, P. J. 142 340 390 391
 393 395
- Dungen, J. W. Bille van den 146
 Dunlop, S. J. 127 371
 Dura, P. S. A. van 299 357
 Dussen, P. van der 88 96 98 129
 Dutrieux, F. C. D. 73
 Duijm, H. van Ameijden van 320
 321 332 360 362
 Dijck, J. H. C. van 92 145 193 367
 Dijk, E. J. van 526
 Dijk, J. van 328
 Dijk, P. van 379 380
 Dijk, G. Broer van 529
 Dijken, H. van 334
 Dijkman, J. H. Th. 391 393
 Dijkstra, A. 309 331
 Dijkstra, J. J. 146 389 393
- Eb, K. W. T. van der 78 92 173
 327
 Edeling, A. C. J. 337 342 516
 533
 Eecke, J. W. F. van 275
 Eeg, E. 127
 Eekhout, B. J. 299 326 363 366
 Eekhout, C. W. 78 184 304 340
 389 395
 Eekma, D. 344
 Eerden, J. A. L. van der 274
 Eerens, mr. W. F. C. de 55 337
 Egeling, J. C. 398 402
 Egmond, F. H. van 304 340 389
 394
 Ehrencron, A. 398 402
 Ehrencron, J. H. 190 390 395
 Eilers, H. A. N. 185 188
 Einmahl, J. P. 414
 Einthoven, J. A. 358
 Eisses, A. 391 395
 Elands, J. 529
 Elenbaas, G. A. 391 393
 Elenbaas, W. 391 394
 Ellenrieder, C. A. M. M. M. von 207
 344 352 358
 Ellerbeck, F. J. A. 329
 Ellinger, G. 359
 Elsen, P. van 99 299 325
 Elsenaar, C. P., geb. Nonnekens 355
 Elst, J. B. van der 330

- Eman, A. 327
 Embrechts, mr. F. E. 87
 Ende, W. E. L. F. von 92 121
 Enderlée, J. 352
 Engel, M. L. 346
 Engelbrecht, E. A. 57 196
 Engelbrecht, mr. H. F. C. 56
 Engelbrecht, mr. W. A. 54
 Engelbregt, A. W. 127 391
 Engelbregt, P. J. J. 527
 d'Engelbronner, J. C. 178 179
 Engelhard, J. F. D. 207
 Engelse, M. E. 531
 Engelse, M. J. 100 415
 Enklaar, F. A. 344
 Enserinck, W. K. 300
 Epple, B. 397 401
 Erdbrink, D. P. 92 323
 Erdman, E. J. 370
 Erdmann, F. A. 207
 Erentreich, C. G. G. 324
 Erentreich, F. G. 302
 Erich, N. M. 192
 Ermeling, J. P. 340 344 396
 Ermerins, J. F. P. 357
 Ernste, H. 352
 Errelen, A. C. van der 273
 Errelen, C. van der 359
 Eschbach, J. 46
 Esink, A. 142
 Esink, P. W. L. 66
 Espagniol, J. L. V. 404
 Essen, A. C. van 101 308
 Esser, F. L. 146 382
 Essers, mr. G. F. 50 52
 Essers, J. F. W. A. 136 137
 Essers, mr. W. J. 54
 Ettij. Chs. 346
 Ettij, M. W. 346
 Eussen, F. H. 403
 Eussen, P. J. 403
 Everaars, A. C. 523
 Everard, H. J. E. 330 360 364
 Evers, H. B. 382
 Evers, H. F. 306
 Evers, J. 43
 Evers, J. 528
 Evers, L. W. A. 303
 Evers, W. A. 46
 Everts, E. J. 340
 Everts, J. J. M. 137 348 404
 Evertsen, E. de Lang 91
 Exel, F. H. 290
 Exter, P. W. van 379
 Eijbergen, H. C. van 93 150 337
 Eijck, L. C. van der 523
 Eijlsbach, J. W. 381
 Eijjsma, J. 379 380
 Eijzendoorn, J. F. 97
 Faber, F. 320
 Faber, F. J. 390 393
 Faber, G. 290 337
 Faber, E. von 170 171 196
 Faber, F. von 176 337
 Faber, M. von 97 126
 Fabius, A. H. 176 177
 Faes, J. 93 128 193 346
 Fagnotti, D. H., geb. Henner 356
 Faille, J. Baart de la 93 149 193
 346 367
 Falck, N. 273 382
 Falk, J. C. L. B. 326
 Farenskeen, D. W. 273
 Fasbender, H., geb. Luza 361
 Fasbender, Ph. A. F. 361
 Fasbender, Ph. A. J. 333
 Fvenstra, H. 352
 Feickens, J. H. 101 163
 Feikema, D. 300
 Feist, B. 352
 Feldmann, A. 358
 Feltz, jhr. mr. W. D. J. van der 92
 Ferdinandus, C. 210
 Feugen, H. N. Witbols 46 93
 Feij, P. J. 526
 Feijfer, Mr. D. de 51
 Feijfer, mr. J. W. de 87
 Feijfer, P. A. de 136 390 392
 Ficquelmont, C. J. de 128
 Fikkert, H. L. A. 528
 Filet, G. J. 305 337 344 352 358
 Filius, C. F. 190
 Filz, mr. J. Ph. F. 53 206
 Finschi, C. 397 402
 Fischer, F. A. 185

- Fisser, C. J. A. 45
 Fisser, H. C. 411
 Fisser, H. G. 289
 Fisser, P. A. 96
 Fisser, A. G. de 146 390 395
 Fleur, C. W. L. 196
 Fleur, J. C. 121
 Flikkenschild, J. 137 390 392
 Florentinus, J. C. 411
 Florij, F. H. A. 533
 Focquin, J. A. 195
 Focquin, J. B. 344
 Fokker jr., A. H. G. 593
 Fontaine, E. la 89 99 382
 Fontaine, F. la 61 93 99 133
 Fontaine, Th. la 390 394
 Fontein, J. J. 301
 Fontein, L. D. A. 78 93 166
 Fontein, mr. P. F. 178 180
 Fortman, P. L. de Gaaij 128 307
 320 321 332 333 337
 Francken, mr. H. M. J. 87
 Frank, H. L. 43
 Frank, R. H. J. 222
 Franquemont, H. C. von 100
 Frans, F. 529
 Franz, L. G. 102 328
 Franz, N. C. 382
 Franz, W. B. H. 397 402
 Frantz, Dr. J. G. 344 352 353
 358 366
 Frantzmans, C. P. 326
 Fraser, A. 337 344
 Fraser, W. F. 594
 Frederik, W. 275
 Frederiksz, C. H. 89 274
 Fredriksz, C. C. 594
 Fredriksz, C. F. 594
 Fredriksz, G. B. 326
 Fredriksz, J. H. L. 62
 Fredrikz, M. 97 98 175
 Freser, J. de 192
 Freijburg, A. G. von 325 352
 357
 Freydanck, H. A. F. 154
 Froideville, C. L. F. Monod de 322
 Froideville, H. J. Monod de 170
 Froideville, J. A. Monod de 326
 Froideville, L. W. D. Monod de
 93 134 297 346
 Fuchs, F. . 411
 Fuchter, J. H. 91 208 301 591 594
 Furrer, F. J. 161
 Gaade, Y. 93 152 193 344
 Gaarsten, J. van 125
 Gaartman, H. 528
 Gaartman, P. 528
 Gabeler, J. C. 99 323
 Gabrie, J. C. N. H. 58 88 128
 Gaffron, H. von 344
 Gaillard, J. 65 100 143 324
 Gallez, J. C. L. A. 88
 Galman, T. J. 523
 Garling, W. H. van 89
 Ganswijk, D. J. ten Zeldam 293
 308 338
 Gasper, J. C. 90 211
 Gasper, W. E. 211
 Gasper, W. F. 190
 Gaspersz, A. H. 210
 Gaspersz, J. A. 210
 Gaspersz, J. D. 85 210
 Gast, C. 300 389 394
 Gatzen, C. A. A. Th. 396
 Gavere, dr. C. de 290
 Gajmans, H. J. 344 357
 Geelhoed, J. J. 296
 Geelkerken, M. J. van 352 357
 Geer, H. A. de 196
 Geer, W. van 352 357
 Geeraths, F. E. 398 401
 Geerdink, A. 131 331
 Geerlofs, C. 88
 Geerts, A. N. 93 100 154
 Geertsema, W. J. 159
 Geertsema, M. Busch 356
 Geesdorp, G. 46
 Geissler, J. G. 333
 Gelder, J. A. de 134 297 389 392
 Gelder, mr. W. de 53
 Gelder, F. van 358
 Gelder, G. van 176
 Gellerman, J. C. 207
 Gelpke, J. H. F. Sollewijn 195
 Gemert, J. A. G. F. van 292

- Gennep, mr. J. van 87 370
 Gennep, J. L. van 291 337
 Gent, L. A. van 211
 Gephart, J. A. 530
 Gerkens, J. H. H. d'Arnaud 181
 340 344 389 395
 Gerkens, K. W. F. d'Arnaud 127
 321 344
 Gerlach, A. F. 296 321 323
 Gerlach, J. M. 413
 Gerlings, mr. P. S. 54
 Germain, jhr. J. E. de Charon
 de St. 211
 Gerrits, C. L. 98 172 380
 Gerrits, J. V. 382
 Gerritsen, mr. F. H. 87 365
 Gersen, G. J. 93 185
 Gersom, H. S. W., geb. de Vries
 302
 Gerwen, jhr. H. J. A. S. de Meij
 van 101 347
 Geselschap, F. C. 93 133 297
 Geselschap, W. Th. 290
 Geugten, J. F. van der 68 89
 Geugten, J. G. van der 300
 Geuns, C. S. van 131 340 363
 389 392
 Geuns Jzn., M. van 340
 Gewaj, Ph. 383
 Ghert, P. C. van 294 330 364
 Giebink, H. J. van 89
 Gigh, mr. S. van 54
 Gilles, J. H. 186
 Gils, A. van 370 371
 Giltay, G. F. 346
 Gimberg, J. E. 83
 Gimberg, S. 142
 Ginkel, F. van 161 415 532
 Ginkel, Th. E. van 89 161
 Ginkel, W. A. van 164
 Gips, C. 137
 Gips, Mr. L. P. 54
 Gisteren, H. N. van 273
 Glasmacher, C. H. J. A. 206
 Gligoor, J. H. 393
 Goard, J. W. 524
 Göbell, J. F. 127 321
 Godefroij, mr. J. Th. M. 50 52
 Godefroij, mr. L. J. 56
 Godin, F. W. 89
 Godin, W. F. 344
 Godschalk, P. M. 89 383
 Goedhart, H. 305 328
 Goedhuis, 133
 Goedhuijs, W. 390 392
 Goens, P. C. van 352 357
 Goens, mr. R. van 53 86 321
 594
 Goes, H. D. van der 143
 Goes, W. van der 391 392
 Goes, P. W. Haack van der 127
 390 391
 Gogh, J. van 52 514
 Goldie, J. J. 371
 Goldman, jhr. A. H. 411
 Goldman, jhr. C. J. L. 93
 Goldman, jhr. L. F. 93 189 190
 Goldman, jhr. W. C. F. 93 189
 Göllner, D. 397 398
 Gomis, Th. 162
 Gonggrijp, G. P. H. H. 45 93
 206 369
 Gonzalves, J. M. 346
 Goossen, S. J. 356
 Goossens, F. L. H. 293
 Gordon, J. L. Hanozet 354
 Göring, F. 359 360
 Gorkom, J. van 359
 Gorkom, K. W. van 222 293 344
 346
 Gortmans, G. L. 133
 Goslings, J. 358
 Gossiaux, A. F. 294
 Gotter, W. Th. 412
 Goudriaan, A. F. 127 389 391
 Goudswaard, H. F. 527
 Goudswaard, P. 528
 Gouka, A. J. 291
 Gout, P. W. G. 74
 Graaf, D. A. J. B. de 143 301
 529 531
 Graaf, G. S. de 269 297
 Graaf, J. de 172
 Graaf, J. J. de 195
 Graaff, A. de 398 402
 Graaff, F. A. de 397 399

- Graaff, J. H. de 272
 Graaff, Mr. J. J. de 290
 Graaff, P. de 418
 Graaff, W. A. de 65 89
 Graaff, W. F. de 136
 Graaff, W. J. van de 344 369
 Graafland, N. 332 337
 Graag, A. de 352
 Graat, J. P. 523
 Gramberg, J. S. G. 339
 Grandisson, E. 292
 Grandisson, F. 321
 Grashuis, G. J. 121
 Grave, E. de 102 305
 Gravenhorst, J. P. C. 365 531
 's Gravesande, F. J. P. Storm van
 345 366 423 555 591
 Grebner, F. A. C. 293
 Gregorovius, C. H. W. 359
 Greiner, C. G. C. F. 352
 Greuder, D. K. 269
 Greuder, G. H. 274
 Greup, W. F. H. 357
 Greve, dr. H. 352
 Greve, W. 78 174 337
 Greve, W. H. de 294 340 346
 379 380
 Grevelink, D. J. 523
 Grevelink, J. IJ. 291
 Grevelink, A. H. Bisschop 307 344
 Grieve, 'H. 271
 Grieve, J. D. 99
 Grieve, P. D. 89
 Griot, M. Don 326
 Grivel, D. 363
 Grobbée, mr. H. N. 51 53.
 Groen, K. J. 88
 Groenemeijer, A. D. J. 142 340
 389 393
 Groenemeijer, J. H. 142
 Groenemeijer, J. W. 390 393
 Groeneveld, D. 207
 Groeneveld, J. geb. Derksema 358
 Groeneveldt, A. W. P. 337
 Groeneveldt, H. 176
 Groeneveldt, W. P. 175
 Groenewald, C. W. 388
 Groenewald, J. B. 273
 Groenewald, J. G. 92 411
 Groenewald, J. J. 135 361
 Groenewald, N. F. 101 161
 Groenhof, B. 523
 Groenou, A. Broese van 101 340
 Groesbeek, J. 179
 Grohe, A. 333
 Groll, H. G. N. van 207
 Grondhout, A. 527
 Grondhout, A. A. 356
 Grondhout, C. 526
 Groneman, J. 209 359
 Gronovius, D. J. H. van den Dun-
 gen 96 98
 Gronovius, F. H. L. van den Dun-
 gen 121
 Groos, J. J. 357
 Groos, W. J. C. 196
 Groot, mr. B. de 50 52
 Groot, Cs. de 342 344 380
 Groot jr., C. de 381
 Groot, G. de 93 177
 Groot, mr. H. A. de 42 44
 Groot, J. H. de 381
 Groot, J. P. M. de 78
 Groot, W. M. L. de 141
 Groot, jhr. A. W. Cornets de 93
 133 193
 Groot, H. F. W. Cornets de 93 163
 Grootveld, D. van 352
 Gruiter, G. C. 529
 Grumnagel, F. C. 99 275
 Gruwel, A. F. 274
 Grijp, mr. P. C. E. Specht 56
 Grijs, C. F. M. de 99 136 207
 295 344 348
 Guericke, F. A. Enklaar van 346
 350
 Guise, H. A. 423
 Guldenaar, J. W. A. 88
 Guldenaar, W. G. 89 99 152 275
 325
 Gunther, P. 333
 Gunther, W. C. F. 89 101
 Gutherlet, J. H. 356
 Gutteling, C. 337 357
 Guijkens, D. J. 337 346
 Guijot, A. 78 328

- Gijzen, G. G. van 390 394
 Gijssberts, A. H. 176
 Gijsselaar, jhr. C. de 195
 Gijsselman, H. 127
- Haack, W. F. H. von 323
 Haan, J. G. de 346
 Haan, S. P. de 211
 Haanstra, W. F. G. L. 302
 Haan, C. de 174
 Haart, F. J. Th. de 198
 Haart, O. J. de 91
 Haase, C. E. 198
 Haase, H. H. 344 346
 Haase, J. F. 93 193 346
 Haastert, A. F. van 153 293 340
 389 392
 Haastert, J. K. van 358
 Haastert, J. W. A. van 294
 Haaccou, J. 391
 Hadawaij, H. 208
 Haeften, A. W. van 555
 Haeften, jhr. J. C. A. van 206 367
 Haeften, jhr. C. G. van 351 368
 Haenstede, A. J. L. de Witte van
 137 193
 Hagedoorn, J. R. 390 393
 Hageman, M. 592
 Hageman JCzn., J. 339
 Hagen, J. H. 93 134 193
 Hagenaar, R. P. F. 416
 Hagenstein, C. B. 101 304 325
 363 366
 Hagenstein, C. G. 69 89
 Hagenstein, J. B. 271 325 415
 Hagenzieker, G. 526
 Hager, F. C. W. 313 332
 Hahné, J. A. 390 392
 Haighton, E. R. 146
 Hakkers, F. 294
 Halen, J. N. van der 276
 Halewijn, E. A. 78 93 174 295
 Halewijn, G. C. A. 197
 Halewijn, M. L. E. 159 160
 Halkema jr., J. Th. 178 179
 Halkema, J. W. 93
 Hall, H. 423
 Halving, L. van 528
- Ham, C. M. 271 382
 Ham, J. L. E. 61 322
 Ham, D. van 293
 Ham, J. W. van 171 172 327 363
 Ham. P. P. H. van 179
 Hamburg, J. 397 398
 Hamel, C. 136
 Hamel, G. W. A. 528
 Hamer, A. den 210 306 328
 Hamilton of Silvertonhill, H. W.
 272 344 352
 Hamilton of Silvertonhill, J. 594
 Hamwijk, A. 524 526
 Hanibals, H. F. 127
 Hanibals, W. F. 416
 Hansen, M. P. E. G. 300
 Hansen. O. E. 295
 Hanson, J. B. 59
 Hanssens, M. J. 330
 Happé, E. C. F. 41 337 344
 Harbord, F. W. 397 402
 Hardeman, H. J. 290
 Hardenbergh, H. C. J. T. van 352
 Harders, J. D. 197
 Harders, J. D. L. 358
 Harencarspel, mr. G. G. van 42337
 Harencarspel, J. P. van 182 183
 Harloff, G. H. M. 592
 Harloff, W. L. H. A. 196 337 346
 Harms, B. S. 45
 Harmsen, L. K. 333
 Harreveld, E. B. P. van 352
 Hart, D. C. van der 208
 Hartevelt, H. J. 90 292 346
 Harthoorn, S. E. 290 339
 Harting, P. 397 400
 Hartman, D. 182
 Hartman, N. H. 181 327
 Hartman, P. 222
 Hartog, A. 328
 Hartog, A. M. L. 211
 Hartog, P. C. L. 78 93
 Hartog, S. L. A. 211
 Hartrop, P. van 210 327
 Hartsinck, F. S. 289
 Hartsinck, J. F. 530
 Hartsteen, W. K. F. 357
 Hartwich, A. H. 524

- Hasselt, B. Th. W. van 306 320
 328
 Hasselt, J. L. van 334
 Hattum, dr. D. L. van 344
 Hauber, W. F. 69
 Haije, G. 142
 Heavside, J. 142 189 390 395
 Heeger, F. 101
 Heel, C. P. 125
 Heerdt, W. H. van 382
 Heering, P. 293 320 322
 Heeteren, G. van 355
 Heim, F. J. 275
 Heine, J. W. 332
 Hek, J. L. van 127
 Hek, J. W. G. van 63 89
 Hekmeijer, F. 351 594
 Hekmeijer, W. J. E. 344
 Heland, A. J. 275
 Helbach, A. H. 93
 Helbos, F. 60 207 322
 Helderman, D. C. 45
 Helfrich, C. 352 358
 Hell, W. H. van der 93 157 193
 Hellendoorn, M. J. C. 359
 Helling, Ch. 187
 Hellings, A. A. 414
 Helman, P. G. 92
 Helmkamp, E. F. M. 344 352
 Helsdingen, C. C. van 306
 Helsdingen, W. F. C. van 344
 Helsdingen, G. van Beuningen van
 397 402
 Hemert, J. A. van 327 367 415
 532
 Hemert, P. van 523
 Hemert, Jhr. Mr. F. Junius van 127
 290 346 368 370
 Hemert, A. J. Langeveldt van 93
 140 193 344
 Hemler, J. A. A. 413 531
 Hemler, J. C. 411
 Hemmelman, F. A. 46
 Hemmes, J. H. 391 394
 Hemmes, J. M. 367
 Hen, W. 346
 Hendrich, C. C. 313 332
 Hendrik, F. 528
 Hendrik, W. 192
 Hendriksz. J. L. 86 102
 Hengel, B. A. van 192
 Hengel, E. van 344
 Hengel, F. U. van 295 296 320 322
 360 361 591
 Hengel jr., F. U. van 197
 Hengel, L. van 101 197
 Hengel, W. A. van 322
 Hengelaar, R. P. van 166
 Hengst, F. F. J. van 416
 Hengst, J. van 58 96 98 129 292
 Hengst, P. H. van 159 165
 Hengst, P. H. A. B. van 97 360
 Hennebert, A. W. L. 397
 Hennemann, J. Ph. 313 332
 Henner, F. J. 141
 Hennige, F. A. 93 189 190
 Hennij, mr. G. Th. H. 87 593
 Hennij, mr. J. E. 87 337
 Hennij, mr. W. A. 289 337
 Henricus, R. F. 60
 Henricus, W. F. R. 89
 Hensbeck, P. G. van 75
 Hensen, D. 160
 Henstëdt, G. 344 352
 Hepsakker, G. C. 382
 Herderschee, M. A. C. 43
 Hering, P. 132
 Heringa, mr. J. 54 86 344
 Heringa, Jod. 352
 Herkendell, J. 379
 Herklots, W. H. 90
 Herrebrugh, J. H. 211
 Herstein, M. 159
 Herwerden, P. F. Hondius van 530
 Hes, J. 333
 Heskes, W. F. 146 340 390 393
 Hesseling, G. B. 354
 Hessing, J. 358
 Hetaroewa, A. P. 529
 Heuckelum, H. van 93 182 337
 Heupner, J. 97
 Heusden, J. W. van 185
 Heuvel, J. H. van den 142
 Heuveldop, J. G. 141 302
 Heuvell, mr. M. v. d. 87 208 370 591
 Heuvell, W. P. van den 90 297

- Heijl, A. F. 304 357
 Heijliger, mr. R. V. 337 344 346 370
 Heijligers, mr. A. Th. 290
 Heijman, 333
 Heijman, A. B. J. 141 142 324
 Heijman, B. C. J. 331 360 423
 Heijmans, G. Th. 185
 Heijnen, P. O. 527
 Heijning, E. 365 555
 Heijnis, L. C. 96 124 207
 Heijnis, P. 97 555
 Heijnneman, J. A. B. 412
 Heijse, C. L. 356
 Heijting, D. 93 190 366
 Heijting, J. 93 147 193
 Heijting, Th. 93 195
 Heijtman, W. H. 299
 Hicks, H. J. 296
 Hielckert, J. A. 289
 Hien, H. S. van 146 324
 Hierden, F. S. A. van 379
 Higgenson jr., S. 370
 Hillebrand, A. F. 147 304 325
 Hillebrandt, A. M. 383
 Hillebrandt, C. A. 413
 Hildebrandt, C. A. E. 388
 Hildebrandt, H. F. 344
 Hillebrandt, J. F. H. 271 382
 Hillebrandt, W. F. 381
 Hisgen, A. H. 352
 Hisgen, A. M. 344
 Hissink, D. 370
 Hobeijn, J. M. 99
 Hodenpijl, J. A. 185
 Hoedt, D. J. 85
 Hoedt, F. J. 272
 Hoedt, G. A. 306 328
 Hoedt, H. E. 102 210 422
 Hoefen, C. L. A. van 313 332
 Hoek, mr. J. H. J. 87 92
 Hoek, J. van 189
 Hoek, P. van 93 156 193 367
 Hoek, L. G. van der 101 308
 Hoek, J. H. E. 211
 Hoen, E. J. 75 299
 Hoepermans, N. W. 339
 Høevell, B. G. W. W. C. baron
 van 159 164
 Høevell, G. W. W. C. baron van
 185 187
 Hoeven, J. W. van der 100 208 324
 Hoeven, A. Pruijs van der 166 338
 346 365 366
 Høezoo, W. 310 331
 Höfeldt, S. A. 297
 Hoff, A. F. C. 173
 Hoff, B. R. U. 411
 Hoff, J. F. 323
 Hoff, C. W. van der 418
 Hoffman, F. F. 523
 Hoffman, S. J. 86 102
 Hofland, J. Th. 293
 Hofland, P. W. 337 363
 Hofland, R. A. 324 526
 Hofman, G. H. B. 101 209 327
 Hofman, L. H. B. 305
 Hofstede, J. A. 93 169 295
 Hofstede, N. 93 156 300
 Hogendorp, R. G. 85 102
 Hogendorp, Jhr. C. L. J. van 326
 Hogendorp, jhr. G. K. van 197 270
 Hogenraad, G. A. 356
 Høgezand, H. W. van 273
 l'Hoir, P. J. 379
 Hojel, L. F. 365
 Holdert, A. H. 397 401 402
 Holle, A. W. 337 593
 Holle, F. C. 121
 Holle, H. H. 206 307 346
 Holle, K. F. 337 344 346
 Holle, W. L. 43
 Holliger, J. M. 89
 Holst, P. W. 346
 Holterman, P. 161
 Holtius, H. N. 99
 Holtius, N. K. 62
 Holtz, H. 93 186
 Homburg, C. C. 290 592
 Honig, M. J. 166
 Hond, W. den 529
 Honk, F. A. van 222
 Honk, L. van 58 96 98
 't Hooft, B. J. 352
 't Hooft, P. J. 344
 Hoog, Th. 320
 Hoog, D. A. de 294 326

- Hoog, J. H. J. de 523
 Hoogeboom, J. J. 352
 Hoogenstraten, Dr. F. W. M. 344 355
 Hoogeveen, A. C. 352 358
 Hoogeveen, H. J. C. 124 337 591
 Hoogkamer, W. C. 170 171
 Hooper, H. 530
 Hoorn, W. L. 46
 Hoorn, J. A. 93 131 193 367
 Hoorweg, dr. N. J. 290 342 368
 Hoos, P. 222
 Hooveling, H. W. 222
 Hordijk, J. M. Pijnacker 75
 Horn, F. A. 415 532
 Horn, W. Th. van 101 159 161
 Hornung, A. 89
 Hornung, H. F. 271
 Hornung, J. W. 64 323
 Horst, W. H. van der 135 193 361
 Horster, C. A. F. 269
 Hösel, E. W. 325
 Houan, L. 330
 Hout, J. van 292
 Hout, mr. W. E. van der 47 51
 53 321 337
 Houten, G. van 339 395
 Houten, H. C. van 176 177
 Houthuijsen, B. V. 90 296
 Houtman, D. 323 397 398
 Houtman, H. B. 322
 Houtrijve, F. E. van 344
 Houwer, H. Mulock 93 137 193
 Houwer, mr. J. C. Mulock 54
 Houwer, L. Mulock 93 137 193
 Hoveker, J. E. 306 321 328 333 363
 Hövelt, S. H. 90
 Hoven, J. A. van 210
 Hovestadt, B. J. 330 592
 Hovy, mr. L. 54
 Hoijer, H. P. F. 195
 Hubek, J. 323
 Hubner, F. G. 137
 Hubrecht, G. F. van Lanschot 346
 Hubrecht, G. L. van Lanschot 142
 Huët, Cd. Busken 337
 Huffenreuter, H. W. 127 270 415
 Huguenin, J. A. 379
 Huguenin, O. F. U. J. 379 380
 't Hul, W. H. van 528
 Hulstijn, A. van 591
 Hulten, M. Brunsveldt van 398 399
 Hultman, mr. C. G. 51 53 337
 Hultman, H. F. F. 91
 Hultman, N. W. 43
 Humme, C. Th. 195
 Hunme, D. E. 411
 Humbe jr., W. 93 148 304
 Hummel, S. M. 121
 Hummelgens, J. H. A. 299
 Hunniks, C. F. W. 344
 Hunt, J. W. 99
 Hupez, L. J. 325
 Huppe, F. M. 192
 Hurgronje, A. J. Snouck 91 147 303
 325 347
 Hursepunij, L. 328
 Husemann, C. D. T. 337 357
 Huskes, C. A. 516 533
 Hutten, L. van 298
 Huwaë, C. L. 328
 Huwaë, M. N. 181
 Huijgen, A. F. 40
 Huijsdens, C. F. 330 364
 Huijsdens, J. L. 523
 Huijser, J. G. 346
 Huijsers, K. L. 324
 Huijsers, Th. R. J. M. 93
 Huijzer, S. L. 340 527
 Hijmans, H. 355 356
 Hijmans, M. 370
 Ide, H. 528
 Idsinga, J. 358
 Idzardi, H. 93 99
 Ignatius, P. 330
 Ilcken, J. H. 96
 Imimink, mr. A. J. 54
 Immink, J. A. 294
 Indorf, K. L. J. 46
 Inen, J. F. M. 304
 Inen, J. P. E. 68
 Ingen, A. F. van 159
 Ingenluyff, W. C. M. B. 197
 Ingram, W. F. 121
 Inklaar, P. 291
 In'tveld, Mevr. 366

- In'tveld, A. F. 93 161
 In'tveld, E. 208
 In'tveld, Th. B. 326 370
 Isaak, E. C. 133
 Iskander, W. 308 339
 Israël, J. F. 99
 Isselmuden, J. L. baron van 533
 Iterman, J. H. 414
 Iterson, G. Roessingh van 411

 Jackstein, A. C. F. M. 333
 Jacob, A. 207
 Jacob, J. E. 182
 's Jacob, Mr. W. H. 351 368
 Jacobs, Mevr. geb. de Calonne 296
 Jacobs, C. E. 321
 Jacobs, C. J. H. 354
 Jacobs, F. W. L. 58
 Jacobs, H. 51 273 413
 Jacobs, J. E. P. 297
 Jacobs, J. F. 88
 Jacobs, M. A. 327
 Jacobs, W. 127 416
 Jacobs, J. C. Dunki 66
 Jacobsz, J. M. 136
 Jacometti, F. A. C. 128
 Jacques, K. K. H. 43
 Jager, F. H. de 137
 Jagtman, J. W. 46
 James, G. T. 355
 James, J. A. 352
 Janitz, G. F. 414
 Jans, J. J. 97
 Jansen, C. F. 137
 Jansen, F. J. 274
 Jansen, G. F. 89
 Jansen, E. C. L. 156 390 394
 Jansen, G. W. 71 89 100
 Jansen, H. H. 101 415 532
 Jansen, H. L. 142 346 403
 Jansen, J. 142
 Jansen, J. P. W. 384
 Jansen, L. C. 275
 Jansen, R. F. 83
 Jansen, W. A. 124
 Jansen, W. F. 137 390 392
 Jansen, W. R. 381
 Janssens, H. A. 527

 Janssens, P. J. 90 207
 Jansz, A. M. L. 416
 Jansz, P. 334
 Jarman, J. G. C. 275
 Jarman jr., J. L. 196
 Jasper, C. C. 529
 Jasper, M. A. 594
 Jasper, P. A. 58
 Jassini, F. J. 273
 Jeekel, F. C. A. 93 184 304
 Jeekel, K. A. L. J. 93
 Jellema, J. 142
 Jellinghaus, W. A. 93 133 337
 Jeltet, J. P. 326 363 591
 Jeltet, J. S. 209
 Jennij, 323
 Jentink, D. P. 159 163
 Johannis, A. J. M. 347
 Johannsen, P. P. 332
 Jollij, L. 301
 Jonatans, 333
 Jones, P. Rust 321
 Jong, D. S. de 302
 Jong, J. de 320
 Jong, R. de 356
 Jong, W. de 299
 Jong, C. H. G. van Zijll de 93 148 193
 Jong, G. H. C. van Zijll de 196
 Jongbloed, J. H. 326
 Jongh, mr. A. W. Th. de 53
 Jongh, J. A. de 531
 Jongh, J. M. de 352 357
 Jongh, W. C. de 327
 Jongh, W. F. de 141
 Jongh jr., J. C. de 127
 Jonker, J. J. 273
 Joosten, mr. H. C. 77
 Joosten, L. M. 46
 Jordens, G. M. 347
 Jorissen, J. Th. E. 62
 Julsing, H. P. 292
 Jungmichel, J. A. 78 306 328
 Jurjans, A. 371
 Jutting, F. B. 321
 Jutting, W. G. 325
 Jutting, P. J. J. van Starckenborgh
 363

- Kaa, G. M. W. van der 347
 Kaaden, G. van der 301
 Kaathoven, mr. J. van 174 337
 Kadt, J. de 347
 Kaffer, A. K. J. 273 412 531
 Kal, H. C. 289 322 331
 Kal, J. 141
 Kal, J. A. 45
 Kalenkongan, A. B. 83 181 327
 Kalenkongan, W. B. 183
 Kalfsterman, E. 93
 Kalkhoven, J. A. 212
 Kalshoven, L. J. 379 380
 Kam, J. K. 320 323 360 365
 Kamp, H. J. 413
 Kamp, P. 412
 Kamp, E. van der 305
 Kamps, J. D. 334
 Kanter, H. M. de 166 167
 Kanter, L. M. de Laet de 516 529
 Kappen, A. J. H. van 340
 Kappen, E. F. J. van 352
 Kappers, J. 397 400
 Karthaus, F. B. 143
 Karthaus, J. B. 142
 Karthaus, J. F. J. 364
 Kat, J. 294
 Kater, C. 175 337 366
 Kats, J. C. P. 352 357
 Keilman, J. 397 400
 Keiner, P. W. 398 400
 Keiser, mr. G. J. 78 306 363
 Kelfkens, M. C. 523
 Keller, J. 324
 Keller, J. F. G. 324
 Keller, N. H. 54
 Kelling, J. F. 333
 Kemp, J. van der 526
 Kemp, P. H. van der 198
 Kempeners, J. A. W. 274
 Kemper, A. A. 98 172 380
 Kennis, J. W. P. 389 391
 Kerchem, C. F. W. Wiggers van 347
 Kerchen, G. B. T. Wiggers van 366
 592 593
 Kerkhoven, E. J. 347 593
 Kerkhoven, mr. R. A. 347
 Kervel, J. J. H. 330 364 370 371
 Kervel, M. A. van 275
 Kervel, W. E. van 168 340
 Kessler, J. F. L. 100
 Kesteren, C. E. van 296
 Ketjen, E. 196
 Ketwich, H. van 136 347 361
 389 392 594
 Keuchenius, Mr. L. W. C. 87 333
 Keulven, C. van 141
 Keijser, J. L. G. 529
 Keijser, P. A. 326 390 394
 Keijser, W. 390 393
 Keijzer, P. 527
 Keijzer, Th. 356
 Kieffer, J. 93 100 147
 Kiehl, D. N. F. 93 189
 Kielstra, E. B. 340
 Kiliaan, J. G. 326
 Kim, J. H. 61
 Kimmel, J. R. 273
 Kinderen, M. S. der 128 346 365
 Kinderen, mr. T. H. der 49 334
 344 347 365
 King, E. W. 322 361
 Kinsbergen, J. van 337 591 592
 Kip, M. J. van Erp Taalman 185 186
 Kist, Mr. Ch. W. 66 198
 Kist NCzn., dr. A. 197
 Kivit, A. A. 526
 Kivit, J. F. A. 526
 Klaassen, Th. F. 334
 Klammer, J. C. 332
 Kläring, A. E. 337
 Klasing, A. 67 382
 Klausz, N. 176 177
 Kleian, E. F. 89 192
 Klein, mr. H. 87 290 337 367 591 592
 Klein, H. J. 515
 Klein, J. 354 382
 Klein, J. M. 330 364
 Klencke, C. J. E. 171 380
 Klerks, H. L. 135
 Klerks, H. R. 273
 Klerks, W. C. 416
 Kleijkamp Azn., P. 411
 Kleijn, J. R. 90 206 364
 Klicks, F. W. 398 399
 Klinkenberg, M. G. van 397 399

- Kloer, C. W. A. 270
 Kloër, M. R. F. 89 192
 Kloesman, J. H. 163
 Kloeth, F. G. G. 90
 Kloeth, W. F. 211
 Klokke, A. K. H. 93 159 209
 Klokke, F. A. 46
 Kloos, Dr J. P. 352 358
 Kloot, W. B. 271 325
 Kloppenburg, J. 337 345 346
 347 362
 Klopogge, mr. L. 54
 Kluppel, A. J. 91
 Kluppell, J. M. 192
 Klusman, W. F. 413
 Kluijt, J. A. 91 304
 Knaap, J. 306
 Knappert, H. C. 296 347 591
 Knaud, Ch. 124
 Kniphorst, J. 93 130 193 367 593
 Knipschaar, A. A. Meijssenheijm 453 44
 Knödler, J. J. 273
 Knoops, F. J. 348
 Knops, H. A. 89 99 382
 Knottnerus, H. 295 320 327 367
 Knufman, M. 97 98 276
 Knijf, A. G. 141
 Koch, C. L. 299
 Koch, L. F. 416
 Koch, M. W. 416
 Kock, Jhr. A. de 60 96 98
 Kock, Jhr. A. H. Wendelin de 273
 Kock, jhr. H. de 60 198
 Kock, jhr. L. W. G. de 350
 Cockers, C. 413
 Ködding, W. 332
 Koekerits, J. H. 532
 Koelman, J. H. 124 193
 Koenen, M. 142
 Koenen, S. 594
 Koentz, F. G. 93 99 139 363
 Koetsveld, C. P. J. van 185 305
 Köhler, H. C. 210 328
 Köhn, J. P. 212
 Kok, H. 298
 Koks, F. A. 167 168
 Koldewijn, G. 305
 Kolmus, A. N. 397 400
 Kolmus, J. A. 100
 Kolmus, J. C. 65
 Kolmus, L. E. 527
 König, E. C. J. 398 399
 Koning, M. 125
 Koningh, J. de 352 358
 Kooiman, mr. J. A. 87
 Kool, C. D. Schuckink 353 358
 Kooman, J. J. 526
 Koopman, F. C. W. 99
 Koopman, G. J. 324
 Koot, A. W. 390 391
 Kooijmans, J. W. A. 594
 Köppelman, C. F. H. 379 380
 Kops, G. F. de Bruijn 290 320
 335 342 345 367
 Kornmann, C. W. 165
 Kornmann, F. W. 163
 Kort, H. J. de 390 392
 Korte, F. T. de 398 402
 Koste, R. E. van Sornsen de 397 398
 Kostede, H. N. C. 388
 Koster, Chs. 594
 Kotsch, Th. L. K. von 381
 Kotzau, H. A. von 412 530
 Kraaijenoord, J. C. G. S. van 93
 144 193 363 366
 Krabbe, J. P. 90 207
 Kraft, G. A. C. O. 198
 Kraft, W. 127 128 389 391
 Krahmer, J. A. 157 301
 Krajenbrink, J. A. 342 347
 Krak, J. G. 523
 Krämer, Mr. J. F. 73 198
 Kramer, L. H. 298 323
 Kramer, W. D. 304
 Krancher, M. 147 148
 Krap, S. Douw van der 142
 Krauss, H. 523
 Kraijenhoff, jhr. E. R. 101 159 165
 Kreeuseler, W. 306
 Kreupeling, J. 527
 Kreijenberg, F. F. G. 344
 Kriegenbergh, J. G. M. E. von 142
 Kriesfelt, J. V. 294
 Kroesbeck, J. H. P. 171
 Kroese, B. F. 528
 Kroese, F. H. 142

- Kroese, F. J. 390 393
 Kroese, J. P. 97
 Kroese, R. A. 124
 Kroesen, J. C. Th. 195 347
 Kroesen, J. W. 529
 Kroesen, R. C. 159 163
 Kroesen, Th. A. L. 93 160 294 367
 Kroesen, W. E. 344 593
 Krol, B. K. 523
 Krol, J. G. Walraven 320
 Kromhout, C. 192 391 395
 Krommenhoek, F. 527
 Kroon, J. 293 356
 Kroon, J. G. 357
 Kroon, J. W. 77 532
 Krooneman, H. 352 357
 Krumpelmann, E. B. v. Dulmen 308
 Kruseman, A. H. 592
 Kruseman, D. M. 302
 Kruseman, J. 371
 Kruseman, J. D. 370
 Kruthoffer, F. D. W. 136
 Kruijff, L. C. 91 302
 Kruijt, J. P. G. 159 165
 Kruijt, J. 310 331
 Krijgsman, C. F. 294
 Krijgsman, D. 161
 Krijgsman, G. J. 97 98
 Krijgsman, P. C. 89
 Kuchlin, H. 307
 Kühler, W. 92
 Kuhnau, J. C. 73
 Kuhr, C. 412
 Kuhr, C. J. K. W. 136
 Kuhr, H. W. 43
 Kuhr, J. C. W. 269
 Kuhr, W. J. 59 88
 Kuhr, J. G. Razoux 62 93 136
 Kuiper, H. Veuger 93 289
 Kuipers, A. H. 307 528
 Kuitert, J. W. 390 395
 Kulker, L. F. 523
 Kuller, J. 423
 Kuller, W. A. J. 142
 Kulman, J. C. 89
 Kummer, J. C. 308 337
 Kuneman, H. 198
 Kuneman, J. G. C. C. Stierling 132 194
 Kunst, J. 291
 Kupfer, P. N. 326
 Kupfer, R. F. 398 402
 Kuip, J. D. H. 361 423
 Kuip, J. M. 524 526
 Kuipers, H. J. 303
 Kijftenbelt, F. 321 327
 Laaos, K. 529
 Laarhuis, A. 164
 Labé, H. 411
 Laer, F. W. von 594
 Laer, T. A. von 370 371
 Lagers, J. H. 209
 Lagnier, P. 127
 Lakerveld, C. F. van 136
 Lakerveld, J. F. van 340 389 392
 Lakerveld, L. G. van 142 340 594
 Lambotten, L. C. 414
 Lammerding, B. C. 390 392
 Lammerding, F. C. 397 401
 Lammerding, J. F. 330 390 394
 Lammerée, W. 52 555
 Lamothe, W. M. G. 276
 Lamping, W. A. 391 392
 Landberg, G. P. 127
 Landberg jr., P. 321
 Landegent, P. 398 401
 Landman, J. 67
 Landouw, P. A. 419
 Landouw, P. G. Thomassen 102 272
 Landzaat, G. 526
 Lang, J. 182
 Lange, E. A. 296 352 358
 Lange, G. F. F. 209
 Lange jr., J. R. 159 165
 Lange, B. J. de 415
 Lange, E. de 43 44
 Lange, G. A. de 290 335 342 345 365 367
 Langen, K. F. H. van 83 178 179
 Langenberg, L. D. 397 402
 Langenhoff, J. J. 329
 Langenhoff, J. J. H. 46
 Langerveld, A. C. 357

- Langeveld, J. E. 90
 Lannoij, J. C. de 43
 Lannoij, R. de 43
 Lanoij, W. de 93 163
 Lans, C. 344
 Lans, C. F. W. 397 402
 Lans, F. J. C. 324
 Lans, P. C. 306
 Lans, W. A. 46 128
 Lantzius, E. C. 328
 Lantzius, M. 78
 Lapré, G. B. M. 89
 Lapré, J. 275 325
 Lapré, W. F. 269
 Laren, P. M. van 93
 Larive, W. J. 174 337
 Laseur, N. 294
 Lash, H. 337
 Lassing, C. F. 276
 Last, mr. F. F. L. U. 47 53 592
 Latumeten, W. E. H. 326
 Latuperisa, J. 96
 Latuperisa, J. Th 43
 Lau, S. La 300
 Laurens, A. 293
 Laurens, J. 309
 Laurens, J. A. C. 88
 Laurens, W. T. 309
 Laurensen, G. J. 272
 Lautier, O. A. Burnabij 196
 Lavalette, J. G. R. de 396
 Lawick, R. 208
 Lawick, P. H. J. van 198
 Lasare, A. 323
 Leau, Ch. A. de 167 340 390 395
 Lebret, G. 303 337 340 347
 Ledeboer, H. F. 196 270
 Ledeganck, H. 370
 Lee, H. C. van der 125
 Lee, W. van der 185 305 327
 Lee, W. van der 291
 Leembruggen, W. G. 168
 Lecuw, D. J. de 355
 Lecuw, J. H. van der 352
 Lecuwen, dr. A. H. C. van 300
 320 326 350
 Lecuwen, A. P. van 93 162 594
 Lecuwen, F. B. van 93 139 298 365
 Leeuwen, mr. F. B. van 54
 Leeuwen, J. van 391 393
 Leeuwen, J. C. van 529
 Leeuwen, J. W. van 292 322
 Leeuwen, W. C. van 209
 Leeuwen, C. de Kock van 97
 Leeuwen, J. C. de Kock van 337
 Leeuwen, W. A. de Kock van 93
 195 344
 Lefèbre, J. J. 45
 Lefrandt, W. J. 101 182
 Legel, F. 529
 Leidelmeijer, A. A. L. 121
 Leidelmeijer, A. F. L. 88
 Leidelmeijer, C. J. 414
 Leidelmeijer, J. 96 97 123 321
 Leidelmeijer, J. D. 382
 Leidelmeijer, P. H. 45 127
 Leidelmeijer, P. M. 99
 Lelijveld, P. J. B. van 397 400
 Lemon, J. R. 390 394
 Lempe, A. J. L. 293
 Lengenhager, J. 379
 Lenis, F. 524
 Lennep, mr. J. H. van 73 196
 Lenting, H. 97 222
 Leschen, J. L. von 526 530
 Leunissen, F. 190
 Leuven, W. van 93 132 417
 Lewis, C. R. 88 275 327
 Leijden, J. van 301
 Leijdenroth, C. 397 401
 Leijder, W. M. 397 400
 Leyds, C. J. E. 411
 Leijen, K. van 290
 Leijfeldt, J. C. 303
 Leijfeldt, Z. B. J. 73 89
 Leijssius, Jhr. F. E. 326 344
 Leijting, J. F. E. 151
 Leijting, L. H. 71 325
 Liddle, H. W. 100
 Lieder, K. A. C. W. 528
 Liefde, C. J. van de 332
 Lier, G. van 165
 Lier, H. F. van 93 166 167
 Lier, R. J. van 92 96 169
 Lignij, D. H. W. Ravia de 43
 Ligten, C. W. van 302

- Ligten, R. D. van 207
 Ligten, W. D. van 528
 Ligtenberg, H. W. F. 91
 Lichtvoet, A. 184 304 337
 Lichtvoet, K. W. H. 196 270
 Lichtvoet, W. 93 195
 Limacher, P. 413
 Linde, B. van de 340
 Linde, B. C. van de 324
 Linden, W. J. M. 356
 Linden, B. C. van der 324
 Linden, C. P. G. van der 322
 Linden, D. J. van der 309 332
 Linden, F. J. van der 297
 Linden, mr. H. O. van der 87
 Linden, J. J. van der 528
 Linden, W. A. van der 209
 Lindenhovius, J. L. 297
 Lindgreen, J. J. 344 352 357
 Linemann, F. H. 305 321 327 332 333
 Lingen, J. van 141
 Lingen, J. van 330
 Linn, W. 197 347
 Linschoten, G. W. A. Strick van 397 402
 Lipjes, A. 359
 Lisander, G. W. 321
 Litson, F. J. W. 58 128
 Löbell, dr. C. E. 290 351 353 358
 Loderichs, J. 89
 Loeffelt, E. A. Linnenschmidt von 57 97 273
 Logeman, J. H. 77
 Logher, W. J. 528
 Lohr Jr., C. P. 362
 Lokhorst, H. van 357
 Lomborg, D. H. 527
 Londt, W. D. 165
 Loo, J. W. van 271 383
 Loo, W. Sluijterman van 337 514
 Loon, J. H. van 89 99 382
 Loon, L. S. van 326
 Loonen, K. A. A. 127
 Loos, C. 273
 Lorch, H. G. 136 340 390 392
 Loreij, F. H. 132
 Loriaux, F. 88
 Losse, J. A. 66 100
 Losse, J. S. 100
 Loth, A. F. A. 360
 Loth Az., C. S. L. 414
 Loudenslager, G. L. J. 530
 Louis, O. R. 88
 Louwerier, J. 331
 Louzens, F. J. 530
 Lowe, mr. G. H. 198
 Lucardie, A. B. 269
 Lucardie, G. R. 93 158 194 337 366
 Lucas, C. B. J. 412
 Lucassen, D. 322
 Luchtman, G. 351
 Ludeking, E. W. A. 344
 Luiks, H. J. 527
 Lunel, P. A. 530
 Lunel, H. A. Verduijn 324 414 531
 Lunel, H. J. Verduijn 100
 Lunel, P. F. Verduijn 289
 Lunenburg, J. 59 96 98 130 593
 Lups, C. H. 210
 Lutgert, J. S. C. A. 398 401
 Lutjens, D. Boes 93 191 337 366 367
 Lutjens, F. W. Boes 93 411
 Lutter, H. C. 72
 Lutter, J. W. F. 93 515
 Lützwow, C. W. F. von 127
 Lützwow, L. W. von 211
 Luijke, W. 332
 Luijks, L. P. 391 393
 Luijste, G. P. J. 271
 Lijffmann, M. A. 160
 Lijnden, J. J. C. H. baron van 398 402
 Lijnen, J. 329 362 364
 Maagdenberg, C. 161
 Maanen, A. G. van 516
 Maanen, F. J. L. van 269
 Maanen, J. van 137 362
 Maanen, L. van 398 401
 Maanen, L. B. van 43
 Maanen, P. J. van 347

- Maanen, Th. van 398 401
 Maarschalk, D. 340 344 403
 Maarschalk, J. J. H. 46
 Macaré, F. W. 99 295
 Macaré, W. E. 121 592
 MacGillavrij, R. J. W. 134
 MacGillavrij, W. 420
 Machielsens, A. 344
 Mackenzie, F. A. 97 98 327 532
 Mackenzie, F. H. 415
 MacLachlan, J. 337 370
 MacLean, L. 337 371
 MacLennan, D. 347
 MacLennan, J. A. 347
 Maeght, G. L. A. de 78 306 363
 Magnin, G. A. 293 358
 Mahieu, J. 145
 Maidman, A. 530
 Maidman, B. 161
 Maidman, D. F. 101
 Maidman, O. 161
 Maidman, R. W. 162
 Maier, P. J. 341 346 352
 Mailimo, C. J. 89
 Mailuhu, E. A. 190
 Major en Co., W. 363
 Makatita, A. S. 210
 Makers, mr. A. 77 304 327
 Maks, H. G. 322
 Mamahit, L. L. Z. 182
 Mandele, J. C. van der 90 92
 Mandels, F. 416
 Mangindaän, L. 308
 Manneveld, P. C. 63
 Mannot, J. C. 73
 Mansvelt, J. P. van 340 389
 Manuel, B. C. 141
 Manuel, J. A. 209
 Manuel, W. J. 275
 Manuhuruapon, J. 102 182
 Manupassa, J. 85 190
 Marbus, J. 166 167
 March, W. H. 398 400
 Marcks, F. Th. 274
 Marcks, J. 390 392
 Marcks, Ph. R. 296
 Marcus, J. G. 347
 Margadant, A. 397 403
 Margadant, H. 206
 Margadant, H. L. 46
 Mariouw, F. D. 92
 Mark, V. M. J. van der 171 380
 Marsch, G. ter 297
 Martens, H. J. 388
 Martens, J. 46
 Martens, L. 363
 Martens, L. A. 388
 Martens, L. E. 121
 Martens, W. F. P. 70 198
 Martens, W. H. 530
 Martherus, A. 71 100
 Martherus, J. 99 134
 Marx, S. N. 388
 Mathijssen, J. 160 370
 Mattern, J. A. W. H. 191 212
 Mattern, J. F. C. E. 78 93 102
 191 212 329
 Matthes, dr. B. F. 337 363
 Matthes, mr. P. A. 93 101 181
 305 367
 Matthiessen, Mr. C. Sandenberg 87
 593
 Matton, J. A. W. H. 329
 Matzen, O. C. 307
 Maur, G. In der 354
 Maurenbrecher, Mevr. geb. Stolze
 298
 Maurenbrecher, F. L. M. 337
 Maurenbrecher, H. C. 121
 Maurits W. M. 100 145 324
 Mauve, W. C. 269
 Maijer, H. F. 208
 Maijer, W. F. 100 323
 Maijor, F. 197
 Mechelen, H. L. Ch. te 196
 Mechelen, J. W. P. te 196
 Mechelen, K. W. Ph. te 93
 Meelhuijzen, J. C. 142
 Meelhuijzen, A. 528
 Meenen, F. van 526
 Meeng, F. H. L. E. 43
 Meeng, H. W. F. 382
 Meeng, J. W. F. 99 138
 Meer, C. R. van der 45
 Meer, M. van der 523
 Meer, M. M. J. van der 516

- Meerburg, J. M. 359
 Meerdervoort, Jhr. J. L. C. Pompe van 352
 Meert, J. A. 323
 Meerten, J. H. van 423
 Meertens, mr. A. M. 90 307320 367
 Mees, mr. F. Alting 87
 Mees, dr. P. Alting 356 381
 Meihuizen, S. 301 526 530
 Meine, O. C. A. 359
 Meinsma, J. W. F. J. 197 270 297 322 337
 Mckern, B. E. 594
 Mckern Phz., E. 411
 Melverda, K. J. A. Abrahami de 96
 Menning, C. G. L. 165
 Mensch, C. van 340
 Mensing, J. W. 195 348
 Mensing, W. B. 527 530
 Mensinga, H. T. F. 159 161
 Mente, F. 101 326
 Mente, J. 73
 Mentel, D. V. 197
 Menten, J. H. 379
 Mentz, J. H. Pluim 390 392
 Mentz, M. J. Pluim 176 177
 Menu, H. J. B. 411
 Meppelink, H. A. 515
 Merens, C. M. E. 182 183
 Merghart Jr., J. 340
 Merkesteijn, M. van 93
 Mesni, A. 592
 Mess, H. A. 93 161
 Metelerkamp, R. 291
 Metman, H. 90
 Metman, mr. J. P. 125 194 337 347 593
 Metz, G. 329
 Metzelaar, W. 142
 Metzger, C. A. E. 533
 Meulemans, C. 184
 Meulen, H. A. ter 303
 Meulen, H. S. ter 356
 Meulen, D. W. van der 304 340 389 394
 Meulen, P. van der 320 328
 Meulenhoff, H. C. 99
 Meulenhoff, W. 70
 Meurs, P. H. 523
 Meijboom, C. 344
 Meijboom, P. J. 190
 Meijen, W. F. 527
 Meijer, D. 93 195
 Meijer, E. 274
 Meijer, F. 93
 Meijer, H. 592
 Meijer, H. C. 523
 Meijer, H. F. 294
 Meijer, J. 302
 Meijer, J. A. II. 88
 Meijer, J. C. 146 324 414
 Meijer, J. H. 523
 Meijer, J. J. 93 180
 Meijer, J. L. 423
 Meijer, K. L. A. 45
 Meijer, L. 412
 Meijer, R. F. N. 59
 Meijer, Th. 134 194
 Meijer, W. 296 322
 Meijer, W. G. 139 337
 Meijer, W. M. 323
 Meijll, H. 322
 Meijne, P. E. 210
 Meijners, D. N. 404
 Meijners, H. G. J. L. 326
 Michel, A. P. 89 99
 Michels, H. 164
 Michielsz, W. F. 416
 Michielsen, L. J. J. 43 335
 Michielsen, W. J. M. 182 183
 Micola, J. 272
 Middelburg, J. W. 197
 Middelhoven, A. J. 198
 Middelkoop, J. B. 413
 Middendorp, L. C. 523
 Middleton, H. F. 397 402
 Mieling, F. A. 189
 Miero, L. G. A. 45 128
 Mierop, E. geb. Muhlenfeld 296
 Mierop, J. A. 296
 Mierop, P. C. 297
 Mill, G. van 292
 Minkelen, E. C. van 358
 Mioulet, Ch. 352
 Misegaes, G. H. 371

- Misero, J. 89
 Misero, L. A. 304 423
 Misero, W. H. 128 289
 Missong, C. V. 324
 Mittelsdorfer, J. F. de Lavontijn
 528
 Moens, H. P. Bernelot 142
 Moens, J. C. Bernelot 341 342 351
 Moerkoert, J. B. 45
 Moermans, H. 352
 Moesman, G. C. E. 344 352
 Mogk, C. W. F. 344 352 355
 Mohnike, O. G. J. 344 352
 Mohr, A. 96 98 347
 Mohr, O. K. van der Meer 169
 Mohri, F. A. 332
 Mol, C. W. W. 515
 Molenbroek, J. B. F. L. 192 389
 395
 Molière, mr. C. A. Granpré 56
 Moll, J. W. 133
 Molijn, D. J. W. 340
 Mond, J. G. 89
 Monnercau, F. 100
 Montanus, H. J. J. 190
 Moodij, Gh. 155
 Moolenburgh, C. de Clercq 93
 Moore, C. van der 130 337 344
 347 365 593
 Moore, H. J. W. van der 413
 Moore, H. W. J. van der 383 532
 Moorrees, D. F. 210
 Moorrees, J. H. 331
 Moorrees, J. M. 524
 Moorrees, K. R. 210
 Moorsel, A. P. C. van 329 364
 Mooijaart, F. G. C. 62
 Mooijen, J. W. 151 194
 Moraes, C. 271 382
 Morbotter, F. H. 347 348 370
 Moreau, M. F. 63
 Morris, D. F. van Braam 185 186
 Morris, S. van Braam 398 399
 Morsain, H. de Liser de 382
 Mortier, J. de Munck 141 194
 Mossel, J. F. 45
 Mossembekker, F. C. 189
 Motman, F. H. C. van 337 347
 Motman, J. G. Th. van 337 347
 Motman, P. C. van 337 344 347
 Moulijn, W. P. M. 321
 Mounier, A. A. Th. 301 320 323
 Mounier, Ch. 379 380
 Mounier, T. 198 324
 Mourik, J. E. van 274
 Mourits, F. W. Crozier 274 323
 Mouthan, C. 98
 Mulder, D. 121
 Mulder, F. J. P. M. 515 533
 Mulder, J. 391 394
 Mulder, J. H. 365
 Mulder, M. J. 340
 Mulder, C. A. Rouwenhorst 298
 325
 Müllemeister, J. 93 195
 Müllemeister, Z. W. 197
 Muller, A. 93 140 194 270 367
 Muller, B. 592
 Muller, C. P. 46
 Muller, E. L. 198
 Muller, G. A. A. W. 523
 Muller, G. H. 356
 Muller, H. W. F. 99 137
 Muller, J. 192
 Muller, J. 59 96 98 130
 Muller, J. A. 72 198
 Muller, J. F. 291
 Muller, J. P. 210
 Muller, K. A. 527
 Muller, M. 398 399
 Muller, B. A. H. Wolterbeek 197
 Mullij, W. 161
 Munro, W. H. I. G. 390 391
 Munster, F. H. J. van 127 389 391
 Muntendam, C. 185 187
 Munter, J. H. 132
 Musquetier, C. J. P. P. A. 397 399
 Musschenbroek, mr. S. C. J. W.
 van 129 194 322 337 350 365
 Mustamu, S. 328
 Mutter, J. P. 412
 Mutter, L. C. 45 206
 Maurling, S. Westerbaan 158 301
 340 347 389 394
 Muijsenbergh, C. van den 43 206
 329 364

- Mijer, A. 121
 Mijer, D. F. W. 176
 Mijer jr., P. 159 164

 Naeff, J. J. 167 168
 Naersen, F. van 324
 Nagel, G. A. 147
 Nagel, J. G. 344
 Nagel, J. Th. R. 379 380
 Nagel, P. J. L. 379
 Nagelvoort, J. B. 344
 Nash, W. C. 142
 Natan, A. J. R. 352 357
 Naumann, K. A. 379 380
 Nauta, E. C. 276
 Nauta, R. R. 359
 Neck, J. W. van 60 96 98
 Neck, L. B. H. van 291
 Nederburgh, H. S. 389 392
 Nederburgh, mr. S. C. H. 132 337
 365 366
 Neeb, A. E. 352
 Neidschutz, H. A. von 391 392
 Neirinckx, E. J. W. G. 99 413 531
 Nemmers, C. 329
 Netscher, E. 173 344 347 366
 Netscher, A. van der Gon 196
 Netscher, C. van der Gon 198
 Nettekoven, J. J. 88
 Neuendorff, G. E. 382
 Neijndorff, J. H. 398 400
 Neijndorff, J. C. N. C. 88
 Neijs, C. W. F. 93 150 194
 Neijs, F. A. 296 415
 Neijs, F. W. 46
 Neijs, J. A. 167 168
 Neijs, W. F. 185 187
 Nicolaesz, A. H. J. 324
 Niels, A. 182 305
 Niels, A. A. J. 302 324
 Niepee, S. L. P. D. 344
 Niepee, S. P. J. D. 274
 Niesen, C. A. 159 163
 Niet, E. J. E. te, geb. Cariot 307
 Niet, G. D. W. te 307 333
 Nieuwenhuijs, M. H. W. 93 189
 337 366
 Nieuwenhuijzen, F. A. 93 181

 Nieuwenhuijzen, F. N. 41 338 344
 361
 Nieuwenhuijzen, O. H. L. 40
 Nieuwkuijk, I. van 159 166
 Nispel, C. E. E. 398 400
 Nispen, jhr. mr. O. E. van 146 194
 Nitzschke, A. G. 102 305 327
 Nix, J. W. 523
 Nix, L. F. 327
 Noll, J. C. 96 418
 Nolles, D. 523
 Nolthenius, B. C. 141 194
 Nommensen, J. L. 332
 Noodt, mr. U. J. Huber 53 332
 Noorda, C. A. van der 305
 Noorden, E. S van 195
 Noordhoorn, C. 411
 Noordhoorn, J. 46
 Noordhoorn, J. A. 388
 Noordhoorn, P. A. 412
 Nooten, J. H. V. Hoola van 127
 Nootman, W. 274
 Nooij, J. B. 100 271
 Nooijen, C. M. van 381
 Norman, E. D. Levijssohn 195 337
 347 593
 Norman, mr. H. D. Levijssohn 42
 290 335 344 347
 Nortier Azn., C. 361
 Nowack, F. F. C. 84 89 102
 Noija, B. M. 329
 Noija, E. 328
 Noija, E. F. S. 85 190
 Numans, S. J. 341 388 389
 Nunning, F. B. 300
 Nijhoff, E. J. 295 327
 Nijland, R. Th. 354
 Nijs, A. F. de 397 400
 Nijs, Ch. de 411
 Nijs, L. C. de 178 180

 Obdam, E. 592
 Obdam, J. F. A. W. F. 121
 Obdam, J. W. 196
 Obdam, L. M. 46
 O'Brien, E. 413
 O'Brien, L. 101 161
 Ockerse, B. C. V. 338

- Ockerse, G. P. J. 364
 Oelrichs, H. F. 296 322 413
 Oers, P. van 364
 Offerman, J. J. 99
 Offermans, W. A. 526
 Offers, J. C. 271
 Ogilvie, W. 347
 Ohello, J. 368
 Ohelo, S. 157
 Ohl, M. 304
 Olden, mr. F. van 411
 Olden, R. K. van 157 194
 Olie, L. H. 530
 Olivier, L. W. J. 93 289
 Olivier, C. M. Ketting 196 270
 Olivier, W. M. Ketting 89 274
 Olland, H. 398 400
 Olt, J. A. 305
 Oltmans, A. 403
 Olijve, J. D. 43 44
 Ommeren, W. van 307
 Omtzigt, C. J. 329
 Ondaatje, F. A. H. 196
 Onaen, dr. P. L. 344 359 365 592
 Oordt, G. H. L. van 338 341 346 396
 Oordt, J. T. F. van 100
 Oordt, L. G. H. van 344
 Ooster, mr. F. 43 56
 Oosterhoff, W. J. 352 357
 Oosterom, J. C. van 347
 Oosterzee, P. C. van 347 361 362
 Oosteweeghel, J. B. 97 128
 Oosthoek, A. J. H. 102
 Oosthoek, F. W. A. 188
 Oosting, H. J. 197
 Ophuijsen, A. van 398
 Ophuijsen, J. A. W. van 169 338 366
 Opperman, V. 418
 Orisius, J. A. 404
 Ornek, J. J. 304
 Orssagen, J. A. van 301
 Ort, G. A. 126
 Orth, E. A. 51
 Orth, F. 58
 Orth, P. H. 390 392
 Ortlieb, C. V. 526
 Os, A. V. van 80 162
 Os, R. H. van 347 389 391
 Os, V. A. van 161
 Osieck, J. C. 515
 Ossenbruggen, mr. J. P. van 87
 Ossenbruggen, P. D. E. van 325 383
 Osten, J. B. P. 47 52 555
 Osterloh, C. T. J. W. 352 358
 Otten, P. L. 45
 Otten, H. Bos 45
 Ottenhoff, C. E. G. 197
 Oudemans, mr. A. M. 195
 Oudemans, dr. J. A. C. 290 344 516 533
 Ouden, P. . den 329 364
 Oudhoff, W. 414
 Oudtshoorn, H. D. baron van Reede van 370
 Oudtshoorn, P. H. baron van Reede van 195
 Oven, P. F. van 272
 Oven, P. E. van 98 532
 Oven, J. C. van 100
 Oven, W. H. van 347
 Overbeck, B. F. 359
 Overbeek, F. 341 347
 Overbeek, A. A. Backer 77 294
 Overbeek, H. L. Backer 91
 Overdijk, J. J. 93 192 367
 Ovink, B.JJ. 320
 Paauw, L. de 171
 Pabst, C. N. H. van Lawick van 91
 Pabst, H. J. W. van Lawick van 344
 Pahud, mr. F. Th. 93 347
 Pahud, W. J. 93 347
 Paille, J. B. 330
 Palinckx, J. B. 299 329 330
 Palm, C. H. 344
 Palm, C. W. 159 163
 Palm, J. C. van der 347
 Palm, J. H. van der 94 123 338 347 365
 Palm, J. W. M. van der 197
 Palm, R. C. van der 160 347 389 395

- Palm, W. K. F. Valck 94 152 194 | Penard, W. J. 523
 Pandij, C. W. 398 399 | Penn, A. D. J. 160 209
 Pannekoek, G. H. 43 | Pennis, A. A. Overgaanw 136
 Pannekoek, J. H. 43 | 341 389 392
 Pannekoek, J. J. 555 | Pereira, J. F. 127
 Pape, G. H. F. 333 | Pereira, J. F. 178
 Pape, J. 333 | Perk, 344
 Papo, A. 124 | Perk, F. 357
 Pareira, D. E. 121 | Perret, C. C. F. 208
 Parfondré, J. C. G. 73 89 | Perret, L. X. F. 208
 Parker, J. 413 | Perret, R. 208
 Parvé, H. A. Steijn 347 | Perretsz, F. A. 86
 Pasma, F. 141 | Perretsz, J. G. 86 190
 Patinama, L. 99 | Perron, mr. H. W. du 50 52 128
 Pattinama, S. 328 | 593
 Pattianasarane, J. 328 | Perron, P. J. du 298 325 363 367
 Pattiassina, J. P. 382 | Persijn, C. N. 326
 Pattiwael, B. G. 328 | Pesch, H. D. 88
 Pattiwael, B. S. 328 | Pessij, J. 88
 Pattiwael, D. 328 | Pet, G. A. 152 299 325 338 341
 Pattijn, W. A. 121 | 389 394
 Pattijnama, E. 327 | Petel, J. O. van Polanen 344
 Pattijnama, J. E. 90 | Petel, L. B. van Polanen 94 163
 Pattijnama, J. F. 327 | Peter, Th. H. 347
 Pauli, F. S. 358 | Petit, A. 380
 Paulus, F. A. 89 | Peursum, J. J. Schuller tot 413
 Paulus, F. A. 127 | Pfanner, F. E. 101 415 532
 Paulus, G. T. 382 | Phefferkorn, C. C. 68 89
 Paulus, J. C. 530 | Phefferkorn, C. H. 274
 Paulus, P. C. 102 | Phefferkorn, J. C. 414
 Paulusz, L. D. 210 | Phefferkorn, J. F. G. 325
 Paulij, mr. D. L. F. de 50 52 | Phefferkorn, W. 415
 290 338 | Phefferkorn, W. A. 101 161 271
 Paijer, F. B. 141 | 275 383 532
 Pebaqué, Don D. 358 | Phefferkorn, W. E. 382
 Pechler, P. D. 101 275 | Philippeau, F. C. 363
 Pecqueur, C. A. J. 356 | Philippi, P. A. W. A. 359
 Peelen, H. J. E. 352 357 | Philips, wed. geb. van Loon 302
 Peelen, J. H. 157 | Philips, F. D. D. 209 307 338
 Peeters, G. J. P. 170 | Philipsen, J. F. 302
 Pel, J. L. J. M. 338 | Phillips, E. A. 358
 Pels, M. P. 206 338 370 593 | Phtzinger, J. K. H. 156 338 363
 Pels, J. R. Gallekamp 364 | 365 367
 Pelt, G. M. 329 | Piazza, J. 413
 Pelt, M. C. N. 121 | Picaulij, J. L. 328
 Pelt, S. D. 192 | Picaulij, J. Z. M. 328
 Pelt, A. B. van 92 | Pichel, J. H. 331 412
 Peltzer, A. G. G. 177 | Pick, H. J. 136

- Pieck, J. B. 46
 Piekhaar, G. H. 297
 Pielat, L. C. 197
 Pieloor, C. G. 102 272
 Pieloor, J. E. G. 186
 Piepers, mr. M. C. 83 344
 Pieplensbosch, J. C. 99 151
 Pierard, L. J. 161 330 364
 Pieter, C. F. 190
 Pieters, A. N. 390 394
 Pieters, C. J. 89
 Pieters, C. L. 327
 Pieters, F. 328
 Pieters, H. L. 305
 Pieters, J. H. 292
 Pieters, J. W. 127
 Pieters, L. 413
 Pieters, W. B. 273
 Pietersc, H. 527
 Pietersz, C. F. 210
 Pietersz, D. F. 102
 Pietersz, F. F. 306
 Pietersz, F. W. 416
 Pietersz, J. 211 328
 Pietersz, J. F. 211
 Pik, G. K. 170 171
 Pillard, J. R. 143 194 367
 Piller, D. M. 344 359
 Pinéda, A. F. G. de 354
 Pinki, D. E. 135
 Pino, E. 197
 Pino, Th. 198
 Pison, L. 414
 Pistorius, G. W. 325 397 400
 Pistorius, H. W. 404
 Pistorius, A. W. P. Verkerk 170
 Pitlo, R. W. H. 60 198
 Plaats, V. van der 291
 Plagge, N. 526
 Plantema, H. 291
 Plantes, G. F. F. Ziedses des 397
 401
 Plas, Ch. O. van der 67
 Plate, mr. F. 53 592
 Platt, A. L. 188
 Platt, L. 102 186
 Ples, D. 195 347
 Ploeg, J. P. van der 341 388 389
 Ploegman jr., W. F. 97
 Ploem, J. C. 344 352 358
 Ploem, J. H. 270
 Plump, H. C. G. 371
 Plune, J. 46
 Poel, F. H. A. van de 135 351
 Poel, G. J. G. van de 135
 Poel, Mr. H. A. van de 43
 Poelman, E. F. G. A. 397 398
 Poensen, C. 331
 Poetiraj, J. B. 328
 Pol, mr. J. Hulshoff 77 86
 Polack, J. F. 142
 Polack, J. P. 208
 Polak, E. 344
 Polak, W. S. 523
 Polderman, L. C. 146 303
 Poll, G. van de 143 194
 Poncelet, H. J. 328
 Ponder, J. C. N. 101 529
 Ponse, D. C. J. A. 78
 Pool, A. E. 347
 Poorten, F. H. ter 523
 Poorten, H. ter 523
 Poorter, T. de 398
 Popje, J. G. 89 222
 Popta, J. J. H. 294
 Portier, G. F. R. 300 326
 Postma, H. W. C. A. 65 141
 142
 Poth, H. J. N. 390 395
 Pothoff, J. A. 404
 Pott, J. A. W. 359
 Pott, K. J. N. 172
 Potter, F. J. 198
 Pottkamp, C. B. H. 169
 Poublon, A. J. 397 399
 Poublon, E. A. 397
 Praeger, H. J. 592
 Praetorius, C. F. E. 159 162 164
 Prager, J. F. 89 99
 Prange, H. 366
 Pré, A. J. du geb. Westerbeck
 Manschot 297
 Pré, G. du 296
 Pré, W. S. du geb. Lix Raaven
 296
 Prevost, P. J. 413

- Preij, M. W. C. 411
 Priegelaar, O. 191 329
 Priester, L. R. 397 400
 Pril, M. J. de 88
 Prince, H. J. de Bruijn 327
 Prins, F. J. J. 298 320 323
 Prins, H. E. 121
 Prins, J. C. 191 391 395
 Prins, J. F. F. 403
 Prins, W. F. 184
 Prinsen, A. J. J. L. 78
 Privé, E. J. P. 171 327 532
 Pruijce, D. 344
 Pruijce, T. 207 338 346 347 370 593
 Puijn, A. T. 352 357
 Pui, G. P. A. du 88 167
 Purvis, T. 371
 Put, H. A. van 155
 Putman, D. 526
 Puij, C. J. H. C. du 46 322
 Puij, J. du 338
 Puij, J. H. du 53
 Puij, P. du 333
 Puij, P. J. G. du 207 371
 Puijt, C. C. L. de 73
 Pijl, A. 88
 Pijl, W. van der 411
 Pijloo, J. B. 274
 Pijloo, W. F. C. 69 100
 Pijma, J. C. F. 89
 Quant, J. de 296
 Quartero, J. B. 344 359
 Quartero, J. P. 398 402
 Quartero, P. J. 398 402
 Quaij, B. A. de 142
 Raadshoven, W. R. van 99 323 382
 Raadsma, G. 390 391
 Raaf, J. 415
 Raaff, A. T. 209 299
 Raaff, R. M. E. 75
 Raalten, J. W. van 68
 Raaven, W. G. S. Lix 46
 Rademaker, J. G. A. 65 66
 Rader, C. 88
 Raders, jhr. H. K. F. A. van 126
 127
 Raders, jhr. W. H. F. H. van 128
 291 341 388 389 591
 Radersma, IJ. 320
 Radier, H. H. 340 365 527
 Raemdonck, A. G. P. van 412
 Raet, mr. J. A. M. van Cats baron
 de 174 337
 Raket, M. P. 397 399
 Raland, G. A. 352 356
 Raland, N. J. 344 359 591
 Rambaldo, J. J. 94 195 270 347
 Rambelje, A. A. de la 121
 Rambelje, F. de la 97
 Rambelje, W. R. de la 381
 Ranic, P. 141
 Ranzow, F. H. W. von 154 194
 299
 Rapassa, J. L. 88
 Rappard, C. H. A. 92
 Rappard, F. W. 398 400
 Rappard, H. M. M. 301
 Rappard, J. C. 40
 Rappard, mr. W. 47 50 52 338
 Raschke, F. H. 269
 Rathkamp, A. F. A. 355
 Rauws, H. J. 341
 Rauws, R. J. W. P. P. A. 347
 Ravenswaaij, B. H. H. 198 269 296
 Rawaroe, S. 411
 Rebentisch, J. H. A. B. Sonne-
 mann 353
 Redder, J. de 523
 Redeker, mr. A. J. 92
 Redeker, H. E. A. 222
 Reeb, P. H. 88 273
 Reedel, W. F. 161 275
 Reeder, J. J. C. 404
 Reedijk, G. L. 350 359
 Reelfs, mr. Ch. Schemering 87
 Reep, M. 168
 Rees, O. van 41
 Rees, mr. Th. H. van 54
 Regenhardt, J. L. 294 594
 Regensburg, A. 388
 Regensburg, J. C. G. T. 326
 Reiche, M. Th. 342 344 353 355
 Reif, T. W. 357
 Reiger, A. 92 97 98

- Reineke, H. 127
 Reintjens, L. J. 413
 Reisiger, F. H. 137
 Reisner, C. Th. 68 325
 Reiszland, G. R. 161
 Remmert, A. W. 341
 Remmert, W. 137
 Renaud, G. P. A. 379
 Rensz, J. F. 210
 Repelius, A. M. 72 198
 Resinck, A. 341
 Retgers, W. 291 338
 Reus, L. P. J. 398 402
 Reus, G. C. Klerk de 320 326
 Reusch, N. 379
 Reuter, J. 324
 Reuvers, H. 398 399
 Revius, J. 363 366
 Reijers, C. A. 348
 Reijgers, C. H. 326
 Reijkers, L. R. 303
 Reijn, C. van 94
 Reijneke, R. H. G. 121
 Reijnhart, P. H. 97
 Rhee, A. G. van 327
 Rhemrev, J. R. 126
 Rhemrev, W. G. 61
 Rhijn, F. van 382
 Richter, W. 333
 Riedel, J. G. F. 94 183 338 344
 347
 Riekerk, G. 101 163
 Riekerk, H. 161
 Riekerk, J. H. 415
 Riel, D. A. de 75
 Riemer, J. D. de 91 298
 Riemsdijk, J. J. W. E. van 338
 351
 Riemsdijk, J. S. W. E. van 341
 345
 Ries, F. W. 418
 Riesz, J. F. 74 300 345
 Rieuwpassa, E. 328
 Rigg, J. 338 345
 Rinnooij, J. 334
 Ripassa, J. C. 273
 Ripassa, J. L. 97 382
 Risa, Th. 299
 Risakotta, M. H. 328
 Ritter, J. E. W. 141 142
 Ritter, N. V. G. 45
 Robert, J. 330
 Roberton, R. G. 359
 Robertsen, A. 331 333 361
 Robijn, J. P. 382
 Rochell, G. N. A. 135
 Rochemont, A. F. de 351 592
 594
 Rochemont, C. M. de 94
 Rocourt, A. L. J. 206
 Rodenbroek, W. F. 97
 Roduner, J. H. 300
 Roeland, H. J. 389 395
 Roclofs, E. 523
 Roclofs, H. J. 362
 Roelofs, P. geb. de Weijer 358
 Roerich, C. G. 379 380
 Roessel, F. W. P. 146
 Roessler, E. von 269
 Rössner, J. W. A. 142 324 423
 Rogge, W. L. 94 101 182 345
 Roggeveen, C. 527
 Rogh, F. E. geb. Orisius 362
 Rogh, J. W. 362
 Rogier, F. 353 357
 Rohder, F. L. 356
 Rohder, L. A. 59 88 96 98
 Rolf, R. E. 274
 Roller, J. H. de 396
 Rombout, J. L. 135
 Rombouts, A. H. 352 357
 Romswinckel, J. C. 415 532
 Romswinckel, W. C. H. 413
 Romunde, R. van 65 198
 Rondeau, A. C. G. 100 208
 Ronkes, A. P. A. 398 399
 Ronkes, H. 89
 Roo, dr. L. W. G. de 43 128 320
 335 339 341 366
 Rooker, H. 331
 Roos, F. R. 88 97 98
 Roos, S. 192
 Roos, W. 85
 Roosenburg jr., J. G. 45
 Rooij, J. A. J. de 45
 Rooij, L. G. de 325

- Rose, G. F. C. 347
 Rosemier, C. 355 356
 Rosemier, C. L. 195
 Rosemeier, G. 360
 Rosemeier, H. 359
 Rosenberg, C. B. H. von 384
 Rosenberg, H. von 338 345
 Rosenburg, P. B. Bruijn van 343
 Rosenquist, A. L. 382
 Ross, J. G. C. 345
 Rossem, H. A. van 128 341 347
 388 389
 Rosskopf, J. M. 291
 Rosskott, B. J. E. 94 189 338
 Rosskott, B. N. J. 339
 Rosskott, L. P. C. 292
 Rossmann, H. M. 270
 Rossum, J. P. van 514
 Rothe, J. Th. F. 89
 Rotte, jhr. A. M. W. de 273
 Rottzoll, R. 270
 Rouffaer, J. 347
 Routon, N. J. J. Marlier de 398 400
 Roijaards, G. 94
 Roijen, L. B. C. van 529
 Rozenboom, H. 184
 Rozenboom, M. 184
 Ruben, F. G. B. 89 382
 Rudeman, E. B. 207
 Rudolph, A. C. 275
 Rueb, W. 360
 Ruelle, J. J. P. la 97 128
 Rugebregt, J. F. 102 328
 Ruighart, A. C. 52 515
 Ruitenbach, F. A. A. 195
 Ruitr, G. C. P. de 208 356
 Ruloffs, J. P. C. Knibbe 98 172 380
 Rupe, W. A. Zilver 370
 Rupert, J. W. C. 358
 Rust, W. 388 390
 Ruting, A. 47 411
 Rutgers, P. 43 206
 Rutkat, L. C. E. 354
 Rutte, J. M. C. E. 1e 352
 Rutten, F. J. G. 196
 Ruijs, mr. T. A. 87
 Ruijter, Dr. H. C. K. Th. de 352
 Ruijter, J. W. de 146
 Ruijven, F. L. van 290
 Rijck, A. G. van 270
 Rijck, J. W. van 94 153 194
 Rijck, W. J. K. van 338
 Rijcken, A. C. 275
 Rijcken, mr. F. M. C. Pels 41 338
 Rijckevorsel, W. F. van 198
 Rijckmans, E. F. 322
 Rijgersma, H. van 146 412
 Rijk, N. G. 347
 Rijk, A. de 330
 Rijk, F. W. de 364
 Rijken, A. C. 523
 Rijken, D. C. 70
 Rijken, J. B. 413 531
 Rijken, J. E. F. 383
 Rijkschroeff, C. F. 94 411
 Rijkschroeff, J. A. 85 328
 Rijkschroeff, K. A. 210
 Rijkschroeff, K. S. 90
 Rijkschroeff, R. N. 78 94 102 211
 272
 Rijnders, J. A. 290
 Rijnen, C. M. J. W. 295
 Rijnenberg, J. F. Th. 97 98 177
 Sablon, Ch. L. 96 98 171 172
 Sachse, J. D. 516
 Saemsfoort, H. G. van Affelen van
 326
 Saemsfoort, R. F. van Affelen van 68
 Saemsfoort, W. H. H. van Affelen
 van 67
 Salmon Vz., A. 197
 Salmon, W. 190
 Salomontsz, B. B. 182
 Samuels, A. H. 88
 Samuels, F. G. 414
 Samuels, F. M. 411
 Samuels, J. W. 515
 Samuelsz, J. J. 63
 Sandblad, N. H. G. 523
 Santen, J. J. van 198 206
 Santen, J. P. van 346
 Santen, W. J. van 523
 Santhagens, mr. R. van Eibergen
 338 345 366 367
 Santij, H. W. de 64 99

- Sarimanela, S. M. 328
 Satoor, J. G. 136
 Sauer, M. J. H. 180
 Saulus, W. 275
 Sausin, J. B. de 142
 Schaad, J. 396
 Schaaff, K. L. 270
 Schaafsma, A. O. 331
 Schaalje, C. M. 338
 Schaalje, M. 97 98 174 295 327
 Schaegen, C. W. 146 324
 Schaegen, W. P. F. 324
 Schäfer, J. 341
 Schäffer, C. F. E. 165
 Schaik, A. M. van 297 365 367
 Schalk, E. 101 195 345
 Schallig, H. 323 324 347 591 594
 Schallig, P. 322
 Schaliĳ, J. 144 303 341 389 393
 Scharff, J. B. 94
 Scharff, J. C. 322
 Scharff, J. C. A. 94
 Scharten, G. F. H. 94
 Schattenkerk, P. Eeftinck 358
 Schaub, C. F. E. 397 401
 Scheemaker, G. A. S. de 43
 Scheepe, H. C. 189
 Scheepmaker, C. 142
 Schefer, L. F. 146
 Scheffer, H. J. 291
 Scheffer, dr. R. H. C. C. 345 354
 Schell, H. T. 524
 Schell, J. C. 527
 Schell, W. F. 137
 Schelle, mr. C. W. H. van 50 52
 Schellenbach, P. 594
 Schenck, F. 157 194
 Schenck, J. A. E. 45
 Schenck, W. E. 45 369
 Schenkhuizen, J. F. 185 187
 Schepper, J. G. IJssel de 71 198
 Schepper, mr. W. T. D. IJssel de
 43 290 338 593
 Scherer, G. A. 46
 Scheurkogel, J. A. 58
 Schierink, F. 404
 Schiff, D. W. 167 338 363 365
 Schiff, H. H. 320 323 338 363
 Schiff, W. D. 94
 Schill, mr. J. J. A. 87 92 206
 346 347 593
 Schirmer, P. E. S. 270
 Schlegel, G. 96 126 338
 Schlosser, F. P. 388 389
 Schluter, G. R. 274
 Schmeinck, A. A. 96 273
 Schmidgall, C. 127 321
 Schmidgall, F. 398 402
 Schmiddgall, P. E. M. 594
 Schmidhamer, A. G. 85 189 211
 Schmidt, F. 529
 Schmidt, Dr. F. C. 338 345
 Schmidt, F. H. 142
 Schmidt, J. M. 186
 Schmidt, L. W. Th. 300
 Schmitt, F. C. 353 359
 Schmitt, H. L. 414
 Schmoll, P. D. 523
 Schmutze, J. 364
 Schneider, A. 397 402
 Schneider, C. F. A. 345 359
 Schneider, J. F. M. 275
 Schneider, mr. J. H. J. 61 198
 Schneider, J. W. 345
 Schneither, mr. J. J. 56 87
 Schneither Az., mr. J. J. 272
 Schoe, J. 209
 Schoemaker, P. C. 328
 Schoen, G. 222
 Scholte, A. W. A. 94 420
 Scholte, P. C. 526
 Scholte, P. C. J. 526
 Scholten, H. J. 397 400
 Scholten, J. W. 523
 Scholtz, H. 327
 Scholtz, Z. 182 327
 Schomers, A. L. 391 394
 Schomerus, R. H. 121
 Schönermarek, mr. Th. A. A. 94
 165
 Schönhoff, M. C. geb. van der Eh
 304
 Schoon, mr. L. Th. 54
 Schoonderbeek, J. 302
 Schoonheid, H. W. D. 423
 Schoonheid, J. F. L. 515

- Schornack, C. F. 88
 Schotel, J. 528
 Schouten, G. A. 98 172 380
 Schouten, H. 77 415
 Schouten, W. R. J. 100
 Schouwenburg, K. L. van 290
 Schraaf, L. van der 529
 Schrader, C. E. 411
 Schram, M. J. 347
 Schreiber, A. W. 332
 Schreuders, A. E. 302
 Schreuel, J. H. 96
 Schreven, D. van 67 100 147
 Schreven, J. J. van 208 347 351
 363 365 368 370 591 592 594
 Schrieder, S. F. W. K. 398 400
 Schröder, C. J. M. L. 333
 Schröder, J. A. 207
 Schröder, Th. W. 52
 Schrijn, D. 97 98 272 384 532
 Schrijn, P. A. 326
 Schrijner, L. 222
 Schuack, C. A. 301
 Schubert, F. S. 137
 Schukkmann, C. C. C. A. von 96 98
 Schukkmann, F. G. F. von 96 166
 272 414 531
 Schuler, J. B. A. D. 413
 Schulmaijer, J. H. C. 390 394
 Schultz, A. 359
 Schultz, D. L. 391 392
 Schultz, G. L. 196 270
 Schultz, H. L. 304 530
 Schultz, J. C. 136
 Schultz, J. F. H. 185 186
 Schultz, J. L. 89
 Schultz, M. H. 135
 Schätzze, F. J. 345
 Schultze, J. F. 94 148 338 365
 Schultze, J. H. C. 101 165
 Schumm, J. C. 149 341 389 394
 Schusler, P. W. 417
 Schusler, mr. F. H. E. 87
 Schutz, J. H. B. 209 276
 Schütz, Ph. Ch. 332
 Schuurman, C. J. 43
 Schuurman, G. 209
 Schuurman, G. M. 77 160
 Schuurman Jhzn., J. A. 307 320
 321 333
 Schuurman, J. R. 321
 Schuurman Jhzn., mr. T. 96 206 362
 Schuurmans, N. D. 297 310 323 334
 Schuijlenburch, E. G. van 161 166
 Schuijlenburch, J. C. van 94
 Schwab, H. V. 269
 Schwarz, J. A. F. 332
 Schwencke, D. O. 345
 Scipio, J. L. 137 393
 Scipio, L. 594
 Scipio, R. J. 94 411
 Scipio, S. A. 594
 Scipio, W. P. 135
 Seelig, J. 345
 Seeman, G. F. 305
 Seibert, P. J. 178
 Seitz, W. A. 94 168
 Seket, D. W. 143
 Seket, J. L. 100
 Seket, W. 142
 Selleger, mr. L. J. 195
 Sem, K. F. F. 88 96 98
 Sem, P. J. G. 367
 Semler, mr. H. 43
 Semmelink, J. 338 353
 Sengadji, S. 328
 Sérière, A. L. P. de 195
 Serooskerken, W. K. R. baron van
 Tuijl van 381
 Serquet, F. 178
 Sersansie, E. G. 125
 Sersansie, J. H. 125
 Sersansie, R. H. J. 413
 Servatius, A. H. 345
 Servatius, G. P. 345
 Servatius, W. A. 96 98 271
 Serverius, P. 527
 Sesinkele, F. A. 142
 Sesseler, wed. geb. Oorthuis 297
 Severing, J. G. 359
 Severijn, P. 94 412
 Severijn, S. B. 160
 Seijff, A. R. H. C. P. F. de 270
 Seijff, R. F. de 403
 Siberg, E. J. Alting 414
 Siberg, J. W. A. Alting 398 399

- Siccama, jhr. H. W. F. Hora 94
 Siccama, jhr. J. H. Hora 43
 Siccama, jhr. J. Th. Hora 121
 Siccama, jhr. L. Th. Hora 121
 Sick, J. F. Th. 192
 Sieburgh, E. 208
 Sieburgh, F. 208
 Sieburgh, J. H. 65
 Siedenburg, J. 265
 Siegel, A. 100
 Siegers, J. 211
 Siermans, A. H. 46
 Siethoff, K. T. ten 174
 Sikkens, B. 59 96 98
 Sikman, W. F. 94 185
 Siller, W. F. K. 391
 Silvertonhill, H. W. Hamilton of
 272 344 352
 Silvertonhill, J. Hamilton of 594
 Simaauw, J. 309
 Simauw, W. C. 328
 Simon, H. 326 397 401
 Simon, P. Ch. 90
 Simonis, F. C. M. 43 44 206 329
 Simons, D. 135
 Simons, P. G. 330
 Sineck, J. 136
 Sineck, J. P. 414 531
 Sineck, P. C. 136
 Sinia, G. 357
 Siso, J. H. de 307
 Slaterus, F. L. 101 326
 Sleebos, J. E. 68 89
 Sleebos, S. G. 100
 Slimming, W. H. van 270
 Slingerlandt, J. H. van 98 172 380
 Slingerlandt, mr. Th. K. van 50 52
 Sloot, C. F. 291 329
 Slooten, J. van 94
 Slooten, R. van 121
 Slooten, R. van 412
 Slooten, R. A. van 138 363 367
 Slooter, W. van 289
 Slootman, J. H. 88
 Sluijs, J. van 527
 Slijpe, N. F. H. van 196
 Smeding, dr. G. L. Mens Fiers 143
 208 337 352 355
 Smeets, wed. geb. Nicolaesz 302
 Smelser, A. F. 396
 Smets, M. F. 169
 Smissaert, B. 196
 Smissaert, M. J. 91 304
 Smit, G. W., wed. van Teijlingen
 Thielen 331
 Smit, J. 383 530
 Smit, W. 527
 Smit, W. M. 353 358
 Smith, C. C. 415
 Smith, J. L. 390 393
 Smith, O. P. 274
 Smith, P. B. 398 399
 Smits, A. 523
 Smits, B. A. 523
 Smits, D. P. 528
 Smits, P. 271
 Smitt, A. W. J. 323
 Smolders, J. M. 398 400
 Snabilié, H. D. 46 206
 Snackeij, A. A. 161
 Snart, W. F. 89
 Snell, W. H. H. 273
 Snellenbrink, A. 527
 Snehlage, W. H. 127 321 360
 363 368
 Soelen, B. Schagen van 94 171
 172 327
 Soelen, J. Schagen van 295
 Soelen, J. C. Schagen van 301 320
 327 363 366
 Soentpiet, J. A. B. 329
 Soeripattij, D. F. 85 189 308
 Soesman, J. H. 207
 Soest, J. W. A. van 196 347
 Soest, Th. B. van 70
 Soeterik, D. J. 94 415
 Soeters, H. F. 533
 Soeters, P. H. 370
 Soeters, P. L. 523
 Sol, A. 43 206
 Sol, G. A. L. W. 46
 Son, J. W. van 594
 Sondregger, J. 371
 Sonius, A. 297 353 356
 Sopakua, M. 328
 Sorel, M. J. 523

- Sorillon, A. Th. 153 299 341 389 394
 Soselisa, E. R. 78 94 189 210308
 Soselisa, J. F. 210
 Souhoka, E. 309
 Souhoka, F. 85
 Souhoka, J. 328
 Souhoka, J. C. 309
 Soumokil, B. 210 309
 Soumokil, E. P. 328
 Soumokil, J. 328
 Spaan, A. H. 325
 Spaan, A. J. 195
 Spaan, P. J. A. 195
 Spall, P. W. A. van 94 146 365
 Spall, W. E. van 45 94 127
 Spanjaard, J. 198
 Spanjaard, R. H. J. 169 295 389 395
 Spanje, H. J. van 94
 Sparenberg, J. 529
 Specht, C. 515
 Spelti, F. H. D. 99 152
 Spengler, J. C. 77 327
 Spengler, J. L. 43
 Sperhake, C. F. A. 333 397 402
 Spier, E. 274
 Spier, J. G. 397 399
 Spies, J. D. J. van der Hegge 40
 Spönhoff, H. 148 304 325
 Sprang, F. van 528
 Sprew, E. van 390 393
 Sprew, L. van 125
 Sprew, L. B. van 414 531
 Sprew, L. S. van 99
 Spruit, C. A. 97 382
 Spruiten-*burg*, H. 209
 Stakman, M. C. E. 159 163
 Stam, mr. G. A. 55 78
 Stam, J. 527
 Stam, P. 169
 Stammler, J. W. 94 147 304 367
 Stapel, J. H. 45
 Stargardt, W. F. 526
 Staring, W. A. 347
 Stark, N. 302
 Staverman, H. J. 345 347
 Steck, F. G. 345
 Steeden, H. van 57 198
 Steeden, J. W. C. van 291 320 321 332
 Steel, C. J. van 527 592
 Steenbeek, P. H. A. 294
 Steenberg, H. W. van 94 175
 Steenhard, M. A. 423
 Steenvelt, G. A. P. van 357
 Steevensz, J. A. 302
 Steevensz, J. F. 323 414 531
 Steffen, C. 89
 Steffen, J. M. 276
 Steinbuch, F. T. 527
 Steinfort, T. 397 401
 Steinmetz, E. C. C. 347
 Stekkens, Ch. L. 271 330 364
 Stekkingen, F. H. 594
 Stekkinger, C. F. 413
 Stekkinger, P. 99 382
 Steller, C. F. 333
 Stelling, F. 206
 Stenebome, H. L. 530
 Stenis, J. H. van 46
 Stenis, J. P. J. C. van 397 402
 Stephanus, C. F. 527
 Sterk, G. J. 273
 Stern, W. A. O. 388
 Stendeman, A. 359
 Steijns, J. K. 98 128
 Stibbe Lzn., mr. A. 78 85
 Stibbe Lz., S. 94 163
 Stierling, G. W. H. de Dieu 43
 Stirum, A. Graaf van Limburg 363
 Stockhausen, C. M. F. 196
 Stödtke, A. L. C. 356
 Stoecker, F. C. A. 306
 Stoelman, K. F. 142
 Stok, M. 166
 Stok, R. 592
 Stok, N. van der 178 180
 Stok, N. P. van der 353
 Stolk, C. 523 528
 Stoll, D. F. 136 341 423
 Stoll, J. W. 169 170 338
 Stollé, W. H. 170
 Stolsz, J. F. 136
 Stolte, J. J. H. 523
 Stoltman, J. H. 94 121

- Stoop, C. L. de 391 392
 Stoové, H. 273
 Storm, H. G. J. van der 154 330
 391 394
 Stortenbeker Jr., mr. W. 43 206
 290 335 347 365
 Straate, A. van der 304
 Straaten, F. W. H. van 94 141
 Straeter, mr. B. G. H 51 53
 Stralendorff, F. W. A. van 270
 Strauss, C. A. W. 269
 Streefkerk, jhr. L. G. G. P. de
 Meij van 65 100
 Streiff, A. 397 400
 Streiff, J. F. 398 399
 Strikwerda, IJ. 94 176 345 367
 — Strilack, W. G. 383
 Strubij, F. B. P. 102 211
 Struick, J. C. C. 94 515
 Struick, M. P. J. 515
 Struwer, P. H. 59 88 96 98 131
 Struijck, A. P. 207
 Struijck, J. P. 323
 Strijkers, J. 293
 Stuart, A. B. Cohen 343 345 384
 Stuers, Jhr. H. L. J. C. P. de 347
 Stuffken, R. 269 345
 Sturler, J. W. E. de 347
 Sturler, W. A. A. de 269
 Stuur, A. 398 399
 Stuur, E. A. 137 390 393
 Suermondt, G. 338 362
 Suermondt Wz., W. 128 207 338
 371 593
 Sueur, H. J. J. Le 303 322
 Suringa, B. J. 178
 Suringar, G. C. B. 326
 Süverkrop, H. J. 333
 Suijck, A. C. 324 347
 Swaab, M. J. 412
 Swaagh, L. P. van der 594
 Swart, D. 415 532
 Swart, J. 414
 Swart, J. J. F. 324 414
 Swart, K. W. 176
 Swaving, A. H. 94 132 194
 Swaving, dr. C. 338 342 353 355
 360
 Swaving, O. W. 94 138194 366
 Swieten, A. O. van 43
 Swieten, H. J. van 196
 Swieten, L. K. van 94
 Swieten, W. J. G. van 292 322
 Swildens, P. 398 401
 Sijthoff, R. A. 122 338
 Tadama, R. W. 170
 Tadema, mr. W. 53
 Tahaparij, M. A. 85 190
 Taihutu, J. M. 329
 Tak, A. W. van der 276
 Tak, J. 528
 Tanahatoc, E. Ths. 382
 Tandie, W. G. 100 269 324
 Tange, J. A. 159 162
 Tap, T. W. 353
 Tasch, J. C. 273
 Tauffman, C. F. W. 333
 Taunaij, A. 158 194
 Taunaij, H. M. 127 346 347
 Tawaris, C. T. 89
 Teengs, D. N. 397 400
 Taffer, M. 322
 Taffer, P. geb. Siblesz 292
 Tegelberg, A. P. I. 411
 Tehoepering, J. W. 169
 Tellings, E. B. R. 274
 Tellings, F. Th. E. 274
 Tellings, O. J. H. 175
 Tendeloo, H. J. 332
 Tengnagel, D. C. 166 327
 Terpstra, P. D. 92 323
 Tervile, I. P. Theben 272 273 320
 332 366
 Terwen, M. A. 298
 Terwindt, A. G. 329 330 360
 364 365
 Tessensohn, F. W. L. 89
 Tessensohn, H. C. 101 415 532
 Teijsmann, J. E. 339 342 347
 350 384 593
 Thanahatoc, E. 97
 Theedens, J. 329
 Theedens, J. G. 192
 Thenu, A. 328
 Theodorus, J. 86 190

- Thepass, A. H. 353
 Thesingh, A. 196
 Theunis, J. M. 83
 Theunissen, J. G. 301
 Theunissen, J. M. H. G. 353 356
 Theuvenet, W. 326
 Thiel, J. van 96 98 167 272
 Thielsch, H. W. 128
 Thieme, H. C. A. van Eldik 411
 Thieme, J. F. 320 326
 Thieme, W. 351
 Thomann, A. 329 364
 Thomas, C. A. 296
 Thomas, J. E. 270
 Thomson, J. 383
 Thouloup, P. J. 379 380
 Thijssen, A. 347
 Thijssen, A. H. Meijer Timmerman 326
 Tiedtke, K. W. 94 178 338 366
 Tielman, D. 191
 Tielman, J. H. 398 400
 Timmer, G. K. 353
 Timmer, H. 303
 Timmer, P. M. 397 399
 Timmerman, C. F. 136
 Timmerman, F. F. 413
 Timor, Mej. Azia van 302
 Tissot, P. E. 209
 Tjebbes, A. C. 303
 Tobias, J. H. 155 338 345
 Tobias, Ph. F. Laging 94
 Toemboean, S. 182
 Toepoel, D. 391 394
 Toewater, C. A. P. 594
 Tohajj, M. 141
 Tokajja, J. P. 209 327
 Tokajja, J. J. 182
 Tombrink, C. P. 330
 Tombrink, E. P. 293 345 353 364
 Tonningen, D. W. Rost van 94
 Tooren, J. J. van 523
 Tooren, T. J. van 523
 Toorop, C. T. 94 98 172 380
 Toorop, F. R. 411
 Toorop, J. D. 81 96 98 171 172
 Toorop, J. G. 322
 Toorop, J. H. 293
 Toorop, J. J. 529
 Topitoc, H. 192
 Toussaint, dr. A. J. D. Steenstra 128
 206 338 341 347 353 355
 Townsend, E. J. 324 414 531
 Trappen, 323
 Traumüller, F. 338
 Traumüller, J. 345
 Trenité, F. 101 159 165
 Friebel, J. A. 212
 Trip, mr. J. Sibenius 50 52. 292
 Tröger, G. A. L. 290
 Tromp, Chs. 338
 Tromp, Ch. C. 128 129 194
 Trosée, J. P. 390 391
 Trosée, L. 273
 Trotsenburg, J. B. van 88
 Trouerbach, M. 46
 Trouerbach, W. G. 184
 Trouwer, C. W. 527
 Tubergen, G. L. van 66 100 324
 Tuckermann, A. W. F. H. 144 194
 531
 Tupamahu, F. P. 189
 Turpijn, H. N. D. 169
 Tuuk, G. J. van der 94 143 194
 324
 Tuijbens, J. C. 191 272 329 532
 Twijssel, A. R. 304
 Twijssel, G. C. 165
 Twijssel, J. C. 97 98 384
 Twijssel, J. L. C. 135 207 323
 Tijdeman, H. J. 196
 Tijdeman, H. W. 398 399
 Tjil, J. 179
 Tjil, mr. J. 68 198
 Ukena, F. H. 523
 Ulfers, S. 332
 Uljée, A. C. 137 197 404
 Ungerer, P. H. 163
 Ungerer, W. D. 163
 Uttenhove, G. baron van 212
 Uijlenbroek, dr. G. 345 389 393
 Vader, A. J. P. Saaijmans 292 341
 389 392
 Vagner, L. 165
 Vakkers, H. 73 89

- Val, W. de 175
 Valck, C. S. 296
 Valck, mr. F. C. 196 347
 Valck Cz., J. M. van der 206 321
 Valck Lzn., M. 302
 Valette, J. 290
 Valk, H. van der 101 165
 Valk, P. van der 347
 Valk, Th. A. F. van der 290 338
 Valkenburg, C. 390 393
 Valkenhoff, F. A. S. J. 78
 Vanger, H. 291
 Vanger, M. C. geb. Frank 292
 Varkevisser, C. A. 99
 Varkevisser, P. H. J. 197 270 299
 Varkevisser, H. van Duivenboode 94
 152 194
 Vechtman, H. R. A. 296
 Veeckens, J. 370
 Veeckens, W. C. 207 592
 Veen, K. J. van der 357
 Veenstra, R. Sleeswijk 291 368
 Veenstra, W. C. 43 365
 Veer, W. 398 400
 Veer, H. L. de 210
 Veer, J. A. de 78 210
 Veer, J. van der 272 295 327
 Veersen, P. A. van 128
 Veith, A. C. 294
 Velberg, J. W. 102
 Velde, F. H. W. van de 530
 Velde Czn., A. van der 516 529
 Velden, J. P. 81 171
 Velders, J. A. 94 515 523
 Veldman, H. W. C. 396
 Velsen, A. van 73 101
 Velt, P. J. 191
 Velthuijzen, A. G. van 301 323
 324
 Veltman, A. G. 348 355
 Veltman, G. A. 345
 Veltrup, K. te 327
 Vclu, H. 411 591
 Velzen, J. van 341 389 394
 Ven, A. F. van der 94 146 303
 Verbeek, R. D. M. 379 380
 Verburgh, S. 133 297 389 392
 Verburgt, G. 397 399
 Verdoorn, C. 327 422
 Verdoorn, W. A. 289
 Verhelst, H. F. 178
 Verheij, J. 338 347 367 593
 Verheij, J. M. 146 208
 Verhoeff, J. C. A. J. 294
 Verhoeff, J. J. 332
 Verhulp, L. C. A. 289
 Verkerk, W. N. J. 327
 Verkouteren, A. W. 293 370
 Verloop, K. M. 341
 Vermaes, A. 137 390 393
 Vermaese, L. H. G. 404
 Vermandel, C. A. 94 195
 Vermandel, E. J. 94 189 210 306
 Vermeer, A. 334
 Vermeulen, J. A. 294
 Vernhout, H. L. 297 353 358
 Verploegh, A. Fitz 151 338 365
 366
 Verploegh, H. Fitz 94 151 194
 Verschoor, H. 356
 Verscheure, K. L. 63
 Verschuer, A. J. 523
 Verschueren, C. E. S. 78 166 341
 389 395
 Versnel, F. H. 528
 Versteegh, J. F. A. 189 532
 Verstege, Ch. M. G. A. M. Ecoma
 94 173 345
 Verstift, J. H. W. 136
 Verwijk, N. J. 413 531
 Vetter, J. 184 210
 Vetter, W. F. 185
 Veugen, J. F. 381 382
 Vianen, B. van 125
 Vierdag, H. 181
 Vigelius, J. C. Th. 169 170
 Vignau, F. W. A. du 155 307
 Vilee, B. 526
 Villeneuve, G. G. de 94 185 186
 Vincent, J. B. 330
 Vincentie, C. F. 413
 Vincentie, W. F. 413
 Vincko, A. 96
 Vinju, mr. C. 53
 Vink, J. G. 89 274
 Visscher, D. J. 358

- Visser, B. 391 393
 Visser, mr. C. 53
 Visser, H. 159 161
 Visser, H. Schröder 347 593 594
 Visser, J. A. P. de 295
 Vlaanderen, dr. C. L. 292 345 347
 379 384
 Vleuten, J. M. van 94 196 347
 Vliedt, J. F. A. van 516
 Vlies, W. G. Mulock van der
 160 390 395
 Vliet, C. A. M. van 347
 Vlist, Th. J. van der 51
 Vloten, E. A. van 170 171
 Vloten, J. W. F. van 341 347
 Vlugt, S. Beijers van der 208 303 356
 Voet, A. J. 196
 Voet, A. J. van der 46 127 206
 Vogel, W. H. F. 515
 Vogel, A. N. H. de 271 322 361
 Vogel, H. A. F. de 298 345
 Vogel, H. E. de 345
 Vogel, L. C. J. A. de 94 135 194
 295 360
 Vogel, M. H. de 296 353
 Vogel, mr. W. F. de 54
 Vogel, W. F. K. L. de 138 194
 Vogelenzang, J. 127
 Vogelpoel, J. J. van 353 357
 Vogelzang, W. F. 136 390 392
 Voget, H. Ruleman 321 366
 Vogler, dr. F. L. W. 345 353
 Vogt, H. J. F. 528
 Voigt, F. H. 353 359
 Voigt, J. C. J. 274
 Volkert, J. J. 360
 Voll, A. M. 89
 Voll, D. J. 185
 Voll, G. J. H. 186
 Voll, H. 188
 Voll, H. E. 78
 Voll, J. A. 102 185 305
 Voll, J. H. 185
 Voll, J. W. 184
 Voll, N. 305
 Voll, P. 186
 Vollenhoven, J. van 94 132 194
 345 371
 Voller, mr. J. D. Peereboom 51 53
 Voller, J. P. Peereboom 197
 Volmering, J. W. 142 390 393
 Volz, A. 338 370 371
 Vonk, W. A. 102 210
 Voogd, J. A. 275
 Voogt, D. C. H. 411
 Voorneman, A. A. 414
 Voorneman, J. 125
 Voorneman, J. C. 297
 Voort, A. J. van der 347
 Voort, C. L. van der 358
 Vorst, J. W. 190
 Vorstman, J. H. 90 292
 Vos, F. 341 347 516 530
 Vos, A. de 345 353 594
 Vos, G. R. de 530
 Vos, R. G. J. de 274
 Vosmaer, J. H. G. 98 172 380
 Vosmaer, J. N. 94
 Vosmaer, W. C. 137 194 367
 Vosmaer, W. J. G. 198
 Vouté, mr. J. R. 87 207 594
 Voute, W. 196
 Vrancken, H. 329
 Vrancken, P. M. 329 342
 Vredenburg, J. J. 62 89
 Vreede, L. de 88
 Vrendenberg, H. 136 338 341 348
 Vries, C. de, geb. Bultman 355
 Vries, C. L. de 192
 Vries, H. A. de 528
 Vries, H. P. de 78 102 190 211
 328
 Vries, J. de 296 329 330
 Vries, J. J. de 332
 Vries, S. J. de 102
 Vries, S. S. de 94
 Vriesendorp, C. 345 593
 Vriesendorp, F. 351 594
 Vriesman, H. G. J. G. 197
 Vriesman, L. N. H. 357
 Vroom, J. C. 398 399
 Vrijer, J. H. L. de 529
 Vugt, G. L. C. C. van 345 363
 Vuuren, J. van 529
 Vijver, C. F. van de 530

- Waal, C. de 150 338 365 366
 Waal, C. de 390 394
 Waal, L. J. W. de 289 345
 Waal, F. A. van der 208
 Waanders, F. G. van Bloemen 121
 338 345 348
 Waanders, P. L. van Bloemen 153
 345 367
 Waarden, H. L. van der 178
 Waardenburg, F. D. C. A. van 414
 Waaijfoort, J. 528
 Wachelter, F. 326
 Waersegers, E. V. J. 345 390 393
 Wacsberge, C. J. van 210
 Wacsberge, W. H. van 293 345
 353 356
 Wage, P. F. van 515
 Wageningen, A. C. van 159 165
 Wagner, J. B. 330
 Wakkie, H. 138 389 393
 Wal Hz., mr. J. de 50 52 320
 362
 Wal, A. van de 528
 Wal, M. van der 305 321 328
 Walbeehm, C. W. 130 345 366
 Waldschmidt, J. H. E. 146 414
 Walen, D. Jannette 362 367
 Walen, J. P. Jannette 206
 Walick, C. de 64 89 99 323
 Walker, W. 341
 Wall, A. F. von de 388 592
 Wall, H. von de 338 345
 Wall, H. Th. F. K. E. W. A. C.
 von de 384
 Walland, A. 136 341 390 391
 Wallner, D. 185
 Walsarie, H. J. 65 89 100
 Walter, F. 359
 Walter, G. Th. 130 341 389 392
 Walter, H. 358
 Walter, J. G. 271
 Walter, J. H. 147 303
 Waltman, W. L. E. J. 302
 Waning, W. H. S. van 69 198
 Wannée, N. A. 136 359
 Ward, N. M. 370
 Wardenaar, L. B. 142
 Wardenaar, W. C. 208
 Warlau, S. 529
 Warnar, G. 309 348
 Warnars, J. C. 414 531
 Warnas, J. L. 345
 Warren, A. H. 269
 Wartel, W. A. P. F. L. Zijnen 357
 Wasch, A. J. G. V. 423
 Wasch, G. A. 273
 Waszklewicz, A. E. 338 353 355
 555
 Watimina, C. 142
 Watson, C. J. 94 129
 Watson, G. F. H. 388
 Watson, J. 416
 Wattendorff, F. L. 269
 Wattimena, J. L. 328
 Webb, S. A. 337 397 402
 Weber, B. W. H. 46
 Weber, F. A. 89
 Weber, J. W. H. 101
 Weber, L. 345 348
 Wedden, P. H. van der 531
 Weddik, Mr. J. Lublink 197
 Wedding, C. H. 275
 Weelderen, J. W. van 45
 Weelderen, W. A. van 59 198
 292
 Weellig, J. H. 270
 Weenas, P. 183
 Weerden, H. van 159 326
 Weerdts, J. L. van 191
 Weezelenburg, J. J. Spiekerman
 van 594
 Wegener, H. W. 355
 Wegener, P. F. 94 127 412
 Wegman, R. 404
 Weide, H. J. van der 358
 Weidema, G. 276
 Welker, C. F. 390 393
 Welker, M. L. W. 96
 Welp, H. van 528
 Welter, H. L. 273 329
 Welter, J. T. 330 364
 Welter, P. L. G. 273
 Welij, H. D. van, 121
 Welij, V. J. H. van 397 402
 Wendelstigh, F. C. 68 89
 Wennekendonk, L. K. 358

- Wenekes, J. F. 89
 Wensel, P. 397 399
 Wenzel, F. J. 101 209 532
 Wenzel, J. J. 272
 Wenzen, A. F. L. 148 325
 Werff, C. van der 137
 Werff, J. B. van der 89
 Werner, E. 524
 Werner, P. J. 271
 Wermuth, A. 348
 Wermuth, G. A. W. 348
 Wessels, J. F. W. 94 196 270
 Wessels, L. 195
 Westenbergh, J. B. 94 138 194 367
 Westerbeek, P. J. L. 526
 Westerkamp, F. 46
 Westerkamp, P. H. 46
 Westerkamp, W. J. 413
 Westerman, C. J. 321
 Westhoff, D. 300
 Westhoff, J. 382
 Westhoff, M. H. 275
 Wethmar, F. F. G. 126
 Wetters, F. 148
 Wetters, P. 275
 Weijdemuller, J. C. 98 172 380
 Weijdung, A. F. 185 186
 Weijermans, P. 146 348
 Weijhenke, R. J. L. 292
 Weijland, E. G. 78
 Weijnschenk, G. 338
 Weijtingh, H. R. 359
 White J. F. 414
 Whitton, N. H. W. S. 290 555
 Wichers, jhr. mr. H. L. 53
 Wichers, jhr R. 196
 Wienecke, G. J. 345 353
 Wieringen, C. M. van 78
 Wiersma, J. N. 332
 Wiese, R. C. van Prehn 94 157 367
 Wiggers, F. W. 273
 Wiggers, H. D. 63 99
 Wiggers, J. K. 398 402
 Wiggers, W. G. G. 276
 Wigman, H. W. 91 302 363
 Wigman Rzn., M. J. 354
 Wilcke, C. G. W. 359
 Wilde, H. L. de 45
 Wilde, J. J. de 353
 Wilde, L. de 592
 Wilde, R. de 414
 Wildeman, A. G. 353
 Wildrick, J. C. 381
 Wilken, G. A. 189 190
 Wilken, N. P. 331
 Wilkens, Ch. A. 168
 Wilkens, C. J. A. 100 155
 Wilkens, H. K. H. 155 209
 Wilkens, J. A. 300 384
 Wilkens, L. 348
 Willem, J. J. 274
 Willems, A. 300
 Willems, Ch. 412
 Willems, M. D. 273
 Willmse, A. J. M. 364
 Willemsen, A. H. 61
 Willemsen, J. F. 382
 Willemsz, F. C. 102 211 306 328
 Willemsz, G. F. E. 381
 Willemsz, L. W. F. 381
 Willigen, A. de 209
 Willigen, P. E. Kleijn van 65 383
 Willinck, I. P. M. 524
 Wilsen, F. C. 339
 Wilson, C. 102
 Wilson, J. G. 182
 Wilson, W. C. 391 396
 Wiltens, H. M. Andrée 398 400
 Wiltens, L. J. Andrée 159 161 209
 Winckel, mr. C. P. K. 56 81 86
 Winckel, E. 170
 Winckler, A. C. 101 181 327
 Winckler, C. Th. H. 101 182
 Winter. C. D. 155
 Winter, C. F. 74
 Winter, F. J. 523
 Winter, F. W. 307
 Winter. J. L. A. 411
 Winter, W. R. 166 348
 Winter, F. de 191
 Wintersteijn, J. A. M. 271
 Wintersteijn, J. P. 101
 Wintersteijn, J. W. 326 363
 Wirth, G. 269
 Wiselius, J. A. B. 197
 Wiselius, S. J. 299

- Wissekerke, A. W. Egter van 290
 335 591 593
 Wissekerke, J. W. Egter van 341
 Wit, D. de 197
 Wit, J. W. de 523
 Witte, F. W. 161 391 395
 Wittenberg, J. B. 69 89 100
 Wittenrood, A. C. 289
 Wittenrood, F. L. 197
 Witterland, J. V. 181 390 395
 Woelderer, J. H. V. van 142
 Woelders, W. H. 334
 Woerd, H. E. van der 68 100
 Woosik, M. J. van 416
 Woesthoff, J. J. H. 380
 Woesthoff, P. F. 94 131 194
 Woldringh, C. 533
 Wolff, F. W. 526
 Wolff, J. 345 358
 Wolff, J. F. L. 83
 Wolff, J. P. 526
 Wolff, J. W. 528
 Wolff, W. G. 89 382
 Wolff, A. W. R. K. Arendsen de
 208
 Wolk, C. J. van der 527
 Wollrabe, F. H. 354
 Wollrabe, W. R. C. 273
 Wollweber, C. E. H. 398 399
 Wolterbeek, mr. D. J. 348
 Wolters, H. A. 222
 Wolters, W. A. 523
 Woltzen, J. V. E. W. 338
 Wolvekamp, A. J. 92
 Wolvekamp, J. 324
 Wolzogen, L. A. W. von 89
 Woortman, W. F. Berghuis van 357
 Worm, B. C. van den 135
 Worm, J. N. van den 413 531
 Worm, P. A. van den 99
 Worms, H. L. 187
 Wouden, J. van der 396
 Wulp, H. van der 298
 Wijck, jhr. C. H. A. van der 124
 127 291 591 592
 Wijck, jhr. C. J. van der 43
 Wijck, jhr. J. C. W. D. A. van
 der 159 161
 Wijk, J. E. van der 299
 Wijk, L. van 527
 Wijk, D. Gerth van 299
 Wijk, F. C. Gerth van 398 399
 Wijn, D. J. 526
 Wijlic, dr. J. R. 353 358
 Wijnaendts, F. C. A. 197 270
 Wijnmalen, P. C. 138 338 365
 Wijnmalen, W. H. 94
 Wijnstroom, A. 92
 Wijnveldt, A. 591
 Wijnveldt, J. F. 170
 Wijsman, A. M. M. geb. Goedhuis
 303
 Young, H. 141 143
 Young, J. 94 167
 Ysseldijk, H. van 382
 Zaalberg, P. J. A. 289
 Zaalberg, W. G. J. 274
 Zacharias, M. 89
 Zadelhoff, G. H. H. van 381
 Zadelhoff, P. B. van 209
 Zalingen, J. van 72
 Zandijk, H. van 171
 Zange, H. L. 414 531
 Zange, J. L. 89
 Zanten, H. van 523
 Zegers, J. F. 530
 Zecman, mr. A. J. 51 53 92
 Zeemeijer, F. H. 43
 Zeep, L. van der 413
 Zelisse, J. N. 127 359
 Zell, K. 63
 Zombsch, H. J. geb. de Klemp 355
 Zeverijn, S. B. 326 348 370
 Zeijdel, A. F. A. 397 399
 Zeijdel, F. H. 222
 Zeijdel, J. A. 326
 Zeijl, J. W. van 324
 Zeijll, W. H. van 364
 Ziegeler, A. J. 211 272 276
 Ziesel, H. Th. 390 391
 Zimmer, G. 332
 Zimmer, J. 271
 Zimmerman, J. C. F. 274
 Zimmermann, J. H. A. 148

Zitter, J. F. 88 98 382	Zuur, W. J. J. 357
Zoetelief, J. P. 338 348	Zuijlen, C. H. C. P. A. J. van 275
Zolingen, G. van 187	Zuijlen, G. E. V. L. van 341
Zolingen, J. A. A. van 306	Zwaan, J. P. de 94
Zubli, J. de Clercq 358	Zwager, P. 338 350
Zuiderhoek, H. J. 296	Zijp, C. van 124 128 321
Zutphen, B. van 94 135 295 322	Zijthoff, F. W. 345
Zuur, J. J. W. 353	

BIJLAGEN.

1870.

GRONDWET

VOOR HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(AFGEKONDIGD BIJ PUBLIKATIE VAN 14 OKTOBER 1848,
STAATSBLAD N°. 71.)

EERSTE HOOFDSTUK.

Van het Rijk en zijne Inwoners.

Artikel 1.

Het Koningrijk der Nederlanden bestaat in Europa uit de tegenwoordige provinciën : Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe, en het Hertogdom Limburg, behoudens de betrekkingen van het Hertogdom Limburg, met uitzondering der vestingen Maastricht en Venlo en van hare kringen, tot het Duitsche verbond.

2. De wet kan provinciën en gemeenten vereenigen en splitsen.

De grenzen van den Staat, van de provinciën en gemeenten kunnen door de wet worden veranderd.

3. Allen, die zich op het grondgebied van het Rijk bevinden, hetzij ingezetenen of vreemdelingen, hebben gelijke aanspraak op bescherming van persoon en goederen.

De wet regelt de toelating en de uitzetting van vreemdelingen, en de algemeene voorwaarden, op welke, ten aanzien van hunne uitlevering, verdragen met vreemde mogendheden kunnen worden gesloten.

4. De uitoefening der burgerlijke regten wordt door de wet bepaald.

5. Om eenig burgerschapsregt te hebben, moet men Nederlander zijn.

6. Ieder Nederlander is tot elke landsbediening benoembaar.

Geen vreemdeling is hiertoe benoembaar, dan volgens de bepalingen der wet.

7. De wet verklaart wie Nederlanders zijn.

Een vreemdeling wordt niet, dan door eene wet genaturaliseerd.

8. Niemand heeft voorafgaand verlof noodig, om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.

9. Ieder ingezetene heeft het regt, om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen, mits die persoonlijk en niet uit naam van meer worden onderteeekend, welke laatste alleen kan

geschieden door of van wege lichamen, wettelijk zamengesteld of als zoodanig erkend, en in dat geval niet anders, dan over onderwerpen tot hunne bepaalde werkzaamheden behorende.

10. Het regt der ingezetenen tot vereeniging en vergadering wordt erkend.

De wet regelt en beperkt de uitoefening van dat regt in het belang der openbare orde.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van den Koning.

EERSTE AFDEELING.

Van de Troonopvolging.

11. De Kroon der Nederlanden is en blijft opgedragen aan Zijne Majesteit *Willem Frederik*, Prins van Oranje-Nassau, om door Hem en Zijne wettige nakomelingen te worden bezeten erfelijk, overeenkomstig de navolgende bepalingen.

12. De wettige nakomelingen van den regerenden Koning, zijn de kinderen reeds geboren, of die nog mogten geboren worden, uit zijn tegenwoordig huwelijk met Hare Majesteit *Frederika Louisa Wilhelmina*, Prinses van Pruissen; en voorts in het algemeen alle afstammelingen, welke geboren zullen worden uit een huwelijk door den Koning, met gemeen overleg der Staten-Generaal aangegaan of toegestemd.

13. De Kroon gaat over door regt van eerstgeboorte, dus dat de oudste zoon van den Koning, of wel het mannelijk oir van den oudsten zoon bij representatie, opvolgt.

14. Bij ontstentenis van mannelijk oir uit den oudsten zoon gesproten, gaat de Kroon over op diens broeders of hun mannelijk oir, insgelijks door regt van eerstgeboorte en representatie.

15. Bij geheele ontstentenis van mannelijk oir uit het Huis van Oranje-Nassau, gaat de Kroon over op de dochters van den Koning door regt van eerstgeboorte.

16. Ook de dochters van den Koning ontbrekende, brengt de oudste dochter van de oudste nedergaande mannelijke lijn uit den laatsten Koning, de Koninklijke waardigheid in haar Huis over, en wordt bij vóór-overlijden door hare afstammelingen gerepresenteerd.

17. Zoo er geene mannelijke nedergaande lijn uit den laatsten Koning bestaat, erft de oudste nedergaande vrouwelijke lijn, des dat de mannelijke tak vóór de vrouwelijke tak, en de oudste vóór de jongere, en in iedere tak mannen vóór vrouwen, en ouder vóór jongeren voorrang hebben.

18. Wanneer de Koning zonder nakomelingschap sterft, en er geen mannelijk oir uit het Huis van Oranje-Nassau overig is, volgt hem zijne naaste bloedverwante, mits van den Koninklijken Huize zijnde, op, en wordt mede bij vóór-overlijden, door hare afstammelingen gerepresenteerd.

19. Wanneer eene vrouw de Kroon in een ander Huis heeft overgebracht, treedt dit Huis in alle de regten van het oorspronkelijk Stamhuis, en de vorige artikelen zijn op hetzelfde toepasselijk, met dat gevolg, dat haar mannelijk oir vóór alle vrouwen of vrouwelijke afstammelingen erft, en geene andere lijn geroepen wordt, zoolang iemand van hare nakomelingen in leven is.

20. Eene Prinses, buiten toestemming der Staten-Generaal een huwelijk hebbende aangegaan, heeft geen regt tot de Kroon.

Eene Koningin, buiten die toestemming een huwelijk aangaande, doet afstand van de Kroon.

21. Bij ontstentenis van nakomelingschap uit den tegenwoordigen Koning *Willem Frederik van Oranje-Nassau*, gaat de Kroon over op deszelfs zuster, Prinses *Frederika Louisa Wilhelmina van Oranje*, douarière van wijlen *Carel George August*, Erfsprins van Brunswijk-Lünenburg, of hare wettige nakomelingen, uit zoodanig nader huwelijk, als door dezelve, overeenkomstig art. 12, mogt worden aangegaan.

22. Indien ook de wettige nakomelingschap van deze Vorstin ontbreekt, gaat het erfregt over op het wettig mannelijk oir van Prinses *Carolina van Oranje*, zuster van wijlen Prins *Willem den vijfden*, en gemalin van wijlen den Prins van Nassau-Weilburg, insgelijks door regt van eerstegeboorte en representatie.

23. Wanneer bijzondere omstandigheden eenige veranderingen in de opvolging van den troon noodzakelijk maken, is de Koning bevoegd daaromtrent eene voordragt te doen, te behandelen op de wijze, ten aanzien van verandering in de Grondwet, in artt. 196, 197 en 199 voorgeschreven.

24. Hetzelfde vindt plaats, wanneer er geen bevoegde opvolger naar deze grondwet bestaat.

Is de opvolger niet benoemd of ontbreekt hij bij overlijden des Konings, dan geschiedt de benoeming door de Staten-Generaal, daartoe in dubbelen getale bijeengeroepen, in vereenigde zitting.

25. In de gevallen in artt. 21, 22, 23 en 24 omschreven, wordt de troonsopvolging geregeld naar de bepalingen van artt. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 19.

26. De Koning kan geene vreemde Kroon dragen, met uitzondering van die van Luxemburg.

In geen geval kan de zetel der regering buiten het Rijk worden verplaatst.

TWEDE AFDEELING.

Van het inkomen der Kroon.

27. Behalve het inkomen uit de domeinen, door de wet van den 26 Augustus 1822 afgegaan en in 1848 door den Koning tot kroondomeinen aan den Staat teruggegeven, geniet Koning *Willem II* een jaarlijksch inkomen van één millioen gulden uit 's Lands kas.

Bij elke nieuwe troonsbeklimming wordt het inkomen der Kroon door de wet geregeld.

28. Den Koning worden tot deszelfs gebruik, zomer- en winter-verblijven in gereedheid gebragt, voor welker onderhoud echter niet meer dan *f* 50,000 jaarlijks ten laste van den Lande kunnen worden gebragt.

29. De Koning en de Prins van Oranje zijn vrij van alle personele lasten.

Geen vrijdom van eenige andere belasting wordt door hen genoten.

30. De Koning rigt zijn Huis naar eigen goedvinden in.

31. Het jaarlijksch inkomen eener Koningin-weduwe, gedurende haren weduwelijken staat, uit 's Lands kas is *f* 150,000.

32. De oudste van des Konings zonen, of verdere mannelijke nakomelingen, die de vermoedelijke erfgenaam is van de Kroon, is des Konings eerste onderdaan, en voert den titel van *Prins van Oranje*.

33. De Prins van Oranje geniet als zoodanig uit 's Lands kas een jaarlijksch inkomen van *f* 100,000, te rekenen van den tijd dat hij den ouderdom van achttien jaren zal hebben vervuld; dit inkomen wordt gebragt op *f* 200,000, na het voltrekken van een huwelijk, overeenkomstig art. 12 dezer Grondwet.

DERDE AFDEELING.

Van de voogdij des Konings.

34. De Koning is meerderjarig als zijn achttiende jaar vervuld is.

35. Zoolang de Koning minderjarig is, staat hij onder de voogdij van eenige leden van het Koninklijk Huis en eenige aanzienlijke Nederlanders.

36. De voogdij wordt geregeld en de voogden worden benoemd door eene wet.

Over het ontwerp dier wet nemen de Staten--Generaal hun besluit in eene vereenigde zitting der beide Kamers.

37. Deze wet wordt nog bij het leven van den Koning, voor het geval der minderjarigheid zijns opvolgers, gemaakt. Mogt dit niet zijn geschied, zoo worden, is het doenlijk, eenige der naaste bloedverwanten van den minderjarigen Koning over de regeling der voogdij gehoord.

38. Alvorens de voogdij te aanvaarden, legt elk der voogden, in eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, in handen van den voorzitter, den volgenden eed of belofte af:

» Ik zweer (beloof) trouw aan den Koning; ik zweer
 » (beloof) al de pligten, welke de voogdij mij oplegt, heilig
 » te vervullen, en er mij bijzonder op te zullen toeleggen,
 » om den Koning gehechtheid aan de Grondwet en liefde
 » voor zijn volk in te boezemen. .

» Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat belof ik!)»

39. Ingeval de Koning buiten staat geraakt de regering waar te nemen, wordt in het noodige toezigt over zijn persoon voorzien naar de voorschriften, omtrent de voogdij van een minderjarigen Koning in art. 36 en volgende bepaald.

VIERDE AFDEELING.

Van het Regentschap.

40. Gedurende de minderjarigheid van den Koning wordt het Koninklijk gezag waargenomen door eenen Regent.

41. De Regent wordt benoemd door eene wet, die tevens de opvolging in het regentschap, tot 's Konings meerderjarigheid toe, kan regelen. Over het ontwerp dier wet nemen de Staten-Generaal hun besluit in eene vereenigde zitting der beide Kamers.

De wet wordt nog bij het leven van den Koning, voor het geval der minderjarigheid zijns opvolgers, gemaakt.

42. Het Koninklijk gezag wordt mede aan eenen Regent opgedragen, in geval de Koning buiten staat geraakt de regering waar te nemen.

Wanneer dit aan den Raad van State, vereenigd met de hoofden der ministeriële departementen, na een naauwkeurig onderzoek, is gebleken, roept deze vergadering onverwijld de Staten-Generaal in dubbelen getale bijeen, om hun van het voorhanden geval verslag te doen.

43. De Staten-Generaal onderzoeken het verslag, en, zoo zij in een besluit, in vereenigde zitting der beide Kamers in dubbelen getale genomen, er de juistheid van erkend hebben, wordt in den vorm eener plegtig af te kondigen wet verklaard, dat het geval, in het vorig artikel bedoeld, aanwezig is.

44. Wanneer de Prins van Oranje zijn achttiende jaar niet heeft vervuld, wordt in het regentschap, gelijk in artt. 40 en 41 is bepaald, voorzien voor zoolang de Koning tot het waarnemen der regering buiten staat blijft, en de Prins van Oranje zijn achttiende jaar niet heeft vervuld.

45. De Regent legt, in eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, in handen van den voorzitter den volgende eed of belofte af:

» Ik zweer (beloof) trouw aan den Koning; ik zweer (be-
» loof), dat ik in de waarneming van het Koninklijk gezag,
» zoolang de Koning minderjarig is (zoolang de Koning bui-
» ten staat blijft de Regering waar te nemen), de Grondwet
» van het Rijk steeds zal onderhouden en handhaven.

» Ik zweer (beloof), dat ik de onafhankelijkheid en het
» grondgebied des Rijks met al mijn vermogen zal verdedi-
» gen en bewaren; dat ik de algemeene en bijzondere vrij-
» heid, en de regten van alle des Konings onderdanen, en
» van elk hunner zal beschermen, en tot instandhouding en
» bevordering van de algemeene en bijzondere welvaart alle
» middelen aanwenden, welke de wetten ter mijner beschik-
» king stellen, gelijk een goed en getrouw Regent schuldig
» is te doen.

» Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat belooft ik!)"

46. Wanneer de Prins van Oranje zijn achttiende jaar vervuld heeft, is hij, in het geval van art. 42, van regtswege Regent.

47. Tot dat in het geval, in art. 42 aangewezen, de Prins van Oranje of de benoemde Regent het regentschap heeft aanvaard, wordt het Koninklijk gezag waargenomen door de vergadering, zamengesteld als in art. 42 is voorgeschreven.

Hetzelfde vindt plaats, zoo, bij overlijden des Konings, een Regent voor den minderjarigen opvolger of ook de bevoegde opvolger ontbreekt, tot dat de benoemde Regent of opvolger de regering heeft aanvaard.

De leden van deze vergadering leggen in handen van den door hen gekozen voorzitter, en deze in eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, den volgende eed of belofte af:

- » Ik zweer (beloof), dat ik, als lid (voorzitter) van dezen
- » Regeringsraad, in de waarneming van het Koninklijk gezag
- » de Grondwet zal helpen onderhouden en handhaven.
- » Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat belooft ik!)»

48. Eene wet bepaalt, bij de benoeming van den Regent of bij de aanvaarding van het Regentschap door den Prins van Oranje, de som, die op het jaarlijksch inkomen van de Kroon zal worden genomen voor de kosten van het regentschap.

Deze bepaling kan gedurende het Regentschap niet worden veranderd.

49. De Koning, op wien art. 43 is toegepast, herneemt zoodra mogelijk de waarneming der regering, krachtens eene wet, waarin die, welke in het genoemde artikel is bedoeld, wordt afgeschaft.

Tot aan deze afschaffing zijn de hoofden der ministeriële departementen, gelijk de voogden, persoonlijk gehouden aan de Kamers der Staten-Generaal, zoo dikwerf het wordt gevraagd, van des Konings toestand verslag te doen.

VIJFDE AFDEELING.

Van de inhuldiging des Konings.

50. De Koning, de regering aanvaard hebbende, wordt zoodra mogelijk plegtig beëdigd en ingehuldigd binnen de stad Amsterdam, in eene openbare en vereenigde zitting der beide Kamers van de Staten-Generaal.

51. In deze vergadering wordt door den Koning de volgende eed of belofte op de Grondwet afgelegd:

- » Ik zweer (beloof) aan het Nederlandsche volk dat ik de
- » Grondwet van het Rijk steeds zal onderhouden en hand-
- » haven.
- » Ik zweer (beloof), dat ik de onafhankelijkheid en het
- » grondgebied des Rijks met al mijn vermogen zal verdedi-
- » gen en bewaren; dat ik de algemeene en bijzondere vrij-
- » heid en de regten van alle mijne onderdanen zal beschermen,
- » en tot instandhouding en bevordering van de algemeene en
- » bijzondere welvaart alle middelen zal aanwenden, welke de
- » wetten ter mijner beschikking stellen, zoo als een goed
- » Koning schuldig is te doen.
- » Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat belooft ik!)»

52. Na het afleggen van dezen eed of belofte wordt de Koning in dezelfde vergadering gehuldigd door de Staten-Generaal, wier voorzitter de volgende plegtige verklaring uitspreekt, die vervolgens door hem en elk der leden, hoofd voor hoofd, beëdigd of bevestigd wordt :

» Wij ontvangen en huldigen, in naam van het Nederlandsche volk en krachtens de Grondwet, U als Koning;
 » wij zweren (beloven), dat wij Uwe onschendbaarheid en de regten Uwer Kroon zullen handhaven; wij zweren (beloven) alles te zullen doen, wat goede en getrouwe Staten-Generaal schuldig zijn te doen.
 » Zoo waarlijk helpe ons God almachtig! »(Dat beloven wij! »)

ZESDE AFDEELING.

Van de magt des Konings.

53. De Koning is onschendbaar; de ministers zijn verantwoordelijk.

54. De uitvoerende magt berust bij den Koning.

55. De Koning heeft het opperbestuur der buitenlandsche betrekkingen.

56. De Koning verklaart oorlog. Hij geeft daarvan onmiddellijk kennis aan de beide Kamers der Staten-Generaal, met bijvoeging van zoodanige mededeelingen, als hij met het belang en de zekerheid van het Rijk bestaanbaar acht.

57. De Koning maakt en bekrachtigt vredes- en alle andere verdragen met vreemde mogendheden.

Hij deelt den inhoud der verdragen mede aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra hij oordeelt dat het belang en de zekerheid van het Rijk zulks toelaten.

Verdragen, welke, hetzij afstand of ruiling van eenig grondgebied des Rijks in Europa of in andere werelddeelen, hetzij eenige andere bepaling of verandering, wettelijke regten betreffende, inhouden, worden door den Koning niet bekrachtigd, dan nadat de Staten-Generaal die bepaling of verandering hebben goedgekeurd.

58. De Koning heeft het oppergezag over zee en landmagt.

De militaire officieren worden door hem benoemd. Zij worden door hem bevorderd, ontslagen of op pensioen gesteld, volgens de regels door de wet te bepalen.

De pensioenen worden door de wet geregeld.

59. De Koning heeft het opperbestuur der koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen.

De reglementen op het beleid der regering aldaar worden door de wet vastgesteld.

Het muntstelsel wordt door de wet geregeld.

Andere onderwerpen deze koloniën en bezittingen betreffende, worden door de wet geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan.

60. De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een omstandig verslag geven van het beheer der koloniën en bezittingen en van den staat, waarin zij zich bevinden.

De wet regelt de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen.

61. De Koning heeft het opperbestuur van de algemeene geldmiddelen. Hij regelt de bezoldiging van alle kollegiën en ambtenaren, die uit 's Lands kas worden betaald.

De wet regelt de bezoldiging van de ambtenaren der regterlijke magt.

De Koning brengt de bezoldigingen op de begrooting der staats-behoeften.

De pensioenen der ambtenaren worden door de wet geregeld.

62. De Koning heeft het regt van de munt. Hij vermag zijne beeldtenis op de muntspeciën te doen stellen.

63. De Koning verleent adeldom.

Vreemde adeldom kan door geen Nederlander worden aangenomen.

64. Ridderorden worden door eene wet, op het voorstel des Konings, ingesteld.

65. Vreemde orden, waaraan geene verplichtingen verbonden zijn, mogen worden aangenomen door den Koning, en, met zijne toestemming, door de Prinsen van zijn Huis.

In geen geval mogen de onderdanen des Konings vreemde ordeteekenen, titels, rang of waardigheid aannemen, zonder zijn bijzonder verlof.

66. De Koning heeft het regt van gratie van straffen, door regterlijke vonnissen opgelegd.

Wanneer het veroordeelingen betreft tot drie jaren gevangenis en daar beneden, en tot geldboete, hetzij te zamen, hetzij afzonderlijk, oefent de Koning dat regt uit, na gehoord advies van den regter die het vonnis heeft gewezen; in de overige zaken, na gehoord advies van den Hoogen Raad.

Amnestie en abolitie worden niet dan door eene wet toegestaan.

67. Dispensatie wordt door den Koning slechts verleend van eene bepaalde wet, in de gevallen door de wet omschreven.

68. De Koning beslist alle geschillen van bestuur, welke tusschen twee of meer provinciën ontstaan, wanneer hij die niet in der minne kan doen bijleggen.

69. De Koning draagt aan de Staten-Generaal ontwerpen van wet voor, en doet zoodanige andere voorstellen, als hij noodig oordeelt.

Hij heeft het regt om de voorstellen, hem door de Staten-Generaal gedaan, al of niet goed te keuren.

70. De Koning heeft het regt, om de Kamers der Staten-Generaal elk afzonderlijk of beide te zamen te ontbinden.

Het besluit, waardoor die ontbinding wordt uitgesproken, houdt tevens den last in tot het verkiezen van nieuwe Kamers binnen veertig dagen, en tot het zamenkomen der nieuw verkozen Kamers binnen twee maanden.

ZEVENDE AFDEELING.**Van den Raad van State en de Ministeriele Departementen.**

71. Er is een Raad van State, welks samenstelling en bevoegdheid worden geregeld door de wet.

De Koning is voorzitter van den Raad, en benoemt de leden.

De Prins van Oranje heeft echter, nadat zijn achttiende jaar is vervuld, zitting van regtswege, en eene raadgevende stem.

72. De Koning brengt ter overweging bij den Raad van State alle voorstellen, door hem aan de Staten-Generaal te doen, of door deze aan hem gedaan, alsmede alle algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat en van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen.

Aan het hoofd der uit te vaardigen wetten en bevelen wordt melding gemaakt, dat de Raad van State deswege gehoord is.

De Koning neemt wijders de gedachten van den Raad van State in over alle zaken van algemeen of bijzonder belang, waarin hij zulks noodig oordeelt.

De Koning alleen besluit, en geeft telkens van zijn genomen besluit kennis aan den Raad.

73. De Koning stelt ministeriële departementen in, benoemt er de hoofden van, en ontslaat die naar welgevallen.

De hoofden der ministeriële departementen zorgen voor de uitvoering der Grondwet en de andere wetten, voor zooverre die van de Kroon afhangt.

Hunne verantwoordelijkheid wordt geregeld door de wet.

Alle Koninklijke besluiten en beschikkingen worden door een der hoofden van de ministeriële departementen medeondertekend.

DERDE HOOFDSTUK.**Van de Staten - Generaal.****EERSTE AFDEELING****Van de samenstelling der Staten-Generaal.**

74. De Staten-Generaal vertegenwoordigen het geheele Nederlandsche volk.

75. De Staten-Generaal zijn verdeeld in eene Eerste en Tweede Kamer.

76. De leden der Tweede Kamer worden in de kies-districten, waarin het Rijk verdeeld wordt, gekozen door de meerderjarige ingezetenen, Nederlanders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschaps-regten, en betalende in de direkte belastingen eene som die, overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid, doch niet beneden het bedrag van *f* 20, noch boven dat van *f* 160, in de kieswet zal worden vereischt.

77. Het getal van de leden der Tweede Kamer wordt bepaald naar de bevolking voor ieder 45,000 één.

De verdere regel ten aanzien van het kiesregt stelt de kieswet.

78. De Eerste Kamer bestaat uit 39 leden.

Zij moeten behooren tot de hoogstaangeslagenen in de Rijks-direkte belastingen.

Het getal dezer hoogstaangeslagenen, waaruit zij worden gekozen, wordt in elke provincie zoo bepaald, dat op iedere drie duizend zielen één, die tevens de overige vereischten bezit om lid dezer Kamer te zijn, verkiesbaar is.

Deze overige vereischten zijn dezelfde, welke voor de leden der Tweede Kamer worden gevorderd.

Zij worden verkozen door de Provinciale Staten in de volgende verhouding:

Noord-Braband	5
Gelderland	5
Zuid-Holland	7
Noord-Holland	6
Zeeland	2
Utrecht	2
Friesland	3
Overijssel	3
Groningen	2
Drenthe	1
Limburg	3
	<hr/>
	39

Ingeval van vereeniging of splitsing van provinciën, voorziet dezelfde wet, die dit beveelt, in de wijziging, welke daardoor in deze verhouding noodig zal worden bevonden.

TWEDE AFDEELING.

Van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

79. Om tot lid der Tweede Kamer verkiesbaar te zijn, wordt alleen vereischt dat men Nederlander, in het volle genot der burgerlijke en burgerschaps regten zij en den ouderdom van dertig jaren hebbe vervuld.

80. Die tegelijk of op meer dan ééne plaats tot lid van de Eerste of van de Tweede, of van beide de kamers is gekozen, verklaart welke dier benoemingen hij aanneemt.

81. De leden der Tweede Kamer hebben zitting gedurende vier jaren.

De helft van hen valt om de twee jaren uit, volgens een daarvan te maken rooster. De uitvallenden zijn dadelijk weder verkiesbaar.

82. De leden stemmen, elk volgens eed en geweten, zonder last van of ruggespraak met hen, die benoemen.

83. Bij het aanvaarden hunner betrekking leggen zij, ieder op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, den volgenden eed of belofte af:

- » Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Grondwet.
 » Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat belooft ik!)»

Alvorens tot dien eed of belofte te worden toegelaten, leggen zij den volgenden eed (verklaring en belofte) van zuivering af:

» Ik zweer (verklaar), dat ik, om tot lid van de Tweede » Kamer der Staten-Generaal te worden benoemd, direktelijk » of indirektelijk, aan geene personen, hetzij in of buiten » het bestuur, onder wat naam of voorwendsel ook, eenige » giften of gaven beloofd of gegeven heb, noch beloven of » geven zal.

» Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in deze » betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd » eenige beloften of geschenken aannemen zal, direktelijk of » indirektelijk.

» Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! »(Dat verklaar en » beloof ik!»)

Deze eeden (beloften en verklaring) worden afgelegd in handen van den Koning, of in de vergadering der Tweede Kamer in handen van den voorzitter, daartoe door den Koning gemachtigd.

84. De voorzitter wordt door den Koning benoemd voor het tijdperk eener zitting, uit eene door de Kamer aangeboden opgave van drie leden.

85. De leden genieten, tot vergoeding der reiskosten, eens, heen en terug, voor elke zitting zoodanige som, als naar de afstanden door de wet zal worden geregeld.

Als verdere schadeloosstelling wordt hun toegelegd eene som van f 2000 's jaars.

Deze schadeloosstelling wordt, voor den tijd der zitting, niet genoten door hen, die gedurende de geheele zitting afwezig bleven.

DERDE AFDEELING.

Van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

86. De leden der Eerste Kamer hebben zitting gedurende negen jaren.

Een derde gedeelte treedt om de drie jaren af, volgens een daarvan te maken rooster. De uitvallende leden zijn dadelijk weder verkiesbaar. Art. 82 is op hen van toepassing.

Zij leggen, bij het aanvaarden hunner betrekking, in handen van den Koning, gelijke eeden (beloften en verklaring) af, als voor de leden der Tweede Kamer zijn bepaald.

Zij genieten reis- en verblijfkosten volgens de wet.

87. De voorzitter wordt door den Koning benoemd voor het tijdperk eener zitting.

VIERDE AFDEELING.

Beschikkingen aan beide Kamers gemeen.

88. Niemand kan te gelijk lid der beide Kamers zijn.

89. De hoofden der ministeriële departementen hebben zitting in de beide Kamers. Zij hebben alleen eene raadgevende stem, ten ware zij tot leden der vergadering mogten benoemd zijn.

Zij geven aan de Kamers, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, de verlangde inlichtingen, waarvan het verleenen niet strijdig kan worden geoordeeld met het belang en de zekerheid van het Rijk, de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen.

Zij kunnen door elk der Kamers worden uitgenoodigd, om te dien einde ter vergadering tegenwoordig te zijn.

90. De tweede Kamer heeft het regt van onderzoek (enquête), te regelen door de wet.

91. De leden der Staten-Generaal kunnen niet te gelijk zijn leden of procureur-generaal van den Hoogen Raad, noch leden van de Rekenkamer, noch kommissaris des Konings in de provinciën, noch geestelijken, noch bedienaren van de godsdienst.

Krijgslieden in werkelijke dienst, het lidmaatschap van eene der beide Kamers aanvaardende, zijn gedurende dat lidmaatschap van regtswege op non-aktiviteit. Ophoudende lid te zijn, keeren zij tot de werkelijke dienst terug.

De ambtenaren, die ter verkiezing voorzitten, zijn binnen het distrikt, waarin zij voorzitten, niet benoembaar.

Leden der Staten-Generaal een bezoldigd staats-ambt aannemende, of bevordering in de staats-dienst verwervende, houden op leden der Kamers te zijn, maar zijn dadelijk weder verkiesbaar.

92. De leden der Kamers zijn niet geregteijk vervolgbaar wegens de adviezen, door hen in de vergadering uitgebragt.

93. Elke Kamer onderzoekt de geloofs-brieven harer nieuw inkomende leden, en beslist de geschillen, welke aangaande die geloofs-brieven of de verkiezing zelve oprijzen.

94. Elke Kamer benoemt haren griffier buiten haar midden.

95. De Staten-Generaal vergaderen ten minste eenmaal 's jaars. Hunne gewone vergadering wordt geopend op den derden maandag in September.

De Koning roept de buitengewone vergadering bijeen, zoo dikwijls hij zulks noodig oordeelt.

96. De afzonderlijke zittingen der beide Kamers, en even zoo de vereenigde zittingen, worden in het openbaar gehouden.

De deuren worden gesloten wanneer een tiende gedeelte der aanwezige leden het vordert of de voorzitter het noodig keurt.

De vergadering beslist, of met gesloten deuren zal worden be- raadslaagd.

Over de punten in besloten vergadering behandeld, kan daarin ook een besluit worden genomen.

97. De Staten-Generaal bij overlijden des Konings of bij afstand van de Kroon niet vergaderd zijnde, vergaderen zonder voorafgaande oproeping.

Deze buitengewone vergadering wordt op den vijftienden dag na het overlijden of na den afstand geopend. Zijn de Kamers ontbonden, dan vangt deze termijn aan van den afloop der nieuwe verkiezingen.

98. De vergadering der Staten-Generaal wordt, in vereenigde

zitting der beide Kamers, door den Koning of door eene commissie van zijnentwege, geopend. Zij wordt op dezelfde wijze gesloten, wanneer hij oordeelt, dat het belang van het Rijk niet vordert de vergadering langer bijeen te houden.

De gewone jaarlijksche vergadering blijft ten minste twintig dagen bijeen, tenzij de Koning gebruik make van het regt in art. 70 omschreven.

99. Bij ontbinding van eene der Kamers of van beide, sluit de Koning tevens de vergadering der Staten-Generaal.

100. De Kamers mogen noch afzonderlijk, noch in vereenigde zitting beraadslagen of besluiten, zoo niet meer dan de helft der led en tegenwoordig is.

101. Alle besluiten worden door volstreckte meerderheid der stemmende leden opgemaakt.

Bij staken van stemmen wordt het nemen van het besluit tot eene volgende vergadering uitgesteld.

In deze, en evenzoo in eene voltallige vergadering, wordt, bij staken van stemmen, het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

102. Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen of voordragten van personen, bij besloten en ongeteekende briefjes.

103. Bij eene vereenigde zitting worden de beide Kamers als slechts ééne beschouwd en nemen hare leden, naar willekeur, door elkander plaats.

De voorzitter der Eerste Kamer heeft de leiding der vergadering.

VIJFDE AFDEELING.

Van de Wetgevende magt.

104. De wetgevende magt wordt gezamenlijk door den Koning en de Staten-Generaal uitgeoefend.

105. De Koning zendt zijne voorstellen, hetzij van wet, hetzij andere, aan de Tweede Kamer, bij eene schriftelijke boodschap, welke de redenen van het voorstel inhoudt, of door eene commissie.

106. Over eenig ingekomen voorstel des Konings wordt door de volle Kamer niet beraadslaagd, dan nadat het is overwogen in de onderscheidene afdeelingen, waarin al de leden der Kamer zich verdeelen en welke op gezette tijden bij loting vernieuwd worden.

107. De Tweede Kamer heeft het regt wijzigingen in een voorstel des Konings te maken.

108. Wanneer de Tweede Kamer tot aanneming van het voorstel, hetzij onveranderd, hetzij gewijzigd, besluit, zendt zij het aan de Eerste Kamer met het volgende formulier :

« De Tweede Kamer der Staten-Generaal zendt aan de » Eerste Kamer het hiernevensgaande voorstel des Konings, » en is van oordeel, dat het, zoo als het daar ligt, door de » Staten-Generaal behoort te worden aangenomen. »

Wanneer de Tweede Kamer tot het niet aannemen van het voorstel besluit, geeft zij daarvan kennis aan den Koning met het volgende formulier :

» De Tweede Kamer der Staten-Generaal betuigt den Koning haren dank voor zijnen ijver in het bevorderen van 's Rijks belangen, en verzoekt hem eerbiedig het gedane voorstel in nadere overweging te nemen.»

109. De Eerste Kamer overweegt, met inachtneining van art. 106, het voorstel zoodanig als het door de Tweede Kamer is aangenomen.

Wanneer zij tot aanneming van het voorstel besluit, geeft zij daarvan kennis aan den Koning en aan de Tweede Kamer met de volgende formulieren :

» *Aan den Koning.*

» De Staten-Generaal betuigen den Koning hunnen dank voor zijnen ijver in het bevorderen van 's Rijks belangen, en vereenigen zich met het voorstel, zoo als het daar ligt.»

» *Aan de Tweede Kamer.*

» De Eerste Kamer der Staten-Generaal geeft aan de Tweede Kamer kennis, dat zij zich heeft vereenigd met het voorstel betreffende op den aan haar door de Tweede Kamer toegezonden.»

Wanneer de Eerste Kamer tot niet-aanneming van het voorstel besluit, geeft zij daarvan kennis aan den Koning en aan de Tweede Kamer met de volgende formulieren :

» *Aan den Koning.*

» De Eerste Kamer der Staten-Generaal betuigt den Koning haren dank voor zijnen ijver in het bevorderen van 's Rijks belangen, en verzoekt hem eerbiedig het gedane voorstel in nadere overweging te nemen.»

» *Aan de Tweede Kamer.*

» De Eerste Kamer der Staten-Generaal geeft aan de Tweede Kamer kennis, dat zij den Koning eerbiedig heeft verzocht het voorstel betreffende op den aan haar door de Tweede Kamer toegezonden, in nadere overweging te nemen.»

110. De Staten-Generaal hebben het regt voorstellen van wet aan den Koning te doen.

111. De voordragt daartoe behoort uitsluitend aan de Tweede Kamer, die het voorstel overweegt op gelijke wijze als zulks ten aanzien van Konings voorstellen is bepaald, en, na aanneming, aan de Eerste Kamer verzendt met het volgende formulier :

» De Tweede Kamer der Staten-Generaal zendt aan de Eerste Kamer het hiernevensgaande voorstel, en is van oordeel, dat de Staten-Generaal daarop 's Konings bewilling behooren te verzoeken.»

112. Wanneer de Eerste Kamer, na daarover op de gewone wijze te hebben beraadslaagd, het voorstel goedkeurt, zendt zij het aan den Koning met het volgende formulier :

» De Staten-Generaal, oordeelende dat het nevensgaande
» voorstel zou kunnen strekken tot bevordering van 's Rijks
» belangen, verzoeken eerbiedig daarop 's Konings bewilliging."

Voorts geeft zij daarvan kennis aan de Tweede Kamer met het volgende formulier :

» De Eerste Kamer der Staten-Generaal geeft kennis aan
» de Tweede Kamer, dat zij zich heeft vereenigd met het van
» haar op den ontvangen voorstel betrekkelijk . . .
» en daarop namens de Staten-Generaal 's Konings bewilliging heeft verzocht."

Wanneer de Eerste Kamer het voorstel niet goedkeurt, zoo geeft zij daarvan kennis aan de Tweede Kamer met het volgende formulier :

» De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft geene
» noegzame reden gevonden, om op het hiernevens teruggaande voorstel 's Konings bewilliging te verzoeken."

113. Andere voordragten, dan voorstellen van wet, kunnen door elke Kamer afzonderlijk aan den Koning worden gedaan.

114. De Koning doet de Staten-Generaal zoo spoedig mogelijk kennis dragen, of hij een voorstel van wet, door hen aangenomen, al dan niet goedkeurt. Die kennisgeving geschiedt met een der volgende formulieren :

» De Koning bewilligt in het voorstel »

of :

» De Koning houdt het voorstel in overweging."

115. Alle voorstellen van wet, door den Koning en de beide Kamers der Staten-Generaal aangenomen, verkrijgen kracht van wet en worden door den Koning afgekondigd.

De wetten zijn onschendbaar.

116. De wijze van afkondiging der wetten, en de tijd wanneer zij verbindende zijn, worden door de wet geregeld.

Het formulier van afkondiging is het volgende :

» Wij, enz. Koning der Nederlanden, enz.
» allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen
» te weten.

» Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, enz.

(De beweegredenen der wet.)

» Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met
» gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden
» en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, enz.

(De inhoud der wet.)

» Gegeven, » enz.

117. Ten aanzien der algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat, bepaalt de wet insgelijks de wijze van afkondiging en het tijdstip, waarna zij zullen werken.

118. De Grondwet en andere wetten zijn alleen voor het Rijk in Europa verbindende, tenzij het tegendeel daarin wordt uitgedrukt.

ZESDE AFDEELING.

Van de Begrooting.

119. Door de wet worden de begrootingen van alle uitgaven des Rijks vastgesteld, en de middelen tot dekking aangewezen.

120. De ontwerpen der algemeene begrootings-wetten worden jaarlijks van wege den Koning aan de Tweede Kamer aangeboden, dadelijk na het openen der gewone vergadering van de Staten-Generaal, vóór den aanvang van het jaar waarvoor de begrootingen moeten dienen.

121. Geen hoofdstuk der begrooting van uitgaven kan meer dan die voor één departement van algemeen bestuur behelzen.

Ieder hoofdstuk wordt in een of meer ontwerpen van wet vervat.

Door zoodanige wet kan overschrijving worden toegestaan.

122. De verantwoording van de Staats-uitgaven en ontvangsten over elk dienstjaar wordt, onder overlegging van de door de Rekenkamer goedgekeurde rekening, aan de wetgevende magt gedaan.

Het slot der rekening wordt door de wet vastgesteld.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Provinciale Staten en de Gemeentebesturen.

EERSTE AFDEELING.

Van de zamenstelling der Provinciale Staten.

123. De leden der Provinciale Staten worden voor zes jaren onmiddellijk door de ingezetenen, bezittende de vereischten in art. 76 vermeld, naar de bepalingen der wet gekozen.

De helft dier leden treedt om de drie jaren af.

124. Niemand kan te gelijk zijn lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal en lid der Staten eener provincie, noch ook lid der Staten van meer dan ééne provincie.

125. De leden der Provinciale Staten leggen, bij het aanvaarden hunner betrekking ieder op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, den volgenden eed of belofte af:

» Ik zweer (beloof) trouw aan de Grondwet en aan de wetten des Rijks.

» Zoo waarlijk helpe mij God almachtig! » (Dat beloof ik!)»

Zij worden tot dien eed (belofte) toegelaten, na alvorens te hebben afgelegd den eed (verklaring en belofte) van zuivering, hierboven in art. 83 voor de leden der Staten-Generaal bepaald.

126. De Staten vergaderen zoo dikwerf in het jaar als de wet bepaalt, en bovendien wanneer zij door den Koning buitengewoon worden bijeengeroepen.

De vergaderingen zijn openbaar, met hetzelfde voorbehoud als ten aanzien van de vergadering der Kamers van de Staten-Generaal is bepaald in art. 96.

127. De leden der Staten stemmen, elk volgens eed en geweten, zonder last van of ruggespraak met hen die benoemen.

128. Omtrent het beraadslagen en stemmen gelden de regels in de art. 100, 101 en 102 ten aanzien van de Kamers der Staten-Generaal voorgeschreven.

TWEEDE AFDEELING.

Van de magt der Provinciale Staten.

129. De Staten dragen jaarlijks de kosten van hun bestuur, voor zooveel het rijks-bestuur is, aan den Koning voor, die ze. in geval van goedkeuring, op de begrooting der staatsbehoefden brengt.

De begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven, door de Staten mede jaarlijks opgemaakt, vereischt 's Konings goedkeuring.

Provinciale belastingen tot dekking dezer uitgaven, door de Staten aan den Koning voorgedragen, vereischen bekrachtiging door de wet.

130. De Staten worden belast met de uitvoering der wetten en Koninklijke bevelen, betrekkelijk tot die takken van algemeen binnenlandsch bestuur, welke de wet zal aanwijzen, en zoodanige andere bovendien, welke de Koning goedvindt hun op te dragen.

131. Aan de Staten wordt de regeling en het bestuur van het provinciaal huishouden door de wet overgelaten.

Behoudens de voorschriften in art. 129 moeten alle zoodanige reglementen en verordeningen, als zij voor het provinciaal belang noodig oordeelen te maken, aan de goedkeuring van den Koning worden onderworpen.

Zij zorgen dat de doorvoer, en de uitvoer naar en invoer uit andere provinciën geene belemmering ondergaan.

132. Zij trachten alle geschillen tusschen gemeente besturen in der minne te doen bijleggen. Indien zij daarin niet slagen, dragen zij het geval, zoo het een geschil van bestuur betreft, aan den Koning ter beslissing voor.

133. De Koning heeft het vermogen de besluiten der Staten, die met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn, te schorsen of te vernietigen. De wet regelt de gevolgen.

134. De Staten kunnen de belangen van hunne provinciën en van hare ingezetenen bij den Koning en bij de Staten-Generaal voorstaan.

135. De wijze waarop het gezag en de magt, aan de Provinciale Staten opgedragen, worden uitgeoefend, wordt door de wet geregeld.

136. De Staten benoemen uit hun midden een kollegie van Gedeputeerde Staten, waaraan, volgens de regels door de wet te stellen, de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken worden opgedragen, en zulks hetzij de Staten zijn vergaderd of niet.

137. De Koning stelt in alle provinciën commissarissen aan met de uitvoering zijner bevelen en met het toezigt op de verrigtingen der Staten belast.

Deze commissarissen zitten voor in de vergadering der Staten en in die der Gedeputeerde Staten, en hebben stem in laatstgenoemd kollegie.

DERDE AFDEELING.

Van de Gemeentebesturen.

138. De samenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeentebesturen worden, nadat de Provinciale Staten zijn gehoord, door de wet geregeld, met inachtneming der voorschriften, in de volgende artikelen vervat.

139. Aan het hoofd der gemeente staat een raad, welks leden onmiddelijk door de ingezetenen, op de wijze door de wet te regelen, voor een bepaald aantal jaren worden verkozen.

De voorzitter wordt door den Koning ook buiten de leden van den raad benoemd, en ook door hem ontslagen.

Om kiezer in eene gemeente te zijn, moet men de vereischten bezitten in art. 76 gevorderd; de belasting-som, daar bepaald, wordt echter op de helft gebragt.

140. Aan den raad wordt de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente overgelaten. Op de verordeningen, welke hij te dien aanzien maakt en aan de Provinciale Staten moet mededeelen, is art. 133 van toepassing.

141. De besluiten der gemeentebesturen, rakende de beschikking over gemeente-eigendom en zoodanige andere burgerlijke regts-handelingen, welke de wet aanwijst, alsmede de begrootingen van inkomsten en uitgaven, worden aan de goedkeuring der Provinciale Staten onderworpen.

142. Het besluit van een gemeentebestuur tot het invoeren, wijzigen of afschaffen eener plaatselijke belasting, wordt voorgedragen aan de Staten zijner provincie, die daarvan verslag doen aan den Koning, zonder wiens goedkeuring daaraan geen gevolg mag worden gegeven.

De wet geeft algemeene regels ten aanzien der plaatselijke belastingen.

Zij mogen den doorvoer en den uitvoer naar en invoer uit andere gemeenten niet belemmeren.

143. De wet regelt ook het opmaken der begrootingen en het opnemen en sluiten der plaatselijke rekeningen.

144. De gemelde besturen kunnen de belangen van hunne gemeenten en van hare ingezetenen voorstaan bij den Koning, bij de Staten-Generaal en bij de Staten der provincie, waartoe zij behooren.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van de Justitie.

EERSTE AFDEELING.

Algemeene beschikkingen.

145. Er wordt alom in de Nederlanden regt gesproken in naam des Konings.

146. Er is een algemeen wetboek van burgerlijk regt, van koop-handel, van strafregt, van burgerlijke regts- en van strafvordering en van de zamenstelling der regterlijke magt.

De wet regelt insgelijks het regtsgebied over het krijgsvolk en de schutterijen.

Zij regelt ook de regtspraak over geschillen en overtredingen in zake aller belastingen.

147. Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet, dan ten algemeenen nutte en tegen voorafgaande schadeloosstelling.

De wet verklaart vooraf dat het algemeen nut de onteigening vordert.

Eene algemeene wet regelt de uitzondering op het vereischte van zoodanige verklaring ten behoeve van vestingbouw en den aanleg, het herstel of onderhoud van dijken, bij besmetting en andere dringende omstandigheden.

De bovengenoemde vereischten van voorafgaande verklaring door eene wet, en van voorafgaande schadeloosstelling kunnen niet worden ingeroepen, wanneer oorlog, brand of watersnood eene onverwijde inbezitneming vorderen. Het regt van den onteigende op schadeloosstelling wordt hierdoor echter niet verkort.

148. Alle twistgedingen over eigendom of daaruit voortspruitende regten, over schuldvordering en andere burgerlijke regten, behooren bij uitsluiting tot de kennis van de regterlijke magt.

Aan haar behoort insgelijks, behoudens de uitzonderingen door de wet te bepalen, de beslissing over burgerschapsregten.

149. De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regters, welke de wet aanwijst.

150. Niemand kan tegen zijnen wil worden afgetrokken van den regter, dien de wet hem toekent.

De wet regelt de wijze, waarop geschillen over bevoegdheid, tus-schen de administratieve en regterlijke magt ontstaan, worden beslist.

151. Buiten de gevallen in de wet bepaald, mag niemand in hechtenis worden genomen, dan op een bevel van den regter, in-houdende de redenen der gedane aanhouding. Dit bevel moet bij, of zoo spoedig mogelijk na de aanhouding beteekend worden aan dengene, tegen wien het is gerigt.

De wet bepaalt den vorm van dit bevel, en den tijd binnen welken alle aangeklaagden moeten worden verhoord.

152. Wanneer een ingezeten, in buitengewone omstandigheden, door het politiek gezag is gearresteerd, is hij, op wiens bevel zoo-

danige arrestatie plaats heeft gehad, gehouden daarvan terstond kennis te geven aan den plaatselijken regter, en hem voorts den gearresteerde binnen den tijd van drie dagen over te leveren.

De criminele regtbanken zijn verplicht, elke in haar ressort te zorgen, dat zulks stiptelijk worde nagekomen.

153. Niemand mag de woning eens ingezeten diens ondanks binnentreden, dan op last eener magt, door de wet bevoegd verklaard dien last te geven, en volgens de vormen in de wet bepaald.

154. Het geheim der aan de post of andere openbare instelling van vervoer toevertrouwde brieven is onschendbaar, behalve op last des regters, in de gevallen in de wet omschreven.

155. Op geene misdaad mag als straf gesteld worden de verbeurdverklaring der goederen, den schuldigte toebehoorende.

156. Alle vonnissen moeten de gronden, waarop zij rusten; en in strafzaken de artikelen der wet, waarop de veroordeeling rust, vermelden, en met open deuren worden uitgesproken.

De teregtzittingen zijn openbaar, behoudens de uitzonderingen in het belang der openbare orde en zedelijkheid, door de wet vast te stellen.

TWEEDE AFDEELING.

Van den Hoogen Raad en de regterlijke kollegiën.

157. Er bestaat voor het geheele Rijk een opperste geregtschof, onder den naam van Hooge Raad der Nederlanden, waarvan de leden door den Koning, uit eene nominatie, volgens art. 158 worden benoemd.

158. Van eene voorgevallene vacature wordt door den Hoogen Raad aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal kennis gegeven, die ter vervulling daarvan, eene nominatie van vijf personen aan den Koning aanbiedt, ten einde daaruit eene keuze te doen. De Koning benoemt den president uit de leden van den Hoogen Raad, en heeft de regtstreeksche aanstelling van den procureur-generaal.

159. De leden der Staten-Generaal, de hoofden der ministeriële departementen, de gouverneurs-generaal of de hooge ambtenaren onder een anderen naam met gelijke magt bekleed in de koloniën of bezittingen des Rijks in andere werelddeelen, de leden van den Raad van State en de kommissarissen des Konings in de provinciën staan, wegens ambtsmisdrijven, ter vervolging, hetzij van Koningswege, hetzij van wege de Tweede Kamer, te regt voor den Hoogen Raad.

160. De wet bepaalt, welke andere ambtenaren en leden van hooge kollegiën, wegens ambtsmisdrijven, voor den Hoogen Raad te regt staan.

161. De Hooge Raad oordeelt over alle actiën, waarin de Koning, de leden van het Koninklijk Huis, of den Staat als gedaagden worden aangesproken, met uitzondering der reële actiën, die voor den gewonen regter worden behandeld.

162. De Hooge Raad heeft het toezigt op den geregelden lood en de afdoening van regtsgedingen, alsmede op het nakomen der wetten bij alle regterlijke kollegiën. Hij kan hunne handelingen, beschikkingen en vonnissen, wanneer die met de wetten strijdig zijn, vernietigen en buiten werking stellen, volgens de bepaling door de wet daaromtrent te maken.

163. De leden en de procureur-generaal bij den Hoogen Raad, de leden van de gerechtshoven, zoo die er zijn, en van de regt-banken van eersten aanleg, worden voor hun leven aangesteld.

Al dezen en de zoodanigen, die voor een bepaalden tijd zijn aangesteld, kunnen worden afgezet of ontslagen door regterlijke uitspraak, in de gevallen in de wet te bepalen. Zij kunnen, op eigen verzoek, door den Koning worden ontslagen.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de Godsdienst.

164. Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der strafwet.

165. Aan alle kerkgenootschappen in het Rijk wordt gelijke bescherming verleend.

166. De belijders der onderscheidene godsdiensten genieten allen dezelfde burgerlijke- en burgerschapsregten, en hebben gelijke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen.

167. Alle openbare godsdienstoefeningen binnen gebouwen en besloten plaatsen worden toegelaten, behoudens de noodige maatregelen ter verzekering der openbare orde en rust.

Onder dezelfde bepaling blijft de openbare godsdienstoefening buiten de gebouwen en besloten plaatsen geoorloofd, waar zij thans naar de wetten en reglementen is toegelaten.

168. De traktementen, pensioenen en andere inkomsten van welken aard ook, thans door de onderscheidene godsdienstige gezindheden of derzelve leeraars genoten wordende, blijven aan dezelfde gezindheden verzekerd.

Aan de leeraars, welke tot nog toe uit 's Lands kas geen of een niet toereikend traktement genieten, kan een traktement toegelegd of het bestaande vermeerderd worden.

169. De Koning waakt, dat alle kerkgenootschappen zich hout den binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

170. De tusschenkomst der Regering wordt niet vereischt bij de briefwisseling met de hoofden der onderscheidene kerkgenootschappen, noch, behoudens verantwoordelijkheid volgens de wet, bij de afkondiging van kerkelijke voorschriften.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de Financiën.

171. Geene belastingen kunnen ten behoeve van 's Lands kas worden geheven, dan uit kracht van eene wet.

172. Geene privilegiën kunnen in het stuk van belastingen worden verleënd.

173. De verbindtenissen van den Staat jegens zijne schuldeischers worden gewaarborgd. De schuld wordt jaarlijks in overweging genomen ter bevordering der belangen van de schuldeischers van den Staat.

174. Het gewigt, de gehalte en de waarde der muntspeciën worden door de wet geregeld.

175. Het toezigt en de zorg over de zaken van de munt, en de beslissing der geschillen over het allooi, essai en wat dies meer zij, worden door de wet geregeld.

176. Er is eene Algemeene Rekenkamer, welker zamenstelling en taak door de wet worden geregeld.

Bij het openvallen eener plaats in deze Kamer zendt de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene opgave van drie personen aan den Koning, die daaruit kiest.

De leden der Rekenkamer worden voor hun leven aangesteld. Hunne bezoldiging wordt door de wet geregeld.

Het 2de lid van art. 163 is op hen van toepassing.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Van de Defensie.

177. Het dragen der wapenen tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat en tot beveiliging van zijn grondgebied, blijft een der eerste pligten van alle ingezetenen.

178. De Koning zorgt, dat er ten allen tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde, aangeworven uit vrijwilligers, hetzij inboorlingen of vreemdelingen, om te dienen in of buiten Europa, naar de omstandigheden.

179. Vreemde troepen worden niet dan met gemeen overleg des Konings en der Staten-Generaal in dienst genomen.

180. Er is steeds eene nationale militie, zooveel mogelijk zamen te stellen uit vrijwilligers, om te dienen, op de wijze in de wet bepaald.

181. Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers, wordt de militie voltallig gemaakt door loting uit de ingezetenen, die op den eersten Januarij van elk jaar hun twintigste jaar zijn ingetreden. De inschrijving geschiedt een jaar te voren.

182. Zij, die aldus in de militie te land zijn ingelijfd, worden, in vreedstijd, na eene vijfjarige dienst ontslagen.

Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, zoo kan eene wet, jaarlijks te vernieuwen, hen tot langere dienst verplichten.

183. De militie te land komt, in gewone tijden, jaarlijks eenmaal te zamen, om, gedurende niet langer dan zes weken, in den wapenhandel te worden geoefend, tenzij de Koning het raadzaam mogt oordeelen, dat zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege te laten.

De Koning kan een deel der militie, door de wet te bepalen, doen samenblijven.

De ligting van het loopende jaar kan tot eerste oefening hoogstens twaalf maanden onder de wapenen gehouden worden.

184. In geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden, kan de Koning de militie te land, hetzij geheel, hetzij ten deele, buitengewoon bijeenroepen.

Ten zelfden tijd roept de Koning de Staten-Generaal bijeen, opdat eene wet het samenblijven der militie, zooveel noodig, bepale.

185. De lotelingen bij de militie te land mogen niet dan met hunne toestemming naar de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen worden gezonden.

186. Een gedeelte der militie kan voor de dienst ter zee worden bestemd, op de wijze door de wet te bepalen.

Voor dat gedeelte wordt, behalve andere door de wet toe te kennen voordeelen, een korter diensttijd bepaald.

Het voorgaande artikel is op deze zeemilitie niet van toepassing.

187. Al de kosten voor de legers van het Rijk worden uit 's Lands kas voldaan.

De inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk, de transporten en leverantiën, van welken aard ook, voor 's Konings legers of vestingen gevorderd, kunnen niet dan tegen schadeloosstelling, op den voet in de reglementen bepaald, ten laste van één of meer inwoners of gemeenten worden gebragt.

De uitzondering voor tijden van oorlog regelt de wet.

188. In de gemeenten worden schutterijen opgerigt.

Zij dienen in tijd van gevaar en oorlog tot verdediging des vaderlands, en ten allen tijde tot behoud der inwendige rust.

189. De sterkte en inrigting der militie en der schutterijen worden geregeld door de wet.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Van den Waterstaat.

190. De Koning heeft het oppertoezicht over alles wat betreft den waterstaat, de wegen en bruggen daaronder begrepen, zonder onderscheid of de kosten daarvan worden betaald uit 's Lands kas of op eene andere wijze gevonden.

191. De wet regelt het algemeene en het bijzondere bestuur van den waterstaat in den bovengemelden omvang.

192. De Provinciale Staten hebben binnen hunne provinciën het toezigt op alle wateren, bruggen, wegen, waterwerken en waterschappen; zij zijn bevoegd, onder goedkeuring des Konings in de bestaande inrigtingen en reglementen der waterschappen, behoudens de bepalingen der twee voorgaande artikelen, veranderingen te maken en nieuwe vast te stellen. De besturen dezer waterschappen kunnen aan de Staten daartoe voordragten doen.

193. De Staten hebben het toezigt over alle vereenigen, ontgrondingen, indijkingen, droogmakerijen, mijnwerken en steengroeven binnen hunne provincie, behoudens de bevoegdheid des Konings, om het onmiddelijk toezigt, daarover te voeren, aan anderen op te dragen.

TIENDE HOOFDSTUK.

Van het Onderwijs en het Armbestuur.

194. Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering.

De inrigting van het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet geregeld.

Er wordt overal in het Rijk van overheidswege voldoende openbaar lager onderwijs gegeven.

Het geven van Onderwijs is vrij, behoudens het toezigt der overheid, en bovendien, voor zoover het middelbaar en lager onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid des onderwijzers, het een en ander door de wet te regelen.

De Koning doet van den staat der hooge, middelbare- en lagere scholen jaarlijks een uitvoerig verslag aan de Staten-Generaal geven.

195. Het armbestuur is een onderwerp van aanhoudende zorg der Regering, en wordt door de wet geregeld. De Koning doet van de verrigtingen dienaangaande jaarlijks een uitvoerig verslag aan de Staten-Generaal geven.

ELFDE HOOFDSTUK.

Van veranderingen.

196. Elk voorstel tot verandering in de Grondwet wijst de voorgestelde verandering uitdrukkelijk aan. De wet verklaart, dat er grond bestaat om het voorstel, zoo als zij het vaststelt, in overweging te nemen.

197. Na de afkondiging dezer wet worden de Kamers ontbonden. De nieuwe Kamers overwegen dat voorstel en kunnen niet dan met twee derden der uitgebragte stemmen de aan haar overeenkomstig voornoemde wet voorgestelde verandering aannemen.

198. Geene verandering in de Grondwet of in de erfopvolging, mag gedurende een Regentschap worden gemaakt.

199. De veranderingen in de Grondwet, door den Koning en de Staten-Generaal vastgesteld, worden plegtig afgekondigd en bij de Grondwet gevoegd.

ADDITIONNELE ARTIKELEN.

Artikel 1.

Alle bestaande autoriteiten blijven voortduren, tot dat zij door andere, volgens deze grondwet, zijn vervangen.

2. De wet regelt de schadevergoeding, toe te kennen aan hen, die door of ten gevolge van de herziening der Grondwet betrekkingen verliezen, hun voor hun leven opgedragen.

3. Alle op het oogenblik der afkondiging van de veranderingen in de Grondwet verbindende wetten, reglementen en besluiten worden gehandhaafd, tot dat zij achtervolgens door andere worden vervangen.

4. De heerlijke regten, betreffende voordragt of aanstelling van personen tot openbare betrekkingen, zijn afgeschaft.

De opheffing der overige heerlijke regten en de schadeloosstelling der eigenaren kunnen door de wet worden vastgesteld en geregeld.

5. De voorstellen :

1o. der wet regelende het kiesrecht en de benoeming van afgevaardigden der Eerste en Tweede Kamer,

2o. van provinciale en gemeente-wet,

worden voorgedragen in de eerste zitting der Staten-Generaal, volgende op de afkondiging der veranderingen in de Grondwet.

De ontwerpen van wet, betreffende de verantwoordelijkheid der ministers, de nieuwe regterlijke inrigting, het onderwijs en armbestuur, en tot uitoefening van het recht van vereeniging en vergadering, worden zoo mogelijk in diezelfde zitting, en in allen geval niet later dan in de daarop volgende, voorgesteld.

De wetten op het beleid der regering in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen worden binnen drie jaren na de afkondiging dezer veranderingen in de Grondwet voorgedragen.

6. De eerste aftreding van een derde der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zal plaats hebben met den derden Maandag in September 1851; die van de helft der leden van de Tweede Kamer met den derden Maandag in September 1850; beide volgens een rooster, te regelen door de wet, in art. 5, no. 1, vermeld.

7. Bevat het voorloopig kiesreglement.

W E T

TER UITVOERING VAN ARTIKEL 7 DER GRONDWET.

(VASTGESTELD 28 JULIJ 1850, NED. STAATSBL. N°. 44).

Art. 1. Nederlanders, ten aanzien van het genot van burgerschapsregten, zijn :

- 1°. die geboren zijn uit ouders binnen het Rijk in Europa gevestigd;
- 2°. die, binnen het Rijk in Europa uit aldaar niet gevestigde ouders geboren, binnen het jaar nadat zij den vollen ouderdom van 23 jaren hebben bereikt, hun voornemen om daar te blijven wonen aan het bestuur hunner woonplaats hebben verklaard;
zij echter welke dien ouderdom bij de afkondiging dezer wet reeds hebben bereikt, kunnen die verklaring nog gedurende het jaar na die afkondiging doen;
- 3°. die genaturaliseerd zijn;
- 4°. die van de in de voorgaande nummers genoemden afstammen, ten ware de geboorte op een tijdstip mogt hebben plaats gehad, waarop de ouders in een der termen van art. 9 waren vervallen. (*)

Art. 2. Natuurlijke, door eenen Nederlandschen vader erkende kinderen;

natuurlijke, door den vader niet erkende kinderen eener Nederlandsche vrouw;

vondelingen binnen het Rijk in Europa, die aldaar verbleven zijn tot aan den vollen ouderdom van 23 jaren;

zijn met hunne afstammelingen, overeenkomstig de bepaling van no. 4 van het voorgaand artikel, eveneens Nederlanders.

Art. 3. Gevestigd of ingezetenen zijn, die binnen het Rijk in Europa hebben gewoond :

1°. gedurende de drie laatste jaren;

2°. gedurende achttien maanden na aan het bestuur hunner woonplaats het voornemen tot vestiging te hebben verklaard.

Nederlanders zijn gevestigd of ingezetenen, die gedurende de laatste achttien maanden hunne woonplaats binnen het Rijk in Europa hebben gehad.

(*) Bij de wet van 3 Mei 1851 (staatsbl. no. 46) is deze aanhaling van art. 9 veranderd in art. 10.

Nederlanders, die ter zake van 's Lands dienst in een vreemd land wonen, worden voortdurend als ingezetenen beschouwd.

De bepalingen van ingezetenschap, in bijzondere wetten voorkomende, gelden alleen voor zooveel betreft de onderwerpen, in die wetten behandeld.

Art. 4. Zij, op wier staat van Nederlander de afscheiding der voormalige Nederlandsche provinciën, welke thans het Koninkrijk België uitmaken, van invloed heeft kunnen zijn, doch die tijdens de bekrachtiging der traktaten van den 19 April 1839 (*Staatsblad* no. 26), binnen het Rijk in Europa of in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, hunne woonplaats hadden, of er zich binnen twee jaren na dat tijdstip hebben nedergezet, en sedert hunne woonplaats hebben gehouden, of tijdens zij die woonplaats hadden, overleden zijn, zijn Nederlanders, of worden gerekend, die hoedanigheid tot aan hunnen dood te hebben bezeten.

Art. 5. De vereischten om te kunnen worden genaturaliseerd, zijn :

- I. de volle ouderdom van drie-en-twintig jaren ;
- II. een gevestigd verblijf in het Rijk in Europa of in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gedurende zes achtereenvolgende jaren, met het verklaard voornemen om er gevestigd te blijven.

Art. 6. Bij het in te dienen verzoekschrift om naturalisatie worden gevoegd :

- a. de geboorte-akte van den verzoeker, of zoodanige andere akte, welke volgens het regt van het land, waartoe hij behoort, daarvoor in de plaats treedt ;
- b. het bewijs van het gevorderd zesjarig verblijf ;
- c. een bewijs, afgegeven door het bestuur van de plaats binnen welke de verzoeker gevestigd is, der door dezen voor hetzelfde afgelegde verklaring, dat hij voornemens is in het Rijk in Europa, of in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gevestigd te blijven.

Art. 7. De naturalisatie kan mede verleend worden ter belooning van uitstekende diensten, aan het Rijk in Europa of deszelfs koloniën of bezittingen in andere werelddeelen bewezen, of om andere overwegende redenen van staatsbelang.

De artt. 5 en 6 zijn daarbij niet van toepassing.

Art. 8. Aan ieder, die door de wet genaturaliseerd is, zullen door Ons brieven van naturalisatie worden uitgereikt. (*)

Art. 9. Het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, vangt aan zoodra de wet, waarbij zij verleend is, van verbindende kracht is geworden, en de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de geregistreerde brieven van naturalisatie vertoont, en de verklaring heeft afgelegd, dat hij de naturalisatie aanneemt.

(*) Zie hierachter pag. 31.

Indien, in het geval van art 7, de genaturaliseerde buiten 's lands woont, geschiedt de aanneming bij verklaring aan den Minister van Buitenlandsche Zaken. Bij die verklaring moet een afschrift van de geregistreerde brieven van naturalisatie overgelegd worden.

Behalve in het geval van art 7, vervalt de naturalisatie, indien de aanneming niet binnen zes maanden heeft plaats gehad, nadat de wet, die haar verleend heeft, van verbindende kracht is geworden.

Art. 10. De staat van Nederlander wordt verloren :

- 1°. door het aannemen van naturalisatie in een vreemd land ;
- 2°. door buiten Onze toestemming zich in vreemde krijgsveld dienst te begeven, of openbare bedieningen aan te nemen, welke door eene vreemde regering zijn opgedragen ;
- 3°. door een vijfjarig verblijf in een vreemd land, met het kennelijk oogmerk om *niet* terug te keeren.

Het oogmerk om terug te keeren wordt geacht te bestaan bij buitenlandsch verblijf in verband met inlandsche handels-inrigtingen.

W E T

WET
AAN DE UITVOERING VAN ART. 8 DER WET VAN 28 JULIJ 1850,
(NEDERLANDSCH STAATSBLAD N°. 44.)

(VASTGESTELD 21 DECEMBER 1850, NED. STAATSBL. N°. 75.)

Eenig Artikel.

Het 4de lid van art. 12 der wet van 31 Mei 1824 (*Staatsblad* no. 36) wordt vervangen door de navolgende bepalingen:

»Voor brieven van naturalisatie, door Ons ingevolge art. 8 der wet van 28 Julij 1850 (*Staatsblad* no. 44) uit te reiken, een »regt van *vijftig gulden*.

»De naturalisatiën in de gevallen bij art. 7 dier wet voorzien, »zijn aan dit regt niet onderworpen.

»Insgelijks zijn van hetzelfde vrijgesteld zij, die vroeger brieven »van naturalisatie verkregen en de daarop verschuldigde regten »betaald hebbende, nieuwe brieven van naturalisatie, onder de »werking der wet van 28 Julij 1850 (*Staatsblad* no. 44), ver- »krijgen.»

W E T

HOUDENDE VASTSTELLING VAN HET REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

(VASTGESTELD 2 SEPTEMBER 1854, NED. STBL. N°. 129,
IND. STBL. 1855 N°. 2).

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de zamenstelling van de Regering van Nederlandsch-Indië.

Art. 1. De regering der koloniën en bezittingen van het Rijk in *Azië*, uitmakende het gebied van *Nederlandsch-Indië*, wordt in naam des Konings uitgeoefend door eenen Gouverneur-Generaal, op den voet en onder de bepalingen van het tegenwoordig reglement.

Ieder, die zich in *Nederlandsch-Indië* bevindt, is verplicht den Gouverneur-Generaal te erkennen als des Konings vertegenwoordiger, en hem als zoodanig te eerbiedigen en te gehoorzamen.

Art. 2. De Gouverneur-Generaal moet Nederlander zijn en den ouderdom van dertig jaren vervuld hebben.

Hij wordt door den Koning benoemd en ontslagen, en mag zijne waardigheid niet nederleggen, noch *Nederlandsch-Indië* verlaten, zonder magtiging van den Koning.

Art. 3. De Gouverneur-Generaal mag regtstreeks noch zijdelings deelhebber zijn in, noch borg zijn voor eenige onderneming, ten grondslag hebbende eene met de Indische Regering om winst of voordeel aangegane overeenkomst.

Hij mag geene schuldvorderingen ten laste van *Nederlandsch-Indië* koopen.

Hij mag geen deel hebben, regtstreeks of zijdelings, in ondernemingen van handel en scheepvaart, in *Nederlandsch-Indië* gevestigd, noch aldaar eigenaar of huurder van landerijen zijn.

Art. 4. De Koning kan aan den Gouverneur-Generaal toevoegen eenen Luitenant-Gouverneur-Generaal, bestemd om hem voorloopig op te volgen, en om inmiddels zoodanig werkzaam te zijn, als door den Koning of door den Gouverneur-Generaal zal worden voorgeschreven.

Het bepaalde bij de eerste alinea van art. 2 en bij art. 3 is toepasselijk op den Luitenant-Gouverneur-Generaal.

Art. 5. De Gouverneur-Generaal legt in handen van den Koning, of op 's Konings magtiging, in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 15, den volgenden eed (verklaring en belofte) af :

« Ik zweer (verklaar), dat ik, om tot Gouverneur-Generaal over » *Nederlandsch-Indië* benoemd te worden, direktelijk of indirektelijk, « aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder wat « naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven « heb, noch beloven of geven zal.

« Ik zweer (beloof), dat ik, om iets in deze betrekking te doen of « te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken « aannemen zal, direktelijk of indirektelijk.

« Ik zweer (beloof), dat ik den Koning gehoorzaam en getrouw « zal zijn.

« Ik zweer (beloof), dat ik de welvaart van *Nederlandsch-Indië* « naar mijn vermogen bevorderen zal.

« Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Grondwet; dat ik het Re- « glement op het beleid der regering van en alle andere voor *Ne- « derlandsch-Indië* geldende verordeningen, steeds zal onderhouden « en doen onderhouden, en dat ik mij in alles zal gedragen zoo als « een braaf en eerlijk Gouverneur-Generaal betaamt.

« Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!» (Dat « verklaar en beloof ik»)

Art. 6. De Luitenant-Gouverneur-Generaal legt in handen des Konings of van den Gouverneur-Generaal den volgende eed (verklaring en belofte) af:

« Ik zweer (verklaar), dat ik, om tot Luitenant-Gouverneur-Generaal « over *Nederlandsch-Indië* te worden benoemd, direktelijk of indi- « rektelijk, aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder « wat naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of « gegeven heb, noch beloven of geven zal.

« Ik zweer (beloof), dat ik, om iets in deze betrekking te doen of « te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken « aannemen zal, direktelijk of indirektelijk.

« Ik zweer (beloof), dat ik den Koning en den Gouverneur-Generaal, « als des Konings vertegenwoordiger, gehoorzaam en getrouw zal zijn.

« Ik zweer (beloof), dat ik de welvaart van *Nederlandsch-Indië* « naar mijn vermogen bevorderen zal.

« Ik zweer (beloof), dat ik mij met naauwgezetheid en ijver zal « kwijten van alle verrigtingen, welke de Koning of de Gouverneur- « Generaal mij zal opdragen; dat ik het Reglement op het beleid der « regering van en alle andere voor *Nederlandsch-Indië* geldende « verordeningen getrouwelijk zal nakomen, en dat ik mij in alles zal « gedragen zoo als een braaf en eerlijk Luitenant-Gouverneur-Generaal « betaamt.

« Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!» (Dat « verklaar en beloof ik»)

Art. 7. Er is een Raad van *Nederlandsch-Indië*, bestaande uit eenen vice-president en vier leden.

Hij wordt bijgestaan door eenen sekretaris.

De Gouverneur-Generaal kan het voorzitterschap van den Raad 1870.

opdragen aan den Luitenant-Gouverneur-Generaal en kan het zelf bekleeden, zou dikwijls hij dit noodig oordeelt. Zij hebben alleen eene raadgevende stem.

De Gouverneur-Generaal kan, in bijzondere gevallen, andere ambtenaren, alsmede officieren der zee- of landmagt, gelasten de vergaderingen van den Raad bij te wonen tot het geven van mondelinge inlichtingen.

Het Reglement van orde voor 's Raads vergaderingen wordt door den Koning vastgesteld. Het behelst de verplichting tot geheimhouding, in zoover het algemeen belang dit vordert.

Art. 8. De vice-president en de leden van den Raad van *Nederlandsch-Indië* moeten Nederlanders zijn en den ouderdom van dertig jaren vervuld hebben.

Zij worden door den Koning benoemd en ontslagen.

Bloedverwantschap of zwagerschap, tot den vierden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den Gouverneur-Generaal, den Luitenant-Gouverneur-Generaal en den vice-president of leden van den Raad, noch tusschen den vice-president en de leden onderling.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van zwagerschap geraakt, kan zijne bediening niet behouden zonder vergunning van den Koning.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 9. De vice-president en de leden van den Raad van *Nederlandsch-Indië* mogen geene andere staatsambten bekleeden.

Het bepaalde bij art. 3 is op hen toepasselijk.

Art. 10. Tot het vervullen eener opengevallene plaats in den Raad van *Nederlandsch-Indië*, wordt door den Gouverneur-Generaal, na overleg met den Raad, binnen dertig dagen, eene met redenen omkleede aanbeveling van minstens twee personen, aan den Minister van Koloniën gezonden.

Indien de belangen van 's Lands dienst dringend vorderen dat de opengevallene plaats inmiddels worde vervuld, draagt de Gouverneur-Generaal aan een der aanbevolenen de waarneming op van het lidmaatschap van den Raad.

Dusdanige tijdelijke waarneming heeft altijd plaats, wanneer, bij gebreke daarvan het getal der dienstdoende leden van den Raad, de vice-president daaronder, begrepen, minder dan drie zou bedragen.

Art. 11. De vice-president en de leden van den Raad van *Nederlandsch-Indië* leggen, vóór de aanvaarding hunner bediening, in handen van den Koning of van den Gouverneur-Generaal den volgende eed (verklaring en belofte) af:

»Ik zweer (verklaar), dat ik om tot vice-president (lid) van den « Raad van *Nederlandsch-Indië* benoemd te worden, directelijk of « indirectelijk aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, « onder wat naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd « of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

« Ik zweer (beloof), dat ik, om iets in deze betrekking te doen of « te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken « aannemen zal, directelijk of indirectelijk.

« Ik zweer (beloof) getrouwheid aan den Koning, eerbied voor en « gehoorzaamheid aan den Gouverneur-Generaal als des Konings « vertegenwoordiger.

« Ik zweer (beloof), dat ik, door mijne daden en raadgevingen, « naar mijn vermogen zal medewerken tot bevordering van de wel- « vaart van *Nederlandsch-Indië*.

« Ik zweer (beloof), dat ik het Reglement op het beleid der rege- « ring van en alle andere voor *Nederlandsch-Indië* geldende veror- « deningen getrouwelijk zal nakomen, en dat ik mij in alles zal ge- « dragen. zoo als een braaf en eerlijk vice-president (lid) van den « Raad van *Nederlandsch-Indië* betaamt.

« Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!» (Dat belooft en « verklaar ik)»

Deze eed wordt mede door den waarnemenden vice-president en de waarnemende leden van den Raad van *Nederlandsch-Indië* afgelegd.

Art. 12. Wanneer bij het openvallen van het ambt van vice-president van den Raad van *Nederlandsch-Indië* de benoeming van den opvolger niet geschiedt, of in *Nederlandsch-Indië* niet bekend is, of de benoemde in de spoedige aanvaarding zijner waardigheid verhinderd wordt, draagt de Gouverneur-Generaal de waarneming daarvan op aan het oudste lid in benoeming van den Raad.

Art. 13. Wanneer ziekte of afwezendheid van den Gouverneur-Generaal eene voorziening noodzakelijk maakt, kan hij het dagelijksch beleid der zaken tijdelijk opdragen aan den Luitenant-Gouverneur-Generaal; bij ontstentenis van dezen aan den vice-president, en deze niet aanwezig zijnde aan het oudstè lid in benoeming van den Raad van *Nederlandsch-Indië*; een en ander op zoodanigen voet, als de Gouverneur-Generaal zal noodig oordeelen.

Art. 14. Wanneer de waardigheid van Gouverneur-Generaal openvalt, en de benoeming van den voorloopigen of definitieven opvolger niet geschiedt, of in *Nederlandsch-Indië* niet bekend is, gelijk mede wanneer de benoemde in de dadelijke aanvaarding wordt verhinderd, treedt de door den Koning benoemde vice-president van den Raad van *Nederlandsch-Indië* op als waarnemend Gouverneur-Generaal.

Art. 15. Wanneer, in het geval bij het voorgaand artikel voorzien, geen door den Koning benoemden vice-president van den Raad van *Nederlandsch-Indië* aanwezig is, wordt aan een der leden van den Raad de tijdelijke waarneming der waardigheid van Gouverneur-Generaal opgedragen in eene vergadering, waartoe worden te zamengeropen:

de ter plaatse aanwezige leden van den Raad;

de bevelhebber der zeemagt;

de bevelhebber der landmagt;

de president van het hoog-geregtshof;

de prokureur-generaal bij het hoog-geregtshof;

de direktoren der departementen van algemeen bestuur;

de president der algemeene rekenkamer;

De vergadering wordt binnen tweemaal vier-en-twintig uren bijeen-

geroepen, en voorgezeten door den oudste in benoeming van de aanwezige leden van den Raad.

De voorzitter en de leden der vergadering leggen den eed (belofte) af: »dat zij hunne stem zullen uitbrengen op het lid van den Raad van *Nederlandsch-Indië*, dien zij in gemoede het meest geschikt achten voor de tijdelijke waarneming der waardigheid van Gouverneur-Generaal».

De algemeene sekretaris en de sekretarissen van het Gouvernement wonen de vergadering bij. Een hunner voert de pen, de overigen zijn stemopnemers.

De benoeming geschiedt bij volstreckte meerderheid van stemmen, door middel van ongeteekende stembriefjes.

De stembriefjes worden, na door de medestemmenden in eene bus te zijn gestoken, door de stein opnemers overluid voorgelezen.

Niet of niet behoorlijk ingevulde stembriefjes worden tot bepaling der meerderheid, afgetrokken van het getal der aanwezige leden der vergadering.

Wanneer bij de eerste stemming geene volstreckte meerderheid is verkregen, wordt tot eene tweede vrije stemming overgegaan.

Indien ook bij deze stemming door niemand de volstreckte meerderheid is verkregen, heeft er eene derde stemming plaats over de twee personen, die bij de tweede de meeste stemmen op zich vereenigd hebben. Deze onthouden zich van verdere deelneming aan de stemming.

Wanneer bij de tweede stemming meer dan twee personen een gelijk aantal stemmen op zich vereenigen, wordt door voorafgaande stemming beslist, wie hunner niet zullen behooren tot het bij de vorige alinea bedoelde tweetal.

Bij het staken der stemmen is de oudste in benoeming te verkozen. Na den afloop der werkzaamheden worden de stembriefjes in tegenwoordigheid der leden verbrand.

Van de verrigtingen der vergadering wordt een naauwkeurig proces-verbaal in dubbel opgemaakt, en door al de leden en de sekretarissen onderteekend. Een der dubbelen wordt gezonden aan den Minister van Koloniën.

Art. 16. Het bepaalde bij art. 15 is ook toepasselijk op het geval dat de door den Koning benoemde vice-president van den Raad van *Nederlandsch-Indië*, hoewel in *Indië* aanwezig, echter niet in staat is de waardigheid van waarnemenden Gouverneur-Generaal dadelijk te aanvaarden. Zoodra de verhinderend ophoudt, treedt hij van regtswege op als waarnemende Gouverneur-Generaal.

Art. 17. Wanneer er vermoeden bestaat, dat de Gouverneur-Generaal door krankzinnigheid buiten staat is zijne waardigheid te blijven uitoefenen, belegt degene die hem zou moeten vervangen, of, als deze niet bekend of afwezend is, de oudste in benoeming der aanwezige leden van den Raad van *Nederlandsch-Indië*, eene vergadering van dien raad, ten einde te onderzoeken, of er gronden aanwezig zijn, om het bestaande vermoeden als juist aan te nemen.

In die vergadering worden de ambtenaren, die dagelijks met den Gouverneur-Generaal in aanraking zijn, geroepen om inlichtingen te geven.

Zoo daartoe redenen bestaan, wordt vervolgens eene commissie benoemd, om den Raad te dienen van berigt omtrent den toestand van den Gouverneur-Generaal.

Die commissie bestaat uit het hoofd van de geneeskundige dienst, den oudste in rang van de ter plaatse aanwezige officieren van gezondheid en den stads-geneesheer te *Batavia*.

Zij is bevoegd om den gewonen geneesheer van den Gouverneur-Generaal in haar midden te roepen.

Bevestigt dit nader onderzoek het bestaande vermoeden, dan wordt de vergadering belegd, omschreven in art. 15.

Die vergadering roept als getuigen voor zich degenen, die over de zaak licht kunnen verspreiden, en beslist vervolgens bij meerderheid van stemmen of er redenen zijn om den Gouverneur-Generaal, onder 's Konings goedkeuring, te ontheffen van de uitoefening zijner waardigheid.

Wanneer de vergadering tot de ontheffing besluit, is de Gouverneur-Generaal, uit kracht dier verklaring, van de uitoefening zijner waardigheid ontheven en wordt, naarmate der omstandigheden, in de voorloopige vervulling voorzien, overeenkomstig het bepaalde bij art. 14 of 15.

Van elk gedeelte des onderzoeks worden nauwkeurige processen-verbaal in dubbel opgemaakt, en door al de leden en de sekretarissen ondertekend.

Een der dubbelen wordt gezonden aan den Minister van Koloniën.

Art. 18. Bloedverwantschap of zwagerschap, tot den vierden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den Gouverneur-Generaal en de sekretarissen van het Gouvernement, noch tusschen die sekretarissen onderling.

Het bepaalde bij de twee laatste alinea's van art. 8 is hier toepasselijk.

Art. 19. Al wat in dit reglement omtrent den Gouverneur-Generaal is bepaald, is toepasselijk op hem, die de waardigheid tijdelijk uitoefent, met uitzondering van het vastgestelde bij art. 18.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de bevoegdheid en de pligten van de Regering van Nederlandsch-Indië.

Art. 20. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, met inachtneming van de bepalingen van dit reglement en van 's Konings bevelen, algemeene verordeningen vast te stellen omtrent alle onderwerpen, waarvan de regeling niet door de wet is geschied of moet geschieden, waarin niet door een Koninklijk besluit is voorzien, of waarvan aan den Koning de regeling niet is voorbehouden.

Art. 21. Onverminderd het geval, voorzien bij art. 43, is de Gouverneur-Generaal in dringende omstandigheden bevoegd, om, on-

der nadere bekrachtiging door de wet of goedkeuring van den Koning, algemeene verordeningen vast te stellen omtrent onderwerpen, waarvan de regeling door de wet moet geschieden of aan den Koning is voorbehouden, zoolang die regeling niet heeft plaats gehad.

Zoodanige maatregel wordt, wanneer het een onderwerp geldt, waarvan de regeling door de wet geboden is, door den Koning onverwijld gebracht ter kennis van de Staten-Generaal.

Art. 22. De Gouverneur-Generaal kan om gewigtige redenen, onder nadere bekrachtiging door de wet of goedkeuring van den Koning, de afkondiging of uitvoering uitstellen van wetten of Koninklijke besluiten en bevelen.

Van deze handelingen wordt, wanneer zij eene wet betreffen, door den Koning onverwijld kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 23. Onverminderd het geval, voorzien bij art. 43 en behoudens de bepalingen van dit reglement, is de Gouverneur-Generaal bevoegd, om in dringende omstandigheden, voor geheel *Nederlandsch-Indië* of voor bepaalde gedeelten daarvan, onder nadere bekrachtiging door de wet, bij algemeene verordening, wetten geheel of gedeeltelijk huiten werking te stellen.

Van deze handeling wordt door den Koning onverwijld kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 24. De Gouverneur-Generaal heeft, onder de nadere goedkeuring des Konings, gelijke bevoegdheid als hem bij art. 23 is geschonken, ten aanzien van verordeningen door den Koning of in zijne naam door Kommissarissen-Generaal vastgesteld of goedgekeurd.

Bij de toepassing van dit artikel worden als door den Koning vastgesteld beschouwd de bestaande organisatiën der verschillende takken van bestuur en de aangenomen gewigtige beginselen van regering, ook die het stelsel der belasting betreffende, hoezeer niet uitdrukkelijk door den Koning bekrachtigd.

Art. 25. Wanneer de Gouverneur-Generaal gebruik maakt van de magt hem bij art. 22 verleend en zijne handeling wordt afgekeurd, is hij tot afkondiging of uitvoering verplicht, dadelijk na ontvangst van den daartoe strekkenden last des Konings.

Art. 26. Wanneer de algemeene verordeningen door den Gouverneur-Generaal afgekondigd, in de gevallen bedoeld bij de artt. 21, 23 en 24, door de wet of door den Koning niet bekrachtigd worden, afgekeurd worden, of wanneer, in het geval bedoeld bij art. 20, het onderwerp inmiddels in *Nederland* is geregeld, blijven die verordeningen desniettemin in *Nederlandsch-Indië* hare verbindende kracht behouden, tot dat hare intrekking door den Gouverneur-Generaal is afgekondigd.

Art. 27. De Gouverneur-Generaal zorgt voor de uitvoering der algemeene verordeningen, en vaardigt de daartoe noodige bevelen uit.

De algemeene verordeningen zijn op die gedeelten van *Nederlandsch-Indië*, alwaar het regt van zelfbestuur aan de inlandsche vorsten en volken is gelaten, slechts in zoo ver toepasselijk, als met dat regt bestaanbaar is.

Art. 28. De Gouverneur-Generaal vraagt het advies van den raad van *Nederlandsch-Indië* over alle zaken van algemeen of bijzonder belang, waar hij dit noodig oordeelt.

Tot die raadpleging is hij verplicht ten aanzien van:

- a. alle instruktiën en reglementen, het algemeen of gewestelijk bestuur betreffende, op zijnen last ontworpen;
- b. de toepassing van art. 44 van dit reglement, en in het algemeen van elke regeling der staatkundige betrekkingen met Indische vorsten en volken;
- c. de algemeene begrooting van ontvangsten en uitgaven;
- d. de algemeene strekking der maatregelen door het burgerlijk gezag genomen of te nemen ingeval van oorlog of opstand;
- e. buitengewone maatregelen van gewigtigen aard; en
- f. benoemingen tot gewigtige ambten, ter aanwijzing van den Koning.

De Gouverneur-Generaal alleen beslist, en geeft van zijn besluit kennis aan den Raad.

Wanneer de Raad van *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal is gehoord, wordt daarvan melding gemaakt in den aanhef der besluiten.

Art. 29. Overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië* wordt, onverminderd in de gevallen uitdrukkelijk in dit reglement genoemd, gevorderd voor de vaststelling, wijziging, uitlegging, schorsing en intrekking door den Gouverneur-Generaal, van alle algemeen verbindende verordeningen, gelijk mede voor het uitstellen harer afkondiging.

Art. 30. Wanneer de Gouverneur-Generaal, in de gevallen, waarin overeenstemming wordt gevorderd, zich niet vereenigt met het advies van den Raad van *Nederlandsch-Indië*, wordt de uitspraak des Konings door hem ingeroepen.

De Gouverneur-Generaal kan, zonder die uitspraak af te wachten, de door hem noodig gekeurde maatregelen op eigen gezag en verantwoordelijkheid nemen, wanneer hij oordeelt, dat langer verwijl de veiligheid of de rust van *Nederlandsch-Indië* of andere gewigtige algemeene belangen zou in gevaar brengen.

Alvorens die maatregelen worden genomen, deelen de Gouverneur-Generaal, de vice-president en de leden van den Raad elkander schriftelijk hunne gevoelens mede. Het onderwerp wordt daarna op nieuw aan eene beraadslaging in den Raad, onder het voorzitterschap van den Gouverneur-Generaal, onderworpen. De Gouverneur-Generaal stemt in dit geval mede en heeft, bij staking, eene beslissende stem.

Ter deelneming aan deze beraadslaging worden de leden van den Raad opgeroepen, die ingevolge art. 36 afwezend zijn, en zich op de eilanden *Java* en *Madura* bevinden. Zij zijn gehouden onverwijld aan die oproeping te voldoen.

Art. 31. De algemeene verordeningen, vastgesteld, hetzij door de wetgevende magt in *Nederland* (wetten), hetzij door den Koning alleen (Koninklijke besluiten), hetzij door den Gouverneur-Generaal (ordonnantien), worden door den Gouverneur-Generaal afgekondigd, en

door den algemeenen sekretaris, of een der sekretarissen van het gouvernement, gewaarmerkt.

Die afkondiging wordt gerekend geschied te zijn door plaatsing in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië*. Zij is, in geldigen vorm geschied, de eenige voorwaarde der verbindbaarheid.

De algemeene verordeningen werken terstond, nadat hare afkondiging kan bekend zijn.

Wanneer geen ander tijdstip is vastgesteld, wordt de afkondiging gerekend bekend te zijn, op *Java* en *Madura* op den dertigsten dag, en in de overige koloniën en bezittingen op den honderdsten dag, na dien der dagteekening van het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië*, waarin de verordening is opgenomen.

Art. 32. De Gouverneur-Generaal, het bevel tot afkondiging van eene wet of van een Koninklijk besluit ontvangen hebbende, zorgt voor de plaatsing daarvan in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië* met het volgende onderschrift:

«En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de «Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* (den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord) dat deze in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië* worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig »vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt. »Gelast verder alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren »en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving »van de bovenstaande wet (Koninklijk besluit) de hand te houden, »zonder oogluiking of aanzien des persoons.

»Gedaan te . . . den . . . »

(Handteekeningen van den Gouverneur-Generaal en van den algemeenen sekretaris of van een der gouvernementsekskretarissen.)

Art. 33. Het formulier van afkondiging der ordonnantien is, als volgt:

»In naam des Konings!

»De Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*;

»Den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord,

»Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten.»

(Hier volgen de beweegredenen en de inhoud der ordonnantie, en daarna de woorden):

»En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze »in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië* geplaatst, en, voor zooveel »noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

»Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en »ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, »aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oog- »luiking of aanzien des persoons.

»Gedaan te . . . den . . . »

(Handteekening van den Gouverneur-Generaal en van den algemeenen sekretaris of van een der gouvernementsekskretarissen.)

Art. 34. Alle kollegien en landsdienaren, geene uitgezonderd, zijn verplicht aan den Raad van *Nederlandsch-Indië*, op zijne aanvraag, inlichtingen te geven omtrent de feiten, wier kennis vereischt wordt

voor de adviezen, door den Gouverneur-Generaal van den Raad gevraagd.

Art. 35. De Raad van *Nederlandsch-Indie* heeft het regt aan den Gouverneur-Generaal voorstellen te doen.

Wanneer de Gouverneur-Generaal, na onderzoek vermeent een voorstel van den Raad buiten gevolg te moeten laten, geeft hij daarvan, met opgave zijner bezwaren, kennis aan den Minister van Koloniën.

Hij brengt tevens zijn besluit ter kennis van den Raad.

Art. 36. De Gouverneur-Generaal kan aan de leden van den Raad van *Nederlandsch-Indie* bijzondere kommissien opdragen en hen met zendingen in *Nederlandsch-Indie* belasten; mits, behalve de vice-president, twee leden ter hoofdplaats aanwezig blijven.

Art. 37. De Gouverneur-Generaal is, met opzigt tot de uitoefening van zijne waardigheid, verantwoordelijk aan den Koning onverminderd het regt tot vervolging, bij art. 159 der Grondwet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegekend.

Art. 38. De Gouverneur-Generaal is strafbaar:

a. wanneer hij uitvoering geeft of doet geven:

1o. aan Koninklijke besluiten of beschikkingen, niet voorzien van de vereischte mede-onderteekening van een der hoofden van de ministeriële departementen;

2o. aan Koninklijke besluiten of beschikkingen, waarvan hem de uitvoering niet is opgedragen door den Minister van Koloniën;

b. wanneer hij opzettelijk nalaat of grovelijk verzuimt uitvoering te geven of te doen geven aan voorschriften van dit reglement en van andere voor *Nederlandsch-Indië* verbindende wetten en verordeningen, alsmede aan Koninklijke besluiten of beschikkingen en aan geslotene verdragen, voor zoover die uitvoering door den Minister van Koloniën aan hem is opgedragen;

c. wanneer hij beschikkingen neemt of bevelen geeft, waardoor hij wist of weten moest, dat bepalingen van dit reglement, van andere voor *Nederlandsch-Indië* verbindende wetten of algemeene verordeningen, of van geslotene verdragen, worden geschonden.

Art. 39. De straffen bij de wet, regelende de verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriële departementen, tegen de daarbij omschreven misdrijven bedreigd, zijn toepasselijk op den Gouverneur-Generaal, in de gevallen bij het voorgaande artikel vermeld.

Art. 40. In geval van vervolging, hetzij naar aanleiding van art. 159 der Grondwet, hetzij ter zake van andere misdrijven of overtredingen, legt de Gouverneur-Generaal, op ontvangen bevel van wege den Koning, zijne waardigheid neder in handen van den daartoe door den Koning of door dit reglement aangewezen opvolger.

Art. 41. De Gouverneur-Generaal is opperbevelhebber van de in *Nederlandsch-Indië* aanwezige zeemagt, behoudens hare administratieve betrekkingen tot het departement van marine. Hij beschikt over de schepen en vaartuigen en derzelve manschap in overeenstemming met de door den Koning gegeven voorschriften, zoo als hij meest oorbaar acht voor de belangen van *Nederlandsch-Indië*.

Art. 42. De Gouverneur-Generaal is opperbevelhebber van de in *Nederlandsch-Indië* aanwezige landmagt.

In *Nederlandsch-Indië* worden de officieren door den Gouverneur-Generaal benoemd.

Zij worden door hem bevorderd en ontslagen, op den voet bij algemeene verordening bepaald.

De regelen, omtrent het toekennen van pensioenen en gagementen, worden bij algemeene verordening gesteld.

Art. 43. In geval van oorlog of opstand, neemt de Gouverneur-Generaal de maatregelen, die hij in het belang van het Rijk en van *Nederlandsch-Indië* noodzakelijk acht, ook de zoodanige waartoe anders 's Konings magtiging vereischt wordt.

Bepaaldelijk heeft hij alsdan de magt om *Nederlandsch-Indië*, geheel of gedeeltelijk, in staat van oorlog of beleg te verklaren, wetten en bepalingen van dit reglement te schorsen en autoriteiten tijdelijk op te heffen.

De Gouverneur-Generaal kan in bezittingen buiten *Java* en *Madura* de burgerlijke of militaire gezaghebbers magtigen tot het nemen van voorloopige maatregelen van den bij dit artikel bedoelden aard.

Art. 44. De Gouverneur-Generaal verklaart oorlog aan en maakt vrede en andere verdragen met Indische Vorsten en volken, alles met inachtneming van de bevelen des Konings.

Van den inhoud dier verdragen wordt door den Koning mededeeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra hij oordeelt, dat het belang en de zekerheid van het Rijk van *Nederlandsch-Indië* zulks toelaten.

Art. 45. Aan personen, niet in *Nederlandsch-Indië* geboren, die gevaarlijk worden geacht voor de openbare rust en orde, kan het verblijf aldaar door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, worden ontzegd.

Het daartoe strekkend besluit wordt, wanneer het Nederlanders geldt, met redenen omkleed.

Het besluit bepaalt een redelijken tijd, die den betrokken persoon gelaten wordt voor het orde stellen op zijne zaken.

De Gouverneur-Generaal kan, bij een door hem onderteekend bevel, gelasten, dat de betrokken persoon, in afwachting van eene gelegenheid tot verwijdering, in hechtenis worde genomen.

Het besluit tot verwijdering en het bevel tot inhechtenisneming worden aan den betrokken persoon bij geregtelijke akte beteekend.

De Gouverneur-Generaal brengt het besluit tot verwijdering, met de verdere stukken, onverwijld ter kennis van den Minister van Koloniën.

Van het besluit tot verwijdering wordt, wanneer het Nederlanders geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 46. Aan personen, niet in *Nederlandsch-Indië* geboren, kan door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, in het belang der openbare rust en orde, het verblijf in bepaalde gedeelten van *Nederlandsch-Indië* worden ontzegd.

Wanneer de maatregel iemand betreft niet tot de inlanders behoorende, wordt het besluit met de verdere stukken onverwijld gebragt ter kennis van den Minister van Koloniën.

Van den maatregel wordt, wanneer het Nederlands geldt, door den Koning kennis gegeven aan de Staten-Generaal.

Art. 47. De Gouverneur-Generaal kan, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indie*, aan personen binnen *Nederlandsch-Indie* geboren, in het belang der openbare rust en orde, eene bepaalde plaats aldaar tot verblijf aanwijzen, of het verblijf in bepaalde gedeelten van *Nederlandsch-Indie* ontzeggen.

De Gouverneur-Generaal kan, bij een door hem onderteekend bevel, gelasten, dat de betrokken persoon, in afwachting van eene gelegenheid tot verwijdering, in hechtenis worde genomen.

Het besluit tot verwijdering en het bevel tot inhechtenisneming worden aan den betrokken persoon bij geregtelijke akte beteekend.

Wanneer de in dit artikel bedoelde maatregelen iemand betreffen, niet tot de Inlanders behoorende, wordt gehandeld overeenkomstig het voorlaatste lid van het voorgaand artikel.

De bepaling vervat in het laatste lid van het voorgaand artikel, is mede toepasselijk wanneer het Nederlands geldt.

Art. 48. In de gevallen bedoeld in de artt. 45, 46 en 47, wordt door den Gouverneur-Generaal niet beslist, dan nadat de betrokken persoon in zijne verdediging gehoord, of daartoe behoorlijk opgeroepen is. Van het verhoor wordt proces-verbaal opgemaakt.

Art. 49. Behoudens de uitzonderingen bij dit reglement bepaald, worden de ambtenaren benoemd, ontslagen en op pensioen gesteld door den Gouverneur-Generaal, overeenkomstig regels bij algemeene verordening gesteld.

Art. 50. De Gouverneur-Generaal regelt het bedrag der bezoldigingen en soldijen, voor zoover het niet door den Koning vastgesteld is. Bezoldigingen en soldijen bij Koninklijke besluiten bepaald, of begrepen in eene goedgekeurde begrooting, kunnen door den Gouverneur-Generaal, zonder magtiging des Konings, niet worden verhoogd.

Art. 51. Het bezoldigen der ambtenaren geschiedt naar het beginsel, dat, behalve de toe te leggen jaarwedde, geene andere dan de uitdrukkelijk toegestane voordeelen uit het ambt mogen worden getrokken.

Die voordeelen worden door den ambtenaar alleen genoten, wanneer het genot daarvan hem bij zijne benoeming uitdrukkelijk is vergund.

Spillagien of overwigten worden nimmer beschouwd als voordeelen aan de ambtenaren verbonden, maar slechts als middelen om verliezen, buiten de schuld der ambtenaren ontstaan, te vergoeden.

Het bepaalde bij art. 3 van dit reglement kan bij algemeene verordening, geheel of gedeeltelijk, op ambtenaren worden toepasselijk gemaakt.

Art. 52. De Gouverneur-Generaal heeft na gehoord advies van het Hoog-geregtshof, het regt van gratie van straffen; door regterlijke vonnissen in *Nederlandsch-Indie* opgelegd, zoolang de veroordeelden zich aldaar ophouden.

Voor zooveel Inlandsche Vorsten en hoofden betreft, heeft hij ook, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, het regt van amnestie en abolitie.

Art. 53. De Gouverneur-Generaal heeft de magt om dispensatiën te verleen, in de gevallen, bij de algemeene verordeningen omschreven; voor zooveel regtszaken betreft, na hehoord advies van het Hoog-geregtshof.

De Gouverneur-Generaal kan ook, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, en na gehoord advies van het Hoog-geregtshof, dispensatie verleen van eene bepaalde ordonnantie, in de gevallen, daarbij niet vermeld.

Art. 54. De Gouverneur-Generaal verleent, in naam des Konings, zeebrieven aan schepen en vaartuigen, op de Europeesche wijze getuigd. Vaartuigen, op de Inlandsche wijze getuigd, worden van jaar-passen voorzien; een en ander overeenkomstig reeds vastgestelde of nader vast te stellen algemeene verordeningen.

Art. 55. De bescherming der Inlandsche bevolking tegen willekeur, van wien ook, is een der gewichtigste pligten van den Gouverneur-Generaal.

Hij zorgt, dat de bestuderende ambtenaren de daaromtrent bestaande of nader uit te vaardigen verordeningen stiptelijk nakomen, en dat den inlanders overal gelegenheid gegeven worde, om vrijelijk klagten in te leveren.

Art. 56. De Gouverneur-Generaal houdt de op hoog gezag ingevoerde kultures, zooveel doenlijk, in stand, en zorgt in overeenstemming met de bevelen des Konings:

- 1o. dat die kultures niet in den weg staan aan de teelt van genoegzame voedingsmiddelen;
- 2o. dat, voor zoover die kultures plaats hebben op gronden, door de inlandsche bevolking voor eigen gebruik ontgonnen, de beschikking over die gronden geschiede met billijkheid en met eerbiediging van bestaande regten en gebruiken;
- 3o. dat bij de verdediging van den arbeid, dezelfde regelen worden in acht genomen;
- 4o. dat de belooning der betrokken inlanders, met vermindering van schadelijke opdrijving, zoodanig zij, dat de gouvernement-kultures hun, bij gelijken arbeid, ten minste gelijke voordeelen opleveren als de vrije teelt;
- 5o. dat zooveel doenlijk opgeheven worden de bezwaren, die, na een opzettelijk onderzoek, mogten bevonden worden ten aanzien van die kultures te bestaan; en
- 6o. dat alzoo worde voorbereid eene regeling, steunende op vrijwillige overeenkomsten met de betrokken gemeenten en personen, als overgang tot eenen toestand, waarbij de tussehenkomst des bestuurs zal kunnen worden ontbeerd.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van de maatregelen, door den Gouverneur-Generaal, naar aanleiding van dit artikel, genomen.

Art. 57. In elk gewest worden de aard en duur der persoonlijke

diensten, waartoe de inboorlingen verplicht zijn, de gevallen, waarin, en de wijze en voorwaarden, waarop zij kunnen worden gevorderd, door den Gouverneur-Generaal geregeld, in overeenstemming met de bestaande gebruiken, instellingen en behoeften.

De verordeningen, die persoonlijke diensten betreffen, worden in elk gewest, om de vijf jaren, door den Gouverneur-Generaal herzien, met het doel om daarin trapsgewijze de verminderingen te brengen, bestaanbaar met het algemeen belang.

In het verslag, bedoeld bij het eerste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van den staat, waarin zich de voorgeschreven regeling der hier bedoelde diensten bevindt.

Art. 58. De Gouverneur-Generaal zorgt, dat in *Nederlandsch-Indië* geene belastingen geheven worden dan die bij algemeene verordeningen zijn bepaald.

Art. 59. De Gouverneur-Generaal zorgt, dat overal, waar de *landrente* geheven wordt, volgens den gemeentelijken of dorps-aanslag, daarmede voorloopig worde voortgegaan.

De grondslagen voor den aanslag in de landrente worden bij algemeene verordening vastgesteld.

In het verslag, bedoeld bij het 1ste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van de maatregelen, naar aanleiding van dit artikel genomen.

Art. 60. De Gouverneur-Generaal moedigt den handel, de nijverheid en den landbouw aan, en zorgt ook, ter bevordering hiervan voor het aanleggen of in stand houden van markten (*passars*). Hij waakt, met eerbiediging van verkregene regten, dat op die markten geene belastingen worden geheven.

Art. 61. De Gouverneur-Generaal vestigt zijne bijzondere aandacht op de bosschen van djatti-hout. Hij zorgt, dat de regten van eigendom des Rijks op alle dusdanige bosschen, niet bij verkoop of op eenige andere wijze aan bijzondere personen afgestaan, worden gehandhaafd; en dat het in stand houden of uitbreiden dier bosschen en de houtkap in dezelve door doeltreffende maatregelen worden geregeld.

Art. 62. De Gouverneur-Generaal mag geene gronden verkoopen.

In dit verbod zijn niet begrepen kleine stukken gronds, bestemd tot uitbreiding van steden en dorpen en tot het oprigten van inrigtingen van nijverheid.

De Gouverneur-Generaal kan gronden uitgeven in huur, volgens regels, bij algemeene verordening te stellen. Onder die gronden worden niet begrepen de zoodanige, door de inlanders ontgonnen, of als gemeene weide, of uit eenigen anderen hoofde tot de dorpen of *dessa's* behoorende.

Art. 63. Op de eilanden van den Oost-Indischen Archipel worden geene nieuwe gouvornements-vestigingen daargesteld, zonder magtiging des Konings.

DERDE HOOFDSTUK.

Van het Algemeen Bestuur.

Art. 64. De verschillende takken van het algemeen burgerlijk bestuur worden, onder de bevelen en het oppertoezicht van den Gou-

verneur-Generaal beheerd door direktoren, wier getal, werkring en bevoegdheid worden bepaald door den Koning.

Art. 65. De hoofden der aldus ingestelde departementen van algemeen bestuur vereenigen zich tot een *Raad van Direktoren*, telkens wanneer de Gouverneur-Generaal hunne samenwerking beveelt.

Art. 66. Er is eene Algemeene Rekenkamer, belast met het toezigt over het beheer der koloniale geldmiddelen en over de verantwoording der rekenpligtigen.

De zamenstelling der kamer en hare instructie worden door den Koning vastgesteld, in overeenstemming met de wet op de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de Gewestelijke en Plaatselijke Besturen.

Art. 67. Zooveel de omstandigheden het toelaten, wordt de Inlandsche bevolking gelaten onder de onmiddellijke leiding van hare eigene van regeringswege aangestelde of erkende hoofden, onderworpen aan zoodanig hooger toezigt als bij algemeene of bijzondere voorschriften door den Gouverneur-Generaal is of zal worden bepaald.

Art. 68. De indeeling van het grondgebied van *Nederlandsch-Indië* in gewesten, geschiedt door den Koning.

In de gewesten wordt, in naam van den Gouverneur-Generaal, het bestuur uitgeoefend door hoofd-ambtenaren onder zoodanige ambts-titels als zijn of zullen worden bepaald.

De Gouverneur-Generaal stelt de instructiën der hoofd-ambtenaren vast en regelt hunne betrekking tot de verschillende kollegiën en ambtenaren, tot de militaire gezaghebbers en tot de bevelhebbers van 's Rijks schepen van oorlog.

Het burgerlijk gezag is, zoolang niet anders is bepaald, het hoogste.

Art. 69. De verdeeling der gewesten in regentschappen geschiedt door den Gouverneur-Generaal.

In elk regentschap wordt, onder zoodanigen ambts-titel als de Inlandsche gebruiken medebrengen, een regent aangesteld, door den Gouverneur-Generaal uit de Inlandsche bevolking gekozen.

De instructiën der regenten en hunne betrekking tot de Europeesche ambtenaren worden door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

Bij het openvallen der betrekking van regent op het eiland *Java* wordt, behoudens de voorwaarden van bekwaamheid, ijver, eerlijkheid en trouw, zooveel doenlijk tot opvolger gekozen een der zonen of nabestaanden van den laatsten regent.

Art. 70. De regentschappen worden, waar hij dit noodig acht, door den Gouverneur-Generaal verdeeld in distrikten.

Elk distrikt wordt bestuurd door een inlandsch hoofd, onder zoodanigen ambts-titel als de inlandsche gebruiken medebrengen.

De instructiën der distrikts-hoofden en hunne betrekking tot de Europeesche ambtenaren worden door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

Art. 71. De inlandsche gemeenten verkiezen, behoudens de goedkeuring van het gewestelijk gezag, hare hoofden en bestuurders. De Gouverneur-Generaal handhaaft dat regt tegen alle inbreuken.

Aan die gemeenten wordt de regeling harer huishoudelijke belangen gelaten, met inachtneming der van den Gouverneur-Generaal of van het gewestelijk gezag uitgegane verordeningen.

Waar het bepaalde bij de alinea's 1 en 2 van dit artikel niet overeenkomt met de instellingen des volks of met verkregene regten, wordt de invoering daarvan achterwege gelaten.

Art. 72. De ambtenaren, met het hoogste gewestelijk gezag bekleed, zijn bevoegd tot het maken van reglementen en keuren van politie. Zij kunnen tegen de overtreding daarvan straffen bedreigen, overeenkomstig regels bij algemeene verordening te stellen.

Art. 73. Vreemde Oosterlingen, in *Nederlandsch-Indië* gevestigd, worden zooveel doenlijk in afzonderlijke wijken vereenigd, onder de leiding van hunne eigene hoofden.

De Gouverneur-Generaal zorgt, dat die hoofden van de vereischte voorschriften worden voorzien.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van de Justitie.

Art. 74. Overal waar de inlandsche bevolking niet is gelaten in het genot harer eigene regtspleging, wordt in *Nederlandsch-Indië* regt gesproken in naam des Konings.

Art. 75. Voor zooveel de Europeanen betreft, berust de regtspraak in burgerlijke en handelszaken, alsmede in strafzaken op algemeene verordeningen, zooveel mogelijk overeenkomende met de in *Nederland* bestaande wetten.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, de daarvoor vatbare bepalingen dier verordeningen, des noodig gewijzigd, toepasselijk te verklaren op de inlandsche bevolking of een gedeelte daarvan.

Behoudens de gevallen waarin zoodanige verklaring heeft plaats gehad, of waarin inlanders zich vrijwillig hebben onderworpen aan het voor de Europeanen vastgestelde burgerlijke en handelsregt, worden door den inlandschen regter toegepast de godsdienstige wetten, instellingen en gebruiken der inlanders, voor zoover die niet in strijd zijn met algemeen erkende beginselen van billijkheid en regtvaardigheid.

Naar die wetten, instellingen en gebruiken wordt, onder gelijk voorbehoud, ook door den Europeschen regter gevonnisd in zaken der aan zijne regtspraak onderworpen inlandsche hoofden en bij de kennisneming in hooger beroep van door den inlandschen regter, in burgerlijke en handelszaken, gedane uitspraken.

Op die wetten, instellingen en gebruiken wordt door den Europeschen regter, bij zijne regtspraak naar de voor Europeanen vastgestelde wetgeving, zooveel mogelijk acht gegeven, wanneer inlanders, buiten het geval, waarin de bij het 2de lid bedoelde verklaring heeft plaats gehad, of het geval van vrijwillige onderwerping aan gezegde

wetgeving in de bij wettelijke bepalingen aangewezen gevallen, als verweerders in burgerlijke of handelszaken voor hem te regt staan.

Bij de regtspraak over inlanders, in het 3de en 4de lid van dit artikel bedoeld, neemt de regter de algemeene beginselen van het burgerlijk en handelsregt voor Europeanen tot rigtsnoer, wanneer het de beslissing geldt van zaken, die bij de hiervoren bedoelde godsdienstige wetten, instellingen en gebruiken niet geregeld zijn.

Art. 76. De militaire strafregtspleging berust op algemeene verordeningen, zooveel mogelijk overeenkomende met de in *Nederland* bestaande wetten.

Art. 77. Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet dan ten algemeenen nutte, op de wijze bij algemeene verordening bepaald en tegen voorafgaande schadeloosstelling.

De verklaring, dat het algemeen nut onteigening vordert, geschiedt door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*.

De vereischten van overcensurering met den Raad en van voorafgaande schadeloosstelling kunnen niet worden ingeroepen, wanneer oorlog, brand, watersnood, aardbeving, vulkanische uitbarsting of andere dringende omstandigheden, eene onverwijld inbezitting vorderen.

Het regt van den onteigende op schadeloosstelling wordt daardoor niet verkort.

Art. 78. Alle twistgedingen over eigendom of daaruit voortspuitende regten, over schuldvorderingen of andere burgerlijke regten behooren bij uitsluiting tot de kennis van de regterlijke magt.

Evenwel blijven de tusschen inlanders of tusschen *met deze gelijkgestelde personen van denzelfden landaard gerezen burgerlijke geschillen, welke volgens hunne godsdienstige wetten of oude herkomsten ter beslissing staan van hunne priesters of hoofden, daaraan onderworpen.

Art. 79. De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regters, bij algemeene verordeningen aangewezen.

Art. 80. Niemand kan tegen zijn wil worden afgetrokken van den regter, dien algemeene verordeningen hem toekennen.

Art. 81. Alle tusschenkomst van de Regering in zaken van justitie, niet bij dit reglement toegestaan, is verboden.

Art. 82. De zaken, welke uit haren aard of krachtens algemeene verordeningen ter beslissing staan van het administratief gezag, blijven daaraan onderworpen.

Geschillen over bevoegdheid tusschen de regterlijke en administratieve magt worden door den Gouverneur-Generaal, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, beslist volgens regels, bij algemeene verordening te stellen.

Art. 83. Geschillen over bevoegdheid tusschen de regthaken en de inlandsche priesters en hoofden, als ook tusschen den burgerlijken en militairen regter, worden op den voet en de wijze, bij het vorig artikel bepaald, door den Gouverneur-Generaal beslist.

Art. 84. Het verlof van den Gouverneur-Generaal, of buiten *Java* en *Madura* van den hoogsten gewestelijken gezaghebber, is noodig tot het instellen van burgerlijke regtsvorderingen en van vervolgingen tot straf tegen inlandsche vorsten en hoofden, bij algemeene verordening aangeduid.

Art. 85. Buiten de gevallen bij de artt. 43, 45, 47 en 86 voorzien, mag niemand in hechtenis worden genomen dan op bevel van het daartoe, ingevolge de algemeene verordeningen op de strafverordening, bevoegd gezag en op den voet en de wijze daarbij omschreven.

Art. 86. Wanneer iemand, niet behoorende tot de inlandsche bevolking, in buitengewone omstandigheden, buiten het geval voorzien bij de artt. 45 en 47, door het politiek gezag is in hechtenis genomen, is hij, op wiens bevel zulks plaats heeft gehad, gehouden daarvan terstond kennis te geven aan den officier van justitie bij de Europeesche regtbank, binnen wier regtsgebied de inhechtenisneming is geschied.

Art. 87. Het geheim der aan den post of andere instelling van vervoer toevertrouwde brieven is onschendbaar, behalve op last des regters. In de gevallen bij algemeene verordening omschreven.

Art. 88. Niemand mag tot straf vervolgd of daartoe veroordeeld worden, dan op de wijze en in de gevallen bij algemeene verordening voorzien.

Art. 89. Geenerlei straf heeft den burgerlijken dood of het verlies van alle burgerlijke regten ten gevolge.

Art. 90. Op geen misdrijf of overtreding mag als straf gesteld worden de verbeurdverklaring der goederen, den schuldige toebehoorende.

Art. 91. Alle vonnissen vermelden de gronden, waarop zij rusten, en in strafzaken, behalve het misdrijf op de overtreding, de stellige wetsbepalingen, waarop zij zijn gegrond.

Algemeene verordeningen regelen, met betrekking tot den inlandschen regter, de noodige wijzigingen van het voorschrift, dat de vonnissen met redenen moeten omkleed zijn.

De terechtzittingen zijn openbaar, behoudens de uitzonderingen bij algemeene verordening aangewezen.

De vonnissen worden in het openbaar uitgesproken, behoudens de uitzonderingen bij algemeene verordening aangewezen.

Art. 92. Het geval van verklaarden staat van oorlog of beleg uitgezonderd, kan nergens, waar in naam des Konings wordt regt gesproken, een doodvonnis ten uitvoer worden gelegd, zonder magtiging van den Gouverneur-Generaal, na gehoord advies van den hoogsten burgerlijken of militairen regter.

De beschikking, waarbij de ten-uitvoer-legging is geweigerd, wordt door den Gouverneur-Generaal ter kennis gebracht van den Minister van Koloniën.

De hoogste gezagvoerders in de bezittingen buiten *Java* en *Madura* zijn bevoegd, in geval de dadelijke uitvoering van een doodvonnis gebiedend noodzakelijk is, deze te gelasten, na gehoord advies van den regter, die het vonnis heeft gegeven.

Van hunne beschikking geven zij onverwijld kennis aan den Gouverneur-Generaal.

Art. 93. Het hoogste regterlijk kollegie in *Nederlandsch-Indië* is gevestigd te *Batavia*, en draagt den naam van *Hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië*.

Art. 94. De president van het Hoog-geregtshof van *Nederlandsch-Indië* wordt door den Koning benoemd en ontslagen.

Hij kan alleen met zijne toestemming door den Koning in eene andere ambtsbetrekking worden overgeplaatst.

De vice-president en de leden van het Hoog-geregtshof kunnen alleen met hunne toestemming door den Gouverneur-Generaal in andere ambtsbetrekkingen worden geplaatst.

Art. 95. Behoudens de in het vorig artikel bedoelde overplaatsing en ontslag op eigen verzoek, kunnen de president, de vice-president en de leden van het Hoog-geregtshof van hun ambt niet worden ontslagen, dan wanneer zij wegens misdrijf tot gevangenisstraf veroordeeld, in staat van kennelijk onvermogen verklaard, wegens schulden gegijzeld, onder kuratele gesteld zijn, of de waardigheid van hun ambt uit het oog verliezen, gelijk mede bij gebleken wangedrag, onzedelijkheid, merkelijke achteloosheid, ongeschiktheid door ouderdom of aanhoudende ziels- of ligchaamsziekte.

Wanneer de Gouverneur-Generaal, den Raad van *Nederlandsch Indië* gehoord, oordeelt, dat het ontslag, om eene der bij de vorige zinsnede vermelde redenen, behoort plaats te hebben, zendt hij zijne daartoe strekkende voordragt met alle ter zake betrekkelijke stukken aan den Minister van Koloniën, vergezeld van eene schriftelijke verantwoording van den betrokken ambtenaar, wien tot dat einde de tegen hem bestaande bezwaren worden medegedeeld.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, in afwachting van 's Konings beschikking, den betrokken ambtenaar, onder toekenning van wachtgeld, in zijn ambt te schorsen en voorloopig in de waarneming daarvan te voorzien.

De betrokken ambtenaar wordt, des verkiezende, door toekenning van verlofstraktement en vrijen overtocht, in de gelegenheid gesteld om zich in *Nederland* te gaan verantwoorden.

De Koning verleent of weigert het ontslag.

Art. 96. Het verleenen van een bevel tot gevangenneming van een regterlijk ambtenaar brengt, behoudens het bepaalde bij art. 100, van regtswege schorsing in zijn ambt te weeg.

Art. 97. In het vonnis, waarbij een regterlijk ambtenaar tot eene lijf- of oonteerende straf is veroordeeld, wordt tevens zijne afzetting uitgesproken.

Art. 98. Het Hoog-geregtshof oordeelt in burgerlijke zaken in eersten aanleg:

- 1°. over alle regtsvorderingen, waarin de Gouverneur-Generaal als gedaagde wordt aangesproken;
- 2°. over alle regtsvorderingen, uitgezonderd die, welke de belastingen en pachten betreffen, tegen den lande.

Niettemin moeten alle zakelijke regtsvorderingen voor den gewonen regter gebragt worden.

Art. 99. De vice-president en de leden van den raad van *Nederlandsch-Indië*, en zoodanige andere ambtenaren als algemeene verordeningen aanduiden, staan te regt voor het Hoog-geregtshof, wegens misdrijven en overtredingen, gedurende den tijd hunner funktiën begaan.

Art. 100. Met uitzondering van het geval van voorloopige aanhouding bij ontdekking op heeter daad, kan tegen de ambtenaren, in het vorig artikel bedoeld, geen bevel van gevangenneming worden ten uitvoer gelegd, en, in het geval van ambtsmisdrif, geene vervolging plaats hebben dan nadat daartoe door den Gouverneur-Generaal, op den voet en de wijze bij algemeene verordening omschreven, magtiging is verleend.

Art. 101. De Gouverneur-Generaal en de Luitenant-Gouverneur-Generaal staan wegens misdrijven of overtredingen in *Nederland* te regt; wegens ambtsmisdrif, voor den Hoogen Raad der *Nederlanden*; wegens andere misdrijven of overtredingen ter plaatse, waar de zetel der Regering in *Nederland* is gevestigd, voor den regter, die, naar de Nederlandsche wetgeving, bevoegd is over het onderwerp te oordeelen.

Art. 102. Het Hoog-geregtshof heeft het toezigt op den geregelten loop en de afdoening van regtsgedingen, alsmede op het nakomen der wetten en andere algemeene verordeningen bij alle regtbanken en geregten.

Het kan regterlijke handelingen, beschikkingen en vonnissen, wanneer die met de wetten en andere algemeene verordeningen strijdig zijn, vernietigen en buiten werking stellen, volgens de daaromtrent gestelde regels.

Art. 103. Algemeene verordeningen bepalen de gevallen, waarin de arresten van het Hoog-geregtshof in burgerlijke zaken onderworpen zijn aan hooger beroep bij den Hoogen Raad der *Nederlanden*, en de wijze van regtspleging ten aanzien van dat beroep te volgen.

Art. 104. Vonnissen, door den regter in *Nederland* gewezen, en bevelen door hem uitgevaardigd, mitsgaders grossen van authentieke akten aldaar verleden, kunnen in *Nederlandsch-Indië* worden ten uitvoer gelegd.

Zoo ook kunnen vonnissen en bevelen, door den regter in *Nederlandsch-Indië* gewezen of uitgevaardigd, alsmede grossen van authentieke akten, aldaar ten overstaan van Europesche openbare ambtenaren verleden, aan welke gelijke kracht als aan de vonnissen is toegekend, in *Nederland* ten uitvoer gelegd worden.

ZESDE HOOFDSTUK.

Van de Ingezetenen.

Art. 105. Met uitzondering van de personen van 's Rijks wege naar *Nederlandsch-Indië* gezonden, mag niemand zich van elders aldaar vestigen zonder schriftelijke vergunning, op *Java* en *Madura*, van den Gouverneur-Generaal, elders, van den hoogsten gewestelijken gezaghebber.

De voorwaarden der toelating van Nederlanders en vreemdelingen worden bij algemeene verordening geregeld.

Aan Nederlanders, welke de bovenbedoelde vergunning verkregen hebben, kan niet dan in het geval en op de wijze bij art. 45 vermeld, het verblijf in *Nederlandsch-Indië* worden ontzegd.

Art. 106. Ingezetenen van *Nederlandsch-Indië* zijn, behalve de inboorlingen des lands, allen die op den voet bij het vorig artikel bepaald hun verblijf binnen *Nederlandsch-Indië* gevestigd hebben.

Art. 107. Onder Nederlanders worden in dit reglement verstaan, die het zijn volgens de wetten van het Koninkrijk.

Art. 108. Allen, die zich op het grondgebied van *Nederlandsch-Indië* bevinden, hebben aanspraak op bescherming van persoon en goederen.

Art. 109. De bepalingen van dit reglement en van alle andere algemeene verordeningen, waarin sprake is van Europeanen en inlanders, zijn, waar het tegendeel niet bepaald is, toepasselijk op de met hen gelijk gestelde personen.

Met Europeanen worden gelijkgesteld alle Christenen en alle personen, niet vallende in de termen der volgende zinsnede.

Met inlanders worden gelijkgesteld Arabieren, Mooren, Chinezen en allen die Mohammedanen of heidenen zijn.

De inlandsche Christenen blijven onderworpen aan het gezag der inlandsche hoofden, en met opzigt tot regten, lasten en verplichtingen aan dezelfde algemeene, gewestelijke en gemeentelijke verordeningen en instellingen, als de inlanders, die het Christendom niet belijden.

De Gouverneur-Generaal kan, in overeenstemming met den Raad van *Nederlandsch-Indië*, uitzonderingen maken op de toepassing der in dit artikel gestelde regels.

Art. 110. Het toezigt der Regering op de drukpers wordt bij algemeene verordening geregeld, in overeenstemming met het beginsel, dat het door de drukpers openbaren van gedachten of gevoelens en het toelaten van elders dan in *Nederland* gedrukte stukken, geene andere belemmering mogen ondervinden, dan tot verzekering der openbare orde gevorderd wordt.

In *Nederland* gedrukte stukken worden onbelemmerd toegelaten, behoudens ieders verantwoordelijkheid, volgens regels, bij algemeene verordening te stellen.

Art. 111. Vereenigingen en vergaderingen van staatkundigen aard, of waardoor de openbare orde wordt bedreigd, zijn in *Nederlandsch-Indië* verboden. Tegen de overtreding van dit verbod worden zoodanige maatregelen genomen, als de omstandigheden vorderen.

Art. 112. Ieder ingezetene heeft het regt om verzoeken aan de bevoegde magt, zowel in *Nederland* als in *Nederlandsch-Indië*, schriftelijk in te dienen, mits die persoonlijk en niet uit naam van meer worden ondertekend, welk laatste alleen kan geschieden door of van wege lichamen, wettelijk zamengesteld of als zoodanig erkend, en in dat geval niet anders dan over onderwerpen tot hunne bepaalde werkzaamheden behoorende.

Art. 113. De ingezetenen zijn verplicht om op den voet, reeds

bepaald of nader te bepalen, deel te nemen aan schutterijen of andere gewapende vereenigingen, welke door den Gouverneur-Generaal noodig worden geoordeeld tot bewaring van rust en orde. Algemeene verordeningen bepalen welke ingezetenen, bij de schutterijen ingelijfd, kunnen geroepen worden om mede te werken tot de handhaving van het Nederlandsch gezag in *Indië*.

Art. 114. In *Nederlandsch-Indië* worden geene Europesche titels van adeldom erkend, dan die door den Koning zijn verleend.

Vreemde ordesteekenen, titels, rangen of waardigheden mogen door de ingezetenen van *Nederlandsch-Indië* niet worden aangenomen zonder het bijzonder verlot des Konings.

Art. 115. Uiterlijk op den 1sten Januarij 1860 is de slavernij in geheel *Nederlandsch-Indië* afgeschaft.

De maatregelen tot voorbereiding en geleidelijke trapsgewijze uitvoering van die afschaffing, zoomede de vergoedingen, welke daarvan het gevolg kunnen zijn, worden bij algemeene verordening vastgesteld.

In het verslag, bedoeld bij het eerste lid van art. 60 der Grondwet, wordt jaarlijks opgave gedaan van het verrigte naar aanleiding van dit artikel.

Art. 116. De slavenhandel, de invoer en de openbare verkoop van slaven zijn verboden.

De als slaven van elders aangevoerde personen zijn vrij, zoodra zij zich op het grondgebied van *Nederlandsch-Indië* bevinden.

Art. 117. De regten en verplichtingen der meesters ten aanzien der in *Nederlandsch-Indië* aanwezige slaven worden bij algemeene verordeningen geregeld.

Art. 118. Op *Java* en *Madura* blijft het nemen van pandelingen, tot zekerheid van schuld, verboden.

Dit verbod wordt door den Gouverneur-Generaal toegepast op die gedeelten van de bezittingen buiten *Java* en *Madura*, waar de maatschappelijke toestand het gedoogt.

De algemeene verordeningen, het pandelingschap regelende, waar het nog niet kan worden afgeschaft, hebben de strekking om die afschaffing te bevorderen.

Het pandelingschap gaat niet over op de kinderen des schuldenaars. Het vervoeren van pandelingen over zee is verboden.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de Godsdienst.

Art. 119. Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der algemeene verordeningen op het strafregt.

Art. 120. Alle openbare godsdienstoefening binnen gebouwen en besloten plaatsen wordt toegelaten, voor zoover die geene stoornis aan de openbare orde toebrengt.

Tot openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen wordt het verlof des Bestuurs vereischt.

Art. 121. De Gouverneur-Generaal zorgt, dat alle godsdienstige gezindheden zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de algemeene verordeningen.

Art. 122. In de bestaande inrigting en het bestuur der Christelijke kerkgenootschappen wordt geene verandering gebragt, dan met wederzijdsch goedvinden van den Koning en het bestuur van het betrokken kerkgenootschap.

Art. 123. De Christen-leeraars, priesters en zendelingen moeten voorzien zijn van eene door of namens den Gouverneur-Generaal te verleenen bijzondere toelating, om hun dienstwerk in eenig bepaald gedeelte van *Nederlandsch-Indië* te mogen verrigten.

Wanneer die toelating schadelijk wordt bevonden, of de voorwaarden daarvan niet worden nageleefd, kan zij door den Gouverneur-Generaal worden ingetrokken.

Art. 124. De priesters der inlanders, die het Christendom niet belijden, zijn geplaatst onder het oppertoezicht der vorsten, regenten en hoofden, voor zooveel betreft de godsdienst, die elk hunner belijdt.

Deze zorgen, dat door de priesters niets worde ondernomen strijdig met dit reglement en met de door of uit naam van den Gouverneur-Generaal uitgevaardigde verordeningen.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Van het Onderwijs.

Art. 125. Het openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur-Generaal.

De inrigting daarvan wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, bij algemeene verordening geregeld.

Het verslag, bedoeld bij het eerste lid van art. 60 der Grondwet, doet den staat van het openbaar onderwijs, ook dien van de scholen voor de inlandsche bevolking bestemd, jaarlijks kennen.

Art. 126. Het geven van onderwijs aan Europeanen of daarmede gelijkgestelde personen is vrij, behoudens het toezigt der overheid, en het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers.

Art. 127. Overeenkomstig regels, bij algemeene verordening te stellen, wordt voldoende openbaar lager onderwijs gegeven, overal, waar de behoefte der Europeesche bevolking dit vordert en de omstandigheden het toelaten.

Art. 128. De Gouverneur-Generaal zorgt voor het oprigten van scholen ten dienste der inlandsche bevolking.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Van den Handel en de Scheepvaart.

Art. 129. De tarieven van in-, uit- en doorvoer worden vastgesteld door de wet.

Alleen in dringende omstandigheden is de Gouverneur-Generaal

bevoegd, die tarieven tijdelijk te wijzigen, onder nadere bekrachtiging door de wet.

Van zoodanige wijziging wordt aan de beide Kamers der Staten-Generaal onverwijld kennis gegeven.

Art. 130. De havens van *Nederlandsch-Indië*, geopend voor den algemeenen handel, zijn toegankelijk voor de schepen van alle volken, met welke het Koninkrijk der *Nederlanden* in vriendschap is, behoudens de naleving der algemeene en plaatselijke verordeningen.

In andere havens worden alleen toegelaten inlandsche vaartuigen en die tot de kustvaart gerechtigd zijn.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 131. Het tegenwoordig reglement wordt in *Nederlandsch-Indië* afgekondigd op de wijze bij art. 31 vastgesteld.

De tijd, waarop het aldaar in werking treedt, wordt door den Koning bepaald.

Art. 132. Alle op het bij het vorig artikel bedoelde tijdstip verbindende wettelijke verordeningen, reglementen en besluiten worden gehandhaafd, totdat zij door anderen zijn vervangen.

Bepalingen, voorkomende in de verordeningen, vermeld in de eerste zinsnede van art. 82, die in strijd zijn met het voorschrift der eerste zinsnede van art. 78, behouden slechts kracht gedurende twee jaren na het in werking treden van dit reglement.

AANWIJZING

VAN

DE AMBTEN OF BEDIENINGEN, TOT WELKE VREEMDELINGEN KUNNEN BENOEMD WORDEN.

(STAATSBLAD 1867 N°. 31).

Eenig Artikel.

Zij, die niet vallen in de termen van artikel 1 van Ons voormeld besluit van 10 September 1864, zijn, mits zij overigens aan de bepalingen van dat besluit voldoen, in *Nederlandsch-Indië* benoembaar tot de ambten of bedieningen, vermeld in den bij dit besluit gevoegden staat.

STAAT, aanwijzende de ambten en bedieningen tot welke vreemdelingen benoembaar zijn in *Nederlandsch-Indië*.

Hoofdingenieur, ingenieur, aspirant-ingenieur, opziener, onder-opziener en voorman bij het mijnwezen;

Hoofdingenieur, ingenieur en aspirant-ingenieur bij het stoomwezen;

Hoofdingenieur, ingenieur, adjunkt-ingenieur, telegrafist en leerling-telegrafist bij de dienst der gouvernementen telegrafalen;

Hoofdingenieur, ingenieur, aspirant-ingenieur en assistent bij de geographische dienst;

Technisch ambtenaar bij het boschwezen;

Ambtenaar, belast met zendingen, nasporingen enz., in het belang der wetenschap;

Leeraar aan inrigtingen van onderwijs;

Genees-, heel-, verlos- en artsnij-mengkundige;

Translateur, adjunkt-, aspirant-, en élève-translateur;

Landmeter;

Burger-opnemers (ten dienste der topographische opname);

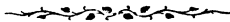
Veearts;

Hortulanus en assistent-hortulanus bij 's lands plantentuin;

Teekenaar, graveur, instrumentmaker, lithograaf, drukker en letterzetter bij civiele, maritime en militaire inrigtingen.

Werkman en opziener bij de maritieme en militaire établissements;

Beambte en bediende bij uit den vreemde ontboden toestellen en werktuigen.

Behoort bij Bijlage

<i>Anjer.</i>	
4	<i>Ambarawa.</i>
3	<i>Bandone.</i>

T A R I E F

VOOR

DE VERZENDING VAN TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

(STAATSBLAD 1867 N°. 78).

Art. 1 enz.

Art. 2. Het tarief, vastgesteld bij art. 2 van het besluit van 22 Junij 1865, no. 9 (Staatsblad no. 62) en aangevuld bij het besluit van 20 Maart 1867, no. 27 (Staatsblad no. 35*a*), aan te vullen met het tarief voor de telegraafkantoren op Sumatra, en het alzoo te vervangen door het aan dit besluit gehecht tarief voor de verzending van telegrafische berigten.

REGLEMENT

OP

HET LAGER ONDERWIJS VOOR EUROPEANEN EN MET DEZEN GELIJKGESTELDEN IN NEDERLANDSCH-INDIE.

(STAATSBLAD 1868 N°. 31).

I. Vast te stellen, het navolgend :

REGLEMENT op het lager onderwijs voor Euro- peanen en met dezen gelijkgestelden in Nederlandsch-Indie.

TITEL I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. Het lager onderwijs wordt onderscheiden in gewoon en meer uitgebreid onderwijs.

Het gewoon lager onderwijs omvat het onderwijs in :

- a. het lezen,
- b. het schrijven,
- c. het rekenen,
- d. de beginselen der vormleer,
- e. die der Nederlandsche taal,
- f. die der aardrijkskunde,
- g. die der geschiedenis,
- h. die der kennis van de natuur,
- i. het zingen.

Tot het meer uitgebreid lager onderwijs wordt gerekend het onderwijs in :

- k. de beginselen der kennis van de levende talen,
- l. die der wiskunde,
- m. die der landbouwkunde,
- n. de gymnastiek,
- o. het teekenen,
- p. de handwerken voor meisjes.

Art. 2. Lager onderwijs wordt gegeven in scholen en in de woningen der ouders of voogden van de kinderen.

Het eerste is school-, het laatste huis-onderwijs

Onderwijs aan de kinderen van ten hoogste drie gezinnen gezamenlijk wordt nog als huis-onderwijs beschouwd.

Art. 3. De lagere scholen worden onderscheiden in openbare en bijzonder scholen.

Openbare scholen zijn die, opgericht en onderhouden door het Gouvernement; de overige zijn bijzondere scholen.

De openbare scholen zijn toegankelijk voor kinderen van Europeanen en met dezen gelijkgestelden; alsmede voor kinderen van inlanders en met dezen gelijkgestelden, wanneer hunne ouders of voogden daartoe het verlangen te kennen geven, op de voorwaarden door den Gouverneur-Generaal bepaald of nog te bepalen.

Aan bijzondere scholen kan van wege het Gouvernement subsidie worden verleend onder zoodanige voorwaarden als de Gouverneur-Generaal noodig acht.

De aldus gesubsidieerde scholen zijn, even als de openbare scholen, toegankelijk voor alle kinderen, zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid.

Het bepaalde bij artikel 19 is op die scholen toepasselijk.

Art. 4. Het schoolonderwijs wordt gegeven door hoofd- en hulp-onderwijzers, hoofd- en hulp-onderwijzeressen en kweekelingen, zoo mannelijke als vrouwelijke.

Kweekelingen zijn zij, die, den ouderdom nog niet bereikt hebbende, waarop zij tot het examen als hulp-onderwijzer of hulp-onderwijzers kunnen worden toegelaten, bij het schoolonderwijs behulpzaam zijn.

Dien ouderdom bereikt hebbende, mogen zij als kweekelingen werkzaam blijven gedurende den tijd, die nog verlopen moet, alvorens zij tot het examen, in de vorige alinea bedoeld, kunnen worden toegelaten.

Indien kweekelingen het examen, vermeld in het 2^e en 3^e lid, met ongunstig gevolg hebben afgelegd, of om redenen, ter beoordeeling van de plaatselijke schoolcommissie, verhinderd zijn geweest examen af te leggen, kunnen zij nog gedurende twee jaren als kweekelingen werkzaam blijven.

Art. 5. Niemand mag lager onderwijs geven, die niet in het bezit is der bij dit reglement gevorderde bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid.

De bewijzen, in *Nederland* wettig afgegeven zijn van waarde.

Art. 6. Het voorgaand artikel is niet toepasselijk op:

- a. de kweekelingen, voor zoo veel betreft het onderwijs in de school, waarin zij werkzaam zijn;
- b. hen, die uitsluitend aan de kinderen van één gezin lager onderwijs geven;
- c. hen, die van het geven van lager onderwijs geen beroep makende en zich zonder geldelijke belooning daartoe bereid verklarende, van de plaatselijke schoolcommissie vergunning hebben verkregen tot het geven van zoodanig onderwijs;
- d. de kandidaten en doktoren in de letteren en in de wis- en natuurkunde, voor zoo veel zij door hunne academische graden bevoegd zijn onderwijs te geven in één of eenige der vakken, vermeld in artikel 1.

Art. 7. Die lager onderwijs geeft zonder daartoe bevoegd te zijn,

of in strijd met het 1ste lid van artikel 27 van dit reglement, wordt voor de eerste maal gestraft met eene boete van *vijf-en-twintig tot honderd gulden*, voor de tweede maal met eene boete van *honderd gulden* en gevangenisstraf van *acht dagen*, te zamen of afzonderlijk, en vervolgens telkens met gevangenisstraf van *één tot drie maanden*.

Op hem, die buiten de grenzen zijner bevoegdheid lager onderwijs geeft, is de helft dezer straffen van toepassing; hiervan zijn uitgezonderd:

- a. de hulp-onderwijzers, tijdelijk aan het hoofd eener school geplaatst, mits deze tijdelijke waarneming niet langer dure dan een jaar;
- b. de onderwijzers bedoeld bij artikel 16.

Art. 8. Behalve in de gevallen, hierna vermeld, vervalt de bevoegdheid tot het geven van onderwijs voor hem, die bij eindvonnis is veroordeeld tot tuchthuisstraf, dan wel tot gevangenisstraf wegens diefstal, oplichting, meened, misbruik van vertrouwen of aantasting der zeden.

Die ter zake van eenig ander misdrijf tot gevangenisstraf is veroordeeld, kan door den Gouverneur-Generaal, op voordragt van den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, worden verklaard zijne bevoegdheid tot het geven van onderwijs te hebben verloren.

Art. 9. Die de bevoegdheid tot het geven van lager onderwijs volgens het voorafgaand artikel verloren heeft, kan haar niet terug krijgen; alleen in de gevallen, bedoeld bij de artikelen 18 en 25 kan zij door den Gouverneur-Generaal worden terug gegeven.

Art. 10. Tot opleiding van onderwijzers worden van Gouvernementswege aan de voornaamste scholen normaal-lessen verbonden.

Art. 11. De bepalingen van dit reglement omtrent de onderwijzers zijn insgelijks op de onderwijzeressen van toepassing, voor zoverre het voor deze geene uitzondering behelst.

Art. 12. Dit reglement is niet toepasselijk:

- a. op hen, die uitsluitend onderwijs geven in één der vakken, vermeld onder *i*, *n*, *o* en *p* van artikel 1 en op de daarvoor bestemde scholen;
- b. op militaire onderwijzers, ten aanzien van het onderwijs door hen gegeven aan militairen.

TITEL II.

Van het openbaar onderwijs.

§ 1. Van de scholen.

Art. 13. De plaatsen in *Nederlandsch-Indie*, waar openbaar lager onderwijs gegeven wordt, worden door den Gouverneur-Generaal bepaald.

Het onderwijs omvat ten minste de vakken, vermeld onder *a—i* van artikel 1.

Waar behoefte aan uitbreiding bestaat en deze mogelijk is, kun-

nen één, meer of alle vakken, onder *k—p* van artikel 1 vermeld, in het onderwijs opgenomen worden.

Uitbreiding, die met uitgaven gepaard gaat, vindt alleen plaats krachtens een besluit van den Gouverneur-Generaal.

Art. 14. Tot het openbaar schoolonderwijs worden geene kinderen toegelaten, die aan besmettelijke ziekten lijden, of die niet behoorlijk zijn ingeënt, ten ware deze de natuurlijke kinder ziekte gehad hebben.

§ 2. *Van de onderwijzers.*

Art. 15. Wanneer het getal leerlingen op eene school meer dan 30 bedraagt, wordt de hoofdonderwijzer bijgestaan door één hulp-
onderwijzer; meer dan 70 door twee hulponderwijzers; meer dan 120 door drie hulponderwijzers.

Naarmate zij beschikbaar zijn, kunnen kweekelingen worden aangesteld.

Art. 16. Bij ontstentenis van een geschikt persoon, in het bezit van een akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, kan een hulp-
onderwijzer aan het hoofd van eene school worden geplaatst.

Art. 17. Om als hoofd- of hulponderwijzer benoemd te worden, wordt vereischt het bezit van:

- a. eene akte van bekwaamheid tot het geven van schoolonderwijs.
- b. een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur der plaats, waar de bezitter het laatste jaar heeft gewoond.

Art. 18. Hoofd- en hulponderwijzers, die uit 's Lands dienst ontslagen worden ter zake van een ergerlijk levensgedrag, of het verspreiden van leeringen, strijdig met de goede zeden, of aansporende tot ongehoorzaamheid aan de wetten des Lands, kunnen op voordragt van den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, door den Gouverneur-Generaal worden verklaard hunne bevoegdheid tot het geven van onderwijs te hebben verloren.

Art. 19. De onderwijzer onthoudt zich van iets te leeren, te doen of toe te laten, wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden.

Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkgenootschappen.

Hiervoor kunnen de schoollokalen buiten de schooluren beschikbaar worden gesteld.

Art. 20. De hoofd- en hulponderwijzers drijven geen handel, doen geen nering, noch oefenen enig beroep uit buiten het vak van onderwijs.

Dit verbod is mede toepasselijk op de leden van het gezin der hoofd- en hulponderwijzers, voor zoover het verbodene ten huize van dezen zou geschieden.

§ 3. *Van de kosten van het onderwijs.*

Art. 21. Het openbaar onderwijs wordt bekostigd uit 's Lands kas.

Art. 22. Ter tegemoetkoming in die kosten wordt, volgens door

den Gouverneur-Generaal vast te stellen tarieven, in verband tot de ge goedheid der ouders en de meerdere of mindere uitgebreidheid van het onderwijs, eene bijdrage voor elk schoolgaand kind geheven.

Voor twee of meer kinderen van één gezin, gelijktijdig ter school gaande, wordt het bedrag van het schoolgeld lager gesteld.

Die onvermogens zijn schoolgeld te betalen, worden niet aan de heffing onderworpen.

Waar de plaatselijke omstandigheden dit toelaten, kunnen betalende en niet-betalende leerlingen in afzonderlijke scholen worden onderwezen.

Art. 23. De hoofden van gewestelijk en plaatselijk bestuur bevoor deren zooveel mogelijk het schoolgaan der kinderen, hetzij voor hen al dan niet schoolgeld kan betaald worden.

Van het getal der in een gewest aanwezige kinderen van zes tot veertien jaren wordt jaarlijks door het hoofd van gewestelijk bestuur opgave gedaan aan den Gouverneur-Generaal, door tusschenkomst van den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs.

TITEL III.

Van het bijzonder onderwijs.

Art. 24. Tot het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs wordt, behoudens de uitzonderingen gesteld bij art. 6, gevorderd het bezit van:

- a. eene akte van bekwaamheid;
- b. een gelijk getuigschrift als in artikel 17 L^t. b is vermeld;
- c. het bewijs dat beide stukken door het hoofd van gewestelijk bestuur, waar het onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden.

Van het afgeven van zoodanig bewijs geeft het hoofd van gewestelijk bestuur kennis aan de betrokken plaatselijke schoolkommissie.

Art. 25. Onderwijzers, die zich schuldig maken aan een ergerlijk levensgedrag, of bij het geven van bijzonder schoolonderwijs of van huisonderwijs leeringen verspreiden, strijdig met de goede zeden, of aansporende tot ongehoorzaamheid aan de wetten des Lands, kunnen, op voordragt van den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, door den Gouverneur-Generaal worden verklaard hunne bevoegdheid tot het geven van onderwijs te hebben verloren.

Art. 26. Tot het bijzonder schoolonderwijs worden geen kinderen toegelaten, die aan besmettelijke ziekten lijden.

Daar, waar het bijzonder schoolonderwijs uit 's Lands kas wordt gesubsidieerd, worden geene kinderen tot hetzelfde toegelaten, die niet behoorlijk zijn ingeënt, ten ware zij de natuurlijke kinderziekte hebben gehad.

Art. 27. Geen bijzonder schoolonderwijs wordt gegeven in lokalen, die door den Inspekteur van het onderwijs, na overleg met de plaatselijke schoolkommissie en na ingewonnen advies van een der plaatselijke geneesheeren of van den eerstaanwezenden ambtenaar van het burgerlijk bouwdepartement verklaard zijn voor de gezondheid

schadelijk, of door bouwvalligheid gevaarlijk te wezen, of van onvoldoende ruimte voor het aantal schoolgaande kinderen

Die zich bezwaard acht met de uitspraak van den Inspekteur, wendt zich door zijne tusschenkomst, binnen veertien dagen na ontvangst van de kennisgeving dier uitspraak, tot den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, die ten deze na een nieuw zelfstandig onderzoek beslist.

In afwachting der eindbeslissing kan het onderwijs in het afgekeurde lokaal worden voortgezet, ten ware dit wegens bouwvalligheid mogt zijn afgekeurd.

TITEL IV.

Van de akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs.

Art. 28. De akten van bekwaamheid tot het geven van school- en huisonderwijs worden verkregen door het afleggen van examens.

Art. 29. Hiertoe wordt twee malen 's jaars de gelegenheid gegeven op plaatsen en tijden, die telkens door den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, aangewezen en bij openbare aankondiging ter algemeene kennis gebracht worden.

De examens, met uitzondering van die der onderwijzeressen, geschieden in het openbaar, ten overstaan van de plaatselijke schoolkommissie, bijgestaan door een inspekteur van het onderwijs, zoo een hunner ter plaatse aanwezig kan zijn, en door een of meer door haar te kiezen deskundigen, die onder hare leiding het examen afnemen.

De inspekteur neemt deel aan de beraadslagingen der schoolkommissie als stemgerechtigd lid.

Voor het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer is de tegenwoordigheid van een inspekteur een volstrekt vereischte.

De deskundigen brengen advies uit, alvorens de kommissie eene beslissing neemt, doch nemen aan die beslissing geen deel.

Bij staking der stemmen, wordt het afgelegd examen als onvoldoende beschouwd.

Ook op andere plaatsen en tijden, dan de door den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, aangewezen, kan ten behoeve van personen, die het examen voor de toelating tot het geven van bijzonder onderwijs wenschen af te leggen, daartoe de gelegenheid worden geopend, na verkregen magtiging van den Directeur.

Art. 30. Die een examen wenscht af te leggen, meldt zich tijdig aan bij den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, door tusschenkomst van de plaatselijke schoolkommissie en met opgave van de akte, die hij verlangt.

Hij legt daarbij over een of meer getuigschriften van goed zedelijk gedrag en zijn geboorte-akte.

Art. 31. Om tot het examen te worden toegelaten, moet de gevorderde ouderdom zijn bereikt.

Deze is bepaald voor de huisonderwijzers, huisonderwijzeressen, hulponderwijzers en hulponderwijzeressen op achttien jaren, voor de hoofdonderwijzers en hoofdonderwijzeressen op drie-en-twintig jaren.

Art. 23. Voor het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als hulponderwijzer en als hulponderwijzeres wordt gevorderd:

- a. goed lezen en schrijven;
- b. vaardigheid om zich, zoowel mondelijk als schriftelijk, juist en gemakkelijk uit te drukken;
- c. voldoende kennis van de zinsontleding, de spelregels en eerste gronden der Nederlandsche taal;
- d. idem van de beginselen der vormleer;
- e. idem van het rekenen, zoowel met geheele getallen als gewone en tiendeelige breuken, toegepast op munten, maten en gewigten. (als onderwijzers daarenboven de leer der evenredigheden);
- f. idem van de aardrijkskunde en geschiedenis;
- g. idem van de beginselen van de kennis der natuur;
- h. idem van de theorie van het zingen;
- i. idem van de beginselen van onderwijs en opvoeding.

Art. 33. Voor het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzeres wordt gelijke kennis als van den hulponderwijzer gevorderd, maar grondiger en met toepassing op hare bestemming als hoofdonderwijzeres.

Art. 34. Voor het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer wordt gelijke kennis als van den hulponderwijzer gevorderd, doch grondiger, meer omvattend en ontwikkeld.

Art. 35. Zij, die eene der akten verlangen of reeds verkregen hebben, in de drie voorgaande artikelen genoemd, worden, op hun verzoek, daarenboven onderworpen aan een examen in een of meer der vakken, vermeld onder *k* tot *p* van artikel 1.

Art. 36. Het examen ter verkrijging van eene akte van bekwaamheid als huisonderwijzer of huisonderwijzeres loopt over een of meer der vakken, vermeld in artikel 1.

Daarbij wordt althans gelijke kennis als van den hulponderwijzer gevorderd.

Art. 37. Wanneer het examen naar genoegen der schoolcommissie is afgelegd, wordt daarvan verslag gedaan aan den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, die alleen bevoegd is, de verlangde akten uit te reiken of te weigeren.

Op de akten van bekwaamheid tot het geven van schoolonderwijs, wordt tevens aantekening gehouden van het vak of de vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs, waarin met gunstig gevolg examen is afgelegd.

Insgelijks worden op de akten van bekwaamheid tot het geven van huisonderwijs de verdere vakken van het lager onderwijs aangeeteekend, waarin met gunstig gevolg examen is afgelegd.

Art. 38. De akten van bekwaamheid voor het schoolonderwijs

gelden ook voor het huisonderwijs, die voor het huisonderwijs geven tevens de bevoegdheid, om eene school onderrigt te geven in een of meer der vakken. vermeld onder *b*, *c* en *i—p* van artikel 1.

De akten van bekwaamheid als hoofdonderwijzer en als hoofdonderwijzeres geven ook het regt om als hulponderwijzer en als hulponderwijzeres werkzaam te zijn.

TITEL V.

Van het toezigt op het onderwijs.

Art. 39. Onder den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, wordt het toezigt op het onderwijs uitgeoefend door:

- 1°. inspektors van het onderwijs, en
- 2°. plaatselijke schoolkommissiën.

Art. 40. Plaatselijke schoolkommissiën worden ingesteld op de plaatsen waar een of meer scholen, hetzij openbare, hetzij bijzondere aanwezig zijn.

Zij bestaan met inbegrip van den voorzitter uit *drie*, *vijs* of *seven* leden, naar mate plaatselijke omstandigheden zulks gedoogen of vorderen.

De leden der schoolkommissiën worden benoemd en ontslagen, op *Java* en *Madura* door den Gouverneur-Generaal, op voordragt van de hoofden van gewestelijk bestuur, in te dienen door tusschenkomst van den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, *elders* door de hoofden van gewestelijk bestuur, op de voordragt der betrokkene schoolkommissie.

De hoofden van gewestelijk bestuur zijn voorzitters van alle in het gewest onder hun beheer gevestigde schoolkommissiën.

In de afdeeling der gewesten worden zij — bij verhindering om zelve als zoodanig op te treden — vervangen door de hoofden van plaatselijk bestuur.

De sekretaris wordt door de kommissie uit hun midden gekozen.

Ingeval geen der leden genegen mogt zijn de betrekking van sekretaris op zich te nemen, of zulks om andere redenen wenschelijk wordt geacht, wordt iemand buiten de kommissie voor die betrekking aangewezen.

Die aanwijzing geschiedt in gelijker voege als hierboven voor de benoeming der leden is voorgeschreven.

Art. 41. Die met het toezigt op het onderwijs belast zijn, zijn, binnen den kring hun aangewezen, bevoegd van alle overtredingen van de verordeningen betreffende het lager onderwijs proces-verbaal op te maken.

De plaatselijke schoolkommissiën kunnen zulks doen, hetzij gezamenlijk als ligchaam, hetzij door een of meer leden uit haar midden.

De scholen, waar lager onderwijs gegeven wordt, zoo openbare als bijzondere, zijn steeds toegankelijk voor al de in de 1ste alinea bedoelde autoriteiten.

De onderwijzers zijn gehouden hun de verlangde inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs.

Weigeringen in deze wordt gestraft met eene boete van *f* 25,—, of gevangenisstraf van *drie* dagen en bij herhaling telkens met beide straffen te zamen.

Art. 42. De plaatselijke schoolkommissiën houden een naauwkeurig toezigt op alle scholen binnen haar ressort, waar lager onderwijs gegeven wordt; bezoeken die ten minste eens om de twee maanden, hetzij gezamenlijk, hetzij door kommissiën uit hun mid-den; zorgen, dat de verordeningen op het lager onderwijs stipt nagekomen worden; houden aantekeningen van het onderwijzend personeel van het getal leerlingen en van den staat van het onderwijs; doen jaarlijks vóór den 1sten Februarij aan den Inspekteur een beredeneerd verslag van den toestand van het onderwijs; deelen deze de belangrijke veranderingen mede, die het schoolwezen heeft ondergaan; geven hem alle inlichtingen, die hij verlangt; verleenen bijstand aan de onderwijzers, die hare voorlichting, hulp of medewerking vragen; en beijveren zich den bloei van het onderwijs naar vermogen te behartigen.

Art. 43. De inspekteurs zorgen voortdurend bekend te blijven met den toestand van het schoolwezen in hun ressort; bezoeken twee malen 's jaars alle scholen in hetzelfde, waar lager onderwijs gegeven wordt, en houden van dat schoolbezoek naauwkeurig aantekening; zorgen, dat de verordeningen op het lager onderwijs stipt nagekomen worden; verstrekken aan den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, alle inlichtingen die hij verlangt, en geven hem kennis van al wat hun bij het schoolbezoek belangrijks is voorgekomen; doen aan dezen de voorstellen, die zij in het belang van het onderwijs achten; behartigen de belangen der onderwijzers en verleenen hun de noodige hulp en medewerking, en gedragen zich overigens naar de bevelen, welke hun door den Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, worden gegeven.

Art. 44. De Directeur, belast met de zaken van het onderwijs, biedt der Regering jaarlijks vóór 1 Mei een beredeneerd verslag aan van den toestand van het onderwijs in *Nederlandsch-Indië*.

TITEL VI.

Overgangs-bepalingen.

Art. 45. De onderwijzers en onderwijzeressen, zoo openbare als bijzondere, die op het tijdstip van het in werking treden van dit Reglement wettig in die betrekkingen zijn, behoeven om daarin voort te gaan, geen herbenoeming of herkenning.

Na dat tijdstip worden de vóór hetzelfde verkregen akten van algemeene toelating van den 1sten en 2^{den} rang beschouwd gelijke regten te geven als de akten van bekwaamheid als hoofdonderwijzer; die van den 3^{den} rang gelijke regten als de akten van bekwaamheid als hulponderwijzer; die van de schoolhouders gelijke regten als de akten van bekwaamheid als hoofdonderwijzeres.

De ondermeesters en kweekelingen, die vóór 1 Januarij 1868 den ouderdom van 18 jaren hebben bereikt, zijn verplicht voor ultimo December 1869 een voldoende examen als hulponderwijzer af te leggen, bij gebreke waarvan zij uit hunne betrekking zullen worden ontslagen.

De weeshuis-scholen te *Samarang* blijven op den tegenwoordigen voet voortbestaan tot ultimo December 1868.

II. *Te bepalen:*

Deze verordening treedt in werking op 1 September 1868.

Alle met den inhoud harer bepalingen strijdige verordeningen en besluiten worden hierbij ingetrokken.

A L G E M E E N E
BEPALINGEN, OMTRENT VEILIGHEIDSMATREGELEN
TER VOORKOMING VAN AANVARINGEN,
(STAATSBLAD 1869 N°. 12).

Dat Hij het noodig achtende, om met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen strekkende tot voorkoming van aanvaringen nieuwe voorschriften uit te vaardigen;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de publikatie van 7 Februarij 1849, (Staatsblad N°. 11); en van de ordonnancie van den 28sten Augustus 1868, (Staatsblad N°. 104), vast te stellen de ondervolgende algemeene bepalingen omtrent veiligheidsmaatregelen, welke ter voorkoming van aanvaringen door stoom- en andere schepen en vaartuigen, varende of ten anker liggende, moeten worden in acht genomen.

Art. 1. Deze ordonnancie beschouwt ieder stoomschip, onder zeil en *niet* onder stoom, als zeilschip, en ieder stoomschip, onder stoom, *al of niet* zeilvoerende, als stoomschip.

Over het voeren van lichten.

Art. 2. Geene andere lichten worden van zonsondergang tot zonsopgang gevoerd dan die, in de volgende artikelen vermeld.

Art. 3. Stoomschepen onder stoom voeren de volgende lichten:

- a. Aan den top van den fokkemast een helder wit licht, zóó ingerigt, dat het bij donkere nachten zonder mist, op een afstand van ten minste 1½ Duitsehe mijl zichtbaar is, en een gelijkmatig en onafgebroken licht doet schijnen over een hoog van den horizon van 20 kompasstreken, en dat zóó is bevestigd, dat het licht werpt over 10 kompasstreken ter wederzijde van het schip, te weten van regt vooruit tot 2 streken achterlijker dan dwars aan elke zijde.
- b. Aan stuurboordszijde een groen licht, zóó ingerigt, dat het bij donkere nachten, zonder mist, op eenen afstand van ten minste ½ Duitsehe mijl zichtbaar is en een gelijkmatig en onafgebroken licht doet schijnen over eenen hoog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel van regt vooruit tot twee streken achterlijker dan dwars aan die zijde.
- c. Aan bakboordszijde een rood licht, zóó ingerigt, dat het bij

donkere nachten, zonder mist, op eenen afstand van ten minste $\frac{1}{2}$ Duitsche mijl zichtbaar is en een gelijkmatig en onafgebroken licht doet schijnen over eenen boog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel van regt vooruit tot 2 streken achterlijker dan dwars aan die zijde.

- d. De lichten in de zijden moeten aan den binnen-boordskant voorzien zijn van langscheeps geplaatste schermen, zich 0.90 Ned. el verder dan het licht naar voren uitstreckende, opdat niet van voren aan stuurboord, het bakboords of roode licht en van voren aan bakboord het stuurboords of groene licht kunne worden gezien.

Art. 4. Stoomschepen, andere schepen slepende, moeten behalve hunne zijde-lichten, twee heldere witte toplichten boven elkander voeren tot onderscheiding van de andere stoomschepen. Elk dezer lichten zal ingerigt en bevestigd moeten zijn als het toplicht, dat de stoomschepen, niet slepende, voeren.

Art. 5. Zeilschepen, onder zeil zijnde, of gesleept wordende, voeren dezelfde lichten als voor stoomschepen onder stoom is bepaald met uitzondering van het witte licht, aan den top der fokkemast, dat zij nimmer mogen voeren.

Art. 6. Wanneer bij slecht weder de roode en groene lichten, niet blijvend bevestigd of gevoerd kunnen worden, zullen deze lichten van zons-ondergang tot zons-opkomst, elk aan de zijde van het schip, waar zij behooren op het dek gereed gehouden worden tot oogenblikkelijke vertooning en moeten zij bij het naderen van- of tot eenig schip tijdig worden vertoond en wel zóódanig, dat aan stuurboord niet het bakboords of roode licht, en aan bakboord niet het stuurboords of groene licht kan gezien worden.

Ter voorkoming van vergissingen bij het vertoonen dezer lichten, zullen de lantaarns uitwendig geverwd moeten zijn met de kleur van het licht. Verder moeten de lantaarns voorzien zijn van doelmatige schermen.

Art. 7. Zeil- of stoomschepen op reeden, stroomen of in vaarwaters ten anker liggende, vertoonen van zons-ondergang tot zons-opkomst een helder licht in eene lantaarn met witte glazen, op eene plaats, waar dit het best kan worden gezien, maar niet hooger dan 6 ellen boven het scheepsboord, zoodanig ingerigt, dat het rondom een gelijkmatig en onafgebroken licht vertoont, langs den geheelen horizon, op den afstand van ten minste $\frac{1}{2}$ Duitsche mijl.

Onoverdekte vaartuigen ten anker of voor hunne netten of vleet liggende, moeten een helder wit licht en kunnen bovendien met korte tusschenpoozen een schitterend licht vertoonen indien zij dit noodig achten.

Art. 8. Zeil-loodsvaartuigen voeren geene lichten als voor de andere zeilschepen zijn voorgeschreven, maar zooals bij de afzonderlijke loodsreglementen is bepaald.

Art. 9. Zeilvaartuigen, welke volgens Staatsblad 1858, n°. 134. van jaarpassen behooren te worden voorzien, zijn vrijgesteld van de naleving der voorschriften van artt. 5 en 6.

Op zeilvaartuigen onder vreemde vlag varende, is de voorafgaande alinea mede van toepassing, wanneer zij, de Nederlandsche vlag voerende, in de termen zouden vallen om van jaarpassen te worden voorzien.

Art. 10. In alle gevallen van mist, zoowel over dag als bij nacht, moeten de schepen ten minste eenmaal in de vijf minuten, de volgende signalen doen hooren:

- a. de stoomschepen onder stoom: de stoomfluit geplaatst vóór den schoorsteen ter hoogte van $2\frac{1}{2}$ Ned. el boven het dek;
- b. zeilvaartuigen onder zeil: een misthoorn;
- c. stoom- en zeilschepen niet varende: eene klok, gong of blok.

Bepalingen nopens het uitwijken bij ontmoeting of voorbijvaren.

Art. 11. Twee zeilschepen elkander in tegenovergestelden koers ontmoetende, zoodat zij gevaar zouden loopen elkander aan te varen, moeten beiden, ter voorkoming daarvan, naar stuurboord houden om elkander dus aan bakboord voorbij te varen.

Aat. 12. Wanneer twee zeilschepen elkander ontmoeten in verschillende koersen, in dier voege dat zij, in die koersen voortsturende, gevaar zouden loopen elkander aan te varen, dan moet het schip over stuurboord liggende, afhouden of wijken voor het schip, dat over bakboord ligt.

Voor het geval echter dat het schip liggende over stuurboord, bij den wind- en het andere met ruimen wind zeilt, moet laatstgemeld voor den bij den wind zeilenden bodem wijken. Indien echter een der schepen vóór den wind zeilt, of wel wanneer zij over denzelfden boeg met ruimen wind zeilen, alsdan moet het vóór den wind zeilende- of het loefwaardsche schip wijken voor het lijwaardsche en vervolgt laatstgemelde bodem zijnen koers.

Art. 13. Wanneer twee schepen onder stoom elkander in tegenovergestelden koers ontmoeten, zoodat zij, in dien koers doorsturende, gevaar zouden loopen elkander aan te varen, moeten beiden, ter voorkoming daarvan, naar stuurboord houden, om elkander aan bakboord voorbij te varen.

Art. 14. Wanneer twee schepen onder stoom elkander ontmoeten in verschillende koersen, in dier voege dat zij, in die koersen doorsturende, gevaar zouden loopen elkander aan te varen, dan moet het schip, hetwelk het andere aan stuurboord van zich peilt, voor laatstgemelden bodem wijken.

Art. 15. Wanneer twee schepen, het eene zeilschip en het andere een schip onder stoom, elkander ontmoeten in verschillende koersen in dier voege, dat zij, in die koersen doorsturende, gevaar zouden loopen elkander aan te varen, dan moet het stoomschip voor het zeilschip wijken, en blijft laatstgemelde bodem zijn koers vervolgen.

Art. 16. Ieder schip onder stoom, hetwelk een ander schip nadert, moet, wanneer er kans van aanvaring bestaat, de vaart verminderen of zoo noodig stoppen en de werktuigen achteruit doen slaan.

Bij mistig weder zijn de schepen onder stoom verplicht met geringe vaart te loopen.

Art. 17. Ieder schip, dat een ander schip oploopt, moet wijken; terwijl het schip, dat opgelopen wordt, zijn koers vervolgt.

Art. 18. In de gevallen, waarbij overeenkomstig de bovenstaande bepalingen een der twee schepen moet wijken of afhouden, moet het andere evenwel manoeuvreren zooals de omstandigheden met inachtneming der gewone zeemanspraktijk vorderen.

Art. 19. Uitzonderingen op de in art. 12 en volgende gegeven voorschriften zijn toegelaten, wanneer de gevaren der zee en bijzondere omstandigheden eene afwijking noodzakelijk maken tot het voorkomen van onmiddellijk gevaar.

Art. 20. De bovenvermelde bepalingen ontheffen noch den eigenaar of den gezagvoerder, noch de bemanning van eenig schip van de verantwoordelijkheid voor de nadeelige gevolgen, welke mogten voortvloeijen uit het niet voeren der lichten, het niet doen der signalen, het niet behoorlijk uitkijken of het veronachtzamen van die maatregelen van voorzorg, welke volgens de gewone zeemanspraktijk, behooren te worden genomen ook ten gevolge van bijzondere omstandigheden.

Strafbepaling.

Art. 21. De overtredingen van de bepalingen van dit reglement worden, voor zooverre zij niet als misdrijven moeten worden aangemerkt, naar gelang van haren aard en van de omstandigheden, waaronder zij zijn gepleegd, gestraft met geldboeten van 25 tot 100 gulden, onverminderd de burgerregterlijke verantwoordelijkheid der overtreders.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zoo veel noodig, in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking af aanzien des persoons.

W I J Z I G I N G

VAN ART. 2 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 7 APRIL 1866,
(INDISCH STAATSBLAD N°. 59) EN VAN ART. 8 VAN
HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 5 OKTOBER 1851
(INDISCH STAATSBLAD N°. 72.)

STAATSBLAD 1869 N°. 40.

In aanmerking nemende, dat er noodzakelijkheid bestaat, om het port der brieven en der gedrukte stukken, die tusschen het Rijk en *Nederlandsch-Indië* door middel der geslotene brievenmalen over *Triëst* worden verzonden, te wijzigen, alsmede om een verminderd port vast te stellen voor de verzending langs dien weg van monsters van koopwaren, een en ander op grond van nadere schikkingen tusschen de Nederlandsche en de betrokken vreemde Regeringen of Post-administratiën, omtrent eene vermindering van de kosten van vervoer wegens de gemelde brievenmalen;

Gezien het gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Financiën en van Koloniën, van den 27sten Februarij 1869 n°. 102, Posterijen, en den 5^{den} Maart daaraanvolgende Litt. Aaz., n°. 26;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met intrekking van het bepaalde bij het 4de lid van art. 2 van Ons Besluit, van 7 April 1866 (Staatsblad n°. 19), wordt art. 2 van Ons Besluit van 5 Oktober 1851 (Staatsblad n°. 138), nader gewijzigd als volgt:

Bij verzending over *Duitschland* langs den weg van *Triëst*, vijf-en-zestig cent.

Art. 2. Het port der nieuwspapieren en andere gedrukte stukken, vermeld in art. 8 van Ons Besluit van 5 Oktober 1851 (Staatsblad n°. 138), alsmede dat der monsters van koopwaren tusschen het Rijk en *Nederlandsch-Indië*, wordt bij verzending over *Duitschland* langs den weg van *Triëst*, in de eene of andere rigting bepaald op tien cent voor elke veertig wigtjes of voor elk gedeelte van veertig wigtjes.

In de rigting van *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* wordt het port der nieuwspapieren en verder gedrukte stukken echter met twee en een halve cent verhoogd, en alzoo gebragt op twaalf en een halve cent voor elke veertig wigtjes of gedeelte van veertig wigtjes, wanneer die stukken op den laatsten of vóórlaatsten dag van het vertrek van elke post ter verzending worden aangeboden.

De monsters van koopwaren zijn aan dezelfde voorwaarden onderworpen als bij art. 1 van Ons besluit, van 12 Junij 1868 (Staatsblad n°. 73), voor de verzending per geslotene brievenmaal over *Marseille* en *Southampton* zijn vastgesteld.

Art. 3. De vorenstaande bepalingen worden voor het eerst toegepast op de brieven, gedrukte stukken en monsters van koopwaren, die met de laatst vertrekkende brievenmaal in de maand Maart uit *Nederland* verzonden worden, alsmede op die, welke met de eerste post van de maand Mei aanstaande uit *Indië* zullen vertrekken: onverminderd de toepassing van het verminderde port op de ongefrankeerde brieven, die na het vertrek van de laatste brievenmaal in de maand Maart in *Nederland* worden ontvangen.

Onze Ministers van Financiën en van Koloniën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het Staatsblad en in de Staats-Courant zal worden geplaatst.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord, dat deze in het Staatsblad van *Nederlandsch-Indië* worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluing of aanzien des persoons.

INSTELLING

VAN EEN EERETEKEN VOOR HEN, DIE DEEL GENOMEN HEBBEN AAN BELANGRIJKE KRIJGSBEDRIJVEN.

(STAATSBLAD 1869 N°. 41).

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Mei 1833, n°. 123, bepalende dat voortaan, wanneer belangrijke gebeurtenissen of eervolle wapenfeiten plaats vinden, aan hen, die daaraan deel namen en zich onberispelijk hebben gedragen, een algemeen onderscheidings-teeken zal kunnen worden geschonken.

Overwegende, dat dit besluit tot dus ver niet is toegepast, en dat daarin met behoud van het daarbij aangenomen beginsel eenige wijzigingen wenschelijk zijn.

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Marine, Oorlog en Koloniën, van den 3^{den} December 1868, n°. 123 geheim, van den 28sten November 1868 kabinet Lt. Q^{1^o} en van den 21sten November 1868, Lt. C n°. 127 geheim.

Den Raad van State gehoord (advies van den 29sten December 1868 n°. 12).

Gezien het nader gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Marine, Oorlog en Koloniën, van den 17^{den} Februarij II. Lt. C n°. 24 geheim

Hebben goedgevonden en verstaan:

Ter vervangig van het Koninklijk besluit van den 31sten Mei 1833, n°. 123, en tevens ter toepassing van het daarin nedergelegd algemeen beginsel te bepalen:

Art. 1. Voor hen, die deel genomen hebben aan belangrijke krijgsbedrijven, door Ons aan te wijzen, wordt een Eereterken ingesteld.

Art. 2. Dit Eereteeken bestaat uit een kruis van Berlijnsch zilver met vier armen, op welks voorzijde Onze beeldtenis voorkomt, omgeven van een jarretiëre, waarop de woorden: »Voor krijgsverrigtingen» te midden van een kraus van eikenloof, dragende elk der vier armen van het kruis een W.

Het kruis wordt op de linker borst gedragen aan een lint ter breedte van 3.8 Nederlandsche duimen, bestaande uit vertikale strepen, waarvan de middelste de helft en iedere zijstreep een vierde gedeelte der geheele breedte beslaat.

De middelste streep is groen, de beide zijstrepen oranje.

Het lint wordt niet zonder het Eereteeken gedragen.

Over het lint wordt eene gesp gedragen, waarop de naam en het jaartal van het krijgsbedrijf, waarvoor het Eereteeken wordt uitgereikt, vermeld staan.

Hij, die meer dan een krijgsbedrijf heeft bijgewoond, waarvoor het Eereteeken wordt uitgereikt, draagt de verschillende gespen, de namen en jaartallen der krijgsbedrijven bevattende, aan het lint boven elkander.

Het kruis wordt slechts eenmaal uitgereikt.

Art. 3. Het Eereteeken wordt uitgereikt aan allen in den aanhef van dit besluit bedoeld, zonder onderscheid van rang of graad.

Art. 4. De toekenning geschiedt bij bevet of verklaring, volgens hieraan gehechte modellen.

Art. 5. Op het verbeuren van het Eereteeken is van toepassing de bepaling, welke bij het Koninklijk besluit van den 19^{den} December 1832, n°. 72, ten aanzien van het Metalen Kruis is vastgesteld.

Art. 6. Als krijgsbedrijven bij art. 1 bedoeld, worden voor 's hands aangewezen de expeditiën:

- in 1846, 1848 of 1849 naar *Bali*,
- in 1850 tot 1854 naar *Borneo's Westkust*,
- in 1859 naar *Boni*, en
- in 1859 tot 1863 naar de *Zuid-Oostkust van Borneo*.

Art. 7. De kosten, uit Ons tegenwoordig besluit voortvoeiende, komen ten laste van:

- a. Hoofdstuk VI der Nederlandsche Staatsbegrooting (Departement van Marine), voor zooveel betreft de Nederlandsche zeemagt;
- b. Hoofdstuk VIII der Nederlandsche Staatsbegrooting (Departement van Oorlog), voor zooveel betreft het leger hier te lande;
- c. de begrooting van uitgaven voor Nederlandsch-Indië, voor zooveel betreft hen, die daar te lande aanspraak op het Eereteeken hebben verorven, en
- d. Hoofdstuk IX der Nederlandsche Staatsbegrooting (Departement van Kolonien), voor zooveel betreft hen, die in de overige kolonien en bezittingen des Rijks tijdens zij bij de landmagt dienden, regt op het Eereteeken hebben verkregen.

Onze Ministers van Marine, Oorlog en Kolonien zijn, ieder voor zooveel hen aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk zal worden geplaatst in het Staatsblad en in de Nederlandsche Staatscourant en waarvan tot kennismeming afschrift zal worden gezonden aan Onzen Kanselier der beide Orden, aan Onze Ministers van Binnen- en Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Financiën, aan den Raad van State, aan den Chef van Ons Militair Huis, aan het Hoog Militair Gerechtshof, en aan de Algemeene Rekenkamer.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*, den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord, dat deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen worden aangeplakt,

Gelast verder alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaande Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

MODEL VERKLARING.

HET KONINKLIJK WAPEN.

DE MINISTER VAN MARINE.

DE MINISTER VAN OORLOG.

DE MINISTER VAN KOLONIEN.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Gezien hebbende 's Konings besluit van den 19^{den} Februarij 1869, n°. 13, waarbij het Hoogst Denzelve heeft behaagd een *Eereteeken* in te stellen voor hen, die deel hebben genomen aan belangrijke krijgsbedrijven;

verklaart, dat

N. N.

gerechtigd is tot het dragen van het voormeld. aan hem bereids uitgereikt *Eereteeken*, ook van den *Gesp.* als hebbende als
bij het

a. aan boord van het b. deelgenomen aan
c. in het jaar d.

's Gravenhage. } den
Batavia. }

De Minister van Marine.

De Minister van Oorlog.

De Minister van Koloniën.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 19^{den} Februarij 1869 (Staatsblad n°. 24).

MODEL BREVET.

HET KONINKLIJK WAPEN.

DE MINISTER VAN MARINE.

DE MINISTER VAN OORLOG.

DE MINISTER VAN KOLONIEN.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Gezien hebbende 's Koning besluit van den 19^{den} Februarij 1869, n°. 13, waarbij het Hoogst Denzelve heeft behaagd een *Eereteeken* in te stellen voor hen, die deel genomen hebben aan belangrijke krijgsbedrijven:

a. Rang of graad invullen.

b. Naam van het schip, bataillon of regiment, invullen.

c. Krijgsbedrijf invullen.

d. Jaartal, waarin het krijgsbedrijf heeft plaats gehad, invullen.

verklaart, dat

N. N.

gerechtigd is tot het dragen van het voormeld *Eereteeken* met *Gesp*
als hebbende als *a.* bij het *b.*
aan boord van het
deedgenomen aan *c.* in het jaar *d.*

's *Gravenhage*, } den
Batavia. }

De Minister van Marine.

De Minister aan Oorlog.

De Minister van Koloniën.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 19^{den} Februarij 1869.
(Staatsblad n°. 24).

-
- a.* Rang of graad invullen.
b. Naam van het schip, batuillon of regiment invullen.
c. Krijgsbedrijf invullen.
d. Jaartal, waarin het krijgsbedrijf heeft plaats gehad, invullen.

WIJZIGING

DER ARTIKELN 3 EN 4 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 22 MEI 1867, N°. 51, (INDISCH STAATSBLAD N°. 105).

(STAATSBLAD 1869 N°. 46).

Overwegende, dat de sommen bij art 3 van Ons besluit van 22 Mei 1867 n°. 51, (Indisch staatsblad n°. 105), bepaald voor den overtocht van gouvernements passagiers der 1ste klasse van *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* en omgekeerd ook volgens de getuigenis van verscheidene Nederlandsche reederijen meer bedragen dan hetgeen gemeenlijk voor dien overtocht, op betamelijken voet, wordt gevorderd;

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, van 8 Maart 1869, Lt. Arz., n°. 6;

Hebben besloten en besluiten:

Met wijziging in zoover der artt. 3 en 4 van Ons besluit, van 22 Mei 1867, n°. 51, ten opzichte van gouvernements passagiers der 1ste klasse te bepalen:

Art. 1. Voor den overtocht uit *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* wordt betaald:

- 1°. voor één persoon *zes honderd gulden* (f 600);
- 2°. voor twee personen van hetzelfde gezin *elf honderd gulden* (f 1100);
- 3°. voor de overige leden van het gezin;
 - a. die op den dag der inscheeping het veertiende jaar volbragt hebben, ieder *vijfhonderd gulden* (f 500);
 - b. die op den dag der inscheeping het zesde jaar zijn ingetreden en het veertiende niet volbragt hebben, ieder *drie honderd gulden* (f 300);
 - c. die op den dag der inscheeping het zesde jaar niet zijn ingetreden, ieder *twee honderd gulden* (f 200).

Uit *Nederlandsch-Indië* naar *Nederland* bedragen de zoo evenge-
noemde cijfers respectvelijk:

- 1°. *acht honderd vijftig gulden* (f 850);
- 2°. *zestien honderd gulden* (f 1600);
- 3°. a. *zeven honderd vijftig gulden* (f 750);
b. *vier honderd vijf-en-twintig gulden* (f 425); en
c. *drie honderd gulden* (f 300).

Art. 2. In het geval, voorzien in art. 1, voorlaatste alinea van Ons besluit van 22 Mei 1867 n°. 51, worden voor het afzonderlijk

vertrekend gezin de voor den overtocht toegestane sommen berekend als vergezeld het zijn hoofd.

Art. 3. De betaling der bovengenoemde overtochtsgelden geschiedt in *Nederland* aan de gezagvoerders, de reederijen of hare agenten nadat ten genooqe van Onzen Minister van Koloniën het schriftelijk bewijs is geleverd, dat de passagiers met het schip hunner keuze de reis aanvaard hebben.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op den *eersten* Julij 1869.

Het wordt afgekondigd :

in *Nederland*, door plaatsing in de *Nederlandsche Staats-courant*;
in *Nederlandsch-Indië*, door opname in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië*.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, den Raad van *Nederlandsch-Indië* gehoord, dat deze in het Staatsblad van *Nederlandsch-Indië* worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaand Koninklijk besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Bijlage M.

GEOGRAPHISCHE LIGGING van verschillende plaatsen in Nederlandsch-Indië, volgens de beste bepalingen.

NAMEN der PLAATSSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.	Vershil in tijd met Batavia.
----------------------------	----------	-------------------------------	------------------------------------

A. Plaatsen, welker lengte door maanwaarnemingen bepaald is (*).

Batavia (tijdklep) | Z 6° 7' 36",6 | 106° 48' 7",5 | 0^m 0^m 0,0

B. Plaatsen, waarvan het Lengteverschil met Batavia door den electro-magnetischen telegraaf bepaald is (†).

Anjer (vlaggestok fort)	Z 6° 3' 18",4	105° 54' 29",3	—3 ^m 34",53
Sérang (id. res.-huis)	» 6 7 2,8	106 8 32,7	—2 38,32
Buitenzorg (toren paleis)	» 6 35 44,9	106 47 22,2	—0 3,02
Tjiandjoer (gr. weg voor het residentie-huis) .	» 6 49 26,6	107 8 0,5	1 19,53
Poerwakarta (dalem) . .	» 6 33 20,4	107 26 4,5	2 31,80
Bandoeng (gr. weg voor het midden van den aloen-aloen)	» 6 55 21,6	107 36 4,5	3 11,80
Indramajoe (vlaggest. ads.-resid.-huis)	» 6 19 16,9	108 18 37,9	6 2,03
Tjeribon (vlaggestok) .	» 6 42 53,9	108 33 58,0	7 3,37
Téggal (vlaggestok aan het zeestrand)	» 6 51 9,4	109 7 49,0	9 18,77
Pekalongan (voorgevel der kerk)	» 6 52 36,9	109 40 8,6	11 28,07
Samarang (uitkijk) . . .	» 6 58 2,2	110 25 6,0	14 27,90
Pati (vlaggestok residentiehuis)	» 6 45 20,0	111 1 9,0	16 52,10
Rëmbang (idem idem) .	» 6 42 17,8	111 20 13,5	18 8,40
Soerabaja (stadhuis) . .	» 7 14 20,3	112 43 52,8	23 43,02

(*) Zie, wat Batavia aangaat, het verslag van den hoofd-ingenieur van de geographische dienst in Nederlandsch-Indië over 1 Januarij 1858—1 Mei 1859, afgedrukt in de »Verhandelingen der Natuurkundige Vereeniging in Ned.-Indië.» In vroegere jaargangen van dezen Almanak stonden Kema en Menado ook onder de plaatsen vermeld, welker lengte door maanwaarnemingen bepaald is. Bij genoegzame bepalingen door het overbrengen van tijdmeters is aan het resultaat dezer bepalingen thans de voorkeur gegeven.

(†) Zie betreffende Tjeribon en Samarang het bovengenoemde verslag. De bepaling der overige punten, en van die onder C en D begrepen, is het onderwerp der volgende verslagen van den hoofd-ingenieur van de geographische dienst, welke afgedrukt zijn in Deel XXIV, enz. van het Natuurkundig tijdschrift van Nederlandsch-Indië.

Men neme echter in acht dat, zoo als in het »verslag van de bepaling der geographische ligging van punten in straat Makasar, enz. in Mei—Sept. 1868,» blz. 5 is vermeld, de lengten der hoofdpunten Makasar, Menado, Kema, Gorontalo,

NAMEN der PLAATSSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.	Vershil in tijd met Batavia.
Soerab.(toren der citad.)	27° 13' 33",5	112° 43' 57",5	23 ^m 43°,33
Pasoeroewan (vlaggest. zeestrand)	» 7 37 50,0	112 54 45,9	24 26,56
Probolinggo (vlaggestok in het fort)	» 7 44 16,3	113 12 43,5	25 38,40
Bësoeki (id. zeestrand)	» 7 43 17,6	113 40 53,4	27 31,06
Banjoewangi (id. id.) .	» 8 12 50,3	114 22 32,1	30 17,64
Këdiri (id. in het fort).	» 7 48 40,4	112 0 11,7	20 48,28
Madioen (id. resid. huis)	» 7 37 11,2	111 30 47,6	18 50,67
Soerakarta (id. idem).	» 7 33 55,3	110 49 28,5	16 5,40
Ambarawa (vlaggestok adsistent-resid. huis)	» 7 15 35,5	110 23 55,8	14 23,22
Djokjakarta (vlaggestok residentiehuis)	» 7 48 13,7	110 21 28,5	14 13,40
Magëlang (id. id.)	» 7 28 26,6	110 12 33,2	13 37,71
Poerworëdjo (midden aloen-aloen)	» 7 42 53,0	110 0 1,3	12 47,59
Banjoemas (id.res.-huis)	» 7 31 46,4	109 17 3,3	9 55,72
Tjilatjap (id. adsistent- residentie-huis)	» 7 44 28,2	109 0 14,7	8 48,48

C. Plaatsen op Java, waarvan het lengteverschil met een der vorige punten door tijd-meters bepaald is.

Toeban (vlaggestok zeestrand)	7 6° 53' 40",7	112° 3' 42",2
Soembër-waroe (pasanggrahan)	» 7 46 49,0	114 17 41,7
Porong (brug)	» 7 32 35,8	112 41 34,3
Modjokërto (waringin koeroeng)	» 7 27 45,9	112 25 25,1
Magëtan (vlaggestok)	» 7 39 11,0	111 19 32,1
Tawang-ardjo (pasanggrahan)	» 7 37 4,5	111 16 9,6
Lawoe (signaal op den top)	» 7 37 23,0	111 11 15,8
Salatiga (post)	» 7 19 9,5	110 29 51,6

D. Plaatsen buiten Java, waarvan het lengteverschil met een der vorige punten door tijd-meters bepaald is.

Singapoera (vlaggestok op Gov. Hill.)	N1° 17' 36"	103° 50' 6"
Riouw (vlaggestok resident)	» 0 55 50	104 25 33

Ternate en Ambon in 1869 aan eene herziening zijn onderworpen, waardoor de lengten van een aantal andere punten eene overeenkomstige verbetering moesten ondergaan.

NAMEN DER PLAATSSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.
Sumatra.		
Djambi (vlaggestok fort)	Z1° 35' 33"	103° 36' 13"
Moeara Kompeh (middelp. fort)	»1 23 13	103 58 46
Palémbang (vlaggestok resident)	»2 59 26	104 45 6
Banka.		
Muntok (id. id.)	»2 3 42	105 9 20
» (id. fort)	»2 4 1	105 9 16
Monopijn (signaal)	»2 0 57	105 10 23
Blinjoe (administrateurswoning)	»1 38 26	105 46 0
Tandjoeng-Toeing (uiterste punt)	»1 36 17	106 1 56
Tandjoeng Berikat (top)	»2 34 18	106 50 8
Lucipara (signaal)	»3 13 5	106 12 34
Billiton.		
Ondiepwater-eiland	»3 18 15	107 12 53
Tandjoeng-Pandan (vlaggestok)	»2 44 40	107 38 18
Sidjoek (vlaggestok)	»2 33 57	107 46 25
G. Tadjem Laki-laki	»2 47 5	107 52 48
G. Sekajoe	»2 35 48	107 50 23
Westkust van Borneo.		
Tambelan (zuidpunt)	N0 56 52	107 32 29
Kaap Api	»1 56 50	109 19 43
Fort Sorg	»1 11 4	108 57 52
Sinkawang (fort)	»0 55 0	108 59 23
E. Datoe (piek)	»0 9 36	108 37 49
Pontianak (vlaggestok resident)	Z0 1 20	109 19 38
Panembangan (midd.v.d.W.N.W.bogt)	»1 13 9	109 13 9
E. Boean (punt tegenover Karimata)	»1 29 38	109 2 5
E. Karimata (stompe piek)	»1 36 27	108 53 29
» (scherpe id.)	»1 35 52	108 53 21
Eiland Pesemot (midden)	»2 29 46	108 50 2
Soekadana (fort)	»1 14 27	109 56 22
Ketapan (mond, westpunt)	»1 49 33	109 54 14
E. Gelam (punt in de W. bogt)	»2 52 52	110 8 38
E. Long (klein eil. ten noord. van)	»3 18 31	108 27 7
Java-Zee.		
Karimon-djawa (vlaggestok)	»5 52 57	110 25 11
Sankapoera, E. Bawéan (id.)	»5 51 18	112 38 52
Zuidkust van Borneo.		
Kotaringin-rivier (mond, oosthoek)	»2 54 59	111 24 23
Hoek Poeting	»3 33 50	111 51 0
Hoek Mendawé of Baké	»3 17 17	113 19 39
Hoek Melatajoe (westhoek)	?	113 35 54
Bandjermasin (vlaggestok resident)	»3 18 55	114 34 38
Hoek Sèlatan	»4 10 40	114 42 0

NAMEN DER PLAATSEN.	Breedte.	Lengte boosten Greenwich.
E. Mata Siri (noordpunt)	Z4° 53' 13"	115° 39' 18"
E. Koenjit (zuidpunt)	»4 5 42	116 1 40
Oostkust van Borneo.		
Zuidelijke zandbank bij hoek Ares .	»2 14 41	116 40 17
Hoek Kamoening (landingsplaats bij de kolenontginning)	»3 12 51	116 14 20
Balik-papan-baai (oosthoek)	»1 16 14	116 47 25
Koeti (kolenhoofd te Pelarang)	»0 33 57	117 10 43
E. Barat Basa	N0 3 52	117 33 5
E. Miang (oostzijde)	»0 43 13	118 0 36
Hoek Mankalihat	»1 1 27	118 59 5
E. Bilang-bilangan (oosthoek)	»1 33 50	118 56 48
E. Derawan (N. O. hoek)	»2 17 12	118 14 15
Tanah-mérah (Z. hoek)	»3 27 7	117 51 28
Straat Makasar en Eiland Celebes.		
E. Sibaroe (N. punt)	Z5 5 26	117 2 28
E. Medemblik (N. punt)	»5 2 57	117 54 50
E. Dewakan (N.O. punt)	»5 23 45	118 25 16
E. Kapoposang (N. punt)	»4 41 32	118 57 8
Makasar (vl. stok fort Rotterdam) .	»5 8 8	119 23 41
Bontain (vl. stok hoofd)	»5 33 16	119 56 11
Saleijer (id.)	»6 7 2	120 27 26
Tirobaai (bew. de mond der rivier)	»5 27 11	120 25 12
Soengi Menasa, E. Djampea, (mond der rivier)	»7 3 40	120 36 31
E. Kalao (oewa (Z. W. punt) (*) . . .	»7 25 37	121 44 47
Z. Punt. E. Kobaina (obs. pl.)	»5 30 3	121 56 32
Baars-eiland (W. kust)	»6 53 55	122 12 20
N. W. Punt E. Wantjé	»5 15 3	123 31 38
Boeton (fort)	»5 29 15	122 30 23
Paré-paré (Kampong)	»4 0 29	119 36 38
Mendjéné (id.)	»3 33 10	118 57 36
Oostelijkste Balabalakan eil., (Westh.)	»2 32 50	117 56 40
Mamoedjoe (peiland het eiland 342° 55'—12° 28'.)	»2 40 8	118 52 50
N. eiland der Paternosters	»2 12 15	117 24 36
Pasang Kajoe	»1 10 23	119 20 47
Dongala	»0 39 41	119 44 2
E. Mapoeti (Westzijde) (†)	N0 31 28	119 50 15

(*) In het verslag der reis, waarop dit punt bepaald is, staat de breedte 7° 25' 27" opgegeven, hetgeen eene drukfout is.

(†) Op de zeekaarten verkeerdelijk Pangalasian genaamd, hetwelk dichter bij de kust van Celebes ligt.

NAMEN DER PLAATSSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.
Toli-toli (kolenloodsen)	N1° 3' 3"	120° 47' 20"
Stroomenkaap	»1 19 45	120 47 42
Kaap Kandi	»1 18 30	121 28 6
Soemalata	»0 59 18	122 30 21
Bintaoena (monding der Sankoep-riv).	»0 54 20	123 34 42
Menado (paal 1) (*)	»1 29 39	124 49 44
Noordkaap	»1 45 5	124 59 24
Kema (paal 2) (*)	»1 21 44	125 4 17
E. Sangi (lava-bed bij N. punt)	»3 44 10	125 27 20
Lirong op het E. Salibaboe (witte graf)	»3 56 24	126 40 54
E. Ariaga (Z. W. punt)	»4 44 2	125 27 44
E. Pondang Besar	»0 26 13	124 28 5
Gorontalo (fort Liato)	»0 29 41	123 2 50
E. Mantawaloe-kéké (Z. punt)	Z0 32 36	123 5 3
E. Doewa (noordelijkste)	»0 49 14	123 27 5
E. Masoni (obs. plaats)	»1 44 47	124 7 43
Pagimana (mond der rivier)	»0 47 21	122 38 20
E. Mago (zuidpunt)	»0 28 29	122 0 23
Todjo (mond rivier)	»1 16 46	121 10 4
Parigi (strand aan de reede)	»0 48 30	120 10 6
Tomini (mond der rivier)	»0 30 20	120 32 1
Bomboela (» » »)	»0 28 13	122 3 50
Vesuvius eiland	»2 0 37	121 28 47
Kendari-baai (ingang)	»3 58 37	122 35 2
Molukken.		
Soela Mangoeli (O. punt)	»1 48 12	126 21 1
Batjan (kerk)	»0 39 3	127 28 3
Ternate (vlaggestok resident)	N0 47 13	127 22 21
Djilolo (Oostelijkste N. punt van)	»2 12 0	128 3 30
Visschers-Eiland	»2 23 20	?
Hoek Babali	»1 32 20	128 43 36
Hoek Libobo	Z0 55 16	128 26 54
Popa (uiteinde der baai van)	»1 11 21	129 55 30
Waigamma, E. Misole	»1 40 47	129 48 53
Kajeli (fort Defensie)	»3 22 46	127 6 0
Kawa (E. Ceram)	»2 55 52	128 6 46

(*) Paal 1 te Menado en paal 2 te Kema zijn hoekpunten van de triangulatie der Minahasas, uitgevoerd door de HH. S. H. en G. A. de Lange in 1852. Zij staan beide aan het zeestrand, Paal 1 te Menado, tegenover het fort, paal 2 te Kema eenige passen beruiden het hoofd.

Het lengteverschil van Kema met Menado is in 1852 door de HH. de Lange afgeleid, zoowel uit buskruidseinen en klepvallen, als door de triangulatie.

NAMEN DER PLAATSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.
Wahaai (fort)	Z 2° 47' 38"	129° 28' 32"
Waroe	» 3 25 35	130 38 20
E. Gesser (kolenloods)	» 3 52 29	130 52 35
Kelakat, E. Goram (middelste moskee) .	» 4 3 5	131 25 5
Waja (in de golf van Haja)	» 3 24 11	129 33 37
Amboina (vlaggestok fort)	» 3 41 30	128 9 58
Saparoëa (fort Duurstede)	» 3 34 37	128 38 36
Banda (havenhoofd)	» 4 31 53	129 53 0
Key Doela (moskee)	» 5 33 53	132 44 12
Timor Dehli (kantoor der douanen) .	» 8 34 ?	125 33 39
Timor Koepang (vlaggestok)	» 10 9 49	123 33 39

E. Plaatsen, waarvan de lengte, even als de breedte, minder nauwkeurig bepaald is.

Eiland Java.		
Japara (vlaggestok)	Z 6° 31' 35"	110° 39' 10"
Grissee (id.)	» 7 9 45	112 38 43
Patjitan (midden der baai)	» 8 15 0	111 4 30
Banteng-mati (Noesa Kambangan) .	» 7 40 42	108 47 16
Wijnkoopsbaai (vlaggestok)	» 6 59 30	106 31 20
Bantam (id.)	» 6 1 20	106 8 20
Eiland Madura.		
Bangkallan	» 7 1 30	112 44 28
Soemanap (vlaggestok)	» 7 2 30	113 53 45
Eiland Bali.		
Bali-Badong (Kotta)	» 8 42 30	115 8 47
Boliling (vlaggestok)	» 8 6 38	115 3 30
Eiland Lombok.		
Ampannam (vlaggestok)	» 8 34 15	116 3 40
Lahoe Hadji	» 8 43 15	116 38 0
Eiland Soembawa.		
Soembawa (kampong)	» 8 32 0	117 20 33
Bima (vlaggestok)	» 8 27 0	118 43 55
Eiland Soemba.		
Nangamessi (ankerplaats)	» 9 35 3	120 14 30
Eiland Flores.		
Reo (kampong)	» 8 16 15	120 29 55
Ende (id.)	» 8 50 55	121 38 40
Eiland Timor.		
Atapoepoe (kampong)	» 9 0 0	124 47 7
Eiland Celebes.		
Badjoa (hoofdplaats van Boni)	» 4 31 5	120 21 0

NAMEN DER PLAATSEN.	Breedte.	Lengte beoosten Greenwich.
Eiland Borneo.		
Sambas (vlaggestok).....	N1° 22' 55"	109° 15' 40"
Eiland Billiton.		
Tjeroetjoep (vlaggestok).....	Z2 44 15	107 39 25
Eiland Bangka.		
Pangkal-Pinang (vlaggestok fort)...	»2 7 45	106 6 20
Toboali (idem).....	»3 1 7	106 26 22
Eiland Lingga.		
Lingga (monding der S. Daij).....	»0 12 28	104 37 28
Eiland Sumatra.		
Benkoelen (fort Marlborough).....	»3 46 58	102 14 7
Padang (Apenberg).....	»0 59 30	100 18 8
Fort de Kock.....	»0 20 30	100 19 7
Siboga.....	N1 44 30	98 44 0
Sinkel (monding der rivier).....	»2 15 45	97 42 55
Atjin (reede).....	»5 37 50	95 18 55

De lengte-opgaven zijn afhankelijk van die van Batavia en voor laatstgenoemde plaats, (de tijdklep,) is 106° 48' 7",5 lengte beoosten Greenwich aangenomen, zoo als uit sterrekundige waarnemingen is afgeleid, (zie de noot op bladz. LXXX).

De miswijzing der kompasnaald in den Nederl.-Indischen Archipel bedraagt tegenwoordig 0° 15' tot 2° 30' Noordoostering.

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
EILAND JAVA.		
Residentie Bantam.		
Sérang, (hoofdplaats der residentie)	Hörner.	98
G. Karang (hoogste berg in Bantam)	Junghuhn.	69
G. Poelasari	Reinwardt.	5155
G. Gédé	Melvill.	6052
G. Batoer	idem.	4061
Pandé-glang	idem.	2019
Waroeng Goenoeng	idem.	2040
Lëbak	Junghuhn.	2033
Bodjong-manik, in het dal van Tji-Oedjong . .	Hörner.	764
Bodjong-mankoe (wegpas in het W.Z.W. van Bodjong-manik)	Junghuhn.	230
G. Dadap	idem.	136
Dal, N.O.waarts van dien berg	Hasskarl.	146
Kombai	Hörner.	79
G. Pajoeng, hoogste oostelijke kruin	Junghuhn.	326
G. Panenjoan	idem.	709
G. Tanah-beureum	idem.	1071
Tjibeo	idem.	693
Kebontjan	idem.	110
Sereweh	idem.	1500
G. Liman	idem.	1480
Tjibodjong-paré, aan den oever der Tjigemblong	idem.	1531
G. Lankap	idem.	998
Tjimasok	idem.	1345
Hoiwalla	idem.	1190
G. Plasari	Hasskarl.	2411
Residentie Batavia.		
Batavia (Waterloo-plein)	van d. Wijck.	16
Bidara Tjina (post)	idem.	90

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Tandjoeng (idem)	{ van d. Wijck. Metzger.	177 176
Tjibinong (idem)	van d. Wijck.	464
Tjitrap (landhuis)	Hasskarl.	447
Tjampea (landhuis)	idem.	510
G. Tjihodas of Vogelberg)	idem.	1063
Djasinga (landhuis)	{ idem. Hörner.	359 864
	{ Reinwardt. van d. Wijck.	946 803
Buitenzorg (hoofdplaats der assist.-residentie) .	{ Hörner. Junghuhn.	302 862
	{ Hasskarl.	835
» vloer van het bureau van het mijn- wezen (*)	de Groot.	-844
Tjomas (landhuis)	Hasskarl.	791
Gadok (post)	{ van d. Wijck. Hasskarl.	1551 1369
Pondok-gédé	{ idem. Junghuhn.	1675 1759
Neufchatel (*)	de Groot.	3095
Herwijnen (*)	idem.	2339
Tapos (*)	idem.	2123
Larangan (*)	idem.	1647
Nanglen (*)	idem.	2113
Tjiseroa (post)	{ idem. Hasskarl.	2649 2558
	{ Reinwardt. Blume.	4711 4705
G. Méga-měndoeng (op den grooten weg)	{ van d. Wijck. Junghuhn.	4781 4780
	{ Hasskarl. Reinwardt.	4699 6963
G. Salak (hoogste top)	{ Junghuhn. Melvill.	6995 7167
	{ Smits. Metzger.	7014 7056
Idem (zuidelijkste der twee hoogste toppen) ..	idem.	2012
Hambalang (top)	idem.	623
Poetri (heuvel in de afdeeling Buitenzorg) ...	idem.	1922
Panoengangan (pilaar bij het thee-etablisement).	idem.	618
Dago (heuvel in de afdeeling Buitenzorg)	idem.	

(*) Deze hoogten zijn genomen boven laagwater te Batavia.

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Handaroesa (top in de nabijheid van het etablissement Pasir-madang)	Metzger.	2441
Tandjoeng-sari (heuvel in het grensgebergte van Buitenzorg en Tjiandjoer)	idem.	3057
Djantoengan (heuvel in N. W. Buitenzorg)	idem.	339
Bèkasih (grootte postweg 1 paal bewesten)	idem.	74
Bodjong Menting (kampong)	idem.	126
Tjikema (idem)	idem.	754
Bodjong Gèdé (idem)	idem.	470
Lèbak-poeloes (idem)	idem.	155
Babakan, Bodjong Nanka (id.)	idem.	166
Palasari (idem)	idem.	242
Kèdoeng Sérang (idem)	idem.	211
Boeboet (heuvel op het land Simplak)	idem.	858
Pontang (heuvel op de grens van Krawang)	idem.	383
Alang (" in het district Tjibaroesa)	idem.	605
Ipis (" " " " " ")	idem.	2679
Selasin (" " " " " ")	idem.	1672
Tinger Djaja (heuvel in het district Tjibaroesa)	idem.	2145
Tijdjadas (heuvel aan den weg van Tjibaroesa naar Pankalan afdeeling Buitenzorg)	idem.	321
Golis (heuvel op het land Soekaradja, afdeeling Buitenzorg)	idem.	2088
Benda (grenssignaal op den rug tusschen den Salak en den Gèdé)	idem.	2047
Tjèlintjing (heuvel op het land Koeripan)	idem.	438
Tjilamon (heuvel in N.W. Buitenzorg)	idem.	226
Boeboet (top in de nabijheid van kampong Kradjak in Buitenzorg)	idem.	1385
Soeren (top bij de grens van Bantam en Buitenzorg)	idem.	536
Residentie Proanger Regentschappen.		
G. Pangrangoe (hoogste top)	{ de Lange.	9630
	{ Metzger.	9627
Kandang-badak (tuin)	{ Smits.	7545
	{ Blume.	9580
	{ Hörner.	9442
G. Gèdé (hoogste punt van den kratermuur)	{ Müller.	9526
	{ Junghuhn.	9550
	{ Hasskarl.	9238

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Kijnl. voeten.
Tjipanas (post)	{ van d. Wijk.	3434
	{ Hasskarl.	3349
Soeka-boemi (post).....	{ idem.	1859
	{ Junghuhn.	1914
Tjiandjoer (hoofdplaats der assist.-residentie) ..	{ van d. Wijk.	1574
	{ Junghuhn.	1500
	{ Hasskarl.	1456
G. Gombong	{ idem.	2490
G. Soemboel	{ idem.	3087
G. Andir	{ idem.	3447
G. Këndang	{ idem.	3308
Tjampaka (koffijtuin)	{ idem.	3204
	{ Junghuhn.	3135
G. Halimoen	{ Hasskarl.	5029
Kali Tjisokan (oever bij den grooten weg) ..	{ idem.	699
	{ Junghuhn.	896
Idem (rivier-bed)	{ idem.	741
Kali Tjitaroem (oever bij den grooten weg) ..	{ idem.	958
	{ Hasskarl.	777
Idem (rivier-bed)	{ Junghuhn.	696
Radja-mandala (post).....	{ van d. Wijk.	966
	{ idem.	2264
Bandoeng (hoofdplaats der residentie)	{ Junghuhn.	2235
	{ Hasskarl.	2233
G. Tankoeban-prahoe (hoogte Z.Z.O. punt)	{ de Lange.	6433
Idem (pilaar der triangulatie) ..	{ Metzger.	6599
Boerangrang (hoogste top)	{ idem.	6553
G. Toembak-roejoeng	{ Reinwardt.	6115
G. Patoeha (W.N.W. rand)	{ de Lange.	7746
Patengah (meer aan de W. afhelling id.) ...	{ Junghuhn.	4956
G. Tiloe	{ Reinwardt.	5866
	{ idem.	6437
G. Malabar (hoogste top)	{ Junghuhn.	7336
G. Papandajan (hoogste N.W. kraterrand) ...	{ idem.	7260
Tjikadjang (theetuin, huis van den adm.) ...	{ Hasskarl.	3345
G. Tjikoerai	{ de Lange.	8964
	{ idem.	5345
G. Tampo-mas	{ Metzger.	5353
G. Boekit-toenggoel	{ de Lange.	7022
Garoet (hoofdplaats van Limbangan)	{ Hasskarl.	2126
	{ Junghuhn.	2240

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Dépok (rug op de noord. helling v. d. Boerangrang).	Metzger.	3318
Kali-angsana (kampong)	idem.	305
Poerwo-dadi (")	idem.	164
Wira	idem.	314
Prigi	idem.	247
Kamarang (desa, in de Pamanoe kan- en Tji- asemlanden)	idem.	101
Tjkarèt (desa, district Sindang-kasih)	idem.	205
Residentie Tjeribon.		
G. Tjërmai (hoogste N. W. kraterrani)	de Lange.	9695
Arga-lingga (hoogste kampong op idem)	Junghuhn.	3880
Koeningan (huis van den Kontroleur)	de Lange.	1694
Desa Tjiniroe	Junghuhn.	807
G. Poegag (wegpas)	idem.	2726
Desa Selo-gambé	idem.	1014
Desa Soebang	idem.	1004
G. Kiara Nonkeng (wegpas)	idem.	2235
Desa Tjiwaroe	idem.	543
Desa Tjamara	idem.	823
Desa Loerangong	idem.	310
G. Manintang (hoogste top aan den linker oever der rivier)	idem.	231
Heuvel bij Waléd	de Lange.	246
Madja-lénka (hoofdplaats der assist.-residentie).	idem.	459
Tjawi (heuvel Tjeling)	idem.	712
Tjiamis (hoofdplaats der assist.-resid. Galoeh)	idem.	728
Pasir-koelon	idem.	906
G. Kiara Bandoeng	idem.	1291
Pasir-èkèk	idem.	1467
Heuvel Socka tinggal	idem.	1523
G. Kromon	idem.	1863
Pasir-salam	idem.	2416
G. Siteo-gédé	idem.	2704
G. Ségara	idem.	3014
G. Geger-bahas	idem.	3168
G. Tjarenang	idem.	3696
G. Tjëndana	idem.	3748
G. Sawal	idem.	5610

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Residentie Tegal.		
Igir Pasir (heuvel in het district Mandi-radja)	Metzger.	616
Singga (berg in het district Bongas) ..	idem.	2025
Igir Kletjer (heuvel " " " Mandi-radja) ..	idem.	906
Gadjah (rots " " " Pamalang) ..	idem.	1005
Kedakah (berg " " " Salem) ..	idem.	3454
Pajoeng (" " " " ") ..	idem.	2407
Koembang (" " " " ") ..	idem.	3894
Tjlerip (" " " " " Lëbak-sioe) ..	idem.	2213
Toekoeng (" " " " " Losari) ..	idem.	612
Toekoeng (" " " " " Gantoengan) ..	idem.	1953
Gora (" " " " " Salem) ..	idem.	2383
Poetjoek-tiga (" " " " ") ..	idem.	4287
Idem (" " " " " Boemi-ajoe) ..	idem.	1682
Kepetek (" " " " ") ..	idem.	1542
Baribis (" " " " " Salem) ..	idem.	3019
Songgong (" " " " " Boemi-ajoe) ..	idem.	484
Tapak (" " " " ") ..	idem.	1101
Mroejoeng (" op de grens van Banjoemas)	{ de Lange. Metzger.	{ 2344 2368
Slamat of Gëdë	{ de Lange. Metzger.	{ 10914 10917
Residentie Pekalongan.		
Priksa (top aan zee, distrikt Soebang)	idem.	1167
Igir Gadong (heuvel, vlakte van Pëkalongan).	idem.	390
Lindjong (" , district Soebang)	idem.	1358
Oedjoeng-goenoeng (kampong dicht aan zee) ..	idem.	92
Kërtosari (top, district Sidajoe)	idem.	1820
Trangnjah (voortop Sawanggasch gebergte) ..	idem.	1011
Waringin-anom (pilaar, op het land Simbang)	idem.	578
Pasiran (op de helling Zuidel. grensgebergte).	idem.	2464
Kemoelan (top, zuidelijk grensgebergte)	idem.	6128
Perboetoe (" in het Sewanggangsche gebergte).	idem.	5005
Singgo (" " " distr. Bantar-goemiwang)	idem.	2129
Tjemoko (" " " " " ") ..	idem.	3356
Residentie Banjoemas.		
Karang-kobar (dorp in het gebergte v. dien naam) .	Junghuhn.	3259

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Pegoendangan (theetuin in idem)	Junghuhn.	4294
Plateau Dièng (in den Pasangrahan)	idem.	6514
Tèlaga Lèri (warme bronnen in het Diènggebergte)	idem.	5965
G. Pangoang (top idem idem)	idem.	7195
Tèlaga Drino (meer in het Diènggebergte) . . .	idem.	6454
Batoer (dorp in idem)	idem.	5173
Poerbo-linggo (hoofdplaats der assist.-residentie)	de Lange.	145
Heuvel Endrolojo bij Bantèng-mati	idem.	149
» Endrokilo	idem.	323
» Pasir-lereng	idem.	376
» Selok	idem.	395
» Pliken	idem.	796
» Patjar-loewoeng	idem.	965
G. Pajoeng	idem.	1033
G. Poleng	idem.	1141
G. Kabenaran	idem.	1142
G. Sankoer	idem.	1436
G. Poesëran	idem.	1663
G. Kajoe-bimo	idem.	1740
G. Talaboga	idem.	1885
G. Korakan	idem.	2017
G. Djampang	idem.	2573
G. Plana	idem.	2840
G. Midangan	idem.	3324
G. Poelas-sari	idem.	3619
G. Soebang	idem.	3844
G. Radja	idem.	3983
G. Tjoepoe	idem.	4121
G. Langit	idem.	5173
G. Rogo-djèmhangan	idem.	6934
G. Boedak	idem.	7074
Residentie Bagelen.		
G. Paras	idem.	1654
G. Bismo	idem.	7528
Wonosobo (dorp)	Junghuhn.	2542
G. Prahoe (hoogste punt)	{ de Lange.	8146
	{ van Asperen.	8145
Djadjar (dorp in het dal van dien naam) . . .	de Lange.	4620
Tèlaga Tjebong (meer)	Junghuhn.	6681

NAMEN DER PLAATSËN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Sketang (dorp bij den berg Tlërëp)	Junghuhn.	5098
Troentoeng	de Lange.	14
Djëtis Koelon	idem.	25
Djati-malang	idem.	31
Aglik	idem.	34
Boeloc-pitoe	idem.	444
Karang-koedo	idem.	576
Boetak	idem.	1279
Talok	idem.	1610
Këmbang	idem.	2319
Gëpak	idem.	2729
Tjowet	van Asperen.	2731
	de Lange.	4253
Residentie Kadoe.		
G. Sindoro	idem.	10018
Djompret (oorsprong der rivier Progo)	idem.	3935
Kletong (op den verbindings-rug der bergen Sindoro en Soembing)	idem.	4476
G. Soembing (hoogste punt)	idem.	10602
Idem (bodem des kraters)	Junghuhn.	10205
Rindjo-modjo (theetuin Z. O. van idem)	idem.	3311
Magëlang (hoofdplaats der residentie)	van d. Wijck.	1223
	Junghuhn.	1221
Vereenigingspunt der rivieren Elo en Progo.	idem.	782
Boro-boedoer	de Lange.	943
Goeling	idem.	1096
	van Asperen.	1103
Tidar	de Lange.	1606
Tëmanggoeng	idem.	1856
Kali-gësik	idem.	2455
Krikil	idem.	2861
Ngrandjah	idem.	3073
Residentie Samarang.		
Samarang (residentie-huis Bodjong)	Uhlenbeck.	12
Oengaran (fort)	idem.	997
G. Oengaran (top Soerolojo)	de Lange.	6522
	van Asperen.	6522
Idem (top Boetak)	idem.	6462

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Télo-mojo.	van Asperen.	5999
Willem I (fort)	van d. Wijck.	1516
Këndalisodo (top bij Ambarawa)	van Asperen.	2518
Trankil (Goembel Bésar)	idem.	798
Ngëmbak	idem.	144
Gading (hoogste grensgebergte Samarang-Japara)	idem.	1707
Sëgoro-goenoeng	idem.	888
Djamhoe (post)	van d. Wijck.	1566
Pingit (post op het Djamhoe-gebergte)	{ idem.	2184
	{ Junghuhn.	2090
Pajoeng (top bij Salatiga)	{ van Asperen.	2263
	{ van d. Wijck.	1828
Salatiga (fort)	{ Junghuhn.	1877
Pas bij Kòpèng (hoogste punt des wegs van Salatiga naar Magëlang)	idem.	4553
G. Mërbaboe (hoogste N. top)	{ de Lange.	9924
	{ van Asperen.	9898
Lodoseboe (theetuin aan de N. W. afhelling van idem)	Junghuhn.	4480
Pantaran (landhuis aan de O. afhelling van idem)	idem.	4035
Residentie Japara.		
G. Gënoek (hoogste top Tjilereng gebergte) . .	van Asperen.	2271
G. Argo-djimbangan (top Moerial ") . .	idem.	4479
G. Rëtahoe (" " ") . .	idem.	4833
G. Soetorënggo (" " ") . .	idem.	5080
G. Pati-ajam	idem.	1107
G. Troewili	idem.	464
Residentie Soerakarta.		
Ampël (landhuis)	Junghuhn.	2041
Sélo (landhuis op den verbindings-rug van den Mërbaboe en den Mërapì)	idem.	5049
Bojolali (fort)	{ van d. Wijck.	1330
	{ Junghuhn.	1262
	{ van d. Wijck.	574
Klàtèn (idem)	{ Junghuhn.	673
	{ van d. Wijck.	331
Solo (hoofdplaats der residentie)	{ Junghuhn.	292
G. Lawoe (hoogste top)	van Asperen.	10306
Karang-pandan (op de W. helling van idem) .	idem.	2160

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Gading (gebergte bij Wono-giri)	van Asperen.	2537
Soekoeh (tempel-bouwval op den Lawoe)	Junghuhn.	3647
Tjêto (idem op idem)	idem.	4366
Panggoeng (hoogste top O. grensgebergte Djokja- karta-Soerakarta)	van Asperen.	2503
Toelak (hoogste top Soerakarta-Patjitan)	idem.	3602
Ngêrtahoe	idem.	3201
Residentie Djokjakarta.		
G. Mërazi	van Asperen.	9128
Djokjakarta (residentie-huis)	van d. Wijck.	361
Nglanggran	van Asperen.	2177
Plawangan	idem.	4053
Residentie Madioen.		
Madioen (hoofdplaats der residentie)	idem.	213
G. Wilis (hoogste top Dorowati)	idem.	8127
Tëlaga Ngëbël (meer in het gebergte van dien naam)	Junghuhn.	2338
Boedak (dorp a. d. Z. helling v. d. Wilis).	idem.	3233
G. Pandan	van Asperen.	2866
G. Badoed (hoogste top van het grensgebergte Madioen en Patjitan)	idem.	3378
G. Bligo	idem.	3200
G. Bantjak	idem.	1368
Poerwodadi	idem.	257
Magëtan	idem.	1454
Oetëran	idem.	390
G. Larangan	idem.	831
G. Wajang-kaki	idem.	2198
G. Manjoetan (westel. top van het Wilis-gebergte).	idem.	4950
Tjaroeban	idem.	311
Wilangan (post op de grens van Këdiri en Madioen)	idem.	336
G. Lima (hoogste top)	idem.	2462
G. Segoengloeng (hoogste top grensgebergte Patjitan en Këdiri)	idem.	3733
G. Sepang	idem.	2317
Piramide (westzijde der baai van Patjitan, top)	idem.	279
G. Gentong (voet vlaggestok oostzijde baai Panggoel)	idem.	1147
1870		7

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Residentie Kēdiri.		
Wēlingin	van Asperen.	949
Blitar	idem.	523
Kēdiri	idem.	204
G. Klòtok (berg bij Kēdiri)	idem.	1515
G. Wilis	idem.	6891
G. Boetak	idem.	9134
Gēbang	idem.	1180
G. Boedēg	idem.	1504
G. Kertosono	v. Isselmuden	148
Djati (suikerfabriek)	idem.	214
G. Pegat	idem.	1069
G. Tjondrogeni	idem.	2266
Kalangbret	idem.	302
Soekaradja	idem.	2910
G. Kloet	idem.	5499
G. Pisang	idem.	2734
G. Petong Sewoe	idem.	3210
Djoelig (huurland)	idem.	1313
Residentie Rombang.		
G. Boethak (district Sedan)	Flory.	2157
G. Lassem	van Asperen.	2567
Kalitidoë	idem.	111
G. Selosendi bij Bodjonegoro	idem.	177
Residentie Soerabaja.		
Modjo-kërto	Zollinger.	93
Wono-salēm	idem.	1057
Trawas	idem.	2429
G. Pēnanggoengan	idem.	5691
	Melvill.	5354
	Smits.	5065
G. Waliran	idem.	9840
	Zollinger.	10058
Eiland Bawéan, top van G. Tinggi (*)	de Groot.	1936
" " Tēlaga deri doewa desa, N.		
O. Hoek, (*)	idem.	654

(*) Deze hoogten zijn genomen boven hoogwater te Sankapoera.

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Residentie Pasoeroewan.		
G. Ronggo	van Asperen.	2163
G. Ardjoeno	idem.	10612
Dilawang	Junghuhn.	1723
Toenggoel-rono	idem.	5530
Malang (hoofdplaats)	{ Junghuhn.	1449
	{ Jukes.	1420
Batoe (pasanggrahan)	{ Jukes.	2840
	{ Junghuhn.	2794
Hoogste punt van den bergpas van Batoe over den Radja bësi	idem.	3777
Ngantang	van Asperen.	1993
G. Kawi (hoogste top Boethak)	v. Isselmuden	9110
Pakis	Jukes.	1474
Kebon-sari	idem.	3257
Tosari	{ idem.	5501
	{ Junghuhn.	5670
Poespo	idem.	2276
Penanjaän (hoogste punt in den N. kraterrand van het Tenggërgerbergte)	Zollinger.	7677
G. Moenggal (hoogste punt van den bergpas van Tosari)	Junghuhn.	7574
G. Lajar (huurland Limburg)	van Asperen.	1331
G. Boering	idem.	2008
Goeboek Klakah	idem.	3442
Soemboel (huurland)	v. Isselmuden	2797
Residentie Probolinggo.		
Dasar (voet van den G. Lëmboeng)	idem.	6684
» (voet van den G. Gëdolo)	idem.	6862
» (voet van den G. Bromo)	Jukes.	6617
G. Bromo (N. W. kant)	Junghuhn.	7326
G. Koembang (berg Z, waarts v. d. Bromo)	idem.	8253
Hoogste punt van den bergpas van Ngada sari)	idem.	7218
	{ idem.	6224
	{ Zollinger.	6140
Ngadasari (Pasanggrahan)	{ Jukes.	6046
	{ Herwerden.	6060
Soekapoera	{ Junghuhn.	2809
Paserpan	idem.	472

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Roetjak (dal beneden de wegscheiding van den Idër-idër)	Junghuhn.	6715
Idrë-idër, wegscheiding	idem.	7677
G. Lëmboeng (hoogste punt v. d. Tënggër)..	idem.	8448
Lido-ombo	idem.	6281
	idem.	6108
Kandangan	Jukes.	1354
	idem.	1366
Gelok-klakah	idem.	3844
Loemadjang Tëngah	idem.	1345
G. Widodaren (van den Sëmiroe)	idem.	6641
G. Sëmiroe (top Mahameroe)	van Asperen.	11674
Pasanggrahan van Klakah aan den Lamongan	Jukes.	757
Meer van Klakah	Junghuhn.	685
Tiris (aan den voet van den Taroep)	idem.	734
G. Taroep (O. top van den G. Lamongan) . . .	Zollinger.	1345
	Smits.	5238
Loemadjang	Junghuhn.	166
	Jukes.	159
Residentie Bësoeki.		
Djember	Junghuhn.	312
Soeger Lor	idem.	933
Bondowoso (Pasanggrahan)	idem.	874
Tjemoro Këndang (aan den Jang)	idem.	7053
	idem.	9527
Argopocro (hoogste top van den Jang)	Smits.	9605
G. Krintjing	Zollinger.	8268
Tagala Dëloewang	idem.	6668
G. Ringgit (hoogste naald)	Melvill.	3822
	Smits.	3900
Pakistan	Junghuhn.	1478
Pondok-soemoer	idem.	5600
Noordrand van den G. Rawoen	idem.	9934
Hoogste punt van idem	Melvill.	10830
	Smits.	10770
Hoogste punt van den G. Këndang	Junghuhn.	6001
	Smits.	4426
G. Sedano, Baloeran of Tëlaga-Woeroeng	Melvill.	4204
	Zollinger.	4612

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Residentie Banjoewangi.		
Oengoeop-oengoeop	Zollinger.	5868
	Junghuhn.	5818
	idem.	7517
Widodaren van Banjoewangi (hoogste krater- rand, Z. Z. W. van het meer).....	v. d. Wijck.	7572
	Zollinger.	7468
G. Rantè.....	Melvill.	8282
	Smits.	8802
	idem.	8874
G. Idjeng (Mèrapi).....	Melvill.	8919
	Zollinger.	9725
G. Pendil	Melvill.	7485
Soengi-pahit, nabij den waterval.....	Junghuhn.	5329
EILAND SUMATRA.		
Residentie Padangsche Benedenlanden.		
Apenberg	Oudemans.	361
	Osthoff.	9329
G. Ophir (hoogste top Telaman).....	Melvill.	9655
	Elliott.	1432
Loeboe-Sikeppeng (idem)	Osthoff.	1467
Batoe-bèdidih	Elliott.	882
	Osthoff.	710
Loender (fort).....	Elliott.	675
	idem.	823
Rau.....	Osthoff.	950
Residentie Padangsche Bovenlanden.		
Solok	Elliott.	1197
Sidjoedjong	idem.	444
Kajoe-tanam	Osthoff.	397
	Müller.	2172
Padang-Pandjang	Elliott.	2484
Goegoe-Sigandang (fort)	Osthoff.	3559
	Müller.	9234
G. Merapi (hoogste top)	Hörner.	9309
Idem (de Z. rand des werkenden kraters) ..	Müller.	8450
	Hörner.	9353
G. Singallang (hoogste top).....	Melvill.	9842
Meer op de helling van idem	Osthoff.	8979
Hoogste huizen op idem.....	idem.	4332

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
De Kock (fort)	Müller.	2924
	Elliott.	2954
Dano of meer van Menindjoe	idem.	1449
	Müller.	1485
Matoea (fort)	Müller.	3279
Mengoppo (fort)	Osthoff.	491
Meer van Sinkara	de Perez.	1047
	Elliott.	1134
Tandjong-Ampalo (fort)	Osthoff.	604
Raaff (idem)	Müller.	2020
Marapalam (bergpas)	Osthoff.	3755
Van der Capellen (fort)	Müller.	1335
	idem.	1570
Pajakombo (idem)	Elliott.	1583
Veltman (idem)	Müller.	1529
Van den Bosch (idem)	idem.	1545
Schenck (idem)	idem.	1692
Bondjol (fort)	Osthoff.	713
	Elliott.	631
Residentie Tapanoeli.		
Palembangang	Elliott.	2508
Prongai	idem.	1705
Batong	idem.	1884
Kotta Nopan	idem.	1379
Tana Batoe	idem.	1657
Elout (fort)	idem.	661
	Osthoff.	680
Loehoe-Radja	Junghuhn.	6053
Padang-Sedempocan	Elliott.	901
Batak-landen.		
Pertibi	Osthoff.	227
Assistent-Residentie Benkoelen.		
Berg van Indrapoera	Melvill.	8161
G. Bongso of Suikerbrood	idem.	3287

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Residentie Lampoeng.		
G. Tangamoes, G. Semanka of Keizerspiek . . .	Melvill.	7206
Lampongsch gebergte.	idem.	7000
G. Bidada, ongeveer.	Zollinger.	6200
G. Radja-Basa.	Melvill.	4273
G. Talang, 1e punt achter Tëloek-bëtoeng . . .	Zollinger.	120
Natar, in het midden van den zadel.	idem.	321
Tiegenmennong, aan de rivier Sekampong. . .	idem.	216
Tarabangi (kampong).	idem.	167
Goenoeng Batin, (idem).	Zollinger.	167
Mangala, (kampong, aan de rivier Toelang- bawang)	Zolliuger.	119
STRAAT SOENDA.		
Eiland Krakatowa, (piek).	Melvill.	2620
Idem Bësi, (idem)	idem.	2736
Idem Seboeko, (idem).	idem.	1357
EILAND BANKA.		
G. Manoembing of Monopijn.	Luit.-ter-zee Keuchenius.	1448
G. Parmasang (hoogste top)		1442
G. Maras (idem.)		2228
G. Tempilang.		552
G. Pare.		633
G. Mankol		1264
G. Pading.		1624
Berg ten Z. van Koba.	Melvill.	2307
G. Pajoeng of St. Paulusberg.	idem. Smits.	985 1030
STRAAT BANKA.		
Lucipara	Keuchenius.	129
CHINESCHE ZEE.		
G. Ranai (hoogste top van Gr. Natoena).	Laplace.	3570

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
VAARWATER TUSSCHEN SINGAPOERA EN BORNEO.		
Residentie Riouw.		
Piek van het eiland Lingga.....	Smits	3604
Tafelberg van Bintang.....	idem.	1340
Hoogste top van het eiland Sinkep.....	idem.	1528
P. Saja ongeveer.....	idem.	670
St. Esprit-eiland (hoogste punt).....	Reed.	793
Witte rots.....	idem.	78
Rotsachtig eiland.....	idem.	130
St. Juliaan.....	idem.	520
Kameel-eiland.....	idem.	557
Zadel-eiland.....	idem.	378
Victoria ».....	idem.	277
Bar ».....	idem.	78
Residentie Wester-afdeeling van Borneo.		
St. Barbe.....	Reed.	740
Direction-eiland.....	idem.	620
Eiland Datoe.....	} Reed.	1012
	} Oudemans.	978
Karimata (stompe piek).....	idem.	3293
» (scherpe »).....	idem.	3255
EILAND BALI.		
G. Agoeng.....	} Melvill.	10511
	} Smits.	9790
G. Tabanan.....	} Melvill.	7645
EILAND SELAPARANG, LOMBOK OF SASAK.		
G. Rindjani, hoogste piek des eilands.....	} Melvill.	13370
	} Smits.	11498

NAMEN DER PLAATSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
EILAND SOEMBAWA.		
G. Ngenges.....	Zollinger.	†5400
Batoe-lanteh	idem.	5090
Soemoeng Andeh	idem.	2440
G. Tambora of Triding (O.-rand des kraters).	idem.	8780
Aroe Hasa (Z. O. top van den Zadelberg)....	Melvill.	9017
Soro Mandi of Vader-Smit-berg	Zollinger.	5340
Podjo (hoogste dorp aan den Zadelberg)	Melvill.	3593
G. Tjewoe.....	Zollinger.	2320
G. Wabo (overgang tusschen Bima en Sapi) .	Zollinger.	1666
	idem.	1200
EILAND GOENONG API.		
Top des Vuurbergs.....	Melvill.	6000
EILAND FLORIS.		
Omboeoe Romba of G. Keo, vulkaan.....	Melvill.	8798
Omboeoe Soro of G. Rokka.....	idem.	6371
Piek Larantoeke of Ilimandiri.....	idem.	5045
Idem Lobetobi.....	idem.	6912
Idem tusschen de twee laatstgenoemden....	idem.	7301
Toren-eiland	idem.	2230
EILAND ADENARA.		
Berg Wokka.....	idem.	4762
EILAND LOMBATA.		
Berg Lobetolle (hoogste berg des eilands)....	idem.	4587
EILAND PANDIJE OF POETARE.		
Hoogste berg.....	idem.	3110
EILAND TIMOER.		
Selamoe-piek		5 à 4000?
Timoer.....		4500?

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
Feti		4500?
Moetis		4500?
Miomaffa		4500?
Lukaän		6500?
Allas		11500?
EILAND BANDA.		
G. Api (krater-vlak)	Reinwardt.	1696
Idem (hoogste top)	Smits.	1858
G. Bandeira op Groot-Banda	Reinwardt.	1549
De Papenberg	idem.	629
EILAND AMBOINA.		
Salhoetoe (hoogste top des eilands)	Forsten.	3890
G. Wawaai	idem.	3327
G. Hori	idem.	1973
EILAND TERNATE.		
Hoogste top des vuurbergs	Forsten.	5336
EILAND TIDORE.		
Hoogste top	idem.	5376
EILAND CELEBES.		
Residentie Menado.		
G. Klabat	de Lange.	6377
G. Soedara	Forsten.	4263
G. Batoe-angocs	idem.	2225
G. Lokon	de Lange.	5090
Tomohon, negeri	idem.	2484
Toelian idem	idem.	2134
Kakas idem	idem.	2207
G. Massarang	idem.	4029
G. Tompoeso	idem.	3736
G. Mahawoet	{ Reinwardt.	4197
	{ Forsten.	4053
G. Sapoetan	{ de Lange.	5791
	{ Reinwardt.	4741
G. Sempo	{ Forsten.	4761

NAMEN DER PLAATSSEN.	Door wien bepaald.	Hoogte in Rijnl. voeten.
G. Kawatak.....	de Lange.	3851
G. Kawin.....	idem.	3341
G. Menado-toea.....	idem.	2631
Het meer Tondano.....	idem.	2204
Berg bij kaap Donda.....	Martind.	8922
Residentie Ternate.		
Piek van Tokala.....	Oudemans.	8280
Residentie Makasar.		
Piek van Bonthain.....	Melvill.	9779
	Smits.	9788
NIEUW-GUINEA.		
Berg Lamantjiri bij de Triton-baai.....	Moder.	2396
Gebergte Charles-Louis.....	Dumoulin.	8600
Snecuw-gebergte.....	idem.	15000
Geb. Arfak bij Doreh.....	Duperrey.	9244

NB. De bovenstaande opgaven zijn meerendeels door den barometer bepaald, uitgezonderd die van den Hr. Zollinger, welke het kookpunt van water daartoe bezigde en die van de Heeren Smits en Melvill van Carnbée, welke door meting met het sextant gevonden zijn, terwijl in de residentie Menado en op Java de HH. de Lange, van Asperen, Metzger, van Isselmuden en Flory, en op Banka de Hr. Keuchenius tegelijk met de triangulatie, de hoogten door zeniths-afstanden, gemeten met een universeel-instrument, bepaalden.

De opgaven van Osthoff zijn eene verzameling van waarnemingen door Hörner, Müller en Osthoff, zoo mede die van de luitenants ter zee Melvill en Smits van verscheidene zeeofficieren.

Waar de hoogte-metingen, door een universeel-instrument verkregen, aanwezig waren, werden de andere weggelaten, daar de nauwkeurigheid, die zowel de barometer, als de baro-thermometer voor deze metingen oplevert, niet in vergelijking komt bij die, welke door het universeel-instrument bereikt wordt.

De opgaven der heeren de Lange, van Asperen, Metzger enz. hebben betrekking op de bovenzakken der steenen pilaartjes, die op de door hen bezochte standpunten opgericht zijn, om de juiste plaats aan te duiden, waar de hoeken voor de triangulaties gemeten zijn.

Voor de herleiding der maten dient, dat

1 Nederlandsche El = 3,185256 Rijnl. voeten.

1 Parijsche voet .. = 1,0347 " "

1 Engelsche voet .. = 0,97085 " "

OPGAVE VAN KAARTEN EN GIDSEN,

UITGEGEVEN DOOR HET

DEPARTEMENT DER MARINE

in Nederlandsch-Indië.

<i>Edeling</i> , Nederlandsch O.-I., blad I.	f	3.50
idem, " " " II.	-	3.50

West- en Zuidkust Sumatra.

<i>Edeling</i> , Westkust Sumatra. Noordblad	-	4.12 ⁵
idem, " " Zuidblad (nieuwe uitgave)	-	3.50
idem, " " van Taboejong tot Sinkel	-	10.00
<i>Osthoff</i> , " " Padang tot Taboejong	-	10.00
<i>Edeling</i> , Eilanden nabij Padang	-	3.50
<i>H. O. Wichers</i> , Reede Padang	-	1.50
<i>Osthoff</i> , " Tikoe	-	1.—
<i>de Perez</i> , " Priaman	-	1.50
<i>R. P. Struick</i> , " Baros	-	1.—
<i>Modderman</i> , " Benkoelen en Poeloe-baai	-	1.50
<i>Osthoff</i> , " Natal	-	2.50
Etat-major Z. M. stoomschip Montrado, Zeebloemstraat	-	1.—
<i>Bloys van Treslong Prins</i> , Lampong baai	-	1.87 ⁵
<i>K. C. Bunnik</i> , Reede van Sinkel	-	1.—

Oostkust Sumatra tot Westkust Borneo.

<i>Smits en Melvill van Carnbée</i> , Java-zee en aangrenzende vaarwaters in twee bladen	-	7.—
<i>de Roy van Zuidewijn</i> , Straat Riouw	-	3.50
<i>Edeling</i> , Zuidelijk gedeelte der Chinesche zee in twee bladen	-	7.—
Etat-major Z. M. Pylades, Straat Banka in 3 bladen	-	12.—
., NO. kust Sumatra van Delhie tot eiland Roepat, naar Engelsche opmetingen, enz.	-	3.—
<i>Swaan</i> , Banka	-	3.—
Etat-major Z. M. opnemings-vaartuig Pylades, Klabat-baai	-	3.—
<i>Modderman</i> , Reede Tjeroetjoep	-	1.25
Etat major Z. M. opnemingsvaartuig Pylades, Reede Muntok	-	1.—
<i>Phaff</i> en <i>R. P. Struick</i> , Binnen- en buiten-reede van Riouw	-	3.50
<i>Boom</i> , Noordkust, eiland Bantang	-	1.37 ⁵
<i>van Maurik</i> , Brouwer straat	-	2.50
Etat-major Z. M. opnemingsvaart. Pylades, Nanka-eilanden	-	3.—
Idem, Mondingen der Soesang- en Zout-rivier	-	2.—
<i>Edeling</i> , Riouw en Lingga-Archipel in twee bladen	-	8.—
<i>de Roy van Zuidewijn</i> , Gaspar-straten	-	4.—
<i>Edeling</i> , Westkust Borneo in 2 bladen	-	8.—

Java.

<i>Swaan</i> , Java in 3 bladen	f	10.50
<i>Escher, Eschauzier, Staring</i> enz., Reede van Batavia	-	4.—
<i>Engelbrecht, de Kanter en Tydeman</i> , Reede Tjeribon	-	2.—
<i>Staring</i> , Noordkust Java, Anjer tot Kaik	-	7.50
<i>Swaan</i> , Straat Madoera	-	3.50
<i>Bogaert</i> , Reede Samarang	-	2.—
<i>Boom</i> , " "	-	2.—
<i>Jansen en Cramer</i> , Vaarwaters naar Soerabaja	-	2.50
<i>Dyserinck</i> , Straat Soenda	-	3.50
<i>Groll</i> , Zeegat van Tjilatjap	-	1.25
<i>de Perez</i> , Baai van Patjitan	-	2.50
<i>Escher</i> , " " Segoro-wedi	-	2.62 ^s
<i>Ampt</i> , Wijnkoopers-baai	-	3.—
idem, Zand-baai	-	2.—
idem, West gedeelte Java, Peperbaai tot Kaap Anjol	-	2.50
Etat-major Z. M. Etna, Baai van Sangapoera	-	1.50

Eilanden beoosten Java.

<i>Swaan</i> , Straten Bali en Lombok	-	3.50
<i>Smits</i> , Eilanden en vaarwaters beoosten Java in twee bladen	-	7.—
idem, Reeden en ankerplaatsen beoosten Java	-	2.50
<i>D. G. F. Wolterbeek Muller</i> , Reede Ampanam	-	1.50
Etat-major Z. M. stoomschip Samarang, Laboewan Tring	-	1.—
<i>Swaan</i> , Soembawa	-	3.—
<i>Mulder</i> , Flores	-	3.—

Oostkust Borneo Celebes.

<i>Edeling</i> , Straat van Mankasar in twee bladen	-	7.—
<i>van Gogh</i> , Vaarwaters benoorden Mankasar tot Kekean	-	5.25
<i>Modderman</i> " " Kekean tot Paré-paré	-	5.37 ^s
<i>Schröder</i> , ZW. kust Celebes, Mankasar tot Tg. Leijkan	-	2.—
<i>Visser</i> , Reede van Mankasar	-	2.—
Etat-major Z. M. Fregat Palembang, Reeden van Tapalang en Kaït	-	1.—
<i>Dyserinck</i> , ZW. gedeelte golf van Boni	-	3.50
<i>Budde en Schuijt Korver</i> , Baai van Taroena (Westkust Sangir)	-	0.75
<i>Moeth en G. A. de Lange</i> , Oostkust Salibaboe	-	0.75
<i>Budde en idem</i> , Baai van Manganitoe (Westkust Sangir)	-	0.75
<i>Schuijt Korver</i> , Doorvaart tusschen de eilanden Tagoelände en Roewang	-	0.75
<i>Edeling</i> , Oostkust Celebes in 2 bladen	-	7.—
<i>R. P. Struick</i> , Reede Likoepang	-	1.50
Etat-major Z. M. Haarlemmermeer, Reede Menado	-	1.—
<i>Abresch en de Jongh</i> , Koetei-rivier	-	3.—
<i>Hordijk</i> , Rivier van Gorontalo,	-	2.—

Molukken.

<i>Gregory</i> , Moluksche archipel	<i>f</i>	3.50
<i>H. A. Meijer</i> , Baai van Ambon	-	0.25
<i>Ditloff Tjassens</i> , » » Wahaai	-	1.25
<i>de Man en Brennwald</i> , Baai van Wahaai en Hattiling	-	1.50
<i>Kingdom en Saurman</i> , Wammar-eiland	-	1.15
idem, Keij-eiland, Har tot Elij	-	0.75
Adelborsten <i>Z. M.</i> Citadel van Antwerpen, Reede Ambon	-	1.50
<i>H. K. Koning</i> , Reede Banda	-	1.—
<i>Schmidt auf Altenstadt</i> , Reede Ternate	-	1.50

Japansche Archipel.

Etat-major <i>Z. M.</i> stoomschip Bali, Reede Niegata	-	1.50
idem, » » » Baai van Jedo	-	1.50
idem, » » » Japansrhe binnenzee	-	2.50
idem, » » » Landverkenningen idem	-	3.75
<i>H. O. Wichers</i> , ZW. kust Kiusiu	-	2.50
idem, Landverkenningen idem	-	1.50
<i>Tegelberg</i> , Japansche Archipel	-	3.—
<i>van Gogh en van der Meersch</i> , Japansche binnenzee in twee bladen	-	6.—
<i>Dyserinck</i> , Oostkust van China in 3 bladen	-	10.50
Golf van Siam, naar Engelsche opname	-	2.—
Noordelijk gedeelte der golf van Siam	-	3.—

Gidsen, enz.

<i>Osthoff</i> , Beschrijving Westkust Sumatra	-	1.87 ⁵
<i>Melvill van Carnbée</i> , Gids eiland Java	-	5.62 ⁵
<i>Smits</i> , Gids straat Bangka en en Gaspar	-	1.87 ⁵
idem, » eilanden beoosten Java	-	3.12 ⁵
<i>Groll</i> , Zeilaanwijzingen voor het zeegat van Tjilatjap	-	0.20
<i>Gregory</i> , Gids Molukken-archipel	-	29.50

VOORNAAMSTE MUNTEN, MATEN EN GEWIGTEN

IN GEBRUIK IN NEDERLANDSCH-INDIE.

MUNTEN:

Zilveren.

Rijksdaalders à $2\frac{1}{2}$ gulden.

Heele, halve, kwart, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{20}$ gulden = 100, 50, 25, 10 en 5 centen

Koperen.

Het $2\frac{1}{2}$ cent-stuk.

De cent en de halve cent.

M A T E N:

Lengtemaat.

De Rijnl. voet, van 0,313947 Ned. el. (*)

De Rijnl. roede, van 12 voeten = 3,767364 Ned. el.

De paal, van 400 Rijnl. roeden = 1506,94 " "

De Amst. el, van 0,68781 Ned. el.

De Amst. vadem, van 1,69878 Ned. el.

De Eng. yard, van 0,9144 Ned. el.

De Eng. mijl = 1760 yard = 1609,3 Ned. el.

De geogr. mijl = $\frac{1}{5400}$ omtrek der evennachtslijn = 7420,4 Ned. el = 4,611 Eng. mijl = 4,924 paal.

Vlaktemaat.

De Bahoe, van 500 vierkante Rijnl. roeden of 7096,5 vierkante ellen.

De Djoeng, van 2 bouw (West-Java).

De Pantjar, van 4 bouw (Oost-Java)

De vierkante paal, van 320 bahoe.

NB. De oude Bahoe of bouw is:

In Besoeki, ongeveer 1400 vierkante Rijnl. roeden.

In Pasoeroewan " 1225 " " "

(*) Omgekeerd is 1 Ned. el 3,1853 Rijnl. voet,

Inhoudsmaat.

Indische kan, van 1,515859 Ned. Kan.
 Bataviasche ton, van 0,9283 Ned. mud.
 Leggers, van 388 Ind. kannen = 588,153 Ned. kan.
 Kójan, van 30 pikols.
 Gantang, van 468 kub. Rijnl. duimen = 8,3805 Ned. kop.
 Tákér, 33 bottels olie = 25,769609 Ned. kan.
 Kòdi, 20 voor stukgoed. 40 pond tabak.
 Last, van 2 Ned. ton, voor scheepslading = 4000 pond oude maat
 of 1976,36 Ned. pond.

Telmaat voor rijst (padi).

Poetjoeng, een handgreep padi = 5 kàti.
 Gèdèng, pintjar, kikat = 2 poetjoeng.
 Sanga, 5 gèdèngs = p. m. 50 kàti of 60 pond.
 Amèt, van 10 — 40 sanga, verschillend.
 Tjaing, ongeveer 2500 Amst. pond padi.

GEWIGTEN:**Standgewicht.**

De pikoel van 61,76125 Ned. pond = 125 Amst. pond.
 Het kàti, $\frac{1}{100}$ pikoel = $1\frac{1}{4}$ Amst. pond = 0,6176 Ned. pond.
 De gantang, 10 kàti (Midden-Java).
 idem 5 » (Oost-Java).
 Het Amst. pond van 0,49409 Ned. pond

Opiumgewicht.

Het kàti van $\frac{1}{100}$ pikoel = 16 tail.
 De tail $\frac{1}{16}$ kàti = 10 tji.
 De tji, $\frac{1}{10}$ tail = 10 timbang.
 De timbang, $\frac{1}{10}$ tji = $\frac{1}{1600}$ kàti.

Goud en Zilver.

Het kàti van $1\frac{1}{4}$ Amst. pond.
 De tail, $\frac{1}{16}$ kàti = 2 realen = 0,0386 Ned pond.
 De reaal, 8 émas, ook 10 mas = 4 soekoe.
 De soekoe van 6 oewang = $\frac{1}{4}$ reaal.

Zeer groote gewigten.

De kojang te Batavia 27; te Samarang 28; te Soerabaja 30 pikoels rijst.
 idem voor zout 30 pikoels = 18 zakken 4 schepel 0,6 kop Ned. maat.
 De nacht tinerts = 40 pikoels = 80 tonnen.

N A A M L I J S T

DER

GOUVERNEURS-GENERAAL EN COMMISSARISSEN-GENERAAL

VAN

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

Gouverneurs-Generaal.

Pieter Both	1610—1614.	Jacob Mossel	1750—1761.
Gerrit Reijnst	1614—1615.	Petrus Albertus van	
Laurens Reaal	1615—1619.	der Parra	1761—1775.
Jan Pietersz. Coen	1619—1623.	Jeremias van Riems-	
Pieter Carpentier .	1623—1627.	dijk	1775—1777.
Jan Pietersz. Coen .	1626—1629.	Reinier de Klerk . .	1777—1780.
Jacques Speck	1629—1632.	Mr. Willem Arnold	
Hendrik Brouwer . .	1632—1636.	Alting	1780—1796.
Antonie van Diemen	1636—1645.	Mr. Pieter Gerardus	
Cornelis van der Lijn	1645—1650.	van Overstraten .	1796—1801.
Carel Reiniersz. . .	1650—1653.	Johannes Sicberg .	1801—1804.
Joan Maatsuiker . .	1653—1678.	Albertus Henricus	
Rijklof van Goens .	1678—1681.	Wiese	1804—1808.
Cornelis Janszoon		C. H. van Grasveld	
Speelman	1681—1684.	(op reis naar Indië	
Johannis Camphuijs	1684—1691.	te New-York ver-	
Willem van Out-		toevende terugge-	
hoorn	1691—1704.	roepen) 11 Nov.	
Joan van Hoorn . .	1704—1709.	1805—20 Junij	1806.
Abraham van Rie-		Herman Willem	
beeck	1709—1713.	Daendels	1808—1811.
Christoffel van Swol	1713—1718.	Jan Willem Jans-	
Hendrik Zwaarde-		sens	1811.
croon	1718—1725.	<i>Engelsch tusschenbestuur.</i>	
Mattheus de Haan .	1725—1729.	Lord Minto	1811.
Diederik Durven . .	1729—1730.	Thomas Stamford	
Dirk van Cloon . . .	1730—1735.	Raffles (luitenant	
Abraham Patras . .	1735—1737.	gouverneur)	1811—1816.
Adriaan Valckenier	1737—1741.	John Fendall (luit.	
Johannes Thedens .	1741—1743.	gouverneur)	1816.
Gustaaf Willem ba-			
ron van Imhoff	1743—1750.		

1870.

8

Godert Alexander Gerard Philip baron van der Capellen 19 aug. 1816 tot 1 jan. 1826.	Jhr. Joan Cornelis Reijnst (waarnemend) 5 aug. 1844 tot 30 sept. 1845.
Hendrik Merkus de Kock (luit.-gouv.-gen.) 1 jan. 1826 tot 16 jan. 1830.	Jan Jacob Rochussen 30 sept. 1845 tot 12 mei 1851.
Graaf Johannes van den Bosch 16 jan. 1830 tot 2 julij 1833.	Mr. George Isaac Bruce (overleden voor zijn vertrek).
Jean Chrétien Baud (waarnemend) 2 julij 1833 tot 29 febr. 1836.	Mr. Albertus Jacob Duijmaer van Twist 12 mei 1851 tot 22 mei 1856.
Dominique Jacques de Eerens 29 febr. 1836 tot 1840 (overleden te Buitenzorg den 30 Mei 1840.)	Charles Ferdinand Pahud 22 mei 1856 tot 2 sept. 1861.
Carel Sirardus Willem graaf van Hogendorp (waarnemend) 1 junij 1840 tot 6 jan. 1841.	Mr. Arij Prins (waarnemend) 2 sept. 1861.
Mr. Pieter Merkus (waarnemend) 6 jan. 1841 tot 14 febr. 1843.	Mr. Ludolf Anne Jan Wilt baron Sloet van de Beele 19 okt. 1861 tot 25 okt. 1866.
Mr. Pieter Merkus 14 febr. 1843 tot 1844, (overleden te Soerabaja den 2 aug. 1844).	Mr. Arij Prins (waarnemend) 25 okt. 1866.
	Mr. Pieter Mijer, 28 dec. 1866.

Kommissarissen-Generaal.

Hendrik Adriaan van Reede tot Drakenstein 1684—1691.	pen) 11 Nov. 1805—20 Junij..... 1806.
Mr. Sebastiaan Cornelis Nederburgh	Mr. Cornelis Theodorus Elout
Simon Hendrik Frijkenius. } 1791.	Godert Alexander Gerard } 1815
Mr. Willem Arnold Alting } 1793.	Philip baron van der Capellen
Johannes Siberg	Arnold Adriaan Buijskes.. }
Mr. Pieter Gerardus van Overstraten..... 1796.	Leonard Pieter Jozef burggraaf du Bus de Gisignies. 1826.
C. H. van Grasveld (op reis naar Indië te New-York vertoevende teruggeroe-	Johannes graaf van den Bosch 1833

KORTE KRONIJK

DER.

VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN IN INDIË, MET BETREKKING TOT DE HANDELINGEN DER EUROPEANEN ALDAAR.

1498. *Vasco de Gama* zeilt om de *Kaap de Goede Hoop* naar *Indië (Calicoet)*.
1500. *Pedro Alvarez de Cabral* sticht een handelsfactorij te *Calicoet*.
1505. *Francois d'Almeide*, eerste onderkoning.
1510. *Alfonso d'Albuquerque* kiest *Goa* als middelpunt der Portugesche heerschappij in *Indië*. Ontdekking van *Ceylon*.
1511. Verovering van *Malakka*.
1512. *Antonio d'Abreu* bezoekt *Java* (*Grissee*) en de *Molukken*.
1518. De Portugezen voor 't eerst te *Broenai*.
1521. Het schip van *Magellaan* te *Grissee*.
1524. De Javanen verdrijven de Portugezen van *Soerabaja* en *Grissee*.
Vestiging te *Bantam* (*Soenda*).
1526. Vestiging en missiën te *Panaroekan*.
1529. Verdrijving der Portugezen van *Panaroekan* door de Javanen.
1586. Zware berguitbarsting van den *Ringgit* in Oost-Java. *Panaroekan* verwoest.
- 1594 tot 1597. Vruchteloze togten der Nederlanders tot het opsporen van eenen N. O. doortogt naar *Oost-Indiën*, onder *Barentsz*, *Linschoten*, *Heemskerk*, *de Veer* en *Rijp*. Overwintering op *Nova-Zembla*.
- 1595 tot 1602. In *Holland* en *Zeeland* worden verschillende kompaniën voor de vaart op *Oost-Indië* opgerigt.
Eerste togt der Nederlanders naar *Indië*, onder *Jan Jansz. Moelenaer* en *Kornelis de Houtman*. Zij bezoeken *Bantam*, *Jakarta* en andere plaatsen op *Java*. (1595—1597).
Verscheidene belangrijke togten naar *Indië*, onder de gebr. *de Houtman*, *Jacob van Neck*, *Pieter Both*, *Paulus van Caerden*, *Jacob Wilkens*, *Cornelis Bastiaansz*, *Steven van der Hagen*, *Jacob van Heemskerck*, *Wolphert Harmensz*, *Joris van Spilbergen*, en *Wijbrand van Warwijck*. Zij bezoeken o.a. de *Molukken* en *Atjih* op *Sumatra*, van waar een gezantschap naar Prins *Maurits* ingescheept wordt.
Eerste reis rondom de wereld door *Olivier van Noord* (1598)

- J. van Spilbergen* bezoekt *Ceylon* in 1602, alwaar hij door den Koning van *Candi* plegtig ontvangen wordt.
De Nederlanders bezoeken ook *Siam*, *Makao*, de *Philippijnen*, enz.
1602. Komst der Engelschen op *Java*, onder *James Lancaster*.
Oprigting der Oost-Indische Maatschappij (20 Maart).
- 1602 tot 1610. Uitbreiding des handels in *Indië*. Voordeelige gevechten tegen de Portugezen in de *Molukken*, onder *van der Hagen*, die in 1607 het fort *Victoria* te *Amboina* sticht. *C. Matelief* ondersteunt den Koning van *Djohor* tegen de Portugezen; hij belegert *Malakka* en behaalt eene overwinning op de Portugesche vloot. De Nederlanders stichten de vesting *Willemstad* te *Ternate* en forten op verscheidene andere plaatsen, bezoeken de vaste kusten van *Indië*, sluiten voordeelige verbonden met verschillende inlandsche vorsten en in 1609 met *Japan*.
1605. De hoofdzetel der compagnie gevestigd te *Ambon*.
1607. *Matelief* sticht het fort *Oranje* op *Ternate*.
1610. Aanstelling van *Pieter Both* tot eersten Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-*Indië*. Hij vestigt eene faktorij te *Jakarta*. Vijandelijkheden met de Spanjaarden te *Ternate* en *Tidore*. Verdragen met *Boeton*, *Solor*, *Timor*, en met *Ceylon* in 1612.
Uitbreiding van den Engelschen handel in den Archipel.
1614. *Gerard Reijnst* volgt *Both* in het bewind op. Deze laatste verlaat op reis naar het vaderland bij *Mauritius*. Handelsbetrekkingen aangeknoopt met *Aden* aan de Roode-zee. Onlusten en gevechten op de *Banda*-eilanden.
1615. Dood van *G. Reijnst*.
Belangrijke ontdekkingsreis van *Schouten* en *le Maire*.
1616. *Laurens Reaal* Gouverneur-Generaal. Eerste gezantschap der Nederlanders naar *Mataram*.
1616. tot 1618. Oneenigheden met de Engelschen te *Bantam*.
Belangrijke togten van *P. van den Broek* naar *Arabië*, *Hindostan* en *Suratte*.
1617. *L. Reaal* treedt af, en wordt opgevolgd door *Jan Pietersz Coen*,
1619. Verdrag tusschen de Engelsche en Nederlandsche Oost-Indische kompaniën, te *Londen* gesloten.
Belegering van *Jakarta* door de Jakatranen en Bantammers, opgestoot en ondersteund door de Engelschen. Ontzet door *Jan Pietersz Coen*. De vesting te *Jakarta* verkrijgt den naam van *Batavia*, en wordt verklaard tot hoofdplaats der Nederlandsch-Oost-Indische maatschappij (30 Mei).
1620. Raad van Verdediging, zamengesteld uit Nederlanders en Engelschen, te *Batavia* gevestigd.
1621. *Coen* brengt de *Banda*-eilanden tot onderwerping.
1622. Vruchteloos beleg van *Makao*, door *Bontekoe*. De Chinezen staan het eiland *Formosa* af, alwaar het fort *Zeelandia* gesticht wordt.

1623. *Coen* vertrekt naar *Nederland*, en benoemt *Pieter Carpentier* tot zijn opvolger als Gouverneur-Generaal. Vernieuwing van het oktrooi der O. I. Maatschappij. Teregtstelling van verscheidene personen te *Amboina*, wegens eene zamenzweering, ten doel hebbende de verdrijving der Nederlanders uit *Amboina*.
- De Engelschen verlaten *Java* en *Amboina*.
- 1627 en 1628. Ontdekkingen op *Nieuw-Holland*, van de *Golf Carpentaria*, *Nuytsland*, *Arnhemsland*, enz. Dood van *Carpentier*. *J. Pz. Coen* voor de tweede maal Gouverneur-Generaal. Beleg van *Batavia* door een leger van *Mataram (Java)*. Dappere verdediging der Nederlanders. Het beleg opgebroken.
1629. Dood van *J. Pz. Coen*, die opgevolgd wordt door *Jacob Specx*. Welvaart en verfraaijing van *Batavia*. Voordeelig verbond met *Ternate*.
1632. *Specx* vertrekt naar *Nederland*, en wordt opgevolgd door *Hendrik Brouwer*. Onlusten in de *Molukken*. Eerste togten naar *Borneo's Oostkust*.
1636. Vertrek van den Gouverneur-Generaal *Brouwer*. *Antonie van Diemen* komt aan het bestuur. Deze Gouverneur doet twee togten naar de *Molukken*, dempt den opstand aldaar en sluit er voordeelige verdragen.
- Verschrikkelijke vervolgingen tegen de Christenen in *Japan*; uitroeiing van de Christelijke godsdienst aldaar. Verplaatsing des Nederlandschen handels in dat rijk van *Firanda* naar *Decima*; de handel wordt voor alle andere natiën gesloten.
- 1637 tot 1644. Oorlogen op *Ceylon* tegen de Portugezen. Overwinning ter zee bij *Goa* (1637). *Baticalo*, *Trinconomale*, *Punto Gale* en *Negombo* ingenomen. *Westerwoldt*, *Coster*, *J. T. Pajart* en *F. Caron* onderscheiden zich aldaar. *Malakka* op de Portugezen veroverd. *A. Antoniszoon*, *J. Koper*, *P. van den Broek* en *W. Caertekoe* (1640—1641.)
- De handel met *Tonkin* en *Cochin-China* bevestigd door *K. Hartsink*. Gezantschappen naar *Cambodja* onder *J. van Galen* en *H. Hagenaar*; de Nederlanders aldaar vermoord. Gezantschap naar *Laos* onder *G. van Wusthof* (1641).
- Ontdekkingsreis van *Matthijs Quast* en *Abel Tasman* in de wateren beëosten *Japan* (1639). Idem van *Marten Gerritsen Vries* en *Hendrik Schaep* langs de kusten van *Japan*, *Jesso*, de *Kurilen* en *Tarrakai* of *Saghalien* (1643).
- Abel Tasman* ontdekt van *Diemensland*, *Nieuw-Zeeland* en andere eilanden in die streken (1642 en 1643).

1645. *Van Diemen* sticht twee kerken te *Batavia*. Hij overlijdt en wordt opgevolgd door *Cornelis van der Lijn*. Vrede met *Mataram* (*Java*). Onlusten op *Ceylon*; *A. van der Stel*, opperhoofd van *Negombo*, vermoord. De vrede aldaar hersteld door toedoen van *J. Maetsuyker* (1649). Onlusten in de *Molukken* onder den Gouverneur *Demmer*; *Vlaming* wordt aldaar Gouverneur in 1648.
1650. De Gouverneur-Generaal *van der Lijn* vertrekt naar Nederland, en wordt opgevolgd door *Karel Reiniersz*.
1651. Tocht van *Vlaming* met eene aanzienlijke vloot naar *Ternate* en *Amboina*. Uitroeijing der nagelboomen in de *Molukken*, behalve op *Amboina*.
1652. De *Kaap de Goede Hoop* in bezit genomen door *A. van Riebeeck*. Stichting der volkplanting aldaar.
1653. Dood van *K. Reiniersz*; *Johan Maetsuyker* tot opvolger benoemd.
- 1653 tot 1669. Oorlogen op *Ceylon* tegen de Portugezen. *G. Hulft*, in 1655 derwaarts gezonden, sneuvelt bij de belegering van *Colombo*. *Colombo* genomen in 1656. *Rijklof van Goens* naar *Ceylon* gezonden. Groote overwinningen op de kusten van *Coromandel* en *Malabar*. Vrede met *Portugal* (1661). Verovering van *Cochin* in 1663.
- Onlusten op *Tay-oe-wan*, gezegd *Formosa*. Landing van *Coxinga* aldaar in 1661. Dapper gedrag van den Gouverneur *Coyet*. Heldendood van *Antonie Hambroek*. Overgave van het fort *Zeelandia* in 1662. Tocht tegen de Chinezen en *Coxinga*, onder *Poleman* in 1663. Verlies van *Formosa*.
- Onlusten in de *Molukken* en te *Makasser*. Togten van *Vlaming* derwaarts. In 1660 uitrusting onder *van Dam* naar *Makasser*, en in 1666, bij een nieuwen oorlog, een uitrusting onder *Cornelis Speelman*, die aldaar groote overwinningen behaalt, het zoogenaamd Bongaaïsch kontract sluit (1667) en het Makassaarsche Rijk in 1669 geheel tot onderwerping brengt.
- Belangrijke reizen van *W. Schouten* op de kusten van *Coromandel*, enz. Kontract met den Radja van *Banka* 1668.
- 1664 tot 1670. Uitbreiding der Hollandsche magt op *Sumatra*. De *Westkust* genoegzaam geheel onderworpen, onder het beleid van de *Bitter*, *Poleman*, *Verspreet*, enz. *Padang* tot hoofdkantoor aldaar verklaard.
- Vruchteloze aanslagen der Franschen tegen onze bezittingen op *Ceylon*.
- 1674 tot 1677. Inval der Makassaren in Oostelijk-*Java*. Opstand van *Troeno-djojo* tegen Sultan *Tagal-wangi* van *Mataram*. Afval van Oostelijk *Java*. Gevechten bij *Soerabaja*. Inname van *Mataram* (*Plèrèd*). Herstel van den Vorst door de Nederlanders, aan wie het land van *Djakatra*

definitief wordt afgestaan, met eenig land bij *Samarang*.
Dood van Sultan *Tagal-wangi* te *Tagal*. Hij wordt op-
gevolgd door Sultan *Amenkoe Rat I*.

Kontrakt met den Koning van Sumbawa.

Oktrooi verleend aan Dr. *Gueijnier* tot het drukken van een
Maleisch woordenboek.

1678. Dood van *J.Maatsuyker*. *Rijklof van Goens* Gouverneur-Generaal.
Troeno-djojo, gezeteld te *Kediri*, beheerscht Oostelijk *Java*.
Hurd veroverst stormenderhand *Kediri*. Krooning des Keizers.
1679. Verovering van *Kakapar* in het Solosche, door *Coeper*. In-
stelling van een Provisionelen Bergraad, voor de mijnen op
de westkust van *Sumatra*.
1680. Onderwerping van *Troeno-djojo*. Hij wordt door den Keizer
wreeddaardig vermoord. De Panembahan van *Giri (Grissee)*
mede overwonnen en geheel *Java* aan den Keizer onder-
worpen.
1681. Oorlog in *Bantam* tusschen den ouden Sultan *Tirtujasa*
met de Engelschen, en den jongen Sultan *Hadji* met de
Nederlanders, eindigende met de verbanning des ouden
Sultans en de verdrijving der Engelschen.
Silidasche goudmijnen op *Sumatra* ontgonnen.
De Gouverneur-Generaal *van Goens* vertrekt naar *Nederland*,
en wordt opgevolgd door *Cornelis Jansz. Speelman*.
- 1681 tot 1683. Onlusten op *Ternate*, *Ambon* en *Boeroe*, door den
Sultan van *Ternate* verwekt, worden in 1683 gedempt.
Sluiting van een kontrakt met den Koning van *Ternate*
bij hetwelk al de landen, destijds tot dat rijk behorende,
in vollen eigendom aan de Nederlandsch-Oost-Indische
Kompagnie zijn afgestaan (1683).
- 1684 tot 1686. Dood van den Gouverneur-Generaal *Speelman*, die
door *Johannes Camphuys* opgevolgd wordt.
Opstand van den slaaf *Soerapati*. Moord van *Tak* te *Karta*
soera in 1686. (*Soerapati* beheerscht Oostelijk *Java* tot
1704).
De Engelschen vestigen zich te *Benkoelen*.
Gezantschappen naar *Perzie* onder *van Heutel* en *van Lee-*
nen (1684 tot 1692).
1687. De hoofdzetel der Maatschappij op de kust van *Koromandel*
te *Negapatnam* gevestigd, door *van Rheede*.
1691. De Gouverneur-Generaal *J. Camphuys* legt zijne waardigheid
neder, en wordt opgevolgd door *Willem van Outhoorn*.
Reizen van *Kämpfer* door *Java* en *Japan*.
1693. *Pondickerij* op de Franschen veroverd (1693).
Een Abyssinisch Gezantschap te *Batavia*.

1704. Verheffing van *Pangeran Poeger* tot *Soesoehoenan Pakoe Boewono I* van *Mataram*. Oorlog met den Soesoehoenan *Mankoe Rat Mas*, die door de Kompagnie niet wordt erkend. De Gouverneur-Generaal *W. van Outhoorn* legt zijne waardigheid neder, en wordt opgevolgd door *Joan van Hoorn*.
1705. Veldtocht onder *H. de Wilde* tegen den afgezette Keizer *Mankoe Rat Mas*. Laatstgenoemde wordt verdreven, en *Soerakarta* binnengeslooten. De oorlog voortgezet onder *Knol, de Bevere* en *de Wilde*. *Bangil* wordt ingenomen. De overweldiger *Soerapati* sneuvelt.
1705. Groot traktaat tusschen *Mataram* en de Nederl.-Oost-Ind. Komp. 5 October, nieuwe monopolie-bepalingen. Afstand van West-Java aan de Kompagnie.
- 1707 en 1708. Inneming van den pas bij *Kakapar* in 1707. Slag bij *Sigeri*, enz., *Mankoe Rat Mas* geeft zich over, waardoor de oorlog eindigde.
1709. De Gouverneur-Generaal *J. van Hoorn* wordt door *Abraham van Riebeeck* opgevolgd. Verscheidene nuttige instellingen tot stand gekomen, onder anderen een groote weg naar de Zuidkust, welke in 1698 was opgenomen.
1710. Eerste koffijaanplanting in de omstreken van *Batavia*.
1711. Handelsbetrekkingen met *Bandjermasin* vernieuwd, na de vermoording der Engelsche faktorij door den Vorst. *Van den Bosch* als gezant derwaarts vertrokken.
1713. De Gouverneur-Generaal *van Riebeeck* overleden en opgevolgd door *Christoffel van Swoll*. Eenige onlusten op de kust van *Malabar* spoedig gedempt. (1685 tot 1695 en 1705 tot 1714, verblijf van den geschiedschrijver *François Valentijn* in Indië).
1717. Aanval der Balinezen en Ooster-Javanen op *Grissee*.
1718. Opstand van eenige Mataramsche prinszen in Oostelijk *Java*, vereenigd met de Balinezen en Madurezen. De Soesoehoenan *Pakoe I Poeger* sterft in 1719, en wordt opgevolgd door *Amankoe Rat II Praboe*. Dood van den Gouverneur-Generaal *van Swoll*, die opgevolgd wordt door *Hendrik Zwaardcroon*.
- Merkwaardige ontdekkingsreis van *Jacob Roggeveen*.
- Vreeselijke orkanen aan de *Kaap de Goede Hoop* en elders, waardoor de Maatschappij in dat jaar 14 schepen verloor.
- Paarlvisscherij in den zeeboezem *Segara-Anakan* aan de Zuidkust van *Java*.
1721. Ontdekking eener zamenzwering te *Batavia*. Teregtstelling van *Pieter Elbervelt* met zijne eedgenooten (22 April 1722).
1722. Oprigting eener Belgisch Oost-Indische Maatschappij te *Oos-*

- tende*, welke aanvankelijk groote voordeelen behaalt, doch zoodanig tegengewerkt wordt door de Nederlandsch O. I. Maatschappij en de Engelschen, dat zij in 1731 bij den *Weener*-vrede geschorst werd en te niet ging. Eene goud- en zilverbij op den Goenoeng *Parang* in het Krawangsche geopend.
1723. Einde des oorlogs op *Java*, voornamelijk ten gevolge van het achtercenvolgens in handen vallen van vele der oproerige opperhoofden, die grootendeels verbannen worden buiten *Java*.
1725. De Gouverneur-Generaal *H. Zwaardcroon* legt zijne waardigheid neder, en wordt opgevolgd door *Mattheus de Haan*.
1729. Dood van den Gouverneur-Generaal *de Haan*; *Diederik Durven* volgt in het bestuur op. Hij verdrukt de Chinesche bevolking, wordt in
- 1732 naar *Holland* teruggeroepen, en opgevolgd door *Dirk van Cloon*. De Gouverneur van *Ceylon*, *P. Vuytst*, wordt wegens zijne wreedheid tegen de Portugesche ingezetenen gepleegd, naar *Batavia* opgezonden en aldaar met den dood gestraft.
1733. Instelling van een Raad der Mijnen, bestaande uit 7 leden.
1735. Dood van den Gouverneur-Generaal *D. van Cloon*; hij wordt opgevolgd door *Abraham Patras*.
1737. Dood van den Gouverneur-Generaal *Patras*; *Adriaan Valckenier* volgt hem op. Eenige onlusten tegen de vorsten op de westkust van *Sumatra* worden spoedig gedempt door den opperkoopman aldaar, *de Klerk*. Zware orkaan aan de *Kaap de Goede Hoop*, waardoor 8 retoursschepen in de *Tafelbaai* vergaan.
1740. Opstand der Chinezen, ten gevolge waarvan 10000 hunner te *Batavia* vermoord worden.
1741. De Gouverneur-Generaal *Valckenier* legt het bestuur neder, en wordt opgevolgd door *Johannes Thedens*. Voortdurende onlusten van de Chinezen in de omstreken van *Batavia*; zij worden zelfs door de Javanen en den Soesoehoenan ondersteund, die de Nederlandsche sterkte bij *Kartasoera* innemen, en *Samarang* belegeren. Een leger van 12,000 man verslaat de opstandelingen; de verloren posten worden hernomen en de vrede hersteld. *Mas Said*, zoon van den naar *Ceylon* verbannen Pangeran *Arjo Mankoe Negoro*, verwijdert zich van het hof van *Mataram*, en vereenigt zich met eenige misnoegde prinszen, tegen den Soesoehoenan en de Oost-Indische Kompagnie.
1742. De gewezen Gouverneur-Generaal *Valckenier* vertrekt naar het Vaderland, doch wordt op hoog bevel aan de *Kaap de Goede Hoop* aangehouden, naar *Batavia* teruggevoerd, en aldaar gevangen gezet.

1742. *Gustaaf Willem* Baron van *Imhoff*, in *Nederland* tot Gouverneur-Generaal benoemd, bezoekt op zijne uitreize de *Kaap Kolonie* en komt in
- 1743 te *Batavia*, alwaar hij *J. Thedens* vervangt. Hij tracht met kracht de onlusten der Chinezen te dempen. Door een verdrag met den Soesoehöenan verkrijgt de Maatschappij belangrijke aanwinst van grondgebied, genoegzaam de geheele N. O. kust van *Java*, van *Tjeribon* tot *Banjoewangi*.
1745. De prins van *Madura* ondersteunt de oproerige Chinezen, wordt door den Gouverneur der N. O. kust, *E. Sterrenberg* overwonnen en verdreven. Een nieuwe regent, onder Nederlandsch gezag, op *Madura* aangesteld.
- Het land *Kampong Baroe* (*Buitenzorg*) wordt afgestaan aan den Gouverneur-Generaal van *Imhoff*.
1746. *Van Imhoff* doet eene reis over *Java*, en voert vele verbeteringen in. Begin der onlusten in het Javasche rijk, door *Mankoe Boemi*, broeder des Keizers *Pakoe Boewono II* (*Lawéjan*), berokkend; ook in het Bantamsche breken onlusten uit over de troons-opvolging.
1749. Prins *Willem IV* tot opperhoofd der Oost-Indische Maatschappij benoemd. De Soesochoenan doet afstand van het geheele Mataramsche rijk aan de Nederlandsche-Oost-Indische Kompagnie, welk rijk in leen wordt gegeven aan den oudsten zoon van den Keizer, onder den naam van *Pakoe Boewono III* (*Praboe*).
1750. Dood van den Gouverneur-Generaal *G. W. van Imhoff*; hij wordt opgevolgd door *Jacob Mossel*.
1751. Voortdoring des oorlogs in het Bantamsche. Tegenspoed in *Bengalen* en op de kust van *Koromandel*. Gevechten tegen de zeeroovers op de Malabarsche kusten. Heldendood van *Jan Louis Philippi*. Stoute daad van den Baron van *Kniphauzen* tegen *Bassora* in 1754. Groote sterfte te *Botavia*. Bevelschrift tegen de weelde en pracht aldaar.
1755. Einde des oorlogs op *Java*; het Mataramsche rijk wordt in twee rijken verdeeld. *Soerakarta* en *Djokjakarta*. Uitbreiding der Engelsche magt in *Hindostan*. Verheffing van den *Pangéran Arjo Mankoe Boemi* (*Swargo*) tot Sultan van *Djokjakarta*.
1756. Verbond tusschen de Kompagnie en *Bandjermasin*, om de Bogueezen van de Oostkust van *Borneo* te verdrijven.
1757. De Engelschen veroveren *Bengalen*. Mislukte togt naar *Bengalen*, en nederlagen der Nederlanders aldaar, onder *Roussel-Mas Said*, sedert 16 jaren in oorlog met den Soesoehöenan en de Kompagnie, komt in onderwerping. Hij wordt

onafhankelijk prins met den titel van *Pangéran Adipati Arjo Mankoes Negoro*.

1761. Dood van den Gouverneur-Generaal *J. Mossel*; hij wordt opgevolgd door *Petrus Albertus van der Parra*.
- De Franschen onder *D'Estaing* vermeesteren de Engelsche bezittingen op de westkust van *Sumatra* en staan die aan de Maatschappij af.
- 1761 tot 1766, Oorlog op *Ceylon* uitgebroken tegen den Koning van *Candi*, die door de Engelschen ondersteund wordt. Afwisselende voor- en nadeelen aldaar onder den Gouverneur *van Eck*, die in persoon *Candi* inneemt (1765). *Van Eck* sterft, en wordt opgevolgd door *J. W. Valck*, die onderhandelingen aanknoopt, en den vrede in 1766 bewerkt. *Tedder*, *Drosdowskij Bischof* en vooral *Feber* onderscheiden zich in dien oorlog.
1764. Verovering van *Siak* door de Nederlanders.
1775. Dood van den Gouverneur-Generaal *van der Parra*; *Jeremias van Riemsdijk* volgt hem op, en wordt na een tweejarig bestuur in 1777 door *Reinier de Klerk* vervangen. Uitbreiding der magt op *Borneo*, vooral te *Pontianak*. Ecnige onlusten op *Celebes*, door een gelukzoeker, *Sankilang* genaamd, verwekt, worden in 1778 beëindigd door de inname van *Makasser* door den majoor *Seidlers*.
1778. Oprigting van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.
1780. Dood van den Gouverneur-Generaal *R. de Klerk*; Mr. *Willem Arnold Alting* volgt hem op.
- Verval van den Nederlandschen handel met *Ceylon*, de kusten van *Koromandel* en *Malabar*, *Bengalen* en *Japan*.
- Nadeelige toestand der Oost-Indische Maatschappij. Oorlog met *Engeland*. Mislukte aanslag der Engelschen op de *Kaap de Goede Hoop*, alwaar de Hollanders door een Fransch eskader onder *de Suffren* bijgestaan en gered worden.
1781. De Engelschen maken zich meester van de Nederlandsche bezittingen op de kusten van *Koromandel* en *Malabar* en in *Bengalen*.
1782. De Engelschen nemen de Hollandsche bezittingen op de westkust van *Sumatra*, als ook *Trinconomale* op *Ceylon*, hetwelk echter door het moedig gedrag van den Gouverneur *Falck*, met hulp van de Franschen onder *de Suffren*, hernomen wordt.
1783. Vrede met *Engeland*. De bezittingen op de *Westkust van Sumatra* en op de *Kust van Koromandel*, behalve *Negapatnam*, worden teruggegeven.

1784. Oorlog met *Radja Hadji* en den Sultan van *Salangore*. Mislukte belegering van *Riouw*, onder kapitein *Abo*; de Kommissaris-Generaal *Lenker* vliegt met een fregat in de lucht; de vloot trekt af naar *Malakka*, welke plaats door de legers der Koningin van *Salangore*, *Djohor* en *Riouw* belegerd werd. Eene vloot, onder *J. C. van Braam*, ontzet *Malakka*, neemt daarna *Salangore*, voornamelijk door het beleid van *D. van Hogendorp* in, en bemagtigt *Riouw* stormenderhand.
1787. Achteruitgang en treurige toestand der Maatschappij. *Riouw* door *Solosche* zeeroovers ingenomen. Geschillen met *Palembang* en onlusten in de vorstenlanden op *Java* in 1790.
De Soesoehoenan van *Soerakarta* overlijdt, en wordt opgevolgd door zijn zoon, *Pakoe Boewono IV (Bagoes)*.
De Sultan van *Bandjermasin* erkent zich leenpligtige van de Oost-Indische Maatschappij en staat de Oostkust van *Borneo* af.
1791. *S. C. Nederburgh*, *S. H. Frijkenius*, *W. A. Alting* (en *J. Siberg* in 1793) worden tot Kommissarissen-Generaal van Nederlandsch-Indië benoemd.
De Sultan van *Djakakarta* sterft, en wordt opgevolgd door zijn zoon *Amankoe Boewono II (Sepoeh)*.
- 1792 en 1793. De Kommissarissen-Generaal *Nederburgh* en *Frijkenius* bezoeken eerst de *Kaap-kolonie*, en voeren daar vele verbeteringen in. Uitbreiding van den landbouw op *Java*.
1794. Gezantschap van *J. Titsingh* en *A. E. van Braam Houckgeest* naar *Peking* in *China*.
(Omwenteling in *Holland*.)
1795. De Engelschen maken zich meester van de Hollandsche bezittingen op *Ceylon*, op de kust van *Malabar* en *Koromandel*, in *Bengalen*, *Malakka*, de *Molukken* en de *Kaap de Goede Hoop*.
1796. De Gouverneur- en Kommissaris-Generaal *W. A. Alting* neemt zijn ontslag, en wordt opgevolgd door Mr. *Pieter Gerardus van Overstraten*. De direktie der Nederlandsch Oost-Indische Kompagnie opgeheven, en het algemeen bestuur der Indische zaken opgedragen aan een Komité tot den Oost-Indischen handel en bezittingen.
Dood van den Kommissaris-Generaal *Frijkenius*.
1799. De Kommissaris-Generaal *Nederburgh* naar *Europa* terug gekeerd.
1800. Een Engelsch eskader blokkeert *Batavia*, en vernielt *Onrust*.
Opheffing der Nederlandsch-Oost-Indische Maatschappij.
1801. Dood van den Gouverneur-Generaal *P. G. van Overstraten*; hij wordt opgevolgd door *Johannes Siberg*. Overgave van *Ternate* aan de Engelschen.
1802. Vrede met *Engeland*. *Nederland* bekomt de koloniën, behalve *Ceylon*, terug. *De Mist*, als Kommissaris-Generaal

- en *J. W. Janssens*, als Gouverneur naar *de Kaap* vertrokken. Zij doen belangrijke reizen door die kolonie. Hier nieuwe oorlog met *Engeland*. (1803).
1805. De Gouverneur-Generaal *J. Siberg* wordt opgevolgd door *Albertus Henricus Wiese*.
1806. Eene Engelsche vloot verschijnt aan *de Kaap de Goede Hoop*, welke kolonie zich bij kapitulatie overgeeft.
1807. Een Engelsch eskader onder *Pellew* valt de straat van *Madura* binnen, en bedreigt *Soerabaja* en *Grissee*.
1803. De Maarschalk *Herman Willem Daendels* komt als Gouverneur-Generaal in Indië en neemt op 14 Januarij de regering over van *A. H. Wiese*.
- Gewichtige veranderingen in het beheer der bezittingen. *Java's N. O. Kust* in residentieën of landdrostambten verdeeld. Groote weg door geheel *Java* aangelegd. Het rijk *Bantam* overwonnen verklaard en de Sultan verbannen. *Batavia*, als woonplaats, grootendeels verlaten voor de gezondere omstreken.
1810. De *Molukken* vallen weder in handen der Engelschen. Kleine onlusten in het rijk van *Djokjakarta* onderdrukt. (Inlijving van *Holland* bij het Fransche Keizerrijk).
1811. De Gouverneur-Generaal *Jan Willem Janssens* komt op *Java*, en volgt *Daendels* op. Verschijning eener Engelsche vloot onder *Lord Minto* voor *Batavia*. *Batavia* en de vestingwerken in den omtrek worden na dapperen tegenstand ingenomen. De Gouverneur-Generaal trekt naar *Samarang* en moet eindelijk de Kolonie bij kapitulatie overgeven (18 September). Sir *Thomas Stamford Raffles* tot Luitenant-Gouverneur-Generaal aangesteld.
- De Sultan van *Djokjakarta* doet afstand van den troon, ten behoeve van den Kroonprins *Pangéran Adipati Anom Amankoe Negoro (Rodjo)*.
1812. De Oostkust van *Borneo* aan de Engelschen afgestaan. Traktaten tusschen het Engelsch Gouvernement en de vorsten van *Djokjakarta* en *Soerakarta*, waarbij een afstand van grondgebied wordt bedongen. De oude Sultan van *Djokjakarta*, die zich weder van het bestuur des rijks had meester gemaakt, wordt, nadat zijn kraton door de Engelsche troepen onder den kolonel *Gillespie* is ingenomen, naar *Poelo Pinang* verbannen, en opgevolgd door zijn zoon *Amankoe Boewono III (Rodjo)*.
1813. Invoering van het landrente-stelsel op *Java*.
1814. *Nederland* van 't Fransch beheer bevrijd. De teruggave onzer O. I. bezittingen, behalve *de Kaap de Goede Hoop*, wordt bij het te *London* met *Engeland* gesloten traktaat bepaald.
1815. Hevige uitbarsting van den *Goenoeng Tambora*, op het eiland *Soembawa*.

1816. Mr. *Cornelis Theodorus Elout*, *Godert Alexander Gerard Philip* Baron van der Capellen en *Arnold Adriaan Buijskes*, als Kommissarissen - Generaal, en de tweede, tevens als Gouverneur-Generaal in Indië aangekomen.
Overname der Kolonie; de Nederlandsche vlag wordt weder te *Batavia* geheschen, den 19den Augustus.
Eenige onlusten in het *Krawangsche* worden spoedig gedempt. Overname der Nederl. bezittingen op *Borneo*, door den Kommissaris *J. van Boekholtz*, en op *Celebes* door den Kommissaris *P. T. Chassé*.
1817. Onlusten in de *Molukken*. De Resident *J. van den Bergh* te *Saparoewa* vermoord. Expeditie onder den Kommissaris-Generaal, Schout-bij-Nacht, *A. A. Buijskes*. Expeditiën en overwiningen op *Amboina*, *Saparoewa* en *Haroko*, voornamelijk onder beleid van den Majoor *Meijer*. Onderwerping van gemelde bezittingen.
Inspektie-reis over *Java*, door de Kommissarissen-Generaal *Elout* en *van der Capellen*.
Hevige uitbarsting van den berg *Idjeng* op *Java's* oostkust.
- 1817—18. Overname der Ned. bezittingen in *Bengalen* en op de kust van *Koromandel* door den Kommissaris *J. A. van Braam*. Idem der bezittingen te *Malakka* en *Riouw* door de Kommissarissen *C. J. Wolterbeek* en *J. S. Timmerman Thijssen*.
1818. Onlusten in *Tjeribon*. Expeditie daarheen onder den kapitein *Elout*.
Uitbarsting van den vuurberg *Goentoer* in de *Prcanger-Regentschappen*.
Wegens geschillen op *Borneo* wordt derwaarts gezonden als Kommissaris *J. van Boekholtz*, later de Majoor *Nahuijs* en in 1819 *Roesler*.
Als Kommissaris naar *Palémbang*, *Muntinghe*. Knevelarijen der Engelschen aldaar, en daarop gevolgd opstand onder den Ex-Sultan *Badar Oedin* (1819). De Sultan *Nadjam Oedin* neemt de wijk naar *Java*; ook de Kommissaris is verplicht met de Ned. krijgsmagt *Palembang* te verlaten.
1819. Plegtige inwijding der Ned. Indische Regering door de Kommissarissen-Generaal (16 Januarij), De Kommissaris-Generaal *G. A. G. P. Baron van der Capellen* aanvaardt zijne betrekking van Gouverneur-Generaal. De Kommissarissen-Generaal *Elout* en *Buijskes* vertrekken naar Nederland.
Overname der bezittingen ter Westkust van *Sumatra* door den Kommissaris *J. du Puy*. Geschillen met de Portugesche regering op *Timor*. *Taets van Amerongen* en *M. H. Halewijn*, als Kommissarissen daar heen gezonden.
Oprigting van een plantentuin te *Buitenzorg*, onder de leiding van den Hoogleeraar *Reinwardt*.
Onlusten op *Celebes* onder zekeren *Aboe Bakar*. Over-

- winningen aldaar onder den kolonel *de la Fontaine*.
1820. Een opstand onder de Boeginezen te *Riouw* spoedig gedempt door het beleid van den majoor *Krieger*, als ook eenige onlusten op *Banka* door de Luit.-Kolonels *Keer*, *Riesz*, Kapitein *C. van der Wijck*, enz.
H. J. van de Graaff en *G. F. Meijlan*, als Kommissarissen naar de *Molukken*.
- Hevige uitbarsting van den Goenoeng *Api* op *Banda*.
 Dood des Keizers van *Soerakarta Pakoe Boewono IV* (*Bagoes*). Plegtige inwijding van zijn opvolger en oudsten zoon *Pakoe Boewono V* (*Soegih*), in tegenwoordigheid der Kommissarissen *P. Merkus*, *H. G. Nahwijs* en *P. H. Lawick van Pabst*.
1821. Cholera op *Java*. Tweede expeditie tegen *Palembang* onder het opperbevel van den Generaal-Majoor *de Kock*. De zeemagt gekommandeerd door den Kapitein ter zee Jhr. *Lewe van Aduard*, en de landtroepen door de Luit.-Kolonels *La Fontaine* en *Bishoff*. Zegepraal en overwinning van *Palembang* (23 Junij).
1822. Onlusten der Padri's in de Padangsche Bovenlanden. Expeditiën onder den Luit.-Kolonel *Raaff*.
 Onlusten ter Westkust van *Borneo*, voornamelijk met de Chinezen. *J. H. Tobias*, als Kommissaris derwaarts gezonden. Overwinningen onder den Luit.-Kolonel *de Stuers*.
 De Sultan van *Djakakarta* overlijdt, en wordt opgevolgd door zijn zoon *Amankoe Boewono V* (*Ménol*).
1824. Traktaat met *Engeland*. Ruiling van grondgebied, enz. Oprichting der Ned. Handel-Maatschappij.
 Reis van den Gouverneur-Generaal door de Moluksche eilanden en naar *Celebes*.
 Afschaffing van de Hongie-togten en van de uitroeiing der specerij-tuinen in de *Molukkos*.
 Uitbarsting van den Goenoeng *Api* te *Banda*.
 Opstand van *Boni*. Gevechten bij *Tanette* en *Soepa* onder den Luit.-Kolonel *de Stuers*. De Generaal-Majoor *van Geen* met versterkingen van *Java* gezonden.
 Overwinningen bij *Boele-Komba*, *Panassa*, *Badjoa*, enz. Inneming van *Boni* en *Soepa*. Hernieuwing van het Bongaijsch kontrakt door eenige rijken van *Celebes*.
1825. Opstand te *Djakakarta* onder *Pangéran Arjo Dipo Negoro*, oom en voogd des Sultans. Begin des Javaanschen oorlogs. De Generaal *de Kock* met het opperbevel der krijgsverrigtingen belast. Versterking der krijgsmagt door de aankomst van troepen van *Celebes*, onder den Generaal-Majoor *van Geen*. Overname van *Benkoelen* uit de handen der Engelsen (Mei).
- 1825 en 1826. Reis van den Luit. ter zee *D. H. Kolff* naar den

Z. O. Molukschen Archipel en de Z. W. Kust van *Nieuw-Guinea*.

1826. De Gouverneur-Generaal *G. A. G. P. Baron van der Capellen* geeft het opperbestuur over aan den Luit.-Gouverneur-Generaal *H. M. de Kock* (1 Januarij), en vertrekt naar Europa. Komst van den Kommissaris-Generaal *Leonard Burggraaf du Bus de Gisignies*.
- 1826 tot 1830. Voortdoring des oorlogs op *Java*. Gevechten bij *Plèrèd* en *Górók*, enz. (1826). Komst der expeditionaire troepen uit *Nederland* (1827). Gedurige gevechten tegen *Dipo Negoro*, *Sentot*, enz. (1827, 1828 en 1829). Onderwerping van *Mankoe Boemi* en *Sentot*, gevolgd door de gevangenneming van *Dipo Negoro* (23 Maart 1830). Einde des oorlogs.
- 1827 en 1828. Vijandelijkheden van den Sultan van *Matam* op *Borneo*. Expeditie daarheen onder den Kapitein ter zee *H. M. Dibbetz*. Hardnekkige gevechten in de rivieren *Karbow* en *Katapan*. (2 en 3 September). Inneming van *Matam* en onderwerping van dat rijk.
- Belangrijke uitbreiding des landbouws op *Java*, vooral door de aanplantingen van *indigo*, *katoen*, *thee*, *tabak*, enz. Invoering der *cochenille*-teelt.
1828. Reis van den Kapitein-Luitenant *Steenboom* met Z. M. korvet *Triton* en schoener *Iris* naar *Nieuw-Guinea*. Belangrijke ontdekkingen aldaar. (24 Augustus). Inbezitneming van een gedeelte van *Nieuw-Guinea*. Het fort *Du Bus* aldaar gesticht en het etablissement, *Merkus-Oord* genoemd.
1830. Komst van den Gouverneur-Generaal *Johannes van den Bosch*, en vertrek van den Kommissaris-Generaal *L. Burggraaf du Bus de Gisignies*.
- Aanvaarding van het bestuur door den Gouverneur-Generaal *J. van den Bosch*, 16 Januarij.
- Nieuwe beginselen van bestuur; stelsel van kultures op *Java*.
Uitbreiding van het gouvernement's grondgebied op *Java* met de residentien *Kediri*, *Madioen*, *Bagelèn* en *Banjoemas*.
1832. Oproer der Chinezen in *Krawang*. Dood van het lid der natuurkundige commissie *Macklot*.
De Sultan van *Bantam* wordt, als medepligtig aan zeeroof, naar *Soerabaja* verwijderd.
Onderwerping der *Padri's*.
1833. Aanvaarding der waardigheid van Kommissaris-Generaal door den Gouverneur-Generaal *J. van den Bosch*, 27 Junij. *Jean Chrétien Baud*, Gouverneur-Generaal ad interim. 2 Julij.
De Assistent-Resident van *Benkoelen*, *Knoerle*, vermoord.

- Reis van den Kommissaris-Generaal *van den Bosch* naar *Sumatra*. De Raad van Indië *J. J. van Sevenhoven* benoemd tot kommissaris ter regeling van de zaken van het bestuur aldaar overeenkomstig de door den Kommissaris-Generaal aangegeven beginselen.
1834. De Kommissaris-Generaal *J. van den Bosch* vertrekt naar Nederland.
 Expeditie naar de *Lampongs* tegen den muiteling Radén *Imba Kasoema*.
 Instorting van het paleis te *Buitenzorg* door eene aardbeving (Okt.).
 Eene scheepsmagt onder den Kapitein ter zee *Anemaet*, bezoekt *Berou* en *Boeloengan*.
1835. Traktaat met den Sultan van *Djambi*.
1836. Overgang van het bestuur op den Gouverneur-Generaal *Dominique Jacques de Eerens*, 9 Februarij.
 Kolonie van gewezen zeeroovers aan de *Vosmaers-baai* (baai van *Kendari*) op de O. Kust van *Celebes*.
 Intrekking van het etablissement *Merkus-Oord* op *Nieuw-Guinea*.
1837. Prins *Willem Frederik HENDRIK* der Nederlanden bezoekt Nederlandsch-Indië.
 De Gouverneur-Generaal *D. J. de Eerens* betreft het herbouwd paleis te *Buitenzorg*.
 De Kolonel *A. V. Michiels* benoemd tot civiel en militair Gouverneur van *Sumatra's Westkust*; uitbreiding der koffij-kultuur aldaar.
 Inneming van *Bondjol*, 19 Augustus.
 Overeenkomst met den Sultan van *Lingga* tot wering van zeeroof.
 Schipbreuk van de stoomboot *Willem I*, op de *Lucipara*.
1838. Uitgave van het *Tijdschrift van Nederlandsch Indië*.
 Het rijk van *Boni* op *Celebes* treedt toe tot het vernieuwd Bongajjaasch kontrakt van 1824.
1839. Kommissie van den Raad van Indië Mr. *P. Merkus* naar *Sumatra*.
1840. Uitbreiding op *Sumatra's Westkust* tot *Sinkel*.
 Dood van den Gouverneur-Generaal *D. J. de Eerens*, 30 Mei.
 Aanvaarding der tijdelijke waarneming van de funktiën van Gouverneur-Generaal door den waarnemenden Vice-President van den Raad van Indië *C. S. W. Graaf van Hogendorp*, onder den titel van waarnemend Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, 1 Junij.
1841. Aanvaarding van het bestuur door den Vice-President van 1870.

den Raad van Indië Mr. *Pieter Merkus*, als waarnemend Gouverneur-Generaal, 6 Januarij; — en in

1843 als Gouverneur-Generaal (14 Februarij). Eene divisie van Z. M. oorlogschepen levert verscheidene gevechten tegen de zeeroovers.

1844. Dood van den Gouverneur-Generaal Mr. *P. Merkus*, 2 Augustus. Aanvaarding van het bestuur door den Vice-President van den Raad van Indië Jhr. *J. C. Reijnst*, als waarnemend Gouverneur-Generaal (5 Augustus).

Hernieuwde gemeenschap met *Borneo's* Oostkust.

1845. Aanvaarding van het bestuur door den Minister van Staat *Jan Jacob Rochussen*, als Gouverneur-Generaal (28 September).

1846. *Borneo's* N. O. Kust onder Nederl. Indië getrokken. Expeditie naar *Bali Boelèlèng* onder bevel van den Schoutbij-Nacht, *E. B. van den Bosch*, en den Luitenant-Kolonel *G. Bakker*. *Boelèlèng* en *Singa-radja* bemagtigd, den 28sten en 29sten Junij. Den 9den Julij nemen de vorsten van *Boelèlèng* en *Karang-asam* de door het Gouvernement gestelde voorwaarden aan.

De stad *Makasar* tot vrijhaven verklaard.

Verheffing van de Nederlandsche bezittingen op het eiland *Borneo* tot een Gouvernement.

1848. Eene tweede expeditie, tegen de vorsten van *Kloenkoeng*, *Karang-asam* en *Boeieleg* uitgerust, keert terug, na vruchteloze pogingen om zich meester te maken van de vijandelijke sterkte te *Djaga-raga* in *Boelèlèng*.

De hoofdplaats van *Solok*, het verblijf van de beruchte Solosche zeeroovers, getuchtigd door twee Nederlandsche oorlogsvaartuigen, onder bevel van den Kapitein-Luitenant ter zee van *Braam Houckgeest*.

(1 Mei) Invoering der nieuwe Wetgeving.

Menado en *Kema* tot vrijhavens verklaard.

1849. Derde expeditie tegen de weerspannige vorsten van *Bali*. *Djaga-raga* stormenderhand ingenomen (16 April). Inname van den heiligen tempel te *Soengi-lawas* (24 Mei). Slag te *Kasoemba*.

De Generaal *Michiels* sneuvelt.

De vorsten van *Kloenkoeng*, *Badong*, *Tabanan* en *Gianjer* zenden gezanten naar *Batavia*.

Het Gouvernement sluit traktaten met alle Balische vorsten.

De Gouverneur-Generaal *Rochussen* bezoekt *Bandjermasin* en *Makasar*.

1850. Onlusten in het Bantamsche; expeditie derwaarts onder den Luitenant-Kolonel *de Brauw*.

- Onlusten onder de Chinezen in de Wester-afdeeling van *Borneo*; gevechten nabij *Pamankat*.
- 11 en 12 September. De kommandant der expeditie, de Luitenant-Kolonel *Sorg*, doodelijk gewond.
- Onrustige bewegingen op *Banka*.
- Mr. *George Jsaac Bruce*, benoemd Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, overlijdt vóór zijn vertrek naar *Indië*, 30 December.
1851. Zijn opvolger Mr. *Albertus Jacob Duymaer van Twist* aanvaardt het bestuur op 12 Mei.
- Cholera op *Java*.
- Herstelling der rust op *Banka*.
- Expeditie naar *Palembang* tot demping van den aldaar uitgebroken opstand.
- Expeditie naar de Lampongsche distrikten.
1852. Gedeeltelijke afschaffing der bazaar-pachten.
- De rust in het Palembangse hersteld.
- Zware aard- en zeebeving in de *Molukken*. *Banda* grootendeels verwoest (Nov., Dec., Jan. — vooral 26 November).
1853. Nieuwe onlusten der Chinezen op *Borneo*.
- Gevechten in de omstreken van *Sepang*, *Siminis* en *Bentoenay*.
- De Cholera woedt op *Sumatra*.
- Tentoonstelling van voortbrengselen der natuur en van landbouw en nijverheid in Nederlandsch-Indië, gehouden te *Batavia* (Okt.—Dec.).
1854. De havens van *Amboina*, *Banda*, *Ternate* en *Kajeli* voor den vrijen handel opengesteld.
- Onlusten in de Palembangse bovenlanden (*Kommering Oeloe*), aangehitst door *Radja Tiang Alam*.
- Dood van den Sultan van *Sumenep* (31 Maart).
- Expeditie tegen de Chinezen in de Wester-afdeeling van *Borneo*. De magt, onder den Luitenant-Kolonel *A. J. Andresen*, vermeestert *Bentoenay*, *Sinkawang*, *Djintang* en den 2den Junij de hooftplaats *Montrado*. Mr. *A. Prins* Kommissaris van het Gouvernement op *Borneo*.
- De Gouverneur-Generaal bezoekt de residentie *Bantam* en het Gouvernement van *Sumatra's Westkust*.
- Nieuw muntstelsel voor Nederl.-Indië.
- De kina op *Java* geplant.
1855. Installatie van den derden *Panembahan* van *Sumenep* (20 Januarij).
- Dood van Sultan *V* van *Djokjakarta* (4 Junij).

- Dood van *Dipo Negoro* in ballingschap (8 Februarij).
 Nieuw Regeringsreglement ingevoerd (1 Mei).
 De Gouverneur van *Makasar*. *van der Hart*, vermoord,
 (26 Maart).
 Roovers-flotilles van *Mindanao* bezoeken den Oosterschen
 Archipel.
 Zware aardbeving op *Ternate* (Julij).
 Reis van den Gouverneur-Generaal naar de Moluksche
 eilanden en *Menado*.
1856. Zware uitbarsting van den vuurberg *Awoe* op het eiland
Groot Sangir. (Maart).
 Expeditie naar *Tomori* tot herstelling der regten van den
 Sultan van *Ternate* (April).
 Expeditie naar *Mandar (Tapalang)*, tot tuchtiging van
 strandroof.
Radja Tiang Alam, de hoofdmuiteling in *Palembang*,
 geeft zich over, en wordt verwijderd naar *Salatiga*.
 Onrustige bewegingen onder de Chinezen van *Battam*
 (*Rioux*) gestild.
 Aftreding van Mr. *A. J. Duymaer van Twist*, als Gou-
 verneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. Optreding als
 zoodanig van *Charles Ferdinand Pahud* (22 Mei).
 Expeditie onder den Kolonel *J. A. Walsen* naar de
Lamongsche distrikten, tegen *Raden Intan* en zijn
 aanhang. De voornaamste miteurs worden gevangen geno-
 men, of door de bevolking gedood (Julij).
 Toelating van vreemde konsuls in Nederlandsch-Indië
 (November).
 Eerste elektro-magnetische telegraaf op *Java*.
1857. Regeling der zaken in de Borneosche westelijke binnenlanden
 Verheffing van den prins *Altjng*, ook genaamd *Safioedin*,
 tot Sultan van *Tidore*, met den titel van *Chalifatoellah*
Bi Dawami²-ldaulati¹ Wali Bi Fadlillahi²-la ziz Ach-
mad Safioe²-ddin Sjah Kaitjil Arnold Altjng (19 Maart).
 Traktaat met den Sultan van *Atjeh* op *Sumatra* (Maart).
Madura tot eene afzonderlijke residentie verklaard.
 De Sultan van *Lingga* onttroond en vervallen verklaard
 (September).
 Expeditiën naar *Timor*, *Flores*, *Siak*.
 Nieuwe onlusten in het Palembangsehe.
 Aardbevingen in de *Molukken* (April en Mei).
 Regeling der Chinesehe mijndistrikten op *Borneo's Westkust*.

- Voleindiging der delta-waterwerken van *Soerabaja*.
 Dood van den Sultan *Adam* van *Bandjermasin*.
1858. Tuchtiging der wederspannige Berg-Alfoeren van *Ceram* (Februarij).
 Overeenkomst met den Sultan van *Siak*. Vestiging van het Nederlandsch gezag aldaar (1 Februarij).
 Zending van eene Kommissie naar *Nieuw-Guinea*. (Maart).
 Dood van *Pakoe Boewono VII* (*Poerobojo*), Soesoehocnan van *Soerakarta* (10 Mei). Zijn broeder *Pangéran Adipati Ngabèhi* volgt hem op onder den naam van Soesoehocnan *Pakoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabd'roe Rahman Sajidin Panoto Gomo* de VIIIe (17 Mei).
 Overeenkomst met den Sultan van *Sumbawa* (2 Aug.)
 Eene expeditie tegen *Djambi* gezonden tot handhaving der regten van het Gouvernement (Augustus).
 Inname der hoofdplaats *Djambi* (6 September). De Sultan ontzet, en een kontrakt gesloten met den nieuw opgetreden Sultan *Nasar Oedin* (2 November).
 Ongeregeldheden in de *Lematang-Oeloe* (*Palembang*) (Oktober).
 Sporen van onrustige bewegingen in *Tjeribon* en *Krawang* (November).
 Expeditie tegen den weerspannigen Panglima Besar van *Reteh*; zijne versterkingen ingenomen en vernield. Hij sneuvelt met een aantal zijner aanhangers (November).
 Verzet van den Pembekel van *Boelèlèng* (*Bali*) *Njoman Gempol* tegen het Gouvernement. De rust wordt door eene militaire demonstratie gehandhaafd (December).
1859. Ongeregeldheden in de nabijheid van *Sintang* (*Westerafdeeling van Borneo*) (Januarij).
 Expeditie tegen *Boni* (10 Januarij) onder Generaal-Majoor *Steinmetz*; *Badjoa* ingenomen (10 Februarij) en ter plaatse een fort gebouwd.
 De hoofdplaats *Boni* ingenomen (28 Februarij).
 Inname van de doessoen *Djati* (*Palembang*) (29 Maart).
 Opstand te *Bandjermasin* (*Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo*). Verscheidene Europeanen vermoord. Vertrek van eene expeditie derwaarts (Mei).
 Bezetting van de distrikten *Ampat-Poetoelai* en *Ampat-Lawang* tusschen *Benkoelen* en *Palembang* (Juni).
 De Sultan van *Bandjermasin* doet afstand van den troon (24 Julij).
 2de expeditie tegen *Boni* (23 Oktober) onder den Luitenant-Generaal *van Swieten*.
 Inbezitname van *Sindjaij* (24 November).

- Verovering van *Boni* (6 December). Vlucht der Koningin.
Reglement op het Pandelingschap (Juli).
- Invoering van het nieuwe pasmunt in Nederlandsch-Indië en inwisseling van het oude kopergeld (September).
- Dood van den Sultan van *Ternate*, *Tadjoe'l Moelki Amiroedin Iskandar Kaolani Sjah Portier Moehammad Djin* (20 November).
- Artesische put te *Samarang* (26 December).
1860. Afschaffing der slavernij in Nederlandsch-Indië en der perkhorigheid op *Banda* (1 Januarij).
- Vervallenverklaring van den troon der Koningin van *Boni*. *Ahmad Sinkarroe Roeka Aroe Palakka* wordt leenvorst van *Boni* (30 Januarij).
- Kontrakt met *Boni* en *Soppeng*, waarbij deze landen de soverciniteit van *Nederland* erkennen (13 Februarij).
- De afdeeling *Redjang* bij de residentie *Palembang* ingelijfd (19 Maart).
- Zware overstroomingen in de residentie *Soerabaja*, *Kediri* en *Pasoeroewan* (Maart en April).
- Het rijk *Bandjermasin* gebragt onder het bestuur van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement (11 Juni).
- Voltooiing van een nieuwen weg tusschen *Kauer* en *Kroé (Benkoelen)* (Juni).
- Opstand te *Samarang* onder vreemdelingen, behoorende tot het Europeesche garnizoen (17 Augustus)
- Opening van het Gymnasium Willem III te *Batavia* (15 September).
- Onlusten in het westelijk gedeelte van *Ceram*. Tuchtiging en onderwerping der oproerigen (September).
- Bezoek van de Japansche ambassade naar de Vereenigde Staten van *Noord-Amerika* bij Z. E. den Gouverneur-Generaal (1 Oktober).
- De eilanden *Bonerate* en *Kalao* in beheer genomen (1 November)
- Afkondiging van het traktaat met *Portugal* van 20 April 1859, omtrent de regeling van de grenzen der Nederlandsche en Portugesche bezittingen op *Timor* en onderhoorige eilanden (18 November).
- De Gouverneur-Generaal bezoekt de *Moluksche eilanden* en *Menado* (December en Januarij).
1861. Overwinning op de zeeroovers, gevestigd op het eiland *Saljoesoe* (December en Januarij).
- Nieuwe regeling van de Gouvernements suiker-kultuur op *Java* (Januarij).

- Aard- en zee-beving langs *Sumatra's Westkust*, *Nias* en de *Batoe-eilanden* (16 Februarij).
- Overstroming in midden-Java (22 en 23 Februarij). Zending van het lid in den Raad van Nederlandsch-Indië Jhr. Mr. *H. C. van der Wijck* naar de geteisterde gewesten.
- Installatie van Prins *Moehammad Arsad*, als Sultan van *Ternate*. Nieuw kontrakt met *Tidore* (18 April).
- Afkondiging van nieuwe bepalingen op de toelating in Nederlandsch-Indië van Nederlanders, andere Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen (5 Junij).
- Finale uitvoering der muntwet (Julij).
- De Gouverneur-Generaal *Ch. F. Pahud* treedt af, en wordt tijdelijk vervangen door den Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië Mr. *A. Prins* (2 September).
- Dood van den Sultan van *Batjan*, *Tamalaka Bi-fadli Rabi'l-alamîn Haijtoedin Sjah Poetra Cornabe* (9 Augustus).
- Maatregelen tot geleidelijke vermindering van het opiumverbruik op *Java* en *Madura* (12 Oktober).
- Aanvaarding van het bestuur door den Gouverneur-Generaal Mr. *Ludolf Anne Jan Wilt* Baron *Sloet van de Beele*, (19 Oktober).
- Uitbreiding van den zout-aanmaak op *Java* en *Madura* (November).
- Dood van *Pakoe Boewono VIII* Soesoehoenan van *Soerakarta* (28 December). De *Pangéran Adipati Anom* volgt hem op, onder de namen van Soesoehoenan *Pakoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabd'roe Rahman Sajidin Panoto Gomo IX* (30 December).
- Zware uitbarsting van den vuurspuwenden berg op het eiland *Makian (Ternate)* (December).
1862. Zending van den algemeenen sekretaris Mr. *A. Loudon* naar *Siam* tot verdere onderhandeling en uitwisseling der akten van ratifikatie van het op den 17den December 1860 tusschen Nederland en Siam gesloten traktaat van vriendschap, koophandel en zeevaart (Februarij).
- Onderwerping en opzending naar *Java* van den gewezen Rijksbestierder van *Bandjermasin*, *Pangeran Hidajatoe'llah* (Maart).
- Rooversflotilles van *Solok* bezoeken het eiland *Bawean* en vele andere plaatsen van Nederlandsch-Indië (April, Mei, Junij).
- Vernieling van eene roovers-vloot bij de *Sangir-eilanden*, door *Z. M.* stoomschip *Reteh* (April).
- Expeditie onder den Gouverneur van *Celebes* en onderhoorigheden naar de berg-distrikten *Manipi* en *Toeroengan* tot herstelling van 's Gouvernements gezag (April).

- Installatie van Prins *Moehammad Sadik*, als Sultan van *Batjan* (14 Mei).
- Reis van den Gouverneur-Generaal naar een gedeelte van Midden- en Oost-*Java* (Junij en Julij).
- Uitbarsting van den vuurspuwenden berg op *Ternate* (14 Junij).
- Veemarkt te *Batavia* (5 September).
- Overdragt van de leiding en' behandeling der Chinesche en Japansche aangelegenheden van het Indisch bestuur op het Ministerie van Buitenlandsche Zaken (September).
- Opdragt van de betrekking van Gouverneur van *Sumatra's Westkust* aan een civiel hoofd-ambtenaar (Oktober).
- Wederinvoering in de residentie *Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo* van het reglement op het pandeling-schap (November).
- Expeditie naar *Mandar (Celebes en onderhoorigheden)* tot handhaving onzer regten (November en December).
1863. Inwerkingtreding binnen geheel N. I. van een nieuw reglement op de brieven-post'erij (1 Januarij).
- Splitting van de afdeeling *Groote en Kleine Dajak (Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo)* in twee afdeelingen (Mei)
- Expeditie naar *Nias*, tot tegengang van den slavenhandel en kinderroof op dat eiland (Mei).
- Zware stormen op de eilanden *Rotti, Savoe en Soemba* (7 en 8 Mei).
- Reis van den Gouverneur-Generaal naar een gedeelte van Midden- en West-*Java* (Mei, Junij en Julij).
- Bekrachtiging door de wet van de in Augustus 1862 verleende concessie tot het aanleggen en exploiteren van een spoorweg van *Samarang* naar *Soerakarta* en van daar naar *Djokjakarta* (Julij).
- Herziening van het passenstelsel voor inlanders en daarmede gelijkgestelden op *Java en Madura* (Julij).
- Uitbarsting van den vuurspuwenden berg *Merapi (Kadoe)* (28 Julij).
- Veemarkt te *Soerakarta* (September).
- Expeditie naar de *Toratea-landen (Celebes en onderhoorigheden)* tot herstel van 's Gouvernements gezag in de rijkjes *Binamoe* en *Bankala* (Oktober).
- Oprigting van kamers van koophandel en nijverheid (Oktober).
- Opheffing van de verplichte teelt en levering van kruidnagelen in de residentie *Amboina en onderhoorigheden* (December).

1864. Intrekking van de pacht der visscherijen in *N.-I.* (1 Jan.).
 Uitbarsting van den vuurspuwenden berg *Kloet (Kediri)* (Januarij).
 Oprigting van een statistiek bureau (Februarij).
 Verwickelingen in de afdeeling *Sintang (Wester-afdeeling van Borneo)* (Maart).
 Concessie aan de Nederlandsch-Indische spoorweg-maatschappij te 's Gravenhage voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van *Batavia* naar *Buitenzorg* (Maart).
 Opheffing van de verplichte teelt en levering van specerijen op het eiland *Banda*.
 Dood van den natuurkundige Dr. *W. F. Junghuhn* te *Lembang* (24 April).
 De cholera op *Java* (Mei, Junij, Julij en Augustus).
 De Gouverneur-Generaal steekt de eerste spade in den grond voor den aan te leggen spoorweg van *Samarang* naar de vorstenlanden (17 Junij).
 Expeditie naar *Marahoenoë (Ceram)* tot onderwerping der in verzet zijnde bevolking aldaar (Junij).
 Afkondiging der wet van 23 April 1864 tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (1 Julij).
 Ethnologische en nijverheidstentoonstelling te *Sérang (Bantam)* (Julij).
 Veemarkt te *Batavia* (21 Julij).
1865. Installatie van *Sjarif Kasim* als Sultan van *Siak* (18 Maart).
 Gevecht van Zr. Ms. stoomschip *Haarlemmermeer* op de Westkust van *Salibaboe (Menado)*, met vijf zeeroovers-praauwen van *Solok* (18 Mei).
 Intrekking van de Gouvernements kaneel-kultuur op *Java* (Julij).
 Idem van de indigo-kultuur, na afloop van den oogst van 1865.
 Hevige aardbevingen te *Ambarawa*, *Banjoe-biroe* en *Willem I.* De Gouverneur-Generaal bezoekt die plaatsen (Julij).
 Reis van den Gouverneur-Generaal naar *Bantam* (Augustus).
 Expeditie naar de Oostkust van *Sumatra*, tot bestraffing en onderwerping van de vorsten van *Asahan*, *Serdang* en anderen (September en Oktober).
 Tentoonstelling van voorwerpen van landbouw en nijverheid te *Batavia* (16 Oktober), die door den Gouverneur-Generaal wordt geopend.
 Intrekking van de nopal-kultuur en de cochenille-teelt in

- de assistent-residentie *Banjoewangi*, met ultimo 1865, (Oktober).
- Onlusten op en expeditie naar *Ceram* (Oktober).
- Eerste groot ambtenaarsexamen in Ned.-Indië, (Okt.-Nov.)
- Reis van den Gouverneur-Generaal naar *Madura*, een gedeelte van *Oost-Java* en naar *Bali* (November en December).
1866. Invoering van nieuwe tarieven van in-, uit- en doorvoer in N.-I. (1 Januarij).
- Expeditie naar en inlijving van de nog onafhankelijke *Pasoemah*-landen.
- Afschaffing van de straf van rottingslagen in Nederlandsch-Indië, voor zoover die ter zake van misdrijf in politieovertredingen kon worden opgelegd (Februarij).
- Onderwerping der weerspannige hoofden der *Akoeren* op *Ceram* (Februarij).
- Opening van de kweekschool voor inlandsche onderwijzers te *Bandoeng* (Mei).
- Afkondiging van het wetboek van strafregt voor Europeanen in Nederlandsch-Indië (Junij).
- Regeling der voorwaarden, waaronder oostersche vreemdelingen in Nederlandsch-Indië zullen worden toegelaten (Junij).
- Reis van den Gouverneur-Generaal naar *Oost-Java* en de vorstenlanden (Junij en Julij).
- Aftreding van den Gouverneur-Generaal mr. *L. A. J. W. Baron Sloet van de Beele*; hij wordt tijdelijk vervangen door den Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië mr. *A. Prins* (25 October).
- Voltooiing van de telegrafische verbinding tusschen *Sumatra* en *Java* (December).
- Afkondiging der eerste bij de wet vastgestelde begrooting van N.-I voor 1867.
- Overgang van het bestuur op den Gouverneur-Generaal mr. *Pieter Mijer* (28 December).
1867. In werkingtreding van de reorganisatie van de departementen van algemeen bestuur, bedoeld bij Ind. Staatsblad 1866, No. 127, en van de wijzigingen in het Binnenlandsch Bestuur op *Java* en *Madura* gebragt bij Ind. Staatsblad 1866 no. 5 en 6 (1 Januarij).
- Dood van Mr. *A. Prins*, Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië (28 Januarij).
- Uitbreiding van het personeel bij het Hoog Geregts-hof van Nederlandsch-Indië en bij den Raad van Justitie te *Batavia* (April).

1867. Vaststelling der grondslagen, waarop de ontginning van aardolie-bronnen op *Java* en *Madura* kan worden toegestaan (April).
- Hevige aardbeving in *Midden-Java* in de eerste helft van Junij.
- Instelling eener Commissie tot onderzoek naar de regten der bevolking van *Java* en *Madura* op den grond, en van de ter zake bestaande gebruiken en instellingen (Julij).
- Opening van een gedeelte der spoorweglijn van *Samarang-Vorstenlanden* (10 Augustus).
- Tractementsverhooging der Inlandsche hoofden en ambtenaren op *Java* en *Madura*. Afschaffing van het ambtelijk landbezit der inlandsche hoofden en ambtenaren, uitgezonderd de dorpsbestuurders.
- Beperking van de diensten, die door de inlandsche bevolking aan hare hoofden wordt bewezen (September).
- Beëindiging der Sintangsche onlusten (September).
- De Sultan van *Lingga*, *Riouw* en Onderhoorigheden te *Batavia* (24 October).
- Expeditie naar *Mandar (Celebes)* tot tuchtiging van de in dat rijk in verzet zijnde vorsten (November).
- Concessie aan de firma *Dummler & Co.* voor den aanleg en de exploitatie van een paardenspoorweg door de stad en voorsteden van *Batavia* (December).
1868. Opheffing van den staat van oorlog in de *Boven-doesoen (Z. en Ooster-afdeeling van Borneo)*.
- Reorganisatie van het lager onderwijs voor Europeanen en met dezen gelijkgestelden in N.-I.
- Koortsepidemie te *Samarang*.
- Reis van den Gouverneur-Generaal naar Oost- en *Midden-Java* (Julij, Augustus, September).
- Verwikkelingen in het landschap *Boelèlèng (Bali)*: Expeditie naar *Bali* (September). Vernieling der kampong *Bandjaran*. De bevolking der in verzet geweest zijnde kampongs onderwerpt zich en legt den eed van trouw af. De hoofdmiteling *Ida Madé Rahi* wordt uitgeleverd (November).
- Dood van Mr. *A. Loudon*, Vice-President van den Raad van Ned.-Indië (26 Oktober).
1869. Het opstandingshoofd in de *Z. en O. afdeeling van Borneo Toemenggoeng Teweé*, alias *Toemenggoeng Mas Moeda Widjaja* biedt zijne onderwerping aan (25 Januarij).
- Ongeregeldheden te *Bekasi* in de *Ommelanden van Batavia* (3 April). De rust wordt onmiddellijk hersteld.

1869. In beginsel wordt besloten tot eene geleidelijke opheffing van de regtsmagt der residenten (Mei).

Feestviering ter gelegenheid van het 250jarig bestaan van *Batavia* (29 Mei—2 Junij). De Gouverneur-Generaal legt den eersten steen van een monument voor *Jan Pieterszoon Coen* (29 Mei). De feestviering wordt o. a. bijgewoond door *Pangéran Adipati Arjo Mankoe Negoro*, zijne zonen *Radèn Mas Soemito* en *Pangéran Siwojo*, zoomede door *Pangéran Soerjo Admodjo* en den zoon van den Soesoehoenan van *Socrakarta*, *Pangéran Ngahèbi*.

Sir *Harry St. George Ord*, Gouverneur der *Straits-Settlements* bezoekt *Java* (14—19 Junij).

Reorganisatie van het bestuur in het rijk van *Lingga Riouw en onderhoorigheden* (October).

De Gouverneur-Generaal steekt de eerste spade in den grond voor den aan te leggen spoorweg van *Batavia* naar *Buitenzorg* (25 October).

